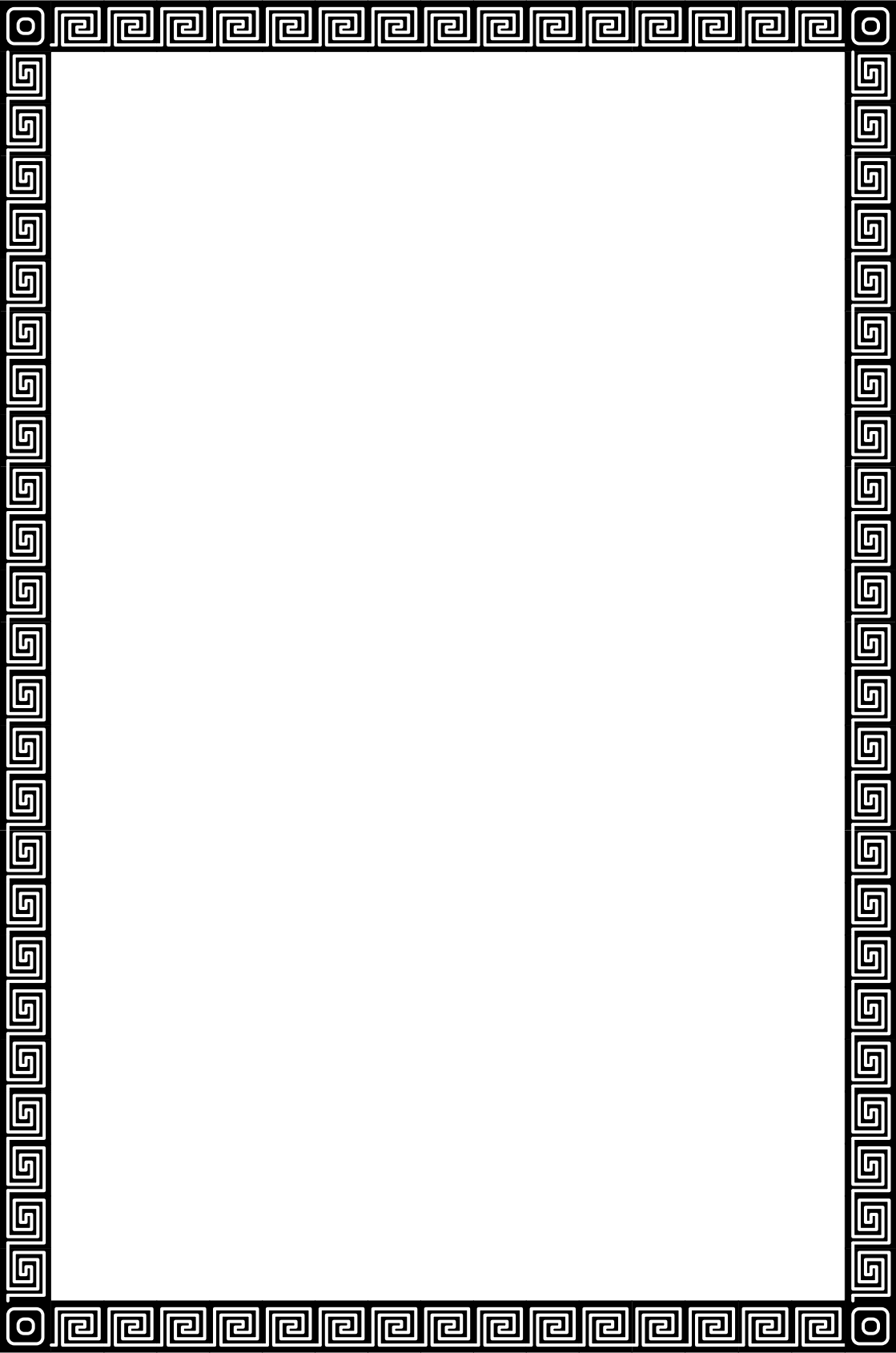

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المنهج الحركي للسيرة النبوية

**RASÛLULLAH (S.A.S)'IN
HAYATI İLE
İSLÂM'IN HAREKET METODU**

2. CİLT

Yazan:
Abdurrahman el-Muhacir

Çeviren:
Eyüp Aslan

HAK
YAYINLARI

HAK YAYINLARI:10-11

El-Menhec'ul Hareki Lissiret'un Nebevi

Yazan:

Abdurrahman el-Muhacir

Çeviren:

Eyüp Aslan

Kitap Kapak ve Dizgi Mizanpaj

Hak Tasarım

ISBN

978-605-65073-2-8

Adres:

Alemdar Mah.Yerebatan Cad.
Çatalçeşme Sok.No:27 / 103
Cağaloğlu / İstanbul

Tel:

0 (212) 514 93 19

Web:

www.hakyayinlari.com

Baskı:

Step Ajans Matbaa Ltd. Şti.
Göztepe Mah. Bosna Cad. No:11
Bağcılar / İstanbul Telefon: 02124468846
Matbaa Sertifika No: 12266

**İSLAM DEVLETİNİN
SAĞLAM BİR YAPIYA KAVUŞUP
ARAP YARIMADASINI
HÂKİMİYETİNE ALMAYA BAŞLAMASI VE
ARAP YARIMADASINDAKİ
EN BÜYÜK KUVVET
HALİNE GELMESİ
MERHALESİ**

الحمد لله

GAZVE VE SERİYYELER-1-

Kurta Seferi (Muhammed b. Mesleme'nin Necd Tarafına Gönderilmesi):

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hicretin altıncı yılı, muharremin onuncu gününde, ensardan Muhammed b. Mesleme komutasında, içlerinde Abbad b. Bişr, Selame b. Seleme b. Vakiş ve Haris b. Hazeme'nin de bulunduğu otuz kişilik bir askeri birliği, (Medine'ye yedi gecelik uzaklıktaki) Bekir b. Kilab oğulları üzerine yolladı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mücahidlere, gündüzleri gizlenip geceleri ilerlemelerini emretti. Onlar da gündüzleri gizlenip geceleri ilerlediler. Yolda, (Medine'li Müslümanların Hayfa vadisi yayılımındaki hayvanlarını yağmalamak isteyen kabilelerle işbirliği yapan) Muharip kabilesinden bir topluluğa rastladılar. Yaptıkları ani baskınla onların bir kısmını öldürdüler. Sağ kalanlar ise kaçtı. Fakat kaçanları takip etmediler, çoluk çocuklarına da dokunmadılar. Sadece davar ve develerine el koydular ve onları götürdüler.

Mücahitler, Bekir b. Kilab oğullarının yurtlarına doğru yollarına devam ettiler. Beni Bekirlileri görebilecekleri bir yere geldikleri zaman, birlik kumandanı Muhammed b. Mesleme, onlar hakkında bilgi edinmek için Abbad b. Bişr'i ileri gönderdi. Abbad'ın getirdiği bilgiler ışığında her yönden yapılan ani baskınla Beni Bekir'den on kişi öldürüldü. Yüz elli deve ile üç bin davar ganimet olarak alındı. Muhammed b. Mesleme bunların beşte birini Rasûlullah için ayırdı, kalanlarını da arkadaşlarına dağıttı.

(Vâkidî-Meğazi)

Sümame b. Usal'ın Müslüman Oluşu:

Mücahidler Kurta Seferi'nden dönerken, (umre yapmak için Mekke'ye giden) Yemame halkının efendisi Sümame b. Usal'ı, Medine yakınlarında esir aldılar, onu getirip mescidin direğine bağladılar. Fakat onun kim olduğunu bilmiyorlardı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Sümame'yi görünce tanıdı ve ona iyi muamele yapılmasını emretti. Kendisi de yiyecek ve içecek gönderdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mescide gelince Sümame'ye:

"Ey Sümame! Halin nedir? (Gönlünden ne geçiriyorsun? Müslüman ol!)" buyurdu. Sümame:

"Gönlümde hayır var ya Muhammed! Eğer sen beni öldürürsen kanlı bir caniyi öldürmüş olursun. Ve eğer beni bağışlarsan nimete karşı şükreden bir kişiyi bağışlamış olursun. Eğer mal istiyorsan ne kadar dilersen, işte malım!" dedi.

Bu tartışmadan sonra Sümame bağlı olarak bırakıldı. Ertesi gün Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , yine Sümame'ye:

"Ey Sümame! Gönlünde ne var, ne umuyorsun?" dedi. O da:

"Dün belirttiğim gibi; bana af nimeti ihsan edersen, nimete karşı şükreden kimseye ihsan etmiş olursun" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o gün de onu bağlı olarak bıraktı. Üçüncü gün Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yine:

"Ey Sümame! Halin nedir?" buyurdu. Sümame:

"Dün arzettiğim dileğim gibidir" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sümame'yi salınız!" dedi. Sümame serbest kalınca hemen mescidin yakınındaki suya koştu ve gusûl abdesti aldı, sonra mescide girdi ve:

"Eşhedû ella ilahe illallah ve eşhedû enne Muhammeder-Rasûlullah" diyerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, İslam üzere beyat etti. Sonra şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Vallahi, şu yer üzerinde bana senin yüzünden daha düşman yüz yoktu. Fakat bu sabah, senin mübarek yüzün bana yüzlerin en sevimlisi göründü. Vallahi, dinlerden hiçbir din bana senin dininden daha düşman gelmezdi. Fakat bu sabah senin dinin benim için dinlerin en üstünüdür. Memleketlerden hiçbir şehir bana senin belden kadar çirkin görünmezdi. Fakat bu sabah senin belden benim için şehirlerin en sevimlisidir" dedi.

(Bûharî, Müslim, Ahmed)

Akşam olunca Sümame'ye önceden olduğu gibi yiyecek ve içecek şeyler getirildi. Fakat Sümame onlardan azıcık yiyebildi. Getirilen deve sütünden de azıcık içebildi. Müslümanlar onun bu haline şaşırınca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Niye şaşıyorsunuz? Adam, günün başında kâfir bağırsaklı, kâfir karınlı, günün sonunda ise Müslüman bağırsaklı, Müslüman karınlı olarak yemek yemedi mi? Kâfir, yemeği yedi bağırsaklı, yedi karınlıymış gibi yer; Müslüman ise, tek bağırsaklı ve tek karınlı olarak yer." buyurdu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sümame b Usal:

"Ya Rasûlallah! Ben umre etmeye niyet ettiğim sırada süvarilerin beni yakaladılar. Şimdi ne dersiniz?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Sümame'yi müjdeledi ve umreyi yerine getirmesini söyledi.

(Bûharî, Müslim, Ahmed)

Sümame: "Lebbeyk Allahümme lebbeyk! Lebbeyk la şerike leke lebbeyk! İnne'l hamde ve'nnimete leke ve'l mülk, la şerike leke!" diye telbiye getirerek Mekke'ye girince, Kureyş müşrikleri onu yakaladılar ve:

"Sen bize karşı yiğitlenerek kafa mı tutuyorsun?" dediler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Boşboğazın birisi de ona:

"Sabii (mevcut dinleri inkâr edip hiçbir dine bağlı olmayan kimse) mi oldun?" dedi. Sümame onlara şöyle karşılık verdi:

"Hayır, vallahi! Ben, Allah'ın Rasulü Muhammed'e tabi olup Müslüman oldum. Vallahi ben bu hak dinden dönmem. Şunu iyi bilin ki; nebi izin vermedikçe size Yemame'den bir buğday tanesi bile gelmeyecektir."

(Bûharî, Müslim, Ahmed)

Sümame b. Usal, umreyi yaptıktan sonra Yemame'ye gitti. Yemame halkını, Mekkelilerle ticaret yapmaktan menetti. Bunun üzerine (Mekkeliler kıtlıktan deve yününü kanla yoğurup yemek zorunda kaldılar ve sonunda) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şöyle bir yazı yazdılar:

"Sen, hem akraba hukukunu gözetmeyi emretmekte, hem de bizimle akrabalık bağlarını koparıp, babaları kılıçtan geçirmekte, çocukları da açlıktan öldürmekteisin!"

(Ayrıca Ebû Süfyan da Medine'ye gelip, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den bu ambargonun kaldırılmasını istedi.)

Mekkeli müşriklerin müracaatları ve ricaları üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekkelilere zahire satılmasına ve çıkışına engel olmaması için Sümame b. Usal'e yazı yazdı. (Sümame de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in isteğine tabi oldu.) **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Sümame b. Usal imanı sağlam bir Müslümandı. Hemşehrisi Müseylemetü'l Kezzab irtidat edip nebilik iddiasına kalkıştığı ve Yemame halkını peşinden sürüklediği zaman, Yemame halkına vaaz ve nasihatta bulundu. Yemame halkının kendisini dinlemeyip Müseyleme'ye uymakta karar kıldıklarını görünce onları terk etti." **(İbni Abdi'l Berr, İstiab)**

Beni Lihyan Gazvesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Beni Kurayza'nın fethinden altı ay sonra hicretin altıncı yılı, cemadil ula ayında Beni Lihyan'a doğru, Reci'de öldürülenlerin intikamını almak (ve Kureyş müşriklerini tehdit etmek) için Medine üzerine, İbni Ümmü Mektum'u vali tayin ederek (yirmisi atlı olmak üzere) iki yüz kişilik bir kuvvetle yola çıktı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , gaflette oldukları anda onlara birden baskın yapmak için, orduya Şam'a doğru gitmelerini emretti.

10 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Emec ile Usfan arasında Lihyân oğullarına ait bölgedeki vadilerden biri olan Guran vadisine kadar ilerledi. (Burası Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın İslâm'ı tebliğ için gönderdiği sahabelerinin katledildiği yerdi. Rasûlullah burada onlar için dua edip Allah-u Teâlâ'dan mağfiret diledi.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Beni Lihyân'ın yerleşim bölgesine geldiğinde, onların dağlara kaçıp saklanmış olduklarını gördü ve Beni Lihyân'ın bu seferden haberi olduğunu anladı. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) orada iki gün kaldı. Her tarafa birlikler gönderdi. Fakat hiç kimseyi yakalayamadı.) Bunun üzerine şöyle buyurdu:

"(Mekke'ye yakın bir yer olan) Usfan'a gidelim ki, Mekke halkı bizim Mekke'yi fethetmek için geldiğimizi sansın."

Sonra Usfan'a indi ve ashabından iki atlı gönderdi. Onlar da (Mekke ile Medine arasında, Usfan'a sekiz mil uzaklıkta bir vadi olan) Kurai'l Gamim'e kadar gidip geri döndüler. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebû Bekir'e:

"Usfan'a gelişimin haberi Kureyş müşriklerine ulaşmış bulunmaktadır. Onlar şimdi üzerlerine yürüyeceğimden korkmaktadırlar. Sen de hemen on süvari ile beraber Gamim'e kadar git." buyurdu. Ebû Bekir de on süvari ile beraber Gamim'e kadar gitti. Ve hiçbir kimse ile karşılaşmadan geri döndü. Rasûlullah:

"Bu gelişimizi haber almaları Kureyş müşriklerini çok korkutmuştur. Onlar, üzerlerine yürümemizden korkuyorlar." buyurdu.

Beni Lihyân seferi on dört gece sürdü. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye geri döndü ve dönerken de:

"Biz Allah'a dönücüleriz. İnşAllah tevbe edicileriz. Rabbimize ibadet ve hamd edicileriz. Ey Allah'ım! Seferde sahibimiz, koruyucumuz, ev halkımız hakkında da dayanağımız sensin. Ey Allah'ım! Seferin zorluklarından, kötü dönüşten, mal ve ev halkı hakkında üzüntü verici şeyler görmekten sana sığınırım" diye dua etti. **(Vâkidî-Meğazi)**

Ukkâşe b. Mihsan'ın Gamr'e Gönderilmesi:

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altın yılı rebiül ahir ayında Ukkâşe b. Mihsan el Esediy'i, Hendek harbinde müşriklerle ve Beni Kurayza Yahudileriyle işbirliği yapan Esed oğullarını cezalandırmak için kırk kişilik bir kuvvetle, Necid yolu üzerinde bulunan, Medine'ye iki gecelik uzaklıktaki Esed oğullarına ait bir su olan Gamr'e gönderdi.

Esed oğulları Müslümanların geldiklerini haber alınca kaçtılar. Ukkâşe su kaynaklarının yanında konakladı ve öncü birliklerini kaçanların peşlerinden gönderdi.

Mücahidler, Esed oğullarının gece ses dinlemek için görevlendirdikleri casusunu uyurken yakaladılar ve işkence yaparak Esed oğullarının bulunduğu yeri ondan öğrendiler. Yapılan ani baskınla iki yüz deveyi ele geçirip Medine'ye götürdüler.

Bedevi müşrikler bozguna uğramış ve her tarafa kaçışmaya başlamışlardı. Fakat Ukkâşe, kaçanları takip ettirmedi. Eman verdikleri için de casusu serbest bıraktılar.

(Vâkidî-Meğazi)

Muhammed b. Mesleme'nin Zül Kassa'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı, rebiül ahir ayında, Medineli Müslümanların (Medine'ye yedi mil uzaklıktaki) Hayfa vadisinde yayılmış bulunan hayvanlarını, Muharib, Salebe ve Enmar oğullarının yağmalamak istediklerini haber aldı. Bunun doğruluğunu araştırmak için, Muhammed b. Mesleme'yi, on kişilik bir kuvvetle Salebe ve Uval oğullarının oturdukları (Rebeze yolu üzerinde bulunan, Medine'ye yirmi dört mil uzaklıktaki) Zül Kassa'ya gönderdi.

Keşif birliği Zül Kassa'ya geceleyin varmıştı. Bedeviler mücahitlere pus kurlarak onların uyumalarını beklediler. Mücahitlerin bundan haberleri yoktu. Uykuya daldıklarında yüz kişi tarafından baskına uğradılar. Muhammed b. Mesleme'nin arkadaşları şehit edildi. O da öldü sanılarak bırakıldı. Daha sonra oradan geçen bir Müslüman tarafından taşınarak Medine'ye götürüldü. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Ebû Ubeyde b. Cerrah'ı kırk kişilik bir kuvvetle Zül Kassa'ya gönderdi. Mücahitler bütün gece yürüdüler ve sabaha karşı Zül Kassa'ya ulaşım ansızın baskın yaptılar. Fakat bedeviler dağa kaçtılar. Mücahitler sadece bir kişi yakalayabildiler. Birçok hayvanı ve ev eşyasını ganimet olarak alıp Medine'ye getirdiler. Ganimet mallarının beşte biri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) için ayrıldı. Geri kalanı ise mücahitler arasında paylaştırıldı. Yakalanan adam Müslüman oldu ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu serbest bıraktı.

Muhammed b. Mesleme şöyle dedi:

"Zül Kassa günü beni vuran kişi, Hayber gününde gözüme ilişti. Adam beni görünce:

"Ben yüzümü Allah'a döndürdüm, Müslüman oldum" dedi. Ben de:

"Yaraşan da budur" dedim."

(Vâkidî-Meğazi)

Zeyd b. Harise'nin Cemum'a Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı, rebiül ahir ayında Bi'ri Maune'de mü'minleri şehid eden ve Kureyşlilerle birlikte Hendek harbine katılan Süleym oğullarını cezalandırmak amacıyla Zeyd b. Harise'yi bir askeri birliğin başında (Medine'ye kırk sekiz mil uzaklıkta-ki) Süleym oğullarının üzerine gönderdi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Zeyd b. Harise Cemum'a indiği zaman orada Müzeynelilerden Halime isminde bir kadını ele geçirdi. Halime, mücahitlere Süleym oğullarının konak yerlerini gösterdi. Mücahitler de oraya ansızın baskın yaparak birçok deve, davar ve esir alarak Medine'ye döndüler. Halimetü'l Müzenî'nin kocası da esir alınan müşrikler arasında bulunuyordu. Zeyd b. Harise Medine'ye dönünce her ikisini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e hediye etti. (Rasûlullah, Halime'yi kocasına bağışlayarak ikisini de serbest bıraktı.) **(İbn-i Sa'd-Tabakât)**

Zeyd b. Harise'nin Ays'a Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı, cemadil-ula ayında Şam'dan gelmekte olan Kureyş kervanını ele geçirmek için Zeyd b. Harise'nin komutasında yüz yetmiş kişilik bir süvari birliğini (Medine'den dört mil uzaklıktaki) Ays'a doğru yola çıkardı. Mücahidler Kureyş kervanını ele geçirdiler. Esirleri ve ganimetleri Medine'ye getirdiler. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ganimetleri mücahidler arasında paylaştırdı.)

Esirlerin içinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in damadı Ebû'l As da vardı. Ebû'l As Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kızı Zeynep'in himayesine girdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve sahabe-ler bunu kabul ettiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kızına, müşrik olduğu için Ebû'l As'a yaklaşmaması gerektiğini hatırlattı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in tavsiyesi üzerine mücahidler Ebû'l As'ın mallarını iade ettiler. Ebû'l As, emanet olan bu malları Mekte'deki sahiplerine geri verdikten sonra Kureyş'e şöyle dedi:

"Ey Kureyş kabilesi! Bana verip de, almadığınız bir şey kaldı mı?"

"Hayır", dediler. Ebû'l As onlara:

"Ben Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed'in O'nun rasûlü olduğuna şahadet ediyorum. Aslında ben Medine'de Müslüman oldum. Fakat malınızı almak için Müslüman olduğumu zannetmeniz için, İslamımı açıklamadım." dedi. Medine'ye dönüp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kızı Zeyneb ile tekrar evlendi.

Esirler arasında bulunan Mugire b. Muaviye ise kaçarken yolda Sa'd b. Ebi Vakkas'ın komutasındaki yedi kişilik bir birlik tarafından yakalanıp Medine'ye getirildi.

(Vâkidî-Meğazi)

Zeyd b. Harise'nin Taraf'a Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı, cemadil ahire ayında, Medine yaylımındaki hayvanları yağmalamaya hazırlanan ve Muhammed b. Mesleme kumandasındaki on kişilik bir keşif birliğini Zu'l Kassa'da kuşatarak şehid eden Salebe ve Uval oğullarına ikinci bir darbe indirmek amacıyla Zeyd b. Harise'yi on beş kişilik bir kuvvetle (Medine'ye otuz altı mil uzaklıktaki bir su kaynağı olan) Taraf'a gönderdi. Bedeviler Zeyd b. Harise'nin birliğini, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in öncü birliği zannederek korkup kaçtılar. Zeyd b. Harise yirmi deve ve ele geçirebildikleri davarlarla birlikte Medine'ye geri döndü.

Salebe oğulları, Zeyd b. Harise'nin birliğinin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in öncü birliği olmadığını ve kendilerine başka kuvvet gelmediğini ve gelmeyeceğini anlayınca Medine'ye dönen İslam birliğinin ardına düştüler, fakat onlara yetişemediler.

Taraf seferi dört gece sürdü. Herhangi bir çarpışma olmadı. Zeyd b. Harise birliğinin Taraf seferindeki parolaları: "Emit! Emit!" (Öldür! Öldür!) idi.

(Vâkidî-Meğazi)

Zeyd b. Harise'nin Vadi'l Kura'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı, receb ayında (Mezhicli ve Kudaalılardan veya Mudarlılardan bazı kimselerin Vadi'l Kura'da Yahudilerle bir araya gelip anlaştıklarını haber alınca) Ad ve Semud kavimlerinin konak yeri olan (Şam yolu üzerinde bulunan, Medine'ye yedi gecelik uzaklıktaki) Vadi'l Kura'ya Zeyd b. Harise'yi, bir askeri birliğin başında gönderdi. (Fakat herhangi bir çarpışma olmadı.)

(Vâkidî-Meğazi)

Zeyd b. Harise'nin Şam'a Gönderilmesi:

Zeyd b. Harise, ashaptan bazı kimselerin ticaret mallarını Şam'a götürüp satmak için (hicretin altıncı yılı, ramazan ayında) yola çıktı. Vadi'l Kura'ya yaklaştıklarında, Fezare b. Bedir kabilesinden bazı kimseler önlemini kesti. Zeyd ve arkadaşlarını kılıçtan geçirip mallarına el koydular. Zeyd ağır yaralar alarak baygın düştü. Kendisine gelince yavaş yavaş Medine'ye gitti.

(Vâkidî-Meğazi)

Abdurrahman b. Avf'ın Duvmet'ül Cendel'e Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı, şaban ayında tebliğ amacıyla Abdurrahman b. Avf'ı yedi yüz kişilik bir orduyla büyük bir panayır ve ticaret merkezi olan (ve Şam yolu üzerinde bulunan, Medine'ye on altı gecelik uzaklıktaki) Duvmet'ül Cendel'e gönderdi ve ona:

"Eğer sana itaat edip Müslüman olurlarsa, krallarının kızıyla evlen." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Abdullah b. Ömer şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Abdurrahman b. Avf'ı yanına çağırdı. Ona şöyle buyurdu:

"Hazırlan! Ben seni bugün veya yarın sabah, inşaAllah bir askeri birliğin başında göndereceğim." Ben bunu işitince kendi kendime: "Mescide gireceğim, sabah namazını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le kılacağım, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Abdurrahman b. Avf'a tavsiyelerini işiteceğim." dedim. Mescidde sabahladım. Sabah namazını mescidde kıldım.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mescidinde, ashabından bir topluluğun içinde on kişiden onuncusu idim. Bunlar: Ebû Bekr, Ömer, Osman, Ali, Abdurrahman b. Avf, İbn-i Mesud, Muaz b. Cebel, Huzeyfe b. el-Yeman, Ebû Sait el-Hudri ve ben. Biz Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte iken ensardan bir adam çıkıp geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e selam verdi, sonra oturdu ve dedi ki:

"Ya Rasûlullah! Mü'minlerin hangisi efaldır?" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Ahlakça en iyi olanı." Adam dedi ki:

"Mü'minlerin hangisi en akıllıdır?" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Ölümü en çok hatırlayan ve ona en iyi hazırlık yapanı! Temiz melekler ona gelmeden, o onlara hazırlanır." Sonra o adam sustu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bize döndü ve şöyle dedi:

"Ey muhacirler topluluğu! Bir zaman size gelip çatacak beş musibet vardır. Onların size gelip çatmasından Allah'a sığınırım.

Bir kavimde çirkin fiiller yayılıp açığa vurulduğu zaman, muhakkak kendilerinden önce geçmiş olanlarda görülmemiş veba, acılar ve ağırlar onlarda ortaya çıkar.

Bir kavim ölçüde, tartıda eksiklik yaptığı zaman, muhakkak kuraklık ve kıtlık yıllarına, geçim sıkıntısına, hükümdar zulmüne uğrar.

Bir kavim mallarından zekât vermediği zaman, dört ayaklı hayvanları olmasaydı muhakkak onların gökten yağan yağmurları kesilirdi.

Bir kavim Allah ve Resulünün ahdini bozduğu zaman, muhakkak düşmanları onların üzerine saldırır ve onların ellerinde ve avuçlarında bulunanın bir kısmını çekip alır.

Bir kavim Allah'ın kitabıyla hükmetmediği zaman, muhakkak Allah da onların arasına ayrılık ve harp sokar."

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Abdurrahman b. Avf'a seriyeye için hazırlık yapmasını emretti. O da siyah, pamuktan bir sarık sardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona sarığını yeniden sardı. Onun arkasından dört parmak veya ona yakın bir miktar sarkıttı ve şöyle dedi:

"Ey İbn-i Avf! İşte böyle sar."

Sonra Bilal'e, sancağı Abdurrahman'a vermesini emretti. O da sancağı ona verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Allah'a hamd etti ve kendi üzerine salât getirdi. Sonra şöyle dedi:

"Ey İbn-i Avf! Onu al. Hepiniz Allah'ın adıyla ve Allah yolunda savaşınız; Allah'ı inkâr edenleri öldürünüz. Onlara ihanet etmeyiniz, ganimet mallarına hıyanet etmeyiniz. Çocukları öldürmeyiniz. İşte bu size Allah'ın ahdi ve Rasûlünün tavsiyesidir."

Bunun üzerine Abdurrahman b. Avf sancağı aldı ve Duvmet'ül Cendel'e gitti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Duvmet'ül Cendel halkı önce İslam'ı kabul etmedi. Abdurrahman onlarla savaştı. Üçüncü gün, Hristiyan olan Kral Asbağ Müslüman oldu. (Bunun üzerine halkın çoğu da Müslüman oldu.) Abdurrahman durumu ve kralın kızıyla Duvmetü'l-Cendel'de evlenmek istediğini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bir yazı ile bildirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , kralın kızı Tumadır'la orada evlenmesine izin verdi. Bunun üzerine Abdurrahman kralın kızıyla evlendi. Müslüman olmak istemeyenler de cizye ödemek şartıyla kendi dinlerinde bırakıldı.

(Vâkidî-Meğazi)

Zeyd b. Harise'nin Medyen'e Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (Hicretin altıncı yılı, şaban ayında Medine'nin başlangıç nahiyelerinden olan) Mina'da müşriklerin toplandığını haber alınca, Zeyd b. Harise'yi bir askeri birliğin başında (Şuayb aleyhisselam'ın kavmi olan ve Vadi'l Kura ile Şam arasında bulunan) Medyen'e gönderdi.

İslam mücahitleri baskın yaparak Mina halkından birçok esir alıp Medine'ye getirdiler. Aldıkları esirlerin analarını çocuklarından ayırarak sattılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) esirlerin yanına gidip onların ağlaştıklarını görünce:

"Ne oldu bunlara?" diye sordu.

"Ya Rasûlullah! Anaları çocuklarından ayrıлып satıldı." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onları birbirinden ayırıp satmayınız, birlikte satınız" buyurdu.
(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ali (r.a)'nin Beni Sa'd'a Gönderilmesi:

Hayber Yahudileri bir yıldan beri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'le çarpışma hazırlığı içinde idiler. Beni Kurayza Yahudileri cezalandırıldıkları zaman Hayber Yahudileri, toplanıp yapılacak işi aralarında konuşmuşlar, Teyma, Fedek ve Vadi'l Kura Yahudilerini yanlarına alarak Medine üzerine yürümeye, eski yeni bütün hınçlarıyla çarpışmaya karar vermişlerdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Sa'd b. Bekir oğulları kabilesinin, Hayber hurmalarının mahsulünü almak şartıyla Hayber Yahudilerine yardım etmek için Fedek'te toplandıklarını haber alınca hicretin altıncı yılı, şaban ayında Ali (*radiyallahu anh*)'u yüz kişilik bir birliğin başına geçirerek (Hicaz'ın köylerinden olan Medine'ye altı gecelik uzaklıktaki) Fedek'e, Sa'd b. Bekir oğullarının üzerine gönderdi. Ali (*radiyallahu anh*) yolda Sa'd oğullarının bir casusunu yakaladı. Yapılan işkence sonucu casus, Ali (*radiyallahu anh*)'a Sa'd oğullarının kendisini; Yahudiler Hayber mahsulünü Sa'd oğullarına tahsis ettikleri müddetçe kendilerine yardım edileceğini bildirmesi için Hayber'e gönderdiklerini itiraf etti.

Mücahidler ona:

"Kavminin yeri nerede?" dediler. Adam:

"Onları, iki yüz kişi toplanmış ve başlarında Veber olduğu halde bıraktım." dedi. Mücahidler:

"Haydi! Bize onların yerini göster." dediler. Adam da:

"Bana eman verirsiniz (dokunmazsanız) onların yerini size göstereyim." dedi. Mücahidler:

"Sana ancak, onların yerini ve mallarının nerede olduklarını bize göstermen şartıyla eman veriz, yoksa vermeyiz." dediler. Adam kabul etti. Sonra, onların yerini göstermesi için yola çıktılar. O kadar çok yürüdüler ki mücahidler artık bu adam hakkında kötü düşünmeye başladılar. Bir müddet sonra düz bir araziye geldiler. Bu arazinin içinde birçok deve ve davar görünce adam:

"İşte bunlar onların deve ve davarlarıdır." dedi. Bunun üzerine Müslümanlar çobanlara saldırıp, deve ve davarları ganimet olarak aldılar. Fakat onların çobanlarından bazıları kaçabildi ve kabilelerinin adamlarını uyardılar. Bunun üzerine kabile tamamen kaçtı. Adam:

"Artık beni serbest bırakın" dedi. Mücahidler:

"Onları tamamen buluncaya kadar seni bırakmayız." dediler. Adam şöyle dedi:

"Çobanlar kaçtı ve onlara muhakkak haber verdiler." Ali (*radiyallahu anh*) onların yerleşme yerlerini kendilerine göstermelerini söyledi. Yerleşme yerlerine gittiklerinde orada hiç kimseyi bulamadılar. Eman verdikleri için adamı serbest bıraktılar. Ganimet olarak aldıkları deve ve davarları Medine'ye götürdüler. Elde ettikleri ganimetin miktarı beş yüz deve ve iki bin davar idi.

Ali (*radiyallahu anh*) ganimet malları arasından, başkumandan hakkı olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sağmal bir deve ayırdı. Ganimetlerin beşte birini Rasûlullah için çıkardıktan sonra geriye kalan beşte dördünü mücahidler arasında bölüştürdü.

İsa b. Aile'nin rivayetine göre dedesi şöyle demiştir:

"Ben Hemec'den Bedi'a kadar uzanan vadide, Sa'd b. Bekir oğullarını, kadınlarını hayvanlara bindirip kaçarlarken görmüştüm. Kendi kendime: "Bugün onların başına bir felaket mi geldi ki?" dedim. Yanlarına yaklaştım. Liderleri Veber b. Uleym'le karşılaştım. Ona:

"Ne oldu?" diye sordum. Veber:

"Şerr ve kötülük! Muhammed'in ordusu üzerimize geldi. Bizim ona karşı koyacak gücümüz yok ve hazırlıklı da değiliz. Hayber'e gönderdiğimiz elçimizi yakalamışlar. O da bizi onlara ihbar etmiş. Yapılmayacak şeyi bize yaptı." dedi.

"Kimdir o?" diye sordum. Veber:

"O, kardeşimin oğludur! Biz, Araplar içinde ondan daha sağlam ve cesur bir genç olmadığını sanırdık" dedi.

"Ben görüyorum ki; Muhammed'in işi, emniyete eren ve büyüyen bir iş oldu. O, Kureyslileri çökertti. Onlara yapılmayacak şeyi yaptı. Daha sonra sırasıyla Medine'deki kaleleri; Kaynuka, Nadir ve Kurayzalıları çökertti. Şimdi de Hayberdekilere doğru gidiyor." dedim. Veber bana:

"Sen bundan korkma! Hayber'de kuvvetli adamlar var. Kendilerini saldıranlardan koruyucu kaleler, hiç kesilmeyen sular var. Muhammed hiçbir zaman onlara yaklaşamaz. Hatta belki onlar Muhammed'e yurdunun ortasında saldırırlar." dedi. Ona:

"Bu senin görüşün müdür?" diye sordum. Veber:

"Bu onların görüşü ve mütealasıdır" dedi

(Vâkidî-Meğazi)

Zeyd b. Harise'nin Beni Fezarilere Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı ramazan ayında Zeyd b. Harise'yi, arkadaşlarını öldürüp kendisini yaralayan Beni Fezari'ye bir askeri birliğin başında gönderdi. Mücahidlere gündüzleri gizlenip geceleri yürümelerini söyledi. Beni Fezari mücahidlerin geldiğini anlayınca geceleyin kaçtı. Zeyd b. Harise Beni Fezarileri bulmak için daha ileri gidilmesini arkadaşlarına yasakladı. Mücahidler sadece küçük bir birlikle karşılaşp onları bozguna uğrattılar. Mallarını ganimet olarak alıp Medine'ye döndüler. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sövdüğü (ve kâfirleri Müslümanlara karşı savaşa kıskırttığı) için Ümmü Kırfe ismindeki yaşlı kadın öldürüldü. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ümmü Kırfe Arapların dillerine destan olmuştu. Araplar: "Ümmü Kırfe'den daha emniyetle, daha şerefli kimse yok" derlerdi. Evinde elli kişinin kılıcı asılı dururdu ki, onların hepsi de Ümmü Kırfe'nin ev halkı idi.

(İbni Seyyidi'n-nas, Uyunu'l-Eser)

Kays b. Muhassir, Ümmü Kırfe'nin bir ayağını bir deveye öbür ayağını da başka bir deveye bağladıktan sonra develeri ayrı istikamette yürütmeye zorladı. Develer yürüyünce Ümmü Kırfe ikiye ayrıldı."

(İbni Sa'd, Tabakât)

Seleme b. Ekva şöyle dedi:

"Başımızda Ebû Bekir ile Fezari oğulları gazvesine gittik. Ebû Bekir'i bize emir olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tayin etmişti. Bizimle su arasında bir saatlik mesafe kalınca, Ebû Bekir bize, gecenin sonunda istirahat etmek için konaklamamızı emretti. Sonra Ebû Bekir baskın yapacak atlıları ayırdı ve düşman üzerine hücum etti. Derhal suyun başına vardılar ve artık onun üzerinde öldüren öldürdü, esir alan esir aldı. Bu arada ben, içlerinde kadınlar ve çocuklar bulunan bir insan topluluğu gördüm. Onların dağ tarafına doğru beni geçip gitmelerinden endişe ettim. Onlarla dağ arasına ok atışı yaptım. Okları gördükleri zaman durdular. Bu topluluk arasında Fezari oğullarından üzerinde deriden, eski bir kürk örtü ve beraberinde Arap güzeli bir kız bulunan bir kadın vardı. Ben bu kabileyi önüme katıp Ebû Bekir'e getirdim. Ebû Bekir o kadının kızını bana (hususî) ganimet olarak verdi. O kızın hiçbir elbisesini açmadan (yani onunla cinsel ilişki kurmadan) Medine'ye geldik. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çarşıda bana rastladı ve:

"Ya Seleme! O kadını bana hibe et" dedi. Ben de:

"Ya Rasûlallah! Allah'a yemin ederim ki, o kızın güzelliği beni hayran ettiği halde, onun hiçbir elbisesini açmadım" dedim. Sonra ertesi gün Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bana çarşıda rastladı ve:

"Ya Seleme! O kadını bana hibe et! Senin gibi bir oğlan meydana getirdiğinden dolayı babanın mükâfatını ancak Allah versin" dedi. Ben de:

"O kadın senin olsun ya Rasûlullah! Allah'a yemin ederim ki, ben o kadının hiçbir elbisesini açmadım" dedim. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o kadını Mekke ahalisine gönderdi ve ona mukabil Mekke'de esir edilmiş olan Müslümanlardan bir grup insanı kurtardı." **(Müslim)**

Abdullah b. Revaha'nın Hayber'e Gönderilmesi:

Ebû Rafîi öldürülünce Yahudiler Useyr b. Zarîm'i (veya Yuseyr b. Rizâm'ı) kendilerine lider seçtiler. Useyr gözü pek, korkmak bilmeyen bir adamdı. Bir gün Yahudilerin meclisinde ayağa kalkarak:

"Vallahi Muhammed, ashabından her kimi Yahudilerden birine göndermişse muhakkak onu öldürmüştür. Fakat ben ona, kendisinin adamlarıma yapamadığını yapacağım" dedi. Yahudiler:

"Onun senin adamlarına yapamadığı fakat senin ona yapmayı umduğun şey nedir?" diye sordular. Useyr:

"Gatafanlıların yanına gideceğim. Onları Muhammed'le çarpışmak için toplayacağım" dedi.

Useyr dediğini yaptı. Gatafanlılara ve daha başkalarına başvurarak onları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'le çarpışmak üzere bir araya getirdi. Useyr bundan sonra:

"Ey Yahudi cemaati! Yurdunun ortasında iken Muhammed'in üzerine yürüyeceğiz! Çünkü yurdunun ortasında çarpışılanların düşmanı, umduklarından bir kısmını muhakkak elde eder" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Yahudilerin Müslümanlara karşı olan bu hazırlıklarını haber alınca hicretin altıncı yılı ramazan ayında Abdullah b. Revaha'yı ve üç arkadaşını gizlice (Medine'ye kırk sekiz mil uzaklıktaki) Hayber'e gönderdi. Giderken de Abdullah b. Revaha'ya:

"Hayber'i gözetle. Halkın arasına gir. Ne yapmak istediklerini ve neler konuştuklarını öğren" dedi. Abdullah b. Revaha arkadaşlarıyla birlikte Hayber'e gitti. Arkadaşlarından birini Natat, birini Şakk, birini de Ketibe kalesine gönderdi. Hayber'de üç gün kaldıktan sonra Medine'ye dönüp işittikleri ve gördükleri şeyleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bildirdiler.

20 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Yahudilerin Müslümanlarla savaşmak üzere hazırlık yaptıklarını haber alınca hicretin altıncı yılı şevval ayında Abdullah b. Revaha'yı otuz kişilik bir askeri birlikle tekrar Hayber'e gönderdi. Abdullah Yahudilerin lideri Useyr ile görüşüp ona şöyle dedi:

"Allah Rasulü seni Hayber'e vali yapacağını bildirmek için bizi gönderdi." Useyr bunu Yahudilere danıştı. Yahudiler de Hayber dışına çıkmasına itiraz ettiler ve:

"Muhammed İsrail oğullarından hiç kimseyi vali yapmamıştır" dediler. Useyr de:

"Evet, ama harpler de bizi bıktırmıştır" dedi. Useyr Yahudilerden otuz kişi alarak Medine'ye doğru yola çıktı. Her birinin terkinde de Müslümanlardan bir kişi bulunuyordu. Yol almaya başlayıp, Karkaratı Tıyar denilen (Hayber'e altı mil uzaklıktaki) bir yere geldiklerinde Useyr pişman oldu ve elini Abdullah b. Uneys'in kılıcına uzattı. Fakat Abdullah uyandı ve şöyle dedi:

"Ey Allah'ın düşmanı! Bu ahid bozmaktır, ihanettir!" Abdullah uyuklar gibi yaptı. Useyr yine elini Abdullah'ın kılıcına uzattı. Abdullah b. Uneys hemen durumu fark edip devesini geriletti. Sonra devesinden inerek kafilenin arkasında kaldı. Bir fırsatını bulunca Useyr'in ayağına bir darbe indirerek kesti. Useyr de elindeki kayın ağacından yapılmış ucu eğri sopayla Abdullah b. Uneys'in yüzüne vurup başını beynine sirayet edecek şekilde yarıdı. Bunun üzerine her Müslüman, önündeki Useyr'in adamını öldürdü. Yalnızca bir Yahudi kaçıp kurtulabildi. Müslümanlardan hiçbiri ölmedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına geldiklerinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Abdullah b. Uneys'in başının yarığına tükürdü. O günden sonra başının yarığı ne irinlendi ne de ölünceye kadar onu rahatsız etti.

(Vâkidî-Meğazi)

Kürz b. Cabir el-Fihri'nin Seriyyesi:

Ukl ve Ureyne kabilelerinden birtakım insanlar (sekiz kişi) Medine'ye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına gelip Müslüman oldular.

"Ey Allah'ın rasulü! Bizler sürü sahipleriyiz. Ekin ve mahsul sahipleri değiliz" diyerek Medine'nin havasını sıhhatleri için uygun bulmadılar ve burada kalmak istemediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara zekât develerinin ve çobanının bulunduğu yere gitmelerini ve develerin sütlerinden ve sidiklerinden içmelerini söyledi. Onlar da oraya gittiler ve deve sütü ile deve sidiğinden içtiler. Nihayet Harre tarafında bulundukları sırada, (sağlıklarına kavuştukları zaman) mürted oldular.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in çobanını (ellerini ve ayaklarını kesip gözlerine ve diline diken batırarak) öldürdüler, sonra da develeri önlerine katıp götürdüler. (Bu çobanın ismi Yesar'dır. O, Beni Muharip ve Salebelerle yapılan muharebede Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in payına düşmüştü. Sonra Müslüman olup güzelce namaz kılmaya başlarken Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu azat etmişti.)

(Bu olay Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verilince) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin altıncı yılı şevval ayında Kürz b. Cabir'i yirmi kişilik bir kuvvetle, (o sekiz kişiyi yakalamak için) gönderdi. Gönderilen seriyye onları yakalayıp getirdi. Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara kısas yapılmasını emretti. O canilerin gözlerini, ateşte kızdırılan demir çivilerle çıkardılar, ellerini ve bacaklarını çapraz olarak kestiler ve ölünceye kadar Harre mevkiinde kendi hallerine bıraktılar.

Enes (*radiyallahu anh*) diyor ki: "Ben onlardan bir adam gördüm ki ölünceye kadar diliyle yeri yalayıp ısıyordu." **(Bûharî, Müslim)**

Amr b. Umeyye Ed-Damri'nin Seriyyesi:

Hubeyb b. Adiyy'in ve arkadaşlarının öldürülmesinden sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Amr b. Umeyye Ed-Damri'yi, Cebbar b Sahr el-Ensari ile birlikte gizlice Ebû Süfyan b. Harb'i öldürmek amacıyla Mekke'ye gönderdi. O ikisi Mekke'ye varınca erkek develerini Ye'cec boğazlarından birinde bıraktılar ve gece olunca Mekke'ye girdiler. Cebbar, Amr'a:

"Beyti tavaf edip iki rekât namaz kılalım mı?" dedi.

Amr:

"Kureyşliler akşam yemeğini yedikleri zaman evlerinin dışında otururlar" dedi. Cebbar:

"Hayır, inşAllah bunu yaparız" dedi. Amr şöyle devam etti:

"Bunun üzerine Beyti tavaf ettik ve namaz kıldık. Sonra Ebû Süfyan'ı öldürmek için yola çıktık. Vallahi biz Mekke'de yürürken Mekke halkından bir adam bana baktı ve beni tanıdı.

"Bu Amr b. Umeyye'dir, vallahi ancak gizli bir şer için Mekke'ye gelmiştir" dedi. Ben arkadaşşıma:

"Süratle uzaklaşalım" dedim. Hemen koşmaya başladık ve bir dağa çıktık. Onlar da bizi arayıp bulmak için çıktılar. Dağın başına çıktığımız zaman bizden ümitlerini kestiler. Bunun üzerine döndük, dağda bir mağaraya girdik. Orada geceledik ve taşları alıp önümüze üst üste yığdık. Mağarada sabahladığımız zaman Kureyş'ten bir adamın atını çekerek yürüdüğünü ve atı için ot biçtiğini gördük. Cebbar'a dedim ki:

"Eğer o bizi görecektse olursa Mekkelilere haber verir, yakalanıp öldürölürüz." Bende bir hançer vardı. Onu Ebû Süfyan için hazırlamıştım. Bu adama doğru gidip memesi üzerine hançeri sapladım. O, Mekke halkına işittirecek şekilde bir kere bağırdı. Ben de geri dönüp yerime geldim. Mekkeliler gelip yaralı adama:

"Sana kim vurdu?" dediler. Adam:

"Amr b. Umeyye" dedi ve hemen öldü. Fakat onlar yerimizi tespit edemediler. Sonra da onu taşıyıp göturdüler. Arkadaşıma dedim ki:

"Akşam olduğu zaman süratlice gidelim." Gece olunca Mekke'den çıktık. Medine'ye gitmek istiyorduk. Bekçilere rastladık. Onlar Hubeyb b. Adiyy'in cenazesini bekliyorlardı. Onlardan biri şöyle dedi:

"Vallahi bu gece yürüyüşü bu şekilde Amr b. Umeyye'nin yürüyüşüne benzeyen hiçbirini görmedim. Şayet o Medine'de olmasaydı elbette derdim ki; "O Amr b. Umeyye'dir.

Bir kuru ağaç parçasının hizasına geldiğimiz zaman Hubeyb'in yanına gittik ve onu yükledik. Sonra süratle oradan uzaklaştık. Onlar da bizim ardımızdan çıktılar. Nihayet Ya'cec sel sularının indiği yerde, selin yardığı bir uçurumun dibine gelince o kuru ağaç parçasını o uçurumun dibine attık. Allah-u Teâlâ da Hubeyb'i onlardan gizledi. Onu bulamadılar. Arkadaşıma dedim ki:

"Çabuk deveni getir ve ona bin, ben müşrikleri oyalayım." Cebbar'ın yürüyecek hali yoktu. (Devesine bindi ve Medine'ye gidip durumu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bildirdi.) Ben de gidip Dacna'nın üzerine çıktım ve bir dağda bir mağaraya girdim. Orada iken yanıma Beni Dil'den tek gözü kör, ihtiyar bir adam geldi. Onun küçük bir koyun sürüsü vardı. Beni görünce:

"Kimdir bu adam?" dedi.

"Beni Bekr'denim. Sen kimsin?" dedim. O da:

"Beni Bekr'denim" dedi. Ve ben:

"Merhaba sana, yat istirahat et" dedim. O da yüksek sesle şöyle dedi:

"Ben sağ olduğum müddetçe Müslüman olmayacağım ve Müslümanların dinine de itaat etmeyeceğim."

İçimden dedim ki: "Yakında sen görürsün." Onu biraz bekledim. Uyuduğı zaman yayımı aldım ve onun bir ucunu onun sağlam gözüne dayadım ve kemiklerine varıncaya kadar bastırdım. Sonra oradan hemen ayrıldım ve Arc'a geldim. Oradan Rakube yolunu tuttum. Naki'ye indiğim zaman Kureyş müşriklerinden iki adam gördüm. Kureyş onları, Medine'ye casus olarak göndermişti. Ben onlara:

"Teslim olunuz" dedim. Onlar olmadılar. Bunun üzerine onlardan birini ok atıp öldürdüm. Diğerini teslim oldu. Ben de onu ipe bağlayarak Medine'ye getirdim. Sonra bütün olup bitenleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e anlattım.

(**Siyer-i İbn-i Hişam**) ⁽¹⁾

HUDEYBİYE BARIŞ ANTLAŞMASI (H. 6. Yılı, Zilkade Ayı)

Umre İçin Yola Çıkış:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir gece rüyasında ashabıyla birlikte korkusuzca Beytullah'a girip onu tavaf ettiklerini, (Kâbe'nin anahtarını eline aldığı) bazılarının başlarını kazıttıklarını, bazılarının da saçlarını kısalttıklarını gördü. Bunun üzerine umre yapmaya niyet etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine çevresindeki (Cüheyne, Müzeyne, Bekiroğulları gibi) Arap kabilelerini kendisiyle birlikte yola çıkmaları için yardıma çağırırdı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureys'in bir kötülük yapmasından endişe ediyordu. Bu yüzden savaş olabilirdi veya Kâbe'den onu menedebilirlerdi. Fakat Arapların çoğu bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in çağırısına uymadılar.

(**Siyer-i İbn-i Hişam**)

Aralarında da: "Muhammed bizi atlar ve silahlarla desteklenmiş düşman bir kavimle çarpıştırmak mı istiyor? Hâlbuki Muhammed ve ashabı deve yiyenlerdendir. Onlar, bu seferlerinden hiçbir zaman sağ olarak geri dönemeyecekler. Çünkü yanlarında silahları bulunmayan, sayıca da az olan bir toplulukturlar. Bedir'de öldürülmüş olan adamları için öç almaya and içmiş bir kavmin üzerine gidiyorlar." diye konuştular.

(**Vâkidî-Meğazi**)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) muhacir ve ensardan, kendisiyle birlikte olanlar ve Araplardan ona katılan (iki yüzü atlı) bin dört yüz kişi ile birlikte yola çıktı. Beraberinde kurbanlık (yetmiş deve) götürdü. (Bunların arasında Ebû Cehil'in Bedir Savaşı'nda ele geçirilen devesi de vardı.)

Kureys'in kendisinin savaş için gelmediğinden emin olması, sadece Kâbe'yi tazim ve ziyaret için yola çıktığını bilmesi için umre ihramına girdi. Medine üzerine de Numeyle b. Abdullah el-Leysi'yi vali tayin etti.

(**Siyer-i İbn-i Hişam**)

⁽¹⁾ Siyer kitaplarında bu seriyyenin hicretin altıncı yılında olduğu yazmaktadır. Fakat Recî'de esir edildikten birkaç ay sonra öldürülen Hubeyb b. Adiyy'in olayı ise hicretin dördüncü yılında olmuştur. O halde ya bu seriyye hicretin dördüncü yılında olmuştur ya da bu seriyyenin Hubeyb'le bir ilgisi yoktur.

Umre kafilesine dört tane de kadın katılmıştı. Bunlar; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın hanımı Ümmü Seleme, Ümmü Umare, Ümmü Meni ve Ümmü Amirü'l-Eşheliyye'dir. Müslümanların, yanlarında kınlarına sokulu olan kılıçlarından başka silahları yoktu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Abbad b. Bişr'i, yirmi kişilik öncü süvari birliği ile Kureyş müşriklerinin tutum ve davranışlarını gözetlemek için gönderdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) öncü olarak gönderdiği süvari birliğinin arkasından Naciye b. Cündüb'ü, yanına da Eslemelerden bazı gençleri katarak kurbanlıklarla birlikte yola çıkardı. Ömer ve Sa'd b. Ubade müşriklerin saldırma ihtimalini göze alarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e silahlanmayı tavsiye ettiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buna gerek görmedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve sahabeler Zulhuleyfe'de ihrama girdiler. Kurbanlık develerini nişanladılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , (Huzaalılardan, o an müşrik olan) Bişr b. Süfyan'ı çağırdı. Onu gözcü olarak Mekke'ye gönderdi ve:

"Benim umre yapmak istediğimi Kureyşlilere ilet. Onlardan elde edebildiğin bilgileri de gelip bana bildir" buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Revha'da Nehd oğulları aşiretinden bir topluluğa rastladı. Onları İslam'a davet etti. Onlar İslam'ı kabulden kaçındılar.

Kendilerinden bir adamla, hediye olarak süt gönderdiler. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hediyeyi kabul etmedi ve şöyle buyurdu:

"Ben müşriğin hediyesini kabul etmem."

Sütün parasının onlara verilmesini emretti.

(Vâkidî-Meğazi)

Kureyş'in Hazırlıkları:

Kureyş müşrikleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın çıkışını haber alınca onu Mekke'ye sokmamaya dair karar aldılar. Ehabişten kendilerine tabi olanları ve Sakif kabilelerini de yanlarına çağırdılar. Onlara ziyafet çektiler. Dağ başlarına gözcüler diktiler ve Beldah'da karargâhlarını kurdular.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah'ın Ashabıyla İstişaresi:

(Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Usfan'a geldiği zaman) Bişr: "Ya Rasûlallah! Kureyş senin aleyhinde birçok insan toplamış ve Ehabîş denilen toplulukları da aleyhinde kendi ittifakına almış. Müşrikler seninle muhakkak harp edecekler ve Kâbe'yi ziyaretten seni engelleyecekler. Mekke'ye girmene mani olacaklar" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (istişare için sahabelerini toplayıp onlara):

"Ey insanlar! Bana fikrinizi söyleyiniz. Bizi Kâbe'yi ziyaretten menetmek isteyen şu müşriklerin aileleri ve çocukları üzerine akın etmeyi uygun buluyor musunuz? Eğer bu sırada müşrikler bizimle savaşmaya gelirlerse onlarla harp eder ve onları yeneriz. Çünkü Aziz ve Celil olan Allah, aralarındaki casusumuzu müşriklerden korumuştur. Eğer müşrikler üzerimize gelmezlerse onlara baskın yapmayıp kendi hallerine bırakırız. (Yoksa doğruca Beytullah'a yönelip ilerlememizi ve bizi ondan alıkoy-mak isteyenlerle çarpışmamızı mı uygun görürsünüz?)" buyurdu. Bunun üzerine Ebû Bekir:

"Ya Rasûlallah! Sen şu beyti ziyaret etmek amacıyla yola çıktın. Hiç kimseyi öldürmek ve hiç kimseye harp etmek istemezsin. Öyleyse Kâbe'ye doğru yürü. Her kim bizi Kâbe'yi ziyaretten engellerse onunla savaşırız" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Allah'ın ismi üzere yürümeye devam edin" dedi. (Bûharî)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yola devam etti. Yolun bir kısmına varıldığında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Halid b. Velid birtakım Kureyş süvarisiyle birlikte gözcü olarak Gamim mevkiinde bulunuyor. O halde siz yolun sağ tarafından gidiniz." buyurarak Müslümanları başka bir yoldan götürdü. Halid b. Velid'in, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile ashabının nerede bulunduklarından hiç haberi olmadı. Ancak İslam kafilésinin yerden kaldırdığı tozu dumanı görünce, hayvanını mahmuzlayıp koşturarak Kureyş'e haber vermeye gitti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de yoluna devam etti. (Bûharî)

Korku Namazının Kılınması:

Halid b. Velid, iki yüz kişilik süvari birliğinin başında İslam karargâhına yaklaşıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ashabına bakmış, süvarilerini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'le kiblesi arasına sıralamıştı. Rasûlullah Abbâd b. Bişr'i, İslam süvari birliğinin başında ileri çıkardı ve hemen kalkıp ashabını saf halinde sıraladı.

Öğlen vakti girince Bilal-i Habeşi ezan okudu ve kamet getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kibleye döndü. Müslümanlar da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in arkasında saf olup birlikte rükû ve secde ettiler. Selam verdikten sonra önce bulundukları askeri düzen üzere ayağa kalktılar. Halid b. Velid:

"Onlar namazda gafil iken üzerlerine saldırmış olsaydık onlardan birçoklarını öldürürdük. Fakat merak etmeyiniz. Onlara canlarından ve evlatlarından daha sevgili bir namaz vakti daha gelecektir" dedi.

Cibril öğlen ile ikindi arasında gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Allah-u Teâlâ'nın ayetini getirdi. İndirilen ayette şöyle buyrulmaktaydı:

"Sen de içlerinde iken kendilerine namaz kıldırдыңın vakit, onlardan bir kısmı seninle birlikte dursunlar ve silahlarını yanlarına alsınlar. Böylece secde ettikleri zaman da arka tarafta bulunup düşmana karşı dursunlar. Bundan sonra, namazını kılmamış olan diğer kısmı gelip seninle birlikte namazlarını kıl-sınlar. Onlar da ihtiyat tedbirlerini ve silahlarını alsınlar. O küf-redenler isterler ki; sizler, silahlarınızdan ve eşyanızdan gafil olasınız da kendileri üzerine hemen bir baskın yapıversinler. Eğer size yağmurdan bir eziyet gelirse yahut hasta bulunursanız, silahınızı yere koymanızda size bir vebal ve sakınca yoktur. Fakat bütün ihtiyat tedbirlerinizi alınız. Şüphe yok ki Allah kâ-firlere hor ve hakir edici bir azap hazırlamıştır." (Nisa: 102)

İkinci namazı vakti girince yine Bilal-i Habeşi ezan okudu ve kamet getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kalkıp kibleye döndü. Düş-manlar ise önlerinde bulunuyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tekbir aldı. Her iki saftakiler de tekbir aldılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) rükûa vardı. Her iki saftakiler de rükûa vardılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) secdeye gitti. Birinci saftakiler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le birlikte secdeye vardılar. İkinci safta olanlar, düşmandan korunmak için ayakta durdular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ilk saftakilerle birlikte secdeleri yaptıktan sonra ayağa kalktı.

Bunun üzerine ikinci saftakiler hemen secdeye vardılar. Sonra ön saftakiler, geri saftakilerin yerlerine geçtiler. Geri saftakiler de, ilk saftakilerin yerlerine geçtiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) rükûa vardı. Yine her iki saftakiler de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le birlikte rükûa vardılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) secde etti. İleri geçmiş olan saftakiler de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le birlikte secde ettiler. Geri kalmış olanlar ise koruma ve bekleme vazifesiyle düşmana karşı ayakta kaldılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) secdelerden başını kaldırıp öndekilerle birlikte oturdu. Bu sefer geri saftakiler secdelerini yaptılar ve onlar da oturdular. Sonra her iki saftakiler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le birlikte selam verdiler. **(Ahmed, Müsned)**

Rasûlullah'ın Kararlılığı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Usfan'a geldiği zaman Bişr b. Süfyan'a rastladığında Bişr şöyle demişti:

"Ya Rasûlallah! Kureyş senin çıkışını işitti. Ve yeni doğmuş yavruları yanında bulunan develerle birlikte yola çıktı. (Yani; onlar kendileriyle birlikte kadın ve çocuklarıyla çıktılar.) Kaplan derileri giyinmişler ve Zutuva'ya inmişlerdir. Onlar seni Mekke'ye sokmamak için Allah'a and verdiler. İçlerinde Halid b. Velid'in de bulunduğu atlıları Kura-i Ganim'e gönderdiler. Bunu duyunca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Yazık şu Kureyş'in haline! Harp onları yedi. Benimle diğer Arapların arasını serbest bıraksalar ve aradan çekilseler ne olur? Eğer onlar beni yenerlerse onların istediği şey olmuş olur. Eğer Allah-u Teâlâ beni onlara galip kılar (isterlerse) İslam'a çoklukla akın akın dâhil olurlar. Eğer bunu yapmazlarsa (İslam'a girmeyi arzulamazlarsa) kuvvetli olarak savaşsalar. Acaba Kureyş kendilerini ne zannediyor? Vallahi Allah-u Teâlâ'nın beni kendisiyle gönderdiği din için cihad etmeye devam edeceğim. Nihayet ya Allah onu galip kılar veya bu boynumun yanı tek kalır (yani ölürüm)."

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) atlılarla karşılaşmamak için şöyle buyurdu:

"Onların bulundukları yoldan başka bir yola bizi çıkaracak kim vardır?" Eslem'den bir adam:

"Ben varım ya Rasûlallah!" dedi ve içinde yürünmesi güç olan, dağlar arasındaki vadilerde bulunan taşlık bir yola götürdü. Bu yol Müslümanlara meşakkat verdi. Bu yoldan çıktıktan sonra vadinin kesildiği bir düzlüğe vardılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara dedi ki:

"Nestağfirullahe ve netubi ileyhi (Allah'tan mağfiret diler ve O'na tevbe ederiz) deyiniz." Sahabeler de bunu dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buyurdu ki:

"Vallahi bu söz "Hıttâ"dır. Yani; Allah-u Teâlâ tarafından İsrail oğullarına: "Ey Allah'ım! Bizim günahlarımızı bağışla deyiniz." sözüdür ki İsrail oğullarına arz olunmuştu da onlar bunu söylememişlerdi." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Kim şu Seniyetü'l Mûrar'a çıkarsa İsrail oğullarından düşürülen günahlar ondan da düşürülür." Bunun üzerine oraya ilk çıkanlar Hazreç oğullarının süvarileri oldu. Sonra herkes oraya çıktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Şu kızıl devenin sahibinden başka herkes bağışlanmıştır." buyurdu. Biz hemen o kızıl devenin sahibine gittik ve kendisine:

"Gel de Rasûlullah senin için bağışlanma dilesin" dedik. Adam:

"Vallahi benim yitirmiş olduğum devemi bulmak, sizin sahibinizin benim için bağışlanma dilemesinden bana daha sevimlidir" dedi. Kendisi bunu söylerken bir yandan da yitirdiği devesini soruşturuyor ve arıyordu.

(Müslim)

Hudeybiye'ye Varış:

Seniyetü'l Mûrar'a (Mekke Haremi hududuna) gelindiği zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın devesi Kasva çökmek istedi. Müslümanlar: "Ha! Ha!" diyerek onu kaldırmak istediler. Kasva çökmekten vazgeçmeyince de:

"Kasva huysuzlaştı. Kasva huysuzlaştı" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Kasva huysuzlaşmaz. Onun böyle çökme huyu, âdeti de yoktur. Fakat vaktiyle fili Mekke'ye girmekten alıkoyan, şimdi de Kasva'yı alıkoymuştur. Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Kureyş müşrikleri Allah'ın haremünde işlenmesini yasakladığı şeylerden hangisini benden isteyecek olursa muhakkak kabul edeceğim ve onların bu yoldaki isteklerini yerine getireceğim" buyurdu. Bundan sonra kaldırılmak için zorlanan Kasva sıçrayıp kalktı.

(Bûharî)

Şayet ilerlemeye devam edilip Mekke'ye zorla girilseydi, muhakkak Müslümanlarla müşrikler arasında çarpışmalar olacak, kanlar dökülecek, mallar yağmalanacaktı. Ayrıca o sırada Mekke'de, Müslümanların henüz tanımadıkları, Müslümanlıklarını gizli tutan kadın ve erkek birçok Müslüman vardı. Bunlardan birçoğu çarpışma sırasında bilinmeden öldürülebilirdi. Bunun için yüce Allah vaktiyle fili çöktürüp Kâbe üzerine gitmesini engellediği gibi Kasva'yı da Mekke'ye gitmekten alıkoydu.

(Zürkani, Mevahibü'l-ledünniyye Şerhi)

Rasûlullah'ın Su Mucizeleri Ve Münafıklar:

Bera b. Azib diyor ki:

"Hudeybiye kuyusuna geldiğimiz zaman kuyunun suyu tamamen çekilmişti. İçinde bir damla su kalmamıştı. Bu hal Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ulaştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kuyunun yanına geldi. Kenarına oturdu. Sonra içinde biraz su bulunan bir kap istedi. Getirilen su ile abdest aldı ve ağzını çalkalayıp dua etti. Sonra bu abdest ve çalkantı suyunu kuyuya döktü. Bunun üzerine biz, az bir zaman kuyuyu bu halde bıraktık. Sonra kuyu bize istediğimiz kadar su verdi. Hem biz hem de bütün hayvanlarımız suya kandık."

(Bûharî)

Eslem kabilesinden Naciye b. A'cem der ki:

"Su kıtlığından şikâyet edilince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beni çağırdı. Ok çantasından bir ok çıkartıp bana verdi. İçinde biraz su bulunan kova istedi. Kendisine götürdüm. Abdest aldı. Ağzına ağız dolu su alıp çalkaladıktan sonra onu kovanın içine boşalttı. Müslümanlar son derece hareket içinde idiler. Onların bundan başka faydalanabilecekleri kuyu da yoktu. Çünkü Müşrikler daha önce davranıp Beldah'taki su başlarını tutmuşlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu kovadaki suyu indirip kuyuya dök ve okla da kuyuyu eş" buyurdu. Ben de söylediği gibi yaptım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i hak din ve kitapla gönderen Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki, kuyunun dibinden çömlek kaynar gibi su kaynamaya başladı ve kuyunun ağzına kadar yükseldi. Her yanından avuçlanıp içilir hale geldi. Susuzlar en sonuncusuna kadar suya kandi.

O sırada Cedd b. Kays, Abdullah b. Übeyy b. Selül gibi bazı münafıklar da kuyunun başına oturmuşlar suya bakıyorlar, kuyu ise susuzları suya kandırmak için kaynayıp duruyordu. Evs b. Havli, Abdullah b. Übeyy'e:

"Yazıklar olsun sana ey Ebû Hubab! Bu gördüğün şeyden sonra artık kendi durumunu gözden geçir. (Yani gerçek mü'min ol!) Biz bir kuyunun başına geldik ve bütün suyu bir kaba çekildi. Rasûlullah kova içinde abdest aldı. Ağzına doldurduğu suyu kovanın içine saldıktan sonra kovanın suyu kuyuya boşaltıldı. Bir okla kuyuya inildi. Okla kuyunun dibi eşelenince kuyudan su kaynamaya başladı." dedi. Abdullah b. Übeyy:

"Ben bunun gibisini daha önce de görmüşümdür" dedi. Evs b. Havli de ona:

"Allah senin belanı versin, senin görüşünün de belasını versin!" dedi. Abdullah b. Übeyy görüşmek isteyerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Ebû Hubab! Bugün görmüş olduğun şeyin benzerini nerede görmüştün?" diye ona sordu. Abdullah b. Übeyy:

"Hiçbir zaman bunun gibisini görmedim" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Öyleyse o söylediğin sözü niçin söyledin?" diye sordu. Abdullah b. Übeyy:

"Allah'tan bağışlanma dilerim" dedi. Abdullah b. Übeyy'in oğlu Abdullah da:

"Ya Rasûlallah! Bu babam için Allah'tan bağışlanma dile" diye ricada bulundu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Allah-u Teâlâ 'dan Abdullah b. Übeyy'in bağışlanmasını diledi.

(Suyuti, Hasaisü'l-Kübra)

Ebû Katade der ki:

Hudeybiye'ye konduğumuz, su darlığı ile karşılaştığımız sırada Cedd b. Kays'ın:

"Biz şu kavmin yanına boşuna gidiyoruz. Son ferdimize kadar susuzluktan öleceğiz" dediğini işittim. Ona:

"Ey Ebû Abdallah! Böyle söyleme! Sen niçin yola çıktın?" dedim.

"Ben kavmimin yanında yolculuk yapmak için çıktım" dedi.

"Demek sen umre yapmak maksadıyla yola çıkmadın?" dedim.

"Hayır! Vallahi ben ihrama da girmedim" dedi.

"Umre yapmaya da mı niyetlenmedin?" diye sordum.

"Hayır" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir adam çağırıp kuyuya okla indirdiği, abdest aldığı ve ağzında çalkaladığı suyu kuyuya döktürdüğü ve kuyunun dibinden su kaynamaya başlayıp herkesi suya kandırdığı sırada Cedd'in kuyunun başında ayaklarını suya uzattığını gö-rünce:

"Ebû Abdullah! Söylediğin söz nerede kaldı?" dedim. Cedd:

"Ben sana şaka söyledim. Söylediğim şeyleri sakın Muhammed'e anlatma" dedi.

"Ben daha önce bunu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e anlatmıştım." dedim. Cedd bana kızdı ve:

"Kavmimizden oldukları halde bizim şerefimizi, yaşımızı tanımayan çocuklarla birlikte yaşıyoruz. Bugün bizim için yerin altı, üstünden daha iyidir" dedi.

Cedd'in bu sözünü de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e anlattım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onun oğlu kendisinden daha hayırlıdır" buyurdu. Kavmimden bazı kişilere rastladım. Cedd'in sözlerini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ulaştırdığım için beni kınıyorlardı. Onlara:

"Siz ne kötü bir kavimsiniz. Yazıklar olsun size! Cedd b. Kays Allah tarafından kovulmuş ve yerilmişlerden değil midir?" dedim.

"Evet, ama o, bizim büyüğümüz ve başkanımız olur" dediler. Ben de:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu Beni Selemelerin başkanlığından düşürdü ve üzerimize Bişr b. Bera b. Marur'u başkan yaptı. Bunun üzerine biz de Cedd'in kapısının önündeki seki ve sofraları yıkarak Bişr b Bera'nın evinin önüne yaptık. Kıyamet gününe kadar bizim başkanıımız Bişr b. Bera'dır" dedim.

(Vâkidî-Meğazi)

Huzaalıların Gelişi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Hudeybiye'de karargâhını kurduğu zaman Huzaalılardan Amr b. Salim ile Bişr b. Süfyan davar ve develer getirip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e hediye etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onlara dua etti.

(Vâkidî-Meğazi)

Huzaalılar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sırdaşı idi. Onların Müslümanları olsun, müşrikleri olsun Mekke'de olan hiçbir şeyi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den gizlemiyorlardı.

Budeyl b. Verka el-Huzai ile birlikte Huzaa'dan bazı adamlar geldiler ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile konuştular. (Müşriklerin gayelerini anlattıktan sonra) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e niçin geldiğini sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onlara savaşmak için gelmediğini, sadece beyti tavaf etmek ve onu tazim etmek niyetiyle geldiğini haber verdi. Sonra onlara Bişir b. Süfyan'a dediği şeylerin benzerini söyledi. Bunun üzerine onlar Kureyş'e döndüler. (Müşrikler, Budeyl ve arkadaşlarını önce dinlemek istemediler, fakat daha sonra görüş ve rey sahiplerinin ısrarı üzerine onları dinlediler.) Budeyl ve arkadaşları şöyle dediler:

"Ey Kureyş topluluğu! Siz Muhammed'e karşı acele ediyorsunuz. Çünkü Muhammed savaşmak için değil, sadece beyti tavaf etmek için gelmiştir." (dedi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in anlattığı şeylerin hepsini müşriklere anlattılar. Hatta Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bir müddet için antlaşma yapılması teklifini de anlattılar.) Bunun üzerine Kureyş onları itham etti ve onlara hoşlanmayacakları şeyler söyledi. Onlara dediler ki:

"Eğer savaş istemiyorsa şunu iyi bilsin; biz istemeden Mekke'ye asla giremez. İstemediğimiz halde "Muhammed Mekke'ye girdi" söylentisinin Araplar arasında yayılmasından hoşlanmayız." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Kureyş'in Elçiler Göndermeleri:

Kureyşliler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Beni Amir b. Luhay'ın kardeşi Mikraz b. Hafs'ı gönderdiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun gelmekte olduğunu görünce şöyle dedi:

"Bu gaddar bir adamdır." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına varıp onunla konuştuğu zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona Budeyl ve arkadaşlarına söylediği şeylere benzer şeyler söyledi. O da Kureyş'e döndü ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın kendisine söylediği şeyleri onlara anlattı.

Kureyşliler daha sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e (Kureyş müşriklerine: "Bırakınız bir de ben gideyim" diyen) Huleys b. Alkame'yi gönderdiler. Beni Haris b. Abdi Menaf b. Kinane'den olan Huleys o zaman Ehabiş (bedeviler)'in lideri idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu görünce şöyle dedi:

"Bu ibadet eden ve Allah'ın emrine tazim gösteren bir kişidir. O halde kurbanlıkları onun önüne sürün ki görsün." Huleys, kurbanlıkların boyunlarında kurbanlık gerdanlığı takılmış olarak vadinin kenarından yürüdüklerini ve uzun zaman hapsolmalarından dolayı yünlerini yemekte olduklarını görünce Kureyş'e döndü ve gördüğü şeyi beğendiğinden dolayı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına varmadan bu durumu gidip onlara söyledi. Onlar da ona dediler ki:

"Otur! Sen ancak arabi (bedevi) bir kimsesin, cahilsin." Bunun üzerine Huleys gazaplandı ve şöyle dedi:

"Ey Kureyş topluluğu! Vallahi böyle yapmanız için ne bir antlaşma yaptık ne de akitleştik. Beytullah'ı tazim ve yüceltmek için gelen kimse ondan men edilir mi? Huleys'in nefsi elinde olan Allah'a yemin ederim ki, ya Muhammed ile onun yapmak istediği şeyin arasından çekilirsiniz ya da bedevileri bir tek adamın çıkışı gibi yollara dökerim." Onlar da ona dediler ki:

"Sus ey Huleys! (Senin gördüklerin tuzaktan başka bir şey değildir) Bizi rahat bırak ki kendimiz için istediğimiz şeyi elde edelim."

Kureyşliler sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Urve b. Mes'ud es-Sekafi'yi gönderdi. O da şöyle dedi:

"Ey Kureyş topluluğu! Muhammed'e gönderdiğiniz kimselere sizin yaptıklarınızı gördüm. Size geldiği zaman elçinizi ayıpladınız ve ona kötü sözler sarf ettiniz. Siz kendinizi bir baba, beni de bir çocuk gibi görüyorsunuz. Hâlbuki ben sizin başınıza geleni işittim ve kavmimden bana itaat edenleri topladım. Sonra size geldim ve bizzat kendim size yardım ettim." dediler ki:

"Doğru söyledin. Sen bizim katımızda güvenilmeyen bir kişi değilsin. (Urve'ye Muhammed'le görüşmesi için izin verdiler.) Urve onlardan ayrıldı. Ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gelince onun önünde oturup şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Karışık insanları topladın. Onları, senin ehlini ve kabileni kırsınlar diye buraya kadar getirdin.

Bunlar Kureyş'tir. Yanlarına yeni yavrulamış olan develerini alarak çıkmışlardır. Kaplan derileri giymişlerdir. Ve onlar istemedikleri müddetçe Mekke'ye sokmayacaklarına dair Allah'a söz verdiler. Allah'a yemin ederim! Bana öyle geliyor ki bunlar (sahabeler) zor durumda yarın elbet senden ayrılacaklardır.

Ebû Bekir Sıddık da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ardında oturuyordu. Bu sözü duyunca şöyle dedi:

"Lat'ın dilağını (erkeklik organını) em! Biz mi ondan ayrılacakmışız?" Urve:

"Bu kimdir?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Bu Ebû Kuhafe'nin oğludur." Urve dedi ki:

"Vallahi şayet senin hatrın olmasaydı elbette sana karşılık verirdim." (Ebû Bekir Urve'ye daha önce diyet hususunda yardım etmişti.) Sonra Urve, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sakalını okşayarak konuşmaya devam etti. Mugire b. Şube de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in başucunda silahla duruyordu. Urve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sakalını eline aldığı zaman Mugire onun eline vurarak şöyle dedi:

"Elin kesilmeden önce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yüzünden elini çek!" Urve de şöyle dedi:

"Yazık sana! Ne kadar kaba ve sertsin!" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de tebessüm etti. Bunun üzerine Urve şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Bu kimdir?" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Bu senin kardeşinin oğlu Mugire b. Şube'dir." Urve dedi ki:

"Vay hain! Daha dün çocuktun! (Ben hala senin işlediğin cinayetin zararını gidermeye çalışıyorum.)" (Mugire Müslüman olmadan önce yolculuk yaptığı kişileri uyurken öldürüp mallarını gaspetmişti.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Urve'ye daha önce gelen elçilere söylediği şeylerin benzerini söyledi. Ona savaş için gelmediğini bildirdi. O da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanından kalktı. Böylece ashabının Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı nasıl bir tutum içinde olduğunu da görmüş oldu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) her abdest aldığında ashâbı abdest suyunu almak için yarışarlardı. Tükürdüğünde yarışarcasına onun tükürüğüne koşarlardı. Saçlarından bir şey düşmezdi ki onu almasınlar. Urve Kureyş'e döndüğünde şöyle dedi:

"Ey Kureyş topluluğu! Şüphesiz ben Kisra'yı makamında gördüm. Kayser'i de, Necaşi'yi de makamında gördüm. Vallahi ben şimdiye kadar ashâbı içinde Muhammed'in yeri gibi yeri olan hiçbir kral görmedim. Ben öyle bir kavim gördüm ki onlar, sebep ne olursa olsun onu asla yardım-sız bırakmazlar. Kararınızı ona göre verin." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

"Vallahi aksırıp öksürürken onun tükürüğü sıçrasa, ashâbı hemen elle-riyle onu yüzlerine ve derilerine sürüyor. (Muhammed'in başından bir kıl parçası düşse hemen onu alıp saklıyorlar.) Muhammed onlara bir şey buyurduğu, işaret ettiği zaman onlar onu yerine getirmek için yarışıyor-lar. Abdest aldığı zaman birbirlerine girip, birbirleriyle savaşarcasına abdest suyunu kapışıyorlar. Ashâbı onun yanında (izinsiz konuşmuyor), konuşurlarken seslerini yükseltmeyip kısıyorlar. Ona besledikleri derin saygıdan dolayı onun yüzüne dikkatlice bakmıyorlar, gözlerini önlerine indiriyorlar. Muhammed size güzel bir barış ve iyilik yolu teklif etmiştir. Bunu hemen kabul ediniz." **(Bûharî)**

"Adamcağız şu Beytullah'ı tazim için gelmiştir. Yanındaki kurbanlık develeri kesip dönecektir." dedi. (Bütün gördüklerini anlattı.) Kureyş müşrikleri:

"Sen bir daha böyle konuşma! Eğer bunu senden başkası söyleseydi onu kınar, rezil ve rüsvay ederdik. Bu sene geri dönecek. Gelecek sene girmesi için izin veriz" dediler. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah'ın Kureyş'e Elçi Göndermesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hiraş b. Umeyye el-Huzai'yi ça-ğırdı. Onu Sa'leb adındaki kendi devesine bindirdi ve kendisinin geliş niyetini Kureyş eşrafına bildirmesi için Mekke'ye Kureyşlilere gönderdi. Müşrikler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın devesinin ayaklarını kestiler ve Hiraş'ı öldürmek istediler. Bedeviler ise onu korudular ve onun yolunu serbest bıraktılar. O da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldi.

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ömer b. Hattab'ı geliş ga-yelerini Kureyş eşrafına tebliğ etmesi için Mekke'ye göndermek amacıyla çağırdı. Ömer şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Ben kendim için Kureyş'ten korkarım. Mekke'de Adiyy b. Kab'dan beni koruyacak hiç kimse yoktur. Kureyş benim onlara olan düşmanlığımı ve katılığımı biliyor. Fakat ben sana bir adam göstereyim. O onlara karşı daha güçlüdür. O, Osman b. Affan'dır. (Bununla beraber muhakkak benim gitmemi istiyorsan, onların yanına gideyim.)"

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Osman'ı çağırdı. Onu, Ebû Süfyan ve Kureyş eşrafına, savaş için gelmediklerini, yalnız Kâbe'yi ziyaret için geldiklerini haber vermesi için Mekke'ye gönderdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Osman'a ayrıca, müşrikleri İslam'a davet etmesini, mü'minlerden bazılarını yanına alıp Mekke'deki kadın ve erkek mü'minlere götürmesini, onlarla görüşmesini, Yüce Allah'ın dinine yardımcı olduğunu, Mekke'de imanın gizlenmeyip açığa vurulacağı günün yakın olduğunu haber vermesini emretti. (Müşriklere hitaben yazdırdığı bir yazıyı da Osman'la birlikte gönderdi.)

(İbn-i Kayyim, Zad'ül Mead)

Osman Mekke'ye girdiği sırada amcasının oğlu Eban b. Sait el-As onunla karşılaştı. Ve ona ikramda bulundu. Sonra ona Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu tebliğ etmesi için eman verdi. Osman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu onlara okumayı bitirdiği zaman onlar Osman'a şöyle dediler:

"Eğer beyti tavaf etmeyi dilersen tavaf et." O da şöyle dedi:

"Rasûlullah onu tavaf etmeden tavaf edecek değilim." (Kureyş buna sinirlendi ve) Osman'ı yanlarında (üç gün) tuttular. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Osman (*radiyallahu anh*) Mekke'de oturan güçsüz, koruyucusuz kadın ve erkek birçok mü'minin yanına gitti ve onlara:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) size Mekke'nin fethedileceğini müjdeliyor. **"Mekke'de imanın gizlenmeyeceği, açığa vurulacağı günün gölgesi üzerine düşmüştür"** buyuruyor." dedi.

Osman (*radiyallahu anh*) şöyle dedi:

"Mekke'de görüştüğüm mü'minlerden bir erkekle bir kadına Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in müjdesini haber verdiğim zaman, onlar, sevinçlerinden hüngür hüngür ağlamaya başladılar. O kadar ağladılar ki ağlamaktan ölecekler sandım."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in durumunu sordular. Osman da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in durumunu gizleyince çok üzüldüler ve şöyle dediler:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bizden selam söyle. O'nu, Hudeybiye'ye indiren Allah, Mekke'nin içine girdirmeye de kadirdir" dediler.

Sahabeler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şöyle dediler:

"Ya Rasûlullah! Osman, Beytullah'a kavuştu. O'nu tavaf etti." Rasûlullah şöyle buyurdu:

"Bizler tavaftan alıkonulmuş bir halde iken Osman'ın Beytullah'ı bizsiz tavaf edeceğini hiç sanmam."

Osman (*radiyallahu anh*) Mekke'den dönünce Müslümanlar ona:

"Ey Ebû Abdallah! Herhalde Beytullah'ı tavaf edip içini soğutmuş, yatırtmışsındır?" dediler. Osman:

"Siz, benim hakkımda ne kadar kötü zanda bulunuyorsunuz. Varlığım elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki; Mekke'de bir yıl kalsaydım ve Rasûlullah da Hudeybiye'de otursaydı, Rasûlullah onu tavaf etmedikçe yine de kendim yalnız başıma tavaf etmezdim. Gerçi Kureysliler, Beytullah'ı tavaf etmem için beni davet ettiler. Fakat tavaftan kaçındım" dedi. Bunun üzerine Müslümanlar:

"Vallahi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah hakkında bizden daha iyi bilen ve bizden daha çok hüsnüzan edendir." dediler.

Muhacirlerden bazıları da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den izin alarak Mekke'deki ev halklarının yanlarına gittiler.

Kureyş müşrikleri, Abdullah b. Übeyy'e: "Eğer, Mekke'ye girip Kâbe'yi tavaf etmek istersen gel tavaf et" diye haber gönderdiler. Haber geldiği sırada Abdullah b. Übeyy'in oğlu Abdullah babasının yanında oturuyordu. Babasına:

"Babacığım! Sana, Allah'ı hatırlatır, and veririm. Rasûlullah tavaf etmeden sen tavaf edip de bizi her yerde rezil mi edeceksin?" deyince Abdullah b. Übeyy tavaf etmekten vazgeçti ve:

"Rasûlullah tavaf etmedikçe ben de tavaf etmem" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun bu sözünü işitince memnun oldu.

(Vâkidî-Meğazi)

Müşriklerin Saldırıları:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ashabından Evs b. Havli, Abbad b. Bişr ve Muhammed b. Mesleme'yi Hudeybiye'de geceleri sabaha kadar sırayla nöbet tutup karargâh çevresinde dolaşmakla görevlendirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Kureyş, kırk veya elli kişi gönderip onlara, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ashabından bir kimseyi ele geçirmek için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in askerlerinin etraflarında dolaşmalarını emretmişti. Bunlar yakalanıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirildiler. Rasûlullah da onları affedip salıverdi. Onlar yakalanmadan önce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in askerlerine taş ve oklar atmışlardı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rıdvan Bey'atı ⁽²⁾:

(Osman'ın ve diğer sahabelerin Mekke'den geri dönmeleri gecikti. Daha sonra öldürüldükleri haberi geldi.)

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Kureyş ile savaşıncaya kadar ayrılmayacağız."

Böylece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanları bey'ata çağırdı. Rıdvan bey'atı bir ağacın altında gerçekleşti. Orada hazır bulunan Müslümanlar (bey'at için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın başına üşüştüler. Onlar)dan Beni Seleme'nin kardeşi Cedd b. Kays'tan başka hiç kimse bu bey'attan geri kalmadı. O, Müslümanlardan gizlenmek için devesinin altına saklanmıştı. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Osman'ın öldürülmesi hakkında söylenen şeyin yalan olduğu haberi geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le ilk bey'atlaşan kişi Ebû Sinan el-Esedy'dir. (Bu bey'atta Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Osman'ın yerine de bey'at etmişti.) **(Siyer-i İbn-i Hîşam)**

Ebû Katade dedi ki:

"Rasûlullah rıdvan bey'atına çağırdığı zaman Cedd b. Kays kaçtı ve bir devenin altına saklandı. Ben onun peşine düştüm. Bir adamdan yardım isteyerek onu devenin altından çıkarttım. Ona şöyle dedim:

"Yazıklar olsun sana! Niçin devenin altına saklandın? Cibril'in indirdiği şeyden mi kaçyorsun?" O dedi ki:

"Hayır! Korkunç bir ses duydum, düşman zannederek saklandım." Bana yardım eden adam ona şöyle dedi:

"Bu korku senden hiç gitmesin. Sende hayır yoktur."

Cedd b. Kays hastalanıp öldüğü zaman Ebû Katade, o defnedilinceye kadar evinden çıkmadı. Ona niye böyle yaptığı sorulunca:

"Hudeybiye günü ve Tebük gazvesinde söylediği şeylerden sonra onun cenaze namazını kılmak istemedim." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Seleme b. Ekva'nın bildirdiğine göre; Hudeybiye'de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) semure ağacının altında halkı kendisine bey'ata davet ettiği zaman Seleme b. Ekva halkın başında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bey'at etti. Halktan bey'at edenler yarıyı bulduğu sırada, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Seleme b. Ekva'yı görünce şöyle buyurdu:

"Ey Seleme! Bana bey'at ettin mi?" Seleme:

² Bu bey'ata Rıdvan bey'atı denmesinin sebebi; yüce Allah'ın bu bey'atı yapan mü'minlerden razı ve hoşnut olduğunu açıklamasından dolayıdır.

"Ya Rasûlullah! Ben sana halkın en başında bey'at etmiştim" dedi. Rasûlullah şöyle buyurdu:

"Yine bey'at et!" Seleme tekrar bey'at etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Seleme'yi silahsız görünce ona bir yay ve bir kalkan verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bey'at ala ala halkın sonuna geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Seleme'ye şöyle buyurdu:

"Ey Ekva'nın oğlu! Bana bey'at etmez misin?" Seleme:

"Ya Rasûlullah! Ben sana hem halkın başında, hem halkın yarılacağı sıralarda, hem de sonlarında bey'at ettim" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Yine et" Seleme tekrar bey'at etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Seleme'ye verdiği kalkanı ve yayı üzerinde görmeyince şöyle buyurdu:

"Sana verdiğim kalkan ve yay nerede?" Seleme:

"Ya Rasûlullah! Amcam Amir'i silahsız olarak görünce ona verdim" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Senin amcanla olan halin; "Ey Allah'ım! Bana kendimden daha sevgili dost ver" diye dua eden kişinin haline benzedi." buyurdu ve güldü. **(Müslim)**

Ağaç altında bey'at eden kimselerden birisi olan Müseyyeb b. Hazn şöyle dedi:

"Biz ertesi sene o ağacın yanına döndüğümüzde o ağaç bize örtülüp gizlendi de onu tanıyamadık."

Seleme b. Ekva şöyle dedi:

"Bizler Hudeybiye'de ölüm üzerine bey'at ettik."

(Bûharî)

Rıdvan bey'atı ağacının yanına halkın namaz kılmaya gittiklerini işitince, Ömer'in emir verip onu kestirmiş olduğu da rivayet edilmiştir.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Ağaç altında bey'at edenlerden hiçbiri cehenneme girmeyecektir." **(Ahmed, Müsned)**

Barış Antlaşması:

Müslümanların ağaç altında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bey'at için koşuştukları, bey'at yapanların da çarpışmak için harıl harıl hazırlık yapmakta oldukları sırada müşriklerin elçilerinden Suheyl b. Amr, Huvaytıp b. Abduluzza ve Mikraz b. Hafs da Kureyş casuslarıyla birlikte Hudeybiye'ye gelmişti. Durumu gözleriyle görünce korkuları arttı ve bir an önce antlaşma yapmaya gayret ettiler. **(Vâkidî-Meğazi)**

Kureyş, Beni Amr b. Luay'ın kardeşi Suheyl b. Amr'ı gönderdi. Ona dediler ki:

"Muhammed'e git ve onunla geri dönmesi için barış yap ki; Araplar bizim hakkımızda onun Mekke'ye zorla girdiğinden bahsetmesinler." Suheyl b. Amr da hemen gitti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu gelirken görünce (isminin kolaylık ifade edişini hayra yorarak):

"(Artık işiniz bir dereceye kadar kolaylaştı.) Kureyş'in bu adamı göndermeleri barışa niyetli olduklarını gösteriyor." dedi.

Suheyl, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önüne, Müslümanlar da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in çevresine oturdu. Abbad b. Bişr ile Seleme b. Eslem, tamamıyla silahlanmış bir vaziyette Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in başucunda dikilmiş duruyordu. Suheyl sesini yükseltince:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında sesini kıs" diye ihtarda bulundular. Suheyl:

"Hudeybiye'ye gelip seninle çarpışanlar, ne bizim rey ve görüş sahiplerimizden, ne de akıllı, uslu kişilerimizdendir. Biz, onların yaptıklarını benimsemedik. İşitinceye kadar da bundan haberimiz yoktu. Onlar bizim beyinsiz ve akılsız olanlarımızdır. Sen gerek daha önce, gerek daha sonra esir etmiş olduğun adamlarımızı bize geri ver" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Mekke'de tuttuğunuz sahabelerimi salıvermedikçe, size adamlarınızı geri vermem" buyurdu. Suheyl:

"Doğrusu, sen bize insafı ve adaletli davrandın." dedi. Huvayt b. Abduluz ile Mikraz b. Hafs'ı Kureyş'e yolladı ve:

"Siz, Muhammed'in ashabından bazılarını Mekke'de hapsedmiş buluyorsunuz. Sizinle Muhammed arasında akrabalık vardır. Sakın onun sahabelerini öldürmeyin. Biz katiyen böyle bir şey yapılmasını istemiyoruz. Sahabelerini bırakmadıkça Muhammed de adamlarınızdan esir etmiş olduğu kimseleri bırakmaya yanaşmamaktadır. Doğrusu o, bize insafı davranmaktadır. Onun ashabını salıverdiğiniz zaman, Muhammed'in de adamlarınızı size hemen göndereceğini çok iyi bilirsiniz." diye bildirmesini söyledi.

Bunun üzerine, Kureyş müşrikleri yanlarında tuttıkları Müslümanları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gönderdiler. Bunlar, on bir kişi idiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bundan önce ve sonra Kuryş'ten esir etmiş olduğu adamları serbest bıraktı. Amr b. Ebû Süfyan, ilk önce esir edilip serbest bırakılan kişiler arasında idi.

(Vâkidî-Meğazi)

Antlaşmanın Yazılması:

Uzun uzadıya konuşmalardan ve gidiş gelişlerden sonra (Suheyl b. Amr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e):

("Haydi, kalem, kâğıt getir, aramızda bir yazı yaz" dedi.) Kalem, kâğıt ve divit hazırlanınca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) antlaşmayı yazacak bir adam istedi ve Evs b. Havli'yi çağırdı. Suheyl b. Amr:

"Bunu amcasının oğlu Ali'den veya Osman b. Affan'dan başkası yazmasın" dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Antlaşma sağlanıp da sıra yazılmasına gelince Ömer b. el-Hattab yerinden kalktı ve Ebû Bekir'e gidip şöyle dedi:

"Ey Eba Bekir! Muhammed Allah'ın Rasulü değil midir?" Ebû Bekir dedi ki:

"Evet, Allah'ın Rasûlüdür." Ömer dedi ki:

"Biz, Müslüman değil miyiz?" Ebû Bekir dedi ki:

"Evet, Müslümanlarız." Ömer dedi ki:

"Onlar müşrik değiller mi?" Ebû Bekir dedi ki:

"Evet, müşriklerdir." Ömer dedi ki:

"O halde niçin dinimiz yolunda zillate düşüyoruz?" Ebû Bekir dedi ki:

"Ey Ömer! Onun emrine sarıl! Ben şahadet ediyorum ki o Allah'ın Rasûlüdür." Ömer dedi ki:

"Ben de şahadet ediyorum ki o, Allah'ın Rasûlüdür." Sonra Ömer Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldi ve aynı soruları sordu. Ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Ebû Bekir'in verdiği cevapların aynısını verdi. Ömer de:

"O halde niçin dinimiz için hakaret görüyoruz?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Ben Allah-u Teâlâ'nın kuluyum ve O'nun Rasûlüyüm. O'nun emrine asla muhalefet etmem ve O beni pişman etmez." Ömer (*radıyallahu anh*) şöyle diyordu:

"O günkü davranışından dolayı durmadan sadaka veriyor, oruç tutuyor, namaz kılıyor ve köle azat ediyorum. Hayırlı olabileceğine kanaat getirinceye kadar, o sözümünden korkmaktayım." Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali b. Ebû Talib (*radıyallahu anh*) 'u çağırdı ve:

"Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla yaz" deyince Suheyl şöyle dedi:

"Bunu tanımam. Fakat şöyle yaz: Ey Allah'ım senin isminle." (Müslümanlar buna kızdılar.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de:

"Ey Allah'ım! Senin isminle, yaz (bu da güzel bir sözdür)" dedi. Ali de öyle yazdı. Sonra şöyle dedi:

"Yaz; Bu, Muhammed Rasûlullah'ın Suheyl b. Amr ile yaptığı barış sözleşmesidir." Suheyl de dedi ki:

"Şayet senin Rasûlullah olduğuna inansaydım seninle savaşmazdım. Kendi ismini ve babanın ismini yaz." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de:

"Bu, Muhammed b. Abdullah'ın Suheyl b. Amr ile yaptığı barış sözleşmesidir, şeklinde yaz" diye buyurdu. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Müslümanlar kendilerini tutamadılar. Öncekinden daha çok seslerini yükselterek bağıştılar. Sahabelerden bazıları ayağa kalkarak:

"Biz de Muhammed Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den başkasını yazdırmayız" dediler. Useyd b. Hudayr ile Sa'd b. Ubade, Ali (*radiyallahu anh*) 'un elini tutarak:

"Sen "Muhammedun Rasûlullah"tan başkasını yazma. Aksi takdirde aramızdakini ancak kılıç halleder. Biz ne diye dinimiz hususunda bu eksikliği ve hakareti kabul ediyoruz?" dediler. Rasûlullah " onlara seslerini kısımlarını ve susmalarını elle işaret etti. Bunun üzerine sustular.

Kureyş elçilerinden Huvayt b. Abduluzza sahabelerin tutum ve davranışları karşısında çok şaşırıldı. Arkadaşı Mikraz b. Hafs'a:

"Doğrusu ben şu topluluk gibi dinleri üzerinde bu kadar titiz ve ona bu kadar layık bir kavim görmedim" dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Ali (*radiyallahu anh*) şöyle dedi:

"Hayır, vallahi ben Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sıfatını hiçbir zaman silemem. Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki ben onu silmeyeceğim." Ali (*radiyallahu anh*) "Rasûlullah" kelimesini silmeyeceğine yemin edince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bana onların yerini göster" dedi. Ali (*radiyallahu anh*) "Rasûlullah" kelimelerinin bulunduğu yeri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gösterdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisi sildi ve "Muhammed İbn-i Abdullah" kelimesini yazdırdı. **(Müslim)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Vallahi! Siz benim ismimi yalanlasanız da ben şüphesiz Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'im. Kendi ismimi ve babalarımın ismimi yazdırmak benim Rasullüğümü gidermez." **(Yakubi, Tarih)**

İmam Zühri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Suheyl b. Amr'a karşı bu kadar uysal davranmasının daha önce: "Onlar Allah'ın Harem'i içinde benden her ne isterlerse ben onların isteklerini yerine getireceğim" diye vaad buyurmasından ileri geldiğini söyler. **(Bûharî)**

Antlaşma Maddeleri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali (*radiyallahu anh*) 'a barış maddelerini şöyle yazdırmaya başladı:

1 - On sene insanlardan savaşı kaldırma üzerine anlaşılmıştır. O sene-ler içinde insanlar emin olacaklar, birbirlerinden ellerini çekeceklerdir.

2 - Kureyş'ten kim velisinin izni olmaksızın Muhammed'e gelirse o, ailesine iade edilecektir.

3 - Muhammed'in yanında olan kimselerden kim Kureyş'e gelirse o, ona iade edilmeyecektir.

4 - Birbirimize tuzak kurulmayacak ve ne gizli ne de açık hıyanet olmayacaktır.

5 - Kim Muhammed'in tarafına geçmek isterse geçer, kim de Kureyş'in tarafına geçmek isterse geçer. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

6 - Muhammed ve ashâbı bu yıl geri dönecek, gelecek yıl yanlarında yalnız yolcu silahı olarak sadece kınında kılıçlarla Mekke'ye girip orada üç gün kalacaklardır.

7 - Muhammed'in ashâbından hac ve umre yapmak veya Yemen'e yahut Tâif'e geçmek veya Allah'ın fazlından kazanç aramak maksadıyla Mekke'ye gelen kimsenin can ve malı emniyet ve selamette olacaktır.

8 - Müşriklerden Şam'a veya Mısır'a geçmek için Medine'ye gelen kimsenin de canı ve malı emniyet ve selamette olacaktır.

(Taberî, Tefsiri)

Ömer (*radiyallahu anh*) :

"Ya Rasûlullah! Bu şartı (2. şartı kastediyor) kabul edecek misin?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet, bizden onlara gidecek olanları Allah bizden uzak etmiştir. Onların yanından bize gelip geri çevirdiğimiz kimselere gelince; Allah kendilerini biliyordur. Onlar için de elbette bir genişlik ve bir çıkar yol yaratacaktır." buyurdu. **(Müslim)**

Müslümanlar bu şartı (2. şartı) istemeyip öfkelen-diler ve şart aleyhin-de konuştular. Suheyl Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile ancak bu şart üzerine antlaşma yapmakta dayatınca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o şartı kabul etti ve böylece antlaşma yapıldı.

Bu madde uyarınca daha o gün Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Suheyl b. Amr'in oğlu Ebû Cendel'i babasına geri verdi. O antlaşma müddeti içerisinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelen her bir erkeği, Müslüman olarak gelmiş de olsa muhakkak geri çevirdi. Bu arada mü'min kadınlar da muhacir olarak geldiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah'ın emri gereği onları iade etmedi. **(Bûharî)**

Huzaalılar kalkıp dediler ki:

"Biz Muhammed'in antlaşmasına katılıyoruz ve onun ahdindeyiz." Beni Bekirli de kalktılar ve dediler ki:

"Biz Kureyş'in antlaşmasına katılıyoruz ve onların ahdindeyiz." Suheyl dedi ki:

"Ya Muhammed! Sen bu sene geri döneceksin ve Mekke'ye girmeyeceksin. Gelecek sene sen geldiğinde biz Mekke'den çıkarız. Sen, ashabınla birlikte oraya girersin. Orada üç gün kalırsın. Sizin yalnız bineklilerinizin silahı bulunsun, kılıçlar kınlarında olsun. Bundan başka bir şey getirerek oraya girmeyin."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o sene Beyt'i tavaf etmeyi istediye de Suheyl: "Vallahi üzerimize yürünüp zorla boyun eğdirildik diye Araplar bizi dillerinden düşürmez, her zaman konuşur, dururlar. Fakat bu gelecek yıl olabilir" dedi.

(Bûharî)

Ebû Cendel'in Gelişi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Suheyl b. Amr ile antlaşmayı yazarken Ebû Cendel b. Suheyl b. Amr zincire vurulmuş olarak geldi. O, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e kaçıp kurtulmuştu.

Suheyl, Ebû Cendel'i gördüğü zaman ona doğru kalktı, yüzüne vurdu ve yakasını tuttu. Sonra şöyle dedi:

(Siyer-i İbn-i Hişam)

"İşte, ey Muhammed! Üzerinde seninle anlaştığım antlaşma gereğince, bana geri çevireceğin kişilerin ilki" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Biz, barış ve antlaşma yazısını daha imzalamadık" buyurdu.

(Bûharî)

Suheyl b. Amr:

"Ey Muhammed! Aramızdaki antlaşma hükümleri, bu oğlum senin yanına gelmeden önce kararlaştırılmış ve tamamlanmıştır.

(Ahmed, Müsned)

Vallahi, ben de seninle hiçbir madde üzerinde barış yapmam" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onu, benim için antlaşma hükmünün dışında tut ve yazıyı imza et" buyurdu. Suheyl:

"Ben onu, asla antlaşma dışında tutamam ve sana bırakmam" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Hayır! Benim için bunu yapacaksın" buyurdu. Suheyl:

"Yapamam" dedi.

(Bûharî)

Bunun üzerine Suheyl, Ebû Cendel'i Kureys'e geri vermek için yakasını şiddetli bir şekilde çekmeye başladı. Ebû Cendel de en yüksek sesiyle bağırmaya başladı:

"Ey Müslümanlar topluluğu ben dinimden saptırılmak için müşriklere geri mi veriliyorum?"

Bu hal Müslümanların içinde oldukları sıkıntıyı iyice arttırdı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de dedi ki:

"Ey Ebû Cendel! Sabret ve ecrini Allah-u Teâlâ'dan iste, çünkü Allah-u Teâlâ senin ve seninle birlikte olan zayıf kimseler için bir kapı açacaktır. Biz Kureys ile aramızda bir barış antlaşması yaptık ve onlara söz verdik. Onlar da bize Allah ahdi ile söz verdiler. Biz onlara hıyanet edemeyiz."

Bunun üzerine Ömer b. el-Hattab ayağa kalkıp Ebû Cendel'in yanına geldi. Onun yanısıra yürüyordu ve şöyle diyordu:

"Ey Ebû Cendel! Sabret; onlar ancak müşriktirler, kanları ancak köpeğin kanı gibidir (hükümündedir)." Kılıcın kabzasını da kendisine yaklaştırıyordu. Ömer şöyle diyordu:

"Ebû Cendel'in kılıcı almasını ve onunla babasına vurmasını umut ettim. Fakat Ebû Cendel çekindi ve artık antlaşma geçerli hale geldi."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ömer (*radiyallahu anh*), Ebû Cendel'e:

"Ey Ebû Cendel! İnsan, Allah yolunda babasını da öldürebilir (Sen de öldür gitsin şu babanı!). Vallahi biz babalarımıza yetişseydik, Allah yolunda onları öldürürdük. O, bir adamsa sen de bir adamsın. Yanında da kılıcın var" dedi. Ebû Cendel Ömer'e dönerek:

"Onu niçin sen öldürmüyorsun?" diye sordu. Ömer:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu ve başkalarını öldürmekten beni menetti." dedi. Ebû Cendel:

"Sen, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e itaata her halde benden daha layık ve müstahak değilsindir" dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e olan saygılarına ve bağlılıklarına rağmen Ömer (*radiyallahu anh*) yanında ashaptan bazı kişilerle birlikte gelerek:

"Ya Rasûlullah! Sen bize, Mescid-i Haram'a gireceğini, Kâbe'nin anahtarının ele alınacağını söylememiş miydin? Hâlbuki ne kurbanlık develerimiz Beytullah'a kavuştu, ne de biz" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben size, bunun bu seferinizde olacağını söyledim mi?" diye sordu. Ömer:

"Hayır" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Yine size söylüyorum. Beytullah'a girilecektir! Kâbe'nin anahtarını alacağız. Mekke'de başımı kazıttıracağım. Siz de başlarınızı kazıttıracaksınız."
(Vâkidî-Meğazi)

Bazı münafıklar da Mekke'ye gidilmeden geri dönülünce; "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in rüyası nerede kaldı?" diye söylenmeye başladılar.
(Taberî, Tefsir)

Ebû Ubeyd b. Cerrah da Ömer'e:

"Ey Hattab'ın oğlu! Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in söylediği sözü işitmiyor musun? Şeytandan Allah'a sığın. Görüşünü kına!" diye öğüt veriyordu. Ömer der ki:

"Utancımдан euzu çektim. Ben hayatımda o günkü kadar sıkıntı çekmemiştim. Eğer benim gibi yüz adam da böyle düşünseydi bu antlaşmayı kabul etmezdik. Nihayet yüce Allah işin sonunu hayır ve rahmet kıldı.

(Vâkidî-Meğazi)

Kurbanlıkların Kesilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hill (antlaşmada yasaklanmış bölge)de dolaşıyordu. Harem de ise namaz kılıyordu. Barışı bitirdiği zaman kalkıp devesine doğru gitti ve onu boğazladı, sonra oturdu ve başını tıraş etti. O gün onu tıraş eden Hıraş b. Ümeyye b. el-Huzai idi. Müslümanlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i, kurbanlık devesini boğazlamış ve başını tıraş etmiş olarak gördükleri zaman, kurbanlık develerini boğazlamaya ve tıraş olmaya başladılar. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hudeybiye'de yirmi gün kaldı.)
(Siyer-i İbn-i Hişam)

(Antlaşma tamamlanıp Kureyş elçileri gittikten sonra) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hudeybiye'de ayağa kalkarak:

"Ey insanlar! Kalkınız, kurbanlarınızı kesiniz! Sonra da başlarınızı tıraş ediniz ve ihramdan çıkınız!" diyerek ashabına seslendi.

Onlardan hiçbiri yerinden kılmıdamadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu emrini iki kere daha tekrarlardı. Yine kalkan olmadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çok kızmış bir vaziyette zevcesi Ümmü Seleme'nin yanına gitti. Ümmü Seleme:

"Ya Rasûlullah! Neyin var?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"(Ey ümmü Seleme! Halkın nedir bu tutumu?) Şaşılacak şey doğrusu! Onlara: "Kurbanlarınızı kesiniz, başlarınızı tıraş edip ihramdan çıkınız" diye tekrar tekrar söylüyorum. Onlar sözlerimi işitmiyor, yüzüme bakıyorlar da içlerinden hiçbiri benim emrimi yerime getirmeye kalkmıyor!" buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Ümmü Seleme:

"Ya Rasûlallah! Görmüş olduğunuz hal, halka her nasılsa gelmiş çatmış bulunuyor. Ey Allah'ın Rasulü! Sen bu işi yapmak istiyor musun? Yapmak istiyorsan hemen git, kurbanlık develerini kesinceye ve berberini çağırıp tıraş oluncaya kadar ashabından hiçbir kimseye hiçbir şey söyleme. Sen kurbanını kesecek ve traş olacak olursan, halk da öyle yapar, muhakkak sana uyar" dedi. **(Ahmed, Müsned)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ihramını sağ koltuğu altından çıkarıp sol omzuna attı. Eline bir harbe alıp yüksek sesle;

"Bismillahi Allah-u Ekber!" diyerek kurbanlık develerini kesti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın kurbanını kestiğini görür görmez ashap da kalkıp kurbanlık develerini kesmeye koyuldu.

Ümmü Seleme der ki: "Kurbanlıklara doğru öyle sığırdılar ve öyle yığıldılar ki, birbirlerini ezmelerinden korktum."

Talha b Ubeydullah ile Abdurrahman b. Avf ve Osman da, Medine'den getirdikleri kendilerine ait develeri kestiler. O gün, yetmiş deve kurban edildi. (Develer, Beytullah'ın yanında kurban edilmekten alıkonuldukları zaman, yavrularına böğürdükleri gibi böğürdüler.)

Ebû Cehl'in, Bedir'de ganimet malları arasında ele geçirilen, burnunda gümüş halka takılı, cins, soylu devesi de kurbanlıklar arasında bulunuyordu. (Onun kurban edilmesi Kureyş müşriklerini kızdırmıştı.)

(Vâkidî-Meğazi)

Fetih Suresi'nin Nazil Olması:

Ömer der ki: "Hudeybiye'den dönerken (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında gidiyordum) ona bir şey sordum. Bana cevap vermedi. Tekrar sordum. Yine cevap vermedi. Üçüncü kez sordum. Yine cevap vermedi. Kendi kendime: "Ey Hattab'ın oğlu Ömer! Anan seni kaybetsin de yok olasın! Bak, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e üç kere sordun yine de Rasûlullah, sana cevap vermedi (Sen, aleyhinde Kur'an inmesini hak ettin)" dedim.

Aleyhimde Kur'an inmesinden korkarak devemi sürüp halkın ta önüne geçtim. (Yakın, uzak her şey beni tuttu, sıktı ve bunalttı. Halkın önünde tasalı, üzüntülü olarak gidiyordum.) Çok beklememiştim. Bir münadi (çağırıcı): "Ey Ömer b. Hattab!" (Ömer nerede?) diyerek seslenmeye başladı.

Münadinin bana seslenişini işitince, kendi kendime: "Ben zaten aleyhimde Kur'an inmiş olmasından korkmuştum" dedim. (Kalbime ne kadar korku düştüğünü Allah-u Teâlâ çok iyi biliyordu. Hemen döndüm, hakımda bir şey nazil olduğunu sanıyordum.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzuruna vardım. Kendisine selam verdim. (O da, selamıma karşılık verdi.) Çok sevinçli idi:

"(Ey Hattab'ın oğlu!) Bana bu gece bir sure indi ki o, bana üstüne güneş doğan her şeyden daha sevgilidir" buyurduktan sonra fetih suresini okudu. **(Bûharî)**

Sahabelerden birisi:

"Beytullah'ı tavaftan alıkonulmuşuz, kurbanlıklarımızın Harem'de kurban edilmelerine de engel olunmuştur.

Müslüman olarak bize gelip sığınan iki kişiyi de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara geri çevirmiştir. Bu nasıl, ne biçim fetihtir?" diyerek söylendi. Onun bu sözleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verilince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Bu, ne kötü sözdür! Evet! O (Hudeybiye Antlaşması) en büyük fetihtir. Müşrikler sizin kendi beldelerine gidip gelmenize ve işinizi görmenize razı olmuş, gidip gelirken de emniyet ve selamet içinde bulunmanızı istemiştir. Onlar şimdiye kadar istemedikleri, hoşlanmadıkları şeyi, İslamiyet'i böylece sizlerde görecektir ve öğreneceklerdir. Allah-u Teâlâ sizi onlara muzaffer kılacak, gittiğiniz yerden sağ salim ve kazançlı olarak döndüreceklerdir. İşte bu, fetihlerin en büyüğüdür.

(İbni Seyyidi'n-Nas, Uyunu'l-eser)

Sizler, Ahzab günü (Hendek savaşı), onların hem üstünüzden hem alt tarafınızdan size geldiklerini, o zaman gözlerin döndüğünü, yüreklerin gırtlaklara dayandığını ve Allah'a karşı türlü zanlarda bulunmuş olduğunuzu unuttunuz mu? Sizler, filan gün şöyle şöyle, filan gün şöyle şöyle yaptığınızı unuttunuz mu?" buyurarak onlara, geçmişteki yaptıklarını tek tek hatırlattı.

Müslümanlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i dinledikten sonra:

"Allah ve Rasulü doğrudur! Bu antlaşma, fetihlerin en büyüğüdür. Vallahi ey Allah'ın Rasulü! Bizler, bunu senin düşündüğün gibi düşünmemiştik. Muhakkak ki sen, Allah'ı ve Allah'ın emrini bizlerden daha iyi bilirsin" dediler. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke yönünden Medine'ye doğru yönelerek ayrıldı. Mekke ile Medine'nin arasında olduğu zaman Fetih suresi nazil oldu.

"Ey Muhammed! Doğrusu biz sana apaçık bir zafer sağlamışızdır. Allah böylece, senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar, sana olan nimetini tamamlar, seni doğru yola eriştirir."

(Fetih: 1-2)

Ayetler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ashabı hakkında nazil oldu ve bey'atın bahsiyle son buldu. Allah-u Teâlâ bey'atla ilgili olarak şöyle buyurdu:

"Ey Muhammed! Şüphesiz sana baş eğerek ellerini verenler, Allah'a baş eğip el vermiş sayılırlar. Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir. Verdiği bu sözden dönen, ancak kendi aleyhine dönmüş olur. Allah'a verdiği sözü yerine getirene Allah büyük ecir verecektir." (Fetih: 10)

Allah bedevilerden geri kalanları da zikretti. Ayetler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in onları kendisiyle birlikte çıkmaya çağırmasından, onların ise gecikme göstermelerinden bahsetmektedir.

"Bedevilerin savaştan geri kalmış olanları, sana: "bizi mallarımız ve ailelerimiz alıkoydu" diyecekler." (Fetih: 11)

Sonra sure onlar hakkında Allah-u Teâlâ'nın şu kavline kadar nazil oldu:

"Savaştan geri kalmış olanlar, siz ganimetleri almaya giderken: "Bırakın, biz de sizinle gelelim" diyeceklerdir. Onlar Allah'ın sözünü değiştirmek isterler. De ki: "Bizimle beraber gelmeyeceksiniz. Allah sizin için önceden buyurmuştur."

(Fetih: 15)

İslam'da Hudeybiye barışından önce, ondan daha büyük bir fetih olmamıştı. Savaş ancak ordular birbirleriyle karşılaştığı zaman olurdu. Barış olduğu, savaş bırakıldığı, insanlar birbirinden emin olduğu ve buluştukları zaman birbiriyle konuşup tartıştılar. İslam hakkında konuşulduğunda, akli başında olan herkes İslam'a girdi. İşte o iki senenin içinde, Müslümanların sayısı iki kat hatta daha fazla arttı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hudeybiye'ye bin dört yüz kişi ile çıkmıştı. Bundan iki sene sonra Mekke'nin fethine ise, on bin kişi ile çıktı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bir müddet içinde İslamiyet, Arabistan'ın her köşesine yayılmış ve açıklanmış, müşriklerin harpte ve şirkte en ileri gelenlerinden Halid b Velid, Amr b. As ve bunun gibileri Müslüman olmuşlardı.

(Vâkidî-Meğazi)

Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra Müslümanlar, müşriklerle bir araya gelmeye, onlara Kur'an-ı Kerim okumaya, İslamiyet hakkında onlarla açıktan ve korkusuzca konuşmaya, Müslümanlıklarını gizleyenler de onu açığa vurmaya başlamışlardı. **(İbni Kayyım, Zadü'l-Mead)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'ye umre için giderken, çağırdığı halde çeşitli bahaneler ileri sürerek gitmekten kaçınan Müzeyne, Cüheyne ve Beni Bekir kabileleri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sağ salim dönüp Medine'ye geldiğini görünce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldiler ve: "Seninle birlikte gitmekten kaçındığımız için, bağışlanmamızı Rabb'ından dileyiver" dediler.

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Basir'in Faaliyetleri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye döndüğünde (Sakif kabilesinden olup, Zühre oğullarının antlaşmalısı olan) Ebû Basir Utbe b. Esid b. Cariye geldi. O, Mekke'de hapsedilenlerdendi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldiği zaman, Ezher b. Abd-i Avf ve Ahnes b. Şerik de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e (aralarındaki antlaşmayı hatırlatan bir) mektup yazarak onu Beni Amir b. Luayy'dan bir adama (Huneys b. Cabir) verip, beraberinde onların bir kölesi (Kevser) ile birlikte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e göndermişlerdi. Onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Ezher ve Ahnes'in mektubunu getirdiler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Ey Eba Basir! Biz, işte o kavme bildiğin gibi söz verdik. Bizim dinimizde kalleşlik yapmak yoktur. Allah senin ve seninle beraber olan mustazaflar için muhakkak bir çıkış yolu açacaktır. Sen kavmine git." Ebû Basir dedi ki:

"Ya Rasûlullah! Beni dinimden saptırmaları için müşriklere geri mi veriyorsun?" Rasûlullah dedi ki:

"Ey Eba Basir! Git, çünkü Allah Teâlâ yakında senin ve seninle birlikteki mustazaflar için bir kurtuluş ve çıkış yolu açacaktır."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bunun üzerine Ebû Basir o iki kişiyle birlikte gitti ve Zul-Huleyfe'ye vardıkları zaman öğlen vakti olmuştu. Ebû Basir Zul-huleyfe mescidine girip iki rekât yolcu namazı kıldı. Mescidin duvarının dibinde oturdu. Yanında taşıdığı hurma azığını önüne koydu. Ondan yemeğe başladı. İki arkadaşına da:

"Yaklaşınız, siz de yiyiniz" dedi. Onlar:

"Senin yemeğin bize gerekmez" dediler. Ebû Basir:

"Fakat siz beni yemeğinize davet etmiş olsaydınız, ben davetinizi kabul eder, sizinle birlikte yerdim." dedi. Bunun üzerine utandılar, yaklaştılar. Ebû Basir'le birlikte hurmaya ellerini uzatmaya başladılar. Kendilerine ait sofradaki ekmek parçalarını getirip ortaya koydular ve birlikte yediler. Ebû Basir onlara ısındı. Amiri de boynunda taşıdığı kılıcını duvardaki taşın üzerine astı. Ebû Basir Amiri'ye:

"Ey Beni Amirlerden olan kardeş! Senin ismin nedir?" diye sordu. Amiri:

"İsmim Huneys'dir." dedi. Ebû Basir:

"Kimin oğlusun?" diye sordu. Huneys:

"Cabir'in oğluyum." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Basir dedi ki:

"Ey Beni Amir'in kardeş! Senin bu kılıcın keskin midir?" O:

"Evet" dedi. Ebû Basir:

"Ona bakabilir miyim?" dedi. O da:

"Eğer dilersen bak" dedi.

Ebû Basir de kılıcı kınından çıkardı ve sonra üzerine atılıp onu öldürdü. (Elbisesini soyup eşyalarını deveye yükledi.) Köle ise süratle kaçtı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o sırada da mescidde oturmaktaydı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun oraya geldiğini görünce dedi ki:

"Şüphesiz bu adam korkmuştur." Adam yanına vardığı zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buyurdu ki:

"Yazık! Ne oldu sana?" Köle dedi ki:

"Sizin arkadaşınız, arkadaşımı öldürdü. (Ele geçirseydi beni de öldürecekti.)"

Daha adam ayrılmadan Ebû Basir kılıç kuşanmış olarak ortalarda göründü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında durdu ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlullah! Verdiğin sözü yerine getirdim. Beni iki kâfirin eline teslim ettin. Ben ise dinimden saptırılmaktan veya benimle oynanmasından, hem dinimi hem kendimi korudum. (Allah beni onlardan kurtardı.)" Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Vay canına! Sanki savaş kışkırtıcısı! Şayet onunla birlikte adamlar olsaydı savaş ateşlendirirdi." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

(Ebû Basir Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın bu sözlerini işitince kendisini tekrar Kureys müşriklerine iade edeceğini sandı.)

Ebû Basir Huneys'in elbisesi, eşyası ve kılıcı hakkında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Ya Rasûlullah! Bunların beşte birini al" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Ben bunun beşte birini ayırıp aldığım zaman, onlarla bu yolda yapmış olduğum antlaşmaya riayet etmemiş olurum. Fakat senin yaptığın da, öldürdüğün adamın elbisesi ve eşyaları da seni ilgilendirir."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kevser'e:

"Bunu al, ashabına (Mekkelilere) götür" dedi. Kevser:

"Ey Muhammed! Ben hayatımı düşünüyorum. Ebû Basir'e karşı kendimi koruyacak ne gücüm ne de ellerim vardır" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebû Basir'e:

"Haydi, nereye istersen oraya çık git" buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Sonra Ebû Basir, Ays'a gitti. Burası Zü'l-Merve bölgesindedir. Deniz sahilinde olup Kureyş'in Şam'a gitmek için kullandıkları yolun üzerindedir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Ebû Basir'e:

"Vay canına, şayet onunla beraber birtakım adamlar olsaydı harbi ateşleyen ve onu tahrik eden olurdu" sözü, Mekke'de mahpus tutulan Müslümanlara varınca, onlar da İs'e, Ebû Basir'in yanına çıkıp geldiler. Böylece yetmişe yakın adam onun yanında toplandı. Kureyş'i sıkıştırıyorlar ve ellerine geçirdikleri herkesi öldürüyorlardı. Karşılaştıkları her kafilenin önünü kesiyorlardı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ömer de mektupla, Ebû Basir'in deniz sahilinde Kureyş ticaret kervanlarının yolları üzerinde bulunduğunu bildirmişti.

(Müşriklerin arasından kaçıp Ebû Basir'in yanına gidenlerin ilki Ebû Cendel'di. Zamanla çeşitli kabilelerden gelenlerle birlikte üç yüz kişi olduklar.)

Deniz sahilinde Ays'ta toplanmış bulunan Müslümanlar, Ebû Basir'i kendilerine başkan ve kumandan seçtiler. Ebû Basir de onlara namazlarını kıldırıyor, şariat hükümlerini tatbik ettiriyor, cuma namazlarını kıldırıyordu. Hepsi Ebû Basir'i dinliyorlar, onun buyruklarına boyun eğiyorlardı.

(Vâkidî-Meğazi)

Nihayet Kureyş, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e mektup gönderip: "Akrabalık hakkı için, bizim onlara ihtiyacımız yok, onları durdur" deyince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara sahip çıktı. Artık onlar da Medine'ye, onun yanına geldiler. (Ebû Basir Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in dönmesi için yazdığı mektubunu okurken vefat etti.)

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ümmü Külsüm'ün Hicreti:

(Ümmü Külsüm Mekke'de Müslüman olmuş ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bey'at etmişti.)

Ümmü Külsüm der ki: "Ten'im veya Hashas nahiyesinde kendimize ait olan, ev halkımızdan bazılarının oturduğu kıra sık sık gidiyor ve orada üç dört gün kalıyor, sonra tekrar ev halkımın yanına dönüyordum. Ev halkım benim oraya gitmeme ses çıkarmıyordu. Nihayet oraya gidip gelmeyi sıklaştırdım.

Bir gün, yine kıra gitmek istiyormuş gibi Mekke'den çıktım. Yolun en son noktasına vardığımda, Huzaalılardan bir adam bana:

"Nereye gitmek istiyorsun?" diye sordu. Ben de:

"Bir hacetim var. Ne istiyorsun, sen kimsin?" dedim.

"Ben Huzaalılardan bir adamım" dedi.

Huzaa adını duyunca, rahatladım ve ona güvendim. Çünkü Huzaalılar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in tarafına katılmışlardı. Ona:

"Ben, Kureş'ten bir kadını. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gitmek istiyorum. Fakat yolu bilmiyorum" dedim. Bunun üzerine Huzaalı:

"Biz, gece ve gündüz gidilecek yolları iyi bilen kimseleriz. Medine'ye eriştirinceye kadar ben sana yoldaş olurum" dedi. Sonra bana bir deve getirdi. Ona bindim. Devemin yularını tutup yola koyuldu.

Vallahi adamcağız, benimle tek kelime dahi konuşmadı. Deveyi durdurunca hemen yanımdan uzaklaşıyor, deveden indiğimde gelip deveyi ağaca bağlıyor, sonra da ağaçlar arasına çekiliyordu. Deve açlıktan böğürdüğü ve yola çıkılacağı zaman, onun yanına geliyor, bana arkasını dönüyor ve deveye bindikten sonra devenin yularını tutup ininceye kadar arkasına bakmadan gidiyordu. Yolculuk boyunca hep böyle yaptı. Nihayet Medine'ye geldik. Allah-u Teâlâ o yoldaş hayırla mükâfatlandırsın. Huzaa kabilesi, ne güzel kabiledir!

Medine'ye gelince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in zevcesi Ümmü Seleme'nin yanına vardım. Yüzüm örtülü olduğu için beni tanıyamadı. Kim olduğumu söyleyip yüzümü açınca beni bırakmadı ve:

"Sen, Allah'a ve Rasulüne hicret mi ettin?" diye sordu.

"Evet" dedim ve ilave ettim:

"Erkeklerden Ebû Cendel b. Suheyl ile Ebû Basir'i müşriklere iade ettiği gibi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in beni de iade etmesinden korkuyorum. Ey Ümmü Seleme! Erkekler, kadınlar gibi değildir. Mekkelilerden ayrılalı sekiz gün oldu. Ben dönmeyince nerede olduğumu araştıraraklar. Bulamayınca da buraya geleceklerdir" dedim.

Ümmü Külsüm, Ümmü Seleme'nin evinde iken Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) oraya geldi. Ümmü Seleme, Ümmü Külsüm'ün başından geçenleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e anlattı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ümmü Külsüm'e:

"Hoş geldin" dedi. Ümmü Külsüm:

"Ya Rasûlullah! Ben, dinim uğruna senin yanına kaçıp geldim. Beni koru! Müşriklere iade etme! Beni kâfirlere geri verirsen, onlar bana işkence yaparlar ve beni dinimden döndürmeye uğraşırlar. Ben işkenceye dayanamam. Nihayet ben bir kadını. İyi bilirsin ki kadınlar zayıf kimse-lerdir. Müşriklere, iki kişiyi iade ettiğini ve onlardan birisinin kendisini koruduğunu gördüm. Fakat ben, nihayetinde bir kadını" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Muhakkak ki yüce Allah, kadınlar hakkındaki ahdi bozar, hükümsüz bırakır" buyurdu.

Bir sabah Ümmü Külsüm'ün kardeşleri Velid b. Ukbe ile Umare b. Ukbe, Ümmü Külsüm'ü alıp götürmek için Medine'ye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldiler ve:

"Ya Muhammed! Muahedemizde, bizden yanına gelenleri bize iade hususunda koşmuş olduğumuz şartımızı yerine getir" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Muahededeki şartın hükmünü Allah-u Teâlâ kadınlar hakkında bozdu, ortadan kaldırdı." buyurdu. Ümmü Külsüm'ü onlara teslim etmeye yanaşmadı.

Velid'le Umare de Mekke'ye dönüp durumu Kureyş müşriklerine bildirdiler.

Müşrikler bu iş için başka bir kimse göndermediler. Kadınların Medine'de kalmasına, geri çevirilmemesine ister istemez razı oldular.

(Vâkidî-Meğazi)

İşte bu şekilde Allah-u Teâlâ, Ümmü Külsüm'ün gitmesine razı olmadı. Ve şu ayeti indirdi:

"Ey insanlar! Kadınlar hicret ederek size gelirlerse onları imtihan edin. Allah onların imanlarını çok iyi bilir. Onların mü'min kadınlar olduklarını öğrenirseniz kâfirlere geri çevirmeyin. Bu kadınlar, o kâfirlere helal değildir. Onlar da bunlara helal olmazlar. İnkârcıların bu kadınlara verdikleri mehirleri iade edin. Bu kadınların mehirlerini kendilerine verdiğiniz zaman onlarla evlenmenizde bir engel yoktur. Kâfir kadınları nikâhınızda tutmayın." (Mümtahine: 10)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) müşriklerle yaptığı barış antlaşması gereğince Medine’ye kaçıp gelenleri geri vermek zorundaydı. Fakat kadınlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e ve İslâm’a hicret etmişlerdi. İmtihan edildiler. İmanlarında doğru oldukları anlaşılınca Allah-u Teâlâ onların müşriklere geri iade edilmesine rıza göstermedi.

Allah-u Teâlâ bunlarla evlenmek isteyen Müslüman erkeklerin evlenmelerine, Mekke’de bulunan kâfir kocalarına mehirlerini geri ödemeleri şartıyla izin verdi. Müslüman kocaları ile birlikte Medine’ye hicret etmemiş veya hicret ettikten sonra mürted olarak Mekke’ye dönen kadınları da, onlara verilen mehirleri geri almak şartıyla serbest bırakmalarını emretti. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) erkekleri geri iade etmesine rağmen kadınları bırakmadı. Allah-u Teâlâ’nın hükmettiği bu hüküm olmasaydı, elbette Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) erkekleri verdiği gibi kadınları da geri verecekti. ⁽³⁾

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şayet Kureyş ile arasında Hudeybiye günündeki barış antlaşması ve ahit olmasaydı, elbette kadınları elinde tutar ve onların mehirlerini de vermezdi. Çünkü Hudeybiye Antlaşması’ndan önce Müslüman kadınlardan Medine’ye gelenlere böyle yapıyordu.

Mümtahine suresinin inen onuncu ayeti gereğince Ömer, Mekke’de oturduğu halde o zamana kadar nikâhı altında bulunup ve Müslüman olarak Medine’ye gelmeyen Kureybe binti Ebi Ümeyye ile Ümmü Külsüm binti Cervel’i boşadı.

Boşandıktan sonra Kureybe ile (o zaman müşrik olan) Muaviye b. Ebi Süfyan, Ümmü Külsüm ile de Ebû Cehm b. Huzeyfe evlendiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

³ **Bûharî**’de, antlaşma maddelerinden birinin: “Eğer sana, senin dinin üzer bile olsa bir adam gelirse, onu bize iade edeceksin.” şeklinde olduğu rivayet edilmektedir. Fakat konuyla ilgili diğer bazı rivayetlerde ise, antlaşma maddesinde “adam” değil, “kişi” lafzı geçmektedir. Bazı alimler **Bûharî**’deki rivayeti delil alarak, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in Mekke’den Medine’ye hicret eden kadınları, antlaşmadaki “adamlar” maddesine dayanarak alıkoyduğunu; bazı alimler de **Bûharî** dışındaki rivayetlere dayanarak, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in kadınları, antlaşmanın bir maddesi gereği değil, Allah-u Teâlâ’nın emri gereği alıkoyduğunu ileri sürmüşlerdir. Aslında bu iki görüş arasında bir zıtlık yoktur. Çünkü antlaşmada “adamlar” lafzı zikredilse de zikredilmese de, Allah-u Teâlâ kadınların müşriklere iade edilmemesini emreden bir ayet indirmiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) antlaşma metninde kâfirleri susturacak bir lafız olmasaydı bile, Allah-u Teâlâ’nın emrini uygulayacaktı. **Bûharî**’nin rivayeti; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu hükmü uyguladığında antlaşmada kâfirleri susturacak bir lafzın bulunduğunu göstermektedir ki, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu açığı kendi lehyinde kullanmıştır.

Cüzamlıların Müslüman Oluşu:

Rifaa b. Zeydü'l Cüzamiyyü'd Dubeybi, Hudeybiye barışından sonra, Hayber gazasından önce Medine'ye geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e (Mid'am adlı zenci) bir köle hediye etti ve Müslüman oldu. (Bir müddet Medine'de kaldı.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona bir yazı yazdı. Yazdığı yazısında şöyle buyurdu:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Bu, Allah'ın Rasulü Muhammed'den Rifaa b. Zeyd için yazılan yazıdır. Ben onu bütün kavmine gönderdim. Onlar aralarına girmiş, kendileriyle birlik kurmuş olanları Allah'a ve Rasulüne davet edeceklerdir. Onların davetine yönelenler Allah'ın ve Rasulünün cemaati arasına girmiş olurlar. İslamiyet'ten yüz çevirenlere, kaçınanlara ise iki ay eman müddeti vardır."

Rifaa Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yazısını Cüzamlılara götürünce Cüzamlılar Müslüman oldular.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ferve b. Amr b. Nafire'nin Müslüman Olması:

Ferve b. Amr'ü'l Cüzami, Rumların Arabistan'a doğru uzanan bölgele-
rinin valisi idi ve Şam toprağında Muan ve çevresinde oturuyordu. İşte
bu kişi Müslüman oldu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

(Ferve b. Amr, Müslüman olduğunu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yazdı.) Ferve b. Amr'in elçisi, Medine'ye gelip hediyeleri ve mektubu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e teslim etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mektubu okuttu. Elçinin ağırlanmasını Bilal'e emretti. Elçi Mes'ud b. Sa'd dönmek istediği zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ferve b Amr'in mektubuna şöyle cevap yazdırdı:

"Allah'ın Rasulü Muhammed'den Ferve Amr'e!

**Sana selam olsun. Ben senden dolayı Allah'a hamdederim ki, O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur. Gönderdiğin elçin katı-
mıza geldi. Onunla gönderdiğin hediyeler de bize erişti. Elçi ge-
rekli bilgileri verdi ve bize İslamiyet haberini getirdi. Yüce Allah
seni doğru yoluna hidayet etmiş bulunmaktadır.**

**Eğer sen işini, gidişatını düzeltirsen, Allah'ın ve Rasulünün
buyruklarına boyun eğersen, namazı kılar, zekâtı verirsen cen-
nete girersin. Sana selam olsun."**

(Diyar Bekri, Hamis)

Rum Hükümdarı Kayser, Ferve b. Amr'ın Müslüman olduğunu haber alınca onu huzuruna getirtti. Ona:

"Dininden dön, valiliği sana geri verelim" dedi. Ferve:

"Muhammed'in dininden asla ayrılmam. İsa'nın kendisinden sonra onun geleceğini müjdelediğini sen de pekâlâ biliyorsun. Fakat sen hükümdarlığını gözetip bunu açıklamıyorsun" dedi. Bunun üzerine Kayser Ferve b. Amr'ı hapsetti.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Ferve b. Amr boynu vurulmak üzere hapisten çıkarılıp götürülürken:

"Rabbim için varlığımdan ve makamımdan geçip selamete erdiğimi, Müslüman olduğumu mü'minlerin en yücesine tebliğ et" diyordu. Rumlar, Filistin'de Afra sularının üzerinde toplandılar. Ferve b. Amr'ın orada boynunu vurup cesedini Afra suyunun üzerine astılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bu Döneme Ait Hükümler:

Hicretin altıncı yılında korku namazı farz kılınmış, içki ise haram kılınmıştır. Ayrıca zihar hakkında da ayet inmiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yağmur duasında bulunmuştur. Müslüman kadınların müşrik kocalarına haram kılınması ve kitap ehli (Yahudi ve Hristiyanlar) müstesna, müşrik kadınların Müslüman erkeklere haram kılınması yine bu dönemde inen hükümler arasındadır.

**RASÛLULLAH (S.A.S)'IN HÜKÜMDARLARA
ELÇİLER VE MEKTUPLAR GÖNDERMESİ
(Hicretin 7. Yılı, Muharrem Ayı)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ashabından bazılarını, yazdırdığı davet mektupları ile birlikte hükümdarlara gönderdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Hudeybiye günü umre yapmaktan alıkonulduktan sonra bir gün ashabına:

"Ey insanlar! Şüphe yok ki yüce Allah, beni rahmet olarak herkese gönderdi. Havarilerin, İsa b. Meryem'e muhalefet ettikleri gibi bana muhalefet etmeyiniz." buyurdu. Ashap:

"Ya Rasûlullah! Havariler nasıl muhalefette bulundular?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Benim, sizi davet etmiş olduğum vazifeye o da onları davet etmişti. O'nun, yakın yere gönderdiği kimseler gitmeye razı oldular ve selameti buldular. Uzak yere göndermek istediği kimseler ise oralara kadar gitmek istemediler. İsa da bunu Allah'a arz ve şikâyet etti. Gitmek istemeyenlerden her biri gönderilecekleri milletlerin dilini konuşur oldukları halde sabaha çıktılar!" buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in elçi gönderme ile ilgili konuşmaları üzerine muhacirler ayağa kalkarak:

"Sen nereye istersen bizi oraya gönder. Biz senin emrini yerine getiririz!" dediler. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Acem Şahına, Rum Kayserine ve Habeş Necaşisine mektup yazdırmak istediği zaman:

"Ya Rasûlullah! Onlar, bir mektubu mühürlü olmadıkça okumazlar." denildi.

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , gümüşten bir mühür yüzük edindi ve üzerine üç satır halinde:

"Allah'ın"

"Rasulü"

"Muhammed" kelimelerini nakşettirdi.

(Bûharî, Müslim)

**Amr b. Ümeyye ed-Damri'nin
Habeş Necaşisi Ashama'ya Gönderilmesi:**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Amr b. Ümeyye'yi Habeş ülkesine gönderirken, Necaşiye iki mektup yazdı. Mektubun birisinde onu, İslam'a ve İslam'da sebat etmeye davet etti.

Mektupta şöyle buyurdu:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Allah'ın Rasulü Muhammed'den, Habeş Necaşisi Ashama'ya! Hidayete tabi olanlara selam olsun, kendisinden başka ibadete layık ilah olmayan, Melik, Kuddüs, Selam, Muheymin olan Allah'a hamdü sena ederim.

Şehadet ederim ki, İsa b. Meryem; Allah'ın çok temiz, iffetli, dünyadan el etek çekmiş olan Meryem'e ilka ettiği ruhu ve kelimesidir, Meryem, bu sebeple ona gebe kalmıştı. Yüce Allah, ruhundan üfleyerek onu yaratmıştır. Allah-u Teâlâ aynı şekilde Hz. Âdem'i de kendi eliyle ve ruhundan yaratmıştı.

Ben, seni bir olan, eşi, ortağı bulunmayan Allah'a ve O'na ibadete, itaate, bana tabi olmaya ve Allah'tan getirip tebliğ etmiş olduğum şeylere iman etmeye davet ediyorum. Çünkü ben, Allah'ın Rasûlüyüm.

Seni ve askerlerini, yüce Allah'a ibadet ve itaate davet ediyorum. Ben, sana gereken tebliği yapmış, dünya ve ahiret mutluluğunu sağlayacak öğüdünü vermiş bulunuyorum. Öğüdümü kabul ediniz!

Doğru yola uyanlara selam olsun!"

(Vâkidî-Meğazi)

Amr b. Ümeyye Habeş ülkesine gittiğinde, insanların Necaşinin huzuruna küçük bir kapıdan eğilerek girdiklerini gördü. Kendisi de kapıya kadar vardı ve oradan hemen geri döndü.

Amr b. Ümeyyen' in bu tutum ve davranışı, oradakilerin ağırına gitti. Amr'ı hırpalamak ve tartaklamak istediler. Necaşi, Amr b. Ümeyye'ye:

"Seni, kapıdan içeri girmekten alıkoyan nedir?" diye sordu. Amr b. Ümeyye:

"Bizler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e böyle yapmayız. O'nun yanına eğilerek girmeyiz!" dedi. Necaşi:

"Doğru söyledin!" dedi ve adamlarına:

"Onu serbest bırakınız! " diye emir verdi.

(Zehebi, Siyer-i A'lamü'n-Nübela)

(Amr b. Ümeyye Necaşi'yi birtakım sıfatlarından dolayı övdü ve Müslüman olması gerektiğini tavsiye etti. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu ona verdi.) Necaşi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu alınca gözlerine sürdü, hemen tahtından indi, tevazu ile yere oturdu ve Müslüman olduğunu açıkladı. Şehadet getirdi ve: "Eğer yanına kadar gitmeye imkân bulsaydım, muhakkak giderdim." dedi.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Necaşi'ye gönderdiği ikinci mektubunda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ondan, Ümmü Habibe binti Ebû Süfyan b. Harb'i kendisine nikâhlanmasını ve ashabından orada yanında bulunanları da kendisine göndermesini istedi. **(İbn-i Sa' d, Tabakât)**

Necaşi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Ümmü Habibe ile evlenme teklifini Ebrehe adlı cariyesi ile Ümmü Habibe'ye iletti. Ümmü Habibe de Halid b. Said'i kendisine vekil tayin etti. Nikâh töreninde Necaşi ve Halid birer konuşma yaptılar. Necaşi misafirlere düğün yemeği de verdi. Ebû Süfyan kızının evlendiğini duyunca sevindi.

(İbn-i Sa' d, Tabakât)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektuplarına Necaşi şöyle cevap yazdı:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Allah'ın Rasulü Muhammed'e, Necaşi Ashama b. Ebcer'den...

Ey Allah'ın Rasulü! Allah'ın selam ve selameti, rahmet ve bereketi üzerine olsun! Kendisinden başka ibadete layık ilah olmayan o Allah'a hamdederim. Ancak O vardır. Beni, İslamiyet'e hidayet eden O'dur.

Üzerime düşen salât, selam ve hamd ile sena vazifesini yerine getirdikten sonra arz ederim ki; Ya Rasûlullah! İçinde İsa'nın durumu anlatılan mektubun bana erişti.

Göklerin ve yerin Rabbine yemin ederim ki; İsa da kendisi hakkında senin andığını zerre kadar arttırmamıştır! O, ancak senin dediğin gibidir. Bize, neleri tebliğ etmek üzere gönderildiğini öğrenmiş, amcanın oğlu ve arkadaşları ile tanışmış, kendilerini ağırlamış bulunuyoruz. Şehadet ederim ki; Sen, muhakkak sözlerinde doğru ve kendinden önceki rasulleri de doğrulayıcı olarak gönderilmiş Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'sin!

Ben, sana bey'at ettim. Amcanın oğluna bey'at edip, âlemlerin Rabbi olan Allah'a, onun önünde boyun eğip Müslüman oldum.

Oğlum Erha b. Asham b. Ebcer'i de sana gönderiyorum. Ben, kendimden başkasına güç yetirememekte, söz geçirememekteyim. Eğer benim muhakkak yanına gelmemi istiyorsan, onu da yaparım ya Rasûlallah! Ben senin söylediğin şeylerin hak ve gerçek olduğuna şehadet ederim.

Selam olsun sana Ya Rasûlallah!

(İbn-i Haldun, Tarih)

Necaşi, Muhacir Müslümanların yol hazırlıklarının yapılmasını ve Amr b. Umeyye ile birlikte iki gemiye bindirilmelerini adamlarına emretti.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

(Hemen kaptanlarıyla birlikte iki gemi tahsis edildi.) Gemi, Müslümanları Medine'ye bir gün uzaklıktaki Car limanına getirdi. Yolcular Car'a çıkınca oradan develere binerek Medine'ye geldiler. **(Taberî-Tarih)**

**Dihye b. Halife'nin Rum Kayser'i
Herakliyus'a Gönderilmesi:**

Ebû Süfyan dedi ki: "Ben Şam'da bulunduğum sıralarda, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'den Herakl'e bir mektup getirildi. Bu mektubu Dihye İbn Halife el-Kelbi getirmiş ve mektubu Busra ahalisinin büyüğüne (Haris İbn Ebi Şemir el-Gassani'ye) vermiş, Busra'nın büyüğü olan bu zat da mektubu (Adiy b. Hatem ile Rumlar Farslıları yendiği için Kudüs'e kadar yürüyeceğini adayan) Herakl'e (Kudüs'teyken) göndermişti.

(Bûharî)

Dihye'ye kavim ve kabilesinden bazı kişiler:

"Kayser'in yanına vardığın ve kendisini gördüğün zaman, yere kapan! Kayser, izin verinceye kadar da başını secdeden kaldırma!" dediler. Dihye:

"Ben bunu hiçbir zaman yapmam ve Allah-u Teâlâ'dan başkasına hiçbir zaman tapmam!" dedi.

"Eğer böyle yapmazsan o senin ne mektubunu alır, ne de sana bir cevap yazar!" dediler. Dihye:

"İsterse almasın!" dedi. İçlerinden birisi:

"Ben, sana hem mektubun alınmasını sağlayacak, hem de ona secde etmek zorunda kalmayacağın bir şey yapmanı söyleyeyim mi?" dedi. Dihye:

"Nedir o şey?" diye sordu. Adam:

"Kayser'in her eşğine oturacağı bir minberi vardır. Sen gider sahifeni minberin üzerine bırakırsın. Kayser onu alınca sahibini çağırır. O zaman sen de Kayser'in yanına varırsın." dedi. Dihye:

"Bak işte bunu yapabilirim!" dedi.

Kudüs'te oturan ve Şam Hristiyanlarına Piskopos tayin edilen İbn-i en-Natur'un bildirdiğine göre; Heraklius Kudüs'e geldiği günlerden birinde pek üzüntülü ve tasalı göründü. Devlet adamlarından bazıları ona:

"Senin halini başka türlü görüyoruz?" dediler.

Heraklius, yıldızlara bakar, kâhinlikten anlardı. Onlara:

"Bu gece yıldızlara baktığımda Hitân Melikinin (Sünnetliler Hükümdarının) zuhur etmiş olduğunu gördüm! Bu ümmet içinde sünnet olanlar kimlerdir?" diye sordu.

"Yahudilerden başka sünnet olan yoktur. Onlardan da sakın endişelenme! Hükmün altındaki şehirlere yaz; Oradaki Yahudileri öldürsünler!" dediler.

Kayser'in yıldızlara bakarak tasalandığı sıralarda, Dihye gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu, Kayser'in, üzerinde oturup dinlendiği minberlerden birisinin üzerine bırakmıştı. Kayser mektubu getirtti. Mektubun Arapça yazıldığını görünce, Arapça okuma bilen bir tercüman çağırttı. Mektuba:

"Allah'ın kulu ve Rasulü Muhammed'den Rumların sahibi, büyüğü Heraklius'a!" diye başladığını görünce, Heraklius'un kardeşinin oğlu Yennak kızdı. Tercümanın göğsüne şiddetli bir yumruk indirip adamı yere oturttu ve mektubu da elinden çekip aldı. Heraklius ona:

"Sana ne oluyor, niçin mektubu çalıp açıyorsun?" dedi. Yennak:

"Adamın mektubunu görmüyor musun? Mektubuna, hem senin isminden önce kendi ismiyle başlamış, hem de senin hükümdar olduğunu zikretmeyip yerine "Rumların sahibi, büyüğü Herakl'e!" demiş. Neden "Rumların Hükümdarı!" diye yazmamış ve senin isminle başlamamış? Onun mektubu bugün okunamaz!" dedi Heraklius:

"Vallahi sen ya küçük bir akılsızsın ya da büyük bir delisin! Ben senin böyle olduğunu bilmiyordum. Sen daha adamın mektubunun içindekine bakmadan onu yırtıp atmak mı istiyorsun? Hayatıma yemin ederim ki; eğer O, dediği gibi gerçekten Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise, mektubuna benim ismimden önce kendi ismiyle başlamakta ve beni Rumların büyüğü sahibi diye anmakta haklıdır. Ben ancak onların sahibi-yimdir, hükümdarları değilimdir.

Fakat Allah onları bana uysal kılmıştır. Allah dileseydi Farslıların Kisra üzerine yürüyüp onu öldürdükleri gibi, onları da benim üzerime yürütürdü!" dedi.

(İbn Arabî, Muhadaratü'l-Ebrar)

"Dışarı çıkarınız bunu!" diye emretti. Uskuf'u yanına çağırttı. Uskuf, görüşü alınır, sözü dinlenir danışman kişi idi. Hristiyan bilginlerinin ve Hristiyanların başkanı idi. Uskuf Heraklius'a:

"Vallahi O, Musa ve İsa aleyhisselam'ın, bize geleceğini müjdelemiş olduğu rasuldür. Zaten biz O'nun gelmesini bekleyip duruyorduk!" dedi. Heraklius:

"Sen bana bu yolda ne yapmamı tavsiye edersin? Hangi şeyi uygun görürsün?" diye sordu. Uskuf:

"O'na tabi olmanı uygun görürüm" dedi. Heraklius:

"Ben senin dediğin şeyi çok iyi biliyorum. Fakat O'na tabi ve Müslüman olmaya gücüm yetmez! Çünkü hem hükümdarlığım elden gider hem de Rumlar beni öldürürler!" dedi.

(Ebû Naim, Delailü'n Nübüvve)

Herakl:

"Şu kendisinin Allah'ın Rasulü olduğunu söylemekte olan adamın kavminden burada kimse var mı?" diye sordu. Yanındakiler:

"Evet, vardır." dediler. Akabinde ben Kureys'ten bir toplulukla beraber çağrıldım. Herakl'in huzuruna girdik ve Herakl'in önünde oturtulduk. Herakl:

"Rasul olduğunu söylemekte olan bu zata nesep yönünden en yakın bulunuz hanginizdir?" diye sordu.

"Benim" dedim. Beni Herakl'in yanına, arkadaşlarımı da benim arkama oturtular. Sonra tercümanını çağırdı ve ona:

"Onlara Rasul olduğunu söylemekte olan adam hakkında bu zata bazı şeyler soracağım. Eğer bu zat yalan söylerse, onu tekzip etmelerini söyle!" dedi. Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki; arkadaşlarımla benim yalanımı ötede beride yaymalarından çekinmeseydim, muhakkak (Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* hakkında) yalan uydururdum. Bundan sonra Herakl, tercümanına:

"Bu adamın, sizin içinizde nesebi (kıymeti, şerefi) nasıldır? Diye sor!" dedi.

"O içimizde nesep sahibi birisidir." dedim.

"Babaları içinde bir melik var olmuş mudur?" dedi.

"Hayır" dedim.

"Söylediği şeyi söylemeden önce (yani; Rasul olmasından önce) siz onu hiç yalan söylemekle itham ettiniz mi?" dedi.

"Hayır" dedim.

"O'na insanların eşrafı mı, yoksa zayıfları mı tabi oluyorlar?" dedi.

"O'na halkın eşrafı değil, zayıfları tabi oluyorlar." dedim.

"O'na tabi olanlar artıyorlar mı, yoksa eksiliyorlar mı?" dedi.

"Hayır, onlar eksilmiyorlar fakat artıyorlar." dedim

"İçlerinde onun dinine girdikten sonra beğenmemezlikten dolayı dininden dönen kimse var mı?" dedi.

"Hayır, yoktur." dedim.

"Onunla harp ettiniz mi?" dedi.

"Evet, harp ettik." dedim.

"Onunla harbiniz(in sonucu) nasıl oldu?" dedi.

"Bizimle onun arasında harp nöbet nöbet oluyor. Bazen o bize zarar verir, bazen de biz ona zarar veririz." dedim.

"O gadrediyor (ahdi bozuyor) mu?" dedi.

"Hayır, O gadretmiyor; ancak biz şimdi onunla bir barış halindeyiz. Bu müddet içinde ne yapacağını bilmiyoruz." dedim.

Allah-u Teâlâ'ya yeminle söylüyorum; bu sözden başka konuşma içine bir kelime dahi sokmak mümkün olmadı. Herakl:

"Sizden bu sözü O'ndan evvel söylemiş (yani O'ndan evvel nübüvvet davasına kalkışmış) bir kimse var mı?" dedi.

"Hayır, yoktur." dedim.

Sonra tercümanına dedi ki:

"O'na söyle, ben sana içinizde onun nesebini sordum. Sen içinizde onun neseb sahibi olduğunu söyledin. Rasuller de böyle kavimlerin neseb sahipleri içinden gönderilirler. Ben sana onun babaları içinde bir melik var mıdır, diye sordum. Sen "Hayır, yoktur." dedin. Babalarından bir melik olsaydı bu da babalarının hükümdarlığını geri almak isteyen bir kimsedir diye düşünürdüm. Ve yine ben sana ona tabi olanlar halkın zayıfları mıdır yoksa eşrafı mıdır, diye sordum. Sen, "Hayır, onun tabileri halkın zayıflarıdır" dedin. Rasullerin tabileri de zaten onlardır. Ve yine ben sana, o söylediği rasullük sözünü söylemesinden önce, sizler onu yalan söylemekle itham eder miydiniz diye sordum. Sen, "Hayır, O'nun yalan söylediğini görmedik" dedin. Önceden insanlara karşı yalan söylememiş olan bir kimse, sonradan gidip de Allah'a karşı asla yalan söylemez. Ve yine ben sana, onlardan onun dinine girdikten sonra beğenmemelikten dolayı dininden dönen var mıdır, diye sordum. Sen, "Hayır, dininden dönen yoktur." dedin. İmanın verdiği neş'e ve gönül ferahlığı kalplere yerleşip kökleşince böyle olur. Ben sana, onlar artıyorlar mı, yoksa eksiliyorlar mı, diye sordum. Sen, "Onlar artıyorlar" dedin. İşte iman da tamamlanıncaya kadar hep böyle bu minval üzere gider. Ben sana, onunla harp ettiniz mi diye sordum. Sen, "Onunla harp ettiğinizi, harbin sizinle onun arasında nöbet nöbet olup, bazen onun size zarar verdiğini, bazen de sizin ona zarar verdiğinizi" söyledin. Rasuller de böyle imtihana tabi tutulurlar, sonra akıbet onların lehine olur.

Ben sana, o zat gadrediyor mu, diye sordum. Sen, onun gadretmez olduğunu söyledin. Rasuller de böyledir, gadretmezler. Ben sana ondan evvel rasullük iddiasında bulunan başka bir kimse var mı, diye sordum. Sen, "Hayır yoktur" dedin. O'ndan evvel bu sözü söylemiş bir kimse olsaydı, bu da kendisinden evvel söylenilmiş bir söze uymuş bir kimsedir diye düşünürdüm, dedi. Sonra Herakl:

"O size ne emrediyor?"dedi.

"Yalnız bir olan Allah'a ibadet etmeyi ve O'na hiçbir şeyi eş ve ortak tutmamayı emrediyor, atalarımızın tapmış oldukları şeylerden de bizi nehyediyor. Namaz kılmayı, doğru olmayı, yoksullara sadaka vermeyi, haramlardan sakınmayı, verilen sözde durmayı, emaneti sahiplerine vermeyi emrediyor." dedim. Herakl:

"Eğer O'nun hakkında söylemekte olduğun şeyler doğru ise, O muhakkak bir Rasuldür. Ben bir rasulün çıkacağını zaten biliyordum. Ancak sizden olacağını zannetmezdim. Eğer ben onun yanına varabileceğimi bilsem, elbette onunla buluşmayı çok arzu ederdim. Eğer ben onun yanında olsaydım (ona hizmet ederek) ayaklarını yıkardım.

Yemin ederim ki, O'nun hükümdarlığı şu ayaklarımın bastığı yerlere muhakkak ulaşacaktır." dedi.

Bundan sonra Herakl, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu istedi ve onu okudu. Mektubun içinde şunlar yazılmıştı.

"Bismillahirrahmanirrahim

Allah'ın kulu ve Rasulü Muhammed'den Rum'un büyüğü Herakl'e.

Hidayet yoluna uyanlara selam olsun. Bundan sonra ben seni İslam davetine, yani Müslümanlığa davet ediyorum. İslam'a gir ki selamete eresin. Müslüman ol ki, Allah-u Teâlâ senin ecrini iki kat versin. Eğer bu davetimi kabul etmezsen, Hristiyan çiftçilerin günahı senin boynuna olsun.

"De ki: "Ey kitap ehli! Hepiniz bizimle sizin aranızda ortak olan bir kelimeye gelin. Allah'tan başkasına tapmayalım. O'na hiçbir şeyi ortak tutmayalım. Allah'ı bırakıp da birbirimizi rabler olarak tanımayalım." Eğer yüz çevirirlerse, "bizim Müslüman olduğumuza şahit olun" deyin." (Al-i İmran: 64)

Herakl mektubu okumayı bitirdikten sonra yanında sesler yükseldi ve gürültü çoğaldı. Bizim dışarıya çıkarılmamız emredildi, biz de dışarıya çıkarıldık. Dışarı çıktığımız zaman ben arkadaşlarıma:

"İbn-i Ebi Kebşe (yani Muhammed)'in işi hakikaten kuvvetlenip büyüyor. Şu da muhakkak ki; Asfar oğullarının (Rumların) meliki ondan korkmaktadır." dedim.

Artık Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in işinin galip geleceğine, Allah-u Teâlâ kalbime İslam'ı ve boyun eğmeyi yerleştirtinceye kadar kesin inanmaya devam ettim."

Nihayet Herakl, Rum büyüklerini davet etti, onları Hıms'ta bulunan bir sarayın içinde topladı ve onlara:

"Ey Rum cemaati! (Bu zata bey'at edip de) felaha ve zamanın sonuna kadar rüşde nail olmayı ve mülkünüzün sizin için sabit olmasını istemez misiniz?" diye hitap etti.

Bu hitap üzerine o topluluk, yaban eşekleri kadar süratle kapılara kaçıptılar fakat kapılar önceden kapatılmıştı. Herakl (onların böyle kaçışıklarını görünce, imanlarından ümit kesti):

"Onları benim huzuruma getirin!" deyip onları çağırdı. Akabinde: "Ben ancak sizin dininiz üzerindeki sebatınızı denemişimdir. Şimdi sizlerden beklediğim, dininize şiddetli bağlılığınızı gözlerimle görmüş bulunuyorum." dedi.

Bu söz üzerine oradakiler Herakl'den razı olup ona tazim için secde ettiler.

(Bûhari)

(Dihye de Heraklius'a İslam'ı tebliğ etti. Herakl, düşünmek için mühlet istedi.) Kayser Heraklius, Dihye'ye:

"Allah senin iyiliğini versin, seni rahmetine erdirdin! Vallahi ben iyi biliyorum ki: senin sahibin Allah tarafından insanlara gönderilmiş bir rasuldür! Zaten biz de O'nun gelmesini bekleyip duruyorduk. Kitaplarımızda da O'nu, O'nun ismini ve vasfını yazılı bulmuştuk. Fakat ben hayatım hakkında Rumlardan korkuyorum. Eğer korkmasaydım (kendisi ülkemde bulunsaydı, O'na hemen tabi olur ve yardım ederdim!) Sen Roma'ya git! Orada bir zat vardır. Onun ismi Dağatır'dır. Kendisi Nasranî âlimlerinin büyüklerindendir. Sahibinin işini, davetini ona da haber ver. Vallahi o, Rumlar katında benden daha ulu bir kişidir. Onun sözü de benim sözümünden daha geçerlidir. Gidip bir de onu gör, bakalım ne söyler?" dedi. (Kayser Heraklius, Dağatır'a bir de mektup yazıp Dihye'nin eline verdi.)

(Taberî-Tarih)

Zaten Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Uskuf Dağatır'a ayrıca bir mektup yazıp Dihye'ye vermiş ve mektubunda şöyle buyurmuştu:

"İman edenlere selam olsun!

Hiç şüphesiz İsa b. Meryem, Allah'ın pak ve nezih Meryem'e ilka eylediği Ruhu ve Kelimesi'dir.

Ben, Allah'a ve Allah tarafından bize indirilenlere, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup ve Esbat'a indirilenlere, Musa'ya ve İsa'ya verilmiş olanlara ve bütün rasullere Rableri tarafından verilenlere inanırım. Biz, Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz, hepsinin rasullüğüne inanırız. Biz Allah'a boyun eğen Müslümanlarız!

Doğru yola tabi olanlara selam olsun!" (İbn Sa'd, Tabakât)

Hristiyanlar her pazar toplanırlardı. Uskuf Dağatır da yanlarına varıp onlara öğütler verir, kıssalar anlatır, sonra öteki pazara kadar evinde otururdu. Pazar günü gelince Hristiyanlar onun dışarı çıkmasını beklediler. Dağatır hastalığını bahane edip çıkmadı. Bunu birkaç kere yaptı. En sonunda Hristiyanlar:

"Ya o bizim yanımıza çıkacaktır ya da biz onun yanına gireceğiz. Şu Arap geldiğinden beri biz senin tutumunu beğenmiyoruz." diyerek Dağatır'a haber gönderdiler. Uskuf Dağatır, Dihye'ye:

"Sahibine git, benden selam söyle ve Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına, Muhammed'in de Allah'ın Rasulü olduğuna, İsa'nın da Allah'ın kulu ve temiz, iffetli, dünyadan el etek çekmiş Meryem'e ilka eylediği Ruhu ve Kelimesi'dir diye şehadet ettiğimi haber ver." dedi.

(Suyuti, Hasaisü'l-Kübra)

Dağatır odasına girip üzerindeki siyah elbiseyi attı. Üzerine beyaz bir elbise giydi. Sonra asasını eline aldı. Kilisede toplanmış bulunan Rumların yanına vardı:

"Ey Rum cemaati! Bize Ahmed Rasul'den bir mektup geldi. Mektubunda bizi yüce Allah'a davet ediyor. Ben şahadet ederim ki, Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. Ahmed de Allah'ın kulu ve Rasulü'dür." dedi. Bunu der demez Rumlar tek bir kişi gibi hep birden üzerine atıldılar ve onu döve döve öldürdüler. **(İbni Esir, Tarih)**

Dağatır şehit edildikten sonra Dihye, Heraklius'un yanına döndü. Heraklius, Dağatır'ın başına gelenlerden tedirgin oldu. Dihye'ye kıymetli hediyeler ve bahşişler verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e de bir mektup yazdı. **(Taberî-Tarih)**

Kayser, Müslüman olmaya niyetlenmiş, fakat Rumların baskın çıkmaları üzerine bundan vazgeçmiş, Müslüman olmamıştır.

(İbn Hazm, Cevamiu's-Sire)

Kayser Heraklius, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubuna karşılık olarak yazdığı mektupta şöyle dedi:

"İsa'nın müjdelemiş olduğu Allah'ın Rasulü Muhammed'e, Rum hükümdarı Kayser tarafından..."

Elçin, mektubunla birlikte bana geldi. Ben şahadet ederim ki, Sen Allah'ın Rasulü'sün! Biz zaten seni yanımızdaki İncil'de yazılı bulmuştuk; İsa b. Meryem seni bize müjdelemişti. Rumları sana iman etmeye davet ettimse de yanaşmadılar, kaçındılar. Onlar beni dinleselerdi, kendileri için muhakkak hayırlı olurdu. Ben senin yanında bulunup sana hizmet etmeyi, senin ayaklarını yıkamayı ne kadar arzu ederdim! **(Yakubi, Tarih)**

Dihye b. Halife, Kayser Heraklius'tan aldığı bahşişler, kıymetli hediyeler ve elbiselerle dönüp Hısm'a ya geldi.

Cüzamlardan birtakım adamlar, orada Dihye'nin yolunu kestiler. Üzerindeki eskimiş elbisesinden başka yanındaki her şeyi yağmaladılar. Dihye, Medine'ye gelince, daha evine girmeden doğruca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kapısına vardı. Kapıyı çaldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Kim o ?" diye sordu. Dihye:

"Dihyetü'l Kelbi!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"İçeri gir!" buyurdu.

Dihye içeri girdi ve olanları, başından geçenleri sonuna kadar birer birer anlattı. **(Vâkidî-Meğazi)**

Abdullah b. Huzafe'nin, Fars Kralı Kisra'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Fars Kralı Kisra'ya şu mektubu gönderdi:

"Bismillahirrahmanirrahim

Allah'ın kulu ve Rasulü Muhammed'den, Fars Büyüğü Kisra'ya...

Hidayet yoluna gidenlere, Allah'a ve Rasulü'ne inananlara, Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah olmadığına, O'nun ortağı bulunmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve Rasulü olduğuna şahadet edenlere selam olsun!

Ey Kisra! Seni, Allah'ın dini İslam'a davet ediyorum. Çünkü ben bütün insanlara Rasul olarak gönderildim. Hayatta olanları uyarmak için ve kâfirlerin mazereti olmasın diye gönderildim. Ey Kisra! Müslüman ol ki, selamete eresin. Eğer bu davetimden yüz çevirirsen mecusi kavminin günahı senin boynuna olsun!"

(Ebû Naim, Delailü'n-Nübüvve)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu mektubu göndermek üzere, Abdullah İbn Huzafe'yi seçti. Abdullah İbn Huzafe, bu mektubu Bahreyn'in kralına ilettili. Bahreyn kralının adamlarından biri ile Abdullah İbn Huzafe bu mektubu Kisra'ya ulaştırdı.

Mektup Kisra'ya ulaştığı zaman Kisra mektubu okuyup hemen yırttı ve büyük bir kin ve büyülenme ile:

"Raiyyetinden hakir bir köle, ismini benim ismimden önce yazmış!" diyerek gazaba geldi. Bu haber Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e erişince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kisra'nın mülkünün tamamıyla parçalanması için dua etti:

"Allah da onun mülkünü yırtıp parçasın" buyurdu.

(Abdullah Kisra'ya tebliğ etti ise de Kisra pek itibar etmedi. Abdullah'ın çıkmasını emretti. O da Medine'ye geldi.)

Kisra bu mektuptan sonra kendisine bağlı olan Yemen valisi Bazan'a bir mektup yazarak:

"Yanından iki kuvvetli adamını şu Hicaz'da bulunan adama gönder de onu tutup bana getirsinler" diye emretti. Bazan, en kuvvetli adamını ve Hurre Husre adında İranlı'yı Kisra'dan aldığı mektupla beraber Hicaz'a gönderdi. Ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yazdığı bir mektupta, bu adamlarla birlikte Kisra'ya gitmesini emretti. Bu iki adam Medine'ye gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzuruna çıktılar. (Yolda Kureys müşriklerine rastladılar. Onlar durumu öğrenince çok sevindiler.) İçlerinden birisi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Şahlar şahı Kisra, Yemen valisi Bazan'a, seni getirmek için iki kişi göndermesini emretmişti; o da bizi gönderdi. Şimdi bizimle geleceksin" dedi, ardından da tehdit etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) büyük bir vakar ile kendileriyle yarın görüşeceğini bildirdi.

O gece, Kayser orduları karşısında yenildiğinden dolayı askerleri Kisra'ya karşı büyük bir ayaklanma yaptı. Kisra'nın oğlu Şireveyh, babasına karşı ayaklanarak onu öldürdü ve mülküne el koydu. Bu olay hicri yedinci yılın Cemadiye'l-ula ayı, onuncu salı gecesine meydana gelmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vahiy yoluyla bu haberi aldı. Ertesi gün bu iki adamı çağırıp olayı haber verdi. Adamlar bu haberi duyunca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e:

"Sen ne dediğini biliyor musun? Biz seni hafif bir cezayla cezalandırmayı düşünüyorduk. Bu söylediklerini yazıp Bazan'a bildirelim mi?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Evet, bunu ona bildirin. Sonra ona deyin ki; benim dinim ve saltanatım Kisra'nınkinden daha büyük olacaktır. Bineklerin ayaklarının bastığı en ücra yerlere kadar ulaşacaktır. Sonra ona şunu da söyleyin: "Eğer Müslüman olursa elinin altında olan mülkünü ona vereceğim ve onu millette hükümdar olarak kılacağım" buyurdu.

Adamlar bu cevabı aldıktan sonra huzur-u saadetten çıkıp Yemen'e döndüler. Duydukları haberi Bazan'a iletiler. Bazan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in sözlerini duyunca:

"Vallahi bunlar bir melikin sözü olamaz. Bu bir rasul tebliğidir. Ben bu zatın söylemiş olduğu gibi bir hak rasul olduğunu zannediyorum. Göreceksiniz, bu suikast hadisesi de muhakkak onun dediği gibi çıkacaktır" dedi. Çok geçmeden Şireveyh'ten bir mektup geldi. Şireveyh, babasını katlettiğini bildiriyor ve Bazan'a şöyle diyordu:

"Babamın, sana hakkında mektup göndermiş olduğu zatın hareketlerini kontrol et ve benim emrim olmaksızın ona ilişme."

Şireveyh'in mektubunda yazılanlar Bazan'a ulaşınca:

"Bu zat muhakkak hak rasuldür" deyip Müslüman oldu. Yanında bulunan Farslılar da Müslüman oldular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Bazan'ı San'a'da Yemen valiliğinde bıraktı. Böylece Bazan, Rasulü Ekrem'in Yemen'e gönderdiği valilerin ilki oldu.

(İbn-i Kesir, Bidaye ve'n-nihaye)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Kisra helak olduğu zaman ondan sonra Kisra yoktur. Kayser helak olduğu zaman ondan sonra Kayser yoktur. (Hakimiyetleri sona erecektir.) Nefsim elinde olan Allah'a yeminle söylüyorum ki, Kisra ile Kayser'in hazineleri muhakkak Allah yolunda harcanacaktır."

(Bûharî, Müslim, Ahmed)

Hatıb b. Ebi Beltea'nın, Mısır Mukavkıs'ı Cüreyc İbn Mina'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mısır ve İskenderiye'nin kralı Mukavkıs lakaplı Cüreyc İbn Mina'ya şu mektubu gönderdi:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Allah'ın kulu ve Rasulü Muhammed'den, Kıbt milletinin büyüğü Mukavkıs'a...

Selam hidayet yoluna gidenlere olsun. Dua ve temenniden sonra derim ki; sizi İslam dinine davet ediyorum. Müslüman ol ki selamete eresin. Müslüman ol ki, Allah ecir ve mükâfatını iki kat versin. Eğer bu davetimden yüz çevirirsen Kıbt ehlinin günahı boynuna olsun!

"De ki: "Ey Kitap ehli! Ancak Allah'a kulluk etmek, O'na hiçbir şeyi eş koşmamak, Allah'ı bırakıp birbirimizi rab olarak benimsemek üzere, bizimle sizin aranızda müşterek olan söze gelin." Eğer, yüz çevirirlerse: "Bizim Müslüman olduğumuza şahit olun" deyin."

(Halebî, İnsanu'l-Uyun)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu mektubu göndermek için Hatıb b. Beltea'yı seçmişti. Hatıb, Mukavkıs'ın huzuruna çıkınca Mukavkıs'a:

"Senden önce bu diyarda kendisinin en yüce Rab olduğunu iddia eden bir adam (Firavn) vardı. Bu yüzden Allah-u Teâlâ onu dünya ve ahiret azabına uğrattı. Ondan ve ona inananlardan intikam aldı. Başkalarından ibret al ki, başkaları senden ibret almasınlar" dedi. Mukavkıs:

"Bugün için bizim bir dinimiz var. Biz bu dinimizi bundan daha hayırlı bir din olmadıkça bırakamayız" diye karşılık verdi. Hatıb:

"Biz sizi, Allah'ın diğer dinleri neshederek sadece kendisini kabul ettiği İslam dinine davet ediyoruz. Sizi İslam dinine davet eden bu Rasul, bütün insanları davet etmiştir. Ona karşı en şiddetli husumeti Kureyş müşrikleri göstermiştir. Ona karşı en fazla düşman olanlar da Yahudilerdir. Ona en yakın olanlar ise Nasranîlerdir.

Hayatım elinde olana yemin ederim ki, Musa'nın İsa'yı müjdelemesi; İsa'nın Muhammed'i müjdelemesi gibidir. Bizim sizi Kur'an'a davet etmemiz, sizin Tevrat ehlini İncil'e davet etmeniz gibidir. Her rasul bir kavme gönderilmiştir ki, o kavim, o rasulün ümmetidir. O rasule itaat ederek onun ümmeti olmuşlardır.

Ey hükümdar! Siz de bu aziz rasulün zamanına erişenlerdensiniz. Biz sizi İsa'nın dininden menetmiyoruz. Aksine onun davasını size emrediyoruz" dedi. Bunun üzerine Mukavkıs:

"Ben bu rasulün durumunu tetkik ettim. Onun, ne küçümsenen kötü şeyleri emrettiğini, ne de istenilen iyi şeylerden menettiğini gördüm. Onu, sapık bir sihirbaz ya da yalancı bir kâhin olarak görmüyorum. Kendisinde kalplerdeki gizlilikleri bulup çıkarmak ve gönüllerdeki gizli temayülleri bilip haber vermek gibi nübüvvet alametleri de buldum. Biraz daha düşünmek isterim." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın mektubunu aldı ve fildişinden küçük bir kutu içine koyup, mahfazayı mühürleyerek bir cariyesine verdi. Sonra Arapça yazmayı bilen bir kâtip çağırıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e şu cevabı yazdırdı:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Muhammed İbn Abdullah'a Kıbt kavminin ulusu Mukavkıs'tan...

Selam üzerine olsun. Bundan sonra arzolunur ki, mektubunuzu okudum; zikrettiğiniz şeyleri ve davetinizi anladım. Rasul silsilesinden gönderilecek bir rasul daha kaldığını bilirdim. Fakat onun Şam'dan çıkacağını sanırdım. Gönderdiğiniz elçiye ikramda bulundum. Size iki cariyeye gönderiyorum. Bunların Kıbtler arasında mevkileri yüksektir. Bir de kisve (elbise) takdim ettim. Binmeniz için de bir katır hediye ettim. Selam üzerine olsun."

Mukavkıs, bundan başka bir şey yazdırmadı ve Müslüman da olmadı. Hatıb'ın herhangi biriyle görüşmesini engellemek ve emniyet içerisinde memleketinden çıkması için muhafız askerler gönderdi.

Takdim edilen cariyelerin isimleri Mariye ve Sirin'di. Rasulü Ekrem, Mariye'yi Müslüman olduktan sonra zevceleri arasına almış ve ondan İbrahim adında bir oğlu olmuştu. İbrahim on sekiz aylık iken vefat etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mariye'nin kızkardeşi Sirin'i, ensardan Hasan b. Sabit'e verdi. Düldül adındaki beyaz katır ise Muaviye zamanına kadar yaşadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın vefatından sonra ona Ali bindi.

Hatıp, Mukavkıs'ın sözlerini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e anlattı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Kötü adam! Saltanatına kıyamadı. Esirgediği saltanatı ise kendisinde kalmayacak!" buyurdu.

(İbn Seyyidi'n-nas, Uyunu'l-eser)

Selit b Amr'ın Yemame Kralı Hevze b. Ali'ye Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Yemame Kralı Hevze b. Ali'ye şu mektubu göndermiştir.

"Bismillahirrahmanirrahim.

Allah'ın Rasulü Muhammed'den, Hevze b. Ali'ye...

Hidayet yoluna tabi olanlara selam olsun. Malumun olsun ki, Rabbim, İslam dinini bineklerin ayaklarını basabileceği en ücra köşelere kadar yayacaktır. Müslüman ol ki, selamete eresin. Ben de hakimiyetin altındaki memleketi velayetin altına vereyim."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu mektubu iletmek için Selit b. Amr El-Amiri'yi elçi olarak seçti. Selit (*radiyallahu anh*) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın mühürlü mektubuyla Yemame'ye vardı. Hristiyan olan Hevze'nin huzuruna çıktı, kendisini selamladıktan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın mektubunu okudu. Selit, Hevze b. Ali'ye:

"Ey Hevze! Şüphe yok ki sen, kavminin büyüğsün! Senin büyük sanarak kendilerine yöneldiğin kimselerin (Kisraların) cesetleri çürümüş, canları da cehenneme girmiştir.

Seyyid ve büyük olan ancak imanla korunmuş, sonra da Allah-u Teâlâ'nın emirlerini yerine getirmeyi, yasaklarından sakınmayı, kendisine ahiret azığı edinmiş olandır.

Eğer bir kavim iman mutluluğuna ermişse, sakın onları kendi görünle doğru yollarından saptırayım deme! Ben, yapılması emrolunan hayrı sana emreder, yapılması yasaklanan şerden de seni menederim. Çünkü Allah-u Teâlâ'ya ibadet insanı cennete; şeytana tapmak da cehenneme götürür! Eğer bu öğütlerimi kabul etmekten kaçınır, yüz çevirirsen, bizim aramızla senin arandaki perde kalkar, aramız açılır!" dedi. Hevze:

"Ey Selit! Sen, beni seyyidlik ve büyüklükle şereflendirip yücelttin. Benim görüşüm; işleri önce inceleyip denemem, sonra da onu dilememdir. Şimdi sen bana biraz mühlet ve genişlik ver. Ben düşünür, taşınırım; inşaAllah davetini kabul ederim!" dedi.

Hevze b. Ali'nin yanına, Hristiyan büyüklerinden Dimeşk büyüğü Eregün gelmişti. Eregün, Hevze'den Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i sordu. Hevze:

"O'nun bana mektubu gelmişti. Beni İslamiyet'e davet etti, ben de davetini kabul etmedim!" dedi. Eregün:

"Niçin kabul etmedin?" diye sordu. Hevze:

"Dinimi esirgedim. Bununla beraber ben kavmimin hükümdarı buluyorum. Ona tabi olsaydım hükümdarlık yapmayacaktım." dedi. Eregün:

"Hayır! Vallahi ona tabi olsaydın sana hükümdarlık yaptırırdı. Senin için hayırlı ve yararlı olan, O'na tabi olmaktı. Muhakkak ki O, İsa b. Mer-yem'in geleceğini müjdelemiş olduğu Arap rasuldür! O, yanımızdaki İncil'de Muhammed Rasûlullah diye yazılı bulunmaktadır." dedi. Hevze:

"Anlattığın şeyi ben de İncil'de okumuştum." dedikten sonra Eregün'e:

"Peki! Ona sen niçin tabi olmuyorsun?" diye sordu. Eregün:

"Ona duyduğum kıskançlıktan ve içki içmekten vazgeçememekten.." dedi. Hevze:

"Heraklius bu konuda ne yaptı?" diye sordu. Eregün:

"Kendi dininde kaldı. Saltanattan ayrılmaya kıyamadı, cimrilik etti." dedi. **(Diyar Bekri, Hamis)**

Hevze, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in davetini reddetti. Bir de mektup yazarak mektubunda:

"Beni davet ettiğin din ne kadar iyi ve güzeldir. Ancak Arap kavmi benim makamımı ve saltanatımı büyük görüp çekinirler. Saltanatımın bekası için bana teminat verirsen sana tabi olurum" diye bildirdi. Elçi olarak gelen Selit'e hediye verip Hecr kumaşından dikilmiş bir elbise giydirerek onu geri gönderdi. Selit bu mektup ve hediyelerle Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in huzuruna gelip Hevze'nin mektubunu takdim etti. Mektup okununca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Bu şartlar altında benden bir karış toprak istese yine vermem. Kendisi de, elinin altında bulunanlar da helak olsun!" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke fethinden döndüğü sırada, Cibril gelip Hevze'nin öldüğünü bildirdi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Fakat Yemame işi bitmiş değildir, yakında orada yalancı rasul türeyecektir ve benden sonra öldürülecektir." buyurdu. Ashaptan birisi:

"Ya Rasûlullah! Onu kim öldürecek?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Sen ve arkadaşların" diye cevap verdi. Hakikaten Hz. Ebû Bekir'in hilafeti zamanında yalancı rasul Ashab-ı Kiram tarafından katledildi.

(Zürkani, Mevahbu'l Ledünniyye Şerhi)

Şüca b. Vehb'in Gassan Hükümdarı Haris b. Ebû Şimr'e Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , (Hristiyan Arapların reisi olan) Haris İbn Ebi Şimr'e şu mektubu göndermiştir:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Allah'ın Rasulü Muhammed'den, Haris İbn Ebi Şimr'e...

Hidayet yoluna tabi olanlara, Allah'a iman edip Rasulünün nebiliğini tasdik edenlere selam olsun! Ey hükümdar! Seni ortağı olmayan bir olan Allah'a imana davet ediyorum. İcabet ettiğiniz takdirde mülkünüzde yine hükümdar olarak kalacaksınız."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu mektubu iletmek için elçi olarak, Beni Esed İbn Huzeyme'den Şuca İbn Vehb'i seçti. Şuca, Haris'e Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu ulaştırınca Haris mektubu okudu. Sonra yere atıp:

"Kim benim mülkümü elimden alabilir? Onun üzerine ordu göndereceğim" diye Müslümanlığı reddetti.

Şuca Medine'ye geldiğinde Haris'in bu küstahça hareketini Rasulü Ekrem'e bildirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah mülkünü elinden alsın!" diye beddua etti.

Haris'in kapıcısı olan Mira Müslüman oldu. Haris'ten korktuğu için imanını açıklamadı.

Haris Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le savaşmak için izin istediye de Heraklius buna izin vermedi.

Haris, Mekke fethi sırasında öldü. Bir müddet sonra da İslam orduları Gassan diyarını zaptederek Gassan idaresine son verdi.

(Diyar Bekri, Hamis)

Amr b. el-As'ın Umman Hükümdarı Ceyfer ile Abd'a'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Umman hükümdarı olan Cülendi oğullarından Ceyfer ile kardeşi Abd'a'ya da bir mektup gönderdi. Mektubun metni şöyledir:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Allah'ın kulu ve Rasulü Muhammed'den, Cülendi oğullarından Ceyfer ile Abd'a'ya...

Hidayet yoluna tabi olanlara selam olsun. Ey iki kardeş! Sizi İslam'a davet ediyorum. Müslüman olunuz ki selamete eresiniz. Ben bütün insanlara gönderilmiş olan Allah'ın Rasulüyüm. Hayatta olanları uyarmak, kâfirler üzerine de Allah'ın emirlerini yerine getirmek vazifemdir. Ey kardeş hükümdarlar! İslam dinini tasdik ve kabul ederseniz, sizi mülkünüzde hakim kılarım. Eğer İslam'ı kabul etmezseniz biliniz ki, mülk ve saltanatınız zail olur. İslam süvarileri topraklarınızı çiğneyecektir. Mülkünüzde nübüvvetim hakim olacaktır."

Rasulü Ekrem'in bu sıcak davetnamesini Ubey İbn Ka'b (*radiyallahu anh*) yazıp mühürlemişti. Davetnamenin iletilmesi için Amr İbn As (*radiyallahu anh*) seçildi. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kur'an'ı en iyi okuyan hafızlardan Ebû Zeydül Ensari'yi de gönderdi.)

Amr İbn As (*radiyallahu anh*) şöyle diyor:

"(Hicretin sekizinci yılı zilkade ayında) Huzur-u saadetten çıkıp yola koyuldum ve Umman'a ulaştım. Abd, Ceyfer'den daha halim, daha iyi bir insandı. Bu yüzden mektubu Abd'e takdim ederek:

"Ben Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın sana ve kardeşine gönderdiği elçisiyim" dedim. Abd:

"Kardeşim benden yaş itibariyle daha büyük ve aynı zamanda hükümdardır. Seni ona ulaştırayım da mektubunu okusun" dedi. Sonra:

"Bizi neye davet ediyorsunuz?" diye sordu.

"Sizi hiçbir ortağı olmayan, bir olan Allah'a, O'ndan başkasına kulluk etmemeye, Muhammed'in O'nun kulu ve Rasulü olduğuna şahadet etmeye davet ediyoruz" dedim. Bunun üzerine Abd:

"Ey Amr! Sen kavminin efendisi olan bir adamın oğlusun. Babanın bu dine karşı tavrı nasıldı? Biz onu kendimize örnek alırız" dedi. Ben de:

"Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e iman etmeden öldü. Onun Müslüman olup Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ı tasdik etmesini arzu ederdim. Allah-u Teâlâ beni İslam'ın gösterdiği doğru yola iletene kadar ben de onun gibi inanırdım" dedim. Abd:

"Muhammed'e ne zaman tabi oldun?" diye sordu.

"Yakın bir zamanda Müslüman oldum" dedim.

"Nerede Müslüman oldun?" diye sordu.

"Necaşi'nin yanında iken" dedim ve Necaşi'nin Müslüman olduğunu kendisine anlattım. Abd:

"Necaşi Müslüman olunca, milleti Necaşi'nin saltanatına ne yaptı?" diye sordu.

"Saltanatını kabul edip kendisine tabi oldular" dedim.

"Rahipler ve Hristiyan din adamları da kendisine tabi oldular mı?" diye sordu.

“Evet” dedim. Abd:

“Ey Amr! Söylediklerine dikkat et. Bir erkek için yalancılıktan daha rezil bir sıfat yoktur” dedi.

“Ben yalan söylemedim ve dinimizde de yalan söylemeyi helal görmeyiz” dedim. Sonra

“Herakl’in, Necaşi'nin Müslüman olduğunu öğrendiğini zannetmiyorum” dedi.

“Evet, öğrendi” dedim.

“Bunu nereden biliyorsun?” diye sordu. Ben de:

“Necaşi, Herakl’e her yıl haraç ödüyordu. Müslüman olup Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in nebilğini tasdik ettikten sonra:

“Vallahi, artık benden bir dirhem bile istese vermeyeceğim” dedi. Bu haber Herakl’e ulaştığında, yanında bulunan kardeşi Alniyak:

“Sana tabi olan bir kulunun, başkasının çıkardığı yeni bir dini benimseyip sana haraç ödememesine razı mı oluyorsun?” dedi. Herakl:

“Adam bir dini benimseyip kendisi için o dini seçmiş, ne yapabilirim ki? Vallahi eğer mülkümün elimden gitmeyeceğini bilseydim onun yaptığı gibi yapardım” dedi, şeklinde cevap verdim. Abd:

“Ey Amr! Söylediklerine dikkat et! Sakın yalan söyleme!” dedi.

“Vallahi sana doğru söylüyorum” dedim. Abd:

“Muhammed’in neyi emredip neyi nehyettiği hakkında bana bilgi ver” dedi.

“Aziz ve Celil olan Allah'a itaat etmeyi emrediyor. O'na karşı gelmekten nehyediyor. İyliği ve akrabalık bağlarını korumamızı emrediyor. Zulmü, düşmanlığı, zinayı, içkiyi, taşlara, putlara ve haç'a tapınmayı men ediyor” dedim. Abd:

“Muhammed’in davet etmiş olduğu şeyler ne kadar da güzeldir. Eğer kardeşim benim sözümü dinleyip peşimden gelse, hemen gider, Muhammed’e iman edip onu tasdik ederdik. Lakin kardeşim mülküne çok sıkı bağlıdır, onu kaybedip başkasına tabi olmayı istemez” dedi.

“Eğer Müslüman olursa Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu mülküne ve kavmine hakim kılar. Kavminin zenginlerinden sadaka alıp fakirlerine verir” dedim. Abd:

“Bu çok güzel bir davranıştır. Sadaka da nedir?” diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in mallar üzerine farz kıldığı zekâtı, develerin zekâtına varıncaya kadar sayarak kendisine anlattım. Abd:

“Ey Amr! Kendi başına yemsiz otlayıp sulardan içen sürülerimizden de mi zekât alır?” diye sordu.

“Evet” dedim.

“Vallahi, sayıları çok ve yerleri uzak olan kavminin bu emre itaat edeceklerini hiç sanmıyorum” dedi.

Abd benden işittiklerini kardeşine bildirmek için gitti. Bu arada ben, kapılarının önünde günlerce bekledim. Sonunda beni çağırdılar ve huzura çıktım. İçeri girdiğimde Ceyfer'in adamları beni koltuklarımdan tuttular. Ceyfer beni bırakmalarını emretti. Öne doğru ilerleyip oturmaya yelten-dim, oturmama karşı çıktılar. Ben de ayakta durup kendisine bakmaya başladım. Ceyfer:

"Hacetin ne ise anlat!" dedi. Ben de kendisine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mühürlü mektubunu uzattım. Mektubu alarak mührü-nü söktü ve sonuna kadar okudu. Sonra okuması için kardeşine verdi. Ancak ben, kardeşinin ondan daha yumuşak olduğunu görüyordum. Ceyfer:

"Kureys'in ne yapmış olduğunu bana bildirmez misin?" diye sordu.

"Kimi bu dini isteyerek, kimi de kılıç karşısında zelil olarak Muham-med'e tabi oldular" dedim.

"Onunla beraber olanlar kimlerdir?" diye sordu.

"İslam'a kendi istekleriyle girip Müslüman olan insanlardır. Onlar, Mu-hammed'i hak rasul bilip onu başkalarına tercih etmişlerdir. Kendi akılla-rıyla, önceden dalalette olduklarını, Allah-u Teâlâ'nın kendilerini hidayete erdirdiğini bilmişlerdir. Bu diyarda, senden başka İslam'a girmeyeni bil-miyorum. Eğer bugün Müslüman olup ona tabi olmazsan, İslam süvarile-ri memleketini çiğneyip geçecektir. Müslüman ol ki, selamete eresin. Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de seni kavmin üzerine hakim kılsın. İslam süvarileri memleketini çiğnemesin" dedim. Ceyfer:

"Bırak da bugün düşüneyim, yarın tekrar yanıma gel" dedi. Ceyfer'in huzurundan çıktıktan sonra kardeşi ile konuştum. Kardeşi bana:

"Ey Amr! Mülküne önem vermezse, kardeşimin Müslüman olabilece-ğini umuyorum" dedi. Ertesi gün Ceyfer'in yanına gittiğimde huzuruna çıkmama izin vermedi. Ben de kardeşinin yanına gittim ve Ceyfer'e ula-şamadığımı kendisine bildirdim. O da beni Ceyfer'in huzuruna çıkardı. Ceyfer:

"Beni davet etmiş olduğun şeyi iyice düşündüm. Süvarileri buraya ka-dar ulaşmadığı halde korkup mülkümü başka bir adama devredecek olursam, Arapların en zayıfı olarak görülürüm. Onun süvarilerine gelince, buraya kadar ulaşamazlar. Eğer ulaşacak olurlarsa hiç kimsenin görme-diği bir savaş ile karşılaşacaklardır" dedi.

"Öyleyse yarın yola çıkıp sözlerinizi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ileticeğim" dedim. Gideceğimi anlayınca, bir müddet kardeşiyle başbaşa kaldılar. Kardeşi ona:

"O'na karşı koyacak kuvvetimiz yok. Her kime elçi göndermişse ona boyun eğmişlerdir." dedi. Bunun üzerine sabahleyin beni çağırdı ve bana şöyle dedi:

"Biz Muhammed'in açıkladığı dine karşı değiliz" dedi ve bütün söylediklerimi kabul etti. Kendisi ve kardeşi birlikte İslam davetine icabet ettiler ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i tasdik ettiler.

(İbni Kayyım, Zadü'l Mead)

"Zekât ve sadakaları toplamak, aralarında hüküm vermek vazifeleriyle beni başbaşa bıraktılar. Bana aykırı davrananlara karşı da yardımcım oldular. Zenginlerinden zekât ve sadakalarını alıp yoksullarına dağıttım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vefat haberi bize ulaşınca ya kadar Ummanlıların yanından ayrıldım."

(İbn Sa'd, Tabakât)

A'la b. Hadrami'nin Bahreyn Hükümdarı Münzir b. Sava'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Bahreyn hükümdarı Münzir b. Sava'ya, Hicretin sekizinci yılı zilkade ayında A'la b. Hadrami ile bir mektup göndererek kendisini İslam'a davet etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebû Hureyre'yi de beraberinde gönderdi. Bu ikisi Müslüman olan halka hangi maldan ne kadar zekât alınması gerektiğini de bildirecekti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in mektubu:

"Allah'a hamd-ü sena vazifesini yerine getirdikten sonra derim ki; siz namazınızı kılar, zekâtınızı verir, Allah'a ve Rasulü'ne iman ve itaat eder, meyve mahsullerinden onda bir ve hububatınızdan yirmide bir verir, çocuklarınızı mecusileştirmezseniz, Müslüman olurken sahip bulduğunuz şeyler size kalacak, ateşgede malları Allah'a ve Rasulü'ne ait olarak bunun dışında tutulacaktır. Eğer buna yanaşmazsanız sizden cizye alınacaktır."

Münzir bu mektubu okuduktan sonra Mecusi din başkanı Sibuhut ve Hecer halkından bir topluluk Müslüman oldu.

Münzir, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e yazdığı mektubunda arz-ı ihtiramdan sonra şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Kıymetli risalenizi Bahreyn ahalisine okudum. Onlardan bir kısmı İslam'a muhabbet ve icabet edip Müslüman olmuştur. Bir kısmı ise Müslüman olmayı hoş görmemiştir. Memleketimde mecusi ve Yahudi tebaam vardır. Bu vaziyet hakkında emirlerinizi bildirmenizi istirham ederim"

(İbn Sa'd, Tabakât)

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şu cevabı verdi:

"Bismillahirrahmanirrahim

Allah'ın Rasulü Muhammed'den Münzir b. Savi'ye, selam üzerine olsun. Kendisinden başka ibadete layık ilah olmayan Allah'a, hamd-ü sena ederim. Muhammed'in Allah'ın kulu ve rasulü olduğuna şehadet ederim. Bu hamd ve şehadetten sonra Melik, Aziz ve Celil olan Allah adına seni yad ve sana vasiyet ederim.

Muhakkak ki bir kimse bir mü'mine öğüt verirse, onun hayır ve sevabından istifade eder. Her kim de elçilerimin nasihatlerine uyup emirlerine tabi olursa, bana itaat etmiş olur. Ey Münzir! Elçilerim seni övdüler ve hayır ile andılar. Ben de kavmin hakkında seni şefaathçi olarak kabul ettim. Bunların Müslüman olanlarını, Müslümanlıkta sebat ettikleri müddetçe kendi hallerine bırak. Günahkâr olanların da arz ettikleri özürlerini kabul et.

Ey Melik! Görevinde iyi olduğun müddetçe, seni görevinden azletmeyi düşünmeyiz. Yahudilerle mecusiler kendi dinlerinde kalmak isterlerse serbest bırakır ve cizye vermelerini istersin."

(Kastalânî, Mevahibu'l-ledunniyye)

"Her kim bizim namazımızı kılar, bizim kiblemize yönelir, bizim kestiklerimizi yerse o Müslümandır. Ona Allah'ın ve Resulü'nün himayesi vardır. Kendisi Müslümanların sahip olduğu haklara sahip ve onların mükellef bulundukları vazifelerle mükellef olur. Bunu yapmayan kimse savaş elbisesinin bedeline eşit olarak bir dinar ödemesi gerekir. Selam ve Allah'ın rahmeti üzerinize olsun."

(Ebû Yusuf, Harac)

Rasûlullah (s.a.s)'ın, Gassan Kralı

Cebele İbnu'l Eyhem'e Elçi Göndermesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) İslam'a davet etmek üzere Gassan kralı Cebele İbnu'l Eyhem'e mektup yazdı Cebele, Müslüman oldu ve bunu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e yazdı. Ömer İbnu'l Hattab'ın zamanına kadar Müslüman kaldı.

Kâbe'yi tavaf ederken Fezari oğullarından birisi, izarına (peştimal gibi elbise) bastı ve o da çözüldü. Cebele elini kaldırıp ona tokat attı ve burununu kırdı. Adam Cebele'yi Hz. Ömer'e şikâyet etti. Ömer ona:

"Ya adamı razı edersin ya da onun sana kısas yapmasına müsaade edeceğim. Eğer Hristiyan olursan boynunu vururum." dedi. Bunun üzerine:

"Geceleyin durumumu düşünüyüm." dedi. Geceleyin adamlarıyla birlikte hayvanlarını hazırladılar ve Kostantiniyye'ye gittiler. Orada Hristiyan oldu ve o haldeyken öldü. **(İbni Cevzi, Vefa)**

Cerir İbn Abdullah'ın, Tâif Hükümdarı Zulkela'ya Gönderilmesi:

Zulkela, Tâif hükümdarlarından birisiydi. Adı, Semeyfa İbn Havşeb'di. O, kibirlenmeye başlamış hatta rab olduğunu iddia etmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (veda haccından döndükten sonra) Cerir İbn Abdullah vasıtasıyla ona mektup göndermiş, ancak Cerir dönmeden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat etmişti.

Zulkela, Hz.Ömer zamanına kadar olduğu gibi kaldı sonra Müslüman olmak istedi. Beraberindeki sekiz yüz köleyle birlikte Hz. Ömer'e geldi. Kendisi ve kölelerinin tamamı Müslüman oldu. Hz. Ömer'e şöyle dedi:

"Benim bir günahım var. Allah-u Teâlâ'nın onu affedeceğini zannetmiyorum." Hz. Ömer:

"Nedir o?" dedi. Zulkela:

"Bir defasında bana tapan kimseleri gizlice yüksek bir yerden seyrettim. Yüz bin kadarı bana secde etti." Hz. Ömer de şu cevabı verdi:

"İhlâsla yapılan tevbe sebebiyle Allah'ın mağfireti umulur" dedi.

Ulvan İbn Davud, kavminden bir adamdan şunu nakletti:

"Cahiliye devrinde kavmim beni, bir hediyeyle Zulkela'ya gönderdi. Bir sene bekledim, onun yanına varamadım. Daha sonra saraydan baktı. Onu gören herkes yere kapandı. Sonra da onu, Müslüman olarak gördüm. O, bir dirhemlik et satın aldı da yanında onu taşıyacak birisi yoktu. Bundan dolayı eti atına yükledi ve şu şiiri söylemeye başladı:

"Of olsun dünyaya! Eğer dünya böyleyse, ben o dünya yüzünden her gün işkence içindeyim.

"İnsanların en rahat yaşayanı kimdir" denildiğinde, budur denilen kimseydim ben.

Dünya beni, güçlü ve üstün iken bedbaht hale getirdi. Benim bedbahtlığım senin hakkında ne iyi, ne iyi!"

(İbni Cevzi, Vefa)

Rasûlullah (s.a.s)'ın, Himyer Hükümdarlarına Gönderdiği Mektup:

Tebük'ten döndükten sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Himyer hükümdarları Haris İbn Abdikulal, Nuaym İbn Abdikulal, Nu'man Kayl Ziruayn, Hemdan ve Ma'afir'in Müslüman olduklarını bildiren mektup geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara şu mektubu yazdı:

"Bismillahirrahmanirrahim.

Allah'ın Rasulü Muhammed'den, Haris İbn Abdikual, Nuaym İbn Abdikual, Nu'man Kayl Ziruyayn, Hemdan ve Ma'afir'e...

Kendisinden başka ibadete layık ilah olmayan Allah'a hamdettiğimi bildiririm. Rum toprağından dönerken elçiniz bize geldi. Medine'de görüştük. Gönderdiğiniz şeyi tebliğ etti. Sizin Müslüman olduğunuzu ve müşriklerle savaştığınızı bize haber verdi. Eğer siz iyileşirseniz, Allah'a ve Rasulü'ne itaat ederseniz, namazı kılar, zekâtı verirsiniz, ganimetlerden Allah'a ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ait beşte bir payı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ayrıca seçilip verilecek şeyi ve mü'minler üzerine farz kılınan sadakayı verirsiniz Allah-u Teâlâ sizi doğru yoluna koymuş olur. Yahudilik ve Nasranîliklerinde kalanlarsa dinlerinden zorla döndürülmezler. Onlara cizye vardır".

(İbni Cevzi, Vefa)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Bahreyn bölgesinde yer alan bağımsız bir kabilenin reisi olan Hilal'e de İslam'a davet mektubu göndermiştir.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Bahreyn bölgesinde yaşayan ve puta tapan bir topluluk olan Esbeziler'e de İslam'a davet mektubu göndermiştir.

(Ebû Ubeyd, Kitabu'l-Emval)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Bahreyn bölgesinde yaşayan Bekir b. Vail kabilesine de İslam'a davet mektubu göndermiştir.

(Ahmed, Müsned)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Şam bölgesi içinde bulunan Busra (Filistin) kralına, Lihyan oğullarından Haris b. Umeyr el-Ezdi'yi bir mektupla gönderdi. Elçi Mute'ye vardığında Şurahbil b. Amr el-Gassani tarafından şehit edildi.

(İbn Kayyim, Zadü'l Mead)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (Hicretin dokuzuncu yılında) Zür'a, Kahd, Besiyy, Buhayra, Abd-i Külal, Rebia, Hucr gibi Hadramevt Kayllerine ve büyüklerine mektuplar yazıp onları İslamiyet'e davet etti. Bunlar Müslüman oldular.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Ahmed'in Müsned'inde geçen bir hadise göre Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük'te Kayser Heraklius'a bir mektup daha göndermiştir. Bu mektup sonucunda Heraklius iman etmemiştir. Yine bu mektuptan anlaşıldığına göre Necaşi de iman etmemiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Müslüman kabul edip cenaze namazını kıldığı Necaşi, Tebük Seferinden önce vefat etmiştir. Demek ki bu, Necaşinin ölümünden sonra yerine gelen diğer Necaşiye de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mektup göndermiş fakat bu Necaşi iman etmemiştir.

Yahudi Sihirbazı Lebid b. A'sam'ın Rasûlullah (s.a.s)'a Sihir Yapması:

Hudeybiye antlaşmasından sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye döndü. Hicretin yedinci yılı, muharrem ayında Hayber Yahudilerine Medine'den bir heyet gitti. Heyet oradaki meşhur sihirbaz Lebid b. A'sam ile görüştü. Bu kişi bir Ensar kabilesi olan Ben-i Züreyk'tendi. Müslüman olduğunu açıkladığı halde Yahudilikten ayrılmamıştı. Heyet Lebid'e şöyle dedi:

"Muhammed bize ne yaptı, biliyor musun? Pek çok kere ona sihir yapmaya çalıştık ama başaramadık. Şimdi sana geldik. Çünkü sen bizden daha büyük sihirbazsın. Şu üç altını kabul et ve Muhammed'e kuvvetli bir sihir yap."

O dönemde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e Yahudi bir çocuk hizmet ediyordu. Onlar bu çocuk aracılığıyla Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in tarağını ve saç tellerini ele geçirdiler. Lebid, bu saç tellerini ve tarağı kullanarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e sihir yaptı. Sihir hurmadan bir kılıf içine yerleştirilmişti. Lebid bu sihri, Beni Züreyk'a ait Zervan veya Zi-Ervan isimli kuyunun içine, bir taşın altına sıkıştırdı. Sihrin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e tesir etmesi bir yıl almıştı. Senenin ikinci yarısında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in mizacında bir değişiklik görülmeye başladı. Son kırk gün şiddeti arttı. Son üç günü ise çok şiddetlendi. En büyük tesiri ise, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in içinde büyük bir sıkıntı hissetmesine yol açmasıydı. Bazen yapmadığı bir işi yaptığını zannediyordu. Hanımlarını ziyaret etmediği halde ziyaret ettiğini sanıyordu. Bazen da gördüğü bir şeyden şüphe ediyordu. Herhangi bir şeyi daha önce görmediği halde gördüğünü zannediyordu.

Bir gün Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Aişe (*radiyallahu anhâ*)'nın evindeydi. O gün Allah-u Teâlâ'ya tekrar tekrar dua etmişti. Bu sırada uykuya daldı. Uyandığında Aişe (*radiyallahu anh â*)'ye:

"Ben Allah'a sorduğum sorunun cevabını aldım" dedi. Aişe:
"O nedir?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"İki kişi (yani melekler iki insan şeklinde) bana geldi. Birisi başımın, diğeri ayaklarımın ucunda durdu. Birincisi diğere sordu:

"Ona ne oldu?" Öbürü cevap verdi:

"Buna sihir yapılmış" Birincisi sordu:

"Ona kim sihir yaptı?" Öbürü cevap verdi:

"Lebid b. A'sam." Birincisi sordu:

"Ne içinde?" Öbürü cevap verdi:

"Beni Zurayk'in kuyusu Zervan (veya Zi-Ervan) içinde bir taşın altında." Birincisi sordu:

"Ne yapmalı?" Öbürü cevap verdi:

"Kuyunun suyunu boşaltarak onu taşın altından çıkarmalı."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ; Ali, Ammar b. Yasir ve Zübeyr'i gönderdi. (Yani; Beni Zurayk'in iki mensubunu da gönderdi.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) daha sonra kendisi de birkaç ashabla oraya geldi. Kuyunun suyunu boşaltarak taşın altındaki kılıfı çıkardılar. Kılıfın içinde tarak ve saçlarla birlikte, bir ip üzerinde on bir düğüm ve mumdan bir putçuk buldular. Bu putçuğun üzerine de iğneler batırılmıştı. Cibril gelerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e:

"Muavezeteyn'i oku" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) her iki ayeti okuyuşunda bir düğüm çözülüyor, putçuk üzerindeki iğnelerden bir tanesi de çıkıyordu. Son ayete gelindiğinde düğümler çözülmüş ve iğneler çıkmıştı. Rasûlullah sihrin tesirinden kurtulduğu için kendisini bağlardan kurtulmuş gibi hissetti. Daha sonra Lebid'i çağırarak sorguya çekti. Lebid suçunu itiraf etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onu serbest bıraktı Çünkü kendi kişisel meselesi için kimseden intikam almazdı. Ayrıca, olayı duyanlar Lebid'i öldürmesinler diye ashabına bu olayı yaymamalarını tembih etti.
(İbni Sa'd, Tabakât)

Hız. Ömer'in Cemile Binti Sabit'le Evlenmesi:

Hız. Ömer, Hicretin yedinci yılında, Ensar kadınlarından, Asım b. Sabit'in kız kardeşi Cemile Binti Sabit b. Aklah'la evlendi.

(İbni Abdu'l-Berr, İstiab)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye hicret edip geldiği zaman, Rasullah'a ilk bey'at eden on kadın arasında annesi Şemus Binti Ebû Amir'le birlikte Cemile hatun da bey'at edip Müslüman olmuştu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Eban b. Sait b. As'ın Müslüman Oluşu:

Eban b. Said, Hudeybiye seferinden önce ticaret için Şam'a gitmiş, orada bir papaz ile karşılaşmıştı. Eban, ona:

"Ben, Kureyş kabilesinden bir adamım. İçimizden bir adam çıktı. Kendisinin Rasûlullah olduğunu, Musa ve İsa gibi, kendisini de Allah'ın bir rasul olarak gönderdiğini iddia ediyor. Sen buna ne dersin?" diyerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hakkındaki görüşünü sorunca, papaz:

"O adamınızın ismi nedir?" diye sordu. Eban:

"Muhammed'dir." dedi. Papaz:

"Ben, Onu sana tarif edeyim" diyerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın şekil ve şemalini (fiziki yapısını), yaşını, babasını, dedesini, soyunu anlattı. Eban:

"O da, aynen böyledir" dedi. Papaz:

"Öyle ise vallahi o, önce Araplara, sonra da yeryüzüne galip ve hakim olacaktır. Sen, o salih zata benden selam söyle" dedi.

Eban Mekke'ye döndüğü zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ashabı hakkında, kendisi bir şey söylemeden soruşturmalar yaptı. Aldığı bilgiler papazın söyledikleri gibi idi.

Eban b. Said, Hudeybiye antlaşması ile Hayber seferi arasında Müslüman oldu.

(İbni Esir, Üsdü'l-Gabe)

Haccac b. İlatü's Sülemi'nin Müslüman Oluşu:

Süleym oğulları kabilesinden Haccac b. İlat çok zengin bir kimseydi. (Süleym oğulları yurdundaki altın madenleri ona aitti.) Müslüman olduktan sonra, Süleym oğullarının yurdundan ilk maden zekâtını Medine'ye gönderen Haccac olmuştur.

Haccac b. İlat, Süleym oğulları kabilesinden bazıları ile birlikte hayvanlarına binip Mekke'ye doğru yola çıktılar. Korkunç bir vadide iken gece karanlığı bastırınca orada oturup kaldılar, yollarına devam edemediler. Arkadaşları, Haccac'a:

"Ey Eba Kilap! Kalk da, kendin ve arkadaşların için bir eman ve selamet çaresine bak!" dediler. Haccac ayağa kalkıp arkadaşlarını korumak üzere onların çevresinde dolaşmaya ve "Selametle dönünceye kadar kendim, arkadaşlarım ve binitlerimiz için şu vadideki her cinniden Allah'a sığınırım" demeye başladı. O sırada, birisinin:

"Ey cin ve insan toplulukları! Göklerin ve yerin bucaklarından geçip gitmeye gücünüz yetiyorsa -ki Allah'ın bahşedeceği bir kudretle olmadıkça, asla geçip gidemezsiniz- haydi geçip gidiniz!" (Rahman: 33) diye seslendiğini işitti. Haccac Mekke'ye varınca, Kureyş müşriklerinin toplandıkları bir mecliste bunu onlara haber verdi. Kureyş müşrikleri:

"Vallahi, ey Eba Kilap! Sen dinden çıktın, sapıttın! Muhammed de bu sözün kendisine vahyedildiğini söylüyordu" dediler. Haccac:

"Vallahi, ben bu sözü kulaklarımla işittim. Yanımdaki şu arkadaşlarım da işitmişlerdir." dedi. Haccac, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in nerede olduğunu sordu.

"Medine'dedir." denildi. Bunun üzerine Haccac, Medine'ye gelip Müslüman oldu.

(İbni Hacer, İsabe)

HAYBER'İN FETHİ

(Hicri 7. Sene, Muharrem Ayı)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hudeybiye'den döndüğü zaman Medine'de Zilhicce ile Muharrem'in bir kısmında ikamet etti ve Muharrem'in kalan kısmında (Medine'ye kırk sekiz mil uzaklıktaki) Hayber'e doğru yola çıktı. O sene haccetmedi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Yahudilerin Hayber'de Toplanmaları:

Beni Nadir Yahudileri, aradaki muahedeye rağmen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in üzerine kaya yuvarlamak suretiyle hayatına kastettikleri için yurtlarından sürülüp çıkarıldıkları zaman, onlardan bir kısmı Şam'a, bir kısmı da Hayber'e gidip yerleşmişti.

Sellam b. Ebi Hukayk'la Kinane b. Rebi b. Ebi Hukayk ve Huyey b. Ahtap, Hayber'deki akrabalarının evlerine yerleştiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Medine'den ayrılacakları sırada Ebû Rafi Sellam b. Ebi Hukayk, hazinelerini içinde sakladıkları deve tulumunu kaldırarak "Bu, bizim dünyayı alçaltmak ve yükseltmek üzere hazırladığımız şeydir! Biz, buradaki hurmalıklarımızı bırakıyorsak, Hayber'in hurmalıklarına varıyoruz!" diyerek bağırmıştı.

Hayber'de hazırlıklı, cesaretli, çok sayıda Yahudi cemaati bulunuyordu. **(Vâkidî, Meğazi)**

Medine'ye Saldırma Girişimleri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Hendek Savaşı'ndan sonra Beni Kurayza Yahudilerini cezalandırması üzerine, Hayber Yahudileri korkmuş ve Sellam b. Mişkem'e gidip bu konuda ne düşündüğünü sormuşlardı. Sellam b. Mişkem:

"O bizim üzerimize yürümeden, bütün Hayber Yahudileri ile birlikte biz onun üzerine yürüelim. Teyma, Fedek ve Vadi'l Kura Yahudilerini de yanımıza alalım. Yurdunun ortasında, onunla eski ve yeni bütün hıncımızla çarpışalım" dedi. Hayber Yahudileri de:

"İşte, yerinde görüş budur!" dediler.

Ebû Rafi öldürülünce Yahudiler, kendilerine Üseyr b. Zarim'i (veya Yüseyr b. Rizam'ı) lider seçmiş bulunuyorlardı. Üseyr gözü pek, korkmak bilmez bir adamdı. Bir gün Yahudilerin meclisinde ayağa kalkarak:

"Vallahi Muhammed, ashabından her kimi Yahudilerden birine göndermişse, muhakkak onu öldürmüştür. Fakat ben ona, kendisinin adamlarıma yapamadığını yapacağım!" dedi. Yahudiler:

"Onun, senin adamlarına yapamadığı fakat senin ona yapmayı istediğin şey nedir?" diye sordular. Üseyr:

"Gatafanlıların yanına gideceğim. Onları, Muhammed'le çarpışmak için toplayacağım." dedi. Üseyr dediğini yaptı; Gatafanlıları Hayber'de topladı. Bundan sonra, Üseyr:

"Ey Yahudi cemaati! Yurdunun ortasında iken Muhammed'in üzerine yürüyeceğiz! Çünkü hiç kimse yoktur ki, yurdunun ortasında çarpışsın da düşmanı umduklarından bir kısmını ondan elde etmemiş, koparmamış olsun!" dedi. Yahudiler:

"Ne güzel görüşün var!" diyerek onu alkışladılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Hayber Yahudilerinin bu hazırlıklarını haber alınca, hicretin altıncı yılının Ramazan ayında Abdullah b. Revaha'yı üç kişi ile birlikte gözcü olarak Hayber'e gönderdi. Gönderirken de Abdullah b. Revaha'ya:

"Hayber'i gözetle! Halkın içine gir. Ne yapmak istiyorlar ve neler konuşuyorlar öğren!" buyurdu.

Abdullah b. Revaha, arkadaşları ile birlikte Hayber'e gitti. Arkadaşlarından birini Natat, birini Şikk, birini de Ketibe kalesine gönderdi.

Üseyr'den ve başkalarından işittikleri şeyleri ezberlediler. Hayber'de üç gün kaldıktan sonra, Ramazanın son gecelerinde Medine'ye dönüp bütün gördüklerini, işittiklerini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'a haber verdiler.

Daha sonra, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına Harice b. Huseylü'l Eşcei gelmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona:

"Geride bıraktıklarından ne haber var?" diye sordu. Harice:

"Üseyr b. Razim'i, Yahudilerin birçok askeri birlikleriyle birlikte senin üzerine yürümeye hazırlanırken bıraktım!" dedi.

(Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Üseyr'i Hayber'e vali yapmayı ve böylece çarpışmayı durdurup barışı sağlamayı tasarladı ise de) Üseyr, önce buna isteklenir gibi oldu, fakat sonradan hainlik yoluna saptı.

Yine hicretin altıncı yılında Sa'd b. Bekir oğulları kabilesinin de, Hayber'in hurma mahsulüne karşılık Hayber Yahudilerine yardım için Fedek'e geldikleri haberi alındı. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Hz. Ali'yi yüz kişilik askeri bir birlikle Fedek'e gönderip onları dağıttı.

(Vâkidî-Meğazi)

Cihad İçin Hazırlıklar:

Hudeybiye seferine katılmaktan kaçınarak geri kalmış olanlar, Hayber'in yiyecek, yağ ürünü ve servet bakımından Hicaz'ın en verimli, bereketli ve ucuzluk şehri olduğunu bildikleri için ganimet maksadıyla Hayber seferine katılmak isteyen Müslümanlara:

"Hayber'e, biz de sizinle birlikte gidelim?" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Cihad ve Allah-u Teâlâ yolunda çarpışmak isteyenlerden başkası bizimle gidemeyecektir. Onlara, ganimetten de bir şey verilmeyecektir."

Müslümanların Hayber'e gitmek üzere hazırlanmaları, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'la antlaşmalı bulunan Medine Yahudilerini çok kaygılandırdı ve harekete geçirdi.

Müslümanlarda az çok alacağı olup da onu tahsil için Müslümanların yakasına sarılmayan Medineli Yahudi kalmadı. **(Vâkidî-Meğazi)**

Hayber seferine, Rasûlullah ile birlikte çıkan mücahidlerin bin dört yüzü piyade, iki yüzü de atlı idi. Habeş ülkesinden gelen muhacir ve eşarilerle, Yemen'den gelip Hayber mücahidleri arasına sonradan katılan devsiler bu sayıya dahil değildir.

Medine Yahudilerinden on kişi de gönüllü olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte Hayber gazasına çıkmıştır.

(Vâkidî-Meğazi)

Hayber seferine yirmi Müslüman kadın katıldı. Sefere katılan bu kadınlar, yanlarında götürdükleri ilaçlarla yaralıları tedavi etmekle kalmayacaklar, aynı zamanda mücahidlerin yemeklerini pişirecekler, ip eğirecekler, Allah-u Teâlâ yolunda ellerinden geleni yaparak onlara yardımcı olacaklardı. **(Ahmed, Müsned)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber seferine çıkacağı sırada:

"Son derecede yoksul veya zaif olanlarla binitleri uysal olmayanlar geri dönsün!" diyerek nida ettirdi.

Bunun üzerine bazı kimseler geri döndüler. Ağır yürüyüslü bir deve üzerinde bir adam da yola çıkmıştı. Deve, ürküp kaçarak onu üzerinden yere düşürdü. Adamın bacağı kırıldı ve kendisi de öldü. Arkadaşları, cenazesini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirdiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara:

"Adamınıza ne oldu?" diye sordu. Onlar da başına geleni anlattılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Bilal! Sen halka, "Hayvanları uysal olmayanlar geri dönsünler!" diye bildirmedin mi?" diye sordu. Bilal:

"Evet! Bildirdim" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o kimsenin cenaze namazını kendisi kıldırmaya yanaşmadı.

(İbni Hacer, Metalibu'l-Aliye)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine üzerine Siba b. Urfata el-Gifari'yi vali kıldı ve bayrağı Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) 'ya verdi.

(İbni Kayyim, Za'dü'l Mead)

Hayber yolculuğu için Eşca kabilesinden Huseyl b. Harice ile Abdullah b. Nuaym kılavuz tutuldu.

(Vâkidî-Meğazi)

Huseyl b. Harice der ki: "Davar satmak üzere Medine'ye gelmişim. Davarı sattıktan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına vardım, O:

"Sana yirmi sa' hurma vereyim de, ashabıma kılavuz olup Hayber yolunu göster." buyurdu. Ben de bu teklifi kabul ettim.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'i fethettikten sonra da onun yanına vardım. Bana yirmi sa' hurmayı verdikten sonra Müslüman oldum."

(Heysemi, Mecmau'z Zevaid)

İbni Selül'ün Hayber Yahudilerini Uyarması:

Baş münafık Abdullah b. Ubeyd b. Selül, Hayber Yahudilerine: "Muhammed size doğru geliyor, tedbirinizi alınız! Mallarınızı, kalelerinizi doldurunuz! Onunla çarpışmak için dışarı çıkarsanız ondan hiç korkmayınız! Çünkü sizin hazırlığınız da sayınız da çoktur. Muhammed'in cemaati hem az, hem de silahsızdır. Silahları olsa bile pek azdır." diye haber gönderdi.

(Diyar Bekri, Hamis)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayber'e Doğru Yola Çıkışı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'den Hayber'e doğru çıktığı zaman İsr'e doğru gitti ve kendisine orada bir mescid inşa etti. Sonra Sahba üzerinden gitti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) askeriyle ilerledi. Gatafanlıların Hayber halkına yardım etmemeleri için bu iki kavim arasında bulunan ve Recı denilen bir vadide konakladı. Gatafanlılar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı Yahudilere yardım ediyorlardı.

Gatafan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Hayber üzerine yürüdüğünü işittiği zaman toplandılar. Sonra Yahudilere yardım etmek için çıktılar ve bir müddet yürüdükten sonra arkalarında bıraktıkları mallarına ve ailelerine bir şeyler olduğunu ve Müslümanların arkadan geldiklerini işittiler. Bunun üzerine geri dönerek ailelerinin ve mallarının yanında kaldılar. Böylece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile Hayber'in arasını boş bırakmış oldular.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Yakalanan Casusun Sorguya Çekilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Abbad b. Bişr kumandasında bazı süvarileri keşf ve casusluk için ileri gönderdi. Abbad b. Bişr, Eşca kabilesinden Yahudiler hesabına casusluk yapan bir bedevi yakaladı. Ona:

"Sen, kimsin?" diye sordu. Bedevi:

"Ben kaybettğim devemi arıyorum." dedi. Abbad b. Bişr:

"Sende Hayber hakkında bir bilgi var mı?" diye sordu. Bedevi:

"Yakın geçmişte orada idim. Sen benden Hayber hakkında mı, yoksa Hayberliler hakkında mı bilgi istiyorsun?" dedi. Abbad b. Bişr:

"Yahudilerden!" dedi. Bedevi:

"Olur! Kinane b. Ebi Hukayk ve Hevze b. Kays, Gatafan'dan olan müt-tefiklerinin yanına destek olmak için gittiler. Onlara yardım etmeleri şartıyla bir sene Hayber'in ürününü vermeyi taahhüt ettiler. Onlar da bunu kabul edip silahlarıyla ve bütün savaş hazırlıklarıyla Utbe b. Bedir komutasında Hayber'e geldiler. Onlar şimdi Yahudilerle birlikte kalelerdedir. Kalelerde on bin savaş eri vardır! (Onlar, Muhammed ve ashabıyla çarpışmak için bekliyorlar.)

Onlar, oklarla vurulmaz, başa çıkılmaz kalelere sahip kimselerdir. Üstelik yanlarında pek çok silah ve yiyecekleri vardır. Yıllarca kuşatılacak olsalar bile bunlarla idare edebilirler. Onların kalelerinde devamlı akan suları da vardır. Onlara hiçbir kimsenin dayanabileceğini sanmıyorum." dedi. Abbad b. Bişr, kamçısını kaldırıp ona birkaç kamçı vurdu ve:

"Sen, ancak onların bir casususun! Bana doğrusunu söyle! Yoksa boynunu vururum!" dedi. Bedevi:

"Sana doğrusunu söylersem bana eman verir, kanımı bağışlar mısın?" diye sordu. Abbad b. Bişr:

"Evet!" dedi. Bedevi:

"Onlar, Yesrip Yahudilerine (Beni Kurayza ile Beni Nadirlere) yapmış olduğunuz şeyden korkuya düşmüş bir topluluktur. Medine Yahudileri, Medine'ye ticaret için giden amcamın oğlunu buldular ve ona sizin sayıca, at ve silahça az olduğunuzu haber vermesi için Kinane b. Ebi Hukayk'a gönderdiler. Ona demişler ki:

"Muhammed, şimdiye kadar sizin gibi iyi çarpışan bir kavimle karşılaşmamıştır. Sizlerin harp malzemelerinizin, sayınızın ve silahlarınızın çokluğunu, kalelerinizin sarplığını bilemeden Muhammed'in üzerinize yürümesi, Kureyşileri ve diğer Arapları sevindirmektedir. Kureyşliler ve diğerleri, durumu dikkatle izlemektedirler." Kureyşiler:

"Hayber Yahudileri Muhammed'i yenecektir! Evet! Şayet Muhammed muzaffer olursa, bu temelli horluk olur!"

Ben bütün bunları işittim. Kinane b. Ebi Hukayk bana: "Sen git, yolda onların önünde dur. Onlar senin ne niyetle orada bulunduğunu anlayamazlar. Sen onları bizim için korkut. Bir dilenci gibi yanlarına kadar sokul. Onlara sayımızın ve yardımcılarımızın çokluğunu anlat ve onlar hakkında bilgi toplayıp hemen bize getir." dedi."

Abbad b. Bısr, Bedevi'yi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına getirdi ve kendisinden aldığı bilgileri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e anlattı. Hz. Ömer:

"Onun boynunu vur!" dedi. Abbad b. Bısr:

"Ben kendisine eman verdim!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Abbad! İş belli oluncaya kadar onu yanında tut" buyurdu. Bedevi bir iple bağlandı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'e varınca, ona İslamiyet'i anlattı ve:

"Seni üç kere İslamiyet'e davet edeceğim. Müslüman olmazsan boynundan ip çıkarılmayacaktır." buyurunca, bedevi Müslüman oldu. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayber'e Varışı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'i gördüğünde ashabına:

"Durunuz!" dedi. Sonra şöyle buyurdu:

"Ey Allah'ım! Göklerin ve gök kubbenin altındakilerin Rabbi, yerlerin ve yerin üstündekilerin Rabbi, şeytanların ve onların saptırdıkları kimselerin Rabbi, rüzgârların ve onların savurup dağıttıklarının Rabbi Allah'ım! Biz senden işte bu köyün ve ehlinin ve orada bulunanların iyiliğini istiyoruz. Oranın ve ehlinin ve oradakilerin şerrinden sana sığınıyoruz.

Allah'ın adıyla ilerleyin!"

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir köye gireceği zaman hep böyle söylüyordu.

Enes b. Malik şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir kavim ile gaza edeceği zaman sabah olmadan saldırmazdı. Eğer ezan sesini işitirse o beldeye dokunmaz ve beklerdi. Eğer ezan işitmezse saldırdı. Biz Hayber'e bir gece vakti varmıştık. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) geceledi ve sabahleyin ezan sesini işitmeyince atına bindi. Biz de onunla birlikte bindik. Ben, Ebû Talha'nın arkasına binmiştim. Benim ayağım Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın ayağına değiyordu. Hayber'in işçileri ile sabah erken giderlerken yolda karşılaştık. Kürekleriyle ve büyük sepetleriyle gidiyorlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ı ve askeri görünce:

"Muhammed ve onunla beraber de askerleri var!" diyerek geri dönüp kaçtılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle buyurdu:

"Allah-u Ekber! Hayber harap olsun! Biz bir kavmin yanına inersek ne kötü olur günleri!" (Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Menzile mevkiine kadar ilerledi. Hayvanından indi. Yürüyerek oradaki bir kayaya doğru gitti. Hayvanın yularını çekmek istediler.

"Hayvanı kendi haline bırakınız! O memurdur!" buyurdu. Hayvan, kayanın yanında çöktü.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), teçhizatının kayanın yanına bırakılmasını, mücahidlerin de oralara yerleşmelerini emretti. Sonra mescid yapıldı.

Hubab b. Münzir, sabahleyin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına geldi:

"Ya Rasûlallah! Bu konduğun yer Sana, Allah tarafından emredilmişse buna hiçbir şey diyemeyiz. Fakat eğer bu, harp taktiği olan bir yerleşme şekli ve görüşü ise, biz de düşündüklerimizi söyleyelim." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır, bu şahsi bir görüşten ibarettir." buyurdu. Hubab b. Münzir:

"Ya Rasûlallah! Öyle ise kalenin dibine çok sokulmuş ve hurma bahçeleriyle bataklıkların arkasında kalan bir aralığa yerleşmiş durumdasınız. (Burası Natat kalesine çok yakındır. Hem de Hayber'in bütün savaşçıları orada toplanmıştır.) Ben, Natat kalesi halkını iyi tanırım. Onlar kadar uzaklara ok atabilen ve onlar kadar oklarını isabet ettiren bir kavim yoktur! Üstelik onlar, bizim üst tarafımızda da bulunuyorlar."

(Vâkidî-Meğazi)

"Bizim bütüm hareket ve davranışlarımızı görebilecek, öğrenebilecek mevkidedirler. Biz ise onların hareket ve davranışlarını görebilecek, öğrenebilecek konumda değiliz. Onların okları, (yukarıdan aşağı doğru hızla iner) bizlere ulaşır. Bizim oklarımız ise onlara ulaşmaz. (Bununla birlikte, onların evlerinden çıkıp sık hurma ağaçları içinde siperlenmeyeceklerinden de emin değilim.) Burası, hurma bahçeleri arasında tehlikeli bir yerdir. Tehlikelerden, risklerden uzak bir yeri karargâh edinmeyi emretsen olmaz mı? **(Diyar Bekri, Hamis)**

"Ya Rasûlallah! Karargâhı bataklıktan ve sıtmalıktan uzakça bir yere taşıtsanız? Hiç değilse şu kara taşılığı kayalık yeri aramıza alalım ve böylece Yahudilerin atacakları oklar bize erişemesin!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"(Yerinde görüş, senin işaret ettiğindir! Akşamleyin inşAllah değiştiririz.) **Fakat bugün onlarla burada çarpışalım!"** buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Muhammed b. Mesleme'yi yanına çağırdı. Ona:

"Yahudilerin kalelerinden ve bataklık hastalığından uzak, Yahudi evlerinden yapılabilecek saldırılardan emniyet ve selamette kalabileceğimiz, karargâh edinmeye elverişli bir yer araştır!" buyurdu.

Muhammed b. Mesleme etrafı dolaşarak Reci'e kadar vardıktan sonra, geceleyin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına döndü:

"Senin için karargâh edinmeye elverişli bir yer buldum." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah'ın bereketi onun üzerinde olsun!" buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Savaşın Başlaması:

İslam mücahidleri o gün alt taraftan, Natat'taki Yahudi birliği ile geceye kadar savaştılar. Hubab b. Münzir:

"Ya Rasûlallah! Karargâhı hemen değiştirsen iyi olur!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Akşam olunca inşAllah karargâhı hemen değiştiririz" buyurdu.

Akşam olunca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , yakınlarındaki evlerden gelebilecek tehlikelerden ashabını korumak için karargâhın yeni yere taşınmasını emretti. Mücahidler karargâhı Reci'e taşıdılar. Hz. Osman da Reci karargâhında görevli olarak bırakıldı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , her gün sabah olunca silahlanarak mücahiddlerle birlikte bayraklarını çekip Natat'ın üst taraflarına gidiyor, akşama kadar Yahudi kuvvetleriyle çarpışıyor, akşam olunca da Recî'deki karargâhına dönüyordu.

Yaralanan mücahidler, Recideki karargâha götürülüp orada tedavi ediliyorlardı. İlk günde yaralananlar da, orada tedavi edildiler.

(Vâkidî-Meğazi)

Amir İle Merhab'ın Vuruşması:

Mücahidler saf saf dizildikleri sırada Merhab, kılıcını sallayarak kaleden dışarı çıktı. Şöyle diyordu:

"Hayber halkı bilir ki; ben Merhab'ım!

Tepeden tırnağa silahlı, tecrübeli kahramanım;

Harp kızılsıp şiddetlendiği zamanlarda."

Amir (*radiyallahu anh*) şöyle diyerek onun karşısına çıktı:

"Hayber halkı bilir ki ben Amir'im!

Tepeden tırnağa silahlı, tehlikelerden sakınmaz kahramanım."

Birbirlerine kılıçla hücum etmeye başladılar. Merhab'ın kılıcı Amir'in kalkanına saplandı. Amir, Merhab'ın ayaklarına doğru hamle yapmak üzere atıldı. Fakat kılıcı kısa olduğu için kılıcının ağzı kendisine dönerek diz kapağına isabet etti ve bu darbeden dolayı şehit oldu. Seleme, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Amir'in amelinin boşa gittiğini söylüyorlar" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) da:

"Bunu söyleyen yalan söylemiştir. Şüphesiz Amir'e iki ecir vardır" buyurdu ve iki parmağını birleştirerek dedi ki:

"Şu gerçek ki; Amir, hem Allah'a itaat yolunda bütün ilim ve amel kuvvetini sarf eden, hem de Allah yolunda savaşan bir mücahiddir. Yeryüzünde Araplardan onun gibisi az bulunur."

(Bûharî)

Merhab'ın Öldürülmesi:

Merhap şöyle diyerek ortaya çıktı:

"Ben o kimseyim ki; anam bana Merhab adını takmıştır!

Tepeden tırnağa silahlı, tecrübeli kahramanım ben,

Harplerin kızılsıp şiddetlendiği zamanlarda."

Ali (*radiyallahu anh*) de şöyle diyerek onun karşısına çıktı:

"Ben o kimseyim ki; anam bana Haydar adını takmıştır!

Ben ormanların korkunç görünümlü aslanı gibiyim.

Düşmanları uçar beşer haklarım!"

Ve Merhab'a bir kılıç vurup başını gövdesinden ayırdı. Bundan sonra fetih gerçekleşti. **(Müslim)**

Hurma Ağaçlarının Kesilmesi:

Düşmanın iktisadi gücünü sarsmak, ona indirilecek darbenin en tesirlisi idi. Bunun için Hubab b. Münzir

"Ya Rasûlallah! Hurma ağaçları, Yahudiler için evlatlarından daha sevgilidir. Onların hurma ağaçlarını kes de, ümitleri ve direnme güçleri kırılsın." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hurma ağaçlarının kesilmesini emretti.

Müslümanlar hurma ağaçlarını hızla kesmeye koyuldular. Ebû Bekir gelip:

"Ya Rasûlallah! Yüce Allah, size Hayber'in fethini va'd etmiş bulunuyor. O Allah, sana va'd buyurduğu şeyi muhakkak yerine getirir. Hurma ağaçlarını kesme!" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hurma ağaçlarının kesilmesini durdurdu. Müslümanlar, Natat hurma bahçelerinden dört yüz ağaçtan başka ağaç kesmediler.

(Vâkidî-Meğazi)

İki Mülteci Yahudi'den, Hayber Hakkında Önemli Bilgiler Alınması:

Ka'b b. Malik der ki:

"Biz, Recî'deki karargâhımızda bulunduğumuz sırada, Natat halkından Simak adında bir Yahudi:

"Eğer bana eman verirsiniz yanınıza gelirim" diyerek bize seslendi. Biz:

"Olur!" dedik. Hemen onun yanına koştuk. İlk varan bendim. Ona:

"Sen kimsin?" diye sordum.

"Yahudilerden bir adamım" dedi. Onu alıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına getirdik. Yahudi:

"Ey Ebe'l Kasım! Yahudilerin sakıncalı, gizli ve önemli yerlerinden bazılarını sana göstermek şartıyla bana ve ev halkıma eman verir misin?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet" buyurdu.

Yahudi Simak, Yahudilerin kalelerini ele geçirmeye elverişli yerlerini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verdi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ashabını yanına çağırdı. Onları çarpışmaya teşvik etti. Yahudilerin aralarında antlaşmazlık çıktığını ve müttefikleri olan Gatafanlıların da kaçtıklarını bildirdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Reci'deki karargâhında kaldığı yedi gün içinde, ashabına geceleri sıra ile karargâhı bekleme nöbeti tutturdu. Altıncı gece nöbet sırası Ömer'de idi. Ömer, arkadaşları ile birlikte gece yarısı ordugâh çevresinde dolaştığı sırada, Yahudilerden bir adam bulunup getirildi. Ömer, onun boynunun vurulmasını emretti. Yahudi:

"Beni Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e götürünüz! Onunla konuşacağım." deyince, Ömer onu öldürmekten vazgeçti. Yahudi ile birlikte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in çadırına kadar gittiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i namazda buldular. Rasûlullah, Ömer'in geldiğini işitince selam verdi. Ömer Yahudi ile birlikte içeri girdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Yahudiye:

"Gerinde ne haber var ve sen kimsin?" diye sordu. Yahudi:

"Ey Ebe'l Kasım! Bana eman ver, sana doğruyu söyleyeyim" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Olur!" buyurdu. Yahudi:

"Ben Natat kalesinden geliyorum. Hiç düzenleri kalmamıştır. Onları bu gece kaleden çıkarırken geride bıraktım." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Nereye gidiyorlar?" diye sordu. Yahudi:

"Daha önce de içinde yaşamış oldukları Şikk kalesine zelil olarak gidiyorlar. Onlar senden son derecede korkmuşlardır. Yüreklere korkularından duracakmış gibi çarpmaktadır. Yahudilerin silah, erzak ve yağları bu kalede depolanmıştır. Birbirleri ile çarpışırken kullanmış oldukları kale araçlarının saklandığı yer altındaki ev de, bu Natat kalelerindedir." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Nedir o araçlar?" diye sordu. Yahudi:

"Bir adet mancınık, iki adet debbabe (Kale yapım ve yıkımında kullanılan araç), birçok zırh gömlekler, miğferler ve kılıçlar gibi silahlardır. Yarın kaleye girdiğinde, oraya da girersin" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"İnşeAllah" buyurdu. Yahudi:

"İnşeAllah, seni onun üzerine kadar götürüp durduracağım. Orayı Yahudilerden, benden başka hiç kimse bilmez. Dahası da var" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Nedir o dahası da?" diye sordu. Yahudi:

"Araçları çıkardıktan sonra mancınığı Şıkk Kalesi'ne doğru dik. debbabenin de altına adamlar girip kalenin dibini kazıp delerler. Böylece orayı bir günde fethedersin. Ketibe Kalesi'ni ele geçirmek için de böyle yaparsın" dedi. Ömer (*radiyallahu anh*) :

"Ya Rasûlullah! Sanıyorum ki, bu adam doğru söylüyor" dedi. Yahudi:

"Ey Ebe'l Kasım! Bana eman vereceksin, kanımı dökmeyeceksin, değil mi?" dedi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sen, emniyet ve selamettesin." buyurdu. Yahudi:

"Nizar kalesinde bulunan karımı da bana bağışla" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onu da sana bağışladım." buyurdu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Yahudiler, çoluk çocuklarını Natat kalesinden niçin uzaklaştırdılar?" diye sordu. Yahudi:

"Serbestçe çarpışabilmek için çoluk çocuklarını, Şıkk ve Ketibe Kaleleri'ne gönderdiler." dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Yahudiyi İslamiyet'e davet etti. Yahudi:

"Bana birkaç gün mühlet ver" dedi. Vatih ve Sülalim Kaleleri fethedildiği zaman Müslüman oldu.

(Vâkidî-Meğazi)

Sancağın Ali (r.a)'ye Verilişi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu sırada ak sancağı Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'a vererek onu, Yahudilerle çarpışmaya gönderdi. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) , İslam mücahidleri ile birlikte gitti. Şiddetle çarpıştı. Fakat kaleyi fethetmek mümkün olmadı.

Ertesi gün mücahidlerle birlikte Ömer gönderildi. Hayber Yahudileri ile şiddetle çarpıştı. Fakat ona da kaleyi fethetmek nasip olmadı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hücum edecekleri günün gecesinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu sancağı yarın Allah'ı ve Rasulünü seven, Allah ve Rasulü'nün de kendisini sevdiği ve Allah'ın, fethi onun eliyle müyesser kılacağı bir kimseye vereceğim" dedi. Müslümanlar geceyi sancağın kime verileceğini konuşarak geçirdiler. Sabah olunca hepsi sancağın kendisine verileceğini ümit ederek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzuruna vardılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ali b. Ebi Talib nerede?" diye sordu.

"Ya Rasûlallah! O gözlerinden rahatsızdır." dediler.

"Ona haber gönderin" dedi. Ali (*radiyallahu anh*) getirildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ali (*radiyallahu anh*) 'un gözlerine tükürerek dua etti. Ali, sanki gözlerinde ağrı yokmuşçasına iyileşti. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sancağı ona verdi. Ali (*radiyallahu anh*) :

"Ey Allah'ın Rasulü! Bizim gibi (Müslüman) olana kadar onlarla savaşıyım mı?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Onların bulundukları yere dikkatlice gir. Sonra onları İslam'a davet et. Onlara İslam'da belirtilen Allah'ın onlar üzerindeki haklarını bildir. Allah'a yemin ederim ki, Allah'ın senin vesilenle bir kişiyi hidayete erdirmesi, birçok kırmızı develere sahip olmandan daha hayırlıdır."

(Bûharî, Müslim)

Hayber Gününde Ali (r.a) 'un Kahramanlığı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in azatlısı Ebû Rafi dedi ki:

Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) ile birlikte yola çıktık. Kaleye yaklaştığımız zaman kale halkı savaş için dışarı çıktı. Ali onlarla savaştı. Yahudilerden bir adam ona vurdu ve kalkanını elinden düşürttü. Bunun üzerine Ali (*radiyallahu anh*) kalenin yanındaki bir kapıyı eline aldı ve kendine kalkan olarak kullandı.

Savaş süresince bu kale kapısı kalkan olarak elinde durdu. Nihayet Allah-u Teâlâ, onun vasıtasıyla fethi nasip etti. Savaşı bitirdiği zaman kalkanı elinden attı. Ben ve beraberimde bulunan yedi kişi o kapıyı tersine çevirmeye çalıştık fakat çeviremedik.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hayber Kalelerinin Alınması:

Hayber şehri; Natat, Şikk ve Ketibe diye üç bölgeye ayrılmış ve her bölge kalelerden meydana gelmiştir.

Natat Bölgesi: Naim, Sab b. Muaz, Zübeyr (Kulle);

Şikk Bölgesi: Ubey (Sümran), Nizar (Beriy);

Ketibe Bölgesi: Kamus, Vatih, Sülalim kalelerinden oluşmaktaydı.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kale kale Hayber'i fethediyordu. Fethedilen kalelerden ilki Naim idi. Mahmud b. Mesleme onun yanında, üzerine oradan bir değirmen taşı atılması sonucu öldürüldü.

İkinci olarak Kamus fethedildi. Burası, Beni Ebi Hukayk'ın kalesiydi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlardan bazılarını esir olarak ele geçirdi. Onlardan biri de, Safiyye binti Huyeyy b. Ahtab'dır. Safiyye, Kinane b. Rebi' b. Ebi Hukayk'la evli idi. Ayrıca onun amcasının iki kızı da esir alınmıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Safiyye'yi kendisi için seçti.

Dihye b. Halife, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'den Safiyye'yi istemişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Safiyye'yi kendisi için seçtiği zaman, Dihye'ye Safiye'nin amcasının iki kızını verdi. Hayber'in diğer esirlerini de Müslümanlara dağıttı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Yahudilerden Gazzal adında birisi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına geldi.

"Ey Ebe'l Kasım! Ben sana, Natat'tan kaçanları bulman için kılavuzluk yaparsam ve seni, Şıkk halkının üzerine götürürsem -ki Şıkk halkı, sende korktuklarından dolayı neredeyse helak oluyorlardı- bana eman verir misin?" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ona ve ev halkına eman verince, Gazzal:

"Sen, bir ay kuşatma altında tutsan, yine de bu kaleyi fethedemezsin. Fakat onların yer altında su kanalları ve ırmakları vardır ki; geceleri gidip oradan su alır içerler, sonra kalelerine döner ve seninle savaşırlar. Eğer onların sularını kesersen, susuzluktan bağıra bağıra helak olurlar" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hemen Yahudilerin suyollarını kestirdi. Suları kesilince kale halkı, siperlerde daha fazla kalamadılar. Çıkıp şiddetle çarpıştılar. O gün Müslümanlardan bazıları şehit oldu. Yahudilerden de on kişi öldürüldü. Natat kalelerinin sonuncusu olan Kulle kalesi de, böylece fethedilmiş oldu. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Yahudileri Vatih ve Sülalim kalelerinde kuşatınca, Yahudiler yok olacaklarını anladılar ve kanlarının bağışlanması karşılığında sürgün edilmeye razı oldular.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Kinane b. Ebi Hukayk, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e:

"Yanına gelip seninle konuşacağım." diyerek Şemmah adındaki Yahudi ile haber saldı. Kaleden inince, Müslümanlar Şemmah'ı yakalayıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına getirdiler. Şemmah, Kinane'nin elçisi olarak geldiğini haber verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kinane'nin dileğine:

"Olur." buyurdu.

Kinane b. Ebi Hukayk, Yahudilerden bazı kişilerle birlikte kaleden indi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile antlaşma yaptı. Bu antlaşmaya göre:

- 1- Kalede çarpışma yapmış olan Yahudilerin kanları dökülmeyecek,
- 2-Yahudilerin çocukları alınmayacak ve bütün Yahudilere Hayber'den çocukları ile birlikte çıkıp gitmelerine müsaade edilecek,
- 3-Yahudiler giderken yanlarında yalnızca birer hayvan yükü eşya götürebilecek; menkul ve gayr-i menkul bütün malları; yay, miğfer, at, cübbe, zırh gömlek gibi askeri araç ve gereçleri ve -üzerlerindeki elbiseler dışında- bütün elbise ve kumaşları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bırakılacak,
- 4-Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bırakılması gereken hiçbir şey gizlenmeyecek, gizleyenler Allah'ın ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in eman ve himayesi dışında bırakılacaklardı. **(Vâkidî-Meğazi)**

Müslüman Olup Şehit Olan Hayberli Çoban:

Hayber Yahudilerinden Amir'in, Yesar adında Habeşli zenci bir kölesi vardı ve bu köle onun davarını güderdi.

(Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber kalelerinden bazısını kuşattığı zaman) Yesar, Hayberlilerin silaha sarıldıklarını görünce, onlara:

"Ne yapmak istiyorsunuz?" diye sormuştu. Onlar da:

"Şu Rasûlullah olduğunu iddia eden kişi ile çarpışacağız" demişlerdi.

"Rasûlullah" sözü, Yesar'ın kalbine işledi. Davarını sürüp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi.

"Ey Muhammed! Sen, neler söylüyor ve nelere davet ediyorsun?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"İslamiyet'e; Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına şehadet etmeye, Allah'tan başkasına ibadet etmemeye ve benim, Allah'ın rasulü olduğuna şehadete davet ediyorum." buyurdu. **(Vâkidî-Meğazi)**

Yesar Müslüman olunca:

"Ya Rasûlallah! Ben siyah tenli, çirkin yüzlü, pis kokulu ve varlıksız bir adamım. Şu Yahudilerle çarpışır ve ölürsem, cennete girer miyim?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet." buyurdu. **(İbni Kayyim, Zadü'l Mead)**

Yesar:

"Ya Rasûlallah! Ben şu davarların sahibinin işçisiyim. Bu davarlar benim yanımda bir emanettir. Şimdi ben bunları ne yapayım?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"(Onları karargâhtan çıkar. Onlara bağır ve ufak taşlar at. Muhakkak ki yüce Allah, sana emanetini iade ettirecektir.) Onlar, sahiplerinin yanına döneceklerdir." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Yesar, hemen kalkıp yerden bir avuç kum aldı, davarların yüzlerine attı ve:

"Sen, sahibine dön. Vallahi ben, artık sana sahip olmayacağım" dedi. Davarlar, sanki çoban tarafından sürülüyorlarmış gibi kaleye girinceye kadar topluca gittiler, sahiplerinin yanına döndüler.

Yahudi Amir, kölesinin Müslüman olduğunu anladı. Ali, sancağı çekip kaleye dalarak çarpıştığı sırada, Yesar da onun yanında çarpıştı.

(Vâkidî-Meğazi)

Yesar, Yahudilerin attıkları bir taşla şehit oldu. Allah'a, bir vakit bile namaz kılma fırsatını bulamadı. Yesar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına getirildi. Arkasının üzerine yatırıldı. Üzerine bir örtü örtüldü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ona dönüp baktı. Ashab-ı kiram da dönüp baktılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ondan hemen yüzünü çevirdi. Ashab-ı kiram:

"Ya Rasûlallah! Ondan niçin yüzünü çevirdin?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Şimdi onun yanında cennet hurilerinden iki zevcesi bulunuyor. Şehit, vurulup yere düştüğü zaman, cennet hurilerinden iki zevcesi gelip yüzünden tozları silerlerken: "Allah seni toza toprağa bulayanın yüzünü toza toprağa bulasın! Seni öldüreni öldürsün" derler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Allah-u Teâlâ bu kuluna ikram edip onu hayra sevk etti. Allah-u Teâlâ'ya hiç secde etmediği halde cennet hurilerinden ikisini, onun başucunda gördüm" buyurduktan sonra:

"Allah, senin yüzünü ve kokunu güzelleştirsin. Varlığını da çoğaltsın." diyerek dua etti.

(İbni Kesir-Sire)

Şehit Olmak İçin Müslüman Olan Ve Ganimetten Hisse Almaya Yanaşmayan Bedevi:

Bir bedevi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gelerek iman edip Müslüman olmuş ve:

"Senin yanına hicret edeceğim" demişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bazı sahabelerine onu kollamalarını tavsiye buyurmuştu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Hayber gazasında Hayber'de ele geçirdiği ganimet hayvanlarını mücahidler arasında bölüştürürken, bu bedeviye de hisse ayırmıştı. Bedevi, bütün ganimet hayvanlarını her gün karargâh arkasında gütmekte idi. Karargâha gelince hissesini ona verdiler.

"Nedir bu?" diye sordu.

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in senin için ayırdığı hissedir" dediler. Bedevi, onları alıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi.

"Ya Rasûlullah! Nedir bu?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sana bölüştürdüğüm hissendir" buyurdu. Bedevi:

"Ben sana, bunun için iman ve ittiba etmedim" Boğazına işaret ederek:

"Şuramdan okla vurulayım da cennete gireyim diye iman ve ittiba etmiştim" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sen doğru söylersen, Allah da seni doğrular" buyurdu. Bundan sonra bedevi hazırlanıp çarpışmaya gitti. Çarpışma sırasında, eliyle işaret ettiği yerden (boğazından) bir okla vurulup ölmüş olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına getirilince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu, o bedevi midir?" diye sordu.

"Evet" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O doğru söyledi. Allah da, onun sözünü doğruladı" buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu, kendisinin cübbesine sardı. Sonra gidip cenaze namazını kıldı. Namazın arkasından da:

"Ey Allah'ım! Bu kulun, Senin yolunda muhacir oldu ve şehit olarak da öldürüldü. Ben onun böyle olduğuna şahadet ediyorum." buyurdu. (İbni Kayyim, Zadü'l Mead)

Hayber Gününde Yasaklanan Şeyler:

Hayber'in Müslümanlara açıldığı günün akşamında mücahidler, yer yer pek çok ateş yakmışlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu ateşler nedir, niçin yakıyorlar?" diye sordu.

"Et pişirmek için" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hangi eti, ne etini pişirmek için?" diye sordu.

"Ehl-i eşeklerin etini pişirmek için" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Dökünüz onu! Kaplarınızı da, kırınız!" buyurdu. Ashaptan birisi:

"Ya Rasûlallah! Etleri döksek de kaplarını yıkasak olmaz mı?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ya da öyle yapınız." buyurdu.

Daha sonra Enes b. Malik, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip:

"Eşeklerin eti yeniyor" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sustu. İkinci defa gelip:

102 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Eşeklerin eti yeniyor" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yine sustu. Üçüncü kez gelip:

"Eşeklerin eti, her öğün yenir oldu" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) halka:

"Allah ve Rasulü sizi, ehl-i eşeklerin etini yemekten nehyeder. Çünkü o murdardır. Onlardan hiç yemeyiniz. Onları dökünüz!" diye seslenilmesini emretti. Et tencereleri döküldü.

(Bûharî)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber günü mücahidlere başlıca dört şeyi yasakladı:

- 1 - Esir alınan kadınlara dokunmak,
- 2 - Ehl-i eşeklerin etlerini yemek,
- 3 - Her yırtıcı, azı dişli hayvanın etini yemek,
- 4 - Ganimet mallarını (bölüştürülmeden) satmak ve satın almak.

(İbn Seyyid, Uyunul Eser)

Cabir b. Abdullah'ın bildirdiğine göre; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'de mücahidlere, ehl-i eşeklerin etini yemeyi yasaklamış, fakat at etini yemeyi yasaklamamıştı.

(Ahmed, Müsned)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber günü kadınların muta nikâhıyla nikâh edilmesini ve evcil merkeplerin etinin yenmesini yasak (haram) etmiştir.

(Bûharî, Müsim)

İntihar Eden Kişinin Durumu:

Sehl b. Sa'd-i Saidi (*radiyallahu anhu*)'dan şöyle rivayet edilmiştir:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber Savaşı'nda, müşrik Yahudilerle karşılaşp çarpışmıştı. O günün çarpışması sona erdikten sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) karargâhına, düşman da kendi merkezlerine dönmüşlerdi. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın ashabından biri, düşman ordusundan geri kalan veya orduya katılmamış bulunan Yahudilerin peşini bırakmayıp fırsat vermeden takip ediyor ve onları öldürüyordu. (Bu adamın kahramanlığı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e anlatıldı ve):

"Ya Rasûlullah! Bizden hiç kimse filanın gösterdiği kahramanlığı gösteremedi" denildi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Fakat o cehennemliklerdendir." buyurdu. Ashabtan bir kişi:

"Öyle ise ben onu izler ve gözetlerim" dedi.

Bu şahıs, o adam ile beraber savaş alanına çıktı. O nerede durduysa diğeri de orada durdu. Ve o, savaşta ne derece çevik davrandıysa diğeri de onu yaptı. Nihayet o adam ağır bir şekilde yaralandı. Bir an önce ölmek için kılıcını yere dayadı ve kılıcın ağzını iki memesi arasına koyarak üstüne yükledi. Bu şekilde kendini öldürdü. Bunun üzerine onu takip eden kişi Rasûlullah'a geldi ve:

"Ya Rasûlallah! şehadet ederim ki sen muhakkak Allah'ın Rasulüsün" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sana ne oldu?" diye sordu. Adam:

"Ya Rasûlallah! Hani şu cehennemliklerden olduğunu haber verdiğin kimse yok mu? İşte ben, halkın sizin verdiğiniz haberi büyütmesi üzerine bu adamı izler ve gözetlerim dedim. Ve gerçekten arkasından onun hareketini araştırdım. Nihayet bu adam ağır bir şekilde yaralandı ve çabucak ölmek için kılıcının kabzasını yere, keskin ağzını ise iki memesi arasına koydu. Sonra kılıcın üstüne yüklenerek kendisini öldürdü." Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"İnsanlar arasında bir sınıf insan vardır ki, halkın gördüğü kadarıyla cennetliklerin amellerini işler. Hâlbuki o, cehennemliktir. Yine bazı insanlar vardır ki; halkın gördüğü kadarıyla cehennemliklerin amellerini işler, ama o, cennetliklerdendir" buyurdu. (Bûharî, Müslim)

Kalelerin Fethinin Tamamlanması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Yahudi kalelerinden fethettiğini fethettikten ve mallarını ele geçirdikten sonra sıra Vatih ve Sûlâlim isimindeki iki kalelerine geldi. Bunlar Hayber halkının fetholunan kalelerinin en sonuncusu idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onları on kûsür gece kuşatma altında tuttu.

Hayber gününde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ashabının parolası: "Ya mansur, emit emit" idi. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Kinane b. Rebi'in Cezalandırılması:

Kinane b. Rebi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirildi. Beni Nadir'in hazinesi onun yanında idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona hazinenin yerini sordu. O ise hazinenin yerini bildiğini inkâr etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Kinane b. Rebi:

"Savaşlar ve geçim sıkıntısı onların hepsini sürüp götürdü." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"(Aradan geçen) zaman az, (gizlenen) mal ise ondan çok fazla. (Az zamanda o kadar çok mal nasıl harcanır, tükenir?)" dedi.
(İbni Kayyim, Zadü'l Mead)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu hazine sizin yanınızda çıkacak olursa, Allah ve Rasulünün hakkınızda vermiş olduğu eman ve himaye taahhüdü sizden uzak kalsın mı?" diye sordu.

"Evet. Uzak kalsın" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"(Eğer benden bir şey sakladığınızı tespit edersem, kanlarınızı dökmeyi ve çoluk çocuklarınızı esir etmeyi helal sayarım.) Bütün mallarınızı almak, kanlarınızı dökmek bana helal olur; size vermiş olduğum eman ve himaye taahhüdü ortadan kalkar" buyurdu.

"Olur! Eğer senden bir şey sakladığımız anlaşılırsa, bize verdiğin eman sözünü geri al ve kanlarımızı dök" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onların bu sözlerine Ebû Bekir, Ömer, Ali ve Zübeyr b. Avvam'la Yahudilerden on kişiyi şahit tuttu.

(İmam Muhammed, Siyerü'l Kebir)

Bunun üzerine Yahudilerden bir adam (Sa'ye) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e dedi ki:

"Ben Kinane'yi her sabah bu harabenin etrafında dolaşırken görüyordum." Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kinane'ye şöyle dedi:

"Eğer hazineyi senin yanında bulursak seni öldürelim mi?" dedi ki:

"Evet." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de harabenin kazılmasını emretti, kazıldı. Oradan hazinelerinin bir kısmı çıktı. Sonra ondan geri kalanını istedi. O ise hazinenin yerini söylemekten kaçındı. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Zübeyr b. Avvam'a emredip ona dedi ki:

"Bütün hazineyi buluncaya kadar ona işkence et." Zübeyr de onun göğsünde çakmakla ateş çakıyordu. Nihayet onun öleceğinden korktu. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu Muhammed b. Mesleme'ye verdi. O da kardeşi Mahmud b. Mesleme'nin öldürülmesinin kisası olarak onun boynunu vurdu. (Hazinenin kalan kısmı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e vahiyle bildirildi.)

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Zehirlenmiş Koyunla Suikast:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Hayber'i tamamen kontrolü altına aldığını anlayınca Zeyneb Binti-l Haris (ki bu, Sellam b. Mişkem'in karısıdır) kızartılmış bir koyun (kesip kızartı ve) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e hediye etti. Kadın, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in koyunun hangi tarafını sevdiğini sorduğunda, ona, budunu sevdiğini söylemişlerdi. Bunun üzerine budunu daha çok zehirledi. Daha sonra koyunun sair yerlerini zehirledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önüne koyduğu zaman Rasûlullah budu aldı ve ondan bir çiğnem kopardı. Fakat yutmadı. Yanında Bişr b. Bera b. Ma'rur vardı. O da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in aldığı yerden almıştı. Fakat Bişr onu yutmuştu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise o çiğnemi ağzından dışarı attı. Sonra:

"Bu kemik, bana zehirlenmiş olduğunu haber verdi" dedi. Sonra kadını çağırdı. O da itiraf etti. Bunun üzerine kadına dedi ki:

"Buna seni sürükleyen nedir?" Kadın dedi ki:

"Kavmimin başına getirdiğin malum. Kendi kendime dedim ki: Eğer bu bir kral ise ondan kurtuluruz. Eğer bir nebi ise ona haber verilir."

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu bağışladı. Fakat Bişr yediği o lokmadan öldü. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Zeyneb'in Müslüman olmadığı ve Bişr b. Bera'nın zehirli etten ölmesi üzerine kısas olarak boynunun vurulduğu da rivayet edilir.

(Ebû Davud)

Aişe (*radiyallahu anhâ*) de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatı ile sonuçlanan hastalığı sırasında:

"Ey Aişe! Hayber'de tatmış olduğum zehirli etin sancısını zaman zaman duyuyorum. Şu anda kalbimin damarının koptuğunu duymaktayım." buyurduğunu söyler. **(Bûharî)**

Enes b. Malik de: "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in küçük dili üzerinde bu zehrin izini görür dururdum." demiştir.

Sahabeler, Allah-u Teâlâ'nın Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i nebilikle şereflendirdiği gibi, bu zehirlenme sebebiyle onu şehitlikle de şereflendirdiğine de inanırlardı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hayber Ganimetlerinin Taksimi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber ganimetlerini her biri yüz hisselik otuz altı kümeye ayırdı.

Toplamı üç bin altı yüz hisse ediyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunun yarısını kendisi ve Müslümanlar için ayırdı. Bu, bin sekiz yüz hisse yapıyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) için de Müslümanlardan herhangi birinin payı gibi bir pay ayrılmıştı. Diğer bin sekiz yüz hisseyi ise karşılaşılabileceği musibet ve felaketler ile Müslümanların ortaya çıkabilecek çeşitli ihtiyaçları için bir tarafa koydu.

(Ebû Davud)

Kadınların Hayber'de Hazır Bulunmaları:

Hayber'de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile beraber bazı kadınlar da hazır bulunmuşlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara ganimetten az bir pay verdi. Bundan başka bir pay vermedi.

Beni Gıfar'dan bir kadın şöyle dedi:

"Beni Gıfar'dan bazı kadınlarla birlikte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldik ve dedik ki:

"Ya Rasûlallah! Biz yaralıları tedavi edip Müslümanlara gücümüzün yettiği kadar yardım etmek için, seninle birlikte işte şu gittiğin yere (Hayber'e) gitmek istiyoruz." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Allah'ın bereketiyle olur."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hayber Şehitlerinin Sayısı:

Hayber Savaşı'nda yirmi üç Müslüman şehit edildi. Öldürülen Yahudilerin sayısı ise doksan üçtü. Hayber şehitleri için cenaze namazı kılınıp kılınmadığı ihtilafıdır.

(Vâkidî-Meğazi)

Hayber Ve Fedek Halkının Barış Antlaşması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Vatih ve Sülalim'de de Hayber halkını kuşattı. Nihayet Hayberliler helak olacaklarını kesin anladıkları zaman, oradan başka yerlere sürülmeleri karşılığında kanlarının korunmasını istediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bunu kabul etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların bütün mallarını topladı. Şakk, Natta, Ketibe ve diğer bütün kaleleri aldı. Fakat iki kalede (Vatih ve Sülalim) böyle yapmadı.

Fedek halkı Müslümanların yaptıklarını işitince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber gönderdiler. Kendilerinin sürgüne gönderilmelelerini ve kanlarının korunmasını ve karşılığında mallarını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e terk etmeyi teklif ettiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bunu kabul etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile antlaşma yapmak için uğraşanlar içinde Muhayyise b. Mesud vardı. O, Beni Harise'nin kardeşidir. Hayber halkı bu hükme teslim olup kaleden indikleri zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den malları istediler ve buna karşılık gelirin yarısını onlara vermeyi teklif ettiler. Dediler ki:

"Biz bu malların değerini sizden daha iyi biliriz ve onları daha iyi kullanırız."

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onların çalışmaları ve gelirlerinin paylaşılması şartıyla onlarla sulh yaptı. Fakat onlara:

"Biz sizi çıkarmayı dilediğimiz zaman sizi çıkarırız" şartını da koştı. Fedek halkı ile de bu şekilde barış yaptı. Hayber, Müslümanlar arasında bir ganimet oldu. Fedek ise; özel olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bırakıldı. Çünkü Müslümanlar oranın üzerinde ne bir at ne de bir deve sürmüşlerdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Yahudilerin Hayber'den Sürülmeleri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'i savaşarak fethetti. Hayber, Allah-u Teâlâ'nın Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ganimet kıldığı şeylerden idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) orayı beşte bire böldü ve orayı Müslümanlar arasında taksim etti. Oranın ehlinde bazıları, savaştan sonra sürülme hükmüne razı oldu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onları çağırdı ve şöyle dedi:

"Eğer dilerseniz, mallarınızı çalışmanız için size geri vereyim. Fakat ürünleri aramızda yarı yarıya pay ederiz. Allah'ın takdir ettiği bir müddete kadar sizi burada bırakayım."

Onlar da bunu kabul ettiler ve bu şart üzere topraklarında çalıştılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Abdullah b. Revaha'yı, oranın meyvasını taksim etmek ve onlar arasında adaletli hükmetmesi için oraya gönderdi. (Yahudiler Abdullah'a rüşvet teklif ettilerse de, Abdullah bunu kabul etmedi.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) orayı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yaptığı antlaşmaya bağlı kalarak aynı şekilde onların elinde bıraktı. Sonra Ömer (*radiyallahu anh*) de emirliğinin ilk döneminde aynı muameleyi onlara yaptı.

Fakat daha sonra Ömer (*radiyallahu anh*) 'a, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in, Allah'ın onun ruhunu kabzettiği hastalığında **"Arap yarımadasında iki din aynı anda olamaz"** hadisi ulaştı. Bunun üzerine Ömer (*radiyallahu anh*) bu meseleyi araştırdı. Nihayet bu hadisin sabit olduğunu delilleri ile öğrendi. Bunun üzerine Yahudilere haber gönderdi ve şöyle dedi:

"Şüphesiz Allah-u Teâlâ sizin sürülmeniz için izin vermiştir. Bana şu haber gelmiştir ki:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle demiştir:

"Elbette Arap yarımadasında iki din aynı anda var olamaz." O halde Yahudilerden kimin yanında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le bir ahit varsa onu bana getirsin. Onun için onu infaz edeyim. Yanında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den ahit bulunmayanlar ise buraları boşaltmaya hazırlansınlar."

Böylece Ömer (*radiyallahu anh*), Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le yapılmış bir antlaşması bulunmayan kimseleri sürdü.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Safiyye İle Zifafa Girmesi:

(Safiyye Müslüman olunca) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Safiyye ile Hayber'de veya yolda zifafa girdi.

Safiyye'yi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) için güzelleştiren, onu tarayan ve işini düzelten Ümmü Süleym Binti Milhan idi. Bu, Enes b. Malik'in anasıdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisi çadırında Safiyye ile geceledi. Ebû Eyyub Halid b. Zeyd de (ki bu, Beni Neccar'ın kardeşidir) kılıcını kuşanarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bekçilik yaptı. Çadırın etrafını dolaşarak geceledi. Nihayet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sabahladığı zaman onu çadırın etrafında gördü ve şöyle dedi:

"Ey Eba Eyyub! Sana ne oldu?" dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Senin için işte bu kadından korktum. Çünkü o öyle bir kadındır ki; sen onun babasını, kocasını ve kavmini öldürdün ve kendisi de yeni Müslüman oldu. Ondan korktum." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Ey Allah'ım! Beni koruyarak gecelediği gibi Sen de Ebû Eyyub'u koru."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bilal'in Bekçiliği Ve Uykunun Onu Yenmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'den ayrılıp yolda bir yerde konakladığı zaman gecenin sonunda dedi ki:

"Kim bizi sabah namazına uyandırmak için bekleyecek? Belki uyur kalırız." Bilal dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Ben seni uyandırmak için beklerim."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve sahabeler konakladılar ve uyudular. Bilal ise namaz kılmaya kalktı. Allah-u Teâlâ'nın namaz kılmasını dilediği kadar namaz kıldı. Sonra yolculuk eşyalarına dayandı ve fecri beklemeye başladı. Bu esnada uyku ona baskın çıktı ve o da uyudu. Neticede onları güneş uyandırdı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ilk uyananlardandı ve şöyle dedi:

"Ey Bilal! Nedir bu bize yaptığın?" Bilal dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Seni tutan beni de tuttu." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Doğru söyledin." Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) binek devesini az bir miktar eliyle götürdü ve çöktürüp abdest aldı. Sahabeler de abdest aldılar. Sonra Bilal'e namaz için kamet getirmesini emretti ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara namaz kıldırdı. Selam verdiğinde Müslümanlara döndü ve şöyle dedi:

"Namazı unuttuğunuzda onu hatırladığınız zaman kılınız. Çünkü Allah Tebareke ve Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Beni hatırladığında namaz kıl."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Haccac b. İlat Es-Sülemi'nin Mekke'deki Mallarını Toplamaya Gitmesi:

Hayber fethedildiği zaman, Haccac b. İlat es-Sülemi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile konuştu ve dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Mekke'de, benim hanımım olan Ümmü Şeybe Binti Ebi Talha'nın yanında malım vardır. (Haccac'ın o kadından olma oğlu Mu'rız b. Haccac vardı) Mekke tüccarlarının yanlarında da dağınık mallarım vardır. Ya Rasûlallah! Onları almak için bana izin ver." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona izin verdi. Haccac dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Senin hakkında onlara bazı şeyler söylemem gerekecek." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) da:

"Söyle" diye ona ruhsat verdi. Haccac dedi ki:

"Ben de çıktım ve Mekke'ye geldiğim zaman Seniyyetü'l Beyza'da Kureys'ten birtakım adamlar gördüm, onlar haberleri araştırıyorlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in durumunu soruyorlardı. Çünkü onun Hayber'e gittiğini öğrenmişlerdi. Onlar Hayber'in ziraatçı, adamca ve savunmacı Hicaz'ın en güçlü köyü olduğunu biliyorlardı. Bunun için haberleri yokluyorlardı. Gelen kafilelere soruyorlardı. Beni gördükleri zaman:

"Bu Haccac b. İlat'tır. Vallahi onda haberler vardır." dediler. Benim Müslüman olduğumu bilmiyorlardı. Bana:

"Ey Eba Muhammed! Bize haber ver! Çünkü bize haber gelmiştir ki; o yol kesici (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i kastediyor) Hayber'e saldırmıştır. Hâlbuki orası Yahudi beldesidir. Hicaz'ın verimli topraklarıdır." dediler. Ben de dedim ki:

"Bu haber bana da geldi. Ve bende sizi sevindirecek bir haber vardır." Ben böyle deyince devemin iki yanını doldurdular ve şöyle dediler:

"Ey Haccac! Söyle!" dedim ki:

"Öyle bir hezimete uğradı ki, onun gibisini şimdiye kadar hiç işitmediniz. Onun ashabı öyle bir şekilde katlolundu ki şimdiye kadar onun gibisini işitmiş değilsiniz. Muhammed de öyle bir esir edildi ki... Onu esir edenler şöyle dediler:

"Biz onu öldürmeyelim. Onu Mekke halkına götürelim ki; onlar onu, onların adamlarından öldürülenlerin karşılığında öldürsünler." Bunun üzerine kalktılar ve Mekke'de (sevinçten) bağırmaya başladılar. Dediler ki:

"Muhammed'i bekleyin, o size getirilecektir ve içinde öldürülecektir." Ben sonra dedim ki:

"Mekke'de malımı ve alacaklılarımı toplamam için bana yardım ediniz. Çünkü ben, Muhammed'in ve ashabının yenilmesinden sonra, diğer tüccarlar benden önce oraya gitmeden Hayber'e gidip bir şeylere nail olmak istiyorum."

Kalktılar ve en süratli bir şekilde malımı bana topladılar. Kâfir olan hanımına geldim ve:

"Benim senin yanında kalmış malım vardır. Belki ben Hayber'e kavuşurum ve tüccarlar benim önüme geçmeden satış fırsatı yakalar da bir şeylere nail olurum" dedim.

Abbas b. Abdulmuttalib haberi işittiği zaman yanıma geldi. Ben ise tüccarların çadırlarından bir çadırda idim. dedi ki:

"Ya Haccac! Senin getirdiğin bu haber nedir?" dedim ki:

"Sana bildirirsem, kimseye söylemeden durur musun?"

"Evet" dedi. Ben dedim ki:

"Buradan git ki, seninle yalnız olarak konuşayım. Çünkü ben gördüğün gibi malımı toplamaktayım." O da ben işimi bitirinceye kadar benden uzaklaştı.

Mekke'de benim olan her şeyi toplayıp çıkmaya azmettiğim zaman Abbas ile buluştum. Dedim ki:

"Ey Eba'l Fazl! Benim verdiğim haberi sakla. Çünkü üç gün içinde yakanmaktan korkuyorum. Sonra dilediğin zaman söyle." O:

"Olur, yaparım." dedi. Ben de dedim ki:

"Ben vallahi senin kardeşinin oğlunun, onların meliklerinin kızına güveği olduğunu gördüm. (Safıyye Binti Huyey'i kastediyordu) O, Hayber'i fethetti ve oradakileri çıkarttı. Orası şimdi onunla ashabının eline geçmiştir. Bunun üzerine Abbas şöyle dedi:

"Sen neler söylüyorsun ya Haccac?" dedim ki:

"Vallahi böyledir. Benden olan bu haberi sakla. Ben Müslüman oldum ve ancak malımı almak için geldim. Başkalarının eline geçmesinden korkuyordum. Üç gün sonra durumu açıkla. Durum, senin arzu ettiğin gibidir."

Nihayet üçüncü gün olduğu zaman, Abbas kendisine ait bir elbise giydi ve haluk denen güzel bir koku süründü. Eline bastonunu aldı. Sonra çıktı ve Kâbe'ye geldi. Orayı tavaf etti. Onu gördükleri zaman dediler ki:

"Ya Eba'l Fazl! Vallahi bu, musibetin hararetinin verdiği bir dayanıklılıktır." Abbas dedi ki:

"Sizin kendisine yemin ettiğiniz Allah'a yemin ederim. Muhammed, Hayber'i fethetmiştir. Onların meliklerinin kızı ile evlenmiştir. Onların mallarını ganimet olarak almıştır. Orası artık onunla ashabınıdır. Dediler ki:

"Bu haberi sana kim getirdi?" Abbas dedi ki:

"Size haberi veren kimse. O, Sizin yanınıza Müslüman olarak girdi. Malını aldı, Muhammed'e ve onun ashabına kavuşup onlarla birlikte olmak için ayrılıp gitti." dediler ki:

"Hey Allah'ın kulları! Allah düşmanı kaçıp kurtuldu. Amma şayet bilseydik, vallahi bizim elimizden çekeceği vardı." Abbas dedi ki:

"Belli bir müddet sonra gerçek haberi başka bir yerden duyular."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Devs Kabilesinden Hicret Edenler:

Hicretin yedinci yılında, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Hayber'de bulunduğu sırada Tufeyl b Amr, devs kabilesinden kendisine tabi ve Müslüman olan yetmiş veya seksen ev halkıyla beraber Medine'ye hicret etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Devsiler, Hayber'e kadar giderek orada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le buluştular. Devsiler:

"Ya Rasûlallah! Bize savaşta sağ yanında yer ver! "Ya Mebrur" sözünü de, bize savaş parolası yap!" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , öyle yaptı.

Ebû Hureyre, devsilerle birlikte Hayber'e vardığı zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Natat Kalesi'ni fethetmiş, Ketibe Kalesi'ni de kuşatmış bulunuyordu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Devsiler arasında bulunan Ebû Hureyre, Medine'ye gelince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın mescidinin suffasındaki muhacirler arasına yerleşti.

(İbni Hacer, İsabe)

Cafer b. Ebi Talib Ve Arkadaşları İle Eş'ariler'in Medine'ye Gelmeleri:

Ebû Musa diyor ki:

"Bizler Yemen'de iken Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın ortaya çıktığı haberi bize ulaşmıştı. Ben, abilerim Ebû Rühm ve Ebû Bürde, kavmimizden elli küsür kişiyle birlikte muhacir olarak yola çıktık. Bir gemiye bindik. Gemimiz bizi Habeshistan'daki Necaşi'nin yanına götürdü. Necaşi'nin yanında Cafer b. Ebi Talib ve arkadaşlarıyla buluştuk. Cafer bize:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bizleri buraya gönderdi ve burada kalmamızı emretti. Siz de bizimle beraber kalınız!" dedi. Topluca Medine'ye gelene kadar onunla beraber kaldık. Hayber'i fethettiği sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e kavuştuk. Hayber ganimetlerinden bize de pay verdi. Cafer ve arkadaşlarıyla birlikte bulunan gemi halkımızdan başka, Hayber fethinde bulunmayan hiç kimseye pay vermedi. Yalnızca fethe katılanlar yanında Cafer ve arkadaşlarına pay verdi. Ordudaki mücahidlerden bazıları bize:

"Bizler hicret şerefini kazanmakta sizleri geçtik" diyorlardı.

Esma binti Umeys, Hafsa'nın yanına girdi. Bu sırada Ömer de Hafsa'nın yanına girmişti. Ömer, Esma'yı göstererek:

"Bu kadın kim?" diye Hafsa'ya sordu. Hafsa da:

"Esma'dır" dedi. Ömer, Esma'ya:

"Bizler hicret şerefini kazanmakta sizleri geçtik. Bu sebeple bizler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sizden daha layık ve daha yakınız" dedi. Bunun üzerine Esma öfkelenerek Ömer'e:

"Ey Ömer! Hayır, kesinlikle öyle değilsiniz! Sizler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile beraberdiniz. Aç olanınızı doyuruyor, cahilinize öğüt veriyordu. Hâlbuki bizler, uzaklarda hiç hoş olmayan bir ülkede idik. Bunların hepsine Allah ve Rasulü yolunda katlanılmıştır. Allah'a yemin olsun ki, söylediğin şeyleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e anlatmadan ne bir şey yiyecek, ne de bir şey içeceğim. Bizler eziyete uğratılıyor, korkutuluyorduk. Ben bunu kesinlikle Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e söyleyeceğim! Vallahi bu konuda ne yalan söylerim, ne yalana tenezzül ederim, ne de alacağım cevaba kendiliğimden bir şeyler katıp çoğaltırım." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelince Esma:

"Ey Allah'ın Rasulü! Ömer şöyle şöyle söyledi" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Peki, ona sen ne söyledin?" diye sordu. Esma da:

"Ona şöyle şöyle söyledim." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O bana sizden daha yakın, daha layık değildir. Ömer ve arkadaşlarına bir tek hicret sevabı vardır. Ey gemi halkı! Emin olun ki, sizin için iki hicret sevabı vardır." buyurdu. Ebû Musa ve gemi halkı, bu haberi sormak için grup grup Esma'ya geliyorlardı. (Bu o derece büyük bir sevinç meydana getirmişti ki) Dünya malından hiçbir şey, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kendileri hakkında söylediği söz kadar onların gönüllerinde ferahlık verici ve bu kadar tesirli olamazdı.

(Bûharî, Müslim)

Cafer b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*), Hayber'in fethinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onun gözlerini öptü, onu yanından ayırmadı, şöyle buyurdu:

"Bilemiyorum ki şu ikisinden hangine daha çok sevineyim; Hayber'in fethine mi, yoksa Cafer'in gelişine mi?"

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Habeş Necâşisi Medine'ye Cafer'le birlikte altmış ikisi Habeş'li, sekizi de Şam'lı olmak üzere yetmiş kişi yollamıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara Kur'an okuyunca Müslüman oldular.

(Kastalânî, Mevâhibu'l Ledünniyye)

114 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Rasûlullah (s.a.s)'ın Medine'ye Geri Dönmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'in işini bitirdiği zaman Vadi'l Kura'ya doğru yola çıktı. Oranın halkını birkaç gece kuşattı. Sonra Medine'ye dönmek üzere ayrıldı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

GAZVE VE SERİYYELER -2-

Vadi'l-Kura Gazvesi:

Ebû Hureyre dedi ki:

"Hayber'den Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte Vad'il Kura'ya doğru ayrıldığımız zaman oraya ikinci zamanı güneşin batışı ile birlikte vardık. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında (Mi'dam adında) bir kölesi vardı. Onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Rifae b. Zeyd hediye etmişti. Vallahi o, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yol eşyalarını koyarken kimin attığı bilinmeyen bir ok geldi, ona isabet etti ve öldü. Biz dedik ki:

"Cennet ona helali hoş olsun!" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de dedi ki:

"Hayır, hayır! Muhammed'in nefsi elinde olana yemin ederim ki, onun hırkası ateşte onunla beraber yanmaktadır. Hayber gününde o hırkayı, Müslümanların ganimet mallarından hıyanetle almıştı." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ashabından bir adam bunu işitince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip:

"Ya Rasûlallah! Benim ayakkabılarım için iki bağ ele geçirdim." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buyurdu ki:

"Senin için onlar kadar ateşten pay kesilir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , çarpışmak için Müslümanları düzenledi. Sa'd b. Ubade'ye sancak, Sehl b. Huneyf ile Abbad b. Bişr'e (ve Hubab b Münzir'e de) birer bayrak verdi. Sonra da Vadi'l Kura Yahudilerini İslamiyet'e davet etti. Müslüman oldukları takdirde mallarını yağmalanmaktan ve kanlarını dökülmekten koruyacaklarını, kalplerinde taşıdıklarının hesabının ise Allah-u Teâlâ'ya ait olduğunu kendilerine bildirdi.

(Vadi'l Kura Yahudileri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yaptığı teklifi kabul etmediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile savaşmaya kalktılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onları bir gün kuşatma altında tuttu.)

Vadi'l Kuralılardan bir adam çarpışmak için meydana çıktı. Zübeyr b. Avvam, onun karşısına çıktı ve onu öldürdü. Başka bir Yahudi daha çarpışmak için çıktı. Zübeyr b. Avvam, onu da öldürdü. Çarpışmak için çıkan üçüncü Yahudiyi ise, Ali (*radiyallahu anh*) öldürdü. Çarpışmak için çıkan dördüncü ve beşinci Yahudiyi de, Ebû Dücane öldürdü. O gün öldürülen Yahudilerin sayısı on biri buldu.

Namaz vakti girince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ashabına namazlarını kıldırıldı ve Vadi'l Kura Yahudilerini tekrar Allah-u Teâlâ ve Rasulü'ne imana davet etti. Sonra da akşama kadar onlarla çarpıştı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ertesi gün erkenden Vadi'l Kura Yahudilerinin üzerine yürüdü. Güneş daha bir mızrak boyu yükselmeden, Vadi'l Kura'lılar teslim olmak zorunda kaldılar. Vadi'l Kura'dan pek çok ev eşyası, mal, yiyecek ve giyecek şeyler ganimet olarak ele geçirildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , menkul ganimet mallarını beşe böldürdü ve beşte dördünü mücahidler arasında bölüştürdü.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Vadi'l Kura'nın hurma bahçeleri ile arazilerini ise Hayberlilere bıraktığı gibi, işletip mahsulünü yarı yarıya bölüşmek üzere Vadi'l Kura Yahudilerine bıraktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Vadi'l Kura'da dört gün kaldı. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Amr b. Sait b. As'ı, Vadi'l Kura Valiliği'ne tayin etti.)
(Vâkidî-Meğazi)

Teyma Yahudilerinin Haraca Bağlanması:

Teyma Yahudilerinin haraca bağlanmaları, Vadi'l Kura Yahudilerinin teslim olmalarının ardından hemen sonra olmuştur. Teyma Yahudileri de, Vadi'l Kura ve Fedek Yahudileri gibi Hayber Yahudilerinin Medine'ye saldırmak için yanlarına almayı kararlaştırdıkları Yahudilerdendi.

(Teyma, Medine'ye sekiz merhale uzaklıkta, Medine ile Şam arasında bir yerdir.)

Teyma Yahudileri; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Hayber, Fedek ve Vadi'l Kura Yahudilerini yenerek hakimiyeti altına aldığını işittince, cizye vermek üzere Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le antlaşma yaptılar. Böylece yurtlarında oturma ve topraklarını ellerinde tutma imkânına sahip oldular.

(Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekke'nin fethedildiği gün Müslüman olan Yezid b. Ebû Süfyan'ı, Teyma'ya vali tayin etmiştir.)

Ömer (*radiyallahu anh*) halifeliği sırasında, Hayber ve Fedek Yahudilerini Şam'a sürdüğü zaman Vadi'l Kura Yahudileri ile Teyma Yahudilerine dokunmamıştı. Çünkü buraları Şam toprakları içindeydi.

(Vâkidî-Meğazi)

Zü Kird Gazvesi:

Bu gazve Hayber'den üç gün önce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın sağmal develerine baskın yaparak onları yağmalayanlara karşı yapılmıştır.

(Bûharî)

Uyeyne b. Hısn, Gatafanlı bir grup atlı ile birlikte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sütü develerine, Şam tarafında Medine'ye yakın bir yer olan Gabe'de saldırdı. Orada Beni Gıfar'dan bir adam (Ebû Zerr'in oğlu) ve annesi vardı. Adamı öldürdüler ve kadını da sütü develerle birlikte alıp götürdüler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

(Düşman baskını ilk haber alan, Seleme b. Amr b. el Ekva el Eslemi oldu.) Seleme, olayı şöyle anlatmaktadır:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) binek ve yük develerini kendi hizmetçisi Rabah'la beraber otlığa gönderdi. Ben de onunla Talha'nın atını mer'aya çıkarmıştım. Atı, binek ve yük develeri ile beraber suya getirip götürüyordum. Sabahladığımız zaman ansızın Abdurrahman el-Fezari, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in binek ve yük develerine ansızın bir baskın yaptı. Çobanını öldürdü ve hayvanların hepsini önüne katarak götürdü. Ben hemen:

"Ya Rabah! Şu atı al da onu derhal Talha İbn-i Ubeydullah'a ulaştır, Rasûlullah'a da otlaktaki hayvanları, müşriklerin baskın yaparak götürdüklerini haber ver." dedim. Sonra bir tepeye çıkıp Medine'ye doğru üç kez:

"Yetişin, baskın var!" diye haykırdım. Sonra bir tepe üzerinde durup Medine'ye yönelerek onlara hem ok yağdırıyor, hem de:

"Ben Ekva'nın oğluyum. Bu gün alçakların öleceği gündür" diyerek kısa vezinli şiirler söylüyordum.

Nihayet onlardan bir adama yetiştim. Bineğine doğru bir ok attım. Okun demiri adamın omzuna girdi.

"Al sana! Ben Ekva'nın oğluyum. Bugün alçakların öleceği gündür." dedim.

Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki, ben hiç durmadan onlara ok atarak hayvanlarını vuruyordum. Bana doğru bir atlı geldiği zaman, hemen bir ağacın yanına geliyor, kütüğüne yaslanıyor, sonra ok atıp hayvanını vuruyordum. Dağın dar geçitlerine girdiklerinde, ben hemen dağa çıkıyor, üzerlerine taş yuvarlıyordum. Böylece onları adım adım takip etmekten bir an vazgeçmedim.

Sonunda Allah-u Teâlâ'nın yarattığı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in binek ve yük develerinden hepsini arka tarafıma aldım. Eşkiyalar hayvanlarla benim aramı boş bıraktılar. Fakat ben onları yine takip ediyor ve ok atıyordum. Rahat kaçabilmek için yüklerini hafifletmek maksadıyla, otuzdan fazla kaftan ve mızrak bıraktılar. Onların attığı her şeyin üzerine taşlardan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ashabının tanıyabileceği birtakım işaretler koyuyordum.

118 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Nihayet eşkıya grubu dar bir dağ yoluna geldiler. Akabinde onların yanına Fûlan İbn Bedr el-Fezari geldi. Oturdular ve kuşluk yemeklerini yemeye koyuldular. Ben de dağdan ayrılp küçük bir tepe üstüne oturdum.

Fezari onlara:

"Görmekte olduğum bu perişan hal nedir?" diye sordu. Onlar:

"Tepenin üstündeki şu adamdan çok darbe yedik. Vallahi sabah karanlığından beri peşimizi bırakmadı, bize durmadan ok yağdırdı. Ellerimizde bulunan her şeyi sökü� aldı." dediler. Fezari:

"Hemen sizden dört kişi kalkıp ona gitsin." dedi.

Akabinde dört kişi bana doğru dağa tırmandı. Onlar kendileri ile konuşabileceğim bir mesafeye yaklaştıklarında:

"Siz beni tanıyor musunuz?" diye sordum.

"Hayır, sen kimsin?" dediler.

"Ben Seleme İbni Ekva'yım. Muhammed'in yüzünü mükerrem kılan (Allah)a yemin ediyorum ki; sizden beni yakalamak isteyen hiç kimse bana yetişemez." dedim. Onlardan biri:

"Ben de öyle zannederim" dedi ve dönüp gittiler."

(Müslim)

İbni Ekva'nın bağırması Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ulaşınca Medine'de; "ya sabahah! (yani; imdad imdad!)" diye seslenildi.

Atlılar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e doğru birbirini kovalarcasına geldiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e süvarilerden ilk varan, Mikdad b. Amr oldu.

Mikdad'dan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına ilk gelen atlılar: Abbad b. Bişr, Sa'd b. Zeyd, Üseyd b. Hudayr, Ukkâşe b. Mıhsan, Muhriz b. Nadle ve Ebû Katade Haris b. Rib'i oldu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , yanında toplandıkları zaman onların üzerine Sa'd b. Zeyd'i emir tayin etti ve sonra şöyle dedi:

"Sen, kâfirleri yakalamak üzere çık. Ben beraberindekilerle birlikte sana kavuşurum."

Medine üzerine İbni Ümmi Mektum vali kılındı. (Beş yüz kişilik bir kuvvetle yola çıktı.)

Baskıncı müşriklere yetişen İslam süvarilerinin ilki, Muhriz b. Nadle idi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Seleme b. Ekva şöyle dedi:

"İmdatıma gelen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in süvarilerini görünceye kadar bulunduğum yerden ayrılmadım. Süvariler ağaçların arasına girmeye başlamışlardı. Onların ilki Ahrem (Muhriz)ü'l Esedi idi. Onun arkasında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in süvarisi Ebû Katade, onun arkasında da Mikdad b. el-Esvedü'l Kindi vardı.

Baskıncı müşrikler geri dönüp kaçtılar. Ben de dağdan inip Ahrem'in önünü kestim ve atının gemini tuttum:

"Ey Ahrem! Şu kavimden sakın! Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le sahabeleri gelmeden önce, onların seni kalbinden vurup seni şehit etmelerinden endişe ediyorum" dedim. Ahrem:

"Ey Seleme! Eğer sen Allah'a ve ahiret gününe inanıyor, cenneti hak ve gerçek, cehennemi de hak ve gerçek kabul ediyorsan benimle şehitlik arasına girmel!" deyince atının gemini bıraktım.

Ahrem baskıncı müşriklerle yetişince Abdurrahman b. Uyeyne (Habib) döndü. Birbirlerine mızraklarla saldırdılar. Ahrem onu mızraklayıp yaraladı. Abdurrahman b. Uyeyne de onu mızraklayıp şehit etti. **(Müslim)**

Daha sonra Müslümanlar Habib'i (Abdurrahman b. Uyeyne), Ebû Katade'nin cübbesi ile örtülmüş olarak buldular. Bunun üzerine Müslümanlar istircâ ettiler (Biz, Allah içiniz ve O'na döneceğiz) ve dediler ki:

"Ebû Katade öldürüldü." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de dedi ki:

**"O Ebû Katade değildir, o Ebû Katade'nin öldürdüğü kimse-
dir. Üzerine elbisesini koydu ki, kendisinin öldürdüğü bilinsin."
(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Seleme b. Ekva dedi ki:

"Muhammed'i rasullükle şereflendiren Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki, baskıncı müşrikleri yaya olarak tekrar takibe başladım. Hatta arkamda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve onların tozları görünmez olunca-ya kadar ilerledim. Baskıncı müşrikler güneş batmadan önce, Zü Kırd denilen sulu bir vadiye saptılar, çok susamışlardı. Su içmek istediler. Fakat dönünce benim arkalarında olduğumu fark ettiler. Onları orada da tedirgin edip uzaklaştırdım ve sudan bir damla bile içemediler. Oradan ayrılarak Zı Bi'r tepesine hızla ilerlemeye başladılar. Güneş batmıştı. Onlardan birisinin arkasından yetişip:

"Al sana! Ben, Ekva'nın oğluyum. Bugün asilerin öleceği gündür!" diyerek bir ok attım. Onu kürek kemiğinin oynak yerinden vurdum. Bana:

"Ey anasını yitiresice, anası ağlayasica! Yoksa bu sabahın erkeninden beri bize göz açtırmayan, bizi tedirgin eden Ekvalı sen misin?" dedi. Ben de:

"Evet, ey nefsinin düşmanı! Sabahın erkeninden beri sana ok yağdıran Ekvalı benim!" dedim. Hemen bir ok alıp ardına düştüm ve ona iki ok daha yapıştırdım.

Baskıncı müşrikler koşturmaktan son derece yorulup yürüyemez hale getirdikleri iki atı tepede bıraktılar ve arkalarına bakarak gittiler.

(Müslim)

Ukkaşe b. Mihsan, Evbar ve onun oğlu Amr b. Evbar'a kavuştu. Bu ikisi bir devenin üzerinde idiler. Bir mızrak ile o ikisini vurdu ve ikisini de öldürüp sağılan yüklü develerin bir kısmını kurtardı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Seleme b Ekva şöyle dedi:

"Baskıncı müşriklerin tepede bıraktıkları iki yorgun atı önüme katıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirirken (amcam) Amir beni, bir tulum sulandırılmış süt ve bir tulum da su ile karşıladı. Su ile abdest aldım, sütten de içtim. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldim. Kendisi baskıncı müşrikleri su içmekten menettiğim suyun başında Zu Kırd'da idi. Yanında da beş yüz kişilik bir ordu bulunuyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , baskıncı müşriklerin elinden kurtarıp gerimde bıraktığım develeri ve müşriklere bıraktırdığım her şeyi bütün mızrakları ve kaftanları toplamıştı.

O sırada Bilal de, müşriklerden kurtardığım develerden birini kesip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) için ciğerinden ve hörgücünden kebab yapıyordu. Ben:

"Ey Allah'ın Rasulü! Ben onları su içmekten menetmiştim. Onlar şimdi çok susuzdurlar, çarpışacak güçte değildirler. Sen onların üzerine hemen bir askeri birlik sal.

Ya Rasûlallah! Beni bırak da, şu Müslümanlardan yüz kişi seçip hemen o baskıncı müşriklerin ardına düşeyim. Onlardan hiç bir haberci bırakmadan hepsini öldüreyim. (Develerinden ellerinde kalanları da kurtarayım.)" dedim.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Seleme! Ben seni bıraksam sen bu dediğini yapabilir misin?" diye sordu.

"Evet! Seni rasullükle şereflendiren Allah'a yemin ederim ki, yapabilirim!" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gece ateş ışığında, yan dişleri görününceye kadar güldü ve:

"Onlar şimdi Beni Gatafanlıların toprağında ziyafet çekiyor. Gücün yetti mi yumuşak davran, bağışlayıcı ol, sertliği bırak!" buyurdu. O sırada Gatafanlılardan bir adam çıkageldi ve:

"Filan kişi onlar için bir deve boğazlamıştı. Devenin derisini yüzdükleri sırada uzaktan bir toz yükseldiğini gördüler. Birbirlerine; "Müslümanlar bizim arkamızdan geliyor!" dediler ve kaçtılar." dedi.

Sabaha çıktığımız zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bugün süvarilerimizin hayırlısı Ebû Katade idi. Yayalarımızın hayırlısı da Ebû Seleme olmuştur!" buyurduktan sonra bana, birisi süvari, birisi yaya hissesi olmak üzere iki hisse verdi ve ikisini benim için birleştirdi. **(Müslim)**

Müslümanlar baskıncı müşriklerin sürüp götürdükleri yirmi deveden onunu kurtarabildiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , etrafı araştırmak ve bilgi toplamak için bir gün bir gece boyunca orada kaldı.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ashabı içinde her yüz adama bir etlik deve taksim etti. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye geldi. (Sefer beş gece sürdü.)

(Ebû Zerri) Gıfari'nin karısı (Leyla, baskıncıların geceleyin uyuması sonucu ellerinden kurtulup), Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in develerinden bir dişi deve üzerinde geldi. Rasûlullah'ın yanına gelip ona başından geçenleri haber verdi ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Ben, eğer bu devenin üzerinde Allah beni kurtarırsa, Allah için onu boğazlamayı adamıştım." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tebessüm etti, sonra şöyle dedi:

"O deveyi ne kötü mükâfatlandırıyor. Allah-u Teâlâ onun üzerine seni bindiriyor ve seni onunla kurtuluşa çıkarıyor, sonra da sen onu boğazlıyorsun! Allah-u Teâlâ'ya masiyet olan ve malik olmadığın bir şeyde adak yoktur. O ancak benim develerimden bir devedir. Artık Allah-u Teâlâ'nın bereketi üzere ailene dön." **(Siyer-i İbn-i Hışam)**

Zeyd b. Harise'nin Hısma'ya Gönderilmesi:

Dihye b. Halifetü'l Kelbi, Rum Kayser'i Heraklius'un yanından dönerken, Hısma'da Cüzamlılardan Hünyed ve oğlu ile bazı adamlar tarafından soyuldu. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (hicretin yedinci yılı başlarında) Zeyd b. Harise'yi beş yüz kişilik bir kuvvetle Cüzamlıların üzerine yolladı. Dihye b. Halife'yi de Zeyd b. Harise'nin yanına kattı. Beni Uzrelerden bir adam da onların yanlarına katıldı. Zeyd b. Harise, kılavuzlarla birlikte geceleri yürüyor, gündüzleri gizleniyordu.

(Vâkidî-Meğazi)

122 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

İslam mücahidleri Cüzamlıların yurtlarına geldikleri sırada, Cüzamlıların ileri gelenlerinden Rifaa b. Zeyd, Müslüman olup Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubu ile kavminin yanma dönmüştü. Cüzamlılardan bütün Gatafanlılar, Vailler, Selamanlar ve Sa'd b. Hüzeymler ile Behralardan birçok kişi de Harretü'r-recla'ya gelip konmuşlardı.

Rifaa b. Zeyd de, Beni Dubeyblerden bazı kişilerle birlikte Küra-ı Rebbe'de, Beni Dubeyblerden geri kalanlar ise Harre nahiyesinin Medan Vadis'inde bulunuyorlardı. Zeyd b. Harise'nin gelip saldıracağından hiçbirinin haberi yoktu. Kılavuz, İslam mücahidlerini, Harre'nin Evlac tarafından getirmişti.

(Siyer-i İbn-i Hışam)

İslam mücahidleri, sabahleyin Hüneyd ve oğlunun konak yerine ve onların yanında bulunanlara ansızın baskın yaptılar. Hüneyd'le oğlu öldürüldü. (Beni Ahnef veya Ecneflerden de iki kişi öldü.) Birçok kadın ve çocuk esir edildi. İslam mücahidleri bin deve ve beş bin davar ele geçirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rivayete göre;

Rifaa b. Zeyd'in kavminden Beni Dubeyblerden yeni Müslüman olmuş bazı kişiler, Hüneyd'le oğlunun, Dıhye b. Halife'yi soyduğunu haber alır almaz toplanıp onların üzerlerine yürümüş, onlarla çarpışmış, yağmaladıkları şeyleri ellerinden kurtarmış ve Dıhye'ye teslim etmişlerdir. Dubeyb Oğulları, İslam mücahidlerinin Medan çölünde bulunduklarını öğrenince, onlardan Hassan b. Melle, Süveyd b. Zeyd'in Acace adlı atına; Üneyf b. Melle, Melle'nin Rigal adındaki atına; Ebû Zeyd b. Amr de, Şemir adındaki kendi atına binip gittiler.

Bunlar, İslam mücahidlerine yaklaşıncı Ebû Zeyd'le Hassan, Üneyf b. Melle'ye:

"Sen bizden ayrıl, geri dön git! Çünkü biz senin dilinden korkuyoruz" dediler.

Bunun üzerine atının üzerinden inmeden, yanından uzaklaşmadılar. Üneyf:

"Ben de iki atlının yaya yürüyücüsü olurum" diyerek arkalarından koştu ve yetişti. Ona:

"Sen bizimle gel. Fakat şimdiye kadar yapa geldiğin şeyleri bugün sakın yapma! Biz konuşurken sen dilini tut. Bugün bize bir uğursuzluk getirme!" dediler.

İçlerinden yalnız Hassan b. Melle'nin konuşmasını kararlaştırdılar. Bunlar cahiliye çağında aralarında bazı kelimelerle (parolalarla) birbirlerini tanırlardı. Herhangi bir kimse kendilerine kılıçla vurmak istediği zaman "Buri" veya "Suri" parolasını kullanırlardı. ("Kavedi" dedikleri de olurdu.)

Temsilciler, İslam askerlerinin yanlarına doğru giderken onlar da bunlara doğru gelmeye başladılar. Hassan, İslam mücahidlerine:

"Biz Müslüman bir topluluğuz" dedi. Siyah bir at üzerinde, Müslümanların yanına götürülen ilk kişi o oldu. Üneyf:

"Buri" (veya "Kavedi") dedi. Hassan, ona:

"Sabırlı ol" dedikten sonra, Zeyd b. Harise'nin yanına gitti ve durdu, sonra:

"Biz, Müslüman bir topluluğuz" dedi. Zeyd onlara:

"Öyle ise, Ümmü'l Kitab'ı (Fatiha suresi) okuyunuz" dedi.

Hassan Fatiha suresini okuyunca, Zeyd b. Harise:

"Askere haber veriniz ki; Yüce Allah, şu kavmin içinden çıkıp geldikleri yeri bize haram ve dokunulmaz kılmıştır. Ahdini bozan, bundan müstesnadır" dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Zatü'r-Rika Gazvesi:

Bu gazve Hayber gazasından sonra olmuştur. Çünkü Ebû Musa el-Eşari, Habeşistan'dan Hayber gazvesinden sonra gelmiştir.

Bu gazve, Gatafan'ın bir kolu olan Salebe oğullarından, Hasafa İbn-i Kays'ın başkanı bulunduğu Muharib kabilesine karşı yapılmıştı. (Bu kabilenin Müslümanlarla çarpışmaya hazırlandığı haber alınmıştı.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (bu seferde Medine'ye iki günlük mesafedeki Şadah vadisinde) Nahl mevkiine kadar (dört yüz veya yedi yüz kişilik bir kuvvetle) gidip orada konakladı (Bu vadide Fizar, Eşca ve Enmar kabilelerinden birtakım soylar bulunuyordu).

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yedinci gazvesi olan Zatür-rika Gazvesinde sahabelerine korku namazı kıldırmıştır.

Sıcakta yürümekten dolayı mücahidlerin ayakları yarılmıştı. Onlar da ayaklarına bez parçaları sarmışlardı. Bu nedenle bu gazveye Zatü'r-rika gazvesi adı verildi.

(Bûharî)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Zatü'r-rika'da Gatafan'dan büyük bir toplulukla karşılaştı, iki taraf birbirlerine yaklaştılar. Fakat aralarında bir çarpışma olmadı. (Müşriklerin davar, sığır ve deve gibi yaylım hayvanlarından ele geçirilebilenler harp ganimeti olarak alındı.)

Cabir b. Abdullah el-Ensari şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte (hicretin yedinci senesinde) Nahl'den Zatü'r-rika gazvesine çıktık. Bir Müslüman, müşriklerden bir adamın karısını öldürdü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kabile ile yoluna devam etti. O kadının kocası seferde idi. Geri dönüp karısının öldürüldüğünü işitince, Muhammed'in ashabından bir kişinin kanını akıtmadıkça durmayacağına yemin etti. Böylece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın peşine takıldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir yerde konakladı ve şöyle dedi:

"Bizi işte bu gecemizde hangi adam koruyacak, bekçilik yapacak?"

Bunun üzerine muhacirlerden (Ammar b. Yasir), ensardan da (Abbad b. Bişr) seslendiler ve dediler ki:

"Ya Rasûlallah! Biz." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"O halde boğazın ağzında bekleyiniz."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve sahabeler boğazın ağzına inmişlerdi. Abbad ve Ammar, boğazın ağzına doğru yola çıktıkları vakit Abbad b. Bişr, Ammar b. Yasir'e dedi ki:

"Gecenin hangi zamanında senin yerine bakmamı istersin; evvelinde mi, sonunda mı?" Ammar dedi ki:

"Evvelinde."

Bunun üzerine Ammar yattı ve uyudu. Abbad da namaz kılmaya başladı. Bu esnada öldürülen kadının kocası geldi. Abbad'ı gördüğünde onunda gözetleyici olduğunu anladı. Hemen yayını çıkardı ve bir ok attı. Atılan bu ok Abbad'a isabet etti. Abbad da onu çıkartıp bir kenara koydu ve namazına devam etti. Sonra ona diğer bir ok isabet etti. Bu kez o oku da çıkartıp bir kenara koydu ve ayakta sabit kaldı. Sonra ona üçüncü bir ok isabet etti. Abbad bu oku da çıkartıp bir kenara koydu. Sonra rükû ve secde edip arkadaşını uyandırdı ve şöyle dedi:

"Kalk! Hareket edemeyecek şekilde yaralandım."

Bunun üzerine o yerinden fırladı. O adam ikisini görünce fark edildiğini anladı ve kaçtı. Ammar, Abbad'ın vücudundaki kanı görünce dedi ki:

"Subhanallah! Sana ilk attığında beni uyandırsaydın ya!"

Abbad dedi ki:

"Kiraat ettiğim bir sure okuyordum. Onu bitirinceye kadar kesmek istemedim. Bana ok atmaya devam ettiği zaman rükû ettim ve sana bildirdim."

Allah'a yemin ederim ki, şayet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın bana emrettiği bu düşman hücumundan korkulan yerdeki nöbet görevini kaybetme korkum olmasaydı, elbette o sureyi kesmeden veya bitirmeden önce canımı çıkartacaktı."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

H. Ömer (r.a) 'nun Türebe'ye Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Hevazinlilerden dört oymağın; Cüşam b. Muaviye b. Bekir, Nasr b. Muaviye b. Bekir, Sa'd b. Bekir ve Sakif b. Münebbih b. Bekir b. Hevazın oğullarının, Medine'ye altı mil uzaklıktaki bir vadi olan Türebe'de toplanmış olduklarını haber aldı.

Hicretin yedinci yılı, şaban ayında Hz. Ömer'i otuz kişilik bir birliğin başına geçirerek Türebe'ye gönderdi.

H. Ömer (*radiyallahu anh*), Hilal oğullarından bir kılavuzla yola çıktı. Geceleri yürüdüler, gündüzleri gizlendiler. Hevazinliler İslam birliğinin kendilerine doğru gelmekte olduğunu haber alınca kaçtılar. (Mücahidler orada deve, siğir ve sair mallardan ele geçirilebilenleri ganimet olarak aldılar.)

H. Ömer (*radiyallahu anh*), Hevazinlilerin yurtlarında hiç kimseye rastlayamadığından Medine'ye dönmek üzere oradan ayrılıp Necid yolunu tuttu. Cedr nahiyesine geldiğinde kılavuz, H. Ömer'e:

"Has'am oğullarından başka bir topluluk daha vardır. Onları bırakıp gidecek misin? Onlar yurtlarındaki kuraklık yüzünden buralara kadar gelmişlerdir." dedi. H. Ömer (*radiyallahu anh*) :

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlarla çarpışmamı bana emretmedi. Tek hedefimin yalnız Türebe'de Hevazinlilerle çarpışmak olduğunu bildirdi." dedi ve Medine'ye döndü. **(Vâkidî-Meğazi)**

Beşir b. Sad'ın Merve Oğullarına Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin yedinci yılı, şaban ayında Beşir b. Sa'd'ı otuz kişilik bir birliğin başında Hendek Harbi'nde müşriklere yardım eden Mürre oğullarını cezalandırmak amacıyla Fedek'e gönderdi.

Beşir b. Sa'd, yolda davar çobanlarına rastladı. Mürre oğullarının nerede bulunduklarını sordu. Çobanlar:

"Onlar vadilerindedirler." dediler.

Gerçekten de o sırada, susuzluk yüzünden Mürre oğulları kışlık vadilerine çekilmiş bulunuyorlardı.

Beşir b. Sa'd, Mürre oğullarına ait bulabildiği davar, deve ve siğirleri Medine'ye doğru sürüp götürmeye başladı. Fakat çobanlardan birisi:

"İmdat! İmdat!" diye koşarak durumu Mürre oğullarına haber verdi. Mürre oğulları Medine'ye yönelen İslam birliğinin ardından çok sayıda adam gönderdiler. Geceleyin İslam birliğine baskın yaptılar. Sabah olunca ve Müslümanların okları tükeninceye kadar çarpıştılar. Sabahleyin hep birden Müslümanların üzerine saldırdılar.

Beşir b. Sa'd'ın arkadaşları şehit oldular. Ancak içlerinden kurtulup dönebilenler döndü. Beşir b. Sa'd olanca gücü ve hıncıyla çarpışa çarpışa yere baygın olarak düştü. Canlı olup olmadığını anlamak için ayak topuğuna vurdular. Kimıldamayınca ölmüştür diyerek bıraktılar. Mürre oğulları davar, deve ve sığırlarını geri çevirip yurtlarına döndüler.

İslam birliğinden sağ olarak Medine'ye gelebilenlerden, başlarına geleni Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ilk haber veren Ulbe b. Zeydül Harisi oldu.

Beşir b. Sa'd ise şehitler arasında akşama kadar kaldı. Akşam olunca canını dişine takarak Fedek'e ulaştı. Orada bir Yahudinin yanında günlerce kaldı. Yaraları iyileşince Medine'ye döndü.

(Vâkidî-Meğazi)

Galib b. Abdullah'ın Meyfea'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin yedinci yılı, Ramazan ayında Galib b. Abdullah el-Leysi'yi yüz otuz kişilik bir askeri birliğin başında, Medine yaylımındaki hayvanları yağmalamaya hazırlanan ve Muhammed b. Mesleme komutasındaki on kişilik bir keşif birliğini Zulkassa'da kuşatarak şehit eden (Gatafan'lılardan) Uval ve Abd-ı Salebe oğullarını cezalandırmak amacıyla Fedek'e gönderdi.

Küdr Gazvesi'nde esir alınıp Müslüman olunca da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tarafından azat edilen Yesar, mücahidlere kılavuzluk yaptı. Yesar, mücahidleri başka bir yoldan götürdü. Azıklar tükendi, mücahidler açlık sıkıntısı çekmeye, hurmaları sayı ile bölüşmeye başladılar.

Mücahidler bütün gece yola devam ettikten sonra kılavuz Yesar hakkında kötü zanna kapıldılar. Kendisinin gerçek ve sağlam bir Müslüman olmadığı evhamına kapıldılar. Sellerin oyduğu bir yere eriştiler. Yesar orayı görünce tekbir getirdi ve:

"Vallahi umduğunuzu elde ettiniz. Şu çukuru geçinceye kadar yola devam ediniz." dedi.

Mücahidler gizli bir duygu ve sezgi ile hiç konuşmadan ve ses çıkarmadan kara taşlık yerdeki tepeciğe kadar yürüdüler. Yesar, arkadaşlarına:

"Sesini o cemaate işittirecek kadar gür sesli bir adam olsa da gidip bağırsa, uygun görür müsünüz?" diye sordu. Galib b. Abdullah:

"Ey Yesar! Ben ve sen, ikimiz gidelim. Gizlenerek onları çağıralım." dedi.

Öyle yaptılar. Düşmanı gözleriyle görebilecekleri, halkın çobanlarının ayaklarının tıkırtısını, sağılan sütlerin sesini duyabilecekleri bir yere kadar sokuldular. Hemen mücahidlerin yanına döndüler ve sonra hep birlikte geldiler. Düşman kabilesine iyice yaklaştılar.

Birlik komutanı Galip b. Abdullah, mücahidleri öğütledi ve cihada teşvik etti. Kaçanları yakalamak için izlemekten, araştırmaktan nehyetti. Mücahidlerin aralarındaki antlaşmazlık ve kırınglıkları giderdi.

"Ben tekbir getirince siz de tekbir getiriniz." dedi ve hemen tekbir getirdi.

Mücahidler de hep birlikte tekbir getirdiler. Hep birlikte saldırdılar ve düşmanlarından karşılaştıklarını öldürdüler. Ele geçirebildikleri davar, deve ve sığırları Medine'ye doğru sürdüler, fakat hiçbir esir alamadılar.

(Vâkidî-Meğazi)

Beşir b. Sad'ın Cinab'a Gönderilmesi:

Hayber seferi sırasında kılavuzluk yapmış olan Eşca kabilesinden Huseyl b. Nüveyre Medine'ye gelmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona:

"Arkanda bıraktığın yerlerden ne haber?" diye sordu.

Huseyl şöyle dedi:

"Gatafanlıları Cinab'da toplanmış olarak bıraktım. Uyeyne onlara; "Siz mi bizim yanımıza gelirsiniz yoksa biz mi sizin yanınıza varalım" diye haber salmış. Onlar da; "Sen bizim yanımıza gel" diye haber göndermişler. Bunlar seni veya etrafındakilerden bazılarını öldürmek istiyorlar."

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ve Ömer (*radiyallahu anh*) 'u çağırarak durumu onlara anlattı. Her ikisi de:

"Beşir b. Sa'd'ı gönder" dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin yedinci yılı şevval ayında, Beşir b. Sa'd'ı bir sancak bağlayıp üç yüz kişiyle birlikte (Gatafan topraklarından) Cinab'a yolladı. Geceleri yürüyüp gündüzleri gizlenmelerini emretti. Onlarla beraber Huseyl de kılavuz olarak sefere katıldı.

Mücahidler Hayber'in altlarına kadar ilerlediler. Bu haber müşriklere ulaşınca sağa sola dağıldılar. Beşir b. Sa'd arkadaşlarıyla onların konak yerlerine geldiğinde, orada hiç kimseyi bulamadı; ele geçirdikleri hayvanlarla geri döndüler. Selah denilen yere geldiklerinde Uyeyne'nin casusuna rastlayıp onu öldürdüler.

Sonra Uyeyne'nin topluluğuna rastladılar. Uyeyne onlardan haberdar değildi. Birbirleriyle uzaktan uzağa çarpışmaya giriştiler. Uyeyne'nin topluluğu bozuldu. Mücahidler onların peşine düşerek iki kişiyi yakaladılar. Bu kişileri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirince ikisi de Müslüman oldular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onları serbest bıraktı.

Haris b. Avf, Uyeyne'ye, bozguna uğramış ve atı kendisini dörtlüğe götürürken:

"Dur!" diye seslendi. Uyeyne:

"Duramam. Arkamdan takip ediliyorum" diye karşılık verdi.

Haris, Uyeyne'ye:

"Senin hala durum ve tutumunu göz önüne alıp düşünme zamanın gelmedi mi? Muhammed, memleketler fethedip duruyor. Sen ise başka şeyler üzerinde duruyorsun" dedi. Haris şöyle dedi:

"Güneşin zevalinden geceye kadar orada bekledim, fakat hiç kimseyi göremedim. Zaten Müslümanlar onun peşine düşmediler. Ancak onun kalbine bir korku düşmüştü."

(Vâkidî-Meğazi)

Abdullah b. Sehl'in Hayber'de Öldürülmesi:

Abdullah İbn Sehl ile Mes'ud İbn Zeyd'in oğlu Muhayyisa (ev halkının ihtiyacı olan hurmayı almak amacıyla Hayber'e doğru) yola çıktılar. Hayber'e vardıklarında her biri kendi işleri için ayrıldı. Bir müddet sonra Muhayyisa, Abdullah İbn Sehl'i öldürülmüş olarak buldu ve onu defnetti.

Sonra Muhayyisa, kardeşi Huveyyisa, İbn Mes'ud ve Abdurrahman İbn Sehl Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldiler. Abdurrahman gelenlerin en küçüğü olduğu halde diğer iki arkadaşından evvel konuşmaya kalkıştı. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona hitaben:

"İlk sözü yaşlıya bırak" ihtarında bulundu.

Bunun üzerine Abdurrahman sustu, iki arkadaşı olayı anlattılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlarla konuştu. Onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Abdullah İbn Sehl'in öldürülmesini anlattılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara:

"Bu cinayetin Hayberliler tarafından işlendiğine elli defa yemin eder ve sahibinize (yani onun kan bedeli olan diyete yahut öldürmeye) **hak kazanır mısınız?"** teklifinde bulundu. Onlar da:

"Yanında bulunmadığımız ve görmediğimiz bir cinayet hakkında nasıl yemin ederiz?" diye çekindiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Öyle ise Yahudiler elli yemin ile isnat ettiğiniz cinayetten beraate girerler" buyurdu. Davacılar:

"Ya Rasûlallah! Kâfirler gürhunun yeminlerini nasıl kabul ederiz?" diye razı olmadılar. **(Müslim)**

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Adamınızı öldürdükleri sabit olursa onlar, ya onun kan bedeli olan diyetini öderler ya da hükmümüze boyun eğmekten kaçınmış, ahitlerini bozmuş ve bize karşı savaş açmış sayılacaklardır. Bu kendilerine bildirilsin!" buyurdu ve bunu, Hayber Yahudilerine böylece yazdı. **(Bûhari)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu durumu görünce (karışıklığı gidermek amacıyla) ölenin diyetini kendisi verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu cinayet davasını, İslamiyet'ten önceki çağlarda yürürlükte olan ve Kasame diye anılan muhakeme usulüne göre halletti ve bu usulü olduğu gibi bıraktı. **(Müslim)**

Ahrem b. Ebi'l Evca'nın Süleym Oğullarına Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin yedinci yılı, zilhicce ayında (Hayber yakınlarında Vadi'l Kura ve Teyma'da oturan) Süleym oğullarını İslam'a davet için Ahrem b. Ebi'l Evca'yı gönderdi.

Süleym oğulları adına casusluk yapan bir adam da bu askeri birliğin içinde bulunuyordu. Mücahidler Medine'den ayrıldıkları zaman, Süleym oğullarının casusu, kavminin yanına bunlardan önce geldi ve onlara elli kişilik askeri bir birliğin üzerlerine gelmekte olduğunu haber vererek onları uyardı.

Süleym oğulları çok sayıda asker topladılar ve çarpışmak için hazırlandılar. İslam mücahidleri onları, onlar da İslam mücahidlerini gördüler. Ahrem b. Ebi'l Evca gidip onları İslamiyet'e davet etti. Süleym oğulları:

"Senin davet ettiğin şey bize gerekmez" dediler.

İbn-i Ebi'l Evca'nın sözlerini dinlemediler. Müslümanlar ok yağdırmaya başladılar. Bir müddet oklarla çarpışıldı. Kendilerine yeni yardımcıları gelince, Süleym oğulları Müslümanları her taraftan kuşattılar ve ortalarına aldılar. Müslümanlarla çok şiddetli bir şekilde çarpıştılar. İslam mücahidlerinin hemen hepsi şehit oldu. Kumandan İbn-i Ebi'l Evca da ağır yaralar alarak şehitler arasına düştü. (Süleym oğulları onu öldü sanarak bıraktılar.)

Ahrem b. Ebi'l Evca (ve iki arkadaşı) ayılıp kendilerine gelince, şehitler arasından kalktılar ve yavaş yavaş Medine yolunu tuttular.

(Vâkidî-Meğazi)

KAZA UMRESİ SEFERİ (Hicri 7. Sene, Zilkade Ayı)

Sefer Hazırlıkları ve Çıkış:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hayber'den Medine'ye döndüğünde Rebiü'l evvel, Rebiü'l ahir, Cumadi'l evvel, Cumadi'l ahir, Receb, Şaban, Ramazan ve Şevval aylarında orada kaldı.

Bu arada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , müfrezeleri gazvelere gönderiyor ve seriyyeler düzenliyordu. Sonra zilkade ayında, müşrikler kendisini umreden menettikleri için onun yerine (bir sene sonra) aynı ayda kaza umresini yapmak üzere yola çıktı. Medine üzerine de Uveyf b. Ezbat ed-Dili'yi vali tayin etti.

Bu umreye Kısas (Kaziyye, Sulh) Umresi de denilir. Çünkü müşrikler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i hicretin altıncı senesinin haram ayı olan zilkadede Mekke'ye girmesini engellemişlerdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onlardan kısas aldı ve hicri yedinci sene içinde men edildiği haram ayda (Zilkadede) Mekke'ye girdi.

İbn-i Abbas'tan rivayet edildiğine göre:

"Allah bu konuda şu ayetini inzal buyurdu:

"Hurumat (ihramlar)ta kısas vardır." (Bakara: 194)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisiyle beraber daha önce men olunmuş Müslümanlarla birlikte bu umre için (Mekke'ye yola) çıktı. Mekke halkı bunu işittikleri zaman (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ashabını görmemek için) Mekke'den çıktı. (Dağlara gittiler) Kureyş kendi aralarında şöyle konuşuyordu.

"Muhammed ve onun ashabı güçlük, meşakkat ve şiddet içerisinde-
dir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kurban edilmek üzere altmış deve hazırladı. Naciye b. Cündüb el-Eslemi'yi kurbanlık develeri götürmekle görevlendirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyşlilerin yapabileceği saldırıya karşılık tedbir olarak 100 atlı süvari ile birlikte miğfer, zırh, gömlek ve mızrak gibi silahları Mekke dışında gizledi.

(Vâkidî-Meğazi)

Kureyş Müşriklerinin Telaşa Düşmeleri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Müslümanlarla birlikte telbiye ederek Zülhuleyfe'den ayrılp yollarına devam ettiler. Muhammed b. Mesleme, yanındaki süvari birliğiyle Merruzzahran'a vardı.

Merruzzahran, Mekke'ye yakınlığı bir merhale veya beş mil olan, bol sulu, hurmalık bir vadidir. Muhammed b. Mesleme, orada Kureyş müşriklerinden bazı adamlara rastladı. (Onlar, süvarilerle gelişinin sebebini Muhammed b. Mesleme'ye sordular.) Muhammed b. Mesleme:

"Bunlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in süvarileridir. İnşAllah, kendileri de yarın sabah bu yerde bulunacaklardır." dedi.

Onlar, Beşir b. Sa'd'ın yanında pek çok silahlar bulunduğunu görünce hemen gidip gördükleri süvarileri ve silahları, Kureyş müşriklerine haber verdiler. Kureyş müşrikleri de bundan çok korktular ve birbirlerine:

"Vallahi, biz hiçbir hadise çıkarmadık ki! Yazımıza ve antlaşmamıza da bağlıyız. Durum böyle iken, Muhammed ne diye ashabi ile gelip bizimle çarpışacak anlayamadık?" dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Batn'ı Ye'cec'e, ashabi, kurbanlık develeri ve silah yükleriyle birlikte oraya vardıkları sırada Kureyş müşrikleri, Mikrez b. Hafs'ın yanına Kureyşlilerden bazılarını katarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gönderdiler. Kureyş temsilcileri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le buluşunca:

"Ya Muhammed! Sen ne küçükken ne de büyüdükten sonra hıyanet edenlerden olmadın. Seni böyle tanıyoruz. Buna rağmen Harem'e, kavlaminin yanına böyle silahla mı gireceksin? Hâlbuki oraya, yolcu silahı olan kınlarına sokulu kılıçlar dışında, başka silahlarla girmemek şartını kabul etmiştin?" dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Yine de öyledir. Oraya, kınlarında sokulu kılıçlardan başkası ile girecek değiliz."

(Vâkidî-Meğazi)

Safa İle Merve Arasındaki Hervele'nin Sebebi:

Müşrikler Darü'n-Nedve yanında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ashabına bakmak için saf tuttular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mescide girince ridasıyla iltiba etti. (Ridasının bir tarafını sağ koltuğu altına diğer tarafını ise sol omzuna koydu) ve sağ pazusunu çıkardı. Sonra:

"Bugün kuvvet gösterip müşriklere dehşet veren kişiler, Allah'ın rahmetine mazhar olsun!" dedi.

Sonra rükundan başlayarak hervele yapmaya başladı. Onunla birlikte ashabi da hervele yapıyordu. Nihayet Kâbe onunla müşrikler arasında kaldığı zaman Rük-n-i Yemaniye'den başlayarak Rük-n-i Esved'e kadar yürüdü. Sonra aynı şekilde üç tavafta hervele yaptı. Geri kalan tavaflarda ise normal yürüdü.

İbn-i Abbas şöyle diyordu:

132 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Müslümanlar hervelenin kendilerine farz olmadığını zannediyorlardı. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) herveleyi ancak Kureyş'in Müslümanları zayıf görmeleri üzerine yapmıştı. Nihayet Veda Haccı'nı yaptığı zaman da herveleye devam etti ve böylece sünnet oldu."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sahabelerin Rasûlullah (s.a.s)'ı Korumaları:

Abdullah b. Ebi Evfa der ki:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte umre yaptığımız zaman Kâbe'yi tavaf etti. Onun yanında biz de tavaf ettik. Biz O'nu, Mekke'li müşriklerin ve onların akılsız delikanlılarının herhangi bir şeyle rahatsız etmelerinden koruduk."

(Bûharî)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ye'cec Vadisi'nde bulunan sahabelerinin de gelip umrelerini yapmaları için Müslümanlardan bazılarının, Ye'cec'deki silahları beklemeye gitmelerini emretti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu emri hemen yerine getirildi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Meymune İle Evlenmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) işte bu seferinde ihramlı iken Haris'in kızı (Cafer ve Abbas'ın baldızı) Meymune ile evlendi.

Onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e nikâhlayan da Abbas b. Abdulmuttalib idi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Mekke'den Çıkartılması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'de üç gün kaldı. Üçüncü gün ona Kureyş'ten bir grup ile Huveytib b. Abdu'l Uzza geldi. Kureyş, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke'den çıkartılması görevini ona vermişti. Şöyle dediler:

"Burada artık kalma vaktin sona ermiştir, buradan çık."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ben burada içinizde yeni evlendim. Sizin için yemekler yaptık, siz de hazır bulunsanız ve beni bıraksanız size ne olur ki?"

Onlar da dediler ki:

"Bizim senin yemeğini yemeye ihtiyacımız yoktur, çık bizim yanımızdan!"

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sa'd b. Ubade, onların Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı böyle sert ve kaba konuştuklarını görünce son derecede kızdı.

"Vallahi, O buradan ancak muahedeye uyarak rızası ile çıkar, gider. Yoksa zorla çıkıp gitmez" dedi.

Sa'd b. Ubade'nin bu sözleri üzerine, Huveytib b. Abdu'l Uzza ile Süheyl b. Amr sustular ve sindiler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gülümsedi. Sonra da:

"Ey Sa'd! Konak yerimizde kavmimizden bizi ziyarete gelenleri incitme" buyurdu. **(Vâkidî-Meğazi)**

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çıktı. Azatlı kölesi Ebû Rafi'yi Meymune'ye bakmak için kendisine vekil kıldı, o da onu Şerif'e (Tenim'e yakın bir yere) getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onunla orada gerdeğe girdi.

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zilhicce ayında Medine'ye doğru ayrıldı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

H. Zeyneb (r.a)'nın Vefatı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kızı Zeynep (*radiyallahu anhâ*) hicretin sekizinci yılının başında vefat etti. **(Vâkidî-Meğazi)**

Zeyneb (*radiyallahu anhâ*)'nın vefatına sebep; deve üzerinde hevdeç içinde Mekke'den Medine'ye hicret ederken, Kureyş müşriklerinden Hebbar b Esved'le, Fihri bir arkadaşı, Zituva'da devesini mızrakla vurmaları sonucu devesinden kayanın üzerine yuvarlanıp karnındaki çocuğunun düşmesiydi. Zeynep, akan kan yüzünden hastalandı ve vefatına kadar da bu hastalıktan kurtulamadı. **(İbni Abdu'l-Berr, İstiab)**

Amr b. El-As'ın Müslüman Olması:

Amr b. As der ki:

"Ben, Müslümanlıktan inatla yüz çevirici bir kimse idim. Bedir Savaşı'nda müşriklerle birlikte bulundum ve kurtuldum. Sonra Uhud Savaşı'nda bulundum ve kurtuldum. Sonra Hendek Savaşı'nda bulundum ve kurtuldum ve kendi kendime:

"Vallahi, Muhammed Kureyşlileri yenecektir" dedim.

Halkla düşüp kalkmayı azalttım. Vaht Mevkii'ndeki mallarımın başına döndüm, onlarla uğraşmaya başladım. Bunun için ne Hudeybiye'de, ne de yapılan Hudeybiye Antlaşması'nda bulundum. Antlaşmadan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye, Kureyşiler de Mekke'ye döndüler. Kendi kendime:

"Gelecek yıl, Muhammed ashabı ile birlikte gelip Mekke'ye girecektir. Artık ne Mekke, ne de Tâif benim için oturulacak bir yer değildir. Burarlardan çıkıp gitmekten daha iyisi yoktur" dedim.

İslamiyet'e büsbütün düşman kesildim. Bütün Kureyşliler Müslüman olacak olsalar da, ben hiçbir zaman Müslüman olmam sanıyordum.

(Vâkidî-Meğazi)

O zamanlar, insanlar içinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kadar kendisine kin ve hınç beslediğim hiç kimse bulunmadığı gibi, benim için bir fırsatını bulup O'nu öldürmekten daha güzel bir şey de yoktu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

"Hendek Savaşı'na katılan Ahzab ordusu ile birlikte Hendek'ten ayrıldığımız zaman, Kureyş'ten bazı adamları topladım. Onlar benim görüşüme katılır ve beni dinlerlerdi. Onlara dedim ki:

"Vallahi biliyorsunuz ki; ben Muhammed'in durumunu görüyorum. Hoşumuza gitmeyen bir şekilde yükseliyor. Ben böyle bir görüş içindeyim. Siz onun hakkında nasıl bir görüş içindesiniz?" dediler ki:

"Sen nasıl görürsen öyle." Ben de dedim ki:

"Necaşi'nin yanına gidip onun yanında olmayı uygun görürüm. Eğer Muhammed kavmimize galip gelirse, biz Necaşi'nin yanında oluruz. Çünkü onun elleri altında olmak, Muhammed'in elleri altında olmaktan daha iyidir. Eğer bizim kavmimiz galip gelirse, kavmimiz bizi tanıyor ve bizi biliyordur. Onlardan bize ancak hayır gelir." dediler ki:

"Hakikaten bu iyi bir görüştür." dedim ki:

"O halde ona hediye edeceğiniz şeyler toplayınız. Bizim yurdumuzdan ona hediye olunacak şeylerin en iyisi deridir."

Böylece onun için birçok deri topladık, sonra yola çıktık ve onun yanına geldik. Biz orada iken Amr b. Ümeyye Ed-Damri oraya geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu, Cafer ve arkadaşlarının durumları için Necaşi'ye göndermişti. O, Necaşi'nin yanına girdi, sonra oradan çıktı. Ben de arkadaşlarıma dedim ki:

"İşte bu Amr b. Ümeyye ed-Damri'dir. Necaşi'nin yanına girip ondan onu isteyeceğim. Şayet onu bana verirse, onun boynunu vuracağım. Bunu yaptığım zaman Kureyş onların yerine Muhammed'in elçisini benim öldürdüğümü anlayacaktır. Necaşi'nin yanına girdim ve ona secde ederek daha önce selam verdiğim gibi selam verdim. O da dedi ki:

"Merhaba arkadaşım! Bana memleketinden hediye getirdin mi?" dedim ki:

"Evet, ey melik! Sana hediye olarak birçok deri getirdim."

Hediyeleri ona uzattım, beğendi. Sonra kendisine dedim ki:

"Ey Melik! Ben senin yanından çıkan bir adam gördüm. O bizim düşmanımız olan bir adamın elçisidir. Onu bana ver de onu öldüreyim. Çünkü o bizim şerefli ve hayırlılarımızdan bazılarını öldürdü."

Bunun üzerine Necaşi gazaplandı, sonra elini uzattı ve burnuma vurdu, zannettim ki burnum kırıldı. Kendi kendime:

"Keşke yer yarılıysaydı da ondan uzaklaşmak için batsaydım." dedim. Sonra ona dedim ki:

"Ey Melik! Vallahi şayet bunun senin hoşuna gitmeyeceğini bilseydim onu senden istemezdim." Necaşi dedi ki:

"Demek Musa'ya gelen Namus-ı Ekber'in kendisine geldiği bir adamın elçisini öldürmek için sana vermemi istiyorsun! Öyle mi?" dedim ki:

"Ey Melik! Gerçekten o öyle midir?" dedi ki:

"Yazık sana ey Amr! Bana itaat et ve ona tabi ol. Çünkü vallahi o, elbette hak üzeredir ve ona muhalefet edenler üzerine elbette galip olacaktır. Aynı Musa'nın Firavn ve onun askerlerinin üzerine galip olduğu gibi." Ben:

"Acaba İslam üzere, onun için benim sana bey'atımı kabul eder misin?" dedim. O:

"Evet" dedi ve elini uzattı. Onunla İslam üzerine bey'atlaştım. Sonra arkadaşlarımin yanına gittim. Ve arkadaşlarımdan İslam'ımı gizledim.

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Müslüman olmak için yola çıktım. Halid b. Velid'e rastladım. Bu Mekke Fethi'nden biraz önce idi. O Mekke'den geliyordu. Dedim ki:

"Ey Eba Süleyman! Nereye gidiyorsun?" Halid dedi ki:

"Vallahi doğru yol göründü. Bu adam muhakkak nebidir. Vallahi müslüman olmaya gidiyorum, daha ne zamana kadar bekleyeyim?" dedim ki:

"Vallahi ben de başka bir şey için değil, ancak Müslüman olmak için geldim."

Böylece Medine'ye Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldik. Halid b. Velid öne geçti ve Müslüman olup bey'atlaştı. Sonra ben yaklaştım. Dedim ki:

"Ya Rasûlallah! Eski günahlarımin affolunması ve yaptıklarımin sayılmaması şartıyla bey'at ediyorum." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ey Amr! Bey'atlaş! Çünkü İslam önceden işlenen günahları siler. Hicret de kendisinden önceki günahları siler. (Hac da kendinden önceki günahları siler)."

Ben de onunla bey'atlaştım, sonra ayrıldım."

Osman b. Talha b. Ebi Talha da o ikisiyle birlikte idi. Onlar Müslüman oldukları zaman o da Müslüman oldu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Halid b. Velid'in Müslüman Olması:

Halid b. Velid şöyle dedi:

"Allah benim hayrımı dilediği zaman, kalbime İslamiyet sevgisini düşürdü. Beni hayrı ve şerri anlayacak hale getirdi. Kendi kendime:

"Ben, Muhammed'e karşı her savaş yerinde bulundum. Bulduğum her savaş yerlerinden dönüşümde aykırı ve yanlış bir iş üzerinde bulunduğumu ve Muhammed'in, muhakkak galip geleceğini hissediyordum.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bizden emin bir surette ashabına öğlen namazını kıldırıyordu. Üzerlerine birden baskın yapmayı düşündükse de gerçekleşmedi. Böyle olması da hayırlı oldu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), kalbimizden geçenleri sezmiş olmalı ki; ikinci namazını, ashabına salât-ı havf (korku halinde namaz) olarak kıldırdı. Bu, bana çok tesir etti. Kendi kendime:

"Bu Zat, her halde Allah tarafından korunuyordur" dedim.

Birbirimizden ayrıldık. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), süvarilerimizin bulunduğu taraftan sağa doğru yöneldi ve sağ taraftaki yoldan gitti. Hudeybiye'de Kureyşlilerle barış yapıp Kureyşliler onu, öğlen ile akşam vakti arasında geri çevirince:

"Geride ne ve hangi şey kaldı ki? Nereye, Necâşi'ye mi gideceğim? Hâlbuki o bile Muhammed'e bağlanmış bulunuyor. Ashabı da kendisinin yanında emniyet ve selamet içinde barınıp duruyorlar. Yoksa Heraklius'un yanına gideyim de dinimi bırakıp Hristiyan mı olayım? Ya da Yahudiliğe mi gireyim? Yahut kendilerine tabi olarak acemlerle birlikte mi oturayım?

Yoksa kavmimden sağ kalanlarla birlikte evimde mi oturayım?" diye kendi kendime söylendim, düşündüm, durdum.

Ben bu düşünceler ve tereddütler içindeyken, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kaza Umresi için Mekke'ye gelince ondan gizlendim. Kendisinin Mekke'ye girişini görmedim.

Kardeşim Velid b. Velid, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'le birlikte Kaza Umresi için gelip Mekke'ye girmişti. Beni arayıp bulamayınca bana bir mektup yazmış ve mektubunda şöyle demişti:

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHÎM.

"Allah'a hamd-ü sena ve Rasûlullah'a salât-ü selamdan sonra derim ki:

Doğrusu ben, senin İslamiyet'ten böyle tedirgin olman ve yüz çevirmen kadar şaşılacak bir görüş görmedim. Hâlbuki eğri yola gitmekten seni alıkoyacak bir aklın da var. Aklını kullansana!

İslamiyet gibi bir dini kim bilmez ve tanımaz olabilir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) seni bana sordu:

"Halid, nerededir?" dedi. Ben de:

"Allah onu getirir" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"O'nun gibi bir adam İslamiyet'i bilmez ve tanımaz olabilir mi? Keşke o, bütün savaş ve çabalarını Müslümanların yanında, müşriklere karşı gösterseydi... Bu kendisi için ne kadar hayırlı olurdu! Biz kendisini başkalarına tercih eder, üstün tutardık." buyurdu.

Ey kardeşim! En elverişli, en yararlı yerlerde kaçırmış bulunduğun fırsatlarda acele et!"

Bana kardeşimin bu mektubu gelince, gitmek için acele ettim. İslamiyet'e olan isteğim de arttı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in söyledikleri ise beni çok sevindirdi, ferahlattı. Uyurken rüyamda da çok dar, sıkıntılı ve kurak yerlerden, yemyeşil ve geniş bir yere çıktığımı görmüş-tüm.

"Bu rüya herhalde boş değil. Medine'ye varınca bunu Ebû Bekir'e anlatır, yorumlamasını isterim." dedim.

Gerçekten de Medine'ye vardığım zaman rüyamı ona anlattım. Ebû Bekir:

"Senin gitmiş olduğun yer, Allah-u Teâlâ'nın seni İslamiyet'e erdirmesi, kavuşturmasıdır. Daha önce içinde bulunduğun yerler ise, şirk ve müşriklik olan şeylerdir" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gitmek için derlenip toparlandığım zaman kendi kendime:

"Acaba Rasûlullah'a kadar bana kim arkadaş ve yoldaş olur?" dedim.

Safvan b. Umeyye'ye rastladım. Ona:

"Ey Eba Vehp! Sen, bizim içinde bulunduğumuz durumu hele bir göz önüne getir! Biz ancak bir azınlık ve yeğinti halindeyiz. Muhammed ise Araplara ve Arap olmayanlara galip gelmiştir. Muhammed'in yanına gidip ona tabi olsak olmaz mı? Çünkü Muhammed'in şerefi, bizim için de bir şereftir." dedim.

Safvan, bu teklifime, karşı koyulacak en sert şekilde karşı koydu ve:

"Kureyşlilerden benden başka hiç kimse kalmasa, yine de ona tabi olmam" dedi.

Birbirimizden ayrıldık. Kendi kendime:

"Bu kinci bir adamdır. Babası ve kardeşi, Bedir Savaşı'nda öldürüldüğü için kin güdüyordur" dedim.

İkrime b. Ebi Cehl'e rastladım. Ona da, Safvan'a söylediklerimin aynı-sını söyledim. O da bana Safvan'ın söylediği gibi söyleyince, ben de ona:

"Bari sana açtığım bu sırrı gizli tut, açığa vurma" dedim. İkrime:

"Onu, kimseye anlatmam" dedi.

Evime gittim. Hayvanımın hazırlanmasını emrettim. Hayvanıma bindim. Osman b. Talha ile yolda buluştum. Kendi kendime:

"İşte! O muhakkak bana yoldaş ve arkadaş olur. Nereye gittiğimi ona söylesem mi?" dedim. Fakat baba soylarından öldürülmüş olanları hatırlayarak, maksadımı kendisine açıklamayı uygun görmedim. Sonra, kendi kendime:

"Şu saatte hayvanımın üzerinde yola çıkmış iken böyle şeyleri düşünmeye ne gerek var" dedim ve olan biteni ona söyledim:

"Biz, ancak deliğinde sıkışıp kalan ve üzerine yukarıdan kova ile su dökülünce dışarı fırlamak zorunda kalan bir tilki durumundayız" dedim.

Ona da iki dostuma söylemiş olduklarımın benzerini söyledim. Osman b. Talha, teklifimi tereddütsüz hemen kabul etti ve şöyle dedi:

"Zaten ben Rasûlullah'a gitmek için hazırlanıyorum. İşte bineğim Fahhı, Munaha Vadisi'nde hazır!"

Onunla Ye'cec'de buluşmak üzere sözleştik. Eğer o benden önce gelirse orada durup beni bekleyecekti. Eğer ben ondan önce gelirim, orada durup onu bekleyecektim.

Ertesi gün seher vakti yola çıktık. Tan yeri ağarmadan Ye'cec'de buluştuk. Kuşluk vakti Hedde'ye ulaştık. Orada Amr b. As ile karşılaştık. Bize:

"Hoş geldiniz kavmim" dedi. Biz de ona:

"Sen de hoş geldin" dedik. Bize:

"Nereye ve niçin gidiyorsunuz?" diye sordu. Biz de:

"Sen niçin çıkıp gidiyorsun?" diye sorduk. O da tekrar bize:

"Ya siz niçin çıkıp gidiyorsunuz?" diye sordu Biz:

"İslamiyet'e girmeye ve Muhammed'e tabi olmaya gidiyoruz" dedik.

O:

"Beni getiren de budur." dedi. Bunun üzerine ben:

"Aklı başında olanlardan İslam'a girmeyen kalmadı. Vallahi biz böyle oturup duracak olursak, sırtlanların inlerinde yakalandıkları gibi Muhammed de bizi boyunlarımızdan tutup yakalayacaktır" dedim.

Hep birlikte yoldaşlık ve arkadaşlık ederek Medine'ye geldik. Harre Mevkii'nin arkasında develerimizi çöktürdük. Geldiğimiz Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verilince çok sevinmiş. Elbisemin en iyisini giydikten sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile görüşmeye hazırlanmıştım ki, kardeşim gelip beni buldu ve:

"Acele et! Çünkü Rasûlullah'a senin geldiğin haber verildi. Gelişin onu çok sevindirmiştir. O şimdi sizleri bekliyor." deyince yürümeyi hızlandırdım.

Huzuruna çıktığım zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bana gülümsüyordu. Yanına kadar varıp durdum. Kendisine Rasullük selamı ile selam verdim. Selamıma güler yüzle mukabele etti.

"Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına, senin de Rasûlullah olduğuna şahadet ediyorum." dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bana:

"Beri gel" buyurdu. Sonra da:

"Sana hidayet eden ve doğru yolu gösteren Allah'a hamdolsun! Senin akıllı olduğunu biliyor ve bunun er geç seni selamet ve hayra eriştireceğini umuyordum" buyurdu. Ben:

"Ya Rasûlallah! Sen benim haktan inatla uzaklaşmış olarak sana karşı açılan savaşların hepsinde bulunduğumu biliyorsun. Benim bu yoldaki günahlarımı bağışlayıp affetmesi için Allah'a dua et" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"İslamiyet, kendisinden önce işlenmiş günahları keser, atar" buyurdu.

"Ya Rasûlallah! Benim için bu duayı etsen?" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Allah'ım! Halid'in, kullarını senin yolundan çevirmek için gösterdiği bütün çabalarından dolayı meydana gelmiş bütün günahlarını bağışla" diyerek dua buyurdu.

Amr b. As'la Osman b. Talha da gidip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bey'at ettiler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına varışımız, sekizinci yılın safer ayında idi. Vallahi Müslüman olduğum günden beri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beni, mühim işlerde ashabinın hiç birinden ayırt etmedi."

(Vâkidî-Meğazi)

Osman b. Talha'nın Müslüman Olması:

Osman b. Talha şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kaza Umresi için Mekke'ye gelip girdiği zaman, Allah-u Teâlâ kalbimin önceki halini değiştirdi. Önceden içinde bulunduğumuz hali; iştmez, görmez, yarar ve zarar vermez, taştan yontulmuş putlara nasıl tapınıp durduğumuzu düşündüm.

Sonra da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le ashabına, onların gidişatlarına ve kendilerini dünyadan nasıl alıkoyduklarına baktım ve bunun tesiri altında kaldım. Kendi kendime:

"Şu kavmin amelinin karşılığı, öldükten sonra muhakkak sevap ve mükâfat olacaktır" dedim.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i Ebtah'taki konak yerine gitmek üzere Beni Şeybe kapısından çıkarken gördüğüm zaman, yanına varmayı ve elini tutup Müslüman olmayı istedimse de, bu benim için mümkün olmadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye dönmek üzere Mekke'den ayrıldıktan sonra ona gitmeyi tasarladım."

(Diyar Bekri, Hamis)

Sonra Halid ile Medine'ye gidip Müslüman oldum."

GAZVE VE SERİYYELER -3-

Galib b. Abdullah'ın Beni Mülevvahlara Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin sekizinci yılı safer ayında, Galib b. Abdullah'ı, (on dokuz kişilik bir askeri birliğin başında, Hendek Harbi'nde müşriklere yardım eden) Kadid'deki Mülevvah oğullarına gönderdi ve ona Mülevvah oğullarına ansızın baskın yapmasını emretti.

Mekis el-Cüheni söyle demiştir:

"Ben onun seriyyesinde bulunuyordum. Yola çıktık. Kadid'e geldiğimizde Haris b. Malik b. Bersa el-Leysi'ye rastlayıp onu yakaladık. Kendisi:

"Ben Müslüman olmak için geldim" dedi. Galib b. Abdullah ona:

"Eğer gerçekten Müslüman olmak için gelmişsen, bir gün bir gece bağlanmak sana zarar vermez. Yok, eğer bundan başka maksatla gelmişsen, sana karşı emniyette olmuş oluruz." deyip iple sıkıca bağlayarak (Süveyd b Sahr isimindeki) zenci bir adamı başında nöbetçi olarak bıraktı ve ona:

"Biz senin yanına gelinceye kadar onunla kal. Eğer sana karşı gelmeye kalkışırsa başını kes" dedi.

Sonra yolumuza devam ettik ve ikindiden sonra akşama doğru Kadid Vadisi'ne varıp orada konakladık. Arkadaşlarım beni gözcü olarak Mülevvah oğullarına gönderdiler. Orada bulunanları rahatça görebileceğim bir tepeciğe çıktım ve yüzüstü yattım. Bu sırada daha güneş batmamıştı. Onlardan bir adam dışarı çıkarak beni tepeciğin üzerinde yüzüstü yatarken gördü ve karısına:

"Şu tepeciğin üzerinde günün başında görmediğim bir karaltı görüyorum. Bir de sen bak; köpekler bazı kaplarını sürükleyip götürmüş olmasınlar" dedi.

Kadın baktı ve:

"Hayır! Vallahi kaplarımdan bir şey kaybolmadı." dedi. Adam:

"Bana yayımla birlikte oklarımı getir" dedi.

Kadın yayıyla birlikte iki oku kocasına getirdi. Adam bana bir ok atarak böğrüme saptı. Oku çıkarıp yere bıraktım, hiç hareket etmedim. Sonra bir ok daha attı ve onu da omzumun başına saptı. Onu da çıkarıp yere koydum ve hareket etmedim. Adam karısına:

"Vallahi oklarım ona isabet etmiştir. Eğer bir gözcü olsaydı hareket ederdi. Sabaha çıkınca oklarımı bul, getir! Köpekler onları dişleriyle çiğnemesin." dedi.

Onları bir müddet kendi hallerine bıraktık. Akşam olunca develeri gelmiş, onların sütlerini sağıp evlerine çekilmişler ve gecenin zifiri karanlığı gitmişti. Onlara ani bir baskın yapıp bizimle çarpışanları öldürdük. Deve ve sığırları sürerek geri döndük.

Onlardan biri imdat istemek için kabilelerine doğru gitti. Biz de hemen Haris b. Malik ve arkadaşlarına uğrayıp onları yanımıza aldık. İmdada gelenler bize doğru gelmeye başladılar. Onlar, karşı koyamayacağımız kadar çok kalabalıktilar. Bize o kadar yaklaştılar ki, onlarla aramızda sadece Kedid Vadisi kalmıştı.

Allah Azze ve Celle kendi katından bir sel gönderdi. Vallahi bundan önce hiç böyle yağmur görmemiştik. Hiç kimsenin geçemeyeceği şekilde sel geldi. Onlardan hiç kimse seli geçemedi. Sadece durup bize baktıklarını gördüm. Biz vadiyi geçip süratle ilerleyerek Müşellel Tepesi'ne sığındık. Artık bize yetişmeleri mümkün değildi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Galib b. Abdullah'ın Beni Mürrelere Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin sekizinci yılı sefer ayında, Galib b. Abdullah'ı, Hendek Harbi'nde müşriklere yardım ettikleri ve Beşir b. Sa'd'ın arkadaşlarını şehit ettikleri için Beni Mürrelerin üzerine gönderdi.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Beni Mürrelerin erkekleri, mücahidlerle savaştılar. Mücahidler onları istedikleri gibi kılıçtan geçirdiler. Beni Mürrenin kadın ve çocukları esir edildi. Birçok deve, sığır ve davar ele geçirildi. Her mücahide onar deve veya bir deveye on davar hesabıyla yüzer deve düştü.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Beni Mürreleri yurtlarından çıkarmak için iki yüz kişilik askeri bir birlik hazırladı ve Zübeyr b. Avvam'a:

"Beşir b. Sa'd'ın arkadaşlarının şehit edildikleri yere kadar git. Allah-u Teâlâ seni onlara muzaffer kılar, içlerinden hiçbiri sağ bırakma" buyurdu ve kendisine bir bayrak verdi.

142 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

O sırada Galib b. Abdullah, Kadid'deki Beni Mülevvahlara yapılan başarılı bir baskından dönmüştü. Medine'ye gelince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Zübeyr b. Avvam'a:

"Sen burada otur, kal." buyurdu.

(Zübeyr b. Avvam için bağladığı bayrağı Galib b. Abdullah'a verdi.) Onu, iki yüz kişinin başında Fedek'te Beni Mürrelere yolladı.

Üsâme b. Zeyd, Ebû Mes'udü's-sakafî, Ukbe b. Amr, Ucre, Huvayyisa b. Mes'ud ve Fedek'te Beni Mürrelerin elinden canını kurtaran Ulbe b. Zeyd de gönderilen bu birliğin içinde idiler.

İslam mücahidlerinin Fedek Seferi'nde paraloları; "Emit, Emit! (Öldür, öldür!)" sözü idi.

İslam mücahidleri Fedekte, Beşir b. Sa'd'ın ve arkadaşlarının şehit edildikleri yere kadar gittiler.

(Vâkidî-Meğazi)

Beni Mürrelere yaklaştılar. Galib b. Abdullah, Beni Mürrelerin konak yerlerini keşfetmek üzere Ulbe b. Zeyd'i on kişilik casus birliğinin başında ileri gönderdi.

Onlar, Beni Mürrelerden bir topluluğun konakladığı yeri keşfettiler ve sonra dönüp gördüklerini Galib b. Abdullah'a bildirdiler. Galib b. Abdullah, mücahidlerle birlikte Beni Mürreleri geceleyin gözle görebilecekleri bir yere kadar ilerledi ve orada bekledi. Beni Mürreler davarlarını sağdılar. Develerini sulayıp subaşına çöktürdüler. Kendileri de istirahataya çekildiler.

Galib b. Abdullah ayağa kalkıp Cenab-ı Hakk'a layık olduğu şekilde hamd-ü senada bulunduktan sonra şöyle dedi:

"Şimdi ben size; tek olan, ortağı ve dengi bulunmayan Allah'ın emirlerini yerine getirmeyi, yasaklarından sakınmayı, bana da itaat edip karşı gelmemeyi, hiçbir işte bana aykırı davranmamayı tavsiye ederim. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ancak rey ve görüş sahibi olmayan kişiye itaat edilmez; ona itaat eden de, bana itaatsizlik etmiş olur." buyurmuştur. Binaenaleyh siz ne zaman bana itaatsizlik ederseniz, Rasulünüze itaatsizlik etmiş olursunuz"

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Galib b. Abdullah konuşmasını bitirdikten sonra mücahidlere:

"Ey filan! Sen, filanla; ey filan! Sen, filanla arkadaş ve kardeşsin. Hiç kimse arkadaşından ayrılmayacak. Sizden biriniz yanıma dönünce ona:

"Arkadaşın filan kişi nerededir?" diye soracağım. Sakın "Ben bilmiyorum" demeyesiniz" diyerek mücahidleri birbirlerine arkadaş ve kardeş yaptı.

(Vâkidî-Meğazi)

(Mücahidler Beni Mürrelere baskın yapmak üzere hazırlandılar.) Beni Mürrelerin konakladığı yeri iyice gördüler. Beni Mürreler, deve ve sığırlarını sulayıp dinlenmeye başlamışlardı. Galib b. Abdullah, mücahidlere:

"Ben tekbir aldığım zaman siz de tekbir alınız" dedi. (Hemen tekbir aldı. Mücahidler de tekbir aldılar, kılıçlarını sıyırdılar. "Emit, Emit!" diye bağırarak sabahleyin erkenden baskın yaptılar.)

Beni Mürreli erkekler mücahidlere karşı koydular. Mücahidler de onları istedikleri gibi kılıçtan geçirdiler. (Beni Mürrelerden birçoğu öldürüldü.)

Beni Mürrelerin kadın ve çocukları esir edildi. Birçok deve, sığır ve davar ele geçirildi. Her mücahide onar deve veya bir deveye on davar hesabı ile yüzer davar düştü. Kumandan Galib b. Abdullah:

"Üsame b. Zeyd nerede kaldı?" diye sordu. Gecenin bir kısmı geçtikten sonra Üsame b. Zeyd geldi. Galib b. Abdullah onu çok ağır bir şekilde azarladı ve:

"Sana, ne dediğimi bilmiyor musun?" dedi. Üsame:

"Ben bana çok kızmış bir adamın peşine düştüm. Ona yaklaşıp kılıcımı kaldırdığım zaman "Lâ ilahe illallah" diyerek tevhid kelimesini söyledi" dedi. Galib b. Abdullah:

"Kılıcını kınına soktun mu?" diye sordu. Üsame b. Zeyd:

"Hayır! Vallahi boyun damarını kesmedikçe geri duramadım" dedi. Kumandan ve mücahidler:

"Vallahi sen buyrulmadığın kötü bir iş yaptın; Lâ ilahe illallah diyen bir adamı öldürdün!" dediler.

Üsame yaptığına çok pişman oldu. Elleri yanlarına düştü.

(Vâkidî-Meğazi)

Üsame b. Zeyd'in müşrik sanarak öldürdüğü kişi, Cüheynelilerin Huraka kolundan Mirdas b. Nehik'ti. Beni Mürrelerin müttefiki idi. (Mirdas b. Nehik'in, Fedek'te yerleşmiş Beni Mürrelerden olduğu da rivayet edilir.)

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Fedek halkından, başka kimse Müslüman olmamıştı. Galib b. Abdullah, İslam mücahidleri ile oraya gelince Fedeklilerin hepsi kaçmışlardı. Mirdas b. Nehik ise, Müslümanlığına güvenerek kaçmamıştı.

(Zemahşeri, Keşşaf)

Üsame b. Zeyd der ki:

"Adamı öldürdüğüm zaman içimde son derecede üzüntü duydum. Medine'ye gelinceye kadar üzüntümden yemek yiyemedim. (Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in yanına varınca hadiseyi kendisine haber verdik.) Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Ey Üsame! Demek sen, sana Lâ ilahe illallah demiş olan bir adamı öldürdün ha?" buyurdu.

"(Ya Rasûlallah! O, bunu silahtan korktuğu için söylemiştir.) Buna, öldürülmekten kurtulmak için sığınmıştır" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bari adamın kalbini de yarsaydın da, bu sözü doğru mu yoksa yalandan mı söylediğini de öğrenseydin!" buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Bunu bana o kadar çok tekrarlayıp durdu ki, keşke o gün yeni Müslüman olmuş, o günden önce Müslüman olmamış ve adamı ben öldürmemiş olsaydım" diye temenni ettim.

"Ya Rasûlallah! Ben artık Lâ ilahe illallah diyen kimseyi asla öldürmek üzere Allah'a yemin ediyorum" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Üsame! Benden sonra diyeceksin" buyurdu. Ben de:

"Senden sonra" dedim.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Üsame'ye:

"Onun kalbini yarıp da içine baktın mı?" diye sorduğu, Üsamenin de:

"Ya Rasûlallah! Onun kalbi ancak cesedinden bir et parçasıdır. Onu yarıp da içinden geçeni nasıl anlayayım?" dediği de rivayet edilir.

(Taberî, Tarih)

Ka'b b. Umeyr'in Zat-ı Atlah'a Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin sekizinci yılı rebiü'l evvel ayında Ka'b b. Umeyr'in kumandası altında on beş kişilik bir davet ve propaganda birliğini Şam topraklarından Zat-ı Atlah'a yolladı.

Zat-ı Atlah halkının casusu, İslam davet ve propaganda birliğini gördü ve halkına gelen Müslümanların sayıca az olduklarını bildirdi.

Beni Kudalılar atlar üzerinde geldiler. İslam davet birliği onları İslamiyet'e davet etti. Beni Kudalılar yapılan daveti kabul etmediler ve birlik üzerine ok yağdırmaya başladılar. Müslümanlar ok yağmuruna tutulduklarını görünce onlarla en şiddetli şekilde çarpışmaya başladılar ve sonunda şehit oldular.

Gecenin serinliği basınca şehitler arasından bir yaralı ayılarak güçlükle Medine'ye kadar gelip durumu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verdi. Beni Kudalıların bu tutum ve davranışları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e çok ağır geldi. Onlara, askeri bir birlik yollamaya niyetlendi. Fakat başka bir yere çekip gittiklerini haber alınca onları kendi hallerine bıraktı. (Şehitler arasından yaralı olarak kurtulup Medine'ye gelen sahabe Ka'b b. Umeyr idi.)

(Vâkidî-Meğazi)

Şüca b. Vehb'in Beni Amirlere Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin sekizinci yılı rebiü'l evvel ayında Bi'ri Maune'de Müslümanları şehit edenlere bir darbe indirmek amacıyla Şüca' b. Vehbü'l Esedi'yi yirmi dört kişilik bir birliğin başında (Mekke-Basra yolu üzerinde, Medine'ye beş gecelik uzaklıktaki) Siyy'de bulunan Hevaznilerden beni Amirlere gönderdi.

Beni Amirler, Siyy'in Rükbe nahiyesinde oturuyorlardı. Mücahidler geceleri yürüyüp gündüzleri gizlenerek hedeflerine ulaştılar. Şüca b. Vehb, baskından önce mücahidlerin önüne geçti. Kaçanların arkasına düşüp birliklerinden uzaklaşmamayı onlara sıkı sıkı tembih ve tavsiye etti.

Mücahidler sabahleyin Beni Amirlere konak yerlerinde gafil bulundukları sırada, her taraftan ani bir baskın yaptılar. Kaçamayan kadınları esir aldılar. Beni Amirlerin pek çok deve ve davarlarını ele geçirip Medine'ye döndüler. Mücahidlerin her birinin hissesine ya on beş deve ya da bir deveye on koyun hesabıyla yüz elli davar düştü. Bu askeri birliğin gidiş ve dönüşü on beş gece sürdü.

Esir edilip Medine'ye getirilen Beni Amir kadınları arasında güzel bir kız da bulunuyordu. Beni Amirlerden Medine'ye Müslüman bir heyet geldi. Onlar, esir kadınlar hakkında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile konuştular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onların yurtlarına geri çevrilmeleri için Şüca b. Vehb ve arkadaşları ile konuştu. Kadınlar Müslüman oldular ve adamlarına iade edildiler. Şüca b. Vehb, esir kadınlar arasındaki güzel bir kızı hissesine karşılık almıştı. Medine'ye gelen Beni Amir heyeti, kızı, Şüca b. Vehb'in yanında kalıp kalmamak hususunda serbest bıraktı. O da kalmayı tercih etti. **(Vâkidî-Meğazi)**

MUTE GAZVESİ **(Hicretin 8. Yılı, Cumadi'l-Ula Ayı)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zilhiccenin kalan günlerinde, muharrem, sefer ve rebiü'l-ahir aylarında Medine'de kaldı. Cumadi'l-ula ayında ise Şam'a (Haris b. Umeyr el-Ezdiyî) elçi (olarak) gönderdi. Fakat Belka' valisi (olan Şurahbil) elçiyi öldürttü.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (bundan dolayı çok kızdı ve) hicri sekizinci senede Cumadi'l-ula ayında, (Şam sınırlarında Belka' köylerinden bir köy olan) Mu'te'ye bir askeri birlik gönderdi. Onların başlarına da Zeyd b. Harise'yi tayin etti. Ve şöyle dedi:

"Eğer Zeyd'e musibet erişirse (öldürülürse) Cafer b. Ebi Talib orduya kumandan olsun. Eğer Cafer'e de bir şey isabet ederse Abdullah b. Revaha orduya kumandan olsun. Abdullah b. Revaha da öldürülürse Müslümanlar, aralarından münasip birisini seçsin ve onu kendilerine kumandan tayin etsinler!"

Bunun üzerine ordu teçhizatlandı ve çıkmak için hazırlandı. Onların sayısı üç bin kişi idi. Çıkma vakti geldiği zaman Müslümanlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in tayin ettiği kumandanlarıyla vedalaştılar.

Abdullah b. Revaha, yanındaki kumandan arkadaşlarıyla birlikte vedalaştığında ağladı. Onlar:

"Ey İbn-i Revaha! Seni ağlatan nedir?" dediler. O:

"Bakın; bende ne dünyaya, ne de onunla ilgili her hangi bir şeye karşı sevgi vardır. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in, Allah-u Teâlâ'nın kitabından bir ayet okuyup onda cehennemi zikrettiğini işittim:

"Sizden cehenneme uğramayacak yoktur. Bu, Rabbinin yapmayı üzerine aldığı kesinleşmiş bir hükmüdür." (Meryem: 71)

Ben bilmiyorum ki oraya uğradıktan sonra oradan nasıl çıkarım."

Sonra Müslümanlar giden orduya şöyle dediler:

"Allah size sahip olsun ve sizden kötülükleri bertaraf etsin ve sizi bize salihler olarak geri göndersin!" Buna cevaben Abdullah b. Revaha şöyle dedi:

"Fakat ben, Rahman olan Allah'tan bağışlanmayı, kanları fışkırtıp köpürten bir kılıç darbesiyle yahut ciğer ve bağırsakları kasıp kavuran bir kargı saplanmasıyla şehit olmak isterim. Kabrime uğrayanlar:

"Allah bu savaşçıya doğru yolu göstermiş, o da doğru yolu bulmuş" desinler."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Emir ve Tavsiyeleri:

Mücahidler Medine'den yola çıkacakları sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beyaz bir sancak bağlayıp Zeyd b. Harise'ye verdi.

Haris b. Umeyr'in öldürüldüğü yere kadar gitmesini ve orada bulunanları İslamiyet'e davet etmesini; Müslümanlığı kabul ederlerse ne ala, etmedikleri takdirde Allah-u Teâlâ'nın yardımına güvenerek onlarla çarpışmasını tavsiye etti.

Veda Yokuşu'na kadar mücahidlerle birlikte gitti. Veda Yokuşu'na varınca, orada durdu. (İbni Sa'd-Tabakât)

"Ben size, Allah-u Teâlâ'nın buyurduklarını yerine getirmenizi, yasakladıklarından sakınmanızı, Müslümanlardan yanınızda bulunanlara karşı hayırlı olmanızı, iyi davranmanızı tavsiye ederim.

Allah-u Teâlâ yolunda ve Allah-u Teâlâ'nın ismi ile gaza ediniz! Allah-u Teâlâ'yı tanımayanlarla çarpışınız!

Ganimet mallarına hıyanet etmeyiniz ve ahde vefasızlık göstermeyiniz. Küçük çocukları öldürmeyiniz.

Müşrik düşmanla karşılaştığınız zaman, onları üç şeyden birini yerine getirmeye davet et. Onlardan hangisine icabet ederlerse, icabetlerini kabul et. Onlardan elini çek.

Onları, yurtlarını muhacirler yurdu olan Medine'yle değiştirmeye davet et. Onlar davetine icabet eder, dediğini yaparlarsa muhacirlerin sahip olduğu haklara onların da sahip olacaklarını ve mücahidlerin mükellef bulunduğu vazifelerle onların da mükellef olacaklarını bildir.

Eğer Müslüman olup yurtlarında oturmayı tercih ederlerse, Müslümanlardan göçebe Araplar gibi olacaklarını ve onlar hakkında uygulanan ilahi hükmün kendileri için de uygulanacağını, harp ganimetinden kendilerine bir şey verilmeyeceğini ve ganimetten ancak Müslümanların yanında savaşmış olanların yararlanacağını bildir.

Eğer Müslüman olmaya yanaşmazlarsa onları cizye vermeye davet et. Onlardan bunu yapanlardan elini çek. Cizye vermeye de yanaşmazlarsa, Allah-u Teâlâ'nın yardımına sığınarak onlarla çarpış.

Eğer kuşattığın kale veya şehir halkı kendilerini Allah-u Teâlâ'nın hükmüne göre indirip teslim almanı senden isterlerse, onları Allah-u Teâlâ'nın hükmüne göre indirerek teslim alma. Ancak kendi hükmüne göre indirip teslim al. Çünkü sen Allah-u Teâlâ'nın onlar hakkındaki hükmüne isabet edip edemediğini bilemezsin.

Eğer kuşattığın kale veya şehir halkı senden kendileri için Allah-u Teâlâ'nın ve Rasulü'nün emanını isterlerse, sen onlara Allah-u Teâlâ ve Rasulü adına eman verme! Fakat kendi emanını, babanın emanını ve arkadaşlarının emanını ver. Çünkü siz, kendinizin ve babalarınızın verdiği eman sözünü bozacak olursanız, bu, Allah-u Teâlâ ve Rasulü adına vermiş olduğunuz eman sözünü bozmaktan, sizin için vebalca daha hafiftir." buyurdu. (Müslim)⁽⁴⁾

Rasûlullah (s.a.s)'ın Abdullah b. Revaha'ya Öğütleri:

Abdullah b. Revaha:

"Ya Rasûlallah! Bana ezberleyeceğim, aklımdan hiç çıkarmayacağım bir şeyi emir ve tavsiye buyur" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sen, yarın Allah-u Teâlâ'ya pek az secde edilen bir ülkeye varacaksın. Orada secdeleri, namazları çoğalt" buyurdu.

Abdullah b. Revaha:

"Ya Rasûlallah! Bana nasihatini artır" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah-u Teâlâ'yı daima zikret. Çünkü Allah'ı zikir, umduğuna ermende sana yardımcı olur" buyurdu.

(Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mücahidlerle vedalaştı.) Sonra İslam mücahidleri Medine'den ayrıldı. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Seniyyetül veda'da mücahidlerle vedalaştı.) Onlara:

"Haydi, Allah-u Teâlâ'nın ismiyle gaza ediniz!"

⁽⁴⁾ Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu sözünde kastettiği; İslam'da hakkında açık ve sabit hüküm bulunmayan, yani içtihadî olan meselelerdir. Eğer İslam'da hüküm açık olmayan bir mesele hakkında senden Allah'ın hükmünü isterlerse ve bu meselenin hükmünü içtihat yaparak vereceksen, onlara; verdiğin hükmün Allah'ın hükmü değil, senin içtihadın olduğunu bildir. Çünkü bu konuda Allah'ın gerçek hükmüne isabet edemeyip hata yapabilirsin.

Allah-u Teâlâ'nın ve sizin Şam'da bulunan düşmanlarınızla çarpışınız! Orada Nasranîlerin kiliselerinde halktan ayrılmış, kendilerini ibadete vermiş birtakım kimseler bulacaksınız. Sakın onlara dokunmayınız!

Onların dışında, başlarında şeytanların yuvalandıkları daha birtakım kimseler de bulacaksınız. Siz ne bir kadını, ne süt emen bir çocuğu, ne yaşlanmış bir piri faniyi öldürecek, ne bir ağaç yakacak veya kesecek, ne de bir ev yıkacaksınız" buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Şam Topraklarından Maan'a Varış:

Müslümanlar sonra yollarına devam ettiler ve Şam topraklarından Maan'a vardılar. Herakl'in Belka topraklarından Maan'a, Rumlardan yüz bin kişi ile indiği ve Lahm, Cüzam, Kayn, Behra ve Beli kabilelerinden yüz bin kişinin de onlara katılmış olduğunu haber aldılar.

Katılanların başlarında Beli'den İraşe kabilesinden Malik b. Zafile denilen bir adam vardı. Bu haber Müslümanlara gelince, Müslümanlar durumu düşünmek için Maan'da iki gece daha kaldılar. Şöyle dediler:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yazarız ve düşmanlarımızın adedini ona haber veririz. O da ya bize birlikler gönderir veya bize gereken emrini verir. Biz de bu emre itaat ederiz."

Bunun üzerine Abdullah b. Revaha Müslümanları cesaretlendirdi ve şöyle dedi:

"Ey kardeşlerim! Şüphesiz şu an hoşlanmadığınız şey muhakkak ki şehadettir. Hâlbuki siz şehadeti isteyerek yola çıkmıştınız. İnsanlarla ne sayı, ne kuvvet, ne de çokluk ile savaşıyoruz. Onlara ancak Allah-u Teâlâ'nın bize ikram ettiği bu dinle karşılık veriyoruz. İşte yürüyünüz! Bu yürüyüşünüz ancak iki iyilikten biri içindir:

"Ya galip geleceksiniz ya da şehit olacaksınız!" Müslümanlar:

"Abdullah b. Revaha doğru söylüyor." dediler ve savaşmaya hazırlandılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bizansla Yapılan Karşılaşma:

Müslümanlar ilerlediler. Belka sınırlarına vardıklarında Herakl'in Rumlardan ve Araplardan toplanan ordusuyla karşılaştılar. Sonra düşman yaklaştı. Müslümanlar Mu'te denilen bir köye doğru çekildiler. O köyün yanında iki ordu karşılaştı.

Müslümanlar savaş için hazırlandılar. Sağ kola Beni Uzre'den Kutbe b. Katade'yi, sol kola da ensardan Ubeyde b. Malik'i kumandan tayin ettiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Zeyd İbn-i Harise'nin Şehit Edilmesi:

Sonra iki ordu birbiriyle karşı karşıya geldi ve savaştı.

Zeyd b. Harise Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın bayrağıyla savaştı. Nihayet kâfirlerin mızraklarının arasında kan kaybederek şehit oldu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Cafer'in Emirliği ve Şehit Edilmesi:

Sonra sancak Cafer'e geçti. O, onunla savaştı. Savaşın içinde kurtulamayacak bir vaziyete düştüğü zaman, kızıl atından yere atladı ve atının ayaklarını kesti. Sonra kâfirler ile savaştı ve nihayet şehit edildi.

Cafer, İslam'da atının ayaklarını kesen Müslümanların ilki idi. (Cafer bunu, düşmanlarının o at üzerinde Müslümanlarla çarpışmamaları için yapmıştı.)

Cafer b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) sancağı sağ eliyle tuttu ve o eli ke-sildi. Sonra onu sol eliyle tuttu sol eli de kesildi. Sonra onu pazularıyla göğsüne alarak muhafaza etti. Rumdan bir adam gelerek onu bir vuruşla ikiye ayırdı. İşte bu halde otuz üç yaşındayken şehit edildi. Allah-u Teâlâ bunun sebebiyle ona, cennette dilediği gibi uçması için mükâfat olarak iki kanat verdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Abdullah İbn-i Revaha'nın Şehit Edilmesi:

Cafer (*radiyallahu anh*) şehit edildiğinde Abdullah b. Revaha (*radiyallahu anh*) sancağı aldı. Sonra atına binerek ilerledi. Atından inerken biraz tereddüt geçirdi.

Sonra atından indi. İndiğinde amcasının oğlu ona etli bir kemik getirdi ve şöyle dedi:

"Bunu ye kuvvetlen, çünkü sen bu günlerde çok yoruldun."

Abdullah (üç gündür hiçbir şey yememişti) eti onun elinden aldı ve ağzıyla ondan bir parça kopardı. Sonra insanların savaşma seslerini işitti ve şöyle dedi:

"Hala sen dünyadasın!"

Sonra o eti elinden atıp kılıcını eline aldı ve ilerledi. Savaştı nihayet şehit edildi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Halid İbn-i Velid'in Sancağı Alması:

Sonra sancağı Beni Aclan'ın kardeşi Sabit b. Akram aldı ve şöyle dedi:

"Ey Müslümanlar topluluğu! Sizden bir adam üzerine anlaşıңыз." Onlar da dediler ki:

"Sensin işte o adam." Sabit dedi ki:

"Ben bu işi yapabilecek değilim."

Bunun üzerine Müslümanlar Halid b. Velid üzerinde anlaştılar.

Halid bayrağı aldığıında saldırmaktan vazgeçti ve müdafaaya çekildi. Orduyu savaş meydanından uzaklaştırdı. Bunun üzerine karşı taraf da orayı terk etti. Nihayet herkes oradan ayrılıp uzaklaştı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Halid b. Velid sancağı alır almaz hücumla geçti. Düşmanlar da hücumla geçtiler. Halid b. Velid'in yerinden kımıldamadığını görünce şaşırdılar. Hücumla geçen Müslümanlar Rum topluluklarından bir topluluğu bozguna uğrattılar ve dağıttılar. (Bir hayli düşman öldürdüler.)

Sağ kol kumandanı Kutbe b. Katade, Hristiyan Arapların kumandanı Malik b. Zafile'yi mızrakla yaraladı. Sonra da boynuna kılıçla vurup başını gövdesinden ayırdı.

Düşman orduları yığın halinde hücumla geçince de Müslümanlar tutunamadılar, bozguna uğradılar. Şehit olanlar, şehit oldu.

(Vâkidî-Meğazi)

Halid İbn-i Velid'in Tedbiri:

Abdullah b. Revaha akşama doğru şehit olmuştu. Halid b. Velid geceyi geçirip ertesi günün sabahına çıkınca, mücahidlerin önde bulunanlarını arkaya, arkada bulunanlarını da öne, sağ yandakilerini sol yana, sol yandakilerini de sağ yana geçirdi.

Rumlar sabahleyin daha önce tanıdıkları o bayraklı, şekil ve kıyafetli Müslümanlardan başkaları ile karşılaşınca hoşlanmadılar ve:

"Her halde bunlara yardımcı kuvvetler gelmiş" dediler.

Böylece yüreklerine korku düştü ve bozguna uğradılar.

(Vâkidî-Meğazi)

(Müslümanlar, düşmanın maneviyatının sarsılmasından yararlandılar.) Halid b. Velid'in kumandası ve sancağı altında hücumla geçtiler ve düşmanı bozguna uğrattılar. (Bozguna uğrayan düşmana istedikleri gibi kılıç vurdular.) Daha önce görülmedik şekilde düşmanlardan pek çoğunu öldürdüler.

Halid b. Velid der ki;

"O gün benim elimde yedi kılıç parçalandı. Elimde geniş yüzlü bir Yemen palasından başka silah kalmadı" (Müslümanlar, düşmanlarından az çok ganimet de aldılar.)

(İbni Kesir-Sire)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Savaş Durumunu Haber Alması:

Müslümanların ordusu savaşa başladığında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Zeyd b. Harise sancağı aldı ve savaştı, nihayet şehit oldu. Sonra Cafer onu aldı, savaştı ve şehit oldu. (Şimdi o cennette yakuttan iki kanadıyla uçuyor)"

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sustu ve ensarın yüzleri değişti. Zannettiler ki; Abdullah b. Revaha'nın hakkında hoşlanmadıkları bir şey olmuş. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Sonra Abdullah b. Revaha sancağı aldı ve savaştı. Nihayet şehit oldu."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sözüne devam ederek:

"Rüyamda; onlar, altından tahtlar üzerinde cennette bana geldiler. Ben de Abdullah b. Revaha'nın tahtında iki arkadaşının tahtlarından farklı olarak bir eğiklik ve eğrilik gördüm" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Bu nedendir?" diye soruldu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"O ikisi tereddüt etmeden yürüdüler; Abdullah ise biraz tereddüt geçirdi, sonra yürüdü." (Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Abdullah b. Revaha'dan sonra sancağı Halid b. Velid aldı. (İşte! Şimdi tandır tutuştu, savaş kızıştı.)" buyurdu ve iki elini kaldırdı:

"Ey Allah'ım! O, Senin kılıçlarından bir kılıçtır. Ona yardım et" diyerek dua etti.

Halid b. Velid, mücahidleri düşmanların karşısından geri çekip Medine'ye döndürdü. (Taberî-Tarih)

Halid b. Velid Mu'te'den mücahidlerle birlikte Medine'ye dönüp gelirken, yolun üzerindeki bir köyün kalesine uğradılar. Kale halkı Mu'te'ye giderken, Müslümanlardan birisini öldürmüşlerdi. Kaleyi kuşattılar ve zorla ele geçirdiler.

Halid b. Velid, kale halkından olup kendileri ile çarpışan birçok kimseyi öldürdü. (Zürkani, Mevahibu'l-ledünniyye şerhi)

Mu'te haberini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ilk getiren zat, Ya'la b. Meniyye idi. Ya'la b. Meniyye, Mu'te Savaşı'nı ve sonucunu daha anlatmaya başlamadan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona:

"İstersen, onu sen bana haber ver. İstersen, onu ben sana haber vereyim?" buyurdu. Ya'la:

"Ya Rasûlallah! Sen bana haber ver" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mu'te'de, mücahidlerin başlarından geçen her şeyi Ya'la'ya vasıflarıyla birer birer haber verince, Ya'la:

"Seni hak din ve kitapla rasul olarak gönderen Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki; Sen, mücahidlerin hadiselerinden anlatmadık bir harf bile bırakmadın. Aynı buyurduğun gibi oldu." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah-u Teâlâ benim için yeryüzünü aradan kaldırdı da, onların savaş meydanlarını gözlerimle gördüm" buyurdu.

(İbni Kayyım, Za'dü'l-mead)

Rasûlullah'ın Cafer'e Üzülmesi:

Esmâ binti Umeyyâ şöyle dedi:

Cafer ve arkadaşlarına musibet eriştiği zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) benim yanıma geldi. Ben kırk rıtlı deri dibağlamıştım. Hamurumu yoğurmuştum ve oğullarımı yıkamış, onları kokulandırmış ve temizlemiştim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bana:

"Cafer'in çocuklarını bana getir." dedi.

Ben de onları getirdim. O da onlarla koklaştı ve gözlerinden yaşlar aktı. Ben dedim ki:

"Ya Rasûlallah! Babam ve anam sana feda olsun! Seni ağlatan nedir? Cafer ve arkadaşları hakkında sana bir haber mi geldi?" dedi ki:

"Evet, bu gün şehit edildiler."

Bunun üzerine bağırarak ayağa kalktım ve kadınlar benim yanıma toplandılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ailesine çıkıp gitti ve:

"Cafer'in ailesine yemek yapmayı ihmal etmeyiniz. Çünkü onlar ölümlerinden dolayı üzüntülüdürler" dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Abdullah b. Cafer der ki:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) benim ve kardeşimin başını okşarken, ben O'nun yüzüne bakıyordum. Gözlerinden süzülen yaşlar sakallından damlıyordu.

(Vâkidî-Meğazi)

Aişe (*radiyallahu anhâ*) dedi ki:

Zeyd b. Harise, Cafer b. Ebû Tâlib, Abdullah b. Revaha şehit olarak öldüklerinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın üzüntüsü yüzünden belliydi. Bu vaziyette otururken bir adam ona gelerek, Cafer'in hanımlarının Cafer (*radiyallahu anh*) öldüğü için yüksek sesle feryat ederek ağladıklarını haber verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) adama:

"Git, onların böyle yapmalarını engelle." dedi. Adam gitti. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e tekrar geldi.

"Vallahi ya Rasûlullah! Onları susturamadım" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Eğer susmazlarsa onların ağzına toprak dolduracağım." dedi. (Bûharî)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Cafer'in ev halkının yanına üç gün uğramadı. Onları kendi hallerine bıraktı. Sonra onların yanlarına vardı.

"Kardeşime ağlamayınız artık. Kardeşimin iki oğlunu bana getirin." buyurdu ve bizi kuş yavrusu gibi evine getirtti.

"Bana berber çağırınız" buyurdu. Berber çağrıldı ve gelip başımızı tıraş etti.

"Muhammed, amcamız Ebû Talib'e daha çok benziyordur. Abdullah ise, yaratıldığı fizik bakımından ve huycaya bana daha çok benziyordur" buyurduktan sonra, ellerini kaldırdı:

"Ey Allah'ım! Cafer'in ev halkına hayırla halef ol. Abdullah'ın sağ elini alışverişte mübarek ve verimli kıl" diyerek dua etti ve bunu üç kere tekrarladı. Annemiz gelince ona bunu anlattım. Çok sevindi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de kendisine:

"Sen, bu çocukların geçim ve bakımları hakkında hiç endişelenme! Dünyada ve ahirette onların velisi benim" buyurdu.

(Ahmed)

Seleb Toplayan Yemenlinin Durumu:

Avf b. Malik el-Eşcai (*radiyallahu anh*) şöyle dedi:

"Zeyd b. Harise ile birlikte Mute Gazvesine çıktık. Yemen'den yardıma gelenlerden bir kimse bana arkadaş oldu. Beraberinde kılıcından başka bir şeyi yoktu. Müslümanlardan bir adam bir deve kesti. Yemen'den yardıma gelmiş olan adam, onun derisinden bir miktar istedi, o da ona verdi. Yardıma gelmiş olan adam ondan deri kalkan gibi bir şey yaptı.

Yola devam ettik. Nihayet Rum birlikleriyle karşılaştık. Onların içinde eğeri altın yıldızla yaldızlanmış, dor bir atın üzerinde bir adam vardı. Silahı da altın yaldız ile süslenmişti. Bizanslılardan olan bu adam, Müslümanların peşine takıldı. Bunun üzerine yardıma gelmiş olan Yemenli, bir kayanın arkasında oturup ona pusa kurdu. Bizanslı onun yanından geçiyordu. Tam o sırada Yemenli, onun atının diz arkası kirişini kesti. Bunun üzerine at yere çöktü. O da hemen üzerine çıkıp Bizanslıyı öldürdü. Atı ile silahını aldı.

Allah-u Teâlâ Müslümanlara fetih ve zafer ihsan edince, Halid b. Velid, Yemenliye adam gönderip selbi (öldürdüğü adamın eşya ve silahlarını) elinden aldı. Ben doğru Halid'in yanına geldim ve ona:

"Ey Halid! Sen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in, selebin katile verilmesini hükmeyletiğini bilmiyor musun?" dedim. Oda:

"Evet, biliyorum. Fakat ben bu adamı seleb toplama kaygısına çok düşkün bir kimse olarak gördüm. " dedi. Ben dedim ki:

"Sen aldıklarını o adama mutlaka geri vereceksin veya bunu sana, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında öğreteceğim."

Halid b. Velid, onları geri vermemekte diretti.

"Biz (Medine'ye geldiğimizde), Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında toplandık ve ben Yemenlinin hikâyesini ve Halid'in yaptığını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e anlattım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Halid! Seni bunu yapmaya sevk eden şey nedir?" buyurdu. Halid b. Velid de:

"Ya Rasûlallah! Onu çok seleb alma kaygısı ve isteğinde gördüm." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Halid! Ondan aldığını, ona geri ver" diye emretti.

(Ebû Davud)

Sonra Halid, Avf'in yanına uğradı. Avf, Halid'in ridasını çektikten sonra Halid'e:

"Seni Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şikâyet edeceğimi söylediğim şeyi yerine getirdin mi?" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun bu sözünü işitti ve öfkelendi. Bunun üzerine:

"Ya Halid! Ona verme! Ya Halid! Ona verme! Sizler benim kumandanlarımı terk mi ediyorsunuz?"

Onlarla sizin meseleniz; develeri yahut koyunları gütmesi istenilip de bunları güden, sonra da onları sulamak için tam zamanını gözetleyen, vakti gelince de bu hayvanları bir havuz başına getiren kimseye benzer.

O sürüler havuzdan içmeye başladılar ve suyun durusunu içtiler de bulanığını geride bıraktılar. O suyun durusu sizindir, bulanığı da onlarındır."

(Müslim)

Mücahidlerin Medine'de Karşılanmaları:

Müslüman ordusu Medine'ye yaklaştığında, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve Müslümanlar onları karşıladılar. Çocuklar da koşarak onları karşıladılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Müslümanlar ile birlikte bineği üzerinde giderken şöyle buyurdu:

"Çocukları tutunuz ve onları bineklere bindiriniz ve Cafer'in oğlunu bana veriniz."

Bunun üzerine Cafer'in oğlu Abdullah ona getirildi. O da onu tuttu ve önüne bindirdi. Müslümanlar, askerlerine karşı toprak serpmeye başladılar ve şöyle diyorlardı:

"Ey firar ediciler! Allah yolundan firar ettiniz!" Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle buyurdu:

"Onlar firar edenler değildirler. Onlar, inşaAllah hamle yapacaklar."
(Siyer-i İbn-i Hişam)

GAZVE VE SERİYYELER -4-

Zatü's-Selasil Seriyyesi:

Hicretin sekizinci yılı cumadi'l-ahire ayında Kudaalılardan bir topluluğun Medine'yi kuşatmak üzere toplandıkları haberi ulaşınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Amr b. As'ı yanına çağırdı. Onun için beyaz bir sancak bağladı. Ayrıca ona siyah bir bayrak verdi. Sonra muhacirler ile ensarın ileri gelenlerinden üç yüz kişilik bir birlikle (Medine'den on günlük uzaklıkta bir yer olan Zatü's-Selasil'e) gönderdi.

Otuz atları vardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Beliy, Üzre ve Belkayn kabilelerine uğradığı zaman, ona buradaki kimselerden yardım almaya çalışmasını emretti.

Amr b. As'ın baba ve annesi, Beliy kabilesindendi. Bunun için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) göndereceği birliğin başına Amr b. As'ı geçirdi ve böylece onları ısındırıp yumuşatmak istedi.

Mücahidler gece yol alıp gündüz gizlendiler. Savaşmak istedikleri topluluğa yaklaştıklarında Amr b. As'a onların çok kalabalık oldukları haberi geldi. Bunun üzerine Rafi b. Mekis el-Cüheni'yi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gönderip yardım istedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) içlerinde Ebû Bekir ve Ömer'in de bulunduğu muhacirler ile ensarın ileri gelenlerinden iki yüz kişinin başına Ebû Ubeyde b. Cerrah'ı komutan tayin ederek ona yardıma gönderdi. Ona bir sancak verdi. Ebû Ubeyde'ye; Amr'a katılmasını, birlik ve beraberlik içerisinde olup ihtilaf etmemelerini emretti.

Ebû Ubeyde b. Cerrah, Amr b. As'ın karargâhına varınca imam olup halka namaz kıldırma istedi. Bunun üzerine Amr b. As:

"Sen benim yanıma ancak yardım için gelmiş bulunuyorsun. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) seni, bana sadece yardım etmek üzere gönderdi. Başkumandan benim. Sen bana imamlık yapmaya yetkili değilsin" dedi. Muhacirler:

"Hayır! Sen ancak kendi arkadaşlarının kumandanısın. O da kendi arkadaşlarının kumandanıdır." dediler. Amr b. As:

"Hayır! Sizler, ancak bize yardımcısınızdır." diyerek direndi.

Ebû Ubeyde b. Cerrah, güzel ve yumuşak huylu, dünya işlerinde uysallık gösteren, güçlük çıkarmayan bir zat idi. (Amr b. As'ın; "Sen ancak benim yardımcısın" diyerek direndiğini görünce:)

"Ey Amr! İyi bilesin ve mutmain olasın ki; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bana en son sözü:

"Arkadaşının yanına varınca birbirinize itaat edesiniz. Aranızda sakın antlaşmazlığa düşmeyesiniz" emir ve tavsiyesi olmuştur." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Eğer sen, bana itaat etmezsen, ben sana itaat ederek boyun eğeceğim" dedi. Amr b. As:

"Öyle ise ben senin kumandanınım! Sen de benim yardımcımsın" dedi. Ebû Ubeyde b. Cerrah:

"Senin yanında bulunacağım" dedi.

(Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* 'in emrine uyarak kumandanlığı Amr b. As'a bıraktı.) **(Siyer-i İbn-i Hîşam)**

Mücahidlerin vardıkları yer soğuk olduğu ve mücahidler kışa tutuldukları için odun toplayıp yakarak ısınmak istediler. Amr b. As ise onlara engel oldu. Amr b. As'ın bu davranışı, mücahidlerin çok ağırına gitti.

(Vâkidî-Meğazi)

Ömer *(radiyallahu anh)* , Ebû Bekir *(radiyallahu anh)* 'a:

"Amr b. As, halkın ateş yakmasına izin vermiyor. Onun halka yaptığı şeyi görmüyor musun? Yararlanmalarına nasıl engel oluyor?" dedi.

Ebû Bekir *(radiyallahu anh)* gidip Amr b. As'la konuştu.

(Zürkani, Mevahibu'l-ledünniyye şerhi)

Amr b. As:

"Sen, beni dinlemek ve bana itaat etmekle emrolundun değil mi?" diye sordu. Ebû Bekir *(radiyallahu anh)* :

"Evet" dedi. Amr b. As:

"Öyle ise emrolunduğun şeyi yap" dedi.

Ömer *(radiyallahu anh)* bunu işitince çok kızdı ve hemen yanına varıp ona çatmak istedi. Ebû Bekir *(radiyallahu anh)* ona engel oldu ve:

"Onu kendi haline bırak. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* onu, ancak savaşta üstün bilgisi yüzünden başımıza kumandan dikti" dedi.

Bunun üzerine Ömer *(radiyallahu anh)* sustu ve itaat etti.

(Halebî, İnsanu'l-uyun)

Mücahidler yola koyuldular. Kudaalıların memleketini geçip sınırlarına kadar vardılar. Bu yerin sonunda bir düşman topluluğuna rastladılar. Müslümanlar üzerlerine yürüyünce, o topluluk dağılarak kendi yurduna kaçtı. (Mücahidler, kaçışan halkı takip etmek istedilerse de, Amr b. As engel oldu.)

Amr b. As, selamete dönüşlerini ve gazalarında olup bitenleri haber vermek üzere Avf b. Malik el-Eşcai'yi Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* 'e gönderdi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Avf b Malik el Eşcai, Zatü's-selasil gazasında Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ve Ömer (*radiyallahu anh*) 'ya arkadaş olmuş, konak yerlerinde onlarla birlikte bulunmuştu.

Avf b. Malik bir gün ordugâha gitmiş, orada deve kesmek ve etlerini on parçaya ayırıp bölüşmek isteyen fakat bunu bir türlü beceremeyen bir topluluğa rastlamıştı. Kendisi bu işin çok ustası idi. Onlara:

"Bu devenin etini on parçaya ayırıp aranızda bölüştürmek karşılığında bana bundan bir parçasını verir misiniz?" dedi.

"Olur. Sana ondan bir parçasını verelim" dediler.

Avf b. Malik, eline iki büyük bıçak aldı. Deveyi kesti. Parçaladı ve aralarında bölüştürdü. Ondandır bir parçasını da kendisi alıp arkadaşlarının yanına getirdi. Pişirdiler ve yediler. Ebû Bekir'le Ömer (*radiyallahu anhum*), eti yedikten sonra:

"Ey Avf! Bu et sana nereden geldi?" diye sordular. Avf b. Malik hadiseyi anlatınca;

"Vallahi, sen bize bunu yedirdiğinle hiç de iyi etmedin" dediler ve yediklerini kustular. Bunu gören diğer mücahidler de onlar gibi yaptılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Zatü's-selasil seferine katılan mücahidler arasında Rafi b. Ebû Rafi et-Tai isminde bir kimse bulunuyordu. Rafi b. Ebi Rafi der ki:

"Ben, Hıristiyan dininde bulunan bir adamdım ve Sercis adıyla anıldım. Halka kılavuzluk eder, onlara şu kum yığınlarının yerlerini gösterirdim. Cahiliye devrinde deve kuşu yumurtalarının içine su koyar, kum yığınlarının bir köşesine sokardım. Beni arayıp bulmaya kimse güç yetiremezdi. Deve kuşu yumurtalarının içine koyduğum suların yanına gider, onları çıkarır, içerdim. Müslüman olduğum zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Amr b. As'ı gönderdiği Zatü's-selasil seferinde ben de bulunmuştum. Kendi kendime:

"Vallahi, ben kendime bir arkadaş seçeceğim" dedim ve Ebû Bekir'i arkadaş edindim. Hep onun yanında bulunuyordum. Kendisinin üzerinde Fedek işi kaim bir harmani abası vardı. İnip konakladığımız yere onu serer, hayvanımıza bineceğimiz zaman onun uçlarını dikenle iliştip elbise yerine üzerine giyerdi. Bunun için kendisine Abalı denirdi. Kafileyile dönüp Medine'ye yaklaştığımız sırada:

"Ey Eba Bekir! Allah-u Teâlâ'nın, senin arkadaşlığını bana yararlı kılması için bana bazı öğütler ve bilgiler verir misin?" dedim. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*):

"Benden sormamış olsan bile sen şunları muhakkak yapmalısın:

- 1 - Allah'a ortak koşma,
- 2 - Namazı kıl,
- 3 - Zekâtı ver,

4 - Ramazan orucunu tut,

5 - Şu Beytullah'ı haccet ve umre yap,

6 - Müslümanlardan iki kişinin bile başına geçmek arzusunda bulunma. İşte sana bunları emir ve tavsiye ederim" dedi. Ben de:

"Ey Eba Bekir! Vallahi, ben hiçbir zaman Allah'a ortak koşmayacağımı umarım. İnşAllah, namazı da hiçbir zaman bırakmayacağım. Malım olursa, inşAllah onun zekâtını da veririm. İnşAllah Ramazan orucunu da tutacak ve hiç bırakmayacağım. Haccı da gücüm yeterse, inşAllah yapacağım.

İnsanların başına geçmeye gelince, ey Eba Bekir! Görüyorum ki; halk, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ve insanların katında ancak bununla şerefleniyorlar. Sen ise beni ondan nehyediyorsun?" dedim. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) :

"Sen benden görüşümü sordun, öğüt istedin. Ben de sana görüşümü anlatmaya çalıştım. Sana, şunu da haber vereyim:

Yüce Allah, Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i şu İslam dini ile rasul gönderdi. O da, bu din uğrunda olanca gücüyle çalıştı. Nihayet halk isteyerek veya istemeyerek ona girdiler. Girince de Allah-u Teâlâ'ya sığınmış, O'nun komşuluğuna ve himayesine girmiş oldular. Sakın Allah-u Teâlâ'nın komşuları hakkındaki ahdini bozayım deme! Allah-u Teâlâ ah-dini bozanları takip eder. Allah-u Teâlâ'nın, komşusundan dolayı gazabı ise çok şiddetlidir." dedi.

Sonra yanından ayrıldım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat ettikten sonra Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) halkın başına getirildiği zaman yanına vardım ve ona:

"Ey Eba Bekir! Sen beni, Müslümanlardan iki kişinin bile başına geçmekten nehyetmemiş miydin?" diye sordum. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) :

"Evet! Ben bu sözümün üzerinde duruyor, seni şimdi bile ondan nehyediyorum" dedi.

"Ya seni halkın işini üzerine alıp yürütmeye sürükleyen şey nedir?" diye sordum. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) :

"Muhammed ümmetinin ihtilaf ve tefrikaya düşüp helak olmalarından korktum. Bunun için bana tevdi ve emanet ettikleri vazifeden kaçmak, kurtulmak yolunu bulamadım" dedi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Yolda, çok soğuk bir gecede Amr b. As ihtilam oldu. Arkadaşlarına:

"Siz bana ne dersiniz? Vallahi ben ihtilam oldum. Eğer bu soğukta gusleder, yıkanırsam helak olurum" dedi.

Su getirip taharetlendi. Abdest aldı. Gusûl yerine de teyemmüm yaptı. Kalkıp arkadaşlarına sabah namazını kıldırdı. **(Vâkidî-Meğazi)**

Medine'ye dönüp geldikleri zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ashabına:

"Amr'ı nasıl buldunuz" diye sordu. Sahabeler onu hayırla andıktan sonra:

"Ya Rasûlallah! Cünüp olduğu halde bize namaz kıldırды" dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) haber saldı, Amr b. As'ı yanına çağırtdı. **(Zehebi, Siyeri Alamu'n-nübela)**

Gelince, kıldırmış olduğu namazı sordu. Amr b. As:

"Seni hak ve gerçek dinle rasul olarak gönderen Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki, gusletseydim ölürdüm. Ben hiçbir zaman soğuşun öylesini görmemişimdir. Yüce Allah-u Teâlâ:

"Kendinizi öldürmeyiniz. Şüphesiz Allah size karşı çok merhametlidir." (Nisa: 29) buyuruyor" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) güldü. **(Vâkidî-Meğazi)**

Amr b. As'ın, Müslümanlara ateş yaktırmaması ve düşmanları takip ettirmemesi hakkında yapılan şikâyet üzerine de:

"Ey Allah'ın Rasulü! Müslümanlar az idiler. Düşmanın onları az görmelerinden korktum. Düşmanları takip etmekten de onları nehyettim. Çünkü onlar için pusu kurulmuş olmasından, kendilerinin pusuya düşürölmelerinden korktum" dedi.

Amr b. As'ın bu davranışı da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hoşuna gitti. **(Zehebi, Siyeri Alamu'n-nübela)**

Amr b. As der ki:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beni, askeri bir birliğin başında Zatü's-selasil'e göndermişti. Askeri birliğin içinde Ebû Bekir ve Ömer de bulunuyordu.

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında benim yerim daha üstün olmasa, her halde beni, Ebû Bekir ve Ömer'in başına kumandan dikerek göndermezdi" diye içimden geçirdim. **(İbni Kesir-Sire)**

Hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına varıp:

"Ya Rasûlallah! Halkın sana en sevgilisi hangisidir?" diye sordum.

"Aişe'dir" buyurdu.

"Erkeklerden kimdir?" diye sordum.

"Aişe'nin babasıdır" buyurdu.

"Ondan sonra kimdir?" diye sordum.

"Ondan sonra, Ömer'dir" buyurdu.

Birtakım erkeklerin isimlerini daha saydı. (Beni en sonraya bırakmasından korkarak kendi kendime; "Artık bu sorumu tekrarlamayayım" dedim ve) sustum. **(Bûharî)**

Ebû Katade'nin Deniz Sahiline Gönderilmesi -Habat Seferi:-

Ebû Ubeyde b. Cerrah'ın Habat Seferi, hicretin sekizinci yılında receb ayında vuku bulmuştur.

Habat; deniz sahilinde, Kudaa kabilelerinden Beni Cüheynelilerin yurdu olup Kureys ticaret kervanlarının Şam yolu üzerindeki uğrak yeri idi.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Cabir (*radiyallahu anh*)'dan şöyle rivayet edilmiştir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) üç yüz kişilik bir süvari birliği ile bizi sefere gönderdi. Komutanımız Ebû Ubeyde b. Cerrah idi. Kureys'in kervanını gözetlemek (ve Zatı Atlah'da şehit edilen İslam propaganda birliğinin intikamını almak) için gidiyorduk.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), mücahidlere yol azığı olarak bir dağarcık dolusu hurma verdi. Yanlarında bundan başka hurma yoktu. Mücahidler azıklarını omuzları üzerinde taşıyorlardı. (Ebû Ubeyde b. Cerrah, yolda her gün mücahidlere birer avuç hurma dağıtıyordu. Fakat sonra, birer birer sayıp vermeye başladı.)

Hurma tükenmeye yüz tuttuğu zaman mücahidlerden her birine günde birer hurma verdi. Yolda azık tükenmeye başlayınca Ebû Ubeyde b. Cerrah, askerlere, yanlarında ne kadar azık varsa getirmelerini emretti. Getirilen azıkları bir iki kapta topladı. Onları, mücahidlere her gün azar azar dağıttı; o da tükenmeye başlayınca birer birer dağıttı.

Mücahidler her gün aldıkları birer hurmayı küçük çocuğun emişi gibi emiyor, sonra da üzerine su içiyorlardı. Bu onların günlük tek gıdalarıydı. Öyle bir an geldi ki, bir tek hurmayı dahi bölüşmek zorunda kaldılar. (Nihayet o da bitti.) Bundan sonra onun yokluğunun da acısını çekmeye başladılar.

Başımıza büyük bir açlık felaketi gelmişti. Bizler habat (denilen selem ağacı cinsinden dikenli bir ağacın yapraklarını) yedik. Bu yüzden bu sefere Ceyş'ül-Habat (yaprak askerleri) denildi.

Yiyecek bir şey kalmayınca bir adam (Kays b. Sa'd b. Ubade) üç deve kesti. Sonra üç deve daha kesti. Arkasından üç deve daha kesti. Daha sonra Ebû Ubeyde onu bundan alıkoydu. Derken deniz, bizim için sahile anber denilen bir balık atıverdi. Biz bunun etini on beş gün yedik. Balığın yağıyla yağlandık ve nihayet vücutlarımız semizleşti gücümüz yerine geldi.

Ebû Ubeyde balığın kaburga kemiklerinden ikisini aldı (ve diktirdi). Askerler arasındaki en uzun boylu kimseyi ve en yüksek deveyi aradı. Adamı devenin üzerine bindirerek kemiklerin altından geçirdi. Balığın etinden yol için pastırma hazırladık. Medine'ye döndüğümüzde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip bu olayı anlattık.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buyurdu ki:

"O, Allah-u Teâlâ'nın sizler için denizden çıkardığı bir rızıktır. Yanınızda o etten bir parça varsa bize de yediriniz, olmaz mı?"

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bir parça gönderdik, o da bunu yedi.

(Bûharî, Müslim)

(Kays, develeri kesmek isteyince) Ömer'le Kays arasında ileri geri sözler söylendi. Kays Ömer'e karşı çok sert ve ağır konuştu. Kays, Cüheni'den aldığı develeri üç yerde üç gün kesip etini askerlere dağıttı.

Dördüncü gün yine develeri kesip etini askerlere dağıtmak istediği zaman, Kumandan Ebû Ubeyde b. Cerrah, Ömer'le birlikte Kays'ın yanına gitti ve:

"Artık bunları kesmemeni sana tavsiye ederim. Çünkü senin bunları ödeyecek şahsi bir malın yoktur. Yoksa sen taahhüdünü yerine getirmek mi istiyorsun?" dedi. Kays b. Sa'd:

"Ey Eba Ubeyde! Babam Ebû Sabit halkın borcunu öder, yorulanların yük ve ağırlıklarını taşır, açlık zamanlarında yemekler yedirir dururken, benim, Allah-u Teâlâ yolunda cihada çıkmış bir cemaat için borçlanılan on deve yükü hurmayı ödemeyeceğimi mi sanıyorsun?" dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Mücahidler, Kays b. Sa'd'ın açlıkla karşılaşan askerler için develer satın alıp boğazladığını anlattılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Cömertlik, zaten bu hanedanın haslet ve adetlerindendir" buyurdu.

(Taberî-Tarih)

Ebû Katade'nin Hadıra'ya Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin sekizinci yılı şaban ayında, Ebû Katade'yi on beş kişilik askeri bir birliğin başında Necid'de Muharriplerin yurdunda oturan Beni Gatafanların üzerine gönderdi.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Gönderirken onlara:

"Geceleri yürüyünüz. Gündüzleri gizleniniz. Dağınık düzenle dört taraftan kuşatarak Gatafanlara birden baskın yapınız. Kadınları ve çocukları öldürmeyiniz" buyurdu.

Yola çıktık. Beni Gatafanların nahiyesine vardık. Ebû Katade orada bize bir konuşma yaptı. Allah-u Teâlâ'nın buyruklarını yerine getirmemizi, yasakladıklarından sakınmamızı tavsiye etti. Herkesi ikiye arkadaş yaptı.

"Ölmedikçe hiç kimse arkadaşından ayrılmayacak. Bana dönünce onun hakkında bilgi verecek. Arkadaşından sorulduğu zaman; "O'nun hakkında benim bilgim yok" demeyecektir.

Ben tekbir getirdiğim zaman, siz de tekbir getireceksiniz. Ben hücum ettiğim zaman, siz de hücumata geçeceksiniz. Kaçan düşmanları yakalamak için artlarına düşüp birlikten uzaklaşmayacaksınız" dedi.

Gatafanlıların konak yerlerini öğrendik. Gatafanlılara hücum etmek istediğimiz sırada konak yerinden bir adamın:

"Ey Hadıra!" diye bağırdığını işittim. (Ben bunu, onların ellerinden Hadıra'yı alacağımıza yordum.)

"Her halde ganimet elde edeceğiz. Ben de artık evlenebilecek, karımla bir araya gelebileceğim" dedim.

Onlara geceleyin vardık. Ebû Katade kılıcını sıyırdı. Biz de kılıçlarımızı sıyırdık. Ebû Katade tekbir getirdi, biz de tekbir getirdik. (Kumandanımız hücumata geçti, biz de hücumata geçtik.) Beni Gatafanların konak yerindeki büyük bir topluluğa saldırdık. Onların savaş erleri de bizimle çarpışmaya başladılar. İçlerinden uzun boylu bir adam kılıcını sıyırp parlatarak geri geri gidiyor ve:

"Ey Müslüman! Cennete gel, cennete!" diyordu. Onun ardına düştüm.

Adam yine; "Cennete gel, cennete!" diyor ve bize hakaret ediyordu. Arkadaşım:

"Uzaklaşma! Kumandanımız, kaçanı kovalamaktan bizi menetmiştir. Yahu! Nereye gidiyorsun? Vallahi Ebû Katade'nin yanına gittiğimde, seni benden sorduğu zaman bu yaptığını ona haber vereceğim" diyerek sesleniyordu.

Adama yaklaştım, yetiştim. Bir ok atıp onu arkasından vurdum. Beni görünce:

"Ey Müslüman, cennete yaklaş!" dedi. (Yanına yaklaşmadım.) Ona bir ok daha attım. Adam ölü olarak yere düştü. Onun kılıcını aldım.

Ebû Katade'nin yanına varmadan önce arkadaşım ile buluştum. Ona:

"Kumandanım beni sordu mu?" diye sordum.

"Evet! Bana ve sana çok kızdı" dedi.

Ganimetlerin bir araya toplandığını, Beni Gatafanlardan saldıranların hepsinin öldürüldüğünü haber verdi.

Ebû Katade'nin yanına vardım. Beni çok kötü azarladı. Ona bir adamın ardına düşüp gittiğimi, onun söylediklerini, kendisini nasıl öldürdüğümü birer birer haber verdim. Ganimet olarak alınan deve ve davarları sürdük. Esir alınan kadınları hayvanlara bindirdik. Kınlarına sokulu kılıçları devenin semerine astık. (Medine'ye yöneldik.) Katranlaşmış devemde, (genç güzel) bir kadın vardı. Sanki bir ceylandı. Sık sık arkasına dönüp bakıyor, ağlıyordu. Ona:

"Niçin böyle bakıyor, aranıyorsun?" dedim.

"Eğer sağ kalmışsa, bizi sizden ancak kendisinin kurtarabileceği adamıma bakıyorum" dedi.

Kastettiği adamın, benim öldürdüğüm adam olduğunu düşündüm.

"Vallahi onu ben öldürdüm. Kendisinin kınında sokulu kılıcı da işte burada, devenin semerinde asılı duruyordur" dedim. (Ben bunu söyleyince) kadın:

"Bu, vallahi onun kılıcının kınıdır. Doğru söylüyorsan, kınından sıyr da kılıcını da göreyim?" dedi.

Kılıcı alıp kınından sıyırdım. Kadın, onun, kocasının kılıcına benzediğini görünce umudunu kesip ağlamaya başladı. Ganimet aldığımız deve ve davarları sürüp Medine'ye getirdik. Hadıra Gazası'ndan dönünce, ganimet malları bizlere bölüştürüldü. Herkesin payına on ikişer deve düştü. Allah-u Teâlâ'nın bana nasip ettiği bu malla nişanlımla evlendim, onunla bir araya geldim.

Hadıra'da ganimet olarak alınan mallar, iki yüz deve ile bin (veya iki bin) davardı. Ganimetin beşte biri ayrıldıktan sonra kalan beşte dördü mücahidler arasında bölüştürüldü. Her hisseye on ikişer deve ile bir deve karşılığı on davar düşmüştü. Beni Gatafanlardan ayrıca esirler de alınmıştı. Esirler arasında dört de kadın vardı. (Bunlar, Beni Gatafanların eşraf ve ileri gelenlerinin kadınları idiler.) Esirler arasında çocuklar, kız ve oğlanlar da vardı.

Esirler mücahidler arasında bölüştürüldüğü zaman, Ebû Katade'nin hissesine güzel bir kadın düştü. Mahmiyye b. Cez'üz-zübeydi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gelerek:

"Ya Rasûlallah! Ebû Katade'nin hissesine güzel bir kadın düşmüş. Sana Allah-u Teâlâ'nın nasip edeceği ilk ganimetten bana bir kadın vermeyi va'd etmiştin" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Ebû Katade'ye haber gönderip:

"Senin hissene bir kadın mı düştü?" diye sordu. Ebû Katade de:

"Esir kadınlardan bir kadını ganimetin beşte biri çıkarıldıktan sonra kendim için almıştım." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onu bana bağışla" buyurdu. Ebû Katade:

"Olur ya Rasûlallah!" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o kadını Ebû Katade'den alarak Mahmiyye b. Cezü'z-zübeydi'ye verdi. (Hadıra Seferi on beş gece sürdü.)

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Katade'nin İdam'a Gönderilmesi:

Allah Rasulü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) içlerinde Ebû Katade ve Muhallim b. Cessame'nin de bulunduğu bir seriyyeyi İdam'a gönderdi.

Amir b. Azbat el-Eşcai, yanında kendisine ait bazı eşyaları ve bir süt tulumuyla devesi üzerinde, Müslümanların yanına gelip İslam'a uygun bir şekilde selam verdi. Fakat Müslümanlar selamını almadılar.

Muhallim b. Cessame, aralarındaki bir sürtüşmeden dolayı Amir'in üzerine hücum ederek onu öldürdü, devesini ve eşyalarını aldı. Medine'ye Allah Rasulü'nün yanına geldiklerinde ona durumu anlattılar. Haklarında şu ayet indi:

"Ey iman edenler! Allah yoluna koyulduğunuz zaman iyice araştırın. Size selam verene, dünya hayatının geçici menfaatini gözeterek: "Sen mü'min değilsin" demeyin. Çünkü Allah katında birçok ganimetler vardır. Önceden siz de öyleydiniz. Allah size lutfetti." (Nisa: 94)

Medine'ye gelip bu durum Allah Rasulü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ne haber verilince Muhallim'e:

"Onu, "Allah'a iman ettim" dedikten sonra mı öldürdün?" diye çıkıştı. (Siyer-i İbn-i Hişam)

İbni Ebû Hadred'in Gabe'ye Gönderilmesi:

(Hicretin sekizinci yılı şaban ayında) Cüşem b. Muaviye kabilesinden Kays b. Rifaa veya Rifaa b. Kays adında bir adam büyük bir toplulukla gelerek, Kayslıları Allah Rasulüne karşı savaş açmak üzere toplamak maksadıyla Gabe'de konakladı. Bu adam Cüşemliler içerisinde isim ve şeref sahibi bir kimseydi.

İbn Ebi Hadred el-Eslemi şöyle der:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) benimle birlikte Müslümanlardan iki kişiyi daha çağırarak:

"Gidip şu adam hakkında haber ve bilgi getirin" diye emir verdi.

Bize, son derece zayıflamış, arık bir deve verildi ve içimizden biri deveye bindirildi. Vallahi, deve zayıflığından dolayı arkadaşımızı kaldıramayınca, bazı adamlar devenin arkasından düşmemesi için elleriyle dayandılar. Nihayet deve kalktı. Fakat neredeyse kalkamayacaktı. Allah Rasulü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bununla idare edin" buyurdu.

Ok ve kılığlarımızla yola çıktık. Güneşin batmasına yakın konaklamış topluluğa yaklaştığımızda, ben bir köşede gizlendim ve iki arkadaşıma da oymağın diğer tarafında gizlenmelerini söyleyerek:

"Benim, askerin etrafında tekbir alıp sesimi yükselttiğimi duyunca, siz de benimle birlikte tekbir alıp sesinizi yükseltin." diye emrettim.

Vallahi, bizler bu şekilde bir gaflet anı yakalamayı veya herhangi bir şey görmeyi beklerken, gece bizi bürümüş ve gecenin karanlığı yok olup sabah yaklaşmıştı. Oymağın hayvanlarını otlatmak için bu taraflara gönderilmiş bir çobanları vardı. O gün yanlarına gelmekte gecikmiş ve onun hakkında korkuya kapılmaya başlamışlardı. Arkadaşları Rifaa b. Kays, kalkıp kılıcını alarak boynuna astı ve:

"Vallahi, bu çobanımızın peşinden gideceğim. Vallahi, herhalde başına bir kötülük gelmiştir" dedi. Yanında bulunanlardan birkaç kişi de:

"Vallahi gidemezsin. Senin yerine biz gideriz!" dediler. Rifaa:

"Vallahi benden başka kimse gitmeyecek" deyince; "Bizler de seninle beraber geleceğiz" dediler. Kays:

"Vallahi, içinizden kimse peşimden gelmesin" diyerek çıktı ve benim bulunduğum yere doğru gelmeye başladı. Bir fırsatını bulunca ona bir ok attım ve kalbine sapladım. Vallahi hiç konuşmadı. Derhal üstüne atlayıp kafasını uçurdum. Sonra tekbir alarak düşman askerlerinden tarafa bağırırmaya başladım. Benimle birlikte iki arkadaşım da tekbir alıp bağırırmaya başladılar.

Vallahi orada bulunan topluluk, güçleri yettiğince kadın ve çocuklarını kurtarmak için:

"Yanındakine dikkat et, yanındakine dikkat et!" diye bağırırmaktan başka bir şey yapmadılar. Ancak yanlarında mallarından hafif olanları götürebildiler. Çok sayıda deve ve koyun ele geçirdik ve bunları Allah Rasulü'ne getirdik.

Rifaa'nın kellesini de yanımda taşıyıp getirmiştim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mehir olarak kullanmam için bu develerden on üçünü bana verdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

MEKKE'NİN FETHİ (Hicri 8. Sene, Ramazan Ayı)

Savaşın Sebebi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mute'ye asker gönderdikten sonra cumad'il-ahir ve receb aylarında Medine'de kaldı.

(Müşriklerin antlaşması) Beni Bekr b. Abd-i Menat b. Kinane, (Müslümanların antlaşması) Huzaa kabilesi üzerine (Vetir denilen Mekke'nin alt tarafındaki bir suyun yanında) saldırdı. Beni Bekr ile Huzaa arasında savaş tahrik eden şey şu idi:

Beni Hadrami'den bir adam (ki onun ismi Malik b. Abbad idi. O zamanlar Hadrami'nin antlaşması Esved b. Rezn oğulları idi) ticaret amacıyla yola çıktı. Huzaa topraklarına girdiği zaman ona saldırdılar. Onu öldürüp malını aldılar. Bunun üzerine Beni Bekir de Huzaa'dan bir adamı öldürdü.

Bu sefer Huzaa kabilesi İslam gelmeden önce, Beni Esved b. Rezn ed-Di'li'lerden Selma, Külsüm ve Zueyb üzerine saldırdı (Onlar Beni Kinane'nin önde gelenleri ve eşrafi idiler) ve onları Arafat'ta ihram bölgesi ile ihramdan çıkma bölgesi arasını ayırmak için dikilen taşların yanında öldürdü.

Beni Bekr ve Beni Huzaa bu durumda iken İslam aralarına girdi. İnsanlar İslam'la meşgul oldu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile Kureyş'in arasında Hudeybiye antlaşması olunca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ve onların (Kureyş'in) kendileri için şart kıldıkları maddeler arasında şunlar da vardı:

"Kim Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in tarafına girmeyi arzu ederse ona gitsin. Kim de Kureyş'in tarafına girmeyi isterse girsin."

Böylece Beni Bekr, Kureyş'in tarafına ve onların ahdine girdi. Huzaa da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in tarafına ve ahdine girdi.

Hudeybiye antlaşması olduğu zaman Beni Bekir'den olan Beni Di'liler, Huzaalılara saldırmak için fırsatı ganimet bildiler. Kendilerinden Beni Esved b. Rezn'den öldürülen o kişiler karşılığında intikam almak için Huzaalı katilleri öldürmek istediler. Bunun için, o zamanlar Beni Di'li'nin yöneticisi olan Nevfel b. Muaviye ed Di'li kavmiyle yola çıktı. Beni Bekr'in hepsi ona tabi değildi. Huzaa'ya Vetir denilen bir suyun yanında bulundukları sırada baskın yaptılar ve onlardan bir adamı öldürdüler. Birbirlerine cephe aldılar ve birbirleriyle vuruştular.

Kureyş, Beni Bekr'e silah yardımı yaptı. Onlarla birlikte Kureyş'ten gece gizlice savaşımlar oldu. (Saffan b. Ümeyye, İkrime b. Ebû Cehil, Süheyl b. Amr gibi.) Nihayet Huzaa'yı Harem'e sürdüler. Oraya vardıklarında Beni Bekir, liderlerine şöyle dedi:

"Ey Nevfel! Biz Harem'e girdik. İlahından sakın, ilahından sakın!" O da onlara şöyle dedi:

"Bugün ilahım yoktur. Ey Beni Bekir! İntikamınızı alınız! Andolsun ki siz Harem'de hırsızlık yapıyordunuz. Şimdi orada intikamınızı alsanız ne olur?"

Beni Bekir, Vetir'de onlara (yani Huzaa'ya) düzenledikleri gece baskını sırasında Münebbih denilen bir adamı öldürmüşlerdi. Münebbih korkak bir adamdı. O ve kavminden Temim b. Esed denilen bir adam, birlikte yola çıkmışlardı. Baskın olunca Münebbih ona şöyle dedi:

"Ey Temim! Sen kendini kurtar. Ben vallahi muhakkak öleceğim. Beni ister öldürsünler ister bıraksınlar, benim kalbim kesildi."

Temim oradan kaçtı. Onlar da Münebbih'e yetiştiler ve onu öldürdüler. Huzaa Mekke'ye girdiğinde Büdeyl b. Verka'nın evi ile kendilerine ait Rafi denilen azatlı bir kölenin evine sığındılar. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Huzaalar Mekke'ye ancak sabah karanlığında gelebilmişlerdi. Beni Bekirleri geceleyin gizlice desteklemiş olan Kureyş ileri gelenleri de gelip evlerine girmişlerdi.

Onlar, tanınmadıklarını ve bundan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in haberi olmayacağını sanıyorlardı. Sabah olduğunda Rafi ile Büdeyl'in evine sığınmış olan Huzaalılardan yirmi erkeğin, sığındıkları evlerin kapılan önünde boğazlanmış olduklarını görünce akılları başlarından gitti, yüreklerine korku düştü. Yaptıklarına çok pişman oldular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'le aralarındaki antlaşmayı bu tutum ve davranışları ile bozmuş olduklarını anladılar.

İbn Lu'ut Di'li, söylediği bir şiirde:

Huzaalıları, Rafi ve Büdeyl'in evlerine tıkip onlara uzun günler geçirttiklerini ve onları koç boğazlar gibi boğazladıklarını övünerek itiraf etmiştir. Beni Bekirler, Huzaalıları Büdeyl ile Rafi'nin evlerinde üç gün hapsedmişlerdi.

Nevfel b. Muaviye'ye gizlice yardım eden Kureyş müşriklerinden Süheyl b. Amr, Nevfel b. Muaviye'ye:

"Sana ve senin adamlarına yaptığımız yardımı gördün! Huzaalılardan öldürmek istediğin diğer kimseleri öldürme artık! Biz bu konuda artık senin bu arzuna uymayacağız! Onları bizim için bırak!" dedi. Nevfel:

"Olur" dedi ve serbest bıraktı. Onlar da çıkıp gitti. Kureyş müşriklerinden Haris b. Hişam'la Abdullah b. Ebi Rebia; Safvan b. Ümeyye, Süheyl b. Amr ve İkrime b. Ebi Cehl'e gidip:

"Sizin, Muhammed'le aranızda bir mütareke ve muahede müddeti vardı. Bu yaptığınız iş, o mütareke ve muahedeyi bozmaktır!" diyerek onları, Beni Bekirlere yapmış oldukları yardımdan dolayı kınadılar ve sonra Ebû Süfyan'ın yanına gittiler. **(Vâkidî-Meğazi)**

Beni Bekir ve Kureys, Müslümanların safında yer alan Huzaalılara kötülük yaparak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le aralarındaki aht ve misakı bozdukları zaman, Beni Kab'den Amr b. Salim el-Huzai (kırk kişi ile birlikte) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına, Medine'ye geldi. (İşte bu, Mekke'nin fethedilmesine sebep olan şeylerden birisiydi.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mescidde insanların arasında otururken, (Amr b. Salim el-Huzai) onun yanına geldi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den şiirini okumak için izin istedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) izin verince şiirini okudu. Şiirinde meal olarak şöyle diyordu:

"Ey Allah'ım! Ben, bizim babamızla onun babası arasındaki eski ittifakı anıyor ve yardımını diliyorum. O zaman biz, baba mevkiinde idik. Sen ise oğul mevkiinde idin. Sonra Müslüman olduk. Sana yardımdan el çekmedik. Öyle ise Allah'ın, senin için hazırlamış olduğu yardımla bize yardım et! Destek ol!

Allah'ın kullarını çağır, acele gelip imdadımıza yetişsinler! İçlerinde Allah'ın Resulü, yapılan zulümden dolayı öfkesinden renkten renge girmiş bir halde savaşa hazırlanıp büyük bir ordunun başına geçerek bütün Müslümanlar, denizler gibi köpükler saçarak akıp gelsinler! Çünkü Kureysliler sana verdikleri sözde durmadı. Seninle yaptıkları en sağlam misakı bozdu. Bizi, Mekke'nin aşağı tarafındaki yerimizde gözetledi ve gafil avladı.

Hâlbuki onlar hem çok zayıf ve önemsiz, hem de sayıca çok az idiler. Benim kimseyi yardıma çağırmayacağımı, çağıramayacağımı sandılar. Bizi Vetir'de geceleyin uykuda birden bastılar. Biz, rükû ve sücud eden Müslümanlar iken öldürdüler!" **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Ey Amr b. Salim! Sana yardım edilecektir. Sen muzaffer olacaksın."

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gökten bir bulut göründü. Bunun üzerine o şöyle dedi:

"İşte bu bulut, Beni Ka'b'in zaferine işaret etmektedir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Amr b. Salim'le arkadaşlarına:

"Gidin ve vadilere dağılınız!" buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kalkıp Hz. Aişe (*radiyallahu anhâ*)'nın evine gitti. Çok gazaplı idi. Su istedi ve yıkandı. Hz. Aişe (*radiyallahu anhâ*):

"Suyu üzerine dökerken, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in:

"Beni Ka'blara yardım etmezsem, bana yardım edilmesin!"
buyurduğunu işittim." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Büdeyl b. Verka da Huzaa'dan bir toplulukla yola çıkıp Medine'ye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına geldi. Başlarına gelen şeyleri ve Kureyş'in Beni Bekr'e yaptığı yardımı haber verdi. Sonra da Mekke'ye dönmek üzere ayrıldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara şöyle dedi:

"Sanki Ebû Süfyan'ın: "Akdi sağlamlaştırsan ve müddeti arttırsan" demek için geldiğini görüyorum."

Büdeyl b. Verka ve arkadaşları ayrıldıktan sonra Usfan'da Ebû Süfyan b. Harb ile karşılaştılar. Kureyş onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e akdi sağlamlaştırması ve müddeti arttırması için göndermişti. Kureyşliler işlediklerinden korkuyorlardı.

Ebû Süfyan, Büdeyl b. Verka'ya rastladığında şöyle dedi:

"Ey Büdeyl! Nereden geliyorsun?"

O, Büdeyl'in Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gittiğini tahmin ediyordu. Büdeyl dedi ki:

"İşte bu sahilde ve şu vadinin çukurunda Huzaa'da gezindim." Ebû Süfyan dedi ki:

"Muhammed'e gitmedin mi?" Büdeyl:

"Hayır!" dedi. Büdeyl Mekke'ye doğru yol alınca Ebû Süfyan şöyle dedi:

"Andolsun ki; eğer Büdeyl Medine'ye gitti ise, devesi hurma çekirdeği yemiştir."

Böylece onun bineğinin çöktüğü yere gidip onun tezeğini aldı ve dağıttı. Tezeğin içindeki hurma çekirdeklerini görünce şöyle dedi:

"Allah'a yemin ederim ki, Büdeyl Muhammed'e gitmiştir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Barış İçin Ebû Süfyan'ın Aracılığı:

Sonra Ebû Süfyan, Medine'ye Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına geldi. Kızı Ümmü Habibe binti Ebi Süfyan'ın yanına girdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yatağının üzerine oturmaya kalkışınca kızı yatağı çekti (katladı). Bunun üzerine şöyle dedi:

172 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Ey kızım! Bilmiyorum acaba beni mi o yatağa çok gördün yoksa onu mu bana çok gördün?" Kızı da şöyle dedi:

"Hayır bilakis! O Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yatağıdır. Sen ise necis, müşrik bir adamsın. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yatağının üzerine oturmanı istemedim." Ebû Süfyan şöyle dedi:

"Vallahi ey kızım! Benden sonra sana kötülük gelmiş."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ümmü Habibe:

"Hayır! Allah bana kötülüğü değil, İslamiyet'i nasip etti. Sen ise hala işitmez ve görmez olan, taştan yontulmuş puta tapıp duruyorsun! Baba-cığım, senin gibi Kureyşlilerin ulusu ve yaşlısı olan bir kimse, nasıl olur da (İslamiyet'e) uzak kalır?" dedi. Ebû Süfyan:

"Yazıklar olsun sana! Senden bunu da mı işitecektim? Ben atalarımın tapageldiklerini bırakıp da Muhammed'in dinine mi tabi olacağım" dedi. (Sonra mescide, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına gitti.)

"Ey Muhammed! Ben Hudeybiye barışında bulunamamıştım. O muahedeyi sağlamlaştırdı ve mütareke müddetini uzat!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"(Biz, aramızdaki o ahit üzerinde duruyoruz.) Yoksa siz bir hadise çıkararak onu bozdunuz mu?" buyurdu. Ebû Süfyan:

"Allah korusun! (Hayır! Öyle bir şey olmamıştır! Biz, ahdimizin ve barışımızın üzerinde duruyoruz. Ona ne aykırı davranışta bulunuruz, ne de onu değiştiririz!)" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Biz de Hudeybiye gününde yaptığımız mütareke ve musalahanın üzerinde duruyoruz. Ona ne aykırı bir davranışta bulunuruz, ne de onu değiştiririz!" buyurdu. **(Vâkidî-Meğazi)**

(Ebû Süfyan muahedeyi yenilemek istediğini tekrarladı.) Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona hiçbir cevap vermedi. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile kendisini konuşturması için Ebû Bekir'e gitti. O da şöyle dedi:

"Ben bunu yapamam." Sonra Ömer b. El-Hattab'a gitti ve onunla konuştu. O da ona şöyle dedi:

"Ben mi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e senin için şefaate gideceğim? Vallahi zerre kadar bir şey bulsam, sizinle mücadele ederim." (Sa'd b. Ubade ve Osman (*radiyallahu anhuma*) da olumsuz cevap verdiler.)

Sonra çıktı ve Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) 'un yanına girdi. Onun yanında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın kızı Fatıma (*radiyallahu anhâ*) bulunuyordu. Fatıma'nın yanında da Hasan b. Ali vardı. Henüz bir bebektir ve onun önü sıra yürüyordu. Ebû Süfyan şöyle dedi:

"Ey Ali! Şüphesiz sen hısmılık yönünden kavminin bana en yakınısın. Ben bir hacetten dolayı geldim. Beni geldiğim gibi eli boş çevirme. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın katında benim için şefaathçi ol." Ali de şöyle dedi:

"Yazık sana ey Eba Süfyan! Vallahi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir iş yapmaya azmetti ki; bu konuda onunla konuşmaya gücüm yetmez." Bunun üzerine Fatıma'ya döndü, (önce Fatıma'dan himaye talep etti. Kabul etmeyince) şöyle dedi:

"Ey Muhammed'in kızı! Şu oğulcuğuna emredemez misin ki, insanlar arasında eman versin. Böylece zamanın sonuna kadar Arabın efendisi olsun." Fatıma şöyle dedi:

"Vallahi benim oğulcuğum henüz insanlar arasında aht ve eman verecek duruma gelmedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı hiçbir kimse aht ve eman vermez." Ebû Süfyan dedi ki:

"Ey Eba'l Hasan! Ben görüyorum ki işler benim üzerime şiddetlenmiştir. Bana nasihat ver." Ali dedi ki:

"Vallahi sana fayda sağlayacak bir şey bilmiyorum. Fakat sen, Beni Kinane'nin efendisisin. Kalk, insanların arasında eman ver. Sonra da yurduna dön." Ebû Süfyan dedi ki:

"Bunun bana bir menfaat vereceğini zannediyor musun?" Ali dedi ki:

"Hayır! Vallahi zannetmiyorum. Fakat senin için yapılacak başka bir şey de bulamıyorum." Bunun üzerine Ebû Süfyan mescidde ayağa kalktı ve şöyle dedi:

"Ey insanlar! Ben insanların içinde aht ve eman verdim."

Kureys'in yanına geldiği zaman dediler ki:

"Ardında neler vardır?" Ebû Süfyan dedi ki:

"Muhammed'in yanına gidip onunla konuştum. Vallahi bana bir cevap vermedi. Sonra Ebû Kuhafe'nin oğluna gittim, onda bir hayır bulmadım. Sonra Hattab'ın oğluna gittim, onu da en şiddetli bir düşman olarak buldum. Sonra Ali'ye gittim ve onu kavmin en yumuşağı buldum. Ali bana bir şey yapmamı tavsiye etti, ben de onu yaptım. Vallahi bunun bana bir menfaat verip vermeyeceğini bilmiyorum?" dediler ki:

"Sana neyi emretti?" Ebû Süfyan şöyle dedi:

"Bana insanların içinde aht ve eman vermemi emretti, ben de yaptım." dediler ki:

"Muhammed buna icazet verdi mi?" Ebû Süfyan:

"Hayır." dedi. Dediler ki:

"Yazık sana! Vallahi adam seninle oynamaktan başka bir şey yapmamış. Senin dediğin şey sana menfaat vermez." Ebû Süfyan dedi ki:

"Hayır! Vallahi bundan başka çare bulamadım."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah'ın Fetih Hazırlıkları:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara teçhizatlanmalarını, ehline de kendisini teçhiz etmelerini emretti. Bunun üzerine Ebû Bekir, kızı Aişe (*radiyallahu anhâ*)'nın yanına girdi. O Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bazı teçhizatlarını hazırlıyordu. Şöyle dedi:

"Ey kızcağızım! Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mı onu hazırlamanızı size emretti?" Aişe de dedi ki:

"Evet! Sen de hazırlan." Ebû Bekir dedi ki:

"Nereye gideceğini zannediyorsun?" Aişe:

"Vallahi bilmiyorum." dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ebû Bekir:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir sefere niyetlenseydi, bizim de hazırlanmamızı bildirirdi!" dedi. Hz. Aişe:

"Bilmiyorum! Belki Beni Süleymilere veya Sakiflere ya da Hevazin üzerine gitmek istiyordur." dedi. O sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) içeri girdi. Hz. Ebû Bekir:

"Ya Rasûlallah! Sefere mi çıkmak istiyorsun?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Evet." dedi. Hz. Ebû Bekir:

"Ben de hazırlanayım mı?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Evet." dedi. Hz. Ebû Bekir:

"Nereye gitmek istiyorsun ya Rasûlallah?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Kureyşlilere gideceğim ey Eba Bekir! Bunu gizli tut!" buyurdu ve hemen hazırlanmasını emretti. Ebû Bekir:

"Ya Rasûlallah! Onlarla aramızda bir mütareke müddeti belirlenmiş değil miydi?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"(Onların, Beni Ka'blara yaptıklarını işitmedin mi? Hudeybiye muahede ve mütarekesinin hükmüne riayetsizlik edenlerin ilki onlar oldu.) Onlar, ahidlerine vefasızlık ettiler ve muahedelerini bozdular. Ben de onlarla savaşacağım! Sana söylediğim şeyi gizli tut, açığa vurma!" buyurdu.

Halktan bazı kimseler Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Şam üzerine, kimisi Sakif üzerine, kimisi de Hevazin üzerine gitmek istediğini sanıyordu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebû Katade b. Rebi'yi sekiz kişilik bir birliğin başına geçirerek Batn-ı İdam'a yolladı. Maksadı; seferin oraya doğru olacağı imajını vermek ve haberlerin bu şekilde yayılmasını sağlamak.

(Vâkidî-Meğazi)

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara Mekke'ye yürüyeceğini bildirdi. Onlara ciddi bir şekilde hazırlanmalarını emretti ve şöyle dedi:

**"Ey Allah'ım! Gözcüleri ve haberleri Kureyş'ten sakla ki, bel-
delerinde onları aniden bastıralım."**

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Mekke'ye giden dağ yollarına ve geçitlere nöbetçiler dikti. Hz. Ömer'i de onları denetlemekle görevlendirdi. Hz. Ömer, dağ yolları ve geçitler üzerinde devamlı dolaşmakta, nöbetçilere:

"Gizlice Mekke'ye gitmek isteyen hiç kimseyi bırakmayacaksınız! Onları geri çevireceksiniz" demekte, hiç kimsenin Mekke'ye gitmesine meydan vermemekte idi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çöl halkına, Medine çevresindeki Müslümanlara ve her tarafa davetçiler gönderdi ve onları:

"Allah'a ve ahiret gününe imanı olan, ramazanda, Medine'de hazır bulunsun!" diyerek sefere katılmaya davet etti.

(Vâkidî-Meğazi)

Hatıb'ın Kureyş'e Mektup Göndermesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke üzerine yürümeye hazırlandığı zaman, Hatıb b. Ebi Beltea Kureyş'e bir mektup yazdı. Mektupta Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Mekke üzerine yürüyeceğini onlara haber veriyordu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hatıb, yazısını Safvan b. Ümeyye, Süheyl b. Amr ve İkrime b. Ebi Cehl'e verilmek üzere yazdı. Yazısında şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gazaya çıkacağını halka bildirdi. Onun sizin üzerinizden başka bir yere gideceğini sanmıyorum. Size gönderdiğim bu yazımla, yanınızda benim bir iyilik ve minnet elimin bulunmasını arzu ettim."

(Vâkidî-Meğazi)

Sonra bu mektubu (Müzeynelilerden Sare adındaki) bir kadına verdi. Mektubu Kureyş'e ulaştırması karşılığında ona ücret olarak bir kuzu verdi. O kadın mektubu, başındaki saç örgüsü içine yerleştirdi. Sonra yola çıktı. Hatıb'ın bu yaptığı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e vahiyle bildirildi. Bunun üzerine Ali b. Ebi Talib ve Zübeyr b. El-Avvam (*radiyallahu anh*)'u çağırdı ve şöyle dedi:

"Hatıb b. Ebi Beltea, bir kadınla Kureyş'e mektup göndermiş. O, Kureyş için hazırladığımızı onlara haber veriyor. O kadına yetişiniz! (O şimdi Hah bahçesindedir.)"

176 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Ali ve Zübeyir o kadına, Beni Ebi Ahmed'in bahçesinde kavuştular ve ona bineğinden inmesini söylediler. Yolculuk eşyalarını aradılar ve bir şey bulamadılar. Bunun üzerine Ali b. Ebi Talib kadına şöyle dedi:

"Allah'a yemin ederim ki; ne Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) aldatıldı ne de biz aldatıldık. Ya o mektubu çıkarırsın ya da senin üzerini ararız." Kadın ondan bu ciddiyeti görünce dedi ki:

"Öteye dön!" Onlar da yüzünü öte yana çevirdi ve kadın başının örgülerini çözdü ve mektubu çıkartıp onlara verdi. Onlar da mektubu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirdiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hatıb'ı çağırды ve şöyle dedi:

"Ey Hatıb! Seni bu işe sürükleyen nedir?" O da şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Vallahi ben, elbette Allah'a ve Rasulüne iman etmiş bir kimseyim. Ne dinimi değiştirdim ne de ondan vazgeçtim. (Muhacirlerin, Mekke'de ailelerini koruyacak akrabaları var.) Fakat ben müşriklerin içinde bir dayanağı ve aşireti olmayan birisiyim. Benim onların arasında çocuklarım ve ailem vardır. Onlara bir şey yapmasınlar diye böyle yaptım."

Bunun üzerine Ömer b. el-Hattab şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Beni bırak onun boynunu vurayım. Çünkü adam münafik olmuş." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ya Ömer, nereden biliyorsun? Allah-u Teâlâ Bedir gününde, Bedir ashabını gördü ve şöyle dedi: "Dilediğinizi yapınız, sizi affettim. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Cennet size vacip olmuş, siz cennete girmeyi hak etmişsinizdir!" Hz. Ömer'in gözleri doldu ve:

"Yüce Allah ve Rasulü daha iyi bilir!" dedi.

(Ahmed, Müsned)

Bunun üzerine Allah-u Teâlâ Hatıb hakkında şu ayetlerini indirdi:

"Ey inananlar! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları dost edinmeyiniz. Onlar size gelen gerçeği inkâr etmişken, onlara sevgi gösteriyorsunuz." (Mumtahine: 1)

Şu kavline kadar:

"İbrahim ve onunla beraber olanlarda, sizin için güzel bir örnek vardır. Onlar milletlerine şöyle demişlerdi: "Biz, sizden ve Allah'tan başka taptıklarınızdan uzağız. Sizi tekfir ediyoruz. Bizimle sizin aranızda, yalnız Allah'a inanıncaya kadar ebedi düşmanlık ve öfke başgöstermiştir.

(Mumtahine: 4) (Siyer-i İbni Hişam)

Rasûlullah 'ın Yola Çıkışı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sefer hazırlıklarına devam etti ve Ebû Rühm'ü (Külsum b. Husayn) Medine üzerine vali tayin etti. Ramazandan on gün sonra yola çıktı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Zübeyr b. Avvam'ı iki yüz kişilik bir süvari birliğinin başında, öncü birlik olarak ileri gönderdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) oruç tuttu, Müslümanlar da onunla birlikte oruç tuttular. Nihayet Usfan ile Emec'in arasında Küdeyd'e varınca iftar ettiler.

Sonra Müslümanlardan on bin kişi ile yoluna devam etti. Merr-i Dahran'da konakladı. Süleym kabilesi yedi yüz kişi ile katıldı. Bazıları Süleym'in bin kişi ile katıldığını söylerler. Müzeyne kabilesi bin kişi ile katıldı. Her kabilelerden Müslüman olarak katılanlar vardı. Muhacirlerin ve ensarın hepsi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte çıkmıştı. Onlardan hiç kimse geride kalmadı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Uyeyne b. Hısn'ın Orduya Katılması:

(Mekke'nin fethinden az bir zaman önce Müslüman olan) Uyeyne b. Hısn, Necid'de ev halkının yanındayken, birçok Arap kabilelerinin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına toplanarak bir yöne doğru gitmekte olduklarını haber aldı. Hemen kavminden bazı kimselerle birlikte Medine'ye geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) iki gün önce çıkmıştı. Arc'a doğru hızla gitti. Orada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le buluştu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Ya Rasûlallah! Senin bir yöne doğru gittiğini ve yanında toplanıldığını haber aldım. Hemen geldim. Fakat ben sizde savaş hali görmüyorum. Ne çekilmiş sancaklar görüyorum ne de bayraklar! Yoksa umreye mi gitmek istiyorsun? Fakat sizde ihram hali de görmüyorum. Ya Rasûlallah! Siz nereye yönelmiş gidiyorsunuz?" dedi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah nereye gitmemizi dilerse oraya gideceğiz!" buyurdu. Uyeyne b. Hısn da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le birlikte gitti.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Merr-i Dahran'a indiğinde (ki o zaman haberler Kureyş'ten gizli idi), hala Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den onlara hiçbir haber gitmiyor, onun ne yapacağı bilinmiyordu. İşte o gecelerde Ebû Süfyan b. Harb, Hakim b. Hizam ve Büdeyl b. Verka, haber toplamak için çıktılar. Bir haber bulabilmek veya işitebilmek için araştırma yapıyorlardı. O sırada Abbas b. Abdulmuttalib de hicret etmiş ve yolun bir yerinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le karşılaşmıştı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Abbas b. Abdulmuttalib'in Hicreti:

Abbas, ailesiyle birlikte hicret ettiğinde, Cühfe'de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile karşılaştı. Bundan önce sikaye görevinin başında Mekke'de bulunmakta idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ondan razı idi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah'ın Orduyu Savaş Düzenine Sokması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kudeyd'e gelince orada konakladı. Sancaklar ve bayraklar bağladı.

Uyeyne b. Hısn, kabilelerin sancak ve bayraklar aldıklarını görünce canının sıkıntısından parmaklarını ısırmağa başladı. Ebû Bekir ona:

"Yoksa geldiğine pişmanlık mı duyuyorsun?" diye sordu. Uyeyne b. Hısn:

"Ben, kavmimin Muhammed'le birlikte bulunmadıklarına üzüliyorum. Ey Eba Bekir! Muhammed nereye gitmek istiyor?" dedi. Hz. Ebû Bekir:

"Allah nereye gitmesini dilerse, o oraya gidecektir!" diye cevap verdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Süfyan b. Haris b. Abdulmuttalip ile Abdullah b. Ebi Ümeyye'nin Müslüman Oluşu:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in amcasının oğlu Ebû Süfyan b. Haris b. Abdulmuttalip ile (halasının oğlu) Abdullah b. Ebi Umeyye, Mekke ile Medine arasındaki Niku'l-ukab mevkiinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le buluştular. Müslüman olmak istediler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ebû Süfyan b. Haris, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile ashabını yirmi yıl hiciv ve tahkir etmişti. O, Kureyş müşriklerinin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le yaptıkları çarpışmaların hiçbirinden geri kalmamıştı. Müslümanlar, Şair Hassan b. Sabit'e:

"Sen de onu hiciv ve tahkir et! Demişlerdi. Hassan b. Sabit:

"Rasûlullah izin vermedikçe yapamam!" demiş ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den izin istemişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben, babamın kardeşi olan amcamın oğlunu hiciv ve tahkir et diye sana nasıl izin verebilirim?" buyurmuştu. Hassan b. Sabit:

"Ben seni ve senin soyunu, onun soyundan hamurun içinden kıl çeker gibi kolayca çekip ayırt eder, sonra onu hiciv ve tahkir ederim!" demişti.

(Vâkidî-Meğazi)

Hız. Aişe şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Siz de Kureyşlileri hiciv ve tahkir ediniz! Çünkü hiciv, onlara ok yağdırmaktan daha ağır gelir!" buyurdu ve Abdullah b. Revaha'ya:

"Onları hicvet!" diye haber saldı.

Abdullah b. Revaha Kureyşlileri hicvetti. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i hoşnut edemedi. Resulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ka'b b. Malik'e, sonra da Hassan b. Sabit'e haber saldı. Hassan b. Sabit Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzuruna girince:

"Demek, kükrediği zaman kuyruğunu iki yanına çarpan bu arslana haber salmanın zamanı geldi!" dedi. Sonra da dilini çıkarıp hareket ettirdi ve:

"Seni hak dinle rasul gönderen Allah'a yemin ederim ki; ben, onların şahsiyet ve şereflerini dilimle, deri parçalar gibi parçalayacağım!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Acele etme! Ebû Bekir, Kureyşlilerin soyunu sopunu en iyi bilendir. Benim soyum da onların içindedir. Ebû Bekir benim soyumu sana iyice açıklasın!" buyurdu.

Hassan hemen Ebû Bekir'e gitti. Sonra dönüp gelince:

"Ya Rasûlallah! Senin soyun bana iyice açıklandı. Seni hak dinle rasul gönderen Allah'a yemin ederim ki; hiç şüphesiz seni, onların arasından hamurdan kıl çeker gibi kolayca çeker çıkarırım" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Hassan'a:

"Şüphesiz sen, Allah ve Rasulünü müdafaa ettiğin müddetçe Ruhu'l-kudüs (Cebrail) de seni destekleyecektir!" buyurduğunu ve yine Rasullullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in:

"Hassan, onları hicvedip susturmakla hem Müslümanları ferahlattı, hem de kendisi ferahladı!" buyurduğunu kendisinden işiti-mişimdir."

Hassan b. Sabit de, şair Ebû Süfyan b. Haris'e hitaben bir şiirinde şöyle demiştir:

"Sen, Muhammed'i hiciv ve tahkir ettin öyle mi? Ben de sana onun tarafından cevap veriyorum. Benim mükâfatım, senin ise cezan Allah-u Teâlâ katındadır. Sen, bütün iyilik ve hayırları şahsında toplayan, en dü-rüst ve ahlakı vefakârlıktan ibaret bulunan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i hiciv ve tahkir ettin, öyle mi? Babam, babamın babası ve bütün mevcudiyetim, Muhammed'in şahsiyet ve şerefini sizden korumak için fedadır."

(Müslim)

Ebû Süfyan b. Haris ile Abdullah b. Ebi Ümeyye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzuruna girme çareleri aradıkları ve kendilerinden yüz çevirildiği sırada, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in zevcesi Hz. Ümmü Seleme de onlar hakkında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le konuştu:

"Ya Rasûlallah! Biri amcanın oğlu ve sütkardeşin, diğeri de halanın oğlu ve hısmındır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bana onların ikisi de gerekmez. Amcamın oğlu, benim hay-siyet ve şerefimi dili ile lekelemek istedi. Halamın oğlu ve hısmım olan kişi ise, Mekke'de bana söylememesi gereken söz-leri söyledi" buyurdu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ümmü Seleme'ye, bu konu hak-kında nazil olan **İsra: 93** ayetini de okudu. Ümmü Seleme:

"Ya Rasûlallah! Bu kişi senin kavmindendir. Onun söylediğini bütün Kureyş müşrikleri de söylüyordu. Onların da haklarında buna benzer ayetler inmiştir. Böyleyken sen, onun suçundan daha ağır olanları da affetmiştin. O, amcanın oğludur ve onun sana akrabalığı vardır. Sen de onun suçunu bağışlamaya halkın en layığıydın." dedi.

Ebû Süfyan b. Haris der ki:

"Gidip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kapısına oturdum. Cuhfe'ye varıncaya kadar oturmaktan vazgeçmedim. Ne o, ne de Müs-lümanlar benimle konuşuyordu. Her konakladığı yerde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kapısında duruyor, oğlum Cafer de ayakta dikiliyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beni gördükçe yüzünü çeviriyordu. Ezahir yokuşundan Mekke'nin Ebtah vadisine inince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in çadırının kapısına yaklaştım. Ba-na baktı. Bu bakış, onun bana ilk yumuşak bakışı idi. Onun gülümseye-ceğini de ummaya başladım."

(Vâkidî-Meğazi)

Hiz. Ali, Ebû Süfyan b. Haris'e:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e arkasından git ve Yusuf'un kardeşlerinin Yusuf'a söylediği sözü söyle:

"Allah'a yemin ederiz ki; Allah seni gerçekten bizden üstün kılmıştır! Biz, doğrusu sana yaptıklarımızda suçlu idik" dediler.

(Yusuf: 91)

Bundan daha güzel bir söz bulunabileceğini sanmam" dedi.

Ebû Süfyan b. Haris böyle yapınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hz. Yusuf'un kardeşlerine söylediği;

"Size bu gün hiçbir başa kakma ve ayıplama yoktur. Allah sizi bağışlasın. O, merhamet edenlerin en merhametlisidir." (Yusuf: 92) ayetini okudu.

(İbni Kayyım- Za'dü'l Mead)

Ebû Süfyan b. Haris Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in: **"Bana onların ikisi de gerekmez..."** buyurduğunu duyduğu zaman:

"Vallahi, ya yanına girmeme izin verecektir ya da şu oğlumun elinden tutup yeryüzünde açlıktan, susuzluktan ölünceye kadar çekip gideceğiz." dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ebû Süfyan'ın bu sözlerini işitince onlara acıdı ve huzuruna girmelerine izin verdi. Onlar da girdiler ve Müslüman oldular.

(Ebû Süfyan b. Haris Müslüman olduktan sonra utancından başını kaldırıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yüzüne bakamadı.) Söylediği bir şiirle; geçmişte yaptığı tutum ve davranışlarından dolayı özür diledi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hevazin Casusunun Sorguya Çekilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ordusuyla birlikte Arc'dan hareket etti. Arc'la Talub arasında giderken, yolda yavrularının üzerine gerilmiş, yavruları da iki yanından memelerine yapışıp emişen bir köpek gördü.

Ashabından Cuayl b. Süraka'ya, hemen gidip köpeğin yanında durmasını ve hiçbir askerin köpeğe ve yavrularına dokunmamasını emretti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Arc'dan hareket ederken, süvarilerden bir birliği öncü kuvvet olarak gönderdi. Bunlar, Arc'la Talub arasında Hevazin casuslarından birini yakalayıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına getirdiler ve şöyle dediler:

"Ya Rasûlallah! Onu, hayvanının üzerinde gördük. Çukur yerlerde bizden saklanmaya çalışıyordu. Sonra yüksek bir yere çıkıp oturdu. Biz atları ona doğru koşturmaya başlayınca kaçmak istedi. Kendisine:

"Sen kimsin" diye sorduk.

"Beni Gıfardan bir adamım." dedi.

"Beni Gıfarların hangilerindensin?" diye sorduk. Çelişkili cevap verdi. Bize soyunu anlatamadı. Şüphemizi artırdı ve kendisi hakkında bizi kötü zanna düşürdü.

"Senin ev halkın nerededir?" diye sorduk. Elle bir tarafa işaret ederek:

"Yakındadır" dedi. Onun, işi karıştırdığını ve gerçeği sakladığını görünce:

"Ya bize doğruyu söylersin ya da boynunu vururuz" dedik.

"Size doğruyu söylersem, bu, sizin katınızda bana bir yarar sağlar mı?" diye sordu.

"Evet" dedik. Bunun üzerine adam şöyle dedi:

"Ben, Beni Nadirlerden, Hevazinlilerden bir adamım. Hevazinliler beni casus olarak gönderdiler ve:

"Medine'ye git. Muhammed'le buluş. Müttefiklerinin başına gelenlerden dolayı onun ne yapmak istediğini bizim için öğrenmeye çalış. O, Kureyslilere askeri bir birlik mi gönderiyor, yoksa kendisi mi gidip onlarla savaşacak? Biz onun, Kureyslilere büyük bir ordu ile aniden baskın yapacağını sanıyoruz.

İster kendisi gitsin, isterse askeri bir birlik göndersin. Sen de onlarla birlikte Batn-ı Serif'e kadar git! Eğer onlar önce bizim üzerimize yürümek isterlerse, Batn-ı Serif yolunu tutar ve bizim yanımıza çıkarlar. Eğer Kureyslilerin üzerine yürümek isterlerse, yollarına devam ederler." dediler." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), casusa:

"Hevazinliler nerededirler?" diye sordu. Casus:

"Onları Bak'a'da pek çok yığınak yapmış bir halde bıraktım. Onlar bütün Arapları kendilerine yardıma çağırdılar. Sakiflere haber saldılar. Onlar da yapılan davete icabet ettiler.

Sakifleri de savaşmak üzere pek çok yığınak yapmış olarak bıraktım. Onlar, debbabe ve mancınık yapmayı öğrenmek için Cüreş'e adamlar gönderdiler. Kendileri de Hevazinlilere katılmak için gitmektedirler" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Hevazinliler işlerini yönetmeyi kime havale ettiler?" diye sordu. Casus:

"Eşraf gençlerinden Malik b. Avf'a havale ettiler" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Hevazinlilerin hepsi Malik'e ve onun davet ettiği şeye icabet ettiler mi?" diye sordu. Casus:

"Güçlülük ve dayanıklılıkları ile tanınmış olan Beni Amirler, davete icabet etmediler." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onlar Beni Amirlerden hangileridir?" diye sordu. Casus:

"Ka'blar ve Kılablara" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Hilallar ne yaptı?" diye sordu. Casus:

"Hevazinlilere onlardan pek az kişi katıldı. Akşam vakti senin Mekke'deki kavminin yanına uğramıştım. Ebû Süfyan b. Harb onların yanına gelmişti. Fakat getirdiği haberden dolayı Kureyşiler Ebû Süfyan'a çok kızmışlardı. Onlar çok korkuyor ve ürperiyorlardı" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah bize yeter! O, ne güzel vekildir. Sanıyorum ki sen, bana ancak doğru olanı söyledin" buyurdu. Casus:

"Bu, bana yarar sağlayacak ve beni ölümden kurtaracak mı?" dedi.

Casusun gidip halkı uyarmasından korkulduğu için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Halid b. Velid'e onu tutuklamasını emretti.

İslam ordusu Merr-ı Dahran'a vardığı zaman casus kaçtı. Halid b. Velid ardına düşüp onu aradı ve Erak yakınlarında yakaladı.

"Eğer senin hakkında söz vermiş olmasaydım, boynunu vururdum" dedi. Durumu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekke'ye girinceye kadar onu hapsetmesini Halid b. Velid'e emretti.

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Süfyan b. Harb'in Müslüman Oluşu:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Merr-i Dahran'a indiği zaman Abbas b. Abdulmuttalib şöyle dedi:

"Yarın vah Kureyş'in başına geleceklere! Vallahi eğer Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyş gelip eman talep etmeden önce zor kullanarak Mekke'ye girerse, bu, onların ilelebet helak olması demektir." Sonra Abbas şöyle dedi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in beyaz katırının üzerine bindim ve yola çıktım. Nihayet Erak'a geldim ve şöyle dedim:

"Odunculardan birini veya bir sütçüyü veya haceti için Mekke'ye giden birini bulayım da o, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yerini onlara haber versin. Böylece onlar da, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zorla Mekke'ye girmeden önce gelip ondan eman dilesinler."

Vallahi ben o katırın üzerinde gidiyordum ve birini arıyordum. O sırada Ebû Süfyan ile Büdeyl b. Verka' nın konuşmasını işittim. Onlar kendi aralarında konuşuyorlardı. Ebû Süfyan şöyle diyordu:

"Şimdiye kadar bu geceki gibi ne bir ateş ne de bir asker topluluğu gördüm!" Büdeyl de şöyle diyordu:

"Vallahi bu Huzaa kabilesidir. Savaş onları kızdırmış." Ebû Süfyan şöyle diyordu:

"Huzaa, bu ateşler ve bu askerlere sahip olacak kadar güçlü değildir." Ben onun sesini tanıdım ve:

"Ey Eba Hanzele!" dedim. O benim sesimi tanıdı ve şöyle dedi:

"Ebû'l Fazl mısın?"

"Evet." dedim. Ebû Süfyan dedi ki:

"Sana ne oldu? Babam ve anam sana feda olsun. Çare nedir?"

"Yazık sana ey Eba Süfyan! İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) milletin içindedir. Yarın vah Kureys'in başına geleceklere!" dedim. Ebû Süfyan dedi ki:

"Babam ve anam sana feda olsun."

"Vallahi eğer sana karşı zafer bulursa kesinlikle senin boynunu vura-caktır. Artık bu katırın arkasına bin ve seni Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e götürüyüm de ondan senin için eman isteyeyim." dedim.

Bunun üzerine Ebû Süfyan katırının tergisine bindi. Diğer iki arkadaşı ise geri döndüler. Onu getirdim. Müslümanların ateşlerinden her bir ate-şe rastladığımızda:

"Bu kimdir?" dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in katırını ve onun üzerinde beni gördüklerinde:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in amcası katırına binip gidiyor" diyorlardı. Nihayet Ömer b. el-Hattab (*radıyallahu anh*) 'un ateşinin yanına vardığımız zaman:

"Bu kimdir?" dedi (ve bana doğru kalkıp geldi). Ebû Süfyan'ı bineğin arkasına binmiş görünce şöyle dedi:

"İşte Allah'ın düşmanı Ebû Süfyan! Allah'a hamdolsun ki; seni bizim elimize akitsiz ve ahitsiz bir halde getirdi." Sonra koşarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e doğru gitti. Ben de katırı koşturdum ve ya-vaş giden bir bineğin yavaş giden bir adamı geçeceği şekilde onu geç-tim. Katırın üstünden kendimi attım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına girdim. Ömer de girdi ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! İşte Ebû Süfyan! Allah onu akitsiz ve ahitsiz olarak elimize düşürmüştür. Beni bırak da onun boynunu vurayım." Ben:

"Ya Rasûlallah! Ben ona ahit ve eman vermişimdir" dedim. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında oturdum. Ebû Süfyan'ı aldım ve bu gece benden başka kimse onun yanında kalmayacak diye yemin ettim. Ömer onun hakkında biraz ileri gidince dedim ki:

"Dur bakalım ya Ömer! Vallahi şayet Beni Adiyy b. Kab'den olsaydı böyle söylemezdin. Fakat sen biliyorsun ki o, Beni Abd-i Menaf'ın adam-larındandır." Bunun üzerine Ömer de şöyle dedi:

"Dur bakalım ya Abbas! Babam Müslüman olsa dahi yine de senin Müslüman olmana sevindiğim kadar sevinmezdim. Çünkü biliyordum ki, senin Müslüman olman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, babam Hattab'ın Müslüman olmasından daha sevgilidir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle buyurdu:

"Ey Abbas! Onu kendi çadırına götür. Sabah olduğu zaman bana getir."

Ben de onu eşyalarımın yanına götürdüm ve benim yanımda geceledi. Sabah olduğu zaman onu erkenden götürdüm. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu görünce şöyle dedi:

"Yazık sana ey Eba Süfyan! Daha Allah'tan başka ibadete layık bir ilahın olmayıp ancak Allah'ın buna layık olduğunu bilecek vaktin gelmedi mi?" Ebû Süfyan dedi ki:

"Babam ve anam sana feda olsun! Sen ne kadar halim, kerim ve lütfkâr birisin! Vallahi Allah ile birlikte ondan başka ibadete layık bir ilah olsaydı bana menfaat verirdi." Bundan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Eba Süfyan yazık sana! Benim Allah rasulü olduğumu bilecek vaktin gelmedi mi?" dedi. O:

"Babam ve anam sana feda olsun! Sen ne kadar halim, kerim ve lütfkâr bir kimsesin! Fakat vallahi bu hususta hala bende bir şüphe vardır." Bunun üzerine Abbas ona şöyle dedi:

"Yazık sana! Müslüman ol ve Allah'tan başka ibadete layık hiçbir kimsenin olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın rasulü olduğuna boynun vurulmadan önce şehadet getir."

Ebû Süfyan b. Harb, hak şehadetiyle şehadet getirdi ve Müslüman oldu. Abbas dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Ebû Süfyan kıymet verilip büyültülmeyi seven birisidir. Onun için bir şey kıl." Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Evet! Kim Ebû Süfyan'ın evine girerse o emniyettedir. Kim kapısını kilitlerse o emniyet içindedir. Kim Kâbe'ye girerse o emniyettedir." Ebû Süfyan ayrılmak için yola çıktığı zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Ey Abbas! Onu dağ burnunun yanındaki vadinin dar yerinde beklet ki, orada Allah'ın askerlerine rastlasın ve onları görsün." Abbas dedi ki:

"Ben de çıktım ve onu, vadinin dar yerinde Rasululah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın bana bekletmemi emrettiği yerde onu beklettim."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ordunun Ebû Süfyan'ın Önünden Geçmesi:

Kabileler, Ebû Süfyan'ın önünden bayraklarıyla gelip geçtiler. Her kabile geçtikçe:

"Ey Abbas! Bunlar kimlerdir?" diyordu. Ben:

"Süleym kabilesi" diyordum. O:

"Süleym kabilesinin benim için önemi yoktur." diyordu. Bir kabile daha geçince:

"Ey Abbas! İşte bunlar kimlerdir?" diye sordu. Ben:

"Müzeyne kabilesidir" dedim. O:

"Müzeyne kabilesinin benim için önemi yoktur." dedi. Nihayet bütün kabileler geçtiler. Hiçbir kabile geçmedi ki bana sormasın. Onları ona haber verdiğim zaman:

"Falan kabilesi benim için önemli değildir." diyordu. Nihayet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yeşil askeri kıtasıyla geçti. Yeşil kıta denilmesinin sebebi; zırhlarının çokluğundan ve içlerinde demirin (kılıçların) görünmesinden idi. O askeri birlik içinde, muhacirler ve ensar da vardı. Zırhla kaplı oldukları için onların ancak gözleri görünüyordu. O zaman Ebû Süfyan:

"Subhanallah! Ey Abbas! Bunlar kimlerdir?" dedi. Dedim ki:

"İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ! O, muhacirler ve ensarın içerisinde." Ebû Süfyan dedi ki:

"Bunlara ne güç yeter ne takat... Vallahi ey Eba'l Fazl, senin kardeşinin oğlunun mülkü kısa zamanda büyümüştür." dedim ki:

"Ey Eba Süfyan! O nübüvvettir, rasullüktür." Ebû Süfyan dedi ki:

"Öyleyse ne mutlu!"

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ebû Süfyan:

"Ya Rasûlallah! Sa'd'ın ne söylediğini işitmedin mi? Sa'd b. Ubade, ne söyledi biliyor musun?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ne söyledi?" diye sordu. Ebû Süfyan:

"Ya Rasûlallah! Sen kavmini öldürmeyi mi emrettin? Sa'd ile yanındakiler yanımdan geçerlerken:

"Ey Eba Süfyan! Bugün en büyük savaş günüdür! Bugün haramın helal olacağı gündür. Allah-u Teâlâ bugün Kureyşlileri hor ve hakir kılacaktır" dedi. Allah aşkına! Kavmini bağışla! Sen insanların en iyisisin! En uslus ve yumuşak huylususun! En merhametlisisin. Akrabalık hakkını en çok gözetensin." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Ben öyle emretmedim. Sa'd b. Ubade yanlış söylemiş. Bugün, Allah-u Teâlâ'nın ezanlar okutturmak ve putları söküp attırmak suretiyle Kâbe'nin şanını yücelteceği gündür. Bugün Kâbe'ye örtü örtüleceği gündür." buyurdu. (Bûharî)

Ebû Süfyan'ın Mekke Halkını Sakındırması:

Abbas (*radiyallahu anh*) devamla şöyle demiştir:

"Ebû Süfyan'a:

"Süratle kavmine git." dedim. O, kavmine döndüğü zaman en yüksek sesiyle şöyle bağırdı:

"Ey Kureyş topluluğu! İşte Muhammed! Sizin, karşısında duramaya-
cağınız bir kuvvetle üzerinize gelmektedir. Kim Ebû Süfyan'ın evine gi-
rerse o güven içindedir." Bunun üzerine Ebû Süfyan'ın karısı Hind binti
Utbe kalkıp onun yanına gitti, onun bıyıklarını tuttu ve şöyle dedi:

"Bu yağ tulumunu öldürünüz. Kavmin böyle bekçileri kahrolsun!" Ebû
Süfyan dedi ki:

"Yazıklar olsun! Sakın bu kadın sizi aldatmasın. Çünkü Muhammed
güç getiremeyeceğiniz bir kuvvetle üzerinize gelmektedir. Artık kim Ebû
Süfyan'ın evine girerse güvenlik içerisindedir." dediler ki:

"Allah sana lanet etsin! Senin evin hepimize yetecek mi?" Bunun üze-
rine Ebû Süfyan dedi ki:

"Kim evine girip kapısını kapatırsa güven içerisindedir. Kim Kâbe'ye
girerse o güven içerisindedir." Bunun üzerine Mekkeliler evlerine ve Kâ-
be'ye doğru dağıldılar."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah'ın Zî Tuva'ya Varması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Zî Tuva'ya vardığında bineği
üzerinde, Yemen kumaşından kırmızı bir parça ile dürmeksizin başını
sardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah-uTeâlâ'nın ona ikram
ettiği fethi gördüğü zaman Allah-u Teâlâ'ya tevazu için başını indiriyor-
du. Öyle ki, neredeyse sakalı bineğin sırtına değecek hale geliyordu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Müslüman Askerlerin Mekke'ye Girişi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) askerlerini Zi Tuva'dan dağıttığı zaman Zübeyr b. Avvam'a, ordunun bir kısmını Kuda' dan sokmasını emretti. Zübeyr sol kanadın başında idi. Sa'd b. Ubade'ye de ordunun bir kısmını Kuda'dan içeri sokmasını emretti. Sa'd girmeye yöneldiğinde:

"Bugün boğazlama günüdür, bugün öldürme helaldir" dedi. Muhacirlerden Ömer b. el-Hattab bunu işitti ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Sa'd b. Ubade'nin dediğini dinle. Onun uygun bir şekilde Kureyş'i bastıracağına inanmıyorum."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Ali b. Ebi Talib'e şöyle dedi:

"Ona (Sa'd'a) kavuş ve bayrağı ondan al. Mücahidleri Mekke'ye sen sok."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Halid b. Velid'e, Müslümanların bir kısmıyla Mekke'nin alt yanından, Lıyt'tan girmesini emretti. Halid sağ kanadın başında idi. Orada Eslem, Süleym, Gıfar, Müzeyne, Cüheyne ve Arap kabilelerinden diğer bazı kabileler vardı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Halid b. Velid ve askerlerine:

"Kureyşten size karşı koyacak olanları, ekin biçer gibi biçiniz ve Safa tepesinde benimle buluşunuz" buyurdu.

(İbni Kayyim-Za'dü'l Mead)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Eba Hureyre! Bana ensarı çağır!" buyurdu. Ensar gelip çevresini sarınca onlara:

"Ey ensar topluluğu! Kureyşlilerin evbaşını, tabilerini görüyor musunuz?" diye sordu. Ensar:

"Evet, görüyoruz!" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Yarın onlarla karşılaştığınız zaman, kendilerini ekin biçer gibi biçmeye bakınız." buyurdu ve böyle buyururken de elini sıkıp, sağını solunun üzerine koydu. Sonra da:

"Yarın benimle buluşma yeriniz Safa'dır." buyurdu.

(Müslim)

Ebû Ubeyde b. el-Cerrah da Müslümanlarla beraber geldi. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu zırhlı olmayan piyadelere kumandan tayin etti.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın önünde Mekke'ye dökülüyorlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ezahir'den girdi ve Mekke'nin üst tarafına indi. Orada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) için bir çadır kuruldu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Müşriklerin Savaş Hazırlıkları:

Safvan b. Umeyye, İkrime b. Ebû Cehl ve Süheyl b. Amr, savaşmak için bir grup askeri Handeme'de toplamışlardı. Beni Bekir'in kardeşi Himas b. Kays da, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in girmesinden önce silah hazırlıyordu. Karısı ona şöyle dedi:

"Gördüğüm bu şeyi niçin hazırlıyorsun?" dedi ki:

"Muhammed ve ashabı için." Karısı şöyle dedi:

"Vallahi Muhammed ve ashabına karşı gelebilecek hiçbir kuvvet göremiyorum." O da şöyle dedi:

"Vallahi ben umuyorum ki; onlardan birini sana hizmetçi kılarım."

Sonra bu adam Handeme'de Safvan, Süheyl ve İkrime ile birlikte hazır bulundu. Halid b. Velid'in arkadaşlarından Müslümanlar onlarla karşı karşıya geldikleri zaman develerinden inip atlarına binerek savaştılar. (Müşrikler kısa bir süre içerisinde bozguna uğrayıp kaçtılar. Himas da kaçanlar arasında idi.)

Kürz b. Cabir (bu, Beni Muharib b. Fih'r'den biridir) ile Huneys b. Halid (bu ise Beni Münkaz'ın halifidir) öldürüldü. Bu ikisi Halid b. Velid'in süvarileri arasında idiler. Ondan ayrılıp başka bir yola gittiler ve ikisi birlikte öldürüldüler. Huneys b. Halid, Kürz b. Cabir'den önce öldürüldü. Kürz b. Cabir de onu ayakları arasına koydu. Sonra onu koruyarak savaştı, nihayet öldürüldü.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Öldürülmesi Emredilenler:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslüman kumandanlarına Mekke'ye girmelerini emrettiği zaman, onlara şu emri verdi:

"Müslümanlar, ancak savaşanlarla savaşıacaktır. İsimlerini verdiğim birtakım kimseler bundan müstesnadır. Bunları, Kâbe'nin örtüsünün altında bulunsalar bile öldürün. Onlardan biri Beni Amir b. Lueyy'in kardeşi Abdullah b. Sa'd'dır."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Abdullah b. Sa'd'ın öldürülmesini emretti. Çünkü o, İslam'a girip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vahiy kâtibi olduktan sonra irtidat edip müşrik olarak Kureys'e döndü. Mekke'nin fethinde Osman b. Affan'ın yanına kaçtı. O, onun sütkardeşi idi. Osman da onu gizledi. Nihayet sahabeler ve Mekke halkı sükûnete erdikten sonra onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e getirdi ve onun için eman diledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir müddet cevap vermeden sustu. Sonra:

"Peki" dedi. Osman onun yanından ayrıldığında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ashabından etrafında bulunanlara şöyle dedi:

“Hemen cevap vermeyip sustum ki; sizden biriniz kalkıp onun boynunu vursun.” Ensardan bir adam da şöyle dedi:

“Ya Rasûlallah! Bana işaret etseydin ya!” Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de buyurdu ki:

“Rasuller işaretle öldürmez.”

Sonra Abdullah Müslüman oldu. Ömer b. el-Hattab da onu valiliklerinden birine tayin etti. Sonra Osman b. Affan da Ömer gibi onu vali tayin etti.

Öldürülmesini emrettiği kişiler arasında bir de Abdullah b. Hatal vardı. Bu, Beni Teym b. Galib'den bir adamdı. Onun öldürülmesini şunun için emretmişti:

O Müslüman idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu zekât toplama memuru olarak gönderdiği zaman onunla birlikte ensardan bir adamı da gönderdi. Yanında ona hizmet eden bir kölesi vardı ve o köle de Müslümandı. Bir konaklama yerinde indi ve köleye kendisi için bir keçi kesmesini ve yemek yapmasını emretti, sonra yatıp uyudu. Uyandığında baktı ki; köle onun için bir şey hazırlamamış. Bunun üzerine köleye saldırdı ve onu öldürdü. Sonra da irtidat edip müşrik oldu.

Onun iki şarkıcı kadını vardı. Fertena ve onun arkadaşı (Ernebe). Bu kadınlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i hicvedici şarkı söylerlerdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların da onunla birlikte öldürülmesini emretti.

İbn-i Hatal'ın iki şarkıcı kadınından birisi (Ernebe) öldürüldü, diğeri ise kaçtı. Daha sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den onun için eman dilenildi, o da ona eman verdi.

Abdullah b. Hatal'ı, Sait b. Hureys el-Mahzumi ve Ebû Berze el-Eslemi öldürdüler.

Öldürülmelerini emrettiği kişilerden birisi de Huveyris'tir. Mekke'de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e (hicvedici şiirler okuyarak) eziyet edenlerdendi.

Abbas b. Abdulmuttalib, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın kızları Fatıma ile Ümmü Külsüm'ü Mekke'den Medine'ye götürmek için bineklerine bindirmişti. Huveyris b. Nukayz onların bineklerini arkadan dürttü. Bunun üzerine binekleri onları yere attı.

Huveyris b. Nukayz'ı Ali b. Ebi Talib öldürdü.

Öldürüleceklerden birisi de Mikyes b. Hübabe'dir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun öldürülmesini şunun için emretmişti:

Ensarlı birisi onun kardeşini hataen öldürmüştü. O da o ensariyi öldürdü ve müşrik olarak Kureys'e döndü.

Amcasının oğlu Numeyle b. Abdullah onu öldürdü.

Öldürülecekler arasında bir de Sare vardı. Bu, Beni Abdulmuttalib'den birinin cariyesi idi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Mekke'de eziyet edenlerdendi.

Sare için eman dilenildi, o da ona eman verdi. Sonra hayatta kaldı. Nihayet bir adam Ömer b. Hattab'ın zamanında, Ebtah'ta onu atıyla çiğneyerek öldürdü.

Beni Huzaalardan Haris b. Tulatıla da kanı helal kılınıp öldürülmesi emredilenler arasında idi.

(Fetih günü Ali (*radiyallahu anh*) tarafından öldürüldü.)

Bir de İkrime b. Ebû Cehil vardı. İkrime Yemen'e kaçtı. Karısı Ümmü Hakim binti Haris b. Hişam ise Müslüman oldu. Kocasını için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den eman diledi. O da ona eman verdi. Bu kadın onu aramak üzere Yemen'e gitti ve onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirdi. O da Müslüman oldu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

İkrime, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e işkencede, düşmanlıkta ve ona karşı açılan kavgaları mali gücüyle desteklemekte babasına benzerdi.

Safvan b. Ümeyye, kanı helal sayılan müşriklerden ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in azılı düşmanlarından idi.

Hudeybiye muahedesi'nin hükmünü çiğneyerek yüzlerini örtüp Beni Bekirlerle birlikte, Huzaaları uyurken kılıçtan geçiren Kureysiler arasında idi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le çarpışmaları için Mekkelileri ayaklandırıp Handeme'de Halid b. Velid'e karşı koyan üç Kureysliden birisi idi. Müşrik savunma birlikleri, Halid b. Velid tarafından bozguna uğratılınca Safvan b. Ümeyye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den korkarak Cidde'ye kaçtı. (Daha sonra Müslüman oldu.)

(İbni Esir-Kamil)

Kanının dökülmesi helal sayılan müşriklerden Hebbar b. Esved b. Muttalip, Müslümanlara en ağır işkenceleri yapardı.

(İbni Hacer-Fethülbari)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kızı Zeyneb'i, Medine'ye hicret ederken Zi-Tuva'da yakalamış ve onu hevde içindeyken mızrakla vurup devesinden kayanın üzerine düşürmüş, karnındaki çocuğunun düşmesine sebep olmuştu. (Zeyneb bu sebeple hastalanmış ve vefatına kadar da bu hastalıktan kurtulamamıştı.) Mekke fethedilince Hebbar, kaçtığı için ele geçirilemedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Abdullah b. Zibara da öldürülmesi emredilen müşrikler arasında idi. Mekke fethedildiği gün, Ümmü Hani'nin kocası Hübeyre b. Ebi Vehb ile birlikte Necran'a kaçtı.

Vahşi b. Harb de öldürülmesi emredilen müşriklerden biriydi.

(İbni Esir- Kamil)

Uhud'da savaşırken ayağı kayarak yere düşen Hamza (*radiyallahu anh*) 'u saklandığı yerden attığı harbe ile şehit etmiş ve onun karnını yararak ciğerini söküp Hind binti Utbe'den bahşişini almıştı. Şehitlerin kesilen burun ve kulaklarından yapılan halhal ve gerdanlıklar da ona teslim edilmişti. Fetih günü Mekke'den Tâif'e kaçtı. Vahşi şöyle demiştir:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethedince Tâif'e kaçtım ve orada bekledim. Tâif'in elçi heyeti Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına Müslüman olmak için gittikleri zaman bütün yollar bana kapandı. Dedim ki:

"Şam'a veya Yemen'e veya herhangi bir beldeye gideyim." Vallahi ben bu düşüncede iken bir adam bana:

"Yazık sana! Vallahi Muhammed, dinine giren ve onun şehadetini getiren hiç kimseyi öldürmüyor." dedi.

Adam bunu bana söylediği zaman çıktım ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına, Medine'ye geldim. Onun başucunda ayakta hak şehadetiyle şehadet getirdim. Beni görünce dedi ki:

"Vahşi sen misin?" dedim ki:

"Evet ya Rasûlallah!" dedi ki:

"Otur, bana Hamza'yı nasıl öldürdüğünü anlat." Ben de onu anlattım. Sözümü bitirdiğim zaman bana:

"Yüzünü benden saklayabilir misin?" dedi.

Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den nerede olursa olsun, Allah-u Teâlâ onu vefat ettirinceye kadar beni görmemesi için kaçtım. Müslümanlar, Yemame'nin sahibi Müseylemetü'l Kezzab'a savaş açtıkları zaman onlarla beraber çıktım ve yanıma da Hamza'yı öldürdüğüm mızrağımı aldım. Ordular birbiriyle karşı karşıya geldikleri zaman Müseylemetü'l Kezzab'ı elinde kılıçla ayakta dururken gördüm. Onu tanıyordum. Hazırlandım. Aynı zamanda ensardan bir adam da hazırlandı. Her ikimiz de onu öldürmek istiyorduk.

Mızrağımı Müseyleme'ye doğrulttum. Nihayet tam hedefe gideceğine kanaat getirince onun üzerine attım. Mızrak ona saplandı. Ensari de onun üzerine atıldı ve kılıç ile ona vurdu. Artık hangimizin öldürdüğünü Allah-u Teâlâ daha iyi bilir. Eğer onu ben öldürmüşsem Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den sonra insanların en hayırlısı olan Hamza'yı ve insanların en şerlisi olan o kâfiri öldürmüş sayılırım."

Vahşi, Müseyleme'yi öldürdüğü zaman birisi yüksek sesle: "Müseyleme'yi siyah bir köle öldürdü" diyordu. **(Siyer-i İbn-i Hîşam)**

Ensarın Endişelerinin Giderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Safa Tepesi'nde Allah-u Teâlâ'ya dua ile meşgul iken ensardan bazıları:

"Allah, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yurdunun fethini nasip etti. Artık kendileri burada kalıp oturur mu dersiniz?" diyerek aralarında konuştular. **(Siyer-i İbn-i Hîşam)**

Bazıları da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in, Mekkelilerin canlarına ve mallarına dokunulmaması hakkında verdiği emre bakarak (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke'de kalacağını zannedip):

"Adamın kavmine karşı acıması ve yurduna karşı rağbeti, özlemi tuttu." dediler. **(Müslim)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) duasını bitirince onlara:

"Ne konuşuyordunuz?" diye sordu.

"Ya Rasûlallah! Bir şey yok." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sorusunu tekrarladi, durdu. **(Siyer-i İbn-i Hîşam)**

O sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e vahiy geldi. Ne konuştukları kendisine haber verildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vahiyden başını kaldırıp:

"Ey ensar cemaati! Siz benim için; "Adamı, kavmine karşı acıması, yurduna karşı rağbeti, özlemesi tuttu!" dediniz değil mi?" diye sordu.

("Evet ya Rasûlullah! Böyle söylemiştik." dediler.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Biraz dikkatli olunuz! Benim, anacağınız bir ismim yok mudur? Benim, anacağınız bir ismim yok mudur? Benim, anacağınız bir ismim yok mudur ki benden "adam" diye söz ettiniz? Ben Allah'ın kulu ve rasulü Muhammed'im. Benim hayatım, sizin hayatınızdır. Ölümüm de sizin ölümünüzdür. Ben sizin söylediğiniz şeyden Allah'a sığınırım." buyurdu. Ensar (ağlayarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e doğru gitti.):

"Vallahi biz o söylediklerimizi ancak Allah'a ve Rasulüne olan aşırı derecedeki bağlılık ve düşkünlüğümüzden dolayı söyledik." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hiç şüphesiz Allah ve Resulü, bu sözünüzü doğrular ve sizi mazur sayar." buyurdu. **(Müslim)**

Rasûlullah (s.a.s) ve Ümmü Hani:

Ümmü Hani binti Ebû Talib şöyle dedi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'nin yukarısına vardığında Beni Mahzum'dan olan kayınlarımdan iki adam bana kaçtılar. (Ümmü Hani o zaman Hubeyre b. Ebi Vehb el-Mahzumi ile evli idi.) Kardeşim Ali b. Ebi Talib benim yanıma girdi ve:

"Vallahi onları öldüreceğim" dedi. Ben evimin kapısını onların üzerlerine kilitledim. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'nin yukarısında iken onun yanına gittim ve onu büyük bir kabın içerisinde gusül abdesti alırken gördüm. Kabin içinde hamur izleri vardı. Kızı Fatıma ise onu elbisesiyle perdeliyordu. Guslünü yaptıktan sonra elbisesini aldı ve giyindi. Kuşlukta sekiz rekât namaz kıldı, sonra bana doğru döndü ve şöyle dedi:

"Ey Ümmü Hani, merhaba! Safa geldin, hoş geldin. Seni getiren nedir?" Ben de o iki adam ile Ali'nin yaptıklarını ona haber verdim.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

**"Senin eman verdiğin kimseye ben eman verdim. Civarına al-
dığın kimseyi biz de civarımıza aldık. Ali onları öldürmesin."**

Onlar Haris b. Hişam ile Züheyr b. Ebi Ümeyye b. Muğire idiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ebû Süfyan b. Harb'in Uyarılması:

Ebû Süfyan b. Harb Mescid-i Haram'da oturuyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önde yürüdüğünü ve Müslümanların da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in izine basıp gittiklerini görünce:

"Muhammed'e karşı askerler mi toptasam, şu adamla yine çarpışmaya mı dönsem, ne yapsam acaba?" diye içinden düşünmeye başladı. O sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gelip başucuna dikildi ve onun iki kürek kemiği arasına eliyle vurarak:

"O zaman da Allah, seni yine hor ve hakir eder" buyurdu. Ebû Süfyan başını kaldırıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in başucuna dikildiğini görünce:

"Şu ana kadar senin gerçekten rasul olduğuna kanaat getirememiştim. İçimden geçirdiğim kuruntulardan dolayı Allah'a tevbe ve istiğfar ediyor, yarlığanmak diliyorum" dedi.

(İbni Sa'd- Tabakât)

Fedale'nin Müslüman Oluşu:

Fedale b. Umeyr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i fetih sene-sinde Beyt'i tavaf ederken öldürmek istedi. Ona yaklaştığı zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Sen Fedale misin?" O da cevabında:

"Evet, Fedale'yim ya Rasûlallah!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"İçinden ne konuşuyordun?" dedi.

"Bir şey değil, Allah'ı zikrediyordum" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) güldü sonra:

"Allah'a istiğfar et, af dile" dedi. Sonra elini onun göğsüne koydu, kalbi huzur buldu. Fedale şöyle derdi:

"Vallahi Allah'ın yarattığından hiçbir şey bana ondan daha sevgili olmayıncaya kadar elini göğsümden kaldırmadı. Bunun üzerine aileme döndüm."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Beyt'i Tavaf Etmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'ye geldikten sonra Müslümanlar huzura kavuşunca evinden çıktı.

Beyt'e geldi. Binek hayvanının üzerinde yedi kere tavaf etti. Elindeki ucu eğri bir ağaçla rüknü istilam ediyordu. Tavafını bitirdiği zaman Osman b. Talha'yı çağırdı ve ondan Kâbe'nin anahtarını aldı. Kâbe onun için açıldı ve oraya girdi. Orada çubuktan yapılmış bir güvercin buldu ve onu eliyle kırdı. Sonra da attı. İnsanlar mescidde onun için toplanmışlardı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kâbe'nin kapısının yanında durdu ve şöyle dedi:

"Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah yoktur. O birdir. Ortağı yoktur. Verdiği sözü doğru çıkardı. Kuluna yardım etti ve yalnız olarak ahzabı yendi."

Dikkat edin! Babadan oğula intikal eden ve konuşulan övülmüş her haslet, kan veya iddia edilen mal, işte şu iki ayağımın altındadır. Ancak Beyt'in sedanesi ve haccın sikayesi müstesnadır.

Dikkat edin! Hata ile bir kişiyi öldürmek, bilerek kamçı veya sopa ile vurmak gibidir. Onda şiddetli bir diyet vardır! Kırkı hamile olmak şartıyla yüz deve verilir.

Ey Kureyş topluluğu! Şüphesiz Allah sizden cahiliyenin kibir ve böbürlenmesini ve babalarla övünüp büyüklük taslamayı giderdi. İnsanların hepsi Âdem’dendir. Âdem ise topraktır.”

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Ey insanlar! Doğrusu, biz sizleri bir erkekle bir diğiden yarat-tık. Sizi milletler ve kabileler haline koyduk ki, birbirinizi kolay-ca tanıyasınız. Şüphesiz Allah katında en değerliniz, O’na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır...” (Hucurat: 13) ayetini sonuna kadar okudu. Sonra şöyle dedi:

“Ey Kureyş topluluğu! Benim size ne yapacağımı zannediyor-sunuz?” dediler ki:

“Hayır yaparsın. Sen kerim bir kardeşsin, kerim bir kardeşin oğlusun.” Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

“Gidiniz sizler serbestsiniz.”

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s) ’ın İşaretiyle Putların Düşmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) fetih gününde bineği üzerinde Mekke’ye girdi ve onun üzerinde tavaf yaptı. Beyt’in etrafında kurşunla bağlanmış putlar vardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) elindeki bir ağaç dalı ile putlara işaret ediyor ve şöyle diyordu:

“Hak geldi batıl yok oldu, çünkü batıl yok olmaya mahkûm-dur.”

O, bir putun yüzüne doğru işaret ettiğinde o put hemen sırt üstü dü-şerdi. Hiçbir putun ensesine işaret etmezdi ki yüzüstü düşmüş olmasın. Nihayet hiçbir put kalmadı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

İsaf Ve Naile Putlarının İçyüzleri Ve Akıbetleri:

Kureyş müşrikleri, İsaf ve Naile adlarındaki iki puta da tapar ve bunla-rın yanında kurbanlar keserlerdi.

Rivayete göre; İsaf, Cürhümilerden Bağy’in oğlu olan bir erkek, Naile de yine Cürhümilerden Dik’in kızı olan bir kadın idi. Bunlar Kâbe içinde zina ettikleri veya öpüştikleri için Allah onları taş yapmıştı.

(Vâkidî-Meğazi)

Bunlar Kâbe’den çıkarılarak herkesin görüp ibret alması ve günah iş-lemekten sakınması için biri Safa, diğeri Merve tepeciğinin üzerine dikil-mişti. Zamanla niçin dikildikleri unutuldu ve onlara eller ve vücutlar sü-rülmeye başlandı. Daha sonra da bunlar tapılan birer put haline geldiler. Onları putlaştıran da Amr b. Luhay idi. O, Mekke’nin idaresini eline alın-ca:

"Sizden öncekiler bunlara taparlardı" diyerek, İsa'f ve Naile'ye tapmalarını ve sürünmelerini halka emretti. Birini Kâbe'nin yanına, diğerini veya her ikisini de Zemzem Kuyusu'nun üzerine dikti. Kurbanlar bunların yanında kesildi. Yanlarından geçilirken onlara sürünüldü. Beytullah'ı tavaf edenler önce İsa'f'tan başlar, onun önünde istilam yapar, tavafı da Naile'nin yanında istilamla tamamlardı. Bunlar Kureyslilerle Ahabiş'in putları idi. Mekke'nin fethine kadar bu putperestlik devam etti. Mekke'nin fethinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) diğer putlarla birlikte bunları da kırdırdı.

(Ezraki, Ahbaru Mekke)

Bilal'in Kâbe Üzerinde Ezan Okuması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) öğlen vakti girince, Bilal-i Habeşi'ye Kâbe'nin üzerine çıkıp öğlen ezanını okumasını emretti. Kureys müşriklerinin ileri gelenlerinden birçoğu öldürülmekten korkarak, dağların başlarına kaçmış ve gizlenmişlerdi. Bazıları ise eman dilemişler ve kendilerine eman verilmişti.

(Ebû Süfyan b. Harp, Attab b. Esid, Haris b. Hişam ve daha başkaları, Kâbe'nin yanında oturuyorlardı.) Bilal-i Habeşi sesini olanca gücüyle yükselterek ezan okumaya başladı.

(Vâkidî-Meğazi)

Kureyslilerden bazıları:

"Ey Allah'ın kulları! Kâbe'nin üzerinde ezan okumak bu kara köleye mi düştü?" dediler. Bazısı da, Allah'ın ona gazap edeceğini ve bu işi değiştireceğini söylediler.

(Ezraki, Ahbaru Mekke)

"Eşhedü enne Muhammede'r-Rasûlullah" şهادetine geldiği zaman, Ebû Cehl'in kızı Cüveyriye:

"Hayatıma yemin ederim ki; senin adın sanın yükseldi. Namazı kılarız ama vallahi sevdiklerimizi öldürenleri hiçbir zaman sevmeyeceğiz. Muhammed'e gelen rasullük babama da gelmişti. Fakat o, bunu reddetmiş, kavmine aykırı davranmak istememişti." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Halid b. Esid:

"Kim bu seslenen?" diye sordu.

"Bilal b. Rebah." dediler. Halid b. Esid:

"Ebû Bekir'in Habeşli kölesi mi?" diye sordu.

"Evet." dediler. Halid b. Esid:

"Onu Kâbe'nin üzerine Ebû Talha oğulları mı çıkardı?" diye sordu.

"Evet." dediler. Halid b. Esid:

"O neler söylüyor?" diye sordu.

"Eşhedü el-lâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammede-rasûlullâh!" diyor." dediler.

(İbn-i Ebi Şeybe)

Halid b. Esid:

"Allah'a şükürler olsun; babam olan Esid'i öldürdü de, ona bu günü göstermemek, şu hoşlanmayacağı sesi işittirmemek lütfunda bulundu" dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

(Esid, Mekke'nin fethinden bir gün önce ölmüştü.) (Haris b. Hişam:

"Vallahi onun gerçekten rasul olduğunu bilseydim, muhakkak kendisine tabi olurum." dedi.)

"Muhammed'in, putları adamlara nasıl kırdırdığını ve şu kara köleyi Kâbe'nin üzerinde nasıl bağırttığını görmüyor musun?" denildiği zaman da:

"Eğer Allah böyle olmasını istemeseydi, elbette onu değiştirirdi." dedi.

(Süheyli-Ravdû'l-unuf)

Hakem b. Ebû'l As:

"Vallahi bu büyük bir hadisedir. Beni Cümahların kölesi çıksın da, Ebû Talhalara ait Beytullah üzerinde anırsın? Olur, şey değil!" dedi. Süheyl b. Amr:

"Eğer Allah buna gazaplanırsa, muhakkak onu değiştirir. Eğer buna razı olursa, onu yerleştirir" dedi. Ebû Süfyan b. Harp ise:

"Ben bir şey söylemeyeceğim. Eğer bir şey söyleyecek olursam, şu kumlar söylediğimi Muhammed'e haber verirler" dedi.

Cibril gelip, bunların söylediklerini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verdi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onların yanına gelip başlarına dikildi.

"Ben sizin söylediklerinizi biliyorum. Ey filan! Sen şöyle söyledin. (Ey filan! Sen şöyle söyledin. Ey filan! Sen de şöyle söyledin!)" buyurarak onların söylediklerini kendilerine birer birer haber verdi. (Ebû Süfyan:

"Ya Rasûlallah! İyi ki ben bir şey söylemedim!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , güldü.) Haris b. Hişam ile Attab b. Esid:

"Biz şehadet ederiz ki Sen Rasûlullah'sın! Çünkü vallahi bu söylediklerimize yanımızdakilerden başka hiç kimse vakıf değildi. Söylediklerimiz sana her halde Allah tarafından haber verilmiştir." dediler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Yıkılan Putların Kırılması Ve Yakılması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) öğlen namazını kıldıktan sonra Kâbe çevresindeki bütün putların bir araya toplanmasını ve ateşe verilip yakılmasını, kırılacak olanların da kırılmasını emretti. Emri hemen yerine getirildi.

Fadale b. Umeyr (İbn-i Kelbi'ye göre; Raşid b. Abdullah es-Sülemi) bu hususta söylediği şiirinde şöyle demiştir.

"Sen, Mekke'nin fethinde putları kırdıkları gün Muhammed ve ordusunu bir göreydin, Allah'ın nurunun nasıl parıldadığını, şirk ve küfrün yüzünü karanlıkların nasıl bürüdüğünü görürdün!" **(Ezraki, Ahbaru Mekke)**

Cübeyr b. Mu'tim der ki:

"Mekke fethedildiği günlerde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in münadisi:

"Allah'a iman eden kişi evinde kırmadık, yakmadık put bırakmasın. Putların parası da haramdır" diyerek seslendi. Bundan önce Mekke'de onlara tapıldığını, çöl Araplarının onları satın alıp çadırlarına götürdüklerini görürdüm. Kureyşlilerden evlerinde bir putu bulunmayan, evlerine girerken, evlerinden çıkarken ona teberrüken el sürmeyen hiç kimse yoktu. Mekke'de nida edildikten sonra, yeni Müslümanlar evlerindeki putları kırdılar."

Ebû Süfyan'ın karısı Hind binti Utbe de Müslüman olunca, evindeki putu keserle vurarak parça parça etmiş:

"Biz senden dolayı ne kadar gurur ve aldanış içinde idik" demiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şarap, put, domuz ve ölü hayvan etinden elde edilen geliri yemeyi, kâhinlere ücret vermeyi de yasakladı.

(Vâkidî-Meğazi)

Müslümanların Fetih Gecesindeki İbadetleri:

Mücahidler Mekke'yi fethettikleri günün gecesi sabaha kadar tekbir, tehlil getirdiler ve Kâbe'yi tavaf ettiler. Bunu gören Ebû Süfyan, karısı Hind'e:

"Sen bunun Allah'tan olduğu kanaatinde misin?" diye sordu. Hind:

"Evet! Bu, Allah tarafından olan bir iştir." dedi.

Ertesi gün sabah olunca Ebû Süfyan, erkenden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ona:

"Sen Hind'e: "Bunun, Allah'tan olduğu kanaatinde misin?" diye sordun. O da "Evet! Bu, Allah tarafından olan bir iştir" dedi." buyurdu. Ebû Süfyan:

"Şehadet ederim ki sen, Allah'ın kulu ve Rasulü'sün! Varlığım elinde bulunan Allah'a and olsun ki; bu sözü, Allah ile Hind dışında insanlardan hiç kimse işitmemiştir" dedi. **(Beyhaki- Sünen)**

Hübel putu kırılınca Zübeyr b. Avvam, Ebû Süfyan b. Harb'e:

"Ey Eba Süfyan! İşte Hübel putu da kırıldı. Hâlbuki sen Uhud günü, onun sana zafer ihsan ettiğini sanıyor, gurur içinde dolaşüyor ve aldanıp gidiyordun." dedi. Ebû Süfyan:

"Ey İbn-i Avvam! Bırak artık ondan söz etmeyi. Bana kanaat gelmiştir ki; eğer Muhammed'in ilahından başka gerçek ilah olsaydı, herhalde şu olan işten başkası olurdu." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah(s.a.s) 'ın Kâbe'deki Resimleri İmha Etmesi:

(O zaman,) Kâbe'nin altı direği vardı. Bunlar iki sıra halinde idi. Direkler yıldızla süslenmişti. Kapıya yakın olan direkte Meryem ile kucağında İsa (*aleyhisselam*)'ın sureti, öteki direklerde de rasullerin, meleklerin ve oklarla fal çeken ihtiyar bir adam şeklinde İbrahim (*aleyhisselam*)'ın sureti ve koç veya bir koçbaşı ile ağaçlar çizilmişti. Kâbe anahtarcısı Ebû Talha oğulları, kendilerinden başka hiç kimsenin Kâbe'yi açmaya güç yetiremeyeceğini iddia ederlerdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Osman b. Talha'dan anahtarı alınca Kâbe'yi kendi eli ile açtı.**(Ayni- Umdetulkari)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) fetih gününde Beyt'e girdi ve orada meleklerin ve başkalarının suretlerini gördü. İbrahim (*aleyhisselam*)'ı elinde okları çeker bir vaziyette tasvir edilmiş olarak gördü ve şöyle dedi:

"Allah lanet etsin! Bizim şeyhimizi okları çeker bir vaziyette çizmişler! İbrahim nerde, oklar nerde?"

"İbrahim Yahudi de, Hristiyan da değildi. Hanif (şirksiz) bir müslimdi ve müşriklerden değildi." **(Al-i İmran: 67)**

Sonra o heykellerin yıkılmasını emretti ve hepsi imha edildi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah(s.a.s)'ın Kâbe'de Namaz Kılması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Bilal ile Kâbe'ye girdi. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çıktı. Bilal ise orada kaldı. Bu sırada Abdullah b. Ömer Bilal'in yanına girdi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in namaz kıldığı yeri sordu. Ne kadar namaz kıldı diye sormadı. İbn-i Ömer Beyt'e girdiği zaman yüzünün yönünde yürürdü ve kapıyı arkasında bırakırdı. Nihayet onunla duvarın arasında üç kulaç mesafe kalınca Bilal'in ona söylediği yerde namaz kılardı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Fetih Hutbesi:

Rasûlullah, fethin ikinci günü, öğle namazından (Kâbe'nin merdiveninde, arkası, Kâbe'ye dayalı olarak Allah'a hamdü senada bulunduktan) sonra halka şöyle hitap etti:

"Ey insanlar! Şüphe yok ki Allah-u Teâlâ, göklerle yeri, güneş ile ayı yarattığı gün, Mekke'yi de haram ve dokunulmaz kılmıştır. (Burası Allah-u Teâlâ'nın haram ve dokunulmaz kıldığı bir bölgedir.) Kıyamet gününe kadar da haram ve dokunulmaz olarak kalacaktır.

Allah'a ve ahiret gününe inanan bir kimse için Mekke haremminde kan dökmek, ağaç kesmek helal olmaz.

Mekke'de kan dökmek benden önce hiç kimseye helal olmadığı gibi, benden sonra da hiç kimseye helal olmayacaktır. Bana da ancak gündüzün belli bir saatinde helal kılınmıştır. Mekke'nin bugünkü haramlığı, dünkü haramlığı haline dönmüştür.

Bu söylediklerimi burada bulunanlar, burada bulunmayanlara ulaştırın. Şayet size biri çıkıp "Rasûlullah burada çarpışma yapmıştı" diyerek ruhsat yoluna kaçacak olursa, ona; "Yüce Allah, yalnız Rasulü'ne helal kılmış, izin vermişti. Size helal kılmamış, izin vermemiştir" deyiniz.

Mekke'nin av hayvanları ürkütülmez, kaçırılmaz. Mekke'nin dikenini bile kesilmez. Mekke'nin ağacına balta vurulmaz. Yitiği uzanılıp alınmaz. Hatta sahibini aramak için olsa bile... Mekke'nin yeşil otları biçilmez."

Abbas:

"Ya Rasûlallah! İzhır'dan (Mekke ayrığından) başka. Çünkü o evlerimiz ve kabirlerimiz için gereklidir" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bir müddet sustuktan sonra:

"İzhırdan başka. Çünkü onu biçmek helaldir.

Ey Huzaa cemaati! Artık adam öldürmekten ellerinizi çekiniz. Zira pek çok adam öldürülmüştür. Üstelik Huzeylilerin adamını da siz öldürmüştünüz. Vallahi onun diyetini (siz ödemezseniz) ben ödeyeceğim.

Şu bulunduğum yerde şu andan sonra kim öldürülürse, öldürülenin ailesi için iki şeyden birini seçmek vardır: Ya öldürenin kisas olarak öldürülmesini ya da öldürülenin diyetini kan bedeli olarak istemesi...

Hiç şüphesiz insanların Allah'a karşı en saygısız, en taşkını: Allah'ın Harem'inde adam öldüren yahut kendi katilinden başkasını öldüren ya da cahiliyet öcünü almak için adam öldüren-dir" buyurdu. (Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah(s.a.s)'ın Ömer'i Utandıran Davranışı:

Mekke fethedilip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyşlilerden Safvan b. Ümeyye'ye, Ebû Süfyan b. Harb'e ve Haris b. Hişam'a haber saldıği gün, Hz. Ömer:

"Allah-u Teâlâ onlara hakim olma fırsatını vermiş bulunuyor. Yapmış oldukları kötülükleri anlatayım, başlarına kakayım" demişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara:

"Benim halimle sizin haliniz, Yusuf'un kardeşlerine dediği gibi olacaktır: "Sizlere bugün hiçbir başa kakma ve ayıplama yoktur. Allah sizi yarlığasın. O, esirgeyicilerin en esirgeyicisidir." buyurunca Hz. Ömer:

"Benden istemeyerek sadır olan o sözden pişmanlık duydum ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den utandım" demiştir.

(İbni Sa'd- Tabakât)

Suheyl b. Amr, Huvaytîb b. Abdul-Uzza, İkrime b. Ebû Cehil, Haris b. Hişam, Abdullah b. Zibara, Abdullah b. Sa'd b. Ebi Serh, Safvan b. Ümeyye, Enes b. Zuneym ed-Di'li ve Cebr daha sonra Müslüman oldular.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah(s.a.s)'ın, Kâbe'nin Anahtarını Yeniden Osman b. Talha'ya Vermesi:

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mescidde oturdu ve Ali b. Ebû Talib, elinde Kâbe'nin anahtarı olduğu halde ona doğru gitti ve:

"Ya Rasûlallah! Sikaye ile Hicabe'yi bize ver" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) da:

"Osman b. Talha nerededir?" diye sordu. Onu çağırdılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Ey Osman! Anahtarını al. Bugün iyilik ve vefa günüdür." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali'ye şöyle dedi:

"Size ancak gelirinize muhtaç şeyi veririm, sizin onun gelirine muhtaç olduğunuz şeyleri değil."
(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah Osman b. Talha'ya Mekke'de iken:

"Umarım ki bir gün sen beni, bu anahtarı nereye istersem koyacağım, kime istersem vereceğim bir mevkide de göreceksin" buyurmuştu. Bunun üzerine Osman b. Talha:

"O zaman Kureyş mahvolmuş, kıymetten düşmüş olur" demişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Hayır! Asıl o zaman Kureyş yaşayacak ve kıymetlenecektir" buyurmuştu.

İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Osman b. Talha'ya hatırlattığı söz bu idi.
(Vâkidî-Meğazi)

Mekkelilerin Rasûlullah(s.a.s)'e Bey'atları:

(Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekkelileri, İslamiyet üzere bey'at etmeye çağırdı.) Mekkeliler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bey'at için toplanınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Safa Tepe-si'nin üzerine oturdu. Hz. Ömer, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in berisinde durdu. Halkın ellerini tutup güçleri yettiği kadar Allah ve Rasûl'ünün buyruklarını dinleyeceklerine ve itaat edeceklerine dair birer birer onlardan bey'at aldı.
(İbni Esir-Kamil)

Ebû Kuhafe'nin Müslüman Olması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'ye girdiği zaman mescide geldi. Ebû Bekir (kör) babasını getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu görünce şöyle dedi:

"İhtiyar evinde bıraksaydın da ben onun yanına gitseydim?" Ebû Bekir dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Senin onun yanına yürümendense, onun senin yanına yürümesi daha layıktır."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu önüne oturttu. Sonra onun göğsünü sıvazladı, sonra da:

"Müslüman ol" dedi. O da Müslüman oldu.

Ebû Bekir onun yanına girdi. Sanki Ebû Kuhafe'nin başı segane denilen bir dağ bitkisi gibi bembeyazdı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onun bu saçlarının rengini değiştiriniz." buyurdu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Utbe Ve Muattib'in Getirilip Bey'at Ettirilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) amcası Abbas (*radiyallahu anh*) 'a:

"Kardeşin Ebû Leheb'in iki oğlu; Utbe ve Muattib nerede kaldılar? Onları göremedim." dedi ve:

"Onları bulup bana getir" buyurdu. Abbas hayvana binip onları buldu ve getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlığa davet edince onlar Müslüman oldular.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların Müslüman olmalarına çok sevindi. Ellerinden tutup Mültezem'e götürdü. Orada onlar için bir müddet dua ettikten sonra döndü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yüzünde sevinç görünüyordu. Abbas:

"Ya Rasûlallah! Allah seni sevindirsin. Yüzünde sevinç görüyorum." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Rabbimden amcamın şu oğularını bana bağışlamasını diledim. O da bağışladı" buyurdu.

(Halebî-İnsanu'l-uyun)

Eşsiz Bir Tevazu:

Fetih günü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına bir adam geldi. Konuşurken kendisini bir titreme tuttu. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona:

"Sakin ol! (Ben bir hükümdar değilim) Ben, ancak güneşte kurutulmuş et parçaları yiyerek geçinmiş olan Kureyşlilerden bir kadının oğluyum" buyurdu.

(Hâkim, Müstedrek)

Kadınların Rasûlullah(s.a.s)'a Beyat Etmesi:

Erkeklerin bey'atı bitince Kureyş kadınları toplanıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e beyat ettiler. **(Taberî-Tarih)**

Urve b. Zübeyr'in rivayetine göre; Hind, kocası Ebû Süfyan'a:

"Ben Muhammed'e gidip bey'at etmek istiyorum" deyince, Ebû Süfyan:

"Dün, senin bu sözünü yalanlayacak bir davranışta bulunduğunu görmüştüm?" dedi. Hind:

"Vallahi şu Mescid'de bundan daha önce Allah'a böylesine hakkıyla ibadet edildiğini görmedim. Vallahi onlar geceyi namaz kılarak geçiriyorlar" dedi. Ebû Süfyan:

"Sen yapmak istediğin şeyi muhakkak yaparsın. Kavminden bir adamı yanına al da bey'at etmeye onunla birlikte git" dedi.

Hind, tanınmamak için peçelenmiş, kılık kıyafet değiştirmişti. Tanınmaktan ve tanındığında öldürülmekten korkuyordu. Bu sebeple Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den uzak duruyor, kendisini belli etmemeye çalışıyordu. Hind:

"Ya Rasûlullah! El tutuşup sana bey'at edelim mi?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben, kadınlarla el tutuşmam. Benim yüz kadına birden hitap etmem, her bir kadına ayrı ayrı hitap etmem gibidir" buyurdu.
(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah(s.a.s)'ın Ordu İhtiyacı İçin Borç Alması:

Mekke fethedilince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Mekke'nin ganimetlerinden hiçbir şey bize helal kılınmamıştır." buyurduğu için Mekke'den ganimet olarak herhangi birşey alınmamıştı.
(İbni Sa'd, Tabakât)

Fakat İslam ordusunun zaruri ihtiyaçlarını karşılamak gerekiyor ve bu da bir hayli paraya bağlı bulunuyordu. Bunun için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekke zenginlerinden Kintar Safvan b. Ümeyye'den ödünç olarak elli bin dirhem, Abdullah b. Ebû Rebia'dan kırk bin dirhem ve Huvaytib b. Abdu'l-uzza'dan da kırk bin dirhem; toplam yüz otuz bin dirhem gümüş para aldı. Bunu muhtaç olan mücahidler arasında bölüş-türdü. İhtiyaçlarına göre bazısına elli dirhem, bazısına daha az, bazısına da daha çok verdi. Beni Cezime harekâtının masraf ve tazminatı da bununla karşılandı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hevazinleri yenip mallarını ganimet olarak aldığı zaman, alacaklılarına olan borcunu tamamen ödedi ve:

"Ödücün karşılığı, ancak teşekkür etmek ve onu ödemektir" buyurdu.
(Vâkidî-Meğazi)

Sa'd b. Bekirlerin Rasûlullah(s.a.s)'a Hediyeleeri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebtah'ta iken, Beni Sa'd b. Bekir kadınlarından birisi içi süt dolu bir tulumla bir dağarcık keş peyniri getirdi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına girip kimlerden olduğunu haber verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu tanıdı. Kendisini İslam'a davet edince kadın hemen Müslüman oldu ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in risaletini tasdik etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun hediyesinin kabul edilmesini emretti. Halime hakkında ona sorular sordu. Vefat etmiş olduğunu haber verince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in gözleri yaşla oldu. Sonra da:

"Onlardan sağ olan kim var?" diye sordu. Kadın:

"Onlardan iki erkek, iki kız sütkardeşin var. Vallahi onlar, senin ihsanına ve akrabalık hakkını gözetmene muhtaç durumdadırlar. Onların sığındıkları ve güvendikleri kişiler ölüp gitti." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ailen nerede?" diye sordu. Kadın:

"Evtas burnunda" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ona elbise giydirilmesini ve kendisine hevdeçli bir deve ile iki yüz dirhem gümüş para verilmesini emretti. Kadıncağız dönüp giderken:

"Vallahi, sen alınıp büyütölmüş olan ne iyi bir çocuktun. Büyüdüğün zaman da ne mübarek, ne iyi bir zatsın" diyordu." **(Vâkidî-Meğazi)**

Mekke'nin Fethinde Hazır Bulunanların Sayısı:

Müslümanlardan Mekke'nin fethinde hazır bulunanların hepsi on bin kişi idi. Beni Süleym'den yediyüz kişi (bazıları bin olduklarını söyler), Beni Gıfar'dan dört yüz kişi, Eslem'den dört yüz kişi, Müzeyne'den bin üç yüz kişi vardı. Geri kalanlar ise Kureyş, Ensar ve onların müttefiklerinden; Teym, Kays ve Esed gibi Arap tâifelerindendi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Putları Yok Etmek İçin Birlikler Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethettikten bir hafta sonra, ramazanın yirmisine rastlayan cuma günü her tarafa askeri birlikler sevk etti. İslamiyet'e uymayan her şeyi değiştirmelerini emretti.

Hişam b. As, iki yüz kişilik bir birlikle Yelemlem taraflarına; Halid b. Said b. As, üç yüz kişilik bir birlikle Urana taraflarına; Halid b. Velid, arkadaşlarından otuz kişilik bir süvari birliği ile Uzza putuna gitti. Sa'd b. Zeydül-Eşheli, Müşellel'deki Menat putunu; Amr b. As, Huzeylilerin putu olan Suva'yı yıkmaya gönderildi. Tufeyl b. Amrüd-Devsî de, Amr b. Humeme'nin putu olan Zülkeffeyn'i yıkmaya gönderildi.

(Vâkidî-Meğazi)

Suva'nın Yıkılması:

Amr b. As der ki: "Suva putunun yanına kadar gittim. Yanında kapıcı ve bakıcısı bulunuyordu. Bana:

"Ne istiyorsun?" diye sordu.

"Suva'yı yıkmak istiyorum." (Onu yıkmamı) bana Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) emretti." dedim.

"Onu yıkmaya senin gücün yetmez ki!" dedi.

"Niçin gücüm yetmez?" diye sordum.

"O kendisini senden kolayca korur." dedi.

"Yazıklar olsun sana! Hala batıl ve boş şeylerle oyalanıp durmaktasın. Bu put iştirir veya görür mü hiç?" dedim. Yanına yaklaşıp onu kırdım. Arkadaşlarıma da emrettim, Suva'nın mal deposunu sıktılar. Onun içinde birşey bulamadılar. Sonra bakıcıya:

"Nasıl, gözünle gördün mü?" dedim. Bakıcı:

"Ben, Allah'a boyun eğdim ve Müslüman oldum" dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Halid b. Velid'in Uzza'yı Yıkmaya Gönderilmesi:

Ebû Tufeyl (*radiyallahu anhu*) şöyle rivayet etti:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethettikten sonra Halid b. Velid'i, içinde Uzza olan bir ağaca gönderdi. Uzza üç ağaç üzerine konmuştu. Bunları kesti ve üzerine konulan şeyi yıktı. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına dönerek yaptıklarını anlattı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Dön, sen gerekenleri yapmadın." Bu putun kâhinleri Halid b. Velid'in döndüğünü görünce dağa bakarak:

"Ey Uzza! Ey Uzza!" dediler. Halid b. Velid Uzza'nın bulunduğu yere gelince çıplak, saç dağınık bir kadın gördü. Kadın yerden toprak alıp başına saçıyordu. Halid b. Velid bu kadını kılıçla öldürdü. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e dönerek olayı anlattı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) da:

"Senin öldürmüş olduğun Uzza'dır" buyurdu."

(Nesei, İbn-i Merdeveyh)

**Amr b. Selime'nin Müslüman Olup
Küçük Yaşta Kavmine İmamlık Yapması:**

Amr b. Selime şöyle dedi:

"Biz, halkın gelip geçerken uğradığı bir su kenarında oturuyorduk. Gelip geçen kervanlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanından dönen insanlar bize uğrarlardı. Biz de onlara:

"Ne oluyor insanlara? Ne oluyor insanlara? Ne yapıyor şu adam? Ne oldu şu iş?" diye sorardık. Onlar da:

"Allah'ın onu rasul olarak gönderdiğini ve kendisine şu ayet veya sureleri vahyettiğini söylüyor." derlerdi. Ben de onların yanına sokulur, o kelimeleri (Kur'an-ı Kerim'in ayet ve surelerini) dinler, ezberlerdim. Onlardan dinleyip de ezberlemediğim hiçbir şey yoktu. Böylece Kur'an-ı Kerim'den pek çok ayet ve sureleri ezberledim. Sanki onlar gönlüme yapışıyordu. Arap kabileleri Müslüman olmak için Mekke'nin fethini bekliyor ve:

"Onu, kavmi Kureyşlilerle başbaşa bırakınız! Eğer o kavmine galebe çalarsa, kendisi hiç şüphesiz gerçekten rasuldür" diyorlardı. Mekke fethe dilince, bütün Arap toplulukları Müslüman olmaya koştular. Temsilci bir adam geliyor:

"Ya Rasûlallah! Ben filan oğullarının elçisi ve temsilcisiyim. Müslüman olmak için sana geldim." diyordu. Babam Selime de kavmimle birlikte Müslüman olmaya koştu. Allah'ın oturmasını dilediği kadar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında oturdu. Sonra:

"Bize kim namaz kıldıracak?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Kur'an'ı en çok bileniniz size imamlık etsin, namazınızı kıldırırsın" buyurdu. Babam Mekke'den dönüp gelince kabile halkına:

"Vallahi ben size gerçek bir rasulün yanından geliyorum. O şöyle söyle yapmanızı size emrediyor, şundan şundan da sizi nehyediyor. Filan namazı şu vakitte, filan namazı şu vakitte kılacaksınız. Namaz vakti gelince biriniz ezan okusun ve Kur'an'ı en çok bileniniz de size imamlık etsin, buyurdu" dedi.

Kabile halkı baktılar ve içlerinde Kur'an'ı benden daha çok bilen bir kimse bulamadılar. Çünkü ben, Kur'an'ı gelen kervanlardan dinleyip ezberlemiştim. Bunun için kabile halkı beni önlerine imamlığa geçirdi. Hâlbuki ben o sırada altı yedi yaşlarındaydım.

Üzerimde de elbise olarak bir bürde, bürgü vardı. Rükû veya secde ettiğim zaman yukarı toplanır ve edep yerim açılırdı. Kabilemizden yaşlı bir kadın bu hali görünce:

"Kur'an'ı okuyucunuzun (imamınızın), edep yerini bize örtülü tutmayacak mısınız?" dedi. Bunun üzerine satın aldıkları Bahreyn kumaşından bana bir gömlek ve cübbe biçip diktiler. Ben buna sevindiğim kadar hiçbir şey sevinmemişimdir."

(İbni Sa'd, Tabakât)

Halid b. Velid'in Beni Cezimelere Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin sekizinci yılı, şevval ayında Halid b. Velid'i, muhacirlerle ensar ve Beni Süleym'den üç yüz elli kişilik askeri bir birliğin başına geçirerek (Mekke'nin aşağı tarafına bir gecelik uzaklıktaki) Beni Cezimelere gönderdi. Halid b. Velid onlara sadece tebliğ edecek, çarpışma yapmayacaktı. Halid b. Velid askerleriyle birlikte Beni Cezimelerin yurduna geldiğinde Beni Cezimeler silahlandılar ve çarpışmaya hazırlandılar.

(Vâkidî-Meğazi)

Halid şöyle dedi:

"Silahları bırakınız! Çünkü insanların çoğu Müslüman oldu." Beni Cezimelilerden Cehdem şöyle dedi:

"Yazık size ey Beni Cezime! Vallahi o Halid'dir. Silahı bırakırsak esir edilirim, sonra da boyunlarımız vurulur. Vallahi ben asla silahımı bırakmayacağım." Beni Cezimeliler ona şöyle dediler:

"Ey Cehdem, bizim kanlarımızın dökülmesini mi istiyorsun? Çünkü herkes Müslüman olmuştur."

Bunun üzerine silahı bıraktılar. Halid de onları bağladı, sonra kılıçtan geçirerek öldürebildiklerini öldürdü.

Beni Cezimelilerden bir adam kurtulup Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına geldi. Başlarına geleni Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e haber verdi. Rasûlullah ellerini hemen semaya kaldırıp:

"Ey Allah'ım! Halid b. Velid'in yaptığı şeyden uzak ve beri bulduğumu sana arz ederim." diyerek Allah'a sığındıktan sonra:

"Onu zorlayıp bundan vazgeçirecek kimse yok muydu?" diye sordu. Haberi getiren adam:

"Evet, vardı. Beyaz, orta boylu bir adam ona karşı koydu. Fakat Halid onu azarladı. O da sustu. Endamı düzgün olmayan, uzun boylu bir adam da bu hususta ona karşı koymak istemişti." dedi. Hz. Ömer:

"Ya Rasûlallah! İlki benim oğlum Abdullah'tır. Diğerleri ise Ebû Huzeyfe'nin azatlısı Salim'dir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*)'u çağırdı ve şöyle dedi:

"Ey Ali! O kavme git ve onların durumlarına bak, cahiliyet adetlerini ayaklarının altına al."

Ali, yanında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın gönderdiği mallarla birlikte oraya gitti. Onlara kanlarının diyetlerini ve zarar gören mallarının bedelini ödedi; hatta onlara, köpeklerinin ağaçtan oyulmuş yalağının bedelini dahi verdi. Nihayet kandan ve maldan hiçbir şey kalmaksızın hepsini ödedikten sonra, bir miktar mal arttı. Ali (*radiyallahu anh*) işini bitirip onlardan ayrılacağı zaman onlara:

"Sizin için kan veya maldan ödenmemiş bir şey kaldı mı?" dedi.

"Hayır, kalmadı." dediler. Bunun üzerine Ali (*radiyallahu anh*) onlara dedi ki:

"Ben, işte bu maldan artanı da size veriyorum. Böylece bunlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın da sizin de bilmediğiniz şeyler yerine geçsin."

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip durumu anlattı. O da şöyle buyurdu:

"İsabet ettin ve güzel yaptın." Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kalktı ve kibleye döndü. Ayakta durup koltuk altları görünecek şekilde ellerini semaya kaldırdı ve şöyle dedi:

"Ey Allah'ım! Ben Halid b. Velid'in yaptığı şeyden uzağım." Bunu üç kere söyledi.

Halid'i mazur gösteren bazı kimseler, Halid'in şöyle dediğini iddia ederler:

"Ben onları kesmeyecektim. Bunu bana, Abdullah b. Huzafe es-Sehmi söyledi ve "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), İslâm'dan imtina ettikleri için onlarla savaşmamızı emrediyor" dedi. Ben de onlarla savaşmaya başladım."

Ebû Amr el-Medeni dedi ki:

"Halid onlara geldiği zaman onlar:

"Biz sabii olduk (dinimizi değiştirdik.)" dediler."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

**BU MERHALENİN
ÖZELLİKLERİ**

الحمد لله

BİRİNCİ ÖZELLİK

Müslüman, Kâfirlerin Toptan Yok Olmasını İstemez:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın asıl arzuladığı; müşriklerin toptan yok edilmesi değil, onların iman edip Müslüman olmalarıydı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın siyreti incelendiğinde bu açıkça görülür.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tebliğ için Tâif'e gittiğinde, oradaki halk yapılan tebliği kabul etmedi ve üstelik ona eziyet ve işkence ile karşılık verdiler. Bunun üzerine Allah-u Teâlâ ona dağlar meleğini gönderdi. Dağlar meleği ona:

"Onlara ne yapmamı istersin? Eğer şu iki yalçın dağı onların üzerine kapatmamı istersen emret!" dediğinde o:

"Hayır! Ben, Allah-u Teâlâ'nın bu müşriklerin sulblerinden yalnız Allah'a ibadet eden ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayan bir nesil meydana getirmesini temenni ederim" demişti.

Yine Kureyş Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve beraberindeki Müslümanları boykot ettiği zaman, Müslümanlar çok büyük sıkıntı ve eziyetlere maruz kalmışlardı. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah'ım! Onlara karşı bana, Yusuf'un zamanındaki gibi yedi kıtlık yılıyla yardım et." diye dua edince Kureyşlilere büyük bir kıtlık ve şiddetli bir sıkıntı isabet etti. Müşrikler açlıktan yok olma tehlikesi ile burun buruna gel-diler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisine bu kadar eziyet eden kavminin hidayetini umarak, Allah-u Teâlâ'ya bu kılığı kaldırması için dua etti ve kıtlık kalktı.

Sümame b. Usal'ın olayı da buna örnektir. Sümame, Yemame halkının seyyidi idi. Mekke halkı zahire ihtiyaçlarını Yemame'den karşılıyorlardı. Sümame Müslüman olduktan sonra Mekke'ye umre için gittiğinde Müslümanlığını açıkladı. Kureyş müşrikleri buna çok kızdılar ve bir müşrik engel olmasaydı neredeyse onu öldüreceklerdi. Bunun üzerine Sümame; "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) izin vermedikçe size Yemame'den bir tek buğday gelmeyecek" dedi. Yemame'ye döndüğünde dediğini yaptı. Kureyş müşrikleri bu yüzden çok büyük sıkıntıya düştüler. Bunun üzerine Ebû Süfyan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip;

"Sen âlemlere rahmet olarak gönderilmedin mi? Hâlbuki çoluk çocuğu açlıktan öldürüyorsun." dedi. Kureyş'in müracaat ve ricaları üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Sümame'ye Mekkelilere zahire satışına engel olmamasını bildiren bir yazı yazdı. Sümame de bu emre uydu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) müşriklere, onları toptan yok edecek bir felaket gelmesini istemiyordu. Çünkü böyle bir felaket onların iman etmelerine değil, ancak helak olmalarına sebep olurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın insanlara karşı kullandığı bu sabırlı üslup sonucu ona savaş açan ve onun en azgın düşmanı olan Mekkeliler, onun en büyük yardımcıları oldular.

İşte, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve Müslümanların tavrı buydu. Onlar, insanların helak olmalarını değil, İslam'a tabi olup kurtulmalarını istiyorlardı.

Şüphesiz, Müslümanların bu tavrı Müslüman olmasını umdukları kişilere karşıdır. Müslümanlara ihanet eden ya da öldürülmesinden başka çare olmayan kimselerin cezaları ise sebepsiz asla geciktirilmez.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın, Mekke müşrikleri gibi azılı İslam düşmanlarının üzerinden sıkıntı ve darlığın giderilmesi için Allah-u Teâlâ'ya dua etmesi veya bu konuda onlara yardımcı olması, harbi olan kâfirlere yardım etmek anlamına gelmez.

Gerek boykot yılındaki kıtlık, gerekse Sümame olayı dikkatle incelendiğinde, bu olaylarda kâfirlerin toptan yok olmaları tehlikesi söz konusuysa. İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın engellemek istediği bu idi. Çünkü o, dağlar meleği olayında da görüldüğü gibi müşriklerin toptan yok olmalarını değil, iman edip Müslüman olmalarını istiyordu.

İKİNCİ ÖZELLİK

Kâfirler, İslam'a İnanmadıkları Halde Bazı İslami Prensipleri Müslümanların Aleyhine Veya Kendi Lehlerine Kullanırlar:

İslam dininin iyiliği emir, mazlumlara yardım, akrabaları gözetip yardım etme gibi güzel ahlaki emreden prensipleri vardır. Kâfirler sıkıştıklarında, İslam dinini kabul etmemelerine rağmen İslam'ın bu tür prensiplerini kendi leyhlerine veya Müslümanların aleyhine kullanmaya kalkışabilirler.

Örneğin; Yemame'nin efendisi Süname b. Usal Müslüman olduktan sonra, Mekke halkıyla yapmış olduğu zahire ticaretini tamamen kesince Mekke ahalisi çok büyük bir kıtlığa uğradı. Bunun üzerine Ebû Süfyan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bir mektup yazıp: "Sen akrabaları gözetmeyi emrediyorsun, fakat kendi akrabalarının açlıktan ölmesine göz yumuyorsun" diyerek, İslam'a inanmamasına rağmen İslam'daki akrabaları gözetme prensibinden yararlanarak ambargoyu kaldırtmaya çalıştı.

Zamanımızda İslam dinini sevmelerine rağmen, cehaletlerinden dolayı İslam'a tamamen tabi olmayan ve İslam'ı tam olarak yaşamayan birçok kimse görmekteyiz. Tağutlar ve yandaşları, işte böyle cahil kimseleri kandırıp kendi saflarına çekmek için İslam'ı överler; hatta saltanatlarını zedelemeyecek cuma, bayram ve cenaze namazı gibi bazı İslami ibadetleri şeklen de olsa yerine getirirler. Sapık görüşlerini desteklemek için konuşmalarında ayet ve hadisler kullanırlar.

Günümüzde İslam devleti olmadıkları halde İslam devleti denilen, Allah-u Teâlâ'nın kanunlarını bir tarafa atıp insan ürünü kanunları tatbik ettikleri halde Yahudilerle çarpışmayı İslam cihadı olarak niteleyen bazı Arap devletleri bu konuya açık birer örnektir.

Filistin Kurtuluş Örgütü de ilk çıktığında İslam adına ortaya çıkmış, Yahudilerle yaptığı mücadeleyi insanlara mukaddes bir İslami cihad olarak yansıtmıştı. Hatta bu örgütün lideri Yaser Arafat, kendini büyük bir İslam lideri olarak tanıtmış; kendisine, Lübnan'da Yahudiler tarafından kuşatıldıklarında ne yaptığı sorulduğunda: "O sırada sık sık teheccüd namazı kılar ve oruç tutardım" diye cevap vermiştir. Fakat kurduğu Filistin devletini Allah-u Teâlâ'nın razı olduğu İslam dinine göre değil, laik ve demokratik beşeri sistemlere göre şekillendirmiştir.

İslam şariatini isteyenleri tek tek yakalayıp asan ve İslam'la hiçbir alakası bulunmayan, Saddam'ın başında bulunduğu İslam düşmanı Irak Baas rejimi bile İran ile yaptığı savaşı, Hz. Ömer'in hilafeti dönemindeki kâfirlerle Müslümanlar arasında yapılan Kadisiye Savaşı'na benzetmiştir. Bu İslam düşmanı rejim, insanları kandırmak için bayrağına "Allah-u Ekber" yazısını dahi eklemeyi göze almıştır.

Günümüzde bu şekilde sıkıştığı zaman İslam'ı şahsi emellerine alet eden birçok tağuti rejim görmek mümkündür.

İşte Müslümanlar, bu tür hilelere karşı uyanık olmalı, gerçek Müslümanlarla gerçek kâfirlerin kimler olduğunu açıkça insanlara anlatmalıdır. İslam açık bir şekilde anlatıldığında, tağutların hileleri ortaya çıkacaktır. Böylece artık onlar bu yolla insanları kandıramayacaklardır. Zaten tağut ve yardımcılarının, İslam'ı açıkça anlatan gerçek Müslümanları kendileri için en büyük tehlike olarak görmelerinin sebebi de budur.

ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Manevi Savaşın Önemi:

Hendek Savaşı'ndan yaklaşık altı ay sonra, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Rec'i Vakası'nda Hubeyb b. Adiy ve arkadaşlarını katleden Beni Lihyan kabilesinden intikam almak için onların üzerine bir sefer düzenledi.

Hendek'te müşriklerle silahlı bir savaş olmamıştı ve bu savaş müslümanların lehine sonuçlanmıştı. Hendek akabinde Beni Kureyza üzerine yüründü ve Beni Kureyza Seferi Müslümanların zaferiyle sonuçlandı. Bu zafer her ne kadar Müslümanların cesaretini arttırdıysa da kalplerinden, Kureyş'in üstünlüğü saplantısını henüz tamamen söküp atamamıştı. Zira Uhud yenilgisi ardından yapılan Hendek Savaşı silahlı mücadele ile kazanılmış bir zafer değil, Allah-u Teâlâ'nın yardımıyla kazanılan soğuk bir savaş niteliğinde idi. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanların Kureyş'e karşı maneviyatlarını yükseltmek ve Kureyş müşriklerinin maneviyatını çökertmek için bir hareket yapmak istedi. Bunu da Beni Lihyan üzerine saldırmakla gerçekleştirdi.

Beni Lihyan Gazvesi'nde Müslümanların sayısı 20 atıyla birlikte 200 kişi kadardı. Bu gazve silahlı çarpışma şeklinde değil, bir psikolojik harb şeklinde cereyan etmiştir. Çünkü Beni Lihyan, Müslümanların üzerlerine geldiğini haber almış ve dağlara kaçıp saklanmıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu gazveye çıkarken iki temel hedefi vardı;

Birincisi: Kureyş'e çok yakın olan bu kabileye saldırarak Kureyş müşriklerinin kalbine korku salıp maneviyatlarını çökertmek.

İkincisi: İki yıl önce Rec'i Vakası'nda katledilen Müslümanların intikamını almak.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) birinci hedefini şu sözleriyle dile getirdi:

"Usfan'a gidelim ki; Mekke halkı bizim Mekke'yi fethetmek için geldiğimizi sansınlar."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu seferinde Mekke yakınlarındaki Usfan'a gitmekle kalmayıp, Mekkelileri daha da çok korkutmak için Ebû Bekir komutasında on atlıyı Mekke'den birkaç mil uzaklıkta bulunan Kurau'l-Gamim'e gönderdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu birliğin başında özellikle Ebû Bekir'i göndermişti. Çünkü Mekke halkı Ebû Bekir'i çok iyi tanıyordu. Onu atlıların başında görünce gelenlerin Müslüman olduğunu hemen anlayacak, böylece kalplerindeki korku daha da çok artacaktı. Bu, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Ebû Bekir'e söylediği şu sözlerden anlaşılmaktadır:

"Ufan'a gelişimin haberi, Kureyş müşriklerine ulaşmış bulunmaktadır. Onlar şimdi üzerlerine yürüyeceğimden korkmaktadırlar. Sen de hemen on süvari ile beraber Gamim'e kadar git."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu şekilde davranarak, amaçladığı ilk hedefine ulaşmış oldu. Müşriklerin kalplerine korku salmış ve bu korkuyu daha da arttırmıştı.

Gazvenin ikinci hedefi ise Rec'i şehitlerinin intikamını almaktı. Fakat bu, Beni Lihyan'ın, Müslümanların gelişini haber alarak dağlara kaçması sebebiyle gerçekleştirilemedi. Ancak yurtlarına yapılan bu saldırıdan dolayı Beni Lihyan'ın kalbini büyük bir korku kapladı.

Beni Lihyan'a yapılan bu saldırı, hem Beni Lihyan, Kureyş ve bölgedeki diğer kabilelerin kaygılanmasına sebep oldu, hem de bölgede Müslümanların önemli bir kuvvete sahip olduklarını ortaya koydu. Böylece müşrikler, yapacakları her harekette Müslümanları da hesaba katmak zorunda kaldılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın bu hareketleri ve siyerde geçen açık sözleri, savaşlardaki manevi harbin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Manevi savaşlarda kazanılan başarı hem Müslümanların kendilerine olan güvenlerini artırır, hem de kâfirlerin maneviyatını zayıflatıp onları paniğe düşürür. Müslüman cemaatin bu konuda da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i örnek alıp savaşın bu türüne de gereken önemi vermesi gerekir.

DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Liderin Öncülük Görevi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Beni Lihyan Gazvesi'ne bizzat kendisi, Müslümanların en güvenilir ve ileri gelen liderleriyle beraber çıkmıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) istese bu sefere 200 kişi değil, yüzlerce, hatta binlerce askerle çıkabilirdi. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) az sayıda bir askeri grupla müşriklerin ta ortasındaki bir kabileye korkusuzca saldırı düzenledi.

218 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Bunun sebebi ise, müşriklerin kalplerine daha fazla korku salmak ve Müslümanların hem cesaretini hem de kendilerine olan güvenlerini arttırmaktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çok kritik bir dönemde ordusunun başında savaşa çıkmıştı. Çünkü Müslümanları kökten yok etmeye yönelik Hendek Savaşı'nda istedikleri başarıyı elde edemeyen müşrikler, çareyi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i ortadan kaldırmakta bulmuş ve bu gayeyle çeşitli suikast planları hazırlamışlardı.

İşte böyle kritik bir dönemde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in, beraberinde müslümanların en ileri gelenleriyle birlikte müşriklerin yurtlarına doğru sefere çıkması şüphesiz çok riskli bir hareketti. Hâlbuki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) istese bu sefere kendi yerine Müslümanlardan birini komutan tayin edip lider kadrosunda olmayan diğer Müslümanları gönderebilirdi. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) böyle yapmadı. Bizzat kendisi, ileri gelen Müslümanlarla birlikte sefere çıktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu hareketi Müslüman lider için çok önemli bir örnektir. Müslümanlar arasında zayıf karakterli kimseler olabilir. Şayet Müslüman lider ve ileri seviyedeki kimseler, görevleri gereği dahi olsa tehlikeli durumlarda hep geri kalır ve diğer fertleri öne sürerlerse, bu, Müslüman askerler arasında lidere ve lider konumundaki kişilere karşı güvensizliğe yol açar. Müslüman askerler kendilerinin feda edildikleri zannına kapılabilirler. Bunun için liderin ve ileri seviyedeki Müslümanların her zaman olmasa da, ara sıra Müslümanlarla birlikte sefere çıkmaları, böylece Müslüman askerlerin kalbine şeytanın sokabileceği şüphe hastalığına engel olmaları gerekir.

Liderin ve ileri seviyedeki fertlerin bazen savaş ve tehlikeli durumlarda arka planda kalmaları, kendi hayatlarını Müslüman askerlerin hayatından daha üstün tuttuklarından değil, Müslümanların genel menfaatlerini gözetmelerinden dolayıdır. Bu kimseler, gerektiğinde Müslüman askerlerden önce en tehlikeli görevlere zaten hazırdırlar. İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ileri seviyedeki müslümanların böyle tehlikeli bir savaşa bizzat katılmaları, bunun en önemli örneğidir.

BEŞİNCİ ÖZELLİK

Lider, Sözü'nün Eri Olmalıdır:

Hendek Savaşı'ndan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara, müşrikler hakkında:

"Artık onlar bize saldırmayacak, biz onlara saldıracağız" diyerek söz verdi ve Beni Lihyan'a saldırarak Müslümanlara verdiği sözü yerine getirdi. Müşrikler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e nasıl evinde saldırdılarsa, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de müşriklere evlerinde saldırmak için onların yurtlarına kadar gitti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu hem Müslümanların liderlerine karşı olan güvenini arttırmak hem de kâfirlerin Müslümanların ağızlarından çıkan sözlere itibar etmelerini sağlamak için yapmıştı. Böylece Müslüman liderin söylediği sözleri ve verdiği kararları er geç yerine getireceğini hem Müslümanlar hem de kâfirler anlamış oldular. Bunun sonucu olarak da hem Müslümanların liderlerine karşı güvenleri arttı, hem de kâfirler Müslümanlardan daha çok çekinmeye başladılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu hareketinde Müslüman lider için önemli bir noktaya işaret vardır. Müslüman lider bir şey yapacağını ilan ettiğinde, bunu mutlaka yerine getirmelidir. Böyle yaptığında hem Müslümanlardan hem de düşmanlarından saygı görür. Şayet lider yapacağını ilan ettiği şeyi yerine getirmezse, Müslümanların liderlerine karşı güvenleri sarsılır ve kâfirler de Müslümanların sözlerine itibar etmez olur.

ALTINCI ÖZELLİK

Müslümanların İntikamı Mutlaka Alınmalıdır:

Müslüman fert, kendisinin lideri katında çok kıymetli olduğunu, en düşük seviyedeki bir Müslümanın dahi kanının heder olmayacağını, kanının hesabının mutlaka bir gün sorulacağını bilmeli ve buna yakinen inanmalıdır. Böyle olduğu müddetçe ferdin kendisine ve liderine olan güveni artar. Şayet Müslüman fert bu duyguyla yaşamazsa, liderine olan güveni sarsılır ve her an şüpheye düşebilir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in iki sene önce Rec'i vakasında katledilmiş olan müslümanların intikamını almak için yola çıkması, Müslüman fertlerin kanlarının hiçbir zaman yerde kalmayacağını ve intikamlarının mutlaka alınacağını açıkça göstermektedir.

Müslüman liderin bu meseleyi daima göz önünde bulundurması gerekir. Müslüman fertlerin intikamı hemen alınamasa bile er veya geç, uygun bir zamanda mutlaka alınmalıdır.

Rec'i Vakası vuku bulduğunda, Müslümanlar henüz zayıf ve Beni Lihyan kabilesi de diğer müşrik kabilelerin ortasında olduğundan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şehit olan Müslümanların intikamını hemen alamamıştı.

220 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Fakat iki sene geçmiş olsa bile bu olayı unutmamıştı ve durum müsait olduğunda hemen harekete geçip onların üzerine yürüdü.

Kâfirler tarafından öldürülen Müslümanların intikamı mutlaka alınır. Bu, İslam'ın temel kaidelerindendir. Özellikle Müslüman lider ve İslam cemaati bu kaideyi hiç unutmamalıdır. Müslümanlar bu kaideyi yerine getirdikleri müddetçe Müslümanlara zarar vermeyi düşünen kâfirler, yaptıklarının cezasız bırakılmayacağını anlarlar ve şayet akılları var ise, Müslümanlara karşı harekete geçmeden önce ya çok düşünmek zorunda kalırlar ya da saldırmaktan vazgeçerler.

Bu kaideyi canlı tutmanın bir diğer faydası da şudur: Kanının yerde kalmayacağına, intikamının bir gün mutlaka alınacağına inanan Müslüman askerın gözü arkada kalmaz ve Allah-u Teâlâ yolunda bütün gücünü kullanarak savaşır.

YEDİNCİ ÖZELLİK

Liderin Verdiği Görev Ne Zaman Tamamlanmış Olur?

Lider bir ferdi, grubu veya seriyeyi bir göreve gönderdiğinde ya o görevi bütün sınırlarıyla çizer, (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Uhud'da okçulara bildirdiği gibi) ya da görevin gayesini anlatıp duruma göre hareket etmeyi fertlere bırakır. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın birçok suikast olayına sahabelerini göndermesi gibi.)

Şayet lider, görevin bütün sınırlarını çizer ve bu çizgilerin ne olursa olsun aşılması gerektiğini bildirirse, bu sınırların asla aşılması gerekir. Tıpkı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın okçulara:

"Ne olursa olsun, sizi çağırmadıkça yerinizden kıpırdamayacaksınız" demesi gibi.

Lider, ister görevin bütün sınırlarını belirlesin, ister sadece amacını belirleyip duruma göre hareket serbestliği versin, görev tamamlandıktan sonra lidere detaylı bir rapor verilmedikçe görev tamamlanmış sayılmaz. Görev hakkında rapor sunarken bazı şeyleri önemli görüp anlatmak, bazı şeyleri ise önemsiz görüp anlatmamak yanlıştır. Bundan daha büyük bir yanlış ise, görev esnasında yapılan hataları gizleyip anlatmamaktır. Buna benzer diğer büyük bir hata da hiç olmamış bazı şeyleri, sırf görevi başardığı imajını vermek gayesiyle olmuş gibi anlatmaktır. Bunların hepsi lideri kandırmak manasına gelen İslam cemaatine ve lidere hıyanet sayılacak suçlardır.

Şayet lider görevi sınırlandırmışsa, lidere haber vermeden ya da danışmadan bu sınırların dışına çıkmamak gerekir. Görev esnasında veya görev bittikten sonra anormal veya plan dışı bazı hadise veya olaylar olursa, görevi veren kişiye ne yapılacağı danışılmadan hareket edilmemelidir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in gönderdiği kişi, grup veya seriyyelere ve bu seriyye ve grupların komutanlarının görev esnasında ve görevi bitirdikten sonra takındıkları tavırlara bakıldığında, bütün bu anlatılanların delilleri açıkça görülür.

SEKİZİNCİ ÖZELLİK

Hudeybiye Umresinin Hedefleri:

1 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu umre için yola çıkmakla, Müslümanlarla, müşrik ve kâfirler arasındaki ilişkilerin daima savaş şeklinde olmayacağını, belli zaman ve şartlarda Müslümanlarla kâfirler arasında barış olabileceğini anlatmıştır.

2 - O dönemlerde Bizans ve Fars gibi o devrin süper güçleriyle diğer Yahudi kabileleri, İslam'ın kendileri için tehlike arzermeye başladığını anlamış, dolayısıyla Müslümanlar onları yok etmeden önce onlar Müslümanları yok etmek için hazırlanmaya başlamışlardı. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyş müşrikleriyle uzun süredir devam eden savaşa bir müddet ara vererek, Müslümanların bütün gücünü İslam'ı yıkmak isteyen bu yeni düşmanlara yöneltmeyi amaçlıyordu. Bu sebeple Kureyş müşrikleriyle antlaşma yapmak kastıyla yola çıktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hendek Savaşı sonrasına kadar böyle bir siyasi manevraya girişmedi. Hendek Savaşı'nda Kureyş ve diğer Arap müşrikleri toplayabilecekleri bütün güçleri bir araya getirmelerine rağmen Müslümanları yenilgiye uğratamadılar. Böylece Müslümanların yok edilemeyecek bir güce ulaştıklarını kabul etmek zorunda kalmışlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Hendek Savaşı sonrası söylediği; **"Artık onlar bize savaş açmayacak, biz onlara savaş açacağız"** sözü de bu manaya işaret etmektedir. Yani Müslümanlar, artık her devletin kuruluş devresinde var olan yok edilme tehlikesinden kurtulmuş, zayıf bir topluluk olmaktan çıkmış, müşriklerin bütün güçlerini toplayarak bile yok edemeyecekleri kuvvetli bir devlet konumuna gelmişlerdi.

Şayet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hendek Savaşı'ndan önce böyle bir harekete girişmiş olsaydı, Kureyş müşrikleri ciddi bir güç olarak kabul etmedikleri Müslümanlarla antlaşma yapmaya yanaşmaz ve onların umre yapmalarına asla mücade etmezlerdi. Bu yüzden Hudeybiye umresi zamanlaması çok iyi yapılmış önemli bir siyasi manevradır.

3 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu umre teşebbüsüyle; muvahhidlerin babası İbrahim (aleyhisselam)'ın inşa ettiği Kâbe'nin ve onun çevresinin sadece Kureyş kabilesine ait olmadığını, Müslümanların buraya gelip umre yapmaya müşriklerden daha fazla hak sahibi olduklarını, bütün insanlara Beyt'i yüceltmek için nasıl izin veriliyorsa aynı şekilde Müslümanlara da izin verilmesi gerektiğini Kureyş'e anlatmak istemiştir.

DOKUZUNCU ÖZELLİK

Ana Hedeften Sapılmaması Gerekir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve Müslümanlar Hudeybiye umresi için çıktıklarında ana hedefleri savaş yapmak değil, umre yapıp dönmektir. Bu yüzden karşı tarafın savaş için çıktıklarını düşünmemesi için ihram elbiselerini giyerek ve yanlarına yolculuk silahı olan kınlarına sokulu kılıçları dışında hiçbir savaş silahı almadan yola çıkmış, bunun dışında kendilerini bu hedeften alıkoyacak veya bu hedefe varmalarını geciktirecek yan meselelerle ilgilenmemişlerdir.

Umre yapmaya giderken yolda şöyle bir olay oldu: Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Huzaa'dan olup o esnada müşrik olan Bişr b. Süfyan'ı Kureyş'e, onların durum ve tavrını öğrenmek için gönderdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onunla Usfan yakınlarında buluştu. Bişr şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Kureyş senin çıkışını işitti. Ve yeni doğmuş yavruları yanında bulunan develerle birlikte yola çıktı. (Yani onlar kadın ve çocuklarıyla çıktılar.) Kaplan derileri giyinmişler ve Zu-Tuva'ya inmişlerdir. Onlar seni Mekke'ye sokmamak için and ettiler. Onlar seninle muhakkak harp edecekler ve Kâbe'yi ziyaretten seni alıkoyacaklar. Mekke'ye girmene engel olacaklar."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu haberi duyunca istişare etmek için Müslümanları topladı ve onlara şöyle dedi:

"Ey insanlar! Bizi Kâbe'yi ziyaret etmekten alıkoymak isteyen şu müşriklerin aileleri ve çocukları üzerine akın etmeye ne dersiniz? Eğer aileleri üzerine saldırdığımızda müşrikler üzerimize gelirlirse onlarla harp edip onları yeneriz. Eğer müşrikler üzerimize gelmezlerse onlarla savaştığımızda, onları kendi hallerine bırakırız. Yoksa Beytullah'a doğru yolumuza devam edip bizi ondan alıkoymak isteyenlerle çarpışmamızı mı uygun görürsünüz?" Ebû Bekir (söz alır):

"Allah ve Rasulü daha iyi bilir. Sen umre için yola çıktın. Savaş için gelmedin. Öyleyse Kâbe'ye doğru yürü. Kim bizim umre yapmamızı engellerse onunla savaşırız" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara, umre için yollarına devam etmelerini söyledi.

Bu hadisede İslami hareket için önemli bir ders vardır. Müslümanların ana hedeflerini tayin ettikten sonra bu hedefe ulaşmalarını engelleyecek ya da geciktirecek şeylerden sakınmaları gerekir. Ana hedefle değil de tali meselelerle uğraştıklarında Müslümanların asıl hedefe ulaşamayacaklarını çok iyi bilen kâfirler, Müslümanların daima yan ve tali meselelerle meşgul olmalarını arzularlar. Bu her devirde böyle olmuştur.

Zamanımızda Müslümanların en önemli hedefi; ortadan kaldırılmış olan İslam devletini tekrar kurmak, yani Allah-u Teâlâ'nın nizamını tekrar yeryüzüne hâkim kılmaktır. Bu yüzden günümüzdeki Müslümanların bu hedefi gerçekleştirmek için bütün plan ve imkânlarını, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hareket metoduna uygun olarak seferber etmeleri gerekir. İşte bu, kâfirlerin en büyük korkusudur. Onlar yeryüzünde tekrar Allah-u Teâlâ'nın dininin hakim olmasını asla istemezler. Bu yüzden Müslümanların hedeflerine varmamaları için bütün güç ve imkânlarını kullanırlar. Bazen silah, bazen şiddet kullanarak Müslümanlara engel olmaya çalışırlar. Fakat onlar zorlamanın, işkencelerin, silah ve kaba kuvvetin, Müslümanları bu hedefe ulaşmak için çalışmaktan alıkoymayacağını çok iyi bilirler.

Çünkü bu tarih boyunca yaşanan tecrübelerle sabit olmuştur. Onlar Müslümanlardan tek bir fert bile kalsa, tıpkı kanserin tek hücreden yayılarak bütün vücudu sarması gibi tekrar çoğalıp kendi toplumlarını tehdit edeceğini çok iyi bilirler. Bu yüzden Müslümanların hedeflerine kısa sürede ulaşmalarını, yani Allah-u Teâlâ'nın dinini hakim kılmalarını engellemek için Müslümanlar arasında ihtilaf çıkartmaya fırsat kollarlar ve buna sebep olabilecek her şeyi körüklerler. Bunu başarabilmek için her türlü hile, tuzak ve metodu kullanırlar.

Gerçekten de bu ümmeti zayıflatıp parçalayabilecek en büyük tehlike, Müslümanlar arasında ihtilaf çıkmasıdır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir hadisinde bu konuya şöyle işaret etmiştir:

"Ben, ümmetim için Allah'tan üç şey istedim. Bunlardan ikisini bana verdi, birisini vermedi. Ben, Allah'tan ümmetimin kıtlıkla helak edilmemesini istedim; bana bunu verdi. Ümmetimin boğularak helak edilmemesini istedim; bunu da bana verdi. Ümmetimin ihtilaf sebebiyle birbirlerine düşürülmemelerini istedim. Fakat bunu bana vermedi." (Müslim)

Müslümanlar fitneye sebep olmamalı ve aralarında pratik olmayan bir meselede ihtilaf çıktığında, bu ihtilaflarla uğraşmayıp ana konularda birlik sağlamalıdır. Çünkü pratik olmayan teorik meseleleri çözmek için araştırmaya yönelmek, Müslümanların ana hedefe varmalarını geciktirir.

Günümüzde Müslümanların bütün güç ve zamanlarını öncelikle sarf etmeleri gereken en önemli iş, Allah-u Teâlâ'nın istediği şekilde iman ve ahlaka sahip fertler yetiştirip bu imanlı fertler arasındaki kardeşliği kuvvetlendirmek ve bu kardeşliği zedeleyecek ihtilaf ve meselelerden şiddetle kaçınmaktır. Zira, ancak böyle fertlerden oluşan bir toplulukla İslam devleti tekrar kurulabilir.

Şunun asla akıldan çıkarılmaması gerekir ki; İslam devletini kurmak için yeterli kalite ve sayıda fert ne kadar kısa sürede yetiştirilirse, İslam devletinin kurulması da o kadar çabuk olur.

ONUNCU ÖZELLİK

İstişare:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) genellikle bir işe kalkışacağı zaman Müslümanlarla istişare yapardı. Hudeybiye umresinde de, müşriklerin kadın ve çocuklarına saldırmanın mı yoksa umre için yola devam etmenin mi daha doğru olacağı konusunda Müslümanlarla istişare yapmıştır. Bu da gösteriyor ki; İslam dininde istişare vardır.

Liderin bir işe kalkışacağı zaman Müslümanlarla istişarede bulunması gereklidir. Fakat istişare ettiği Müslümanların görüşüne mutlaka uymak zorunda değildir. Son söz yine kendisine aittir. Dilerse Müslümanların uygun gördüğü şeyi yapar, dilerse kendi uygun gördüğü şeyi uygular. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"(Umuma ait) İşlerde onlarla istişare yap. Kararını verdiğin zaman da Allah'a dayanıp güven." (Âli İmran: 159)

Allah-u Teâlâ bu ayette **"kararını verdiğin zaman"** buyurarak son sözün Müslüman emire ait olduğunu bildirmektedir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de istişare yaptığında, her zaman istişarede bulunduğu Müslümanların görüşleriyle amel etmiş değildir. Onların görüşlerine muhalif hareket ettiği de olmuştur. Bu konuda şöyle bir şey akla gelebilir:

Mademki sonucuna uymak daima şart değil, o halde istişare yapmanın hikmetleri nelerdir?

Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz:

1 - Müslümanların sahip oldukları görüş ve düşünceleri ortaya çıkarmak,

2 - Emirın maslahata uygun, en doğru ve sıhhatli kararı vermesine yardımcı olmak,

3 - Emirın, Müslümanların görüşlerine kıymet verdiğini hissettirmek.

İstişare sonucu Müslüman emir, istişare ettiği kişilerin görüşünü İslam cemaati için daha faydalı bulur ve kalbi mutmain olursa o görüşle amel eder. Eğer o görüşü uygun bulmazsa, o zaman son hüküm kendisine ait olduğu için kendi görüşüyle amel eder. Fakat emirin vereceği hükmün Kur'an ve sünnete asla muhalif olmaması gerekir. Zira Kur'an ve sünnete muhalif bir görüşü bütün Müslümanlar benimsese bile Müslüman emirin buna uymaması gerekir. Bunun açık örneğini Hudeybiye Antlaşması'nda görmekteyiz.

Hudeybiye Antlaşması'nda yazılan antlaşma şartlarını bütün Müslümanlar kabul etmemesine rağmen, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara göre değil, Allah-u Teâlâ'dan gelen vahye göre hareket etmiş ve antlaşma şartlarını kabul etmiştir. Müslümanlar bu antlaşma şartlarıyla İslam'dan taviz verildiği görüşündeydiler. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisine gelen vahiyle, bunun İslam'dan taviz vermek olmayıp bilakis Müslümanlara büyük menfaatler sağlayacak bir antlaşma olduğunu biliyor ve bu yüzden Müslümanlara şöyle diyordu:

"Ben Allah-u Teâlâ'nın kuluyum ve O'nun rasulüyüm. O'nun emrine asla muhalefet etmem. O beni pişman etmez."

Gerçekten de bir müddet sonra Hudeybiye Antlaşması'nın Müslümanların menfaatine olduğu apaçık ortaya çıktı.

İstışareden sonra lider bir karar verdiğinde, liderin aldığı karara muhalif görüş beyan etmiş olan kimselerin artık kendi görüşlerini terk edip liderin seçtiği görüşü benimsemeleri gerekir. Daha sonra liderin aldığı kararın yanlış, kendi görüşünün haklı olduğu ortaya çıksa bile hiçbir Müslümanın bundan dolayı lideri suçlamaması veya "Lider benim görüşümü dinlemediği için Müslümanların başına bu musibet geldi" dememesi gerekir.

Liderin aldığı karar, kendi görüşüne uygun olmadığı zaman lidere itiraz etmek veya bu karardan dolayı ona tavrı almak; bu karardan dolayı Müslümanlar bir eziyet gördüklerinde "Lider benim görüşümü dinlemediği için Müslümanların başına bu musibet geldi" demek münafıkların özelliklerindendir. Bu konudaki en açık örnek; Uhud Savaşı'nda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendi görüşüne uymadı diye ordunun üçte birini geri döndüren münafıkların lideri Abdullah b. Ubey b. Selûl'dür. Kendisinde münafıklık sıfatı bulundurmamak istemeyen kimselerin bu tür tavırlardan kaçınmaları gerekir.

ONBİRİNCİ ÖZELLİK

Hudeybiye'de Soğuk Savaş Ve Müslümanların Uyanıklığı:

Hendek Savaşı'ndan sonra Kureyş müşrikleri artık Müslümanları tamamen ortadan kaldırmamanın mümkün olmadığını anladılar. Çünkü bu savaş için bütün imkânlarını seferber etmelerine ve diğer Arap müşrikleriyle de güçlerini birleştirmelerine rağmen Müslümanları yok etmeyi başaramamışlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Hendek Savaşı'ndan sonraki: **"Artık onlar bize değil, biz onlara saldıracağız"** sözü, bu gerçeği teyit eder.

Kureyş, Hudeybiye'de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e umre için Mekke'ye giriş izni verdiğinde bunun kendileri için büyük bir yenilgi ve değer düşürücü bir hadise olacağını çok iyi biliyordu. Bu yüzden müşrikler, ölüm pahasına da olsa Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i Mekke'ye sokmamakta kararlıydılar. Bunun yanında Kureyş müşrikleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile hemen yapılacak bir savaşa girmekten de açık bir şekilde çekiniyorlardı. Yani ne kendilerini yok edecek bir savaşa girmek, ne de Müslümanlara Mekke'ye giriş izni vererek kendilerini küçük düşürmek istemekteydiler. Bu yüzden bu seçeneklerin dışında başka çözüm yolları aramaktaydılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de umre için savaşırsız bir şekilde Mekke'ye girmenin kendisi için büyük bir zafer olacağını çok iyi bilmekte ve bu yüzden hem gerekmedikçe Kureyş müşrikleri ile savaşmak, hem de müşrikler karşısında aciz duruma düşmek istememekteydi.

İşte bu sebeplerden dolayı gerek Kureyş müşrikleri, gerekse Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) isteklerine ulaşabilmek için karşılıklı bir taktik Savaşı'na giriştiler. Bu soğuk savaşta her iki tarafın izlemiş oldukları taktikler ve bunlardan alınacak önemli dersler şunlardır:

1 - Hudeybiye'ye yaklaştığında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Kureyş'in, kadınları ve çocukları ile birlikte kendisiyle savaş etmek için harekete geçtiği haberi geldi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kureyş'i savaştan vazgeçirmek ve barış yapmaya sevk etmek için Bişr b. Sufyan ile Kureyşlilere şu haberi gönderdi:

"Yazık şu Kureyş'in haline! Harp onları yedi. Benimle diğer Arapların arasını bırakıp aradan çekilseler ne olur? Eğer o kavimler bana üstün gelirse onların istediği şey yerine gelmiş olur. Yok, eğer Allah-u Teâlâ beni onlara galip kılarsa, arzu ettikleri takdirde İslam'a girerler, istemezlerse benimle savaşır-lar.

(Kureyş kendini ne sanıyor? Eğer benimle antlaşmayı kabul etmez ve beni diğer Araplarla kendi halime bırakmayıp müdahale etmek isterler-se,) **Allah-u Teâlâ'ya yemin olsun ki; şu müdafaa ettiğim İslam uğruna Allah bizi müşriklere üstün kılincaya veya başım göv-demden ayrılincaya kadar onlarla savaşmaya devam edece-ğim."**

Bu sözleriyle Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kureyş'i savaştan vazgeçirmeye çalışmış ve vazgeçmedikleri takdirde onlarla gücünün son damlasına kadar savaşacağını söyleyerek onları tehdit etmiştir.

2 - Kureyş müşrikleri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i Mekke'ye sokmamakta kararlı idiler. Fakat onunla savaşmak da istemiyorlardı. Bu yüzden çöldeki bedevilerin lideri olan Kinane kabilesinden Huleys b. Alkame, geri döndürmek ve ikna etmek için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le konuşmak istediğinde Kureyş ona izin verdi. Kureyş müşrikleri bu şekilde çöldeki bedevilerin de kendilerinin yanında yer aldığını göstererek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve Müslümanların gözünü korkutabileceklerini düşünüyorlardı.

Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyş'in planını anladı ve hemen gerekli tedbirleri alarak durumu lehlerine çevirdi. Kureyş'in gönderdiği elçi Kâbe'ye çok önem veren, Kâbe'ye saygı gösteren, orada kurban kesenlerden hoşlanan ve bu gibi kimselere değer veren bir kişiydi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Huleys'in bu özelliklerini bildiği için onun geldiğini görünce:

"Bu ibadet eden ve Allah'ın emrine ta'zim gösteren bir kişidir. O halde kurbanlıkları onun önüne sürün ki görsün" buyurdu. Böylece Müslümanlar, kurbanlıkları onun önüne doğru sürerek telbiye getirmeye başladılar.

Huleys, Müslümanları Mekke'ye girmemeleri hususunda ikna etmek için gelmişti. Fakat Kâbe'de kesilmek üzere getirilmiş kurbanlıkları ve telbiye getiren kişileri görünce, Müslümanların Kâbe'den menedilmemesi, bilakis Kâbe'ye girmeleri için her türlü yardımın yapılması gerektiği kanaatine vardı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le konuşmadan hemen Mekke'ye geri döndü ve Kureys'e:

"Ben, Allah'ın Beyti'nin yanında kesilecek kurbanları ve telbiye getiren kişileri gördüm. Bu insanların Kâbe'ye girmelerine engel olunmaması gerekir" dedi. Bundan dolayı Kureys'le aralarında ihtilaf çıktı ve Huleys, Kureys'e verdiği desteği geri çekti. Böylece Kureys, çöldeki bedevilerden gördüğü desteği kaybetti ve hazırladığı sinsi plan boşa çıktı. Sonuç olarak olay Müslümanların lehine dönüşmüş oldu.

Bu olayda davetçiler için çok önemli dersler ve ibretler vardır. Bazı güçler Müslümanları iyi tanımadıkları için Müslümanların düşmanlarına destek olabilirler. Böyle bir durumda Müslümanların ve Müslüman liderin akideden taviz vermemek şartıyla düşmanlarına verilen bu desteği engellemek amacıyla, destek veren güçlerin hoşuna gidecek bazı hareketlerde bulunmaları ya da sözler söylemeleri caizdir ve bu uygulanması gerekli bir taktiktir. Müslümanların, İslam'dan taviz vermemek şartıyla böyle bir şeyi gerçekleştirebilmeleri çok büyük bir başarıdır.

Bu nedenle Müslümanların asıl düşmanlarına destek veren güçleri çok iyi analiz etmeleri ve onların bu desteğinin ortadan kaldırılmak için ellerinden geleni yapmaları gereklidir. Ayrıca Müslümanların ve Müslüman liderin şu gerçeği hiçbir zaman akıllarından çıkarmamaları gerekir: Kâfirler Müslümanlar karşısında birleşirlerse onları yok etmek zorlaşır. Fakat sayet onlar parçalanırsa onları yok etmek kolaylaşır. Dolayısıyla Müslümanların yapması gereken en doğru hareket; güçlerini birkaç cepheye değil, tek bir cepheye yönlendirebilmek için çalışmaktır.

3 - Huleys'in gönderilmesi aleyhlerinde bir sonuç doğurunca, müşrikler bu sefer Müslümanlara Urve b. Mesud es-Sakafi'yi gönderdiler. Urve, müslümanların umre yapmalarını engellemek için çok sinsi bir plan hazırlamıştı. Lider ile fertler arasındaki güveni sarsmak için ırkçılık duygusunu kullanacaktı. Urve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldiğinde şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Sen birtakım karışık kimseler topladın. Onları, kendi kabileni ve ehlini kırsınlar diye buraya kadar getirdin. Sen hiç kendi ehlini ve kabilesini ortadan kaldıran bir kişinin iyi bir şekilde övüldüğünü gördün mü? Eğer kavmin seni yenerse ben çevrende seni destekleyecek insanlar göremiyorum. Allah'a yemin ederim! Bana öyle geliyor ki, böyle bir durumda şunların (sahabeler) hepsi seni terk edip gideceklerdir."

Fakat Müslümanların uyanıklılığı, Urve'nin bu sinsi planını boşa çıkarttı. Urve'nin bu sözlerine karşılık Müslümanların en yumuşak huylusu olarak tanınan Ebû Bekir (*radıyallahu anh*) ona:

"Sen Lat'in dilağını (erkeklik organını) em. Biz mi ondan ayrılacakmı-sız" diyerek onu sert bir şekilde azarladı.

Böylece Müslümanlar zor durumda kalsalar bile Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i asla yalnız bırakmayacaklarını ve ona çok büyük değer verdiklerini Urve'ye gösterdiler. Hatta bir ara Urve, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile konuşurken elini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in sakalına uzatmıştı da, Urve'yle aynı kabileden olan ve bu esnada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in başucunda duran Mugire b. Şube, onun eline vurarak:

"Elin kesilmeden önce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yüzünden elini çek" diyerek hiddetle onu uyardı.

Diğer sahabeler de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e ne kadar değer verdiklerini açıkça gösteriyor, hatta normal zamanlarda yapmadıkları şeyleri yaparak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i yüceltiyorlardı.

Urve, sahabelerin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e olan bu tavırlarını görünce Kureyş'e:

"Ey kavmim! Şüphesiz ben Kisra'yı, Kayser'i ve Necaşi'yi makamlarında gördüm. Fakat vallahi ben şimdiye kadar kendi kavmi içinde, Muhammed'in ashâbı içindeki yeri gibi yeri olan hiçbir kral görmedim. Benim gördüğüm bu kavim, ne sebeple olursa olsun asla onu desteksiz bırakmazlar. Kararınızı ona göre verin" dedi.

Urve'nin bu sözleri, Kureyş müşriklerinin Müslümanlardan daha fazla korkmalarına sebep oldu. Çünkü müşrikler, lider ile fertler arasındaki bağ ne kadar sağlam ve kuvvetli olursa, o topluluğun da o derece sağlam ve kuvvetli olacağını bilmekteydiler. Gerçekten de fertler liderlerine karşı ne kadar ihlâslı, fedakâr ve saygılı olur ve ona ne kadar değer verirlerse, meydana getirdikleri topluluk da o derece kuvvetli olur.

Bunun bilincinde olan sahabeler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i geri dönmesi için ikna etmeye gelmiş olan bu İslam düşmanına, kendilerinin basit bir topluluk olmadıklarını, liderleriyle aralarındaki bağın menfaate dayalı bir bağ olmadığını, zor duruma düşseler bile onu asla terk etmeyeceklerini, bilakis ona en ufak bir eziyet gelmemesi için her türlü fedakârlığı yapacaklarını ve gerekirse bu uğurda çekinmeden canlarını feda etmeye hazır olduklarını açık bir şekilde gösterdiler.

Müslüman fertler liderlerine karşı gerek teoride gerekse pratikte ne kadar fedakâr, saygılı ve bağlı olur ve hiçbir kuvvetin liderleri ile aralarını ayıramayacağını ne denli kanıtlarlarsa, kâfirler de onlardan o denli korkar ve müslümanlara karşı bir hareket yapmak istediklerinde çok ince hesaplar yapmak zorunda kalırlar.

Müslümanların şunu da akıllarından kesinlikle çıkarmamaları gerekir; kâfirler Müslüman lider ile fertlerinin arasını ayırabilmek için ellerinden gelen her şeyi yaparlar. Bu sebeple Müslümanların bu bağı kuvvetlendirmek için gereken her şeyi, her ne pahasına olursa olsun yapmaları gerekir.

Unutulmaması gereken diğer bir mesele de şudur: Kâfirler, Müslüman toplumun farklı ırklardan müteşekkil bir topluluk olduklarını bilirler ve bu noktayı Müslümanlar arasında fitne unsuru olarak kullanırlar. Öncelikle liderin, kendi ırkından olan düşmanlarına karşı saldırmasını engellemeye çalışırlar. Kişinin kendi ırkından olan insanlara saldırmasını, akrabayı akrabaya öldürtmek olarak nitelendirerek, akrabalarını öldüren bir kişide hiçbir hayır olmadığını ve bunun ancak başka kavimlere çıkar sağlayacağını ileri sürerek lider ile fertlerinin arasını ayırmaya çalışırlar. Müslümanların ve Müslüman liderin bu tür hile ve fitnelere karşı uyanık olmaları gerekir.

Müşriklerin gönderdikleri elçiyi Sakif kabilesinden seçmeleri de rastgele yapılmış bir hareket değildir. Kureyşliler Sakif kabilesinin lideri olan Urve'yi göndermekle, Sakif kabilesinin de kendilerini desteklediğini göstererek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ve Müslümanlara psikolojik baskı yapmak istiyorlardı. Fakat Müslümanların liderlerine, teorikte ve pratikte gösterdikleri samimi bağlılıkları, müşriklerin bu hilesini de bozdu ve sonuçta Sakif kabilesi de Kureyş'e verdiği desteği geri çekti.

4 - Kureyş kabilesi çöldeki bedevilerin de onlara katıldıklarını göstermek için Huleys'i gönderdiklerinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de buna karşılık çöldeki bedevilerden kendilerini destekleyen kişilerin de var olduğunu göstermek için çöl bedevilerinden olan Hiraş b. Umeyye el Huzai'yi gönderdi. Kureyşliler, Sakif kabilesinin de kendi yanlarında yer aldığını göstermek için Urve b. Mesud es-Sakafi'yi gönderince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de kendilerini de destekleyen Sakifli kimselerin bulunduğunu göstermek için başucuna Sakif kabilesinden olan Muğire b. Şube'yi dikti.

5 - Kureyş müşrikleri, Müslümanları zayıflatmak ve Mekke'ye girmelerini engellemek amacıyla Müslümanlardan bir kısmını öldürüp bir kısmını da esir etmeleri için elli kişilik bir komando birliğini Müslümanların üzerine göndermişlerdi. Fakat Müslümanlar daima uyanık ve tedbirli oldukları için bu birliğin farkına vardılar ve gelenlerin hepsini esir alıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirdiler. Böylece müşriklerin bu teşebbüsü de başarısızlıkla sonuçlanmış oldu.

Bu olay şunu göstermektedir: Müslümanlar hiçbir zaman kâfirlere karşı gevşek davranmamalı; kâfirlerden her an bir saldırı gelebileceğini hesaba katarak devamlı uyanık, tetikte ve tedbirli olmalıdırlar.

Müslümanların bu konuyu daha iyi kavramaları için Allah-u Teâlâ Müslümanlara, savaşta kâfirlerin saldırısından veya gafil avlanmaktan endişe ettiklerinde Müslümanlara korku namazı isimli bir namazı farz kılmıştır. Halid b. Velid (o esnada müşrik idi) Müslümanlar namaz kılarken onlara saldırmayı planlamıştı. Fakat Müslümanları daima koruyup gözetken Allah-u Teâlâ, düşman saldırısından endişe edildiği durumlarda Müslümanların hep birden namaza durmayıp bir kısmı namaz kılarken bir kısmının da düşmanı gözetmesini emrederek, korku namazını ve içeriğini Müslümanlara bildirdi. Böylece kâfirlerin Müslümanları gafil avlamasına engel oldu.

Korku namazının farz kılınışı da şunu öğretmektedir: Müslümanlar, Allah-u Teâlâ'ya yapılan ibadetler esnasında dahi kâfirlerin kalleslik ve tuzaklarını daima hesaba katarak her zaman uyanık ve tedbirli olmalıdırlar.

Bu olayda namaz ibadetinin ne kadar önemli olduğuna, korku ve sıkıntı içinde bulunulsa bile hiçbir zaman terk edilmemesi gerektiğine işaret vardır.

ONİKİNCİ ÖZELLİK

Müslümanlar Her Türlü İhtimale Karşı Uyanık Ve Tedbirli Olmalıdır:

Kureyş müşriklerinin yaşça ve mevkice ileri gelenleri Müslümanlarla barış yapmaya meyletmişlerdi. Fakat gençler barış değil savaş istiyorlardı. Gençler, ileri gelenlerin ve yaşlıların savaşmayıp barış yapma fikrine meylettiklerini görünce, onları savaşa girmeye mecbur etmek için Müslümanlara saldırmaya karar verdiler. Böylece Kureyş'ten elli genç, Müslümanlara gizlice baskın yapmak için harekete geçti. Fakat Müslüman gözcüler onlardan daha uyanık davranıp gelenlerin hepsini esir aldılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise savaş için değil, sadece umre yapmak için geldiğini ve bu konuda samimi olduğunu isbat etmek için bu esirlerin hepsini serbest bıraktı.

Bu hadise şunu göstermektedir: Müslümanların düşmanları içinde, düşüncesizce hatta onların ileri gelenlerinin düşüncelerine zıt fikirlere sahip maceraperest, kendine fazla güvenen kimseler olabilir. Bunlar akılsızca davranarak Müslümanların planlarını bozmaya kalkışabilirler. Bu olayda da aynı şey olmuştur. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyş müşrikleriyle savaşa girmek istemiyor ve savaş olmaması için elinden geleni yapıyordu. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , müşrikler içinde böyle maceraperest kimseler olabileceğini bildiği için tedbirli davranmaları ve tetikte beklemeleri konusunda Müslümanları uyarıyordu. Bunun sonucunda Müslümanlar, müşrik gençler harekete geçer geçmez onları fark edip esir aldılar ve etkisiz hale getirdiler.

Ardından Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kureyşlileri barış yapmaya sevk etmek için bu esirlerin hepsini serbest bıraktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın bu hareketi şunu göstermektedir: Müslümanlar lehlerinde olacak bazı şeyleri elde edebilmek için kerim bir kimsenin suçları affetmesi gibi eline geçirdiği esirleri salıverebilir veya cömert bir kimsenin verdiği gibi müşriklere maddi yardımlarda bulunabilirler. Fakat hiçbir zaman menfaat elde etme gayesiyle olsa bile akidelerinden taviz veremezler ve kendilerini küçük düşürecek hareketlerde bulunamazlar.

ONÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Görev, Ehline Verilmelidir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) niyetinin Kureyşlilerle savaş değil, barış olduğunu daha iyi anlatabilmek için Müslümanlardan bir elçi göndermeye karar verdi ve Hiraş b. Umeyye el-Huzai'yi devesine bindirerek Kureyş'e gönderdi. Müşrikler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın devesinin ayaklarını kestiler ve Hiraş'ı öldürmek istediler. Fakat bedeviler araya girip onu kurtardılar. Daha sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu iş için Ömer b. Hattab'ı göndermek istedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu Ömer (*radiyallahu anh*) 'a söyleyince Ömer (*radiyallahu anh*) , müşriklerin kendisine karşı kızgın olduklarını ve Mekke'de kendisini koruyabilecek kimse olmadığını ifade ederek Osman (*radiyallahu anh*) 'un kabilesinin onu koruyabileceğini, dolayısıyla onun bu görevi daha iyi ifa edebileceğini, fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ille de kendisinin gitmesini isterse gitmekten çekinmeyeceğini söyledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Osman (*radiyallahu anh*) 'un gönderilmesi görüşünü uygun buldu ve bu iş için onu görevlendirdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ömer (*radiyallahu anh*) 'u Mekke'ye göndermek istediğinde, Ömer (*radiyallahu anh*) 'un gerekçelerini bildirerek kendisinden daha uygun birini teklif etmesinde ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in onun görüşünü kabul etmesinde alınması gereken çok önemli dersler vardır.

Bu olayda Ömer (*radiyallahu anh*) 'un görevden kaçtığı düşünülemez. Zaten Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dahil hiçbir Müslümanın aklından böyle bir şey geçmemiştir.

Bundan anlaşılması gereken şudur: Her görev, onu en iyi yapabilecek kimseye, yani ehline verilmelidir. Ömer (*radiyallahu anh*) bu görev için uygun değildi. Çünkü hem Kureyş'in ona karşı aşırı düşmanlıkları vardı, hem de Mekke'de onu koruyacak hiç kimsesi yoktu.

Bu yüzden Mekke'ye gittiğinde müşrikler onu dinlemeyebilir hatta ona eziyet verebilirler ve bu yüzden de barış çabaları boşa gidip savaş çıkabilirdi. Dolayısıyla bu görev için en uygun kişi Osman (*radiyallahu anh*) idi. Çünkü o, hem Kureyş içinde sözü dinlenen, hem de Mekke'nin ileri gelenlerinden kendisini koruyacak tanıdıkları bulunan birisiydi. Osman (*radiyallahu anh*) Mekke'nin en önemli liderlerinden olan Ebû Süfyan ile aynı kabiledendi.

Müslüman lider için bu çok önemli bir noktadır. Bir görev verileceği zaman lider, bu görev için en uygun kişiyi seçmelidir. Şayet lider bilmiyerek uygun olmayan bir kişiyi görevlendirirse, Müslümanların onu güzel bir şekilde uyarmaları ve bu konuda ona yardımcı olmaları gerekir.

Müslüman liderin farkında olmadan, herhangi bir sebepten dolayı o görevi başaramayacak bir kişiye yapabileceğini zannederek görev vermesi, liderin değerini düşürmez.

Liderin herhangi bir göreve atadığı bir Müslüman, kendisinin bu görev için uygun olmadığını ve Müslümanlar içinde bu işi daha iyi yapabilecek başka kimselerin olduğunu fark ederse, bunu uygun bir dille ve gerekçeyle birlikte lidere anlatmalıdır. Eğer o kişi ihlâslı bir fert olarak tanınıyorsa, böyle yaptığı zaman hiçbir Müslüman onun görevden kaçtığını düşünemez, düşünmemelidir de. Fakat bir fert lidere, görev için uygun olmadığını, gerekçeleriyle birlikte anlatmasına rağmen lider yine de bu görevi onun yapmasını isterse, o zaman o kişinin bu görevi hiç tereddüt etmeden yerine getirmesi gerekir.

ONDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

İslam Toplumunun Kuvveti, Lidere Olan Saygıya Bağlıdır:

Osman (*radiyallahu anh*) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in geliş gayesini Kureyş'e tebliğ etmek için Mekke'ye girdiği zaman, Eban b. Sait el-As onu himayesine aldı. Osman (*radiyallahu anh*) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu tebliğ ettikten sonra onlar, Osman'a:

"Eğer Beyt'i tavaf etmeyi dersen tavaf et" dediler. Fakat Osman (*radiyallahu anh*) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tavaf etmeden Kâbe'yi tavaf etmenin saygısızlık olacağını bildiği için:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu tavaf etmedikçe tavaf edecek değilim" dedi.

Bu olayda da önemli dersler vardır. Müslüman lider bir ferdi temsilci olarak gönderdiği zaman, o ferdin yapması caiz olduğu halde yapmaktan kaçınması gereken birtakım şeyler vardır. Osman (*radiyallahu anh*) 'a, hem Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu tebliğ etmesi, hem de Kâbe'yi tavaf etmesi için eman verilmişti. Fakat Osman (*radiyallahu anh*) , görevini yerine getirebilmek için Eban b. Said'in himayesini kabul etmesine rağmen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e saygısızlık olacağını düşündüğü için onsuz Kâbe'yi tavaf etme teklifini reddetmiştir.

Osman (*radiyallahu anh*) 'a yapılan teklifin bir benzeri de münafıkların lideri Abdullah b. Ubey b. Selül'e yapılmıştı. Fakat Abdullah'ın oğlu bunu duyar duymaz hemen onun karşısına dikilip:

"Babacığım! Sana Allah'ı hatırlatırım. Rasûlullah tavaf etmeden tavaf edip de bizi her yerde rezil mi edeceksin?" diyerek babasının Kâbe'yi tavaf etmesine karşı çıktı. Çünkü o, bunun Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı saygısızlık olacağını ve onun değerini düşüreceğini çok iyi kavramıştı. Oğlunun yoğun ısrarına dayanamayan Abdullah b. Ubey b. Selül de, bu heyete Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tavaf etmedikçe kendisinin de Kâbe'yi tavaf etmeyeceğini bildirdi.

Osman (*radiyallahu anh*) 'un ve oğlundan çekinen Abdullah b. Ubey b. Selül'ün gösterdiği bu tavırlar, Müslümanların liderlerine ne derece bağlı ve saygılı olduğunu kâfirlere göstermiştir.

Bu olaylardaki sahabelerin tutumları, Müslüman cemaatin fertleri için örnek alınacak hareketlerdir. Fertler Müslüman lidere ne kadar saygılı davranır ve ona ne kadar sıkı bağlanırlarsa, cemaat o derece kuvvetli olur ve düşmanları da onlardan o derece korkarlar. Zaten müşriklerin İslam toplumunu parçalamak için başvurdukları ilk yol, lider ile fertleri arasındaki güven ve saygı bağlarını zedelemektir. Müslümanların müşriklerin bu tip tuzaklarına karşı uyanık olmaları ve liderleriyle aralarındaki bağları zedeleyecek her türlü hareketten uzak durmaları gerekir.

ONBEŞİNCİ ÖZELLİK

Lider Katında Erin değeri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureys'e savaş için değil, umre niyetiyle geldiğini tebliğ etmesi, gizlenen Müslümanlara yakında kurtulacaklarını müjdelemesi ve müşrikleri İslam'a davet etmesi için Osman (*radiyallahu anh*) 'u Mekke'ye göndermişti. Fakat Osman (*radiyallahu anh*) 'un dönmesi gecikince ve müşrikler tarafından öldürüldüğü söylentisi yayılınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bütün Müslümanları bir ağacın altında topladı ve onları Osman (*radiyallahu anh*) 'un intikamını almak için ölüm bey'atıyla bey'at etmeye çağırdı. Müslümanlar bey'at için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in başına üşüştiler. Bu coşkuyu gören dört Müslüman kadın ve hatta münafıkların reisi Abdullah b. Ubey b. Selül bile bu bey'attan geri kalmadı.

Bu hadise Müslüman cemaatteki erin, komutanı katında ne kadar değerli olduğunu göstermektedir. Müslüman bir ferdin intikamını almak için gerekirse bütün Müslümanlar seferber olurlar. İslam'da fertler, komutanları katında harcanacak piyonlar değildir. Bunu bu şekilde zihinlerine yerleştiren bireyler elbette liderlerine ve cemaatlerine sımsıkı bağlanacak, daha ihlâslı olacak ve onlar da bir Müslümanın kanının intikamını almak için canlarını dahi feda etmeye daima hazır olacaklardır.

İşte bu olduğu zaman gerek lider ile fertler, gerekse fertlerin birbirleri aralarındaki bağlar daha kuvvetli olur ve ancak o zaman fertler akan her bir Müslüman kanını kendi vücutlarından akan kan gibi hissederler.

ONALTINCI ÖZELLİK

Emirlerin Mahiyeti Kavranmasa Ve Nefsin Hoşuna Gitmese de Lidere İtaat:

Müslümanlar Medine'den umre için Mekke'ye doğru yola çıktıklarında yanlarına yolculuk silahı olan kınlarına sokulu kılıçlarından başka silah almamışlardı. Çünkü onlar savaş değil, umre niyetiyle yola çıkmışlardı. Hatta Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e kılıçlar dışında da silahlar alınması teklif edildiğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) umre niyetiyle çıktığı için başka silaha gerek olmadığını bildirmişti. İşte o Müslümanlar, liderlerinin emirlerine böylesine bağlıydılar. Onlar, o uzun ve sıkıntılı Hendek Savaşı'ndan yeni çıkmış olmalarına rağmen, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara baş düşmanları olan Kureys'in kucağına az sayıda insan ve yalnız kılıçlarıyla gitmelerini emrettiğinde, öldürülme tehlikesini hiçe sayarak tereddütsüz itaat ettiler.

Müslümanları öldürmek için daha önce ta Medine önlerine kadar gelen Kureys, onları kendi yurtlarında böyle zayıf yakaladığında kılıçtan geçirebilirdi. Fakat onlar bütün bu tehlikeleri göze alarak ölüm pahasına dahi olsa Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e itaatten geri kalmadılar.

Dikkat edilmesi gereken bir başka husus da şudur: Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) savaş değil, umre niyetiyle yola çıktığı için silah alınmamasını emretmesine rağmen Hudeybiye'de ani bir karar değişikliği ile Müslümanları, kendisine ölüm bey'atı ile bey'at etmeye, yani ya muzaffer oluncaya ya da ölünceye kadar kendisiyle birlikte savaşmaya davet etti. Aslında silah almak istemelerine rağmen buna izin verilmemesi ve daha sonra ani bir karar değişikliğiyle ölünceye kadar savaşa çağrılmaları, askerlerin liderlerine isyan etmelerine sebep teşkil edebilirdi. Fakat liderlerine olan güvenleri sebebiyle, münafık Ced b. Kays dışında, münafıkların lideri Abdullah b. Ubey b. Selül de dahil olmak üzere bütün Müslümanlar hiç tereddütsüz bu davete icabet etmişlerdir.

Görülüyor ki; artık Müslümanlar içinde münafıkların etkisi iyice zayıflamıştır. Zira Uhud ve Hendek savaşlarında sudan sebeplerle fitne çıkarmayı başaran münafıklar, büyük bir isyan sebebi olabilecek bu olayı lehlerinde kullanmaya cesaret edememişlerdir.

Münafıkların lideri olan Abdullah b. Ubey b. Selül, oğlunun, Beni Mustalik gazvesi dönüşünde, boynunda kılıcı olduğu halde önünü keserek gösterdiği tepkiyi tekrar göstermesinden çekindiği için bey'attan geri kalmaya cesaret edememiş ve istemeyerek de olsa bey'ata katılmıştır.

Bu olay da gösteriyor ki; Müslüman toplumda sağlam Müslümanlar en yakın akrabaları dahi olsa, Allah-u Teâlâ'nın emrine itaat etmeyen kişilere Allah-u Teâlâ'nın istediği tavrı takınırlarsa, kötü niyetli kişilerin fitne çıkarmalarına engel olmuş olurlar. Münafıklar ve fitne ehli ancak zayıf topluluklarda etkili ve başarılı olabilirler. Fakat sağlam topluluklar içerisinde etkisiz ve sönük kalırlar.

Olgun bir Müslüman topluluk, liderinin değiştirdiği kararlara lider o konuda açıklama yapmasa ve mantıklarına yatmasa bile itaat eder.

Umre için çıkan bir kişinin beraberinde savaş silahları götürmemesi gerektiği için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de yanına kılıçtan başka savaş silahı almamıştı. Çünkü Kureyşliler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ve Müslümanların silah taşıdıklarını gördüklerinde, Müslümanlar ne kadar umre için geldiklerini söyleseler de onlara inanmaz ve hiç düşünmeden savaşa kalkışırldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , müşriklerin Osman (*radiyallahu anh*) 'u öldürdükleri haberi gelinceye kadar Mekke'ye savaş değil umre için geldiğini değişik şekillerde ifade etmeye gayret gösterdi. Zaten Osman (*radiyallahu anh*) 'u da bu gayeyi Kureyş'e bildirmesi için göndermişti. Fakat Müslüman bir ferdin, yani Osman (*radiyallahu anh*) 'un öldürüldüğü haberi gelince, o da sağlam bir liderin vermesi gereken kararı verdi. Zaten sağlam bir topluluktan beklenen de böyle bir kararın verilmesini canı gönülden ümit etmek ve hatta gerekirse bu kararın verilmesi için harekete geçmektir.

Bu noktada Müslümanlara düşen, hazırlıksız gelmiş olsalar bile emre itaat edip derhal savaşa çıkmaktır. İşte o sağlam topluluk da zaten öyle yaptı. Onlar daha yola çıkmadan kendilerini böyle olası bir savaşa hazırlamışlardı. Bu sebeple bir Müslümanın intikamını almak için çağırıldıklarında, hemen tabi oldular. Onlar, basit sebeplerden dolayı bile savaşa hazırldılar. Hudeybiye Antlaşması yazılırken, müşrikler tarafından bazı şartların antlaşmadan çıkarılması bile onların savaş için kılıçlarına sarılmalarına yetmişti.

İçinde bulunan şartlar gereği, liderin plan dışı bazı kararlar alması onun eksikliğini göstermez. Çünkü her lider her zaman plan dışı, hazırlıksız bazı kararlar almak zorunda kalabilir. Böyle bir durumda Müslüman fertlere düşen, sebebini kavrayamasalar bile liderin aniden değiştirdiği kararlara itirazsız itaat etmektir.

İşte, Müslümanların liderlerine bu derece bağlı ve itaatkâr olduklarını görünce müşriklerin kalplerine korku düşer. Bu olayda da öyle olmuştur.

238 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanları ölüm bey'atıyla bey'at etmeye davet ettiğinde, Müslümanların birbirlerini ezercesine bey'at etmeye koşuştuklarını gören müşrik temsilcilerin kalplerine büyük bir korku düştü ve Müslümanlarla antlaşma yapmakta acele ederek durumu hemen kavimlerine haber verdiler. Haberi duyan müşrikler korkuya kapıldılar ve hemen barış yapmak için bu konuda tecrübeli olan Suheyl b. Amr'ı görevlendirdiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Suheyl'in geldiğini görünce;

"Kureyş'in bu adamı göndermeleri, barışa niyetli olduklarını gösteriyor" diyerek Kureyş'in savaştan korktuğunu dile getirdi.

ONYEDİNCİ ÖZELLİK

Antlaşmada Her İki Tarafın da Kabul Ettiği Şartlar Yazılır:

Hudeybiye Antlaşması'nda, antlaşma şartları uzun uzun görüşüldü ve sonunda teorik olarak belli şartlar üzerinde görüş birliğine varıldı. Sıra bu şartları kağıda dökmeye gelince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ensardan Evs b. Havli'yi çağırıp antlaşma maddelerini yazmasını emretti. Suheyl, Bunu ancak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in amcasının oğlu Ali'nin veya Osman b. Affan'ın yazmasının doğru olacağını belirterek itiraz etti. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) antlaşmayı yazması için Ali (*radiyallahu anh*)'u çağırırdı.

Antlaşma yazılırken Suheyl iki yerde itiraz etti. "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" yazılmasına karşı çıkarak:

"Ben bunu tanımam. 'ey Allah'ım, senin isminle!' yaz" dedi. Müslümanların itirazına rağmen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu kabul etti. Yine Suheyl: "Muhammed Rasûlullah" cümlesinin yazılmasına da karşı çıkarak:

"Şayet senin Rasûlullah olduğuna inansaydım seninle savaşmazdım. Kendi ismini ve babanın ismini yaz" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de:

"Vallahi siz benim ismimi yalanlasanız da ben şüphesiz Rasûlullah'ım. Kendi ismimi ve babalarımın ismini yazdırmak benim rasullüğümü gidermez." dedikten sonra Ali (*radiyallahu anh*) 'a, "Muhammed Rasûlullah" ibaresini silip "Muhammed b. Abdullah" yazmasını emretti.

Ali (*radiyallahu anh*) "Rasûlullah" ibaresini silmek istemedi. Diğer Müslümanlar da bunun silinmesini istemediler.

Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara susmalarını emretti, onlar da sustular. Sonra Ali (*radiyallahu anh*)'dan "Rasûlullah" kelimesinin yerini göstermesini istedi ve kendi eliyle bu kelimeyi silip "Muhammed b. Abdullah" yazdırdı. Bundan sonra sırasıyla antlaşmanın diğer şartları yazıldı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanların lehinde olan antlaşma şartları üzerinde, Suheyl b. Amr ile teorik olarak mutabakâta vardıktan sonra antlaşmadan çıkarılmasının pratikte bir etkisi bulunmayan ve İslam akidesine de zarar vermeyen maddeler üzerinde ısrar etmedi ve Suheyl b. Amr'ın istediğini yaptı.

Zaten olaya Suheyl açısından bakıldığında, Suheyl itiraz ettiği konularda haklıydı. Zira bir antlaşma yapıldığı zaman taraflar antlaşma içindeki bütün şartları kabul etmiş sayılırlar. Suheyl bunu çok iyi bildiği için kabul etmediği bu iki maddenin antlaşmadan çıkartılmasını istedi. Şayet Suheyl varlığına inanmadığı "Rahman" ve doğruluğuna inanmadığı "Muhammed'in Allah'ın rasülü" olduğu sözlerinin yazılmasına müsaade etseydi inancından taviz vermiş olurdu. Suheyl, bu sözleri kabul etmesinin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in safına geçmesi manasına geleceğini anlamıştı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de İslam akidesine zıt olmadığı ve antlaşmada müslümanların büyük menfaati olduğunu gördüğü için Suheyl'in isteklerini kabul etti. Çünkü; "Ey Allah'ım! Senin isminle" sözü Müslümanların da kabul ettiği, Müslümanların inançlarına zıt olmayan bir sözdü. Yine "Muhammed Rasûlullah" sözünün kaldırılıp yerine "Muhammed b. Abdullah" yazılması, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in rasullükten taviz verdiğini göstermezdi. Çünkü bir antlaşma yapılırken, tarafların isimleri dışında ünvanlarını da zikretmeleri mutlaka gerekli İslami bir zorunluluk değildir. Yine antlaşmada ünvanların zikredilmemesi antlaşmayı yapan kişilerin ünvanlarını ortadan kaldırmaz.

Bu olayda Suheyl, bunu bir rasul ile bir insan arasında yapılan antlaşma olarak değil, iki insan arasında yapılan bir antlaşma olarak kabul ediyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bu antlaşmayı iki insan arasında yapılan bir antlaşma olarak kabul etmede İslami bir mahzur görmediği için kendi sıfatını bildiren "rasullük" ibaresini kaldırıp yerine sadece kendi şahsi isminin yazılmasını kabul etmiştir.

Sahabeler, bu antlaşmada Müslümanların ne kadar kârlı olduklarını kavrayamadıkları için bahsettiğimiz iki ibarenin antlaşmadan çıkarılmasını müşriklere taviz vermek olarak nitelendiriyor ve buna şiddetle karşı çıkıyorlardı.

240 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise bunun akideden veya rasullüğünden bir taviz vermek olmadığını, bilakis bu antlaşma vesilesiyle müşriklerin daha da zayıflayacağını bildiğinden, Müslümanlara susmalarını emretti. Sonra da Müslümanların kalbini mutmain etmek, aşırı tepkilerini gidermek ve bunun taviz vermek olmadığını anlatmak için müşriklere:

"Vallahi siz benim ismimi yalanlasanız da, ben şüphesiz Allah'ın rasulüyüm ve babalarımın ismini yazdırmak benim rasullüğümü gidermez." Diyerek, antlaşmayı Suheyl'in istediği gibi yazdırarak tamamlamıştır.

Sahabelerin Suheyl'in isteklerine karşı bu şekilde aşırı bir tepki göstermeleri doğaldır. Onlar, antlaşmadaki bütün şartların zahiren Müslümanların aleyhinde olduğunu ve Suheyl'in isteklerini kabul etmeyi de büyük bir taviz zannettikleri için böyle sert bir tepki göstermişlerdi.

Bu olaylarda istifade edilmesi gereken çok önemli dersler vardır:

İki taraf arasında bir antlaşma yapıldığı zaman, antlaşma içinde yazılan bütün şartları her iki taraf da kabul etmiş sayılır. Yazılmayan şeylerde ise ittifak yok demektir. Suheyl bunu kavradığı için kabul etmediği şeylerin antlaşmada yazılmasına karşı çıkmıştır.

Müslümanlar ile kâfirler arasında yapılan antlaşmada, Müslümanların menfaati büyükse, Müslümanların bütün inançlarını karşı tarafa zorla kabul ettirmesi gerekmez. Antlaşmada her iki tarafın ortaklaşa kabul ettikleri maddelerin yer almasında bir sakınca olmadığı gibi, bu durum tarafların farklı fikir ve inançlara sahip olmadığı anlamına da gelmez.

Antlaşma şartlarında akideden bir taviz vermek söz konusu olmadığı müddetçe, Müslümanların bütün inançlarını antlaşmada yazdırmaları veya yazılması için ısrar etmeleri gerekmez. Çünkü aksi halde karşı taraf kendi inançlarına ters gördüğü için, haklı olarak bu maddeleri yazdırmak istemeyip antlaşmadan vazgeçebilir. Bu da Müslümanların lehinde olabilecek bazı şeylerin kaybedilmesine sebep olur.

Bunun yanında antlaşmada yazılan bazı şartlar, akideden taviz vermek olmadığı halde taviz veriliyormuş şüphesi uyandırıyorsa konunun açıklanması doğru olur. Bu olayda da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) "Muhammed Rasûlullah" ibaresi yerine "Muhammed b. Abdullah" yazılmasının akideden bir taviz vermek olmadığını bildiği halde, gerek Müslümanların gerekse müşriklerin kafalarında bu konuda oluşan şüpheleri gidermek için:

"Vallahi siz benim ismimi yalanlasanız da, ben şüphesiz Allah'ın Rasulü'yüm ve babalarımın ismini yazdırmam benim rasullüğümü gidermez" diyerek bu konuya açıklama getirmiştir.

ONSEKİZİNCİ ÖZELLİK

**Cemaatin Menfaati
Ferdin Menfaatinin Üstündedir:**

Hudeybiye Antlaşması yazılırken Suheyl b. Amr'ın oğlu Ebû Cendel, zincire vurulmuş halde müşriklerden kaçarak Müslümanlara geldi. Babası Suheyl onu görünce yakasından tutup dövmeye başladı ve Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'e:

"Antlaşmamıza göre onu bana iade etmelisin" dedi. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ;

"Henüz antlaşmayı imzalamadık" dediyse de Suheyl:

"Onu bana iade etmediğin müddetçe vallahi seninle hiçbir madde üzerinde antlaşma yapmam" dedi. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Bunu benim için bırak ya da ona işkence etme!" dedi. Fakat Suheyl bunu kabul etmedi. Bunun üzerine orada bulunan müşriklerden Mikrez ve Huvaytib, antlaşmanın bozulmaması için:

"Biz onu senin hatrın için koruruz" dediler. Bunun üzerine Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebû Cendel'e:

"Ey Eba Cendel! Sabret ve sabrının ecrini Allah-u Teâlâ'dan iste. Çünkü Allah, sen ve senin gibi olan zayıf kimseler için bir kapı açar. Biz Kureyş ile aramızda bir barış antlaşması yaptık ve onlara söz verdik. Onlara hıyanet edemeyiz." dedi.

Bu olay, antlaşmadan dolayı üzüntü ve elem içinde olan Müslümanların üzüntüsünü daha da arttırdı. Müşriklerden kaçan zayıf bir Müslüman ellerinde ve ayaklarında zincirlerle Müslümanlara geliyor ve Müslümanlara: "Şu müşriklerden beni kurtarın, yoksa dinim konusunda beni fitneye düşürecekler" diye yalvarıyor, Müslümanlar ise elleri kolları bağlı ona yardım edemiyorlardı. Çünkü artık antlaşma yapılmış ve Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) antlaşma şartlarını kabul etmişti.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebû Cendel'i kurtarmak için Suheyl'i iknaya çalıştıysa da Suheyl uyanıklığı ve Müslümanlara olan kini ve düşmanlığı sebebiyle Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'i dinlememiş ve Ebû Cendel'in kendisine teslim edilmemesinin antlaşmayı ihlal manasına geleceğini söyleyerek antlaşmaya imza atmama tehdidinde bulunmuştu. Bunun üzerine Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebû Cendel'e, başına gelebilecek eziyetlere Allah-u Teâlâ için sabretmesini tavsiye etti. Çünkü Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) , şayet Ebû Cendel ve onun durumundakiler bu eziyetlere sabrederlerse, Allah-u Teâlâ'nın onları mutlaka kurtaracağını biliyor ve müslümanların lehinde olan böyle önemli bir antlaşmayı bir fert için bozmayı istemiyordu.

Bu hadisede de Müslüman dava erlerine önemli bir ders vardır. Müslüman lider gerekirse cemaatinin selameti ve İslam'ın ve Müslümanların maslahatı için birkaç ferdi feda edebilir. Hoşlanmasalar bile Müslümanların bundan dolayı lidere itaatsizlik etmemeleri ve ona karşı gelmekten sakınmaları gerekir.

ONDOKUZUNCU ÖZELLİK

Hudeybiye Antlaşması:

Hudeybiye Antlaşması'nın şartları iyi tetkik edildiğinde, bu şartların müşriklerin değil, Müslümanların lehine olduğu açıkça görülür. Bu şartların Kureyş müşriklerine kabul ettirilmesi ise, o esnada sahabeler kavrayamasa bile aslında Müslümanlar açısından büyük bir zaferdi.

Her şeyden önce, Kureyş'in barış antlaşması yapması bile Müslümanlar için büyük bir kazançtır. Çünkü o zamana kadar Kureyş, İslam devletin ne varlığını ve var olma hakkını kabul ediyor, ne de Müslümanları kendi karşısında durabilecek bir güç olarak görüyordu. Onları yok etmek ve İslam dininin Arap yarımadasında yayılmasını engellemek için yoğun bir gayret sarf ediyordu. Çünkü Kureyş, Arap yarımadasında dini liderliği elinde bulunduruyordu. Bu liderliği hiçbir şekilde ne Müslümanlara ne de başkasına kaptırmayı istiyordu. Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda, Kureyş Müslümanlarla antlaşmayı kabul etmekle artık Müslümanların büyük bir kuvvet olduğunu ve bu kuvveti ortadan kaldırmaya gücünün yetmediğini itiraf etmiş oluyordu.

Antlaşmanın 5. maddesi olan; "Kim Muhammed'in tarafına geçmek isterse geçer. Kim de Kureyş tarafına geçmek isterse geçer" şartı da Müslümanların lehinde olan bir şarttı.

Kureyş o ana kadar kendisini Arapların dini lideri olarak gördüğü için bütün Arap kabilelerini kendisine bağlama gayreti içerisindeydi. Bu şartı kabul etmekle dini liderliğinden taviz vermiş oldu. Daha önce Müslümanlara bağlanmak isteyen kabileleri tehdit edip bunu engellemek için elinden gelini yapan Kureyş, artık Müslüman olmak veya Müslümanlara bağlanmak isteyenlere engel olmayacaktı.

Artık Müslümanların da kendileri gibi bir liderlik konumuna geldiğini kabul etmiş oluyordu. Antlaşmanın ilk şartı olan; "On sene insanlardan savaşı kaldırmak üzere anlaşmışlardır. O seneler içinde insanlar emin olacaklar, birbirlerinden ellerini çekeceklerdir" maddesi ile biraz önce yukarıda zikrettiğimiz antlaşmanın beşinci maddesi birleştiğinde, Müslümanlar için aramakla bulunmaz bir durum ortaya çıktı.

Müslümanların Kureyş ile savaş yapmalarının sebebi mal-mülk elde etmek, adam öldürmek ya da insanları zorla Müslüman yapmak değil, insanların İslam dinine girmelerine mani olan bütün engelleri ortadan kaldırmaktı. İşte bu maddelerle Müslümanlar belki savaş yoluyla dahi elde edemeyecekleri gayelerine ulaşmış oldular.

Birinci madde gereğince artık Müslümanlar, İslam'ı istedikleri gibi rahatça Arap kabilelerine anlatmaya başladılar. Bu antlaşmadan sonra Mekke'de bulunup imanını gizleyen Müslümanlar da imanlarını açığa vurdular ve İslam'ı rahatça yaymaya başladılar.

Beşinci madde gereğince de, daha önce insanların İslam'ı kabulünde en büyük engel olan Kureyş, artık insanların Müslüman olup İslam devletine katılmalarına engel olmaktan kendi rızasıyla vazgeçmiş oldu. Müslümanların bu antlaşmadan ne kadar kazançlı çıktıklarını anlamak için antlaşmadan önceki ve sonraki mevcut Müslüman sayısına bakmak yeterlidir. Hudeybiye Antlaşması yapıldığında Müslüman askerlerin sayısı üç bini geçmiyordu. Hâlbuki bu sayı iki yıl sonra Mekke'nin fethinde on bine ulaştı. Çünkü bu antlaşmadan sonra Müslümanlar, İslam'ı rahatça tebliğ ettiler. Ön yargılardan ve baskılardan kurtulan akli başındaki kişiler de akın akın İslam'a girdiler.

Antlaşmanın ilk şartındaki; "On sene savaşılmaması" maddesi de müs-lümanlar açısından büyük bir zafer, Kureyş açısından ise büyük bir hezimetti. Kureyş ile Müslümanlar arasındaki savaşı başlatan taraf Müslümanlar değil, Kureyş idi. Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

"İlk olarak onlar size karşı savaşa başladılar"(Tevbe: 13)

Müslümanların Kureyş ile savaşmasının sebebi; Kureyş'in onlara savaş ilan etmesi ve İslam'ın yayılmasına engel olmasıydı. Savaşın on sene durdurulmasını içeren bir antlaşmayı imzalaması, savaşı başlatan Kureyş için bir yenilgidir. Böylece Kureyş zayıf düştüğünü kabul etmiş oldu. Çünkü savaşı başlatan taraf güçlü olduğu müddetçe, düşmanını yok edene kadar asla savaşı bırakıp antlaşma yapmaya yanaşmaz.

Antlaşmanın altıncı maddesindeki; "Muhammed ve ashabı bu yıl geri dönüp gidecek, gelecek yıl yanlarında yalnız yolcu silahı olarak kınlarındaki kılıçlarıyla Mekke'ye girip orada üç gün oturacaklar" şartı, zahiren Kureyş'in bir zaferi gibi görünse de aslında değildir.

Çünkü bu maddeyle Kureyş, yalnız bir sene Müslümanların Mekke'ye girmelerini engelleyebildi. Fakat o seneden sonra Müslümanların Mekke'ye girmelerine engel olamayacaktı.

Kureyş, yukarıda bahsedilen şartlarda geçen tavizler karşılığında sadece antlaşmanın ikinci şartı olan "Kureyş'ten kim velisinin izni olmadan Muhammed'e gelirse, o, ailesine geri iade edilecektir" ve üçüncü şartı olan "Muhammed ile olan kimselerden kim Kureyş'e gelirse, o, iade edilmeyecektir." maddelerini elde edebildi. Aslında dikkatli incelendiğinde bunlar Kureyş için basit kazançlardır ve Müslümanların bu konularda herhangi bir kaybı söz konusu değildir.

Kureyş içindeki Müslümanların kaçtıklarında gidebilecekleri tek yer Medine değildi. Zira Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Medine'ye hicretinden önce, Kureyş'in eziyetlerinden kaçan bazı Müslümanlar Habeşistan'a gitmişlerdi. Allah-u Teâlâ'nın arzı geniştir. Allah-u Teâlâ, dinini yaşamak için kavmini terk edip hicret eden Müslümanlara muhakkak yardım eder. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

"Onlardan bize bir Müslüman gelirse, Allah-u Teâlâ muhakkak ona bir kurtuluş yolu kılacaktır." (Müslim)

Zaten daha sonra müşrikler, getirdiği zararlardan dolayı bu maddeyi bizzat kendileri iptal etmek zorunda kaldılar.

Müslümanlardan kaçıp Kureyş'e sığınan kimselerin Müslümanlara iade edilmemesi de Müslümanlar açısından bir kayıp değildi. İslam diyarından küfür diyarına kaçan kişi ya mürteddirdi ya da münafıktır. Mürtedlere zaten İslam toplumu içinde hayat hakkı yoktur. İçlerindeki küfrü gizleyen münafıkların İslam toplumunda bulunmaması ise, Müslümanlar için bilakis daha faydalıdır. Müslümanların bu gibi kimselere ihtiyacı yoktur. Zira onlar Müslümanlara yarardan çok zarar getirir. İşte bu sebeple Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Eğer bizden birisi onlara giderse, Allah-u Teâlâ onu bizden uzaklaştırmış demektir." (Müslim)

Görülüyor ki Hudeybiye Antlaşması Müslümanların ilk anda zannettikleri gibi bir yenilgi değil, apaçık bir zaferdir.

YİRMİNCİ ÖZELLİK

**Hoşa Gitmese de, Liderin Emrine
İtaat İslam Cemaatine Güç Verir:**

Müslümanların, istemeyerek de olsa liderlerinin emirlerine itaat etmeleri, İslam toplumuna kuvvet verir ve kâfirlerin Müslümanlardan çekinmelerini sağlar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hudeybiye Antlaşması'nı imzalarlarken, bazı olaylar, hikmetini tam kavrayamadıkları için sahabelerin hoşlarına gitmemiştir. Suheyl b. Amr bu hoşnutsuzluğu sahabelerin yüzünde açıkça görüyordu. Fakat bütün sahabelerin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı gelmeyip emirlerine itaat ettiklerini de görüyordu. Bu olaylar Suheyl ve beraberindeki iki müşrik temsilci üzerinde derin etkiler bıraktı. Müslümanların liderlerine bu derece güven duymaları ve itaatkârlıkları, müşriklerin bundan sonra bu topluluğa daha çok önem vermek zorunda kalmalarına ve onlardan daha çok çekinmelerine sebep oldu.

YİRMİBİRİNCİ ÖZELLİK

Lider, Fertlerin Emre İtaatsizliğini, Onların Psikolojik Durumlarına Göre değerlendirmelidir:

Ali (*radiyallahu anh*) 'un, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrine rağmen antlaşmadan "Muhammed Rasûlullah" ibaresini silmemesi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrine karşı gelmesi demek değildir.

Ali (*radiyallahu anh*) şüphesiz kuvvetli bir imana sahipti. Böyle bir şey yapmasının akidesine bir zarar vermeyeceğini de biliyordu. Fakat o, müşriklere zahiren boş yere veriliyor gibi görünen bir tavize kendisinin alet olmasından hoşlanmıyor ve bunun başka birisi tarafından yapılmasını istiyordu. Zaten bu işe hiçbir Müslüman da yanaşmadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise akideyi ilgilendirmeyen bu küçük taviz karşılığında İslam topluluğunun ne kadar büyük menfaatler elde edeceğini bildiği için bu işi bizzat kendisi yapmıştır.

Ali (*radiyallahu anh*) 'un yaptığı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrine karşı gelmek değildi. Şayet öyle olsaydı bu ibare silindikten sonra onun yerine başka bir şey yazmazdı. Hâlbuki o, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrine uyup o ibare yerine "Muhammed b. Abdullah" ibaresini yazmıştır. Zaten bunu ne Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ne de diğer Müslümanlar liderin emrine bir başkaldırı olarak algılamışlardır. Bu, ancak olayın hikmetini kavrayamamaktan kaynaklanan bir tepkiydi.

Bu olayın bir benzeri de, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) antlaşmayı bitirdikten sonra Müslümanlara, kurbanlarını ve saçlarını kesmelerini emrettiği zaman yaşanmıştı. Üç kez tekrar etmesine rağmen hiç kimse Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu emrine itaat etmedi. Sahabeler bu zamana kadar ilk kez Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sözlü emrini yerine getirmekten geri kalmışlardı.

Fakat sahabelerin bu tepkisi hiçbir zaman lidere karşı bir başkaldırı veya onların imanlarını bozacak bir itaatsizlik olarak algılanmamalıdır.

Sahabeler o an ne yapacaklarını şaşırmış bir hale gelmişlerdi. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara rüyasında, kendileriyle birlikte korkusuzca Beyt'i tavaf ettiğini, bazılarının saçlarını kazıttıklarını ve bazılarının da saçlarını kısalttıklarını gördüğünü söylemişti. Onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in rüyasının hak bir rüya olduğuna inanıyorlar, bu sebeple Mekke'ye girip Kâbe'yi ziyaret etmeye kesin gözüyle bakıyorlar ve bunun hasretiyle yanıyorlardı.

Kâbe'ye girememeleri, zahiren Müslümanların aleyhinde olan bir antlaşma imzalamaları, inançlarının eseri olan bazı ibarelerin antlaşmadan çıkartılması ve gözlerinin önünde zayıf bir Müslümanın müşriklere iade edilmesi onları şaşkına çevirmişti. Onlar bu emri verenin liderleri olduğunu, üstelik bu liderin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) olduğunu sanki birden unutmuşlardı. Onlar belki de, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu emrinden vazgeçeceği zannıyla itaat etmekte geciktirler. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bilfiil kendisi kurbanını kesip tıraş olunca, artık bu emirden bir dönüş olmadığını anladılar ve hemen onlar da ona tabi olup kurbanlarını kesmekte ve tıraş olmakta yarıştılar.

Bu olay Müslüman lider için önemli bir derse işaret etmektedir. Bazı durumlarda fertler, liderin verdiği kararları veya yaptığı hareketleri kavrayamayabilir ve bu yüzden ona itaatte gecikebilirler. İşte böyle durumlarda liderin sabırlı ve merhametli olması, anlayışlı davranması, bu olayı hemen bir itaatsizlik veya başkaldırı olarak nitelendirmemesi, fertlere olayı kavramaları için fırsat vermesi ve verdiği emri pratik olarak önce kendisi yerine getirerek, onları ikna etmeye çalışması gerekir.

YİRMİİKİNCİ ÖZELLİK

Kadının Önemi:

İslam dini kadın ve erkeği her bakımdan birbirine eşit iki varlık olarak değil, birbirini tamamlayan bir bütünün parçaları olarak kabul eder. İslam, erkeklere de kadınlara da ancak taşıyabilecekleri görevler yüklemiştir.

İslam, kadını daima erkekten daha aşağı olarak kabul etmez. İslam, kadının da fikir ve görüşlerine saygı gösterilmesi gerektiğini bildirmiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu konuda büyük bir örnektir.

Hudeybiye Antlaşması bittikten sonra, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara kurbanlarını ve saçlarını kesmelerini emretmesine rağmen onlar itaat etmediler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kızgın bir vaziyette mü'minlerin annesi Ümmü Seleme (*radiyallahu anhâ*)'nın odasına girdi ve üzgün bir şekilde durumu ona anlattı. Ümmü Seleme ona, önce kendisinin hayvanını boğazlayıp saçını kesmesi halinde, sahabelerin de ona uyacaklarını söyledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onun fikrini mantıklı bulup uyguladı. Sonuçta bu fikrin ne kadar isabetli olduğu pratikte görüldü.

Bu olayda da açıkça görüldüğü gibi İslam, kadının görüşünü hiçbir zaman ikinci mertebede görmemiştir. İslam, kadının görüşüne önem verdiği gibi toplum içinde de ona önemli görevler yüklemiştir.

Kadına en yüksek değeri veren sistem, İslam dinidir. Eşitlik çığırkanlığı yaparak kadına esas görevini terk ettirip erkeğe ait görevleri yüklemek, kadına kıymet vermek değil, bilakis kadına zulmetmektir.

Allah-u Teâlâ kadına en değerli görev olan çocuk yetiştirme görevini yüklemiştir. Erkek bu görevi kadın kadar iyi yerine getiremez. Bu görev öyle yüce bir görevdir ki; toplumun kurtuluşu veya ifsadı bu görevin hakkıyla yerine getirilip getirilmemesine bağlıdır. Bu görev, İslam'ın kadına verdiği değeri açıkça ortaya koymaktadır. Zira bir kişinin değeri aldığı görevin değeriyle ölçülür. Dünyada sağlam bir nesil yetiştirmekten daha önemli bir görev düşünülebilir mi? İyi düşünüldüğünde aslında toplumun gerçek hakimlerinin kadınlar olduğu görülecektir. Zira toplumu meydana getiren bireyler onların eseridir.

Mü'min kadınlar bu konuyu çok iyi düşünmeli ve kâfirlerin, kadın düşmanlarının ve eşitlik çığırkanlarının süslü sözlerine kanmamalı, İslam'ın onlara verdiği bu şerefli görevi hiçbir zaman ihmal etmeyip en iyi şekilde yerine getirmeye çalışmalıdırlar.

YİRMİÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Toplumun Maslahatı İçin Eziyetlere Sabır:

Müslüman cemaatin İslam toplumunun maslahatı için yaptığı bazı antlaşmalar, fert fert her Müslüman için faydalı olmayabilir. Hatta bazı Müslümanlara sıkıntı da verebilir. Hudeybiye Antlaşması'nda olduğu gibi...

Daha önce ayrıntılarıyla açıklandığı gibi, Hudeybiye Antlaşması Müslümanlar için büyük bir zaferdi. Fakat bu antlaşmadaki bir şarttan dolayı Mekke'deki zayıf Müslümanların İslam devletine sığınma fırsatı ortadan kalkmış oldu ve bundan dolayı bazı Müslümanlar büyük sıkıntılar gördüler. Bunu Ebû Cendel ve Ebû Basir olaylarında görmekteyiz. Ebû Cendel'in kaçtıktan sonra tekrar müşriklere iade edilmesi meselesi daha önce açıklanmıştı.

Sakif kabilesinden olan Ebû Basir Utbe b. Esid, müşriklerin zulmünden kaçıp Medine'ye ulaşmıştı. Fakat Mekke müşrikleri onu geri almak için iki müşrik gönderince, antlaşma gereği Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu iade etmek zorunda kaldı. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Müslümanlar da, yaptıkları antlaşmalara riayet edip ihanet etmemenin dinlerinin bir gereği olduğunu çok iyi biliyorlardı.

İşte bu noktada Müslüman fertlere önemli bir sorumluluk düşmektedir. İslam toplumunun maslahatı gereği bir antlaşma yapıldığında, bazı fertler bu antlaşmadan dolayı zarar görseler bile hem zarar gören fertlerin hem de bu durum nefislerine ağır gelen diğer Müslümanların, İslam toplumunu kâfirler karşısında güç duruma düşürecek hareketlerden kaçınarak antlaşmaya riayet etmeleri gerekir. Tıpkı Ebû Basir'in zoruna gitse de, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrine uyararak müşriklerle beraber gitmeye ses çıkarmayıp antlaşmayı bozacak veya Müslümanların antlaşmayı bozdukları imajını verecek hareketlerden kaçınması ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in antlaşmaya bağlı kaldığını göstermek için Ebû Basir'in, kaçtıktan sonra kâfirlerden aldığı hiçbir ganimet malını kabul etmemesi gibi...

Bunun yanında; Müslümanların, yapılan antlaşmaya hıyanet manasına gelmeyecek şekilde Müslümanların başlarına gelen eziyetleri kaldırmak için antlaşma dışında kalan birtakım girişimlerde bulunmalarında ise bir mahzur yoktur, bilakis bu yapılması gereken bir iştir. Bu konuda Ebû Basir'in hareketi bizim için önemli bir örnektir. Ebû Basir giriştiği eylemlerle hem kendi nefsini müşriklerin eziyetlerinden kurtarmış, hem de Mekke'de zayıf ve eziyet altındaki 70 Müslümanın kurtulmasına öncülük etmiş ve ölmeden önce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den görevini başardığını ve artık Medine'ye dönebileceğini bildiren mektubu alma mutluluğunu tatmıştır.

Bu hadiseler bize gösteriyor ki; müşriklerden eziyet gören fakat müşriklerle yapılan antlaşma gereği Müslüman cemaatten yardım göremeyen zayıf Müslümanların, Allah-u Teâlâ'ya tevekkül edip antlaşma yapan Müslümanları zor durumda bırakmadan ve onların antlaşmayı bozduklarına dair bir imaj veya delil vermeden, içinde bulundukları esaretten kurtulmak için ellerinden geleni yapmaları, esaret altında yaşamayı kabullenmemeleri gerekir. Bunun yanında, müşriklerle yapılan antlaşmadan dolayı eziyet görse de, hiçbir Müslümanın lidere kızması doğru değildir. Çünkü İslam dininde toplumun maslahatı, daima ferdin menfaatinden üstündür.

YİRMİDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Mustazaf Müslümanlara Yardım:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) antlaşma gereği Ebû Basir'i müşriklere iade edince, Ebû Basir tekrar zillete dönmek istemedi. Bunun için yolda güzel bir plan yaparak yanındaki müşriklerden birisini öldürdü, diğeri ise Medine'ye kaçarak canını zor kurtardı. Bundan sonra Mekke yakınlarında, Kureyş'in Şam ticaret yolunu kesecek bir mevkiye yerleşti ve son nefesine kadar Kureyş'e karşı mücadele etmeye karar verdi.

Ebû Basir'in bu cesur hareketi Mekke'deki zayıf Müslümanlara ulaştığında bu, onları cesaretlendirdi ve onlar da Ebû Basir'i örnek alıp birer birer Kureyş'ten kaçarak Ebû Basir'e katıldılar. Böylece Ebû Basir'in yanında yetmiş Müslüman toplandı. Bu yetmiş kişi Medine'deki Müslümanlardan yardım almalarının antlaşmayı ihlal manasına geleceğini bildikleri için onlardan hiçbir yardım almaksızın müşriklere büyük zararlar vermeye başladılar. Sonuçta Allah-u Teâlâ'nın yardımıyla muzaffer oldular ve müşriklerden istedikleri şeyi elde ettiler. Müşrikler bunlardan kurtulabilmek için adeta Müslümanlara yalvardılar.

Ebû Basir'in yolda müşriklerden birisini öldürüp diğerini Mekke'ye çıkarttığı haberini alınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun için:

"Vay canına! Şayet onunla birlikte adamlar olsa savaşı ateşlendirirdi" buyurdu. İşte bu sözler, Ebû Basir için önemli bir yol gösterici olmuştu. Ömer b. Hattab da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu sözünü gizlice Mekke'deki Müslümanlara ulaştırarak onların Ebû Basir'e katılmalarını sağladı.

Bu hadiseler gösteriyor ki; Müslümanlar müşriklerle yaptıkları antlaşma maddelerini zedelememek şartıyla eziyet altındaki Müslümanların örgütlenmesine, müşriklerin baskı ve eziyetlerinden kurtulmalarına gizlice yardımda bulunabilirler.

YİRMİBEŞİNCİ ÖZELLİK

Antlaşmadaki Şartlar, Yazıldığı Mana Üzere Anlaşılır:

Antlaşmalarda şöyle önemli bir kaide vardır:

"Antlaşmada yazılan şartlar, yazıldığı şekilde anlaşılır."

Kişilerin kalplerinden geçirdikleri fakat antlaşmada açıkça belirtmedikleri şeylere göre hüküm verilmez. Antlaşmada yazılan her kelimenin bir anlamı vardır ve bu kelimelere anlamları dışında manalar verilemez.

Örneğin; bir antlaşmada "adam" kelimesi geçtiği zaman bu kelime "insan" manasında anlaşılabilir ve dolayısıyla bu kelime "kadın" kelimesini kapsamaz.

Hudeybiye Antlaşması'nın maddelerinden birisi de şöyle idi:

"Eğer sana senin dinin üzere bile olsa bir adam gelirse, onu bize iade edeceksin." (Bûharî)

Bu maddeye göre; müşriklerin içinden mü'min bir kadın Müslümanların tarafına geçtiğinde, bu maddenin kapsamına girmiyor ve dolayısıyla iadesi gerekmiyordu.

Ukbe b. Muayt'ın kızı Ümmü Gülsüm mü'min olarak Medine'ye hicret ettiği zaman, Kureyşliler hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip antlaşma gereğince bu kadını kendilerine iade etmesini istediler. Zira müşrikler antlaşmada geçen "adam" sözüyle hem erkeği hem de kadını kastetmişler, fakat bu manayı antlaşmada açık bir şekilde ifade etmeyi ihmal etmişlerdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ileride bunu kendi lehine kullanabileceğini ve müşriklerin de buna hiç itiraz edemeyeceklerini düşündüğü için müşriklerin kastettikleri şeyi açıkça belirtmediklerini bildiği halde sesini çıkarmamıştı.

Olay pratikte de aynen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın düşündüğü gibi gerçekleşti. Bu maddeye dayanarak, antlaşma bittikten sonra hicret eden mü'min kadınlar iade edilmedi. Kureyş müşrikleri, antlaşmanın kadınları da kapsadığını zannederek mü'min kadınların iade edilmemesine itiraz ettiler. Fakat antlaşma önlerine konup orada sadece "adam" sözünün geçtiğini görünce, büyük bir yanlışlık yaptıklarını anladılar. Artık antlaşma imzalanmış ve iş işten geçmişti. Böylece istemedikleri halde antlaşmaya uymak zorunda kaldılar.

Bu hadise Müslümanlar ve özellikle Müslüman lider için önemli bir derstir. Müslümanlar kâfirlerle antlaşma yaparlarken, ileride kendi lehlerine kullanabilecekleri maddeleri, kâfirleri kandırarak da olsa antlaşmaya koymaya büyük özen göstermelidirler. Çünkü antlaşma imzalandıktan sonra içindeki her şeyi peşinen kabul ettikleri için kâfirler, aleyhlerine bile olsa antlaşma şartlarının gereklerine itiraz edemezler.

Yine Müslümanlar uyanık davranıp antlaşma yazılırken, ileride kendi aleyhlerinde kullanılabilecek şartların yazılmasına da mücadele etmemelidirler. Bunlar ancak Allah-u Teâlâ'nın yardımına ve antlaşmayı yapan kişilerin zekâsına bağlıdır. Bu sebeple Müslümanlar adına antlaşma yapacak kimseler, bu konuda yetenekli olan kişiler arasından seçilmelidir.

YİRMİALTINCI ÖZELLİK

Hudeybiye Antlaşması

Akideden Taviz Vermeye delil değildir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , İslam toplumunun menfaatini gözeterek Hudeybiye'de kâfirlerle bir antlaşma yapmış ve sonuçta Müslümanlar gerçekten çok büyük menfaatler elde etmişti.

Bu olay; Müslüman cemaatin maslahatı söz konusu olduğunda kâfirlerle antlaşma yapmanın caiz olduğunu göstermektedir. Fakat daha önce de bahsedildiği gibi, gerek Hudeybiye Antlaşması'nda gerekse Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın müşriklerle yaptığı diğer antlaşmalarda, İslam akidesini ve İslam'ın temel prensiplerinden olan; "Hüküm Allah'a aittir" ilkesini zedeleyici hiçbir taviz verilmemiştir.

Günümüzde İslami olduklarını iddia eden bazı cemaatler, cemaatlerinin menfaatine olduğunu ileri sürerek ve akidelerinden taviz vererek kâfirlerle bazı antlaşmalar yapmış ve buna Hudeybiye Antlaşması'nı delil göstermişlerdir. Bu ne sapık bir delillendirmedir? Hudeybiye Antlaşması'nın hiçbir maddesinde İslam akidesinden ve tevhidden zerre kadar taviz verme söz konusu değildir. Bu iddia; insanları Allah-u Teâlâ'nın yolundan alıkoymak için İslam tarihini saptırmaktan başka bir şey değildir.

Evet, İslam devleti veya İslam cemaatinin menfaati söz konusu olduğunda, kâfirlerle birtakım barış antlaşmaları yapılabilir. Fakat bu, belli şartlar ve sınırlar dahilinde caizdir. İslam akidesinden ve İslam'ın temel prensiplerinden tavizler vererek barış antlaşması yapmak ise asla caiz değildir.

Örneğin; kâfirlere hakimiyet konusunda az veya çok haklar vermek suretiyle, İslam'ın temel prensiplerinden olan "Hakimiyet yalnız Allah'a aittir" ilkesini zedeleyerek veya kâfirlerin sapık fikirlerini doğru kabul ederek ya da buna benzer tavizler vererek Müslümanlar adına barış antlaşması yapmak asla caiz değildir. Hudeybiye Antlaşması da bu gibi antlaşmaların caiz olduğuna delil olarak gösterilemez. Zira İslam tarihinin hiçbir döneminde ne Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ne de saha-beler böyle bir antlaşma yapmışlardır.

YİRMİYEDİNCİ ÖZELLİK

Kâfirlerle Yardımlaşmanın Esasları:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyş müşrikleri ile Hudeybiye Antlaşması'nı imzaladığı zaman, Huzaa kabilesi Rasululallah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın tarafına geçerek onunla ittifak yaptı. Hâlbuki o sırada Huzaa kabilesinin çoğu, hatta liderleri dahi müşrik idi.

Bazı kimseler bu hadiseyi delil alarak, bazı müşriklerle menfaatler müşterek olduğunda aynı safta yer alınabileceğini, İslam'la alakası olmayan sosyalist, ırkçı ve benzeri fikirlere sahip gruplarla müşterek düşman karşısında beraber hareket etmek için antlaşma yapılabileceğini ileri sürmüşlerdir.

Müslümanlar menfaatleri söz konusu olduğunda akidelerinden taviz vermemek ve İslam'ın temel prensiplerine ters düşmemek şartıyla, müşterek baş düşmanlarına karşı bazı müşrik gruplarla ittifak ve antlaşma yapabilirler, bu caizdir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Huzaa ile yaptığı ittifak buna delildir.

Evet! İslam düşmanı diktatörlere karşı mücadele eden ırkçı, sosyalist, demokrat ya da Müslüman olduğunu iddia eden kâfir gruplarla birleşilerek ortak mücadele verilebilir.

Fakat hiçbir zaman, her ne sebeple olursa olsun İslam akidesinden taviz verilerek onlara Müslüman muamelesi yapılamaz ve İslam'ın onlar hakkındaki "kâfir" hükmü gizlenemez. Çünkü bir kâfire Müslüman muamelesi yapmak akideden taviz vermektir ki, hiçbir Müslümanın böyle bir taviz vermesi asla caiz değildir.

Müslümanlar, bu tür kâfir grupların Müslüman olmadıklarını ve bu yüzden hiçbir zaman onlara tam güvenilmemesi gerektiğini akıllarından çıkarmamalı ve onların her an ittifaktan ayrılacaklarını hesaba katarak ihtiyatlı olmalıdırlar. Unutulmaması gerekir ki; bu kâfir gruplar Müslümanlarla aynı güçte olduklarında Müslümanları yok etmek için ellerinden geleni yaparlar.

Kâfir gruplarla ittifak yapılacağı zaman Müslümanların dakik bir durum değerlendirmesi yapmaları, eğer sonuç lehlerine olacaksa ittifaka yanaşmaları, sonuç bu kâfir gruplardan birinin lehine olacaksa asla böyle bir yardımlaşmaya girmemeleri gerekir. Çünkü kâfirlerin lehine olan bir ittifakla müşterek düşman yok edilse bile, sonuçta başa yine kâfirler geleceği için zaman ve kuvvet bakımından zararlı çıkanlar Müslümanlar olur. Zira Müslümanın amacı kâfir bir devleti yıkıp yerine başka bir kâfir devlet getirmek değil, içinde Allah-u Teâlâ'nın hükümleriyle hükmedilen bir İslam devleti getirmektir. Müslüman devlet veya Müslüman cemaat, kâfir gruplarla ancak onlardan güçlü olduğu ve onları kendi amaçları doğrultusunda kullanabileceği zaman ittifak yapabilir. Aksi halde, kâfirlerin emellerine alet olmaktan kurtulamaz.

YİRMİSEKİZİNCİ ÖZELLİK

Müslümanlar Hayırda Öncüdürler:

Kâfirler, mazlumlara yardım meselesini ya insanları kandırarak sömürmek ya da gerçek yüzlerini gizlemek için bir kılıf olarak kullanırlar. Özellikle kendilerine süper devlet denilen sömürgeci ülkeler, bu işin bayraktarlığını yaparak birçok ülkeyi kendilerine tabi ettirmektedirler. Bu ülkelere tabi olan ülkeler ise, ya bu devletlerin gerçek yüzünü bilmedikleri için ya da mecbur oldukları için onların sözlerine inanmaktadırlar. Fakat Müslümanlar bu tür hilelere kanmamalıdır.

Müslüman devlet her yer ve zamanda hayrın öncülüğünü yapmalıdır. Müslüman devlet hayr ya da insanlara yardım konusunda başkalarına tabi olamaz. Zaten Müslümanın amacı; bütün insanlara, özellikle de mazlumlara yardım, onların hem dünyada hem de ahirette mutluluğunu temin etmektir. Müslüman bu gaye için çalışırken, herhangi bir maddi çıkar veya menfaat gözetmez. O, bu yardımı insanlar kendisine tabi olsunlar diye de yapmaz. O, kendisine tabi olmasalar da mazlumlara yardım eder. Bunu yaparken Allah-u Teâlâ rızasından başka bir gaye gözetmez. İşte bunlar, ancak Müslümanların özelliklerindendir. Kâfirlerin mazlumlara yardımları böyle değildir. Onlar bu işi ancak kendi çıkarları için yaparlar.

Kâfirler, maksatlarını gizlemek ve insanları kandırmak için mazlumlara koruma ve insan haklarını muhafaza gibi sloganlarla çeşitli örgüt ve dernekler kurarlar. Bazı kimseler bu örgüt veya derneklere katılmanın veya üye olmanın İslam'da caiz olduğunu söylerler ve buna Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in Hilfu'l-Fudul'a katılmasını delil gösterirler.

Kâfir bile olsalar mazlumlara yardım etme, insanların haklarını savunma ve benzeri konularda Müslümanların başkalarına tabi olmaya ihtiyaçları yoktur. Bilakis bu konularda bütün insanların Müslümanlara tabi olmaları gerekir. Çünkü bu işi hiçbir çıkar gözetmeden, en iyi şekilde yerine getirebilecek olan ancak Müslümanlar ve İslam devletidir.

Şayet Müslüman devlet veya cemaat bu konularda başkalarına tabi olursa, hem kendi zaafını kabul etmiş hem de gizli ve pis emellerine ulaşmak için bu konuyu istismar eden kâfirlere alet olmuş olur.

Evet, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) rasul olmadan önce gerçek manada mazlumlara yardım etmeyi amaçlayan Hılfu'l-Fudul'a katılmıştır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), rasul olduktan sonra da kâfir olsalar bile mazlumlara yardım etmeyi sürdürmüştür. Örneğin; Mekke'de Ebû Cehil'e bir deve satan ve parasını alamayan İraşlı bir müşriğe, Ebû Cehil'den hakkını alması için yardım etmiştir.

Hılfu'l-Fudul olayı, mazlumları hiçbir karşılık gözetmeksizin gerçek manada korumayı amaç edinmiş ve bu konudaki samimiyetlerinden emin olunan kişi veya örgütlere, akideden taviz vermemek şartıyla yardım edilebileceğine delildir. Ama mazlumlara yardım adı altında kendi pis emellerini gerçekleştirmeye çalışanlara yardım edilebileceğine delil değildir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın rasul olduktan sonra Hılfu'l-Fudul Antlaşması'nı zikredip:

"İslam'da da böyle bir antlaşmaya davet edilsem, icabet ederdim" sözünü yanlış anlayan bazı kimseler, ihlâsından emin olunmasa bile zahiren mazlumlara yardım için kurulan örgüt veya antlaşmalara tabi olunabileceğini söylemektedirler. Bu, yanlış bir iddiadır. Hatta Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e ait olduğu söylenen; **"İslam'da da böyle bir antlaşmaya davet edilsem icabet ederim"** sözü, bazı siyer kitaplarında geçse dahi hadis âlimlerince senet bakımından sahih görülmemiştir. Zaten bu söz mana bakımından da sahih değildir. Çünkü insanları zulümden kurtarmayı, onların hakkını müdafa etmeyi amaç edinen İslam dini, nasıl olur da asli görevlerinden olan böyle bir görevde öncü olmayı ihmal ederek, başkalarının öncü olmasını bekleyerek onlara tabi olabilir?

Bu söz sahih olsa bile hiçbir zaman mazlumlara yardım adı altında kurulan fakat amacı insanları sömürmek ve kurumlarının propagandasını yapmak olan dernek ve cemiyetlere katılmanın caizliğine delil olamaz.

Müslüman, yardım etmek istediği kimselere ancak kendi üslup ve metotları ve İslam dininin bildirdiği talimatlar doğrultusunda yardım eder. Bu konuda hiç kimseye tabi olmaya da ihtiyacı yoktur. Çünkü Müslümanın dini, bütün hayırları ihtiva eden bir dindir. İslam dininde hiçbir konuda eksiklik yoktur. Gerçek niyeti insanlara faydalı olmak ve zulmü kaldırmak olan kişinin yeri de ancak bu dindir.

Bir Müslümanın Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu sözünü delil alarak insanlara yardım ve zulmü kaldırma niyeti altında İslam'a zıt kâfir kanunlarını kabul etmesi, İslam'la uzaktan yakından hiçbir alakası olmayan, İslam akidesini temelden sarsan bir harekettir. Çünkü Müslüman her ne sebeple olursa olsun, akidesinden taviz vermeye asla yanaşmayan kişidir. Akidesinden taviz veren kişinin Müslümanlığından bahsedilemez.

Kâfirlerle yapılan antlaşmalarda Müslümanlar öncü olmalıdırlar. Müslümanlar kuvvetli durumda iseler, antlaşma şartlarını kendi akidelerinin gerektirdiği şekilde düzenleyip kâfirlerin bunu kabul veya reddetmelerini isterler. Eğer zayıf durumda iseler, o zaman kâfirlerin koydukları şartları ancak akidelerinden taviz verme veya kâfirlere alet olma söz konusu olmadığında kabul edebilirler.

YİRMİDOKUZUNCU ÖZELLİK

Daru'l Harpte Yaşayanlar Aksi İspat Edilinceye Kadar Zahiren Kâfirdirler:

İslam kanunlarının hakim olmadığı her toprak parçası daru'l harptir. Bu topraklarda Müslümanlar da yaşayabilir. Fakat kâfir kanunları tatbik edildiği için Müslüman olduğu bilinenler veya küfür kanunlarını kaldırıp yerine İslam kanunlarını hakim kılmak için güçleri nisbetinde çalıştığı görülenler dışındaki herkese zahiren kâfir hükmü verilmesi gerekir. Çünkü söz ve hareketleriyle küfür kanunlarını değiştirmek için gayret göstermeyen herkes zahiren bu kanunları kabul etmiş ve onlara rıza göstermiş sayılır.

Fakat zahiren küfrü yıkmak için faaliyeti veya Müslüman olduğunu kanıtlayacak bir alameti görülmediği için tekfir edilen kişilerden bazıları, gizli olarak Allah-u Teâlâ'nın dinini hakim kılmak için gayret sarf ediyor olabilirler. İşte böyle kimseler her ne kadar Müslümanlar katında kâfir iseler de, Allah-u Teâlâ katında Müslümandırlar.

Böyle yapmayıp da zahiren küfür alametleri gösteren bir kişiye sağlam delillere dayanmadan Müslüman hükmü verilirse, İslam'a zıt bir hüküm verilmiş ve Allah-u Teâlâ'nın küfür diye isimlendirdiği bir amel iman olarak vasıflandırılmış olur ki; bu, Allah-u Teâlâ katında büyük bir cürüm ve apaçık bir küfürdür.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yaşamı incelendiğinde, onun daru'l harpte yaşayanlara aksini ispat edinceye kadar kâfir hükmünü vermiş olduğu görülür. Hudeybiye Antlaşması akabinde Allah-u Teâlâ'nın Fetih Suresi'nde indirmiş olduğu ayetler buna açık bir delildir.

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Sizi onlara karşı muzaffer kıldıktan sonra Mekke'nin göbeğinde onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çeken O'dur. Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir. İnkâr edenler, sizi Mescid-i Haram'dan alıkoyanlar ve kurbanları tutarak yerine varmasına engel olanlar ise, işte onlar müşriklerdir. Eğer orada bilmeden kendilerini öldüreceğiniz ve bu yüzden de birtakım güçlülere uğrayacağınız tanımadığınız mü'min erkekler ve mü'min kadınlar olmasaydı, Allah savaşa engel olmazdı. Bu, Allah'ın dilediğini rahmetine sokması içindir. Eğer mü'minler ve kâfirler ayrılmış olsalardı, onlardan kâfir olanlarına çok acı bir şekilde azap ederdik." (Fetih: 24-25)

Allah-u Teâlâ bu ayette mü'minlere vermiş olduğu bir nimet olan Hudeybiye'de savaşa engel olmasını anlatmaktadır. Hudeybiye'de savaş çıksaydı, o sırada Mekke'de bulunup da imanını gizleyen Müslümanlar tanınmadıkları için zahire göre kâfir hükmü verilerek belki de öldürüleceklerdi.

Ayette; "Tanınmayan mü'min erkek ve kadınları bilmeden öldürmek"ten bahsediliyor. Demek ki sahabeler, daru'l harpte gizlilik yapan Müslümanlara, zahiren hiçbir İslam alameti göstermedikleri için kâfir muamelesi yaparak onları bilmeden öldüreceklerdi. Allah-u Teâlâ'nın savaşa engel olmasının sebebi; sahabeleri, imanını gizleyen Müslümanları bilmeyerek öldürmelerinden dolayı sorumlu tutacağından değil, daha sonra öldürdükleri bu kişilerin Müslüman olduklarını öğrendiklerinde üzüntü duyacak olmalarındandı. İşte bu yüzden Allah-u Teâlâ ayette:

"Eğer orada bilmeden kendilerini öldüreceğiniz ve bu yüzden de birtakım güçlülere uğrayacağınız tanımadığınız mü'min erkekler ve kadınlar olmasaydı, Allah savaşa engel olmazdı" buyurarak, mü'minlere savaşa engel olma nimetini hatırlatıyor.

Sahabelerin, içlerinde Müslümanların da bulunma ihtimali olsa bile daru'l harpte tanımadıkları herkese, aksini ispat etmedikçe kâfir hükmü vermeleri doğru bir hükümdür. Allah-u Teâlâ ayette bunu tasdik etmektedir. Zaten Allah-u Teâlâ, bundan dolayı Müslümanları sorumlu da tutmamaktadır. Eğer sahabeler bu hükmü vermeselerdi, o zaman hata yapmış olurlardı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ve sahabelerinin yaptığı savaşlar ve seriyyeler incelendiğinde, onların Allah-u Teâlâ'nın hükümlerinin tatbik edilmediği bir yeri fethe gittiklerinde, içlerinde imanlarını gizleyen Müslümanlar olsa bile Müslüman olduğunu bildikleri dışındaki herkeşe kâfir gözüyle baktıkları ve hepsine birden savaş açtıkları görülür.

OTUZUNCU ÖZELLİK

Fetih Suresi'nden Alınacak dersler:

Fetih Suresi, Hudeybiye Antlaşması yapıldıktan sonra Medine'ye dönüşte inmiştir ve içinde çok önemli dersler vardır.

"Doğrusu biz sana apaçık bir zafer sağlamışızdır." (Fetih: 1)

Yani sana Hudeybiye Antlaşması'nı nasip ettik. Hudeybiye Antlaşması senin için açık bir zaferdir.

"Böylece Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlar."

(Fetih: 2)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ne rasul olmadan önce ne de rasul olduktan sonra büyük günah işlemiştir. Ayette Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bağışlandığı belirtilen günahı, normal insanlar işlediğinde günah olmayan fakat Allah-u Teâlâ katında derecesi yüksek olan kimseler işlediğinde günah sayılan amellerdir. Örneğin; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Bedir esirlerini öldürmeyip onlardan fidye kabul etmesi, Tebük Savaşı'na geçerli mazereti olmadığı halde katılmayan münafıkların mazeretlerini iyice araştırmadan kabul etmesi gibi amellerdi. Bunları normal bir Müslüman yapsaydı, bu, onlar için günah sayılmazdı. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah-u Teâlâ katında yüksek bir mertebeye sahip olduğu için bunlar onun hakkında günah sayıldı. Zira normal insanlar için günah sayılmayan bazı şeyler Allah-u Teâlâ'ya çok yakın olan kimseler için günah sayılabilir.

"Sana olan nimetini tamamlar." (Fetih: 2)

Yani mü'minlere zafer vererek nimetini tamamlar.

"Ve seni doğru yola iletir." (Fetih: 2)

258 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Sana; en adaletli, en doğru, insanları dünya ve ahirette mutlu edecek yegâne şeriatı vererek hem seni, hem de sana bağlı olanları doğru yola iletir.

"Ve seni apaçık bir zafere ulaştırır." (Fetih: 3)

Kimsenin güç yetiremeyeceği bir şekilde seni muzaffer kılar. Sana ile-ride bütün işlerinde yardım edecek ve dinini bütün dinlerden üstün kıla-caktır.

"Göklerdeki ve yerdeki ordular Allah'ındır. Muhakkak ki Allah Âlim'dir, Halim'dir." (Fetih: 4)

Yalnız Allah-u Teâlâ'nın bilebildiği, Allah-u Teâlâ'ya ait ordular vardır. Allah-u Teâlâ bir tek melekke bile kâfirleri helak edebilirdi. Fakat Allah-u Teâlâ bunu dilememiş, belli bazı hikmetlerden dolayı size cihadı farz kıl-mış ve onun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçtığınız takdirde size mutlaka yardım edeceğini bildirmiştir.

"Ey Muhammed! Sana bey'at edenler muhakkak Allah'a beyat etmişlerdir. Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir." (Fetih: 10)

Sana Hudeybiye ve başka yerlerde bey'at edenler, aslında Allah-u Te-âlâ'ya bey'at etmişlerdir. Çünkü sen, Allah-u Teâlâ emrettiği için onlar-dan bey'at istedin. Zira Allah-u Teâlâ'dan getirdiğin şeriat, onları sana itaat etmekle mükellef kılmıştır.

Allah-u Teâlâ'nın yardımı onlarla beraberdir. Onlar sana bey'at ettikle-rinde Allah-u Teâlâ onları görmüş, söylediklerini duymuş, hem açığa vurdukları hem de gizledikleri niyetlerini bilmiştir. Onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bey'at etmekle aslında Allah-u Teâlâ'ya beyat etmişlerdir.

Bundan sonra Allah-u Teâlâ ayetin devamında bu bey'atı bozanların başına gelecek şeyleri bildirmiştir.

"Kim verdiği beyattan dönecek olursa," (Fetih: 10)

Verdiği ahdi bozacak olursa,

"Ancak kendi aleyhine dönmüş olur." (Fetih: 10)

Yani; bu bey'atın bozulmasından dolayı meydana gelen suçların bütün vebali ve zararı o bozana dönecektir.

"Kim de Allah'a verdiği sözü yerine getirirse, Allah ona büyük ecir verecektir." (Fetih: 10)

Ona hem dünyada zafer, hem de ahirette temelli kalacağı mutluluk diyarı olan cenneti verecektir.

Bu ayetin akabindeki ayette Allah-u Teâlâ Hudeybiye umresinden geri kalanlardan bahsediyor:

"Bedevilerden savaştan geri kalanlar diyecekler ki:"

(Fetih: 11)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) umre için Mekke'ye yola çıkacağı zaman, çölde yaşayan bedevi Müslümanlara kendisine katılmaları için haber gönderdi. Onların çoğu katılmadı ve katılmamalarına mazeret olarak şöyle dediler:

"Bizi mallarımız ve ailelerimiz alıkoydu." (Fetih: 11)

Yani; kadınlarımız ve çocuklarımız alıkoydu.

"Allah'tan bizim bağışlanmamızı dile." (Fetih: 11)

Onların savaşa katılmamaya dair ileri sürdükleri bütün mazeretler gerçek sebepler değil, uydurulmuş bahanelerdi. Bu yüzden Allah-u Teâlâ onlar hakkında şöyle buyurdu:

"Kalplerinde olmayanı dilleriyle söylerler." (Fetih: 11)

Onların savaşa katılmamalarının asıl sebebi, savaşa katılmayarak kendilerini savaşın kötü sonuçlarından korumuş olacaklarına inanmalarıydı. Allah-u Teâlâ onların bu düşüncelerine şöyle cevap vermiştir:

"Allah size bir zarar gelmesini dilerse yahut bir fayda elde etmenizi dilerse, ona karşı kimin bir şeye gücü yetebilir?"

(Fetih: 11)

Zarar ve menfaat Allah-u Teâlâ'nın elindedir. Allah-u Teâlâ dilemedikçe hiç kimse kimseye ne bir zarar, ne de bir menfaat verebilir. Eğer Allah-u Teâlâ size bir zarar gelmesini dilemişse, savaşa katılıp katılmamanız bu zararı engelleyemez.

"Allah yaptıklarınızdan haberdardır." (Fetih: 11)

Birtakım mazeretler uydurarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i kandırabilirsiniz. Fakat Allah-u Teâlâ gizlediğiniz veya açığa vurduğunuz her şeyi bilir ve sizi ona göre cezalandıracaktır.

Allah-u Teâlâ bedevilerden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e katılmayanların geçerli mazeretleri olmadığını, onların münafık oldukları için geri kaldıklarını bildirerek şöyle buyurmuştur:

"Aslında siz, Rasul ve onunla beraber giden mü'minlerin bir daha ailelerine dönmeyeceklerini sanmıştınız," (Fetih: 12)

260 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Durumun böyle olmasını da arzu ediyordunuz.

"Bu kalplerinize güzel göründü." (Fetih: 12)

Çünkü şeytan ve nefsiniz, Müslümanların yok olmasını istiyordu. Bu sebeple;

"Kötü zanda bulundunuz." (Fetih: 12)

Giden Müslümanların bir daha geri dönmeyeceklerini düşündünüz.

"Bundan dolayı hayırsız bir topluluk oldunuz." (Fetih: 12)

Bu düşünceden dolayı helaka uğrayanlardan oldunuz.

"Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'ındır. O, dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Muhakkak ki Allah Gafurdur, Rahimdir." (Fetih: 14)

Sizden kim bu işlediği günahıktan sonra halis ve geçerli bir tevbe ile tevbe ederse, bilsin ki tevbe kapısı açıktır. Allah-u Teâlâ affeder ve bağışlar. Kullarına karşı merhametlidir. Halis tevbe ile kendisine dönenleri bağışlar.

Allah-u Teâlâ, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in çağrısına icabet etmeyenlerin tek dertlerinin yalnızca ganimet elde etmek olduğunu, Müslümanların muzaffer olup olmamasının onları ilgilendirmediyini bildirerek şöyle buyuruyor:

"Savaşta geri kalanlar siz ganimet almaya giderken; "Bırakın biz de sizinle beraber gelelim" diyeceklerdir." (Fetih: 15)

Bu ayette bahsedilen ganimetler, Hayber Savaşı'nda elde edilen ganimetlerdir.

"Onlar, Allah'ın sözünü değiştirmek isterler." (Fetih: 15)

Onlar, Allah-u Teâlâ'nın Rıdvan bey'atına katılanlara verdiği sözü değiştirmek isterler. Allah-u Teâlâ Hayber'den elde edilecek ganimetlerin yalnızca Rıdvan bey'atına katılanlara ait olacağını, bu bey'ata katılmayanların bu ganimetlerden hiçbir şey alamayacaklarını bildirerek şöyle buyurmuştur:

"De ki: Siz bizimle gelmeyeceksiniz. Allah daha önce böyle buyurmuştur." (Fetih: 15)

Allah-u Teâlâ, münafıkların işlediği küfür ve günahlarının affedilebilmesi için bir fırsat olduğunu bildirerek şöyle buyuruyor:

"(Ey Muhammed!) **Bedevilerden geri kalmış olanlara de ki: Siz yakında çok kuvvetli bir kavme karşı, onlar Müslüman oluncaya kadar savaşmaya çağrılacaksınız.**" (Fetih: 16)

Bu ayette bahsedilen güçlü, kuvvetli kavim, bir görüşe göre Beni Hanife ve irtidat eden diğer kabileler; bir görüşe göre Farisiler ve Rumlardır.

"Eğer itaat ederseniz, Allah size güzel bir mükâfat verir."

(Fetih: 16)

Eğer daha önce işlediğiniz nifak ve küfürden tevbe edip bu kavimlerle savaşırsanız, Allah-u Teâlâ size dünyada zafer, ahirette cennet verecektir.

"Ama daha önce döndüğünüz gibi yine dönecek olursanız,"

(Fetih: 16)

Hudeybiye'ye gidişinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in çağrısından yüz çevirdiğiniz gibi yine Rasul'ün çağırısına icabet etmeyecek olursanız;

"Sizi can yakıcı bir azaba uğratar. (Fetih: 16)"

Sizi hem dünyada zelil kılar, hem de ahirette bitip tükenmeyen bir azaba uğratar.

Münafıkların durumunu belirttikten sonra Allah-u Teâlâ gerçekten mazeretli olanların durumunu bildiriyor. Onların mazeretleri ya körlük veya sakatlık gibi kalıcı bir rahatsızlık ya da hastalık gibi geçici bir rahatsızlıktı:

"Gözleri görmeyen kimseye, (savaşa gelmezse) bir sorumluluk yoktur. Topala veya hastaya da bir sorumluluk yoktur."

(Fetih: 17)

Bundan sonra Allah-u Teâlâ Rıdvan bey'atına katılanlardan razı olduğunu bildirerek şöyle buyurmuştur:

"(Ey Muhammed!) Andolsun ki, o ağacın altında sana bey'at ederken Allah mü'minlerden razı olmuştur,"(Fetih: 18)

Ayette bahsedilen ağaç, Hudeybiye'deki Semure ağacıdır. Müslümanlar bu ağaç altında toplanıp ölünceye kadar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte savaş etmeye söz vermişlerdi. Daha sonra Müslümanlar bu ağacın yanında bir mescid inşa ettiler. Bu ağacın yanına gelip namaz kılarlardı. Bu durum Ömer (*radiyallahu anh*)'nun hilafetine kadar devam etti. Ömer b. Hattab, cahil Müslümanların aşırıya gidip şirke düşmelerinden endişe ederek ağacı kestirtti.

"Kalplerinde olanı bilmiştir." (Fetih: 18)

Onların kalplerinde olan halis imanı bilmıştır.

"Onlara güven indirmiştir. Onları yakın bir zaferle mükâfatlandırmıştır." (Fetih: 18)

Onları Hudeybiye Antlaşması ile mükâfatlandırmıştır.

"Ve onları ele geçirecekleri bol ganimetlerle mükâfatlandırmıştır." (Fetih: 19)

Onları Hayber'de elde edecekleri ganimetlerle mükâfatlandırmıştır.

"Sizi onlara üstün kıldıktan sonra bir gün Mekke'nin göbeğinde, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan geri çek(ip savaşı önley)en O'dur. Allah yaptıklarınızı görendir."

(Fetih: 24)

Allah-u Teâlâ bu ayeti ile mü'minlere verdiği nimetini hatırlatıyor. Kâfirlerin onlara saldırmalarını ve eziyet vermelerini Allah-u Teâlâ engellemiştir. Yine Müslümanların Mescid-i Haram'ın yanında kâfirlere savaş açmalarını ve onlarla karşılaşmalarını engellemiştir. Şüphesiz bunda, yalnız Allah-u Teâlâ'nın bilebileceği büyük hikmetler vardır. Allah-u Teâlâ orada mü'minlere savaşarak dahi elde edemeyecekleri, tamamen onların menfaatine olan Hudeybiye Antlaşması'nı nasip etmişti.

Müşrikler, Müslümanların durumunu öğrenmek için elli casus göndermiş, ama Müslümanlar onların hepsini esir edip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirmişlerdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) öldürme imkânı olduğu halde onları affedip müşriklere iade ederek, Müslümanlar için savaş kazanmaktan daha büyük bir nimet olan Hudeybiye Antlaşması'nın yapılmasını sağladı.

"Onlar, inkâr eden, sizin Mescid-i Haram'ı ziyaret etmenize ve bekletilen kurbanların yerlerine ulaşmasına engel olanlardır." (Fetih: 25)

Kesmek için getirdiğiniz kurbanlarınızın kesim yerine, yani; Harem'e girmesini engelleyerek Hudeybiye'de mahpus bırakmışlardır.

Ayetin devamında Allah-u Teâlâ savaş ihtimali çok büyük olmasına rağmen savaşa engel olmasının hikmetini açıklayarak şöyle buyuruyor:

"Eğer orada, henüz tanımadığınız mü'min erkek ve mü'min kadınları bilmeyerek ezdiğinizden dolayı üzüntüye kapılma ihtimali olmasaydı, Allah savaşı önlemezdi."(Fetih: 25)

Allah-u Teâlâ, mustazaf olduğu için hicret edememiş ve Mekke'de imanını gizlemek zorunda kalmış mü'min erkek ve kadınlara zarar gelmemesi için savaşa engel olduğunu bildiriyor. Çünkü savaş olsaydı, Müslümanlar tanımadıkları için onları öldürebilir ve kâfirlerin de: "Müslümanlar kendi kardeşlerini öldürdüler" diye laf atmalarına maruz kalıp üzülebilirlerdi.

"Allah dilediklerine rahmet etmek için böyle yapmıştır."

(Fetih: 25)

Allah-u Teâlâ'nın savaşı engellemesinde şüphesiz birçok hikmet vardır. Bunlardan bir tanesi de; akıl sahibi kâfirlerin düşünüp İslam'a girmelerini sağlamaktı. Öyle de oldu. Hudeybiye barışı ile Halid b. Velid, Amr b. As, Osman b. Talha gibi Kureyş'in ileri gelenlerinden birçok kişi Müslüman oldu.

"İnkâr edenler, kalplerindeki cahiliye çağının taassubunu ateşlendirecekleri zaman..." (Fetih: 26)

Ayette bahsedilen kâfirlerin ateşledikleri cahiliye taassubundan kasıt; kâfirlerin kibir ve inatçılık gibi sıfatlardan dolayı Müslümanların Mekke'de umre yapmalarına izin vermemeleri, antlaşma metnindeki "Bismillahirrah-manirrahim" ve "Muhammedun Rasûlullah" ibarelerini kabul etmemeleri idi.

"Allah, Rasulü'ne ve mü'minlere sekinet indirdi." (Fetih: 26)

Müslümanlar, kâfirlerin bu tavrı karşısında aynı tavrı takınmamış, işi inada bindirmemiş, Allah-u Teâlâ ve Rasulü'nün emrine karşı gelerek onlarla savaşa girmemişlerdir. Onlar Allah-u Teâlâ ve Rasulü'nün emrine boyun eğerek kin ve öfkelerini yutup antlaşma şartlarını kabul etmişlerdir.

"Onların, takva sözünü tutmalarını sağladı." (Fetih: 26)

Takva sözünden kasıt; "La ilahe illallah Muhammedun Rasûlullah" sözüdür. Allah-u Teâlâ bu söze uygun amel etmeyi, onu bozacak şeylerden kaçınmayı, onun gerekleriyle amel etmeyi, Allah-u Teâlâ ve Rasulü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emirlerine boyun eğmeyi onlara nasip etmiştir.

"Onlar bu söze layık ve ehil kimselerdir." (Fetih: 26)

Onlar bu söze uymayı, ona saygı duymayı ve onunla amel etmeyi hak etmişlerdir. Çünkü onlar hakkı ve ona bağlanmayı isteyen kimselerdir.

"Allah, her şeyi bilendir." (Fetih: 26)

Allah-u Teâlâ'nın ilmi her şeyi kuşatmıştır. Hiçbir şey Allah-u Teâlâ'ya gizli kalmaz. Kulların ilmi ise eksiktir. İlmi eksik olan kişinin her an yanılması mümkündür. O halde ey insanoğlu! Yanılmamak için her şeyi bilen Allah-u Teâlâ'nın emirlerine boyun eğ! O'nun yasaklarından kaçın! Allah-u Teâlâ ve Rasulü'nün emri, aklına ters gelse bile sen kendi aklını suçlayıp o emri kabul et! Çünkü insan aklı ne kadar mükemmel olursa olsun eksiktir.

Bu noktada Hudeybiye Antlaşması hakkında, Sehl b. Hanif'in söylediği sözü asla akıldan çıkarmamak gerekir. O şöyle demişti:

"Görüşünüzü suçlayın! Ebû Cendel gelip de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu müşriklere geri çevirdiğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı gelmeye gücüm olsaydı bunu yapardım. Fakat Allah ve Rasulü doğruyu daha iyi bilir." (Bûharî)

Bundan sonra Allah-u Teâlâ, Rasulü'nün rüyasının doğru olduğunu ve bunun mutlaka gerçekleşeceğini bildirerek şöyle buyurdu:

"Andolsun ki Allah, Rasulü'nün rüyasının gerçek olduğunu tasdik eder. Allah dilerse, siz güven içinde başlarınızı tıraş etmiş veya kısaltmış olarak, korkmadan Mescid-i Haram'a gireceksiniz." (Fetih: 27)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in rüyaları hakıdır. Bu yüzden onlara inanıp uymak gerekir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , umre için yola çıkmadan önce rüyasında Mekke'ye girdiklerini ve Beyt'i tavaf ettiklerini görmüş ve bunu Müslümanlara anlatmıştı. Umre için yola çıkanlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in rüyasına güvendiklerinden, Mekke'ye girip Kâbe'yi tavaf etmede hiçbir şüphe duymuyorlardı. Ancak barış antlaşmasından sonra Mekke'ye girmeden dönmek mecburiyetinde kalınca bazı sahabelerin kalbine şüphe düştü. Bu yüzden Ömer (*radiyallahu anh*) , Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip bu meseleyi sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona:

"Ben size Mekke'ye bu sene girip tavaf edeceğimizi söylemedim. Ama ileride muhakkak Mekke'ye girip Beyt'i tavaf edeceğiz" dedi.

Ve öyle de oldu. Ertesi sene Müslümanlar Mekke'ye girdiler. Beyt'i tavaf ederek umre yaptılar ve böylece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in rüyası gerçekleşmiş oldu.

"Allah sizin bilmediğinizi bilir." (Fetih: 27)

Allah-u Teâlâ, Hudeybiye Antlaşması'nda ve o sene Kâbe'ye girilmesinde Müslümanlar için büyük faydalar olduğunu bilmiştir. Siz ise bunun hikmet ve faydalarını, Hudeybiye Antlaşması'nın sizin için ne kadar büyük bir zafer olduğunu kavrayamadınız.

"Size bunun dışında ayrıca yakın bir zamanda zafer de verecektir." (Fetih: 27)

Bu ayette bahsedilen zafer; bir görüşe göre Hudeybiye Antlaşması, bir görüşe göre ise Hayber'in fethidir.

Bunlardan sonra Allah-u Teâlâ Rasulü'ne, dinini muzaffer ve bütün dinlerden üstün kılacağını bildirerek şöyle buyurdu:

"Bütün dinlerden üstün kılmak üzere Rasulü'nü doğruluk rehberi (Kur'an) ve hak din ile gönderen O'dur. Şahit olarak Allah yeter." (Fetih: 28)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bütün insanlara rahmet olarak gönderildiğine dair şahit olarak Allah-u Teâlâ yeter.

OTUZBİRİNCİ ÖZELLİK

Mümtahine Suresi'nden Alınacak dersler:

Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra Allah-u Teâlâ Mümtahine Suresi'nin 10. ve 11. ayetlerinde bu antlaşmanın gereği olan bazı hükümler indirdi. Bu hükümler şunlardır:

"Ey iman edenler! Mü'min kadınlar hicret ederek size geldiği zaman onları imtihan edin." (Mümtahine: 10)

Allah-u Teâlâ bu ayetinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'den, Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra Mekke'den Medine'ye hicret eden mü'min kadınları imtihan etmesini; imanlarından emin olduklarını yanında tutmasını, emin olmadıklarını ise Mekke'ye geri göndermesini emrediyor.

İbni Abbas (*radıyallahu anh*) 'dan rivayete göre; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onları şöyle imtihan ederdi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicret sebeplerinin; kocalarına olan sevgisizliklerinden dolayı onlardan kurtulmak olmadığına, bulundukları yeri değil de Medine'yi sevmeleri olmadığına, bir dünya menfaati elde etmek için ya da bir erkeği sevdikleri için olmadığına, bilakis hicret sebeplerinin yalnız Allah-u Teâlâ ve Rasulü'nü sevmek olduğuna dair yemin ettirirdi. Bu yeminleri ettikleri takdirde, onların zahiren mü'min olduklarına hükmeder ve onları müşriklere geri göndermezdi.

(Taberî - Tefsir)

Mü'min erkeklerin müşriklere iade edilmesine rağmen, mü'min kadınların iade edilmemesinin sebebi; erkeğe nispetle kadının fitneye düşmesinden daha çok korkulması idi. Çünkü erkekler fitneye düşmekten korktukları takdirde, Ebû Basir, Ebû Cendel ve onların durumunda olan diğer bazı Müslümanların şahsında görüldüğü gibi, bulundukları yerden başka bir yere gidip imanlarını koruyabilirler. Fakat kadınların bunu yapması mümkün olamayacağı için fitneye düşüp küfre girme ihtimalleri daha fazladır.

"Allah onların imanlarını daha iyi bilir." (Mümtahine: 10)

Sizin onları bu şekilde imtihan etmeniz yeterlidir. İmtihandan sonra onların zahirlerine göre hükmedilir. Allah-u Teâlâ ise onların kalplerini bilir ve hükmünü ona göre verir.

"Eğer onların mü'min olduklarını anlarsanız, onları kâfirlere geri döndürmeyin. Onlar, onlara helal değildir. Onlar (kâfirler) da bunlara (mü'min kadınlara) helal değildir." (Mümtahine: 10)

Bu ayet, mü'min kadınları kâfir erkeklerle haram kılmıştır. Eğer Müslüman kadının kâfir kocası Müslüman olursa, kadın başka birisiyle evlenmediği müddetçe onunla evlenmek eski kocanın hakkıdır. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın kızı Zeynep (radiyallahu anh) â, müşrik olan kocası Ebû'l As b. Rabia ile bu ayetin inmesinden sonra bir rivayete göre eski nikâhıyla, diğer bir rivayete göre de yeni bir nikâh ve yeni bir mehirle tekrar evlenmiştir.

"Onların (kocalarının) sarf ettikleri (mehirleri)ni geri verin."

(Mümtahine: 10)

Hicret etmiş olan Müslüman kadınların mehirlerini onların müşrik kocalarına iade edin.

"Mehirlerini verdiğiniz takdirde onlarla evlenmeniz size bir günah yoktur." (Mümtahine: 10)

Ey Müslümanlar! Size hicret eden Müslüman kadınlarla iddetleri bittikten sonra mehirlerini vermek şartıyla evlenmeniz haram değildir.

"Kâfir kadınları nikâhınızda tutmayın." (Mümtahine: 10)

Bu ayet Yahudi ve Hristiyanlar dışında kâfir kadınların boşanması gerektiğini bildirmiştir. Daha önce:

"Müşrik kadınlarla iman edinceye kadar evlenmeyin" (Bakara: 221) ayeti kerimesiyle, iman etmedikleri müddetçe müşrik olan kadınlarla nikâh yapılmaması gerektiği bildirilmişti. Bu ayet gereğince Müslümanlar, iman etmeyen kâfir kadınlarla evlenmiyor, fakat Mümtahine Suresi inene kadar daha önce evlenmiş oldukları kâfir veya müşrik hanımlarını boşamıyorlardı.

"Kâfir kadınları nikâhınızda tutmayın." ayeti inince Müslümanlar, Yahudi veya Hristiyan olanlar dışındaki bütün müşrik ve kâfir hanımlarını boşadılar.

Ömer (*radiyallahu anh*) 'un Mekke'de müşrik olan iki hanımı vardı. Bu ayetin inmesi üzerine onları boşadı. Onlardan birisiyle o anda henüz müşrik olan Muaviye b. Ebi Süfyan, diğeri ile de yine Kureyş müşriklerinden Ebû Cehm b. Huzafe evlendi.

"Kâfir kadınları nikâhınız altında tutmayın" ayetinin inmesinden sonra, artık kıyamete kadar bir Müslümanın Yahudi ve Hristiyan olanlar dışında müşrik bir kadınla evlenmesi, daha önce evlenmişse de onu nikâhı altında tutması caiz olmaz. Bu hüküm, hareket metodundaki gizli tebliğ, müşriklerin ilahlarına laf atmama gibi merhaleli olan bir hüküm değildir. Bu, nasih ve mensuhla alakalı bir hükümdür.

Bu yüzden; "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , bir müddet Müslümanların müşrik veya kâfir hanımlarını nikâhları altında tutmalarına müsaade etmiştir. Biz de günümüzde kâfir veya müşrik olan hanımlarımızı bir müddet nikâhımız altında bulundurabiliriz." demek yanlış olur.

Zira bu konudaki eski hüküm, içki konusunda olduğu gibi kıyamete kadar haram kılınmış bir hükümdür. Müslüman bir erkek, Müslüman olduğunu iddia etse bile şirk işleyen veya İslam dinine göre Müslüman sayılmayan bir kadınla ne evlenebilir ne de onu nikâhı altında tutabilir. Aynı şekilde erkek müşrik ise, Müslüman kadın da o erkekle evlenemez veya onun nikâhı altında duramaz.

Müslüman erkek iffetli olan Yahudi veya Hristiyan bir kadınla evlenebilir. Fakat Müslüman kadın, ister Yahudi ister Hristiyan isterse kendisinin Müslüman olduğunu iddia eden bir müşrik olsun, hiçbir müşrik erkekle evlenemez.

"Sarf ettiğiniz şeyi talep edin." (Mümtahine: 10)

Eğer evlendiğiniz hanımlardan birisi mürted olup müşriklere giderse, onunla evlenen müşrikten vermiş olduğunuz mehri isteyin.

Bir rivayete göre; bu antlaşmadan sonra sadece bir Müslüman kadın mürted olmuş, o da daha sonra İslam'a dönmüştür. Bir rivayete göre ise; hiçbir Müslüman kadın mürted olmamıştır.

"Onlar da sarf ettiklerini istesinler." (Mümtahine: 10)

Müşrik erkekler, kaçmış olan Müslüman kadınlara vermiş oldukları mehirleri, onlarla evlenen Müslüman erkeklerden istesinler.

Bu ayetlere göre; bir Müslüman kadın kocası müşrik olduğu için Müslümanlara gider ve iddeti bittikten sonra Müslüman bir erkekle evlenirse, eski müşrik kocanın verdiği mehir kendisine iade edilir. Aynı şekilde Müslüman bir erkeğin hanımı mürted olur ve kâfirlere kaçar sonra da bir kâfirle evlenirse, Müslüman erkek verdiği mehri o kadının yeni evlendiği kocasından ister. İşte bu hüküm adaletin ta kendisidir. Bu yüzden Allah-u Teâlâ ayetin devamında şöyle buyurmuştur:

"Bu Allah'ın hükmüdür. Aranızda O hükmeder. Allah Alimdir, Hakimdir." (Mümtahine: 10)

Allah-u Teâlâ, kullarını dünya ve ahirette mutlu edecek hükümleri bilir ve bu hükümleri kullarına bildirir. Hayatlarına tatbik ettikleri takdirde, insanları dünya ve ahirette mutlu edecek yegâne sistem Allah-u Teâlâ'nın Kur'an ve sünnette bildirdiği İslam şeriatidir. O, koyduğu hükümlerde hikmet sahibidir. Her şeyi yerli yerine koyar.

Bu ayetler indiği zaman, Müslümanlar Allah-u Teâlâ'nın indirdiği hükümleri kabul edip razı oldular ve mürted olan veya müşrik olduğu için kendilerinden ayırdıkları kadınlarla evlenen müşrik erkeklere, mehirlerini kendilerine iade etmeleri gerektiğini yazdılar. Müşrik erkekler ise o mehirleri iade etmeye yanaşmadılar. Bunun üzerine Allah-u Teâlâ şu ayeti indirdi:

"Eğer eşlerinizden biri sizden kâfirlere kaçarsa da siz de (misilleme ile cevap vermek isterseniz) eşleri gitmiş olanlara harcadıkları kadar verin." (Mümtahine: 11)

Bu ayete göre; Müslüman erkeğin müşrik veya mürted olduğu için ayrılan hanımı, müşrik bir erkekle evlenir ve müşrik koca, kadının eski Müslüman kocasının daha önce vermiş olduğu mehri iade etmezse ve Müslümanlar o müşriğe misilleme yapmak isterlerse, o zaman şöyle yapmaları gerekir:

O müşrik erkekle aynı kabileden olan Müslüman bir kadın kocasını terk edip Müslümanlara gelir ve iddeti bittikten sonra Müslüman bir erkekle evlenirse, kadının eski müşrik kocasına verilmesi gereken mehir verilmez. Onun yerine müşrik karısı o kabileden müşrik bir erkekle evlenmiş ve mehrini alamamış olan Müslüman erkeğe verirler.

Bir diğer rivayette bu ayete göre; eğer kişinin hanımı mürted olup kâfirlere kaçarsa ve kâfirler de bu kadını Müslümanlara iadeye yanaşmayacak olurlarsa, Müslüman erkeğin o kadına vermiş olduğu mehir, kazanılan ganimet mallarından kendisine verilir.

"İman ettiğiniz Allah'tan korkun." (Mümtahine: 11)

O'nun koyduğu sınırları aşmayın, O'nun verdiği hükümleri hayatınıza tatbik etmemezlik yapmayın. Çünkü mü'min, hayatının hiçbir alanında Allah'ın hükümlerine zıt başka bir hükme tabi olmaz.

OTUZİKİNCİ ÖZELLİK**Yayılma Merhalesi:**

İslami hareket, İslam düşmanlarıyla yaptığı savaşta bütün gücünü tek bir merkezde toplamamalı, temel merkezin dışında da İslami hareketin devam edeceği başka merkezler bulundurulmalıdır. Zira hareket tek bir merkezde odaklaştığında, bu merkezin çökertilmesi halinde İslami hareket durur. Bu yüzden bir yerde İslami hareketin tıkanması ihtimalini göz önünde bulundurarak yedek merkezlerin bulundurulması gerekir. Bunu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in siyretinde de açıkça görmek mümkündür.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'de iken, sahabelerinin bir kısmını hem tebliğ hem de ikinci bir karargâh edinmek gayesiyle Habeşistan'a gönderdi. Yine Ebû Zer (*radiyallahu anh*) 'u Gıfar kabilesine, Tufeyl b. Amr'ı devs kabilesine tebliğ etmeleri için gönderdi ve kendisi onları çağırmadıkça gelmemelerini istedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Bedir, Uhud ve Hendek gibi birçok savaşta Müslüman askerlere çok ihtiyacı olmasına rağmen, buradaki Müslümanların kendisine katılmalarını istemedi. Çünkü Medine henüz tek başına müşriklerin saldırılarına karşı koyup kendini savunabilecek ve yıkılmayacak bir devlet konumunda değildi. Medine her an düşmanın saldırıları sonucu düşebilirdi.

Böyle kötü bir ihtimal anında, İslami hareketin yeniden yapılanıp hareketini sürdürebilmesi için başka merkezler bulundurulması şart idi.

İşte bu sebeple Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) diğer beldelerdeki Müslümanların Medine'ye gelmelerini istemiyordu.

Müşrikler Hendek Savaşı'nda bütün güçlerini kullanmalarına rağmen Medine'deki İslam devletini yok edemeyince ve akabinde de baş düşman Kureyş, Müslümanlarla Hudeybiye'de barış antlaşmasına razı olunca, artık İslami hareket için yeni bir dönem başlamış oldu.

Yayılma dönemi...

270 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Artık İslam devleti müşriklerin saldırılarına karşı koyabilecek ve daha-sı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Hendek Savaşı'ndan sonra dediği gibi müşriklere saldırabilecek güce ulaşmıştı. Böylece İslam devletin yok olma ihtimali de ortadan kalkmış, sıra yayılma merhalesine gelmişti.

Eğer İslam devleti kendini yayılma merhalesine hazır hissediyorsa, o zaman daha önce yok olma ihtimaline karşı alternatif üs olarak tuttuğu diğer bölgelerdeki Müslümanları da İslam devletine çağırmalı ve böylece dağılmış halde bulunan İslami güçleri bir araya toplayıp daha kuvvetli bir güç oluşturmali ve bu gücü, İslam'ı yeni beldelere yaymak için kullanmalıdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de böyle yaptı. Hendek Savaşı ve Hudeybiye Antlaşması sonrasında İslam devletinin yıkılma ihtimali ortadan kalkınca Habeşistan, Devs, Gıfar ve Yemen gibi alternatif merkezlerdeki Müslümanları Medine'ye çağırdı ve onları İslam'ı yayma görevinde kullandı.

Artık onların bulundukları bölgelerdeki görevleri tamamlanmış ve yeni başlayan merhale için görev alma zamanları gelmişti.

Yeni gelen Müslümanlarla güçlenen İslam devleti, artık daha önce tebliğ yapmaya cesaret edemediği beldelere de İslam'ı yaymak için harekete geçti.

OTUZÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Bütün İnsanlara Tebliğ:

Hudeybiye Antlaşması'na kadar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in tebliği yalnız Araplara olmuştu. Fakat bu antlaşmadan sonra tebliğ yalnız Araplara değil, bütün insanlara yapılmaya başlandı.

İslam dini zaten ilk gelişinden itibaren yalnız Araplara değil bütün insanlara gönderilmiş bir dindi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de yalnız Araplara değil, bütün insanlara gönderilen ve dini kıyamete kadar baki olan son nebi ve rasuldür.

Hudeybiye Antlaşması'na kadar Müslümanlar, merhale gereği ve güçleri yetmediğinden tebliğde çevrelerindeki insanları (ki bunlar Araplardır) muhatap alıyorlardı.

Bu merhalede İslam'ı Araplar dışında daha geniş bir kitleye tebliğ etmek, bütün kâfirlerin Müslümanlara karşı birleşmelerine sebep olabilirdi ve o zaman Müslümanların bu kadar yoğun bir baskıya karşı koymaya güçleri yetmeyebilirdi.

İşte bu yüzden Müslümanlar, İslam'ı bütün insanlara tebliğ meselesini henüz zamanı gelmediği için ertelediler.

Fakat Hudeybiye Antlaşması'nın yapılmasıyla, Müslümanlar en büyük düşmanları olan Kureys'ten emin oldular ve artık yeni bir merhaleye geçerek diğer milletlere de İslam'ı tebliğ için elçiler göndermeye başladılar.

Bu tebliğlerden dolayı tepkiler gelebileceğini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çok iyi biliyordu ve buna karşı da hazırlıklıydı. Mute Savaşı, buna hazırlıklı olduğunun en büyük delilidir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Şam bölgesi içinde bulunan Busra (Filistin) kralına gönderdiği elçisi Haris b. Umeyr el-Ezdi'nin, Mute'ye vardığında Gassan hükümdarlarından Şurahbil b. Amr el-Gassani tarafından vahşice öldürülmesi üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) elçisinin intikamını almak için sahabelerini Mute Gazvesi'ne göndermiştir.

Gelebilecek tehlike ne kadar büyük olursa olsun, artık herkese yapılan genel tebliğlerin zamanı gelmişti ve bunu geciktirmeye de gerek yoktu.

Özetle;

Tebliğ, şartlar ve merhale gereği sadece içinde bulunulan toplumda yapılabileceği gibi, İslam cemaati ve devleti gelebilecek tepkilere dayanabilecek güce ulaştığında, diğer bütün toplumlara da yapılır.

OTUZDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Kâfir Liderlere Tebliğ:

İnsanların çoğu söylenen şeyin hak olup olmadığına değil, onu söyleyen kişinin kim olduğuna önem verirler. Bu yüzden körü körüne belli bazı şahıslara bağlanarak peşlerinden giderler.

Elbette insanların bağlandıkları bu kişiler rastgele insanlar değil, insanları etkileme gücüne sahip, üstün vasıflı kimselerdir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), insanlardaki bu zaafı bildiği için kâfirlerin lideri konumundaki kimselere tebliğ konusuna büyük önem vermiştir.

Gerçekten de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hayatı ve İslam tarihi incelendiğinde, kâfir bir kral, hükümdar veya reis iman ettiğinde, çoğunlukla halkının da onunla beraber Müslüman olduğu görülür.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) insanlardaki bu özelliği bildiği için şöyle buyurmuştur:

"Yahudilerden on kişi bana iman etmiş olsaydı, Yahudilerin hepsi bana iman ederdi." (Bûharî, Müslim)

Müslüman dava adamının bu gerçeği hiçbir zaman aklından çıkarmaması ve insanların önderi konumundaki kişilere tebliğe büyük önem ve öncelik vermesi gerekir.

Fakat hiçbir zaman böyle kişilerle uğraşırken, İslam'ı gerçekten isteyen ihlâslı kimseleri de ihmal etmemelidir. Çünkü hiyadet Allah-u Teâlâ'nın elindedir ve onu ancak, gerçekten isteyen kimselere verir.

OTUZBEŞİNCİ ÖZELLİK

Rasûlullah 'ın Tebliğ Mektupları:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın krallara ve hükümdarlara gönderdiği mektuplar dikkatle incelendiğinde, onlarda ibret alınacak birçok dersler olduğu görülür:

1 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kâfir kral ve hükümdarlara gönderdiği mektuplarda İslam'ı ve İslam akidesini hiçbir şeyi gizlemeden, anlaşılabilir en açık dille anlatmış ve muhatap aldığı kişinin özel bir küfrü varsa, mektupta bunu da muhakkak bildirmiştir.

Örneğin;

İsa (aleyhisselam)'ın Allah-u Teâlâ'nın oğlu olduğuna inanan Hıristiyan Habeşlilere gönderdiği mektupta, Allah-u Teâlâ'nın çocuk edinmediğini özellikle bildirmiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kral ve hükümdarların, kendisine iman edip bağlanmaları için İslam akidesinin bir kısmını gizleme yoluna asla meyletmemiştir. Onlardan bazılarının davranış ve uygulamaları İslam'a büyük ölçüde uygun olsa bile, onların Müslüman değil, müşrik ve kâfir olduklarını açıkça bildirerek onlara:

"Müslüman ol ki selamete eresin" buyurmuştur. Yani "Sen Müslüman değilsin, ancak Müslüman olursan selamete erersin" demiştir.

Zamanımızda Allah-u Teâlâ'nın şeriatini tatbikattan kaldırıp yerine beşeri kaynaklı kanunları tatbik eden, bununla birlikte hala Müslüman olduklarını söyleyen hakim kitleye İslam'ı tebliğimiz de tıpkı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın kâfir krallara olan tebliği gibi olmalıdır. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanındaki kâfir krallarla bahsettiğimiz günümüzdeki hakim kitle arasında akide bakımından temelde büyük farklılıklar yoktur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanındaki krallar da şirk koşmaktaydılar, günümüzdeki hakim kitle de.

O krallar da hakimiyet hakkını Allah-u Teâlâ'ya vermeyip kendi heva ve heveslerine göre koydukları kanunlarla insanlara hükmederek Allah-u Teâlâ'ya şirk koştuklardı; üstelik zamanımızdaki hakim kitle de Müslüman olduğunu iddia etmesine rağmen, İslam şeriatini bir kenara atıp insan ürünü olan kanunlarla hükmetmektedirler.

İslam'ı bilen ve mü'min olan bir kişinin, hüküm vermede Allah-u Teâlâ'ya şirk koşan bu insanların küfründen şüphe etmemesi ve tebliğ ederken de, onlara gerçek durumlarını açıkça bildirerek şöyle demesi gerekir:

"Müslüman olun ki selamete eresiniz..."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Müslüman olun ki selamete eresiniz" derken, ahiretteki kurtuluşun yanında, dünyadaki kurtuluşu, yani Müslümanların saldırısından emniyette kalmayı da ima etmiştir. Hatta bazı mektuplarda:

"Eğer Müslüman olmazsanız İslam süvarileri topraklarınızı çiğneyecektir" diyerek, bu kimselerin Müslüman olmadıkları takdirde Müslümanlardan emniyette kalamayacaklarını açıkça vurgulamıştır.

2 - Kâfir kral ve hükümdarlara yazılan tebliğ mektuplarında onlara; "filan kavmin büyüğü" diye veya lakabıyla hitap etmek İslam akidesine zıt değildir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu şekilde hitaplarda bulunması, bunun caiz olduğunu gösterir. Bu, İslam dininin nezaketindendir.

Fakat bu hitap yapılırken, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ya da İslam liderinin onlardan daha üstün olduğunun belirtilmesi unutulmamalıdır. Çünkü onlar kendi halkları nazarında ne kadar büyük olurlarsa olsunlar, Müslümanlar nazarında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve onun temsilcisi olan İslam liderleri onlardan daha büyüktür.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yazdığı mektuplarda bu üslubu kullanmaya büyük özen göstermiştir ve bu üslup Kisra'yı ve Kayser'in yeğeni Yennak'ı kızdırmıştır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kisra'ya yazdığı mektupta; "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)" ismini Kisra'dan önce zikretmiş, o da bölümlenerek: "Raiyetimden hakir bir köle ismini benim ismimden önce yazmış." diyerek kızmıştır.

3 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Umman hükümdarına, Şam hükümdarına ve Yemame kralına gönderdiği mektuplarda da görüleceği üzere, bazı hükümdarlara İslam'ı kabul etmeleri halinde yurtlarında yine hükümdar olarak kalabileceklerini bildirmiştir.

Bu şüphesiz çok önemli bir hikmete dayanmaktadır:

İnsanlar bir kişiyi lider olarak kabul edip ona itaat ediyorsa, o kişi de onları idare edebiliyorsa bu, o kişinin idare etme yeteneğine sahip ve idare edilen kişiler tarafından değer verilen biri olduğunu gösterir.

Bu gibi kimseler kaliteli kişilerdir. Çünkü herkes idare etme yeteneğine sahip olamaz. Şayet bu gibi kişiler, idare etme yetenekleri yanında bir de insanlar arasında adaleti gözeterek ilahi İslam sistemine göre hüküm verilerse, insanların hem dünyada hem de ahirette mutlu olmalarına vesile olurlar.

Böyle insanlar Müslüman olur ve Allah-u Teâlâ'nın kanunlarını tatbik ederlerse, hükümdarlıklarının devam etmesi halkın maslahatına daha uygun olur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın bu kimselere Müslüman olduklarında hükümdarlıklarına devam etme izni vermesi, onların insanlara istedikleri hükmü uygulamalarına izin vermesi anlamına gelmez. Çünkü bu apaçık bir küfürdür.

Hatta bir keresinde böyle bir istekte bulunan bir hükümdara karşı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın tepkisi çok sert olmuştur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Yemame kralı Hevze b. Ali'ye bir mektup gönderip onu İslam'a davet etti ve İslam'ı kabul ettiği takdirde memleketinde idareye devam edebileceğini bildirdi. Buna karşılık Hevze Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bir mektup yazıp:

"Beni davet ettiğin din çok güzeldir. Ancak Arap kavmi benim makam ve saltanatımı büyük görüp çekinirler. Saltanatımın bekası için bana teminat verirken sana tabi olurum." deyip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın elçisini hediyeler vererek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gönderdi.

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*);

"Bu şartlar altında benden bir karış toprak istese yine vermem! Kendisi de, elinin altında bulunanlar da helak olsun!" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın bu cevabı gösteriyor ki; Hevze, hakkı olmayan bir şey istemiştir. Müslüman olması karşılığında hüküm ve ganimetler konusunda kendisine bir pay verilmesini istemiştir.

Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), onun böyle şartlar ileri sürerek Müslüman olma talebini kabul etmemiştir. Zaten bu gibi şartlar ileri süren bir kişinin Müslümanlığından söz edilemez.

Hevze'nin kendisine verilmesini istediği saltanat ile Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Müslüman olan bazı krallara teklif ettiği hükümdarlık arasında çok fark vardır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın vermeyi teklif ettiği hükümdarlık, hakimiyeti tamamen Allah-u Teâlâ'ya tanıyarak İslam'a göre hükümdarlığa devam etmektir.

Hevze ise hakimiyet konusunda kendisine de bir hak tanınmasını talep etmiş, bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun talebini kabul etmemiştir.

OTUZALTINCI ÖZELLİK

Basın Yayın Yoluyla Tebliğ:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in tebliğ için yazdığı mektuplardan istifade edilecek önemli bir ders de şudur:

Anlatılmak isteneni açık bir şekilde yazarak mektupla tebliğ yapmak İslami bir metoddur.

Fakat bu mektupları, içindeki kapalı noktaları açıklayabilecek yetenekte kişilerle göndermek daha uygundur. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kâfir krallara gönderdiği tebliğ mektuplarını, bunları açıklayabilecek nitelikteki sahabelerle göndermesi bunu göstermektedir.

Tabii ki mektupla tebliğ açık döneme has bir metoddur. Gizli dönemde yapılacak mektupla tebliğ ise; ancak gizliliği muhafaza edecek şekilde olmalıdır.

İslam'ı anlatmak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanındaki gibi mektupla olabileceği gibi, zamanımızın gelişen teknolojisi sayesinde kitap, dergi ya da işitsel ve görsel diğer yayın araçlarıyla da olabilir.

Fakat şu iki hususa dikkat edilmesi gerekir:

— İslam, çoğu kimsenin anlayabileceği şekilde açık bir dille anlatılıp kapalı hiçbir konu bırakılmamalı ve

— İslami hareket metoduna uygun hareket edip içinde bulunulan merhaleye zarar getirecek hareketlerden kaçınılmalıdır.

OTUZYEDİNCİ ÖZELLİK

Mühür Kabul Bildirir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gönderdiği mektubun kendisine ait olduğunu bildirmesi ve karşı tarafın gönderilen mektuba itibar etmesi için kendisine ait bir mühür kullanması gerektiği bildirildi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de, üzerinde "Allah'ın Rasulü Muhammed" yazılı gümüşten bir mühür edindi. Bundan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gönderdiği bütün tebliğ mektuplarında bu mührü kullandı.

Bu olaydan çıkarılacak önemli dersler vardır. Bunlar:

1 - İslam'a aykırı olmaması şartıyla diğer milletlerce kabul edilen bazı uluslararası protokol kaidelerine uymak, İslam akidesine zarar vermez. Bu, kâfirlere benzemek kapsamına girmez.

2 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in, gönderdiği mektupları kendi eli ile yazmamasına rağmen altlarına mührünü basması, bu mektupların kendisine ait olduğunu ve içindeki her şeyi kabul ettiğini gösterir. Zamanımızda kullanılan imza, kaşe, parmak izi gibi işaretler de aynı manayı ifade eder.

Yazılı bir kâğıdın altına imza, mühür, kaşe, parmak izi veya insanlar arasında kabul manasına gelen herhangi bir işaret konulduğunda, o kâğıtta yazılı olan her şey işareti koyan kişiyi bağlar ve bu işaret o kişinin metin içinde yazılan her şeyi kabul ettiğini gösterir.

İşte bu sebeple Müslümanların, yazılı herhangi bir kâğıdın altına imza atmadan önce onu çok iyi okumaları ve İslam akidesine aykırı olan yazıların altına kesinlikle imza atmamaları gerekir.

OTUZSEKİZİNCİ ÖZELLİK

Ancak İslam Dinine İttiba İle Müslüman Olunur:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in tebliğ için mektup yazdığı Habeş kralı Necaşi, Bahreyn hükümdarı Münzir b. Saviye, Umman hükümdarı Ceyfer ve Abd gibi bazı hükümdarlar açıkça iman edip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e teslim olmuşlardır.

Fars kralı Kisra ve Şam hükümdarı Haris gibi bazıları da kibirlerinden dolayı açıkça İslam'ı reddetmişlerdir.

Yemame kralı Hevze gibi bazıları da İslam'ı kabul etmek karşılığında bazı şartlar ileri sürerek Müslüman olmaktan kaçınmışlardır.

Mısır kralı Mukavkis, Rum imparatoru Herakl gibi bazı hükümdarlar ise; tebliği kalben kabul etmelerine rağmen makamlarını kaybetme ve halklarının isyanına hedef olma korkusuyla açıkça İslam'ı kabul etmemiş ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e tabi olmamışlardır.

Bu kişiler her ne kadar kalben ve hatta dil ile Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i ve İslam'ı tasdik etseler ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ayaklarını yıkayacak kadar saygı duysalar bile söz ve hareketleriyle İslam'a tabi olmadıkları müddetçe Müslüman değildirler. Çünkü İslam yalnız kalpe tasdikten ibaret değildir.

Kişi ancak kalp ile tasdikle beraber sözle de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ve İslam dinine tabi olduğunu bildirip pratikte bu inanca uygun bir şekilde yaşayarak ve bu inancı bozacak inanç, söz ve amellerden kaçınarak Müslüman olabilir.

OTUZDOKUZUNCU ÖZELLİK

**Necaşi, Küfür Kanunlarını
Tatbik Etmenin Meşruluğuna Delil Olmaz:**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke döneminde Müslümanları kendisine hicret için gönderdiği Necaşi ile Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra tebliğ mektubu gönderdiği Necaşi'nin aynı kişiler olup olmadığı konusunda ihtilaf vardır.

Yine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke döneminde hicret için Müslümanları gönderdiği Necaşi'nin Müslüman olup olmadığı konusunda da ihtilaf vardır.

Eğer Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke'de iken kendisini övüp adil olarak vafettiği ve bu yüzden Müslümanları yanına hicrete gönderdiği Necaşi Müslüman olmuşsa, o zaman bu kişi ile Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra Müslüman olması için mektup gönderdiği Necaşi'nin farklı kimseler olması gerekir. Çünkü bu ikisi aynı şahıs olsaydı ve o kişi Müslümanlar kendisine hicret ettiğinde Müslüman olmuş olsaydı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona Müslüman olması için mektup göndermezdi.

Bu iki Necaşi'nin aynı şahıs olabilmeleri için, Müslümanların hicret ettiği Necaşi'nin o dönemde Müslüman olmamış olması gerekir.

Yani o, her ne kadar İsa (aleyhisselam)'ın Allah-u Teâlâ'nın kulu ve rasülü olduğuna inansa da, aslında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e tabi olmamıştır. Tıpkı Herakl'in Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in risaletine inanmasına rağmen, mülkünü kaybetmekten korktuğu için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e tabi olmaması gibi...

Bu görüşe göre Necaşi; ancak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra mektup gönderdiği zaman Müslüman olmuş ve Müslüman olduktan sonra İslam'ını gizlemeyip herkese açıklamış, Amr b. As'ın da dediği gibi, çevresindeki kişiler de ona tabi olmuş ve Müslüman olduktan sonra İslam'a göre hareket edip Herakl'e karşı tavır almışlardır.

Yine bu görüşe göre; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in cenaze namazını kıldığı Necaşi de bu kişidir.

Bu görüşe göre; bir kişinin Müslüman olduğu halde küfür kanunlarını tatbik etmesinin meşru olabileceğine dair Necaşi'yi delil göstermesi apaçık bir hatadır. Zira bu görüşe göre Necaşi, Müslüman olur olmaz İslam'ını açıklamış ve İslam şeriatini uygulamış; Herakl'e gönderdiği parayı, yani maddi desteği kesmiş ve: "Bundan sonra ona bir dirhem bile göndermem" demiştir. Bu sözü onun, İslam şeriatini tatbik ettiğinin en büyük delilidir.

Eğer Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Mekke'de iken Müslümanları gönderdiği Necaşi Müslüman olmuş ve imanını gizlemiş ise, o zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra mektup gönderdiği Necaşi'nin ayrı bir kişi olması gerekir.

Bu görüşe göre; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın cenaze namazını kıldığı Necaşi, Müslümanların Mekke'den kendisine hicret ettikleri Necaşi'dir ve bu Necaşi Hudeybiye Antlaşması'ndan önce vefat etmiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu kişiyi Müslüman kabul edip cenaze namazını kıldığı için, bizim de onu Müslüman kabul etmemiz gerekir.

Müslim'de geçen bir hadisteki Enes (*radiyallahu anh*) 'un sözü de, Hudeybiye'den sonra mektup gönderilen Necaşi'nin Müslümanların hicret ettiği Necaşi olmadığını ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın cenaze namazını kıldığı Necaşi'nin de birinci Necaşi olduğunu göstermektedir. Bu görüş, diğerinden daha sıhhatli bir görüştür.

İslam'dan habersiz bazı kişiler bu görüşü: "Necaşi Müslüman olduğu halde İslam'ını gizlemiş ve kâfir kanunlarını tatbik etmiştir." diyerek, kişinin kâfir devletlerde hükümdar olup kâfir kanunlarını tatbik edebileceğine ve bunun o kişinin Müslümanlığını zedelemeyeceğine delil göstermişlerdir. Şüphesiz bu, son derece sapık ve batıl bir delillendirmedir.

Müslümanların hicret ettiği Necaşi Müslüman olup imanını gizlese bile, bu hadise onun Allah-u Teâlâ'nın kanunları dışında kanunlar tatbik ettiğini göstermez.

Bunu söyleyebilmek için Necaşi'nin, Allah-u Teâlâ'nın kanunlarına zıt kâfir kanunlarını tatbik ettiğine dair somut bir delil getirilmesi gerekir.

Hâlbuki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , daha bu zat Müslüman olmadan önce Müslümanları ona gönderirken, onun adil olduğunu söylemişti. Allah-u Teâlâ'nın şeriatine zıt hareket eden bir kral, adil olarak vasfedilemez. Böyle bir vasıflandırmanın bir rasul tarafından yapılması ise hiç düşünülemez.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın ona adil vasfını vermesi, onun insanlara Allah-u Teâlâ'nın razı olmadığı kanunları tatbik etmediğini gösterir ki; o zaman için bu kanunlar gerçek Hristiyanlık dinine uygun olan kanunlardı. İşte Necaşi de bu kanunlara göre hüküm vermekteydi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu sözü olmasa bile Necaşi'nin kral olması, ona istediği kanunu uygulama yetkisini vermektedir. O, imanını gizlese bile imanına uygun kanunları tatbik edebilme imkanına sahipti. Zira o dönemin kralları insanlara istedikleri kanunu tatbik edebiliyorlardı. Onların her sözü kanundu ve tatbik ettikleri kanunlara da itiraz edilmezdi. Bu, krallığın bir gereğiydi.

Necaşi vefat edene kadar, özellikle hadler konusu başta olmak üzere birçok İslam kanunu henüz inmemişti. Bu yüzden Necaşi, henüz mevcut olmayan kanunları tatbik etmemekle suçlanamaz. Dahası, önceki rasullerin şeriatlerindeki hükümler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in şeriatine uygun olduğunda, bunları tatbik etmek de zaten İslam'ın bilinen bir hükmüdür.

Sonuç olarak ikinci görüşe göre de;

Müslümanların kendisine hicret ettikleri ilk Necaşi İslam'ını gizlediğinde, hiçbir zaman İslam akidesine aykırı bir hareket yapmamış, hiçbir zaman tağutluk sıfatını almasına sebep olacak Allah-u Teâlâ'nın kanunlarına zıt bir kanun uygulamamıştır. Bunun aksini iddia eden kişinin somut bir delil göstermesi gerekir.

Allah-u Teâlâ'nın kanunlarına zıt kanunlar tatbik etmesine rağmen kişinin hala Müslüman kalabileceğine dair Necaşi delil gösterilemeyeceği gibi, ne Kur'an'da ne sünnette ne de İslam tarihinde bu görüşü destekleyecek herhangi bir delil mevcuttur.

Bilakis gerek Kur'an, gerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sünneti gerekse İslam tarihi bunun açık bir küfür olduğunu gösteren apaçık delillerle doludur.

KIRKINCI ÖZELLİK

Müslüman, Kâfirlerin Törenlerine Katılamaz:

Müslüman bir devlet, maslahat icabı bazı kâfir devletlerle barış antlaşması yapabilir. Fakat Müslüman devletin herhangi bir temsilcisi, sebep ne olursa olsun barış antlaşması yapılan kâfir devletlerin küfür olan törenlerine katılamaz. Çünkü bir Müslüman böyle bir törene katıldığında o kâfirlerin küfrünü kabul etmiş sayılır ki, bu apaçık bir küfürdür.

Kâfir devletler ülkelerini ziyarete gelen kimselerden, kendilerine saygı ifade eden birtakım ameller yapmalarını isteyebilirler.

Örneğin; devletlerinin kurtarıcısı olarak gördükleri kimselerin mezarlarını ziyaret ettirip onun için Fatıha okutturabilir veya onun mezarına çelenk koydurarak saygı duruşu yaptırabilirler.

280 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Yine kendi inançlarına göre, ibadet ettikleri putlarına karşı saygı ifade eden bazı hareketler yapılmasını veya değer verdikleri bayraklarının önünde her iki tarafın milli marşlarını çaldırarak saygı duruşunda bulunulmasını isteyebilirler.

Kâfirlerin putlarına saygı ifade eden her türlü hareket küfürdür.

Kâfir devletin kurtarıcısı olarak görülen kişiler için saygı duruşunda bulunmak veya mezarlarına bir şeyler takdim etmek, puta secde etmek veya onun için kurban kesmek gibi küfür olan bir ameldir.

Bunun gibi kâfir devletin simgesi olan bayrağa karşı saygı duruşunda bulunmak da küfürdür.

Bütün bunları Müslüman bir fert yapamayacağı gibi Müslüman devletin temsilcisi de yapamaz.

Müslüman bir fert, ikrahı mülci dışında her ne sebeple olursa olsun bunlardan birini yaparsa kâfir olur. Müslüman bir devlet için ise ikrah söz konusu değildir. Çünkü ikrah devletler için değil, ancak fertler için söz konusudur.

Müslüman devletin temsilcisi bunlardan birini yaparsa, söz konusu bu devlet o kimsenin kendisini temsil etmediğini söylemedikçe, kendi sınırları içinde Allah-u Teâlâ'nın hükümlerini uygulasa bile kâfir olur.

Şayet Müslüman devletin temsilcisi kendisine ikrahı mülci derecesinde bir baskı yapıldığı için bunlardan birini yapacak olsa bile, o zaman bu devletin Müslüman kalabilmesi için yine o temsilcinin kendisini temsil etmediğini bildirmesi gerekir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kâfirlere tebliğ için gönderdiği elçileri, kâfir devletlerin küfür olan hiçbir törenine katılmamış, onların saygı duyup taptıkları nesnelere saygıyı ifade eden hiçbir söz veya harekette bulunmamış ve onların küfür olan adetlerine uymamışlardır.

İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Habeş kralı Necaşi'ye gönderdiği elçisi Amr b. Umeyye! O, Habeş ülkesine gittiğinde insanların Necaşi'nin huzuruna küçük bir kapıdan eğilerek girdiklerini gördü. Kapıya geldiğinde hemen oradan geri döndü. Bir rivayete göre de kapıdan eğilerek değil, geri geri girdi.

Amr b. Umeyye bunu, bir insanın yanına secde eder gibi eğilerek girmenin küfür olduğunu bildiği için yapmıştı. Müslümanların böyle konularda çok hassas olmaları ve kâfirlerin oyunlarına gelmemeleri gerekir. Çünkü bir Müslüman için Allah Teâlâ'dan başkasına tapmak, ateşe girmekten daha ağırdır.

Kâfir bir devletin putlarına maslahat gereği laf atılmayabilir veya imkân olmadığı için onları ortadan kaldırmaya teşebbüs edilmeyebilir. Fakat onlara saygı göstermek veya bir şey takdim etmek ya da övmek, Allah Teâlâ'dan başka bir varlığa ibadet etmek manasına gelir ki, bu açık bir küfürdür.

Müslümanların merhale gereği veya güçleri yetmediği için kâfirlerin putlarına laf atmamaları veya onları yıkmamaları caizdir. Fakat ne merhale icabı ne müttetiklerini kızdırmama gayesiyle ne de bunların dışında herhangi bir sebeple onların put olduklarını ve onlara tapanların kâfir olduklarını gizlemeleri asla caiz değildir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kureyş'le Hudeybiye'de barış antlaşması yaptıktan sonra ertesi sene kaza umresi için Mekke'ye gittiğinde, Ka'be'nin içinde ve çevresinde birçok put vardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , o putlara dokunmadan umre ibadetini gerçekleştirdi. Fakat o putlara hiçbir şekilde saygı ifade edecek bir davranışta veya takdimde bulunmadı. Aynı şekilde, o putlara tapmanın caiz olduğunu veya onlara ibadet edenlerin kâfir olmadıklarını söylemediği gibi, o putlara ibadet edenlere de Müslüman muamelesi yapmadı.

Müslümanlar böyle küfür amelleri yapmadıkları için müşrikler barış antlaşmasını bozmaya kalksaydılar bile, ne Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ne de diğer Müslümanlar böyle bir şey yapacak değillerdi. Çünkü bunlar, putları kabul veya onlara ibadet etmek kapsamına giren hareketlerdir. Bir putu kabul etmek veya ona bir ibadeti yapmak ise, kişiyi ebedi helaka sürükleyen küfür amellerdendir.

Tarık b. Şihab (*radiyallahu anh*) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"Bir sinek yüzünden adamın biri cennete, diğeri de cehenneme girdi." Sahabeler:

"Bu nasıl oldu ey Allah'ın Rasulü?" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"İkisi beraber bir şehre uğradılar. Bu şehir halkının, oradan her geçen mutlaka kurban takdim etmesi gereken bir putu vardı. Birine:

"Bir kurban takdim et." dediler. O da:

"Takdim edecek hiçbir şeyim yok ki." dedi. Onlar da:

"Hiç değilse bir sinek takdim et." dediler. O da bir sinek takdim etti, yolunu serbest bıraktılar. Allah-u Teâlâ o kişiyi bu amelinden dolayı cehenneme soktu. Diğerine:

"Sen de takdim et." dediler. O:

"Allah'tan başka hiçbir varlığa sinek dahi takdim etmem." dedi. Bunun üzerine onun boynunu vurdular. O adam da bu amelinden dolayı cennete girdi."
(Ahmed)

Fakat maslahat icabı laf atılmayan veya dokunulmayan bu putlar, güç yetirildiğinde veya o belde ele geçirildiğinde hemen yerle bir edilmelidir. Nitekim Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekke'yi fethettiği zaman ilk işi Ka'be'deki bütün putları yıkmak olmuştur.

Müslüman devlet kâfirlerin küfür törenlerine katılamayacağı ve putlarını yüceltemeyeceği gibi, barış antlaşması yapmış olsa bile, İslam şeriatini tatbik etmeyen ülkelerin küfür diyarı olduklarını bildiren İslam'ın açık hükmünü hiçbir şekilde gizleyemez. Çünkü böyle bir hareket İslam akidesinden tavizdir. Böyle bir ülke, kendi içinde şeriatı tatbik etse bile küfür devleti olur.

KIRKBİRİNCİ ÖZELLİK

Şer Güçlere Karşı Tedbir:

Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra Medine'den bir heyet, Hayber Yahudilerinden Lebid b. A'sam'a gitti ve ondan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sihir yapmasını istedi.

Lebid de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hizmetinde çalışan bir Yahudi çocuk vasıtasıyla Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in tarağını ve bir kaç tel saçını ele geçirdi ve bunlarla Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sihir yaptı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) rasul olduğu için, bu sihir onun şeriatini ya da vahyi bozacak bir etki göstermedi. Çünkü Allah-u Teâlâ, vahyi hem maddi hem de manevi güçlerin etkisinden korumuştur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in etkilenmesi, sadece hanımlarına yaklaşıp yaklaşmadığını unutmak veya büyük bir sıkıntı duymak şeklinde oldu. Daha sonra kendisine sihir yapıldığı ve bu sihrin etkisinin Felak ve Nas Sureleri'nin okunmasıyla giderileceği vahiyle Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bildirildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de kuyudan sihir yapılan kılıfı çıkartıp bu sureleri okudu ve sihrin etkisi geçti.

Kâfirler Müslümanlara en büyük darbeyi Müslüman lider ve onun seviyesinde olan kişilere zarar vermek suretiyle vurabileceklerini çok iyi bilirler. Bu yüzden onlara zarar verebilmek için bütün maddi ve manevi metodları, hatta sihir ve cinleri de kullanırlar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yaptıkları gibi...

Müslüman lider ve onun seviyesinde olan kimselerin, kâfirlerin maddi güçleri yanında sihir gibi manevi güçlere de sahip olduklarını hesaba katarak, nasıl maddi güçler için tedbir alıp hazırlık yapıyorlarsa, aynı şekilde manevi güçlere karşı da tedbirli ve hazırlıklı olmaları gerekir.

Allah-u Teâlâ Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in şahsında bize, böyle manevi güçlere nasıl karşı çıkılacağını göstermiştir. Zira bu güçlere karşı maddi güç ve tedbirler fayda vermez.

Bu güçlerden etkilenmemek için Müslüman liderin Felak, Nas ve Ayet'el Kürsi gibi ayet ve sureleri sürekli okuması ve büyük günah işlemekten uzak durması gerekir. Çünkü bu manevi güçler, ancak bildirilen ayetleri okumayan ve Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı şeyleri işleyen günahkâr kimseleri etkiler.

Allah-u Teâlâ şeytana şöyle demiştir:

"Senin, sana uyan azgınlık dışında kullarım üzerinde hiçbir gücün yoktur." (Hicr: 42)

Manevi güçlerin kişi üzerinde etkili olabilmesi için birtakım maddi araçlar kullanılabilir; saç, kıl ya da kişinin kullandığı tarak gibi...

Kâfirler bu tür araçları ele geçirebilmek için lidere en yakın olan kişileri kullanırlar. Tıpkı Lebid'in Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sihir yapmak amacıyla Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ait saçlar ve tıraşı ele geçirmek için, ona hizmet eden Yahudi çocuğu kullanması gibi...

İşte bu sebeple liderin ve İslam cemaatinde önemli görevlere sahip olan kimselerin, kâfirlerin vermek istediği zararları düşünerek kendilerine yakın olan kimseleri özenle ve güvenilir kişiler arasından seçmeleri gerekir.

KIRKİKİNCİ ÖZELLİK

Müslümanlara ve İslam'a

Zarar Verenler Mutlaka Cezalandırılmalıdır:

Hayber; Müslümanlara zarar vermek için planların yapıldığı, yakın-uzak tüm kâfirlerin Müslümanlara zarar vermeleri için kışkırtıldığı ve Müslümanlara zarar vermek isteyenlere yardım edilen bir merkezdi.

Hatta burada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e tuzak kurarak öldürme planları bile yapılmıştı. Yine burası münafıklarla işbirliği yapılan ve onları besleyen bir merkezdi.

Müslümanlar bütün bunları bilmelerine rağmen onlarla topyekün bir savaşa girmediler. Sadece Selam b. Ebi'l Hukayk (Ebû Rafi) gibi ileri gelenlerine suikast yapmakla yetindiler.

Aslında bu Yahudiler tamamen yok edilip susturulmayı hak etmişlerdi; fakat Müslümanlar daha kuvvetli ve daha zarar verici bir düşman olan Kureys ile uğraştıklarından buna fırsat bulamıyorlardı.

Kureys kabilesiyle süregelen savaş Hudeybiye Antlaşması'yla sona erince, sıra Hayber Yahudileri gibi İslam'a zarar veren diğer kuvvetlerle savaşmaya geldi. Bunun için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hudeybiye antlaşmasından kısa bir süre sonra bir ordu hazırlayıp onlarla topyekün savaşa girdi.

Bu olayda da çok önemli dersler ve ayrıca Müslümanların nasıl bir karaktere sahip olması gerektiğini gösteren önemli bilgiler vardır.

Bunları şöyle özetleyebiliriz:

1 - Müslümanlara ve İslam dinine zarar veren herkese hak ettiği ceza mutlaka verilmelidir.

Müslümanların belli bazı sebeplerden dolayı hemen ceza verememeleri; cezasız bırakılanları unuttukları ya da ceza gerekmediği için onları cezalandırmadıkları manasına gelmez. Müslümanların bu gibi kişilere ilk fırsatta hak ettikleri cezayı muhakkak vermeleri gerekir.

2 - Müslümanlar, kendilerine veya İslam'a zarar veren kişilere ceza vermeye kalktıklarında, şayet İslam toplumuna daha büyük bir zarar gelmesi söz konusu olursa bunu ertelemeleri daha uygun ve daha doğru olur. Fakat bu ceza, fırsat bulunur bulunmaz derhal verilmek şartıyla ertelenmelidir.

3 - Müslümanlar, kuvvetlerini İslam için daha tehlikeli olan asıl düşmanlarına yönlendirmeli ve kendilerine zarar da verse daha ufak veya daha az tehlikeli olan düşmanlarla uğraşarak zaman ve kuvvet kaybetmemelidirler. Çünkü bu gibi düşmanlar ne kadar zararlı olurlarsa olsunlar, baş düşman kadar zararlı olamazlar. Bu yüzden Müslümanların bütün kuvvetlerini, öncelikle baş düşmanı ortadan kaldırmak için harcamaları gerekir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın, zararlı olmalarına rağmen Hayber Yahudileriyle hemen topyekün bir savaşa girmeyip onlardan daha kuvvetli bir düşman olan ve İslama daha çok zarar veren Kureys'le savaşa öncelik vermesi, buna açık bir delildir.

KIRKÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

**Müslümanların Gayesi İntikam Almak Değil,
İnsanları İslam'la Şereflendirmektir:**

Gerek Mekke'de gerek Medine'de Müslümanlara büyük zararlar veren Beni Mahzum'un efendisi Halid b. Velid, Beni Sehm'in efendisi Amr b. As ve Beni Abdiddar'ın efendisi Osman b. Talha Müslüman olmak için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e geldiklerinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çok sevinmiş ve onları güler yüzle karşılamıştır.

Bu olayda alınması gereken önemli bir derse işaret vardır:

Kâfirler Müslümanlara ne kadar eziyet verirlerse versinler, Müslümanlar onlara karşı intikamcı bir tavır takınmadan önce Müslüman olmaları için gayret gösterip onları İslam saflarına katmaya çalışmalıdırlar. İslam düşmanlarını yok etmek her ne kadar iyi ve sevindirici ise de bu gibi kimselerin Müslüman olmaları hem daha iyi hem de daha sevindiricidir. Çünkü Müslüman sırf dünya menfaati için çarpışan kâfirlerden farklıdır.

Müslüman; insanların Allah-u Teâlâ'nın istediği şekilde yaşamaları, hem dünyada hem de ahirette mutlu olmaları için çalışmayı gaye edinmiş kişidir. Müslüman cemaatin ve liderin bunu asla unutmaması ve İslam düşmanlarına karşı takınacağı tavır bu temel prensibi göz önünde bulundurarak belirlemesi gerekir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Ali (*radiyallahu anh*) 'u Müslümanlara her türlü eziyeti reva gören Hayber Yahudilerine gönderirken ona:

"Onları yok et, köklerini kazı." demedi. Bilakis:

"Onları İslam'a davet et. Allah'a yemin ederim ki, Allah'ın senin vesilenle bir tek kişiyi hidayete erdirmesi, birçok kırmızı develere sahip olmandan daha hayırlıdır." dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunca zaman Müslümanların aleyhinde çalışmış olan Hayber Yahudileriyle savaşa gireceği her seferde önce onları İslam'a davet ediyordu.

Müslümanlar en azılı düşmanları bile olsa, Müslümanlara büyük eziyetler vermiş de olsa, özellikle kâfirlerin ileri gelen ve üstün özelliklere sahip fertlerini öldürmeye değil, İslam'a sokmaya gayret göstermelidir. Çünkü bu gibi kişilerin Müslüman olması hem kâfirler için bir darbedir, hem de Müslümanlar için büyük bir kazançtır.

Bunun aksine, hakkı bildiği halde Müslümanlara ihanet edenlere karşı Müslümanların tavır ise sert olmalıdır. Müslümanların en tahammül edemediği suç hıyanettir. Bu yüzden kendilerine hıyanet edenlere en büyük cezayı verirler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Hayber'de Müslümanlara teslim olmasına rağmen, onlardan hazinelerini gizleyerek Müslümanlara hıyanet eden Kinane b. Rebi'yi öldürtmesi; Mekke'nin fethinde daha önce Müslüman iken İslam'dan irtidat edip Mekke'ye kaçan Abdullah b. Sa'd, Abdullah b. Hatal, Mikyes b. Hubabe'nin ve kendisine ve kızlarına eziyet eden Huveyris'in; hamileyken Zeyneb'i deveden düşürüp çocuğunu düşürmesine ve ileride bu düşme sebebiyle ölmesine sebep olan Hebbar b. Esved b. Muttalib'in; Müslümanlara büyük zararlar veren Abdullah b. Zıbara, Saffan b. Umeyye, İkrime b. Ebi Cehil, Haris b. Tulatla, Sara ve Hz. Hamza'yı öldüren Vahşi'nin Ka'be'nin örtülerine bile sarılsalar öldürülmelerini emretmesi ve Bi'ri Maune ve Reci vakalarında Müslümanlara hıyanet edip İslam tebliğcilerini öldürenleri affetmeyip ilk fırsatta cezalandırmak için harekete geçmesi, buna açık örneklerdir.

Tebliğ; hakkı anlamadığı için hakka karşı savaşıyan mert kişilere fayda verebilir. Fakat hakkı bildiği ve kabul ettiği halde hakka karşı savaşıyan kişiler mert değildirler ve çoğu zaman bunlara tebliğ fayda vermez.

İslam'a ve Müslümanlara zarar vermek için kendisini Müslüman olmuş gibi gösterenlere gelince; bunlara karşı İslam'ın tavrı çok daha serttir. Bunlar asla affedilmezler ve er geç en sert şekilde cezalandırılırlar.

Müslümanların fert fert bu hassasiyete sahip olmaları ve bu gibi İslam düşmanlarına gereken cezayı vermek için hiçbir fırsatı kaçırmamaları gerekir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Müslüman olduktan sonra irtidat eden Ukl ve Ureyne'lilere ve Müslümanlara zarar veren kişilere karşı takındığı tavır bizim için önemli bir örnektir.

KIRKDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Liderin Verdiği Karardan Dönmesi, Onun Eksikliğini Göstermez:

Lider bir insandır. Eğer karar vereceği konuda Kur'an veya sünnette açık bir nas yoksa kararını kendi içtihiadına göre verir.

İçtihiad eden bir kişi, isabet edebileceği gibi hata da yapabilir. Liderin vereceği hükümlerde isabet edip etmemesi, onun bilgisine ve o konu hakkında ona ulaşan bilgilerin doğru ve yeterli olup olmamasına bağlıdır. Eğer gelen bilgiler eksik veya yetersiz olursa, hatalı karar verme ihtimali büyük olur.

Lider, kendisine gelen bilgilere göre bunların eksik olduğundan habersiz olarak karar verir de daha sonra kendisine detaylı bilgi ulaştığında son verdiği kararın yanlış olduğunu anlarsa, hemen o karardan vazgeçip yeni bilgilere göre karar vermesi gerekir. Olgun bir liderin takınması gereken tavır budur.

Olgun bir lider, hatalı olduğunu bildiği halde kararında ısrar etmez. İnsanlar onun hakkında ne düşünürlerse düşünsünler, olgun liderin doğru olduğuna inandığı şeyi yapması gerekir. Hatalı karar verdiğini öğrenen liderin hatasından dönmesi ona eksiklik getirmez, bilakis onun iyi bir lider olduğunu gösterir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dahi yanlış karar verdiğini gördüğünde kararından dönmüştür.

Hayber gazasında Müslümanlar çok aç kalmışlar, bu yüzden ehl-i eşekleri kesip yemeye başlamışlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara ne pişirdiklerini sorduklarında onlar evcil eşek pişirdiklerini söylediler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Etleri dökün ve kapları da kırın." buyurdu. Müslümanlardan biri:

"Ey Allah'ın rasulü! Etleri döküp kapları yıkasak olmaz mı?" deyince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu haklı buldu ve:

"Öyle yapın." buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in tavrı bu idi. Ondan sonra gelen dört halife ve bütün salih liderler de bu şekilde davranmışlardı. Zaten Müslüman lidere yaklaşan tavır da budur. Salih bir lider, verdiği kararlarda nefsanî davranmaz.

KIRKBEŞİNCİ ÖZELLİK

Beytül Mal ve Ona İhanet:

Her Müslümanın malı, ırzı ve canı diğer Müslümanlara haramdır. Müslüman kendi malını, ırzını ve canını koruduğu gibi diğer Müslümanlarınkini de korumalıdır.

Bir Müslümanın, Müslüman kardeşinin malını haksız yere yediğinde günahının affedilmesi için sadece pişmanlık duyup Allah-u Teâlâ'ya tevbe etmesi yeterli değildir. Böyle bir kişinin affedilebilmesi için, hakkını yediği Müslümandan helallik alması gerekir. Üzerinde kul hakkı bulunan kimse-nin bu günahını şehitlik bile silemez.

Bütün Müslümanların malı olan beytül mala tecavüz ve oradan haksız yere bir şey almak ise, elbette haksız yere bir kulun malını almaktan daha büyük bir cürümdür. Çünkü beytül maldan haksız yere bir şey almak yalnız bir Müslümana değil, bütün Müslümanların hakkına tecavüz etmektir.

Müslümanların zekât mallarından, ganimetlerinden, bağışlarından vs. oluşan beytül malın mukaddes bir değeri vardır. Bu mallardan çok küçük bir şey dahi çalmak çok büyük bir günahdır. Bunun ne kadar büyük bir günah olduğunu anlamak için şu hadisi okumak yeterlidir:

Hayber gazası dönüşünde Vadil Kura'ya gelindiğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in kölesi kimin attığı bilinmeyen bir ok ile öldürüldü. Bütün sahabeler:

"Cennet ona helali hoş olsun." diye şehadetini kutladılar. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Muhammed'in nefsi elinde olan Allah'a yemin ederim ki; onun hırkası ateşte onunla birlikte yanmaktadır. Hayber gününde o hırkayı, Müslümanların ganimet mallarından hıyanetle almıştı." buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ashabından bir adam bunu işitince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip:

"Ya Rasûlallah! Benim ayakkabılarım için iki bağ ele geçirmiştim." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buyurdu ki:

"Senin için ateşten onlar kadar pay kesilir."

Evet, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e hizmet etme şerefine nail olmuş ve Allah-u Teâlâ yolundaki bir savaşta öldürülmüş olan bu köle, sadece ganimet malından çaldığı için bütün yaptığı iyiliklere rağmen cehennem azabından kurtulamamıştı.

Beytül malda bulunan mallar ancak İslam'ın maslahatına olan yollarda harcanır ve bu mallar üzerindeki tasarruf hakkı, İslam devletinin veya İslam cemaatinin maslahatını en iyi bilen halife ya da lidere aittir.

Müslümanların emiri, beytül maldan yaptığı harcamalardan dolayı Allah-u Teâlâ'ya hesap verir. Açık ve kesin bir delille ihanet ettiği ispatlanmadıkça, beytül maldaki tasarrufu konusunda emire karşı gelinmemelidir.

Bir Müslümanın canını emanet ettiği emirinden, açık ve kesin bir delil görmedikçe mal konusunda şüphe etmesi asla doğru olmaz. Müslüman emire bu konuda güvenin tam olması gerekir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ondan sonra gelen dört halife, beytül mal mallarını diledikleri kimselere ve İslam'ın maslahatına gördükleri yerlerde hiç kimseye hesap vermeden harcamışlar ve bu konuda onlara delilsiz olarak ancak Müslümanlar arasında fitne uyandırmak isteyen münafıklar karşı gelmiştir.

Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) , Yemen'den Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e tabaklanmış bir meşin içinde henüz toprağından ayrılmamış altın cevheri göndermişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bu altın cevherini dört kişi arasında paylaştırdı. Müslümanlardan biri:

"Bu ihsana biz bunlardan daha layık idik." dedi. Bu söz Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e erişince:

"Siz bana güvenmiyor musunuz? Ben göklerin bile eminiyim. Sabah akşam bana gökyüzünün haberleri geliyor." buyurdu. Bunun üzerine iki gözü çökük, yanağının iki elmacık kemiği çıkık, alnı yüksek, gür sakallı, başı tıraşlı, izarını yukarı çekmiş bir kişi ayağa kalkarak:

"Ya Rasûlallah! Allah'tan kork!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona:

"Yazıklar olsun sana! Ben yeryüzündeki insanların, Allah'tan korkmaya en layık olanı ve en çok korkanı değil miyim?" dedi. Sonra o şahıs arkasını dönüp gitti. Halid b. Velid (*radiyallahu anh*) :

"Ya Rasûlallah! Şunun kafasını vurayım!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Yok vurma! Belki namaz kılıyordur." buyurdu.

(Bûharî, Müslim)

Sağlam bir Müslüman emir, İslam cemaatinin malını kendi malından daha üstün tutar. Çünkü o bilir ki; her ne kadar bu malları harcama hakkı ona aitse de, o mallar onun değildir. Bu yüzden Allah Teâlâ'dan korkan Müslüman bir emir, beytül maldan harcama yaparken kendi malına gösterdiği itinadan daha fazla itina göstermesi gerekir. Çünkü kendi malını dilediği şekilde harcıyıp istediğine bağışlayabilir veya hediye edebilir. Fakat beytül maldan harcama böyle değildir. Beytül maldaki parayı istediği kişi veya yere değil; ancak İslam'ın menfaatine olan kişi ve yerlere harcıyabilir.

Dört halife bu konuyu çok iyi bilirler ve bu konuda çok titiz davranırlardı. Sırf bu konuda hesap vermekten korktuğu için Ömer (*radiyallahu anh*) , kendisinden sonra oğlunun halife olmasını istememiş ve şöyle demiştir:

"Hattab'ın ailesinden bir dirhem dahi hesabını verecek bir kişinin bulunması yeter."

KIRKALTINCI ÖZELLİK

Müslüman, Vaktini İslam'a En Faydalı Olan Konularda Harcamalıdır:

Müslümanın; özellikle de kapasiteli Müslümanların vakti çok değerlidir. Vakit sınırlı olduğu için her Müslümanın, vaktini İslam'a en faydalı olacak şekilde değerlendirmesi gerekir.

Müslüman devlet veya cemaatin ihtiyaçları önem sırasına göre tesbit edilmeli ve bu ihtiyaçları gidermek için o konularda en yetenekli kişilere görev verilmelidir. Görev verilen kişiler de vakitlerini öncelikle bu görev için harcamalı; fuzuli ve daha az önemli olan şeylerle vakit geçirmemelidir.

Örneğin; İslam toplumunun âlimlere ve müçtehitlere ihtiyacı vardır. Âlim ve müçtehit olabilme kapasitesine sahip kimselere bu alanda görevler verilmesi, onların kendilerini bu alanda yetiştirmelerine yardımcı olunması ve onların vakit kaybetmelerine sebep olacak işlerle uğraştırılmamaları gerekir.

Eğer böyle kimseler, kendilerinin ve çoluk çocuklarının rızkını temin etmek için çalıştıklarında asli görevleri olan ve İslam toplumu için hayati önem taşıyan ilim tahsilinden geri kalacaklarsa, Müslüman devlet ya da cemaatin onların zaruri ihtiyaçlarını karşılamayı üzerine alması gerekir.

Yine aynı şekilden askeri alanda yetenekli ve kapasiteli olan kişilere de o alanda görevler verilmesi ve bu alanda daha çok eğitim yapmalarına engel olduğunda onların da zaruri ihtiyaçlarının Müslüman cemaat veya devlet tarafından karşılanması gerekir. Böyle yapmak Müslüman devlet ya da cemaat için daha doğru ve daha hayırlı olur.

Müslümanlar, önemli görev ve işleri varken önemsiz işlerini kâfirlere yaptırabilirler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Hayber'i fethettikten sonra ele geçen verimli toprakları, çıkan ürünlerin yarısını Müslümanlara vermeleri şartıyla tekrar Yahudilere bıraktı. Bunun sebebi; o esnada bütün Müslümanlara cihad ve tebliğ gibi önemli konularda ihtiyaç duyulmasıydı. Fakat zamanla Müslümanların sayısı arttı. Bu konuda uzmanlaştılar. Cihad ve ilimle uğraşan Müslümanların sayısı da ihtiyaçtan daha fazla bir seviyeye ulaştı. Bunun üzerine bir zamanlar Yahudilerin kullanımına terk edilen topraklar onlardan alınıp Müslümanlara verildi.

KIRKYEDİNCİ ÖZELLİK

**Müslümanın, Hakkını
Alabilmesi İçin Yapması Caiz Olan Şeyler:**

Kâfirler zulmederek bir Müslümanın hakkını gasp ederlerse, söz konusu Müslüman normal yollardan hakkını alamadığında zor kullanabilir. Gücü varsa ve gerekiyorsa gaspçıları dövebilir, hatta öldürebilir; onların malından hakkı miktarınca çalabilir, hile yapabilir veya yalan söyleyebilir. Bütün bunlar caiz olan şeylerdir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Malını korurken ölen, şehittir."

(Bûharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizi)

Fakat bunlardan birini yapmadan önce Müslüman lidere danışmak şarttır. Çünkü hakkını kurtarmak gayesiyle de olsa liderden izinsiz kâfirlerle söylenen yalanlardan dolayı Müslümanların başına maddi veya manevi bir zarar isabet edecek olursa, kişi isabet eden zarar miktarınca haram işlemiş olur. Fakat liderden izin alınarak yapılan hareketlerden dolayı ferde bir sorumluluk yoktur.

Ancak şurası hiçbir zaman unutulmamalıdır:

Hakkını almak için dahi olsa bir Müslüman tağuta veya tağutu temsil edenlere ibadet edemez, küfür işleyemez.

Mesela; tağutun hükmünü kabul etmek, tağutu yüceltmek ya da tağutun mahkemesine başvurmak gibi küfür olan amelleri, hakkını almak için dahi olsa hiçbir Müslümanın yapması asla caiz değildir.

Müslümanın, hile yaparak ya da yalan söyleyerek kâfirlerden haklarını alabileceğine dair en açık delil; Hayber savaşı esnasında Müslüman olan Haccac b. İlat es-Sülemi'nin, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den izin alarak Mekke'deki müşriklere yalan söyleyerek oradaki mallarını kurtarması olayıdır.

Haccac Müslüman olunca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip:

"Ya Rasûlallah! Benim Mekke'de kâfir olan hanımımın ve bazı kâfir tüccarların yanında mallarım var. Onları almam için bana izin verir misin?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) izin verdi. Haccac ayrıca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den, onun hakkında bazı şeyler söylemek hususunda da izin istedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de izin verdi.

Kureyşliler onun Müslüman olduğunu henüz bilmiyorlardı. Mekke'ye geldiğinde Haccac onlara; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Hayber Yahudileriyle yaptığı savaşta büyük bir hezimete uğradığını, ashabının katledildiğini, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın de esir edilip Medine'de öldürülen adamlarına karşılık Mekkelilere teslim edileceğini söyledi. Müşrikler bu habere çok sevindiler. Haccac Kureyşlilere:

"Mekke'de malımı ve alacaklarımı toplamam için bana yardım ediniz. Çünkü ben Muhammed'in ve ashabının yenilmesinden sonra, diğer tüccarlar benden önce oraya gitmeden Hayber'e gidip bir şeylere nail olmak istiyorum." dedi.

Kureyşliler onun mallarını süratle topladılar. Haccac müşrik karısına da aynı şeyleri söyledi ve onun yanındaki mallarını da aldı.

Müşrikler Hayber hakkındaki gerçeği ancak Haccac ayrıldıktan sonra öğrendiler ve Haccac'a kinlenip arkasından söylendiler.

Bu olay dikkatlice incelendiğinde Haccac'ın, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve sahabeler hakkında yalan uydurmasına rağmen hiçbir küfür söz söylemediği görülür.

Mekke'deki Müslümanlar bir an söylenen yalandan dolayı üzüntü duymuş olsalar bile bundan dolayı Haccac'a bir sorumluluk yüklenmemiştir. Çünkü bunu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın izniyle yapmıştır.

Bu olayda görüyoruz ki bir kişi hakkını elde etmek için yalan söyleyebilir veya hile yapabilir; fakat asla küfür söz söyleyemez veya küfür amel işleyemez.

KIRKSEKİZİNCİ ÖZELLİK

Gerilla Savaşı:

Medine'deki Müslümanlara karşı gerilla savaşı uygulayan bazı Arap kabileleri vardı. Bunlar fırsat buldukça Müslümanlara saldırıp eziyet veriyorlardı. Devamlı bir yerde kalmayıp sürekli yer değiştirmeleri sebebiyle onlarla düzenli bir ordu savaşı yapmak mümkün değildi. Bu yüzden onları tamamen yok etme imkânı yoktu.

Düzenli bir ordu savaşı yapılamadığı için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de belli zamanlarda ceza ve ders vermek amacıyla onların bulundukları yerlere seriyyeler göndermekteydi.

İslami hareketin Medine dönemi dikkatle incelendiğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın bu gibi toplulukları habersiz bastırıp vurmak gayesiyle birçok seriyye gönderdiği görülür.

Şu halde Müslümanlara karşı gerilla savaşı veren düşman topluluklara karşı Müslüman devlet daima uyanık olmalı ve ara sıra cezalandırmak için üzerlerine vurucu timler göndermelidir.

Gerilla savaşı, bir yeri kurtarmak için yapılacak ideal bir savaş türü değildir. Bu ancak intikam almak, düşmanın kuvvetini zayıflatmak ya da birtakım menfaatler elde etmek amacıyla yapılır. Müslümanlar gerekli gördüklerinde düşmanlarına karşı gerilla savaşı uygulayarak büyük faydalar sağlayabilirler. Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra Ebû Basir'in Kureyş'e karşı girişerek Müslümanlara büyük faydalar sağladığı gerilla savaşında da görüleceği üzere yerinde yapıldığında bu savaş türü çok etkili olabilir.

Eğer Müslüman devlet daha büyük bir düşmanla uğraşıyorsa, kendisine karşı gerilla savaşı uygulayan düşmanlarına büyük düşmanını yok edinceye kadar akideden taviz vermemek şartıyla bazı menfaatler verebilir. Çünkü sabit yerleri olmadığı için bu tip savaş uygulayan güçlerin tamamen yok edilmeleri zordur. Üstelik bunlarla uğraşmak, Müslümanlara hem maddi zarar verir hem de zaman kaybettirir. Bu da Müslümanların büyük düşmanları karşısında zayıf düşmelerine yol açabilir.

İşte bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve Müslümanlar, Müslümanlara saldırılar düzenleyen bu güçlere karşı en büyük darbeyi en büyük düşman Kureyş ile barış antlaşması yaptıktan ve ikinci büyük düşmanı olan Hayber'i yendikten sonra vurmuşlardır.

Hicretin yedinci yılında, Beşir b. Sad'ın Mürre'ye ve Cinab'a; Galib b. Abdullah El-Leysi'nin Meyfaa'ya ve Beni Mülevveh'e; Ömer'in Türebe'ye gönderilmesi ve bizzat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in de katıldığı Zü-Kird gazvesi hep bu amaçla yapılmıştır.

Müslümanlara karşı gerilla savaşı yapanlara bazı menfaatler sağlama-ya gelince; bunun gerekli olup olmadığına karar verecek olan Müslüman liderdir. Eğer Müslümanların aynı anda hem büyük düşmanla savaşma hem de gerilla savaşı yapanlara ceza verme imkânları varsa elbette Müslümanların bunların hiçbirine taviz vermemeleri gerekir.

KIRKDOKUZUNCU ÖZELLİK

İslam Düşmanlarına Asla Güvenilmez:

Hudeybiye Antlaşması'nda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın ve Müslümanların o sene geri dönmeleri ve ertesi sene gelip umre yapmaları kararlaştırıldı. Müslümanlar umre için geldiklerinde Kureyşliler üç gün Mekke'yi boşaltacaklar, Müslümanlar da yanlarında yolculuk silahı olan kılıçları dışında hiçbir silah bulundurmayacaklardı.

İslam düşmanı kâfirler her ne kadar Müslümanlarla anlaşsalar ve Müslümanlara zarar vermeyeceklerini taahhüt etseler de Müslümanlar onlara güvenerek ihtiyatı ve tedbiri asla elden bırakmamalıdır. Zira kâfirle; Allah-u Teâlâ'dan korkmadıkları ve İslam'ın ilerlemesini engellemek için hiçbir sınır tanımadıkları için, Müslümanların zayıf anlarını yakalayıp yok etmek için fırsat kollarlar. Onlar ancak mecbur kaldıkları veya zayıf düştükleri zaman Müslümanlarla barış antlaşmasına yanaşırlar. Fakat güçlü oldukları veya ellerine Müslümanlara büyük bir darbe indirme fırsatı geçtiğinde hiçbir söz ve antlaşmaya itibar etmezler. İslam tarihi kâfirlerin bu şekildeki ihanet örnekleriyle doludur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu çok iyi bildiği için ertesi sene umre yapmaya gideceği zaman Müslümanlara savaş silahlarıyla ve savaşa hazır bir şekilde yola çıkmalarını emretti.

Medine yakınlarındaki Ye'cec'e gelince, kılıçlar dışındaki bütün silahları ve bu silahları korumak için ensardan Evs b. Havli komutasındaki yüz kişilik bir süvari birliğini burada gizledi. Diğer Müslümanlarla birlikte yanlarına yalnızca yolculuk silahı olan kılıçları alarak yoluna devam etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın geldiğini haber alan Kureyş müşrikleri, Mekke'den çıkıp dağlara çekilerek Mekke'yi boşalttılar. Müşrikler Mekke'yi boşaltmış oldukları halde Müslümanlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e her an bir saldırı veya suikast yapılması ihtimalini göz önünde bulundurarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın etrafını zırh gibi kuşattılar ve ona bir zarar gelmemesi için tüm dikkatlerini sarf ettiler.

Bu hadiseler Müslümanların İslam düşmanı kâfirlere karşı takınmaları gereken tavrı açıkça göstermektedir.

İslam düşmanı kâfirlerin en büyük arzuları İslam'ı tamamen yok etmektir. Onlar, ancak İslam'ı yok edemeyeceklerini anladıklarında veya kendilerini Müslümanlara karşı koruma ihtiyacı duyduklarında ya da fırsat kollayıp Müslümanlara daha büyük bir darbe vurmak için barış antlaşması imzalarlar.

İşte bu yüzden Müslümanlar, hiçbir zaman İslam düşmanı kâfirlerle imzaladıkları antlaşmalara tamamen güvenerek tedbiri elden bırakmamalıdır. Müslümanlar, kâfirlerin niyet ve tabiatlarını unutup böyle antlaşmalara güvenirlerse gafil avlanarak çok büyük zararlar görebilirler.

İslam liderinin ve Müslüman cemaatin bu gerçeği daima göz önünde bulundurması ve aralarında antlaşma da olsa kâfirlere Müslümanlara büyük zarar verecek fırsatları tanımaması gerekir. Özellikle de İslam liderini kolayca yok etme fırsatını... Çünkü kâfirler Müslüman cemaate en büyük zararı Müslüman lideri veya onun seviyesindeki Müslümanları yok ederek verebileceklerini çok iyi bilirler.

ELLİNCİ ÖZELLİK

Müslümanlar Kâfirlere Zayıf Taraflarını Göstermemelidirler:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve Müslümanlar ertesi sene kaza umresi için Mekke'ye girdiklerinde müşrikler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve ashabına bakmak için Darü'n Nedve yanında saf tuttular ve:

"Bakınız! Size Yesrib (Medine) hummasının zayıflatığı bazı kimseler gelmiştir." dediler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mescide girince ridasını sağ pazusu dışarda kalacak şekilde giydi (iztiba yaptı) ve:

"Bugün kuvvet gösterip müşriklere dehşet veren kişiler, Allah'ın rahmetine mazhar olsun." dedi ve sahabelerine "remel" yaparak Kâbe'yi tavaf etmelerini emretti.

Remel; tavafin ilk üç turunda erkeklerin kısa adımlarla, omuzlarını silerek çalımli bir şekilde koşar gibi yürümelerine verilen isimdir.

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve sahabeleri üç tavafta remel yaptılar. Bunu gören Kureyş müşrikleri:

"Bunlar işte o hummanın kendilerini zayıf düşürdüğünü sandığınız kimselerdir. Fakat bakınız ne çevik insanlar!" dediler.

(Bûharî, Müslim, Ebû Davud, Nesei, Tirmizi)

Müslümanlar belli bazı sebeplerden dolayı zayıf düşebilirler. Bunlar doğal sebepler olabileceği gibi fertlerden kaynaklanan sebepler de olabilir.

Müslümanlar, hangi sebepten olursa olsun, zayıf düştüklerinde bunu asla kâfirlere yansıtmamalıdır. Çünkü kâfirler daima Müslümanların zayıf düşecekleri anı kollarlar. Zayıf düştüklerini gördükleri anda da eğer onları yok etme fırsatları varsa bunu asla kaçırmazlar. Zayıf anlarında Müslümanları yok etme fırsatı bulamasalar bile Müslümanların zayıf düşmelerinden dolayı kalplerine sevinç girer.

Ne kadar zayıf olursa olsun, hiçbir Müslüman kâfirlerin sevinmesine sebep olmak veya daha kötüsü onlardan Müslümanlara bir zarar gelmesine vesile olmak istemez.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın kaza umresinde müşriklerin gözünü korkutmak için remel yapması ve bu yüzden müşriklerin Müslümanlardan çekinmeleri bize şunu öğretiyor:

Müslümanların, zaafalarını kâfirlere göstermeyip aksine kuvvet gösterisi yapmaları kâfirleri korkutur ve Müslümanlara zarar vermek için plan yapacakları zaman onları Müslümanların gücünü hesaba katmak zorunda bırakır.

Günümüz devletlerinin askeri tatbikatlar yapmaları ve geçit törenlerinde silahlarını sergilemelerindeki amaçlarından birinin de düşmanlarına korku salmak olduğu unutulmamalıdır.

Müslümanların, kâfirlere güçlü olduklarını göstermeleri birçok savaşı önleyebilir. Çünkü kâfirler, Müslümanlarla savaş yapmak istediklerinde onların basit değil kuvvetli kimseler olduklarını hesaba katarlarsa cesaretleri kırılıp bu işten vazgeçebilirler.

ELLİBİRİNCİ ÖZELLİK

Şüphe Halinde İmtihan Gereklidir:

İslam'a giren kimselerin şüphe uyandıran bir söz söylemedikleri veya hareket yapmadıkları müddetçe, Müslüman kabul edilip haklarında hüsnü niyetle bulunulması gerekir. Fakat İslam'a girmek isteyen veya girdiğini söyleyen, bununla birlikte kendisinden şüphe edilen kişinin bu şüpheyi ortadan kaldırmak için imtihan edilmesi gerekir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın siyretini iyi inceleyen bir kişi, bunun nebevi ve rabbani bir metod olduğunu ve bazı kadınlar Mekke'den Medine'ye hicret ettiklerinde bu metodun uygulandığını açıkça görür.

Mekke'yi terk edip Medine'ye hicret edenler, normalde imanlarını kurtarmak için hicret ederlerdi. Bu yüzden onlar hakkında hüsnü niyet gösterilirdi. Fakat bundan başka amaçlar için de hicret edenler olabileceği ihtimali çıktığı anda o hicret edenlerin imanlarını imtihan etme zorunlu olduğu doğdu.

Örneğin; kadınlar arasında Allah Teâlâ için hicret edenler olabileceği gibi evlenmek için veya casusluk niyetiyle hicret edenler de olabilirdi. İşte böyle bir şüphe söz konusu olduğu için Allah-u Teâlâ Medine'ye hicret eden kadınların imtihan edilmesini emretti ve şöyle buyurdu:

"Ey iman edenler! Mü'min kadınlar size muhacir olarak geldikleri zaman onları imtihan edin. Allah onların imanlarını daha iyi bilir. Eğer mü'min olduklarını anlarsanız, onları kâfirlere döndürmeyin." (Mümtahine: 10)

Aynı şekilde casusluk etmek veya İslam'a zarar vermek niyetiyle İslam'a girdiğinden şüphe edilen herkes mutlaka imtihan edilmeli ve imtihan edilmeden onlardan emin olunmamalıdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Galib b. Abdullah el-Leysi komutasında bir birliği Kadid'teki Mülevvah oğullarına göndermişti. Yolda Haris b. Malik b. Bersa el-Leysi'ye rastladılar ve onu yakaladılar. Haris:

"Ben Müslüman olmak için geldim." deyince Galib b. Abdullah ona:

"Eğer gerçekten Müslüman olmak için gelmişsen bir gün bir gece bağlanmak sana zarar vermez. Yok, eğer bundan başka bir niyetle gelmişsen, biz de sana karşı emniyette olmuş oluruz" dedi ve onu sıkıca bağlayıp bir kişiyi başında nöbetçi bıraktı ve nöbetçiye:

"Biz senin yanına gelinceye kadar onunla kal. Eğer sana üstün gelmeye kalkışursa başını kes." dedi.

Sahabeler, onun gerçekten iman edip etmediğinden emin olamamışlardı. Çünkü o anda yolculuktaydılar ve bu kişi onlara zarar vermek niyetiyle Müslüman olmak için geldiğini söyleyerek onları kandırmış olabilirdi. İşte bu sebeple gerçekten Müslüman olmak için gelip gelmediğinden tam emin olabilmek için sahabeler, Medine'ye dönene kadar onu bağlı tuttular. Medine'de onun gerçekten Müslüman olup olmadığını imtihan ederek anlayabilirlerdi. Gerçekten Müslüman olmamış olsa bile Medine'de Müslümanlar kuvvetli oldukları için kendilerine zarar verme ihtimali çok azdı.

İşte bu hadisede de şüphe söz konusu olduğunda imtihan etmedikçe, kadın olsun erkek olsun hiç kimseye tamamen güvenilmemesi gerektiği açıkça görülmektedir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Zeyd b. Harise komutasındaki bir birliği Cüzam'a doğru gazveye gönderdi. Zeyd ve beraberindekiler bir topluluğu kuşattıkları zaman topluluktan birisi:

"Biz Müslüman bir kavimiz." deyince, Zeyd:

"Öyleyse Ümmü'l Kitab'ı (Fatiha'yı) okuyun." dedi. Bunun üzerine o kişi Fatiha'yı okudu. Zeyd b. Harise:

"Askerlere ilan edin. Yüce Allah şu kavmin içinden çıkıp geldikleri yeri bize haram ve dokunulmaz kılmıştır. Ahdini bozan benden beridir." dedi.

Bu hadisede görülüyor ki; Zeyd tanımadığı ve kâfir olduklarını zannettiği bir topluluğu savaş için kuşatmış, daha sonra o kavim Müslümanlık iddiasında bulununca Zeyd hemen onlara inanmamış ve onları imtihan etmiştir.

Zeyd'in onlardan Fatiha'yı okumalarını istemesinin sebebi; Müslüman olan herkesin mutlaka namaz kılmak ve namaz kıldığında da Fatiha'yı okumak zorunda olduğunu bilmesindendir. Ancak Fatiha'yı okudukları zaman Zeyd onların gerçekten Müslüman olduklarına kanaat getirmiş ve eman vermiştir.

Kâfir devletler içinde İslam'ı hakim kılmak için gizli çalışma yürüten Müslümanların bu olaylardan almaları gereken büyük ders ve ibretler vardır.

Kâfirler gizli çalışan Müslümanlara en büyük darbeyi ancak onların içine bir casus sokarak vurabileceklerini bilirler. Zaten günümüzde ister Müslüman ister kâfir olsun, gizli çalışan teşkilatlara en büyük darbe içlerine karşı tarafça sokulan casuslar vasıtasıyla vurulmaktadır.

Devletler açısından da durum böyledir. İstihbarat teşkilatı güçlü olan devletler, düşmanlarına bu yolla büyük zararlar vererek üstünlük sağlamaktadırlar.

Özellikle daru'l harpte gizli çalışma yapan Müslüman cemaatlerin çok uyanık olmaları, katılan yeni fertlere imtihandan geçirmeden güvenmemeleri gerekir. Cemaate yeni giren Müslümanların da bu meseleyi iyi kavramaları, cemaat tarafından kendilerine fazla güven duyulmadığında üzülmemeleri ve güven sağlayıcı davranışlar gösterip şüphe çekecek davranışlardan kaçınmaları gerekir.

Aynı şekilde, Müslüman cemaat içerisinde bir kişinin imanından şüphe edildiğinde muhakkak bu şüphenin üzerine gidilip gerçeğin ortaya çıkarılması gerekir. Şüpheli kişilerin üstüne gidildiğinde küfürleri ortaya çıkar diyerek onların üstüne gitmekten çekinmek asla caiz değildir. Bilakis bunların üzerine gitmek hem İslam cemaati için hem de büyük ihtimalle bu fertler için hayırlı olur. Çünkü böyle fertler içinde bulundukları küfrü bilmeyebilir ve öğrendikten sonra durumlarını düzeltebilirler.

Şu da unutulmaması gerekir ki; imtihan, şüphe edilen konuya uygun olmalıdır. Yani hangi konuda şüphe ediliyorsa imtihanın da o konuda yapılması gerekir.

ELLİİKİNCİ ÖZELLİK

La ilahe İllallah İslam Alameti Midir?

Sadece Müslümanların yaptığı, söylediği, giydiği veya taktığı şeyler Müslümanlar tarafından tanınmayan bir kişi üzerinde görüldüğünde, küfür gerektiren bir ameli görülmediği müddetçe ona Müslüman muamelesi yapılması gerekir.

Örneğin; yalnız Müslümanların kullandığı bir selam şekli varsa ve bir kişi çıkar da Müslümanları bu selamla selamlarsa Müslümanlar onu tanımasalar bile ona Müslüman muamelesi yapmaları gerekir. Fakat o selam şekli bir zamanlar sadece Müslümanlara aiten daha sonra Müslüman olmayan kişilerin de kullandığı bir söz haline gelmişse o zaman Müslümanlar bu selamı veren tanımadıkları kişilere Müslüman muamelesi yapamazlar.

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

" Ey iman edenler! Allah yolunda savaşa çıktığınız zaman iyi anlayın, dinleyin. Size selam verene, dünya hayatının geçici menfaatine göz dikerek "Sen mü'min değilsin." demeyin. Çünkü Allah katında sayısız ganimetler vardır. Önceden siz de böyle iken Allah size lütfetti. O halde iyi anlayıp dinleyin! Şüphesiz Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır." (Nisa: 94)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanında insanlar manasını bilerek söyledikleri için "Lâ ilâhe illallah" sözü İslam alametiydi. Fakat bugün, İslam'a girmenin ilk adımı olan "Lâ ilâhe illallah" sözü, manası anlaşılmadığı için Müslüman-kâfir herkes tarafından söylenmektedir.

İşte bu noktada kişi şöyle düşünebilir:

"Bir zamanlar kişilerin söylediği zaman Müslüman kabul edildiği ve İslam alameti olan bu kelime, artık hem Müslümanlar hem de kâfirler tarafından kullanıldığı için İslam alameti olmaktan çıkmıştır. Bu yüzden, sırf bu kelimeyi söyledikleri için tanımadığımız kimselere Müslüman muamelesi yapamayız."

Acaba bu doğru bir düşünce midir?

300 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Lâ ilâhe illallah" sözü diğer İslam alametlerinden farklıdır. Bu söz sadece bir alamet olmaktan öte, Allah Teâlâ'dan başka ibadet edilen bütün varlıkları reddedip bütün kulluğu Allah-u Teâlâ'ya has kılmayı ifade eden bir sözdür. Bu sözü tanımadığımız, küfrünü bilmediğimiz bir kişi söylediği zaman manasını bilmeden söylemiş olabileceğine dair çok büyük bir şüphe olsa dahi o anda açık bir küfrünü görmüyorsak malına ve canına dokunmamamız gerekir.

Daha sonra eğer fırsat varsa kişinin bu kelimeyi bilerek mi yoksa bilmeyerek mi söylediğini imtihan ederek ortaya çıkarmamız ve sonuçta, eğer bilerek söylüyorsa Müslüman; bilmeden söylüyorsa kâfir hükmü vermemiz gerekir.

Bilmeyerek ne kadar söylenirse söylensin bu söz insana hiç bir fayda vermez. Bu söz, ancak manasını bilerek söyleyip hayatını buna göre düzenleyen kimselere fayda verir.

Burada "Lâ ilâhe illallah" sözünü söyleyen ve açık bir küfrü görülme-yen kişinin Müslüman kabul edilmesinden kasıt; "Lâ ilâhe illallah" diyen herkesi hiç imtihan etmeden Müslüman kabul etmek, ona Müslümanlara ait bütün hakları vermek demek değildir.

Burada kastedilen; bu sözü bilerek ve inanarak söyleyip söylemediğini anlayıncaya kadar onun canına ve malına dokunmamaktır.

Yoksa şayet bu sözü söyleyen bir kişi hakkında o sözü gerçekten bile-rek söyleyip söylemediği konusunda şüphe varsa imtihan edip gerçek durumunu öğrenene kadar diğer Müslümanlara verilen; arkasında namaz kılmak, kestiğini yemek, tam güvenmek gibi haklar ona verilmemelidir.

Bu sözü söyleyenin malına ve canına dokunulmamasının sebebi ise, bu konuda çok fazla ve sahih deliller olmasındandır. Bu deliller şüphe olsa bile "Lâ ilâhe illallah" diyenlerin canına ve malına dokunulmasını açık bir küfrünü görünceye kadar kesin olarak yasaklamaktadır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyuruyor:

"İnsanlarla "Lâ ilâhe illallah Muhammedun Rasûlullah"a şehadet edinceye kadar savaşmakla emrolundum. Kim buna şehadet ederse, İslâm'ın hakkı müstesna, kanı ve malı bana haram olur. Onun hesabı Allah'a aittir." (Bûharî, Müslim)

Bu hadis; aksine bir inanç, söz veya amelde bulunmadıkça tevhid ke-limesini söyleyen kişinin (haddi gerektiren suçlar müstesna) can ve malı-na dokunmayı yasaklamaktadır.

Zühre oğullarının antlaşmalı dostu olan ve Bedir'de hazır bulunan Kindeli Mikdad b. Amr'dan şöyle rivayet edilmiştir:

Ben bir kere Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e:

"Ya Rasûlallah! Şöyle bir mesele hakkında ne dersiniz? Ben kâfirlerden bir kişi ile karşılaşıp vuruşsam, o da benim iki elimden birini kılıcıyla vurup koparsa, sonra benden kaçıp bir ağacın arkasına gizlense ve: "Ben Allah için Müslüman oldum. Lâ ilâhe illallah." dese, ben onu tevhidi söyledikten sonra öldürebilir miyim?" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır, onu öldürme!" buyurdu. Ben:

"Ya Rasûlallah! O, iki elimden birisini kesti, kopardı ve tevhid kelimesini elimi kopardıktan sonra söyledi." dedim. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Sakin öldürme! Eğer öldürürsen o, senin onu öldürmezden evvelki halinde, sen de onun tevhid kelimesini söylemezden önceki durumunda olursun." (Bûharî, Müslim)

Bu hadiste de açıkça görüldüğü gibi kişinin bu kelimeyi öldürülmekten korktuğu için söylediğinden şüphe edilse bile imtihan edip gerçek durumunu öğrenmedikçe canına ve malına dokunulmaması gerekir. Buna göre; korktuğundan şüphe edildiğinde imtihan gerekiyorsa, manasını bilip bilmemesi konusundaki şüphede de imtihan gerekir.

Usame b. Zeyd (*radiyallahu anh*) 'dan şöyle rivayet edilmiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bizi Hurka üzerine cihada göndermişti. Sabah vakti düşmanla karşılaştık, onları yendik. Ensardan bir mücahidle birlikte Fezarilerden bir kişiye rastladık. Fezari bizi görünce:

"Lâ ilâhe illallah." dedi. Bunun üzerine ensari arkadaşım çekildi. Fakat ben kargımı Fezariye sapladım ve onu öldürdüm. Medine'ye geldiğimizde bu olay Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e erişmiş. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu duyunca bana:

"Ey Usame! O adamı "Lâ ilâhe illallah" dedikten sonra niçin öldürdün?" diye sordu. Ben de:

"O ölmekten korktuğu için söyledi." dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise:

"Onu niçin öldürdün?" سوالini hiç durmadan tekrar ediyordu. Usame:

"Nihayet ben, keşke şu an Müslüman olsaydım temennisinde bulundum" demiştir. (Bûharî, Müslim)

Sonuç olarak; üzerinde küfür alameti olmayan tanımadığımız bir kişi tevhid kelimesini söylediğinde bu kelimenin manasını bilip bilmediğinden şüphelenilse ve hatta manasını bilmeme ihtimali çok yüksek bile olsa malına ve canına dokunulmamalıdır. Fakat daha önce de belirtildiği gibi şüpheyi kaldırmak için bu kişinin ilk fırsatta imtihan edilmesi gerekir.

Fırsat verme imkânı var olduğu halde böyle bir kişiyi: "Büyük ihtimalle Lâ ilâhe illallah'ın manasını bilmiyordur." diye imtihan etmeden öldürmek hatadır. Fakat hatalı da olsalar bu görüşleri sebebiyle bu kişileri tekfir etmez ve had cezası uygulamayız.

Şayet bir beldede yaşayan kişilerin "Lâ ilâhe illallah" sözünün manasını bilmediklerinden veya başka mana vererek söylediklerinden yüzde yüz emin olunursa o beldede "Lâ ilâhe illallah" sözü İslam alameti olmaktan çıkar. Bu beldelerdeki insanlar "Lâ ilâhe illallah" deseler bile emin olunca kadar onlara Müslüman muamelesi yapılmaz.

Örneğin; bugünkü Irak Yahudileri, tevhid kelimesi "Lâ ilâhe illallah"ı ve Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Allah-u Teâlâ'nın rasulü olduğunu kabul edip söylemektedirler. Fakat onlar Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın kendileri için değil yalnız Araplar için geldiğini iddia etmektedirler.

İşte böyle kişiler "Lâ ilâhe illallah Muhammed'un Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)" deseler bile gerçek manasıyla söyleyip "Yahudilikten ayrıldım ve İslam'a girdim." demedikçe Müslüman olarak kabul edilmezler.

Düşmanın daha önceden de bu kelimeyi söylediği biliniyorsa sıcak savaşta sadece bu sözü söylemeleri sapık inançlarından döndüklerini göstermez. "Lâ ilâhe illallah" diyen kişi: "Sizin inandığınız gibi inanıyorum." demedikçe veya bu sözün manasını açık olarak söylemedikçe bu sözüne itibar edilmez ve öldürülmesinde de bir sorumluluk yoktur. Tabii bu, ancak fırsat verme imkânı olmadığı zaman geçerlidir. Fırsat verme imkânı varsa sıcak savaşta dahi olsa onu öldürmeyip söylediği sözün manasını açıklamasını beklemek veya manasını bilmeden söylemiş olsa da öldürmeyip ona İslam'ı anlatmak daha uygun olur.

ELLİÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Mute Savaşı Müslümanlar Açısından Büyük Bir Zaferdir:

Mute Savaşı'nda Müslümanlar, istedikleri zafere ulaşamamış ve intikamlarını alamamış olsalar bile yine de bu savaş Müslümanlar için büyük bir zafer olmuştur.

Bütün Araplar Müslümanların bu cesaret ve gözü pekliklerinden dehşete düştüler. Böylece bu savaş, Müslümanlar lehine büyük bir propaganda malzemesi oldu. Çünkü Rumlar, o devirde yeryüzündeki en kuvvetli orduya sahiptiler. Onlar adeta zamanımızın en büyük süper gücü gibiydiler.

Araplar, bu güce karşı gelmenin yok olmak ya da intihar etmek manasına geleceğine inanıyorlardı.

Müslümanlar üç bin askerden oluşan küçük bir orduyla, iki yüz bin askerden oluşan Rum ordusuyla savaşmış ve çok az bir kayıpla dönmüşlerdi. İşte bu olay Arapları dehşete ve derin bir hayrete düşürdü. Müslümanlar hakkındaki düşünce ve görüşlerini değiştirdi.

Artık Araplar, Müslümanların alışageldikleri kimselere benzemediklerini, onlara muhakkak manevi bir kuvvetin yardım ettiğini ve onların hak üzere olduklarını düşünmeye başladılar.

Bu savaştan sonra Müslümanların en azılı düşmanları olan ve aralıklar halinde sürekli saldıran Arap kabilelerinden; Beni Süleym, Eşca, Gatafan, Zibyan, Fezari ve buna benzer birçok kabile Müslüman oldular. Bu savaş Rumlarla yapılan savaşların bir başlangıcı oldu. Müslümanlar bu savaş vasıtasıyla Rumların kuvvetlerini ve savaş taktiklerini öğrendiler. Yine bu savaş, Rum diyarlarının ve onlar gibi uzakta olan diğer ülkelerin fethi için bir başlangıç oldu.

ELLİDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Allah-u Teâlâ Yolunda Cihad, İmanın Pratik Göstergesidir:

Mute Savaşı'nda sancağı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emri gereği önce Zeyd b. Harise (*radiyallahu anh*) , onun şehit düşmesi üzerine Cafer b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) , onun da şehit düşmesi üzerine Abdullah b. Revaha (*radiyallahu anh*) aldı. Abdullah b. Revaha (*radiyallahu anh*) sancağı aldığı anda önce düşmanın içine dalıp dalmamakta tereddüt etti. Sonra nefsinin kınadı ve düşman içine daldı ve o da şehit oldu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bu üç komutandan haber verirken şöyle dedi:

"Rüyamda onlar, altın tahtlar üzerinde cennette bana geldiler. Abdullah b. Revaha'nın tahtında iki arkadaşının tahtlarından farklı olarak bir eğrilik gördüm." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Bu nedendir?" diye sorulduğunda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O ikisi yürüdüler. Abdullah ise biraz tereddüt geçirdi, sonra yürüdü." buyurdu.

Allah yolundaki cihadda bir anlık bir tereddüt dahi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın sahabesi ve şairi olan Abdullah'ın Allah-u Teâlâ katındaki kıymetini düşürmüştür. Abdullah (*radiyallahu anhu*) 'un durumu böyle ise; sırf dünya hayatını kazanmak veya onu kaybetmemek için Allah-u Teâlâ yolunda savaşa gitmeyen veya gittiği halde savaştan kaçan kişinin Allah-u Teâlâ katındaki durumu acaba nasıl olur? Elbette böyle kimselerin Allah-u Teâlâ katında zerre kadar kıymetleri yoktur.

Dünyanın her yerine tağutların hakim olduğu şu günümüzde, Allah-u Teâlâ'nın dinini hakim kılmak için cihad etmek her Müslümana farzı ayndır. Allah-u Teâlâ'nın şeriatini hakim kılmak için tüm güçle çalışmak gerekirken bunu terk edip sırf dünyayı kazanmak, daha rahat ve konforlu bir yaşam seviyesi elde etmek için çalışmak ve bununla birlikte Müslümanlık iddiasında bulunmak, elbette gerçek imanla bağdaşacak bir şey değildir. İman kalplerine gerçekten yerleşen kişiler böyle yapmazlar.

Gerçek iman sahiplerinin imanlarını pratik hayatlarında göstermeleri gerekir. Gerçek imanın ilk tezahürü ise, Allah-u Teâlâ'nın şeriatini tekrar yeryüzünde hakim kılabilmek için var güçle çalışmaktır.

Cihad, imanın pratik tercümanıdır. Bu olmadıkça iman iddiası boş ve geçersizdir.

ELLİBEŞİNCİ ÖZELLİK

Göreve En Uygun Kişiyi Ancak Lider Tayin Eder:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kudaalılardan bir topluluğun Medine'yi kuşatmak üzere toplandıklarını haber alınca Amr b. As'ı muhacir ve ensardan üç yüz kişilik bir birliğin başına geçirip onların üzerine gönderdi. Buna Zatü's-Selasil seriyyesi denir.

Düşmana yaklaştıkları zaman Amr b. As'a onların çok kalabalık bir topluluk oldukları haberi geldi. Bunun üzerine Amr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber gönderip yardım istedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de başlarına Ebû Ubeyde b. Cerrah'ı geçirdiği, içlerinde Ebû Bekir ve Ömer'in de bulunduğu muhacirler ve ensarın ileri gelenlerinden iki yüz kişilik bir birliği onlara yardıma gönderdi. Ebû Ubeyde'ye de Amr'a katılmasını ve birlik ve beraberlik içinde olup ihtilaf etmemelerini emretti.

Yardımcı kuvvet vardığında namaz vakti girmişti. Ebû Ubeyde insanlara imam olmak istedi. Bunun üzerine Amr:

"Sen bana yardımcı olarak gönderildin. Başkomutan benim. Sen bana imamlık yapmaya yetkili değilsin." dedi. Bunun üzerine Ubeyde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in: **"İhtilaf etmeyin!"** emrini hatırlayıp Amr'a itaat etti. Amr b. As hem insanlara namaz kıldırıyor hem de ordunun komutanlığını yapıyordu. Sonunda Müslümanlar düşmanlarını dağıtarak kaçırtılar ve Medine'ye döndüler.

Amr b. As şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , içinde Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ve Ömer (*radiyallahu anh*) 'un bulunduğu bir orduya beni komutan tayin edince kendi kendime:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in katında değerim olmasaydı, beni Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ve Ömer (*radiyallahu anh*) 'un başına komutan tayin etmezdi." dedim. Medine'ye döndüğüm zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önüne oturup:

"Ey Allah'ın Rasulü! Halkın sana en sevgilisi hangisidir?" diye sordum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Aişe'dir." buyurdu. Ben:

"Erkeklerden kimdir?" diye sordum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Aişe'nin babasıdır." buyurdu.

"Sonra kimdir?" dedim.

"Ömer'dir" buyurdu.

"Sonra kimdir?" diye sordum. Bana birkaç kişinin ismini daha saydı. Ben de kendi kendime:

"Bir daha bu soruyu sormayacağım." dedim. Diğer bir rivayette:

"Beni en sonda zikretmesinden korktuğum için sustum." dediği zikredilmiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) İslam toplumunun temelini teşkil edecek ilk neslini o kadar güzel eğitti ki, bu nesil daha sonra ortaya çıkan büyük sorunları ve problemleri kolayca bertaraf etti ve İslam'a yeni giren kimselerin İslam toplumuna hızlı bir şekilde adapte olmalarını sağladı.

İslam'a yeni giren Müslümanlar, bazı konularda eski Müslümanlardan daha yetenekli olabilirler. Dolayısıyla bu kişilere yeteneklerinden dolayı bazı görevler verilebilir. Hatta görev gereği eski Müslümanlar yeni Müslümanların emri altına da verilebilir.

İşte böyle durumlarda eski Müslümanlar hiçbir zaman; "Bu kişiler daha yeni Müslüman oldu. Biz onlardan daha eskiyiz. Onlar bizim üzerimize nasıl emir olabilir?" dememeli ve genel liderin görevlendirdiği kişilere güvenip emirlerine itaat etmelidirler. İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ilk yetiştirdiği nesil böyle idi.

Daha üç ay önce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Habeşistan'a gönderdiği elçiyi öldürmek isteyen, ancak daha sonra Müslüman olan Amr b. As, savaş konusundaki yeteneğinden dolayı genel emir Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tarafından bir Müslüman birliğe komutan tayin edilmiş; buna karşılık yaklaşık yirmi yıl önce İslam'a bağlanmanın en zor olduğu günlerde her şeyini feda ederek Müslüman olan Ebû Bekir, Ubeyde, Ömer (*radiyallahu anhu*) gibi sahabeler de onun emri altına verilmişti. Ama o sahabeler buna asla itiraz etmediler. Çünkü onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e o kadar güveniyorlardı ki, onun görev için en uygun kişiyi seçeceğinden bir an olsun şüphe etmiyorlardı.

Onlar hikmetini kavrayamasalar ve nefislerine ağır gelse bile genel emirin tayin ettiği kişilere itirazsız itaat etmeleri gerektiğini biliyorlardı.

İşte İslam toplumunun temelini oluşturacak olan ilk topluluk böyle yetiştirilmelidir. Bu topluluk, ileride İslam toplumunun içine yeni fertler girebileceğini ve bu yeni Müslümanların üstün yeteneklerinden dolayı onlardan daha üstün konumlara getirilebileceğini; hatta bu kişilerin kendilerine lider dahi olabileceklerini idrak edebilecek seviyede olmalıdırlar.

Bu topluluk, İslam'ın ve Müslümanların maslahatını kendi maslahatlarından üstün tutup nefsin çok istediği liderlik arzusunu Allah-u Teâlâ için bir kenara atabilecek seviyeye getirilmelidir. Tıpkı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yetiştirdiği ilk sahabe nesli gibi...

Ayrıca Müslümanlar, kâfirler içindeki üstün yetenekli kimselerin Müslüman olmaları için çok gayret sarf etmelidirler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyuruyor:

"Siz insanları madenler gibi bulursunuz. İnsanların cahiliye devrinde hayırlı olanları, dini emirleri anlayıp amel ettikçe İslam devrinde de hayırlıdırlar. Sizin İslam'a karşı en şerli görüşükleriniz iman ettiklerinde en hayırlınız olabilir."

(Bûharî, Müslim)

Müslümanlar, değerli madenler gibi olan kişilerin Müslüman olmalarına daha çok önem vermeli ve Müslüman olduklarında onları hak ettikleri mevkilere getirmelidirler. Tıpkı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Halid b. Velid ve Amr b. As'ın Müslüman olmalarını çok istemesi ve Müslüman olduklarında onları hak ettikleri komutanlık mevkisine getirmesi gibi...

Bu hadiseden alınması gereken diğer bir ders de şudur:

Her yeni doğan İslam cemaatinin başlangıçta sayısı az olur. Fakat daha sonra bu sayı birden artabilir. Elbette sayının artmasıyla birlikte cemaat içindeki yetenekli kişilerin sayısı da artar. Bazen yeni kişilerin bazı yetenekleri eskilerden daha üstün de olabilir.

İşte bu noktada İslam cemaatinin menfaatini her şeyden üstün tutan İslam lideri, cemaate önceden giren fertler İslam'a ilk girme faziletine sahip ve takva bakımından yeni giren Müslümanlardan daha üstün olsalar da daha üstün yeteneklere sahip yeni Müslümanları eskilerden daha üstün bir mevkiye getirebilir veya onları daha üstün tutabilir.

Eğer eski fertler, Allah-u Teâlâ'nın dininin üstün gelmesini isteyen ve İslam'ın menfaatini her şeyden üstün tutan ihlâslı kişilerse liderin bu kararına saygı duymak, onun emir tayin ettiği kişilere itaat etmek ve cemaatte kırınlık, düzensizlik veya fitne meydana getirebilecek hareketlerden kaçınmak zorundadırlar.

Yine gerektiğinde nefsin en büyük arzularından olan lider olma arzusu Allah-u Teâlâ için yenmeleri ve kendisine bu yetki verilmediği için liderini suçlamaları gerekir. Aslında ihlâslı Müslümanlara düşen; kendi üstün konumunu kaybetme pahasına da olsa cemaatin menfaatini düşünererek liderin fark edemediği yetenekli fertleri lidere bildirmektir.

Bunun yanında, İslam'a yeni giren kişiler de bazı özellik veya yeteneklerinden dolayı belli konumlara getirilerek eski Müslümanlardan daha üstün tutulduklarında şımarmamalı ve hiçbir zaman eskilerin fazilet ve değerini göz ardı etmemelidirler. İşte bu konuda yanlış düşünen Amr b. As'a Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) büyük bir ders vermiştir. Zaten Amr b. As da sonradan yaptığı hatanın farkına varmıştır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in kendisine verdiği dersi bizzat rivayet etmesi bize bunu göstermektedir.

Şunu da unutmamak gerekir ki; liderin bir ferdi ifa ettiği görevden dolayı üstün ve kendisine yakın tutması, o ferdin takva bakımından da diğer fertlerden üstün olduğuna delil değildir. Allah-u Teâlâ katında düşük görevlerde bulunan bir kişinin üstün görevlerde bulunan birçok kişiden daha değerli olabileceğini de unutmamak gerekir.

Burada değinilmesi gereken önemli bir noktaya değinmeden geçemeyeceğiz.

İslam cemaatine daha önce girmiş olan fertlerin kapasiteleri düşük, yeni giren Müslümanların kapasiteleri ise daha üstün olabilir. Bu yüzden başlangıçta üstün kapasiteli fertler olmadığı için dar kapasiteli kimselere görevler yüklenebilir. Fakat İslam cemaatine daha kapasiteli ve üstün vasıflı kimseler girince en büyük hedefi İslam cemaatinin ilerlemesi olan Müslüman lider; elbette yetenekli kişileri daha üstün tutacak, kendisine daha çok yaklaştıracak ve onlara daha çok değer verecektir.

İşte bundan dolayı daha önce Müslüman olmuş fakat imanları zayıf olan kimselerin kalbine şeytan girebilir. Hatta şeytan, bu gibi kimselerin lidere karşı güvensizlik duymalarına, onun hakkında kötü düşüncelerine ve ona karşı tavır almalarına da sebep olabilir. Hâlbuki imanı sağlam olan kişinin her şeyden önce liderine karşı güveninin sağlam olması gerekir. Sağlam imanlı fert, göreve kimin daha layık olduğunu, kimin yaklaştırılması, kimin yaklaştırılmaması gerektiğini ve hangi hareketin yapılmasının cemaate daha çok fayda sağlayacağını liderin daha iyi bildiğine inanmalıdır.

İslam davasında samimi olan kişi mevki ve şöhret peşinde değil Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazandıracak ameller peşinde koşar, nefsinin arzularını yenerek gücü nisbetinde İslam için çalışır ve şeytanın lidere duyduğu güvenini sarsmasına izin vermez.

Böyle yapan kişi mevki bakımından üstün olmazsa bile Allah-u Teâlâ katında değer bakımından birçok Müslümandan daha üstün bir konuma ulaşır. Müslümanların, önemli olanın Allah-u Teâlâ katındaki değer olduğunu asla unutmamaları gerekir.

ELLİALTINCI ÖZELLİK

İslam'da Antlaşmaya Riayet Şartları:

Müslümanlar her zaman ahitlerine sadık olmuşlardır. Çünkü bu, imanın bir gereğidir. Müslümanların en düşüğü dahi bir ahit verse, isterse bu ahit kâfirlere verilmiş olsun bütün Müslümanların bu ahde uymaları gerekir. Bununla birlikte Müslümanlarla ahit yapan kâfir bir fert veya topluluk bu ahdi bozarsa Müslümanların er veya geç onlara gereken cezayı vermeleri gerekir.

Müslaman devlet, düşmanlarına karşı yanında yer alan ve kendisiyle ittifak yapan devletleri, müşrik olsalar dahi, gelebilecek herhangi bir saldırı durumunda korumak, desteklemek ve onlara yardım etmek zorundadır. Şayet Müslümanların yanında yer alan müşriklere Müslümanların antlaşma yaptığı diğer bir kâfir topluluk saldırırsa, o kâfir topluluk bu tutumuyla Müslümanlarla yaptığı antlaşmayı bozmuş sayılır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kureyş müşrikleri ile antlaşma yaptığı Huzaa kabilesi Müslümanların yanında; Beni Bekir kabilesi ise Kureyş'in yanında yer almıştı. Daha sonra Beni Bekir kabilesi Huzaa kabilesine saldırdı ve Kureyş de onlara yardım etti. Bu haber Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ulaştınca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bunu Hudeybiye Antlaşması'nın ihlali olarak kabul edip Mekke üzerine yürüdü.

Bir antlaşmanın bozulması için ille de bütün antlaşmalılardan tek tek antlaşmayı ihlal etmeleri gerekmez. Antlaşma yapan taraflardan herhangi birine ait bir grup veya ferдин antlaşma maddelerini ihlal etmesi ve diğerlerinin de bildikleri halde buna ses çıkarmamaları, onların hepsinin antlaşmayı ihlal ettikleri anlamına gelir. Çünkü Beni Bekir'in hepsi Huzaa'ya saldırmamış ve Kureyş'in hepsi de onlara destek vermemişti. Ama olayı bildikleri halde ses çıkarmamış, ona engel olmamışlardı. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara tek tek antlaşmayı bozup bozmadıklarını sormadı. Ayırt etmeden hepsine birden savaş ilan etti.

Kureyş'in antlaşmayı bozması üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hiç haber vermeden Mekke üzerine yürümesi gösteriyor ki; Müslümanlarla antlaşma yapan bir topluluk antlaşmayı ihlal ettiğind Müslümanların haber vermeden saldırı yapmaları caizdir.

Daha önce İslam tebliğ edildiği halde kabul etmeyen topluluklara da haber vermeden baskın yapılabilir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in gönderdiği seriyyelerde bu konuda birçok örnek görmek mümkündür.

ELLİYEDİNCİ ÖZELLİK

İman Kalbe Yerleşince Vela

Yalnız Allah-u Teâlâ'ya, Rasule Ve Mü'minlere Olur:

Hudeybiye Antlaşması yapıldığında Huzaa kabilesi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in tarafına; Beni Bekir kabilesi de Kureyş tarafına geçmişti. H. 8. yılında beni Bekir kabilesi Huzaa kabilesine saldırdı. Kureyş de Beni Bekir kabilesine yardım etti. Fakat daha sonra Kureyşliler yaptıkları işe pişman oldular ve yaptıkları hatayı düzeltebilmek için Ebû Süfyan'ı Medine'ye gönderdiler.

Ebû Süfyan Medine'ye geldiğinde önce kızı Ümmü Habibe'nin evine gitti. Orada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yatağının üzerine oturmak istediğinde kızı o yatağı çekip katladı. Bunun üzerine Ebû Süfyan:

"Ey kızım! Bilmiyorum, acaba beni mi o yatağa çok gördün, yoksa onu mu bana çok gördün?" dedi. Kızı da:

"Hayır bilakis o, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yatağıdır. Sen ise necis, müşrik bir adamsın. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yatağının üzerine oturmanı istemedim." dedi. Bunun üzerine Ebû Süfyan:

"Vallahi ey kızım! Benden sonra sana kötülük gelmiş." dedi.

310 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dönemindeki Araplar özellikle kabile reislerine, çocuklar ve hanımlar da aile reisi erkeğe karşı çok saygılı davranırlardı. Ümmü Habibe'nin daha önceleri son derece saygılı olduğu, belki de çok sevdiği babasına karşı böyle bir harekette bulunması Arap adetlerine göre büyük bir saygısızlıktı. İşte bu yüzden Ebû Süfyan kızının bu hareketi karşısında çok şaşırды ve: "Benden sonra sana kötülük isabet etmiş." dedi.

Ebû Süfyan ve onun gibi düşünenler gerçek iman kalplerine yerleştiği zaman şahıslarda ne gibi değişiklikler yapabileceğini kavrayamazlar. Çünkü bu, ancak kalplerine imanı yerleştiren kişilerin hissedebileceği bir şeydir. İman kalbe yerleştiğinde artık bütün düşünce ve hareketler bu imanın gerektirdiği şekilde biçimlenir. Artık bu imanın dışındaki düşünce, adet ve geleneklerin bir kıymeti kalmaz. Bundan sonra bu imanın verdiği ölçü ve gerektirdiği şeyler doğru; bunun dışındaki bütün ölçüler ve amel-ler ise sapık olarak görülmeye başlanır.

Müslüman fertler arasında kimin münafık, kimin gerçek mü'min olduğunu ayırt eden en dakik ve pratik ölçü; şahısların kâfirlere vela gösterip göstermemesidir. Münafıkların en ayırt edici özellikleri, Kur'an-ı Kerim'de de defalarca anlatıldığı gibi kâfirlere vela göstermeleridir. Müslüman olduğunu iddia ettiği halde, en yakın akrabası bile olsa kâfirlere vela gösteren kişi münafıktan başkası olamaz. İşte bu yüzden kâfirlere vela gösterilmesi gerçek mü'min ile iman iddiasında bulunan münafığı ayırt eden en önemli ölçüdür.

ELLİSEKİZİNCİ ÖZELLİK

Lider Ve Fertlerin

Uyanıklığı Planın Başarı Sebebidir:

Kureyş kabilesi, Huzaa'ya karşı Beni Bekir kabilesine yardım etmekle Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le yapmış olduğu antlaşmayı ihlal etmiş olduğunu anlayınca, önde gelen liderlerinden Ebû Süfyan durumu düzeltmek için Medine'ye gitti. Ebû Süfyan, Huzaa'nın başına gelenler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ulaşmadan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le konuşmak istiyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına vardığında hem Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e olayın ulaşıp ulaşmadığını hem de eğer olay ulaştıysa Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu konudaki tavrının ne olacağını öğrenmek için ağzından laf almaya çalıştı. Öncelikle olayın Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ulaşmadığını farz ederek ondan antlaşmayı uzatmasını istedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ebû Süfyan'a Huzaa olayından haberdar olduğunu bildirseydi, Mekke'yi kansız bir şekilde fethetme planı suya düşecekti. Hâlbuki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekke'yi en az zaiyatla fethetmek istiyordu. Mekke'ye gidişini kâfirlerden gizlemek için her türlü tedbiri almasının sebebi buydu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebû Süfyan'a, Kureyş'e kızgın olduğunu, onların üzerine yürüyeceğini hissettirmek istemiyordu. Fakat yarın Mekke üzerine yürüdüğünde Kureyş müşriklerinin kendisine karşı kullanacakları antlaşmayı uzatma kozunu da Ebû Süfyan'a vermek istemiyordu. Bu yüzden antlaşmayı uzatmak istediğini söyleyen Ebû Süfyan'a çok dakik bir soruyla cevap verdi:

"Yoksa siz antlaşmayı bozacak bir şey mi yaptınız?" Ebû Süfyan:

"Hayır!" deyince:

"Öyleyse biz eski antlaşmamızın üzerindeyiz" diyerek antlaşmayı uzatmaya bir gerek olmadığını ifade etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gibi diğer Müslümanlar da Huzaa'nın haberinin Medine'ye ulaşmış olduğunu Ebû Süfyan'a hissettirmediler. Bu dikkatli tutum sayesinde, Ebû Süfyan ve Kureyş müşrikleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın üzerlerine saldıracağına dair bir çıkarım yapamadılar ve bu yüzden savaş için gerekli hazırlığı yapamadan gafil avlandılar.

Bu ve alınan diğer tedbirler sayesinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kureyş müşriklerinin haberi olmadan Mekke önlerine kadar ilerledi ve çok güzel bir hamle ile çok az kan dökerek Mekke'yi fethetti.

Bu olayda Müslüman lidere ve Müslümanlara önemli dersler vardır. Müslümanlar yapmış oldukları planları düşmanlarından gizleyebilmek için ellerinden gelen gayreti göstermeli ve bu konuda hiçbir tedbiri ihmal etmemelidirler.

ELLİDOKUZUNCU ÖZELLİK

Lidere Yakın Olan Kişilerin Görevi:

Lidere yakın olan kişilerin idare konusunda ona destek ve yardımcı olabilmeleri için lideri çok iyi tanımaları gerekir. Liderden uzak olan kişiler onu iyi tanıyamayabilirler ve bu yüzden onun yaptığı bazı hareketleri yanlış anlayarak hakkında suizan edebilirler ve hatta liderin hoşlanmayacağı hareketlerde bulunabilirler.

312 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Sonuç olarak lider ile fertler arasında hiç de hoş olmayan bir ilişki doğabilir. Liderin her ferde tek tek kendini tanıtmaya ve kendisine karşı nasıl davranılması gerektiğini anlatmaya vakti ve fırsatı olmayabilir. İşte bu konuda lidere yakın olan ve onu iyi tanıyan fertlere büyük sorumluluk düşmektedir.

Müslüman ferdin başına gelebilecek en büyük imtihan, lideri ile arasındaki güven bağının zedelenmesidir. Müslüman fert, liderinin kendisi hakkında iyi düşünmediğini hissettiğinde buna çok üzülməsi ve liderinin böyle düşünmesine sebep olan yanlış veya hatalarını düzeltmek için elinden geleni yapması gerekir.

Güvenin ön plana çıktığı durumlarda lider ile fert arasındaki bağın kuvvetli olması daha da önem kazanır. Örneğin; gizlilik döneminde veya kâfirlerin hakim olduğu topraklarda, İslâm'ı hakim kılmak için çalışan bir İslami cemaatte, lider ile fertler arasındaki güven bağı daha da önemlidir. Çünkü böyle bir toplulukta lider, ancak güvendiği fertlerle hareket edebilir ve güvendiği fertler ne kadar fazla olursa hareket sahasını da o derece genişletebilir; dolayısıyla hedefe de o derece yaklaşmış olur.

Bu dönemlerde İslam cemaatini en çok yıpratacak unsurların başında lider ile fertler arasındaki güvensizlik duyguları gelir.

İşte bu yüzden böyle dönemlerde kâfirler, cemaat lideri ile fertlerinin arasını açabilmek için değişik hileler kullanırlar ve Müslüman lidere iftiralar atarak fertleri ondan soğutmaya çalışırlar.

Bu dönemlerde lider ile fertler arasındaki güvensizlik ve antlaşmazlığı gidermede liderin itibar edip güvendiği, ona yakın olan ve onu iyi tanıyan fertlere çok büyük sorumluluk düşer. Şayet bu fertler lider ile fertlerin arasını düzeltmek için gereken gayreti gösterirlerse İslam davasına en büyük yardımı yapmış olurlar. Fakat üzerine düşeni yapmayıp lider ile fertler arasındaki bağların zayıflayıp çözülmesine göz yumacak olurlarsa, cemaatin parçalanmasında en büyük rolü oynamış olurlar.

Lidere yakın olan fertlerin lider ile aralarında olan bağları kuvvetlendirmek ve ihtilaf çıkmasına meydan vermemek için onu sevindiren ve kızdıran, hoşuna giden ve gitmeyen sözleri, amelleri ve karakterleri tespit edip lidere buna göre davranmaları ve lider ile diğer fertler arasındaki bağları kuvvetlendirmek için liderin bu konulardaki tutumlarını diğer fertlere de yaymaları gerekir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hayatına baktığımızda ona yakın olan sahabelerin bu konulara çok dikkat ettikleri görülür.

Örneğin; Mekke fethinden önce Ebû Süfyan, Hudeybiye Antlaşması'nı uzatmak için Medine'ye geldiğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den olumlu bir cevap alamamış, tek tek onun yakın adamları olan Ebû Bekir, Ömer, Osman, Ali ve Sa'd b. Ubade'ye giderek onlardan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) katında kendisine şefaathçi olmalarını istemiştir. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i çok iyi tanıyan bu sahabeler, onun böyle bir hareketten hiç hoşlanmayacağını hissettikleri için bundan kaçındılar.

Lider ile fertlerin arasını bulmaya dair en güzel örnek ise, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke'ye gidişinde yaşanan hadisedir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke üzerine yürürken yolda amcasının oğlu Ebû Süfyan b. Haris ile halasının oğlu Abdullah b. Ebi Umeyye ile karşılaştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlardan, daha önce gördüğü eziyet ve hicivlerden dolayı yüz çevirdi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in nelerden hoşlandığını ve ne-leri geri çevirmeyeceğini çok iyi bilen Ali (*radiyallahu anh*) , Ebû Süfyan'a:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına ön tarafından varıp, ona kardeşlerinin Yusuf (aleyhisselam)'a söyledikleri: "Allah'a yemin olsun ki, Allah, seni bizden üstün kılmıştır. Doğrusu biz sana yaptıklarımızda suçluyduk" sözünü söyle" dedi. Ebû Süfyan böyle yapınca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onları affetti. Bundan sonra da Ebû Süfyan çok iyi bir Müslüman oldu ve en zor anlarda dahi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i yalnız bırakmadı.

Bu konuyu çok iyi bilen Ömer (*radiyallahu anh*) , Hudeybiye Barışı'nda meydana gelen olayları hoş görmeyerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip itirazda bulundu ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in verdiği cevaptan tatmin olmadı. Bunun üzerine lidere en yakın gördüğü Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'a gelip ona da düşüncelerini anlattı. Liderini çok iyi tanıyan Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) , onun yaptığı işte mutlaka bir hikmet bulunduğunu ifade edip Ömer'den, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emirlerine sınıksız bağlı kalmasını istedi.

Bu olay, lidere yakın fertlerin, lider ile diğer fertler arasındaki güven bağlarını pekiştirmede ne derece önemli rol oynadığını göstermektedir. Ayrıca bu olaydan, liderin hareketlerini daha iyi anlayabilmek için ona en yakın kimselere gidip, onun hakkında bilgi edinmek gerektiği anlaşılmaktadır.

ALTMİŞİNCİ ÖZELLİK

Zaruret Hallerindeki Hüküm, Normal Durumlardan Farklıdır:

İslam'ın menfaati ve özellikle de İslam'a gelecek zararı ortadan kaldırma söz konusu olduğunda, İslam dini normal durumlarda haram olan bazı şeyleri helal kılmıştır.

Örneğin; İslam'a gelebilecek bir zararı engellemek için yalan söylemek, sözünde durmamak, kâfirlere ait ağaçları kesmek, hatta kâfirler Müslüman esirleri kendilerine siper olarak kullandıklarında kâfirleri yok etmek için o müslümanları da öldürmek, İslam dininin caiz kıldığı hususlardandır.

Yine aynı şekilde, üzerleri aranması zaruri olan şüpheli kadınların üzerini aramak ve gerekirse onları soyamak da, Müslüman erkekler için, bunu yapacak Müslüman kadınlar bulunmadığında caizdir. Bu, sahabelerin uygulamalarıyla sabittir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethetme hazırlanırken bunu herkesten gizlemişti. Hatıb b. Ebi Beltea ise bir kadına bir mektup verip bu haberi Mekkelilere ulaştırmaya kalkıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu vahiy vasıtasıyla öğrenmiş ve bu mektubu almaları için Ali ve Mikdad (*radiyallahu anhuma*)'yı göndermişti. Onlar kadını yakadıklarında kadın mektubu inkâr etti. Onlar:

"Ya mektubu çıkarırsın ya da seni soyarız!" dediler. Bunun üzerine kadın mektubu çıkarıp verdi.

Yine normal şartlarda, Müslüman bir kadının tek başına veya mahremi olmayan bir erkekle beraber bir veya üç gün uzunluğundaki bir yolculuğa çıkması caiz değildir.

Fakat zaruret halinde, mahrem olmayan güvenilir Müslüman veya kâfir bir erkekle yolculuk yapması caiz olur.

Ukbe b. Ebi Muayt'ın kızı Ümmü Gülsüm Müslüman olmuş ve Medine'ye hicret etmek istemişti. Fakat hem kavminden çekiniyor hem de kendisini Medine'ye götürecek bir kimse bulamıyordu. Sonunda Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra bir gün Allah-u Teâlâ'ya tevekkül ederek Mekke'den yola çıktı. Yolda Huzaa kabilesinden bir adama rastladı. Adam ona nereye gittiğini sordu. O da Medine'ye gittiğini söyledi. Bunun üzerine adam Medine'ye kadar ona refakat etti.

ALTMİŞBİRİNCİ ÖZELLİK

**Müslümanlar Hakkında
Hüsnü Zan Ve Sui Zan:**

Adaletli olan her Müslümanın hakkında hüsnü zanda bulunmak gerekir. Bir delile dayanmadan adil bir müslüman hakkında sui zanda bulunan, şeytana uymuş olur. Şeytanın en çok hoşlandığı amellerden biri de, Müslümanların sebepsiz yere birbirlerine sui zanda bulunmalarıdır.

İmanından ve ihlâsından şüphe edilmeyen bir müslüman hakkında, suç işlediğine dair bir haber geldiğinde veya şüpheli bir durum ortaya çıktığında onunla görüşmeden, meseleyi iyice anlamadan ve konu hakkında kesin deliller ortaya koymadan hakkında bir şey söylenmemesi, bilakis hüsnü zanda bulunulması gerekir. Tıpkı Hudeybiye Antlaşması sırasında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Osman (*radiyallahu anh*) hakkındaki zannı gibi...

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hudeybiye'de, geliş gayelerini bildirmesi için Osman b. Affan (*radiyallahu anh*)'u Mekke'ye göndermişti. Müslümanlar:

"Osman bizden önce Beytullah'a varıp tavaf etti." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise onun hakkında hüsnü zan edip:

"Bizler tavaftan engellenmiş durumdayken Osman'ın Beytullah'ı tavaf edeceğini hiç sanmam." buyurdu.

Bununla birlikte her halukarda hüsnü zanda bulunmak da doğru değildir. Hüsnü zannın da sınırları vardır. Hüsnü zanna uygun olmayan yer, zaman ve olaylarda hüsnü zan yapmak, kişinin yanılmasına, kanmasına ve yanlış hükümler vermesine sebep olabilir.

İşlenilen suç, açık ve kesin delillerle ispat edilmişse, hala hüsnü zanda bulunmak doğru olmaz. Böyle durumlarda Allah-u Teâlâ'nın emrettiği tavır ve hükmün aynen uygulanması gerekir. Tıpkı Ömer (*radiyallahu anh*)'un, Müslümanlara hıyanet ettiği sabit olduğunda Hatıb b. Ebi Beltea'ya takındığı tavır gibi...

Bazı olaylarda lider kesin deliller olmadığı için fertler hakkında kesin bir hüküm veremeyebilir. Örneğin; bir antlaşmazlıkta her iki taraf da yemin ettiğinde, şahit olmadığı takdirde kimin doğru kimin yalan söylediğine dair kesin bir hüküm verilemez. Ama lider her iki ferdi de iyi tanıyorsa, hangisinin doğru, hangisinin yalan söyleyebileceğini de tahmin eder. Bu olaydan sonra fertlere, kanaatine göre tavır takınır ve hangisine ne derece güvenilebileceğini tespit eder.

İslam davasının selameti için liderin, güvенеbileceđi, iyi tanıdığı ve hakkında daima hüsnü niyette bulunabileceği kişileri kendisine yaklaş-tırması; hakkında şüphe ettiği, bu yüzden kendilerine güvenemediği fert-leri de kendisinden uzaklaştırması gerekir.

ALTMİŞİKİNCİ ÖZELLİK

İslam'da Hüküm Zahire Göredir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fetih hazırlıklarına baş-ladığında, Hatıb b. Ebi Beltea, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Mekke üzerine yürüyeceğini bildiren bir mektup yazıp bunu bir kadınla Kureys'e gönderdi. Fakat bu olay Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e vahiy vasıtasıyla bildirildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali ve Zübeyr'i, kadını yakalayıp mektubu ondan almaları için peşinden gön-derdi. Onlar da gidip mektubu kadından aldılar. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hatıb'ı çağırđı ve ona;

"Seni bu işe sürükleyen nedir?" dedi. Hatıb:

"Ya Rasûlallah! Vallahi ben elbette Allah'a ve Rasulüne iman etmiş bir kimseyim. Ne dinimi değiştirdim ne de ondan vazgeçtim. Fakat ben, müşriklerin içinde dayanak ve aşireti olmayan bir kişiyim. Benim onların içinde çocuklarım ve ailem var. Onlara bir şey yapmasınlar diye böyle yaptım" dedi. Bunun üzerine Ömer:

"Ya Rasûlallah! Bırak onun boynunu vurayım. Çünkü adam münafık olmuş." dedi. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buna izin ver-medi.

Allah-u Teâlâ da Hatıb hakkında şu ayetini indirdi:

"Ey iman edenler! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları dost edinmeyin. Onlar size gelen gerçeği inkâr etmiş-ken siz onlara sevgi gösteriyorsunuz. Hâlbuki onlar, Rabbiniz olan Allah'a inandığınız için Rasulü ve sizi yurdunuzdan çıkarı-yorlar. Eğer siz benim yolumda savaşmak ve rızamı kazanmak için çıkmışsanız, onlara nasıl sevgi gösterirsiniz? Oysa ben sizin gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da bilirim. Sizden kim bunu yaparsa doğru yoldan sapmış olur." (Mümtahine: 1)

Hatıb (*radiyallahu anhu*) 'un müşriklere karşı kalben bir sevgisi yoktu. Fakat yapmış olduğu amel onlara sevgisi olduğunu gösteriyordu.

Allah-u Teâlâ daha önce kâfirlere sevgi gösterilmesini yasaklamıştı. Bu ayetiyle kalben sevilme bile, İslam düşmanı kâfirlere şer'i, geçerli bir sebep olmaksızın sevgiyi ifade eden bir hareketin yapılmasının veya onların menfaatlandırılmasının, onlara sevgi gösterilmek manasına geldiğini bildirmiştir.

Bazı kimseler bu hadisenin küfür ameller işleyen, hatta Müslümanlara çok büyük zararlar veren, onların sırlarını kâfirlere bildiren kişilerin, sırf bazı iyi amelleri sebebiyle Müslüman kalabileceklerine ve bu nedenle öldürülmemeleri gerektiğine delil teşkil ettiğini ileri sürmüşlerdir. Hatta bazıları daha da ileri giderek, bu hadisenin, Allah-u Teâlâ'nın şeriatini ortadan kaldıran ve insanlar arasında beşeri kanunlarla hükmeden kâfir hükümdarların, şehadet getirdikleri ve Müslüman olduklarını iddia ettikleri için Müslüman kabul edilmesi gerektiğine delil olduğunu ileri sürmektedirler. Bu iddia sahipleri, küfür amel işlese bile kalbinde iman bulunduğunu söyleyen kişinin Müslüman kalacağını ileri sürmektedirler.

Bütün bunlar geçersiz iddialardır. İkrahi mülci olmaksızın küfür işleyen kişinin, işlediği küfür tespit edildiğinde kalbinin imanla dolu olduğunu iddia etse bile, ona kâfir hükmü verilir. Yoksa ona; "Senin kalbin imanla doludur, onun için küfür işlemiş sayılmazsın" denilmez. Şayet böyle bir kişi küfüründen tevbe etmezse öldürülür. Tevbesi de; ancak işlediği amel veya söylediği sözün küfür olduğunu kabul edip işlediği küfürden pişman olarak, bu söz veya ameli bir daha işlememeye dair kesin söz verdiğinde kabul edilir.

Fakat her küfrün tevbesi böyle değildir. İslam'a ve müslümanlara hıyanet eden veya Müslümanların sırlarını kâfirlere veren kişi, kalbinin imanla dolu olduğunu iddia etse bile, şer'i geçerli bir mazereti olmadığı müddetçe münafık ve hain olarak kabul edilip tevbe ettirilmeden öldürülür. Bu kişi; "pişman oldum", "tevbe ediyorum" dese de sözlerine itibar edilmez.

Ancak münafık da olsalar zahiren Müslüman görünenlere, kalbi durumu hareketlerinden belli oluncaya kadar Müslüman hükmü verilir. Yaptığı hareketlerden dolayı kalbinde nifak olduğu anlaşılan kişilere ise münafık hükmü verilir ve mutlaka cezalandırılır. Yakalandıktan sonra onun; "tevbe ettim", "pişman oldum" sözlerine itibar edilmez. Çünkü münafığın küfrü, kalbi bir küfürdür. Kalplerden geçeni bilemeyeceğimiz için o kişinin gerçekten tevbe edip etmediğini de bilemeyiz.

Yakalandıktan sonra münafıkların tevbesine güvenilmez. Çünkü o zaten kalbi durumu ortaya çıkmadan önce, Müslümanların öldürmesinden korktuğu için, kalbinde iman olmadığı halde imanlı bir Müslüman olduğunu ve Allah-u Teâlâ'ya teslim olduğunu söyleyerek Müslümanları kandıran bir kişiydi. Bu kişi, kalbinde olan nifak yaptığı hareketlerinden anlaşılınca, öldürülme korkusuyla pişman olmadığı halde, pişman olduğunu söyleyerek Müslümanları tekrar kandırmaya çalışabilir. İşte bunun için küfürleri ortaya çıkan münafıkların tevbesinden emin olunamaz ve tevbe ettiklerini söyleseler bile öldürülürler.

Ancak Müslümanlar yakalamadan önce suçunu itiraf edip tevbe ederse o zaman tevbesi kabul edilir. Çünkü ancak o zaman ölümden korktuğu için değil, gerçekten pişman olduğu için tevbe ettiği anlaşılır. İşte bu gibi kişilerin Müslüman olma olasılığı fazladır.

Hatib (*radiyallahu anh*) Müslümanların sırlarını kâfirlere gönderdiğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu vahiy vasıtasıyla öğrendi ve ona bunu neden yaptığını sordu. Hatib cevap olarak hemen, Allah-u Teâlâ'ya ve Rasûl'üne iman ettiğini, imanında ve dininde bir değişiklik olmadığını beyan etti. Çünkü Hatib, böyle bir şeyi ancak kalbinde iman olmayan münafıkların yapabileceğini biliyordu. Bu sebeple üzerindeki şüpheleri kaldırmak için önce kalbinde nifak bulunmadığını bildirdi ve daha sonra da bu işi niçin yaptığını açıkladı.

Müslümanlar zahire göre hüküm vermeleri gerektiğine, kalbi durumları yalnızca Allah-u Teâlâ'nın bildiğine inandıkları için Ömer (*radiyallahu anh*) :

"Ya Rasûlallah! Beni bırak onun boynunu vurayım. Çünkü adam münafık olmuş." dedi.

İşte böyle bir küfür işleyen kimseye, bir Müslümanın vermesi gereken hüküm budur. Bu İslam şeriatinin hükmüdür. Şayet böyle yapılmayıp bu münafıkların getirdikleri geçersiz mazeretlere itibar edilecek olursa, mazeret kapısı tamamen açılır ve İslam aleyhinde çalışan nifak ehline hiçbir ceza verilemez. Sonuçta da İslam toplumu çok büyük zararlar görebilir. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , vahiyle Hatib'in kalbi durumunu ve meselenin iç yüzünü bildiği için ona münafık hükmü vermemiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zahire göre değil, kendisine vahiyle bildirildiği için Hatib'in kalbine göre hüküm vermiştir.

Biz de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gibi vahiyle insanların kalbi durumlarını bilseydik insanların zahirine göre değil, kalbi durumlarına göre hüküm verirdik. Fakat gaybı yalnız Allah-u Teâlâ ve Allah-u Teâlâ'nın kendilerine vahyettiği nebi ve rasuller bilebilir. Bizim, gaybi bir mesele olan insanların kalbi durumlarını bilmemiz mümkün değildir.

Bu yüzden insanlara kalbi durumlarına göre değil, zahiren gösterdikleri hareketlere göre hüküm vermemiz gerekir.

İslam şeriatinde hüküm, zahire göre verilir.

Ömer (*radiyallahu anh*) şöyle diyor:

"İnsanlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanında vahiy ile gizli hallerinden de sorumlu tutulurlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatı ile vahiy kesilmiştir. Bugün sizi gördüğümüz amellerinizden dolayı sorumlu tutarız. Bu yüzden kim bize hayır ve adalet gösterirse onu emin sayar ve güvenilir kabul ederiz. Gizli hallerinin hesabı Allah-u Teâlâ'ya aittir. Bize zahiren fena hal gösterenlerden de emin olamayız. Niyetinin iyi olduğunu söylese bile ona inanmayız." (Bûharî)

Hatib hadisesi kalbi bir mesele olduğu için biz hiçbir zaman, ne bu konuda ne de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kalbe göre hüküm verdiği diğer konularda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gibi hüküm veremeyiz. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kalbe göre hüküm verdiği meseleler bizim için delil değildir. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in verdiği bu hükümler vahiy ile bildirilmiş ve yalnız o olaylara has kılınmış hükümlerdir.

Küfrü açığa çıkmış kişilere, geçerli bir şer'i mazereti olmadığı müddetçe zahiren kâfir hükmü vermek gerekir. Fakat bizim zahiren kâfir dediğimiz kişi Allah-u Teâlâ katında mü'min olabilir. Yine zahiren iman alametleri gösterdiği için kendisine Müslüman hükmü verilen kişi de Allah-u Teâlâ katında münafık olabilir. Kalpleri ancak Allah-u Teâlâ bildiği için, O, insanların kalbine göre hüküm verir.

Zahire göre değil de gayba ve kalbe göre hüküm veren kişi, ya kendisinde ilahlık sıfatı bulunduğunu ya da Allahu Teâlâ tarafından kendisine vahyedildiğini iddia etmiş olur ki; bunların ikisi de apaçık küfürdür.

Hiz. Ömer:

"Ya Rasûlallah! Beni bırak, onun boynunu vurayım. Çünkü adam münafık olmuş." deyince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ya Ömer! Allah-u Teâlâ Bedir ashabını gördü ve: "Dilediğini-zi yapın, sizi affettim" dedi." buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu sözünden, Hatib'ı, Bedir'e katıldığı için affettiği anlaşılmaz. Böyle olsaydı hiçbir sahabe Bedir'e katılanlara karşı suiniyetle bulunmaz veya onları suçlamazdı. Hâlbuki Hiz. Ömer, Hatib (*radiyallahu anh*) 'u açık bir şekilde küfürle itham etmiştir.

320 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Elbette Bedir'e katılanların büyük faziletleri vardır. Fakat onlardan birisi daha sonra açık bir küfür işlediğinde "Bedir'e katıldığı için işlediği küfür değildir." denemez. "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in cennetle müjdelediği kimseler açık bir küfür işleseler, cennetle müjdelendikleri için onlar kâfir olmazlar." denilemez.

Rıdvan Bey'atına katılanlar hakkında Allah-u Teâlâ:

"Andolsun ki o ağacın altında sana bey'at ederlerken, Allah mü'minlerden razı olmuştur." (Fetih: 18) buyurmuştur. Bu ayetten bütün bey'at edenlerin bu ayetin hükmüne tabi oldukları, Allah-u Teâlâ'nın onların hepsinden razı olduğu anlaşılmaz. Çünkü sahih bir rivayete göre; münaflıkların reisi olan Abdullah b. Ubeyy b. Selül de bu bey'ata katılmıştır.

İslam şeriatinde, işlendiğinde küfür olan ameller ve sözler açıkça bildirilmiştir. Kim bunlardan birisini işlerse, zahire göre İslam şeriatinin bildirdiği hükmü ona verip batını durumu Allah-u Teâlâ 'ya havale etmek gerekir. Şayet böyle yapılmayacak olursa, zahire göre hüküm verdiği için İslam şeriatini işlemez hale gelir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hatib hakkındaki hükmünü; onun Bedir'e katılıp katılmamasına göre değil, **"Allah onlara muttali oldu** (kalbi durumlarını bildi)" sözünden de anlaşılacağı üzere, onun kalbi durumuna göre vermiştir. Kalbi duruma göre hüküm verme ise yalnız Allah-u Teâlâ'nın ve Allah-u Teâlâ bildirdiğinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yetkisindedir.

Sahabeler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sözünden hiçbir zaman Bedir'e katılanların küfür işlemeyecekleri veya açık bir küfür işlediklerinde Bedir'e katıldıkları için onlar hakkında zahire göre hükmedilmeyeceği şeklinde mana çıkarmamışlardır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu sözü, Bedir'e katılanların büyük fazilet sahibi kişiler olduğunu ve onlar hakkında hüküm verirken, diğer Müslümanlardan daha çok hüsnü niyetle bulunulması gerektiğini bildirmek için söylemiştir. Yoksa açık küfür işleseler de, onlara dünyada kâfir muamelesi yapılmaması gerektiğini bildirmek için söylemiş değildir.

Hatib dininden dönmediğini, bu işi yapmasının sebebinin İslam'dan dönmek olmadığını söyleyince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona: "Sen Bedir'e katıldığın için bu sözün kabul edildi" demedi. Fakat:

"Doğru söyledin." diyerek, onun kalbi durumunun böyle olduğunu tasdik etti.

Bütün bu açıklamalardan sonra, konunun başında zikredilen iddiaların ne kadar batıl olduğu apaçık ortaya çıkmıştır. Hatib hadisesi onların iddialarına delil olamaz. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hatib hakkında; kalbinde iman olduğunu iddia etmesine veya getirdiği mazerete göre değil, Allah'ın vahiyle bildirdiği gerçek doğrultusunda kalbine göre hüküm vermiştir.

ALTMİŞÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Münafığın Hükümü:

Nifakı ispat edilen bir kişinin, tevbeye çağrılmadan öldürülmesi caizdir. Zaten böyle kimselerin tevbe etse bile tevbesi kabul edilmez. Çünkü münafıklar, nifakları ortaya çıkmadan önce, kalben İslam'ı kabul etmedikleri halde, Müslümanların kendilerini öldürmelerinden çekinerek dilleriyle iman ettiklerini söyleyen kimselerdir. Onlar, kesin delillerle ispat edilemeyen nifak amelleri görüldüğünde, hiç çekinmeden bunu yapmadıklarına dair yalan yere her türlü yemini ederler. Nifakları kesin olarak tespit edildiğinde ise, kalben hiçbir pişmanlık duymadıkları halde pişman olup tevbe ettiklerini söylerler. Onlar küfürleri batını olan kimselerdir. Bu yüzden onların gerçekten tevbe edip etmediklerine güvenilmez ve tevbe ettiklerini söyleseler dahi tevbeleri kabul edilmeyip öldürülürler.

Mürtedler ve müşriklerin küfrü, münafıklarınki gibi değildir. Onlar öldürülmeden önce tevbeye çağrılırlar ve tevbe ederlerse, tevbeleri kabul edilip öldürülmezler. Çünkü onlar, kalplerinde olanı açığa vuran ve açık bir şekilde İslam'ı reddeden kişilerdir. Onların gerçekten tevbe edip etmedikleri zahiri hallerinden belli olur. Bunun için onların tevbelerine güvenilir ve kabul edilir. Çünkü Müslümanlar, insanlara ancak zahirlerinde gördükleri davranışlara göre hüküm verirler.

Nifak; iki adil şahidin şehadetiyle sabit olabileceği gibi, münafığın kendi itirafıyla da sabit olabilir. Nasıl ki evli olduğu halde zina eden ve sonra bu suçunu itiraf eden kişi tevbe etmesine rağmen recmediliyorsa, bir münafığın da yakalandığında kalbinde nifak olduğunu itiraf etmesi halinde tevbe ettirilmeden öldürülmesi caizdir. Fakat bu öldürülen kişi gerçekten halis olarak tevbe etmiş de olabilir. Müslümanların, emin olmadıkları için tevbesini kabul etmeyip onu öldürmeleri, o kişinin Allah-u Teâlâ katında da kâfir ve münafık olduğu manasına gelmez. Allah-u Teâlâ onun kalbindeki niyetini bileceği için tevbesini kabul edip ona mağfiret edebilir.

322 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Münafığın tevbesi, ancak nifakı tespit edilmeden önce gelip, kalbinde nifak olduğunu itiraf eder ve pişman olarak tevbe ederse kabul edilir. Çünkü o zaman bu kişi, hiçkimse kendisinin nifak amelinden veya sözünden haberdar değilken ve aleyhinde bir tehlike yokken itirafta bulunmuş olur. Bu, onun gerçekten tevbe ettiğinin zahiri delili sayılır ve tevbesi kabul edilir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın, kesin delillerle nifakı sabit olmasına rağmen bazı münafıkları maslahat icabı veya çıkabilecek bir fitneyi engellemek gayesiyle öldürmemesi, münafıkların tevbelerinin kabul edilebileceği veya tevbe ettirilmeden öldürülmelerinin caiz olmadığı anlamına gelmez.

Günümüzde de bir münafığın öldürülmesi, İslam'a sağ bırakılmasından daha büyük zararlar verecekse, onu öldürmemek daha uygun ve doğru bir hareket olur.

Nifakı kesin sabit olan münafıkların öldürülmesinin caiz oluşuna gelince; bu hem muhkem ayetler hem de sahabelerin uygulamalarıyla sabittir.

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Andolsun, münafıklar ve kalbinde hastalık bulunanlar ve şehirde kötü haber yayanlar (bu hallerinden) vazgeçmezlerse, seni onlara musallat ederiz. Sonra orada, senin yanında ancak az bir zaman kalabilirler. Hepsi de lanetlenmiştir. Nerede ele geçirilirlerse yakalanır ve öldürülürler. Allah'ın önceden geçenler hakkındaki kanunu budur. Allah'ın kanununu değiştirmeye asla (imkân) bulamazsın." (Ahzab: 60-62)

"Ey Nebi! Kâfirler ve münafıklarla cihad et, onlara sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir. O ne kötü bir dönüş yeridir. Onlar küfür sözünü söyledikleri ve Müslüman olduktan sonra kâfir oldukları halde, söylemediklerine dair yemin ediyorlar. Başaramayacakları bir şeye yeltendiler. Ve sırf Allah ve Rasulü, kendi lütuflarından onları zenginleştirdiği için öç almaya kalkıştılar. Eğer tevbe ederlerse, onlar için daha hayırlı olur. Eğer yüz çevirirlerse, Allah onları dünyada da ahirette de acıklı bir azaba çarptıracaktır. Yeryüzünde onların ne dostu ne de yardımcısı vardır." (Tevbe: 73-74)

Birbirinden davacı iki kişiden birisi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın huzurunda muhakeme olalım" dedi. Öbürü ise:

"Yahudi Ka'b b. Eşref'in huzurunda muhakeme olalım" dedi. Sonra Ömer'e muhakeme olmaya gittiler ve ona meseleyi anlattılar. Ömer (*radiyallahu anh*) , Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzurunda muhakeme olmak istemeyene:

"Doğru mu?" diye sordu. Adam:

"Evet" deyince, Ömer (*radiyallahu anh*) boynunu vurarak adamı öldürdü. Bu olay üzerine **Nisa: 60** ayeti indi. **(İbni Kesir, Tefsir)**

Bu olaydan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e muhakeme olmak istemeyen kişinin münafık olduğu ortaya çıkmaktadır. Çünkü ancak bir münafık Müslüman olduğunu iddia ettiği halde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e muhakeme olmaktan kaçınır.

Ömer (*radiyallahu anh*) de adama olayın aslını sorup, kendi ağzından nifakını öğrenince, onu tevbeye çağırmadan öldürmüştür. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise bu münafığı tevbeye çağırmadan öldürdüğü için Ömer'i azarlamamış veya cezalandırmamıştır.

Ebû İdris (*radiyallahu anh*) dedi ki:

Bir grup zındık (nifakı ortaya çıkan münafık), Ali (*radiyallahu anh*) 'a getirildi. Ali onlara İslam'dan dönüp dönmediklerini sordu. Onlar da irtidat ettiklerini inkâr ettiler. Fakat iki adil şahit onların irtidat ettiklerine şahadet edince, Ali (*radiyallahu anh*) onları tevbe ettirmeden öldürdü.

Yine daha önce Hristiyan iken Müslüman olan sonra İslam'dan irtidat eden bir adam getirildi. Ali (*radiyallahu anh*) irtidatının doğru olup olmadığını adama sorunca, adam inkâr etmeyerek irtidatını kabul etti. Bunun üzerine Ali (*radiyallahu anh*) onu tevbeye çağırdı. Tevbe edince onu öldürmedi. Bunun üzerine Ali (*radiyallahu anh*) 'a şöyle soruldu:

"Bu adamı niye tevbeye çağırmadan öldürmedin? Hâlbuki diğerlerini tevbeye çağırmadan öldürmüştün." Ali:

"Bu adam yaptığını kabul etti. Hâlbuki diğerleri iki adil şahit şahadet edinceye kadar inkâr ettiler. Bunun için onları tevbe ettirmeden öldürdüm" dedi. **(Ahmed)**

Aynı şekilde Hatıb b. Ebi Beltea olayında, Hatıb b. Ebi Beltea'nın zahirren münafık olduğuna dair açık deliller bulunduğu için Ömer (*radiyallahu anh*) :

"Ya Rasûlallah! İzin ver şunun boynunu vurayım. Çünkü adam münafık olmuş." dediğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ömer'i azarlamadı. Fakat vahiy yoluyla Hatıb'ın kalbinde nifak olmadığını öğrendiği için onun öldürülmemesine hükmetti. Ancak günümüzde böyle bir amel işleyen kimseyi, kalbindekini bilmek mümkün olmayacağı için tevbe ettirmeden öldürmek caizdir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın münafıkları öldürmemesini delil alarak: "Münafıkları tevbeye çağırmadan öldürmek caiz değildir" demek yanlışır. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın münafıkları öldürmemesinin sebepleri vardı. Bunlar:

1 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) birçok olayda, münafıkların nifaklarını ortaya çıkaracak kesin bir delil olmadığı için onları öldürememiştir. Çünkü münafıkların nifakını, çoğu zaman sadece bir tek Müslüman duyuyor ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bildiriyordu. Fakat İslam'da bir tek şahit kesin delil olmadığı ve üstelik de münafıklar, haklarında iddia edilen suçu işlemediklerine dair yemin ettikleri için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) münafıklara inanıp iddiayı getiren Müslümanları yalanlamak zorunda kalmıştır. Çünkü İslam'daki bir kaide gereği; bir iddianın kanıtlanabilmesi için -eğer karşı taraf inkâr ediyorsa- en az iki adil şahit getirilmesi gerekir. İki şahit getirilemezse, suçlanan kişi yemine çağırılır. Eğer bu kişi hakkındaki suçlamaları reddederek yemin ederse, ona inanılır ve dava düşer.

Eğer nifak olayına iki kişi şahitlik etseydi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o münafıkların yeminlerini kabul etmezdi. Çünkü yemin, ancak kesin delil olmadığı zaman geçerlidir. İşte bu yüzden Allah-u Teâlâ münafıklar hakkında:

"Onlar yeminlerini kalkan ediniyor." (Munafikun: 2) buyuruyor. Yani onlar, yeterli şahit olmadığı için işledikleri küfrü, işlemediklerine dair yemin ederek inkâr ediyor ve ölümden kurtuluyorlardı.

2 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e münafıkların hakikati çoğunlukla şahitler yolu ile değil, vahiy yoluyla bildirilmiştir. Fakat vahiy batını bir delil olduğu için vahiy yolu ile had tatbik edilmez. Hadler ancak zahiri kesin delillere dayanarak tatbik edilir.

3 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bazen; insanların İslam'a girmelerine engel olabileceği ya da İslam'a yeni giren bazı kimseleri fitneye düşürebileceği için münafıkları öldürmemiştir. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) birçok olayda münafıkları öldürmek isteyen sahabelere:

"Bırakın! Sonra insanlar; "Muhammed ashabını öldürmeye başladı" derler." buyurmuştu.

4 - Münafıkların küfür amel ve sözleri, daha çok açık sözler şeklinde değil, imalı sözler veya iki manaya gelebilecek işaret ve hareketler şeklinde oluyordu. Dolayısıyla bu söz ve hareketleri yaptıklarına dair kesin delil ve şahitler bulunsa bile, şikâyet edildiklerinde hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelip küfür olan manayı kastetmediklerine dair yemin ediyorlardı. Bu yüzden onlara kâfir hükmü verilemiyordu.

Hem küfür hem de küfür olmayan manalar taşıyan ima, işaret ve te-villi sözler söyleyenlere had tatbik edilmez. Aynı şekilde kanaat yoluyla da had tatbik edilemez. Örneğin; bir hakim bir kişinin suçlu olduğuna kesin kanaat getirse bile kesin delili olmadıkça had tatbik edemez. Buna en büyük delil Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in şu hadisidir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sarıya yakın, az etli, düz saçlı birisi gelip karısını iri, esmer ve şişman bir adamla zina ederken buldu-ğunu söyledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Allah'ım, bu durumu açıklığa kavuştur!" diye dua etti. Bir za-man sonra kadın, kocasının tarif ettiği adama benzer bir çocuk doğurdu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu karı ve koca arasında lanetleş-me yaptırdı. **(Bûharî, Müslim)**

Hadiste zikredilen kadının, zina yaptığı işaret ve kanaat yoluyla anla-sılmasına rağmen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona recm uygu-lamamıştır. Çünkü kadın zina etmediğine dair yemin etmiştir.

Yine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , İslam'a girmesine rağmen zina yapan bir kadın hakkında:

"Delil olmadığı halde bir kimseyi recmetmiş olsaydım, bu ka-dını recmederdim." buyurmuştur. **(Bûharî)**

Bu hadisler gösteriyor ki; kesin deliller bulunmadıkça zanni delillere veya kanaate dayanarak had uygulanamaz.

ALTMİŞDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Kâfirlerin Müslüman Olmaları, Öldürülmelerinden Daha Efdaldir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi savaşız fethetmeyi ar-zuluyordu. Bir rasul, insanların öldürülmelerini değil, İslam'a girmelerini arzu eder. İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke'yi savaşız ve kan dökmeden fethetmeyi istemesinin yegâne sebebi de bu idi.

Bunun için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir dizi tedbir aldı. Öncelikle müşriklerin, Müslümanların Mekke'ye yürüdüğünü haber alarak savaş hazırlığı yapmalarını engellemek için bu olayı son derece gizli tut-tu. Başka bir beldeye doğru gittiği izlenimini vermek için Ebû Katade b. Rebi'yi sekiz kişilik bir birliğin başında Batni İdam'a yolladı ve Allah-u Teâlâ'ya şöyle dua etti:

"Ey Allah'ım! Gözcüleri ve haberleri Kureyş'ten sakla ki, bel-delerinde onları aniden bastıralım."

326 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Mekke'yi savaşız ele geçirebilmek için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın ikinci önemli hareketini; Kureyş lideri Ebû Süfyan'ın müslüman olması için çaba harcamasında görüyoruz. Çünkü Ebû Süfyan Kureyş'in büyük lideri olduğu için onun müslüman olması, Kureyş için büyük bir iç yenilgi olacaktı.

Yine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Kureyş'i manen çökertmek ve Müslümanlara saldırmalarını engellemek için Müslüman askerlere Ebû Süfyan'ın önünden geçit yaptırdı. Bu, Ebû Süfyan'ı etkilemede çok faydalı oldu. Ebû Süfyan Mekke'ye döndüğünde onlara:

"Ey Kureyş topluluğu! Muhammed, karşısında duramayacağınız bir kuvvetle size gelmiştir." diyerek, onların Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e teslim olmalarını istedi. Böylece, adeta Müslümanların propagandacısı oldu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Abbas'ın hatırlatması sonucu, Ebû Süfyan'ın İslam'a daha çok ısınması ve propaganda görevini daha iyi yapması için ona ufak bir ayrıcalık tanıyarak:

"Mekke'de Ebû Süfyan'ın evine giren emniyettedir, kendi evine giren emniyettedir, Mescid-i Haram'a giren emniyettedir" dedi.

Ebû Süfyan'a böyle bir ayrıcalığın tanınmasının çok faydası vardı. Çünkü Ebû Süfyan, Kureyş kabilesinin reisi idi. Müslüman olduğunda bütün yetkilerinin elinden alınıp sıradan kişiler gibi olması ve kabilesinin onu:

"Sen korktuğun için Müslüman oldun" diye kışkırtmaları nefesine ağır gelebilir ve bu yüzden İslam'dan dönüp Müslümanlarla savaşa kalkışabilirdi. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın ona bazı yetkiler vermesi, onun İslam'a daha çok sarılmasına sebep oldu. Hatta o kendisine bu ayrıcalığın tanınmasına o kadar sevindi ki, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın;

"Kendi evine ve Mescid-i Haram'a giren de emniyettedir" sözüne rağmen o, kavmine döndüğünde bunları unutmuş, sadece "Ebû Süfyan'ın evine giren emniyettedir" demiştir. Onun evinin herkesi alamayacağı hatırlatıldığında, ancak o zaman "Kendi evine ve Mescid-i Haram'a giren de emniyettedir" demiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın amacına ulaşmak için aldığı diğer bir tedbir de; kâfirlere karşı olan aşırı kin ve nefretinden dolayı kendisinin emrine uygun hareket etmeyeceklerinden ve savaş çıkarabileceklerinden şüphelendiği lider seviyesindeki kişileri görevden azletmesidir.

Müslüman askerler değişik kollardan Mekke'ye girerken, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ensarı komuta etme görevini Sa'd b. Ubade'ye vermişti. Fakat Sa'd Mekke'ye girerken:

"Ey Eba Süfyan! Bugün en büyük savaş günüdür. Bugün haramın helal olacağı gündür. Allah bugün Kureyş'i hor ve hakir kılacaktır" dedi. Ömer b. Hattab bunu işitince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verdi ve:

"Ya Rasûlallah! Onun uygun bir şekilde Kureyş'i bastıracağına inanmıyorum." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali b. Ebû Talib'e:

"Ona yetiş ve bayrağı ondan al. Onları içeri sen sok." diyerek, Sad b. Ubade'yi komutanlıktan azletti. Sa'd b. Ubade'nin sözlerinden telaşa kapılan Ebû Süfyan'a da:

"Sa'd b. Ubade yanlış söylemiş! Bugün Allah-u Teâlâ'nın, ezanlar okutturmak ve putları sökü� attırmak suretiyle Kâbe'nin şanını yücelteceği gündür" diyerek onu teskin etti.

Bu hadiselerde çok önemli dersler vardır. Müslümanın en büyük isteği ve arzusu, insanların İslam'a girmeleridir. Bu yüzden Müslüman için bir kâfirin Müslüman olması, onun öldürülmesinden daha sevimli olmalıdır. Ancak mürted olan veya İslam'a ihanet eden kişilere karşı Müslümanların tavrı farklıdır. Müslümanların bunlara gerekli cezayı er geç vermeleri gerekir.

Müslümanlar barış yolu ile istediklerine ulaşabiliyorlarsa, savaşı tercih etmemeli, savaşı en son çare olarak görmelidirler. Bazı Müslümanlar bu gerçeği kavrayamayabilir veya kâfirlere olan aşırı kin ve nefretleri, onlara bu gerçeği unutturabilir. Bu sebeple kâfirleri, İslam saflarına katmak yerine öldürölmelerine öncelik verebilirler. Böyle kritik durumlarda bu gibi kimselerin komutanlık görevine getirilmeleri daha da tehlikeli olacağından, liderin bu durumu göz ardı etmeyip gereken hassasiyeti göstermesi gerekir.

Böyle durumlarda liderin onlara komutanlık görevi vermemesi, onların kötü oldukları veya bundan sonra hiçbir zaman komutanlık görevine getirilmemeleri gerektiği anlamına gelmez. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) tarafından belli sebeplerden dolayı, Mekke'nin fethinde komutanlık görevinden azledilen Sa'd b. Ubade'nin ne kadar büyük bir komutan olduğu, birçok savaşta bu görevi ne kadar büyük bir başarıyla yerine getirdiği ve ne kadar değerli bir müslüman olduğu herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

Bazı kimseler, belli bazı zaafılarından dolayı birtakım görevler için uygun olmayabilirler. Böyle kimselere zayıf oldukları konularda görev vermemek daha uygundur. Bu konuda liderin büyük mesuliyeti vardır. Liderin göreve uygun kişileri seçmesi, daha sonra o göreve uygun olmadığı anlaşılan ferdi de en uygun şekilde azletmesi şarttır. Müslüman fertler de liderin bu yetkisini çok iyi kavramalıdır. Bu gibi görev değişikliklerinde lidere anlayışlı davranmak, ona karşı gelmekten veya itaatsizlikten sakınmak, her Müslümanın lidere karşı yapması gereken en önemli görevlerindendir.

ALTMİŞBEŞİNCİ ÖZELLİK

Müslüman, Zaferi Allah-u Teâlâ'dan Bilir:

Müslüman, bir zafer elde ettiğinde, ancak Allah-u Teâlâ'nın yardımıyla buna ulaştığına inanır, böbürlenmez. Bilakis Allah-u Teâlâ 'ya karşı daha mütevazı olur. Allah-u Teâlâ'ya daha çok ibadet, şükür ve dua eder.

Allah-u Teâlâ Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Mekke'nin fethini nasip ettiğinde o, böbürlenmek yerine Allah-u Teâlâ'ya tevazu için başını devesinin sırtına doğru indirdi. Hatta başını o kadar eğdi ki, neredeyse sakalı bineğinin sırtına değecekti.

Mekke'ye girdiğinde ise ilk önce Kâbe'yi tavaf ederek Allah-u Teâlâ'yı yüceltti, sonra Makam-ı İbrahim'e gidip orada iki rekât namaz kıldı. Safa Tepesi'ne çıktı. Orada ellerini kaldırarak Allah-u Teâlâ'ya hamdüseneda bulundu ve dua etti.

İşte Allah-u Teâlâ zafer nasip ettiğinde, Müslümanların takınmaları gereken tavır! Müslümanlar böyle yapmaz ve zaferi kendi gayretleriyle elde ettiklerini zannedip böbürlenmeye kalkarlarsa, Allah-u Teâlâ er geç bu nimeti onların elinden alır.

Müslümanlar, Allah-u Teâlâ'ya karşı geldikleri ve günah işlediklerinde Allah-u Teâlâ'nın kendilerine vadettiği zaferi geciktireceğini bilmelidirler.

Yine Müslümanlar kendi kuvvetlerine güvenip Allah-u Teâlâ'yı unuttuklarında, Allah-u Teâlâ'nın yardımından mahrum kalacaklarını ve çok büyük bir darbe yiyeceklerini de unutmamalıdır. İslam tarihi bu hadiselerin örnekleriyle doludur. Bu konudaki en büyük örnek ise Huneyn Savaşı'dır.

O gün Müslümanlar, düşmanlarından kat kat üstün olmalarına rağmen, sayılarına güvenip Allah-u Teâlâ'yı unuttukları için çok büyük bir hezimete uğradılar. Ancak daha sonra kendilerine gelip Allah-u Teâlâ'ya yöneldiklerinde, Allah-u Teâlâ yardımını indirdi ve onları büyük bir hezimetten kurtardı.

Allah-u Teâlâ, o gün hakkında indirdiği ayetlerinde şöyle buyuruyor:

"Andolsun ki, Allah birçok yerde ve Huneyn gününde size yardım etmişti. Hani çokluğunuz size kendinizi beğendirmişti. Fakat bu sizden hiçbir şeyi giderememişti. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti. Sonunda (bozularak) gerisin geri kaçmıştınız. Sonra Allah, Rasulü ile mü'minler üzerine sekinetini indirdi; sizin görmediğiniz ordular indirdi de kâfirlere azap etti. İşte bu, o kâfirlerin cezasıdır." (Tevbe: 25-26)

ALTMİŞALTINCI ÖZELLİK

Liderin Sevdiği Kişileri Üzmemek Gerekir:

İnsanoğlu fitraten, şahsına ve özellikle sevdiği kimselere eziyet edenlere karşı soğuk tavır takınır ve onları sevimsiz görür. Bu insanın bir zaafıdır. Şeytan bu noktadan girip insanoğlunun, Allah-u Teâlâ'nın razı olmadığı ameller işlemesine sebep olabilir.

İnsan fitraten anne, baba ve yakın akrabasını sever. Ancak gerçek iman sahibi kişi, iman sevgisini bu sevgiye tercih eder. İşte bu yüzden sağlam iman sahipleri, şeytanın bu yolu kullanmasını engellemek için elinden geleni yapmak zorundadırlar. Abdullah b. Ubey b. Selül'ün yaptığı gibi...

Beni Mustalik Gazvesi esnasında, Abdullah b. Ubey b. Selül'ün müna-fıklığı ortaya çıkınca, oğlu Abdullah Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip:

"Ya Rasûlallah! Bana, babam Abdullah b. Ubey'i öldürmek istediğin haberi geldi. Eğer bunun muhakkak yapılması gerekiyorsa bana emret, onun başını getireyim. Vallahi kavmim bilir ki, babasına benden daha düşkün birisi yoktur. Eğer onu benden başka biri öldürürse, ben de nefsimi uyup onu öldürebilir ve mü'min bir adamı katlettiğim için cehenne-me girebilirim." dedi.

Belki Abdullah'ın imanı onu böyle bir şey yapmaktan alıkoyabilirdi. Fakat o, günah işlemekten çok korktuğu için günah işlemesine sebep olabilecek her kapıyı kapatmak istiyordu.

330 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Yine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) da, İslam'a büyük faydaları dokunmuş olan akrabaları içinde en çok sevdiği amcası Hamza (*radiyallahu anh*) 'u öldüren Vahşi'ye, Müslüman olduğu zaman şöyle dedi:

"Eğer yapabilirsen yüzünü benden sakla!"

Vahşi Müslüman olduktan sonra elbette ona İslami hükümler dışında başka bir şey tatbik edilecek değildir. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu her görüşünde, çok sevdiği amcası Hamza'nın başına gelen kötü şeyleri hatırlayıp üzüntüye kapılacağını bildiği için onun yüzünü görmek istemedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın, Hamza'nın ciğerlerini çiğneyip vücuduna eziyetlerde bulunan Hind'e, Müslüman olduğunda böyle bir söz söylememesine gelince; Hind, bir kadın olduğu için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın onu daima görmesi olası değildi ve görse dahi tesettürden dolayı tanımama ihtimali büyüktü. Bunun açık kanıtını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın hayatında görüyoruz.

Mekke'nin fethinde Hind Müslüman olup biat etmek için geldiğinde, iyice örtündüğü için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu tanıyamamıştı.

Bu olaylarda önemli dersler vardır.

İnsan sadece et ve kemikten meydana gelmiş bir varlık değildir. Onun bir de psikolojik yönü ve bu yönünü etkileyen olaylar vardır. İnsanlarla haşır neşir olurken bunu daima hesaba katmalı ve ilişki kurulan kimseler üzerinde silinmeyecek olumsuz etkiler bırakacak hareket ve sözlerden kaçınılmalıdır.

İnsanlarda anne, baba ve yakın akrabaya meyyallik fitridir. Bu yüzden Müslümanlar, bunlardan birinin müslüman olmasına diğer insanların Müslüman olmasından daha çok sevinir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de akrabalarından birisinin Müslüman olmasına çok sevinir, küfür üzerine kalmasına da çok üzüldü.

Örneğin; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke fethinde amcası Ebû Leheb'in iki oğlunun Müslüman olmasına son derece sevinmiş, amcası Ebû Talib'in küfür üzere ölmesine ise bir o kadar üzülmüştü.

Bir kimse birisine değer vermek istiyorsa, onun değer verdiği şeylere değer vermeli ve onun Müslüman akrabalarına ve yakınlarına eziyet vermemelidir. Çünkü akrabalarına eziyet verilmesi, kişiyi kendisine eziyet verilmesinden daha çok üzer.

Tabii ki akrabalara olan sevgi ve şefkat, ne lideri ne de diğer Müslümanları, hak hukuk meselesinde kayırmaya ya da diğerlerinden üstün tutmaya itmemelidir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hırsızlık yapan kızım Fatıma da olsa elini kesmekten geri kalmam." derken, bu gerçeğe işaret etmiştir.

ALTMİŞYEDİNCİ ÖZELLİK

En İyi Er, Komutanın Görevlerini En İyi Anlayandır:

Mekke fethinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , bazı kimselerin nerede bulunurlarsa bulunsunlar öldürülmelerini emretti. Bu kişilerden biri de Osman b. Afvan (*radiyallahu anh*) 'un sütkardeşi olan ve Medine'de iken irtidat edip Mekke'ye kaçan Abdullah b. Ebi Serh idi.

Osman (*radiyallahu anh*) onu yakaladığı zaman öldürmedi. Hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirdi ve ondan bu kişiyi bağışlamasını istedi. Osman (*radiyallahu anh*) 'un onu öldürmeyip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirmesi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrine zıt bir hareket yaptığını göstermez.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in:

"Onları bulduğunuz yerde öldürün." sözü, Müslümanların bu kimselerin tevbelarını kabul etmeyip öldürmeleri gerektiğini gösterir. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in onları affetmeyeceğini göstermez. Zira Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ismini saydığı bu kimselerden bir kısmını affetmiştir.

Osman (*radiyallahu anh*) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sözünden bu manayı anladığı için, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in onu affedebileceğini düşünerek öldürmeyip onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirmiştir. Fakat hiçbir zaman yakaladığı kişiyi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den kaçırma yoluna gitmemiş; hakkında son hükmü vermesi için hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirmiş, onu affedip affetmeme hakkını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bırakmıştır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) affetmediğini söyleseydi, şüphesiz bundan sonra onun affedilmesini asla istemez ve onu öldürmek için harekete geçenlerin başında yer alırdı.

Osman (*radiyallahu anh*) 'un hareketi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı gelmek olsaydı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve sahabeler en azından onu kınarlardı. Fakat böyle bir şey olmamıştır. Osman (*radiyallahu anh*) 'un böyle bir harekete kalkışmasının sebebi; onun Müslüman olmasını istemesi ve kâfir olarak ölmemesini istemesindendi.

ALTMİŞSEKİZİNCİ ÖZELLİK

Ferdin Hataları Karşısında Liderin Tavrı:

Müslüman liderin, tayin ettiği komutanları ve görev verdiği kimseleri, alanlarındaki yetenekli kişilerden seçmesi gerekir. Şayet liderin tayin ettiği kişi ihmal, tedbirsizlik veya acelecilik sebebiyle bir hata yapacak olursa, lider, o şahsın bu konuda yeteneksiz olduğuna dair kesin bir hüküm vermeden önce ona hatasını telafi etme fırsatı vermelidir. Fırsat verdiği halde fert yine başarısız olursa, o zaman liderin, o şahsın o konuda uygun olmadığını düşünüp bir daha ona aynı konuda görev vermemesi daha uygun olur.

Halid b. Velid hem kâfirken hem de Müslümanken kendisini kanıtlamış bir komutandı. Hatta hem kâfirken hem de Müslümanken girdiği hiçbir savaşı kaybetmemişti. Fakat iyi bir Müslüman komutanın sadece savaş tekniklerini çok iyi bilmesi ve iyi bir idare yeteneğine sahip olması yeterli değildir. Aynı zamanda iyi bir dava adamı da olması gerekir. Eğer komutanın bu yönü ihmal edilecek olursa büyük zararlar meydana gelebilir.

Mekke fethedildiğinde, Halid b. Velid daha yeni müslüman olmuştu. Bu yüzden tam bir dava adamı olabilmesi için eline yeterli zaman geçmemişti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu Mekke'nin fethinden sonra, İslam'ı tebliğ etmesi için 350 kişilik bir birliğin başında, Cezime oğulları üzerine göndermişti. Halid onlara İslam'ı tebliğ edince onlar silahları bıraktılar fakat "Biz Müslüman olduk" demeyi beceremediler ve "Dinimizden döndük" dediler. Bunun üzerine Halid onların bir kısmını öldürüp bir kısmını esir etmeye başladı. Hatta daha sonra esirlerin de öldürülmelerini emretti. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ashabından ileri gelenler ona karşı çıkıp esirlerini öldürmediler. Bu olay Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e ulaşınca:

"Allah'ım, Halid'in işlediği şu işten sana sığınırım" dedi. Hz. Ali'yi göndererek yapılan zararları ödedi.

Halid, Cezime oğullarına gittiğinde bir dava adamı gibi değil, bir komutan gibi davranmış, bu yüzden acele edip İslam'ı tebliğ meselesi üzerinde yeterince durmamıştı. Bunu öğrendiğinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çok kızdı ve ellerini kaldırarak Halid'in yaptığından beri olduğunu belirtti.

Halid b. Velid acele ettiği için büyük bir suç işlemişti. Fakat Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) yaptığı bu hatadan dolayı ona bir daha bu konuda hiç görev vermeme yoluna gitmedi. Bilakis ilk fırsatta ona hatasını telafi etmesi için aynı konuda başka bir görev verdi. Onu bir birliğin başına geçirerek İslam'ı tebliğ etmesi için Haris b. Ka'b kabilesine gönderdi ve ona:

"Onları İslam'a davet et! Eğer kabul ederlerse onların İslam'ını kabul et, eğer kabul etmezlerse onlarla savaş." dedi. Bu sefer Halid onları sabırla İslam'a davet etti, onlar da Müslüman oldular. Böylece Halid, hem hatasını düzeltme hem de eski suçuna kefarete olabilecek bir amel işleme fırsatını buldu.

**BÜTÜN ARAP YARIMADASININ
MÜSLÜMANLARIN ELİNE
GEÇMESİ MERHALESİ**

الله أكبر

HUNEYN GAZVESİ **(H. 8. yılı Şevval ayında)**

Hevazin ve Sakif kabileleri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Medine'den yola çıktığını işittikleri zaman, kendi üzerlerine yürüyeceğini sanarak savaşmak için hazırlandılar. **(Taberî-Tarih)**

Hatta harekât durumunu öğrenmek için casuslar yolladılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethedince Hevazınlilerle Sakiflilerin ileri gelenleri birbirlerinin yanına gidip gelmeye başladı.

(Vâkidî-Meğazi)

"Onun, bizimle savaşmaya gelmesine bir mani kalmamıştır. İsabetli olan görüş ancak; bizimle savaşmaya gelmeden önce, bizim onunla savaşmaya gitmemizdir." dediler. **(İbni Esir, Tarih)**

Havazin'in Toplanması:

Hevazin kabilesi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Mekke'yi fethettiğini işittikleri zaman, Malik b. Avf en-Nasri Hevazini topladı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Malik b. Avf o zaman otuz yaşındaydı ve Hevazınlilerin lideri ve kumandanıydı. O, elbisesini kibir ve gururundan dolayı uzun yaptırır, yürürken salıp yerde sürürdü. **(Vâkidî-Meğazi)**

Hevazin, Sakif, Nasr ve Cüşem'in hepsi, Sad b. Bekr ve Beni Hilal'den de az sayıda bir grup toplandılar. Fakat Hevazin'den Ka'b ve Kilab kabileleri o toplulukta hazır bulunmadılar.

Beni Cüşemler arasında Düreyd b. Sımme vardı. Bu, yaşlı bir kişiydi. O, ancak görüş ve harp bilgisinden istifade edilen tecrübeli bir ihtiyardı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Düreyd, o zaman yüz altmış yaşındaydı ve gözleri görmüyordu. Yaşı çok ilerlemiş ve işi bitmişti. Fakat cesaret ve zekâsı ile tanınmıştı. Beni Cüşemlerin eşrafından olup lider ve kumandanlarıydı.

Sakif kabilesinin o zaman, iki lideri ve kumandanı vardı; birisi müttefiklerden Karib b. Esved, diğeri Beni Maliklerden Zül-Hımar Sübey b. Haris.

Bütün birliklerin Malik b. Avf'ın kumandasına verilerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in üzerine yürünmesini kararlaştırdılar ve harekete geçtiler. Hevazınliler bütün mallarını, kadın ve çocuklarını yanlarına alarak, Evtas mevkiine gelip yerleştiler. Her taraftan kabileler akın akın yardıma gelmeye (ve Evtas'ta toplanmaya) başladı.

338 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Ordugâhlarını Evtas'ta kurdular. (Evtas, Hevaznîlilerin yurdunda bir vadidir. Hevaznîli ve Sakîflilerin toplamı on dört bin kişi idi. Bunlara, diğêr Arap kabilelerinden katılanlar da pek çoktu.) **(Vâkidî-Meğazi)**

Deve üstünde, üstü açık bir hevdec içinde taşınan Düreyd b. Sımme, Evtas'a getirilince yere indirildi ve elini toprağa sürdü, sonra şöyle dedi:

"Siz hangi vadidesiniz?" Dediler ki:

"Evtas vadisindeyiz." Düreyd dedi ki:

"Ne güzel at koşacak yerdir! Ne keskin kayalı tepelik, ne de toprağı yumuşak düzlüktür. Ne oluyor? Deve sesi, eşek anırması, çocuk ağlaması ve davar melemesi işitiyorum gibi geliyor bana!" Dediler ki:

"Malik b. Avf kavmi ile birlikte mallarını, kadınlarını ve çocuklarını da getirdi." Düreyd dedi ki:

"Malik nerededir?" Denildi ki:

"İşte Malik." Malik çağırıldı. Düreyd dedi ki:

"Ey Malik! Sen kavminin liderisin. Bugünlerden sonra başka günler de var. Ne oluyor? Deve sesi, eşek anırması, çocuk ağlaması ve davar melemesi işitiyorum." Malik dedi ki:

"Millet ile birlikte onların mallarını, çocuklarını ve kadınlarını da getirttim." Düreyd dedi ki:

"Niçin bunu yaptın?" Malik dedi ki:

"Onlardan her bir adamın yanına onun ailesini ve malını koydum ki erkekler onları müdafa etmek için daha şiddetli savaşınsınlar."

Bunun üzerine Düreyd onu azarladı. Onun bu yaptığını yadırgıyordu. Sonra şöyle dedi:

"Koyun çobanı da nesi? O harpten anlamaz ki. Dağılıp kaçan kimseyi hangi şey geri çevirebilir? Eğer harp senin lehine olursa, kılıçlı ve mızraklı erkeklerden başka kim sana fayda verebilir. Eğer harp senin aleyhine olursa, ehlinin ve malının içinde rezil olursun." Sonra devam etti:

"Ka'b ve Kilab ne yaptı?" Dediler ki:

"Onlardan hiçbir kimse o toplulukta hazır bulunmadı." Düreyd dedi ki:

"Hiddet ve şecaat kayboldu! Şayet yücelme ve yükselme günü olsaydı, ondan ne Ka'b ne de Kilab geri kalırdı. Arzu ederdim ki, siz de Ka'b ve Kilab'ın yaptığı şeyi yapsaydınız. Bu toplulukta sizden kim hazır bulundu?" Dediler ki:

"Amr b. Amir ve Avf b. Amir." Düreyd dedi ki:

"Amir'in o iki kuzusunun savaşta ne faydası ne de zararı olur. Ey Malik! Sen, Hevaznî topluluğunu atların önünde ileri sürmekle iyi bir şey yapmadın. Onları beldelerinin korunaklı yerlerine ve kavimlerinin üst taraflarına götür. Sonra sabiileri (Müslümanları) atlar üstünde karşıla. Eğer zafer senin olur ise arkada kalanlar sana kavuşur.

Eğer harp senin aleyhine olur ise en azından aileni ve malını korumuş olursun." Malik (Düreyd'e kızdı ve) dedi ki: **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

"Vallahi bunu yapmam. Sen yaşlanmışsın ve senin aklın da yaşlanmış-
tır. Senden sonra yetişen genç, savaşta senden daha ileri görüşlüdür." dedi. Düreyd:

"Ey Hevazin cemaati! Vallahi bunun görüşü, sizin için yararlı bir görüş değildir. O sizin ayıplarınızı, sakınılacak yerlerinizi ortaya dökerek, sizi rezil ve rüsvay edecek, düşmanınızın yenmesine fırsat verecek, sizi bira-
karak Sakiflilerin kalesine sığınacaktır. Siz onu terk ediniz. Geri dönüp gidiniz." dedi. Malik, kılıcını sıyırdı. Sonra onu kendine çevirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

"Ey Hevazin topluluğu! Ya bana kesinlikle itaat edersiniz veya sırtım-
dan çıkıncaya kadar bu kılıcın üzerine dayanırım."

Malik, Düreyd b. Simme'nin bu toplulukta zikrinin veya fikrinin olma-
sını istemiyordu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Hevazınliler, birbirlerine gidip geldiler.

"Vallahi, Malik gençtir. Onu dinlemeyecek olursak, kendisini öldürür. O zaman da biz, Düreyd ile kalırız. Hâlbuki o, çok yaşlıdır. Yüz altmış yaşındadır. Savaş için kendisinde iş kalmamıştır." dediler. İşlerini Malik'e havale etme konusunda birleştiler. **(Vâkidî-Meğazi)**

Ve şöyle dediler:

"Ey Malik! Sana itaat ettik." Bunun üzerine Düreyd b. Simme şöyle dedi:

"Şahit olun ki ben ne bugün bulundum ne de kaçındım (yani bu işle benim ilgim yok.)" **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

İbn Ebi Hedred'in Gözcü Olarak Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellam*) düşman kabilelerinin geldiğini işitince onlara Abdullah b. Ebi Hedred el-Eslemî'yi gönderdi ve ona; onla-
rın içine girmesini ve içlerinde kalmasını ve onlarla ilgili bilgiler toplayıp kendisine getirmesini emretti. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Abdullah b. Ebi Hadred gitti ve Hevazınlilerin ordugâhında dolaştı. Malik b. Avf'ın yanına kadar sokuldu. Hevazin'in başkan ve kumandanla-
rını onun yanında buldu. Malik b. Avf'ın onlara:

340 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Muhammed, bundan sonra hiçbir zaman bir daha çarpışmayacaktır. O, şimdiye kadar ancak savaş bilgisinden haberi olmayan kavimlerle karşılaşmış ve onlara galebe çalmıştır. Seher vakti olunca hayvanlarınızı, kadınlarınızı ve çocuklarınızı arkanızda sıralayacaksınız. Sonra askerlerinizi sıralayacaksınız. Müslümanlarla karşılaşınca hücumla kalkacaksınız. Kılıçlarınızın kınlarını kınınız. Bir tek adam gibi hep birden saldırınız. Biliniz ki; zafer, ilk saldıranındır." dediğini işitti ve ezberledi.

Kınları kırılan kılıçların sayısı yirmi bin idi.

(Vâkidî-Meğazi)

İbn-i Ebi Hedred de gitti, onların içine girdi ve onların içinde kaldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le yapacakları savaşın planlarını dinledi ve öğrendi. Malik ve Hevazin'in durumunu gördü, dediklerini dinledi. Sonra döndü ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldi. Olayı ona haber verdi.

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ömer b. el-Hattab'ı çağırdı ve durumu ona haber verdi. Ömer de şöyle dedi:

"İbn-i Ebi Hedred yalan söylüyor." İbn-i Hedred de şöyle dedi:

"Eğer beni yalanladıysan ey Ömer, hakkı da yalanlayabilirsin. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i kastederek) Benden hayırlı olan kimseyi de yalanladın." Bunun üzerine Ömer şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! İbn-i Ebi Hedred'in söylediğini işitiyor musun?" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de dedi ki:

"Ey Ömer sen dalalette idin, Allah sana hidayet etti."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Safvan'dan Silah İstemesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hevazin ile karşılaşmak için üzerine yürüme hazırlıklarına başladığı zaman ona, Safvan b. Ümeyye' nin yanında zırhlar ve silahların olduğu haber verildi. Rasûlullah onu çağırdı. O zamanlar o müşrik idi. Ona şöyle dedi:

"Ey Eba Ümeyye! Bu silahlarını bize emanet ver ki, onlarla yarın düşmanlarımızla karşılaşalım." Safvan da şöyle dedi:

"Ya Muhammed! Gasb olarak mı?" Rasûlullah buyurdu ki:

"Hayır, bilakis emanet olarak, kırılan ve yitirilenleri tazmin etmek üzere. Ben onları sana geri verinceye kadar onlar kefalet altındadır." Safvan:

"Olur, bunda bir zarar yoktur." dedi.

Böylece ona yüz zırh ile kâfi miktarda silah verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Safvan'dan, o silahları Müslümanların bulunduğu yere kadar taşıma işini üzerine almasını istedi. Safvan da bunu kabul etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah, amcasının oğlu Nevfel b. Haris'ten de bin mızrak aldı.

(Taberî-Tarih)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Hevazin Üzerine Yürümesi:

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , beraberinde Mekke halkından iki bin, kendisiyle birlikte çıkan ve Allah-u Teâlâ'nın Mekke'yi fethettirdiği ashabından da on bin kişi ile çıktı. Böylece on iki bin kişi olduklar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Attab b. Esid'i Mekke üzerine vali ve kumandan olarak tayin etti. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hevazin'le karşılaşmak amacıyla yürüdü. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Hoşuna Gitmeyen Söz:

Beni Bekirlerden bir Müslüman şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Artık bugün, azlık yüzünden yenilmeyiz." dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bu sözü, ensardan Seleme b. Ekva'nın veya Selame b. Vaks'in veya daha başkalarının söylediği de rivayet edilmiştir. Rasûlullah, böyle söylenmesinden hiç hoşlanmadı. **(Halebî, İnsan-ı Uyun)**

Zat-ı Envat Hadisesi:

Haris b. Malik şöyle dedi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte Huneyn'e çıktık. Biz cahiliyyeden yeni çıkmış insanlardık. Onunla birlikte Huneyn'e yürüdük. Kureyş kâfirlerinin ve diğer bazı Arapların yeşil ve büyük bir ağaçları vardı. Ona Zat-ı Envat denilirdi. Her sene ona gelirler, silahlarını onun üzerine asarlar, onun yanında kurban keserler ve onun yanında bir gün itikâf yaparlardı. Biz Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte yürürken büyük ve yeşil bir ağaç gördük. Yolun kenarında şöyle dedik:

"Ya Rasûlallah! Onların Zat-ı Envat'ı gibi bize de bir Zat-ı Envat yap!" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Allahu Ekber! Muhammed'in nefsi elinde olana yemin ederim ki, siz de kavminin Musa'ya dediği gibi dediniz. Onlar:

"Onların ilahı gibi bizim için de bir ilah yap! Dediler. Musa dedi ki: "Siz cahil bir kavimsiniz. İşte bu insanların takip ettiği yoldur. Siz de sizden öncekilerin takip ettiği yolları takip edeceksiniz."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Düşman Karargâhına Yakın Bir Yerde Gecelenmesi, Gözcü Ve Nöbetçi Dikilmesi:

Süheyl b. Hanzaliyye der ki: "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte Hevazin gazasına gidiyorduk. Rasûlullah o kadar hızlı gidiyordu ki, bir adam yanına gelip:

"Ya Rasûlallah! Arkandakilerle bağlantı kesildi" deyince, orada inip ikinci namazını kıldı. Halka da inmelerini emretti. Bir atlı gelip:

"Ya Rasûlallah! Ben, önünüzde dağ üzerinde şöyle şöyle gidiyordum. Bir de ne göreyim. Hevazınliler, geride hiçbir şeylerini bırakmadan gelmişler. Huneyn vadisi onların bütün kadın, çoluk, çocuk, davar, deve ve sığırları ile dolmuş" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gülümsedi ve:

"İnşallah yarın onları Müslümanlar ganimet olarak alacaklardır." buyurduktan sonra:

"Bu gece bize bekçilik edip nöbet tutacak bir süvari yok mudur?" diye sordu. Üneys b. Ebi Mersedü'l-Ganevi at üzerinde gelip:

"Ya Rasûlallah! Ben bekçilik ederim." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Falan falan dağlara ulaşınca kadar devam et. Namaz ve bir de ihtiyacını gidermek dışında, başka hiçbirşey için atından inme. Arkanı da gözetlemekten gafil olma!" buyurdu. Tanyeri ağarcıya kadar yattık. Kalkıp namaza hazırlandık. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yanımıza geldi:

"Süvariniz geceleyin size birşey sezdirdi mi?" diye sordu.

"Hayır, vallahi sezdirmedim" dedik. Kamet getirildi. Namazımızı kıldırdı. Selam verince, ağacın aralığından bakarak:

"Müjde süvariniz geliyor!" buyurdu. Üneys b. Ebi Mersed gelince:

"Ya Rasûlallah! Bana emrettiğin gibi dağın üzerinde durup bekledim. Sabaha kadar namaz ve ihtiyaç gidermek dışında başka hiçbirşey için atımdan inmedim. Hiç kimseyi de göremedim ve sezemedim" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Haydi, atından in ve yanımıza gel." buyurdu. (**Vâkidî-Meğazi**)

Müslümanlara Karşı Alınan Tedbirler:

Huneyn, Tihame bölgesinde birçok inşileri ve çıkışları, dar geçitleri ve gizli yolları bulunan geniş bir vadi olduğundan Malik b Avf, gece olunca, askerlerini bu vadinin iki yanındaki görünmez ve dar yerlere dağıtarak yerleştirdi. (**Vâkidî-Meğazi**)

Böyle yapılmasını da Düreyd b. Sımme tavsiye etmiş ve Malik b. Avf'a:

"Sen askerlerinden bir kısmını pusuya yatır, gizle ki, onlar sana yardımcı olsunlar. Müslümanlar gelip sana saldırırlarsa, pusudakiler arkalarından gelirler. Sen de yanındakilerle birlikte hemen saldırıya geçersin. Eğer yapılan saldırı onları bozguna uğratmaz ve kaçırmazsa, sen de üzerlerine birden umumi bir saldırı yaparsın" demişti.

(Halebî, İnsanu'l-Uyun)

Bunun için Malik b. Avf da, kumandan ve askerlerine:

"Onları (Müslümanları) görür görmez, üzerlerine bir tek adam gibi hep birden saldırınız." diyerek emir ve direktif verdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hevazin'le Karşılaşma ve Rasûlullah'ın Sebâtı:

Cabir b. Abdullah şöyle dedi:

"Huneyn vadisine yöneldiğimizde Hicaz topraklarının çukur, geniş ve engin vadilerinden bir vadiye indik. Ancak, sabahın karanlığında durmadan aşağı iniyorduk. Müşrikler bizden önce vadiye gelmişlerdi. Bizi pusuya düşürmek için gizli yollarda ve yolların yan taraflarındaki gizli ve dar yerlerde gizlenmiş, savaş hazırlıklarını yapmışlardı. Vallahi biz aşağı inerken neye uğradığımızı bilemedik. Onların ordu birlikleri üzerimize bir adamın saldırışı gibi saldırdı. İslam ordusu geri dönerek dağılıp gitti."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bu öncü birlik içerisinde ilk ürküp kaçanlar ise, suçları bağışlanmış ve kendi istekleriyle orduya katılmış olan iki bin kadar Mekkeli idi.

(Taberî, Tefsir)

Hiçbir kimse başkasını beklemiyor ve yardım için durmuyordu.

Rasûlullah sağ yandan ayrıldı. Sonra şöyle dedi:

"Ey insanlar! Nereye? Bana geliniz. Ben Allah Rasuluyüm, ben Muhammed b. Abdullah'ım."

Durum çok şiddetli idi. Develer birbiri üzerine binmişlerdi. İslam ordusu dağılmıştı. Ancak Rasûlullah ile birlikte muhacirlerden, ensardan ve ehl-i beytinden bir topluluk kalmıştı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Savaşta Kaçmayanların İsimleri:

Rasûlullah'la birlikte muhacirlerden sabit kalanlar; Ebû Bekr, Ömer ve ehl-i beytinden Ali b. Ebi Talib, Abbas b. Abdulmuttalib, Ebû Süfyan b.

344 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Haris ve onun oğlu, Fazl b. Abbas, Rebïa b. Haris ve Usame b. Zeyd vardı. Eymen b. Ümm-ü Eymen b. Ubeyd o zaman şehit edildi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rivayete göre:

Huneyn günü kaçmayıp, oldukları yerde sebat edenler yüz kişi idi. Bunların otuz üçü muhacirlerden, altmış yedisi ensardandı.

Rasûlullah, Müslümanların bozulup kaçıştıklarını görünce:

"Ey Allahım! Hamd, Sana muhsustur. Şikâyetler, ancak Sana arz olunur. Yardım, ancak Senden dilenir" diyerek Allah'a yalvardı.

Cibril gelip:

"Sana telkin olunan bu kelimeler; arkasında Firavun bulunduğu ve kendisine deniz yarıldığı gün, Musa'ya da Allah tarafından telkin olunmuştu." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Bazı Kureyşlilerin Kinlerini Dile Getirmeleri:

Müslümanlar dağılıp kaçtıkları ve Rasûlullah (s.a.s.) ile birlikte bulunan Mekke halkının kaba saba kişilerinden orada bulunan kimseler hezimetli gördüklerinde, onlardan birtakım adamlar içlerindeki düşmanlık sebebiyle konuşmaya başladılar. Cebele b. Hanbel şöyle bağırdı:

"Artık bugün sihir bozulmuştur." Bunun üzerine kardeşi Safvan ona şöyle dedi:

"Sus, Allah dişlerini düşürsün. Vallahi Kureyş'ten bir adamın bana hakim olması, Hevazin'den bir adamın hakim olmasından daha iyidir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Süheyl b. Amr:

"Muhammed ve ashabı, bir daha düzelemez, savaşılamaz." dedi. İkrime b. Ebû Cehl:

"Bu, yerinde bir söz değildir. İşler, ancak Allah-u Teâlâ'nın elindedir. Muhammed'in elinde bir şey yoktur. Bu gün savaş onun aleyhine ise, yarın muhakkak onun lehine olacaktır." dedi. Süheyl b. Amr:

"Sen daha önce, bu sözün aksini söyledin." dedi. İkrime:

"Ey Ebû Yezid! Biz vallahi, aykırı şeyler üzerinde duruyorduk. Akıllarımızı kösteklemiş, yarar da zarar da vermeyen bir takım taşlara tapmış durmuşuz." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Şeybe'nin Rasûlullah (s.a.s)'ı Öldürmek İstemesi:

Şeybe b. Osman b. Ebi Talha dedi ki:

"Bugün Muhammed'den intikamımı alacağım. Bugün Muhammed'i öldüreceğim." Şeybe'nin babası Uhud gününde öldürülmüştü. Şeybe dedi ki:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i öldürmek için harekete geçince birşey geldi ve kalbimi örttü de onu öldürmeye takat getiremedim. Anladım ki o benden korunmuştur." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah, ona doğru başını çevirdi.

"Yanıma gel" buyurdu. (Şeybe, titremeye başlamış, Allah, onun kalbine korku ve iman sevgisi düşürmüştü.) Şeybe yanına gelince, Rasûlullah elini onun göğsüne koydu ve:

"Ey Allah'ım! Bundan, şeytanı def et, gider!" diyerek dua etti. (Allah, Şeybe'nin kalbindeki bütün kin ve düşmanlıkları giderip kalbini imanla doldurdu.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önünde kılıç vurup savaştım. Vallahi, canım ve her şeyimle onu korumak istiyordum. (O sırada sağ olsaydı da babamla karşılaşsaydım, kılıçla vurup onu da öldürürdüm.) Hevazinliler, bozguna uğrayıp yurtlarına kadar kaçtıkları zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzuruna vardım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hamd olsun Allah'a ki, senin hakkında senin dilediğin şeyden daha hayırlısını diledi." buyurdu ve kendisine yapmayı içimden geçirmiş bulunduğum her şeyi, bana olduğu gibi haber verdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Hâlbuki ben, onları hiç kimseye söylememiştim. Hemen; "Şehadet ederim ki: Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur ve sen de hiç şüphesiz Rasûlullah'sın. Benim için Allah'tan mağfiret dile." dedim.

"Allah, seni mağfiret etsin, yarlığasın" buyurdu.

Hâlbuki "Araplardan ve Arap olmayanlardan, Muhammed'e tabi olmayan hiç kimse kalmasa, ben yine de ona tabi olmam." diyordum"

(İbnî'l-Kayyim, Za'du'l-Mead)

Kaçan Müslümanların Geri Dönmeleri:

Rasûlullah, boz katırını tepip Hevazinlilerin üzerine yürümek istiyor. Abbas (*radiyallahu anh*) , katırın dizginini, Ebû Süfyan b. Haris de üzengisini tutup hızını kesmeye ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in düşman arasına dalmasına engel olmaya çalışıyorlardı. **(Müslim)**

Abbas b. Abdulmuttalib şöyle dedi:

346 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Ben Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte idim. Onun beyaz katırının geminden tutmuştum. Ben cüsseli, sesi şiddetli bir kişi idim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanların kaçtıklarını gördüğü zaman:

"Ey insanlar nereye?" diyordu. Fakat onların durduğunu görmedim. Bana dedi ki:

"Ey Abbas! Şöyle bağır: Ey ensar topluluğu! Ey Samure ağacı altında bey'at edenler!" (Ben bağırınca) Onlar da:

"Lebbeyk lebbeyk (yani; emrine hazırım, emrine hazırım)" diyerek cevap verdiler. Öyle ki, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın çağrısını duyan adam binek devesini geri çevirmeye çalışıyor, buna kadir olamayınca da zırhını alıyor, o zırhı boynuna atıyor, kılıcını ve kalkanını alıyor binek devesinden kendini atıyor, bineğini serbest bırakıyor ve sese uyuyor, böylece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına geliyordu. Nihayet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında yüz kişi kadar toplanınca Hevazine karşı savaşmaya başladılar. Çağrının ilki şöyle idi:

"İmdad ey ensar!" Sonra son olarak:

"İmdad ey Hazrec!" Bunlar harp esnasında sabırlı kimseler idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de üzengilerine basarak ayağa kalktı ve kavmin kılıçlarla vuruşmalarına baktı. Onlar kılıçlarla vuruşuyorlardı. Bunun üzerine şöyle dedi:

"İşte şimdi tandır tutuştu, harp kızıştı." (Siyer-i İbn-i Hişam)

Bera b. Azib: "Vallahi savaş kızıştığı zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sığınır, onunla korunurduk. İçimizden en yiğit olanımız Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın hizasında durabilirdi." dedi.

(Müslim)

Ali ve Ebû Süfyan b. Haris'in Kahramanlıkları:

Cabir b. Abdullah şöyle dedi:

"Bir ara Hevazin'den bayrak taşıyan bir adam, erkek devesinin üzerinde şiddetle çarpışıyor ve Müslümanlara zarar veriyordu. Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anhu*) ve ensardan bir adam, onu öldürmek için fırladılar. Ali b. Ebi Talib onun ardından gelip erkek devesinin tabanlarının üstündeki kalın sinirlere kılıcını vurdu ve deve, gerisi üzerine düştü. Ensari de adamın üzerine atıldı ve baldırının yarısını uçuran bir darbe indirdi. O da bineğinin üzerinden düşerek yere serildi. Millet kılıçla birbirine vuruyordu. Vallahi hezimetten geri dönenler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında esirleri elleri arkalarında bağlı olarak buldular.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ebû Süfyan b. Haris b. Abdulmuttalib'e yüzünü çevirdi. Ebû Süfyan, o günde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte sabredenlerdendi. İyi bir Müslüman idi. Rasûlullah'ın katırının eğrinin arkasındaki sırimından tutmuştu. Rasûlullah dedi ki:

"Bu kimdir?" Ebû Süfyan dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Ben senin ananın oğluyum." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ebû Katade'nin Ölüm Tehlikesi Atlatması:

Ebû Katade der ki: "Huneyn günü, bir Müslümanla bir müşriğin çarpıştığını, müşriklerden birisinin de (Müslümana karşı arkadaşına yardım etmek için) Müslümanı yere yıkıp üzerine çıktığını gördüm. Arkasından varıp boynunun köküne kılıçla vurdum. Zırhını kestim. Müşrik, bana doğru yöneldi. Vurmak için kılıcını kaldırdığı zaman vurup bir elini kestim.

(Bûharî)

Adam öbür eliyle boynumdan yakalayıp beni öyle bir sıkı ki, ölümün kokusunu almaya, ecel teri dökmeye başladım. Az kalsın öldürecekti. Eğer adam kan kaybindan zayıf düşüp yere yıkılmamış olsaydı, muhakkak beni öldürürdü. (Ölüm ona gelip yetişti de beni bıraktı.) Yere düştüğüm zaman kılıçla vurup işini bitirdim.

(Ahmed, Müsned)

Mekke'ye Kaçan Müşriklerin Mekke'deki Müslümanları Üzüntüye Düşürmeleri:

Huneyn'de dağılıp kaçan Mekkelilerin bazıları Mekke'ye ulaşmışlardı. Müslümanların bozguna uğradığını haber vererek Mekkelileri sevindirdiler. İçlerinden birisi:

"Artık Araplar, atalarının dinine dönebilirler.

(Halebî, İnsanu'l-Uyun)

Muhammed düşmüş, ashabı da dağılmıştır" demişti. Mekke Valisi Attab b. Esid:

"Eğer, Muhammed öldürüldü ise, Muhammed'in dini ayaktadır ve Muhammed'in ibadet etmiş olduğu Allah diridir ve ölümsüzdür." Dedi.

Daha akşam olmamıştı ki, Allah-u Teâlâ'nın yardımı ile Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Hevazinlileri yendiği haberi geldi ve Attab ile Muaz b. Cebel'i sevindirdi. Bundan önce sevinenleri ise yüce Allah yüzlerinin üzerine düşürdü. **(Zürkani, Mevahibülledünniye Şerhi)**

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Duası Ve İlahi Yardımlar:

Rasûlullah(*sallallahu aleyhi ve sellem*), katırından yere inip:

"Ey Allah'ım! Bize yardımını indir." diyerek Allah'a yalvardı. On-
dan yardım ve zafer diledi. Yerden bir avuç toprak yahut kum aldı. Onu
müşriklerin yüzlerine doğru atıp savurdu. Atarken de:

**"Yüzleri kara olsun. Muhammed'in Rabbine, Kâbe'nin Rabbi-
ne and olsun ki onlar bozguna uğradılar"** buyurdu. **(Müslim)**

Seleme, Cübeyr Ve Abbas'ın Müşahedeleri:

Seleme b. Ekva; Hevazinlilerden, gözlerine toprak dolmayan insan
kalmadığını ve Allah-u Teâlâ'nın, onları bozguna uğrattığını, gerisin geri
döndüklerini söyler.

Abbas (*radiyallahu anhu*) da bu konudaki müşahedelerini şöyle anlatır:

"Gidip baktığımda savaş, görmüş olduğum şekilde, aynı şiddetle de-
vam ediyordu. Vallahi Rasûlullah çakıl taşlarını onlara attıktan sonra,
güçlerinin azaldığını, işlerinin tersine döndüğünü gördüm. Nihayet Allah,
onları bozguna uğrattı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in, katırını
tepip onları takip ettiğini hala gözlerimle görür gibiyim." **(Müslim)**

Cubeyr b. Mut'im şöyle dedi:

Kâfirlerin hezimetinden önce, insanlar savaşırken siyah kilim giysiler
misali bir şeyler gördüm. Onlar gökten geldiler ve bizimle kâfirlerin ara-
sına düştüler. Baktım ki, onlar siyah karıncalardır. Dağınık vaziyette va-
diyi doldurmuşlardı. Onların melekler olduğundan şüphe etmedim. Sonra
çok geçmedi, Hevazin hezimete uğradı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Huneyn'de Şehit Olanların Sayısı:

Huneyn Savaşı'nda Tâifliler; Bedir Savaşı günü Kureyşlilerden öldü-
rölmüş olanlar sayısınca (yani yetmiş) Müslümanı şehit ettiler.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Huneyn Savaşı'nda Müslüman Kadınlar:

Ümmü Umare der ki:

"Müslümanlar, her tarafta bozguna uğradıkları zaman savaşta dört
kadın idik. Benim elimde keskin bir kılıç vardı. Ümmü Süleym, beline bir
hançer bağlamıştı. Kendisi o zaman Abdullah b. Ebû Talha'ya hamile idi.
Ümmü Selit ile Ümmü Haris de vardı. Ümmü Umare:

"Savaştan kaçmak, size yaraşmaz" diyerek ensarı kınıyordu. Ümmü Umare şöyle dedi:

"Hevazinlilerden boz bir deve üzerinde sancak taşıyan bir adam gördüm. Müslümanların arkasından devesini koşturuyordu. Hemen önünü keserek devenin bacaklarına kılıçla vurdum. Deve, kıcının üzerine çöküverdi. Adamın üzerine saldırdım, öldürünceye kadar ona kılıçla vurdum. Kılıcını alıp deveyi horuldar bir halde bıraktım. O sırada, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kılıcını sıyırmış, kılıcının kınını atmış, ayakta dikiliyor ve:

"Ey Bakara suresinin sahipleri!" diyerek sesleniyordu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yüzünü çevirdi. Bir de gördü ki Milhan'ın kızı Ümmü Süleym, yanında kocası Ebû Talha ile birlikte. Ümmü Süleym beline, elbisesi üzerine kumaş parçasından bir kemer bağlamıştı. Ve o, Abdullah b. Ebû Talha' ya hamile idi. Onunla birlikte Ebû Talha'nın bir erkek devesi vardı. Bu devenin kendisine galip gelip onu zaptedemeyeceğinden korktu. Ve devesinin başını kendisine doğru yaklaştırdı. Elini onun yuları ile birlikte burnuna takılan kıldan örülü hal-kaya taktı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona şöyle dedi:

"Sen Ümmü Süleym misin?" Ümmü Süleym dedi ki:

"Evet, babam anam sana feda ya Rasûlallah! Seninle savaşanları öldürdüğün gibi seni terkedip savaşta kaçanları da öldür. Çünkü onlar bunu hak etmişlerdir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ey Ümmü Süleym! Allah bana yeterli değil mi?"

Ümmü Süleym'in yanında bir de hançer vardı. Ebû Talha ona şöyle dedi:

"Ey Ümmü Süleym sendeki bu hançer nedir?" Ümmü Süleym dedi ki:

"Bu, eğer bana müşriklerden biri yaklaşırsa o müşriğin karnını yarmak için kullanacağım bir hançerdir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Müşriklerin Hezimet:

Sakif müttefiklerinin bayrakları, Karib b. Esved b. Mes'ud'un yanında idi. Hevazinliler bozguna uğrayınca, Karib, sancağı bir ağaca dayayarak amcasının oğulları ile birlikte kaçtı. Onlardan sadece iki kişi öldürüldü. Birisi Beni Gıyerelerden Vehb, diğeri de Beni Kübbelerden Cülah (Leclac) idi. Rasûlullah Cülah'ın öldürüldüğünü işittiği zaman:

"Bugün, Sakif gençlerinin ulusu öldürülmüştür." buyurdu.

350 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

Hevazinliler bozguna uğrayınca, Sakiflerden Malik oğullarının bayrakları altında yetmiş kişi öldürüldü. Bayrağı Zü'l-hımar taşıyordu. Zü'l-hımar öldürüldüğü zaman, bayrağı Osman b. Abdullah almış, çarpışırken o da öldürülmüştü. Onun öldürüldüğünü işitince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Allah, onu kahretsin! Çünkü o Kureyşilere çok kin beslerdi.”
buyurdu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Kim bir kâfiri öldürürse, silahı ve elbisesi, onundur.” buyurmuştu. O gün Ebû Talha, tek başına yirmi müşrik öldürmüş, onların silah ve elbiselerini ganimet olarak almıştı. **(Ahmed, Müsned)**

Düreyd b. Sımme’nin Öldürülmesi:

Müşrikler yenilgiye uğradıkları zaman Tâif’e gittiler. Yanlarında Malik b. Avf vardı. Ordu birliklerinin bir kısmı Evtas’a indi, bir kısmı da Nahle’ye doğru yol almıştı. Nahle tarafına yönelenlerin içinde sadece Sakif’ten Beni Giyere vardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in atlıları, insanlardan Nahle yönüne gidenlerin peşine düştüler. Dağ yollarını tutanların peşlerine düşmediler.

Rabia b. Rûfey, Düreyd b. Sımme’ye kavuştu. (Rabia’ya, İbn-i Düğünne denilirdi. Düğünne onun anasıdır. Anası ile künyelenmişti.) Düreyd’e kavuşunca onun erkek devesinin yularından tuttu. O, onun bir kadın olduğunu zannediyordu. Bunun sebebi de, Düreyd b. Sımme’nin devesinin üzerine konulan üstü açık hevdec şeklinde bir sandığın içinde olmasıydı. Rabia hevdec’in içindeki kişinin erkek olduğunu görünce, deveyi çökertti. Onun yaşlı bir adam olduğunu anladı. Delikanlı onun kim olduğunu bilmiyordu. Düreyd ona şöyle dedi:

“Bana ne yapmak istiyorsun?” Rabia dedi ki:

“Seni öldüreceğim.” Düreyd dedi ki:

“Sen kimsin?” Rabia dedi ki:

“Ben Rabia b. Rûfey es-Sülemi’yim.”

Sonra kılıcıyla ona vurdu. Fakat öldüremedi. Bunun üzerine o da ona şöyle dedi:

“Anan seni ne kötü silahlandırmış. Yükümün arkasından işte şu kılıcımı al, (eşyalar hevdec denilen sandığın içindeydi) sonra onunla vur. Kemikleri uçurt. Dimağa indir. Çünkü ben de adamlara işte böyle vururdum. Sonra ananın yanına gittiğin zaman, ona Düreyd b. Sımme’yi öldürdüğünü haber ver. Vallahi çok uzun zaman sizin kadınlarınızı korudum.”

Rabia anasına döndüğü zaman ona, Düreyd'i öldürdüğünü haber verdi. Bunun üzerine anası şöyle dedi:

"Vallahi o senin üç ananı azat eden bir adam idi."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Düreyd b. Sımme ile birlikte kaçanlar, altı yüz kişilik bir topluluk idi. Üç yüzü öldürüldü.

(Heysemi, Mecmau'z-Zevaid)

Malik b. Avf'ın Kavmine Tavsiyeleri ve Zübeyr'in Onlarla Karşılaşması:

Hevazin hezimete uğradığı zaman Malik b. Avf gitti ve iki dağ arasındaki yüksek bir mevzide kavminin süvarilerinin içinde durdu ve arkadaşlarına şöyle dedi:

"Durunuz! Zayıflarınız yürüsün ve geridekileriniz kavuşsun."

Hezimete uğrayanlar gelinceye kadar orada beklediler. O sırada atlılar görüldü. Malik arkadaşlarına şöyle dedi:

"Ne görüyorsunuz?" Dediler ki:

"Biz mızraklarını atlarının kulaklarının arasına koymuş, uylukları uzunca bir kavim görüyoruz." Malik de şöyle dedi:

"İşte onlar Beni Süleym'dir. Size onlardan bir zarar gelmez." İleri doğru gidip vadinin çukuruna doğru yol aldılar. Sonra onların peşlerinden gelen diğer bir atlı grubu daha görüldü. Bunun üzerine arkadaşlarına şöyle dedi:

"Ne görüyorsunuz?" Dediler ki:

"Bir kavmi görüyoruz ki mızraklarını genişlemesine koymuşlar ve atlarının üzerinde de alametleri yoktur." O da şöyle dedi:

"İşte onlar Evs ve Hazreç'tir. Onlardan size bir zarar gelmez." O tepeliğin dibine vardıklarında Beni Süleym'in yolunu tuttular. Sonra bir süvari görüldü. Bunun üzerine arkadaşlarına dedi ki:

"Ne görüyorsunuz?" Dediler ki:

"Uylukları uzunca bir süvari görüyoruz. Mızrağını omuzu üzerine koymuş, başına kırmızı sarık bağlamıştır." O da şöyle dedi:

"İşte o, Zübeyr b. Avvam'dır. Lat'a yemin ederim ki, elbette o size bulaşır, onun için yerinizden ayrılmayınız."

Zübeyr o iki dağ arasındaki tepelik yerin dibine vardı, kâfirleri gördü ve hemen onlara saldırdı. Onları oradan çıkartıp uzaklaştırmaya kadar çarpıştı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Malik b. Avf kaçıp kendisine ait Liyye kalesine, oradan da Sakiflilerin kalesine sığındı.

(Vâkidî-Meğazi)

Düşmanı Takip Etme Emri:

Hevazinliler bozguna uğradığı ve Müslümanların da arkalarına düşerek onları öldürmeye başladıkları zaman Süleym oğulları aralarında:

"Analarınızın oğullarını öldürmekten el çekiniz." diyerek seslenmiş ve mızraklarını kaldırarak Hevazinlileri öldürmekten kaçınmışlardı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların bu tutum ve davranışlarını görünce:

"Ey Allah'ım! Bükme oğullarını Sana havale ediyorum! Onlar benim kavmime silah çektiler. Kendi kavimlerine gelince, silahları kaldırdılar." diyerek şikayetlendi ve düşmanın takip edilmesini emretti.

(Vâkidî-Meğazi)

Bicad ve Şeyma'nın Durumu:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o gün şöyle dedi:

"Eğer Bicad'a gücünüz yeterse onu elinizden kaçırmayınız." Beni Sa'd b. Bekir kabilesinden olan Bicad ağır bir suç işlemişti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bir Müslümanı tutmuş, azalarını kesmiş, sonra da onu ateşe atıp yakmıştı. Bicad, suçunun ağırlığını bildiği için kaçmıştı.**(Vâkidî-Meğazi)**

Müslümanlar onu ele geçirdikleri zaman onu, ehlinin ve Şeyma binti Haris'in yanına kattılar. Şeyma Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın sütkardeşi idi. Müslümanlar Şeyma'ya şefkatli davranmadılar, bilakis şiddetli muameleye tabi tuttular. Bunun üzerine Şeyma onlara şöyle dedi:

"Biliniz ki vallahi ben sizin sahibinizin sütkardeşiyim." Onlar ona inanmadılar ve onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e getirdiler. Şeyma, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına getirildiğinde şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Ben senin sütkardeşimim." Rasûlullah buyurdu ki:

"Bunun alameti nedir?" Dedi ki:

"Ben seni uyluklarımın üstünde taşıırken, sırtımdan beni ısırmıştın. Halen izi vardır."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) alameti tanıdı, elbisesini onun için serdi, onu üzerine oturttu ve şöyle dedi:

"Eğer istersen sevgi ve ikram ile benim yanımda kal. Eğer sana yararlı olmamı ve kavmine dönmeyi arzu edersen bunu da yaparım." O da:

"Hayır, bilakis bana iyilik edip beni kavmime geri gönder." dedi. (Sonra Müslüman oldu.)

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona birtakım hediyeler verdi ve onu kavmine geri gönderdi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Zayıfları Öldürmenin Nehyedilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Halid b. Velid'in öldürdüğü bir kadına rastladı. Başucunda bir kalabalık toplanmıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Bu nedir?" dedi. Dediler ki:

"Bir kadındır. Halid b. Velid onu öldürmüştür." Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yanındakilerden birisine şöyle dedi: **"Halid'e kavuş ve de ki: Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) seni çocuk, kadın, köle ve hizmetçi öldürmekten nehyetti."**

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Evtas Savaşı:

Huneyn'de bozguna uğrayan Hevazinlilerin bir kısmı Evtas ordugâhında toplanmışlardı. Toplananların sayısı oldukça çoktu. Rasûlullah, bir sancak bağlayarak Ebû Amirü'l-Eş'ari'yi, Seleme b. Ekva ile birlikte onların arkasından gönderdi. Evtas'ta üslenen düşmanlar kendilerini savundular. Hevazinlilerden bir adam meydana çıkıp:

"Benimle çarpışacak kim var?" diye bağırdı. Ebû Amir, onun karşısına çıktı. **(Vâkidî-Meğazi)**

Adam, Ebû Amir'e saldırdı. Ebû Amir, onu İslamiyet'e davet etti ve:

"Ey Allah'ım! Şahit ol ona." dedi. Sonra üzerine yürüdü ve onu öldürdü.

Sonra, ikinci bir adam çıkıp Ebû Amir'e saldırdı. Ebû Amir, onu da İslamiyet'e davet etti ve:

"Ey Allah'ım! Şahit ol ona." dedi ve onu da öldürdü. Hevazinliler, birer birer meydana çıkıyor ve Ebû Amir'e saldırıyor, Ebû Amir de onları önce İslamiyete davet ediyor, sonra da üzerlerine yürüyüp öldürüyordu. Ebû Amir, böylece onlardan dokuz kişiyi öldürdü. (Dokuzuncusu, çarpışmak için alametlenmiş ve koşa koşa gelmişti. Meydana çıkan onuncu adam başına sarı bir sarık sarmıştı.) Gelir gelmez Ebû Amir'e saldırdı. Ebû Amir de onun üzerine yürüdü. Önce, onu İslamiyete davet etti ve:

"Ey Allah'ım! Şahit ol ona." dedi. Adam:

"Ey Allah'ım! Bana şahit olma" deyince, Ebû Amir ondan elini çekti. Adam da kaçıp kurtuldu. O adam sonradan Müslüman oldu. İslamiyet amelleri ile Müslümanlığını güzelleştirdi ve geliştirdi. Rasûlullah onu gördükçe:

"Bu, Ebû Amir'in kaçırdığıdır." buyururlardı.

Müslümanlar, Hevazinlilerle bir müddet mızraklarla çarpıştılar. Beni Cüşem b. Muaviyelerden Haris'in oğulları Ala' ile Evfa, Ebû Amir'e ok attılar ve biri onu kalbinden, diğeri de dizinden vurdu.

(Siyeri İbn-i Hişam)

Ebû Musa el-Eş'ari demiştir ki:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beni de amcam Ebû Amir'le birlikte göndermişti. Savaş sırasında Ebû Amir'in dizine Cüşem kabilesinden birisi bir ok atmış ve okunu Ebû Amir'in diz kapağına saplamıştı. Hemen Ebû Amir'in yanına koştum. Ona:

"Ey Amca! Oku sana kim attı?" diye sordum.

"İşte, ok atan katilim şudur." diyerek onu gösterdi. Ben, hemen katile doğru koştum ve yetiştim. Katil, beni görünce dönüp kaçmaya başladı. Onun peşine düştüm. Hem koşuyor, hem de:

"Kaçmaktan utanmıyor musun? Niçin durmuyorsun?" diyerek bağırıyordum. Adam nihayet kaçmaktan vazgeçti. Her ikimiz, kılıçlarımızla vuruşmaya başladık. En sonunda onu öldürdüm. Sonra, Ebû Amir'in yanına gelip:

"Allah, adamını öldürdü." dedim. Amcam bana:

"Şu oku dizimden çek, çıkar." dedi. Ben de hemen çıkardım. Fakat okun yerinden oldukça çok su boşaldı. Amcam, hayatından ümidini kesti. Bana:

"Ey kardeşimin oğlu! Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e benden selam söyle. Benim için Allah'dan mağfiret dilesin." dedi ve beni kendisinin yerine halkın üzerine kumandan tayin etti. (Ebû Amir, sancağı Ebû Musa'ya verdi: "Atımı ve silahımı Rasûlullah'a teslim et." dedi.) Ebû Amir kısa bir müddet sonra şehit olarak vefat etti.

(Bûharî)

Ebû Musa el Eş'ari sancağı alınca, savaşa girişti. Allah, feth ve zaferi onun eliyle gerçekleştirdi. Evtas'ta toplanan halkı bozguna uğrattı. (Onlar, Evtas'tan Tâif'e kaçtılar. Evtas'tan dönüp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzuruna girdim.) Ebû Amir'in silahını, atını ve sair eşyasını da yanımda götürmüştüm.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o sırada hasırdan örülmüş ve üzerine şilte serilmiş bir somya üstünde yatıyordu. Hasırın örgüleri onun sırtına ve böğürlerine iz yapmıştı.

(Bûharî)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , bayrağı benim elimde görünce:

"Ey Ebû Musa! Ebû Amir öldürüldü mü?" diye sordu.

(İbni Hacer-Fethu'l-Bari)

Kendi haberimizi ve Ebû Amir'in haberini ve: "Rasûlullah benim için Allah'dan mağfiret dilesin" dediğini arzettim. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) abdest suyu isteyip abdest aldı. (İki rekât namaz kıldı.) Sonra ellerini kaldırıp:

"Ey Allah'ım! Kulcağızın Ebû Amir'i yarlığa." diyerek dua etti. Dua ederken ellerini o kadar kaldırdı ki koltuklarının beyazlığını gördüm. Sonra:

"Ey Allah'ım! Onu, yarattığın insanlardan çoğuna, kıyamet gününde mertebeye üstün kıl. (Cennette onu, ümmetimin üstünlerinden eyle!)" diye dua buyurdu. Ben:

"Ya Rasûlallah! Biliyorum ki yüce Allah, Ebû Amir'i muhakkak yarlıgemiş, kendisi şehit olarak öldürülmüştür. Ya Rasûlallah! Benim için de Allah'dan mağfiret dile" dedim.

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) : **"Ey Allah'ım! Abdullah b. Kays'ın da günahını bağışla! Kıyamet gününde, onu da girecek üstün bir mertebeye girdir. (Onu da ümmetimin üstünlerinden eyle)"** diyerek dua buyurdu ve Ebû Amir'in terekesini, oğluna vermemi emretti. Ben de verdim." **(Bûharî)**

Huneyn Esirleri Ve Mallarının Toplatılması:

Sonra Huneyn esirleri ve malları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına getirildi. Ganimetlerin başında Mes'ud b. Amr el Gıfari vardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) esirlerin ve malların Cirane'ye kadar götürülmesini emretti ve onlar orada tutuldular.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Tufeyl b. Amr'ın Zül-Keffeyn Putunu Yıkma Gönderilmesi:

Rasûlullah, Huneyn'de Hevazinlileri bozguna uğratarak Tâif üzerine yürümeye hazırlanırken, Tufeyl b. Amr:

"Ya Rasûlallah! Beni, Amr b. Humeme'nin putu olan Zül-keffeyn'e gönder de onu yıkayım" dedi. Rasûlullah da:

"Olur." buyurdu. Onu, Zül-keffeyn'i yıkmaya, yok etmeye gönderdi. Kavminin, İslam ordusunu desteklemek üzere Tâif'e gelmelerini sağlamasını da ona emr etti. Tufeyl b Amr, acele kavminin yanına gitti. (Zül-keffeyn, Huzaalarla Devslilerin putu idi. Onlar, hac yaptıktan sonra Zülkeffeyn'in yanına gider ve tazim vazifelerini yerine getirmedikçe, evlerine girmezlerdi. Zülkeffeyn putu, tahtadan yapılmıştı.) Tufeyl b. Amr, onu yıktı. İçine ateş doldurdu. Ateş birden alevlenip tutuştu. Tufeyl, onu böyle ateşe verip yakarken şöyle dedi:

356 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

“Ey Zülkeffeyn! Ben, senin kullarından değilim! Bizim doğumumuz, senin doğumundan daha eskidir. Ben, senin içine ateş doldurdum.”

(Zülkeffeyn yakılıp ortada tapılacak bir şey kalmayınca, Devs kabilesi topluca Müslüman oldu.) Tufeyl b. Amr, yanına kavminden dört yüz kişi alarak hemen yola çıktı. Gelişinden dört gün sonra Tâif'te Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e kavuştu.

Ağır savaş aracı olarak yanında debbabe ile mancınık da getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Ey Ezd topluluğu! Bayrağınızı kim taşıyor?” diye sordu. Tufeyl b. Amr:

“Bayrağı, cahiliye çağında Numan b. Erafe veya Baziyetü'l-Lehbi adındaki kişi taşırdı.” dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Ona taşıtmakta isabet etmişsiniz.” buyurdu. (Vâkidî-Meğazi)

TAİF GAZVESİ

Sakif'in yenilmiş ordu birlikleri Tâif'e geldikleri zaman, üzerlerine şehirlerinin kapılarını kilitlediler ve savaş için hazırlıklar yapmaya başladılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sakifliler, daha önce, kalelerini onarmış, bir yıl boyunca kuşatılmaya dayanabilecek şekilde ihtiyaçlarını ve gıda maddelerini kale içinde depolamışlardı. Tâif kalesi, şehrin üzerinde idi ve iki kapısı vardı.

(Vâkidî-Meğazi)

Ne Huneyn'de ne de Tâif kuşatmasında Urve b. Mes'ud ve Gaylan b. Seleme hazır bulundular. Onlar Cüreş'te, debbabe, mancınık ve dabur imalatını öğreniyorlardı. (Kendileri bu sanatları öğrenince Tâif kalesinde vazifelendirileceklerdi.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Huneyn zaferinden sonra (Mekke'nin doğusunda, Mekke'ye bir mil uzaklıktaki) Tâif'e yürüdü. (Halid b. Velid'i ise bin kişilik bir kuvvetle, öncü birliği olarak gönderdi.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Nahle-i Yemani'ye üzerinden yürüdü. Sonra Karn ve Müleyh'ten geçti. Sonra Leyye'den olan Buhret'i Rüga'ya gelince burada bir mescid inşa etti ve bu mescidde namaz kıldı. (Mescidin duvarlarını Rasûlullah örmüş, ashab da taş taşımıştır.)

İşte o gün, Buhret-i Rüga'da, bir kana karşılık kısas yaptı. Bu, İslam'daki ilk kısas olayıdır. Beni Leys'den bir adam, Hüzeyl'den bir adamı öldürmüştü. O da, onun karşılığında onu öldürdü.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Leyye'de iken, Malik b. Avf'ın kalesinin yıkılmasını emretti ve kale yıkıldı. Dayka denilen bir yoldan geçerken Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*);

"Bu yolun ismi nedir?" diye sordu

"Dayka'dır, denildi." Bunun üzerine dedi ki:

"Hayır, bilakis o Yüsra'dır." (Dayka darlık, Yüsra kolaylık manasına gelir.)

Oradan Nahb yoluna çıktı. Sadire denilen Sakif'ten bir adamın arazisine yakın olan bir sedir ağacının altında konakladı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) adama şöyle haber gönderdi:

"Ya çıkarsın veya senin üzerine bahçeni yıkarız." O da çıkmakta direndi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o bahçenin harab edilmesini emretti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Müslümanların Ok Yağmuruna Tutulmaları:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Tâif’e yakın bir yerde konaklarken ashabından bazıları okla öldürüldü. Çünkü askerler Tâif bahçelerine iyice yaklaşmışlardı. Fakat Müslümanlar, müşriklerin saklandığı kalelerine giremiyorlardı. Atılan oklar da menzil içindeki Müslümanlara isabet ediyordu. Müslüman askerler bu şekilde öldürülünce Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , (Hubab b. Münzir’in araştırması sonucu) askerini bugün Tâif’te bulunan mescidinin yanına çekti ve Tâif’i yirmi küsur gece muhasara altında tuttu.

Tâif Seferi’nde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in hanımlarından Ümmü Seleme ve Zeyneb vardı. Rasûlullah, hanımları için iki kubbe yaptı ve o iki kubbe arasında namaz kıldı. Sonra ikamet etti.

Sakif Müslüman olduğu zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in namaz kıldığı bu yere, Amr b. Ümeyye bir mescid inşa etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tâiflileri muhasara etti ve onlarla şiddetli bir şekilde savaştı, karşılıklı ok atıştılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Tâiflilerin Çirkin Tedbiri:

Rasûlullah, Tâif’e vardığı zaman, Tâifliler, sihirbaz bir kadını kalenin üzerine çıkardılar. İslam askerlerine karşı karının edep yerlerini açtırarak kalelerini korumak istediler.

(Vâkidî-Meğazi)

Yezid b. Zem’an’ın Şehit Edilmesi:

Yezid b. Zem’a b. Esved, Sakiflilerle konuşmak için eman vermelerini istedi. Sakifliler eman verdiler. Fakat atı ile yanlarına varırken onu okla vurup şehit ettiler.

Yezid b. Zem’a’yı Sakiflilerden Hüzeyl b. Ebû’s-salt şehit etmişti. Bir ara Hüzeyl, hiç kimsenin kendisini görmediğini sanarak kale kapısından dışarı çıkmıştı. Fakat Yakub b. Zem’a onu yakalamak için saklanıp fırsat kolluyordu. Hüzeyl çıkınca hemen onu yakaladı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in yanına getirdi.

“Ya Rasûlallah! Bu, kardeşimi öldüren adamdır” dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun yakalanıp getirilmesine sevindi ve Yakub b. Zem’a’ya onun boynunu vurması için izin verdi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Tâif Surlarında Gedik Açma Günü:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , mancınık ile Tâiflilerin taşa tutulması hakkında sahabelerle istişare yaptı. Selman-ı Farisi:

"Sakiflilerin kalelerine mancınıkla saldırılmasını uygun görüyorum. Biz, Fars ülkesinde düşman kalelerine mancınıkla saldırdık. Düşmanlarımız da bize mancınıklarla saldırırdı. Biz düşmanlarımızı mancınıkla yenerdik. Onlar da bizi mancınıkla yenerdi. Mancınık olmadığı zaman uzun süre oturmak zorunda kalırdık" dedi. Selman-ı Farisi bir mancınık yaptı ve Tâif'e doğru dikti.

Halid b. Said de Cüreş'ten bir mancınıkla iki debbabe getirdi. Rasûlullah kale dışında, ordugâh çevresindeki yerlere hasek (hurma ağacından yapılmış, ayaklara batan çatal engeller) döşetti.

(Vâkidî-Meğazi)

Nihayet Tâif'in surunda gedik açıldığı gün, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ashabından bir topluluk (surlara tırmanma aleti olan) debbabenin altına girdiler. Sonra onunla Tâif'in duvarına doğru, delmek için yürüdüler. Bunun üzerine Sakif onların üzerlerine, ateşte kızdırılmış kalın demirler döktü. Bunu görünce sahabeler debbabenin altından çıktılar. Bu sefer de Sakif onları ok yağmuruna tuttu. Sonunda bazı Müslümanları öldürdüler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Sakif'in üzüm bağlarının kesilmesini emretti. Sahabeler de onların içine girip kesmeye başladılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Uyeyne b. Hısn, Ya'la b. Mürretü's-Sakafi'ye:

"Bunu kesmekte bana ecir mi var sanki?" dedi. Ya'la, Uyeyne'nin yanına gelip:

"Evet." dedi. Uyeyne:

"Sana ancak cehennem var." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu işitince:

"Uyeyne cehenneme Ya'la'dan daha layık ve müstahaktır."
buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Sakif İle Görüşmeler:

Ebû Süfyan b. Harb ve Muğire b. Şu'be Tâif'e, Sakif kabilesi ile konuşmaya gittiler. Onlara:

360 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

“Bize eman veriniz ki sizinle konuşalım.” dediler. Onlar da eman verdiler. Bunun üzerine o ikisi, Kureyş’in ve Beni Kinane’nin kadınlarından orada bulunan kadınları yanlarında götürmek için çağırdılar. Çünkü onlar daha eman altına alınmamışlardı. Fakat o kadınlar bu çağrıdan kaçındılar.

Onların içinde, Âmine binti Ebi Süfyan da vardı. Bu kadın Urve b. Mes’ud’un nikâhında idi. Urve’nin o kadından olma oğlu Davud b. Urve de oradaydı.

Onların içinde Fukaymeyye de vardı. Bu, Ümeyme binti Nasi Ümeyye b. Kal idi.

Bu kadınlar ile gitmekten kaçındıkları zaman İbnü’l Esved b. Mesud onlara şöyle dedi:

“Ey Ebû Süfyan ve Ey Muğire! Sizlere kendisi için geldiğiniz şeylerden daha hayırlı bir şeyi göstereyim mi? Beni Esved b. Mes’ud’un arazisinin yerini biliyorsunuz. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o arazi ile Tâif arasında Akik denilen bir vadiye yerleşmişti) Tâif’te sulama, külfet ve imaret yönünden Beni Esved’in arazisinden daha uzak ve meşakkatli hiçbir mal yoktur. Eğer Muhammed onu tahrif ederse bir daha asla imar edilemez. Ona söyleyiniz; onu ya kendisi için alsın ya da Allah için ve akrabalık hakkı için bıraksın. Çünkü bizimle onun arasında bilinen bir akrabalık vardır.” Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu, onlar için bıraktı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Mugire b. Şube’nin Bir Müslümanın Okla Vurulmasına Sebep Olması:

Ebû Mihcen, kalenin üzerinde mızrak gibi uzun oklarını Müslümanlara atıyor, onlar da ona mukabele ediyorlardı. Müzeynelilerden bir adam, arkadaşına:

“Tâif’i fethedersek sana, Beni Kariblerin kadınlarını tavsiye ederim. Çünkü onlar çok güzeldirler. Sana kurtulmalık akçesi ödenmek istenirse kurtulmalık akçesini artır da yanında tutabilirsen tut.” dedi. Mugire b. Şube onun bu sözlerini işitti.

“Ey Müzeynilerden olan kardeş!” diye seslendi. Müzeni:

“Buyur.” dedi. Mugire:

“Şu adama (Ebû Mihcen’e) bir ok atsana.” dedi.

Müzeni'nin, Beni Karib kadınlarından söz etmesi, Mugire'yi kıskandırdı. Ebû Mihcen'in keskin nişancı olduğunu ve Müzeni'ye atacağı okun boşa gitmeyeceğini biliyordu. Müzeni, Ebû Mihcen'e bir ok attı. Fakat kendisinin oku ona birşey yapamadı. Ebû Mihcen de uzun okunu yaya koyup ona attı. Ok, Müzeni'nin boğazına saplandı ve onu şehit etti. Mugire kendi kendine:

"Beni Karib kadınlarını ele geçirmeyi uman erkeklerin mükâfatı budur." diyerek mırıldandı. Müzeynelilerden Abdullah b. Amr b. Avf, onun bu söylediklerini baştan sona kadar işitti ve:

"Ey Mugire! Allah seni kahretsin! Vallahi onu bu felakete sen hazırladın. Yüce Allah ona şehitlik gönderdi ise senin yüzünden gönderdi. Sen vallahi münafıksın. Vallahi, İslamiyet olmasaydı, seni sağ bırakmazdım. Meğer bela bizim yanımdaymış da bilmiyormuşuz. Vallahi hiçbir zaman seninle konuşmayacağız." dedi. Mugire, Müzeni'nin yanına varıp bu yaptığını gizli tutmasını istedi. Müzeni:

"Hayır! Vallahi, hiçbir zaman gizli tutmayacağım." dedi.

Ömer b. Hattab, hilafeti zamanında, Muğire'nin bu yaptığını duyunca şöyle dedi:

"Bunu Kufe'ye vali tayin etmeden önce bilseydim, onu vali tayin etmezdim. Çünkü bunu haketmiyor."

Ebû Mihcen, attığı bir okla Ebû Bekir'in oğlu Abdullah'ı da yaralamıştı.

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Süfyan b Harb'in Gözünü Kaybetmesi:

Ebû Süfyan b. Harb gözünden vurulunca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e giderek:

"Ya Rasûlallah! Bu gözüm, Allah yolunda kayboldu." demişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"İstersen, Allah'a dua edeyim, gözünü eski haline çevirsin. İstersen bu çevirme cennette olsun." buyurdu. Ebû Süfyan b. Harb:

"Cennette olsun!" dedi.

(İbni Asakir)

Halid b. Velid'in Meydan Okuması:

Halid b. Velid, Sakiflilere:

"Kaleden çıkıp benimle çarpışacak kim var?" diye seslendi. Fakat hiç kimse dışarı çıkmadı. Halid b. Velid tekrar onlara meydan okudu. Yine çıkan olmadı. İbn-i Yalil:

362 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Bizden hiçbiri seninle çarpışmak için kaleden inmeyecektir. Biz, kalemizde oturacağız. Çünkü bizim yıllarca yetecek yiyeceklerimiz var. Eğer, bu yiyecekler tükenir ve sen de hala orada olursan, hepimiz kılıçlarımızı sıyırır, senin karşına çıkarız. Son erimiz ölünceye kadar seninle çarpışırız." diyerek seslendi. **(Halebî, İnsanı'l-Uyun)**

Kaleden Kaçan Kölelerin Azat Edilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ne zaman bir köle kaleden iner ve yanımıza gelirse, o hürdür." diye nida ettirdi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Bunun üzerine, bazı köleler kaleden inip Müslüman oldular. Rasûlullah da onları azat etti. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Rüyası:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebû Bekir'e (ki o, o sırada Sakifî kuşatıyordu.) şöyle dedi:

"Ey Eba Bekir! Ben rüyamda; bana içi kaymak dolu bir kadeh hediye edildiğini ve bir horozun da onu didikleyip içindekini döktüğünü gördüm." Ebû Bekir de şöyle dedi:

"Bugün onlardan istediğimiz şeyi elde edeceğimizi zannetmiyorum." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ben de zannetmiyorum." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Uyeyne'nin Tâiflilerle Konuşmaya Gitmesi:

Uyeyne b. Hısn:

"Ya Rasûlallah! Bana izin ver de Tâif kalesine gidip onlarla konuşayım? (Onları İslamiyete davet edeyim. Belki, Allah onlara hidayet nasip eder.)" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Uyeyne'ye Tâif'e gitmesi için izin verdi. Uyeyne Tâiflilere:

"Bana yanınıza gelmem için eman verir misiniz?" diye sordu. Tâifliler:

"Evet." dediler. Ebû Mihcen onu tanıdı.

"Yaklaş." dedi. Uyeyne yaklaşıncı, ona:

"İçeri gir." dedi. Uyeyne, kaleye girince, onlara:

"Babam anam sizlere feda olsun! Vallahi hiçbir zaman Muhammed sizin gibisiyle karşılaşmadı. Kalenizde direniniz. Sizin kaleniz, sarp ve korumaya elverişlidir. Silahınız da çoktur, bol akarsularınız vardır. Katiyen korkmayınız. (Vallahi biz köleden daha zayıfız. Sakın ellerinizi verip teslim olmayınız. Şu ağaçların kesilmesi de size ağır gelsin.)" dedi. Uyeyne, kaleden dışarı çıkınca Sakifiler Ebû Mihcen'e:

"Biz, onun içeri girmesinden hoşlanmadık. O'nun bizde ve kalemizde gördüğü bozuklukları Muhammed'e haber vermesinden korkuyoruz." dediler. Ebû Mihcen:

"Ben onu çok iyi tanırım. Bizim içimizde, Muhammed'e Uyeyne'den ve onunla birlikte bulunanlardan daha katı düşman olan hiç kimse yoktur." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Uyeyne'yi Yalanlaması:

Uyeyne b. Hısn, dönüp gelince Rasûlullah ona:

"Ey Uyeyne! Onlara ne söyledin?" diye sordu. Uyeyne:

"(Onlara İslamiyeti emrettim ve Müslümanlığa davet ettim.) Cehennemle korkuttum, cennetle müjdeledim. İslamiyete giriniz, Vallahi Muhammed, sizi teslim almadıkça, yurdunuzdan vazgeçmeyecek. Kendiniz için ondan eman alınız. Sizden önce Kaynuka, Nadir, Kureyza ve Hayber gibi kaleler, köşkler ve silah sahipleri meydanlarında teslim oldular dedim. Gücümün yettiği kadar onları hoşlaştırdım, yardımsızlaştırdım ve çaresizleştirdim." dedi. Uyeyne b. Hısn konuşurken Rasûlullah susuyordu. Sözlerini bitirince ona:

"Yalan söylüyorsun! Sen onlara şöyle şöyle söyledin." diyerek onun söylemiş olduğu sözleri birer birer nakletti. Uyeyne:

"Doğru söylüyorsun ya Rasûlallah! (Ben, bu söylediklerimden dolayı Allah'tan mağfiret dilerim. (Allah'a ve sana tevbe ve nedamet ederim.))" dedi. Ömer:

"Ya Rasûlallah! Bırak beni, götürüp şunun boynunu vurayım?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Ashabımı öldürüyorum diye insanlar, benim hakkımda laf ederler." buyurdu. Ebû Bekir, Uyeyne b. Hısn'a ağır sözler söyledi:

"Yazıklar olsun sana ey Uyeyne! Demek sen, temelli batıl üzerinde direnip duracaksın. Sen, kaç kere Beni Nadir, Beni Kurayza ve Hayber günlerinde karşımıza çıktın, üzerimize asker yığdın, kılıç çekip bizimle çarpıştın. Sonra da, güya Müslüman oldun. Düşmanımızı, bize kıskırtmaktan geri durmuyorsun." dedi. Uyeyne:

364 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Ey Eba Bekir! Allah'tan, mağfîret diliyor, Ona tevbe ediyorum. Bir daha bu kötülöklere dönmeyeceğim." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Topyekün Hücüm İçin İzin İstenilmesi:

Müslümanlar, Tâif kalesine doğru hep birden hücumla kalkmak için Rasûlullah'tan izin istediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) : **"Onu, fethedeceğimizi sanmıyorum. Onun fethi için bize şimdilik izin verilmemiştir."** buyurdu. **(Beyhaki, Sünen)**

Ebû Mihcen'in Müslümanlara Çatması:

Ebû Mihcen, Tâif kalesinin üzerine çıkarak, Müslümanlara:

"Ey Muhammed'in köleleri! Siz, vallahi şimdiye kadar bizden daha iyi çarpışan kimselerle karşılaşmadınız ve en kötü yerde tutulup kalmadınız. Siz, umduğunuz şeylere erişmeden dönüp gideceksiniz. Bizler, çok katı-yız ve katı kalpiyiz. Vallahi, bizim teslim olacak, boyun eğecek kabilemiz yok! Tâif'i sağlam ve sarp bir kale yapmışızdır." diyerek bağırdu. Ömer:

"Ey İbn-i Hubeyb! Sen, bu deliğinden çıkıncaya kadar geçimliklerini kesmeye devam edeceğiz. Sen sadece, er geç deliğinden çıkacak olan bir tilkisin." dedi. Ebû Mihcen:

"Ey İbn-i Hattab! Siz, tüm asmaları keserseniz bile su ve toprak ile onlar tekrar meydana gelmez mi?" dedi Ömer:

"Sen, suyun ve toprağın yanına gitmeye güç yetiremeyeceksin ki! Sen içeride ölünceye kadar, biz senin deliğinin kapısından ayrılmayacağız." dedi.

Ömer, Ebû Mihcen'e böyle söyleyince, Ebû Bekir:

"Ey Ömer! Böyle söyleme. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)

:

"Tâif'i fethine izin verilmedi." dedi. Ömer:

"Bunu sana Rasûlullah mı söyledi?" diye sordu. Ebû Bekir:

"Evet." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah 'a İnsanların En Kinli Olanları:

Ashabdan Ebû Bürde'nin bildirdiğine göre: İnsanların veya kabilelerin, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e en kinlisi ve hınglısı, Sakifilerle Beni Haniflerdi. **(Ahmed, Müsned)**

Müslümanların Tâîf'i Fethetmeden Dönmek İstememeleri Ve Bazı Girişimlerde Bulunmaları:

Dönüş için ilan yapılınca, Müslümanlar konuşmaya ve birbirlerine gidip gelmeye başladılar.

"Tâîf'i fethetmeden nasıl dönüp gideriz? Allah bize buranın fethini nasip edinceye kadar buradan ayrılmayız. Vallahi bunlar şimdiye kadar karşılaştıklarımızdan daha önemsiz ve daha azdırlar. Mekkelilerin ve Hevazinlilerin toplulukları ile karşılaştık. Allah, o toplulukları dağıttı. Bunlar ise ancak deliğine sinmiş bir tilkiden ibarettir. Eğer onları kuşatmaya devam edecek olursak, şu kulubelerinde ölüp giderler." dediler. Aralarında konuşmalar, antlaşmazlıklar çoğaldı. Ebû Bekir'e gidip onunla konuştular. Ebû Bekir, onlara:

"Bu işi Allah ve Rasûlû daha iyi bilir. Emir, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gökten gelir." dedi. Ömer'e gittiler. Ömer, bu işe karışmaktan kaçındı ve:

"Biz Hudeybiye hadisesini gördük. Hudeybiye'de içime, Allah'tan başkasının bilmediği bir şüphe girmişti. O gün Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, hiç söylemediğim sözlerle başvurdum. Az kalsın ev halkım ve malım mahvolup gidecekti. Onun, Allah tarafından yaptığı işte bizim için hayır vardır. Halk için Hudeybiye barışından daha hayırlı bir fetih olmamıştır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in rasul olarak gönderildiği günden Hudeybiye'de barış yazısının yazıldığı güne kadar Müslüman olanlardan daha çoğu, kılıç kullanılmadan Müslüman oldu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yaptığında hayır vardır. Ben o işten sonra hiçbir zaman, hiçbir iş hakkında ona itiraz edemem. Bu iş, Allahu Teâlâ'nın işidir. O, Rasûlüne dilediğini vahyeder." dedi. Rasûlullah (Tâîf'in fethedilmesine izin verilmeyince):

"İnşallah, yarın döneceğiz." buyurdu. Bu Müslümanlara ağır geldi. Bunun üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Öyle ise, yarın sabah çarpışmaya hazırlanınız." buyurdu. Sabahleyin, savaştılar ve yaralandılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ondan sonra onlara:

"Haydi, dönüyoruz." deyince, bu onların hoşuna gitti. Hemen, yol hazırlığına başladılar. Rasûlullah, onlara bakıp gülümsedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Uyeyne Ve Gizli Niyeti:

Sahabeler yola çıktıkları zaman Said b. Ubeyd şöyle seslendi:

366 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Ey insanlar! Sakif kabilesi kalıcıdırlar." Uyeyne b. Hısn da şöyle diyordu:

"Evet vallahi! Şecaatli ve üstün bir kavim olarak kalıyorlar." Bunun üzerine Müslümanlardan bir adam (Amr b. el-As) ona şöyle dedi:

"Ey Uyeyne! Allah sana lanet etsin. Müşrikleri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den kaçındıkları için övüyorsun. Hâlbuki sen, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yardım etmek üzere gelmiştin. O da şöyle dedi:

"Ben vallahi sizinle birlikte Sakif'le savaşmak için gelmedim. Yalnız istedim ki Muhammed Tâîf'i fethetsin de bana Sakif'den bir cariye versin. Ben de onun yatağına gireyim. Umulur ki benim ondan bir erkek çocuğum doğar. Çünkü Sakif kabilesi deha ve zekâ sahibidirler."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hevazin'in Malları Ve Esirlerinin Durumu:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tâîf'ten ayrıldığı zaman, Dehna üzerinden beraberindeki Müslümanlarla birlikte Cirane'ye gitti ve orada konakladı. Beraberinde Hevazin'den birçok esir vardı. Sakif'ten ayrılmak için yola çıktığı gün ashabından bir kişi ona şöyle demişti:

"Ya Rasûlallah! Onların üzerlerine beddua et." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ey Allahım! Sakif'e hidayet et, onları doğru yola ilet ve onların bana gelmesi için bir vesile kıl."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Süraka b. Malik b. Cu'sum'un Müslüman Oluşu:

Süraka b. Malik b. Cu'sum der ki: "Tâîf'ten Ci'rane'ye doğru indiği sırada Resulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le buluştum. Müslümanlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın önünde aralıklı, birbirlerinin peşi sıra takım takım gidiyorlardı. Ensardan 30-40 kişilik bir süvari birliğinin arasına girdim. Saplamak için bana mızraklarını çevirdiler.

"Sen nereye gidiyor ve ne yapmak istiyorsun?" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i görünce tanıdım. Sesimi iştirecek kadar yanına yaklaştım. Hicret sırasında, Ebû Bekir'in, benim için yazmış olduğu yazıyı iki parmağımın arasında tutarak kaldırdım.

"Ya Rasûlallah! Bu, benim için yazdığın yazıdır. Ben, Süraka b. Cu'sum'um." dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Bugün, verilen sözü yerine getirme ve iyilik yapma günüdür. Onu, yanına yaklaştırınız." buyurdu. Yanına yaklaştırdım. Müslüman oldum.

"Ya Rasûlallah! Kendi develerim için doldurduğum havuzlarımın başını yitirilmiş develer sarıyor. Havuzumdan, onları sularsam bana ecir ve sevap var mıdır?" diye sordum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet! Her ciğeri olanı sulamakta ecir ve sevap vardır." buyurdu. Kendisine, bundan başka bir şey sormadım. Sonra, kavmimin yanına döndüm. Mallarımın zekâtını ayırıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gönderdim."

(Vâkidî-Meğazi)

Esirlere Yeni Elbise Giydirilmesi:

Rasûlullah, elbise satın alınarak esirlere giydirilmesi için Mekke'ye gitmek ve esir kadınların elbisesiz dışarı çıkmalarını yasaklamak için Büsr b. Süfyanü'l-Huzai'yi görevlendirdi. Büsr, Mekke'ye gitti. Bütün esirler için elbise satın alıp geldi ve onları giydirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Bir Bedevinin Rasûlullah (s.a.s) 'a Karşı Küstahlığı:

Ebû Musa el-Eşari şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (Tâif Seferi dönüşünde) Mekke ile Medine arasındaki Ci'rane mevkiine inerken, ben Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında bulunuyordum. Beraberinde Bilal de vardı. Bu sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bir bedevi geldi ve:

"Bana verdiğin vaadi hala yerine getirmeyecek misin?" dedi. Rasûlullah ona:

"(Ganimet taksiminin yakınlığıyla yahut sabra karşılık büyük sevabla) **Seni müjdelerim."** buyurdu. Bedevi:

"Sevin, müjdelen." sözlerini bana çok söyledin." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah öfkeli bir şekilde Ebû Musa ile Bilal'e döndü ve:

"Bu bedevi verdiğim müjdeyi reddetti, onu sizler kabul ediniz." buyurdu. Ebû Musa ile Bilal de:

"Kabul ettik." dediler.

(Bûharî)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Abdest Suyundan Faydalanılması:

Sonra Rasûlullah, içi su dolu bir bardak, yani küçük bir kap istedi. Bu kap içinde ellerini ve yüzünü yıkadı. Ağzındaki bir miktar suyu da bunun içine püskürdü. Sonra Ebû Musa ile Bilal'e:

"Bu sudan içiniz, bunu yüzleriniz ve göğüsleriniz üzerine boşaltınız ve sevininiz." buyurdu. Onlar da su kabını aldılar ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrettiği şekilde yaptılar. Bu sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in zevcesi Ümmü Seleme, perde arkasından:

"Şu sudan annenize de ikram edin." diye seslendi. Onlar da bu sudan arta kalan bir kısmı Ümmü Seleme'ye ikram ettiler. **(Bûharî)**

Hevazin'in Esir Ve Ganimetleri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında Hevazin'in esirlerinden altı bin çocuk ve kadın vardı. Deve ve koyunların ise ne kadar oldukları bilinemeyecek kadar çoktu. (Yirmi dört bin deve, kırk binden fazla davar, dört bin ukiye gümüş idi.)

Rasûlullah, ganimet mallarının ve esirlerin bölüştürülmesini hemen yapmayıp geciktirdi. Hevazinli temsilcilerin yanına gelmeleri için (on gecedan fazla) bekledi. Hevazinli temsilcilerin gelmeleri gecikince, esirleri Müslümanlar arasında bölüştürdü. **(Vâkidî-Meğazi)**

Hevazin'in elçi heyeti, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Müslüman olmuş olarak geldiler ve şöyle dediler:

"Ya Rasûlallah! Biz asil bir aşiretiz. Senin de bildiğin imtihan bize isabet etmiştir. Bize lutfeyle, Allah da sana lutfetsin."

Hevazin'den sonra, Beni Sa'd b. Bekr'den kendisine Züheyr denilen, Ebû Sured ile künyelenen bir adam kalktı ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Senin halaların, teyzelerin ve sana küçükken bakan, süt emziren bakıcı kadınlar şimdi ağıllardadır. Şayet biz Haris b. Ebi Şemr'e veya Numan b. Münzir'e süt emzirmiş olsaydık, sonra başımıza gelen bu şey gibisi başımıza gelseydi, onun bize şefkatını, fazlını ve lütfunu umardık. Hâlbuki sen kendisine bakılıp büyütülenlerin en hayırlısıydın." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Bununla ilgili bir de şiir söyledi. (Hevazin temsilcileri mallarının ve esirlerinin kendilerine geri verilmesini istediler.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben, sizin gelmeyeceğinizden emin oluncaya kadar bu işi bekletmiş, geciktirmiştim. Fakat siz çok geç kaldınız. Esirler, mücahidler arasında bölüşülmüştür. Bana sözün en sevimli en güzel olanı, doğru olanıdır. Görüyorsunuz ki yanımda bunca Müslüman var. Onların hepsini haklarından vazgeçirmek zordur. Şimdi, siz iki şıkkın birisini; ya esirleri ya da malları tercih ediniz." buyurdu.

Temsilciler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ancak ikisinden birisini geri verebileceğini anlayınca şöyle dediler:

"Ya Rasûlallah! Bizi mallarımız ile kadın ve çocuklarımız arasında muhayyer kıldın. Bize kadınlarımız ve çocuklarımız daha sevimlidir."

Rasûlullah da onlara şöyle dedi:

"Benim ve Beni Abdulmuttalib'in elinde olanlar sizindir. Ben öğle namazını insanlara kıldırduğım zaman kalkınız ve: "Biz, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Müslümanlara, Müslümanların da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e çocuklarımız ve kadınlarımız hakkında bize şefaathçi olmasını diliyoruz." deyiniz. Ben de elimdekileri size veririm ve sizin için onların ellerinde olanları isterim."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara öğle namazını kıldırdıktan sonra onlar kalktılar ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in tavsiye ettiği şekilde konuştular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Bende ve Beni Abdulmuttalib'de olanları veriyorum." Bunun üzerine muhacirler ve ensar şöyle dediler:

"Bizdekiler de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'indir." Akra b. Habis ise şöyle dedi:

"Fakat ben ve Beni Temim bir şey vermeyiz." Uyeyne b. Hısn da şöyle dedi:

"Bana ve Beni Fezareye gelince, biz de vermeyiz." Abbas b. Mirdas da şöyle dedi:

"Ben ve Beni Süleym de vermeyiz."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Fakat her iki kabile halkı, Akra' ile Abbas'ın "Hayır, bağışlamayız." sözleri üzerine, onlara:

"Hayır! Yalan söylüyorsun! Esirler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bağışlanmıştır." dediler.

(Ahmed, Müsned)

Beni Süleym ise şöyle dedi:

"Hayır, bilakis bizde olan şey Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'indir."

Abbas b. Mirdas Beni Süleym'e:

"Beni zayıf bıraktınız" dedi. Sonra Rasûlullah şöyle dedi:

"Dikkat edin! Sizden kim bu esirlerdeki hakkından vazgeçerse ona her bir fert karşılığında (bundan sonra) ilk elime geçen esirlerden altı hisse olacaktır. Artık çocuklarını ve kadınlarını geri veriniz."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Esirlerin Teslim Edilmesi:

Zeyd b. Sabit, ensarı birer birer dolaşarak onlara:

"Esirleri, teslim edecek misiniz?" diye sordu. Hiçbiri itiraz etmedi. Hepsi de teslim etmeye razı oldular. Rasûlullah, Ömer’i muhacirlere gönderdi. O da esirleri teslim etmelerini onlardan istedi. Hiçbiri itiraz etmedi. Hepsi muvafakat ettiler.

Ebû Rühmül-Gifari de Arap kabilelerini dolaştı. Onlar da teslim etme ve razı olma konusunda birleştiler. Abdurrahman b. Avf’a düşen kadın, kalmak veya kavminin yanına dönmekte serbest bırakıldı. O da, kavminin yanına gitmek istedi ve gönderildi. Sa’d b. Ebi Vakkas’ın elindeki kadın ise, onun yanında kalmayı tercih etti. Ali (*radiyallahu anh*) , Osman, Talha ve Safvan b. Ümeyye’nin hissesine düşen kadınlar, kavimlerine teslim edildiler.

(Vâkidî-Meğazi)

Ömer, kendisine düşen kadını, oğlu Abdullah’a bağışladı. Abdullah da onu, Beni Cümahlardan dayılarının yanına göndermişti. Hevazinliler sonradan gelip onu da götürdüler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Malik b. Avf’ın Müslüman Oluşu:

Rasûlullah; Hevazinin esirleri ve malları bölüşülürken, Hevazın başkasını ve başkumandanı olan Malik b. Avf’ın ev halkı ile mallarını taksim dışında tuttu. Ev halkının, Mekke’de Ümmü Abdullah bint-i Ebû Ümeyye’nin yanında bir müddet tutuklu bulundurulmasını emretmişti.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hevazın’ın elçi heyetiyle konuştu ve onlara Malik b. Avf’ın ne yaptığını sordu. Onlar dediler ki:

"O Tâif’te Sakif kabilesi ile birlikteedir." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Malik’e haber veriniz. Eğer o bana Müslüman olarak gelirse ona ailesini ve malını geri veririm. Üstelik ona yüz deve daha veririm."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bu haber Malik’e iletilti. Tâif’ten Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’e gitmek için yola çıktı. Malik, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ın verdiği sözü Sakif’in öğrenmesinden ve kendisini alıkoymasından korkuyordu. Yolculuk için gerekenlerin yapılmasını emretti. Hazırlıklar yapıldı.

Bir at hazırlanmasını emretti. Onu Tâîf'e götürdüler. Gece binip çıktı. Atını koşturdu ve daha önce hazırlatıp deve ile gönderdiği eşyalarına kavuştu. Böylece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e (Cirane'de veya Mekke'de) kavuştu. Rasûlullah da ona ailesini, malını geri verdi ve ona yüz deve bahşetti. O da Müslüman oldu ve İslam'ı güzelce yaşadı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu, kavminden Müslüman olanların üzerine komutan tayin etti. Ona bağlı olan kabileler şunlardı: Sümale, Selime, Fehm.

(Rasûlullah, Malik b. Avf'a bir de sancak verdi.) Malik b. Avf Müslüman olduğu zaman, söylediği bir şiirinde: "Bütün insanlar arasında Muhammed'in bir benzerini daha ne görmüşüm ne de işitmişimdir. Kendisinden bir ihsan istenildi mi O, onu fazlasıyla verir. Ne zaman istersen, yarın vukua gelecek şeylerden de sana haber verir." demiştir.

Malik b. Avf kendisine bağlı kabileleri yanına alarak (Müşrik olan kabilelerle) özellikle de Sakifilerle savaştı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ganimeti Taksim:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Huneyn esirlerini Huneyn halkına geri verme işini bitirdiği zaman bineğine bindi ve Müslümanlar da onun peşine düştüler. Şöyle diyorlardı:

"Ya Rasûlallah! Bize develerden ve koyunlardan ganimet edilen mallarımızı taksim et."

Hatta onu, bir ağaca sığınacak kadar zorladılar. Cübbesi o ağaca takıldı (yırtıldı). Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Ey insanlar! Bana cübbemi veriniz. (Siz, Allah-u Teâlâ'nın size nasip ettiği ganimeti aranızda bölüştürmeyeceğim diye mi korkuyorsunuz?) **Vallahi şayet sizin için Tihame'nin ağaçları sayısınca develer ve sığırlar olsa, elbette onu size taksim ederdim. Ben ne cimriyim ne korkağım ne de yalancıyım. Benden asla böyle bir şey görmeyeceksiniz."**

Sonra bir devenin yanına vardı, hörgücünden biraz yün aldı ve onu parmakları arasına koydu sonra yukarı kaldırdı ve şöyle dedi:

"Ey insanlar! Vallahi aldığınız ganimetlerde bana ancak beşte bir hisse vardır. O da size geri verilmiştir. Ganimetten iplik, iğne ne varsa veriniz. Çünkü hıyanet, ehline utanç verir. Ganimetten çalınan şey, kıyamet gününde ateş ve utançların en çirkini olacaktır." diye buyurdu. Bunun üzerine ensardan bir adam, kıl ipliklerinden bir yumak getirdi ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Sırtı yağır olan bir binek deveme, eğer altından bir keçe yapmak için bir yumak ipliği aldım." O da şöyle dedi:

"Eğer bu benim payıma düşecek olursa senindir." Ensari adam: "İş bu dereceye vardığına göre, benim ona ihtiyacım yoktur" dedi. Sonra o yünü ganimetin içine attı.

Akil b. Ebi Talib, Huneyn gününde karısı Fatıma bint-i Şeybe'nin yanına kılıcı kana bulaşmış vaziyette girdi. Karısı ona şöyle dedi:

"Anlıyorum ki sen muhakkak savaştın. Müşriklerden ganimet olarak neler ele geçirdin?" O da cevaben:

"İşte şu iğne! Al da onunla elbiselerini dikersin." dedi ve ona verdi.

Buna müteakip, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın nidacısını işitti. O şöyle diyordu:

"Kim birşey almışsa onu geri versin, hatta bir iplik ve iğne dahi olsa..." Bunun üzerine Akil geri döndü ve karısına:

"Senin iğnen gitti." dedi. İğneyi aldı ve ganimetlerin içine attı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah; Müslümanları ve ganimet mallarını sayma ve herkesin hissesini hesaplama işinde Zeyd b. Sabit'i, ganimetleri bölüştürme ve dağıtma işinde de Ebû Cehm Huzeyfetü'l-Adevi'yi görevlendirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) müellefe-i kuluba ganimetten pay verdi. Bunlar şeref sahibi kişilerdi. Onları İslâm'a ısındırıyor ve onlar sebebiyle onların kavimlerini de ısındırıyordu. Ebû Süfyan b. Harb'e, onun oğlu Muaviye'ye, Hakim b. Hizam'a yüzer deve verdi. Haris b. Haris b. Kelede'ye (ki bu Beni Abduddar'ın kardeşidir) yüz deve verdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah, ganimet malları arasında dolaşırken Safvan b. Ümeyye de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında idi. Develer, davarlar ve güdücülerle dolu vadiye doğru bakıyordu. Bu şekilde bakakaldı.

Rasûlullah da, onun bu halini göz ucuyla süzüyordu. Ona:

"Ebû Vehb! O vadi çok mu hoşuna gidiyor?" diye sordu. Safvan b. Ümeyye:

"Evet." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O vadi de içindekiler de senin olsun." buyurdu. Bunun üzerine, Safvan, kendini tutamadı:

"Rasul kalbinden başka hiç kimsenin kalbi bu kadar temiz, iyi ve üstün olamaz. Şehadet ve ikrar ederim ki, Allah' tan başka ibadete layık ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki, Muhammed, Allah-u Teâlâ'nın kulu ve Rasulü'dür." dedi ve orada Müslüman oldu. Safvan b. Ümeyye, müslümanlığını İslam amelleri ile geliştiren, güzelleştiren Kureyş lilerdendir.

(Vâkidî-Meğazi)

Safvan b. Ümeyye demiştir ki: "Rasûlullah, bana bu ihsanda bulununcaya kadar, insanlar içinde en çok nefret ettiğim, en çok kin beslediğim bir kimse idi. Şimdi bana insanların en sevgilisi olmuştu."

(İbni Sa'd, Tabakât)

Cueyl b. Süraka'ya İhsan Edilmeyişinin Sebebi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ashabından biri (Sa'd b. Ebi Vakkas) şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Uyeyne b. Hısn'a ve Akra b. Habis'e yüzer deve verdin. Cueyl b. Süraka ed-Damri'ye ise hiçbir şey vermedin." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Muhammed'in nefsi elinde olan Zat'a yemin ederim ki, Cueyl b. Süraka, dünya dolusu Uyeyne b. Hısn ve Akra b. Habis'ten daha hayırlıdır. Ben o ikisini iyi Müslüman olsunlar diye ısındırmak istedim. Cueyl b. Süraka'yı ise İslamına ismarladım."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Zu'l Huveysire et-Teymi'nin İtirazı:

Huneyn gününde, Beni Temim'den Ebû Huveysire namında bir adam geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara ganimet dağıtırken onun yanında durdu ve şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Bugün, senin yaptığın şeyi gördüm." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Evet! Nasıl gördün?" O da şöyle dedi:

"Seni adaletli görmedim."

(Ahmed, Müsned)

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gazaplandı ve şöyle dedi:

"Yazık sana! Adalet bende olmazsa kimde olur? Ben adalet yapmış olmasaydım, umduğuma eremezdim. Sen de bana tabi olduğun için isyan etmiş, eli boşa çıkmış, gitmiştin." buyurdu. Bunun üzerine Ömer b. Hattab şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Onu öldüreyim mi?" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“(Hayır, onu bırak. Çünkü) **yakında onun için bir şia** (tarafdar topluluğu) **olacak.** (Dinde aşırı gidecekler.) (Sizler, onların namazı yanında kendi namazınızı, onların oruçları yanında kendi orucunuzu küçümseyeceksiniz. Onlar Kur’an da okuyacaklar. Fakat okudukları Kur’an, köprücük kemiklerinden ileri geçmeyecek.) **Sonra okun yaydan çıktığı gibi dinden çıkacaklar. Öyle ki okun ucuna bakılır da bir şey bulunmaz. Sonra okun gövdesine bakılır. Yine bir şey bulunmaz. Sonra okun kirişe gelen tarafına bakılır da yine bir şey görülmez.** (Onlar, Müslümanlar tefrikaya düştüğü zaman, ortaya çıkacaklardır.) **Bir adam görürsün ki, onun iki elinden birisi, kadın memesine yahut gidip gelen büyük bir et parçasına benzer.”** buyurdu.

Ebû Said-i Hudri: “Ben bunu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’den işittiğime şahadet ederim. Yine şahadet ederim ki, Ali b. Ebû Talip onlarla çarpışmıştır. Ben, onun yanında idim. Bu adamın aranmasını emretmişti. Adam bulunup getirildi. Ona baktım. Kendisi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in tarif buyurduğu üzereydi.” demiştir. **(Müslim)**

Muattib b. Kuşeyr’in İtirazı:

Abdullah b. Mes’ud der ki: “Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Huneyn ganimetini bölüştürdüğü sırada ensar (münafıkların) dan bir adam (Muattib b. Kuşeyr) :

“Bu dağıtımda Allah-u Teâlâ’nın rızası gözetilmiyor.” dedi. Ona:

“Vallahi bu söylediğini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e ulaştıracağım” dedim. Gidip haber verdim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in yüzünün rengi değişti. (Onu üzen bu haberi getirdiğime çok pişman oldum.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Allah Musa’ya rahmet etsin ki, bundan daha çok eza edildiği halde o, buna sabredip katlanmıştı.

(Bûharî)

Bir Rasul de kavmine, Allah-u Teâlâ’nın emirlerini getirip tebliğ ettiği zaman onu, yalanlayıp, başını yarmışlardı. O Rasul ise, eli ile hem yüzünün kanını siliyor, hem de: “Ey Allah’ım! Kavmimi, bağışla. Çünkü onlar, ne yaptıklarını bilmiyorlar” diyerek dua ediyordu.” buyurdu”. **(Ahmed, Müsned)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ensarı Razi Etmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Ebû Süfyan, Uyeyne, Akra' ve Süheyl b. Amr gibi bazı nüfuzlu kişilere, kendisine ait olan beşte bir hissedenden bolca ihsanda bulunması ve ensara bir şey vermemesi, onların gönüllerinde üzüntü ve kırgınlığa sebep oldu. Hatta bazılarının yersiz ve ağır laflar etmelerine yol açtı.

"Artık, vallahi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kavmine kavuştu. Başkalarını ne yapsın? Savaşmayanlara veriyor da savaşanlara vermiyor. Bu şaşılacak bir şeydir doğrusu. Onların kanları, kılıçlarımızdan damlıyor. Ganimetlerimiz ise onlara veriliyor.

Rasûlullah, bizim ganimetlerimizi öyle bir topluluğa veriyor ki bizim kanlarımız, onların kılıçlarından damlıyor; onların kanları da bizim kılıçlarımızdan damlıyor.

(Ahmed, Müsned)

Allah, Rasulü'nü yarlıgasın. O, Kureyslilere veriyor da bizleri bırakıyor. (Savaş zamanı geldiği zaman onun ashabı biz oluyoruz. Fakat ganimet bölüşme zamanına gelince kavmi ve kabilesi önde tutuluyor.) Sıkışıldığı zaman biz çağırıyoruz. Ganimet ise bizden başkalarına dağıtılıyor." diyecek kadar ileri gittiler. Bu sözleri ensarın söz ve görüş sahibi olanları değil, yaşları küçük gençleri söylüyordu."

(Bûharî)

Sa'd b. Ubade Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına girdi ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Şüphesiz işte ensardan bu topluluk, sana karşı içlerinde bir şeyler hissetmeye başladılar. Ele geçirdiğin bu ganimet hakkında yaptığını yaptın. Kavmin içinde taksim ettin ve Arap kabilelerine büyük mallar verdin. Hâlbuki ensardan işte bu topluluk için bir şey vermedin." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) buyurdu ki:

"Ey Sa'd! Sen ne diyorsun?" Sa'd dedi ki:

"Ya Rasûlallah! Ben ancak kavmimden bir kişiyim." Rasûlullah dedi ki:

"Öyleyse işte şu çadırda kavmini topla."

Bunun üzerine Sa'd çıktı ve o çadırın içinde ensarı topladı. Sonra muhacirlerden birileri daha geldi. Onlar da girdiler. Sonra birtakım adamlar daha geldi. Sa'd onları geri çevirdi. Sa'd Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gitti ve şöyle dedi:

"Senin için ensardan bu topluluk toplanmıştır."

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların yanına geldi ve Allah'a hamdetti. O'na layık olduğu şeyle sena etti ve sonra şöyle dedi:

"Ey ensar topluluğu! Sizden bana varan dedikodu nedir? Bir his ki, onu bana karşı içinizde duymaktasınız? "

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ensarın anlayışlı olanları:

"Ya Rasûlallah! Bizim söz ve görüş sahibi olanlarımız, başkanlarımız bir şey söylemediler. Ama yaşları küçük bazı gençlerimiz:

"Allah, Rasulü'nü yarlıgasın. O, bizi bırakıyor da Kureyşlilere ihsanda bulunuyor. O Kureyşlilere ki, daha kılıçlarımızdan kanları damlıyor" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey ensar cemaati! Ben sizi dalaletle düşmüş kimseler olarak bulmadım mı?"

(Bûharî)

Sizler dalalette iken ben size gelmedim mi? Böylece Allah sizi hidayete erdirmemi mi? Sizler fakirdiniz de Allah sizi zengin etmedi mi? Siz birbirinize düşmandınız da Allah sizin kalblerinizi birleştirmedim mi?

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sizler parçalanmış, darmadağın olmuş bir durumda iken, Allah sizleri benim vesileyle derleyip toplamadı mı?" diye sordu.

(Bûharî)

Ensar:

"Ya Rasûlallah! Sen bizi karanlıklar içinde buldun. Allah bizi senin sayende nura, aydınlığa çıkardı. Sen bizi bir ateş çukurunun başında buldun. Allah bizi senin sayende ondan kurtardı. Sen bizi dalelet ve şaşkınlık içinde buldun. Allah bizi senin sayende doğru yola kavuşturdu. Biz Allah'ı rab, İslamiyet'i din, Muhammed'i de rasul olarak kabul ettik. Ya Rasûlallah! Sen dilediğini yap"

(Heysemi, Mecmau'z zevaid)

Dediler ki:

"Evet, öyle oldu. Allah ve Rasulü en lütufkârdır, en faziletli ve ihsanı bol olandır." Sonra Rasûlullah şöyle dedi:

"Ey ensar topluluğu! Bana cevap vermiyor musunuz?" Dediler ki:

"Ya Rasûlallah! Ne ile sana cevap verelim? Minnet ve fazl, Allah ve Rasulü'ne aittir." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Vallahi siz isteseydiniz: "Sen bize, yalanlanmış olarak gelmiştin. Biz seni doğruladık. Sen bize terkedilmiş olarak gelmiştin. Biz sana yardımcı olduk. Sen yurdundan sürülmüş olarak gelmiştin. Biz seni barındırdık. Sen bize yoksul olarak gelmiştin. Biz sana kendimiz gibi verdik, baktık." deseydiniz muhakkak ki doğru söylemiş ve benim tarafımdan da doğrulanmış olurdunuz.

Ey ensar cemaati! Sizleri, sımsıkı bağlı bulunduğunuz Müslümanlığınıza ve sizin için ahirette hazırlanmış bulunan üstün mükâfatlara havale ediyorum (Küfür çağı henüz çok yakın olan, yeni Müslüman olmuş veya olmak üzere bulunan birtakım adamların) **kalplerini İslamiyet'e ısındırmak ve alıştırmak maksadı ile kendilerine dünyalık vermemden dolayı ne diye kalplerinizde kırgınlık ve üzüntü duyuyorsunuz?"**

(Siyer-i İbn-i Hişam)

"Ey ensar topluluğu! İnsanların, davarlarla ve develerle gitmesine karşılık, sizler de Rasûlullah ile yolculuğa ve onunla dönmeğe razı olmaz mısınız? Vallahi sizin Rasûlullah ile birlikte dönüp gitmeniz, onların dünyalıklarla dönüp gitmelerinden daha hayırlıdır." buyurdu.

Ensar:

"Evet ya Rasûlallah! Biz, buna razıyız." dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Muhakkak ki sizler, benden sonra yakın bir gelecekte, başkalarının sizlere üstün tutulacağını da göreceksiniz. Allah'a ve Rasulü'ne kavuşuncaya kadar, sizler buna da sabredip katlanınız." buyurdu. Ensar:

"Sabredip katlanacağız" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Kıyamet günü ben havuz başında bulunacağım." (Müslim)

Sizinle buluşma yerimiz, havuz başı olsun. Benden sonra, Bahreyn hâsılatının, herkesten ayrı olarak size tahsisi için Bahreyn'e yazacağım. O zaman o, sizin için fetihten daha üstün olacaktır." buyurdu. Ensar:

"Ya Rasûlallah! Senden sonra bize dünyalık gerekmez." dediler.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Muhammed'in nefsi elinde olan Zat'a yemin ederim ki, şayet hicret olmasaydı, elbette ensardan bir kişi olurum. Şayet bütün insanlar bir yola gitseler ve ensar da ayrı bir yola gitse elbette ben de ensarın yoluna giderdim. Ey Allah'ım! Ensara ve ensarın çocuklarına ve ensarın çocuklarının çocuklarına rahmet et!" Bunun üzerine ensar sakalları ıslanincaya kadar ağladı. Dediler ki:

"Pay ve kısmet olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e razıyız." Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) döndü onlar da dağılıp gittiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Huneyn Ganimetlerinin Dağıtımına Yapılan İtirazlar Üzerine Ayetlerin İnmesi:

Huneyn ganimetlerinin dağıtımına yapılan itirazlar üzerine yüce Allah indirdiği ayetlerde şöyle buyurdu:

"Onların içinde, sadakaların taksiminde seni ayıplayacak olanlar da var. Çünkü onlar, kendilerine diledikleri verilirse hoşlanırlar. Diledikleri verilmezse kızarlar. Onlar, Allah ve Rasulü'nün verdiği razı olsaydılar ve: "Bize Allah yeter. Yıkında bize lutfu kereminden Allah da verir Rasulü de verir. Biz ancak Allah'a rağbet edicileriz." deselerdi ne olurdu?

Sadakalar Allah'tan bir farz olarak ancak, fakirlere, miskinlere, sadakaların üzerine memur olanlara, kalbleri Müslümanlığa alıştırılmak, ısıdırılmak istenenlere, esirlere, borçlulara, Allah yolunda harcamalara ve yolda kalmışlara mahsustur. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir. Her yaptığını yerli yerince yapandır. "

(Tevbe: 58-60) (Taberî, Tefsir)

Ebû Mahzure'nin Müslüman Olması:

Ebû Mahzure şöyle dedi:

"On genç arasında, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte Huneyn'e gitmiştik. O zamanlar o, bizim için insanların en nefret edileni, istenilmeyeni ve hoşlanılmayanıydı.

Huneyn'den dönerken yolda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e rastladık. (Ci'rané'de) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in müezzini namaz için kalkıp ezan okudu. Müezzinin sesini işitince, bizler gizlenerek onlarla alay etmek için ezanı yüksek sesle tekrarladık. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bana getiriniz şu gençleri." buyurdu. Getirildik. Önünde durduk.

"Haydi, ezan okuyunuz." buyurdu. Okudular. Okuyanların sonuncusu bendim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sesini, en çok yükselttiğini işittiğim içinizden hanginizdir?" diye sordu. Arkadaşlarımin hepsi birden bana işaret ettiler. Bunun üzerine onları saldı. Beni orada alıkoydu.

"Senin, işitmiş olduğum sesin ne güzeldir. Kalk namaz için ezan oku." buyurdu.

O zaman bana Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emrettiği şeyden daha sevimsiz hiçbir şey yoktu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önünde ayağa kalktım. Ezan okumayı bana kendisi öğretti ve ezberletti. Sonra beni çağırdı. Ezanı okuttuğu zaman bana bir kese gümüş para verdi. Elini alnıma koydu. Yüzümü, göğsümü ve sırtımı sıvazladı:

"Allah, senin hakkında hayırlı ve mübarek kılsın." buyurdu.

"Ya Rasûlallah! Mekke'de müezzinlik yapmamı emretsen? Dedim.

"Senin, Mekke'de müezzinlik yapmana emir veriyorum. Git, Mekkelilerin ezanını oku. (Attab b. Esid'e 'Mekkelilerin ezanını okumamı, bana Rasûlullah emretti' de)" buyurdu.

Böylece, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı içimde duyduğum bütün sevgisizlikler gitti ve yerine sevgi doldu. Mekke valisi Attab b. Esid'in yanına vardım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emriyle namaz ezanlarını okumaya başladım." **(Ahmed, Müsned)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ci'rane'de İhrama Girmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ci'rane'den umre etmek için ayrıldı ve ganimetlerden geri kalanların Merri Dahran'ın bir bölgesinde muhafaza edilmesini emretti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) umresini bitirdikten sonra Medine'ye dönmek için yola çıktı. Attab b. Esid'i Mekke üzerine (yeniden) vali tayin etti. Onunla birlikte Muaz b. Cebel'i de Müslümanlara dinlerini ve Kur'an'ı öğretmesi için yardımcı olarak bıraktı. Ganimetin kalan kısmını almak için tekrar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e müracaatlar başladı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Attab b. Esid:

"Ya Rasûlallah! Beni niçin arkanda bırakıyorsun?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Attab! Benim, seni kimlerin üzerine vali tayin ettiğimi biliyor musun?" diye sordu. Attab:

"Allah ve Rasulü daha iyi bilir." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben seni, yüce Allah-u Teâlâ'nın ev halkı üzerine vali tayin ediyorum. (Sen, buna razı değil misin?) Eğer onlar için, senden daha hayırlı birisini bulsaydım, onu tayin ederdim." buyurdu.

Attab b. Esid, gerçekten salih, bilgili, faziletli ve (son derece de vera' ve takva sahibi) Allah adamı idi. Vali tayin edildiği zaman yirmi yaşlarında bulunuyordu. **(İbni Esir, Üsdü'l-Gabe)**

Rasûlullah, ona her gün için bir dirhem valilik maaşı bağladı. Attab hutbesinde:

380 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

“Ey insanlar! Bir dirhemle açlığını gideremeyen kimsenin, karnını Allah acıktırsın. Bakınız: Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bana, yevmiye olarak bir dirhem maaş bağladı. Bu beni, hiç kimseye muhtaç etmedi.” derdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) umresini zilkade ayında yapmıştı ve zilhiccede Medine’ye döndü.

İşte o sene Müslümanlar, arabların haccettikleri şekilde hac yaptılar. O sene Attab b. Esid, Müslümanlara hac yaptırdı. Bu, hicri sekizinci senede oldu. Tâif halkı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in zilkadede ayrılmasından, hicri dokuzuncu senenin ramazan ayına kadar Tâif’te şirk üzere yaşadılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s)’ı Müslüman Kabilelere Valiler ve Zekât Tahsil Memurları Göndermesi:

Rasûlullah, Cî’rane’den Medine’ye döndükten ve zilkade ayının kalan son günleri ile zilhicce ayını geçirdikten sonra (hicretin dokuzuncu yılı) muharrem ayının hilalini görünce, İslam memleketlerinden bazılarına (valiler ve) zekât tahsil memurları yolladı.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (s.a.s) ’ın Mescidine Minber Yaptırılması:

Rasûlullah, Mescidde hutbe irad edeceği zaman, hutbesini ayakta irad eder ve ayakta dikilmesi uzayınca, bu ona zahmet ve meşakkat verirdi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in dayanması için bir hurma kütüğü getirildi ve bir ucu yere gömülerek dikildi.

(Darimi, Sünen)

Rasûlullah, cuma günü hutbesini ayakta dikilerek irad eder:

“Ayakta dikilmek, bana meşakkat ve zahmet veriyor.” buyurunca ashabdan birisi:

“Ya Rasûlallah! Sana, cuma günü üzerine dikileceğin, halkın seni görebileceği ve hutbelerini işitebileceği bir şey yapsak olmaz mı?” diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Olur.” buyurdu.

(İbn Sa’d, Tabakât)

Bunun üzerine Rasûlullah, ensar kadınlarından marangoz kölesi bulunan bir kadına adam göndererek:

“Benim için marangoz kölene emret de halka hitap ederken üzerine oturabileceğim tahtadan bir şey yapsın.” buyurdu.

Marangoz minberi, Gabe'nin Tarfa ağacından üç basamaklı olarak yaptı. Minber yapıp bitirildiği zaman kadın, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e haber verdi. Rasûlullah da:

"Onu bana gönder." diye haber saldı. Minber getirilince, Rasûlullah onu götürüp şimdiki yerine koydu.

Rasûlullah, yapılan minberin üzerine çıkıp hutbesini irad buyurmaya başlayınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in evvelce hutbe sırasında dayanmış olduğu hurma kütüğünden, gebe veya yavrusundan ayrılan devenin inlemesine benzer sesler gelmeye başladı. Rasûlullah, minberinden inip elini onun üzerine koydu. (O günden sonra bir daha iniltisi duyulmadı.)

(Bûharî)

GAZVE VE SERİYELEK

Uyeyne b. Hısn'ın Temimoğulları'na Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hicretin dokuzuncu yılı muharrem ayında, Uyeyne b. Hısn el-Fezari komutasında, içlerinde muhacir ve ensardan hiç kimsenin bulunmadığı elli kişilik bir süvari birliğini (zekâtla-rını vermek istemeyen) Temimoğulları üzerine savaşmak için yolladı.

Askeri birlik gece yürüyor, gündüz gizleniyordu. Temimoğullarının ya-sadıkları yere vardıkları zaman, bir grup insanın sahrada hayvanlarını otlattıklarını gördüler. Onların üzerine hücum ettiler. Çobanlar gelen ka-labalığı görünce bırakıp kaçtılar. Orada bulunan on bir erkek, yirmi bir kadın ve otuz çocuk esir alınarak Medine'ye getirildi ve Remle binti Ha-ris'in evine konuldular.

(İbni'l Kayyim, Zadü'l-Mead)

Kutbe b. Amir'in Has'am'lara Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin dokuzuncu yılı Safer ayında, Kutbe b. Amir'i yirmi kişilik bir birlikle (Yemen yolu üzerinde, Mekke'ye sekiz gün uzaklıkta ki) Tebale taraflarında, Has'amlar'ın bulun-duğu bölgeye gönderdi. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) birlik ku-mandanı Kutbe b. Amir'e, gündüzleri gizlenip gece ilerlemelerini ve ye-meklerini de yürürken yemelerini) Has'amlılara baskın yapacakları za-man, birliğini her taraftan saldıracak şekilde ayırmasını emretti. Mücahidler yanlarına binmek için on deve aldılar. (Silahlarını gizlediler. Fetk'ten geçtiler Mesha vadisine ulaştılar.) Yolda birini yakaladılar ve sorguya çektiler ama hiçbir bilgi alamadılar. Aynı adam, az sonra bağıra-rak orada bulunanları uyarmak istedi. Bunun üzerine onu öldürdüler.

Gecenin yaklaşmasını ve oradakilerin uyumasını beklediler. Sonra da baskın yapıp şiddetli bir şekilde çarpışmaya başladılar. Her iki tarafta da çok sayıda yaralı vardı. Kutbe b. Amir öldürebildiğini öldürdü. Deve, da-var ve kadınlardan ele geçirdikleri bütün ganimetleri Medine'ye getirdi-ler.

Has'amlılar toplanıp Müslümanları takip etmek için hayvanlarına bindi-ler. Fakat o sırada Allah-u Teâlâ büyük bir sel gönderdi ve Has'amlılar ile Müslüman birliğin arasında engel oldu. Müslümanlar deve, davar ve esir-leri sürüp götürürken onlar da arkalarından bakıp duruyor ama selden dolayı karşıya geçemiyorlardı. Müslüman birlik gözden kayboluncaya kadar bu hal böyle devam etti.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Abdullah b. Avsece'nin Kuratalara Gönderilmesi:

Rasûlullah, hicretin dokuzuncu yılı Safer ayında Abdullah b. Avsecetü'l-Beceli'yi, Harise b. Amir b. Kurayt oğullarına gönderdi. Bir yazı yazdırıp onları İslam'a davet etti. Kurayt oğulları, İslam'a girmeyi kabul etmediler. Mektubun yazısını yıkadılar. Derisi ile de kovalarının dibini yamadılar.

(Vâkidî-Meğazi)

Dahhak b. Süfyan'ın Kuratalara Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin dokuzuncu yılı Rebiulevvel ayında Dahhak b. Süfyan b. Avf et Tai'yi bir askeri birliğin başında Bekir b. Kilaboğulları'na gönderdi. Yanında Asyad b. Seleme vardı. Lave denilen mevkide Kilaboğulları'na rastladılar ve onları İslam'a davet ettiler. İslam'ı reddedince onlara saldırdılar ve mağlup ettiler. Asyad, babası Seleme'yi yakaladı. Seleme, bir nehrin içinde atının üzerinde duruyordu. Asyad onu İslam'a davet etti ve ona eman verdi. Fakat o, hem oğluna hem de oğlunun dinine sövdü. Bunun üzerine Asyad babasının atının iki bacağını kılıçla kesti. At arkası üstü çökünce Seleme de suya düştü. Oğlu mızrağıyla bastırarak onu suda tuttu. Bir başkası gelip onu öldürdü. Asyad (edebinden dolayı) babasını kendi eliyle öldürmedi.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Mücahidler, (Kuratalardan ele geçirebildikleri malları ganimet olarak aldılar.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın kırmızı deri üzerine yazdırıp Abdullah b. Avsece ile gönderdiği mektubunu, kovasına yama yapan Ri'yetü's-Suhaymi'nin bütün hayvanlarını, ev halkını ve mallarını ganimet olarak aldılar.

Ri'yetü's-Suhaymi ise çırıl çıplak atına atlayıp kaçtı. Beni Hilallerden birisi ile evli olan kızının evine gitti. Ri'ye'nin kızı da damadı da Müslüman olmuşlardı. Beni Hilaller Ri'ye'nin kızının evinin bitişiğinde oturuyorlardı. Ri'ye, kızının evine arka taraftan girdi. Kızı, onu çırıl çıplak görünce giyinmesi için üzerine bir elbise attı ve ona:

"Sana ne oldu?" diye sordu. Ri'ye:

"Daha ne olacak? Babanın başına her kötülük geldi. Kendisine ne dinlenen ne yayılan bir hayvan, ne ev halkı ne de bir mal bırakıldı. Hepsisi elinden alındı." dedi. Kızı:

"Sen, İslam'a davet edilmiştin. Ne diye Müslüman olmadın?" dedi.

Ri'ye:

"Kocan nerede?" diye sordu. Kızı:

"Develerin yanındadır."dedi. Develerin yanından gelen damadı Riye'ye:

"Sana ne oldu?" diye sordu. Ri'ye:

"Daha ne olacak? Başıma her kötülük geldi. Elimde ne dinlenen ne yayılan bir hayvan, ne ev halkı ne de bir mal kaldı. Hepsi elimden alındı."

Ev halkım ve mallarım, askerler arasında bölüşülmeden önce Muhammed'in yanına yetişmek istiyorum." dedi. Damadı:

"Binek hayvanımı al. Ona binip git." dedi. Ri'ye:

"Senin binek hayvanın bana gerekmez." dedi. Yaylım develerinden iki yaşında bir deve tuttu. Yolculuk için gerekli azığı ve suyu aldı. Üzerindeki elbisesiyle yüzünü bürüdüğü zaman arkası açıldı. Arkasını bürüdüğü zaman da, yüzü açıldı. Tanınmak istemiyordu.

Ri'ye, Medine'ye geldi. Devesinin dizini bağladı. Rasûlullah, sabah namazını kıldırıldığı sırada, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gitti ve karşısında durdu. Rasûlullah, namazı kıldırınca:

"Ya Rasûlallah! Ellerini uzat da, sana bey'at edeyim." dedi. Rasûlullah elini ona doğru uzattı. Ri'ye elini Rasûlullah'ın eline koyup bey'at etmek istediği zaman geri çekti. Bunu, üç kere tekrarladi. Üçüncü yapışında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sen kimsin?" diye sordu. Ri'ye:

"Ri'yetü's-Suhaymi'yim." dedi. Bunun üzerine, Rasûlullah, hemen onun kolunu tutup yukarı kaldırdıktan sonra:

"Ey Müslümanlar cemaati! Bu, kendisine yazı yazmış olduğum Ri'yetü's-Suhaymi'dir. İşte o yazımı alıp kovasına yama yapmıştı. Şimdi de Müslüman olmaya ve kendisinden alınmış bulunanları dilenmeye gelmiştir." buyurdu. Ri'ye:

"Ya Rasûlallah! Ailem, (malım ve çocuklarım) baskına uğratılmıştır." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Malın bölüştürülmüştür. (Eğer, malların Müslümanlar arasında bölüştürülmeden önce gelip yetişmiş olsaydın, yetiştğin malı geri almaya layık ve müstahak idin.) **Ev halkına gelince, onlardan kimi bulursan al, götür."** buyurdu. Ri'ye gitti. Ri'ye'nin oğlu, hayvanı görünce tanımış ve onun yanında dikilmiş duruyordu. Ri'ye, hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına döndü:

"İşte, şu benim oğlum!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Bilal Onunla birlikte git. Oğluna: "Bu, senin baban mıdır?" diye sor. Eğer "Evet" derse, onu Ri'ye'ye teslim et." buyurdu. Bilal'i Habeşi oğlunun yanına gitti. Ona:

"Bu, senin baban mıdır? Diye sordu. Oğlan:

"Evet." deyince Bilal'i Habeşi hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına döndü.

"Ya Rasûlallah! Ben, efendisi için gözyaşı döken bir kimse görmemişimdir." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bunlar, çöl Araplarının önde ve ileri gelenleridir." buyurdu.
(Ahmed, Müsned)

Alkame b. Mücezziz'in Habeşli Bir Topluluk Üzerine Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e hicretin 9. yılı Rebiülahir ayında Ciddelilerin bir grup Habeşliyi gördüğü haberi ulaştı. Rasûlullah da Alkame b. Mücezziz'i, üç yüz kişilik bir askeri birlikle onların üzerlerine gönderdi. Birlik, denizde bir adaya vardı. Ancak dalgaların kabarmasından dolayı korkup geri döndü. Bazıları da ailelerinin yanına dönmek için acele ediyordu. Bunun için Alkame'den izin istediler. Alkame onlara izin verdi ve aralarında bulunan Abdullah b. Huzafe es-Sehmi'yi başlarına emir tayin etti.

Abdullah, şakacı bir şahıstı. Bir ara yolda konaklamış ve ısınmak için ateş yakmışlardı. Abdullah:

"Şu ateşe atılmanızı kesinlikle emrediyorum." dedi. İçlerinden bir grup ayağa kalktı ve hazırlandı. Oradakiler ateşe atılacaklarını sandılar. Bu arada Abdullah:

"Oturunuz, ben size şaka yaptım." dedi. Bu olayı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e anlattıklarında, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Kim size günah işlemenizi emrederse ona itaat etmeyiniz."
(İbn-i Kayyim, Za'dü'l-Mead)

"Eğer ateşe girmiş olsaydınız, kıyamet gününe kadar oradan çıkamazdınız. Allah'a masiyet olan emirlerde amire itaat yoktur. Amire itaat, ancak meşru olan emirlere aittir." (Müslim)

Ukkaşe b. Mihsan'ın Cinab'a Gönderilmesi:

Rasûlullah, hicretin dokuzuncu yılında Rebiül'ahir ayında Ukkaşe b. Mihsan'ı askeri bir birliğin başına geçirerek Uzre ve Belylerin yurdu olan Cinab'a gönderdi. (İbni Sa'd, Tabakât)

Cinab'a gönderilen birliğin sayısı, gönderiliş sebebi ve oralarda neler olduğu kaynaklarda açıklanmamıştır.

(Zürkani, Mevhibu'l-ledünniyye Şerhi)

Ali b. Ebi Talib'in Fûls Putunu Yıkma Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin dokuzuncu yılı Rebiulahir ayında, Ali b. Eb  Talib (*radiyallahu anh*) 'u ensardan yüz kişisi develi, ellisi atlı, toplam yüz elli kişilik bir kuvvetle Tayy kabilesinin putu olan F ls'  yıkma gönderdi. Onlara siyah bir bayrak ve beyaz bir sancak vermişti.

Fecir vakti Hatim ailesinin konakladığı bölgeye baskın yaptılar. Putu yıktılar ve çok sayıda esir, davar ve deveyi ganimet olarak ele geçirdiler. Esirler arasında Adiy b. Hatim'in kız kardeşi de vardı. Adiy ise  am'a kaçtı. Deposunda    kılıç ve    zırh vardı. Ali, esirlerin başına Eb  Katade'yi, deve ve davarlar ile diğer ganimet mallarının başına da Abdullah b. Atik'i görevli olarak dikti.

Yolda ganimetler taksim edildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hissesi ayrıldı. Hatim ailesinden alınan esirler ise Medine'ye gelinceye kadar taksim dışı bırakıldı.

( bn-i Sa'd-Tabakât)

Adiy b. Hatem'in Durumu:

Adiy b. Hatem şöyle dedi:

"Araplar içinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kadar nefret ettiğim kimse yoktu. Ben ise şerefli bir kişi idim ve Hristiyan olmuştum. Kavmimin içinde ganimetin dörtte birini alırdım. Kendime göre bir din ya ardım. Dolayısıyla kavimimde bir melik konumundaydım. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i i itti im zaman ondan ho lanmadım. Benim develerimi otlatan Arap'tan olan bir u a ıma:

"Benim için iyi yeti mi  tavl  erkek develerden hazırla ve onları bana yakın bir yerde beklet. Muhammed'e ait bir ordu birliğinin bu beldelere ayak bastı ını i itti in zaman bana bildir." dedim. O da bunu yaptı. Sonra bir sabah bana geldi ve şöyle dedi:

"Ey Adiy! Muhammed'in atlıları seni sardı ı zaman ne yapacaksan onu şimdi yap. Çünkü ben birtakım bayraklar gördüm ve onların ne olduklarını sordum. Şöyle dediler:

"  te onlar Muhammed'in askerleridir." Ben de dedim ki:

"Bana erkek develerimi getir." O da onları getirdi. Hanımı ve çocuklarımı bindirdim. Sonra şöyle dedim:

" am'da Hristiyan olan ehl-i dinime kavu urum."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in atlıları benim ardıma düştüler. Ele geçirdikleri kadınların içinde kız kardeşim de vardı. Onu Tay kabilesinden esir edilen kadınlarla birlikte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına getirdiler. Benim Şam'a kaçışım Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e haber verilmişti.

Hatim'in kızı, Mescid'in kapısı önünde, etrafı çevrili bir arsaya konulmuştu. Bütün esir kadınlar orada hapsedilmişti. Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kızkardeşimin yanından geçerken o da kalkıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gitmiş. İri yarı bir kadın idi.

Rasûlullah'a şöyle demiş:

"Ya Rasûlallah! Babam öldü. Bana bakan kimse yoktur. Bana lutfet, Allah da sana lutfetsin. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sana bakan kimdir?" demiş, o da:

"Adiyy b. Hatem" demiş. Rasûlullah da ona:

"Allah ve Rasulü'nden kaçan mı?"

Sonra kızkardeşim şunu anlatmış:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yürüdü ve beni terketti. Ertesi gün yanıma tekrar uğradığında ona aynı şeyleri söyledim. Bana dün söylediği gibi söyledi. Nihayet (ertesi gün tekrar geldiğinde) artık ümidimi kesmiştim. Onun arkasında yürüyen bir adam bana işaret etti ve:

"Kalk, onunla konuş." dedi. Ben de kalkıp ona gittim ve:

"Ya Rasûlallah! Babam öldü ve bana bakan kimse kayboldu. Bana lutfet ki Allah da sana lutfetsin." dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle buyurdu:

"Tamam, istediğini veriyorum. Kavminden itimat ettiğin bir kimse bulana kadar acele etme. İtimat ettiğin biri gelince bana bildir. O da seni beldene götürsün."

Onunla konuşmam için bana işaret eden adamın kim olduğunu sordum:

"Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*)'dur." denildi. Orada Beli veya Kuzae kabilesinden bir kervan gelinceye kadar kaldım. Şam'daki kardeşimin yanına gitmek istiyordum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e dedim ki:

"Ya Rasûlallah! Kavmimden bir topluluk gelmiştir. Ben onlara itimat ediyorum."

Bunun üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beni giydirdi, bir bineğe bindirdi ve bana nafaka verdi. Ben de o kervanla birlikte Şam'a gittim."

Adiyy şöyle dedi:

"Ben ehlimle birlikte otururken, hevdec içinde bir kadının bize doğru geldiğini gördüm. Dedim ki: "O Hatim'in kızıdır." Bir de baktım ki hakikaten de odur. Kadın benim yanımda durduğu zaman beni kınamaya başladı:

"Ey alakayı kesen zalim! Aileni ve çocuklarını bindirdin ve babanın kalan zürriyetini bıraktın." Dedim ki:

"Ey kız kardeşim hayır söyle. Vallahi benim hiçbir mazeretim yoktur. Zikrettiğin şeyleri yaptım."

Sonra binekten indi ve benim yanımda kaldı. O iyi görüşlü, kararlı bir kadın idi. Ona şöyle dedim:

"Bu adamın durumu hakkında ne dersin?" Bana şöyle dedi:

"Senin hemen ona gitmeni uygun görüyorum. Eğer adam bir Rasûlullah ise ona önce giden için fazilet vardır. Eğer bir melik ise elbette Yemen'in izzeti içinde zillate düşmeyeceksin. Sakın gecikme ha!" Dedim ki:

"Vallahi işte bu iyi bir görüştür."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Adiyy boynunda gümüşten bir haç olduğu halde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına girdi. O sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, papazlarını (din adamlarını) ve Meryem oğlu Mesih'i Rab edindiler." ayetini okudu. Adiyy:

"Muhakkak onlar, onlara ibadet etmiyorlar ki." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onlar Allah-u Teâlâ'nın helal kıldığı bir şeyi haram, haram kıldığı bir şeyi helal kıldıkları zaman onlara itaat etmiyorlar mı?" dedi. Adiyy:

"Evet." deyince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"İşte böylece onlara ibadet ediyorlar." buyurdu. Daha sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Ey Adiyy! Ne dersin? Seni "Allah en büyüktür" denilmesi mi kaçırdı? Allah'tan daha büyük bir şey biliyor musun? Seni kaçıran nedir? "Lailahe illallah" denilmesi mi seni kaçırdı? Allah'tan başka ibadete layık ilah biliyor musun?" buyurdu ve onu İslam'a davet etti. Adiyy Müslüman oldu ve gerçek bir şahadette bulundu.

Adiyy şöyle devam etti:

"Gördüm ki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yüzü açıldı, neşelendi ve şöyle buyurdu:

"Muhakkak ki Yahudiler gazaba uğramışlardır, Hristiyanlar ise sapıtmışlardır."

(Ahmed, Tirmizi, İbn-i Cerir)

**BU MERHALENİN
ÖZELLİKLERİ**

الله أكبر

BİRİNCİ ÖZELLİK

Zafere Ancak Allah-u Teâlâ'nın Yardımıyla Ulaşılr:

Rasûlullah Mekke'yi fethettikten sonra en az Mekke kadar kuvvetli ve tehlikeli bir düşman olan, Tâîf'teki Sakif ve Hevazin kabileleri üzerine yürüdü. Bütün Arap yarımadasındaki hâkimiyetin Müslümanların eline geçebilmesi için bu kabilelerin de safdışı bırakılması gerekiyordu. Bu sebeple Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekke'nin fethini tamamlar tamamlamaz onların üzerine yürüdü.

Müslüman ordusunun sayısı, Mekke'yi fethetmek için gelen on bin kişiye ilaveten, Mekke'nin fethiyle Müslüman olan iki bin kişinin de katılımlıyla on iki bini bulmuştu. Müslümanlar, Hayber'de ele geçirilen ve Mekke'de Saffan b. Umeyye'den ödünç alınan silah ve muhimmatlarla oldukça kuvvetlenmişlerdi. Aslında Müslümanlar, ne asker ne de teçhizat bakımından hiç bu kadar kuvvetli olmamışlardı. Müslümanlar, sayı ve muhimmat bakımından bu kadar kuvvetli olduklarını görünce, zaferin Allah-u Teâlâ'nın elinde olduğunu unutarak "Artık bizi kimse yenemez" demeye başladılar. Bu yüzden Allah-u Teâlâ hem sağlam olan Müslümanların daha sağlam olması hem de İslam'a yeni girenlerin terbiye edilmesi için onlara büyük bir ders verdi. Sayı ve kuvvet bakımından çok daha az olan Hevazin ve Sakif kabilelerinin Müslümanları ağır bir yenilgiye uğratmalarına müsaade etti. On kişi hariç bütün Müslümanlar geri dönüp kaçıştılar. Daha sonra Rasûlullah'ın dua edip yardım istemesi üzerine Allah Müslümanlara yardım etti ve onları muzaffer kıldı.

Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyurdu:

"Andolsun ki Allah, birçok yerde ve Huneyn gününde size yardım etmişti. Hani çokluğunuz size kendinizi beğendirmişti. Fakat sizden hiçbir şeyi giderememişti. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti. Sonunda gerisin geri kaçmıştınız. Sonra Allah, Rasulü ile mü'minler üzerine sekinetini indirdi. Sizin görmediğiniz ordular indirdi de kâfirlere azap etti. İşte bu, o kâfirlerin cezasıdır. Sonra Allah bunun ardından yine dilediğinin tevbesini kabul eder. Zira Allah çok bağışlayan ve çok esirgeyendir." (Tevbe: 25-27)

Müslümanlar kuvvetli oldukları müddetçe, hiçbir zaman düşmanlarıyla cihad etmekten geri kalmamalıdırlar. Bununla birlikte ne kadar kuvvetli olurlarsa olsunlar, zaferin ancak Allah-u Teâlâ'nın yardımıyla olduğunu da unutmamalıdırlar. Eğer bunu unuturlarsa, ne kadar kuvvetli olurlarsa olsunlar, Allah-u Teâlâ ceza olsun diye kâfirleri başlarına musallat edip onları büyük bir hezimeye uğratabilir.

Müslüman ordusunun kuvveti, sayı ve mühimmat gibi maddi değerlere değil, Allah'a olan teslimiyet ve güvenlerine bağlıdır. Allah-u Teâlâ bu kaideyi Müslümanlara defalarca anlatmış ve Bedir gibi birçok olayda da pratik olarak göstermiştir. Bu kaideyi unuttuklarında Müslümanlar Uhud ve Huneyn'de olduğu gibi çok ağır bedeller ödemişlerdir.

Bu kaide, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) döneminde geçerli olduğu gibi ondan sonra da kıyamete kadar baki kalacaktır. Müslümanlar, düşmanlarına karşı zafer elde etmek istiyorlarsa maddi kuvvet hazırlamalıdır. Fakat bundan daha önemlisi; Allah'a bağlılık ve teslimiyetlerini arttırmalı ve kuvvetli olup olmadıklarını maddi hazırlıklarından ziyade, bu bağlılık ve teslimiyetlerine göre ölçmelidirler. Dikkat edilmesi gereken asıl mesele işte budur!

İKİNCİ ÖZELLİK

Allah Ancak Muttakilere Yardım Eder:

Müslümanlar bilirler ki; ancak Allah'a bağlı kaldıklarında muzaffer olurlar ve Allah'a bağlılıkları ne kadar fazla ise düşmanları karşısında da o derece kuvvetli olurlar. Allah'a olan görevlerini yerine getirmedikleri zaman ise Allah-u Teâlâ sevmediği halde kâfirleri onlara musallat eder.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın siyreti iyice okunduğunda, bunun böyle olduğuna dair sayısız örnekler görmek mümkündür. Müslümanlar sayıca az olsalar bile, Allah'a sınıksız bağlanıp gevşeklik göstermediklerinde, Allah onlara mutlaka yardım etmiş ve onları muzaffer kılmıştır.

Fakat Allah ve Rasulü'nün emirlerine bağlılıkta gevşeklik gösterdiklerinde, Uhud ve Huneyn savaşlarında olduğu gibi kâfirleri onların başına musallat etmiş ve hezimetin en acısını tattırmıştır.

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Eğer siz Allah-u Teâlâ'nın dinine yardım ederseniz, Allah da size yardım eder." (Muhammed: 7)

"Kim Allah'tan korkarsa, Allah ona bir çıkış yolu ihsan eder."

(Talak: 2)

"Zafer ancak Allah katındandır." (Enfal: 10)

Gerçekten zafer isteyen Müslümanların, Allah-u Teâlâ'nın emirlerine sınıksız bağlanıp yasaklarından şiddetle kaçınmaları ve yalnız Allah'a güvenip dayanmaları kesinlikle şarttır.

ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Şeytanın Hilelerini Yenmek İçin Liderin Fertlere, Fertlerin Lidere Karşı Tavrı:

İslam cemaati içinde en takvalı kişiler, Allah'a en bağlı ve İslam dini için her türlü fedakârlığı yapmaya hazır olanlardır. İşte islâm cemaatinin temelini asıl oluşturanlar bunlardır. Bu temel ne kadar sağlam ve sayısı ne kadar fazla olursa İslam cemaati de o derece güçlü olur. İslam cemaatinin lideri, en çok bu sıfatlara haiz kişilere önem ve değer vermeli, onların yanlış anlayabilecekleri hareketlerden kaçınmalı, onların kalbinde oluşabilecek şüpheleri ortadan kaldırmak için daima onlarla haşır neşir olup onları kontrol etmelidir.

Lider, kendi ictihadına göre, İslam'ın maslahatına olduğunu düşündüğü birtakım hareketler yaptığında İslam toplumunun temelini oluşturan Müslümanlardan kimisi, şeytanın vesvesesiyle veya hareketin faydasını anlayamadıklarından ya da daha başka sebeplerden dolayı lider hakkında yanlış düşüncelere kapılabilir veya ona kırılabilirler. Hoş olmayan ve İslam toplumuna büyük zararlar getirebilecek olan bu tür hadiselerin ortaya çıkmaması için hem lidere hem de fertlere büyük görevler düşmektedir.

İslam toplumunun temelini oluşturan fertler, liderin bazı hareketlerinden, kendilerine kıymet verilmediği ya da hak etmeyen kimselere kıymet verildiği zannına kapılabilirler. Böyle bir durumda Müslüman ferde düşen; lider hakkında kötü düşüncelere ve şüphelere kapılmak yerine, meselelerin hakikatini öğrenmek için lidere gidip güzel bir üslupla, yaptığı hareketlerin sebebini sormaktır. Tıpkı ensarın yaptığı gibi...

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Huneyn ganimetlerini ensara ve sağlam Müslümanlara dağıtmayıp, İslam'a yeni giren ya da imanı zayıf olan kimselere dağıttığında ensar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip güzel bir üslupla meselenin aslını sormuştu.

Müslümanların göstermesi gereken tavır, ensarın takınmış olduğu tavrıdır. Yoksa Zu'l Huveysira et-Teymi'nin takındığı tavır değil. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Huneyn ganimetlerini dağıtırken Zu'l Huveysira onun yanında durdu ve şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Bugün senin yaptığın şeyi gördüm." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de:

"Evet, nasıl gördün?" dedi. O:

"Seni adaletli görmedim." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çok kızdı ve:

"Yazık sana! Adalet bende olmazsa kimde olur?" dedi.

Zu’l Huveysira’nın tavrı, sebep ve soru sormadan, açıklama beklemeden hüküm verme tavrı idi ki, bu tavır özellikle davanın temelini oluşturan Müslümanların kesinlikle kaçınmaları gereken bir tavidir.

Lidere, yaptığı işlerde herhangi bir soru sormadan veya ondan herhangi bir açıklama beklemeden, sırf olayın zahirine bakarak lider aleyhinde bir hüküm vermek son derece yanlış ve zararlı bir tutumdur.

Lider de Müslümanların, özellikle davanın temelini oluşturan müslümanların yanlış anlayabileceği hareketlerden uzak durmalıdır. Eğer yanlış anlaşılacak bir hareket yapmak zorunda kalırsa, Müslümanların kalbine vesvese girme olasılığını hesaba katarak, meseleyi en güzel bir şekilde açıklamalı ve Müslümanların şeytanı yenmelerine yardımcı olmalıdır.

Elbette lider, her yaptığı hareketin sebebini bütün Müslümanlara tek tek açıklayacak değildir. Ama en azından, ilim ve takvaca üstün olan ve bu sebeple İslam toplumunun temelini oluşturan fertlere, yanlış anlaşılması mümkün olan konularda gerekli açıklamayı yapmalıdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yeni Müslüman olanlara, özellikle de Kureyş kabilesinin ileri gelenlerine ganimetten büyük paylar verirken ensarilere vermemişti. Bunun üzerine şeytan onları, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in kendilerini terkedeceği, Kureyşlilere döneceği ve Kureyşlilere daha çok değer verdiği zannına sürükledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu öğrenince ensarileri bir araya topladı ve bazı kimselere mal vermesinin sebebini; onları diğerlerinden daha üstün tutması değil, onlara İslam’ı sevdirmek olduğunu, ensarın İslam’ı sevmek için maddi şeylere ihtiyacı olmadığını, onları Mekkelilerden daha çok sevdiğini ve bu yüzden doğup büyüdüğü toprakları terkedip onlarla beraber Medine’ye döneceğini, onlara ganimet malı yerine kendisinin verildiğini, Mekkeliler ganimet mallarıyla dönüp giderken onların da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile dönüp gitmelerinin kendileri için daha hayırlı olacağını en önemlisi kişinin değerinin yalnız takva ve Allah’a yakınlıkla ölçüleceğini anlattı.

Bunu duyunca ensarilerin kalblerindeki bütün kırgınlık ve şüpheler kaybolup gitti. Çünkü onlar, kendilerine verilen şeyin bütün dünya mallarından daha değerli olduğunu biliyorlardı.

DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Cemaatin Temelini Oluşturan Fertlerin Bazı Özellikleri:

Cemaatin temelini oluşturan fertler ile diğer Müslümanlar arasında elbette ki bazı farklar vardır. Cemaatin yükünü temeldeki fertler taşır. Tabi bu yükü taşıyabilmeleri için bu kimselerin ayrı bir eğitime tabi tutulmaları ve herkeste bulunmayan bazı özelliklere sahip olmaları gerekir.

Bir kimse üzerinde bu özellikler ne kadar çok olursa o kadar çok yük taşır. Bu özelliklere gerçek manada haiz olan bir kişi, taşıdığı yük ne kadar ağırlaşırda ağırlaşsın asla bu yükü taşımaktan vazgeçmez. Bu özellikler ise:

1 - Bu kimselerin imanı çok sağlam olmalı, hareket ve tavırlarında yalnız Allah-u Teâlâ'nın rızasını gözetmeli, gayeleri yalnız Allah-u Teâlâ'nın rızasını ve büyük mükafaat olan cenneti kazanmak olmalı ve bu gayeye ulaşmak için her şeylerini feda etmeye hazır olmalıdırlar.

Böyle kimselerin imanlarının derecesi, sıkıntılı ve zor durumlarda, fitnelerde, lider tarafından zulme veya haksızlığa uğradıklarında, nefislerine veya maslahatlarına bir zarar gediğinde veya kendi menfaatleri ile cemaatin menfaatleri çatıştığında belli olur.

2 - Bu kimselerin, lidere olan güvenlerinin çok sağlam olması ve bu güveni sarsacak güneş gibi açık bir delil olmadıkça lidere güvensizlik duymamaları gerekir. Ön yargı ile kesin bir delile dayanmadan veya nefsanî davranarak lidere güvensizlik beslemeleri çok yanlış ve kötü olur. Lideri, anlayamadıkları bir hareket yaptığında bu hareket nefislerine ağır gelse bile ön yargı ile hareket etmeden uygun bir üslupla lidere sorular sorarak meselenin aslını öğrenmeye çalışmalıdırlar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Huneyn ganimetlerini İslam'a daha çok ısınsınlar ve şeytanın vesveselerine kanıp tekrar küfre dönmelerine diye, İslam'a yeni giren zayıf Müslümanlara dağıtıp, ensar ile muhacirlere hiçbir şey vermedi. Bunun hikmetini kavrayamayan münafıklar ve zayıf Müslümanlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hakkında suizanda bulunmaya ve onu adaletsizlikle suçlamaya başladılar. Olayın hikmetini kavrayamayan sağlam Müslümanlar ise suizanda bulunmak yerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip meselenin aslını sorular.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onlara, bir kimseye dünya menfaati sağlamasının, ona çok değer verdiği anlamına gelmeyeceğini, Kureyşlilere ganimetlerden vermesinin sebebinin, onları İslâm'a ısındırmak ve şeytana karşı onlara yardım etmek olduğunu, sağlam Müslümanların ise İslâm'a ısınmak için böyle maddi çıkarlara ihtiyacı olmadığını, onların ganimetten pay verdiği kimselerden daha değerli olduklarını, o kimselerin ganimet mallarıyla dönüp giderken, onların Rasûlullah ile dönmelerinin kendileri için daha hayırlı olacağını anlattı. Ensar bu sözleri duyunca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hakkında suizan yaptıklarını anlayıp, pişman oldular. Kendilerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in verilmesinin her şeyden daha değerli olduğunu anladılar.

Mü'min şunu iyi bilmelidir ki liderin bazı kimselere fazla dünyalık vermesi onlara daha çok değer verdiğini göstermez. Bir ferдин değeri, liderin ona olan güveninin derecesiyle ölçülür. Samimi bir mü'min için liderin ona güvenmesi ona bazı maddi menfaatlar sağlamasından daha değerli olmalıdır.

3 - Cemaatin yükünü, cemaatin temelini oluşturan kimseler taşır. Bu yükün mahvolup olmaması bu fertlere bağlı olduğu için onların birtakım imtihanlardan geçirilmeleri ve bir hata işlediklerinde onlara, normal fertlere verilenden daha ağır cezalar verilmesi gerekir. Normal bir Müslüman bir hata işlediğinde küçük bir ceza ile veya bir uyarı ile yetinilebilir. Ama temeli oluşturan bir ferдин hatası küçük olsa bile büyük görülmeli ve tekrar bu hataya dönmemesi için sert bir şekilde cezalandırılmalıdır. Allah-u Teâlâ Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hanımları hakkında şöyle buyurdu:

“Ey nebi hanımları! Sizden kim açık bir hayâsızlık yaparsa ona iki kat azap edilir.” (Ahzab: 30)

Allah-u Teâlâ bu ayetinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hanımları diğer mü'min kadınlardan daha üstün oldukları için bir suç işlediklerinde cezalarının da daha fazla olacağını bildiriyor. Demek ki cemaat içinde ileri seviyede olan kimselerin cezaları da normal Müslümanlardan daha fazla olmalıdır.

İşte temeldeki Müslümanlar, kendilerine lider tarafından sert cezalar verildiği ve hatalarının hassas bir şekilde incelendiğini hissederse buna üzülmemeli, bilakis sevinmelidirler. Çünkü verilen cezaların sertliği, ferдин lider katındaki kıymetine denktir.

İslam şeriatinde bir hürün işlediği suç ile bir köle veya cariyenin işlediği suça uygulanan ceza aynı değildir. Hüre, köle veya cariyeden daha sert cezalar verilmiştir. Bu, hürün, köle ve cariyeden daha üstün olmasındandır. Öyleyse cemaat içindeki herhangi bir fert ile cemaatin temelini oluşturan bir ferde işledikleri suçtan dolayı verilecek ceza da aynı olmalıdır.

Buna dair açık bir örneği de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Rumlar üzerine yaptığı Tebük Seferi'nde görmekteyiz. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük Seferi'nden geri kalan birçok münafığın mazeretini, inanmasa da üstünde durmayıp kabul etmişti. Fakat sağlam Müslümanlardan olduğunu düşündüğü üç kişi bu suçu işlediklerinde onları affetmeyip sert bir şekilde cezalandırdı.

BEŞİNCİ ÖZELLİK

Müellefe-i Kulub:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah-u Teâlâ'nın emri gereği, henüz İslam'a yeni girmiş, gerekli eğitim ve imtihanlardan geçmemiş imanı zayıf olan fakat belli bir müddet sonra iyi bir Müslüman olma ihtimali bulunan veya İslam üzere kaldığında kendisine bağlı birçok kimse-nin de İslam'a girmesine sebep olacak ya da İslam'dan döndüğünde Müslümanlara büyük zararlar verme ihtimali olan kimselere, zekât ve ganimetlerden paylar vermiştir.

Onlara bazen onları memnun edecek derecede çok ve ihlâslı Müslümanları mahrum ederek paylar vermiştir. Başlangıçta bazı Müslümanlar bunun hikmetini kavrayamamış ve hoşnutsuzluk göstermiştir. Fakat kısa bir süre sonra bu hareketin ne kadar isabetli ve hikmetli olduğunu gözle-riyle görmüşlerdir.

İşte! İslam'ın en büyük düşmanlardan biri olan, Hevazin kabilesinin li-deri Avf b. Malik... O, Rasûlullah'la yaptığı savaşı kaybedince, malını ve ailesini Müslümanlara terkederek Tâif'e kaçmıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), gelip Müslüman olduğunda malını, ailesini ve ayrıca yüz deve vereceğine dair ona haber gönderdi. Bu haber üzerine Avf b. Malik gelip Müslüman oldu. Başlangıçta dünyalık sebeplerden dolayı Müslüman olmuştu. Fakat bir süre sonra İslam'daki güzellik ve huzuru görerek ih-lâslı bir Müslüman oldu, Müslümanlara büyük hizmetler verdi. Hatta Müslümanların savaşarak fethedemediği Tâif, onun amansız saldırıları sonucu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e teslim olarak İslam'a gir-di.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Müellefe-i Kulub'a yani kalbini İslâm'a ısındırmak istediği kimselere zekât ve ganimetlerden pay vermesi, başlangıçta sırf bu mallardan dolayı Müslüman olsalar bile birçok kişinin daha sonra İslâm gerçeğini anlamasına, samimi, ihlâslı Müslümanlar olmalarına ve birçok azılı İslâm düşmanının İslâm'a zarar vermekten vazgeçmesine sebep olmuştur. Bu konuya dair Rasûlullah'ın siyretinde birçok örnek görmek mümkündür.

Rasûlullah, Ebû Bekir ve halifeliğinin ilk dönemlerinde Ömer (*radiyallahu anh*) , Müellefe-i Kulub'a zekât ve ganimetlerden pay vermişlerdi. Fakat daha sonra Ömer (*radiyallahu anh*) bu pay verme işini bıraktı. Tabi ki bu, Ömer (*radiyallahu anh*) , Allah-u Teâlâ'nın emrine karşı geldiği için değil, Allah-u Teâlâ'nın bu emrindeki illeti yani bu hükmün ne zaman geçerli olacağını kavradığı için böyle yapmıştır.

Zira artık Müslümanlar kuvvetlenmiş ve böyle kimselerin ya da böyle desteğine İslâm'ın ihtiyacı kalmamıştı. Dolayısıyla artık onlara menfaat sağlamaya gerek yoktu. Bu sebeple Ömer (*radiyallahu anh*) , bu işe son vermiştir.

Özet olarak; Müslümanlar zayıf oldukları zaman bazı kimseleri İslâm'a ısındırmak veya İslâm üzere kalmalarını sağlamak için, zekât, ganimet veya beytü'l-maldan onlara mal veya para verebilirler. Fakat Müslümanlar kuvvetlendikleri zaman şayet böyle kimselere menfaat sağlamak İslâm'a zarar vermek veya fayda sağlamak açısından hiçbir etki yapmayacaksa Ömer (*radiyallahu anh*) 'un yaptığı gibi artık onlara maddi bir şey vermeye gerek kalmaz.

ALTINCI ÖZELLİK

Müslüman Ferdin Hakkı:

Allah-u Teâlâ Müslüman fertlere, ferdin rızası olmadan hiç kimsenin zorla elinden alamayacağı bazı haklar tanımıştır. Fertlerin şahsi malları gibi... Fakat öyle bir zaman gelir ki İslâm cemaati, maslahatı gereği fertlerin elinde bulunan bazı şeylere ihtiyaç duyar. İşte böyle bir durumda lider, fertleri ikna ve razı ederek gerekli şeyleri almalıdır. Şayet lider böyle yapmazsa Müslüman cemaat içindeki fertler, onun zalim bir diktatör olduğunu düşünmeye başlar.

Müslümanlara dağıtılan ganimetler ve esirler, artık Müslümanların şahsi malları olurlar. Dağıtımdan sonra bunların tekrar alınması gerekirse mutlaka Müslüman sahiplerinin rızası gerekir. Zira bunlar zorla alındığında Müslümanlar arasında büyük fitnelere ve lidere karşı isyana sebep olabilir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Huneyn ganimetlerini ve esirlerini Müslümanlar arasında paylaştırdıktan sonra, Hevazin kabilesi gelip Müslüman olunca Rasûlullah, Huneyn esirlerinin Hevazin kabilesine iade etmelerini emir yoluyla değil Müslümanları ikna yoluyla istedi. Çünkü böyle bir şey yaptığında bu bir hüküm olarak İslam'da kalır ve kendisinden sonra gelen liderlere böyle bir yetki vermiş olurdu. Fakat İslam'da böyle bir hüküm yoktur. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Müslümanları ikna ederek esirleri geri alma yolunu seçti. Bunun için de ilk önce kendisi elindeki esirleri sahiplerine iade etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu tavır, meselenin İslam için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bunu gören imanlı sahabeler de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i örnek alarak esirlerini iade ettiler.

Çünkü onlar, İslam'ın menfaatlerini, daima kendi menfaatlerinden önde tutmanın İslam akidesinin bir gereği olduğunu biliyorlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in esirleri iade etmesinde İslam'ın maslahatı olduğunu anlamışlardı. Bu olayda yalnız zayıf imanlılar ve münafıklar esirlerini iade etmeye yanaşmadılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu hareketinde Müslüman lider için büyük dersler vardır.

İnsanoğlu fitraten mala düşkündür. Bu sebeple mallarını elinden alanlara buğzeder. Fakat malını kendi rızasıyla verdiği zaman hiç kimseye kızgınlık ve kin duymaz.

Bu yüzden İslam cemaatinin lideri, mecbur kalmadıkça Allah-u Teâlâ'nın sınırları dışında Müslümanlardan fazladan vergiler toplamamalıdır. İslam devleti veya cemaati ek mali güce ihtiyac duyduğunda lider bu durumu güzel bir şekilde anlatarak, Müslümanların rızalarıyla mali destekte bulunmalarını sağlamalıdır. Bu, hem Müslüman lider hem de İslam cemaati için daha hayırlı bir davranıştır. Çünkü Müslümanlar arasında İslam için mallarını seve seve istenmeden feda edecekler olabileceği gibi, ihtiyaç anında mallarının elinden zorla alınmasını, lidere isyan sebebi sayılabilecek zayıf imanlı, mala düşkün kimselerde bulunabilir.

YEDİNCİ ÖZELLİK

Müslümanlar, Düşmanlarını Yoketmek İçin En Uygun Metod ve Zamanı Kullanmalıdırlar:

Huneyn Savaşı sonrası, Hevazin ve Sakif kabileleri Tâîf'e kaçınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onları takip etti ve Tâîf'i kuşattı. Fakat Tâîf sağlam surlarla çevrili ve çok iyi korunan bir kale olduğu için kuşatma uzadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bu kuşatmadan bir sonuç elde edilemeyeceğini, kuşatma uzadıkça Müslümanların daha büyük zarar göreceğini hissedince kuşatmadan vazgeçmek istedi. Fakat sahabeler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in taktiğini kavrayamadıkları için Tâîf'i fethetmeden dönmek istemiyorlardı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sahabelerin bu tavrını görünce meseleyi daha iyi anlamaları için:

"Öyle ise yarın sabah çarpışmaya hazırlanınız." dedi. Ertesi sabah sahabeler savaştılar ve yaralandılar. Bundan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara:

"Haydi, dönüyoruz." deyince bu onların hoşuna gitti. Hemen yol hazırlıklarına başladılar.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), sonuç elde edemeyeceğini gördüğü için Tâîf'i kuşatmaktan vazgeçti. Ama orayı ele geçirmekten asla vazgeçmedi. O bu işin bu metodla olmayacağını, başka metodlar kullanılması gerektiğini anlamıştı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onları içlerinden vurabilmek için, onların en büyük liderlerinden Malik b. Avf'a, Müslüman olduğu takdirde kendisine malı, ailesi ve bunlarla birlikte yüz deve verileceğine dair haber gönderdi. Bunun üzerine Malik Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip Müslüman oldu ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in emriyle kavminden Müslüman olanlarla birlikte Tâîf'teki müşriklere karşı gerilla harbi uygulamaya başladı. Malik, onların içinden birisi olduğu için zayıf noktalarını iyi biliyor ve o noktalardan müşriklere saldırıyordu. Zamanla Tâîf'in etrafındaki diğer Arap kabileleri de tek tek Müslüman oldular. Sonunda Tâîf halkı bu gerilla savaşına ve psikolojik harbe dayanamadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelerek Müslüman oldular. Böylece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) az bir zaiyatla Tâîf'i ele geçirmiş oldu.

Bu olay da gösteriyor ki; Müslümanlar düşmanlarını yok etmek için en uygun ve en az zaiyat verecek olan metodu kullanmalıdırlar.

Yine kullanılan metod fazla zaiyat veriyor ve düşmanın da hemen yok edilmesi gerekmiyorsa, o zaman düşmanı zayıflatıp yok etmek için daha az zaiyatlı olan metodlar aranması ve gereksiz yere Müslümanları tehlikeye sokmaktan kaçınılması daha doğru olur.

Yine şu da alınacak önemli bir derstir:

Bazen Müslümanlar, teorik olarak anlatılan meseleleri kavrayamayabilirler. Böyle bir durumda, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yaptığı gibi olayı pratikte yaşatarak anlatmak daha uygun olur.

Yine Müslüman lider, insanların zaaf, nefsi arzu ve eğilimlerinden yararlanmayı, gerektiğinde bunları bir silah olarak kullanmayı çok iyi bilir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Malik'in, ailesine ve mallarına olan zaafını kullanarak Müslüman olmasını sağlamış ve onu Tâifilere karşı savaşta kullanmıştır.

SEKİZİNCİ ÖZELLİK

Kâfirlere Karşı Kuvvet Hazırlamak:

Müslümanlar, zaferin Allah-u Teâlâ'nın elinde olduğuna inanırlar. Bunun için muzaffer olduklarında ilk iş olarak Allah'a teşekkür eder ve O'nu yüceltirler. Fakat her konuda Allah'a güvenmek ve zaferin ancak Allah-u Teâlâ'nın elinde olduğuna inanmak, tedbiri elden bırakmayı gerektirmez.

Müslümanların savaş sırasında, Allah'a tevekkül yanında her türlü maddi imkânlarını da seferber etmeleri gerekir. Zira bu, Allah-u Teâlâ'nın bir emridir. Allah-u Teâlâ, kâfirlere karşı kuvvet hazırlamanın ve tedbirli olmanın kendisine tevekkülün gereği olduğunu bildirmiştir.

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Onlara (düşmanlarınıza) karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve cihad için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın.” (Enfal: 60)

“Ey iman edenler! Tedbirinizi alın.” (Nisa: 71)

Müslümanların, düşmanlarını yenebilmek için en modern savaş silahlarını ve tekniklerini öğrenmeleri, kullanmaları ve bunları elde edebilmek için Müslüman olsun kâfir olsun herkesten istifade etmeleri zaruridir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hayatı incelendiğinde onun çağındaki en modern silah ve savaş tekniklerini kullandığı ve bu konuda hem Müslümanlardan hem de kâfirlere hiç çekinmeden istifade ettiği görülür. O, bir seriyye gönderdiği zaman onlara gündüzleri gizlenip geceleri yürümelerini emrederdi.

Araplar savaşlarda hendek kullanmasını bilmedikleri halde O, Hendek Savaşı'nda Medine'yi, şehrin etrafına hendekler kazarak savunmuştu. Tâif Seferi'nde surları yıkmak için ilk defa mancınık kullandı. Huneyn Seferi'ne çıkarken kâfirlerden silah ödünç aldı. Kısacası savaş için en uygun ve en etkili olan araç ve metodları kullanmaktan asla geri kalmadı.

İşte günümüz Müslümanının da bu konuda yüce önder Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i örnek alması, çağın en modern silah ve savaş tekniklerini elde etmek için elinden gelen gayreti sarfetmesi gerekir.

DOKUZUNCU ÖZELLİK

Lidere İtaatin Sınırları:

Açık bir haramı emretmediği müddetçe Müslüman lidere itaat etmek farzdır. Bu Allah ve Rasulü'ne itaat gibi ibadet olan bir ameldir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Her kim bana itaat ederse, Allah’a itaat etmiş olur. Her kim bana isyan ederse, Allah’a isyan etmiş olur. Her kim Müslüman emire itaat ederse, bana itaat etmiş olur. Her kim Müslüman emire isyan ederse, bana isyan etmiş olur.” (Bûharî, Müslim)

Allah-u Teâlâ, kendisine ve Rasulü'ne itaati emrettiği gibi hükümlerine bağlı kalan Müslüman emirlere de itaati emretmiştir. Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Ey iman edenler! Allah’a itaat edin. Rasule ve sizden olan emir sahiplerine de itaat edin.” (Nisa: 59)

Müslümanların emiri dâhil hiç kimse Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı bir şeyi helal kılma yetkisine sahip değildir. Kıyamete kadar da hiç kimse bu yetkiye sahip olmayacaktır.

Fakat Müslüman emir, Allah-u Teâlâ'nın helal kıldığı bazı şeyleri, İslâm'ın maslahatı gereği yasaklayabilir. Bu konuda emirin yetkisi vardır ve böyle bir yasak koyduğunda ona itaat edilmesi gerekir. Tıpkı Bakara suresinde, Talut'un askerlerine su içmeyi yasaklaması gibi... Liderin böyle emirlere itaat etmemek haramdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bir seferinde, ashabına su içmeyi yasaklamıştı. Tebük Seferi esnasında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştu:

“İnşallah siz, yarın Tebük suyu kaynağına varacaksınız. Kuşluk vaktine kadar oraya yanaşmayınız. Kim oraya varırsa, ben gelinceye kadar suyuna el sürmesin.”

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) su kaynağının başına geldiğinde iki kişinin onun suyundan içtiklerini öğrendi ve bu sebeple onlara ağır konuştu.

Tebük Seferi esnasında Rasûlullah Hicr kuyusunun suyunu içmeyi, ondan abdest almayı, sudan yapılan yiyecekleri yemeyi ve tek başına dışarı çıkmayı yasaklıyor.

Aynı şekilde komutanlar da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yaptığı gibi askerlerine birtakım şeyleri yasaklamıştır. Örneğin; Habat Seferi'nde Ebû Ubeyde b. Cerrah'ın deve kesmeyi yasaklaması gibi...

Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hariç, emreden lider bile olsa, haram olan bir konuda kendisine itaat caiz değildir. Bilakis, haram olan bir şey emreden lidere itaat etmemek farzdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyuruyor:

"Müslüman devlet amirlerinin emirlerini dinlemek, haramı emretmedikçe onlara itaat ve icabet etmek farzdır. Haram olan bir şey emrettilerinde onları dinlemek ve onlara itaat etmek yoktur." (Bûharî, Müslim)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Abdullah b. Huzafe es-Sehmi'yi bir seriyyeye komutan tayin etti ve seriyyedekilere de komutanlarına itaat etmelerini emretti. Yolda bir sebepten dolayı Abdullah askerlere kızdı. Odun toplayıp ateş yaktırdı ve askerlerine ateşe girmelerini emretti. Bir kısmı girmeye kalkıştı. Diğerleri: "Ne yapıyorsunuz? Biz ateşten kurtulmak için Rasûlullah'a tabi olduk." diyerek onlara engel oldular. Bu arada ateş söndü ve komutanın sinirleri yatıştı. Bu olay Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e iletilince:

"Eğer mücahidler bu ateşe girseydiler kıyamet gününe kadar ateşten çıkamazlardı. İtaat, İslam'a uygun emirlerde olur." buyurdu.

Liderin tayin ettiği komutanlara, açık bir haram veya küfür emretmedikleri müddetçe itaat edilmesi gerekir. Eğer komutanın yaptığı ictihadda doğruya isabet etmediğinden şüphelenilecek olursa, bu şüpheyi ortadan kaldıracak olan lidere ulaşınca kadar, o komutana itaate devam etmek gerekir. Eğer komutan görev esnasında bir hata yapacak olursa, komutanın seviyesini düşürmek gibi kötü bir niyet gütmeksizin, İslam'ın maslahatını düşünerek komutan, imama şikâyet edilebilir.

Örneğin; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Zatu's-Selasil seriyyesi esnasında komutan tayin ettiği Amr b. el-As, cünüb iken aşırı soğuktan dolayı gusletmeyip teyemmümle namaz kıldırmıştı. Müslümanlar, Amr'ın yaptığı ictihaddan şüphelenseler de ona itaatsizlik etmemiş ve Medine'ye varır varmaz durumu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bildirmişlerdir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise Amr'a hareketinin sebebini sormuş, sebebini makul görünce de yaptığı işe ses çıkarmamıştır.

Fakat haksız yere, sırf kumandanı düşürmek için şikâyetle bulunulduğunda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın tavrı çok sert olmuştur.

Mute Savaşı'nda Halid, Himyer kabilesinden bir mücahide, öldürdüğü bir düşmandan aldığı ganimeti vermedi. Bu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şikâyet edilince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Halid'e, o ganimeti o adama vermesini emretti. Daha sonra şikâyet eden kişi, Halid'in ridasından tutarak:

"Sana, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şikâyet edeceğim demiştim. Yerine getirmedi mi?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu sözü duyunca çok kızdı ve Halid'e:

"Ona verme ya Halid! Ona verme!" diyerek kızgınlığını dile getirdi.

ONUNCU ÖZELLİK

Liderin, Koyduğu Kurallara Uyması:

Müslüman lider, İslam cemaatinin düzeni ve fertlerin terbiyesi için birtakım kurallar koyabilir. Kur'an ve sünnete açık bir şekilde zıt olmadıkça, bunlara uymak farzdır. Bu kurallar, lider dâhil herkesin uyması gereken genel kurallar olabileceği gibi, sadece belli fertleri kapsayan, onların eğitilmesi için konulmuş kurallar da olabilir.

Eğer söz konusu olan kurallar genel kurallar ise, buna öncelikle liderin uyması gerekir. Çünkü lider, kendi koyduğu genel kurallara uymayacak olursa bu, şeytanın vesvesesiyle cemaat içinde fitne doğurabilir ve fertlere nazaran daha büyük günah işlemiş olur.

Fakat liderin koyduğu kurallar, sadece bazı fertleri eğitmeye yönelik özel kurallar ise ve lider ya da ileri seviyedeki bazı fertlerin bunlara uymamaları kuralın konma gayesini bozmuyorsa, o zaman bu kurallara uymayan lider hata işlemiş sayılmaz. Bundan dolayı suçlamak yanlış olur.

Örneğin; cemaat içinde yeni ve yeterli eğitim almamış olan bazı fertlere farkında olmadan Müslümanlara ve kendilerine zarar vermemeleri için sıkı kurallar uygulanabilir. Bir yere tek başına gitmeme, emirine danışmadan hiçbir adım atmama gibi... Böyle kurallar yalnız o kişileri yönlendirir için aynı özellikte olmayan diğer fertleri bağlamaz.

Hangi kuralların genel hangi kuralların özel olduğunu belirleyecek kişi, elbette fertleri ve eğitmede kullanılacak metodları en iyi bilen liderdir.

Bu yüzden, bazı fertlerin bazı kuralları ihlal ettiği halde cezalandırılmadıkları görüldüğünde Müslümanların;” lider bazı kişileri kayırıyor.” şeklinde bir suizanda bulunmadan hemen lidere gidip güzel bir üslupla bu hareketin sebebini sormaları gerekir. Liderin verdiği cevap açık veya cemaatin menfaati gereği kapalı olabilir. Bu durumda asla lidere güvensizlik duyulmamalıdır.

ONBİRİNCİ ÖZELLİK

Lider İle Rasul Arasındaki Farklar:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), hem rasul, hem de Müslümanların lideri idi. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e yapılan her şeyi, ondan sonra gelen Müslüman liderlere de yapmak caiz değildir. Çünkü Müslümanların Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e, liderliğinden dolayı değil rasullüğünden dolayı takındıkları bazı tavırlar vardır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e rasullüğünden dolayı gösterilen birtakım davranışların, Müslüman lidere yapılması ise asla caiz olmaz. Müslüman liderin de bunların kendisine yapılmasını istemeye hakkı yoktur. Bunlar şöyle sıralanabilir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hüküm verdiğinde vahiy ile hüküm verirdi. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in verdiği hükümler tartışmasız doğru hükümlerdir. Fakat Müslüman liderin verdiği hükümler böyle değildir. İnsan olduğu için her zaman yanılma ihtimali vardır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in emrine karşı gelen, Allah-u Teâlâ’nın hükmüne karşı gelen kimse gibi kâfir olur. Fakat liderin yaptığı icthadlara karşı gelen ve icthadi konularda ona uymayan kişi kâfir olmaz. Ancak liderin Kur’an ve sünnetten olduğu kesin olan hükümlerine karşı gelen kişi kâfir olur.

Müslüman liderin emrine itaat, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in emrine itaat gibi her zaman farz değildir. Hatta bazen liderin emrine itaat etmek haram olur. Örneğin; haram olan bir şey emrettiğinde lidere itaat haramdır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dışında, lider dahi olsa hiç kimseye itaat mutlak değildir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dışındaki liderlere itaat, Kur'an ve sünnete uydukları müddetçe farzdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hata işlememiştir. Çünkü onun her hareketi vahiy ile kontrol ediliyordu. Fakat Müslüman lider böyle değildir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dışındaki hiç kimse hatadan masum değildir. Rasuller dışında, kim olursa olsun bir kişinin hatasız olabileceğini düşünmek sapıklıktır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in tükrüğü, saçı, kılı ve teri değerli sayılır ve bunlara hürmet gösterilirdi. Onun abdest suyuna da hürmet gösterilerek kullanılırdı. Bütün bunlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e has özelliklerdi. Lider de olsa ondan sonra hiçbir kimseye bunların yapılması caiz değildir. Bu konuda hiç kimse Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e denk olamaz.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e sövmek küfürdür ve söven kişi tevbeyle davet edilmeden öldürülür. Fakat lidere sövmek küfür değil haramdır ve lidere söven kişi duruma göre öldürülür veya öldürülmez.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e karşı saygısızlık nifak alametidir. Lidere karşı saygısızlık ise haramdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e: "Sen Allah-u Teâlâ'nın ayetlerine muhalefet ediyorsun." denilemez. Fakat lidere, Kur'an ve sünnetten bir delile dayanarak: "Allah-u Teâlâ'nın ayetlerine muhalefet ediyorsun." denebilir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bazı ayetleri neshedip bazı haramlara yeni haramlar ekleyebilir, helalleri haram, haramları helal yapabilir. Çünkü onun verdiği hükümler vahiyledir. Ve o teşri kaynağıdır. Fakat liderin veya başka bir kişinin böyle bir yetkisi yoktur. Lider ancak maslahat söz konusu olduğunda helal olan bazı şeyleri yasaklayabilir. Fakat hiçbir zaman Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı bir şeyi helal kılamaz.

ONİKİCİNCİ ÖZELLİK

Rasûlullah (s.a.s)'ın Çok Evliliğinin Hikmetleri:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hayatı boyunca gerdeğe girdiği hanımlarının sayısı on birdir. Şüphesiz Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu kadar fazla hanımla evlenmesinin gerek evlendiği hanımlar açısından, gerek İslam siyaseti açısından birçok fayda, menfaat, hikmet ve rahmetleri mevcuttur.

İslam düşmanı Yahudiler ve batılı misyonerler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in çok evliliğini saptırarak, onun hakkında kadınlara düşkün, tek derdi kadınlarla evlenmek gibi iftiralar atmışlardır. Maalesef hüviyetinde Müslüman yazan bazı ne dediğini bilmez kimselerin de bu İslam düşmanlarının oyunlarına düştüklerine şahit olmaktayız.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hayatını ve yaptığı evlilikleri dikkatlice inceleyen insafli bir kişi bu iddianın ne kadar yersiz ve sapık olduğunu açıkça görecektir.

Kureyş müşrikleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kırk yaşında rasul olduktan sonra onun hakkında birçok iftiralar uydurmalarına rağmen hiçbir zaman onun iffeti konusunda iftira atamamışlardı. Zira o, hayatının hiçbir döneminde, hatta insanoğlunun en çılgın olduğu gençlik döneminde dahi en ufak bir hayâsızlık yapmamıştı.

Eğer o, kadınlara düşkün bir kişi olsaydı, ilk evliliğini iki defa evlenip boşanmış olan kırk yaşında bir kadın olan Hadice(*radıyallahu anhâ*) ile değil, Kureyş'te var olan yüzlerce güzel kızın birisi veya birkaçı ile yapabilirdi. Zira o dönemde cahili Araplar arasında birden fazla evlilik çoktu ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) asalet ve şerefinden dolayı talip olduğu her kızı elde edebilirdi. Hâlbuki o, yirmibeş yaşındayken kendisinden onbeş yaş büyük olan Hadice ile evlendi ve o yaşadığı müddetçe başka hiçbir kadınla evlenmeyip Hadice ile yetindi. Hadice vefat ettiğinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yaklaşık elli yaşındaydı. Eğer o, kadınlara ve de şehvetine düşkün bir kişi olsaydı diğer evliliklerini erkeğin şehvetinin en fazla olduğu dönem olan yirmibeş ile elli yaşları arasında yapardı.

Şu halde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in evliliklerinde ön planda tuttuğu şehveti veya kadınlara olan düşkünlüğü değildi. Onun evlendiği kadınları tek tek inceleyecek olursak onun evliliklerinde ne gibi yüce gayeler gözettiğini görürüz. Şimdi sırasıyla onun evlendiği kadınları inceleyelim:

1) Hadice binti Huveylid (radiyallahu anhâ):

Hadice zengin ve şerefli bir kadındı. Daha önce iki kişi ile evlenmişti. Kendisi ticaret kervanları gönderiyor ve kervanın başında gönderdiği kimselere kâr veriyordu. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ’in dü-rüstlüğü-nü duyunca Şam’a gönderdiği kervanlardan birinin başında onu gönderdi. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) her zamankinden daha karlı döndü ve üzerindeki emaneti son derece itina ile Hadice’ye verdi. Yolda Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber olan Hadice’nin kölesi Meysere de Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ’in üstün ahla-kını görmüş ve Hadice’ye haber vermişti. Bunun üzerine Hadice, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ’e evlenme teklif etti, o da bunu kabul edip onunla evlendi. Evlendiklerinde Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) yirmibeş, Hadice ise kırk yaşındaydı. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ’le Hadice vefat edinceye kadar yaklaşık yirmibeş yıl mutlu bir beraberlikleri oldu. Şüphesiz Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ’in onunla evlenmesinin en önemli sebebi Hadice’nin iffet ve şeref sahibi bir hanımefendi olmasıydı.

2 - Sevde binti Zem’a (radiyallahu anhâ):

Sevde, İslam’a ilk giren kadınlardandı. Kocasıyla birlikte Habeşistan’a hicret ettiler. Fakat oradan Mekke’ye döndüklerinde Sevde’nin kocası öldü. Sevde kendisini dinden döndürmek için baskı yapacaklarından korktuğu için kâfir akrabalarının yanına dönemiyordu. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dini yolunda büyük sıkıntılara düşen bu şerefli ve asil kadınla hicretten iki yıl önce evlendi. Fakat onunla ancak hicretten sonra gerdeğe girmiştir. Evliliğinden beş yıl sonra Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Aişe ile evlenince Sevde, çok yaşlı olduğu için kendi gününü Aişe’ye hibe etmişti.

3 - Aişe (radiyallahu anhâ):

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onunla, en yakın arkadaşı ve dostu Ebû Bekir (radiyallahu anh) ile aralarındaki bağı güçlendirmek için evlenmişti. Aişe Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ’in bakire evlendiği tek hanımdı.

4 - Ömer (radiyallahu anh) 'un Kızı Hafsa (radiyallahu anhâ):

Hafsa'nın kocası Bedir Savaşı'nda şehit düşmüştü. Ömer, kızının iyi bir Müslüman ile evlenmesini istediği için Ebû Bekir ve Osman (sallallahu aleyhi ve sellem) 'e bildirince Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) yakın arkadaşı Ömer (radiyallahu anh) 'ya ve kocası şehit düşen Hafsa'ya ikramda bulunmak için onunla evlendi.

5 - Zeyneb binti Huzeyme (radiyallahu anhâ):

Zeyneb'in kocası Bedir Savaşı'nda şehit düşmüştü. Kocası şehit düşünce Zeyneb yaşlanmış ve güzelliği kaybolmuştu. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onun acısını dindirmek ve ikramda bulunmak için onunla hicretin 3. yılında evlendi. Bundan kısa bir süre sonra da Zeyneb vefat etti.

6 - Ümmü Seleme (radiyallahu anhâ):

Kocasıyla birlikte Habeşistan'a hicret ettikten sonra kocası Abdullah, Uhud Savaşı'nda yaralanarak şehit düştü. Ebû Bekir ve Ömer ona evlenme teklif ettiler de o, yaşlılığını ve çocuklarının çokluğunu mazeret göstererek onların tekliflerini kabul etmedi. Daha sonra Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onunla evlendi ve onun ve çocuklarının bakımlarını üstlendi.

7 - Zeyneb binti Cahş (radiyallahu anhâ):

Zeyneb Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in azatlı kölesi ve evlatlığı olan Zeyd ile evlenmişti. Fakat aralarındaki şiddetli geçimsizlikten dolayı Zeyd onu boşadı. O zamanki cahili Arap toplumunda, öz oğulun boşadığı hanımla evlenilmemesi gibi evlatlığın boşadığı kadınla da evlenilmezdi. Allah-u Teâlâ bu cahili âdeti yıkması için Rasûlü'ne, Zeyneble evlenmesini vahyetti. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de bu cahili uygulamayı bizzat pratik uygulamasıyla örnek olarak ortadan kaldırmak için Zeyneb ile evlendi.

8 - Ebû Süfyan'ın Kızı Ümmü Habibe (radiyallahu anhâ):

Babasının baskılarına rağmen Müslüman olup kocası ile birlikte Habeşistan'a hicret etmişti. Fakat orada kocası Ubeydullah b. Cahş irtidat edip Hristiyan oldu ve onu da Hristiyan yapmaya çalışmıştı. Fakat o, bunu kabul etmedi. Bu yüzden kocası onu boşadı. Babası Ebû Süfyan ve annesi Hind, azılı İslam düşmanları olduğu için onların yanına dönemedi ve bu yüzden çok büyük sıkıntılara düştü. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dinini muhafazada çektiği zorluk ve sıkıntılara karşılık mükafaat olması için onunla evlendi. Ayrıca Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onunla evlenmek suretiyle babası Ebû Süfyan'ın kalbini de İslam'a karşı yumuşatmak istiyordu.

9 - Huzaalı Haris b. Ebi Dırar'ın Kızı Cüveyriye (radiyallahu anhâ):

Cüveyriye'nin babası Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'le savaşmak için bir ordu hazırlamış ve Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'le savaştığında Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onun ordusunu bozguna uğratmıştı. Bu savaşta Cüveyriye esir düştü ve Cüveyriye'nin kâfir olan kocası bu savaşta öldürüldü. Cüveyriye azat olunmasında yardım etmesi için Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'e geldiğinde, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ona:

"Senin için daha hayırlı bir şey yapayım mı?" dedi.

Cüveyriye:

"Bu nedir?" deyince, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Seninle evleneyim." dedi. Cüveyriye de sevinerek bunu kabul etti. Müslümanlar Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in Cüveyriye ile evlendiğini duyunca:

"Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in hanımının akrabaları bizim elimizde köle kalmaz" deyip onun kabilesi Beni Mustalik'ten ellerinde bulunan esirleri serbest bıraktılar. Bunun üzerine İslam'ın en büyük düşmanlarından olan Beni Mustalik kabilesi bu düşmanlıklarından vazgeçtiler.

Ayrıca cahili Araplar'da esir düşmüş kadınlarla evlenmek hoş görülüyordu. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu evliliğiyle bu cahili âdeti de yıkmıştır.

10 - Huyey b. Ahtab'ın Kızı Safiye (radiyallahu anhâ):

Safiye'nin babası beni Nadir Yahudilerinin efendisiydi ve Beni Kureyza Yahudileri ile beraber öldürülmüştü. Safiye, Hayber Savaşı'nda esir edilmişti. Onu, önce Dihyet'ül Kelbi cariyeye olarak aldı. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'e onun Beni Nadir ve Beni Kureyza'nın efendisinin kızı olduğu ve onun kendisine daha layık olduğu söylenince Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Dihye'ye başka bir cariyeye vererek Safiye'yi kendisi aldı. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kavminin kalbi İslam'a ısınır diye Safiye'ye ikramda bulunarak onu azat edip onunla evlendi ve gerçekten bu evlilik sayesinde Safiye'nin kavminden birçok kişi Müslüman oldu.

11 - Haris'in Kızı Meymune (radiyallahu anhâ):

Meymune daha önce iki kişiyle evlenmişti. İkinci kocası da ölünce kendini Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'e hibe etti. Meymune ile Arapların ileri gelenleri arasında akrabalık vardı. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu kimselerin kalplerini İslam'a ısındırmak için onunla evlendi. Meymune Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in evlendiği son hanımdır.

Şu halde Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in evlendiği kadınlar dikkatli tetkik edildiğinde, bu evliliklerin şehvet veya nefsi arzular sonucu gerçekleşmediği, bilakis her birinin çok ince hikmetleri olduğu görülür.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'ine evliliklerindeki bazı hikmetleri kısaca şöyle sıralayabiliriz:

1 - İslam şeriatinde hem erkekler hem de kadınlar için indirilmiş özel hükümler vardır. Kadınlara ait özel hükümlerin erkekler tarafından anlatılması ise zor ve sıkıntılı bir iştir. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kadınlara ait gusûl, taharet, hayız ve nifas gibi bazı konuları anlatmaktan sıkılıyordu. Hâlbuki hanımları aracılığıyla bu hükümler gayet rahat anlatılabiliyordu. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) birçok hanımla evlenerek kadınlara ait hükümlerin onlar tarafından Müslüman kadınlara rahatça anlatılmasını sağlamıştı.

2 - Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) evlilikleriyle kurduğu akrabalık bağları yoluyla birçok kimsenin kalbini İslam'a ısındırmış ve Müslüman olmalarını sağlamıştır.

3 - Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu evliliklerinden bazıları ile esirlere iyi muamele yapma hususunda Müslümanlara örnek olmuştur.

4 - O, bazı evlilikleri ile kocaları Allah yolunda ölen bazı Müslüman hanımlara ikramda bulunmuştur.

412 Rasulullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

5 - Ayrıca evlilik yolu ile yaşlanmış ve bakacak kimsesi olmayan bazı Müslüman hanımlara ikramda bulunmuştu.

6 - Bazı evliliklerini değer verdiği Müslümanlara ikramda bulunmak için yapmıştır. Ömer ve Ebû Bekir'in kızlarıyla evlenmesinde olduğu gibi...

**İSLÂM'IN BÜTÜN
İNSANLIĞA YAYILMASI
MERHALESİ**

الحمد لله

TEBÜK GAZVESİ (H. 9. Yılı Recep Ayı)

Hristiyan Araplar, Heraklius'a:

"Şu rasullük davasıyla ortaya çıkmış bulunan adam öldü. Müslümanlar da kıtlık ve yokluğa tutulmuşlardır. Servetleri yok olmuştur. (Eğer onları dinine katmayı istiyorsan, şimdi tam sırasıdır.)" diye yazı yazdılar. Bunun üzerine Heraklius silahlandığı kırk bin kişilik bir kuvveti Kubad'ın kumandası altında yola çıkardı. Bu haber Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e ulaştı.

(İbn-i Hacer, Fethü'l-bari)

Savaş Hazırlıkları Yapılmasının Emredilmesi:

Nebatiler cahiliyet çağında da Müslüman olduktan sonra da Medine'ye Şam'dan un ve zeytinyağı getirirlerdi. (Onlar, Irak'ta İbrahim (*aleyhiselam*)'ın aralarında doğup büyüdüğü Kusa halkından idiler.) Nebatiler Medine'ye sık sık gelip gittikleri için Müslümanlara, hemen her gün Şam'dan yeni yeni haberler gelirdi.

Nebatilerden gelen bir topluluk, Rumların Müslümanlarla çarpışmak üzere Şam'da askeri yığınak yaptığını, Heraklius'un adamlarının yıllık ihtiyaçlarını temin ettiğini, Lahm, Cüzam, Gassan ve Amile gibi kendisine bağlı birtakım kabileleri yanına çektiğini, ordu öncülerinin Belka'ya gelip dayandığını, ordugâhlarını orada kurduklarını, Heraklius'un ise Hımıs'ta kaldığını haber verdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Ömer (*radiyallahu anh*) der ki:

"O sıralarda, Gassan hükümdarlarından birisinin de üzerimize yürümek istediğini ve bizimle savaşmak için atlarını nallatmakta olduğunu haber almıştık. Yürekllerimiz, onların endişesi ile doldu.

(Müslim)

Çünkü Müslümanlar nazarında Rumlardan daha korkunç düşman yoktu. Onların sayılarının, askeri hazırlıklarının ve savaş atlarının çokluğu, gelip giden tüccarlardan duyuluyordu. Bunun üzerine Rasûlullah, Rumlarla savaşmak için hazırlık yapılmasını emretti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , herhangi bir gazaya çıkarken maksadını açıklamazdı. Genellikle iki biçimde anlaşılabacak bir dil kullanırdı. Tebük gazasında ise böyle yapmadı. Halkın ona göre hazırlanmaları için, gidilecek yerin uzaklığını, zamanın kıtlık ve yokluk zamanı olduğunu ve düşmanın çokluğunu açıkça bildirdi. Rumlar üzerine gidileceğini açıkça bildirdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

416 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Rasûlullah, savaşa hazırlanmaları ve sefer hazırlıklarına başlamaları için Mekke'ye ve diğer Müslüman kabilelere adamlar gönderdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ordu İçin İnfaka Teşviki ve Hz. Osman'ın Tavrı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çıkmak için harekete geçti. Müslümanlara toparlanmayı ve hazırlanmayı emretti. Zengin kişileri Allah yolunda infaka ve savaş için gerekli her türlü teçhizatı temin etmeye teşvik etti. Kimi zenginler yiyecek ve kullanım maddeleri verdiler ve ecirini Allah'tan beklediler. Osman b. Affan da büyük bir harcama yaptı. Onun kadar harcama yapan kimse olmadı.

Osman b. Affan Tebük Gazvesi'nde darlık içinde bulunan orduya bin dinar infak etti. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Ey Allah'ım! Osman'dan razı ol, çünkü ben ondan razıyım."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Osman (*radiyallahu anh*), orduda teçhizatsız olanların üçte birini teçhiz etti ve birçoklarının da erzakını temin etti. Su içtikleri kapların ağız bağlarına ve askı iplerine kadar her ihtiyacı karşıladı.

(Vâkidî-Meğazi)

Hz Ömer'in Ebû Bekir'le Bağış Yarışı:

Hz. Ömer:

"Ebû Bekir, beni bir gün geçmişse ben de bugün onu geçerim" dedi. Servetinin yarısını getirip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Ömer! Ev halkına ne bıraktın?" diye sordu. Ömer:

"Bunun bir misli kadar bıraktım." dedi. Ebû Bekir yanında bulunan servetinin hepsini getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Ebû Bekir! Ev halkına ne bıraktın?" diye sordu. Ebû Bekir:

"Onlara Allah ve Rasulü'nü bıraktım." dedi. Bunun üzerine Ömer:

"Vallahi ben artık anladım ki hiçbir şeyde seni geçemeyeceğim." dedi.

(Tirmizi)

Bazı Sahabilerin Bağışları:

Abbas, Talha b. Ubeydullah, Sa'd b. Ubade, Muhammed b. Mesleme Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yük yük mallar taşıdılar.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullahi sadakaların biraraya toplanmasını emrettiği zaman Abdurrahman b. Avf, dört bin dirhem getirip:

“Ya Rasûlallah! Benim sekiz bin dirhemim var. Sana dört bin dirhem getirdim. Bunları Allah yolunda harca. Dört bin dirhemi de ev halkım için ayırdım” dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Allah senin getirip verdiğini de ev halkın için bıraktığını da bereketlendirsın.” buyurdu.

Beni Aclanların kardeşi Asım b. Adiy de yüz vesk (yük) hurma tasadduk etti Münafıklar, Abdurrahman b. Avf ile Asım b. Adiy için:

“Bunların yaptıkları gösterişten başka bir şey değildir.” dediler. Hz. Ömer, servetinin yarısını getirdiği zaman yine münafıklardan birisi:

“Ey Ömer! Sen bununla gösteriş mi yapıyorsun?” diye sordu. Hz. Ömer:

“Allah’a ve Rasulü’ne karşı ise evet, başkalarına karşı ise hayır” dedi.
(Taberî Tefsiri)

Erkek Kadın Herkesin Orduya Yardımı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Zorluk ordusunu donatana cennet var. Zorluk ordusunu donatanı Allah bağışlayacak.” dedi.
(Darekutni, Sünen)

Rasûlullah, Ceyşü’l Usra’ya (zorluk ordusuna) yardıma davet ve teşvik ettikçe Müslümanlar, karşılığını Allah’tan umarak yardımdan geri durmadılar. Mali durumları zayıf olanlar bile yardım etti. Kimi bir deve getirip bir veya iki fakir mücahide:

“Buna, aranızda nöbetleşe binersiniz” diyor, kimisi de bir miktar yiyecek getirip onu fakir mücahidlere veriyordu. Kadınlar da ellerinden gelen her yardımı yapmaktan geri durmadı.

Ümmü Sinanül Eslemiyeye şöyle dedi:

“Aişe (*radiyallahu anhâ*)’nın evinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in önüne serilmiş bir örtü gördüm. Üzerinde; fildişinden bilezikler, pazubendler, halhallar, yüzükler, küpeler, develerin ayaklarını bağlayacak kayışlar ve kadınlar tarafından gönderilmiş ve Müslümanların savaşta kullanmalarına yarayan birtakım şeyler bulunuyordu.

(Vâkidî-Meğazi)

Ağlayan Sahabelerin Durumu:

Müslümanlardan bazıları ağlayarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına geldiler. Onlar ensardan ve Beni Amr bin Avf'ten toplam yedi kişi idiler. Bunlar; Salim b. Umeyr, Ulbe b. Zeyd, Ebû Leyla Abdurrahman b. Kab, Amr b. Humam, Abdullah b. Muğaffel el-Müzeni, İrbad b. Sariya ve Heremi b. Abdullah idi.

Onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den savaşmak, binmek ve yüklerini taşımak için hayvan istiyorlardı. İhtiyaç içindeydiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Sizi üzerine bindirebileceğim bir şey bulamıyorum." Bunun üzerine onlar binek bulamadıkları için üzülererek ve ağlayarak geri döndüler.

İbn-i Yamin b. Umeyr; Ebû Leyla, Abdurrahman b. Ka'b ve Abdullah b. Muğaffel'e rastladı onlar ağlıyorlardı.

"Sizi ağlatan nedir?" diye sordu. Onlar da:

"Bize binek deve vermesi için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gittik. Fakat bizi üzerine bindireceği bir şey bulamadık. Zaten bizde de binek yoktur" dediler. Bunun üzerine o, onlara üzerinde su taşınan bir erkek deve verdi. Onlar, çıkmaya hazırlanınca, bir miktar da hurma verdi. Böylece onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birlikte yola çıktılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ebû Musa'nın Arkadaşlarına Binit Sağlanması:

Ebû Musa El-Eşari der ki: "Arkadaşlarım, kendilerine binit istemem için beni Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e göndermişlerdi. Çünkü onlar, Rasûlullah ile birlikte, Ceyşül Usre (zorluk ordusu) içinde bulunmak istiyorlardı.

"Ey Allah-u Teâlâ'nın Rasulü! Arkadaşlarım kendileri için binit sağlasın diye beni sana gönderdiler." dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Vallahi ben sizi bir şeye bindiremem." buyurdu. Kendisini tasdik ettim. O sırada Rasûlullah öfkeliymiş, bilmiyordum. Ben hemen Rasûlullah, isteğimizi reddettiği için üzgün hem de bana karşı kırgın olmasından endişe ederek geri döndüm. Arkadaşlarımın yanına dönünce, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın söylediklerini onlara bildirdim. Bir saat kadar zaman sonra Bilal'in bana:

"Ey Abdullah b. Kays!" diyerek seslendiğini işittim. Hemen karşılık verdim.

"Seni Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çağırıyor. Hemen yanına gel" dedi. Yanına vardım. Rasûlullah, o sırada Sa'd b. Ubade'den aldığı iple birbirine bağlı altı deveyi bana göstererek:

"Şu çifti al! Şu çifti de al! Bunlarla arkadaşlarının yanına git ve onlara: Allah veya Rasûlullah sizi bu develere bindiriyor. Bininiz artık bunlara, de." buyurdu. Ben bu develerle arkadaşlarımın yanına gittim ve:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sizi bu develere bindiriyor. Fakat ben vallahî birkaçınızı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bundan önce söylemiş olduğu sözü işiten birinin yanına götürmedikçe sizi bırakmam. Sizlerin, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in söylemediği bir sözü benim size söylediğimi sanmanızı istemiyorum." dedim. Onlar da:

"Sen, bizim nazarımızda doğru sözlüsündür. Fakat istersen yine de dediğini yaparız." dediler. **(Bûharî)**

Münafık Ced b. Kays'e İzin Verilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , bir gün savaş için hazırlanırken Ced b. Kays'a şöyle dedi:

"Ey Ced! Bu sene (Rum ile) kılıçla vuruşmak istemez misin?" O da şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! Savaşa katılmamak için bana izin versen, beni fitneye düşürmesen olmaz mı? Vallahî kavmim bilir ki, kadınlara benden daha düşkün bir adam yoktur. Ben Rum kadınlarını gördüğümde sabredemekten korkuyorum." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ondan yüz çevirdi ve:

"Sana izin verdim" dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ced b. Kays'ın oğlu Abdullah babasının bu tutumundan dolayı onu eleştirdi ve:

"Vallahî senin bu yaptığın münafıklıktır. Senin hakkında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Kur'an ayetleri incek ve o da onu okuyacaktır" dedi. Ced b. Kays da kızdı ve ayakkabısını kaldırıp Abdullah'ın yüzüne çarptı. **(Vâkidî-Meğazi)**

Bunun üzerine Ced b. Kays hakkında şu ayeti kerime nazil oldu:

"Onlardan: "Bana izin ver, beni fitneye düşürme" diyen vardır. Bilmiş olunuz ki; onlar zaten fitneye düşmüşlerdir. Ve cehennem elbette ki kâfirleri kuşatıcıdır." (Tevbe: 49)

420 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Yani, şayet o Rum'un kadınlarından gelen fitneden korkuyor ise -ki öyle değildir- içine düştüğü fitne bundan daha büyüktür. O fitne, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den geri kalmaktır ve nefsinden dolayı ondan yüz çevirmektir. Allah Teâlâ mealen şöyle buyurmaktadır:

"Cehennem onun arkasındadır." (Siyer-i İbn-i Hişam)

Abdullah babasını uyarmak için yanına kadar gittiğinde:

"Sus ey alçak! Vallahi sen bana Muhammed'den daha katı düşmansın." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Münafıklardan kimisi de birbirlerine:

"Şu sıcakta sakın cihada çıkmayınız." dediler. Hiçbir özürleri olmadığı halde Tebük Seferi'ne katılmamak için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den izin istediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , seksenden fazla münafığa izin verdi. (Münafıklardan bazıları ise ganimet almak maksadı ile orduya katıldı.) Fakat gittikleri yerlerde münafıklıktan da geri durmadılar.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

İçlerinde Beni Gıfar'dan Hufaf b. İma b. Rahda gibi bazı kişiler, bedevi Araplardan da seksen iki kişi, sefere çıkmamak için özür beyan ettiler ve izin istediler.

(Vâkidî-Meğazi)

İhmalkârlıkları Yüzünden Savaşa Çıkmayanlar:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın sefere çıkma hazırlıkları hızlandı. Kalplerinde bir şüphe olmadığı halde bazıları geri kalmak istediler ve gitmediler. Onlardan bazıları şunlardır: Kab b. Malik; bu, Beni Selime'nin kardeşidir. Mürare b. Rebi; bu, Beni Amr b. Avf'ın kardeşidir. Hilal b. Ümeye; bu, Beni Vaakıf'ın kardeşidir. Ebû Hayseme; bu, Beni Salim b. Avf'ın kardeşidir. Bunlar doğru kişilerdi ve İslamlarından şüphe edilmezdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hilal b. Ümeyyetü'l-Vakıfı şöyle dedi:

"Vallahi ben dinimde şek ve şüpheye düştüğüm için geri kalmışlardan değilim. Aslında, dayanıklı bir deve satın alabilecek güce sahiptim. Bir deve satın alayım dedim. Fakat o sırada Mürare b. Rebi'ye rastladım. Bana:

"Bir deve satın alabilecek güce sahibim. Bir deve satın alıp onunla gideceğim" dedi

"İşte bana arkadaş! Ona yoldaş olurum." dedim.

"Yarın sabaha çıktığımızda iki deve satın alalım, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yetişip katılalım. Bu fırsat kaçırılmaz." dedik. Bugün yarın derken, günlerce geciktik.

"Artık, gitme zamanı geçmiştir." dedim. Hiçbir yerde, özürlü ve münafıklar dışında geri kalan kimse göremiyor ve bu duruma üzülererek geri dönüyordum."

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Çıkması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çıktığı zaman askerini Seniyyetü'l Veda üzerinden yürüttü. Medine üzerine de Muhammed b. Mesleme el-Ensari'yi vali tayin etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Münafıkların Harbe İştirak Etmemeleri:

Abdullah b. Ubeyy kendisiyle birlikte askerlerini başka bir yönden Zübab'a doğru yürüttü. Onun askerleri İslam askerlerinden az değildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) savaş için yürüdüğü zaman Abdullah b. Ubeyy, münafıklardan, şüphe ehliyle birlikte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den ayrıldı ve geri kaldı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hz. Ali'nin Medine'de Vekil Bırakılması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) 'u, ailelerine bakması için geri bıraktı ve ona onların içinde kalmasını emretti. Bunun üzerine münafıklar bu konuda yalan uydurdular.

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ancak onun çıkmamasını ve ondan kurtulmak istediği için onu geri bıraktı." dediler. Münafıklar bunu söyledikleri zaman Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) silahını aldı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın peşinden gitti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Cüf' 'te yetişti ve şöyle dedi:

"Ey Allah-u Teâlâ'nın nebisi! Münafıklar senin benim çıkmamı istemediğinden ve benden kurtulmak istediğinden dolayı beni geri bıraktığını söylüyorlar" O da şöyle dedi:

"Yalan söylemişler. Ben seni, arkamda bıraktığım şeylere vekil olman için geri bıraktım. Geri dön, ailemin ve ailenin içinde kal. Ey Ali! Harun'un Musa'ya kardeş olduğu gibi bana kardeş olmak istemez misin? Fakat benden sonra artık nebi gelmeyecektir."

Bunun üzerine Ali Medine'ye geri döndü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) seferine devam etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah ordugâhta, Ebû Bekir’i namaz kıldirmekle vazifelendirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Ordunun Hazırlanışı:

Talha b. Ubeydullah ordunun sağ kol kumandanlığına, Abdurrahman b. Avf da sol kol kumandanlığına tayin edildi. **(Yakubi, Tarih)**

Rasûlullah, Seniyetü’l-Veda ordugâhından Tebük’e hareket edeceği sırada, sancakları ve bayrakları bağladı. En büyük sancağı Ebû Bekir’e, en büyük bayrağı da Zübeyr b. Avvam’a verdi. Evs’lerin sancağını Useyd b. Cumuh’a, Hazrecilerin sancağını da Ebû Ducane’ye veya Hubab b. Münzir’e verdi. Beni Malik b. Neccarların bayrağını Umare b. Hazm’e vermişti. Zeyd b. Sabit’i görünce, bayrağı Umare’den alıp ona verdi. Umare b. Hazm:

“Ya Rasûlallah! Belki de bana kızmışsındır?” dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Hayır! Vallahi kızmadım. Fakat Kur’anı siz de tercih ediniz. O, Kur’an’ı senden daha çok ezberlemiştir. Ezberinde Kur’an çok olan, burnu kesik zenci köle de olsa tercih olunur.” buyurdu. Kur’an’ı daha çok ezberlemiş bulunanlara bayraklarını taşıtmalarını Evs ve Hazrec kabilelerine emretti. Bunun üzerine Beni Amr b. Avfların bayrağını Ebû Zeyd, Beni Selimelerin bayrağını da Muaz b. Cebel taşıdı. Ensardan her oymağın, Araplardan her kabilenin birer sancak ve bayrak edinmelerini emretti.

Harekete hazırlandıkları sırada, mücahidlere:

“Yanınızda çok ayakkabı bulundurunuz. Çünkü insan her zaman, binimli iken de olsa ayağına ayakkabısını giyer.” Ebû Katade’ye de

“İbrik ve küçük su tulumunu iyi koru.” buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Abdullah b Übeyy’in Ordu Bozanlığı:

Münafıkların başı Abdullah b. Übeyy b. Selül, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in ordusuna katılmayıp geri kalan münafıklarla birlikte geri kaldı ve:

“Muhammed güç bir durumdadır. Şiddetli sıcaklarda ve çok uzak diyarlarda Beni Asfarlarla savaşacak. Fakat onları yenecek gücü yoktur. Herhalde Muhammed, Beni Asfarlarla çarpışmayı oyuncak sanıyor.” diyerek söylendi. Yanındaki kişiler de aynı şeyleri söyleyerek münafıklık ettiler. Hatta Abdullah b. Übeyy daha da ileri gitti:

"Vallahi onun ashabını bir sabah ikişer ikişer iplere bağlanmış olarak görür gibiyim sanki." deyip Rasûlullah'la ashabını korkutmak ve sarsmak istedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Bazı Şeyleri Yasaklaması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Hicr'e vardığı zaman orada konakladı. Sahabeler oradaki kuyudan su aldılar. Tekrar yola çıktıkları zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Oranın suyundan hiç içmeyiniz. Ondan namaz için abdest de almayınız. O sudan yaptığınız hamurları da develere yem olarak veriniz. Ondan yapılan hiçbir şeyi yemeyiniz. Bu gece hiçbiriniz bir arkadaşını yanına almadan çıkmasın."

Sahabeler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın emrettiği şeyi yaptılar. Ancak Beni Saide'den iki adam bunu yapmadı. Onlardan biri bir hacetini gidermek için çıktı. Diğeri de bir devesini aramaya çıktı. Haceti için çıkan gidiş yolu üzerinde boğuldu. Devesini aramaya çıkanı ise rüzgâr sürükledi ve Tay'ın iki dağına attı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu haberi duyunca şöyle dedi:

"Sizlere arkadaşsız dışarı çıkmayı yasaklamadım mı?"

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , haceti için çıkıp da boğulan kimse için dua etti ve şifa buldu. Tay'ın iki dağına düşeni ise, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye döndüğü zaman Tay kabilesi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gönderdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Yağmur Duası ve Münafıkların Tavırları:

Muhacirler Hicr'de sabahladıkları zaman, yanlarındaki kaplarında bir damla bile su kalmamıştı. Susuzluktan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şikayetlendiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Müslümanlar Arasında Bulunan Münafıklardan Bazıları:

"Eğer Muhammed gerçekten bir rasul olsaydı, Musa (*aleyhiselam*)'ın, kavmi için Allah'tan yağmur istediği gibi yağmur ister ve yağmur yağdırırdı?" dediler. Rasûlullah onların böyle söylediklerini işitince:

"Demek, onlar böyle söylediler ha! Rabbinizin sizi yağmurla sulayacağını umarım." buyurdu. (İbni'l Kayyım, Za'dü'l-Mead)

Yüce Allah, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in duası üzerine bulut gönderdi ve yağmur yağdırdı. Halk suya kandiğı gibi su ihtiyaçlarını da karşılamıştı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Münafıkların Faaliyetleri:

Rasulullah Tebük'e doğru ilerlerken münafıklardan Amr b. Avf oğullarının kardeşi (onlardan bir kimse olan) Vedia b. Sabit, Beni Selimelerin müttefiki Eşca'lardan Muhaşşin (veya Maşşiy) b. Humeyyir, Cûlas b. Süveyd b. Samit, Salebe b. Hatib mü'minleri korkutup sarsmak için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i işaret ederek birbirlerine:

"Beni Asfarlar (Rumlar)la çarpışmayı, Arapların birbirleri ile çarpışması (başkaları ile çarpışmak) gibi mi sanıyorsunuz? Vallahi biz sizi bir sabah iplere ikiye ikiye bağlanmış olarak görür gibi oluyoruz." dediler. Cûlas b. Süveyd:

"Vallahi şu söylediğiniz sözler üzerine hakkımızda Kur'an ayeti inmesinden her birimize yüzer kamçı vurulmasına hüküm verilmesini arzu ederim." dedi. Vedia b. Sabit:

"Sanırım şu hafızlarımız; karınlarına en düşkün olanlarımız, dilleri en çok yalan söyleyenlerimiz, düşmanla karşılaşınca da en korkak olanlarımızdır." dedi. Cûlas b. Süveyd:

"Onlar, bizim ulularımız, eşrafımız ve faziletli kişilerimizdir. Vallahi, eğer Muhammed rasullük davasında sadık ise, biz, eşekten daha kötüyüz." dedi. Cûlas'ın besleyip büyütmüş olduğu üvey oğlu Umeyr:

"Ey Cûlas! Sen, bana insanların en sevgilisi, benim katımda halkın en iyisi ve en şerefli idi. Vallahi söylemiş olduğun sözü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e duyurursam, sen rezil ve rüsvay olursun. Saklayacak olursam, ben helak olurum. Herhalde bu ikisinden birincisi, benim için diğerinden daha hafif ve kolaydır." dedi. Rasûlullah, Ammar b. Yasir'e:

"Şu cemaate yetiş. Çünkü onlar helaka sürüklenmiş bulunuyorlar. Ne söylediklerini onlara sor. İnkâr ederlerse:

"Hayır! Siz, şöyle şöyle söylediniz." de" buyurdu. Ammar b. Yasir, yanlarına gidip söylemesi gerekenleri söyleyince, Rasûlullah'tan özür dilemeye gittiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara:

"Demek siz, şöyle şöyle söylediniz ha?" buyurdu. Onlar, böyle bir şey söylemediklerine dair yemin ettiler. Rasûlullah o sırada devesinin üzerinde bulunuyordu. Vedia b. Sabit Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in devesinin kolanına yapışarak:

"Ya Rasûlallah! Biz, lafa dalmıştık. Şakalaşıyor ve eğleniyorduk" dedi. Bunun üzerine yüce Allah indirdiği ayetlerde şöyle buyurdu:

"Şayet onlara sorsan: "And olsun ki biz ancak, yol yorgunluğunu atmak için lafa dalmış şakalaşıyor, eğleniyorduk" derler. Onlara de ki: "Siz, Allah ile Onun ayetleriyle, Onun Rasülü ile mi eğleniyordunuz" Boşuna özür dilemeyin. İman ettiğinizi söyledikten sonra küfre girdiniz. İçinizden bir kısmını affetsek bile diğer bir kısmını cürümlerinde direndikleri için azabımıza uğratacağız." (Tevbe: 65-66)

Yüce Allah-u Teâlâ'nın suçlarını bağışladığını bildirdiği kimselerden birisi de Mahşiy b. Humeyyir idi.

(Vâkidî-Meğazi)

Mahşiy:

"Ey Allahım! Ben tenleri ürperten, kalbleri titreten bir ayet işittim. Bana, onunla rahmet ve inayet ihsan buyurulacağını umuyorum. Ey Allahım! Beni, Senin yolunda öldürülenlerden eyle. Hiç kimse "Onu ben yıkadım, ben kefenledim, ben gömdüm." demesin diyerek Allah'a yalvardı.

(Taberî, Tefsir)

İnen ayetle affolunan Mahşiy:

"Ya Rasûlallah! Beni, ismim ve babamın ismi oturttu, geri bıraktırdı" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah ona Abdurrahman ismini taktı. Şehit olmasını ve yerinin bilinmemesini Allah'tan dileyen Abdurrahman, Yemame Savaşı'nda şehit düştü ve kendisinden hiçbir iz bulunamadı.

Umeyr, Cülas'ın söylediği sözleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verdi. Cülas, fakir bir adamdı. Rasûlullah, zekât ve sadaka mallarından onun ihtiyacını sağlardı. Rasûlullah, adam gönderip Cülas'ı getirtti. O sırada Umeyr b. Said, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında duruyordu. Rasûlullah, Umeyr'in haber verdiği sözleri Cülas'a bildirdi. Cülas, hiçbir zaman böyle bir söz söylemediğine dair Allah'a yemin etti.

"Umeyr yalan söylemiş " dedi. Umeyr ayağa kalktı ve:

"Ey Allahım! Rasulü'ne söylediğim şey hakkında bir beyan indir." diyerek dua etti. Bunun üzerine yüce Allah, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e indirdiği ayette şöyle buyurdu: **"Münafıklar, o kötü sözü söylemediklerine dair Allah'a yemin ediyorlar. And olsun ki o küfür kelimesini söylemişlerdir. Onlar, Müslüman olduktan sonra kâfir oldular. Onlar, başaramayacakları bir şeye (Rasûlullah'ın hayatına kasd etmeye) de yeltendiler. Hâlbuki Allah ve Rasulü'nün onlara lutuf etmesinden başka öc almalarını gerektirecek bir sebep yoktur. Eğer nifaktan tevbe ederlerse, onlar için hayırlı olur. Yüz çevirirlerse, Allah onları dünyada da ahirette de elem verici bir azaba uğratar. Yeryüzünde onlar için ne bir dost ne de bir yardımcı bulunur." (Tevbe:74)**

Cülas bu ayeti işitince:

"İşte, dinle bak! Allah bana tevbe teklif etmiştir. Vallahi Umeyr'in haber verdiği şeyi ben söylemişim." diyerek günahını itiraf etti ve Allah'a güzelce tevbe etti. **(Vâkidî-Meğazi)**

Ebû Zerr'in Durumu:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük'e doğru yürümeğe devam etti. Biri ayrılıp geride kalınca sahabeler:

"Ya Rasûlallah! Falan ayrılıp geride kaldı." derlerdi. Rasûlullah da:

"Onu bırakınız. Eğer onda bir hayır var ise yakında Allah Teâlâ onu size kavuşturur. Eğer onda hayır yok ise Allah sizi ondan kurtarmış ve rahata kavuşturmuş demektir." buyurdu. Ben bir ara:

"Ya Rasûlallah! Ebû Zerr geri kaldı. Devesi onu geciktirdi." dedim. O da cevaben:

"Onu bırakınız. Eğer onda bir hayır var ise Allah onu size kavuşturur. Eğer bundan başka bir şey var ise Allah sizi ondan kurtarmıştır." buyurdu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ebû Zerr-i Gıfari şöyle dedi:

"Devem, arık olup yorulduğu için Tebük gazasında arkada kaldım. Kendi kendime:"Onu birkaç gün yemleyip besledikten sonra Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yetişirim." dedim. Birkaç gün yemledim. Sonra yola devam ettim. Zü'lmerve'de bulunduğum sırada devem bana karşı büsbütün inatlaştı. Bir gün bekledim. Onda hiç bir kıvıldama göremeyince yükümü sırtıma aldım. Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın arkasından şiddetli sıcaklarda yaya olarak yola devam ettim. Halkın, arkası kesilmişti. Bize katılmış olan Müslümanlardan hiç kimse göremedim." **(Vâkidî-Meğazi)**

Ebû Zerr Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın izine düştü. Rasûlullah konaklarken müslümanlardan bir gözcü baktı ve şöyle dedi:

"Ya Rasûlallah! İşte yolda bir adam! Yalnız başına bize doğru yürümektedir." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de:

"Allah'tan umarım ki o, Ebû Zerr olsun." dedi. Müslümanlar ona dikkat ettiler ve şöyle dediler:

"Ya Rasûlallah! Vallahi o, Ebû Zerr'dir." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Allah Ebû Zerr'e rahmet etsin. O yalnız yürür, yalnız ölecek ve yalnız dirilecektir." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ebû Hayseme'nin Durumu:

Ebû Hayseme, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile birkaç gün yürüdükten sonra sıcaklığın hararetli olduğu bir günde ailesine geri döndü. İki karısını, bahçesinde gölgelenirken buldu. Her ikisi de gölgeliğini döşemiş, onun için su soğutmuş ve yemek hazırlamıştı. Bahçeye girdiği zaman gölgeliğin kapısında dikildi ve iki karısına baktı. Onların kendisi için yaptıklarını görünce şöyle dedi:

"Subhanallah! Geçmişteki ve gelecekteki günahları bağışlanmışken Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) güneşte, rüzgârda ve sıcakta olsun, (silahını boynunda taşıyın da) Ebû Hayseme serin bir gölgede otursun yemeği de hazırlanmış ve malının içinde, güzel karısıyla birlikte olsun, bu insafa sığmaz!" Sonra şöyle dedi:

"Vallahi sizin ikinizden hiçbirinizin gölgeliğine girmeyeceğim. Hemen gidip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e kavuşacağım. Bana azık hazırlayınız." Onlar da emrini yerine getirdiler. Sonra binek erkek devesine bindi ve yola çıktı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i aradı. Ona, Tebük'te konakladığı zaman kavuştu. Umeyr b. Vehb el Cumahi de yolda Ebû Hayseme'ye kavuşmuştu. O da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i arıyordu. İki birbirine arkadaş oldular. Tebük'e yaklaştıkları zaman Ebû Hayseme, Umeyr b. Vehb'e şöyle dedi:

"Benim bir günahım vardır. Bu sebeple benden geri kalman ve ben Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gittikten sonra senin gelmen daha iyi olur."

O da onun bu dediğini yaptı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yaklaştığı zaman müslümanlar şöyle dedi:

"İşte! Yolda binekli bir kişi var." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ebû Hayseme olmalı." Onlar da dediler ki:

"Ya Rasûlallah! O, vallahi Ebû Hayseme'dir."

Ebû Hayseme devesini çöktürdüğü zaman ilerledi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e selam verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona şöyle dedi:

"Ey Ebû Hayseme! Helaka yaklaştın."

Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e başından geçenleri anlattı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona yumuşak konuştu ve onun için hayır dua etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah ’ın Tebük’te Verdiği Hutbeler:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük’te, arkasını hurma ağacı-na dayayarak şöyle buyurdu:

“Size insanların iyisini ve kötüsünü haber vereyim mi? İnsanların hayırlısı, atının veya devesinin sırtında ya da iki ayağı üzerinde ölünceye kadar Allah yolunda çalışan kişidir. İnsanların kötüsü de Allah-u Teâlâ’nın kitabını okuduğu halde ondan hiç yararlanamayan azgın ve hırslı kişidir.” buyurdu.

(Ahmed, Müsned)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük’e varınca halkı topladı. Allah’a layık olduğu üzere hamdü senada bulunduktan sonra:

“İyi biliniz ki; sözlerin en doğrusu, Allah-u Teâlâ’nın kitabıdır. Yapışılacak, tutunulacak en sağlam kulp “Lailahe İllallah” kelimesidir. Dinlerin hayırlısı, İbrahim (*aleyhiselam*)’ın dini (İslamiyet)dir. Sünnetlerin hayırlısı Muhammed’ in sünnetleridir.

Sözlerin şereflişi, zikrullahtır. Kıssaların en güzeli, şu Kur’an’dır. (Kur’an’da olanlardır.) Amellerin hayırlısı, Allah-u Teâlâ’nın yapılmasını farz kıldığı amellerdir. Amellerin kötüsü, bid’atlerdir.

En güzel yol ve gidişat, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın yolu ve gidişatıdır. Ölümünün şereflişi, şehitlerin ölümüdür. En kötü körlük, doğru yolu bulduktan sonra sapmaktır. Amellerin hayırlısı, yararlı olandır. Körlüğün kötüsü, kalp körlüğüdür.

Veren el, alan elden hayırlıdır. Az olup yeten şey, çok olup Allah’a taattan oyalayarak alıkoyandan hayırlıdır. Özür dilemenin kötüsü, ölüm gelip çattığı sırada yapılındır. Pişmanlığın kötüsü, kıyamet günü olandır.

İnsanların hayırsızı, cumaya en son gelendir. İnsanların en hayırsızı, Allah’ı kötü bir dille anandır. Yanlışları en çok olan, dili çok yalan söyleyendir.

Zenginliğin hayırlısı, kalp zenginliğidir. Azıkların hayırlısı, takva azığıdır. Hikmetin (her iyiliğin) başı, Allah korkusudur. Kalbe sokulan şeylerin en hayırlısı yakındır. İmandan şüphe küfürdür. Ölü arkasından feryat etmek cahiliye adetlerindendir. Ganimet mallarına hıyanet cehennem korlarındandır. Şiir, İblis’in işlerindendir. Şarap ve içki, günahların her çeşidini bir araya toplayandır. Kadınlar, şeytanın tuzaklarıdır. Gençlik, delilikten bir bölümdür. Kazançların kötüsü faiz kazancıdır. Yemelerin kötüsü yetim malı yemektir.

Mutlu kişi, kendinden başkasının halinden öğüt ve ibret alandır. Yaramaz ve haydut kişi, daha anasının karnındayken yaramaz ve hayduttur, diye yazılandır. Her biriniz dört arşın yere (kabre) varacaksınız. İş ise (amellerin muhasebesi ise) ahirete kalır. Amellerde esas olan sonuçlardır. Düşüncelerin kötüsü yalan yanlış düşüncelerdir.

İleride gelecek olan her şey yakındır. Mü'mine sövmek fısk, mü'mini öldürmek küfürdür. Mü'minin etini yemek (dedikodusunu yapmak, çekiştirmek) Allah' ın buyruklarına karşı koymaktır. Mü'min'in malının haramlığı ve dokunulmazlığı, kanının haramlığı ve dokunulmazlığı gibidir.

Yalan yere, Allah üzerine yemin eden kişi yalanlanır. Affeden kişi, Allah tarafından affolunur. Kim öfkesini yutar, yenerse Allah onu mükâfatlandırır.

Uğradığı ziyana katlanan kişiye Allah karşılığını verir. Allah, gösteriş yapan kişinin gerçek yüzünü insanlara gösterir. Allah, güçlülere sabredip katlanan kimsenin ecrini kat kat artırır. Allah'a isyan eden, karşı koyan kişiye Allah azaba uğratır.

Ey Allah'ım! Beni ve ümmetimi affet. Ey Allah'ım! Beni ve ümmetimi affet. Ey Allah'ım! Beni ve ümmetimi affet. Kendim ve sizin için Allah'tan mağfiret dilerim." buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Rum ve Arap Sığınaklarının Dağılımları:

Rasûlullah, Tebük'e geldiği zaman Rumlarla Amile, Lahm ve Cüzam gibi Hristiyanlaşmış Arap kabilelerinden oluşan Rum ordusu dağılmıştı. Onlarla karşılaşmak, çarpışmak mümkün olmadı. Kayser Heraklius ve topladığı Hristiyanlaşmış Arap kabileleri Rasûlullah'la çarpışmaktan korktular.

(Belazuri, Ensabüleşraf)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Savaş Hakkında İstişaresi:

Rasûlullah sahabelerine Şam üzerine yürünüp yürünmemesi hakkındaki görüşlerini sordu. Ömer:

"Eğer gitmekle emrolundunsa git." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Eğer bu hususta Allah tarafından emrolunmuş bulunsaydım size danışmazdım." buyurdu. Bunun üzerine Ömer:

430 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

“Ya Rasûlallah! Rumlar, sayıları çok olan bir topluluktur. Oralarda Müslümanlardan tek kişi bile yoktur. Şimdi sen, onların yakınlarına kadar gelmiş bulunuyorsun. Senin bu kadar yaklaşman onları korkutmuştur. Uygun görürsen bu yıl buradan geri dön. Yahut yüce Allah sana bu husustaki buyruğunu bildirsin.” dedi. (Bunun üzerine Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Tebük’ten ileri geçmedi.) **(Vâkidî-Meğazi)**

Abbad b. Bişr’in Görevi:

Rasûlullah Abbad b. Bişr’i, Tebük’e geldiği günden oradan ayrıldığı güne kadar gece, muhafız kolu kumandanı olarak görevlendirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Halid’in Dumetü’l Cendel’e Gönderilmesi:

Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Halid b. Velid’i çağırdı ve onu (dört yüz süvari ile birlikte, Şam’ın Medine’ye en yakın beldelerinden) Dumetul Cendel Ükeydir’ine gönderdi. O Ükeydir b. AbdulMelik’dir. Kindeli Hristiyan bir adamdı ve oranın kralı idi. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Halid’i gönderirken, Halid’e:

“Onu sığır avına çıkmış olarak bulursun.” dedi.

Halid yola çıktı. Nihayet o adamın kalesinden gözle görülecek bir mesafede durdu. Ay ışığının olduğu bir yaz gecesi idi. O evinin damında, karısı da yanında idi. Yabani öküzler boynuzlarıyla köşkün kapısını dürtüyorlardı. Karısı ona:

“Şimdiye kadar bunun benzerini hiç gördün mü?” dedi. O:

“Hayır, vallahi görmedim!” dedi. Hanımı:

“Böyle av kaçırılır mı?” deyince kocası:

“Asla” dedi. Bunun üzerine aşağıya indi ve atının hazırlanmasını emretti. Onun için at eğlendirildi ve ev halkından bir topluluk ile birlikte atlarına bindiler. Onların içinde adı Hassan olan erkek kardeşi de vardı. O da atına bindi. Silahlarıyla çıktılar. Çıktıkları zaman Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*’in atlıları ile karşılaştılar.

Atlılar, onu yakaladılar ve (teslim olmak istemeyince) kardeşini öldürdüler. Hassan’ın üzerinde altın işlemeli ipekten kaftan vardı. Halid onu üzerinden çıkarttı ve Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*’e gönderdi.

Enes b. Malik dedi ki:

“Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*’e getirildiği zaman Ükeydir’in entarisini gördüm. Müslümanlar onu elleriyle yokluyorlar ve hayrete düşüyorlardı. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* de şöyle dedi:

"Bundan hayrete mi düşüyorsunuz? Nefsim elinde olana yemin ederim ki cennette Sa'd b. Muaz'ın mendilleri bundan daha güzeldir."

Sonra Halid, Ükeydir'i Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e getirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu bağışladı ve cizye karşılığında onunla barış yaptı. Sonra onu serbest bıraktı o da köyüne döndü. "

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s) İle Yuhanna Arasındaki Barış:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük'e vardığı zaman, ona Kudüs valisi Yuhanna b. Rüube geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile barış yaptı ve ona cizye verdi. Cerba ve Ezruh halkı da geldi. Onlar da cizye verdiler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara bir yazı (antlaşma) yazdı. Ve onlara verdi:

Bismillahirrahmanirrahim.

"Rahman ve Rahim olan Allah-u Teâlâ'nın adıyla...

Bu Allah' tan ve Allah-u Teâlâ'nın Rasulü Muhammed'den Yuhanna b. Ruube'ye, karada ve denizde Eyle halkı için bir güvencedir. Onlara Allah-u Teâlâ'nın ahdi ve Rasul Muhammed' in ahdi vardır. Onlarla beraber olan Şam, Yemen ve Bahreyn halkı için de bu ahidler geçerlidir. Onlardan kim bir hadise çıkarırsa onun malı, canının arasına girip de onu kurtarmaz. İşte o zaman malları insanlara helal olur. İçmek istedikleri hiçbir su ve geçmek istedikleri hiçbir yolu Müslümanlar tarafından engellenmeyecektir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Makna Elçileriyle Yapılan Antlaşma:

Makna elçileri Tebük'e gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına indiler. Rasûlullah'la görüşüp sulh yaptılar.

Makna, Eyle yakınlarında bulunan bir kariyedir. Maknalılar, deniz sahilinde oturan Yahudilerdir. Rasûlullah, Maknalılara hitaben bir yazı yazdı. Yazıda onların, Allah-u Teâlâ ve Rasulü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emanı ile emniyet ve selamette bulunduklarını ve dokuduklarının dörtte biriyle, hurma meyvalarının dörtte birini ödemeleri gerektiğini bildirdi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Kayser Heraklius'a Mektup Gönderilmesi:

Rasûlullah, Tebük'te bulunduğu sırada Kayser Heraklius'e bir yazı yazdı. Yazıyı ona, yine Dihyetul Kelbi ile gönderdi.

(Ahmed, Müsned)

Rasûlullah, yazısında şöyle buyurdu:

"Allah-u Teâlâ'nın Rasulü Muhammed'den Rumların Sahibi-ne... Seni, İslamiyet'e davet ediyorum. Müslüman olursan Müslümanların sahip oldukları haklara sen de sahip olacaksın. Onların mükellef olduğu vecibelerle sen de mükellef olacaksın. İslamiyet'e girmeyeceksen cizye verirsin. Çünkü yüce Allah:

"Kendilerine kitap verilenlerden Allah'a ve Ahiret gününe inanmayan, Allah-u Teâlâ'nın ve Rasulü'nün haram kıldığı şeyleri haram tanımayan, hak dinini, din olarak kabul etmeyenlerle, zelil ve hakir oluncaya, kendi elleri ile cizye verinceye kadar çarpışınız." (Tevbe: 39) buyuruyor. Eğer Müslüman olmazsan, tebaanla İslamiyet arasına gerilme. Onlar ya İslamiyet'e girerler ya da cizye verirler."

(Ebû Ubeyd, Kitabu'l-Emval)

Kayser Heraklius'un Hıms'dan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gönderdiği elçisi Tenuhi şöyle dedi:

"Kayser yazıyı okuyup yanına, tahtının üzerine koydu. Rum Keşişlerini ve Devlet adamlarını çağırdı. Kapıları kapattırdı. Onlara:

"Şu Rasul olduğunu söyleyen zat, size bir elçi gönderdi. Bir de yazı yazıp sizi, üç şeyden birini seçmekte serbet bıraktı.

Ya onun dinine tabi olacaksınız ya onun emrettiği cizyeyi ödeyecek ve yurdunuzda eskisi gibi yaşayacaksınız ya da onunla savaşacaksınız." deyince burunlarından homurdanmaya başladılar.

"Biz, ne dinimizi, atalarımızın dinini bırakıp onun dinine gireriz ne de onun cizye emrini kabul ederiz. Fakat onunla karşılaşır ve savaşırız." Dediler."

(Ahmed, Müsned)

(Tenuhi'den başkasına göre, Kayserin din ve devlet adamları) "Biz, insanların devletçe en büyüğü, sayıca en kalabalığı, ülkece en geniş olduğumuz halde, demek Arapların idaresi altına gireceğiz ha!" dediler. Kayser:

"Geliniz, ona, her yıl cizye vererek üzerimdeki gücünü kırım. Vereceğim mal ile onun benimle savaşmasından uzak kalayım." dedi. Adamları:

"Bizler, sayıca insanların en kalabalığı, devletçe en büyüğü ve ülkelere en iyi koruyanları iken, Araplara cizye vermemiz, onların bizden harac almaları demek olur ki bu, bizim için bir horluk ve küçüklük olur. Hayır! Vallahi biz bunu, hiçbir zaman yapamayız." dediler. Kayser:

"Öyle ise geliniz, Şam hariç, şu Suriye toprağını ona verip kendisi ile barış yapayım." dedi.

(O zaman Rumlar'a göre Filistin, Ürdün, Dimeşk ve Hıms bölgeleriyle Rum sınırının dış tarafları Suriye toprağı, sınırın arkasında kalan yerler ise Şam toprağı sayılırdı.) Kayser'in din ve devlet adamları:

"Demek ona Suriye toprağını vereceğiz ha! Sen de bilirsin ki Suriye Şam'ın göbeğı ve ortasıdır. Hayır! Vallahi biz hiçbir zaman bunu da yapamayız." dediler ve Kayser'in bu teklifine de yanaşmadılar. Kayser:

"Fakat vallahi siz göreceksiniz ki yurdunuzun içinde ondan korunmaya çalıştığınız zaman, o muhakkak sizi yenecektir. **(Taberî-Tarih)**

(Tenuhi'ye göre Kayser): "Vallahi, okuduğunuz kitaplardan öğrenmiş bulunuyorsunuzdur ki; O, şu ayağımın altındaki yeri bile ele geçirecektir" dedi.

Kayser, din ve devlet adamlarının kendisine böyle karşı koyduklarını görünce:

"Ben bunları, sizin dininize bağlılığınızı ölçmek için söyledim." diyerek, işi tatlıya bağlamaya çalıştı. Sonra, Hristiyan Arapların işlerine bakan bir adamı çağırdı. Ona:

"Bana dili, Arap dili olan, söyleneni iyi ezberleyen bir adam çağır. Onu, şu zata yazısının cevabı ile birlikte göndereceğim." dedi. Beni, Kayser Herakliüs'ün yanına götürdüler. Herakliüs, bana bir yazı verdi.

"Yazımı, o zata götür. Sakın, onun söylediklerinden birini unutayım deme. Onun söyleyeceklerinden şu üç şeyi ezberinde tut:

1 - Bak bakalım; bana yazmış olduğu yazı hakkında bir şey söyleyecek mi?

2 - Bak bakalım; yazımı okuduğu zaman "gece ve gündüz" sözünü anacak mı?

3 - Bak bakalım; Onun sırtında seni şüphelendirecek bir şey görebilecek misin?" dedi.

Yazı ile birlikte Tebük'e geldim. O sırada Rasûlullah, ashabının arasında, dizlerini dikip iki elini kavuşturmuş olarak subaşında oturuyordu. Onlara:

"Sahibiniz, efendiniz nerede?" diye sordum.

"İşte orada oturuyor." denildi. Beni yanına oturttu ve:

"Sen, kimlerdensin?" diye sordu.

"Ben, Tenuhlardan bir kimseyim" dedim.

“Sen İslamiyet’e, Hanif olan İslamiyet’e, baban İbrahim’in dinine girsen olmaz mı?” diye sordu. Ben:

“Ben, bir kavmin elçisiyim ve o kavmin dinindeyim. Onların yanına dönünceye kadar da onu değiştiremem ve ondan dönemem.” dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) güldü:

“Sen, sevdiğini hidayete erdiremezsin. Fakat Allah dilediğini hidayete erdirir ve O, hidayete erecekleri daha iyi bilendir.” (Kasas: 56) ayetini okudu. Sonra da:

“Ey Tenuhi kardeş! Ben Kisra’ya bir yazı yazmıştım. Kisra yazıyı yırttı. Vallahi, kendisinin saltanatı da öyle parçalanacaktır. Necaşi’ye de bir sahife yazmıştım. O da onu yırttı. Vallahi, onun saltanatı da öyle parçalanacaktır. Senin hükümdarına da bir sahife yazmıştım. O, onu tuttu. Yırtıp atmadı. O, yaşadığı müddetçe Rum halkı, onun yüzünden sıkıntı çekmeyecek bilakis, hayır görmeye devam edecektir.” buyurdu.

(İbn-i Hazm, Cevamiu’s-Sire)

Kendi kendime: “İşte, hükümdarımın bana tavsiye ettiği üç şeyden biri” dedim. Hemen ok çantamdan bir ok alıp kılıcımın kınına bunu yazdım Rasûlullah bundan sonra, Heraklius’un yazısını, solunda oturan bir adama verdi.

“Yazıları, size okuyacak adamınız kimdir?” diye sordum.

(Ahmed, Müsned)

“Muaviye” dediler. Muaviye, yazıyı okumaya başladı:

“İsa’nın geleceğini müjdelediği Rasûlullah Ahmed’e Rum hükümdarı tarafından yazılan yazıdır. Elçin, yazın ile birlikte bana geldi. Ben senin, yanımızdaki İncil’de okuduğumuz Rasûlullah olduğuna şahadet ediyorum. İsa b. Meryem, senin, geleceğini bize müjdelemişti. Ben, Rumları sana iman etmeye davet ettim. Fakat yanaşmadılar. Eğer, beni dinleseylerdi, haklarında hayırlı olacaktı. Ben, senin yanında olup sana hizmet etmeyi, ayaklarını yıkamayı ne kadar da çok arzu ederdim. Ben, Müslümanım!”

(Yakubi, Tarih)

Heraklius’un mektubu okunduğu zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“Yalan söylüyor. Allah düşmanı Müslüman değildir. O Hristiyanlık üzerinde bulunmaktadır.” buyurdu. Tenuhi der ki:

“Hükümdarın yazısında; “Beni genişliği, göklerle yer kadar olan ve muttakiler için hazırlanmış bulunan cennete davet ediyorsun. O halde cehennem nerededir?” sözüne gelince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Subhanallah! Gündüz gelince, gece nerede olur." buyurdu. Ben yine ok çantamdan bir ok çıkarıp kılıcımın kınına bunu da yazdım. Getirmiş olduğum yazımın okunması bitince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sen bir elçi olduğun için üzerimizde bir hakkın vardır. Eğer, yanımızda hediye edilecek bir şey olsaydı, onu sana verirdik. Ne çare ki biz sefer halindeyiz." buyurdu. Toplanmış bulunan halk arasından birisi:

"Ben, ona hediyesini veririm" dedi. Yükünü açtı ve altlı üstlü sarı bir elbise getirip yanıma koydu

"Bu hediye sahibi kimdir?" diye sordum.

"Osman'dır" denildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu zatı hanginiz konuklayacak, ağırlayacak." diye sordu. Ensar gençlerinden biri:

"Ben." dedi ve ayağa kalktı. Ben de ayağa kalktım. Onunla birlikte meclisten çıkıp giderken Rasûlullah bana:

"Ey Tenuhlardan olan kardeş! Gel." diye seslendi. Hemen geri döndüm. Önünde oturduğum yere kadar geldim ve ayakta durdum. O, belinin kuşağını çözüp sırtını açtı.

"İşte emrolunduğun şey orada. İyice bak." buyurdu. Hâlbuki ben, onu unutmuştum. Çevrelenen halkın arka tarafına geçtim. Rasûlullah, ridasını sırtından indirdi. Bir de ne göreyim! İki omuz küreği arasında kulak kıkırdak kemiği yumuşaklığında büyükçe bir mühür..."

(Ahmed, Müsned)

Münafıkların Rasûlullah (s.a.s)'a Tuzak Kurmaları:

Rasûlullah, Tebük'ten ordusuyla birlikte (Medine'ye doğru gelmekte) iken münafıklardan bazıları yoldaki dar boğazda tuzak kurup Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i düşürmeyi aralarında tasarladılar. (Bunun için hazırlandılar ve maskelendiler.) Fakat yapmak istedikleri şey Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e haber verildi. Rasûlullah, dar boğaza yaklaştığı zaman orduya:

"Siz, vadi içine gidiniz. Orası sizin için hem daha kolay hem de daha geniştir." buyurdu.

Mücahidler, vadi içine doğru gittiler. Rasûlullah da yokuş ve dar boğaza doğru gitti. Devesinin yularından çekmesini Ammar b. Yasir'e, deveyi arkasından sürmesini de Huzeyfe b. Yeman'a emr etti.

(Vâkidî-Meğazi)

Huzeyfe b. Yeman devenin yularını çekiyor, Ammar b. Yasir de arkadan sürüyordu. Hayvanları üzerinde, yüzleri örtülü bir cemaat gelip onları sarınca, Ammar dönüp onların hayvanlarının yüklerine değnekle vurdu.

(Ahmed, Müsned)

(Huzeyfe ile Ammar, devenin yularını nöbetleşerek çekiyorlardı.) Huzeyfe b. Yeman, Rasûlullah, devesinin üzerinde uyuklamaya başladığı sırada arkalarından gelen bazı kimselerin:

"Onu, hayvanından bir düşürebilsek, boynu kırılır. Biz de kendisinden kurtulur, rahatlarız." dediklerini işitti. (Hemen sesini yükselterek Kur'an-ı Kerim okumağa başladı.) Rasûlullah'ı uyandırdı. **(Beyhaki, Sünen)**

Rasûlullah uyanınca:

"Kim bu?" diye sordu. Huzeyfe:

"Ben Huzeyfe'yim." dedi.

(Cibril, adam göndermesini, onların hayvanlarının yüzlerine değnekle çarpmasını, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e emretti.)

(Ebû Nuaym, Delailü'n-Nübüvve)

Rasûlullah, canına kasdetmek istediklerini anlayınca münafıklara kızdı. Onları, gerisin geri kaçırması için Huzeyfe b. Yeman'a emir verdi. Huzeyfe, hemen dönüp onların hayvanlarının yüzlerine elindeki değnekle çarpıverdi. ("Ey Allah düşmanları" diyerek bağırdı. O sırada Rasûlullah da bağırınca on iki münafık suikastçi hemen geri döndü.)

Allah, onların kalblerine korku düşürdü. Kurdukları tuzağın Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e açıklandığını sandılar. Boğazdan acele ile aşağı inip halkın arasına karıştılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Bu süvarilerden herhangi birini tanıyabildin mi?" diye sordu. Huzeyfe:

"Ya Rasûlallah! Hayvanların, filana filana ait olduğunu tanıdım da adamlar yüzlerini örttükleri ve gece de karanlık olduğu için onları iyice görmedim, teşhis edemedim." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah, Ammar b. Yasir'e de:

"Sen o cemaati tanıyabildin mi?" diye sordu. Ammar:

"Hayvanların hepsini tanıdım. Fakat üzerindeki maskelenmiş idiler." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onlar, ne yapmak istiyorlardı?" diye sordu. Ammar b. Yasir:

"Allah ve Rasulü daha iyi bilir." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onlar, devesini ürkütüp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i düşürmek istiyorlardı. **(Ahmed, Müsned)**

Onlar, benimle birlikte biraz gidip dar boğaz yokuşuna varınca, beni oradan aşağı yuvarlamak için tuzak kurmuşlardı. Allah, bana onların ve babalarının isimlerini haber verdi. Onları sana bildireyim. "Onlar; filan filan kişilerdir" diyerek münafıkların isimlerini birer birer saydıktan sonra: **"Bunu, sakın hiç kimseye haber verme."** buyurdu. (İbni'l Kayyım, Za'dü'l-Mead)

"Ey Allah'ım! Onlara, debile ile vur." diye dua etti. Huzeyfe ile Ammar: "Debile nedir?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"O, bir parça alevdir ki, onlardan birinin kalp damarının üzerine düştüğü zaman onu muhakkak öldürür."

(İbni Kesir-Sire)

O, ateşten bir kandildir ki, onların omuzlarında meydana gelir ve sıcaklığı göğüslerini sarar. Ashabım içinde on iki münafık var. Onların içinde de sekizi vardır ki, bir alev parçası onların hakkından gelir. Deve, iğne deliğine girinceye kadar cennete giremez ve onun kokusunu bile duyamazlar. Onlar dünyada da şahitler dikileceği ahiret gününde de Allah'a ve Rasulü'ne karşı harp açmış kişilerdir." buyurdu. Rasûlullah'ın, on iki münafıktan dördü hakkında buyurduğu şey akılda tutulamamıştır. (Müslim)

Münafıklar yokuşta Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın devesini ürküttükleri zaman, devenin üzerinden kamçı, ip ve benzeri şeyler yere düşmüş Hamza b. Amrû'l-Eslemi tarafından toplanmıştı. Sabaha çıkılınca Üseyd b. Hudayr:

"Ya Rasûlallah! Dün gece seni vadi yoluna girmekten alıkoyan ne idi? Oysaki o yol, boğaz ve yokuş yolundan daha rahat ve kolaydı." dedi. Rasûlullah:

"Ey Ebû Yahya! Dün gece, münafıkların yapmak istedikleri, tasarladıkları şeyi biliyor musun?"

"Dar boğazda, yokuşta, gece karanlığı bürüyünceye kadar onu izleyelim" dediler. Karanlık basınca, devemin kolan ve yularını kesecekler, üzerinden beni düşürünceye kadar ona vurup duracaklardı." dedi. Üseyd b. Hudayr:

"Ya Rasûlallah! Konakladıkları zaman, halkı topla. Bu cinayete teşebbüs edenlerin öldürmelerini her kabileye emret. Böylece onlar, kendi kabilelerinden olan adamları öldürürler. İstersen, onların kimler olduğunu bana bildir. Seni hak dinle gönderen Allah'a yemin ederim ki, çok geçmez onların başlarını size getiririm. Hazreçlilerin ulusu ve büyüğüne de emret. O da senin namına kendi kavmindeki kişilerin hakkından gelir.

Ya Rasûlallah! Böyle kişiler, yaptıkları ile bırakılacaklar mı? Onlar bugün, azınlık hakir ve düşkün durumdalar. İslamiyet ise yayılmış, yerleşmiş durumdadır. Biz daha ne zamana kadar onların yüzüne güleceğiz?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Eğer onları öldürürsen, halkın: "Müşriklerle arasındaki savaş sona erince, Muhammed ashabını öldürmeye başladı" diye yaygaraya başlamalarından çekiniyorum." buyurdu. Useyd b. Hudaýr:

"Ya Rasûlallah! Bunlar senin ashabın değiller ki." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onlar; La ilahe illallah diyerek şahadetlerini açıklamış değiller mi?" diye sordu. Üseyd b. Hudaýr:

"Evet, ama bu şahadet geçerli değil ki." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onlar, benim Rasûlullah olduğumu kabul etmiş değiller mi?" diye sordu. Üseyd b. Hudaýr:

"Evet, ama bu kabul geçerli değil ki..." dedi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben, onları öldürmekten men edilmişimdir." buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Medine'ye Geri Dönüş:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük'te on kûsür gece kaldı. Sonra oradan ayrılarak Medine'ye döndü.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Su İçmekten Nehyetmesi:

Yolda Muşakkak diye anılan vadideki dağın veya kayanın dibinden azar azar çıkan bir su vardı. Bir, iki veya üç süvariye bile sulayamazdı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bizi geçip şu vadiye ulaşan kimse, biz gelinceye kadar ondan hiç bir şey almaya kalkmasın." buyurdu. Münafıklardan bazı kişiler (Muattip b. Kuşeyr, Haris b. Yezid et-Tai, Vedia b. Sabit ve Zeyd b. Lusayt) oraya herkesten önce ulaştılar. Orada birikmiş bulunan suyu aldılar. Rasûlullah, suyun başına varınca, durdu. Orada su diye bir şey göremedi.

"Bu suyun başına bizden önce kim geldi?" diye sordu. Ashab:

"Fılan filan kişiler geldi." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)

:

"Ben gelinceye kadar buradan bir şey içmekten sizi men etmemiş miydim?" diyerek onlara lanet ve beddua etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Mescidi Dırar:

Rasûlullah, Medine'ye hicret ettiği zaman, Medine'de Dubay'a oğullarından Amir Rahip Abd-i Amr b Sayfi diye anılan bir adam vardı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

O, cahiliye devrinde ruhbanlığa özenir, ruhban elbisesi giyerdi. Münafıkların başı Abdullah b. Übey b. Selül, Ebû Amir'in halasının oğlu idi. Rasûlullah, rasul olarak gönderilince Amir'in kıskançlığı ve azgınlığı tuttu.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Rasûlullah Medine'ye hicret edince, Ebû Amir kendisine tabi olan on beş veya elli kişiyi yanına alarak Mekke'ye gitti. (Bedir Savaşı'nda müşriklerin yanında Rasûlullah'la çarpıştı.) Rasûlullah ona fasık adını taktı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ebû Amir, Kuba köyündeki münafıklara:

"Ben, bu mirbedinize (Kuba Mescidi'ne) girmem. Muhammed'in ashabı beni görürler ve bana hoşlanmadığım bir şey söylerler." dedi. Münafıklar da:

"Biz bir mescid yaparız. Sen de, onun içinde, yanımızda oturur, konuşursun." dediler.

(Vâkidî-Meğazi)

Amir:

"Öyle ise siz kendi mescidinizi yapınız. Gücünüz yetebildiği kadar kuvvet ve silah hazırlayınız. Ben de Rum hükümdarı Kayser'e gidip Rum askerleri getireceğim. Böylece Muhammed ve ashabını, Medine'den çıkaracağım." dedi. Sakiflerden İbni Balin ve Kaylardan Alkama b. Ulas ile birlikte Rum Kayser'inin yanına gidip Hristiyan oldu ve orada kaldı. Alkama ile İbni Balin geri dönüp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bey'at ettiler ve müslüman oldular.

Kuba münafıkları, önceleri Kuba Mescidi'nde Mü'minlerle birlikte namaz kılarlarken daha sonra Ebû Amir Rum Kayser'inin yanından gelip içinde namaz kılacak diye dırar mescidini yapıp kendi cemaatları ile mü'minlerin arasını ayırmak istediler. **(Taberî, Tefsir)**

Mescidi Dırarı yapanlardan Mücemmi' b. Cariye, dırar mescidi cemaatinin imamı idi.

Abdullah b. Nebtel, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına gelir ve Rasûlullah'tan işittikleri sözleri münafıklara ulaştırırdı. Cibril:

"Ya Muhammed! Münafıklardan bir adam yanına gelip sözlerini dinledikten sonra münafıklara götürüyor." dedi Rasûlullah:

"Onlardan hangisidir bu?" diye sordu Cibril:

"Çok saçlı, kara tenli, gözleri bakır tencere gibi kızıl, ciğeri merkep ciğeridir. Bakarken şeytanın gözüyle bakar." dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Dırar mescidini yaparlarken Rasûlullah, Bahzec'e:

"Yazıklar olsun sana! Şu gördüğüm şeyle sen ne yapmak istiyorsun?" diye sormuş, o da:

"Ya Rasûlallah! Vallahi iyilikten başka bir şey istemiyorum." demişti.

(Taberî, Tefsir)

Ebû Lübage b. Abdu'l-Münzir de münafık olmadığı halde kötü niyetle yapıldığını bilmediği için dırar mescidine kereste yardımında bulunmuştu.

Rasûlullah, Tebük'e gitmek üzere hazırlandığı sırada, dırar mescidinin kurucularından bazıları; Muattib b. Kuşayr, Hizam b. Halid, Ebû Habibe b. Ez'ar ve Abdullah b. Nebtel, kendilerinin arkadaşlarını da temsil ettiklerini söyleyerek gelip:

"Ya Rasûlallah! Yağmurlu ve kışlı gecelerde hasta ve hacet sahibi olanların namaz kılmaları için bir mescid yaptık. Sel geldiği zaman vadi ile aramızı kesiyor, Kuba Mescidi cemaati ile aramıza engel oluyor. Namazımızı kendi mescidimizde sel çekilinceye kadar onlarla birlikte kılacağız. Senin gelip mescidimizin içinde bize namaz kıldırmanı arzu ediyoruz." demişlerdi. Rasûlullah da:

"Ben şimdi, sefere çıkmak üzereyim ve meşgulüm. Seferden dönüp gelecek olursak ve Allah da dilerse, yanınıza gelip onun içinde size namaz kıldırırız." diye buyurmuştu. Asım b. Adiy der ki:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'le birlikte Tebük'e gitmeye hazırlanmıştık. Abdullah b. Nebtel'le Salebe b. Hatıb'ı, dırar mescidinin oluğunu düzeltirlerken görmüştüm. İşleri bitince:

"Ey Asım! Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) döndüğü zaman, bunun içinde namaz kılmayı bize va'd etti" dediler. Kendi kendime: "Vallahi şu mescidi, nifakıyla tanınmış münafıktan başkası yapmaz." demiştim. Onu, Ebû Habibe b. Ez'ar çatmıştı. Oraya Hizam b. Halid'in evinden çıkıyordu. Vedia b. Sabit de onlar arasında idi. Oysa Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in eli ile yapmış olduğu mescid orada idi. Cibril, oradan Beytullah'ın bulunduğu tarafı işaret ederek kurdurmuştu. Vallahi, biz dönünceye kadar dırar mescidini, onun yapımında söz ve işbirliği yapmış ve yardım etmiş olanları yeren Kur'an ayeti iner demiştim."

Rasûlullah, Tebük'ten dönüp Medine'ye gelirken Zi Evan'da konakladı. (Zi Evan'la Medine arası, gündüzün belli bir saatinde alınabilecek kadar yakındır.) Rasûlullah, Zi Evan'da konakladığı sırada (dırar mescidi kuruçuları) münafıklar gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i mescidlerine götürmek istediler. Bunun üzerine, gerek dırar mescidi ve gerek bu mescid halkı hakkında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e vahiy geldi. İnen ayetlerde şöyle buyruldu:

"Bir de, sır vermek, mü'minlerin arasına ayrılık sokmak, daha önce Allah ve Rasulü ile harp etmiş olanın gelmesini beklemek için bir bina yapıp onu mescid edinenler ve "Bununla, iyilikten başka bir şey kastetmedik" diye muhakkak yemin edecek olanlar vardır. Allah tanıklık eder ki onlar, şeksiz şüphesiz yalancıdırlar.

Sen, onun içerisinde hiçbir vakit namaza durma. Ta ilk gününde temeli takva üzerine kurulan mescid, senin içinde kıyamına elbette daha layıktır. Orada, tertemiz olmayı arzulayan erler vardır. Allah çok temizlenenleri sever.

Binasını Allah korkusu ve rızası üzerine kuran kimse mi hayırlıdır, yoksa yapısını yıkılacak bir yerin kıyısına kurup da onunla birlikte kendisi de cehennem ateşine göçüp giden kimse mi? Allah, zalimler guruhuna hidayet etmez.

Onların kurdukları bina, kalplerinde temelli kalacak şek ve nifaka sebep olacaktır. Ta kalpleri, ölümle parçalanana kadar Allah, her şeyi bilen, her yaptığını yerli yerince yapandır.

(Tevbe: 107–110)

Bunun üzerine Rasûlullah, Beni Salim b. Avfların kardeşi Malik b. Duşşum ile Beni Aclanların kardeşi Asım b. Adiyy'i çağırды.

"Şu, halkı zalim olan mescide gidiniz. Ve onu yıkıp yakınız." buyurdu. Malik b. Duşşum'la Asım b. Adiyy, hemen gittiler. Beni Salim'in mescidine varınca Malik b. Duşşum, Asım b. Adiyy'e:

“Ev halkımdan alacağım ateşle yanına gelinceye kadar beni burada bekle” dedi ve ev halkının yanına girdi. Yapraklı hurma dallarından bir dal alıp onu ateşledikten sonra koşarak dırar mescidine geldiler. Vakit, akşamla yatsı arası idi. O sırada dırar mescidi cemaatı içeride idi. Mücemmi' b. Cariye de dırar mescidinin imamı idi. Asım b. Adiyy der ki:

“Onların kulaklarını, kurdun kulakları gibi yukarıdan bize diktiklerini hala unutmamışımdır.

Dırar mescidini ateşe verip yaktığımız zaman, içeriden çıkmamakta direnen Zeyd b. Cariye'nin kaba eti, budu yandı.

Dırar mescidini yıkıp yerle bir ettiğimiz zaman hepsi dağıldılar. Ebû Lübabe b. Abdulmünzir, iyi niyetle vermiş olduğu kereste enkazını geri alıp, evinin yanına onunla bir ev yaptı. Fakat o evde ne bir çocuk doğmuş ne güvercin durmuş ne de tavuk kuluçkaya yatıp civcivini çıkarmış ve büyütmüştür. “

Rasûlullah, Zi Evan'da konaklayınca, sefere katılmamış bulunan bütün münafıklar onu karşılamaya geldiler. Rasûlullah:

“Bizden geri kalanlarla size izin verilinceye kadar ne konuşunuz ne de onlarla oturunuz.” buyurdu. Mücahidler, onlarla konuşmadılar. Medine'ye varınca, özürlü olanlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelerek özürlü olduklarına dair yemin ettiler. Fakat hem Rasûlullah hem de mü'minler, onlardan yüz çevirdiler. Hatta babasından, kardeşinden ve amcasından yüz çevirenler olmuştu. Kalanlardan bazıları, sıtma ve başka hastalıklardan dolayı geri kaldıklarını söyleyerek buna dair yemin ettiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların zahirine göre hükmederek mazeretlerini kabul etti ve onlara mağfiret diledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Hamd olsun Allah'a ki, bu seferimizde bizi yeterince ecirle nasiplendirdi.” buyurdu. **(Vâkidî-Meğazi)**

Savaşa Katılmayan Üç Kişinin Durumu:

Ka'b b. Malik (*radiyallahu anh*) 'den şöyle rivayet edilmiştir:

“Ben Tebük Gazası dışında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ettiği hiçbir gazadan geri kalmamıştım. (Gerçi Bedir Gazası'nda da bulunmamıştım.) Fakat Rasûlullah Bedir Gazası'na gitmeyip geri kalanlardan hiçbirini azarlamamıştı. Şüphesiz, Rasûlullah Bedir Seferi'ne (savaşmak maksadıyla değil, Şam'dan gelen) Kureyş kervanını ele geçirmek maksadıyla çıkmıştı. Nihayet Allah, Müslümanlarla düşmanlarını, vakitsiz olarak (yolda) karşılaştırdı. Hâlbuki Akabe gecesi biz (ensar) İslam (a yardım etmek) üzere biat ettiğimiz zaman, ben de Rasûlullah ile beraber hazır bulunmuştum.

Hala benim için Bedir'de bulunmak, Akabe'de bulunmak kadar sevimli değildir. Her ne kadar Bedir Gazası, halk arasında Akabe biatinden daha çok anılsa da...

Benim Tebük Seferi'nden geri kalışıma gelince; gerçekten ben o gazadan geri kaldığım zamanki kadar hiçbir zaman kuvvet ve kolaylığa sahip olmamıştım. Vallahi Tebük Seferi'nden önce hiçbir vakit yanımda iki devem bir arada toplanmamıştı. O gaza sırasında ise iki devem vardı.

Bir de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in âdeti, sefere gidilecek yeri gizli bir ifade ile bildirmesiydi. (Böylece hareket edeceği yönü gizledi.) Fakat Rasûlullah, Tebük gazasında (maksadını) gizlemedi. Çünkü şiddetli sıcak bir mevsimde sefere çıkmıştı. Uzak ve tehlikeli bir yolculukla ve çok kuvvetli bir düşmanla karşılaşmıştı. Bu sebeple Rasûlullah, gaza ihtiyaçlarını ona göre hazırlamaları için Müslümanlara maksadını açıkladı. Gitmek istediği yönün Şam tarafı olduğunu haber verdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile beraber sefere çıkan Müslümanların sayısı da çoktu. Hatta şayet divan defteri (savaşa katılanların kaydedildiği defter) tutulsaydı, defter yetmezdi.

Hiçbir kimse gizlenmek istemiyordu. Ancak, Allah tarafından vahiy nazil olmadıkça Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e kapalı kalacağını (bilmez) sanan kimseler saklanmışlardı.

Rasûlullah gazaya, meyva ve hurmalar yetiştigi ağaç altlarında gölge lenileceği bir zamanda çıkmıştı.

Rasûlullah ile Müslümanlar gaza hazırlığıyla meşgul olurken, ben de onlarla beraber yola hazırlanmak için sabahleyin (evden çıkıp) dolaşırdım. Hiçbir iş görmeden akşamüzeri döner gelirdim. Ve kendi kendime:

"Hazırlanmaya kudretim, vaktim müsaittir." derdim. Bu (ihmalcilik) bende devam etmişti. Nihayet herkes gerçekten hazırlandı. Bir sabah Rasûlullah ile Müslümanlar sefere çıktılar. Fakat ben, yolculuk için hiçbir şey hazırlamamıştım. Kendi kedime:

"Bir iki gün sonra ben de hazırlanır, sonra orduya katılırım." diyordum. Ordu (Medine'den) ayrıldıktan sonra yine ben sabah vakti hazırlık için çıktım. Fakat bir iş görmeden geri döndüm. Bu hal bende böyle devam etti. Nihayet mücahidler süratle yol aldılar. Gaza da elimden kaçtı. Bununla beraber ben yine gideyim de orduya yetişeyim diye azmetmiştim. Keşke bunu yapsaydım. Fakat bu da bana nasip olmadı. Rasûlullah gazaya gittikten sonra çarşıya, pazara çıktığım ve halk arasında dolaştığım sırada beni en çok mahzun ve kederli eden şey, halk arasında (imanı yerinde, vücudu zinde kimse) görememiş olmamdı.

Ancak ya alnına nifak damgası vurulmuş kimseleri ya da sakat olduğu için Allah-u Teâlâ'nın özürlü gördüğü mü'minleri görüyordum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebük'e varana kadar beni hiç anmamış, Tebük'te ashab içinde otururken beni hatırlayarak:

"Ka'b ne yaptı?" diye sormuş. Beni Selime'den birisi (Abdullah b. Üneys):

"Ya Rasûlallah! Ka'b'ı (kibir ve gurur ile) iki tarafına bakması (Medine'de) hapsedmiştir." diye cevap vermiş. Bunun üzerine Muaz b. Cebel:

"Ne fena söyledin!" diye İbni Üneys'e cevap vermiş ve (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı da):

"Ya Rasûlallah! Vallahi biz, Ka'b b. Malik hakkında hayırdan başka bir şey bilmeyiz." demiş bunun üzerine Rasûlullah susmuş.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Tebük'ten Medine'ye doğru gelmekte olduğu haberini duyunca hüznü ve kederim beni sardı. Artık yalan düşünmeye başladım. Ve (kendi kendime):

"Yarın Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın gazabından yalan söyleyerek kurtulurum." diyordum. Ailem halkından rey ve fikrinden istifade edilen herkesin bu hususta görüşünü alıyordum. Bu sırada bir de "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın Medine'ye gelmesi yaklaştı" denilince artık benden, böyle boş ve yalan düşünceler gitti. Anladım ki ben bu işten yalanla, şüpheli bir özür ile katiyyen kurtulamam. Bunun için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e doğruyu söylemeye karar verdim. Sonra Rasûlullah bir sabah Medine'ye geldi. Rasûlullah bir seferden geldiğinde ilk iş olarak mescide girer ve orada iki rekât namaz kılar sonra da halkın arasına ("Hoş geldiniz" temennilerini kabul etmek için) otururdu. Bu defa da aynı âdetini yerine getirdi ve mescidde oturdu. Tebük Seferi'ne gitmeyip geride kalanlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelerek özür dilemeye ve özürlerini yemin ile desteklemeye başladılar. Bunlar seksen kişi kadar idi. Rasûlullah onların zahir hallerine göre özürlerini ve biatlerini kabul etti ve onlar için istiğfarda bulundu. Onların iç yüzünü ve hakikatini ise Allah'a bıraktı. Bu sırada ben de huzuruna gittim. Rasûlullah'a selam verince, gazaplı bir tebessümle gülümse-di. Sonra bana:

"Gel." dedi. Ben de yürüyüp yanına vardım. Ta önüne oturdum. Bana:

"Seni nasıl bir engel geri bıraktı? Sen bineğini satın almadın mı?" buyurdu. Ben de şöyle cevap verdim:

"Evet. Vallahi ya Rasûlallah! Sizden başka şu dünya halkından kimin yanına otursam (ona karşı istediğim) bir özür ile muhakkak onun gaza-bından kurtulacağımı sanırım. Çünkü ben Allah-u Teâlâ'nın inayeti ile konuşma ve ikna etme kabiliyeti olan bir kişiyim. Lakin ben ya Rasûlallah! Vallahi şuna kanaat etmişimdir ki, şayet bugün sizi benden hoşnut edecek yalan bir söz söyleyecek olursam, çok sürmez muhakkak Allahu Teâlâ yalanımı bildirerek seni hakkımda gazaplandırır.

Eğer huzurunuzda sizi hakkımda gazaplandıracak doğru söz söylersem herhalde ben, bu konudaki kusurumu Allah'ın affetmesini umarım. Hayır, ya Rasûlallah! Vallahi benim seferden geri kalışım hakkında arzedecek hiçbir özrüm yoktur. Vallahi ben sizden geri kaldığım zamanki kadar hiçbir vakit daha kuvvetli ve kolaylık içinde değildim. Bu şekilde özür beyan etmem üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hakikaten bu, doğru söyledi. Ey Ka'b! Haydi kalk, Allah hakkında hükmedinceye kadar bekle." buyurdu. Ben de kalktım. Evime gelirken Beni Selime'den birtakım kimseler koşup geldiler. Benimle yürüyor, bir yandan da şöyle diyorlardı:

"Vallahi biz senin, bundan önce bir haram işlemiş olduğunu bilmiyoruz. Ancak bu meselede sen, seferden geri kalan diğer kimseler gibi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e özür beyan etmediğin için çok aciz bir duruma düştün. Hâlbuki özür beyan etseydin, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın senin hakkındaki istiğfarı suçunun affedilmesi için yeterdi."

Vallahi, Beni Selime ikna etmeye o kadar çalıştı ki, sonunda eski fikrimden dönüp kendimi yalanlamak istedim. Sonra onlara:

"Benimle aynı konumda olan başka kimse var mıdır?" diye sordum. Onlar:

"Evet, iki kişi daha Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e senin söylediğin gibi söyledi. Rasûlullah, onlara da sana söylediği şeyi söyledi." dediler.

"Onlar kimdir?" dedim.

"Amri Mürare b. Rebi ile Vafıkı Hilal b. Ümeyye'dir." diyerek Bedir Gazası'nda hazır bulunan ve kendileri örnek birer insan olan iki salih kimseyi bana bildirdiler. Bu iki zatı bana söyledikleri zaman tereddütten vazgeçtim (ve eski fikrimde sebat ettim.)

Rasûlullah, seferden geri kalanlardan sadece üçümüzle konuşmayı Müslümanlara yasakladı. Halk da bizden çekindi ve bize yüzlerini ekşitti. Hatta bana yeryüzü yabancılaştı. Bu, sanki benim bildiğim toprak değildi. Bu hal üzere elli gün kaldık. İki arkadaşım halktan çekindiler. Fakat ben onların daha genci ve daha dayanıklısı idim.

Bu nedenle ben, evimden çıkar ve mescide gidip Müslümanlarla beraber namazda hazır bulunurdum. Ve sokaklarda, çarşıda dolaşırdım. Fakat hiç kimse bana bir söz dahi söylemiyordu. Namazdan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in meclisine varır ve kendisine selam verirdim. Ve içimden: "Acaba Rasûlullah selamıma karşılık vererek dudaklarını oynattı mı, yoksa oynatmadı mı?" derdim. Sonra namazı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yakınında kılardım da gizlice onu gözetlerdim. Namazıma yöneldiğim sırada o, bana doğru dönerdi. Fakat ben onun tarafına bakınca yüzünü çevirirdi.

Nihayet halkın cefasından ızdırap çektiğim bu hal uzayınca bir gün Ebû Katade'ye gittim ve bahçe duvarından atladım. Ebû Katade amcamın oğlu ve halk arasında beni en çok seven bir zat idi. Ona selam verdim. Vallahi selamımı almadı. Ben:

"Ey Eba Katade! Allah adına and vererek sana sorarım: "Benim, Allah'ı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i sevdiğimi bilir misin?" Sustu, cevap vermedi. Tekrar Allah aşkına sordum. Yine sustu. Üçüncü bir defa Allah adına and verdim." Bu defa:

"Allah ve Rasulü daha iyi bilir." dedi. Bunun üzerine gözlerimden yaş boşandı. Artık döndüm, duvardan atladım.

Bir gün Medine çarşısında gidiyordum. Medine'ye kışlık yiyecek satmaya gelen Şam ahalisinden bir çiftçi:

"Ka'b b. Malik'i bulmak için bana kim yardım eder?" diye soruyordu. Bunun üzerine halk ona beni göstermeye başladı. Çiftçi yanıma geldi ve Gassan kralının gönderdiği mektubu verdi. Bakınca: "(Emma Ba'dü'den sonra) bu mektupta şöyle yazıldığını gördüm:

"Haber aldığıma göre sahibin (Muhammed) sana cefa ve eza ediyor-muş. Allah seni hakaret göresin hakkın zayi olsun, horlanasın ve aşağılanasın diye yaratmamıştır. Orada durma, bize gel! Sana şanına layık bir şekilde hürmet ve ihsanda bulunuruz."

Bu mektubu okuyunca, "Bu da diğeri gibi bir beladır." dedim. Hemen mektubu ocağa attım ve yaktım.

Nihayet bu elemli elli günden kırk günü geçtiğinde bir gün baktım ki, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in gönderdiği bir zat (Huzeyme b. Sabit) bana geliyor. Huzeyme gelip bana:

"Rasûlullah sana kadınından ayrılmanı emrediyor." dedi. Ben de:

"Kadınımı boşayacak mıyım yoksa ne yapacağım?" dedim. O da:

"Hayır, boşama, yalnız ondan ayrı bulun, kadınına yaklaşma." dedi.

Rasûlullah (Huzeyme ile) iki arkadaşım (Murar ile Hilal)'e de bunun gibi emir göndermişti. Bu emir üzerine kadınıma:

"Haydi, alilenin yanına git, Allah bu iş hakkında hükmedinceye kadar onların yanında kal!" dedim.

Hilal b. Ümeyye'nin karısı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gele-
rek:

"Ya Rasûlallah! Hilal b. Ümeyye ihtiyardır, gücü ve kuvveti gitmiştir. Hizmetçisi de yoktur. Ona hizmet etmemi çirkin görür müsünüz?" diye sormuş. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır, görmem. Fakat sana yaklaşmasın." buyurmuş. Kadın:

"Ya Rasûlallah! Onda hiçbir hareket yok. Vallahi başına gelen bu olaydan beri hiç durmadan ağlıyor." demiştir. Bunun üzerine akrabam-
dan bazı kimseler bana:

"Hilal b. Ümeyye'ye hizmet etmesi için karısına izin verdiği gibi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in kadının hakkında sana da izin vermesini istesene." dediler. Ben de onlara:

"Vallahi bu konuda ben Rasûlullah'tan izin istemem! İstesem bile, Rasûlullah ne diyecektir? Bilmem ki! Hem ben genç bir adamım." dedim.

Bundan sonra on gün daha bekledim. Böylece Rasûlullah'ın halkı bi-
zimle görüşmekten yasakladığı tarihten itibaren elli gün geçmiştir. Ellinci
günün sabahında sabah namazını kıldım. Evlerimizin birinin damına çık-
mıştım. Öyle bir halde oturuyordum ki, aynı Allah-u Teâlâ'nın (Tevbe
suresinde) zikrettiği gibi hayatım bana güçleşmiş ve yeryüzü bütün ge-
nişliğine rağmen başıma dar gelmişti. İşte bu sırada Sili Dağı üzerinde en
yüksek sesiyle:

"Ey Ka'b b. Malik! Müjde!" diye olanca kuvvetiyle bağırان birisinin se-
sini işittim. Hemen secdeye kapandım. Ve anladım ki (darlık gitmiş) ge-
nişlik gelmiştir. Rasûlullah sabah namazını kıldığı zaman, Allah-u Teâ-
lâ'nın bizim tevbenizi, pişmanlıklarımızı kabul ettiğini ilan etmiş bunun
üzerine halk da bizi müjdelemeye koşmuş. Arkadaşlarım tarafına da bir-
takım müjdeciler gitmişler. Bana da bir kişi (Zübeyr b. Avvam) müjdele-
mek üzere atını sürmüştü ve Eslem kabilesinden bir müjdecî (Hamza b.
Amr) da koşup Sili Dağı'nın üstüne çıkmıştı. Bunun sesi attan süratli idi.
Sevimli sesini işittiğim bu müjdecim bana gelince üzerimdeki iki kat elbi-
semi hemen çıkarıp müjdelik olarak ona giydirdim. Vallahi o gün bundan
başka elbisem yoktu. (Ebû Katade'den) ödünç iki kat elbise alıp giydim.
Hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e koştum. Ashab beni takım
takım karşıladılar. Tevbemin kabulünü (haramdan beraatimi) tebrik edi-
yorlar ve:

"Allah-u Teâlâ'nın tevbeni kabul buyurması sana kutlu olsun!" diyor-
lardı.

Nihayet mescide girdim. Rasûlullah oturmuştu. Etrafında ashab çevre-
lenmişti. Hemen Talha b. Ubeydullah kalkıp koşarak tebrik etti. Vallahi
muhacir (kardeş)lerden Talha' dan başka kimse bana ayağa kalkmadı.
Talha'nın bu iyiliğini unutmam.

Ne zaman ki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e selam verdim, mübarek yüzü sevinçten şimşek gibi bir halde bana:

"Annenin seni doğurduğu günden beri yaşadığın günlerin en hayırlısı ile seni müjdelerim." buyurdu. Ben:

"Ya Rasûlallah! Bu müjdeleme tarafınızdan mı, yoksa Allah tarafından mı?" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır, benim tarafımdan değil, doğrudan Allah tarafından-dır." buyurdu.

Esasen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın, Allah tarafından se-vindirildiği zaman (mübarek) yüzü parlardı, hatta o, bir ay parçasına benzerdi. Biz de sevinçli bir vahiy geldiğini onun bu sevimli simasından anlardık.

"Allah ve Rasulü için halis sadaka olmak üzere malımdan sıyrılıp çık-mak ve malımın hepsini fukaraya dağıtmak istiyorum. Bu istek tevbe'nin kabulü sebebiyledir." dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır, malının bir kısmını kendine alıkoymak. Bu senin için daha hayırlıdır." buyurdu. Ben de:

"Şu Hayber'deki hissemi alıyorum." dedim. Sonra Rasûlullah'a şöyle söyledim:

"Ya Rasûlallah! Allah beni bu zor durumdan ancak doğruluğumla kurtardı. Bu sebeple, ben, bundan böyle, yaşadığım müddetçe doğrudan başka bir söz söylemeyeceğim.

Vallahi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e böyle söz verdiğimden beri, doğru söyleme konusunda Allah-u Teâlâ'nın bana yaptığı imtihan ve karşılığında verdiği nimet ve ihsandan daha güzel imtihanı Müslüman-lardan bir başkasına yaptığını bilmiyorum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e o sözlerimi arzettikten sonra bugüne kadar yalan söylemek hatırımdan geçmedi. Bundan sonra da Allah-u Teâlâ'nın beni yalandan esirgeyeceğini umarım."

Aziz ve Celil olan Allah, Rasulü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Allah, Rasul ve muhacirlerin tevbesini kabul etti." (Tevbe: 117) ayetini "Doğru söyleyenle beraber olunuz." kavline kadar indirdi. Vallahi Allah, bana ihsan buyurduğu nimetler içinde, beni İslam dinine hidayetinden sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e doğru söylemekten daha büyük hiçbir nimet ihsan etmemiştir. Evet, büyük nimet, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e yalan söylemeyerek helak olmama nimetidir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yalan söyleyenler hep helak oldular. Çünkü Allah yalan söyleyenler hakkında şu vahyini indirdiği zaman herhangi bir kimse için söylediğinin en ağırını söyledi.

Aziz ve Celil olan Allah:

"Gazadan dönüp kaçanların yanlarına geldiğinizde, onların kusurlarından yüz çeviresiniz diye Allah adına and içerler. Siz de onlardan çekininiz! Çünkü onlar pistirler. Sığınacakları yer de cehennemdir. Onlar kendilerinden razı olasınız diye sizi ikna için yemin de edeceklerdir. Artık siz onlardan razı olsanız bile herhalde Allah fasıklar güruhundan razı olmaz." (Tevbe: 95-96) ayetini indirdi.

Biz üç kişi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gidip yalan yere yemin edenlerden olmadık. Rasûlullah bizim halimizi ta Allah-u Teâlâ'nın hükmüne kadar erteledi. İşte bu geciktirme sebebiyle Aziz ve Celil olan Allah:

"Hani şu tevbeleri Allah-u Teâlâ'nın hükmüne kadar geri bırakılan üç kişiye..." buyurmuştur. Yoksa Allah-u Teâlâ'nın bu ayette zikrettiği geri kalma bizim gazadan geri kaldığımızdan değildir. Bu ancak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yemin ve özür beyan edip de özürleri kabul olunanları dışında tevbelerinin kabulü sonraya bırakılanlardır." (Bûharî-Müslim)

Himyer Meliklerinin Müslüman Oluşu:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ayyaş b. Ebi Rebia'yı bir yazı ile Mesruh ve Nuaym b. Abd-i Külal'ül Himyeri'ye göndermiş ve yazısında şöyle buyurmuştu:

"Sizler, Allah'a ve Rasulü'ne iman ederseniz selamete erersiniz. Hiç şüphesiz bir olan, eşi ve ortağı bulunmayan Allah, Musa'yı ayetleriyle göndermiş, İsa'yı da kelimeleriyle yaratmıştır. Yahudiler "Uzeyr Allah'ın oğludur" derler. Nasranîler de "Allah, üçün üçüncüsüdür. İsa, Allah-u Teâlâ'nın oğludur." derler."

Rasûlullah, Ayyaş b. Rebia'yı bu mektupla gönderirken:

"Onların yurduna varınca, geceleyin girme. Sabaha kadar bekledikten sonra güzelce bir abdest al. İki rekât namaz kıl. Allah'tan kurtuluş ve kabul dile. Allah'a sığın. Yazımı sağ eline al ve onu, onlara sağ elinle sağ taraflarından ver. Seni kabul ettikleri zaman onlara Beyyine süresini oku. Sureyi okuyup bitirdiğin zaman:

"Ben Muhammed'e iman ettim ve ben ona iman eden on kişinin ilkiyim." de. Onların sana getireceği bütün huccetler boşa gidecektir. Onların getireceği her yaldızlı kitabın nuru sönmüştür. Onlar sana kendi dilleriyle bir şeyler okudukları zaman: "Tercüme ediniz." de. "Allah, bana yeter." dedikten sonra:

"Ben, Allah-u Teâlâ'nın indirdiği her kitaba inandım. Aranızda adaleti yerine getirmekle de emrolundum. Allah, bizim de Rab-bimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işle-dikleriniz de size aittir. Bizimle sizin aranızda hiçbir mücadele yoktur. Allah, hepimizi bir araya toplayacaktır. Dönüş ancak O'nadır. (Şûra: 15) de!

Müslüman oldukları zaman, toplanıp önünde yere kapandık-ları üç değneği iste. Onlar, Ilgin ağacındandır. Birisi beyaz ve sarı ile karışık alacaktır. Birisi kamış gibi boğumludur. Diğer de kara abanoz ağacı gibi kapkaradır. Onları çıkarttır. Çarşılarını da ateşe ver, yak." buyurdu.

Ayyaş b. Ebi Rebia der ki:

"Gittim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın, bana emrettiği şey-leri yaptım. Yanlarına girdiğim zaman, onlar süslenmiş süslü elbiselerini giyinmiş bulunuyorlardı. Kendilerini göreyim diye üç evin kapılarındaki büyük perdelere kadar yaklaştım. Onlara:

"Ben, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın elçisiyim." dedim ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın bana yapmamı emrettiği şeyleri yaptım. Beni kabul ettiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın bu-yurduğu gibi oldu. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Himyer meliklerinin mektubu ve Müslüman olmalarının haberi, elçiler ile Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Tebük'ten döndüğü sırada geldi. Bu melikler müslüman olduklarını şirki ve şirk ehilini bıraktıklarını haber vermek üzere Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e elçiler gön-dermişlerdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onlara şu mektubu gönderdi:

Bismillahirrahmanirrahim.

Rahman ve Rahim olan Allah-u Teâlâ'nın ismiyle... Allah-u Teâlâ'nın Rasulü Muhammed'den, Haris b. Abd-i Külal, Nuaym b. Abd-i Külal ve Numan'a... Zu Ruayn, Meafir ve Hemdan'ın yardımcı meliklerine...

Ben, O'ndan başka ibadete layık ilah olmayan Allah'a hamd ederim. Rum arzından dönüşümüzde sizin elçiniz bizim yanımi-za geldi. Medine'de karşılaştık, gönderdiğiniz mektubu iletti ve sizde olan şeyleri haber verdi. Bize İslam olduğunuzu ve müş-rikleri katlettiğinizi haber verdi. Eğer ıslah olur Allah ve Rasulü'ne itaat ederseniz, namazı kılar, zekâtı verirsiniz ve ga-nimetlerden Allah-u Teâlâ'nın (beşte bir hakkını) ve Rasul'ün hak-kını ve onun kendisi için seçtiğini verirsiniz, Allah sizi hidaye-tiyle hidayet etmiş demektir.

Müminlerin üzerine verilen sadakadan farz olan, akarsularının ve yağmur sularının suladığından onda birdir. Kova ile sulanan üzerine ise onda birin yarısıdır (yani yirmide birdir). Kırk deve üç yaşına girmiş dişi deve yavrusu lazım gelir. Develerden otuz tanesinde iki yaşına girmiş erkek deve yavrusu gerekir. Her beş deve bir koyun lazım gelir. Her kırk sığırda üç yaşına girmiş dişi bir sığır lazım gelir.

Her otuz sığırda iki yaşına girmiş bir erkek buzağı lazım gelir. Her kırk davarda bir davar lazım gelir. Bu hayvanların sadece saime olanından (yani senenin altı ayından çoğunda dışarda otlayanlarından) lazım gelir.

Bunlar Allah-u Teâlâ'nın farzıdır. Allah bunu zekât olarak mü'minlerin üzerine farz kılmıştır. Kim daha fazla verirse bu onun için hayırlıdır. Kim bunu eda ederse ve Müslüman olduğunu isbat eder, müşriklere karşı müminlere yardım ederse, o mü'minlerdendir. Onlara olan, ona da vardır. Onun için Allah-u Teâlâ'nın, Rasulü'nün ahd ve antlaşması vardır. Yahudi veya Hristiyanlardan kim Müslüman olursa o, müminlerdendir. Onlara olan ona da vardır. Onlara lazım gelen ona da lazım gelir. Kim Yahudiliği üzere veya Hristiyanlığı üzere kalırsa, o dininden zorla çevrilmez. Onun üzerine cizye lazım gelir. Erkek olsun kadın olsun hür olsun köle olsun, bülüğ çağına gelmiş herkes üzerine, meafir (elbise) kıymetinden tam bir dinar veya elbiseye oranla onun karşılığı lazım gelir. Kim bunları Rasullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e verirse, onun için Allah-u Teâlâ'nın ve Rasulü'nün ahdi vardı. Kim vermezse o, Allah ve Rasulü'nün düşmanıdır.

Muhammed Rasûlullah, Zur'ate Zi Yezen'e haber gönderiyor. Benim elçilerim size geldikleri zaman onlara iyi davranmanızı tavsiye ederim. Bunlar; Muaz b. Cebel, Abdullah b. Zeyd, Malik b. Ubade, Ukbe b. Nemir, Malik b. Mürre ve onların arkadaşlarıdır. Kendi zekâtlarınızı, Yahudilerden ve Hristiyanlardan aldığınız cizyeyi elçilerimize veriniz. Onların emiri Muaz b. Cebel'dir. Başka değil, ancak razı olarak geri dönsün. Muhammed şahadet eder ki, Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah yoktur ve o, O'nun kulu ve Rasulü'dür.

Malik b. Mürre er-Rehavi bana haber verdi. Sen Himyerin ilk Müslümanıymışsın ve müşrikleri katletmişsin. Hayır ile müjdele. Himyere hayırlı davranmayı sana emrediyorum. Hiyanet etmeyiniz, birbirinizi yardımsız bırakmayınız. Allah Rasulü sizin zengininizin ve fakirinizin velisidir. Zekât ne Muhammed'e ne de onun ehl-i beytine helaldir. O zekât ancak Müslümanların fakirlerine ve yolda kalanlara verilir.

Malik, haberi bize ulaştırmıştır ve sırrı gizlemiştir. Ona hayır ile davranmanızı size tavsiye ederim. Ben ehlimin salihlerinden, dindarlarından ve ilim sahiplerinden olan kimseleri size gönderdim. Sana, onlara hayır ile davranmanı tavsiye ederim. Çünkü onlar, güzide insanlardır. Allah-u Teâlâ'nın selamı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun." (Siyer-i İbn-i Hişam)

Ebû Bekir'in Hac Emirliği:

Rasûlullah, ramazan ayında Tebük'ten döndükten sonra hac yapmak istedi. Sonra da:

"Beytullah'ta müşrikler bulunacaklar ve onu çırl çıplak tavaf edecekler. Bu hal ortadan kalkmadıkça ben haccetmek istemem!" buyurdu. (Taberî, Tefsir)

Müşrikler geceleyin, üzerlerine hiçbir örtü almadan Ka'be'yi, çırl çıplak tavaf ederler ve böyle yapmayı, Ka'be'ye bir tazim ve saygı olarak kabul ederlerdi.

"Beytullah'ı, anamın beni doğurmuş olduğu hal üzere tavaf ederim. Üzerimde, dünya ve zulum karışan hiçbir şey yok!" derlerdi. Kadınlardan da böyle yapanlar olurdu.

Elbiseli tavaf etmek isteyenler, Kureyşlilerden emanet veya kira ile aldıkları elbiselerle tavaf eder başka elbise ile tavaf etmek istemezlerdi.

Müşrikler herhangi bir elbise ile tavaf ettiği zaman, onu tavaftan sonra atar, lanetlik adını taktığı o elbiseye artık ne kendisi ne de başkası hiçbir zaman el sürmezdi. (Halebî, İnsan-ı Uyun)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ramazan ayının kalanını, şevval ve zilkadeyi (Medine'de) geçirdi. Sonra dokuzuncu senede Ebû Bekr'i, Müslümanlara hac ibadetlerini yaptırması için hac emiri olarak gönderdi. Müşrikler eskiden olduğu gibi haclarını yapmaktaydılar. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ve onunla birlikte Müslümanlar yola çıktılar.

Berae süresi nazil olduğu ve Ebû Bekr es-Sıddık insanlara hac yaptırmak için gönderildiği zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e denildi ki:

"Ya Rasûlallah! Keşke o sureyi Ebû Bekr'e gönderseydin." O da şöyle buyurdu:

"Onu ancak ehl-i beytimden bir adam yerine getirir."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Çünkü Arapların adet ve geleneğine göre herhangi bir muahedeyi ancak kabilenin reisi veya onun akrabasından biri yapabilir veya bozabilirdi. Ali (*radıyallahu anh*) 'u bu açıdan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ebû Bekir'den daha yakın buluyordu.

(Hazin, Tefsir)

Sonra Ali b. Ebi Talib (*radıyallahu anh*) 'u çağırdı ve ona şöyle dedi:

"Berae suresinin baş tarafından işte şu kısmı götür ve insanların içinde kurban gününde, Mina'da toplandıkları zaman ilan et! Cennete hiçbir kâfir giremez ve bu seneden sonra hiçbir müşrik haccedemez, beyt çıplak olarak tavaf edilemez. Kimin için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in katında bir antlaşma var ise o antlaşma sonuna kadar bakidir. (Müddetsiz antlaşmalar için dört ay müddet tanınacak.)"

Bunun üzerine, Ali b. Ebi Talib (*radıyallahu anh*) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Adba lakablı dişi devesinin üzerinde yola çıktı. Ebû Bekr'e yolda kavuştu. Ebû Bekr onu yolda görünce şöyle dedi:

"Rasûlullah seni emir olarak mı yoksa bize tabi olman için mi gönderdi?" O şöyle dedi:

"Hayır, bilakis emre tabiyim."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) beni, haccın durak yerlerinde, halka Berae suresini okumam ve her ahd sahibine ahdinin tamamlanacağını bildirmem için gönderdi." dedi. (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in mektubunu Ebû Bekir'e verdi. Rasûlullah, mektupta yazılı sözleri Ali'nin halka ilan etmesini emr buyurmuştu.) Ebû Bekir'e de müşriklerle muhalefet edilmesini, arefe günü Müzdelife'de değil Arafat'ta vakfe yapılmasını, güneş batmadıkça Arafat'tan dönüşü geçilmemesini, Müzdelife'den ise güneş doğmadan önce dönüşü geçilmesini söylemişti.

(Vâkidî-Meğazi)

Sonra devam ettiler. Ebû Bekr insanlara haclarını ifa ettirdi. Araplar da o senede cahiliye devrindeki gibi hac yapmaya devam ettiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Kurban günü olduğu zaman Ebû Bekir hutbe verdi. Hutbesinde, Müslümanlara hac amellerini anlattı.

(Kastalânî, Mevahibu'l-Ledünniyye)

Ebû Bekir, hutbesini bitirince Ali (*radıyallahu anh*) 'a dönüp:

“Kalk ya Ali! Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ın elçiliğini yerine getir.” dedi. Ali, kalkıp Berae suresinin başından kırk ayet okudu.

(İbni Kesir, Tefsir)

Ali b. Ebi Talib (*radiyallahu anh*) kalktı ve insanlar içerisinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ın ona emrettiği ayetleri ilan etti ve şöyle dedi:

“Ey insanlar! Bilmiş olunuz ki, cennete hiçbir kâfir giremez. Bu seneden sonra hiçbir müşrik hacedemez. Beyt çıplak olarak tavaf edilemeyecek. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ın katında kendisi için bir ahid (antlaşma) bulunan kimsenin o ahdi bitimine kadar geçerlidir.”

İnsanlara beraetin ilan edildiği günden itibaren dört ay mühlet verildi. Ta ki bu süre içinde her kavim güven duyduğu yerlere veya beldelerine dönsünler. Sonra belli bir müddete kadar antlaşmaları olanlar hariç hiçbir müşrikle ahit ve antlaşma olmadı. Bu seneden sonra hiçbir müşrik hacedmedi ve Kâbe’yi çıplak olarak tavaf etmedi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ali (*radiyallahu anh*) , teşrik günlerinde (arefe günü sabahından bayramın dördüncü günü ikindi vaktine kadar olan günlerde) kalkıp:

“Allah ve Rasulü’nün himayesi her müşrikten uzaktır. Ey müşrikler! Bundan böyle yeryüzünde dört ay daha gezip tozunuz. Bu yıldan sonra hiçbir müşrik hac yapmayacak. Hiçbir çıplak, Beytullah’ı tavaf etmeyecek. Cennete ancak mü’min olan girecek. Bu yıldan sonra, müşrikler ve Müslümanlar bir araya gelmeyecek” diyerek sesleniyor, yorulduğu zaman da Ebû Bekir kalkıp bunları tebliğ ve ilan ediyordu.

(Tirmizi, Sünen)

Ebû Hureyre de bunları Ali ile birlikte var kuvveti ile bağırarak ilan etmekte idi.

(Bûharî, Nesei, Ahmed)

Ebû Bekir tebliğ vazifesinin Ali’ye verilmiş sebebinin Rasûlullah’tan öğrenmek istedi ve:

“Ya Rasûlallah! Yoksa benim hakkımda bir şey mi nazil oldu?” diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“(Hayır) **Senin hakkında hayırdan başka bir şey vaki olmamıştır. Fakat bunu kendimden veya ev halkımdan başkasının tebliğ ve ilan edemeyeceği bana emrolundu.** (Onu, benden veya ev halkımdan olan bir kimseden başkası tebliğ ve eda edemezdi)” buyurdu.

(Ahmed, Müsned)

Rasûlullah (s.a.s)'ın İbn-i Übeyy'in Cenaze Namazını Kılması:

Abdullah b. Ubeyy, hicretin dokuzuncu yılı şevval ayının sonuna doğru hastalandı. Hastalığı yirmi gece sürdü. Zilkade ayında öldü.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah, Abdullah b. Übeyy'i hastalığı sırasında sık sık gidip yoklardı. (Bir gün Abdullah b. Übeyy, gelsin diye Rasûlullah'a haber saldı.) Rasûlullah, onun öleceği gün yanına gitti. Ölmek üzere olduğunu anlayınca:

"(Vallahi) **ben seni Yahudileri sevmekten nehyeder dururdum.** (Yahudi sevgisi nihayet seni helak etti.)" buyurdu. Abdullah b. Ubeyy:

"Es'ad b. Zürene, onlara kin besledi de kendisine ne yararı oldu ki?" dedi.

(Ebû Davud, Sünen)

Baş münafık Abdullah b. Übeyy, öldüğü zaman cenaze namazını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in kıldırmasını ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in gömleğine sarılıp kefenlenmeyi oğluna vasiyet etti.

(İbni Mâce, Sünen)

Abdullah b. Übeyy ölünce oğlu Abdullah, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip:

"Ya Rasûlallah! Abdullah b. Übeyy öldü. Gömleğini ver de onu gömleğinin içine sarıp kefenleyeyim. Onun cenaze namazını kıl ve yarlığanması için de Allah'a dua et" dedi. Rasûlullah, sırtından gömleğini çıkarıp ona verdi.

"Cenaze hazırlanınca, bana haber ver cenaze namazını da kılrayım" buyurdu. (Rasûlullah, Abdullah b. Übeyy'in yıkanmasında ve kefenlenmesinde de bulundu. Cenazesi cenazelerin konulacağı yere, musallaya götürülüp konuldu.) Abdullah b. Übeyy'in oğlu Abdullah, cenazenin namaz için hazırlandığını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e haber verdi. Rasûlullah, kalkıp gitti. Cenaze namazını kıldırmak üzere ileri vardığı sırada Ömer, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in elbisesinden tutup çekti. Önüne varıp dikildi. Abdullah b. Ubeyy'in kötülük yaptığı günleri birer birer sayarak:

"Ya Rasûlallah! Filan gün şöyle, filan gün şöyle söyleyen Allah düşmanı Abdullah b. Übeyy üzerine mi namaz kılacaksın?" dedi. Rasûlullah gülümsüyordu. Ömer sözü çoğalttığı ve:

"Bunun namazı senin neyine gerek? Allah, seni münafıklar üzerine (şu adamın üzerine) namaz kılmaktan nehyetmedi mi?" dediği zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“Ben iki şeyden birini tercih etmekte serbest bırakılmış ve ben de tercihim yapmış bulunmaktayım. Bana, yüce Allah tarafından:

“Onlar için ister mağfiret dile ister dileme... Onlar için yetmiş kerre mağfiret dilesen de Allah, onları yarlıgamayacaktır.” (Tevbe 80) buyuruldu.

“Eğer ben, yetmişi artırınca, bunun yarlığanmasını bilseydim, muhakkak arttırır, bağışlanmasını sağlardım.” buyurdu. Sonra da onun üzerine cenaze namazı kıldı. Ashab da Rasûlullah’la birlikte kıldılar.

Rasûlullah, Abdullah b. Übeyy’in tabutunun yanında kabre kadar yürüdü. Cenaze gömülünceye kadar Rasûlullah kabrin başında ayakta durdu. **(Bûharî)**

Aradan çok vakit geçmeden yüce Allah, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e indirdiği ayette şöyle buyurdu:

“Onlardan ölen hiçbir kimseye cenaze namazı kılma, kabrinin başında da durma. Çünkü onlar Allah’ı ve Rasulü’nü inkâr ile kâfir oldular. Fasık kimseler olarak öldüler.” (Tevbe:84)

Bundan sonra Rasûlullah, Allah’a ruhunu teslim edinceye kadar hiçbir münafiğin cenaze namazını kılmadı. Kabrinin başında da durmadı.

(Tirmizi, Ahmed)

Ömer (*radiyallahu anhu*) :

“Bundan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e karşı cüretime şaştım. Allah ve Rasulü elbette, daha iyi bilir” demiştir. **(Bûharî)**

Rasûlullah (s.a.s) ’ın Esmâ Bint-i Numan’la Nikâhlanması ve Ayrılması:

Rasûlullah Esmâ binti Numan el Kindi ile hicretin dokuzuncu yılı, rebiü’l-evvel ayında nikâhlandı.

Rasûlullah Esmâ’nın yanına girdiğinde Esmâ:

“Senden, Allah’a sığınırım!” dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“Sen, çok yüce bir makama sığındın. Gidip ev halkına kavuş!” buyurdu. **(İbni Sa’d, Tabakât)**

Rasûlullah (s.a.s)’ın İnzivaya Çekilmesi:

Rasûlullah, hicretin dokuzuncu yılında, kadınlarından uzaklaşarak bir ay inzivaya çekildi. **(Semhûdî, Vefu’l-Vefa)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın, kadınlarından uzaklaşarak inzivaya çekilmesinin sebebi; onların kendisine karşı bazı uygunsuz tutum ve davranışlarda bulunmalarıydı. Rasûlullah onlara kızarak, bir ay yanlarına uğramamaya yemin etti. **(Müslim)**

HEYETLERİN MEDİNE'YE GELİŞİ

Arap kabileleri, Müslüman olmak için Rasûlullah'la, Kureyş arasındaki mücadelenin sonucunu bekliyorlardı. Kureyşliler, Arapların önder ve kılavuzları, Beytül-Haram'ın halkı, İsmail ile İbrahim'in (*aleyhiselam*) öz soyundan gelen öz evlatları idiler. Araplar bunu biliyor ve inkâr etmiyorlardı. Kureyşliler ise Allah-u Teâlâ'nın Rasulü'ne karşı ilk olarak savaş açmış bulunuyorlardı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Arap kabileleri: "Onu, kavmi olan Kureyşlilerle başbaşa bırakınız. Eğer o, kavmine galebe çalarsa sözünde doğrudur, rasuldür" diyorlardı.

(Bûharî)

Mekke fethedilip İslamiyet Kureyşlilerin gururlarını kırınca, o zaman Arap kabileleri de Rasûlullah ile savaşacak ve ona karşı düşmanlığa kalışacak güçte olmadıklarını anladılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı yumuşadılar (Müslüman oldular.) Müslüman olmak için her taraftan Medine'ye akın akın gelmeye başladılar. Arap heyetlerinin böyle her taraftan Medine'ye akın akın gelişi, hicretin dokuzuncu yılında olduğu için, bu yıla "Heyetler Yılı" adı verilmiştir.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Bazan da herhangi bir kabileden bir adam gelip "Ya Rasûlallah! Ben filan oğullarının elçisi ve temsilcisiyim. Müslüman olmak üzere sana geldim." derdi. **(Ahmed, Müsned)**

Abdulkays Heyeti'nin Gelişi:

Rasûlullah, Bahreyn halkına yirmi kişinin Medine'ye gelmesi için yazı yazmıştı. Başlarında Abdullah b. Avfu'l-Eşec ve yanında da kız kardeşinin oğlu Munkız b. Hayyan vardı. Beni Abdulkays'ler arasında Hristiyan olan Carud b. Bişr de gelmişti.

Rasûlullah, Bahreyn heyetinin Medine'ye girecekleri gecenin sabahında ufka bakıp:

"Muhakkak, müşriklerden binitli bir kabile gelecektir. Onlar İslamiyet'e karşı isteksiz değillerdir. Onların azıkları tükenmiş, hayvanları da yorulmuştur. Başlarındaki zatın bir alamet ve işareti vardır. Ey Allahım! Abdulkaysleri yarlığa! Onlar doğu halkının hayırlısıdır. Onlar yanıma benden mal istemeye gelmiyorlar." buyurdu. Abdulkays heyeti Medine'ye gelince:

"Ya Rasûlallah! Abdulkays heyeti geldi!" diye haber verdiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Hoş geldiler, safa geldiler! Abdulkaysler ne güzel, ne iyi kavimdirler." buyurdu. Abdulkays'ler, develerini Remle Bint-i Haris'in konağının kapısında çöktürdüler. Medine'ye gelen elçiler, orada barındırılıp ağırlandı. Rasûlullah o sırada mescide oturuyordu. Abdulkays'ler:

"Gidelim de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i selamlayalım." dediler. Abdullah b. Avf, yol elbisesini çıkarıp güzel ve temiz bir elbise giydi. Diğerleri ise yol elbiselerini çıkarmadı. Hep birlikte mescide gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e selam verdiler.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah onlara:

"Siz kimin heyetisiniz hangi kavimdensiniz?" diye sordu.

"Rebia kavmindeniz." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hoş geldiniz ey kavm! Allah sizi utandırmasın, pişman etmesin." buyurdu.

"Abdullah el Eşec hanginizdir?" diye sordu.

(Bûharî, Müslim)

"Ya Rasûlallah! Yanındakidir." dediler. Abdullah b. Avf:

"Ya Rasûlallah! Benim." dedi. Rasûlullah ona bakınca, Abdullah b. Avf:

"Ya Rasûlallah! İnsanların derilerinden tulum yapıp da içinden su içilmez ki! İnsanın sadece ancak iki küçücük şeye ihtiyacı vardır; diline ve kalbine." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sende Allah-u Teâlâ'nın sevdiği iki haslet, iki meziyet vardır." buyurdu. Abdullah b. Avf:

"Nedir onlar ya Rasûlallah?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hilm (usluluk) ve teenni (ağırdan alıcılık, acelesizlik)" buyurdu. Abdullah b. Avf:

"Ya Rasûlallah! Bunlar bende sonradan olma birşey midir? Yoksa ben onlara yaratılıştan mı sahiptim?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet! Sen onlara yaratılıştan sahiptin." buyurdu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah, İslamiyet'i anlattıktan sonra onları islâmiyet'e davet etti. Carud:

"Ben bir dine bağlı bulunuyorum. Senin dinin için kendi dinimi bırakırsam, bunun sorumluluğunu üzerine alıyor musun?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah-u Teâlâ'nın seni o dinden daha hayırlısına hidayet eylediğine şehadet ve kefalet ediyorum." buyurdu.

Bunun üzerine Carud Müslüman oldu. İslam amelleriyle Müslümanlığını geliştirdi ve güzelleştirdi. (Carud, Hristiyanlıktan ayrıldığı için hiç ayıplanmadı ve kınanmadı.) Carud'un arkadaşları da Müslüman oldular.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Siz, hem kendiniz hem de kavminiz için beyat ediyor musunuz?" diye sordu. Abdulkays heyeti:

"Evet." dediler. Heyet başkanı:

"Ya Rasûlallah! İyi bilirsin ki, insana dininden ayrılmak kadar ağır gelen bir şey yoktur. Biz, kendi namımıza beyat ederiz. Sen, onları dine davet edecek birini bizimle birlikte gönder. Bize tabi olan bizden olur, kaçınanları da öldürürüz." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Doğru söyledin." buyurdu.

(Ebû Ya'la, Müsned)

Rasûlullah, Abdulkays heyetini Remle bint-i Haris'in konağında on gün ağırladı. Abdullah b. Avf, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e fıkıh ve Kur'an-ı Kerim'den birçok sorular sordu ve birçok şey öğrendi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Abdulkays'lar:

"Ya Rasûlallah! Bizler sana çok uzak bir yerden geldik. Seninle aramızda şu kâfir Mudar kabilesi vardır. Bunun için, haram aylardan başka bir zamanda sana gelemeyiz. Sen, bize kestirme bir şey emret ki, hem onunla amel ederiz hem de arkamızda bıraktığımız kavimlerimize onunla amel etmelerini söyleriz. Bundan dolayı cennete gireriz." dediler. Rasûlullah:

"Size dört şeyi emrediyorum. Dört şeyden de sizi nehyediyorum." buyurdu.

Yalnız Allah'a iman etmelerini emretti.

"Allah'a iman nedir bilir misiniz?" diye sordu.

"Allah ve Rasulü daha iyi bilir" dediler. Rasûlullah

"Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına ve Muhammed'in Allah-u Teâlâ'nın Rasulü olduğuna şehadet etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekât vermek, ramazan orucunu tutmak, bir de ganimetin beşte birini ödemektir. Dört şeyden de sizi nehyediyorum: Dübba, hantem, müzeffet ve nakir diye anılan kaplardan (bunların içinde hurma veya üzüm şırasıyla ekşitilen hoşafı) içmekten... Bunları ezberleyiniz ve arkanızda bıraktığınız kavminize de haber veriniz." buyurdu.

"Ey Allah-u Teâlâ'nın Rasulü! Allah, bizleri sana feda kılsın. Öyle ise su içmek için bize hangi kap daha elverişlidir?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Nakirden içmeyiniz." buyurdu.

"Ey Allah-u Teâlâ'nın Rasulü! Allah, bizleri sana feda kılsın. Sen nakirin ne olduğunu biliyor musun?" diye sordular. Rasûlullah:

"Evet! Ortası oyuk hurma kütüğüdür. Siz onun içine ufak hurmalardan atar sonra üzerine su dökersiniz. Köpüklenmesi yatışınca da onu içersiniz. Hatta içtikçe kiminiz amcasının oğlunu kılıçla vurabilecek hale gelir." buyurdu.

Heyetin içinde bu şekilde yaralanmış bir kişi bulunuyor ve Rasûlullah'tan utandığı için yarasını gizliyordu. Onlar:

"Ya Rasûlallah! Öyle ise biz neyin içinden su içeceğiz?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Ağızları bağlanan deri su kaplarından..." buyurdu. Bunun üzerine heyet:

"Ya Rasûlallah! Bizim arazimizde fare pek çoktur. Orada deri su kablari durmaz." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Siz, ne debbadan ne de hantemden içiniz. Siz ağız bağlı kablardan ayrılmayınız, onları fareler yese bile! Onları fareler yese bile! Onları fareler yese bile!" buyurdu. (Müslim)

Rasûlullah Abdulkays heyetinin her ferdine ikram ve ihsanda bulunulmasını emretti. Abdullah b. Avf'a on iki buçuk ukiye gümüş verdi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Carud, Medine'den ülkesine döneceği sırada, binmek için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'den hayvan istedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Vallahi, yanımda sizleri bindirebileceğim hiçbir hayvan yoktur." buyurdu. Carud:

"Ya Rasûlallah! Burası ile ülkemiz arasında, halkın kaybolmuş hayvanlarına rastladığımız zaman ülkemize ulaşınca kadar binebilir miyiz?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Hayır! Onlar ancak cehennem ateşidir. Sakın onlara yaklaşma!" buyurdu.

Carud, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vefatı üzerine Garur b. Münzir'le birlikte irtidat eden kavmine:

"Ey İnsanlar! Ben, Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına ve Muhammed'in de Allah-u Teâlâ'nın kulu ve Rasulü olduğuna şahadet ederim." diyerek şahadet getirdikten ve:

"Ben şahadet getirmeyeni kâfir sayar ve hakkından gelirim." dedikten ve onları İslamiyet'e davet ettikten sonra:

"Biz Allah-u Teâlâ'nın dinini din, Rahman olan Allah'ı Rabb olarak kabul ettik." mealinde bir beyit söylemiştir. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Beni Salebe Heyetinin Gelişi:

Beni Salebelerden dört kişi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e gelerek:

“Biz arkamızdaki kavmimizin elçileriyiz. Biz de onlar da İslamiyet’i kabul ve ikrar etmiş bulunuyoruz.” dediler. Rasûlullah onların ağırlanmalarını emretti. **(İbni Sa’d, Tabakât)**

Remle binti Haris’in konağına indirildiler. Bilali Habeşi, onlara süt ve tereyağından yapılmış bir çanak tirid götürdü. Onlar da yediler. Öğle namazında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın yanında bulundular.

“Hicret etmeyen kimse için İslamiyet de yoktur.” hadisi hakkında ne buyursunuz?” diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“Siz nerede olursanız olun, Allah’tan korktuğunuz zaman bu size zarar vermez.” buyurdu. **(İbn Seyyidî’n-Nas, Uyunu’l-Eser)**

Beni Salebe temsilcileri, Medine’de birkaç gün oturdular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e veda etmeye geldiler. Rasûlullah, Bilali Habeşi’ye:

“Heyetlere verdiğimiz gibi onlara da ikramda bulununuz.” buyurdu.

Bilali Habeşi, erimiş gümüş madeninden getirip her birine beşer ukiye gümüş verdi. O zaman, onlar dirhem diye hiçbir şeye sahip değildiler. Memnuniyetle yurtlarına döndüler. **(İbni Sa’d, Tabakât)**

Beni Suda Heyeti’nin Gelişi:

Rasûlullah, Yemen’e askeri birlikler gönderirken, bir birliğin başına Kays b. Sa’d b. Ubade’yi kumandan tayin edip ona beyaz bir sancak bağlamış, bir de siyah bir bayrak vermişti.

Kays b. Sad, Kanat nahiyesinde toplanan dört yüz kişilik birliğiyle, Yemen taraflarındaki Beni Sudaları yola getirecekti. Ashaptan Ziyad b. Haris es-Sudai, birliğin nereye gideceğini sordu. Beni Sudaların üzerine gidecekleri bildirilince, hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın yanına gelip:

“Ya Rasûlallah! Kavmimin üzerine asker yollamak istediğini öğrendim. Ben, arkamdaki kavmimin elçisi olarak sana geldim. Askerleri geri çevir. Ben kavmimi sana getirmeye söz veriyorum.” dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“Ey Sudalardan olan kardeş! Sen, kavminin içinde sözü dinlenir bir kimse misin?” diye sordu. Ziyad b. Haris:

"Allah ve Rasulü sayesinde evet." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah Kays b. Sa'd'ı ve birliğini Kanat'tan geri çevirdi. (Ziyad b. Haris, kavminin yanına gitti. On beş gün sonra) Beni Suda'lardan on beş kişilik bir heyet Medine'ye geldi. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Sa'd b. Ubade:

"Ya Rasûlallah! Bırak onlar benim evimde misafir olsunlar." dedi. Beni Suda heyeti Sad b. Ubade'nin evinde misafir oldular. Sad b. Ubade onlarla dost oldu. Onlara elbise giydirdi, ikramda bulundu. Sonra da Beni Suda heyeti Rasûlullah'ın yanına geldi. **(İbni'l Kayyim, Zadu'l-Mead)**

Beni Suda heyeti, hem kendileri hem kavimleri adına Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e beyat edip Müslüman oldular.

"Biz sana, arkamızdaki kavmimiz adına da beyat ediyoruz." dediler. Sonra yurtlarına döndüler. İslamiyet böylece aralarında yayıldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Veda Haccı'nda, Beni Sudalardan yüz kişi hazır bulunmuştu. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Bahile Heyetinin Medine'ye Gelişi:

Bahileler'den Mutarrif b. Kâhin, kavmi adına elçi olarak Medine'ye geldi. Müslüman oldu ve kavmi için de Rasûlullah'tan eman aldı.

Rasûlullah, Mutarrif ve onun kavminden Müslüman olanlar için, malların zekâtı hakkında bir yazı yazdırdı.

Mutarrif'ten sonra Bahileler'den Neshel b. Malikü'l Vaili de kavminin elçisi olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e geldi ve Müslüman oldu. Rasûlullah, Hz. Osman'a Neshel ve kavminden Müslüman olanlar için, şeriat hükümlerinden bazılarını bildiren bir yazı yazdırdı.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Temimoğulları Heyetinin Gelişi:

Uyeyne b. Hısn'ın, Beni Temimlere te'dip baskını yapıp aldığı esirlerle Medine'ye dönmesinden sonra, Beni Temimler'den doksan veya seksen kişilik bir heyet Medine'ye geldi. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Beni Temim heyeti, öğleden önce gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in mescidine girdi. Mescide girince, esirlerinin durumunu sordular. Haber verildi ve esirler onlara gösterildi. Kadınlar ve çocuklar onları görünce ağlamaya başladılar. Beni Temim heyeti tekrar mescide döndü. O sırada Rasûlullah, Aişe'nin odasında idi.

Bilali Habeşi öğle ezanını okudu. Müslümanlar, Rasûlullah'ın Mescide gelmesini bekliyorlardı. Heyet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in gecikmesinden dolayı sabırsızlanmaya başlamıştı. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in odalarının arkasından:

"Ey Muhammed! Çık artık yanımıza!" diyerek bağırıyorlar. Rasûlullah, onların bu bağırıp çağırmağlarından rahatsız oldu. Bunun üzerine inen ayette şöyle buyruldu.

"Hücrelerin arkasından sana bağırıyorlar, herhalde onların çoğu akli ermeyenlerdir." (Hucurat: 1)

Bilali Habeşi onların yanına gidip:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şimdi çıkacaktır." dedi. Beni Temim heyeti, seslerini yükseltmeye ve ellerini birbirine vurmaya başladılar. Rasûlullah heyetin yanına çıktı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Bilali Habeşi, hemen kamet getirmeğe başladı. Rasûlullah, heyetin yanında ayakta durdu. Bilali Habeşi kameti bitirince namaza yöneldi. Beni Temim heyeti:

"Bizi dinleyesin diye sana hatibimizi ve şairimizi getirmiştik." dediler. Rasûlullah gülümsedi. Müslümanlara öğle namazını kıldırıp hücrelerine döndü. **(Vâkidî-Meğazi)**

Akra' b. Habis:

"Ya Muhammed! Ya Rasûlallah! Diye bağırıyor. Rasûlullah cevap vermedi. Akra':

"Ya Rasûlallah! Haberin olsun ki, benim övüşüm yükseltir, yerişim de alçaltır." dedi. (Beni Temim heyetinin de böyle söyledikleri rivayet edilir.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Böyle olan ancak yüce Allah'tır. Onun övdüğü aziz, verdiği de zelil olur!" buyurdu. **(Ahmed, Müsned)**

(İki rekât namaz kıldıktan sonra çıktı, mescidin avlusunda oturdu.) Beni Temim heyetine:

"Siz ne istiyorsunuz?" diye sordu. Heyet:

"Biz Temim halkıdanız. Seninle şiir ve övünme yarışı yapmak için şairimizi ve hatibimizi getirdik." dediler. Rasûlullah:

"Biz ne şiirle gönderildik ne de övünmekle emr olunduk. Fakat haydi neyin varsa getiriniz de görelim!" buyurdu.

(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)

Beni Temim heyeti:

"Ya Muhammed! Biz seninle övünme yarışı yapmak için geldiğimize göre şairimize ve hatibimize izin ver." dedi. Bunun üzerine Utarid b. Hacıp ayağa kalktı ve:

"Üzerimizde fazlu keremi bulunan Allah'a hamd olsun ki O, buna daha layıktır. O, bizi hükümdar yapmış, bize pek çok mal ve servet bağışlamıştır. Biz onlarla iyi işler yapıyoruz. O, bizi doğu halkının en güçlüsü, sayıca en çoğu, savaşa da en kolay, en çabuk hazırlananı kılmıştır. Halk içinde bizim gibi kim var? Halkın reisleri ve faziletlieleri biz değil miyiz? Bizimle fazilet yarışına çıkacak kim ise saydıklarımızın bir bir benzerini saysın döksün bakayım? Biz isteseydik, sözümüzü daha da uzatabilirdik. Fakat biz, bize verilenler üzerinde sözü uzatmaktan utanırız. Ben bu sözü, sözümüz gibi bir söz, işimizden daha üstün bir iş varsa getiriniz de görelim diye söylüyorum." dedikten sonra, oturdu.

Rasûlullah, ensardan Sabit b. Kays b. Şemmas'a:

"Kalk! Şunun hutbesine karşılık ver ." buyurdu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sabit b. Kays, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hatibi idi. (Sabit b. Kays, Beni Temim hatibine karşı ne söyleyeceğini bilmiyordu. Söyleyeceği şey hakkında önceden hiçbir hazırlığı yoktu.) Hemen ayağa kalktı ve:

"Hamd, Allah'a yaraşır. Ben, O'na hamd eder ve O'ndan yardım dilerim. O'na inanır ve güvenirim. Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına, O'nun bir olduğuna, eşi ortağı bulunmadığına şehadet ederim. Muhammed'in O'nun kulu ve Rasulü olduğuna da şehadet ederim.

(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)

Hamd olsun Allah'a ki, gökleri ve yeri yaratan, göklerde ve yerde hükmünü yürüten O'dur. O'nun kürsüsü her şeyi kuşatmıştır. Hiçbir şey yoktur ki, O'nun fazlı kereminin eseri olmasın. Bizim hakim oluşumuz da O'nun kudretinin eseridir. O, yarattıklarının en hayırlısını seçti ve Rasul olarak gönderdi. O Rasul, baba soyu yönünden insanların en şerefli, söz yönünden en doğru sözlüsü, ana soyu yönünden de en üstünüdür. Allah, ona Kitabı'nı indirmiş, onu, kullarının emini ve güvencesi, cihanın da güzidesi ve seçkini kılmıştır. Sonra, o Rasul, insanları Allah'a imana davet etmiştir. Allah'ın Rasulü'ne ilk önce, kavminden ve akrabasından soy sopca insanların en şerefli, şekil ve suretce en güzeli, iş ve gidişatça insanların en hayırlısı (akılca da insanların en büyüğü ve üstünü) olan muhacirler iman etmiştir. Bundan sonra davet ettiği, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in davetine icabet eden insanların ilki biz olmuşuzdur. Biz Allah-u Teâlâ'nın yardımcıları ve Rasulü'nün vezirleriyiz. (Hamd olsun Allah'a ki, bizleri Kendisinin yardımcıları, Rasulü'nün vezirleri, dinin de yayılma ve yerleşme vasıtası kılmıştır.)

Biz Allah'a iman ettirinceye, La ilahe illallah dedirtinceye kadar insanlarla çarpışacağız. Allah'a ve Rasulü'ne iman eden malını ve kanını bizden korumuş olur. Kâfirlik yolunu tutanlarla Allah yolunda sonuna kadar savaşacağız. Öylelerini öldürmek bize kolaydır. Ben, bu sözü söyler, Allah'tan, kendim ve bütün erkek kadın mü'minler için mağfaret dilerim. Selam olsun size." dedi. (Beni Temim heyeti:

"Ya Muhammed! Şairimize de izin ver, şiirini okusun." dediler. Rasûlullah izin verdi.) Zibrikan b. Bedr, ayağa kalkıp şiirini okudu. Rasûlullah, Hassan b. Sabit'e:

"Kalk ya Hassan! Şu adamın şiirine karşılık ver. (Yüce Allah, Rasûlünü savunurken Hassan'ı muhakkak Ruhul-Kudüs'le te'yyid eder, destekler.)" buyurdu. Hassan b. Sabit ayağa kalkıp aynı vezin ve kafiye-de söylediği uzunca bir şiirle Zibrikan'a karşılık verdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sabit b. Kays'ın Beni Temim hatibini, Hassan b. Sabit'in de Beni Temim şairini bastırarak derecede hutbe irad edip şiir söylemesi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i ve Müslümanları sevindirdi. (Beni Temim heyetinin hepsi müslüman oldu.)

Rasûlullah, Beni Temim heyetine ikramda bulunulmasını emretti. Her biri Bilali Habeşi'den ikramlarını aldılar. Rasûlullah:

"Sizden ikramda bulunmadığımız kimse kaldı mı?" diye sordu.

"Ağırlıkların yanında bir genç kaldı." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onu da gönderiniz, ikramını verelim." buyurdu. Kays b. Asım:

"Ya Rasûlallah! O, ağırlıklarımızın yanında kalan bir çocuktur. (Şeref ve mevki sahibi değildir.)" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Olsun! O, heyet olarak gelmiştir. İkrâm almaya hakkı vardır." buyurdu.

O genç, Amr b. Ehtem idi. Amr b. Ehtem, söylediği bir şiirle Kays b. Asım'ı, kendi hakkındaki sözü ve davranışından dolayı kınamış ve yermiştir. Beni Neccar kadınlarından birisi:

"O gün, Bilali Habeşi'den on ikişer buçuk ukiyelik ikramlarını alırlarken Beni Temim heyetine bakıyordum. Onların en küçüğü olan bir gence de o zaman beş ukiye verildiğini gördüm." demiştir.

Beni Temim heyeti Müslüman olunca Rasûlullah, alınmış olan erkek, kadın ve çocuk esirleri onlara iade etti.

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Bekir, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Bunlara, Ka'ka' b. Zürene'yi vali ve kumandan tayin etsen?" dedi. Ömer:

"Hayır! Onlara, Akra' b. Habis'i vali ve kumandan tayin et." dedi. Ebû Bekir:

"Sen, bana ancak muhalefet etmek istiyorsun." dedi. Ömer:

"Hayır! Ben sana muhalefet etmek istemiyorum." dedi. Birbirleri ile münakaşaya başladılar ve hatta sesleri yükseldi. Az kalsın ikisi de helak olacaktı. Haklarında şu ayetler indi.

"Ey iman edenler! Allah-u Teâlâ'nın ve Rasulü'nün huzurunda, söz ve işte öne geçmeyiniz. Allah'tan korkunuz. Çünkü Allah, hakkıyla işiten ve her şeyi bilendir. Ey Mü'minler! Seslerinizi, Rasul'ün sesinden fazla yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi ona bağırmanın. Yoksa haberiniz olmadan amelleriniz boşa gider." (Hucurat: 1-2)

Bu hadiseden sonra Ömer (*radıyallahu anh*) , Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzurunda konuştuğu zaman sesini o kadar kısırdı ki, Rasûlullah onun sözünü işitemez, ne söylediğini tekrar ona sorardı.

(Bûharî, Ahmed)

Beni Mustalik Heyetinin Gelişi:

Haris b. Dıraru'l-Huzai, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gelmiş Rasûlullah, İslamiyet'e davet edince Müslüman olmuş ve:

"Ya Rasûlallah! Beni, kavmimin yanına gönder de onları İslamiyet'e davet edeyim ve Müslüman olanların zekâtlarını toplayıp filan zaman da sana göndereyim." demiş, Rasûlullah da onu zekâtları toplamak için Beni Mustalıklere göndermişti.

(Beni Mustalikler Müslüman oldular, meydanlarında mescidler yaptılar.) Haris b. Dırar, Müslümanların zekâtlarını topladı. Zekât mallarını gönderme zamanı geldiği halde Rasûlullah'ın elçisinin gelmediğini görünce, bu konuda Allah ve Rasulü'nü kızdıracak bir hadise çıktığını sandı. Kavminin ileri gelenlerini yanına toplayıp onlara:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bana bir vakit tayin etmiş ve o zaman elçisini gönderip yanımdaki zekâtı aldıracağını söylemişti. O vakit geldiği halde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in elçisi gelmemiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sözünden dönmez. Elçisini yanında tutup göndermeyeceğini de sanmıyorum. Herhalde, bu iş yüzünden bir kızma vardır. Geliniz, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gidelim." dedi.

O sırada Rasûlullah, Velid b. Ukbe b. Ebi Muayt'ı, Haris b. Dırar'ın yanındaki zekât mallarını teslim alması için Beni Mustalıklere göndermişti.

(Ahmed, Müsned)

(Bu, hicretin dokuzuncu yılında idi.) Beni Mustalikler, Velid b. Ukbenin geldiğini işitince sevindiler. İçlerinden yirmi kişi onu deve ve davarlarla karşılamaya çıktı. Fakat deve ve davarların zekâtını teslim edecek bir kimse göremediler.

Velid b. Ukbe, (Beni Mustaliklerin irtidat ettiklerini ve zekât vermekten kaçındıklarını haber almış, onların kendisini silahlı olarak karşılamaya çıktıklarını görünce de korkmuştu. Şeytan kalbine, Beni Mustaliklerin kendisini öldürmek istedikleri şüphesini sokmuştu.) Beni Mustaliklerin karşılayıcılarını uzaktan görür görmez, daha yanlarına varmadan aynı yoldan Medine'ye geri döndü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Beni Mustaliklerin silahlandıklarını ve zekâtı toplamasına engel olduklarını bildirdi.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah, Beni Mustalıklere göndermek üzere askeri bir birlik hazırlamıştı. (Beni Mustalikler bunu haber alınca, Velid b. Ukbe'yi karşılamış olan binittli heyet, hemen Medine'ye gitti.) Üzerlerine gönderilecek olan İslam birliğiyle Medine' de karşılaştılar. İslam birliği Haris b. Dırar'ı görünce:

"İşte Haris!" dediler. Haris b. Dırar onlara:

"Sizler kimlerin üzerine gönderiliyorsunuz?" diye sordu.

"Senin üzerine." dediler. Haris b. Dırar:

"Niçin benim üzerime gönderiliyorsunuz?" diye sordu.

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sana Velid b. Ukbe'yi göndermişti. Onun söylediğine göre, sen onun zekâtı toplamasına engel olmuş ve onu öldürmek istemişsin." dediler. Haris b. Dırar:

"Hayır! Muhammed'i hak din ve kitapla Rasul olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, ben kat'ıyyen ne onu gördüm ne de o benim yanıma uğradı." dedi.

Haris b. Dırar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına girdiği zaman, Rasûlullah ona:

"Sen zekâtın toplanmasına engel olmuşsun, elçimi de öldürmek istemişsin öyle mi?" diye sordu. Haris b. Dırar:

"Hayır! Seni hak din ve kitapla Rasul olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, ben ne elçini gördüm ne de o benim yanıma uğradı. Benim şimdi gelişim, ancak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in elçisi'nin bize gönderilmeyişinden ve bunun da yüce Allah ve Rasulü'nün gazabından ileri gelmiş olmasından korktuğum içindir" dedi. Beni Mustalik heyeti:

"Ya Rasûlallah! Sor o elçine, bakalım bizimle hiç konuşmuş mu?" dediler.

Beni Temim heyeti ile konuşurken Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i vahiy hali bürüdü. Hucurat süresinin inen altıncı ayetinde şöyle buyruldu.

"Ey Mü'minler! Eğer, bir fasık size bir haber getirirse, onu tahkik ediniz. Yoksa bilmeyerek bir kavme sataşırsınız da yaptığınıza pişman olursunuz" (Hucurat: 6)

Rasûlullah, Beni Mustalik heyetine:

"Sizin yanınıza kimi göndermemi istiyorsunuz?" diye sordu. Beni Mustalik heyeti:

"Bizim yanımıza Abbad b. Bişr'i gönder." dediler. Rasûlullah:

"Ey Abbad! Onlarla birlikte git mallarının zekâtlarını al. Mallarının en iyilerini seçip almaktan sakın." buyurdu. Abbad b. Bişr, Beni Mustaliklerin yanında on gün kaldı. Onlara Kura'nı Kerim'i, İslam şeriatlerini öğretti. Ne hakkı zayı ettirdi ne de onların hakkına tecavüz etti. Hoşnut olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına döndü. **(Ahmed, Müsned)**

K'ab b. Züheyr'in Müslüman Oluşu:

Ka'b b. Züheyr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i şiirle hicveden, yeren ve Mekke fethedilince kaçanlardandı.

Züheyr b. Ebû Sülma, Ehl-i Kitap meclislerine devam ederdi. Onlardan ahir zamanda bir nebi geleceğini işitmişti.

Züheyr, bir gece rüyasında gökten bir ip uzatıldığını, ona yapışmak için elini uzattığı halde onu tutamadığını görmüştü. Bunu, ahir zamanda gelecek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e kendisinin yetişemeyeceğine yormuş ve ona yetiştiklerinde iman etmelerini oğullarına vasiyet etmişti. **(Halebi, İnsan-ı Uyun)**

Büceyr b. Züheyr ile Ka'b b. Züheyr, Rasûlullah'la görüşmek üzere (Basra-Medine yolu üzerinde bulunan) Ebruku'l-Azza'ya kadar gitmişlerdi. Büceyr b. Züheyr, Ka'b b. Züheyr'e:

"Sen burada bekle. Ben şu zata (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e) gidip söylediklerini dinleyeyim." demişti. (Ka'b b. Züheyr de: "Haydi git, o adamla buluş! Ben, seni burada oturup bekleyeceğim." deyince) Büceyr, Ka'b'ı, bırakıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gitti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , İslamiyet'i anlattıktan sonra Müslüman olmayı teklif edince, Büceyr hemen Müslüman oldu.

470 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

(Ka'b b. Züheyr, kardeşi Büceyr'in Müslüman olduğunu haber aldığı zaman ona çok kızdı.) Büceyr'e bir şiir gönderdi. Büceyr, Ka'b'ın şiirini gizlemeyi uygun görmeyerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e okudu. Rasûlullah, Ka'b'ın kanının dökülmesini helal saydı.

"Kim rastlarsa Ka'b'ı öldürsün!" buyurdu.

Büceyr, bunu Ka'b'a yazdı. Kanının dökülmesinin, Rasûlullah tarafından helal sayıldığını bildirdi.

"Başının çaresine bak!" dedi. Ka'b'ın şiirine şiirle cevap verdi. Onu İslam'a davet etti. **(Hakim, Müstedrek)**

Büceyr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tâif Gazası'ndan döndüğü sırada da kardeşi Ka'b'a bir yazı yazmış ve o yazısında şöyle demişti:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisini hicvedip yererek, üzmüş olan Mekkelilerden bazılarını öldürttü. Kureyş şairlerinden sağ kalan İbni Zibara ile Hübeyre b. Ebi Vehb ise kaçtılar. Eğer canın sana gerekli ise Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına hemen gel! Çünkü yaptığına pişman olarak yanına gelen kimseyi o öldürmez.

Eğer sen bu dediğimi yapmayacak olursan, yeryüzünde sığınıp kurtulabileceğin bir yere git, kurtul!"

Büceyr'in mektubu Ka'b'a ulaşınca, dünya başına dar geldi. Hayatından endişe etmeğe başladı. Düşmanları ise:

"O, artık öldürülmüş demektir!" diyerek yaygara yaptılar ve onu bütünü korkuttular.

Bunun üzerine Ka'b, Medine yolunu tutmaktan ve Müslüman olmaktan başka çare bulamadı. Medine'de Cüheynelerden, aralarında tanışıklık ve dostluk bulunan bir adamın evine indi. Adam, ertesi gün sabah namazı vaktinde, Ka'b'ı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e götürdü. Müzeni, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i eliyle işaret ederek:

"İşte Rasûlullah! Kalk yanına git. Kendin için eman dile." dedi. Ka'b b. Züheyr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına kadar gitti. Önüne oturdu. Elini, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın elinin üzerine koydu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ka'b'ı tanııyordu. Ka'b:

"Ya Rasûlallah! Ka'b b. Züheyr, yaptıklarına pişman ve Müslüman olarak senden eman dilemeye geldi. Ben onu sana getirirsem, ona eman verir, tevbesini ve Müslümanlığını kabul eder misin?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet" buyurdu. Ka'b b. Züheyr:

"Ben Ka'b b. Züheyr'im ya Rasûlallah!" diyerek kendisini tanıttığı zaman, ensardan birisi ayağa sıçrayıp:

"Ya Rasûlallah! Beni, bırak da şu Allah düşmanının boynunu vurayım." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Vazgeç ondan! O, üzerinde bulunduğu halden pişman ve hakka dönmüş olarak gelmiştir!" buyurdu. Ka'b, ensarın sözüne kızdı. Sonra da "Banet Süad" diye anılan uzun kasidesini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in huzurunda okumaya başladı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Beni Esed b. Huzeyme Heyetinin Gelişi:

(On kişilik) Beni Esed heyeti Medine'ye geldi. Rasûlullah'a selam verdiler.

"Ya Rasûlallah! Biz Allah-u Teâlâ'nın birliğine, eşi, ortağı bulunmadığına, senin, O'nun kulu ve Rasulü olduğuna şahadet ediyoruz." dediler.

Hadrami b. Amir Beni Zinyelerdendi. (Kavminin ulusu ve lideri, Beni Esed heyetinin de başkanı idi.) Ve şairdi. O:

"Ya Rasûlallah! Sen, üzerimize bir elçi veya bir askeri birlik salmadan, biz şu kıtlık yılında, karanlık gecelerde yolculuk ederek kendiliğimizden sana geldik! (Ya Rasûlallah! Diğer Araplar seninle çarpıştılar, biz çarpışmadık!). Biz, arkamızdakilerin de temsilcileriyiz. Biz Huzeymeler, senin için toplandık. Biz sendensizdir. Biz çok iyi koruruz. Kadınlarımız, kocalarına sevgi gösterir. Oğullarımız ise çok iyi binici, çok yiğit ve kahramandırlar." dedi.

Rasûlullah, Beni Esed heyetini İslamiyet'e davet etti. Beni Esed heyeti:

"Mallarımızın zekât ve sadakalarını kendi fakirlerimize vermek, yurtlarımızda kuraklık ve kıtlık olduğunda başka yerlere göçmek üzere Müslüman oluyoruz." dediler ve Müslüman oldular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bey'at ettiler. (Dırar b. Ezver, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e: "Uzat elini de sana İslam üzerine beyat edeyim?" dedi.)

Rasûlullah, heyet içinde Beni Zinyelerden olanlara:

"Sizler kimsiniz?" diye sordu.

"Biz, Zinye Oğulları, (at çulları)yız!" dediler. Rasûlullah, (onların isimlerini değiştirmek istedi.)

"Siz, Rişde Oğullarısınız!" buyurdu. Zinye Oğulları:

"Biz, babamızın ismini bırakmayız. Beni Muhavvele gibi olmak istemeyiz!" dediler. (Akıllarının kısalığı yüzünden, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in teklifine yanaşmadılar.)

Rasûlullah, Beni Abdu'l-Uzza b. Gatafanların ismini Beni Abdullah b. Gatafanlar olarak değiştirmişti. Zinye Oğulları, onları (Muhavvele Oğulları! diye) ayıplamış, kınamıştı.

(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)

Beni Esed heyeti iyafe, kehanet ve taşları işaretleyip avuç içinde sallayarak manalar çıkarma ve bunun gibi şeyler hakkında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e sorular sordular. Rasûlullah, onları bütün bunlardan menetti.

Beni Esed heyeti:

"Biz, cahiliyet devrinde bütün bu işleri yapardık. Geri kalan şey hakkında ne buyurursun?" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Nedir o geri kalan şey?" Diye sordu. Beni Esed heyeti:

"Hat (Kumda çizgiler yapmak)!" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onu, Rasullerden bir Rasul çizirdi. Kimin çizgisi, Onunkine uyarısa isabet edebilir." buyurdu. **(İbn-i Kayyım, Zadu'lmead)**

Rasûlullah, Beni Esed heyetine Kur'an öğrenmelerini emretti. Onlar da Kur'an'ı (ve farzları) öğrenmek için Medine'de günlerce oturdular.

(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)

Beni Esedlerin gerek ilk gerek son heyetlerinin bu uygunsuz tutum ve davranışları hakkında şöyle buyruldu:

"Onlar, İslama girmelerini senin başına kakıyorlar. Onlara de ki:

"Müslümanlığınızı, benim başıma kakmayınız! Bilakis, sizi imana muvaffak kıldığı için Allah sizi minnet altında bırakır, eğer siz inandık demenizde sadık kişilerseniz!"

(Rasûlullah, Beni Esed heyeti için bir yazı yazdı.)

(İbni Sa'd, Tabakât)

Beni Uzre Heyetinin Gelişi:

Hicretin dokuzuncu yılında, sefer ayında, Beni Uzrelerden on iki kişilik bir heyet Medine'ye geldi. Remle binti Haris'in konağına indiler.

Beni Uzre heyeti Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldikleri zaman cahiliyet halkının selamıyla selam verdiler.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah, onlara:

"Siz kimlersiniz?" diye sordu. Beni Uzre heyetinin sözcüsü:

"Biz, bilmediğin kimseler değiliz. Biz, Kusay'ın ana bir kardeşi ve yardımcı olan Uzre'nin oğullarıdanız. Biz, Huzaalılarla Beni Bekirleri Mekte vadisinden uzaklaştırmıştık. Aramızda akrabalık ve hısımlık vardır." dediler. Rasûlullah, onlara:

"Sizler, hoş geldiniz, safa geldiniz!" buyurdu. (Onlar, hemen ısındılar, hiç yadırgamadılar.) Rasûlullah, Beni Uzre heyetine:

"Siz, beni tanımadınız mı? Bana İslam selamıyla selam vermekten sizi ne alıkoydu?" diye sordu. Onlar:

"Ya Muhammed! Biz henüz, atalarımızın öteden beri üzerinde bulundukları şey üzerinde bulunuyoruz. Biz kendimiz ve kavmimiz adına birtakım isteklerde bulunmak için yanına geldik!" dediler.

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

"Sen, nelere davet ediyorsun?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben, bütün insanları; bir olan, Kendisinin eşi, ortağı bulunmayan Allah'a ibadete ve benim de O'nun Rasulü olduğuma şehadet etmeye davet ediyorum." buyurdu. Beni Uzre heyetinin sözcüsü:

"Bundan sonra daha ne yapmak gerekiyor?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Güzelce abdest alıp, vakitleri içinde beş vakit namaz kılmak vardır! Çünkü bu, ibadetlerin üstünüdür." buyurdu ve onlara diğer oruç, zekât, hac gibi farzları anlatıp sözünü bitirdi.

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Beni Uzre heyeti, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, birçok dini meselede sorular sordular. Rasûlullah, onların sorularını cevaplandırdı. Beni Uzre heyeti, Müslüman oldu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Beni Uzre heyeti:

"Ya Rasûlallah! Aramızda kâhin bir kadın var. Kureyşliler ve diğer Araplar, onun yanına gelip muhakeme oluyor ve yargılanıyorlar. İçinden çıkamadığımız işleri ona soralım mı?" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ona hiçbir şey sormayınız!" buyurdu. **(Halebî, İnsanu'l-Uyun)** Onları, kâhin kadına herhangi bir şey sormaktan, (putlar adına) kestikleri hayvanların etlerini yemekten men etti. Ancak, Allah-u Teâlâ'nın ismini anarak kestikleri hayvanların etlerini yemenin haram olmadığını bildirdi. (Beni Uzre heyeti:

"Bizler, senin ensarın ve yardımcılarınız" dediler.)

Rasûlullah, Şam'ın fethedileceğini ve Heraklius'un da ülkesinden çıkıp korunabileceği bir başka yere kaçacağını müjdeledi.

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Beni Uzre heyeti, Remle'nin konağında iki gün kaldı. Rasûlullah, diğer heyetler gibi, Beni Uzre heyetine de ikramlarda bulunulmasını emretti.

Heyetten her birine ayrıca birer bürüd elbise de verildi. Beni Uzre heyeti, ev halklarının yanına dönüp gitti.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Beliy Heyetinin Gelişi:

Hicretin dokuzuncu yılı, Rebîü'l-Evvel ayında, Beliy'lerden Medine'ye bir heyet geldi.

Ruveyfi b. Sabitu'l-Belevi, (geldiklerini haber alınca), onları (Beni Cedile mahallesindeki evinde misafir etti. Sabahleyin de) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına götürdü.

(O sırada Rasûlullah, evinde ashabıyla birlikte oturuyordu.) Rûveyfi' Beliy heyetini:

"Ya Rasûlallah! Bunlar, benim kavmimdir!" diyerek takdim etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sen de kavmin de hoş geldiniz!" buyurdu.

(Heyetinin yaşlısı ve büyüğü olan Ebü'd-Dıbab Rasûlullah'ın önüne oturdu ve konuştu.) Beliy heyetindeki herkes Müslüman oldu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hamd olsun O Allah'a ki, sizi İslamiyet'e hidayet eyledi. İslamiyet'ten başka din üzerinde ölen herkes, cehennemdedir!" buyurdu.

Heyetin yaşlısı ve büyüğü olan Ebü'd-Dıbab:

"Ya Rasûlallah! Ben, konukları ağırlamaya düşkün bir adamım. Bundan dolayı, bana ahirette bir ecir ve sevap var mıdır?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet! Zengine veya fakire yapacağın her iyilik; sadakadır, hasenedir!" buyurdu. Ebü'd-Dıbab:

"Ya Rasûlallah! Misafirliğin müddeti ne kadardır?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Üç gündür. Üç günden fazla misafir etmek sadakadır. Misafirin, istemediğin halde sende üç günden fazla kalması caiz değildir!" buyurdu. Ebü'd-Dıbab:

"Ya Rasûlallah! Yeryüzünün kırlarında bulduğum davarlar hakkında ne buyurursun?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O, ya senindir ya kardeşinindir ya da kurdundur." buyurdu. Ebü'd-Dıbab:

"Ya o, deve ise ne buyrulur? Diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) : **"O, ne senindir, ne de kardeşinindir. Bırak onu, sahibini buluncaya kadar gitsin."** buyurdu.

(Beliy heyeti, dinleri hakkında daha başka sorular sorup cevaplarını aldılar.) Sonra, kalkıp Rûveyfi'nin evine döndüler. Beliy heyeti, Rûveyfi'nin evine döndüğü sırada Rasûlullah da, hurma yüklenip getirmişti. Rûveyfi'ye:

"Konukları ağırlarken bu hurmadan yardımlan, yararlan." buyurdu. Bely heyeti ve diğer heyetler de bu hurmadan yediler.

Bely heyeti Medine'de üç gün oturdu. (Üç günden sonra vedalaşmak üzere Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi. Rasûlullah, daha önceki heyetlere verildiği gibi bunlara da ikramlar verilmesini emretti). İkramları verildikten sonra yurtlarına geri döndüler.

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Hemdan Heyetinin Gelişi:

Rasûlullah, hicretin dokuzuncu yılı, Ramazan ayında Tebük'ten döndüğü sırada, Hemdan'dan bir heyet gelip Rasûlullah'la görüştü.

Heyet azaları, üzerlerine Yemen kumaşından elbiseler giymişlerdi. Başlarına Aden bezinden sarıklar sarmışlardı.

Bindikleri develer, Mehre ve erhab kabilelerinin iyi cins develerinden-di. Develerin üzerlerinde ağaçtan yapılmış semerler vardı.

Malik b. Namat, (iyi bir şairdi. Güzel ve düzgün söz söylerdi.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önünde ayağa kalkıp:

"Ya Rasûlallah! (Bunlar, seni selamlıyorlar!) Şehirlisi ve göçebesiyle Hemdanlıların eşrafındadırlar. Onlar, İslam bağlarıyla bağlandılar.

Deve ve at sahipleri olan Harip, Yam ve Şakir kabilesi adına ta Yemen diyarından, genç develer üzerinde sana koşup geldiler. Onlar Allah yolunda yürürlerken kimsenin kınamasından çekinmezler.

Onlar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in davetine icabet ettiler. Önlerinde kurbanlar kesilen putlardan ve sahte ilahlardan ayrıldılar. Onlar ahidlerini, sözlerini dağlar yerinde durduğu ve Sala' mevkiinde ceylan yavruları gezip tozduğu sürece, bozmazlar!" dedi. (Müslüman oldular.)

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah Hemdanlılara, kendilerine ayrılıp verilmesini istedikleri arazi hakkında bir yazı yazdı.

Malik b. Namat'ı da kavminden Müslüman olanlar üzerine vali tayin etti.

(İbn-i Abdi'l-Ber, İstiab)

Urve b. Mes'ud'un Müslüman Oluşu:

Rasûlullah, Tâiflileri kuşattığı sırada Urve b. Mes'ud ile Gaylan b. Seleme, Tâif savunması için debbabe, mancınık ve buna benzer savaş aletleri yapmasını öğrenmek için (Yemen'in büyük şehirlerinden) Cüreş'te bulunuyordu.

Rasûlullah Tâif’ten ayrıldıktan sonra, Urve b. Mes’ud Tâif’e döndü ve bir müddet debbabe, irili ufaklı mancınıklar yapmakla uğraştı. Bu arada yüce Allah, onun kalbine İslamiyet sevgisini düşürmüştü.

Urve b. Mes’ud, (hicretin dokuzuncu yılı, Rebiül-Evvel ayında) Medine’ye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in yanına geldi ve Müslüman oldu. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah, onun Müslüman oluşuna çok sevindi. Urve b. Mes’ud, Medine’de Hz. Ebû Bekir’in evine inmişti. Mugire b. Şube, amcasını kendi evine götürünceye kadar uğraştı ve onun yanında bırakmadı. **(İbni Sa’d, Tabakât)**

Urve b. Mes’ud:

“Ya Rasûlullah! Bana izin ver de kavmimin yanına gidip onları, İslamiyet’e davet edeyim. Vallahi ben, gelip geçmiş dinler içinde bunun gibisini görmedim! Ben, ashab ve kavmim yanına öyle hayırlı bir şekilde gideceğim ki, bir daha hiç kimse, kavmine benim gibi varmayacaktır!” dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah, Tâif halkının devamlı şerefleriyle övünüp büyüklük taslayarak Müslümanlıktan kaçındıklarını bildiği için:

“Onlar seni öldürürler!” buyurdu. Urve b. Mes’ud:

“Ya Rasûlullah! Ben, onlara öz evlatlarından daha sevgiliyim.” dedi. Gerçekten de Urve b. Mes’ud, Tâif halkı içinde sevilir, sayılır, sözü dinlenir bir zat idi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Onu, Kureyş müşrikleri de böyle kabul ediyordu. Kur’ an’ı Kerim’de açıklandığı gibi: Kureyş müşrikleri şöyle demişlerdi:

“Şu Kur’an, iki memleketin birinden, büyük bir adama indirilmeli değil miydi?” (Zuhruf: 31)

İki memlekette birisi Mekke, diğeri de Tâif idi. Kureyş müşriklerinin kastettiği büyük adamlar ise, Mekke’deki Velid b. Mugire ile Tâif’teki Urve b. Mes’ud gibi kişilerdi. **(Taberî, Tefsir)**

Urve b. Mes’ud, Tâiflileri İslamiyet’e davet etmek için dileğini tekrarladı. Rasûlullah, yine:

“Onlar seni öldürürler! (diye korkuyorum!)” buyurdu. Urve b. Mes’ud:

“Ya Rasûlullah! Onlar, beni uykuda bular uyandırmazlar, uyandırmaya kıyamazlar!” dedi. Yanlarına gitmek için üçüncü kez izin istedi. Bunun üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“Eh, gitmek istiyorsan git!” buyurdu. **(Vâkidî-Meğazi)**

Urve b. Mes'ud, içlerindeki mevkisinden dolayı, Tâîflilerin kendisine karşı koymayacaklarını umuyordu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Urve b. Mes'ud, Tâîf'e doğru yola çıktı. Beş gün gittikten sonra akşamleyin kavmine ulaştı. Ve hemen evine girdi.

Tâîfliler, Urve'nin Rabbe'ye (Lat putuna) uğramadan, onu ziyaret etmeden evine girişinden hoşlanmadılar. Sonra da kendi kendilerine:

"Yolculuk hali onu bundan alıkoymuş olabilir." dediler.

Sakif kavmi, Urve'nin evine gelip onu, cahiliye ve müşriklik devrinin selamıyla selamladı.

Urve b. Mes'ud, onların müşriklik selamına karşı geldi. Bu onun, onlara karşı gösterdiği ilk tavrı idi. Sonra onlara:

"Bana ("Esselamu aleykum!" diyerek) cennetliklerin selamını vermenizi tavsiye ederim!" dedi. Sonra da onları İslam'a davet etti:

"Ey Kavmim! Siz, beni herhangi bir kötülükle suçlayabilir misiniz? Siz, benim soy sopça en seçkininiz, servetçe en zengininiz, cemaatçe de en güçlünüz olduğumu bilmiyor musunuz? Onda beni İslamiyet'e girmeye sevkeden öyle şeyler gördüm ki, akli başında olan herkes bunları gördükten sonra ona tabi olur. Geliniz öğüdümü dinleyiniz. Bana karşı gelmeyiniz! Vallahi, benim size getirip sunduğum şeyden daha üstününü hiçbir elçi gelip kavmine sunmamıştır!" dedi. Fakat Sakif halkı, ona hakaret etti ve onun çevresini sardı:

"Lat'a andolsun ki; zaten ilk geldiğinde Rabbe'ye yanaşmadığın ve onun yanında saçını kazıtmadığın zaman, dininden ayrılmış olduğun içimize doğmuştu!" dediler ve ona hakaret ve eziyet ettiler.

Urve b. Mes'ud onlara karşı çok yumuşak davrandı. Tâîfliler ise, toplanıp onun hakkında karar almak üzere yanından ayrıldılar.

Urve b. Mes'ud, tanyeri ağarmaya başladığı zaman köşkünün üzerine çıktı. Namaz için ezan okudu. (Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına ve Muhammed'in Rasûlullah olduğuna şehadet etti. Kendisinin Müslüman olduğunu açıkladı. Tâîf halkını İslamiyet'e davet etti.

Bunun üzerine Sakifliler her köşeden ona doğru yürüdüler. Her taraftan onu oka tuttular.) Beni Maliklerden, Beni Salim b. Malik'in kardeşi Evs b. Avf'ın attığı ok Urve'ye isabet etti. Oku, Ahlâf'tan Beni Attab b. Maliklerden Vehb b. Cabir adında birinin attığı da sanılmıştır.

Urve b. Mes'ud da Ahlâf'tan (yani Sakifin diğer kabilesinden) idi. Atılan ok, Urve'nin bilek damarını kesti ve kan dindirilemedi.

Okun, Evs b. Avf tarafından atıldığı kesinleşince Gaylan b. Seleme, Kinane b. Abd-i Yalil, Hakem b. Amr ve Ahlâf'ın diğer ileri gelenleri silahlandılar, çarpışmak için yığınak yaptılar.

"Ya Beni Maliklerin reislerinden on kişi öldürüp Urve b. Mes'ud'un öcünü alacağız ya da en son ferdimize kadar öleceğiz!" dediler. (Urve b. Mes'ud'a:

"Kanın hakkında ne yapılmasını uygun görüyorsun?" diye soruldu.) Urve b. Mes'ud, iki tarafın birbirlerini öldürmeye hazırlandıklarını görünce kendi kavim ve kabilesine:

"Sakin benim yüzümden çarpışmaya kalkmayınız! Çünkü ben aranızın düzelmesi için kanımı başıslıyorum. Bu, Allah'ın beni kendisiyle şereflendirdiği bir mevkidir. Bu, şehitliktir ki, bana bunu Allah sunmuştur! Ben, şahadet ederim ki: Muhammed, Allah-u Teâlâ'nın Rasulü'dür! O, sizin beni böyle öldüreceğinizi önceden haber vermişti." dedi. Sonra da yakınlarına:

"Beni, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında çarpışıp şehit düşmüş ve yanınızdan ayrılmadan önce Tâif dışına gömülmüş olan şehitlerin yanına gömünüz." dedi. Urve b. Mes'ud'u, vasiyeti üzerine Tâif şehitlerinin yanına gömdüler.

Urve b. Mes'ud'un şehit edildiği haberi gelince, Rasûlullah:

"Onun, kavmi ile olan halî; Yasin sahibi ile kavmi arasındaki hadiseye benzer! Yasin sahibi, kavmini yüce Allah'a imana davet etmişti fakat kavmi onu öldürdü. (Hamd olsun O Allah'a ki, ümmetim içinde Yasin sahibi gibi birini bulundurdu!)" buyurdu.

(Vâkidî-Meğazi)

Yasin sahibi hakkında, Yasin suresinde şöyle buyurulmuştur:

"Şehrin en ucundan, koşarak bir adam geldi. "Ey kavmim! O gönderilmiş olanlara uyunuz! Sizden hiç bir ücret istemeyen kişilere uyunuz! Onlar, hidayete ermiş kişilerdir. Ben, beni yaratanı neden kulluk etmeyecek miyim? Siz, hepiniz mutlaka O'na döndürüleceksiniz! Ben hiç O'ndan başka ilahlar edinir miyim? Eğer O çok esirgeyici Allah, bana bir zarar vermek isterse, onların iddia ettiğiniz şefaati bana hiç bir fayda vermez! Onlar beni asla kurtaramazlar. O zaman ben şüphesiz apaçık bir sapıklık içindeyim demektir. Gerçekten, ben Rabbinize iman ettim. İşte, bunu benden işitiniz!" dedi. Ona:

"Cennete gir!" denildi. O da:

"Ne olurdu kavmim, Rabbinin beni yarlıgâdığını, beni cennetle mükâfatlandırılanlardan eylediğini bilseydi!" dedi."

(Yasin: 20-27)

Urve b. Mes'ud şehit edilince, oğlu Ebû Müleyh b. Urve ile kardeşinin oğlu Karib b. Esved b. Mes'ud Tâif halkına:

"Siz, Urve'yi öldürdünüz. Artık, biz sizinle hiçbir zaman, hiçbir şey üzerinde söz ve iş birliği yapmayacağız." diyerek Tâif'ten ayrıldılar. Medine'ye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gelip Müslüman oldular. Rasûlullah, onlara:

"Kimi isterseniz, kendinize müttefik ve yardımcı edinebilirsiniz!" buyurdu. Onlar:

"Biz, Allah'ı ve Rasulü'nü veli edindik!" dediler. Rasûlullah:

"Ebû Süfyan b. Harp dayınızdır. Onunla müttefik olunuz." buyurdu. Onlar:

"Evet! Ebû Süfyan b. Harp dayımızdır" dediler. (Onun müttefiki oldular. Mugire b. Şube'nin evine indiler. Sakif heyeti, ramazanda Medine'ye gelinceye kadar Medine'de kaldılar.)

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sakif Heyetinin Gelişi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ; Mekke'yi feth ve Hevazin ordularını mağlup ettikten sonra, Ci'rane'ye gelen Hevazin temsilcilerine:

"Malik b. Avf ne yapıyor?" diye sormuş, temsilciler:

"O, (kaçıp Tâif kalesine girdi) şimdi Sakiflerin yanındadır." demişler, Rasûlullah ta:

"Malik'e haber veriniz: Eğer Müslüman olur ve yanıma gelirse ona ev halkını ve malını geri verir, ayrıca yüz de deve ihsan ederim!" buyurmuştu.

Malik b. Avf (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yaptığı va'dleri) haber alınca, devesine bindi, Ci'rane'de veya Mekke'de iken Rasûlullah'ın yanına geldi ve Müslüman oldu.

Rasûlullah, ona ev halkıyla malını geri verdi ve ayrıca da yüz deve ihsan etti.

Onu, kavminden Müslüman olanlara, Sümale, Selime ve Fehm kabilelerine vali ve kumandan tayin etti. (Bunlar, Tâif çevresinde oturan kabilelerdir.)

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Malik b. Avf:

"Ya Rasûlallah! Senin için ben, Sakiflilerin hakkından gelir, onlar sana Müslüman olarak gelinceye kadar yaylım hayvanlarının üzerine baskınlar yaparım!" dedi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Kendisine bağlı kabileleri yanına alarak, (müşrik olan kabilelerle), özellikle Sakiflilerle savaştı. (Onlara baskınlar yaptı.)

Sakif, sağmal develerini Tâif surlarının dışındaki yaylımlara çıkaramaz oldu. Malik, onların dışarı çıkan yaylım hayvanlarını baskın yaparak ele geçirmekte, adamlarını da öldürmekte idi. Bir sabah Tâifliler hayvanlarını yayarken yaptığı bir baskınla bin baş davar ele geçirmişti.

Malik b. Avf'ın baskınları, Sakif'e çok güç ve sıkıcı gelmeye başladı. (Sakif'in reislerinden) Beni İlacların kardeşi Amr b. Ümeyye, aralarında geçen ve hoşla gitmeyen bir hadiseden dolayı Abdi Yalil b. Amr'a küsmüştü. Bu adam Arapların en zeki ve cin fikirliilerindendi.

Amr b. Ümeyye bir gün, (öğle vakti) Abd-i Yalil'in evine gitti. Evin avlusuna girince, ona:

"Amr b. Ümeyye, yanına çıkmanı istiyor." diyerek birisiyle, içeriye haber gönderdi. Amr b. Ümeyye'nin elçisi, (Abd-i Yalil'in yanına vardığı zaman):

"Yazıklar olsun sana! Seni, bana Amr mı gönderdi?" diye sordu. Elçi:

"Evet! İşte, kendisi orada, evinin avlusunda dikiliyor." dedi.

(Abd-i Yalil, onunla barışmak istiyor, fakat onun ayağına kadar gitmeyi uygun görmüyordu.) Abd-i Yalil, kendi kendine: "Ben, Amr'ın bunu yapacağını sanmaz ve ummazdım. Amr, böyle bir şeyi yapmaktan kendisini muhakkak alıkoyardı!" diye söylendi. Amr b. Ümeyye'nin yanına gidip onu görünce:

"Merhaba, Hoş geldin!" dedi. Amr b. Ümeyye:

"Bizim başımıza, uzaklaşması mümkün olmayan bir iş gelmiştir. Şu zatın işi, senin de gördüğün, bildiğin gibidir. Bütün Araplar, Müslüman oldular. Sizde, onlarla savaşmaya dayanabilecek güç yoktur." dedi.

Bunun üzerine Sakifliler, durumu aralarında konuştular ve birbirlerine danıştılar. Çevrelerindeki Araplarla savaşmaya güçleri bulunmadığı görüşüne vardılar. Birbirlerine:

"Sizin için artık can, mal ve yol emniyeti kalmadığını, sizlerden dışarı çıkanların hep yakalandığını görmüyor musunuz?" dediler.

En sonunda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, Urve b. Mes'ud'u gönderdikleri gibi birisini göndermeye karar verdiler.

("Reisiniz, Abd-i Yalil'i gönderiniz!" dediler.) Abdi Yalil ile konuşmaya gittiler. Abd-i Yalil, Urve b. Mesud'la yaşitti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, elçi olarak gitmeyi ona teklif ettiler.

Abd-i Yalil, bunu yapmaktan kaçındı. Müslüman olarak döndüğü zaman, Urve b. Mes'ud'a yapıldığı gibi kendisine de yapılmasından korktu.

"Yanımda birtakım adamlar gönderilmedikçe ben bu işi yapmam." dedi.

Bunun üzerine, Sakifliler Abd-i Yalil dışında Ahlaftan iki, Beni Malikten de üç kişi olmak üzere toplam altı kişi göndermeyi kararlaştırdılar. Sakif heyetinin başkanı ve işleri çekip çeviren Abd-i Yalil idi.

Sakif temsilcilerinden, Urve b. Mes'ud'a yapılanın kendilerine de yapılacağından kalbi endişeli olmayan yoktu. Fakat heyetten her biri, Tâîf'e döndüğü zaman kendi cemaatiyle meşgul olacak, (her biri kendi cemaatini yumuşatarak, işleri kolaylaştıracaktı.)

Sakif heyeti Medine'ye yaklaşınca, Kanat vadisine indi.

Sakif heyetinin Medine'ye gelişi, (hicretin dokuzuncu yılı, ramazan ayında olup) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Tebük'ten dönüşüne rastlar.

Osman b. Ebû'l-As, Sakif heyeti içinde yaşca en küçükleri, en gençleri idi. Osman b. Ebû'l-As, orada Mugire b. Şube ile karşılaştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ashabının binek develerini otlatma nöbeti onda idi. Binek develerini nöbetle otlatma vazifesini ashab üzerine almıştı.

Mugire b. Şube onlarla görüşünce, develeri onların yanında bırakarak Sakiflerin gelişini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e müjdelemek için koşa koşa gitti.

(Mescidin kapısına varınca) Hz. Ebû Bekir'e rastladı. Sakiften, binitli bir kafilenin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in koşacağı şartlar dairesinde bey'at edip Müslüman olmak ve kavimleri, yurtları ve malları hakkında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bir yazı yazdırmak, için geldiklerini ona haber verdi. Hz. Ebû Bekir, Mugire'ye:

"Allah için önüme geçme de bu haberi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e ben eriştireyim!" dedi. Mugire kabul etti. Hz. Ebû Bekir, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına girdi. Sakiflilerin geldiklerini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e haber verdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

(Sakifin gelişi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i sevindirdi.) Hz. Ebû Bekir'den sonra, Mugire b. Şube de sevinçli olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına girdi.

"Ya Rasûlallah! Kavmim olan Sakif, koşacağın şartlar dairesinde İslamiyet'e girmek ve kavimlerinden arkalarında bulunan kimseler ve yurtları hakkında bir yazı yazdırmak arzusuyla gelmişlerdir!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben, istedikleri her şartı ve her yazıyı, hiç kimseye vermediğimi kendilerine vereceğim. Müjdele onları!" buyurdu.

Mugire b. Şube, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Sakif temsilcileri hakkındaki buyruklarını iletmek ve müjdelemek için hemen yanlarına döndü.

(Vâkidî-Meğazi)

Öğle vakti, onlarla birlikte dinlendi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i nasıl selamlayacaklarını onlara öğretti. Fakat onlar cahiliye selamıyla selamladılar.

Rasûlullah, Sakif temsilcileri için mescidin bir tarafına (hurma dallarından üç tane) çadır kurdurdu.

Sakif temsilcileri Müslüman oluncaya kadar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in gönderdiği yemekleri, Rasûlullah (veya Rasûlullah'la kendileri arasında gelip giden kâtip Halid b. Said b. As) yemedikçe yemiyorlardı.

Sakif temsilcileri, Sakiflilerin;

1- Savaş için toplanmamalarını,

2 - Öşür vergisiyle mükellef tutulmamalarını,

3 - Namazla mükellef tutulmamalarını,

4 - Üzerlerine kendilerinden başkasının, amir ve vali tayin edilmemesini şart koştular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sizler, ne savaş için toplanacaksınız ne öşür vergisiye mükellef tutulacaksınız ne de üzerinize sizden başkası amir vali tayin edilecektir. Fakat namazdan muaf tutulmaya gelince; içinde namaz bulunmayan dinde hayır yoktur." buyurdu. Sakif temsilcileri:

"Ya Muhammed! Bizim için bir küçüklük ve eksiklik olmasına rağmen bu isteğini yerine getireceğiz. (Namazı kılacağız, orucu da tutacağız.)" dediler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ashabdan Cabir'in bildirdiğine göre, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onlar, Müslüman oldukları zaman zekâtı da verecekler, savaşta da gidecekler." buyurmuştur.

(Ebû Davud)

Abd-i Yalil:

"Zina hakkında ne buyurursun? Biz, ergen ve yurdundan uzak düşen bir kavimiz. Biz, bundan ne geri durabilir ne de herhangi birimiz ergenliğe dayanabilir." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Zina, Allah-u Teâlâ'nın Müslümanlara haram kıldığı şeylerdendir. Yüce Allah:

"Zinaya, yaklaşmayınız! Çünkü o, hiç şüphesiz utanmazlıktır, kötü bir yoldur" (İsra: 32) buyurmuştur." dedi. Abd-i Yalil:

"Riba hakkında ne buyurursun?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Riba haramdır!" buyurdu. Abd-i Yalil:

"Bizim mal ve servetimizin hepsi ribadır." dedi. Rasûlullah:

"Mal ve servetlerinizin sermayeleri helal olarak sizindir. Yüce Allah:

"Ey iman edenler! Gerçek mü'minler iseniz, Allah'tan korkunuz." Ribadan, henüz alınmamış olup da kalanı bırakınız, almayınız." (Bakara: 278) buyurmuştur." dedi. Abdi Yalil:

"Şarap hakkında ne buyurursun? Biz onu, üzümlerimizden sıkarak yapıyoruz. Biz, ondan ayrılmayız." dedi. Rasûlullah:

"Şüphesiz Allah, onu da haram kılmıştır." buyurdu ve şu ayeti okudu:

"Ey iman edenler! Şarap, kumar, tapınılan dikili taşlar, fal okları, ancak Şeytan'ın amelinden birer murdardır. Bunun için, bunlardan kaçınınız ki felaha eresiniz!" (Maide: 90)

Sakif temsilcileri hemen kalkıp bir köşeye çekildiler. Abdi Yalil:

"Yazıklar olsun size! Biz, şu üç yasakla kavmimize döneceğiz. Ama vallahi Sakif halkı hiçbir zaman şaraptan, zinadan mahrum kılınmaya dayanamayacak, katlanmayacaktır." dedi. Süfyan b. Abdullah:

"Be Adam! Eğer, Allah bir kimsenin hayrını murad ederse o, bunlara dayanır ve katlanır. Onun (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in) yanındaki şu kişiler de vaktiyle bunlara düşkün idiler. Fakat o kötülükleri bıraktılar, bunda sabır ve sebat da gösterdiler. Ayrıca biz şu (nebi olan) zattan korkuyoruz. O, her yeri basmış ve yenmiştir. Biz ise, yeryüzünün bir köşesinde kale içine kapanmış bulunuyoruz. İslamiyet, çevremizde yayılmıştır.

Vallahi, kalemizin üzerine yürümeye kalkacak olursa, biz bir ayda muhakkak açlıktan ölürüz! Ben, Müslüman olmaktan başka çare göremiyorum! Ben, Mekke'nin karşılaştığı gün gibi bir günle bizim de karşılaşacağımızdan korkuyorum!" dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Diğerleri de, birbirlerine:

"Yazıklar olsun size!" Biz, ona karşı koyduğumuzda Mekke'nin karşılaştığı gibi bir günle karşılaşmaktan korkuyoruz. Gidip onun istediği şeyler üzerinde yazışma yapalım!" diyerek, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gittiler:

"İstedğin şeylere evet! Fakat Rabbe (Lat) hakkında ne buyurursun? Onu, ne yapacağız?" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"(Yıkılacaktır!) Onu yıkacaksınız!" buyurdu. Heyet başkanı Abd-i Yalil:

"Çok uzak, hiç olamayacak şey! (Eğer Rabbe, bizim kendisini yıkmak için el uzattığımızı, öğrenecek olursa, bizim ev halkımızı öldürür) Senin yıkmak istediğini öğrenecek olursa, senin ev halkını da öldürür." dedi. Hz. Ömer dayanamadı:

484 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

“Yazıklar olsun sana ey Abdi Yalil! Sen ne kadar cahilsin! (Rabbe, hiç şüphesiz kendisine tapanı da tapmayı da bilemeyen bir taş parçasıdır.)” dedi. Abd-i Yalil:

“Ey Ömer! Ey İbni Hattab! Biz sana gelmedik ki!” dedi. (Sonunda, Sakif temsilcileri Müslüman oldular.) **(İbn-i Kayyim, Zadu’l-Mead)**

(Halid b. Said b. As, kendi el yazısıyla onlar için Rasûlullah tarafından yazı, ferman yazdı.)

Sakif temsilcileri, kendilerine ait Vecc vadisinin dokunulmaz ve yasak bir bölge kılınmasını isteyince Rasûlullah onlar için ayrıca bir yazı yazdırdı. **(İbni Sa’d, Tabakât)**

Sakif temsilcileri, barış ve yazı işleri tamamlandıktan sonra, Rabbe (Lat) putunun üç yıl için yıkılmamasını istediler.

Rasûlullah, onların bu dileklerini kabul etmedi. Sakif temsilcileri:

“İki yıl geri bırak!” dediler. Rasûlullah, yine kabul etmedi. Sakif temsilcileri:

“Bir yıl geri bırak!” dediler. Rasûlullah, yine kabul etmedi. Sakif temsilcileri:

“Tâif’e vardıktan sonra bir ay olsun yıkmadan bırak!” dediler. Rasûlullah, Rabbe’nin yıkılması için bir vakit tayinine yanaşmadı.

Temsilcilerin, yıkım işinin ısrarla geri bırakmak istemeleri, Sakif halkının kıt akıllılarından kadınlarından ve çocuklardan korkmalarındandı. Onlar, kavimleri Müslüman oluncaya kadar putu yıkmayı uygun görmüyorlardı. Çaresiz kalınca, putlarını hiç olmazsa kendi elleriyle yıkmaktan affedilmelerini istediler.

(“Biz onu, hiçbir zaman yıkamayız! Onun yıkım işini sen üzerine al!” dediler. Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* :

“Olur! Ben, onu kırmayı ahabıma emrederim! Ebû Süfyan b. Harp ile Mugire b. Şube’yi, onu yıkmak için gönderirim.) Putunuz, kendi elinizle yıkmaktan sizi affediyoruz!” buyurdu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rivayete göre; Lat, Sakif’ten bir adamdı. O öldüğü zaman, Amr b. Luhay’a haber verildi.

“O, ölmedi, kayanın içine girdi.” dedi. Sakiflilere ona tapmayı ve üzerine bir bina yapmayı emretti.

“Rabbimiz, şu kayanın içine girdi” dedi.

Sakiflilerin tapmaları için, onun üzerine bir de put dikti. Lat’ın bakıcısı, Sakiften Attab b. Malik oğullarındandı.

(Yakut, Mu’cemu’l-Buldan)

Sakif temsilcilerinden birisi şöyle dedi:

"Müslüman olduğumuzda ramazan ayının kalan günlerinin orucunu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le birlikte tutarken, Bilal iftarlıklarımızı ve sahur yemeklerimizi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den getiriyordu. Sahur yemeğimizi getirince ona:

"Biz, tan yerinin ağardığını sanıyoruz." derdik. O da: "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i sahur yemeğini yerken bırakıp geldim." derdi. Bundan da sahurun geciktirilmesi gerektiğini anladık. İftarlıklarımızı getirdiği zaman da:

"Daha güneşin tamamıyla çekilip gittiğini görmüyoruz" derdik. O da:

"Size Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , yemeğini yemeğe başlamadan, gelmedim" der sonra da elini çanağa uzatıp ondan alır, yutardı."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sakif temsilcileri, Osman b. Ebû'l-As'ı, aralarında yaşca en gençleri olduğu için, hayvanlarının yanında bırakmışlardı.

Temsilciler, öğle sıcağında onun yanına dönüp uykuya daldıkları zaman, Osman b. Ebû'l-As, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gidip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e dini sorular sormakta, ondan Kur'an-ı Kerim dinlemekte ve öğrenmekte idi.

O, temsilci arkadaşlarından önce ve gizlice bey'at edip Müslüman olmuştu. Rasûlullah'tan bazı sureleri okuyup ezberledi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i uyur bulduğu zaman, ya Hz. Ebû Bekir'e gidip soracağını ona sorar, okumak istediğini ondan okur ya da Übeyy b. Ka'b'a gidip soracağını ona sorar, okumak istediğini ondan okurdu.

Osman b. Ebû'l-As'ın bu hali, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hoşuna gidiyor ve kendisini seviyordu.

(Vâkidî-Meğazi)

H. Ebû Bekir:

"Ya Rasûlallah! Görüyorum ki bu genç, İslamiyet'i iyice kavrayıp anlamak ve Kur'an'ı öğrenmek hususunda Sakif temsilcilerinin en isteklisi ve bunun üzerine en çok düşenidir!" dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Osman b. Ebû'l-As, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelir:

"Ya Rasûlallah! Bana, Kur'an öğret! Beni, kavmime imam yap!" derdi.

(Ahmed, Müsned)

Sakif temsilcileri, yurtlarına dönüp gitmek istedikleri zaman:

"Ya Rasûlallah! İçimizden birini bize amir ve imam yap!" dediler.

(Vâkidî-Meğazi)

Rasûlullah da, Osman b. Ebû'l-As'ı, yaşca en gençleri olmasına rağmen onların üzerine vali tayin etti.

Bu da kendisinin, Sakif temsilcileri içinde İslamiyet'i ve Kur'an-ı Kerim'i öğrenmeye en isteklisi oluşundan, (Rasûlullah'ın, onda bu özlemi ve düşkünlüğü görüşünden) ileri gelmişti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Osman b. Ebû'l As şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , beni Tâif'e vali tayin ettiği zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bana en son sözü:

"Ey Osman! Sen, Sakiflilerin imamısın! Bir müezzın tut. Fakat okuyacağı ezan için bir ücret almasın. Sen kavmine imamlık yapacağın zaman, halka namazı hafiflet!

Namazı, itidal üzere kıldır. (Halkın en zayıf olanlarını,) içlerindeki yaşlıların, küçüklerin, zayıfların ve iş güç sahibi olanların durumlarını göz önünde tut! Kendi başına kılacağın zaman, onu istediğin gibi kıl!" oldu.

Hatta benim namazda ne kadar duracağımı ve ne kadar müddette kıldıracağımı bile tayin etti.

"Kur'an'dan İkra süresini ve benzerlerini oku!" buyurmuştu. Bakara suresini okuyordum.

"Ya Rasûlallah! Kur'an, hafızamdan çıkıp gidiyor" dedim. Rasûlullah, elini göğsümün üzerine koydu ve:

"Ey Şeytan! Osman'ın göğsünden çık." buyurdu. Bundan sonra, ezberlemek istediğim hiçbir şeyi unutmadım.

"Ya Rasûlallah! Şeytan, benimle namazım ve kıraatim arasına girip namaz ve kıraatimin arasını ayırıyor" dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O, Hınzıb diye anılan bir şeytandır. Onu sezince, hemen euzu billahi mineşşeytanirracim diyerek ondan Allah'a sığın. Sol tarafına da üç kere tükür." buyurdu. Ben bunu yapınca Allah onu benden defediyordu."

Osman b. Ebû'l-As, Müslüman olduktan sonra vücudunda duyduğu rahatsızlık ve ağrıdan dolayı (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şikayetlendi.) neredeyse, ölecek gibiydi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Vücudunda rahatsızlık duyduğun yerin üzerine elini koyup sür. Oraya elini yedi kere daha sür ve her sürüşte; "Euzu biizzetillahi ve kudretihi min şerri ma ecidü (ve ehazirü)" (Duyduğum ve sakındığım şeyin şerrinden Allah-u Teâlâ'nın izzetine ve O'nun kudretine sığınırım!) de!" buyurdu. Osman b. Ebû'l-As:

"Bunu yapınca Allah, benden o rahatsızlığı hemen giderdi. Bunu, ev halkıma ve başkalarına da tavsiye etmekten geri durmadım." demiştir.

(Ahmed, Müsned)

İşleri bittiği zaman, Sakif temsilcileri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanından ayrılıp yurtlarına dönmek üzere yola çıktılar.

Urve b. Mes'ud'un, Tâifliler tarafından şehit edilışinden sonra, oğlu Ebû Müleyh b. Urve ile kardeşinin oğlu Karib b. Esved, Sakif temsilcilerinden önce Medine'ye gelip Müslüman olmuşlardı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sakif temsilcileri, Tâif'e dönerken, bunlar da onlarla birlikte döndüler. Döनेcekleri sırada, Ebû Müleyh:

"Ya Rasûlallah! Babam öldürüldüğünde, üzerinde iki yüz miskal altın borç vardı. Eğer, Rabbe'ye (Lat) hediye edilmiş bulunan ziynet eşyasından bu borcu ödemeyi uygun görürsen, öde!" dedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Olur!" buyurdu. Karib b. Esved de:

"Ya Rasûlallah! Benim babam Esved b. Mes'ud da Urve gibi borç bıraktı. Onun borcunu da put mallarından ödesen?" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Esved, kâfir ve müşrik olarak ölmüştür!" buyurdu. Karib:

"Onun, bana olan yakınlığı dolayısıyla borcu da bana düşer, benden istenilir. Onun borcunu benim için öde." dedi. Bunun üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"O halde, onun borcunu da ödeyeyim." buyurdu.) Ebû Süfyan'a, Urve b. Mes'ud ile Esved b. Mes'ud'un borçlarını, put mallarından ödemesini emretti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Sakif temsilcileri, Sakif'e yaklaştıkları zaman Abd-i Yalil, arkadaşlarına:

"Ben Sakiflileri, halkın en iyi bilen ve tanıyanıym. Siz, olan bitenleri onlardan gizli tutunuz. Onları, savaş ve çarpışma ile korkutunuz. Muhammed'in bizden, büyük ve ağır gördüğümüz birtakım şeyler istediğini fakat bizim onları kabule yanaşmadığımızı, zinayı, şarabı, kendimize yasaklamamızı, mallarımızın faizinden vazgeçmemizi ve Rabbe'yi (Lat'i) yıkmamızı, bizden istediğini haber veriniz" dedi.

Sakifliler, temsilcilerini karşıladılar. Temsilciler Sakif halkını görünce elbiselerine büründüler. Hayırlı bir haberle dönmedikleri imajını bırakmak için üzüntülü ve kaygılı göründüler. Sakif halkı, temsilcilerinin yüzlerindeki üzüntü ve kaygıyı gördükleri zaman, içlerinden biri:

"Herhalde temsilcileriniz, size hayırlı bir haber getirmemiş." dedi.

Temsilciler Tâif'e girince, her zaman yaptıkları gibi, önce Lat'ın yanına uğradılar, onu ziyaret ettiler, sonra da ailelerinin yanına döndüler. Sakifliler:

"Bunlar, bir muahede veya bir görüşme yapamamışa benziyorlar." diyerek söylendiler. İçlerinden bir topluluk, temsilcilerin yanlarına gidip:

"Sizler nelerle döndünüz?" diye sordu. Temsilciler Rasûlullah'tan, aleyhinde konuşmak gerektiğinde konuşmaya dair izin istemişlerdi ve Rasûlullah da izin vermişti. Temsilciler, Sakif halkına:

"Biz sizin yanınıza kaskatı, işini dilediği gibi yapan, kılıçla herkese üstün gelen, Arapları ve diğer halkları, kendisine boyun eğdiren, Beni Asfarları (Rumları) kaleleri içinde olmalarına rağmen kendisinden korkutan bir adamın yanından geliyoruz. İnsanlar artık onun dinine tabi olanlarla, tabi olmayıp ondan korkanlardan ibarettir. O, bize çok büyük, ağır ve çetin işler teklif etti. Biz de, hepsini reddettik.

Zinayı, şarabı ve faizi bize yasakladığı gibi, Rabbe'yi yıkmamızı da emretti." dediler. Sakifliler:

"Biz bunu hiçbir zaman kabul etmez ve yapmayız!" dediler. Temsilciler:

"Andolsun ki: biz de bunları çok ağır ve zor bulduk. Onun bize insaflı davranmadığını gördük. Hemen silahlarınızı ve kalenizi onarınız! Kalenizin üzerine büyük küçük bütün mancınıklarınızı dkiniz! Kalenizin içine, bir veya iki yıllık yiyeceğinizi de depolayınız. İki yıldan fazla kuşatılmazsınız. Kalenizin arkasına da hendek kazınız! Bunları hemen yapınız! Çünkü o, işini muhakkak gerçekleştirir. Ona hiç güvenemeyiz!" dediler.

Bunun üzerine Sakif halkı bir veya iki günü savaşma arzusuyla geçirdiler. Sonra yüce Allah, kalplerine korku düşürdü. Temsilcilerine:

"Bütün Araplar ona boyun eğdi. Bizde de savaşacak güç yok. Hemen, onun yanına geri dönüp istediğini kabul ediniz ve onunla barış yapınız! Bizim üzerimize yürümeden ve askerler göndermeden önce, sizinle onun arasında bir yazı yazınız!" dediler.

Temsilciler, halkın Rasûlullah'la kararlaştırılan şeyleri ister istemez iyi karşıladığını, Rasûlullah'tan korktuklarını, İslamiyet'i kabule istekli olduklarını ve güveni korkuya tercih ettiklerini görünce:

"Biz, zaten işi onunla karara bağlamıştık! O, istediğimiz şeyleri bize verdi ve istediğimiz şartları bize koştı. Onu, insanların Allah'tan en çok korkanı, insanların en iyisi, insanların akraba haklarını en çok gözeteni, insanların en vefalı, insanların en doğru sözlüsü ve insanların en merhametlisi olarak bulduk. Ona Rabbe'yi kendi ellerimizle yıkmak istemediğimizi söyledik. O ise **"Öyle ise ben adamlar gönderir, onu yıktırırım."** buyurdu. Onu, adamlar gönderip kendisi yıktıracaktır" dediler.

(Vâkidî-Meğazi)

Sakifliler:

"Siz bunu bizden saklamamalı, bizi üzüntülerin en ağırıyla üzmemelidirsiniz." dediler. Temsilciler de:

"Biz, sizin kalblerinizdeki şeytanlık gururunu Allah-u Teâlâ'nın gidermesini istemiştik." diye cevap verdiler. Böylece Sakifliler Müslüman oldular.

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Sakiflilerden, kalbinde hala bir miktar şirk sevgisi bulunan çok yaşlı bir adam, Rabbe'nin yıkılmasından söz edilince:

"Bu, vallahi onunla bizim aramızda bir doğruluk delilidir. Eğer, onun Rabbe'yi yıkmaya gücü yeterse, davasında haklı olduğu, hak üzerinde bulunduğu, bizim ise batıl ve geçersiz bir şey üzerinde bulunduğumuz ortaya çıkacaktır. Eğer Rabbe kendisini savunursa, kalbimde ona (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e) iman konusunda şüphe kalır." dedi. Bunun üzerine Osman b. Ebû'l-As:

"Senin nefsin, boş şeyler temenni eder ve seni aldatıp gider! Rabbe dediğin de nedir ki? Rabbe, kendisine kim tapıyordur, kim tapmıyordur bilebilir mi?

Aynı şekilde Uzza da, kendisine tapanı ve tapmayanı bilmiyordu. Halid b. Velid, tek başına yanına gidip onu yıktı. Yine aynı şekilde, İsaf'ı, Nâile'yi, Hübel'i ve Menat'ı da birer adam gidip yıkmışlardı. Süva'yı da bir tek adam gidip yıktı. Onlardan hangisi kendisini koruyabilmiştir?" dedi. Yaşlı Sakifli:

"Rabbe, bahsettiklerinden hiçbirine benzemez!" dedi. Osman b. Ebû'l-As:

"Onun da diğerleri gibi olduğunu göreceksin." dedi.

(Vâkidî-Meğazi)

Ebû Süfyan ve Mugire'nin, Rabbe (Lat)'yi Yıkmaya Gönderilmesi:

Sakif temsilcileri, Medine'den ayrıldıktan iki veya üç gün sonra Rasûlullah, Ebû Süfyan b. Harp ile Mugire b. Şube'yi Rabbe (Lat) putunu yıkmaya gönderdi.

Lat'ı yıkacak olanların, (Halid b. Velid'in kumandası altında) on dokuz kişi kadar olduğu da rivayet edilir.

Tâif'e yaklaştıkları zaman Mugire b. Şube, Ebû Süfyan'(ı önden göndermek istedi.)

"Şehre, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in emri üzere, önce ilerleyip sen gir!" dedi. (Ebû Süfyan, Tâif'e önce girmekten kaçındı.)

"Kavminin yanına önce sen git!" dedi. Ebû Süfyan, Zil-Herem'deki mülkünde kaldı. Mugire b. Şube ise yanına on küsur kadar kişi alarak yatsı vakti, Rabbe'yi yıkmak için Tâif'e girdi. Gece beklediler. Sabahleyin Rabbe'nin üzerine çıkıp onu yıkacaklardı. Mugire b. Şube, kendisiyle birlikte gelen arkadaşlarına:

"Vallahi bugün sizi, Sakif halkına güldüreceğim." dedi. Eline bir bal-tayla kazma aldı. Rabbe'nin üzerine çıktı. Kavmi Muattib oğulları, Urve b. Mes'ud gibi vurulup, öldürülür korkusuyla silahlanarak Muğire b. Şube'nin yakınında dikilmiş duruyorlardı. O sırada, Ebû Süfyan da geldi. Mugire, ona teklifini tekrarlayınca, Ebû Süfyan:

"Hayır! Sen, Rabbe'ye benden önce erişeceğini söylemiştin. Yanıbaşımdayken duran Muattib oğulları, benim onu yıkmaya kalktığını görünce dururlar mı?" dedi. Mugire b. Şube:

"Zaten kavmim güvenliği korkuya tercih edip, sen gelmeden önce teslim oldular." dedi.

Sakif kadınları yüzlerini açmış, putlarının yıkılacağından dolayı ağlıyorlardı. Köleler, çocuklar, erkekler, genç kızlar gelmişlerdi. Herkes, Lat'ın yıkılmasından endişeliydi. Mugire b. Şube, elindeki balta ve kazmayla Lat'a bir darbe indirdi.

Mugire b. Şube, titrer gibi yaparak arkası üzerine yıkıldı. Tâif halkı bir çığlık kopardı:

(Vâkidî-Meğazi)

"Allah, Mugire'yi rahmetinden uzak etsin! Rabbe, onu öldürdü!" dediler. Mugire'nin yıkılıp düşmesine çok sevindiler:

"Sizlerden, ona yaklaşmayı, onu yıkmayı başka isteyen var mı? Vallahi, ona güç yetirilemez!"

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Hayır! Siz, Rabbe'nin kendisini koruyamayacağını, savunamayacağını sanıyordunuz! İşte! Vallahi, kendisini korumuş ve savunmuştur." dediler.

Mugire, bir müddet öylece kaldıktan sonra, (silkinip oturdu.)

"Ey Sakif topluluğu! Araplar! Arap kabileleri içinde Sakif'ten daha akıllı bir kabile yoktur." derlerdi. Meğer Arap kabileleri içinde sizden daha ahmak bir kabile yokmuş! Yazıklar olsun size! Lat ve Uzza dediğiniz nedir ki? Rabbe dediğiniz nedir ki? Şu taşlar gibi birer taştırlar! (Taştan, kerpiçten ibarettirler!)

Onlar, kendilerine kimin tapıp kimin tapmadığını bilemezler. Yazıklar olsun size! Lat, hiç iştir mi? Hiç görür mü? Hiç bir yarar veya zarar verir mi? Geliniz, Allah-u Teâlâ'nın affına ve lutfuna sığınınız. Yalnız O'na ibadet ediniz." dedi.

Sonra da Rabbe'yi yıktı. Onunla beraber gelenler de yıkıma iştirak ettiler. Sonunda onu yerle bir edince, Sakif halkı şaşa kaldı.

Lat'ın kapıcı ve bakıcısı, Sakif'in Aclan b. Attab oğullarındandı. Attab b. Malik b. Ka'b'tan sonra bu hizmeti oğulları görmeye devam etmiştir. Lat'ın bakıcısı:

"Göreceksiniz, temeline inilince temel öyle bir kızacaktır ki, o kızgınlıkla onları yerin dibine batıracaktır." diyordu. Mugire b. Şube bunu işitince, temeli yıkmaya işini kendisi üstlendi.

Temelini bir adam boyunun yarısına kadar kazdı. Gabgab'ın deposuna ulaştı. Orada bulunan takı ve elbiseleri çıkardılar. Koku, altın ve gümüşleri de aldılar. (Gabgab, Lat'ın içinde bulunduğu yerin ismi idi.)

(Vâkidî-Meğazi)

Lat'ın malları biraraya toplanınca, Muğire b. Şube, Ebû Süfyan'a:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , bu maldan Urve b. Esved'in borçlarını ödemeyi sana emretmişti." dedi ve onların borçlarını ödediler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah, Rabbe'nin bulunduğu yere, Tâif Mescidi'nin kurulmasını

Osman b. Ebû'l-As'a emretmiştir.

(Ebû Davud, Sünen)

Lat yıkım birliğinin Medine'ye döndüğü gün, Rasûlullah, Lat'ın mallarını Müslümanlar arasında bölüştürdü. Dinini aziz ve üstün kıldığı, kendisine yardım ettiği için yüce Allah'a hamdü senada bulundu.

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Beni Fezare Heyetinin Gelişi:

Rasûlullah, hicretin dokuzuncu yılı ramazan ayında Tebuk'ten Medine'ye döndükten sonra Beni Fezarilerin, sayıları ondan fazla olan temsilcileri, arık develer üzerinde Medine'ye geldi. Müslüman olduklarını söylediler ve Remle binti Haris'in konağına indirilip ağırlandılar. Rasûlullah, Beni Fezare temsilcilerine, yurtlarının durumunu sordu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

İçlerinden birisi (Harice b. Hısn):

"Ya Rasûlallah! Ülkemiz, kuraklığa uğradı. Hayvanlarımız kırlıdı. Kıtık, her tarafımızı sardı. Çoluk çocuklarımız aç kaldı. Bizim için Rabbine dua et! Bizim için Rabbin katında sen şefaatçi ol! Senin katında da, bizim için Rabbin şefaatçi olsun!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Subhanallah! Bu sözünden dolayı sana yazıklar olsun! Allah-u Teâlâ izin verirse ben O'nun katında şefaatçi olabilirim. Fakat Allah-Teâlâ hiç kimsenin katında şefaatçi olmaz. O, bundan münezzeh ve yücedir. O, Rabbimiz ki O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur. O, en yüce ve en büyüktür. O'nun kürsüsü, gökleri ve yerleri kaplamıştır. Hiç şüphesiz yüce Allah, sizin kuraklıktan sıkılıp ferahlığa kavuşmanız için gülüp duruyordur. Yağmurunuz, yaklaşmıştır." buyurdu. Bedevi:

"Ya Rasûlallah! Yüce Rabbimiz güler mi? diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet!" buyurunca, Bedevi:

"Gülen bir ilahtan muhakkak hayır gelir." dedi. Rasûlullah, onun bu sözüne güldü. **(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)**

Daha sonra Rasûlullah, minbere çıkıp Allah'a şöyle dua etti:

"Ey Allah'ım! Ülkelerini ve hayvanlarını sula! Rahmetini yay! Ölmüş beldeleri dirilt! Ey Allah'ım! Sen, bizi kıtlıktan kurtarıcı, güzel ve iyi sonuçlu, her yanı kaplayıcı, bol ve iri damlalı, hiç zarar vermeyen, yararlı, sağanaklı bir yağmurla acele olarak sula!

Ey Allah'ım! Sen, bizi rahmet olan su ile sula! Azap olan, yıkan, batıran, yok eden su ile sulama! Ey Allah'ım! Sen, bizi yağmurla sula! Düşmanlara karşı bize yardım et!" (Bunun üzerine yağmur yağdı. Elçilik ikramlarını aldıktan sonra, Beni Fezare temsilcileri yurtlarına döndüler.) **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Beni Mürre Heyetinin Gelişi:

Beni Mürrelerden Haris b. Avf, daha önce Medine'ye gelip Müslüman olmuş ve Rasûlullah, Beni Mürreleri İslamiyet'e davet etmek için onu bir ensari ile birlikte göndermişti. Beni Mürreler, ensariyi şehit ettiler. Haris b. Avf'ın, onu korumaya gücü yetmedi. Şair Hassan b. Sabit, söylediği bir kıt'a şiirle, Haris b. Avf'ı bu aczinden dolayı kınadı. Haris b. Avf, Rasûlullah'tan özür diledi.

"Ya Rasûlallah! Ben, Allah'a yemin ederim ki bu, İbni Fürey'a'nın kötülüklerindendir. Vallahi, o kötülüğü ile denizi karıştırmak istese, bunu yapar." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Hassan! Bırak onu!" buyurdu. Böylece Hassan, Haris b. Avf'ı şiirle kınamaktan vazgeçti.

Haris b. Avf, himayesine aldığı halde koruyamadığı için şehit edilen ensarinin kan bedeli olarak yetmiş deve gönderdi. Rasûlullah, develeri ensarinin varislerine verdi. **(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)**

Rasûlullah, hicretin dokuzuncu yılı, ramazan ayında Tebük'ten Medine'ye döndükten sonra, Beni Mürrelerden on üç kişilik bir temsilci heyeti, başlarında Haris b. Avf ile Medine'ye geldi ve:

"Ya Rasûlallah! Biz, senin kavminden ve aşiretindensiniz. Biz, Beni Lüey b. Galiplerdeniz." dediler. Rasûlullah gülümsedi. Haris b. Avf'a:

"Ev halkını nerede bıraktın?" diye sordu. Haris b. Avf:

"Selah'ta!" dedi. (Selah, Hayber'in alt tarafında bir yer olup Beni Kilaplara ait bir sudur.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Yurtlarınız nasıldır?" diye sordu. Haris b. Avf:

"Vallahi, biz kuraklık ve kıtlığa uğradık. Bizim için Allah'a dua et!" dedi. Bunun üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Allah'ım! Onları yağmurunla sula!" diyerek dua etti.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Beni Mürre temsilcileri, Medine'de birkaç gün oturduktan sonra yurtlarına dönüp gitmek istediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile vedalaşmaya geldiler. (Rasûlullah, Haris b. Avf'ı Beni Mürreler üzerine vali tayin etti.)

Temsilcilere ikramlarda bulunması için Bilali Habeşi'ye emir verdi. Bilali Habeşi, temsilcilerden her birine ikram olarak onar ukiye, Haris b. Avf'a ise, on iki ukiye gümüş verdi.

Beni Mürre temsilcileri yurtlarına döndükleri zaman, yağmurun yağmış olduğunu gördüler.

"Yağmurunuz ne zaman yağdı?" diye sordular ve yağmurun Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in onlar için dua ettiği gün yağmış olduğunu öğrendiler. Bundan sonra, Beni Mürrelerin yurtlarında ot ve su bolluğu yaşandı.

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Beni Kilab Heyetinin Gelişi:

Dahhak b. Süfyan, Beni Kilablardandı. Medine'nin kırılık alanlarında oturur ve Medinelilerden sayılırdı. O yiğitliğiyle ün yapmış kişilerdendi. Tek başına yüz süvariye denk tutulurdu. Kılıcını sıyırıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in başucuna dikilirdi.

(İbn-i Abdi'l-Ber, İstiab)

Rasûlullah, hicretin dokuzuncu yılı, muharrem ayında onu Beni Kilablara gönderdi. Dahhak b. Süfyan, Beni Kilablar arasında dolaşarak onları, Allah'a ve Rasulü'ne imana, itaata davet etti. Allah-u Teâlâ'nın Kitabı'nı ve Rasulü'nün sünnetini anlattı ve onların bunlara bağlanmalarını sağladı. Zenginlerinden zekâtlarını toplayıp fakirlerine dağıttı.

Hicretin dokuzuncu yılında, Dahhak b. Süfyan'dan sonra Medine'ye Beni Kilablardan on üç kişilik bir heyet geldi. Remle Bint-i Haris'in konağına indirilip ağırlandılar. Heyet içinde Lebid b. Rebia ile Cebbar b. Selma da bulunuyordu. Ensardan şair Ka'b b. Malik ile Cebbar b. Selma arasında dostluk vardı. Ka'b b. Malik, onların geldiklerini işitince yanlarına varıp kendilerine:

"Safa geldiniz!" dedi. Cebbar'a hediye verdi ve ikramda bulundu. Beni Kilab heyeti, Ka'b b. Malik'le birlikte gidip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in huzuruna girdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e İslam selamıyla selam verdiler.

"Dahhak b. Süfyan, gelip aramızda dolaşarak bizi Allah'a imana davet etti. Bize Allah-u Teâlâ'nın kitabını ve Rasulü'nün sünnetini anlattı. Bunlara göre hareket etmemizi emretti. Biz de Allah ve Rasulü'nün davetini, emirlerini kabul ettik. Dahhak, zenginlerimizden zekât topladı ve fakirlerimize dağıttı." dediler. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Beni Kilab heyeti arasında bulunan Cebbar b. Selma, Bi' ri Maune faciasında Amir b. Tufeyl'in yanında, İslam irşad heyetinden Amir b. Füheyre'yi konuşurken mızraklayarak şehit etmişti. Cebbar b. Selma şöyle dedi:

"Beni İslamiyet'e davet ettiği zaman, onlardan (İslam irşad heyetinden) bir adamın iki küreği arasına mızrak sapladım ve mızrağımın ucunun göğsünden çıktığını gördüm. O'nun:

"Vallahi, kurtuluşa erdim." dediğini işittim. İçimden: "Ben adamı öldürmedim mi? Ne kurtuluşu!" diye geçirdim. Daha sonra, onun bu sözünün manasını sordum:

"Şehitliktir." dediler. O zaman: "Öyle ise, vallahi gerçekten kurtuluşa ermiş!" dedim." **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Beni Kilab heyeti arasında bulunan Lebid b. Rebia, Arapların en büyük şairlerindendi. Rasûlullah, onun hakkında:

"Şairlerin söylediği en doğru söz, Lebid'in: "Elbette, Allah'tan başka her şey batıldır, boştur!" sözüdür." buyurmuştur.

Lebid, Müslüman olduktan sonra şiir söylemeyi bıraktı. Hz. Ömer, bir gün ona:

"Ey Ebû Akıl! Şiirlerinden bana bir şeyler okusana?" dedi. Lebid:

"Allah bana, Bakara ve Ali İmran suresini öğrettikten sonra, asla şiir söylemem! (Allah beni, bu Kur'an'la değiştirdi)" dedi.

(İbn-i Abdî'l-Ber, İstiab)

Hiz. Ömer, Lebid'in bu sözünden dolayı ona olan tahsisatı iki binden iki bin beşyüz dirheme çıkarmıştır.

Muaviye b. Ebi Süfyan emir olunca, bu beş yüz dirhem ilaveyi fazla görüp kısmak istediği zaman, Lebid:

"Ben, hemen öleceğim. O zaman, tahsisat da ilavesi de senin olsun." dedi.

Bunun üzerine, Muaviye onun haline acıdı ve tahsisat ilavesine dokunmadı. Lebid de bundan kısa bir müddet sonra vefat etti.

(Süheyli, Ravdu'l-Unuf)

Beni Bekka' Heyetinin Gelişi:

Hicretin dokuzuncu yılında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına Bekka' oğullarından üç kişi geldi. Onlar; Muaviye b. Sevr, Bişr b. Muaviye b. Sevr ve Fücey' b. Abdullah idi. Yanlarında Abd b. Amrül-Bekkai de, vardı. O, sağırdı. Muaviye b. Sevr ise, o zaman yüz yaşlarında idi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Muaviye b. Sevr, oğlu Bişr'e:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına girdiğin zaman, ona yalnız üç şey söyle! Bunu, ne eksilt ne de artır:

"Esselamu Aleyke Ya Rasûlallah! Seni selamlamak için geldim. Benim için bereket duası yap!" de." diyerek tenbih ve tavsiyede bulundu.

(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)

Muaviye b. Sevr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"(Babam, anam sana feda olsun!) Ben çok yaşlandım. Şu oğlum, bana karşı çok iyi davranmaktadır. Ben, senin elini ona sürmende bereket ve hayır buluyorum. Elini onun yüzüne sürseniz!" dedi.

Rasûlullah da, Bişr'in yüzüne (başına) elini sürdü. (Bereket duası yaptı.) Beni Bekka'lar ne zaman bir kıtlığa uğrasalar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in duasının bereketiyle Bişr b. Muaviyeler bunun dışında kalır, kıtlığa uğramazlardı. Rasûlullah, Bişr b. Muaviye'ye (yedi tane de) beyaz oğlak verdi. Rasûlullah, Fücey için bir yazı yazdı.

Rasûlullah, Abdi Amr'ın ismini Abdurrahman olarak değiştirdi. Müslüman olduğu sırada, sahibi bulunduğu Zül-Kassa suyunun da ona ait olduğunu bildiren bir yazı yazdı. Abdurrahman, Ashabı Suffe'dendi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Beni Ruas b. Kilab Heyetinin Gelişi:

Hicretin dokuzuncu yılında, Beni Kilab temsilcilerinden sonra Beni Ruas b. Kilablar (dan da Amr b. Malik ile babası Malik b. Kays b. Büceyde'r-Ruasi) Medine'ye gelip Müslüman oldu.

Amr b. Malik, kavminin yanına dönünce onları İslamiyet'e davet etti. Beni Ruaslar, Amr b. Malik'e:

"Biz, Beni Ukayl b. Ka'blardan, onların öldürdüğü gibi adam öldürüp öcümüzü almadıkça Müslüman olmayız." dediler. Beni Ukayl b. Ka'blar ise Müslüman olmuşlardı.

Beni Ukaylları aramaya çıktılar. Amr b. Malik de Beni Ruasların yanlarında gitti. Beni Ukayllar'a baskın yaptıktan sonra onların büyük baş hayvanlarını sürüp götürdüler.

Beni Ukayl b. Ka'blardan Rebia b. Müntefik adındaki bir atlı, Beni Ruasların arkasından yetişti. Rebia:

"Ben, başlarına miğfer giymiş süvariden başkasına mızrak saplamamaya yemin ettim." diyerek beyt okudu. Beni Ruaslardan Ebû Nüfey:

"Ey yayalar topluluğu! Bu gün siz kurtuldunuz." dedi. Rebia b. Müntefik, Beni Ubeyd b. Ruaslardan Muhris b. Abdullah b. Amr'a yetişip yan tarafından mızrakladı. Muhris, atının boynuna sarıldı ve:

"Yetişiniz ey Ruas Hanedanı!" diyerek yardım istedi. Rebia b. Müntefik:

"Ruasların süvarileri mi, yoksa halkları mı yetişecek? (Ruas da ne? Dağlar mı, yoksa insanlar mı?)" dedi.

Amr b. Malik, hemen Rebia'nın üzerine saldırdı ve onu mızraklayıp öldürdü. Sonra, hayvanları sürüp götürdüler.

Beni Ukayl b. Ka'blar Türebe'ye kadar onları takip ettiler. Türebe vadişi, Beni Ukayllarla Beni Ruasların arasını ayırdı. Beni Ukayllar, orada bakakaldılar. Beni Ruaslara başka hiçbir şey yapamadılar.

Amr b. Malik şöyle dedi:

"Ellerim yanıma düştü. Kendi kendime: "Ben Müslüman ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bey'at etmiş olduğum halde ne diye adam öldürdüm?" dedim.

İki elimi, arkamdan boynuma sıkıca bağladıktan sonra, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gitmek için yola çıktım. Yaptığım bu iş ona haber verilince:

"Eğer o bana gelirse, eli boynunda bağlı olduğu halde boynunu vuracağım!" buyurmuş.

(Bunu çocuklar da işitmişlerdi: "O, elleri boynunda bağlı olarak bize gelirse, onun boynunu vuracağız" diyorlardı.)

Ellerimi çözdüm. Sonra da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gittim. Selam verdim. (Selamımı almadı.) Benden yüzünü çevirdi. Sağ tarafına vardım. Yüzünü sol tarafa çevirdi. Sol tarafına vardım. Yüzünü sağ tarafına çevirdi. Ön tarafına vardım:

"Ya Rasûlallah! Şüphe yok ki Aziz ve Celil olan Rabb, hoşnut oluştan hoşnut olur. (Sen, benden hoşnut ol ki, Allah da senden hoşnut olsun) dedim. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Senden hoşnut oldum." buyurdu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Beni Tüçib Heyetinin Gelişi:

Hicretin dokuzuncu yılında, Tüçib oğulları kabilesinden on üç kişilik bir heyet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi.

Tüçib Oğullarının heyeti, Allah-u Teâlâ'nın üzerlerine farz kıldığı, mallarının zekâtlarını da yanlarında getirmişlerdi. Onların bu tutum ve davranışları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i sevindirdi. Onlara:

"Hoş geldiniz!" buyurdu. Onları, en iyi yere indirdi. Bilali Habeşi'ye de en güzel biçimde konuklayıp ağırlamasını emretti.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Tüçib oğulları heyeti:

"Ya Rasûlallah! Sana, Allah-u Teâlâ'nın mallarımız içindeki hakkını getirdik!" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onları geri götürüp fakirlerinize bölüştürünüz." buyurdu. Tüçib oğulları heyeti:

"Ya Rasûlallah! Biz, fakirlerimizden artmış olanını sana getirdik." dediler. Hz. Ebû Bekir:

"Ya Rasûlallah! Arap heyetleri içinde, doğrusu şu Tüçib kabilesinin heyeti gibisi yoktur!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hidayet, yüce Allah-u Teâlâ'nın elindedir. Allah, hayrını dile-diği kimsenin kalbini, iman için açar." buyurdu.

Tüçib oğulları heyeti, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bazı şeyler sordular. Sordukları şeyler, onlar için yazıldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, Kur'an'dan ve sünnetlerden sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in onlara rağbeti arttı.

Tüçib oğulları heyeti birkaç gün kaldı. Daha fazla kalmak istemediler. Onlara:

"Ne diye acele ediyorsunuz?" denildi. Onlar:

"Geridekilerin yanlarına dönüp Rasûlullah'ta gördüklerimizi, ona sorduklarımızı ve onun bize verdiği cevapları anlatacağız." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gelip vedalaştılar. Rasûlullah onlara Bilali Habeşi'yi gönderdi.

Rasûlullah, heyetlere yapılan ikramlardan en fazlasını bu heyete verdi.

"Sizden, ikramda bulunulmayan kimse kaldı mı?" diye sordu.

"Evet! Binitlerimize bakması için geride, yaşca en küçüğümüz olan bir genç bırakmıştık." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onu da bize gönderiniz." buyurdu. Heyet azaları binitlerinin yanına dönünce gence:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına git de ondan hacetini al! Biz, ondan hacetimizi aldık ve onunla vedalaştık." dediler. Genç, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gelince:

"Ya Rasûlallah! Ben, Ebza oğullarından biriyim. Biraz önce senin yanına gelen ve dileklerini yerine getirdiğin topluluktanım. Benim de dileğimi yerine getir." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Senin dileğin nedir?" diye sordu. Genç:

"Onlar, her ne kadar İslamiyet özlemiyle geldiler ve zekâtlarını da getirdilerse de benim hacet ve dileğim, arkadaşlarımla gibi değildi. Vallahi ben Allah'tan beni mağfiret etmesini ve rahmetiyle esirgemesini, kalbime de zenginlik vermesini dilemen için geldim!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Allah'ım! Ona mağfiret ve merhamet et! Onun zenginliği ni kalbinde kıl!" diyerek dua ettikten sonra, ona da ikramda bulunulmasını ashabından birisine emretti.

Tüçib oğulları heyeti yurtlarına, ev halklarının yanına döndüler. Onlardan bir topluluk onuncu yılda hac mevsiminde, Mina'da Rasûlullah'la buluştu.

"Biz, Ebza oğullarıyız." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sizinle birlikte bana gelen genç ne yapıyor?" diye sordu.

"Ya Rasûlallah! Allah-u Teâlâ'nın verdiği rızka, onun kadar kanaatli ve razı olanını görmedik. İnsanlar dünyayı aralarında bölüşecek olsalar, o genç ona göz ucuyla bile bakmaz." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah'a hamd olsun. Onun bir bütün olarak ölmesini dileirim." buyurdu. Onlardan bir kişi:

"Ya Rasûlallah! İnsan zaten bir bütün olarak ölmez mi?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"İnsanın heva ve hevesleri, dertleri dünya vadilerine dağılır. Eceli vadilerin birinde onu bulur. Allah-u Teâlâ böyle kimselerin ecelinin hangi vadiye geldiğini önemsemez." buyurdu.

Tüçib oğullarının bildirdiklerine göre o genç, aralarında en iyileri, dünyadan çok çeken, Allah-u Teâlâ'nın verdiği rızka razı bir kul olarak yaşamaya devam etmiş. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatıyla Yemen halkı İslamiyet'ten dönünce Tüçib oğulları içinde kalkıp, onlara Allah'ı ve İslamiyet'i hatırlatmış, onun sayesinde kavminden hiçbir kimse İslamiyet'ten dönmemişti

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Beni Behra Heyetinin Gelişi:

(Hicretin dokuzuncu yılında, Tebük'ten döndükten ve Sakif Müslüman olduktan sonra, Medine'ye her taraftan Arap kabilelerinin heyet ve temsilcileri gelmeye başladığı sıralarda) Yemen'den, Beni Behralardan on üç kişilik bir heyet Medine'ye geldi. Hayvanlarını sürerek Mıkdad b. Amr'ın, Beni Hudayla'daki evinin kapısına vardılar.

Mikdad b. Amr, Medine'ye hicret ettiği zaman Rasûlullah ona, Beni Hudaylaların mahallesinde bir ev yeri verdi. Mikdad b. Amr'ı oraya Übeyy b. Ka'b çağırmıştı. Mikdad b. Amr, Beni Behra heyetinin yanına gelip:

"Hoş geldiniz!" dedi ve onları evine indirdi.

Mikdad b. Amr'ın kızı Kerime şöyle dedi:

"Bizim önceden kendimiz için hazırlamış olduğumuz hurma, yağ ve keş karışımından yapılan Hays yemeğini Mikdad alıp hemen onların yanına götürdü. O, yemek konusunda çok cömert idi.

Konuklar, susayınca kadar yediler. Bize çanağı geri gönderdiler. Artan yemeği, küçük bir çanağın içine toplayıp azatlı cariyem Sidre ile birlikte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e götürdük. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i, Ümmü Seleme'nin evinde buldum.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bunu Dubaa mı gönderdi?" diye sordu. Sidre:

"Evet. Ya Rasûlallah!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bırak onu!" buyurduktan sonra:

"Ebû Mabed'in konukları ne yapıyorlar?" diye sordu.

"Yanımızdalar." dedim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'la evde yanında bulunanlar, o hays yemeğinden susayınca kadar yediler. Sidre de onlarla birlikte yedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Arta kalani, konuklarınıza götürünüz!" buyurdu. Konuklar kaldıkları müddetçe, o çanak içindeki yemek artığı durmadan ona verildi. Hiç azalmadı. Nihayet onlar

"Ey Eba Mabed! Sen bizi en çok sevdiğimiz yemekle doyurdun. Biz şimdiye kadar bunun bir benzerini yememiştik. Bize, sizin ülkenizdeki yemeğin ancak kan pıhtısı veya benzeri kadar azıcık sabah kahvaltısından ibaret olduğu anlatılmıştı. Hâlbuki biz senin yanında iyice doyduk." dediler.

Ebû Mabed, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in bu yemekten yedikten sonra onu geri gönderdiğini, bunun Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in parmaklarının bereketinin eseri olduğunu anlatınca, Beni Behra heyeti:

"Biz, onun Rasûlullah olduğuna şehadet ederiz." dediler ve imanları da arttı. Zaten, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bunu istemişti."

(İbn-i Kayyim, Zadu'l-Mead)

Beni Behra heyeti, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gidip Müslüman oldu. Medine'de birkaç gün kaldılar. Öğrenilmesi gereken farzları öğrendiler. Rasûlullah'la vedalaştılar. Rasûlullah emretti, ikramları verildi ve Beni Behra heyeti, Yemen'deki ev halklarının yanına döndü.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Tayy Kabilesi Heyetinin Gelişi:

Tayy kabilesinin heyeti Medine'ye hicretin onuncu (bazılarına göre ise dokuzuncu) yılında geldi. Heyet on beş kişiden müteşekkildi ve temsilcilerin reis ve seyyidi Zeydû'l-Hayl b. Mühelhe idi. **(Taberî-Tarih)**

(Temsilciler Medine'ye geldikleri zaman Rasûlullah Mescid'de bulunuyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına geldiler.)

Rasûlullah onlara bakıp:

"Ben, size hiçbir yararı bulunmayan Uzza'dan, Lat' tan ve Al-lah'tan başka tapmakta olduğunuz siyah develerden daha hayırlı olanı tavsiye ediyorum." dedi. (Zeydû'l-Hayl:

"Ya Rasûlallah! Ben sana dokuz konaklık yerden hayvanımı yorarak geldim. Gecelerimi uykusuz, gündüzlerimi susuz geçirdim." dedi.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Seni, yamaçlardan ve düzlerden buraya kadar getiren, kalbini imana yaklaştıran Allah'a hamd olsun." dedi ve Zeyd'in elini avcunun içine alıp:

"Sen kimsin, ismin nedir?" buyurdu. Zeyd:

"Ben Zeydû'l-Hayl'im. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. Sen de Onun kulu ve Rasulü'sündür." dedi.

(Rasûlullah ona: **"Sen Zeydû'l-Hayl değil, Zeydû'l-Hayr'sın."** dedi.) **(Süheyli, Ravdû'l-Unuf)**

Rasûlullah, Tayy kabilesinin temsilcilerine İslamiyet'i anlattı ve Müslüman olmalarını teklif etti. Onlar da Müslüman oldular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Araplardan kimin faziletleri bana anlatıldıysa bana geldiği zaman onun, söylendiği kadar faziletli olmadığını gördüm. Ancak Zeyd bundan müstesnadır. Ondaki her fazilet bana ulaştırılmış değildir." buyurdu ve ona Zeydû'l-Hayr adını taktı. Zeyd'e Feyd'i (Tay dağlarından olan Selma dağının doğusunda bulunan bir yerin ismi) ve ayrıca iki arazi verdi. Bu konuda bir de Ferman yazdı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Amiroğulları Heyetinin Gelişi:

Beni Amirlerden temsilci olarak Medine'ye ilk gelenler arasında bulunan Amir b. Tufeyl, Erbed b. Kays ve Cebbar b. Sülma, Beni Amirlerin reisleri ve şeytanları idiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i öldürmek istiyorlardı. Beni Amir halkı, Amir b. Tufeyl'e:

"Ey Amir! Herkes Müslüman oldu. Sen de Müslüman ol." dedikleri zaman Amir:

"Vallahi, Araplar ardıma düşünceye kadar uğraşmaya ahdettim. Şimdi ben, Kureyşli şu genci öldürmeye azmettim." dedikten sonra Erbed'e:

"Şu adamın yanına vardığımızda ben karşısına geçer, onu lafa tutarım. Ben böyle yaparken sen de onu arkasından kılıçla öldür!"

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Muhammed öldürüldüğü zaman halk savaşmak istemez ve diyetle razı olurlar. Biz de onlara diyetini öderiz." demişti. Erbed:

"Ben bu işi yaparım!" diye söz vermişti.

(İbn-i Kesir, Sire)

Ebû Mutarrif Abdullah b. Şihhir der ki:

"(Hicretin onuncu yılında) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelen Beni Amir heyetinin içinde gelip (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e selam verdik):

"Ya Rasûlallah! Sen bizim seyyidimizsin." dedik. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Yeter, yeter! Siz söylemeniz gerekeni, layık olanı söyleyiniz. Bana Rasul ve nebî diye hitab ediniz de şeytan sizi kolayca aldatmasın! Seyyid Allah'tır! Seyyid Allahtır! Seyyid Allahtır!" dedi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah oturduğu sırada, Amir b. Tufeyl ile Erbed de gidip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in önüne oturdular. (Rasûlullah Amir'in oturması için bir döşek ve minder getirdi.)

"Ey Amir! Müslüman ol." buyurdu.

(İbni Kesir-Sire)

Amir:

"Ya Muhammed! Müslüman olursam bana ne yapacaksın?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Müslümanların yararlandıklarından sen de yararlanacaksın, onların mükellef bulundukları vazifelerle sen de mükellef bulunacaksın!" dedi. Amir b. Tufeyl:

"Müslüman olursam, senden sonra bu işe beni memur edecek misin?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu, ne senin için ne de kavmin için mümkündür! (Bu ancak Allah'a ait bir iştir. O, bunu ancak dilediği zaman dilediğine verir.) Fakat ben seni, süvari kumandanı yapayım. Çünkü sen süvari bir adamsın." buyurdu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Amir b. Tufeyl:

"Ben zaten bugün Necd süvarilerinin başında bulunuyorum. Sen, çöller halkını bana ver. Şehirler halkı senin olsun." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Olmaz." buyurdu.

(İbn-i Kesir, Sire)

Amir b. Tufeyl, Erbed'in Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e yapacağı için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i lafa tutup bekledi. Fakat Erbed'in birşey yapamadığını görünce:

"Ya Muhammed! Beni, kendine dost ve yardımcı edin." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Vallahi sen, Allahın birliğine ve ortağı bulunmadığına iman etmedikçe, ben seni kendime dost ve yardımcı edinmem!" dedi. Amir b. Tufeyl:

"Ya Muhammed! Gel, sen beni kendine dost ve yardımcı edin." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Sen, Allah-u Teâlâ'nın birliğine ve ortağı bulunmadığına iman etmedikçe, ben seni kendime dost ve yardımcı edinmem." dedi. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Amir b. Tufeyl Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e:

"Ben sana üç şey teklif ediyorum. Sen bu üç şeyden birini seçmekte serbestsin: Ya çöller halkı senin, köyler halkı da benim olur ya ben sana halife olurum ya da Gatafan halkından bin atlı, kısraklı süvarilerle gelir seninle savaşırım. (Vallahi süvarileri ve piyadeleri üzerine salarım!)" dedi.

(Bûharî)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Allah'ım! Amir b. Tufeyl'in belasını bana bırakmadan (ne ile ve nasıl dersen onu başımdan def et! Onu öldürecek şeyi, onun üzerine sal, kavmine de doğru yolu göster.) **Ey Allahım! Şunların belasını benim üzerimden def et, Beni Amirlerle doğru yolu göster, İslamiyet'i Amir b. Tufeyl'in yardımından müstağni kıl."** diyerek dua etti. (İbni Sa'd, Tabakât)

(Amir b. Tufeyl ile Erbed, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanından ayrıldılar.) Amir b. Tufeyl, Erbed'e:

"Yazıklar olsun sana Ey Erbed! Sana emretmiş olduğum şey nerede kaldı? Vallahi yeryüzünde en çok korkup çekindiğim bir adam vardı, o da sendin. Vallahi bugünden sonra senden hiçbir zaman korkmam." dedi. Erbed:

"Hakkımda hüküm vermekte acele etme! Vallahi bana emretmiş olduğun şeyi yerine getirmeye kaç defa teşebbüs ettim. Fakat her defasında onunla arama sen girdin. Arada senden başkasını görmedim. Kılıçla sana mı vursaydım?" dedi. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Amir b. Tufeyl ile Erbed yurtlarına doğru çıkıp gittiler. (Amir b. Tufeyl yolda rastladığı kavminden Seluliye'nin çadırına girdi ve yatıp uyudu). Allah onun boynunda bir taun peydah etti. (Dili koyun memesi gibi dışarı sarktı.) Amir b. Tufeyl boynunda çıkan ve hıyarcığa benzeyen şişten dolayı öleceği sırada:

"Ey Amir! Demek senin gibi bir adam hem deve taununa benzeyen bir kabarcığa tutulacak hem de Selüllerden bir kadının çadırında ölecek ha? Olmaz böyle şey! (Getiriniz bana atımı.)" dedi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Amir atının sırtına atladı. Mızrağını eline aldı:

"Hem deve taununa benzeyen bir kabarcığa yakalanmak hem de Seluliye'nin çadırında ölmek ha! Ey Ölüm meleği! Çık karşıma da çarpışalım." diye Ölüm meleğine ve ölüme meydan okuyarak atını koşturdu durdu. Sonunda atından ölü olarak yere düştü.

(Halebî, İnsanu'l-Uyun)

Beni Amirlerin yurduna vardığı zaman, Erbed'e kavmi:

"Ey Erbed arkanda ne haber var?" diye sordu. Erbed:

"Vallahi birşey yok! O, bizi öyle bir şeye davet etmiştir ki, onun şimdi yanımda bulunmasını ve kendisini okla vurup öldürmeyi ne kadar isterdim!" Erbed bu sözü söyledikten bir veya iki gün sonra satın aldığı deve-siyle çıkıp gitti. Allah da bir saika (yıldırım) salıp onu ve devesini yaktı, yok etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Beni Havlan Heyetinin Gelişi:

(Havlanların yurtları, Yemen'in doğusunda idi.) Beni Havlan temsilcileri, Remle bint-i Haris'in evinde indirildiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in emri ile orada ağırlandılar. Temsilciler:

"Ya Rasûlallah! Bizler Allah'a iman ve Allah-u Teâlâ'nın Rasulü'nü tasdik ediyoruz. Bizim bu ikrarımız kavmimizden olanları da kapsamaktadır. Biz, develer koltuklarda, yedeklerde (sert, katı yerlerde ve ovalarda ise binitli olarak) sana gelmiş bulunuyoruz. Minnet Allah ve Rasûlü'ne aittir. Seni ziyarete geldik." dediler.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*): **"Siz, yanıma nasıl ve ne için geldiğinizi dile getirdiniz. Muhakkak ki her birinizin devesinin attığı her adım karşılığında size bir hasene ve sevap vardır. "Seni ziyarete geldik" sözünüze gelince; beni Medine'de ziyaret eden kişi, kıyamet günü benim yanımda ve himayemde olacaktır."** buyurdu. Beni Havlan temsilcileri:

"Ya Rasûlallah! Bu öyle bir yolculuk ki, onda bizim için ne zarar ne de kayıp var." dediler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Ammu Enes ne yapıyor?" diye sordu.

504 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Ammu Enes (Umyanis), Beni Havlan'ların tapındığı (puttu) Beni Havlan temsilcileri:

"Allah onun kötülüğünü, senin bize getirdiğin dinle değiştirip giderdi. Ona bizlerden bağlananlardan ancak çok yaşlanmış bir kimse ile çok yaşlanmış bir koca karı kalmıştır. İnşallah (dönüp) yanına varırsak onu yıkacağız. Biz ona aldanmış, fitneye tutulup durmuştuk" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Gördüğünüz fitnelerden en büyüğü nedir?" diye sordu. Beni Havlan temsilcileri:

"Gördüğümüz fitne; bir yıl kuraklığa uğramış, çürümüş kemik ve eski organ parçalarını yiyecek dereceye gelmiştik. Gücümüzün yetebildiği şeyi toplayıp yüz öküz satın aldık. Bir sabah onları Ammu Enes için kurban olarak boğazlayıp yırtıcı hayvanlara bıraktık. Hâlbuki bizim ona kurtlardan ve kuşlardan daha çok ihtiyacımız vardı. O sırada bize yağmur geldi. Yerlerin otlandığını gördüğümüzde söz sahibimiz:

"Ammu Enes bize ihsan etti." dedi.

Biz ekin eker, orta kısmını puta ayırır ve orayı onun adıyla anardık. Ekinin bir tarafını da Allah'a ayırır ve orayı Allah'ın adıyla anardık. Allah'a tahsis ettiğimiz ekin iyi yetiştiği ve geliştiği zaman ise onu Allah'a tahsis etmezdik." dediler.

(İbn-i Kayyım, Zadü'l-Mead)

Allah için denilen ve iyi yetişen ekinler, put adına çevrilirken "Allah geniştir, buna ihtiyacı yoktur. Put ise züğürttür." denirdi.

(Taberî, Tefsir)

Allah'a tahsis edilen şeyler misafirlere, yoksullara, puta ayrılan şeyler ise, put masraflarına, ayinlerine, kurbanlara ve put bakıcılarına harcanırdı." dediler.

(Beydavi, Envaru't-Tenzil)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah bu mesele hakkında bana:

"Onlar Allah için, O'nun yarattığı ekin, meyva ve hayvanlardan bir hisse ayırdılar. Kendi boş zanlarınca şu Allah'ındır, şu ortaklarımız olan putlarındırı! Dediler. Ortaklarına ait olan Allah'a geçmiyor ama Allah'a ait olan ortak koştuklarına geçiyordu. Onların hükmettiği bu şeyler ne kötüdür!" (En'am 136) ayetini indirdi." buyurdu.

Beni Havlan temsilcileri:

"Biz Ammu Enes'in önüne varır muhakeme olurduk da o konuşurdu." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sizinle konuşanlar şeytanlardı." buyurdu.

Beni Havlan temsilcileri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e dinin farzlarından sordular. Rasûlullah, sorularının cevaplarını onlara bildirdi. Onlara Kur'an'ı Kerim ve sünnetlerin öğretilmesini, (ashabına), ahde ve-fayı, emaneti edayı, komşulara iyi muameleyi ve hiç kimseye haksızlık yapmamayı emretti. Sonra da:

"Çünkü zulüm kıyamet günü karanlıklardır." buyurdu.

Beni Havlan temsilcileri birkaç gün sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e veda etmeye geldiler. (Rasûlullah onlara on ikişer buçuk ukiye gümüşün ikram olarak verilmesini emretti.)

Beni Havlan temsilcileri ikramlarını alıp kavimlerinin yanına döndüler. Ammu Enes'i yıkmadıkça düğümü çözemediler. Kendilerine de (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in haram kıldığı şeyleri haram, helal kıldığı şeyleri helal kıldılar.) **(İbn-i Kayyim, Zadü'l-Mead)**

Beni Gamid Heyetinin Gelişi:

Beni Gamid temsilcileri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına hicretin onuncu yılında, ramazan ayında geldiler. On kişiydiler. Bakiu'l-Garkad'a indiler. (İyi elbiselerini giyindiler.) Sonra Rasûlullah'ın yanına geldiler. İçlerinde, yaşça en gençlerini, hayvanlarının ve ağırlıklarının yanında bıraktılar. O da uyuya kaldı.

Bir hırsız gelip temsilcilerden birinin, içerisinde elbisesi bulunan heybesini çaldı. Temsilciler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldiklerinde selam verdiler ve Müslüman olduklarını ikrar ettiler. Rasûlullah, onlara:

"Konak yerinde kimi bıraktınız?" diye sordu.

"Ya Rasûlullah, yaşça en gencimizi bıraktık." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O, uyudu. Metainızdan gafil oldu. Bir hırsız gelip birinizin heybesini aldı." buyurdu. Temsilcilerden birisi:

"Ya Rasûlullah! Benden başka hiç birinin heybesi yok." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"O alındı ve yerine geri çevrildi." buyurunca, temsilciler hemen konak yerlerine gittiler. Adamlarını buldular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in haber verdiği şeyi ona sordular. Genç:

"Uykudan uyanınca, heybeyi kaybettiğimi anladım. Aramaya kalktım. Oturan bir adamla karşılaştım. Adam, beni görünce uzaklaşmak ve kaybolmak istedi. O nereye gittiyse ben de oraya gittim. Nihayet bir kazı izi gördüm. Kaybolan heybeyi oradan çekip çıkardım." dedi. Temsilciler:

“Biz şahadet ederiz ki, O Rasûlullah’tır!” Bize, heybenin alınıp yerine iade edilmiş olduğunu haber verdi.” dediler. Rasûlullah’ın yanına dönüp hadiseyi anlattılar. Geride bıraktıkları genç de gelip Müslüman oldu.

Rasûlullah Übeyy b. Kab’a, onlara Kur’an-ı Kerim’i öğretmesini emretti. O da öğretti. Beni Gamidler için ayrıca, içinde İslam şeriatı bildirilen bir yazı yazdırdı. Rasûlullah, diğer elçilere verdiği gibi, Beni Gamid temsilcilerine de ikramlarda bulundu. Sonra Beni Gamid temsilcileri yurtlarına döndüler.

(İbn-i Kayyim, Zadü’l-Mead)

Beni Gassan Heyetinin Gelişi:

Beni Gassan heyeti Medine’ye, hicretin onuncu yılında, ramazan ayında geldi. Üç kişi idiler. Remle binti Haris’in konağına indirildiler. O zaman Arap kabilelerinden gelen elçilerin hepsi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’e zekâtlarını getirip teslim etmekte idiler. Gassandan gelenler, aralarında:

“Acaba bizi Araplardan kötü gördüğü kimseler gibi mi görür?” diye konuştular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in yanına varıp Müslüman oldular.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in, Allah’tan getirip tebliğ ettiği şeylerin hak ve gerçek olduğuna şahadet ettiler.

(“Kavmimiz, bize uyar mı yoksa uymaz mı, onu pek bilmiyoruz. Çünkü onlar, saltanatlarının devam etmesini ve Kayser’e yakın olmayı severler.” dediler.)

Rasûlullah, Gassanilere ikramlarda bulundu. Gassaniler yurtlarına dönüp kavimlerinin yanına vardılar. Fakat Gassanlar, onların elçiliklerini kabul etmediler. (Müslüman olmadılar.) Onlar da kavimlerinin tutum ve davranışlarına bakarak Müslümanlıklarını gizli tuttular. Gassanilerden ikisi Müslüman olarak vefat etti. Üçüncüsü ise, Hz. Ömer’in devrine yetişti. Yermuk Savaşı sırasında Ebû Ubeyde b. Cerrah ile görüşüp Müslüman olduğunu ona haber verince hürmete ve ikrama nail oldu.

(İbni Sa’d, Tabakât)

Cerir b. Abdullah’ın Zulhalasa Putunu Yıkma Gönderilmesi:

Cerir bin Abdullah Medine’ye geldikçe Ferve bin Amrul Beyazi’ye iner Rasûlullah da ona arkasındaki kavmini sorardı. Cerir bin Abdullah:

“Ya Rasûlullah, yüce Allah İslamiyet’i aşikâr ve üstün kıldı. Becililerin mescidlerinde ve meydanlarında ezanlar okunuyor. Kabileler tapa geldikleri putlarını yıktılar.” dedi. Rasûlullah:

"Zulhalasa ne yapıyor, o ne oldu?" Diye sordu.

Cerir bin Abdullah: "O, olduğu hal üzere duruyordur." dedi. Rasûlullah:

"Vallahi, inşallah ondan da kurtulup rahatlayacağım." buyurdu.
(İbni Sa'd, Tabakât)

"(Ey Cerir! Sen, beni Zülhalasa'dan kurtarmaz mısın?) Beni rahatlatmaz mısın?" diye sordu. Cerir b. Abdullah:

"Evet, rahatlatırım." dedi.

Zülhalasa, (Devs,) Yemen'de Hasam ve Becilelere ait bir ev ve tapınaktı. Ona tapılmakta ve Yemen Kabesi denilmekte idi. Zülhalasa'nın içinde dikili bir taş vardı. (Bûharî)

Beyaz mermerdendi, üzeri taç gibi nakışlı idi. Yemen'le Mekke arasında, Mekke'ye yedi gecelik uzaklıktaki (Tebale'de Hasamların yurdu olan Abla'da) şimdiki Tebale Mescidi'nin kapısının eşğinde bulunuyordu.

Zülhalasanın bakıcısı Bahile b. Asur'lardan Beni Ümamelere idi. Zülhalasa'ya tazim edilir, kurbanlar kesilirdi. Babası öldürülen kimse, öc almak istediği zaman önce Zülhalasa'ya gider, onun yanında fal oku çektirir, çıkan ok bundan men ediyorsa geri dururdu. Devs kabilesi kadınları da ona arkalarını dönüp ırgalamak suretiyle taparlardı.

(Ebû'l-Münzir, Kitabu'l-Esnam)

Zülhalasa'yı Amr b. Luhay'ın veya Ebrehe'nin yaptırdığı söylenir. Zülhalasa'ya Devs, Becile ve Hasam'lardan başka Haris b. Kab'lar, Cermler, Zübeydler, Gavs b. Mürreler ve Beni Hilal b. Amirler de tapar ve bakarlardı.

(Yakut, Mu'cemu'l-Buldân)

Cerir b. Abdullah, Ahmesilerden yüz elli (diğer rivayete göre yüz yetmiş) süvariyle birlikte oraya hareket etti. Ahmesiler ata binerlerdi. Cerir b. Abdullah ise at üzerinde pek duramazdı. Hareket etmeden:

"Ya Rasûlallah! Ben at üzerinde iyi duramayan bir adamım." dedi. Rasûlullah, onun göğsüne eliyle hızlıca vurdu. Göğsünde parmaklarının izi çıktı.

"Ey Allah'ım! Onu, at üstünde durdur. Hadi ve mehdi kıl." diyerek dua etti. Bundan sonra, Cerir b. Abdullah attan hiç düşmez oldu. (Rasûlullah, onu bu şekilde Zülhalasa'yı yıkmaya gönderdi.) (Bûharî)

Cerir b. Abdullah, Becile'lilerin Ahmes süvarileri ile birlikte Zülhalasa'yı yakıp yıkmaya gidince Hasamlar, Bahileler ve diğer bazı kabileler onunla çarpıştılar.

O zaman Zülhalasa'nın bakıcıları olan Balilelerden yüz kişi, Hasamların çoğu ve Beni Kuhafe b. Amir b. Hasamlardan iki yüz kişi öldürüldü. Cerir b. Abdullah ve süvari arkadaşları onları yendiler ve bozguna uğrattılar.

(Yakut, Mu'cemu'l-Buldân)

Cerir b. Abdullah Yemen'e vardığı zaman, Zülhalasanın bakıcısı oklarla kismet arıyor, fal çekiyordu. Ona:

"Haberin olsun Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şuradadır. Eğer, senin fal attığını görürse, boynunu vurur." denildi. Adam aldırış etmeyip fal oklarını çekmeye devam ederken Cerir b. Abdullah geldi. Ona:

"Şimdi sen ya bu okları kırar ve Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına şahadet edersin ya da senin boynunu vururum." Dedi. Adam: "Hemen okları kırdı ve şahadet getirdi." Cerir bin Abdullah Zulhalasa binasını yıktı, kırdı, ateşe verdi ve harabeye çevirdi. Cerir bin Abdullah Ahmes'ten Ebû Ertat (Husayn bin Rebiayı) müjdeci olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gönderdi.

Ebû Ertat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gelip: "Ya Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Seni hak din ve kitapla nebi gönderen Allah'a yemin ederim ki, eli boş gelmedim. Ben Zulhalasa'yı uyuz deve gibi bakımsız bir halde bıraktım." Dedi.

Rasûlullah beş kere: "**Ahmesilerin atları ve süvarileri mübarek olsun.**" diyerek tebrik ve dua etti. **(Bûharî)**

Cerir bin Abdullah kısa bir müddet içinde Medine'ye dönüp geldi. Rasûlullah:

"**Yıktın mı onu?**" diye sordu. Cerir bin Abdullah:

"Seni hak din ve kitapla nebi olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, onun üzerinde olanları tutup öldürdüm." **(İbni Mâce)**

"Zulhalasa'yı ateşe verip yaktım, hiç kimse onu yakıp yıkmaktan menedemedi." dedi. Rasûlullah o gün de ahmesilerin atlarına ve süvarilerine bereket duası yaptı. **(İbn-i Sad, Tabakât)**

Ferve b. Müseyk'in Müslüman Oluşu:

Beni Muradlardan Ferve b. Müseyk'in Medine'ye gelişi, hicretin onuncu yılında, Beni Zübeyd temsilcisi Amr b. Madi Kerib'in gelişinden önce idi. Ferve b. Müseyk, Kinde krallarındandı. Onlara bağlılıktan yüz çevirerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e tabi ve Müslüman olmaya geldi. **(Taberî-Tarih)**

Sa'd b. Ubade'nin evine indi. (Müslüman oldu). Sa'd b. Ubade, ona Kur'an'ı Kerim'i, İslamiyet'in farzlarını ve şariatlerini öğretti.

Rasûlullah, Ferve b. Müseyk'e:

"**O gününüzü, Hemanların gününü hatırlıyor musun?**" diye sordu. Ferve: **(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)**

"Evet" dedi.

Bunun üzerine, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Ferve! Redm, Rezm günü kavminin uğradığı felaketin sana da bir kötülüğü bir zararı dokundu mu?" diye sordu. Ferve:

"Ya Rasûlullah! Kavmi, benim kavmim gibi Rezm günü felaketine uğramış da, bundan kendisine bir kötülük, bir zarar dokunmamış kim var? (Ev halkını ve kabileyi yok etti.)" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Fakat bu, İslamiyet'te kavmine hayırdan başka bir şey eklemeyecektir. Bu, sağ kalanlar için hayırlıdır." buyurdu.

İslamiyet'ten birkaç gün önce Hemdan'lar, Ecda b. Malik'in kumandası altında, Beni Muradların üzerine yürüyüp onlardan pek çoklarını öldürmüşler ve yaralamışlardı. Bu hezimet günü Rezm, Redm günü diye anılmıştır. (Rezm, Beni Muradların yurdunda bir yerdir.)

Rasûlullah, Ferve b. Müseyk'i Muradlar, Zübeydler ve Mezhiclerin bütününe vali tayin etti. Halid b. Said b. As'ı da sadaka ve zekât tahsil memuru olarak yanına gönderdi. (Halid b. Said için, içinde sadaka ve zekât miktar ve nispetleri açıklanan bir de yazı yazdı.) Halid b. Said Rasûlullah'ın vefatına kadar Ferve'nin ülkesinde ve yanında bulundu.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ferve b. Müseyk:

"Ya Rasûlallah! Kavminin, Müslümanlığa yönelenlerini yanıma alarak, Müslümanlıktan yüz çevirenlerle çarpışayım mı?" diye sordu. Rasûlullah Ferve'nin onlarla çarpışmasına izin verdi. Kendisine on iki ukiye gümüş ihsan etti.

Ferve çıkıp gittikten sonra, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Gutayfi ne yapıyor?" diye sordu. Yola çıktığı haber verilince, arkasından adam gönderip geri çevirtti. Ashabından bazıları ile birlikte iken Ferve geldi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sen o kavmi İslamiyet'e davet et! Müslüman olanların Müslümanlığını kabul et! Kim Müslüman olmazsa, sana yeni bir emir verinceye kadar onlarla çarpışmakta acele etme!"buyurdu.

(Tirmizi)

Ferve:

"Ya Rasûlullah! Bizim yurdumuzun yanında Ebyen toprağı diye anılan bir toprak vardır. Orası, bizim elverişli, yeğinti yerimizdi. Fakat vebalı ve hastalıklı bir yerdir." dedi. Rasûlullah:

"Orayı bırak, oradan uzak dur! Çünkü hastalığa yakın olmak, ölmek demektir." buyurdu.

(Ahmed, Müsned)

Beni Zübeyd Heyetinin Gelişi:

Beni Zübeyd temsilcileri, Amr b. Ma'di Kerib'in maiyetinde, on kişi olarak hicretin onuncu yılında Medine'ye geldiler. **(Vâkidî-Meğazi)**

Amr b. Ma'di Kerib, Medine'ye gelmeden önce, Rasûlullah'ın İslamiyet'i yayma işi kendilerine eriştiği zaman Kays b. Meksuhu'l-Muradiye:

"Ey Kays! Sen kavminin ulususun. Bize bildirilmektedir ki; Kureyş'ten Muhammed diye anılan bir zat, Hicaz'da ortaya çıkmış. Kendisinin nebi olduğunu söylemiş. Sen de bizimle gel de onun hakkındaki bilgiyi öğrenelim. Eğer dediği gibi, kendisi gerçekten nebiyse bunu sana gizlemez. Görüşelim, kendisine tabi olalım. Eğer böyle değilse, biz de onun bilgisinin iç yüzünü öğrenmiş oluruz." demişti.

Fakat Kays, Amr'ın bu husustaki teklifini kabule yanaşmamış, onun görüşünü beyinsizlik olarak nitelemişti. Bunun üzerine Amr b. Ma'di Kerib, onun lafına bakmayıp hayvanına bindi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına geldi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

(Amr b. Ma'di Kerib, Araplar içinde cesaretiyle tanınmış süvarilerdendi. İyi bir şairdi.)

Amr b. Ma'di Kerib, Medine'ye gelince,

"Bu memleket halkının, Beni Amr b. Amir'lerden seyyidi, ulusu kimdir?" diye sordu.

"Sa'd b. Ubade'dir." denildi. Bunun üzerine, devesini çekerek Sa'd b. Ubade'nin kapısına kadar gitti. Orada devesini çöktürdü. Sa'd b. Ubade, dışarı çıkıp ona;

"Merhaba hoş geldin!" dedi. Hayvanının bağlanmasını, onun da ağır lanmasını uşağına emretti. Sonra onu ve yanındaki arkadaşlarını alıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanına götürdü.

Amr b. Ma'di Kerib ve arkadaşları hemen Müslüman oldular. Medine'de birkaç gün oturduktan sonra Rasûlullah onlara ikramlarda bulundu ve yurtlarına döndüler. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Kays b. Meksuh, Amr b. Ma'di Kerib'in Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e iman ve ikrarda bulunduğunu haber alınca onu ölümle tehdide kalktı ve:

"Demek sen bana aykırı davrandın, benim görüşümü bıraktın ha!" diyerek çattı. Amr b. Ma'di Kerib de söylediği uzunca bir şiirle Kays'a karşılık verdi.

Amr b. Ma'di Kerib, kavmi olan beni Zübeyd'in yanında kaldı. O zaman bu kabilenin reisi Ferve b. Museyk idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince, Amr b. Ma'di Kerib irtidat etti ve bu konuda bir de şiir yazdı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Beni Kinde Heyetinin Gelişi:

(Kinde'lerin yurtları Yemen'de idi ve Hicaz ile Yemen'de kral idiler.) Haris b. Amr, Akilü'l Murar ve Şair İmrü'l-Kays'ın babası Hucr b. Haris, Beni Kinane ve Beni Esedlerin kralları idiler.

Şurahbil b. Haris, Beni Temimlerle Rebabların; Seleme b. Haris, Bekr b. Vail ve Tağlib b. Vaillerin, Ma'di Kerib de Kays-i Ayların kralları idiler.

(İbn Hazm, Cemhere)

Kinde Temsilcileri (hicretin onuncu yılında) Kinde krallarından ve Hadramevt Mirba sahibi (ganimetin dörtte birini alma yetkilisi) Eşas b. Kays'ın başkanlığı altında seksen veya altmış binitli olarak gelip, mescidde iken Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına girdiler.

Uzun saçlarını alınlarında iki yandan salmışlar, gözlerini sürmelemişlerdi. Silahlıydılar. Üzerlerinde yollu, Yemen kumaşından yapılmış yakaları, etekleri, kolları ve cep ağızları ipek ve altın sırma ile işlenmiş cübbeler vardı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Kinde temsilcileri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına girdikleri zaman:

"Senin menzilin burası mı?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) : **"Ben hükümdar değil, Muhammed b. Abdullah'ım!"** dedi. Kinde temsilcileri:

"Biz sana isminle hitap etmeyiz." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben, Ebû'l-Kasım'ım." dedi. Temsilciler Rasûlullah için tereyağının içine bir çekirge gözü saklamışlardı.

"Ey Ebû'l-Kasım! Biz, senin için bir şey gizledik. Nedir o?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Subhanallah! Bu ancak kâhinin yapacağı bir şeydir. Kâhinliğe özenmek ise ateştir. Cehennemdedir." buyurdu. Temsilciler:

"Öyleyse senin rasul olduğunu nasıl anlayacağız?" dediler. Rasûlullah, yerden bir avuç çakıl taşı alıp:

"Bunlar benim Rasûlullah olduğuma şahadet ederler!" buyurunca, taşlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in elinde tesbih etmeye başladılar. Bunun üzerine Kinde temsilcileri:

"Biz şahadet ederiz ki, sen hiç şüphesiz Rasûlullah'sın." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Allah beni hak dinle rasul olarak gönderdi ve bana bir de Kitap indirdi ki, batıl ona ne önünden ne de ardından yaklaşabilir." buyurdu. Temsilciler:

"Bize ondan biraz okuyup dinletsen."dediler. Rasûlullah da Saffat suresinin başından beş ayet okudu:

"Bismillahirrahmanirrahim... Saflar bağlayıp duranlara, sevk, idare, men ve zecr edenlere, zikr okuyanlara yemin ederim ki, sizin ilahınız birdir. O, göklerin, yerin ve bunlar arasında ne varsa hepsinin Rabbidir. Doğuların da Rabbidir O!" (Saffat: 1-5)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) susmuştu. Kimildamadan duruyordu. Gözleri yaşarmış ve gözyaşları sakalına doğru akmaya başlamıştı. Temsilciler:

"Biz senin ağladığını görüyoruz. Yoksa sen, seni gönderenden korktuğun için mi ağlıyorsun?" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Beni korkutup ağlatan; Allah-u Teâlâ'nın beni, kılıcın ağzı gibi ince ve keskin olan dosdoğru bir yol üzere göndermiş olmasıdır. Ondan azıcık eğrilsem helak olurum." buyurduktan sonra;

"Andolsun ki, sana vahyettiğimizi dilersek gideriveririz. Sonra da sen bize karşı onu geri çevirmek için hiç bir vekil bulamazsın." (İsra: 86) ayetini okudu. (Sonra Kinde temsilcilerine, ipek giymiş olarak onun huzuruna girdikleri için:

"Siz Müslüman olmadınız mı?" diye sordu. Onlar da:

"Evet, Müslüman olduk." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Öyle ise şu üzerinizdeki, boyunlarınızdaki ipekler ve sırmalar ne diye duruyor?" buyurdu. Bunun üzerine Kinde temsilcileri, elbisele-
rindeki ipek ve sırmaları söküp attılar. Eş'as b. Kays:

"Ya Rasûlullah! Bizler, Akilü'l-Mürar (Akilü'l-Mürar: Mürar ağacını yiyen demektir. Mürar ağacı çöl ağaçlarındanır.) oğullarıyız. Sen de Akilü'l-Mürar oğlusun. (Biz sanıyoruz ki, siz de bizdensiniz? Yoksa bizden değil misiniz?)" dedi.

Rasûlullah gülümsedi. Bu soya, kendilerini Abbas b. Abdulmuttalib ile Rebia b. Haris'i nispet ettiler bağladılar. Abbas ve Rebia, iki ticaret adamıydı. Araplar arasında gezip dolaşırken, kendilerine:

"Siz kimlerdensiniz?" diye sorulduğunda, onlar:

"Biz Akilü'l-Mürar oğullarıyız." derler ve kendilerini bununla şerefli göstermek ve canlarını korumak isterlerdi. Çünkü Akilü'l-Mürar oğulları Kinde kralları idiler. (Onlarla, ana tarafından bir doğum münasebeti bulunmakla beraber) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Biz Akilü'l-Mürar oğulları değiliz. Biz, Nadr b. Kinane oğullarıyız. Biz ne babamızın soyunu inkâr ederiz ne de anamızın soyuna bağlanırsınız." buyurdu. Bunun üzerine Eş'as b. Kays:

"Ey Kinde cemaati! Vallahi, bir daha Kureyşlilerden kimin böyle 'Akilü'l-Mürar oğullarıyız.' dediğini işitirsem, ona seksen kamçı vuracağım." dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Eşas b. Kays, cahiliye çağında Kindelilerin boyun eğdikleri reisleri, İslamiyet devrinde de ulu kişilerydi. Eşas b. Kays Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vefatı üzerine (Cerir b. Abdullah için:

"Eğer o İslam'dan dönmezse, ben dönerim." demiş) irtidat etmişti.

Kinde temsilcileri ile gelip Müslüman olanlardan birisi de İmrü'l-Kays idi. O şairdi. İyi halli bir zat idi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vefatından sonra irtidat hadiseleri olunca (İslamiyet'te sebat etmiş irtidat edenlere karşı savaşmış) Eşas b. Kays'a karşı koymuş, söylediği şiirlerle kavmini islâmiyet'te sebata teşvik etmişti.

İrtidat eden amcasını öldürmek için üzerine yürüdüğünü (ve amcası onu kılıklı görünce:

"Yazıklar olsun sana, Ey İmrü'l-Kays! Ben, senin amcamım.) Yoksa amcanı da öldürecek misin?" dediği zaman; İmrü'l-Kays:

"Sen amcamsın, yüce Allah ise Rabbim'dir." diye karşılık vermiş (vurup onu öldürmüştü.)

(İbn Abdî'l-Ber, İstiab)

Kinde temsilcileri yurtlarına dönmek istedikleri zaman Rasûlullah, onlardan her birine ikram olarak onar, Eşas b. Kays'a oniki ukiye gümüş verdi.

(İbn Sa'd, Tabakât)

Beni Cufi Heyetinin Gelişi:

Beni Cufilerden Kays b. Seleme ile Seleme b. Yezid temsilci olarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e geldiler ve Müslüman oldular. Onlar, anneleri (ve babaları) bir kardeş olup, anneleri Beni Harim b. Cufi'lerden Müleyke binti Huluv b. Malik idi.

Cufiler cahiliye çağında hayvan kalbini yemeyi kendilerine yasaklamışlardı. Rasûlullah Cufi temsilcilerine:

"Bana erişen habere göre siz yürek yemezmişsiniz öyle mi?" diye sordu. Temsilciler:

"Evet" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onu yemedikçe Müslümanlığınız tamamlanmaz." dedi. Onlar için kırmış bir yürek getirip Seleme b. Yezid'e verdi. Seleme onu alınca eli titremeye başladı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ye onu." buyurdu. Seleme yedi ve söylediği bir beyitte:

"Ben yüreği istemeyerek yedim. Parmaklarım ona dokunduğu zaman titredi." demiştir.

Rasûlullah Kays b. Seleme için bir yazı yazdı. Onu Merran ve müttefiklerinden Harim'e, onların müttefiklerinden Kilap'a, onların müttefiklerinden namaz kılıp zekât verenlere ve mallarını verecekleri sadakalarla saf hale getirenleri vali tayin etti.

514 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Kays ile Seleme Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e:

"Ya Rasûlullah! Anamız Müleyke binti Huluv, esirlerin esaret bağlarını çözer, açları doyurur, hiçbir şeyleri bulunmayanlara acır, akrabalık haklarını gözetir, misafirleri ağırlardı. O (cahiliye çağında) ölüp gitti. Bu yaptığı iyiliklerin ona bir yararı olacak mı?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Yararı olmayacaktır." buyurdu. Temsilciler:

"Anamız cahiliye çağında (kız kardeşimizi) küçük kızını diri diri toprağa gömmüştü. Hali ne olacaktır?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Kız çocuğunu diri diri toprağa gömen ateşte, cehennemdedir. Ancak İslamiyet'e erişen çocuk gömücünün suçunu Allah bağışlar. (Diri diri gömülen kız çocuğu ise cennettendir.)" buyurdu. Temsilciler kızarak kalkıp gittiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onları bana geri çeviriniz." buyurdu. Geldikleri zaman:

"Benim annem de sizin annenizle birlikte dir." buyurdu. Fakat onlar yüz çevirdiler ve:

"Vallahi adam bize hem yürek yedirdi hem de anamızın ateşte, cehennemde olduğunu söyledi. O, kendisine asla tabi olunmayacak bir kimsedir." diyerek gittiler.

Cufi temsilcileri yolda, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in ashabından yanında zekât develeri bulunan bir zata rastladılar. Onu tutup bağladılar. Develeri de sürüp götürdüler. Rasûlullah hadiseyi haber alınca onlara lanet etti.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Cufi'lerden Ebû Sebre

İle İki Oğlunun Müslüman Oluşu:

Cufi'lerden Ebû Sebre, iki oğlu Sebre ve Aziz'i yanına alarak Medine'ye geldi ve Müslüman oldu. (Rasûlullah, Ebû Sebre'ye:

"Çocukların var mı?" diye sordu. Ebû Sebre:

"Fılan, filan" dedi.) Rasûlullah, Ebû Sebre'nin Aziz adındaki oğluna:

"Senin ismin nedir?" diye sordu.

"Aziz!" deyince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Aziz ancak Allah'tır. Sen Abdurrahmansın. (İsimlerin Allah'a en sevgili olanı Abdullah ve Abdurrahman'dır.)" buyurdu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Beni Hanife Temsilcilerinin Gelişi:

(Hicretin onuncu yılında) Beni Hanifelerin temsilcisi olarak gelen kişilerin sayısı ondan fazla idi.

Sülame b. Hanzala, temsilcilere başkanlık ediyordu. Beni Hanife temsilcileri Müseyleme'yi, hayvan ve ağırlıklarını gözetmek için geride bırakmışlardı. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Müseyleme, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in meclisinde bulunmayı onuruna yediremediği için, hayvanların ve ağırlıkların yanında kalmayı tercih etmişti. Müseyleme'nin Beni Hanifeler katında önemli bir mevkii vardı. Ona "Rahmanul Yemame" denirdi. **(İbni Kesir-Sire)**

Beni Hanife temsilcileri Remle bint-i Haris'in konağına indirildiler. Sabah akşam yemek olarak onlara bazen ekmekle et, bazen ekmekle süt, bazen ekmekle yağ veriliyor, bazen de hurma dağıtılarak ağırlanıyorlardı. Beni Hanife temsilcileri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gelip selam verdiler, şehadet getirdiler, (Müslüman oldular.) Medine'de birkaç gün oturdular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gidip geldiler. (Übey b. Kab'dan Kur'an'ı Kerim öğrendiler.)

Beni Hanife temsilcileri, yurtlarına dönmek istedikleri zaman Rasûlullah, onların her birine ikram olarak beşer ukiye gümüş verilmesini emretti ve verildi. Temsilciler:

"Ya Rasûlullah! Ağırlıklarımızı ve hayvanlarımızı gözetip korusun diye bir arkadaşımızı geride bırakmıştık." dediler. Rasûlullah ona da beş ukiye gümüş verilmesi için emir verdi ve:

"O, ağırlıklarınızı ve hayvanlarınızı koruduğuna göre, sizin en kötünüz ve en işe yaramayanınız değildir." buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu sözü Müseyleme'ye haber verilince:

"Nebilik işinin, kendisinden sonra bana kalacağını anladı (da böyle söyledi). Eğer Muhammed kendisinden sonra nebilik işini bana bırakır, beni halife yaparsa ona tabi olurum." dedi. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Rasûlullah, yanına Hatibi Sabit b. Kays b. Şemmasü'l-Ensari'yi alarak Müseyleme'ye gitti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in elinde hurma dalından bir değnek vardı. Arkadaşlarının içinde bulunduğu sırada Müseyleme'nin yanına gitti. Onunla konuştu. Müseyleme, nebilik payesinden kendisine bir pay verilmesini istedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

“Değil nebilikten bir pay, şu elimdeki dal parçasını benden istesen onu bile sana vermem! Sen de Allah-u Teâlâ’nın senin hakkındaki hüküm ve takdirini geçemezsin. Eğer sen bana ve hakka karşı koyarsan, Allah seni muhakkak helak ve yok eder. Kesin olarak sanırım ki, sen rüyamda bana gösterilen kişisin. İşte şu zat Sabit b. Kays’dır. Benim tarafımdan sana gereken cevabı o verecektir.” buyurduktan sonra Müseyleme’nin yanından ayrıldı.

Rasûlullah, Müseyleme ile Esvedü’l Ansi hakkında gördüğü rüyayı da şöyle anlattı:

“Ben uyurken rüyamda, iki kolumda iki altın bilezik gördüm. Bundan hiç hoşlanmadım. Sonra kadın ziyneti olduğu için bana tasa verdi. Ben de onlara üfledim. Her ikisi de uçup gitti. Ben bu iki bileziği benden sonra çıkacak iki yalancıya yordum. Birisi San’a Hakimi Ansi, diğeri de Yemame hakimi Müseyleme...”

(Bûharî-Müslim)

Rasûlullah, Beni Hanife temsilcilerine, içinde su bulunan bir matara (su kabı) verdi ve:

“Yurduzuza vardığınız zaman, kilisenizi yıkınız. Yerine bu suyu saçınız ve orayı mescid yapınız.” buyurdu.

(Kilise Kurran’da idi. Kurran, Yemame’de bir köydür.) Beni Hanife Temsilcileri, Yemame’ye döndüler ve Rasûlullah’ın buyruğunu yerine getirdiler. (Matarayı Medine’den getiren Ak’as b. Seleme, mataradaki suyu yıkılan kilisenin yerine saçtı.) Matarası kendisinin yanında kaldı.

Beni Hanife temsilcilerinden Talk b. Aliy, Kurran Mescidi’nin müezzini oldu. Kilisenin papazı, ezan sesini işitince:

“Bu bir hak kelimesidir ve hak davetidir.” diyerek oradan kaçıp gitti.

(İbn-i Sa’d-Tabakât)

Vebr b. Yuhannis’in Müslüman Oluşu:

Vebr b. Yuhannis, Yemen’de bulunan Ebnalardandı. Hicretin onuncu yılında Medine’ye gelip Müslüman oldu. Vebr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in yanından ayrılınca Yemen’deki Ebnaların yanına geldi. (Onları İslamiyet’e davet etti.)

Evlerine misafir olduğu Numan b. Büzürc’ün kızları Müslüman oldular. Vebr, Feyruz b. Deylemi’ye adam salıp Müslüman olmasını teklif etti. Feyruz b. Deylemi Müslüman oldu.

MerkEbûz’un oğlu Ata, Sana’da Kur’an-ı Kerim’i ilk ezberleyen kişidir. Fars Ebna’larından çok yaşlı bir zat olan Dazeveyh de Müslüman oldu.

(İbn-i Sa’d-Tabakât)

Numanü's-Sebei'nin Müslüman Oluşu:

Sebe halkından Numan adında bir Yahudi Müslüman oldu. Numan, yurduna kavminin yanına döndüğü zaman Esved b. Ka'bü'l-Ansi, adam gönderip onu yakalattı. Azalarını birer birer kestirerek öldürdü.

(İbn-i Sa'd-Tabakât)

Feyruz b. Deylemi İle Arkadaşlarının Gelişi:

Feyruz b. Deylemi, Kisra'nın Habeş'lileri Yemen'den sürüp çıkarmaları için Seyf b. Zi Yezan'la birlikte Yemen'e göndermiş olduğu Fars Ebnalarındandı.

Feyruz b. Deylemi, Yemen'de bulunan ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gelerek Müslüman olup Yemen'e dönen Fars Ebnalarından Vebr b. Yuhannis'in teklifi üzerine Müslüman oldu.

(İbn-i Sa'd, Tabakât)

Müslüman olan bazı kişilerle birlikte (hicretin onuncu yılında) Medine'ye gelerek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e İslamiyet üzere bey'at ettiler.

"Ya Rasûlallah! Sen, bizim nerelerden çıkıp geldiğimizi biliyorsundur. Müslüman olduk. Bizim velimiz, yardımcımız kimdir?" dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :**"Allah ve Rasulü'dür."** buyurdu.

Feyruz ve arkadaşları:"Allah ve Rasulü bize yeter. Razıyız." dediler.

Feyruz ve arkadaşları:

"Ya Rasûlallah! Biz, üzüm ve içki sahipleriyiz. Allah ise içkiyi haram kılmıştır. Üzümü ne yapacağız?" diye sordular.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onu, kurutup kuru üzüm yapınız." buyurdu.

(Ahmed, Müsned)

Feyruz b. Deylemi, (iki kız kardeşe evli bulunuyordu.)

"Ya Rasûlallah! Ben Müslüman oldum. Hâlbuki nikâhım altında iki kızkardeş bulunuyor. Ne yapacağım?" diye sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onlardan hangisini istersen tercih et, tut! (Hangisini istersen boşa.)" buyurdu.

(İbn-i Esir, Üsdü'l-Gabe)

Necran Heyetinin Gelişi:

Necranlılar, yurtlarındaki uzun bir hurma ağaçlarına taparlar ve onu takdis ederlerken, Feymiyun adında ve Hz. İsa'nın dininde, duası makbul, ibadete düşkün iyi halli bir zatın:

"Siz, sapıklık içindesiniz. Taptığınız şu hurma ağacı, insana ne yarar ne de zarar verebilir. Ben, ibadet ettiğim ilahıma (ki O Allah, birdir ve ortaksızdır) dua etsem, onu yok ediverir!" demiş ve dua edince de, çıkan bir kasırganın ağacı kökünden söküp atması üzerine Necran halkı Hristiyanlığı kabul etmişlerdi. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah Necranlılara bir yazı yazdı. Yazdırdığı yazıda şöyle buyurdu:

"Allah-u Teâlâ'nın ismiyle başlarım.

Allah-u Teâlâ'nın Rasulu Muhammed'den, Necran Hristiyan Piskoposuna!

Siz Müslüman olunuz! Ben, sizden dolayı İbrahim, İsmail, İshak ve Yakub'un İlahına hamd ederim. Bundan sonra derim ki: Ben, sizi kullara tapmaktan Allah'a ibadet ve kulluk etmeye davet ediyorum.

Ben sizi kulların veliliğinden, Allah-u Teâlâ'nın veliliğine davet ediyorum. Eğer buna razı olmazsanız cizye verirsiniz. Cizye vermeye de yanaşmazsanız, harp edeceğimi size bildiririm. Ves-selam!"

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yazısı gelip Piskopos onu okuyunca, son derecede korktu. Necranlılardan Hemdanlı Şurahbil b. Veda'yı yanına çağırdı. Bir müşkil iş çıktığı zaman, Eyhem'den, Sayyid'den ve Akıb'dan önce çağırılırdı. Şurahbil b. Veda gelince, Piskopos, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yazısını ona verip okuttu.

"Ey Ebû Meryem! Görüşün nedir?" diye sordu.

Şurahbil:

"Allah-u Teâlâ'nın, İbrahim'e İsmail'in zürriyeti içinden bir nebi çıkacağını va'd buyurduğunu biliyorsundur. Eğer bu zat, o geleceği va'd edilen nebi olursa, sen ona iman edecek misin? Benim, nebilik hakkında bir görüşüm yoktur. Eğer sorduğun dünya işlerinden bir iş olsaydı, o husustaki görüşümü sana açıklar ve görüşümü sana benimsetmeye çalışırdım." Dedi. Piskopos, Şurahbil'e:

"Sen, bir köşeye çekil, otur!" dedi. Şurahbil, bir köşeye çekilip oturdu.

Piskopos, Himyerlerin Zi Asbah ailesinden Necranlı Abdullah b. Şurahbil adındaki bir adamı yanına çağırttı. Rasûlullah'ın yazısını ona da okutup kendisinin bu husustaki görüşünü sordu.

Abdullah b. Şurahbil, Piskopos'a, Şurahbil'in söylediği gibi söyledi. Piskopos ona da:

"Sen bir köşeye çekil otur!" dedi. Abdullah b. Şurahbil de, bir köşeye çekilip oturdu.

Piskopos, Necranlılardan Haris b. Ka'b ailesinden Cebbar b. Feyz'i de çağırttı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yazısını okutup ona bu husustaki görüşünü sordu.

Cebbar b. Feyz de, Şurahbil ve Abdullah'ın söylediklerine benzer biçimde konuştu. Piskopos, Cebbar b. Feyz'e de bir köşeye çekilmesini emretti. O da bir köşeye oturdu.

Görüşler bir noktada birleştiği zaman Piskopos çan çalınmasını emretti. Kiliselerde ateşler yakıldı, çullar kaldırıldı. Gündüzleri korkuya düştükleri zaman böyle yaparlardı. Gece korktukları zaman da çan çalınır, kiliselerde ateşler yakılırdı. Çan çalınıp çullar kaldırılınca, vadinin aşağısındaki ve yukarısındaki halk toplandı. Vadinin uzunluğu, hızlı giden süvari gidişiyle bir günlüktü. Vadinin içinde yetmiş üç köy ve bin yüz yirmi savaş eri bulunuyordu.

Piskopos, onlara Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yazısını okudu ve bu husustaki görüşlerini sordu. Onlardan, görüş sahibi olanların görüşleri: "Bir heyet gönderilip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in haberini kendilerine getirmesi" üzerine toplandı. **(İbn-i Kesir, Sire)**

Necran Hristiyan temsilcilerinin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelişi, (hicretin onuncu yılında idi.) Onlar, altmış binitli kişiydiler. Gelenlerin dördü Necranlıların eşrafındandı. Bunların içinde de üçü, onların işlerini çekip çevirenleri ve yönetenleri idi.

Birincisi: Akıp dedikleri Abdulmesih olup, Necranlıların valisi, söz ve görüş sahibi ve danışmanı idi ve ancak onun görüşüne göre hareket ediliyordu.

İkincisi: Seyyid dedikleri Eyhem olup Necranlıların seyahat ve toplama işlerinin yöneticisiydi.

Benî Bekr b. Valilerden Ebû Harise b. Alkama ise, Necranlıların Üskuf'u piskoposu, en büyük din bilgini, imamı ve kitaplık bakanı idi. Necranlılar içinde çok şerefli ve itibarlı idi.

Hristiyan Rum kralları ona, Araplardan olduğu halde, Hristiyanlığa bağlılığı dolayısıyla mal verirler, ikramda bulunurlardı. Hristiyanlık hakkındaki derin bilgi ve ictihadını işitip onun için kiliseler yaptırırlar, kendisini ikramlara boğarlardı.

Ebû Harise, dışı bir katıra binmiş, kardeşi Küz veya Kürz de yanında olduğu halde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelirken, katırının ayakları dolaşarak yere kapanmıştı. Kürz:

520 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

"Yüzünün üzerine düşsün, helak olsun!" diyerek Rasûlullah'a ilendi. Ebû Harise, ona:

"Hayır! Sen düş. Sen helak ol!" dedi. Kürz:

"Ey kardeşim! Sen bunu bana ne için söyledin?" diye sordu. Ebû Harise:

"Vallahi, o bizim bekleyip durduğumuz Rasûlullah'tır!" dedi. Kürz:

"Peki, sen bunu biliyorsun da, ona tabi olmaktan seni alıkoyan ne?" diye sordu. Ebû Harise:

"Eğer dediğini yapacak olursam, şu kavim bize yaptıkları hizmeti, itibar ve ikramı yapmazlar. Bizden yüz çevirir ve aksini yaparlar. Bizde gördüğün her şeyi elimizden çekip geri alırlar!" dedi.

Ebû Harise'nin bu sözü, kardeşi Kürz b. Alkama'ya çok tesir etti. Kendisi bundan sonra Müslüman oldu.

Necran Reislerinin yanlarında, tevarüs edegeldikleri bazı kitaplar bulunuyordu. Her reis öldüğü zaman, reisliği onlardan başka birisi üzerine almakta ve bu kitaplara sahip olmaktaydı.

Kitaplar, önceden kırılıp açılmazdı. Mühür mumu ile mumlanıp mühürlenmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanındaki reis, oğluna bu kitaplarda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yazılı bulunduğunu haber vermiş:

"O, ismi, bu kitaplarda yazılı nebidir!" demişti.

Reis, öldüğü zaman oğlunun ilk işi hemen mührü kırıp kitapları açmak oldu. Kitaplarda, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in anıldığını görünce Müslüman oldu. Müslümanlığını İslam amelleriyle güzelleştirdi ve hac da yaptı.

Necran temsilcileri, Medine'ye gelince, (sefer elbiselerini üzerlerinden çıkardılar). Yemen bürüdü diye anılan ipekli elbiselerini, cübbelerini giyinip ipek ridalarını örtündükten, (altın yüzüklerini takındıktan) sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e geldiler. O zaman onları böyle süslü elbiseler içinde, güzel bir biçimde gören sahabelerden bazıları:

"Bunlardan sonra, bunlar gibi bir temsilci heyeti göremeyiz!" dediler.

Necran temsilcileri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e selam verdiler. Rasûlullah, onların selamlarına karşılık vermedi. (Onlardan yüz çevirdi. Üzerlerindeki ipekli, sırmalı elbiseleri yüzünden onlarla konuşmadı. Onlar, gündüz uzun bir müddet Rasûlullah'la konuşturulmadılar).

Temsilciler, kendilerine mahsus namazın vakti gelince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in mescidinde namazlarını kılmak üzere ayağa kalktılar.

(Müslümanlardan bazıları onlara engel olmak istedi.) Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Onları kendi hallerine bırakınız." buyurdu. Temsilciler, doğruya doğru yönelerek namaz kıldılar. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Daha sonra Temsilciler, eskiden tanıdıkları Hz. Osman ile Abdurrahman b. Avf'a gittiler. Onları, muhacir ve ensardan bir topluluk içinde buldular.

"Ey Osman! Ey Abdurrahman! Rasûlullah bize yazı yazdı. Biz de onun davetine icabet ederek geldik. Yanına gidip selam verdik. Fakat selamımıza karşılık vermedi. Gündüz uzun müddet onunla konuşmaktan men ve mahrum edildik. Sizin görüşünüz nedir? Geri dönüp gitmemizi uygun görüyor musunuz?" dediler.

Hz. Ali de oradaki cemaatin içindeydi. Hz. Osman'la Abdurrahman b. Avf ona:

"Ey Ebû'l-Hasan! Bu cemaat hakkında senin görüşün nedir?" diye sordular. Hz. Ali, Hz. Osman'la Abdurrahman b. Avf'a:

"Ben bunların, üzerlerine giydikleri şu etekleri, sırmalı elbiselerini bırakıp sefer elbiselerini giydikten sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına dönmelerini uygun görüyorum." dedi. (Hz. Osman onlara: "Bu, sizin şu elbiseniz yüzündendir." dedi. O gün, temsilciler konak yerlerine döndüler. Ertesi gün üzerlerinde ruhban elbiseleriyle, geldiler). Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e selam verdiler. Rasûlullah, onların selamlarına karşılık verdi. Sonra da:

"Beni hak din ve Kitap'la nebi olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki; bana ilk gelişlerinde iblis (şeytan), onların yanlarında bulunuyordu." buyurdu. **(İbn-i Kesir, Sire)**

Necran temsilcileri, yanlarında hediye olarak resimli yaygılarla palaslar getirmişlerdi. Müslümanlar onlara bakışınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu yaygıların içindeki bana gerekmez. Fakat şu palasları verirseniz alırım." buyurdu. Temsilciler:

"Olur, verimiz." dediler.

(Halebî, İnsan-ı Uyun)

Rasûlullah, kendisiyle konuşan Necran Hristiyan bilginlerinden ikisini (İslamiyete davet etti). Onlara:

"Müslüman olunuz!" buyurdu. Onlar:

"Biz eskiden de Müslümandık!" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Siz, Müslüman değilsiniz. Müslüman olunuz!" buyurdu. (Kabul etmediler. Akıllarınca, bir takım deliller getirmeye kalktılar. Sözü uzattılar ve çoğalttılar).

Rasûlullah'la konuşan Necran temsilcilerinden Ebû Harise b. Alkame, Akıb Abdulmesih ve Seyyid Eyhem, aralarında bazı antlaşmazlıklar olmasına rağmen kralın dini olan Hristiyanlık dininde idiler.

Hız. İsa hakkında:

1 - "O, Allah'tır!" diyorlar,

"Çünkü İsa ölüyü diriltiyordu. Hastaları iyiliştiriyordu. Gaybden haber veriyordu. Çamurdan kuşlar yapıyor sonra da onun içine üflüyor böylece onlar canlanıyordu." diyerek delil getiriyorlardı.

2 - "O, Allah-u Teâlâ'nın oğludur." diyorlar ve "Çünkü onun bilinen bir babası olmamıştır. Beşikte konuşmuştur. Bunu, ondan önce hiç kimse yapmamıştır!" diyerek delil getiriyorlardı.

3 - Hristiyanların dedikleri gibi: "O, üçün üçüncüsüdür" diyorlar ve: "Çünkü Allah: "Yaptık", "Emrettik", "Yarattık", "Hükmettik" diyor. Eğer, Allah bir olsaydı: "Yaptım", "Emrettim", "Yarattım", "Hükmettim" derdi. Demek ki: "O; Allah, İsa ve Meryem'den ibarettir." diyerek delil getiriyorlardı.

(Siyer-i İbn-i Hîşam)

Ebû Harise:

"Ya Muhammed! Mesih hakkında ne dersin?" diye sordu. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"O, Allah-u Teâlâ'nın kulu ve Rasulü'dür." buyurdu. Ebû Harise:

"Ey Ebe'l Kasım! Yüce Allah, senin dediğin gibi demiyor. Şöyle şöyle diyor!" dedi.

(Yakubi, Tarih)

Temsilciler:

"(Sen, İsa gibisini hiç gördün mü?) Biz, senden önce Müslüman olmuş kişileriz!" dediler. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Siz yalan söylüyorsunuz. (İsterseniz, Müslüman olmanıza engel olan şeyleri size haber vereyim.)" buyurdu. (Necran temsilcileri:

"Haydi, bildir bakalım."dediler). Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Allah'a oğul isnad etmeniz, haça tapmanız, domuz eti yemeniz, (şarap içmeniz) sizi İslamiyet'ten men etmiştir!" buyurdu.

(Siyer-i İbn-i Hîşam)

Temsilcilerin en üstün kişisi:

"Sen, ona niçin kuldur diyerek hakaret ediyorsun?" dedi. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Evet! O, Allah-u Teâlâ'nın kuludur. Meryem'e ilka ettiği kelimesidir." buyurdu. Necran temsilcileri tekrar kızarak:

"Biz, senin dediğini kabul etmeyiz! O, ilah'tır! Eğer doğru söylüyorsan haydi, ölüyü diriltin, hastalığı, alaca hastalığını iyileştiren, çamurdan kuş gibi bir şey yapıp üfleyince canlandıran bir kul göster bize!" (Haydi, öyle ise, onun babasının kim olduğunu söyle)" dediler.

(Halebî, İnsanu'l-Uyun)

(Rasûlullah her işte, Rabbi emredinceye kadar beklerdi. Necran temsilcilerine de cevap vermedi, sustu.) Temsilciler:

"İsa hakkında ne diyeceksen de. Biz de kavmimizin yanına dönelim. Biz Hristiyanız. Eğer sen Rasûlullah isen, onun hakkında senden işiteceğimiz söz bizi sevindirir." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu gün, onun hakkında söyleyebileceğim bir şey yoktur. Yüce Allah, İsa hakkında haber verinceye kadar burada oturunuz." buyurdu. (Temsilciler, Rasûlullah'ın yanından çıkıp konak yerlerine gittiler).

Ertesi gün (yüce Allah, onların sözleri ve üzerinde anlaşılmadıkları şeyler hakkında A'li İmran suresinin baş tarafından ayetler indirdi).

(İbn-i Kesir, Sire)

Necranlı Hristiyan temsilciler insaf ve adalet yolunu tutmayıp iddialarında direndikleri zaman, aradaki antlaşmazlığı kaldırmak için, Allah tarafından mübaheleye; yani yalancı ve haksız olanın lanete uğraması için Allah'a yalvarışa davet emri geldi. (Rasûlullah, bununla ilgili ayetleri onlara okuyarak:

"Eğer benim size söylediklerime inanmıyorsanız, geliniz sizinle mübaheleye, lanetleşmeye girişeyim." buyurunca) Necranlı Hristiyan temsilciler münakaşayı, tartışmayı kestiler.

"Ey Ebe'l Kasım! Sen bizi kendi halimize bırak. İşimizi kendi aramızda bir düşünelim. Sonra sana gelir, bizi davet ettiğin şeyi yaparız." dediler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanından ayrıldılar. Görüş sahibi olan Akıb Abdulmesih ile bir köşeye çekildi. Ona:

"Ey Abdulmesih! Senin bu konuda görüşün nedir?" diye sordu. Abdulmesih:

"Ey Hristiyan topluluğu! Vallahi Muhammed'in, sahibiniz İsa hakkında kesip atıcı haberler getiren bir rasul olduğunu siz de anlamışsınızdır. Yine siz de bilirsiniz ki; bir rasul bir kavimle lanetleştğinde, onların büyükleri sağ kalmaz, küçükleri yetişmez. Eğer bunu yapmaya kalkışırsanız, kökünüzü kazıtmış olursunuz.

Şayet siz onun davetini, dininize olan sevginizden ve sahibinizin size söylediği sözden dolayı kabul etmiyorsanız, bu zat ile muahede ve antlaşma yapınız. Sonra da yurtlarınıza dönünüz." dedi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hız Ömer, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e:

Ya Rasûlallah! Onlarla lanetleştğinde, kimin elinden tutacaksın?" diye sordu. Rasûlullah;

"Ali'nin, Fatma'nın, Hasan'ın, Hüseyin'in, Aişe'nin ve Hafsa'nın elinden tutacağım." buyurdu.

(Halebî, İnsanu'l-Uyun)

524 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

(Rasûlullah, ertesi gün sabah olunca, Necran temsilcilerine haber gönderdi). Sabahleyin Akıb Abdulmesih ve Seyyid, oğullarıyla birlikte geldiler. Üzerlerinde inciler ve ziynet eşyaları bulunuyordu. Ebû Harise, Rasûlullah için:

"Bakınız bakalım onun yanında kimler gelecek?" dedi.

Sabahleyin Rasûlullah, Hz Hasan'la Hz. Hüseyin'in ellerinden tutmuş, Hz Fatıma arkada, Hz. Ali onun arkasında (Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* 'in bazı zevceleri de yanında) geldi. Ebû Harise:

"Onun yanındakiler kimlerdir?" diye sordu. "Şu, amcasının oğludur! Şu kızdır! Şunlar da kızının oğullarıdır!" dediler. (Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*) :

"Ey Allah'ım! Benim ev halkım bunlardır." dedi. Diz çöktü.)

Rasûlullah diz çökünce, Ebû Harise:

"Vallahi Rasullerin lanetleşirken diz çöktükleri gibi çöktü." dedi. Seyyid ona:

"Ey Ebû Harise! Lanetleşmek için yaklaş." dedi. Ebû Harise:

"Ben, bu zatın lanetleşmek için hararetli olduğunu görüyorum. Davasında sadık ve haklı ise, bir yıla varmadan dünyada yemek yiyecek Hristiyan kalmaz!"

(Yakubi, Tarih)

Ben öyle yüzler görüyorum ki; Allah'tan kendileri için bir dağın yerinden ayrılmasını isteseler, Allah o dağı yerinden ayırır. Sakın lanetleşmeye kalkmayınız! Helak olursunuz. Yeryüzünde sağ Hristiyan kalmaz!" dedi.

(Halebî, İnsan-ı-Uyûn)

Akıb ile Seyyid, Rasûlullah'la lanetleşmek istedikleri zaman, birbirine:

"Yapma! (Dağa tırman ama onunla lanetleşme!) Eğer o rasulse, bize lanet ettiği zaman: Ne biz kurtuluruz ne de bizden sonra gelecek oğul ve torunlarımız kurtulur" dedi.

(Bûharî)

O da:

"Peki, sen ne yapmamızı uygun görüyorsun?" diye sordu.

"Lanetleşmeden, ona haraç vermeyi uygun görürüm." dedi.

(Belazuri, Futuhu'l-Buldân)

Şurahbil de:

"Vallahi bu zat güçlü bir hükümdar olsaydı, teklifini reddettiğimiz zaman, gözlerine mızrak saplanan ilk Araplar biz olurduk. Onun ve ashabının önünden helak edilmeden geçirilmez ve bırakılmazdık. Biz, onların eman ve himayelerini hak etmede Arapların en aşağısıyız. Eğer, bu zat gönderilmiş bir rasulse, bizimle lanetleştğinde bizden yeryüzünde hiçbir şey, hiçbir kimse kalmaz. Herşey helak olur!" dedi. İki arkadaşı, ona:

"Ey Eba Meryem! Sen, ne görüştesin?" diye sordu. Şurahbil:

"Ben, onu bu işte hakem kabul etmeyi uygun görüyorum. Çünkü ben, o zatın hiçbir zaman haksız bir hüküm vermeyeceğini sanıyorum" dedi. Arkadaşları Şurahbil'e:

"Öyle ise bu işi sen konuş, hallet!" dediler. Şurahbil, Rasûlullah'la bu luşunca:

"Ben, seninle lanetleşmekten daha hayırlı bir şey düşünüyorum." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Nedir o?" diye sordu. Şurahbil:

"Sen bu gün geceye kadar, geceden de sabaha kadar hükmünü, kararını ver. Bu müddet içinde hakkımızda ne hüküm verirsene, o bize makbul ve muteberdir." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Arkanızdakilerden, seni kınamaya ve yermeye kalkışacak kimseler var mı?" diye sordu. Şurahbil:

"Şu iki arkadaşına sor!" dedi. Arkadaşları:

"Başından sonuna kadar bütün vadi halkı, Şurahbil'in görüşünden başkasını istemez!"

(Ey Ebe'l Kasım! Biz seninle lanetleşmemeyi, dinini sana bırakarak kendi dinimiz üzere dönüp gitmemizi uygun görüyoruz. Hakkımızda istediğin şeyi hükmet, sana verelim. Seninle barış yapalım." dediler. Ebû Harise de:

"Ey Ebe'l Kasım! Biz seninle lanetleşmeyeceğiz. Fakat sana cizye vereceğiz." dedi.)

Bunun üzerine Rasûlullah onlarla lanetleşmeden geri döndü.

(İbni Kesir-Sire)

"Varlığım, elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki; Azap, Necran halkı üzerine yaklaşmıştı! Eğer benimle lanetleşmeye girseydiler, maymun ve domuzlara çevirilecekler, vadi onların üzerine ateş kesilecek, yüce Allah, ağaç üzerindeki kuşlara varıncaya kadar Necran'ın ve halkının köklerini kazıyacak, bir yıla varmadan Hristiyanlar helak edileceklerdi" buyurdu.

(Halebî, İnsanu'l-Uyun)

Ertesi gün Rasûlullah, Necranlılar için yazı yazdırdı.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Necranlı Hristiyan temsilcilerden Akıb ve Seyyid, Rasûlullah'ın yanına geldiler:

"Biz istediğin vergiyi sana vereceğiz. Fakat güvenilir bir adamı bizimle birlikte gönder. Güvenilir olmayanı gönderme. Bizimle öyle bir adam gönder ki, mallarımız üzerinde antlaşmazlığa düştüğümüz zaman aramızda hüküm verip meselelerimizi halletsin. Çünkü siz bizim katımızda makbulsünüz." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Ben, sizinle öyle bir adam göndereceğim ki; o, (emniyetlinin emniyetlinin emniyetlisidir) gerçek emniyetlidir! Siz, zeval vak-tine doğru benim yanıma geliniz. (Bûharî)

Güçlü bir emniyetliyi sizinle göndereceğim!” buyurdu. Hz. Ömer şöyle dedi:

“Ben hiçbir zaman, emirliği ve ona sahip olmayı o günkü kadar arzu-lamamıştım. Öğle sıcağında, öğle namazına gittim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , bize öğle namazını kıldırıp selam verdikten sonra sağı-na ve soluna baktı. Beni görsün diye kendimi uzatmağa çalıştım. Ebû Ubeyde b. Cerrah’ı görünceye kadar cemaate göz gezdirdi.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Onu görünce:

“Kalk ey Eba Ubeyde b. Cerrah!” buyurdu.

Ebû Ubeyde ayağa kalkınca, onu Necran temsilcilerine göstererek:

“İşte bu, bu ümmetin emniyetlisidir! Her ümmetin bir emni-yetli kişisi vardır. İslam ümmetinin emniyetli kişisi de Ebû Ubeyde b. Cerrah’tır.” buyurdu. **(Bûharî)**

Ebû Ubeyde b. Cerrah’a:

“Onlarla birlikte git. Anlaşamadıkları meselelerde aralarında hak ve adalet üzere hükmet!” buyurdu. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Necran temsilcileri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in yazısını alınca, Necran’a dönmek için Medine’den ayrıldılar.

Piskopos’un yanında, anne bir kardeşi ve amcasının oğlu olan Ebû Alkame Bişr b. Muaviye bulunuyordu. Necran temsilcileri, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in yazısını Piskopos’a teslim ettiler. Piskopos, yazıyı okuyor ve Ebû Alkame de onun yanı sıra devesinin üzerinde gidi-yordu.

Bişr’in devesi tökezleyince Bişr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’e isim zikretmeden sövdü. Piskopos;

“Vallahi sen, gönderilmiş olan bir Rasul’e ilendin!” dedi. Bişr, ona:

“Öyle ise, vallahi ben de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’e gidip bağlanmadıkça hiçbir yerde konaklamayacağım!” dedi. Devesinin yüzünü Medine’ye doğru, sırtını da Piskopos’a çevirip devesini sürdü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in yanına gidip Müslüman oldu ve Rasûlullah’tan ayrılmadı.

Necran temsilcileri Necran’a girince, Necran kilisesinin Başpapazı İbni Ebi Şemire’z-Zübeydi’nin yanına vardılar. Ona:

"Gelmesi beklenen rasul, Tihame'de gönderilmiş!" dediler ve Rasûlullah'la aralarında olup bitenleri ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in kendilerini lanetleştirmeye davet ettiğini fakat buna yanaşmadıklarını, Bişr b. Muaviye'nin yoldan geri dönüp Müslüman olduğunu anlattılar. Papaz:

"Beni tutup aşağı indirin. Yoksa kendimi şu kiliseden aşağı atacağım." dedi. Onu, tuta tuta aşağı indirdiler.

Elbise, ağaç çanak ve asa gibi bazı hediyeler alıp Rasûlullah'ın yanına gitti. Bir müddet Medine'de kaldı. Vahiy dinledi. Yine geleceğini va'd ederek Necran'a döndü. Fakat va'dini yerine getirmek nasip olmadı ve Müslüman olmadı.

(İbn-i Kesir, Sire)

Necran temsilcileri Necran'a geldikten kısa bir müddet sonra, Seyyid ile Akıb Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına dönerek Müslüman oldular. Rasûlullah onları, Ebû Eyyub Halid b. Zeyd'in evine indirdi ve orada ağırladı.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Medine'ye Gelen Diğer Heyetlerin İsimleri:

Beni Sümale, Beni Huddan, Beni Ukayl, Beni Dar, Kelb, Beni Cade, Beni Kuşeyr, Beni Hilal, Beni Tağlib, Beni Ukeyl, Sa'd Huzeym, Beni Becile Ezd, Has'am, Beni Selaman, Hadramevt krallarından bazıları, Beni Eca, Beni Reha, Beni Gafik, Beni Barik, Sa'du'l-Aşire, Beni Mehre, Beni Sadif, Beni Ceyşan, Beni Naha'.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Kabileler Hakkındaki Yazısı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Beni Harislerle bunların müttefikleri olan Beni Nehdler için:

"Onlar namaz kıldıkları, zekât verdikleri, müşriklerden ayrıldıkları, Müslüman oldukları ve şehadet ve malları içinde Müslümanların bir hakkı bulunduğunu ikrar ettikleri müddetçe Allah-u Teâlâ'nın ve Rasulü'nün himayesi altındadırlar. Onlar ne öşürle, ne de savaş için toplanmakla mükelleftirler." diye yazdı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Beni Haris b. Kabların bir kolu olan Beni Dıbablar, Yezid b. Tufeyl, Beni Harislerin diğer kolu olan Beni Kanan b. Salebeler, Abd-i Yağus b. Va'letü'l-Harisi, Beni Harislerin bir dalı olan Beni Ziyadlar, Yezid b. Muhaccel'ül Harisi, Beni Harislerin başka bir kolu olan Beni Kanan b. Yezidler, Asım b. Haris'ül Harisi, Beni Tayyilerden beni Muaviye b. Cerveller, Amir b. Esved b. Amir b. Cüveyn, Beni Cüveynler, Beni Ma'nler, Dımadu'l-Ezdi Cünetü'l-Ezdi, Vail b. Hucr, Suyr b. Adda için de bir yazı yazdı. Yazdırdığı yazıda yukarıdaki yazının muhteviyatına benzer şeyler vardır. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ashab'dan Bazılarını İslamiyetin Yayıldığı Yerlerde Görevlendirmesi:

Rasûlullah Veda Haccı'ndan önce, onuncu yılda İslamiyet'in yayıldığı bütün beldelere valiler ve zekât tahsil memurları gönderdi.

(Taberî-Tarih)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Muaz'ı Yemen'e gönderirken ona şöyle dedi:

"Sen Ehli Kitaptan bir kavme gidiyorsun. Onları Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına, benim de Rasûlullah olduğuma şehadete davet et! Eğer sana itaat ederlerse Allah-u Teâlâ'nın bir gündüz bir gecede onlara beş vakit namaz farz kıldığını bildir. Eğer buna itaat ederlerse Allah-u Teâlâ'nın onlara zenginlerinden alınıp fakirlerine verilmek üzere zekâtı farz kıldığını bildir. Eğer sana itaat ederlerse, sakın mallarının en kıymetlisini alma! Mazluman bedduasından sakın! Çünkü onunla Allah arasında perde yoktur." **(Bûharî-Müslim)**

Muaz b. Cebel: "Ya Rasûlallah! Bana tavsiyelerde bulun!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Her ne halde veya nerede olursan ol, Allah'tan kork!" buyurdu. Muaz b. Cebel:

"Bana tavsiyeni artır." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Günahın arkasından hemen haseneyi yetiştir ki onu yok et-sin." buyurdu. Muaz b. Cebel:

"Bana tavsiyeni artır." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"İnsanlara güzel ahlakla muamele et! Ey Muaz! Sen Ehli Kitaptan bir kavme gidiyorsun. Onlar sana, cennetin anahtarının ne olduğunu soracaklardır. Onlara, cennetin anahtarının; La ilahe illallahu vahde-hu la şerikelehu olduğunu söyle."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Muaz b. Cebel:

"Bana Kitap'ta bulunmayan ve senden işitmediğim bir şey sorulur ve çözümü için bana getirilirse ne buyurursun?" diye sordu. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Allah için tevazu göster. Allah seni yükseltir. Sakın iyice anlamadan hüküm verme. Sana müşkil ve karmaşık gelen işi ehline sor, (danış) sonra ictihad et. Muhakkak ki Allah doğruluğuna göre seni muvaffak kılar. İşler sana karmakarışık gelirse gerçek sana belli oluncaya kadar bekle yahut bana yaz. Keyfine göre hareket etmekten sakın! Ayrıca sana yumuşak huylu olmayı tavsiye ederim." (Diyar Bekri, Hamis)

Beni Haris b. Kabların elçileri hicretin onuncu yılında, şevvalin son günlerinde veya zilkade ayının başında yurtlarına dönüp gittikten sonra Rasûlullah, onlara İslam dinini iyice anlatmak, sünneti ve İslam'ın alametlerini öğretmek, zekât ve sadakalarını teslim almak için **Amr b. Hazm'ı** gönderdi. Bir de yazı yazıp ona söyleyeceği ve emredeceği şeyleri bu yazıda belirtti. (Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Oğlu İbrahim'in Vefatı:

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in, hicretin sekizinci yılı zilhicce ayında Hz. Mariye'den doğmuş olan oğlu İbrahim, hicretin onuncu yılında, rebiülevvel ayının onunda, salı günü vefat etti. (**İbni Hacer, İsabe**)

İbrahim'in vefat ettiği gün güneş tutulmuştu. Halk:

"İbrahim'in ölümü için güneş tutuldu!" dediler. Rasûlullah bunu işitince mescide gitti. Allaha hamdu sena ettikten sonra:

"Ey İnsanlar! Şüphe yok ki, güneş ve ay Allah-u Teâlâ'nın ayetlerinden iki ayettir. Onlar hiç kimsenin hayatı veya vefatı için tutulmazlar. Onları tutulmuş gördüğünüzde hemen mescidlere sığınınız. (Kusuf açılıncaya kadar Allah'a dua ediniz ve namaz kılınız.)" buyurdu. (**İbni Sa'd, Tabakât**)

GAZVE VE SERİYYELER

Halid b. Velid'in Beni Haris b. Kab'lara Gönderilmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hicretin onuncu yılı, rebiül-ahir ve cumadi'l-ula ayında Halid b. Velid'i, (dört yüz mücahitte birlikte) Necran'a Beni Haris b. Kab'e gönderdi. Onlarla savaşmadan önce üç gün onları İslam'a davet etmesini emretti ve şöyle dedi:

"Eğer onlar İslam davetini kabul ederlerse İslamlarını kabul et. Eğer bunu yapmazlarsa onlarla savaş." Halid de çıktı ve onların yanlarına geldi. Her bir yönden onlara giden binekli adamlar gönderdi. Onları, İslam'a davet ediyor ve şöyle diyorlardı:

"Ey halk, Müslüman olunuz ki kurtulasınız." Bunun üzerine onlar Müslüman oldular ve dine girdiler. Halid onların arasında, onlara İslam'ı Allah-u Teâlâ'nın kitabını ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in sünnetini öğretmek için kaldı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onlar Müslüman oldukları ve savaştan vazgeçtiklerinde:

"Onların içinde kal onlara İslam'ı öğret." diye emretmişti. Halid b. Velid, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e şöyle yazdı:

"Rahman ve Rahim olan Allah-u Teâlâ'nın adıyla...

Allah-u Teâlâ'nın Rasulü Muhammed'e, Halid b. Velid'den...

Ey Allah-u Teâlâ'nın Rasulü! Senin üzerine Allah-u Teâlâ'nın selamı, rahmet ve bereketleri olsun. Ben, kendisinden başka ibadete layık ilah olmadığı Allah'a hamd ederim.

Ey Allah-u Teâlâ'nın Rasulü! Sen beni, Beni Haris b. Kab'e yolladın ve bana: "Onlara gittiğin zaman üç gün onlarla savaşma, onları İslam'a davet et. Eğer Müslüman olurlarsa onların içinde kal ve İslamlarını kabul et. Onlara İslam'ın hükümlerini ve Allah-u Teâlâ'nın kitabını ve Rasulü'nün sünnetini öğret. Eğer Müslüman olmazlarsa onlarla savaş." diye emrettin. Ben onlara geldim ve onları senin bana emrettiğin gibi, İslam'a üç gün davet ettim. Onlara atlılar gönderdim. Onlara şöyle tebliğ ettiler:

"Ey Beni Haris! Müslüman olunuz ki, kurtulasınız." Onlar da Müslüman oldular ve savaşmadılar. Ben şimdi onların arasında ikamet ediyorum. Onlara Allah-u Teâlâ'nın emrettiği şeyleri emrediyorum ve onları, Allah-u Teâlâ'nın nehyettiği şeylerden nehyediyorum. İslam'ın esaslarını ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in sünnetini öğretiyorum."

Halid bu mektuba, "Ya Rasûlallah! Senin üzerine Allah-u Teâlâ'nın selamı, rahmet ve bereketleri olsun." sözünü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e yazıncaya kadar devam etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona bir mektup gönderdi.

"Rahman ve Rahim olan Allah-u Teâlâ'nın adıyla..."

Allah Rasulü Muhammed'den Halid b. Velid'e...

Senin üzerine selam olsun! Ben kendisinden başka ibadet edilmeye layık hiçbir ilah bulunmayan Allah-u Teâlâ'ya hamd ederim. Senin mektubun elçinle birlikte bana geldi. Beni Haris b. Kab'ın, savaş yapmadan Müslüman olduğunu haber veriyor-sun. Onlar, davet ettiğin İslam'ı kabul etmişler, Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah olmadığına ve Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Allah-u Teâlâ'nın kulu ve rasulü olduğuna şehadet getirmişlerdir. Allah-u Teâlâ hidayetiyle onlara hidayet etmiştir. O halde onları müjdele ve onları korkut. Sen gel ve seninle birlikte onların elçileri de gelsinler. Allah-u Teâlâ'nın selamı rahmet ve bereketleri üzerinize olsun!"

Bunun üzerine Halid, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geldi. Onunla birlikte Beni Haris b. Kab'ın elçileri de geldiler. Geldikleri zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Kimlerdir bu cemaat? Sanki onlar Hindistan adamlarına benziyorlar." Denildi ki:

"Ya Rasûlullah! Onlar Beni Haris b. Kab'ın adamlarıdır." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında durdukları zaman ona selam verdiler ve şöyle dediler;

"Şehadet ederiz ki; Sen muhakkak Allah-u Teâlâ'nın Rasulü'sün ve şehadet ederiz ki; Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah yoktur." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de şöyle dedi:

"Ve ben dahi şehadet ederim ki; Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah yoktur ve ben Allah-u Teâlâ'nın rasulüyüm." Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Men edildikleri zaman ilerleyen sizler miydiniz?" Onlar sustular ve onlardan hiçbiri cevap vermedi. Sonra, o sözü ikinci kez tekrar etti ve yine onlardan hiçbir kimse cevap vermedi. Sonra üçüncü kez tekrar etti ve onlardan hiçbir kimse cevap vermedi. Sonra, o sözü dördüncü kez tekrar etti. Bunun üzerine Yezid b. Abdu'l-Medan şöyle dedi:

"Evet ya Rasûlallah! Men edildikleri zaman öne geçenler bizlerdik." Bunu dört kere söyledi. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Şayet Halid bana sizin Müslüman olduğunuzu ve savaşmadığınızı yazmamış olsaydı elbette sizin başlarınızı ayaklarınızın altına atardım." Bunun üzerine Yezid b. Abdu'l-Medan şöyle dedi:

"Ama vallahi biz ne sana hamd ederiz ne de Halid'e." Rasûlullah dedi ki:

"O halde kime hamd edersiniz?" dediler ki:

"Ya Rasûlallah, bizi seninle hidayete erdiren Allah'a hamd ediyoruz."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dedi ki:

"Doğru söylediniz." Sonra Rasûlullah şöyle dedi:

"Cahiliyette sizinle savaşan kimseler üzerine ne ile galip geliyordunuz?" Dediler ki:

"Hiçbir kimseye galip gelemiyorduk." Rasûlullah dedi ki:

"Evet! Sizinle savaşanlara galip geliyordunuz." Dediler ki:

"Ya Rasûlallah! Bizimle savaşanlara şöyle galip gelirdik. Biz toplanırdık ve dağılmazdık ve hiçbir kimseye zulmetmeden başlardık." Rasûlullah dedi ki:

"Doğru söylediniz." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Beni Haris b. Kab'ın üzerine Kays b. Husayn'ı emir tayin etti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Hz. Ali'nin Yemen'e Gönderilmesi:

Rasûlullah, Hz. Ali'yi hicretin onuncu yılı ramazan ayında Yemen'e gönderdi. Hz. Ali Yemen'de Mezhiclerin yurtlarına gidip onları İslamiyet'e davet edecekti.

Rasûlullah, Yemen'e göndereceği zaman Kuba köyünde ordugâh kurmasını Hz. Ali'ye emretmişti. Karargâh kurulup askerler orada toplanınca Rasûlullah bir sarığı bir kargının ucuna bağlayıp:

"Sancak böyledir!" buyurdu ve onu Hz. Ali'ye verdi. Hz. Ali'nin maiyyetine üç yüz süvari verdi. Gönderirken ona:

"Sağa sola bakmadan ilerleyip git!" buyurdu.

Hz. Ali:

"Ya Rasûlallah! Nasıl yapacağım?" diye sordu. Rasûlullah:

"Meydanlarına girdiğiniz zaman, seninle çarpışmaya kalkmıdıkça onlarla çarpışma. Eğer seninle çarpışmaya kalkarlarsa, sizden birini öldürünceye kadar onlarla çarpışma. Sizden birini öldürürlerse, bir müddet ne yapacaklarını gözlemeden onlarla çarpışmaya kalkma. Sonra onlara:

"Sizler, La ilahe illallah demeyi kabul eder misiniz?" diye sorarsın. **"Evet"** derlerse onlara;

"Siz namaz kılmayı kabul eder misiniz?" diye sor. **"Evet!"** derlerse onlara;

"Siz mallarınızın sadaka ve zekâtını çıkarıp fakirlerinize vermeyi kabul eder misiniz?" diye sor. **"Evet!"** derlerse, artık onlardan bundan başkasını isteme!

Vallahi, senin elinle Allah-u Teâlâ'nın bir tek adamı hidayete erdirmesi, senin için, üzerine güneşin doğduğu veya battığı her şeyden daha hayırlıdır!" buyurdu.

Hız. Ali üç yüz süvari ile yola çıktı. Nihayet süvarilerin öncüleri, Mezhiçlerin yurduna yaklaştılar. Hız. Ali, arkadaşlarını akıncı birliklerine ayırdı. Bunlar yaptıkları akınlarla birçok kadın ve erkek çocuk esir aldılar. Deve davar vs. ganimet mallarını ele geçirip getirdiler. Hız. Ali, ganimet malları üzerine Büreyde b. Husayb'ı memur tayin etti.

Hız. Ali, Mezhiçlerden topluluğa rastladı. Onları İslamiyet'i kabule davet ve teşvik etti. Fakat Mezhiçler İslamiyet'e girmeye yanaşmadılar. İslam mücahidlerini oka ve taşla tuttular. Bunun üzerine Hız. Ali, eline sancak verip Mesud b. Sinnüs-Sülemiy'i ileri gönderdi. Mezhiçlerden bir adam, meydana çıkıp kendisiyle çarpışacak er istedi. Onun karşısına Esved b. Huzayyü's-Sülemi meydana çıktı. İki süvari, bir müddet birbirlerine saldırdılar. En sonunda Esved onu öldürüp elbise ve silahlarını aldı. Sonra Hız. Ali, yanındaki süvarilerle birlikte hücumla geçti.

Mezhiçlerden yirmi kişi öldürölünce, Mezhiçler dağıldılar. Hız. Ali, onları takip etmekten vazgeçti ve tekrar İslamiyet'e davet etti. Mezhiçler Müslüman olmayı kabul ettiler. Reislerinden bazı kişiler gelip Hız. Ali'ye İslamiyet üzerine beyat ettiler ve:

"Bizler arkamızdaki kavmimiz adına da beyat ediyoruz. İşte zekât ve sadakalarımız! Onların içinden, Allah-u Teâlâ'nın hakkını da al!" dediler.

Hız. Ali, ganimet mallarını biraraya toplattıktan sonra beşe ayırıp bir okun üzerine "Allah'a aittir." yazısını yazdı. Kura çekti. İlk çıkan, Allah'a ait beşte bir hisse oldu.

Bu hisse içinde; Yemen elbise balyaları, ganimet develeri, Mezhiçlerin zekât develeri bulunuyordu. Hız. Ali, kalan dört hisseyi de mücahidler arasında bölüştürdü.

Hız. Ali, Mezhiçlerin durumunu, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e yazdı. Yazdığı yazıyı Abdullah b. Amr b. Avf'ul-Müzeni ile gönderdi. Yazısında: Zübeyd ve diğer topluluklara rastladığını, onları İslamiyet'e davet ettiğini Müslüman olurlarsa çarpışmayacağını bildirdiğini, buna yanaşmadıkları için çarpışmak zorunda kaldığını, yüce Allah-u Teâlâ'nın zafer ihsan ettiğini, onlardan öldürülenlerin öldürüldüğünü sonra teklif edildikleri şeyi kabul edip İslamiyet'e girdiklerini ve zekât vermeye boyun eğdiklerini, onlardan bazı kimselerin geldiklerini ve onlara Kur'an'ı Kerim okumayı da öğrettiklerini de bildirdi."

(Vâkidî-Meğazi)

Hız. Ali, Yemen'den Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e tabaklanmış bir deri içinde, daha toprağından temizlenmemiş altın cevheri de göndermişti. Rasûlullah bu altın cevherini Uyeyne b. Hısn, Akra b. Habis, Zeydül-Hayr ve Alkame arasında paylaştırdı. Rasûlullah, altın cevherini paylaştırdığı sırada bir adam:

"Biz bu ihsana şunlardan daha layık idik." dedi. Adamın bu sözü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e erişince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Demek siz bana itimat etmiyorsunuz? Hâlbuki ben göktekilerin bile eminiyim. Sabah akşam bana gökyüzünün haberi gelip duruyor." buyurdu.

Bunun üzerine iki gözü çökük, yanağının elmacık kemikleri çıkık, alnı yüksek, gür sakallı, başı tıraşlı, izarını yukarı çekmiş bir adam ayağına kalkıp:

"Ya Rasûlallah! Allah'tan kork!" dedi. Rasûlallah:

"Yazıklar olsun sana! Ben, yeryüzündeki insanların Allah'tan korkmaya en layık olanı, en çok korkanı değil miyim?"buyurdu. Adam, arkasını dönüp gitti. Halid b. Velid:

"Ya Rasûlallah! İzin ver de şunun boynunu vurayım." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Hayır! Belki o namaz kılanlardandır." Buyurdu. Halid b. Velid:

"Namaz kılanlardan öyle kimseler var ki, onlar gönüllerinde olmayan şeyi dilleriyle söylerler." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ben halkın kalblerini açmaya, karınlarını yarmaya memur değilim." buyurdu. Sonra da o adam, dönüp giderken arkasından:

"Şunun soyundan öyle bir nesil türeyecektir ki; onlar, her zaman Allah-u Teâlâ'nın kitabını güzel sesle okuyacaklar. Fakat Kur'an onların gırtlaklarından ileri geçmeyecek! Onlar okun avı süratle delip çıktığı gibi dinden fırlayıp çıkacaklar. Eğer ben onların zamanına yetişirsem, Semud kavmini toptan helak ettiği gibi, muhakkak bunları da toptan helak etmesini Allah'tan dilerdim!" buyurdu. (Bûharî-Müslim)

Ka'bu'l-Ahbar der ki; "Hz.Ali Yemen'e geldiği zaman, kendisiyle buluşup Muhammed'in sıfatlarını bana haber ver dedim. Haber verince, gülümsedim. Bana:

"Niçin gülümsedin?" diye sordu.

"Onun sıfatları bizim yanıımızdaki kitapta olanlara uyuyor, onun için gülümsedim. O bizim yanıımızda da senin vafsettiğın gibi vafsetmiş bulunmaktadır." dedim.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in risaletini tasdik ve kendisine iman ettim. Bilginlerimizden bazılarını çağırdım. Onların önüne bir kitap çıkardım. "Bunu babam, benim için mühürlemiş, kapamış ve Yesrib'den, nebinin çıktığını işitinceye kadar açma demişti dedim."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatına kadar Yemen'de Müslüman olarak oturdum. Ebû Bekr de vefat etti. Ömer b. Hattab halife olunca Medine'ye geldim. Daha önce hicret etseydim benim için iyi olurdu."

Rasûlullah, Hz. Ali'ye hac mevsimine kadar Yemen'de kalmasını ve hac mevsiminde gelip Mekke'de kendisiyle buluşmasını emretti. Abdullah b. Amr b. Avf, aldığı emirle Hz. Ali'nin yanına döndü.

Mücahidler, beşte bir hissedenden kendilerine bir şey verilmesini istediler. Hz. Ali vermekten kaçındı:

"Ben bunu, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına kadar götüreceğim. O, uygun gördüğünü yapar. İşte Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hacda bulunuyor. Onunla buluşuruz. O bunun üzerinde, Allah-u Teâlâ'nın kendisine gösterdiği şeyi yapar." dedi.

Hz. Ali, zekât develerine binilmesini de yasakladı. Beşte bir hisseyi, hayvanları yükledi. Ganimet mallarından götürülecek olanları da birlikte sürdürdü.

Hz. Ali Tâif'in Futuk kariyesinde iken, Ebû Rafî'i, hem arkadaşları hem de beşte bir mallar üzerine vekil bırakarak arkadaşlarından önce Mekke'ye gitti. Mücahidler, beşte bir mallar arasında bulunan elbiselerden giymek için Ebû Rafî'den ikişer tane elbise istediler ve aldılar. Mekke'ye girdikleri ve Sidre mevkiinde bulundukları sırada Hz. Ali, onları konaklayacakları yere getirmek için karşıladı. Herkesin üzerinde ikişer elbise görünce, elbiselerin beşte bir hisseye ait olduğunu anladı. Ebû Rafî'ye;

"Nedir bu?" diye sordu. Ebû Rafî:

"Benimle konuştular. Senden şikayetlendiler. Senin hakkındaki kanatlerini hafifletmek için böyle yaptım. Senden önce bazı kumandanlar böyle yapıyorlardı." dedi. Hz. Ali:

"Onların üzerindeki bu elbiseleri muhafaza etmeni emretmişim. Seni, bunları onlara veresin diye bırakmadım." dedi ve bazılarının üzerinden çıkarıp aldı.

Mücahidler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldikleri zaman, Hz. Ali'yi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e şikâyet ettiler. Rasûlullah Hz. Ali'yi çağırttı.

"Arkadaşların senden şikâyet ediyor." dedi. Hz. Ali:

"Onların şikâyet ettikleri şey her halde şudur; ganimetleri onlara bölüştürdüm. Ayrılan beşte bir hisseyi ise sana getirip teslim etmek için dağıtmadım. Onun hakkında uygun gördüğün şeyi yapmanı istedim. Başkan ve kumandanlar, beşte bir hisseden istedikleri kimselere pay veriyorlardı. Ben, bu hususta uygun gördüğünü yapman için onu sana getirip teslim etmeyi düşündüm." dedi. Rasûlullah sustu bir şey söylemedi. **(Vâkidî-Meğazi)**

Veda Haccı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , (hicretin onuncu yılının) zilkade ayına girdiği zaman hac için hazırlık yaptı ve hacca hazırlanmaları için Müslümanlara emir verdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zilkade-den kalan beş gece içinde hacca çıktı. Medine üzerine Ebû Ducane es-Saidî'yi vali tayin etti. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah ile birlikte hacca gidenlerin sayısı, yüz yirmi dört bin kişi idi. **(Diğer Bekri, Hamis)**

Rasûlullah (Revha vadisine geldiğinde) şöyle buyurdu:

"Varlığım elinde olan Allah'a yemin ederim ki; Meryem'in oğlu da hac veya umre edici ya da her ikisini birleştirici olarak muhakkak Fecc-i Revha'da telbiye edecektir." **(Müslim)**

Ebva'da, Sa'b b. Cessame, avlamış olduğu ve budundan kan damlayan bir yaban eşeğinin yarısını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e hediye etti. Rasûlullah almadı. Ona geri verdi.

"Biz ihram halinde olmasaydık senden bunu kabul eder, reddetmezdik." buyurdu. **(Müslim)**

Rasûlullah, Ezrak vadisine uğradığı zaman:

"Bu hangi vadidir?" diye sordu.

"Ezrak vadisidir." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Musa'yı şahadet parmaklarını kulaklarına koyup yüksek sesle Allah'a telbiye ederek bu vadiden geçerken görür gibiyim." buyurdu. Daha sonra bir tepeye geldiklerinde:

"Bu, hangi tepedir?" diye sordu.

"Herşâ ve Left tefesidir." dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Yunus'u, yuları hurma lifinden olan kırmızı bir devenin üzerinde, sırtında yünden bir aba ile buradan telbiye ederek geçerken görür gibiyim" buyurdu. **(İbni Mâce, Sünen)**

Serif'e geldikleri zaman, Aişe kadınlık hali gördü. Ağlamaya başladı. Rasûlullah ona:

"Seni ağlatan nedir?" diye sordu. Aişe:

"Vallahi bu yıl hacca çıkmamış olmayı ne kadar isterdim" dedi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sana ne oldu? Sen galiba hayzını gördün?" buyurdu. Aişe:

"Evet" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Bu, Allah-u Teâlâ'nın Âdem kızlarına yazdığı bir şeydir. Sen, Hacıların yaptığını yap. Yalnız temizlenmedikçe Beytullah'ı tavaf etme." buyurdu. (Müslim)

Rasûlullah, Mekke'ye girerken yukarı tarafından girer, Mekke'den çıkarken de aşağı tarafından, Küde'den çıkardı. (Beyhaki, Sünen)

(Rasûlullah daha önce Ali'yi Necran'a göndermişti). Ali, Yemen'den, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ait zekât develeriyle Mekke'ye geldi. Fatıma'yı ihramdan çıkanlar arasında gördü. Fatıma, boyalı elbise giymiş ve sürme çekmişti. Ali, onun bu yaptığını beğenmedi. Fatıma:

"Bunu, bana babam emretti." dedi. Ali, Fatıma'yı bu yaptığından dolayı azarlatmak ve onun, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in adına söylediklerini sormak için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına gitti. Fatıma'nın yaptıklarını söyledi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Doğru söylemiş. Sen hacca niyetlenirken ne dedin?" diye sordu. Ali:

"Ey Allah'ım! Rasulün neye niyetlendiyse ben de ona niyet ettim." dedim." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Benim yanımda kurbanım var. Sen de ihramdan çıkma." buyurdu. (Müslim)

Veda Hutbesi:

Sonra Rasûlullah haccına devam etti. İnsanlara hac farizalarını gösterdi ve onlara haclarının sünnetlerini bildirdi. İslam'ın esaslarını içeren hutbesini insanlara anlattı. Allah'a hamd etti ve O'na sena etti. Sonra şöyle buyurdu:

"Ey İnsanlar! Benim sözümü dinleyiniz çünkü ben bilemiyorum, belki bu seneden sonra bu mekânda sizinle bir daha karşılaşamayabilirim."

Ey İnsanlar! Sizin kanlarınız ve sizin mallarınız, Rabbinize kavuşuncaya kadar birbirinize haramdır. Bu gününüzün ve bu ayınızın haram olduğu gibi... Siz, muhakkak Rabbinize kavuşacaksınız. O da size amellerinizden soracaktır. Bunu bildiririm."

Kimin yanında bir emanet var ise onu kendisine emanet edene iade etsin.

Faizin her çesidi kaldırılmıştır. Ana malınız sizindir. Ne hakkınızın fazlasını alırsınız ne de hakkınız alınır. Allah hükmünü vermiştir. Artık faiz yoktur. Abbas b. Abdulmuttalib'in faizi de kaldırılmıştır.

Cahiliyette olan her kan davası kalkmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası İbn-i Rabia b. Haris b. Abdulmuttalib'inkidir. (İbn-i Rabia Beni Leys'e süt emzirilmek için gittiği sırada Hüzeyl kabilesi onu katletmişti. Bu cahiliye de başlanan ilk kan davasıdır.)

Ey İnsanlar! Şüphesiz şeytan, bu memleketinizde kendisine ibadet edilmesinden ümidini kesmiştir. Fakat eğer küçük gördüğünüz şeylerde ona itaat edilirse, o buna razıdır. Dininiz için ondan sakınınız.

Ey İnsanlar! Nesi (ayların yerlerini tehir ederek değiştirip haram ayı helal, helal ayı da haram kılmak) küfürde ileri gitmektir. İnkâr edenler onunla saptırılırlar. Bir sene onu helal kılarlar bir sene de haram kılarlar ki, Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı şeyin sayısına uydursunlar. Böylece Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığını helal, Allah-u Teâlâ'nın helal kıldığını da haram kılarlar. Zaman, Allah-u Teâlâ'nın gökleri ve yeri yarattığı gündeki şekli gibi duruyor. Allah katında ayların sayısı on iki aydır, onlardan dördü haram aylardır. Üçü birbiri peşine gelmektedir. Bir de Mudar kabilesinin recebidir. Bu receb, cemadi'l ahir ayı ile şaban ayı arasındadır.

Ey İnsanlar! Sizin hanımlarınızın üzerinde haklarınız vardır. Onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin onların üzerlerinde hakkınız; evinize hoşlanmadığınız hiçbir kimseyi ayak bastırmamaları ve ahlaksızlık yapmamalarıdır. Eğer yaparlarsa şüphesiz Allah onları yataklarınızdan ayırmanıza ve onları çok şiddetli olmayacak bir şekilde dövmenize izin vermiştir. Eğer yapmaktan vazgeçerlerse onlara örfce kabul edilen rızıkları ve giysileri verin. Kadınlara iyi davranın. Çünkü onlar sizin yanınızda esirlerdir. Bir şeye sahip değillerdir. Siz onları, Allah-u Teâlâ'nın emanetiyle aldınız. Onların ferçlerini Allah-u Teâlâ'nın kelimeleriyle helal kıldınız.

Ey İnsanlar! Sözümlü iyi dinleyiniz. Ben tebliğ ettim, bildirdim ve sizin içinizde öyle bir şey bıraktım ki, eğer ona bağlanırsanız ebedi olarak sapmazsınız. Apaçık bir şey! Allah-u Teâlâ'nın kitabı ve Rasûlü'nün sünneti...

**Ey İnsanlar! Sözümü iyi dinleyin ve onu iyi akledin. İyi biliniz ki; her bir Müslüman diğerinin kardeşidir. Müslümanlar kardeşler. Bir kimsenin başka bir kimseye gönül hoşluğu ile verdiği-
ğinden başka hiçbir şey helal değildir. Nefislerinize zulmetmeyiniz.**

Ya Rabbi! Tebliğ ettim mi?" Müslümanlar şöyle dediler:

"Ya Rabbi! Evet." Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Ya Rabbi! Şahit ol."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

YALANCI NEBİLERİN ORTAYA ÇIKIŞI

Esved'ül-Ansi'nin Ortaya Çıkışı:

Esved, kâhin ve hokkabaz bir adamdı. Şeytanlardan ona tabi olanlar vardı. Halka birtakım acaip şeyler gösterirdi. Sözlerini dinleyenlerin kalplerini büyüledi.

(Taberî-Tarih)

Rasûlullah Cerir b. Abdullah'ı Yemen'e gönderdiği zaman, Esvedül-Ansi'yi de İslamiyete davet ettirmiş, fakat Esved kabul etmemişti.

(Belazuri, Futuhu'l-Buldan)

Rasûlullah Veda Haccı'ndan sonra rahatsızlanınca casuslar tarafından her yana haberler uçurulmuştu.

(İbni Haldun, Tarih)

İlk irtidat hareketi Yemen'de Esved'ül-Ansi ile başladı.

(Taberî-Tarih)

Esvedül-Ansi'ye önce Ans kabilesi tabi oldu. Ans kabilesinden sonra başka (kabileler) Mezhic ve Yemen kabileleri de ona tabi oldular.

(Süheylî, Ravdu'l-Unuf)

Rasûlullah Esvedü'l-Ansi'nin haberini alır almaz Yemen'deki İslam valilerine ve oradaki Müslümanlara yazı yazıp Vebr b. Yuhannis ile gönderdi. Yazısında:

"Esvedül-Ansi ile savaşılmasını, Esved'in işi üzerinde, ister onu tuzağa düşererek ister onunla çarpışarak olsun, önemle durulmasını ve herkesten bu husustaki görüşünün Rasûlullah tarafından istendiğinin kendilerine duyurulmasını" emir ve tavsiyede bulundu.

(İbni Kesir, El-Bidaye Ve'n-Nihaye)

Esvedü'l-Kezzab'ın, Kehf-i Hubban'dan çıkışıyla öldürülüşü, üç ay veya dört aya yakın sürdü.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatından bir gün önce, Esvedü'l-Kezzab'ın öldürüldüğü gece Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gökten haber gelmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , ertesi gün ashabına:

"Dün gece Esvedü'l-Kezzabü'l-Ansi, kardeşlerinizden bir adamın eliyle öldürüldü!" buyurdu.

"Ya Rasûlullah! Onu kim öldürdü?" diye sordular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Onu, (salih), mübarek bir ev halkından mübarek bir kişi Feyruzu'd-Deylemi öldürdü." buyurdu.

(Taberî-Tarih)

Müseylemetü'l-Kezzab'ın Nebilik İddiası:

Müseyleme, (hicretin onuncu yılında), Beni Hanife temsilcileriyle birlikte gelerek Rasûlullah'la görüşüp Müslüman olduktan ve Yemame'ye döndükten sonra irtidat etti. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Müseyleme, Basra'daki Übülle, Hire yakınındaki Bakka, Belh yakınındaki Enbar ve Kufe yakınındaki Hire gibi Arap ve Acem pazarlarını, çarşılarını dolaşarak, hokkabazlık gözbağcılık bilgilerini ve üfürükçülerle falcılarını bulup onlardan bir şeyler öğrenmeye çalıştı.

(Diyar Bekri, Hamis)

Müseyleme, nebilik işinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ortak olduğunu iddia etmeye ve yaymaya başladı. (O, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in de nebiliğini tasdik ettiği için, akıl sahibi olanlardan, Allah-u Teâlâ'nın hayırlarını murat ettiği kimseler dışında, Beni Hanifelerden ve başkalarından Yemame'de bulunan) Birtakım kimseleri (kendisine inandırmış) başına toplamış, ardına takmıştı. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rivayete göre; Müseylemetü'l-Kezzab ilk kez bir yumurtayı ağzı dar şişenin içine sokmuştu.

Müseylemetü'l Kezzab; bir kuşun kesilen kanadını yapıştırmayı veya yapışık göstermeyi başarmış, dağdan bir geyiğin kendiliğinden çıkıp geldiğini ve sütünü sağdığını da iddia etmişti.

Müseyleme'nin birer mucize gibi göstermek istediği şeyler mucizenin getirdiği feyz-ü bereketten tamamıyla mahrum ve hatta tam tersi idi.

(Süheyli, Ravdu'l-Unuf)

Beni Hanife kadınlarından Ümmü Heysem diye anılan bir kadın, Müseylemetül-Kezzab'a gidip:

"Hurmalarımız susuzluktan kuruyup döküldü. Kuyularımızın suyu çekildi. Muhammed'in, kuraklığa uğrayan halk için dua ettiği gibi, sen de sularımız ve hurmalarımız için Allah'a dua et!" dedi. Müseyleme danışmanına:

"Ey Nehar! O, bunu yapmak için ne diyor?" diye sordu. Nehar:

"Kuraklığa uğrayan halk, Muhammed'e gidiyorlar. Yağmur sularının gecikmesinden, kuyu sularının azalmasından ve hurma ağaçlarının susuzluk yüzünden dökülüşünden şikayetleniyorlar. O da onlar için dua edince kuyularının suyu kabarıyor, hurma ağaçları gelişip dallarının uçları yerlere kadar eğiliyor." dedi. Müseyleme:

"O, kuyulara ne yapıyor?" diye sordu. Nehar:

“Bir kova su getiriyor, onun içine kavmi hakkında dua ediyor. Ağzına su alıp çalkaladıktan sonra onu kovanın için bırakıyor. Kovayı götürüp o susuz kuyulara boşaltıyorlar. Sonra da hurma ağaçlarını suluyorlar.” dedi.

Müseyleme, hemen bir kova su getirtti. Kovanın içine kavmi için dua ettikten sonra, ondan ağzına su alıp çalkaladı ve kovanın içine bıraktı. Kovayı götürüp kuyulara boşalttılar. O kuyuların suları büsbütün çekildi ve kayboldu. Nehar, Müseyleme’ye:

“Beni Hanifelerin çocukları üzerine bereket duası yapsan?” dedi. Müseyleme:

“Bereket duası, ne denilerek yapılır?” diye sordu. Nehar:

“Hicaz halkı, çocukları doğduğu zaman Muhammed’e götürüyor. O da, çocuğun damağına bir şey sürüyor ve başını sıvazlıyor.” Dedi.

Bunun üzerine, Müseyleme’ye hangi çocuk getirilip damağına bir şey sürdürülmüş ve başı sıvazlatılmışsa, o çocuğun ya başı kel ya da dili kekeme olmuştur!

Müseyleme, Cibril’in kendisine de Kur’an indirdiğini iddia ederdi. Kur’an’ı Kerim’i taklide özenir, kendi kendine şöyle gülünç sözler düzüp Kur’an diye okurdu; “Allah gebeye lutfetti de karın yumuşağıyla kıcının arasından, koşan canlılar çıkardı!”

(Siyer-i İbn-i Hişam)

“Fil nedir? Filin ne olduğunu sana ne bildirdi? Onun, hurma lifinden ip gibi kuyruğu ve uzun hortumu vardır. Bu, Rabbimizin yarattıklarından azıcığıdır!”

“Ey kurbağa kızı kurbağa! Ne diye vak vak vak edip duruyorsun? Yurkarın suda, altın balçıkta! Sen, ne suyu bulandırabilirsin ne de içene engel olabilirsin! Yarasa, sana ölüm haberini getirinceye kadar yerde bekle!”

(Diyar Bekri, Hamis)

Müseylemetül-Kezzab, Beni Hanifelerden namazı kaldırmış, içkiyi, zinanı ve benzerlerini helalleştirmişti.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah, Müseyleme’ye bir yazı yazıp Amr b. Umeyyetü’d-Damri ile gönderdi ve onu İslamiyete tekrar davet etti. Müseyleme, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in yazısına bir yazı ile karşılık verdi.

(İbn-i Sa’d-Tabakât)

Müseyleme’nin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e olan yazısı şöyleydi:

Allah-u Teâlâ’nın Rasulü Müseyleme’den Muhammed Rasûlullah’a!

Sana Selam olsun!

Bundan sonra derim ki: Nebilik işine seninle ortak edilmişimdir. Yerlerin yarısı bizimdir. Yerlerin yarısı da Kureyşlilerindir. Fakat Kureyşliler aşırı giden, adalet gözetmeyen bir kavimdir.”

Müseyleme'nin yazısını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, onun iki elçisi getirmişti. (Elçilerden birisi Abdullah b. Nevvaha veya İbni Nevvaha diye anılan Beni Amir b. Hanifelerden Ubade b. Haris, diğeri de İbni Usal idi).

Müseyleme'nin yazısı okununca, Rasûlullah iki elçiye:

"Siz ne diyorsunuz?(Siz de onun dediği gibi mi diyorsunuz?)" diye sordu Elçiler:

"(Evet!) Biz de onun dediği gibi deriz!" dediler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Siz, benim Rasûlullah olduğuma şehadet ediyor musunuz?" diye sordu. Elçiler:

"Biz, Müseyleme'nin Rasûlullah olduğuna şehadet ediyoruz!" dediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Siz iman etmezseniz, Allah'a ve O'nun Rasullerine ben iman etmişimdir. Vallahi elçiler öldürülmez olmasaydı, muhakkak ikinizin de boynunu vururdum!" buyurdu. **(Darimi, Sünen)**

(Rasûlullah, Hz. Ali'yi çağırdı ve **"Yaz!"** buyurdu:)

Bismillahirrahmanirrahim

Allah-u Teâlâ'nın Rasulü Muhammed'den, Müseylemetü'l-Kezzab'a...

Hidayete tabi olanlara selam olsun! Bundan sonra derim ki: (Allah'a yalan yere iftira etmekten ibaret olan) Yazın bana erişti.

"Hiç şüphesiz, yeryüzü Allah-u Teâlâ'ındır. Allah, ona kullarından dilediğini varis kılar. Mutlu sonuç muttakilerindir."

(A'raf: 128)

(Hidayete tabi olanlara selam olsun!)" Rasûlullah, bu yazıyı Müseyliümetül-Kezzab'a, Zübeyr b. Avvam'ın kardeşi Saib b. Avvam ile gönderdi.) Rasûlullah'la Müseylemetül-Kezzab arasında cereyan eden bu hadise, (Rasûlullah'ın Veda Haccı'ndan dönüşünden sonra,) hicretin onuncu yılının sonunda olmuştur.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Usame b. Zeyd'in Filistin'e Gönderilmesi:

Hicretin on birinci yılı, sefer ayının çıkmasına dört gece kala, pazartesi günü, Rasûlullah Müslümanlara Rumlarla savaşmak için hemen hazırlanmalarını emretti. Müslümanlar, cihad özlemiyle hazırlık için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanından ayrıldılar.

Rasûlullah, ertesi sabah, sefer ayının bitmesine üç gün kala, salı günü Usame b. Zeyd'i çağırttı. Ona:

“Ey Usame! (Şam’a, Belka sınırına, Filistin’deki Darum’a) babanın öldürüldüğü yere kadar, Allah-u Teâlâ’nın ismi ve bereketiyle git! Oraları, atlara çığnet! Seni bu orduya başkumandan yaptım. Ubna halkının üzerine ansızın git. Üzerlerine şimşek gibi saldır! Giderken hızlı git. Haberin önüne geç! (Varacağın yere haber ulaşmadan önce var). Yanına kılavuzlar al. Casus ve gözcüleri önden gönder. Allah seni muzaffer kılar, onların içinde kısa bir müddet kal!” buyurdu. Sefer ayının çıkmasına iki gece kala, çarşamba günü olunca, Rasûlullah’ın başı şiddetle ağrıyaya ve ateşlenmeye başladı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sefer ayının çıkmasına bir gece kala, perşembe gününün sabahı biraz iyileşince Usame için kendi eli ile sancak bağıladı.

“Ey Usame! Allah yolunda, Allah-u Teâlâ’nın ismiyle savaşa çık! Allah’ı inkâr edenlerle çarpış! Savaşınız! Fakat ahde vefasızlık etmeyiniz! Küçük çocukları ve kadınları öldürmeyiniz! Düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyiniz! Çünkü siz bilemezsiniz, belki onlar yüzünden ibtila ve musibete uğrayabilirsiniz. Fakat: “Ey Allah’ım! Bizim imdadımıza yetiş, onların hakkından gel! Onları, bize zarar vermekten vazgeçir!” deyiniz.

Eğer toplanmış olarak ve bağırarak size saldırırlarsa sükûnet ve vakarınızı muhafaza ediniz ve susunuz! Birbirinizle çekişmeyiniz. Sonra korku ile za’fa düşerseniz, rüzgârınız kesilip gider. Fakat şöyle deyin:

Ey Allah’ım! Biz Senin kullarınız. Onlar da Senin kullarıdır. Bizim ve onların perçemleri senin elindedir. Onları ancak sen yenersin!” deyiniz.

İyi biliniz ki; cennet, kılıçların parıltısı altındadır!” buyurdu. Usame’ye, ordunun Cürûf ’te karargâh kurmasını emretti.

“Haydi! Allah-u Teâlâ’nın ismiyle hareket et!” buyurdu. Usame, bağlanmış sancağı götürüp Büreyde b. Husayb’e verdi. Karargâh, Cürûf’te Süleyman Sıkayesi diye anılan yerde kuruldu. İşini bitiren hemen karargâha koştu. İlk muhacirlerden (ve ensardan) bu savaş için hazırlanmayan kimse kalmadı. (Hepsi savaş için hazırlandı).

(Hz. Ebû Bekir,) Hz. Ömer, Ebû Ubeyde b. Cerrah, Sa’d b. Vakkas, Ebûl-Aver Said b. Zeyd b. Amr b. Nüfeyl, ensardan; Katade b. Numan, Seleme b. Eslem b. Harış gibi birçok önde gelen isim bu orduya katıldı. Muhacirlerden bazı kişiler söylenmeye başladılar. En ağır sözü söyleyen Ayyaş b. Ebi Rebia oldu: “İlk muhacirler üzerine şu genç kumandan tayin olunuyor ha!” demişti. Usame b. Zeyd, o zaman, (on sekiz), on dokuz yaşlarında idi. Bu tür laflar çoğalmaya başladı.

Hız. Ömer bu sözleri işitince söyleyenlere sert cevap verdi. Sonra gelip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bu sözlerden haber verdi.

Rasûlullah son derece kızdı. Başına bir sarık sardı ve üzerindeki saçaklı bir elbise ile Rebiü'l-Evvel'in onunda Cumartesi günü minbere çıktı. Allah'a hamd-u senada bulunduktan sonra:

**"Ey İnsanlar! Usame'yi kumandan yapmam hakkında bazı-
nızdan bana sözler ulaştı. Ne oluyor? Vallahi siz şimdi Usa-
me'nin kumandanlığına itiraz ettiğiniz gibi, daha önce onun ba-
basının kumandanlığına itiraz etmişsiniz. Vallahi o kumandanlı-
ğa nasıl layık ve benim katımda insanların nasıl en sevgilisi
idiyse ondan sonra, bu oğlu da kumandanlığa öyle layıktır. (Val-
lahi) ondan sonra, bu da benim katımda insanların en sevgilile-
rindendir. İkisi de her iyiliğe layıktırlar. (Size, bunu tavsiye ediyor-
um). Çünkü, o sizin hayırlı olanlarınızdan (bu işe elverişli bulu-
nanlarınızdan) dır."** buyurdu. Rasûlullah, minberden inip evine girdi. Usame ile gidecek olan Müslümanlar gelip Rasûlullah'la vedalaştılar. (Rasûlullah'ın hastalığı ağırlaşmıştı.) Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Usame'yi yollama işini yerine getiriniz!" buyuruyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in dadısı ve Usame'nin annesi Ümmü Eymen içeri girip:

"Ya Rasûlallah! Usame'yi bir müddet karargâhta bıraksan olmaz mı? Çünkü Usame bu haliyle giderse, kendisine pek yararlı olmaz." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*):

"Usame'yi yollama işini yerine getiriniz!" buyurdu. Halk karar-gâha gitti. Pazar gecesi orada yattılar. Pazar günü Usame karargâhtan geldi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hastalığı çok ağırlaşmıştı. Usame ağlayarak yanına girdi. O sırada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ağzına ilaç veriliyordu. Abbas Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanında ve kadınlar da çevresinde duruşuyordu. Usame eğilip Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i öptü. Rasûlullah konuşamıyordu. Ellerini semaya kaldırdıktan sonra, Usame' nin üzerine indirdi. Usame bundan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kendisine dua ettiğini anladı.

Rebiü'l-Evvel'in on ikinci Pazartesi günü, Usame tekrar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yanına geldi. Rasûlullah ayılmış, kendine gelmişti. Rasûlullah Usame'ye:

"Allah-u Teâlâ'nın bereketi üzere kuşluk vakti yola çıkınız!" buyurdu. Usame vedalaşarak karargâha döndü. Yola çıkacakların hemen karargâhta toplanmaları için halka seslendi.

546 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

Cürüf’te orduya hareket emri verdiği ve hayvanına binmek istediği sırada, annesi Ümmü Eymen’in gönderdiği elçi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın vefat ettiğini haber verdi. Bunun üzerine Usame, Hz. Ömer ve Ebû Ubeyde b. Cerrah ile birlikte Medine’ye döndü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ı vefat etmiş olarak buldular. Rabi’ü’l-Evvel ayından on iki gece geçmişti.

Rasûlullah, pazartesi günü güneş semanın ortasından batıya doğru kaymaya başladığı sırada vefat etmişti. Cüruf karargâhındaki Müslümanlar, Medine’ye döndüler. Büreyde b. Husayb, Usame’nin bağlamış olduğu sancağı ile Rasûlullah’ın kapısına kadar gelip yanına dikti.

Hz. Ebû Bekir’e bey’at edildiği zaman, Hz. Ebû Bekir, Büreyde b. Husayb’a sancağı Usame’nin evine götürmesini ve gazaya çıkıncaya kadar açmamasını emretti.

(Vâkidî-Meğazi)

RASÛLULLAH (S.A.S)'IN VEFATI

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Ecelinin Yaklaşması:

Rasûlullah, Nasr suresinin inmesinden sonra, ecelinin yaklaştığını anladı ve:

"Ey Allah'ım! Seni, tesbih (eksik sıfatlardan uzak tutar) ve hamdu sena ederim. Ey Allah'ım! Beni, yarlığa! Şüphe yok ki; tevbeleri en çok kabul eden ve merhametli olan Sensin, Sen!" diyerek Allah'a hamd, tesbih ve istiğfara başladı.

Rasûlullah, bir gün Hz. Fatıma'ya gizlice:

"Cibril, her yıl Kur'an'ı benimle bir kere mukabele ederdi. Bu yıl ise iki kere mukabele etti. Öyle sanıyorum ki; ecelim yaklaşmıştır." buyurdu. (Ahmed, Müsned)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Hastalığının Başlangıcı:

Safer ayının sonunda veya rebiülevvel ayının başında, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın ölüm hastalığı başladı.

Rasûlullah, Bakiü'l Garkad'a (Medine mezarlığına) gece ortasında gitti, oradaki Müslüman ölümler için istiğfar etti, sonra evine döndü. Sabahladığı zaman, işte o günden itibaren ağrıları başladı.

Aişe (*radiyallahu anhâ*) şöyle demiştir:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Baki'den döndü. O sırada benim başım ağrıyordu. Ben: "Vah başım" diye söyleniyordum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dedi:

"Hayır, Ya Aişe! Esas benim "Vah başım" demem lazım." Sonra şöyle dedi:

"Ya Aişe! Sen benden önce ölseydin sana bir zarar gelmez. Senin işlerine bakarım, seni kefenlerim ve senin üzerine namaz kılarım ve seni defnederim." Dedim ki:

"Vallahi ben, senin beni defnettikten sonra evime dönüp onun içinde hanımlarından biriyle gerdeğe girdiğini tahayyül ediyorum. Bunun üzerine Rasûlullah tebessüm etti ve ağrısı iyice arttı.

Rasûlullah hanımlarını dolaşıyordu. Bu arada ağrısı iyice şiddetlendi. Meymune'nin evinde hastalığı ağırlaştı. Hanımlarını çağırdı ve onlardan benim evimde tedavi olmak için izin istedi. Onlar da ona izin verdiler.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Yazı Yazdırmak İstemesi:

Said b. Cübeyr şöyle dedi:

"İbni Abbas: "Perşembe günü! Nedir perşembe günü?" dedi. Sonra da ağlamaya başladı. Gözyaşlarının inci taneleri gibi iki yanağına döküldü-günü gördüm.

"Ey İbni Abbas! Nedir bu perşembe günü?" diye sordum. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın hastalığının şiddetlendiği gündür. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hastalandığında evinde Ömer b. Hattab gibi bazı kimseler varken:

"Bana kalem, kâğıt getiriniz de size bir yazı yazayım. Böylece, bundan sonra hiçbir zaman yolunuzu şaşırırmazsınız!" buyurdu. Ömer b. Hattab:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e, hastalığı baskın gelmiştir. Yanımızda Kur' an var. Allah-u Teâlâ'nın kitabı, bize yeter!" dedi.

Bunun üzerine ev halkı antlaşmazlığa düştü ve tartışmaya başladı.

(Bûharî-Müslim)

Kadınlardan birisi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e istediğini getiriniz!" dedi.

Ömer b. Hattab:

"Sus! Siz O'nun sahibelerisiniz. O hastalandığı zaman da boynundan tutarsınız, sıkarsınız!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın zevcesi Zeyneb de:

"Size bir ahid yazdırmak isteyen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i ne diye dinlemiyorsunuz!" dedi.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Kimisi:

"(Rasûlullah, sizin için yazacağını yazsın). Kalem ve kâğıdı yanına yaklaştırsınız! Sizin için bir yazı yazsın da hiçbir zaman yolunuzu şaşırmasınız!" diyor. Kimisi de:

"Ömer'in dediği yerindedir." diyordu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında antlaşmazlık çoğalıp sözler birbirine karıştığı (ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e baygınlık getirdikleri) zaman, Rasûlullah:

"Yanımdan kalkınız. Benim yanımda çekişme olmaz! Beni kendi halime bırakınız! Benim şu içinde bulunduğum hal, sizin beni davet ve meşgul ettiğiniz şeylerden hayırlıdır!" buyurdu.

Ne büyük musibettir o musibet ki; antlaşmazlıklara düşmek ve sözleri birbirine karıştırmak yüzünden, Rasûlullah'la onlar için yazacağı yazı arasına gerilmiştir!"

(Bûharî-Müslim)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Ali'ye Yazdırmak İstediği Şeyler:

Hiz. Ali şöyle dedi; "Rasûlullah ağırlaştığı zaman;

"Ey Ali! Bana bir kürek kemiği getir de benden sonra ümmetimi doğru yoldan şaşırtmayacak şeyi onun üzerine yazdırayım." buyurdu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın başı, kollarımın arasında bulunuyordu. Gidip gelinceye kadar kendisini kaybetmekten korktuğum için:

"Ben, buyuracaklarını ezberimde tutarım!" dedim.

"Namaz kılmaya, zekât vermeye devam etmenizi ellerinizdeki kölelerin haklarını gözetmenizi tavsiye ediyorum!" buyurdu. Eşhadu En La ilahe illallah ve Eşhadu Enne Muhammeden Abduhu ve Rasulühu, diyerek şehadette bulunmayı da emretti.

"Bu iki gerçeğe şehadette bulunana, cehennem ateşi haram olur." buyurdu." (İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Osman'la Gizli Konuşması:

Rasûlullah, ziyaretine gelen Hiz. Osman'ı görünce ona:

"Yakınımaya gel!" buyurdu. Hiz. Osman yaklaşıp Rasûlullah'ın üzerine eğildi. Rasûlullah ona gizlice bir şey söyledi. Hiz. Osman başını kaldırınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sana söylediğim şeyi anladın mı?" diye sordu. Hiz. Osman:

"Evet!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Yakınımaya gel!" buyurdu. Hiz. Osman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın üzerine tekrar eğildi. Rasûlullah, yine ona gizlice bir şey söyledi. Hiz. Osman başını kaldırınca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Sana söylediğim şeyi anladın mı?" diye sordu. Hiz. Osman:

"Evet!" Onu kulağıma işitti, kalbim de ezberledi." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah, ona:

"Haydi, git!" buyurdu.

(Ahmed, Müsned)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ebû Bekir Hakkında Yazı Yazdırmak İstemesi:

Rasûlullah, rahatsızlığı ağırlaştığı sırada Abdurrahman b. Ebû Bekr'e: **"Bana kalem kâğıt getir de Ebû Bekir için bir yazı yazayım. Böylece onun üzerinde antlaşmazlığa düşülmesin!"** buyurdu. Abdurrahman kalem ve kâğıt getirmek için kalkınca:

"Otur! Ebû Bekir üzerinde antlaşmazlığa düşülmesine, Allah da mü'minler de razı olmaz!" buyurdu. (Ahmed, Müsned)

Sonra, Hz. Aişe'ye:

"Bana, baban Ebû Bekir'i ve senin kardeşini çağır, bir yazı yazayım. Çünkü ben bir heveslinin heveslenip: "Ben, bu işe herkesten önce layığım!" demesinden korkuyorum. Oysa Allah da mü'minler de Ebû Bekir'den başkasına razı olmaz." (Müslim)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Hastalığının Şiddetlenmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hastalığı şiddetlenince ve ağır basınca şöyle dedi:

"Üzerime çeşitli kuyulardan alınmış yedi kırba su dökünüz ki, ben milletin huzuruna çıkayım ve onlarla ahitleşeyim." Aişe şöyle dedi:

"Biz de onu, Hafsa binti Ömer'in leğenine oturttuk. Sonra onun üzerine "Yeter yeter" deyinceye kadar su döktük.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) başı sarılı olarak çıktı ve minberin üzerine oturdu. Önce Uhud ashabına dua ve istiğfar etti, dua ve istiğfarını tekrarladı. Sonra şöyle buyurdu:

"Allah-u Teâlâ'nın kullarından bir kul var ki, Allah onu dünya ile kendi katındaki şeyler arasında muhayyer kıldı, o da Allah-u Teâlâ'nın katındakini seçti."

Ebû Bekir bunu işitince, kendisinin kastedildiğini anladı, ağladı ve şöyle buyurdu:

"Hepimiz, çoluk çocuğumuzla sana feda olalım!" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise şöyle dedi:

"Ey Ebû Bekir! Dur, yavaşla!" Sonra şöyle buyurdu:

"Mescide açılan bu kapıları kapatınız. Ancak Ebû Bekir'in evi müstesna. Çünkü arkadaşlıkta iyilik ve ihsanca katımda ondan daha efdal olan hiçbir kimse bilmiyorum." Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) o zaman, o söz arasında şöyle dedi:

"Ben, kullardan birisini dost edinseydim elbette Ebû Bekir'i dost edinirdim. Fakat onu bir arkadaş ve iman kardeşi edindim ta ki, Allah katında birbirimize kavuşuncaya kadar."

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Ben, Ebû Bekir'in kapısının üzerinde bir ışık, başka kapıların üzerinde ise karanlık görüyorum!

Nihayet, ben de bir insanım. Aranızdan, bazı kimselerin hakları bana geçmiş olabilir. Ben, hangi kişinin tenine dokunmuş isem, işte benim! O da dokunsun, ödeşsin! (İbni Sa'd, Tabakât)

Ben, kimin sırtına kamçı vurmuşsam, işte sırtım! O da benim sırtıma vursun, benden öcünü alsın! Ben kimin namus ve şerefine dil uzatmışsam, işte namus ve şerefim! O da gelsin benden öcünü alsın! (Taberî-Tarih)

Ben, kimin malından bir şey almışsam, işte malım! O da gelsin, alsın!

İyi biliniz ki; Benim katımda sizin en önde geleniniz, (en sevgili olanınız) varsa hakkını benden alan veya hakkını bana helal eden kişidir ki; Rabbime, onun sayesinde helalleşmiş olarak (gönül hoşluğu ve rahatlığı ile) kavuşacağımıdır.

Hiç kimse Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'in kin ve düşmanlık beslemesinden korkarım diyemez. (İyi biliniz ki) Kin ve düşmanlık beslemek asla benim huyumdan ve halimden değildir. (Ben aranızda durup da sözümü tekrarlamaktan kendimi müstağni görmüyorum!" buyurduktan sonra söylediklerini tekrarladi.) Bunun üzerine, bir adam ayağa kalkıp:

"Ya Rasûlallah! Ben sana üç dirhem vermiştim."dedi. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Doğru söylüyorsun. Ey Fadl! Buna üç dirhem ver!" buyurdu. (İbni Sa'd, Tabakât)

"Allah'ım! Hangi mü'mine ağır bir söz söylemişsem, sen o sözümü kıyamet gününde, o mü'min için sana yakınlığa vesile kıl!" diyerek dua etti. (Bûharî)

Sonra da:

"Ey İnsanlar! Kimin üzerinde, başkasında geçmiş bir hak varsa o, onu hemen ödesin. Dünyada rüsvay olurum demesin. İyi biliniz ki; dünya rüsvaylığı, ahiret rüsvaylığından hafiftir." buyurdu. Bunun üzerine bir adam ayağa kalktı:

"Ya Rasûlallah! Ben, Allah yolunda savaş ganimetine hıyanet etmiş, üç dirhem üzerime geçirmiştim." dedi. Rasûlullah:

"Sen, bu hıyaneti niçin yaptın?" diye sordu. Adam:

"Ona ihtiyacım vardı." dedi. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Ey Fadl! Bu adamdan Beytü'l-Mal hesabına üç dirhemi teslim al!" buyurdu. (Taberî-Tarih)

"Ey İnsanlar! Nefsinden korkan varsa, ayağa kalksın da onun için dua edeyim?" buyurdu. Bunun üzerine bir adam ayağa kalktı:

"Ya Rasûlallah! Ben çok pintiyim, korkağım. Çokta uykucuyum. Allah'a dua et de benden pintiliği, korkaklığı ve uykuculuğu gidersin!" dedi. Rasûlullah ona dua etti. (İbni Sa'd, Tabakât)

Sonra, bir adam ayağa kalktı ve:

"Ya Rasûlallah! Ben çok yalancıyım! Çirkin sözlü, çirkin işliyim. Hem de uykucuyum!" dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Ey Allah'ım! Ona doğru sözlülük ve iman olgunluğu nasip et! Uyumak istedikçe ondan uykuyu gider!" diyerek dua etti. Daha sonra, bir adam ayağa kalktı:

"Vallahi, Ya Rasûlallah! Ben de çok yalancıyım, Hem de münafığım! Benim işlemediğim hiçbir kötülük yoktur!" dedi. Hz. Ömer:

"Be adam! Kendini rezil ve rüsvay ettin!" dedi. Rasûlullah:

"Ey İbni Hattab! Dünya rüsvaylığı, ahiret rüsvaylığından hafiftir!" buyurdu ve adam için de:

"Ey Allah'ım! Buna, doğru sözlülük ve iman olgunluğu nasip et! Onun kötü işlerini hayra çevir!" diyerek dua etti.

(Taberî-Tarih)

Sonra, bir kadın ayağa kalktı.

"Bende de şöyle şöyle haller var! Allah'a dua et de benden bu halleri gidersin!" dedi. Rasûlullah ona:

"Sen, Aişe'nin evine git!" buyurdu. Sonra, minberden indi. Hz. Aişe'nin evine dönünce kadının başına asasını koydu. Sonra ona dua etti. Hz. Aişe, kadının daha oradan ayrılmadan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in duasının tesirini gördüğünü söyler. (İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Ebû Bekr'in Namaz Kıldırmasını İstemesi:

Hz.Aişe şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hastalığı şiddetlendiği zaman şöyle dedi:

"Ebû Bekr'e söyleyiniz, Müslümanlara namaz kıldırın." Dedim ki:

"Ey Allah-u Teâlâ'nın nebisi! Ebû Bekr ince bir adamdır, sesi zayıftır, Kur'an okuduğu zaman çok ağlar." Rasûlullah dedi ki:

"Ona söyleyiniz, Müslümanlara namaz kıldırın." Yine aynen sözümü tekrarladım. Bunun üzerine o şöyle dedi:

"Siz kadınlar, Yusuf zamanındaki kadınların karakterindesiniz. Git söyle: Müslümanlara namaz kıldırın." Dedim ki:

"Vallahi ben bunu ancak Ebû Bekr'in millete imam olmamasını istediğim için söylüyordum. Biliyordum ki; halk, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in makamına gelen bir adamı asla sevmez ve çıkacak her kötü şeyi ona yükleyecektir. Böyle bir durumun babamdan uzak kalmasını istiyordum."

Ebû Bekir o zaman orada bulunmadığı için Abdullah İbni Zum'a Müslümanlara namaz kıldırarak için Ömer'i çağırdı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ömer'in namazdaki tekbirini işittiği zaman:

"Ebû Bekir nerededir?" diye sordu. Sonra:

"Buna Allah razı olmaz ve Müslümanlar da razı olmazlar." dedi. Şayet vefatı esnasında Ömer'in söylediği söz olmasaydı, Müslümanlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in Ebû Bekir'i yerine geçirdiğinde şük etmezlerdi. Fakat o vefatı esnasında şöyle demişti:

"Eğer, yerime birini geçirirsem (Ebû Bekir'i kastederek) benden daha hayırlı olan bir kimse de (kendisini kastederek) yerine birini geçirmiştir. Eğer milleti bu hususta serbest bırakırsam (Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i kastederek) benden daha hayırlı olan bir kimse de (serbest) bırakmıştır." Bunun üzerine millet anladı ki, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hiçbir kimseyi yerine halef bırakmamıştır. Çünkü Ömer hiçbir zaman Ebû Bekir'e karşı olmamıştır. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Mescide Çıkışı:

Rasûlullah, Allah-u Teâlâ'nın ruhunu kabzettığı pazartesi günü milletin yanına çıktı. Onlar sabah namazını kılıyorlardı. Perde kaldırıldı ve kapı açıldı. Rasûlullah çıktı ve Aişe'nin kapısı önünde durdu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i gördükleri zaman sevinçlerinden az kalsın namazlarını bozacaklardı. İleri geçsin diye yol açtılar. Fakat Rasûlullah onlara:

"Namazınızda sebat ediniz." diye işaret etti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onların namazdaki duruşlarını görünce sevincinden gülümsedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i, işte o andaki şeklinden daha güzel bir şekilde görmedim. Sonra eve döndü. Millet de Rasûlullah'ı iyileşmiş olduğunu zannederek evlerine döndüler. Ebû Bekir de Sunh'taki ev halkının yanına döndü. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Ebû Bekir'in Müslümanlara Namaz Kıldırması:

Pazartesi günü olduğu zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) başı sarılı olarak sabah namazına çıktı. Ebû Bekir bu sırada millete namaz kıldırıyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) çıktığı zaman millet ona yol verdi. Ebû Bekir milletin bunu ancak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) için yaptığını anladı ve namaz kıldığı yerden çekildi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de onu arkasından itti ve:

"İnsanlara namaz kıldır." dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ebû Bekir'in sağında oturarak namaz kıldı. Namazı bitirdiği zaman millete döndü ve yüksek sesiyle onlara hitap etti. Hatta sesi mescidin kapısından dışarı çıktı. Şöyle diyordu:

"Ey İnsanlar! Ateş alevlendi, fitneler gecenin dalga dalga gelen karanlığı gibi gelmeye başladı. Vallahi benim aleyhime hiçbir delil gösteremezsiniz. Çünkü ben ancak Kur'an'ın helal kıldığını helal, haram kıldığını haram kıldım."

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sözünü bitirdiği zaman Ebû Bekr ona şöyle dedi:

"Ey Allah-u Teâlâ'nın nebisi! Ben seni iyileşmiş olarak, Allah'tan bir nimet ve bir fazl içinde görüyorum. Nitekim biz de böyle isteriz. Bugün Harice'nin kızının günüdür. Ona gideyim mi?" Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Evet!" dedi. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) (evine) girdi. Ebû Bekr Sunh'taki ev halkının yanına gitmek üzere yola çıktı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Fakirlere Para Dağıtması:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın vefat ettiği gün Hz. Aişe'nin yanında altı veya yedi dinar bulunuyordu. Rasûlullah, Hz. Aişe'ye onları fakirlere dağıtmasını emretti.

Hz. Aişe ise, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın hastalığı ile oyalandığı için onları dağıtamamıştı. Rasûlullah, Hz. Aişe'ye: **"Altı-yedi dinarı ne yaptın, dağıttın mı?"** diye sordu. Hz. Aişe:

"Hayır! Vallahi, senin hastalığın beni meşgul etti." dedi. Rasûlullah, onları isteyip getirtti. Avucuna aldı.

"Allah-u Teâlâ'nın Rasulü Muhammed, bunları fakirlere dağıtmadığı, yanında bulundurduğu müddetçe, Rabbine kavuşacağını sanmamaktadır." buyurdu. Onların hepsini, ensar fakirlerinden beş ev halkına bölüştürdükten sonra:

"İşte, şimdi rahatladım!" buyurdu ve uyudu.

(İbni Sa'd, Tabakât)

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Son Misvak Kullanışı:

Hz. Aişe şöyle dedi:

"Allah-u Teâlâ'nın bana ihsan ettiği nimetlerden birisi de: Rasûlullah'ın benim evimde, benim günümde ve başı benim göğsümde iken vefat etmesidir.

Bir de hamd olsun Allah'a ki, (O'nun, dünyada bulundurduğu günlerin son günlerinde), ahiret gününün başında, benim tükürüğümle onun tüküğünü birleştirmesidir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i göğsüme yasladığım sırada, (kardeşim Abdurrahman, elinde bir misvakla içeri girmişti. Rasûlullah, ona ve elindekine baktı.) Misvakı istediğini anladım.

"Ya Rasûlallah!(Misvakı) Alıp sana vermemi arzu eder misin?" diye sordum.

Başıyla ("**evet**" diye) işaret etti. Hemen alıp ona verdim. Fakat katı geldi.

"Onu, senin için biraz yumuşatayım mı?" diye sordum. Başıyla "**evet**" diye işaret etti. Ben de misvakı (ağızımla) yumuşattım ve ona verdim. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hiçbir zaman, misvakla dişlerini böyle şiddetli ve bu kadar güzel oğuşturduğunu görmemiştim. Sonra misvakı bıraktı ve misvak elinden düştü." **(İbn-i Sa'd-Tabakât)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ümmetine Son Tavsiyeleri:

Rasûlullah, ayıldıkça:

"Aman! Aman! Ellerinizdeki kölelerinize iyi davranınız. Onların sırtlarına elbise giydiriniz. Karınlarını doyurunuz. Onlara yumuşak söz söyleyiniz. Namaza! (Namaza devam ediniz! Ellerinizdeki kölelerinize hakkında da Allah'tan korkunuz!" diye buyurmaktan) **Son nefesinde bile: "Namaza! Namaza! Ellerinizdeki kölelerinize..."** diye tavsiye etmekten geri durmadı. **(İbn-i Sa'd-Tabakât)**

Rasûlullah (s.a.s) 'ın Son Dakikaları:

Rebiü'l-Evvel ayının onikisi, pazartesi günü (kaba kuşluk vakti idi). Güneş, zevale (batıya kaymağa) doğru yaklaşırken, Rasûlullah da son dakikalarını yaşıyordu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in başı, Hz. Aişe'nin göğsüne yaslıydı.

"Ey İnsanların Rabbi! Hastalığı gider, kaldır! Gerçek tabip Sensin! Gerçek şifa verici Sensin!" diyerek şifa diliyor. Rasûlullah ise:

"Hayır! Ben, Allah'tan Refik-i A'la zümresine katılmayı, Cibril, Mikail ve İsrafil ile birlikte olmayı dilerim! Ey Allah'ım! Beni bağışla! Bana rahmetini ihsan et! Beni Refik-i A'la zümresine kavuştur!" diyerek dua ediyordu. **(İbn-i Sa'd-Tabakât)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ölümü:

Rasûlullah yanındaki su kabına iki elini batırıp ıslak ellerini yüzüne sürdü ve: **"La ilahe illallah! Ölümün de akılları başlardan gideren ızdırıp ve şiddeti var!"** buyurdu. Sonra elini kaldırdı. Gözlerini evinin tavanına dikti.

"(Ey Allah'ım!) Refik-i A'la..." dedi. Bu şekilde iken mübarek ruhu alındı ve eli yanına düştü. **(Bûharî)**

Rasûlullah (s.a.s)'ın Vefatından Sonra Ömer'in Sözü:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince, Ömer b. El-Hattab kalktı ve şöyle dedi:

"Münafıklardan birtakım adamlar vardır ki, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın vefat etmiş olduğunu iddia ediyorlar. Hâlbuki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ölmedi. Fakat o, Rabbine gitti. Musa b. İmran'ın gittiği gibi, kavminden kırk geceliğine ayrıldı. Hakkında "ölmüştür" denildikten sonra onlara geri döndü. Vallahi Rasûlullah elbette geri dönecektir. Musa'nın geri döndüğü gibi... İşte! Rasûlullah öldü diye iddia eden adamların elleri kesilecek."

Ebû Bekr, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın vefatının haberi geldiği zaman mescidin kapısına kadar geldi. Ömer millete anlatıyordu. Ebû Bekr:

Sağa sola bakmadan direkt Aişe'nin evinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanına girdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise evin bir kenarında üzeri örtülü idi. Onun üzerinde hibre denilen Yemen kumaşından bir örtü vardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yüzünü açtı. Sonra onun üzerine eğildi ve onu öptü. Sonra şöyle dedi:

"Babam ve anam sana feda olsun. Allah-u Teâlâ'nın senin üzerine takdir ettiği ölüme gelince; onu tattın. Bundan sonra artık sana asla ölüm isabet etmez."

Sonra Yemen kumaşını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yüzüne örttü ve çıktı. Ömer insanlarla hala konuşuyordu. Ona şöyle dedi:

"Yavaş ol ya Ömer! Sus!" Ömer ise onu dinlemeyip konuşmaya devam etti. Ebû Bekr onun susmadığını görünce insanlara döndü. İnsanlar onun konuşmasını işitince ona döndüler ve Ömer'i terkettiler. O da Allah'a hamd ve sena etti, sonra şöyle dedi:

"Ey İnsanlar! Kim Muhammed'e ibadet ediyor ise, şüphesiz Muhammed ölmüştür. Kim Allah'a ibadet ediyor ise şüphesiz Allah Hayy'dır, ölmez." Sonra şu ayeti okudu:

“Muhammed, ancak bir rasuldür. Ondan önce de rasuller geçmişti. Ölür ve öldürülürse geriye mi döneceksiniz? Geriye dönen, Allah’a hiçbir zarar vermez. Allah, şükredenlerin mükâfatını verecektir.” (A-li İmran: 144)

Vallahi, sanki insanlar işte bu ayetin nazil olduğunu, Ebû Bekr onu okuyuncaya kadar bilmiyorlardı.

İnsanlar onu Ebû Bekr’den aldılar ve ağızlarından düşürmediler. Ömer şöyle dedi:

“Vallahi, Ebû Bekr’in onu okuduğunu işittiğim zaman dehşete kapıldım ve yere düştüm, ayaklarım beni taşımıyordu. Anladım ki Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ölmüştür. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Beni Saide’nin Gölgeği:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in ruhu kabzedildiği zaman ensardan bir topluluk, Beni Saide’nin gölgeğinde Sa’d b. Ubade’nin yanına gitmek için yöneldi. Ali b. Ebi Talib, Zübeyr b. El-Avvam, Talha b. Ubeydullah ise ayrılıp Fatıma’nın evinde toplandılar. Muhacirlerin geri kalanları ise Ebû Bekr’in yanında kaldı. Useyd b. Hudayr da Ebû Bekir’in evine gitti. Bir adam Ebû Bekir ve Ömer’in yanına gelip şöyle dedi:

“Ensardan işte şu topluluk, Beni Saide’nin gölgeğinde Sa’d b. Ubade ile birlikte. Ona meyletmişlerdir. Eğer insanların durumuyla ilgili sizin bir isteğiniz varsa, işler büyümeden önce oraya gidin.” Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu sırada evinde idi. Henüz defnedilmemişti. Ev halkı onun önüne kapıyı kilitlemişti. Ömer şöyle dedi:

“Ebû Bekr’e dedim ki: ‘Ensar’an o kardeşlerimize ikimiz beraber gidelim ve onların ne üzere olduklarına bakalım. Onların yanına giderken onlardan salih iki adam bize rastladı. Onlar bize, ensarın kararlarını anlattılar ve:

“Ey muhacirler topluluğu! Nereye gitmek istiyorsunuz?” dediler. Biz de:

“Ensardan işte şu kardeşlerimizin yanına gitmek istiyoruz.” dedik. Onlar:

“Ey muhacirler topluluğu! Sizin onlara gitmenize gerek yoktur. Siz istediğinizi yapınız.” dediler. Dedim ki:

“Vallahi onların yanına gideceğiz. Beni Saide’nin gölgeğinde iken onların yanına vardık. Onların arasında örtülmüş bir adam gördük.

“Bu kimdir?” dedim. Onlar:

“Sa’d b. Ubade” dediler. Dedim ki:

"Ona ne olmuş?"

"Hastalanmış." dediler.

Oturduğumuzda onların hatibi şehadet getirdi ve Allah'a layık olduğu şeylerle sena etti, övdü sonra şöyle dedi:

"Biz Allah-u Teâlâ'nın ensarıyız ve İslâm'ın öncü askerleriyiz. Ey muhacirler topluluğu! Siz ise bizden bir kavimsiniz. Sizden bir cemaat koşu koşu bir yere gittiler. Bizi aslımızdan ayırmak ve idareyi bizden gasp etmek istiyorlar."

O sustuğu zaman konuşmak istedim. Kendimce beğendiğim iyi bir konuşma hazırlamıştım. İstiyordum ki, onu Ebû Bekir'in önünde takdim edeyim. Huyumdaki hiddeti gizlemek istiyordum. Bunun üzerine Ebû Bekir şöyle dedi:

"Ya Ömer! Yavaş ol! "

Ben de onu kızdırmak istemedim. O konuştu. O, benden daha âlim ve daha takvalı bir kimse idi. Vallahi iyi hazırladığım konuşmamdan beğendiğim hiçbir kelimeyi bırakmayıp bütün açıklığı ile söyledi. Veya onun benzerini veya ondan daha üstününü söyledi. Ebû Bekir şöyle dedi:

"Ey Ensar! Sizin bahsettiğiniz iyiliğe gelince, siz onun ehlisiniz. Fakat Araplar, bu işte ancak Kureyş kabilesini tanırlar. Onlar Arabın nesebce ve belde bakımından en şereflieleridirler. Sizin için işte bu iki adama razı oldum ve onları seçtim. O halde onlardan hangisini derseniz ona bey'at ediniz."

Benim ve Ubeyde b. Cerrah'ın elinden tuttu. O sırada ikimizin arasında oturmaktaydı. Benim Ebû Bekir'in bulunduğu bir topluluğa emir olmamı istemesi hariç beğenmediğim hiçbir şey söylemedi. Vallahi başımın vurulması, içlerinde Ebû Bekir'in olduğu bir kavmin üzerine emir olmak-tan bana hafif gelir. Ensardan bir sözcü de kalkıp şöyle dedi:

"Biz develerin kaşındığı orta direğiz, altından direk verilmiş hurma ağacıyız. Ey Kureyş topluluğu! Bizden bir emir olsun, sizden bir olsun."

Muhtelif sesler çoğaldı. Sesler yükseldi. İhtilafa düşüleceğinden korktum ve şöyle dedim:

"Ey Ebû Bekir! Elini uzat!" O da elini uzattı ve ona beyat ettim. Sonra ona muhacirler beyat ettiler. Sonra ensariler ona beyat ettiler. Biz de Sa'd b. Ubade'nin üzerine atıldık. Onlardan bir sözcü:

"Sa'd b. Ubade'yi öldürdünüz, durun!" demeye başladı. Ben dedim ki:

"Sa'd b. Ubade'yi Allah öldürdü."

(Siyer-i İbn-i Hîşam)

Umumi Beyat Sırasında Ömer'in Hutbesi:

Ebû Bekr'e Beni Saide'nin gölgesinde beyat edildikten sonra ertesi gün Ebû Bekr minberin üzerine oturdu. Ömer kalktı ve Ebû Bekr'den önce konuştu. Allah'a hamd etti ve ona layık olduğu şey ile övdü. Sonra şöyle dedi:

"Ey insanlar! Ben size dün bir konuşma yaptım. Fakat o, Allah-u Teâlâ'nın kitabında bulduğum şeylerden değildi. Fakat şunu biliyordum ki, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yakında bizim işimizi düzene sokar ve bu bizim son halimiz olur.

Şüphesiz Allah, kendisiyle Rasulü'ne hidayet ettiği kitabını size bırakmıştır. Eğer ona sımsıkı bağlanırsanız, Allah, Rasulü'ne hidayet ettiği gibi size de hidayet eder. Allah sizin emirlik işinizi sizin en hayırlınızın eline vermiştir. O, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in arkadaşısıdır. İki de mağarada bulunduğu zaman, ikinin ikincisi idi. O halde, kalkınız ve ona beyat ediniz." Bunun üzerine insanlar Ebû Bekr'e Beni Saide gölgesinde beyatından sonra genel beyat ile beyat ettiler.

Sonra Ebû Bekr konuştu. Allah'a hamd etti ve O'na layık olduğu şeylerle övdü. Sonra şöyle dedi:

"Ey insanlar! Ben sizin üzerinize veli kıldım, hâlbuki sizin en hayırlınız değilim. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

İyi biliniz ki, bana yapılan beyatı düşünmeden kabul ediverişim, ümmet arasında bir fitne ve fesat çıkmasından korktuğum içindir.

Allah'a yemin ederim ki, ben hiçbir gün ve gece bunun ne üzerine düşmüş ve isteklisi olmuş ne de bu hususta Allah'tan gizlice ve açıkça bir dilekte bulunmuştum.

Emirlik hizmetinde benim için bir rahatlık yoktur. Gücüm yetmeyen büyük bir işi, elimde olmayarak boynuma takmış bulunuyorum. Benim yerime daha güçlü bir insanın geçmesini ne kadar arzu ederdim. Size Allah'tan sakınmayı tavsiye ederim. **(Belazuri, Ensabu'l-Eşraf)**

İyi biliniz ki; en akıllı kişi, Allah'tan en çok sakınan kişidir. En akılsız ise günaha en çok dalan, haktan en çok ayrılan kişidir. Ey İnsanlar! Ben ancak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in izine uyucuyum. Dinde, kendiliğimden bir şeyler icat edici değilim. **(İbni Sa'd, Tabakât)**

Eğer iyilik yaparsam, bana yardımcı olunuz. Eğer kötülük yaparsam, beni doğrultunuz. Doğru söyleyen kişi emindir. Yalan söyleyense haindir. Zayıfınız hakkını alıncaya kadar benim gözümde kuvvetlidir. Kuvvetliniz de hakkını alıncaya kadar benim gözümde zayıftır. Bir kavm Allah yolunda cihadı terkederse, Allah onları muhakkak zelil eder. Şimdiye kadar hangi kavimde fahişelik yaygınlaşmışsa Allah da onlara belayı yaygınlaştırmıştır. Allah ve Rasulü'ne itaat ettiğim müddetçe bana itaat ediniz. Allah ve Rasulüne karşı geldiğim zaman, bana itaat etmeniz gerekmez. Haydi, namazınıza kalkınız. Allah sizi bağışlasın. **(Siyer-i İbn-i Hişam)**

Hiz. Ali'nin Halifeliğe Teşvik Edilişi:

Müslümanlar, Hiz. Ebû Bekir'e bey'at etmek üzere toplandıkları zaman, Ebû Süfyan b. Harb:

"Vallahi ben, kandan başkasıyla söndürülemeyecek bir toz duman görüyorum!

Ey Abd-i Menaf hanedanı! Size ait işleri, Ebû Bekir'e mi bırakıyorsunuz? Nerde o iki zayıflar? Nerede o iki zeliller: Ali ve Abbaslar? Ey Hasan'ın babası! Uzat elini beya't edeyim sana? (Siz, Ebû Kuhafe'nin oğlunun yönetim işinizi üzerine almasına nasıl razı oluyorsunuz?) Bu iş, Kureyşlilerin içinden küçücük bir kabileye nasıl verilebilir? Vallahi isterse-niz, ben onun üzerine her taraftan süvariler ve piyadeler gönderirim!" dedi. Hiz. Ali:

"Ey Ebû Süfyan! Vallahi, sen bununla ancak fitne ve fesat çıkarmak istiyorsun. İslamiyet'e ve Müslümanlara düşmanlığını hala sürdürüyorsun! Fakat bununla onlara hiçbir zarar veremeyeceksin! Senin nasihatın bize gerekmez! Biz, bu işe Ebû Bekir'i yeterli görüyoruz."

(Taberî-Tarih)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Techiz Edilmesi Ve Defnedilmesi:

Salı günü Ebû Bekr (*radiyallahu anh*) 'a beyat edildiği zaman insanlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kefenlenmesi için geldiler. Ali b. Ebi Talib, Abbas b. Abdulmuttalib, Fazl b. Abbas, Kusem b. Abbas, Üsâme b. Zeyd ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in azatlısı Şukran (Salih) onun yıkanmasını üstlendiler.

Salı günü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kefenlenmesi bitince evinde, karyolasının üzerine konuldu. Defni hakkında Müslümanlar ihtilaf etmişlerdi. Bir sözcü şöyle dedi:

"Onu mescidine defnedelim." Bir sözcü de şöyle dedi:

"Bilakis onu ashabının yanına defnedelim." Ebû Bekr ise şöyle dedi:

"Ben Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in şöyle dediğini işittim:

"Bir rasulün ruhu kabzolunduğu zaman ruhunun kabzolunduğu yere defnolunur." (Siyer-i İbn-i Hişam)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i pamuktan üç yemen elbisesi ile kefenlediler. Sonra Aişe'nin odasına defnettiler." (Bûharî, Müslim)

Rasûlullah (s.a.s)'ın Ölümünden Sonra Müslümanların Fitneye Düşmesi:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince, Müslümanların musibeti büyüdü. Araplar dinlerinden döndüler. Yahudilik ve Hristiyanlık tekrar boy göstermeye başladı ve nifak belli oldu. Allah, Müslümanların işlerini Ebû Bekr'e verinceye kadar Rasulü'nü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i kaybettikleri için insanlar, kış gecesinde ürküp kaçan koyun sürüsü haline geldiler.

Mekkelilerin çoğu, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat ettiği zaman, İslam'dan dönmek istedi. Hatta (Mekke valisi) Attab b. Esid kordudan gizlenmek zorunda kaldı. Bunun üzerine Süheyl b. Amr kalktı, Allah'a hamd ve sena etti. Sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatını zikretti ve:

"Bu, İslam'ın ancak kuvvetini artırır. Kim bizi şüpheye düşürürse onun boynunu vurunuz." dedi. Bunun üzerine millet irtidattan vazgeçti. Attab b. Esid de ortaya çıktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Ömer b. Hattab'a Süheyl hakkında:

"Yakında o bir makama gelecektir ki, onda yerilmeyecektir." diye buyurmuştu. Süheyl'in bu tutumuyla o söz doğru çıktı.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

İRTİDAT HABERLERİ

Abdullah b. Mesud şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den sonra öyle bir duruma geldik ki, şayet yüce Allah bize Ebû Bekir'i ihsan etmemiş olsaydı, helak olup gidebilirdik. O bizi, çocuklu çocuksuz her devenin sırtında çarpışmaya, her Arap bölgesine gitmeye ve ölüm gelinceye kadar yalnız Allah'a ibadet etmeye çağırdı, topladı ve birleştirdi. Allah, Ebû Bekir'e onlarla savaşma azmini vermişti. Allah'a yemin ederim ki o, irtidat edenlere ya küçük düşürücü bir program uyguluyor ya da sürgün edinceye kadar onlarla savaşıyordu. Onlara uyguladığı küçük düşürücü programı şuydu: Mürtedler, kendilerinden öldürülenlerin cehennemde, bizden öldürülenlerin cennette olduğunu kabul edecekler, bizden öldürülenlerin diyetini ödeyecekler. Bununla birlikte bizlerin onlardan aldığı mallar ganimet olarak alınmış olacak. Fakat onlar bizden almış oldukları malları bize geri vereceklerdi. Sürgün savaşı ise, onların ülkelerinden çıkarılmaları demekti."

İrtidat ile ilgili haberlere gelince; Rasûlullah vefat ettikten ve Hz. Ebû Bekir Üsâme'nin ordusunu yola gönderdikten sonra, Araplar irtidat etti ve her tarafı ateş sardı. Bütün kabileler ya genel olarak ya da kısmen irtidat ettiler. Yalnız Kureyş ve Sakif kabileleri irtidat etmedi.

Müseyleme ve Tulayha da gittikçe güçleniyordu. Tayy ve Esed kabilelerinin büyük çoğunluğu Tulayha'nın etrafında toplanmıştı. Uyeyne b. Hısn'a uyararak Gatafanlılar da irtidat etmişti. Uyeyne:

"(Esed ve Gatafan'lıları kasedederek) İki antlaşmalı kabileden bir rasul, bizim için Kureyş'ten çıkan bir rasulden daha iyidir. Üstelik Muhammed öldü. Tulayha ise hayattadır." diyerek Tulayha'ya tabi olmuş, Gatafan'lılar da onu izlemişti.

(İbni Esir, Tarih)

Bazı Arap heyetleri Medine'ye geldi. Bunlardan kimi namaz kılmayı kabul ediyor ama zekât vermeye yanaşmıyor kimi de zekât vermeyi kabul ediyor fakat Ebû Bekir'e vermek istemiyordu. Hatta delil olarak şu ayeti bile ileri sürenler vardı:

"Ey Muhammed! Mallarının bir kısmını, onları temizleyip arıtacak sadaka olarak al, onlara dua et, senin duan onlar için bir güvencedir." (Tevbe: 103)

Bu ayeti delil olarak öne sürenler şöyle diyorlardı: "Zekâtımızı, ancak duası bizim için güvenli olana veririz." Kimisi de şöyle bir şiir söylüyordu:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e aramızda bulunduğu sürece itaat ettik. Ama Ebû Bekir'in hakimiyeti de ne demek oluyor? Buna şaşıyoruz."

(İbni Kesir, El-Bidaye Ve'n-Nihaye)

Ebû Hureyre (*radiyallahu anh*) şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatından sonra Ebû Bekr-i Sıddık halife oldu ve Arap kabilelerinden mürted olanların üzerine ordu göndermeye başladı. Ömer (*radiyallahu anh*) : "Ey mü'minlerin halifesi! Onlara nasıl harp açarsınız? Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

"Lailahe illallah" deyinceye kadar insanlarla çarpışmakla emrolundum. Kim bu şahadet kelimesini söylerse (kısası gerektiren bir günah müstesna) **malını, canını korumuş olur.** (Gizli) **küfür ve günahlarının hesabı Allah'a aittir"** demiştir." dedi. Ebû Bekir cevaben:

"Vallahi, kim namazla zekâtı aynı görmezse onunla harp ederim. Çünkü zekât, malın hakkıdır. Allah'a yemin ederim ki, onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e verdikleri bir keçi yavrusunu benden esirgeseler muhakkak onlara savaş açarım." buyurdu. Bunun üzerine Ömer (*radiyallahu anh*) :

"Vallahi bildim ki; mürted olanların öldürülmesi hakkındaki halifenin bu hükmü, Cenab-ı Hakk'ın Ebû Bekir'in gönlünde yarattığı genişliğin eseridir. Bu sayede onlarla çarpışmanın hak olduğunu öğrendim." diye Ebû Bekir'i doğruladı.

(Bûharî, Müslim)

Tulayha El-Esedî'nin Nebilik İddiası:

Esed b. Huzeyme oğullarından Esed'li Tulayha b. Heveylid, Rasûlullah hayatta iken nebilik iddiası ile ortaya çıkmıştı. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onun üzerine Dırar b. El-Ezver'i Esedoğullarına vali tayin etmiş ve irtidat edenlere karşı durmalarını emretmişti.

Bunun sonucunda Tulayha zayıf düşmüştü. Dırar onu yakalayıp bir kılıç darbesi vurdu. Fakat bu darbenin ona işlemediği haberi yayılınca etrafındakilerin sayısı arttı. Rasûlullah vefat ettiğinde çevresinde epey kalabalık vardı. Tulayha:

"Cibril bana geliyor." diyerek kafiyeli birtakım yalanlar uyduruyordu. Onlara namaz kılarken secdeyi terk etmelerini emrederek: "Yüzlerinizi toprağa sürüp arkalarınızı da havaya kaldırmanız Allah-u Teâlâ'nın işine yaramaz. Allah'ı ayakta ve iffetli bir şekilde zikrediniz." gibi şeyler söylüyordu. Araplardan pek çok kişi kabile taassubu etkisiyle ona uydu. Bu sebeple tabilerinin büyük çoğunluğunu Esed, Gatafan ve Tayy kabileleri oluşturmaktaydı.

564 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

Fezare ve Gatafan kabileleri Tayba’nın güneyine yürürken, Tayyılar arazilerinin sınırlarında, Esed kabilesi de Sümeyra denilen yerde konakladı. Abs, Salebe b. Sad ve Mürre kabileleri ise Rebeze’nin ebrak denilen yerinde toplandılar. Onlara Kinane oğullarından bir grup daha katıldı. Bölge onlara dar gelmeye başlayınca iki gruba ayrıldılar. Bir kısmı Ebrak’ta kaldı. Diğerleri de Zu’l-Kassa denilen yere gitti. Tulayha kardeşi Habal’ı, Düel, Leys ve Müdlililerin başına geçirdi. Medine’ye elçiler göndererek namaz kılmayı kabul ettiklerini fakat zekât vermek istemediklerini bildirdi. Hz. Ebû Bekir:

“Allah’a yemin ederim ki, benden bir deve yularını bile esirgeyecek olsalar, onu almak için onlarla cihad ederim.” diye cevap vererek onları geri çevirdi. Heyetleri geri dönünce Medine’dekilerinin sayısının az olduğunu bildirdi ve onları Medine üzerine yürümeye teşvik etti.

Heyetlerin ayrılmasından sonra Hz. Ebû Bekir Medine’nin dağ yollarının başına Ali, Talha, Zübeyr (Sa’d, Abdurrahman) ve İbn Mesud’u yerleştirdi. Ayrıca düşmanların kendilerine yakınlığından dolayı, baskın korkusuyla Medine halkını mescidde toplantıya çağırıldı. **(İbni Esir, Tarih)**

Toplantının açılışında şöyle bir konuşma yaptı:

“Doğrusu dünya kâfir oldu. Yeryüzündeki insanların heyetleri sizin az olduğunuzu görmüşlerdir. Siz onların gece mi yoksa gündüz mü üzerinize geleceklerini bilmiyorsunuz. Onların size en yakın olanları bir beridlik mesafededir. Onlar, sadece namaz kılmak ve zekât vermemek üzere kendileriyle anlaşıcağımızı ümit ediyorlardı ama bu tekliflerini kabul etmedik. Bu sebeple onlara karşı gerekli hazırlığı yapın. Onlar size saldırabilirler”
(İbni Kesir, El-Bidaye Ve’n-Nihaye)

Üç gün geçmeden gece Medine üzerine yürüdüler. Zu’l-Husa’da, kendilerine destek olması için bir kuvvet bırakmışlardı. Geceleyin dağ yollarına vardılar. Fakat oradaki İslam savaşçıları onları geri püskürttü. Bu haber Hz. Ebû Bekir’e ulaştırıldı.

Mescidde bulunanlar hücum edenlere karşılık vermek için su taşıyan bineklerine binerek çıktılar. Düşmanı Zu’l-Husa’ya varıncaya kadar kovaladılar. Orada bulunan yardımcı kuvvetler, şişirip iplere bağladıkları tulumları Müslümanların üzerine yuvarladılar. Müslümanların develeri ürktü ve Medine’ye geri dönmek zorunda kaldılar. Müslümanlardan can kaybı olmadı.

Kâfirler ise, Müslümanların güçsüz olduklarını sanarak, durumu Zu'l-Kassa'da bulunanlara iletiler. Onlar da yanlarına gelip katıldılar. Hz. Ebû Bekir ise geceyi, insanları savaşa hazırlamakla geçirdi. Hazırlığını bitirdikten sonra yola çıktı. Sağ kanadın başında Numan b. Mukarrin, sol kanadın başında Abdullah b. Mukarrin, piyadelerin başında ise, Süveyd b. Mukarrin bulunuyordu. Tan yeri ağardığında Müslümanlarla düşmanlar aynı düzlükte karşılaştılar.

Düşmanlar, Müslümanların geldiğini kılıç darbelerini yiyinceye kadar farketmediler. Güneş doğarken onlar da geri dönüp kaçmaya başlamışlardı. Bineklerinin çokluğuna rağmen yenik düştüler. Pek çok kayıp veren Hz. Ebû Bekir, Zul-Kassa'ya varıncaya kadar onları takip etti. Bu, fetih için bir başlangıç idi.

Zul-Kassa'da Numan b. Mukarrin'i bir askeri birliğin başında bırakarak Medine'ye geri döndü. Böylece müşrikler ona boyun eğmek zorunda kaldılar. Fakat Absoğulları ile Zebyanlılar aralarındaki Müslümanlara saldırıp onları öldürdüler. Bunun üzerine Hz. Ebû Bekir, öldürülen Müslümanlar sayısınca hatta daha da fazla müşrik öldüreceğine dair yemin etti. Bu Müslümanların güçlerini ve sebatlarını arttırdı.

Bu sırada Medine'ye, Müslümanlardan toplanan zekâtlar ulaştı. Bunları toplayanlar arasında Safvan, Zibrikan b. Bedr ve Adiyy b. Hatem de vardı. Bu, Üsame'nin Medine'den çıkışının altmışıncı gününde olmuştu. Üsame de bundan birkaç gün sonra Medine'ye geri döndü. Üsame'nin gidiş ve gelişinin kırk gün olduğu da söylenmiştir.

Üsame Medine'ye vardığında, Hz. Ebû Bekir (*radıyallahu anh*) onu, Medine'de yerine vekil bıraktı. Onunla birlikte askerlerini ve bineklerini de dinlenmeleri için bıraktı ve sonra beraberindekilerle birlikte savaşa çıktı. Müslümanlar onun gitmemesi için ısrar ettilerse de kabul etmedi. "Ben, sizleri bizzat kendim destekleyeceğim" diyerek, Zu'l-Husa ile Zul-Kassa'ya doğru yürüdü. Ebrak denilen yerde konakladı. Oradaki düşmanlarla savaştı.

Yüce Allah müşrikleri hezimete uğrattı. Müşriklerden Hatia esir alındı. Abs ile Bekroğulları bundan dolayı çok üzüldüler. Ebû Bekir, Ebrak'ta birkaç gün kaldı. Zübyan oğullarını yenip onların yurtlarını da eline geçirdi. Burasını Müslümanların atları ve zekât hayvanları için otlak olarak yaptı.

Abs ve Zübyanlılar bozguna uğrayınca Buzaha'da bulunan Tulayha'nın yanına döndüler. Tulayha Sümeyra'dan ayrılıp buraya gelmiş ve orada ikamet etmeye başlamıştı. Ebû Bekir de Medine'ye döndü. Bu sırada Üsame ve askerleri dinlenmiş, ayrıca ihtiyaçlarını karşılayacak pek çok sadaka da gelmiş bulunuyordu.

Hız. Ebû Bekir, çeşitli bölgelere göndereceği birlikleri belirledi ve onlara sancaklar verdi. Bu amaçla on bir ayrı sancak verilmişti.

Halid b. Velid'e bir sancak verip ona; Tulayha b. Huveylid üzerine gitmesini, onun işini bitirdikten sonra imkân bulursa Butah'taki Malik b. Nüveyre üzerine yürümesini emretti.

Ebû Cehil'in oğlu İkrime'ye de bir sancak verip Müseyleme'nin üzerine gönderdi.

Muhacir b. Ebi Ümeyye'ye de bir sancak verdi ve onu Esvedu'l-Ansi'nin üzerine gönderdi. Ayrıca ona, Kays b. Mekşuh'a karşı Ebna'ya yardımcı olmasını, daha sonra da Hadramut'ta Kinde'ye gitmesini emretti.

Halid b. Said'i de bir sancakla Şam taraflarına gönderdi.

Amr b. El-As'a da bir sancak verip Kudaalı'lar (Vedia ve Haris'ler) üzerine gönderdi.

Huzeyfe b. Muhsin el-Gatafani'ye bir sancak verip onu Duba (Arfece, Harseme ve çevre) halkı üzerine gönderdi.

Arfece b. Herseme'ye de bir sancak verip onu Mehre üzerine gönderdi. Ayrıca Huzeyfe ile Arfece'ye, bir araya gelip birbirlerine işlerinde yardımcı olmalarını emretti.

Şurahbil b. Hasene'yi Ebû Cehil'in oğlu İkrime'nin peşinden gönderip ona: "İkrime Yemame'de işleri bitirdikten sonra mürtedlerle savaşmak için atlıların ile birlikte Kudaa'ya git." diye emretti.

Ma'n b. Cabir'e bir sancak verip onu Süleymoğulları ve onlarla birlikte olan Hevazinlilerin üzerine gönderdi.

Süveyd b. Mukarrin'e bir sancak verip onu, Yemen'deki Tihame mıntıkasına gönderdi.

A'la b. El-Hadrami'ye de bir sancak verip onu Bahreyn'e gönderdi.

Komutanlar Zül-Kassa'dan askerleriyle birlikte ayrıldılar. Her komutana yazılı bir ahitname verdi ve elçileriyle bütün mürtedlere aynı anlamda birer yazı gönderdi. Onlara tekrar İslam'a dönmeyi emrediyor ve korkutuyordu.

(İbni Esir, Tarih)

Mektuplarda şöyle yazılıydı:

"Rahman ve Rahim olan Allah-u Teâlâ'nın adıyla...

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın halifesi Ebû Bekir'den, bu mektubu duyacak olan genel ve özel herkese...

Sözüm, İslamiyet'te sebat eden veya İslam'dan dönüp mürted olan herkesedir. Selam hidayete tabi olanlara, hidayetten ayrılmayı sapıklığa ve hevasının peşine düşmeyenlere olsun. Ben, kendisinden başka ibadete layık ilah bulunmayan Allah'a hamd ederim. Allah'tan başka ibadete layık ilah bulunmadığına, Muhammed'in, O'nun kulu ve elçisi olduğuna şahadet ederim. Ve Muhammed'in getirdiği bütün ahkâma inanırım.

Allah-u Teâlâ Hz. Muhammed'i kendi katından hak rasul, yaratıklarına müjdeci, uyarıcı ve Allah-u Teâlâ'nın izniyle dinine davet edici, aydınlatıcı bir kandil olarak diri olan herkesi uyarıp korkutması ve inkârcıların hiçbir mazeretlerinin kalmaması ve böylece azabı haketmeleri için göndermiştir. Cenab-ı Allah, kendi davetine icabet edenleri hak yola iletir ve hidayete erdirir. Rasululah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), kendisinden yüz çevirenlerle savaştı. Sonunda gönüllü veya gönülsüz olarak İslam'a döndüler. Sonra Allah-u Teâlâ, Rasulü'nü Allah-u Teâlâ'nın emrini yerine getirdikten ve ümmetine nasihat ettikten sonra vefat ettirdi. Vefat edeceğini ona ve Müslümanlara indirmiş olduğu kitapta beyan etmişti

"Sen de muhakkak öleceksin onlar da öleceklerdir."

(Zümer: 30)

"(Ey Muhammed!) Senden önce de hiçbir insanı ölümsüz kılmadık. Sen öleceksin de onlar baki mi kalacak?" (Enbiya: 34)

Yüce Allah, mü'minlere hitaben de şöyle buyurmuştur:

"Muhammed ancak bir Rasûl'dür. Ondan önce de Rasuller geçmişti. Ölür veya öldürülürse geriye mi döneceksiniz? Geriye dönen, Allah'a hiçbir zarar veremez, Allah şükredenlerin mükâfatını verecektir." (A-li İmran: 144)

Muhammed'e tapan kimse bilsin ki; Muhammed ölmüştür. Allah'a tapan kimse de bilsin ki; Allah diridir, ölümsüzdür. O'nu uyku ve uyuklama tutmaz. O, işinin başındadır. Düşmanlarından intikam alıcıdır. Ben size; Allah'a karşı takvalı olmanızı, dindeki payınızı almanızı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in size getirdiği ilahi ahkâma uymanızı, onun yolundan gitmenizi, Allah-u Teâlâ'nın dinine sımsıkı sarılmanızı tavsiye ediyorum. Çünkü Allah-u Teâlâ'nın hidayet vermediği kimse sapıklıktadır. Allah-u Teâlâ'nın kendisine yardım etmediği kimse yardımsız kalır. Kendisine Allah'tan başkasının yol gösterdiği kimse sapıklıktadır.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

"Allah-u Teâlâ'nın doğru yola erıştirdiği kimse hak yoldadır. Kimi de saptırırsa artık onu doğru yola götürecek bir rehber bulamazsınız." (Kehf: 17)

Allah-u Teâlâ'nın dinini kabul etmeyen kimsenin dünyada işlediği hiçbir amel kabul olmaz. Ahirette onu azaptan hiçbir şey kurtaramaz.

Bana ulaşan habere göre; sizden bazı kimseler İslamiyet'i ikrar edip İslam ahkâmıyla amel ettikten sonra Allah hakkında aldanmış, O'nun hükmünü bilemediği ve şeytana icabet ettiği için dininden dönmüştür.

Yüce Allah, kutsal kitabında buyurmuştur:

“Meleklerle: “Âdem’e secde edin” demiştik. İblis dışında hepsi secde etmişti. O, cinlerdendi. Rabbinin buyruğu dışına çıktı. Ey İnsanoğulları! Siz, beni bırakıp onu ve soyunu dost mu ediniyorsunuz? Hâlbuki onlar size düşmandır. Kendilerine yazık edenler için bu ne kötü değişmedir!” (Kehf: 50)

Başka bir ayette de yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Şeytan şüphesiz sizin düşmanınızdır. Siz de ona düşman olun. O, kendi taraflarını, çılgın alevli cehennem yaranı olmaya çağırır.” (Fatır: 6)

Ben size; muhacir ile ensardan ve onlara güzellikle uyan tabiilerden, komutanı Halid b. Velid olan bir ordu gönderdim. O komutana, insanlardan Allah’a iman dışında hiçbir şey kabul etmemesini, Aziz ve Celil olan Allah’a davet etmedikçe insanlarla savaşmamasını emrettim. Eğer çağrısına icabet edilir, iman ve ikrarda bulunulup salih amel işlenirse, iman, ikrar ve salih amel sahiplerinin bu imanı, ikrarı ve salih amelleri kabul edilir. Onlara bu hususta yardım edilir. Fakat iman çağrısına icabet edilmezse; komutan, onlarla Allah’ın emrine dönünceye ve onlardan güç sahibi hiçbir kimse kalmayınca kadar savaşacaktır. Böylelerini ateşle yakmasını, çeşit çeşit ölümlerle öldürmesini, kadınlarını ve çocuklarını esir almasını ve hiç kimseden İslam’dan başka bir şey kabul etmemesini emrettim.

Her kim de bu konuda komutana tabi olursa, kendisi için hayırlı olur. Her kim de komutanının bu çağrısına uymaz ve itaat etmezse bilsin ki, Allah’ı asla aciz bırakamayacaktır. Elçime, mektubumu sizden olan her topluluğa okumasını emrettim. İslam’a çağrı sembolü ezandır. Ezan okudukları zaman onlara ilişmeyin. Ezan okumazlarsa, yükümlülüklerini yerine getirmelerini onlardan isteyin. Eğer bu isteğinize cevap vermezlerse, hemen onlarla savaşın. Eğer ikrar ederlerse, ikrarlarını kabul edin ve üzerlerine düşeni yapmalarını isteyin.”

(İbn-i Kesir, El-Bidaye Ve’n-Nihaye)

Abs ve Zübyan bozguna uğrayıp Buzaha’da Tulayha’nın yanına dönünce Cedile’ye ve Tayyılardan Gavslılara haber gönderip kendilerine katılmalarını emretti. Onlardan bir kısmı Tulayha’ya katıldı ve kavimlerine de arkalarından gelmelerini emrettiler. Sonunda hepsi Tulayha’nın yanına gittiler.

Ebû Bekir, Adiy b. Hatem'i, Halid'den önce Tayy'lılara göndermiş, daha sonra arkasından Halid'i göndererek Tayyılardan başlamasını, oradan Buzaha üzerine yürümesini ve sonra Butah'a gitmesini bir tarafın işini bitirince, başka bir emir verinceye kadar, vakit kaybetmeden dediği şekilde yoluna devam etmesini emretti. Hz. Ebû Bekir de Hayber'e doğru çıkıp Halid ile buluşmak istiyordu. Bununla düşmanı korkutmak amacında idi.

Adiyy, Tayyılların yanına gelince onları İslam'a çağırdı ve korkuttu. Onlar da bu çağrıyı kabul ederek Adiyy'e;

"Sen Halid'in ordusunu karşıla. Böylece bizim kabilemizden Tulayha'ya katılanları geri çağıralım da Halid onları öldürmesin." dediler. Bunun üzerine Adiyy de Halid'i karşıladı ve ona durumu haber verdi. Halid bir süre bekledi. Tayyılalar da Tulayha'nın yanındaki kardeşlerine haber gönderdiler. Onlar da geri dönüp tekrar Tayyılara katıldılar. Böylece İslam'a dönmüş olarak Halid'i karşıladılar.

Sonra Halid, Cedile üzerine doğru yola çıktı. Fakat Adiyy ondan acele etmemesini istedi. Bizzat kendisi onların yanına gidip İslam'a davet etti. Onlar da onun bu davetini kabul ettiler. Böylece Adiyy, onların İslam'a döndüklerini Halid'e bildirdi. Ayrıca onlardan bin süvari de Müslümanlara katıldı. Bu şekilde Adiyy, Tayyılalar arasında en hayırlı ve onlar hakkında en bereketli biri oldu.

Halid b. Velid, Ukkaşe b. Mihsan ile ensardan Sabit b. Akram'ı öncü olarak gönderdi. Onlar Tulayha'nın kardeşi Hibal ile karşılaşınca, onu öldürdüler. Tulayha bunun haberini alınca, diğer kardeşi Seleme ile birlikte yola çıktı. Tulayha Ukkaşe'yi, kardeşi de Sabit'i şehit etti. Sonra geri döndüler.

Halid beraberindeki askerlerle gelince Ukkaşe ve Sabit'in şehit edilmiş olduklarını gördü. Müslümanlar sabırsızlık göstermeye başladılar. Halid askerlerini alıp Tayyılara doğru gitti. Tayyılalar ona:

"Biz, senin yerine Kayslıların işini hallederiz. Çünkü Esedoğulları bizim antlaşmalılarımızdır." dediler. Halid de onlara:

"Bu iki guruptan hangisiyle arzu ederseniz çarpışabilirsiniz" dedi. Fakat Adiyy b. Hatem:

"Eğer bu saldırı benim en yakın ailem üzerine bile olsa yine de onlarla cihad ederim. Allah'a yemin ederim ki, Esedoğullarıyla aramızda olan antlaşmadan dolayısıyla onlarla cihad etmekten geri durmayacağım." dedi. Bunun üzerine Halid ona:

"Her iki grup ile yapılan cihad aynı cihaddır. Bu sebeple sen arkadaşlarının görüşlerine muhalefet etme. Savaşmayı arzu ettikleri kimseler üzerine onlarla beraber git." dedi. Sonra savaş için gerekli hazırlıkları yaptı. Daha sonra her iki taraf Buzaha'da bir araya gelinceye kadar yollarına devam ettiler. Bu sırada Amiroğulları yakında bulunuyor ve savaşın kimin aleyhine neticeleneceğini bekliyorlardı. Sonunda her iki taraf Buzaha'da çarpışmaya başladılar.

Uyeyne b. Hısn, Fezareoğullarından yedi yüz kişi ile birlikte Tulayha'nın yanında yer almıştı. Savaş şiddetli bir şekilde devam ediyordu. Tulayha ise, elbisesine bürünmüş onlara rasullük taslıyordu. Savaşın kızııştığı bir sırada Uyeyne, Tulayha'nın yanına hızlıca gidip:

"Sana hala Cibril gelmedi mi?" diye sordu. Tulayha:

"Hayır." dedi. Uyeyne geri dönüp savaşmaya devam etti. Daha sonra tekrar Tulayha'nın yanına gelip:

"Hay babası geberesice! Cibril gelmedi mi?" diye tekrar sordu.

Tulayha: "Hayır" cevabını verince, Uyeyne:

"Peki, ne zamana kadar gelmeyecek? Allah'a yemin ederim ki, biz çok zor duruma düştük." dedi. Sonra geri dönüp tekrar çetin bir savaşa tutuştu. Arkasından tekrar Tulayha'nın yanına gelip:

"Cibril hala gelmedi mi?" diye sordu. Bu sefer Tulayha:

"Evet, geldi." diye cevap verdi. Uyeyne ona:

"Peki, ne dedi?" diye sordu. Tulayha:

"Bana "Senin de onun değirmeni gibi bir değirmenin var ve unutmayacağın bir sözün var" diye söyledi." şeklinde cevap verince, Uyeyne:

"Evet, Allah da biliyor ki, hiç unutmayacağımız bir şey olacak! Ey Fezareoğulları, çekip gidiniz! Çünkü bu bir yalancıdır." dedi. Böylece Fezareliler çekildiler ve diğerleri de bozguna uğradı.

Tulayha atını ve bineğini hanımı Nevvar için hazırlamıştı. Etrafı sarılınca atına bindi, karısını da yanına alarak kaçtı. Daha sonra:

"Ey Fezareliler! Kim bu şekilde karısı ile birlikte kaçıp kurtulabilirse kaçınsın." dedi ve Şam'a gitti. Daha sonra Kelb kabilesine misafir oldu. Esed ile Gatafanlıların İslam'a girmiş olduklarını haber alınca o da Müslüman oldu. Hz. Ebû Bekir'in vefatına kadar Kelbliiler arasında kaldı.

Tulayha, Ebû Bekir'in halifeliği döneminde umre yapmak üzere yola çıkmıştı. Medine yakınlarından geçerken Hz. Ebû Bekir'e:

"İşte Tulayha!" dediler. Hz. Ebû Bekir:

"Ne yapayım onu?" Artık İslam'a girmiş bulunuyor." diye cevap verdi.

(İbni Esir, Tarih)

Daha sonra, Hz. Ömer Halife seçilince gelip ona beyat etmek istedi. Hz. Ömer ona:

"Sen Ukkâşe ve Sabit'in katilisin! Allah'a yemin olsun seni ebediyyen sevmeyeceğim." dedi. Tulayha ona:

"Ey müminlerin emiri! Allah-u Teâlâ'nın ellerimle ikramda bulunduğu ve onların elleriyle de beni rüsvay etmediği iki adamı ne diye bu kadar düşünüyorsun?" deyince Hz. Ömer onun beyatını kabul etti.

Tulayha daha sonra kavminin yanına gitti ve Irak'a gitmek için ayrılınca kadar orada aldı.

Tulayha'nın yanındakiler bozguna uğrayınca Uyeyne b. Hısn da esir alındı ve Hz. Ebû Bekir'in yanına getirildi. Medine çocukları, eli kolu bağlanmış olan Uyeyne'ye:

"Ey Allah-u Teâlâ'nın düşmanı! Sen iman ettikten sonra kâfir mi oldun?" diyorlar. O da:

"Allah'a yemin ederim ki, bir an olsun Allah'a iman etmedim." diye cevap veriyordu. (Tevbe etmesi üzerine) Hz. Ebû Bekir onu affedip hayatını bağışladı. Uyeyne bundan sonra İslam'ı güzelce yaşadı.

(İbni Esir, Tarih)

Amiroğulları, Hevazin Ve Süleym'in İrtidat Etmesi:

Amiroğulları irtidat etmek konusunda oldukça tereddütlü davranıyor ve Esed ile Gatafanlıların ne yapacaklarına bakıyorlardı. Amiroğulları, lider ve ileri gelenlerinin itaati altında idiler. Kurra b. Hübeyre, Ka'boğulları ile onlarla birlikte olanlar arasında idi.

Alkame b. Ulase de Kilaboğulları ile onları sarmış olanlar arasında idi. Alkame daha önce İslam'a girmiş ve Rasûlullah'ın döneminde irtidat etmiş, Tâif'in fethinden sonra da Şam'a gitmişti. Rasûlullah vefat edince, hemen gelip Ka'boğulları arasında yerleşti.

Hz. Ebû Bekir onun gelişini haber alınca, başında Ka'ka b. Amr'ın, bir başka görüşe göre de Ka'ka b. Sur'un bulunduğu bir askeri birliği, Alkame'yi öldürmek ya da esir almak amacıyla gönderdi. Ka'ka, Alkame'nin konaklamış olduğu su kenarına varıncaya kadar yola devam etti. Alkame ise devamlı bir hazırlık içerisinde idi. Onlardan daha erken davranarak atına bindi ve hücumdan önce kaçtı. Fakat hanımı ve çocukları İslam'a girmişlerdi.

Ka'ka onları alıp Hz. Ebû Bekir'in yanına getirdi. Ailesi ve çocukları Alkame gibi mürted olmadıklarını söylediler. Ayrıca Hz. Ebû Bekir'e onların İslam'dan döndüklerine dair bir haber ulaşmamıştır. Hz. Ebû Bekir'e:

"Alkame'nin yaptığında bizim ne günahımız var?" dediler. Bunun üzerine Hz. Ebû Bekir onları serbest bıraktı. Alkame daha sonra İslam'a girdi. Buzahalıların yenilgiye uğramasından sonra Amiroğulları gelerek:

“Daha önce kendisinden çıktığımız şeye yeniden giriyoruz, Allah’a ve Rasulü’ne iman ediyoruz.” diyerek Halid’in yanına geldiler. Halid de onlarla, Buzahalılarla beyatleşti. Onlar da İslam’a destek olmayı kararlaştırıp kabul ettiler. Onun istediği beyat şöyleydi:

“Allah-u Teâlâ’nın ahdi ve misakı üzere söz veriyoruz ki; Allah’a ve Rasulü’ne iman edecek, namazı kılacak, zekâtı vereceksiniz. Bu esaslar üzerine kadınlarınız ve çocuklarınızla da beyatleşeceksiniz.” diyor. Onlar da:

“Evet.” diye cevap veriyorlardı. Esed, Gaffan, Tayy, Süleym ve Amiroğullarıyla irtidat ettikleri sırada etrafı yakanlar, Müslümanları öldürüp müslu yapanları getirinceye kadar ahid yapmadı. Bunun üzerine bu fiilleri işleyenleri Halid’in yanına getirdiler. O da ceza olarak onların organlarını kesti, yaktı, onlara taş attırdı, onları dağların tepelerinden bıraktı ve kuyulara attı. Sonra da Hz. Ebû Bekir’e, yaptıklarını bildirmek için elçi gönderdi. Ayrıca Hz. Ebû Bekir’e, Kurra b. Hübeyre’yi, onunla birlikte zincirlere vurulmuş bir grup kimseyi ve Züheyr’i de gönderdi.

(İbni Esir, Tarih)

Ümmü Ziml’in İrtidatı:

Gatafan, Tayy, Süleym, Hevazin ve diğer kabilelerden kaçan kimseler Malik b. Huzeyfe b. Bedr’in kızı olan Umm-ü Ziml Selma’nın etrafında toplandılar. Onun annesi Rabia b. Bedr’in kızı Ümmü Kirfa idi. Ümmü Ziml, annesi Ümmü Kirfa hayatta iken esir alınmış idi. Hz. Aişe’nin payına düşünce Hz. Aişe onu azat etti. O da kavminin yanına gidip orada irtidat etti. Bilahare kaçan mürted askerler onun etrafında toplanınca onlarla savaşmaya karar verdi. Etrafındakilerin sayısı arttı ve oldukça güçlendi. Halid, onun durumunu haber alınca üzerine yürüdü. İlk gün oldukça çetin bir çarpışma oldu. Ümmü Ziml ise, son derece kibirli bir şekilde annesine ait bir devenin üzerinde duruyordu. Bir grup Müslüman atlı devesinin etrafına sardı ve devesini kestiler Ümmü Ziml’i de öldürdüler. Devesinin etrafında onu koruyan yüz kadar askeri de öldürüldü. Halid, zafer müjdesini Ebû Bekir’e bildirdi.

(İbni Esir, Tarih)

Fücae Es-Sülemi’nin İrtidatı:

Onun asıl adı İyas b. Abd Yalil’dir. O, Hz. Ebû Bekir’in yanına gelerek:

"Bana silah yardımında bulunursan o silahlarla irtidat edenlere karşı savaşırım." demişti. Hz. Ebû Bekir de ona silah vermiş ve onu bir grubun başına geçirmişti. Fakat Müslümanlara ihanet edip "El-Ceva" denilen yerde konakladı. Ayrıca Eş-Şeridoğullarından Nuhbe b. Ebi Meysa'ya Müslümanlara hücum etmesini emretti. O da Süleym, Amiroğulları ve Hevazinliler arasında bulunan bütün Müslümanların üzerine baskın yaptı.

Bu haber Hz. Ebû Bekir'e ulaşınca, Turayfa b. Haciz'e ona karşı asker toplamasını ve üzerine yürümesini emretti. Ona yardımcı olarak da Abdullah b. Kays El-Hasi'yi gönderdi. Her ikisi İyas'ın peşine takıldılar. Fakat saklandığı için onu göremediler. Daha sonra onunla el-Ceva denilen yerde karşılaştılar. Bir grup insan öldürdüler. Fakat İyas, El-Fücae'ye kaçmayı başardı. Turayfe ona yetişti ve esir alarak Hz. Ebû Bekir'e gönderdi. Medine'ye geldiğinde Hz. Ebû Bekir Medine namazgâhında bir ateşin yakılmasını, daha sonra da elleri ve ayakları bağlı olarak onun bu ateşe atılmasını emretti.

(İbni Esir, Tarih)

Temimoğulları Ve Sicah:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Temimoğullarına altı tane emir tayin etmiştir. Bunlar; Zeberkan b. Bedr, Kays b. Asım, Safvan b. Safvan, SEbûre b. Amr, Vaki b. Malik ve Malik b. Nuveyra'dır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince Safvan b. Safvan ve Zeberkan b. Bedr zekâtlarını Ebû Bekr'e gönderdiler. Diğerleriye vermediler. Temimoğulları'ndan Müslüman olanlar ile zekâtı vermeyip de mürted olanlar arasında savaş çıktı. Bu sırada Sicah adında bir kadın ortaya çıktı. Bu kadın Hristiyandı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince nebilik iddiasında bulundu ve Arap bedevilerinden birçok kişi ona tabi oldu. Kendisine tabi olanlarla birlikte Ebû Bekr'e saldırmayı düşündü. Temimoğullarına ulaşınca Malik b. Nuveyra'ya haber göndererek antlaşmak istediğini bildirdi. Malik b. Nuveyra ona iyi muamele etti. Medine'ye, Ebû Bekr'e şimdilik saldırmayıp Temimoğulları'nda bulunan Müslümanlara saldırmak için onu ikna etti. Temimoğulları'nda bulunan Müslümanlara saldırmaya kalkınca Müslümanlar kaçtılar. Sonra Medine'ye doğru Ebû Bekr'e saldırmak için Medine'ye yöneldi. Nibac adında bir köye gelince Temimoğullarından olan Müslümanlardan bir grup ona saldırdı ve adamlarından bir kısmını esir ettiler. Sonra esirleri takas etmek için anlaştılar. Bunun üzerine Sicah Medine'ye doğru yöneldi.

Temimoğulları ise mürted olduklarına pişman oldular. İslam'a döndüler. Ancak Malik b. Nuveyra tereddütte kaldı. Kendisine tabi olanlarla Butah'ta toplandılar.

(İbni Esir, Tarih)

Malik b. Nüveyre’nin İrtidatı:

Halid b. Velid Fezare, Gatafan, Esed ve Tayy kabilelerinin işini bitirdikten sonra Butah’ta Malik b. Nüveyre’nin üzerine yürüdü. Malik, kararsız bir durumda idi. Fakat ensar Halid’le birlikte gitmedi ve:

“Halife’nin bize talimatı böyle değildir. O bize:

“Büzaha’da işiniz bittikten sonra size yazılı bir emir gönderinceye kadar orada kalınız” diye talimat vermişti.” dediler. Bunun üzerine Halid:

“O bana ilerlemeyi emretti. Üstelik şu anda komutan benim. Yazılı emir gelmediği zaman ben görüşüme göre elime geçen fırsatı değerlendiririm. Hem ona haber verecek olursam, ben bu fırsatı kaçırayım. Ayrıca onun bize hiçbir talimatının bulunmadığı bir işle karşı karşıya kalacak olursak, görüşümüze göre hayırlı olanı yapmaktan geri kalmaz ve onu yaparız. Ben ve beraberimdeki muhacirler Malik’in üzerine gidiyoruz. Ben onları zorlamıyorum.” dedi ve yoluna devam etti. Ensar, geri kalmaktan pişman oldu ve “Eğer bunlar bir hayır elde edecek olurlarsa siz ondan mahrum kalırsınız. Kötü bir şey olursa bu sefer insanlar sizleri korkaklıkla itham eder,” dediler ve Halid’e katıldılar.

Halid, El-Butah denilen yere kadar ilerledi. Orada hiç kimseyi bulamadı. Malik b. Nüveyre askerlerini dağıtmış ve onlara toplu olarak bulunmayı yasaklamıştı. Halid, El-Butah’a varınca, askeri birlikleri etrafa dağıttı ve herkesi İslam’a davet etmelerini, bu çağırışı kabul etmeyenleri kendisine getirmelerini, gelmeyenleri ise öldürmelerini emretti. Daha önce Ebû Bekir onlara:

“Bir yerde konakladıkları zaman ezan okumalarını, eğer karşı taraf da ezan okuyacak olanlara ilişmemelerini, okumayacak olurlarsa onları öldürüp talan etmelerini; İslam davetini kabul ettikleri takdirde onlardan zekât vermelerini istemelerini, zekât vermeyi kabul ettiklerinde Müslümanlıklarını kabul etmelerini, eğer zekât vermeyi kabul etmezlerse, onlarla çarpışmasını” tavsiye etmişti.

Süvariler, Salebe b. Yerbuağullarından bir grup ile birlikte Malik b. Nüveyre’yi de Halid’in yanından getirdiler. Seriyeye onlar hakkında ihtilafa düştü. Aralarında Ebû Katade de vardı. Ebû Katade onların ezan okuyup ikamet getirerek namaz kıldıklarına dair şahitlik edenler arasında idi. Bu şekilde ihtilafa düşülünce, Halid durumu iyice anlamak için hapsedilmelelerini emretti. Çok soğuk bir gece geçince; Halid, bir münadiye: “Esirleri ısıtınız.” diye bağırmasını emretti. Buradaki “ısıtınız” Kinane lügatında öldürmek anlamına geliyordu. Bu yüzden esirlerin öldürülmesini kastettiğini sandılar. Hâlbuki Halid sadece ısınmalarını emretmişti. Bu yanlış anlama sebebiyle esirler öldürüldü.

Dırar b. el-Ezver, Malik'i öldürdü. Halid bağıırıp çağırılmaları işitince dışarı çıktı. Fakat esirler öldürülmüştü. Bunun üzerine Halid: "Allah bir şeyi murat ederse onu yapar." dedi. Halid, Malik'in hanımı olan Ümmü Temim ile evlendi. Bunun üzerine Hz. Ömer, Hz. Ebû Bekir'e:

"Halid'in kılıcında şaibe vardır." deyip bu konuda birçok şeyler söyledi. Hz. Ebû Bekir:

"Yeter ya Ömer! O, bir görüşte bulundu ve hata etti. Halid hakkında artık bir şey söyleme. Ben Allah-u Teâlâ'nın kâfirlere karşı çektiği bir kılıcı hiçbir şekilde kınıma sokmam." dedi.

Halid'e, Malik'in diyetini ödemesini ve yanına gelmesini yazdı. Halid bu emri yerine getirdi. Mescid'e girdiğinde üzerinde bir cübbe vardı. Sarığına da oklar yerleştirmişti. Ömer onun karşısına dikilip bu okları çekti ve kırdı. Daha sonra da ona:

"Sen Müslüman birisini öldürüp arkasından da karısına tamah ettin. Allah'a yemin ederim, seni kendi taşlarınla taşıyacağım." dedi. Halid ona bir şey söylemedi. Çünkü Hz. Ebû Bekir'in görüşünün de o doğrultuda olduğunu zannediordu. Ebû Bekir'in huzuruna girdi ve ona durumu anlattı, özrünü beyan etti. Hz. Ebû Bekir de onun özrünü kabul etti ve onu affetti. Fakat Araplar, harp günlerinde evlenmeyi hoş görmedikleri için bu şekilde evlenmesinden dolayı onu azarladı. Halid dışarı çıktığında Ömer oturuyordu. Halid:

"Ey Ümmü Seleme'nin oğlu! Haydi, şimdi üzerime gelsene." dedi. Hz. Ömer bununla Hz. Ebû Bekir'in onu onu affedip, razı olduğunu anladı ve karşılık vermedi.

(İbni Esir, Tarih)

Müseyleme ve Yemame'ler:

Rasûlullah vefat ettikten sonra Hz. Ebû Bekir, mürtedler üzerine çeşitli askeri birlikler göndermeye başladığında, Ebû Cehil'in oğlu İkrime'yi de Müseyleme üzerine göndermiş, daha sonra da arkasından Şurahbil b. Hasene'yi yollamıştı. Ancak bu işin başında olmayı istediği için İkrime acele edip Şurahbil'in gelmesini beklemeden Müseyleme taraftarlarına hücum etti. Fakat yenik düştü. Şurahbil bu yenilgiyi duyunca yolda durdu ve daha ileriye gitmedi. İkrime, Hz. Ebû Bekir'e durumu yazılı olarak bildirince, Hz. Ebû Bekir ona şunları yazdı:

"Ne ben seni göreyim, ne de sen beni gör. Geri dönüp de Müslümanların maneviyatını zayıflatma. Huzeyfe ile Arface'nin yanına git. Onlarla birlikte Uman ve Mehre halkı ile çarpış. Daha sonra sen ve askerlerin Müslümanların gözünde temize çıkıncaya ve Yemen ile Hadramut'ta bulunan muhacir b. Ebi Ümeyye ile karşılaşıncaya kadar ilerle."

Şurahbil’e de Halid gelinceye kadar beklemesini ve Müseyleme’nin işi bitirdikten sonra Kudaalılara karşı Amr b. As’a yardım etmeye gitmesini emretti.

Halid, el-Butah’tan geri dönüp Hz. Ebû Bekir’in yanına vararak ona yanlışlıkla öldürülen kişiler hakkında özür beyan edince Hz. Ebû Bekir de onun özrünü kabul etmiş ve ondan razı olmuştu. Daha sonra onu Müseyleme üzerine göndermiş, muhacirler ve ensarı da onunla birlikte göndermişti. Ensarın başında Sabit b. Kays b. Şemmas, muhacirlerin başında da Ebû Huzeyfe ile Zeyd b. el-Hattab vardı. Halid, el-Butah’ta yardım için gönderilen askerlerin gelmesini beklemek üzere konakladı. Yardımcı güç gelince Yemame üzerine yürüdü. O sırada Hanifeoğulları oldukça kalabalıklaşmıştı. Yaklaşık kırk bin kişi kadar savaşçıları vardı. Şurahbil b. Hasene, İkrime’nin yaptığı gibi Halid gelmeden Müseyleme ile savaşa girdi. Fakat o da yenildi. Halid, Şurahbil’i kendisini beklemediği için kınadı. Hz. Ebû Bekir, Müslümanların arkalarından vurulmamaları ve Halid’e yardımcı olması için Salit’i gönderdi.

Müseyleme’nin yanında Unfuva oğlu Nehar er-Reccal da vardı. Nehar, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e beyat etmiş, Kur’an ve dini bilgiler öğrenmiş bir kişi idi. Onu Yemame halkına öğretmen olarak ve Yemamelileri Müseyleme’ye karşı kışkırtmak için göndermişti. Fakat Hanifeoğullarına Müseyleme’den daha büyük bir fitne oldu. Çünkü o, Hz. Muhammed’in “Müseyleme’nin onunla ortak kılındığını” söylediğine dair tanıklık etmişti. Hanifeoğulları da ona inanmış ve onun çağrısını kabul etmişlerdi. Müseyleme çeşitli konularda ona başvuruyordu.

Abdullah b. en-Nevvace, Müseyleme’nin müezzinliğini, Hüceyr b. Umeyr de ikamet ediciliğini yapardı.

Müseyleme, Halid’in yaklaşmakta olduğu haberini alınca askerlerini Akraba denilen yere yerleştirdi. Ona uyanlar orada toplanmaya başladılar. Meccaa b. Mürare, küçük bir askeri birlikle, Amiroğulları’ndan daha önce dökülmüş kanın intikamını almak için Halid’in karşısına çıktı. Müslümanlar Meccaa’yı ve beraberindekileri yakaladılar. Halid, Meccaa dışındaki herkesi öldürdü. Çünkü Meccaa Hanifeoğulları arasında şerefli bir kimse idi. Sayıları kırk ile altmış arasındaydı.

Müseyleme mal ve servetleri arkasında bıraktı. Bunun üzerine Müseyleme’nin oğlu Şurahbil şu konuşmayı yaptı:

“Ey Hanifeoğulları! Savaşınız çünkü bugün kıskançlık ve hamiyet gü-nüdür. Yenilecek olursanız kadınlarınız esir alınır ve onlarla dünür istenmeden nikâhlanırlar. Onun için şereflerinizi korumak üzere çarpışınız, kadınlarınızı koruyunuz.”

Her iki taraf Akraba denilen yerde çarpıştı. Muhacirlerin sancağı Ebû Huzeyfe'nin azatlısı Salim'in elinde idi. Ondan önce de Abdullah b. Hafs b. Ganim'in elinde idi. Abdullah şehit edilince Salim'e:

"Bizim önümüzden giderken sana bir zarar gelmesinden korkmuyor musun?" diye sordular. Salim:

"Kur'an'ı bilen bir kişi iken önden gitmekten korkarsam, çok kötü birisi olmuş olurum." diye cevap verdi.

Ensarın sancağı ise Sabit b. Kays b. Şemmas'ın elinde idi. Araplardan diğer kabilelerin sancakları da ellerinde bulunuyordu.

Her iki taraf karşı karşıya geldi. Müslümanlarla ilk karşılaşan Unfuva oğlu Nehar er-Reccal odu ve Zeyd b. el-Hattab tarafından öldürüldü. Savaş son derece kızıştı. Müslümanlar daha önce böyle bir savaşla karşılaşmamışlardı. Müslümanlar yenilgiye düştüler. Ve Hanifeoğulları Meccaa ile Halid'in bulunduğu yere kadar ilerlediler. Bunu gören Halid çadırdan çıktı. Hanifeoğulları Meccaa'nın yanına girdiklerinde Halid'in hanımının da onunla birlikte olduğunu gördüler. Halid hanımını Meccaa'ya teslim etmişti. Onu öldürmek istedilerse de Meccaa onları alıkoyup:

"Ben onu himayeme alıyorum. Siz erkeklerin işini bitirmeye bakınız" dedi. Bunun üzerine Hanifeoğulları Halid'in çadırını parçaladılar. Daha sonra Müslümanlar birbirlerini derleyip toplanmaya çağırdılar. Sabit b. Kays:

"Ey Müslümanlar! Kendinizi çok kötü alıştırdınız." dedikten sonra, Yemamelileri kastederek:

"Allah'ım! Ben bunların yaptıklarından uzak olduğumu sana bildiriyorum." Müslümanları kastederek de:

"Bunların yaptıklarından dolayı da sana özür beyan ediyorum." dedi ve şehit oluncaya kadar savaştı.

Zeyd b. Hattab da şunları söyledi:

"Erkek olduğumuza göre geri dönmeyeceğiz. Allah'a yemin ederim, onları bozguna uğratıncaya ya da şehit edilip Rabbimle, elimdeki delilimle konuşuncaya kadar bugün hiçbir şey söylemeyeceğim. Ey insanlar! Gözlerinizi sağa sola bakmaktan uzak tutunuz, dişlerinizi sıkınız. Düşmanınınızın arasına dalınız, ileri gidiniz." dedi.

Ebû Huzeyfe de:

"Ey Kur'an ehli! Kur'an'ı davranışlarınızla süsleyiniz." dedi. Halid karşı tarafa, ilk noktalarından daha uzak bir yere püskürtünceye kadar kesintisiz bir hamle yaptı. Savaş oldukça kızıştı. Hanifeoğulları da birbirlerini teşvik ettiler ve çarpışmayı çetin bir şekilde sürdürdüler. O gün savaş kâh Müslümanların lehine kâh kâfirlerin lehine geliyordu. Salim, Ebû Huzeyfe, Zeyd b. Hattab ve benzeri gibi görüş sahibi kimseler şehit edildiler. Halid Müslümanların bu durumunu görünce şunları söyledi:

"Ey insanlar! Her bir kesimin belalarını bilmemiz için birbirinizden ayrılınız ki, nereden bize hücum edileceğini de böylece bilelim." Bunun üzerine ayrıldılar. Bedeviler, muhacir ile ensarın yan tarafında yer aldılar.

Herkes kendi grubunun yanına çekilince birbirlerine:

"Bugün geri kaçmak utanılacak bir şeydir. Bugünden daha büyük musibetli bir gün görülmemiştir." dediler. O gün her iki tarafın hangisinin daha çok kayıp verdiği bilinmemekle birlikte, muhacirler ile ensardan ve köylerde yaşayanlardan öldürülenlerin sayısı, göçebelerden öldürülenlerin sayısından fazla idi.

Müseyleme sebat gösterince, savaş onun etrafında devam etti. Halid, Müseyleme öldürülmedikçe bu işin sonunun gelmeyeceğini ve Hanifeoğullarının kendilerinden öldürülenlere aldırış etmediklerini gördü. Daha sonra Halid er meydanına çıkarak karşısına düello yapacak adam çıkmasını istedi ve parolalarını söyledi. Parolaları: "Ya Muhammed" idi. Karşısına çıkanların hepsini öldürdü. Savaş Müslümanların lehine dönüşmeye başladı. Daha sonra Halid, Müseyleme'yi çağırdı. O da kabul etti. Müseyleme'nin hoşuna gidecek şeyler söylüyordu. Fakat Müseyleme Halid'e cevap vermek istediğinde yüzünü şeytaniyle danışmak üzere çeviriyor, şeytanı da onu bu teklifleri kabul etmekten alıkoyuyordu. Bir ara yüzünü yana çevirdiği zaman Halid onun üzerine saldırdı ve onu iyice sıkıştırdı. Bunun üzerine Müseyleme kaçtı. Etrafındakiler de geriye doğru çekilmeye başladılar. Halid bağırarak Müslümanların onların üzerine yürümelerini söyledi. Böylece Müseyleme'nin beraberindekiler yenilgiye uğradı.

Müseyleme'ye:

"Hani bize yapmış olduğun vaadler nerede kaldı? Denilince Müseyleme onlara:

"Şerefimiz için savaşınız." cevabını verdi. Bu sırada el-Mahakkem:

"Ey Hanifeoğulları! Bahçeye koşunuz!" diye seslendi ve oraya girip kapısını kapattılar.

Hanifeoğulları, bahçe duvarının arkasına çekilince Bera':

"Ey Müslümanlar! Beni kaldırıp bahçeye, onların üzerine bırakınız!" dedi. Onlar:

"Hayır, öyle bir şey yapamayız." dediler. Bera':

"Allah'a yemin ederim, beni oraya, onların üzerine atacaksınız." deyince onu kaldırdılar, duvarın kenarına getirdiler. Duvarın üstünden atlayıp onların yanına indi. Kapiya varıncaya kadar savaştı. Sonunda Müslümanlara kapıyı açtı. Müslümanlar bahçeden içeri girdiler. Görülmemiş bir çarpışma oldu. Her iki taraf, özellikle Hanifeoğulları büyük kayıplar verdiler.

Bu durum Müseyleme'nin öldürülmesine kadar devam etti. Onu Cübeyr b. Mu'tim'in azatlı kölesi Vahşi, ensardan bir kişi ile birlikte öldürdü. Vahşi ona harbesini atmış, ensari de ona bir kılıç darbesi indirmişti.

İbn Ömer şöyle dedi:

"Bir adam: "Onu bir köle öldürdü" diye bağırdı. Müseyleme öldürüldükten sonra Hanifeoğulları bozguna uğradı ve geriye doğru kaçmaya başladılar. Dört bir yandan kılıçlar onların üzerine inip kalkıyordu. Halid'e Müseyleme'nin öldürüldüğü haberi verilince Halid, yanında demirlere bağlanmış olan Meccaa'yı kendisine Müseyleme'yi göstermesi için yanına aldı. Halid, ölüleri teker teker ona gösterdi. Sonunda Yemame'nin Muhakkem'i diye bilinen kişinin yanına vardılar. Muhakkem güzel yüzlü, şişman birisi idi. Halid Meccaa' ya:

"Sizin adaminiz bu muydu?" diye sordu. O:

"Hayır! Bu, Allah'a yemin ederim ki, ondan hem daha hayırlı hem daha değerlidir. Bu Yemame'nin Muhakkem'idir." diye cevap verdi. Daha sonra bahçenin içine doğru ilerledi. Orada sarı mı sarı, basık burunlu birisini gördü. Mecca:

"İşte sizin peşinde olduğunuz kişi budur. Artık ondan kurtuldunuz." dedi. Halid de:

"İşte size ne yaptıysa bu yaptı!" diye karşılık verdi.

Mecca Halid'e şöyle dedi:

"Sen buraya ancak onlar hemen bozguna uğradıkları için gelebildin. Kaleler askerlerle dolup taşıyor, sen elini çabuk tutup hemen barış yap." Bunun üzerine Halid, onunla insanlar dışında kalan hususlar üzerinde antlaştı. Bu sefer Meccaa:

"Onların yanına gidip onlara bir danışayım." dedi. Meccaa kaleye gitti. Kalelerde kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve zayıf kimseler dışında hiç kimse kalmamıştı. Meccaa onlara zırhlar giydirip silahlar kuşandırdı. Kadınlara da saçlarını çözüp geri dönünceye kadar kalelerin üstlerinde beklemelerini emretti. Halid'in yanına dönerek ona:

"Benim yaptıklarımı onaylamadılar." dedi. Halid kalelerin askerle dolup taşıdığını gördü. Savaş Müslümanları oldukça ezip bitirmiş ve uzun sürmüştü. Hazır zafer elde edilmiş iken geri dönmek istediler. Muhacir ve Medineli ensardan üç yüz altmış kişi, Medine'nin dışındaki muhacirlerden ise üç yüz kişi öldürülmüştü. Sabit b. Kays da öldürülenler arasında idi. Müşriklerden birisi onun ayağını kesmiş, Sabit de ayağını alıp onunla ayağını kesene vurarak öldürmüştü. Hanifeoğullarından Akraba denilen yerdeki bahçede yedi bin kişi, bir o kadar kişi de arkadan takip edildiklerinde öldürülmüştü. Halid, Meccaa ile altınlar, gümüşler, silahlar ve esirlerin yarısını almak üzere antlaşma yaptı.

Kaleler açıldığında kadın, çocuk ve zayıflardan başka kimsenin olmadığı görülünce, Halid Meccaa'ya:

"Yazıklar olsun sana, beni aldattın!" dedi. Meccaa:

"Ne de olsa onlar benim kavmimdir. Bundan başkasını yapamazdım." diye cevap verdi.

Hız. Ebû Bekir'in, ergenlik yaşına gelmiş herkesi öldürmesini emreden mektubu Halid'e vardığında, Halid onlarla barış antlaşması yapmış olduğundan antlaşma şartlarını yerine getirdi ve antlaşmaya aykırı hareket etmedi. Müslümanlar geri döndüğünde Hız. Ömer onlarla birlikte bulunan oğlu Abdullah'a:

"Niye Zeyd'den önce sen ölmedin. Sen hayattasın. Fakat Zeyd öldü, niye bana görünüyorsun?" diye çıkışınca Abdullah:

"O Allah'tan şehit olmayı istedi ve ona bu merteye verildi. Ben de şehit olmak için çok çalıştım fakat bana nasip olmadı." diye cevap verdi.

Yemame olayından sonra bu yıl içerisinde Hız. Ebû Bekir bu olayda şehit edilen sahabenin çokluğunu görünce Kuran'ın kaybolmaması için toplanmasını emretti.

(İbni Esir, Tarih)

Bahreyn'lilerin İrtidat Etmesi:

Bahreyn diyarı, Rabia kabilelerinin çoğunun yerleşme bölgesiydi. Bu kabilelerden Abdil Kays ve Beni Bekir kabileleri vardı.

Bahreyn heyeti Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hayatta iken gelerek Müslüman olmuş ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara vali olarak Münzir b. Sava'yı tayin etmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın vefatından sonra Münzir de vefat etti. Bunun akabinde Bahreyn ahalisi hemen irtidat etti. Abdil Kays kabilesi ise irtidat ettikten sonra tekrar Müslüman olmasına rağmen Beni Bekir kabilesi irtidatında devam etti. Abdil Kays'ın tekrar İslam'a dönmesi, El-Carud b. Mualla el-Abdi'nin gayretiyle olmuştu. El Carud onları biraraya topladı.

"Şayet Muhammed bir rasul olsaydı ölmezdi." dediklerini işitince onlara şöyle dedi:

"Geçmiş zamanlarda da Allah-u Teâlâ'nın birtakım rasulleri olduğunu biliyor musunuz?" Onlar:

"Evet, biliyoruz" dediler. Carud, onlara:

"Onlara ne oldu?" diye sordu.

"Onlar öldüler." dediler. Carud:

"Gerçek şu ki onların öldüğü gibi Muhammed de ölmüştür. Ben şahadet ederim ki Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur ve Muhammed O'nun Rasülü'dür" dedi. Bunun üzerine tekrar İslam'a döndüler ve İslam'da sabit kaldılar.

Fakat Bahreyn'de bulunan Rabia kabilesi mürtedlikte devam etti. Hatm b. Dabia ortaya çıktı. Birçok müşrik ve mürted onun bölgesinde yerleştiler. Carud ve onun etrafındaki Müslümanları kuşattılar. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) Bahreyn ahalisine Ala b. Hadrami'yi gönderdi. Yemame civarına geldiğinde Sümame b. Asal, Mesleme b. Hanife ve Kays b. Asım kavimleriyle birlikte ona katıldılar. Yemen ahalisinden birçok kişi de onlara katıldı. Sonra Ed-Dihna'yı aşip geniş bir düzlüğe geldiler. Orada gecelediler. Orada develeri ürküp üzerindeki yüklerle kaçtı. Böylece yanlarında ne bir azık ne de bir su kaldı. Bu olaya çok üzüldüler. Ala onlara:

"Size ne oldu?" diye sordu. Onlar:

"Nasıl üzülmeyelim, yarın güneş ortalığı ısıtmadan ölmüş olacağız."

Ala onlara:

"Korkmayın, endişelenmeyin; siz Müslümansınız ve Allah için ve O'nun dinini yüceltmek için yola çıkmışsınız. Üzülmeyin! Allah sizi yardımsız bırakmaz. Sabahleyin sabah namazını kıldılar. Sonra Ala ve beraberindekiler Allah'a dua etmeye başladılar. İleride bir su parıltısı görüldü. Ona doğru yürüdüler. Sudan içtiler ve yıkandılar. Güneş yükseldiğinde develer her taraftan toplanıp yanlarına gelmeye başladı. Develeri çöktürüp onlara su içirdiler.

Sonra Ala, Carud'a haber göndererek beraberindekilerle Hatm'e gitmelerini emretti. Kendisi de beraberindekilerle birlikte ona yakınlaşınca ya kadar ilerledi. Müşrikler Hatm'in etrafında, Müslümanlar ise Ala'nın etrafında toplandılar. Herkes kendi bulunduğu yerde sipere geçti. Gündüz savaşıyorlar, gece olunca kendi yerlerine dönüyorlardı. Bir gece müşriklerin bulunduğu tarafta bir gürültü duydum. Ala ne olduğunu öğrenmek için bir kişi gönderdi. Gürültünün sebebinin sarhoşlar olduğunu öğrenince hemen onlara saldırarak bir kısmını öldürdü. Bir kısmını esir aldı. Bir kısmı da kaçtı. Hatm de öldürüldü. Sonra zafer haberi Ebû Bekir (*radiyallahu anh*)'a ulaştırıldı.

(İbni Esir, Tarih)

Uman Ve Mahra Ahalisinin İrtidadı:

Uman ahalisi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hayatta iken Müslüman olduklarında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara Culenda'nın iki oğlu olan Ceyfer ve Abdullah'ı vali tayin etmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince onların babası Culenda nebilik iddiasında bulundu. Uman ahalisinin çoğu ona tabi oldu. İki oğlu ise ondan korkarak dağlara kaçtı. Ceyfer, Ebû Bekir'e haber vermek için mektup gönderdi.

Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) da Huzeyfe b. Mihsin'i Uman'a gönderdi. Arface b. Hersemeyi ise Mahra'ya gönderdi. Uman'a yaklaştıklarında Ceyfer ile irtibat kurmalarını söyledi. Onların peşinden de, Yemame'de yenilen İkrime b. Ebi Cehil'i gönderdi. İkrime, Uman'a yaklaşıncı Ceyferle irtibat kurdular.

Ceyfer onlara gelince Uman'ın başkenti Sahar'da yerleştiler. Culenda da yanındakilerle birlikte Duba'da yerleşti. Sonra kâfirlerle mürtedler karşılaştılar. Çok şiddetli bir çarpışma oldu. Müslümanlar yenilmek üzereydiler. Fakat Allah-u Teâlâ'nın yardımıyla Beni Naciye kabilesi onlara yardım gönderdi ve müşrikleri büyük bir yenilgiye uğrattılar. Mürtetlerden birçok kişiyi öldürdüler. Kadınlarını da cariyeye olarak aldılar. Ganimetleri paylaştılar. Ganimetlerin beşte birini Arface ile Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'a gönderdiler. Huzeyfe, insanları yatıştırmak için Uman'da kaldı. İkrime Beni Naciye'den bir toplulukla beraber Mahra'ya doğru yola çıktı. Mahra ahalisi iki gruba ayrılmıştı. Her iki grubun da reisleri vardı. Onlardan tekrar İslam'a dönmeleri istenince bir kısmı kabul edip İslam'a döndü, bir kısmı ise kabul etmedi. Kabul etmeyenlere karşı savaş açtılar ve onları yenilgiye uğrattılar.

(İbni Esir, Tarih)

Yemenlilerin İrtidadı:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat ettiği sırada Attab b. Esid Mekke çevresinin, Tahir b. Ebi Hale, Akklıların ve Eşarilerin, Osman b. Ebi El-As, Tâif'te yerleşik halkın, Malik b. Avf en Nasri ise Tâif'teki göçebe halkın, Feyruz ve Dacaveyh de Kays b. Mekşuh'un yardımcılığı ile Sana'nın, Yala b. Umeyye Cened'in, Ebû Musa da Merib'in valiliğini yapmakta idiler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat ettikten sonra Arapların çoğu irtidat edince Attab b. Esid kardeşi Halid'i, Tihame'deki Müdlic, Huzaa ve Kinane oğullarının üzerine gönderdi. Kinanelilerin başında Cündüp b. Selm vardı.

Halid'in askerleriyle bu irtidat edenler, Ebarik denilen yerde karşılaştılar. Halid düşmanlarını öldürdü, ancak Cündüp kaçarak kurtuldu.

Bu sırada Osman b. Ebi el-As da Şenua'da, başlarında Humeyd b. Numan bulunan Ezd, Becile ve Hassamlılar'dan bir grup üzerine asker gönderdi. Müslümanlara komutan olarak Osman b. Ebi Rabia'yı atamıştı. Yapılan savaşta mürtedler hezimete uğradılar ve kaçtılar.

Tahir b. Ebi Hale de Mesruk ve irtidat etmeyen Akklılarla birlikte Alab'a yerleşen irtidat etmiş Akklılar ve Eşariler üzerine yürüdü. Onları öldürdü ve bozguna uğrattı.

Rasûlullah vefat edince Necranlılar, Hz. Ebû Bekir'e bir heyet gönderdiler ve aralarındaki antlaşmayı yenilediler.

Hz. Ebû Bekir, Cerir b. Abdullah'ı Becilelere gönderdi ve irtidat etmeyenleri yanına alıp irtidat edenlerle savaşmasını sonra da Hasamlar'dan Zul Halasa'ya isyan edenlerin üzerine yürümesini emretti. Cerir'e çok az karşı koyan oldu. O da onları öldürdü.

(İbni Esir, Tarih)

Yemenlilerin İkinci Defa İrtidat Etmeleri:

Kays b. Abd Yagus b. Mekşuh, Yemen'de ikinciye irtidat edenler arasında yer aldı. Hâlbuki o daha önce Feyruz ve Dazeveyn'le dayanışma halindeydi. Fakat Rasûlullah vefat edince Feyruz ve Cahneshî öldürmek istedi. Bu arada Hz. Ebû Bekir, oradaki kabile reislerine dinlerinde bağlı kalmalarını, Allah-u Teâlâ'nın emirlerini yerine getirmelerini, Ebna'ya yardımcı olmalarını ve Feyruz'un emirlerini dinlemelerini emreden mektuplar gönderdi:

Kays bunu haber alınca civardaki kabile reislerine Ebna'yı öldürme ve yakınlarını Yemen'den sürme çağrısında bulundu. Fakat bu teklifi kabul edilmedi. Bunun üzerine Kays bu işi tek başına yapmak için hazırlıklara başladı. Daha önce öldürülen ve Esved'in Sana ile Necran arasında dolaşan taraftarlarının yanında toplanmalarını sağladı. Bu arada Kays, Feyruz ve Dazaveyh'in kendisinden şüphelenmemeleri için onlarla istişare yapıyordu. Bir gün Kays, Dazaveyh'i öldürdü. Feyruz ve Çişnes durumu yolda öğrenince geri döndüler. Sanalıların çoğu ve Esvedin atlıları Kays'ın yanında toplandı. Kays Ebna halkından Feyruz'a katılmayanları ellemeydi. Fakat Feyruz'a katılanların ailelerini ikiye ayırdı. Bir kısmını gemilerle bir kısmını da karadan Aden'e sürdü.

Feyruz da Usayl b. Rabia b. Amir oğullarından ve Akklılardan yardım istedi. Ukaylılar ve Akklılar Kays'ın sürdüğü Ebna halkının bir kısmını kurtardılar ve Feyruz'a yardım ettiler. Feyruz ve Kays Sana yakınlarında karşılaştılar. Şiddetli bir savaş sonunda Kays hezimete uğradı ve Esved'in adamlarıyla Sana ve Mecran bölgelerine kaçtılar.

Zübeydili Amr b. Madey Kerib de Müslüman olmuş fakat daha sonra Esved irtidat edince ona katılmıştı. Halid b. Said b. El As onun üzerine Ferve b. Müseyrek'i gönderdi. Fakat bu iki ordu birbiriyle karşılaşınca savaşmaktan kaçındılar.

Bu arada İkrime'nin ve Muhacir b. Ebi Sümeyye'nin orduları Necran'a vardı. Bu iki ordu kendilerine katılanlarla birlikte bayağı kalabalık olmuştu. Onlara Ferve de katıldı. Amr b. Madey'e teslim olma çağrısı yapınca o da bunu kabul etti. Muhacir, Kays'ı da esir aldı ve Amr ile Kays'ı bağlayarak Ebû Bekir'e gönderdi.

Ebû Bekir, tekrar İslam'a dönünce Esved'in bütün adamlarını öldürdü ve Sana'ya girdi. **(İbn-i Esir, Tarih)**

Hadramud ve Kindelilerin İrtidatı:

Hadramud bölgesinde, Ziyad b. Ebû Lebid Hadramud'a, Ukkase b. Ebi Umeyye Selasile ve Sekun'a, Muhacir b. Ebi Umeyye de Kinde'ye vali olarak atanmışlardı.

Fakat Rasûlullah vefat edinceye kadar Muhacir yola çıkmamıştı. Daha sonra da Ebû Bekir onu Yemen'deki isyancıların üzerine gönderdi.

Kindelilerin irtidatına gelince; Rasûlullah, Hadramutlulardan alınan zekâtın bir kısmının Kindelilere, diğer kısmının da Sekunlulara, Kinde ve Sekunlulardan alınan zekâtların bir kısmını ise Hadramudlulara dağıtılmasını emretmişti.

Muhacir'in görevinin başına geçmesi gecikince yerine Hadramud valisi Ziyad vekil olarak geçti. Kindelilerden bir grubun zekâtını toplamak için Kinde'ye gelmişti. Bu sırada bir adam kardeşinin devesini kendi devesi diye zekât olarak verdi. Daha sonra olay ortaya çıktı ve adam Ziyad'a:

"O deveyi ver başka deve al." dedi. Fakat Ziyad:

"Artık bu Allah-u Teâlâ'nın hakkı olmuştur." diyerek adamı küfürle itham etti. Bu sırada devenin asıl sahibi Harise b. Süraka b. Madey Kerbi'yi yardımına çağırdı. O da deveyi zorla Ziyad'ın elinden almaya kalkışınca Ziyad onu yakalattı. Bunun üzerine Kindeliler Ziyad'a karşı birleştiler. Hadramud ve Sekunlular da Ziyad'ın yanında yer aldılar. Ziyad Kindelilere silahlarını bırakmalarını emretti. Fakat onlar bırakmadılar ve o an Ziyad'ın elinde bulunan esirlerini istediler. Ziyad bunu kabul etmedi ve Kindeliler üzerine gece baskın yaptı. Bir kısmını öldürdü, bir kısmı da kaçtı. Ziyad Harise ile diğer esirleri serbest bıraktı. Daha sonra Kindeliler zekât vermeyeceklerini bildirdiler ve kendi sınırlarına geldiler. Bunların içinden Şurahbil b. Sımt ve oğlu böyle irtidat etmeyi uygun görmeyip onlardan ayrıldılar ve Ziyad'a katıldılar. Ziyad'a; hemen Kinde üzerine saldırmasını, aksi takdirde diğer kabilelerin de Kinde'ye katılacağını söyledi. Ziyad hemen hücumla kalktı ve beş koldan saldırarak Kindelileri bozguna uğrattı. Onlardan Mişrah, Mihvas, Cemed ve Ebza ile onun kardeşi Amarre'yi esir aldı. Bunlar Rasulullah'ın daha önce lanetlemiş olduğu dört kral idiler.

Kindeliler'den Eş'as b. Kays da isyan etti ve etrafında kalabalık topladı. Bunun üzerine Ziyad, Muhacir'e mektup yazarak onun Kinde'ye yürümesini istedi. Muhacir Kinde'deki Zukran taşlığında Kindelileri bozguna uğrattı. Kaçanlar Nuceyr kalesine sığındılar. Müslümanlar bu kaleyi muhasara altına aldılar. Kaleden çıkanların çoğu öldürüldü. Bunun üzerine Eşas korktu ve Ziyad'a kendisiyle birlikte on kişiye eman verilmesi karşılığında kale kapısını açacağını bildirdi. Ziyad bunu kabul etti ve isimlerin kâğıda yazılmasını istedi. İsimler yazılırken, Eşas kendi ismini yazmayı unuttu ve kale kapısını açtı. Müslümanlar içeri girince bütün savaşçıları öldürdüler. Daha sonra Ziyad ismi yazılanları çağırdı ve onları himayesine aldı. Eş'as belgeyi düzenlediği halde ismi yazılı olmadığı için onu esir aldı ve Ebû Bekir'e gönderdi.

Medine'ye getirilince Ebû Bekir onu öldürmek istedi. Ancak o, korkudan yalvardı ve öldürülmemesini istedi. Ebû Bekir de onu affetti ve kız kardeşi Ümmü Ferve ile evlendirdi. Alınan ganimetler de Müslümanlar arasında paylaştırıldı. Ömer (*radıyallahu anh*) 'un hilafetinde Kindeliler, bütün esirlerinin fidyelerini vererek onları kurtarmışlardır.

Hicretin 11. yılında Muaz b. Cebel Yemen'den geri döndü. O yıl Ebû Bekir, Ömer'i kadılığa tayin etti. O yılki hac emirliğini ise Attab b. Esid veya Abdurrahman b. Avf yapmıştı.

(İbn-i Esir Tarihi)

**BU MERHALENİN
ÖZELLİKLERİ**

الله أكبر

BİRİNCİ ÖZELLİK

Cihada Katılmayanlara Karşı Takınılan Tavrı:

Allah yolunda cihad, imanın pratik bir göstergesidir. Geçerli mazereti olmaksızın farzı ayn olan cihada katılmayan kişinin imanından şüphe edilir.

Münafıklar, Allah yolunda savaşa katılmak istemiyorlardı. Fakat mazeretsiz cihada katılmadıklarında, kalplerindeki imansızlığın ortaya çıkacağını biliyorlardı. Bu sebeple, cihada katılmadıkları zaman muhakak bir mazeret ileri sürerlerdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de zahire göre, onların mazeretlerini kabul eder ve onlara karşı mazeretsiz cihada katılmayan kimselere takındığı tavrı takınmazdı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) herkesin katılmasını emrettiği için, Tebük Gazvesi farzı ayn bir cihad olmuştur. Ka'b b. Malik, Mürare b. Rebi ve Hilal b. Umeyye kalpleri imanla dolu olduğu halde, nefislerine uyarak bu gazveye katılmadılar. Savaş dönüşü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) mazeretlerini sorunca onlar münafıklar gibi yalan söylemeye meyletmediler. Bilakis doğru söyleyip hiçbir mazeretleri olmadığını itiraf ettiler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ka'b'a:

"Hakikaten bu doğru söyledi. Ey Ka'b! Haydi kalk. Allah, hakkında hükmedinceye kadar bekle!" dedi. Hilal ve Mürare hakkında da aynı şeyleri söyledi.

Bu üç kişinin Tebük Seferi'ne katılmaması, ordunun gücünü etkileyecek kadar önemli değildi. Çünkü bu gazaya, otuz bine yakın Müslüman katılmıştı. Fakat bu cihad, farzı ayn olan bir cihaddı. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve Müslümanlar, bu üç kişiye karşı İslam'ın takınılmasını emrettiği tavrı takınmakta hiçbir taviz vermediler.

Bu olay, cihaddan geri kalan üç kişi için olduğu gibi onlara karşı İslam'ın emrettiği tavrı takınan Müslüman toplum için de büyük bir imtihan olmuştur. O örnek topluluk, cihaddan geri kalan üç kişiye, kıyamete kadar her Müslüman topluluk için örnek olacak bir tavır takındılar. Öyle ki, en yakınları dahi bu olumsuz tavrı takınmakta gevşeklik göstermediler.

Kimse onlara güzel söz söylemiyor, selam vermiyor hatta verdikleri selamı dahi almıyordu. Hatta Ka'b'ın münafık olmadığına hiç şüphesi olmayan akrabası Ebû Katade bile Ka'b'ın:

"Ey Eba Katade! Benim Allah ve Rasulünü sevdiğimi bilmez misin?" sorusuna:

"Allah ve Rasulü daha iyi bilir." diyerek karşılık vermiştir. Daha sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın, hanımlarından da ayrılımlarını emretmesiyle, Müslümanların aldığı tavır en şiddetli seviyeye çıktı.

İslam toplumundan dışlanmak bu üç kişiye çok ağır geldiği gibi, tavır takınanlara da ağır geliyordu. Çünkü onları sevenler çoktu. En önemlisi onlara, imanından şüphe edilen kimselere takınılan tavrın takınılmasıydı. Fakat ne kadar ağır olsa da, bu kişiler hakkında kesin hüküm verilinceye kadar, bu tavır harfiyyen devam etti.

Bu üç kişinin imtihanı gerçekten çok ağır bir imtihandı. Buna ancak imanı çok sağlam olan kimseler dayanabilirler. Münafık olmasa dahi, imanı zayıf olan kimselerin bile, bu tavra dayanma ihtimali azdır. Üstelik zaman içinde bu üç kişinin imtihanını daha da şiddetlendiren bir başka olay oldu: Kâfirlerden onlara cazip teklifler gelmeye başlamıştı.

İslam düşmanları Müslüman toplum içinde gelişen böyle olayları kendi menfaatlerine kullanmak için devamlı fırsat kollarlar. Bu amaçla Ka'b'ı kendi saflarına çekebilmek için nefsinin hoşuna gidecek en cazip tekliflerde bulundular. Şüphesiz zayıf Müslümanların ve münafıkların, böyle bir teklife dayanması çok zordur. Nitekim zayıf Müslümanlar ve münafıklara aynı teklif yapıldığında niceleri, hemen kâfirlere olumlu cevap vermişlerdir!

Bu tür teklifler ancak imanı sağlam olan kimseleri etkilemez. Çünkü onlar böyle tekliflere olumlu cevap vermenin, İslam'a indirilecek en büyük darbe olduğunu bilirler. Bu yüzden onlar, İslam toplumu içinde, durumları ne kadar kötü olursa olsun, bu tür teklifleri tereddüt etmeden geri çevirirler. Ne sebeple olursa olsun, Müslümanların kendilerine karşı takındığı kötü tavırlar, asla onların imanlarından dönmelerine veya daha kötüsü, kâfirlerin safına geçerek Müslümanlar aleyhine çalışmalarına sebep olmaz. Böyle bir şeyi yapmak, bir mü'min için öldürülmekten daha ağırdır.

İşte! Ka'b b. Malik de sağlam bir Müslümanın böyle durumlarda yapması gereken şeyi yaptı. İslam düşmanı Gassan kralı, Müslümanlardan ayrılıp kendi safına geçmesi için ona iğrenç tekliflerle dolu bir mektup göndermişti. O bunu okuyunca üzüntüsü daha da arttı ve bunun Allah-u Teâlâ'nın bir başka imtihanı olduğunu hatırlayıp hiç tereddüt etmeden mektubu ateşe attı.

Ka'b ve arkadaşlarının olayında, hem hata işleyen Müslümanlar hem hata işleyen Müslümanlara karşı tavır takınanlar hem Müslüman lider hem de İslam toplumunun geneli için alınacak büyük ders ve ibretler vardır. Bunlar:

1 - Hata işleyen Müslümanların almaları gereken dersler:

Şeytana ve nefsine uyararak hata işleyen bir Müslüman, eğer sağlam iman sahibi ise, sonuç ne kadar kötü olsa ve nefsine ne kadar ağır gelse de hatasını liderinden gizlememeli, lider sorduğunda yalan karıştırmadan, doğruyu olduğu gibi söylemelidir.

Çünkü sağlam iman sahibi Müslüman, kurtuluşun ancak doğruyu söylemekte olduğunu ve ancak doğruyu söylediği zaman Allah-u Teâlâ'nın kendisine yardım edeceğini bilir. Ka'b ve arkadaşları buna inanarak ne pahasına olursa olsun doğruyu söylemişlerdi. Allah-u Teâlâ da onlara (iman üzere kalmaları konusunda) yardım etti ve sonunda onları affetti.

Sağlam imanlı bir Müslüman, işlediği bir günahı veya yaptığı yanlış bir hareketten dolayı Müslümanlar haklı olarak kendisine tavır aldıklarında, hiçbir zaman Müslüman topluluğa karşı düşmanlık veya kin beslemez. Her ne sebeple olursa olsun, İslam saflarından çıkarak, bu toplum aleyhine çalışmayı aklına bile getirmez. O bilir ki; bunu yapmak insanoğlunun alçalabileceği en son noktadır.

Böyle bir duruma düştüğünde Müslüman için yapılacak tek şey vardır: Başına gelenlere sabretmek, Allah'a bolca dua etmek ve O'ndan yardım istemek. Tıpkı Ka'b ve arkadaşları gibi...

2 - Hata işleyenlere tavır takınan Müslümanların alacağı dersler:

Gerçek iman sahibi Müslümanların, nefislerine çok ağır gelse ve en yakın akrabaları olsa da liderin hata işleyenlere emrettiği cezayı vermede veya tavrı takınmada asla taviz vermemeleri ve bu emri harfiyyen yerine getirmeleri gerekir. Çünkü lidere itaat Allah ve Rasûlü'nün emrine itaat gibi farzdır.

Yine Müslümanlar bilmelidir ki, hata işleyen kardeşlerine gerekli tavrı gösterdiklerinde bu, diğer Müslümanlar için de büyük bir ders ve caydırıcı bir unsur olur.

3 - Müslüman liderin alması gereken dersler:

Müslüman liderin bu tür olayları çok iyi değerlendirmesi gerekir. Bu tür olaylarda lider, hem hata işleyen hem de hata işleyenlere tavır takınan Müslümanları pratik olarak imtihan etme fırsatını yakalar. Ancak böyle imtihanlarda fertlerin lidere ve onun emirlerine bağlılık dereceleri daha iyi ortaya çıkar.

İslami harekette lidere bağlılığın tespiti çok önemlidir. Çünkü basit olaylarda lidere bağlılık göstermeyenler, daha ağır olaylarda hiç bağlılık göstermezler. Lider, ancak kendisine bağlılığı kuvvetli olan kimselerle yola çıkabilir ve ancak böyle kimselerle zafere ulaşabilir. Sayısı fazla olsa bile lidere samimi bir bağla bağlanmayanlar, İslam toplumuna kuvvet değil ancak zayıflık katarlar.

Bu olayda da açıkça görüldüğü gibi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanların o kimselere karşı tavır takınmalarını emrederek, hem imtihan edilenlerin hem de diğer fertlerin sağlamlık derecelerini görmüş oldu.

İşte; İslam cemaati liderinin, zaman zaman bazı emirler vererek, fertlerin bağlılık derecelerini ölçmesi, mutlaka gerekli bir zorunluluktur.

Bu ölçme sonunda bazı fertlerin emre riayet konusunda zayıf oldukları ortaya çıkabilir. Bu durumda zayıf olan fertlerin zayıf kaldıkları konularda daha iyi eğitilmeleri, bu konudaki eğitimleri tamamlanmadan ve istenen seviyeye geldiklerine kesin kanaat getirilmeden onlarla yola çıkılmaması gerekir. İslam liderinin şunu çok iyi kavraması gerekir: Bir topluluğun sağlamlık derecesi sayılarının çokluğuyla değil, o topluluğun, liderlerine olan bağlılıklarıyla ölçülür.

4 - Bütün Müslümanların alması gereken dersler:

Ka'b ve arkadaşlarında, sağlam iman sahibi kimselerin almaları gereken büyük bir ders vardır. İyi bir Müslümanın; Müslüman toplumun hassas olduğu ve büyük önem verdiği konularda gerekli titizliği göstermesi, tembellik etmemesi, bu konularda şeytana ve nefsine uymamak için elinden gelen gayreti göstermesi gerekir. Aksi takdirde Müslümanlar tarafından büyük bir cezaya çarptırılacağını unutmamalıdır.

Elbette bir Müslüman için, imanlı olduğu halde imanından şüphe edilmesinden daha ağır bir ceza düşünülemez. Bu durumda en önemli şey şudur: Müslümanların, cihaddan geri kalıp da kötü bir duruma düşmemek için çok gayret sarfetmeleri ve şeytanın kendilerini tuzağa düşürerek helak etmek istediğini, hiçbir zaman akıllarından çıkarmamalarıdır.

5 - Geçerli bir mazereti olmaksızın cihaddan geri kalan Müslümanlara karşı takınılması gereken tavır:

Günümüzde geçerli bir mazereti olmaksızın farzı ayn olan cihada katılmayan kimsenin küfrüne hükmedilir ve tevbeye çağrılır. Bununla birlikte tevbe etse de pratik olarak cihada çıkıncaya kadar imanına şüphayle bakılır ve ona, sahabelerin o üç kişiye takındıkları tavır takınılır.

İKİNCİ ÖZELLİK

Cezanın Şekline Lider Karar Verir:

İşlenen suçlar karşısında liderin takınacağı tavır ile fertlerin takınacağı tavır aynı değildir. Liderin takınacağı tavır, cemaatin tavrını temsil edeceği için, diğer fertlerden daha sabırlı ve daha titiz davranması, takınacağı tavırda öncelikle cemaatin maslahatını gözetmesi gerekir.

Bazen fertler, suç işledikleri ve zahiren İslam'a zarar verdikleri halde liderin, cemaatin maslahatını gözeterek, sabırlı davranması ve yapılanlara göz yumması gerekebilir. Tıpkı Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in, suçları belli olmasına rağmen münafıkların yaptıklarına göz yumması gibi...

Bazı durumlarda lider cezayı gizli olarak verebilir, bazen de erteleyebilir. Lider, cemaatin maslahatı doğrultusunda, bunlardan hangisini daha uygun görürse onu uygular.

Fertler bir hata işlediklerinde, önemli olan onların cezalandırılması değil hatalarının düzeltilmesidir. Bu sebeple lider, hatayı düzeltecek en uygun metodu seçmelidir. Gerekirse ceza, gerekiyorsa cezayı erteleme, gerekiyorsa af...

Bu konuda fertlere düşen; işlenen suçlar karşısında kendi istedikleri tavrı göstermese bile lideri suçlamamak, liderin yaklaşımının daha uygun olduğuna inanmak ve açık bir kayırma veya taraf tutma görmedikçe lidere güvensizlik duymamaktır.

Fertler bir suç işlediğinde, verilecek cezayı ve bu cezanın ne şekilde uygulanacağını tayin etme yetkisi, fertlere değil lidere aittir. Bu yüzden, bu işin lidere bırakılması ve liderin verdiği karar anlaşılmadığında, ona uygun bir üslubla soru sorulması gerekir. Lider gerekli görürse yaptığı işin sebebini açıklar, sakıncalı görürse açıklama yapmaz.

Lider açıklama yapmadığında fertler bunun cemaatin menfaati için olduğuna inanmalı ve lidere güven duymaktan sakınmalıdırlar.

Fakat lidere verilen ceza verme muhayyerliği Allah-u Teâlâ'nın kesin hüküm bildirdiği konular için geçerli değildir. Allah-u Teâlâ'nın hadlerinde taviz vermek asla caiz olmaz.

ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Savaşta Propogandanın Etkisi:

Bilgi eksikliği veya yanlış bilgi, ihlâslı kimselerin tavırlarında değişikliğe yol açabilir. Gerçek İslam ve Müslümanlar hakkında doğru bilgi sahibi olmayan kimseler, Müslümanlara karşı olumsuz bir tavır takınabilirler.

Bu konuyu çok iyi bilen İslam düşmanı kâfirler, Müslümanların hakikatini saptırıp, onları ihlâslı insanların nefret edecekleri insanlar şeklinde takdim ederler.

Bu, tarih boyunca böyle süregelmiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanındaki müşrikler de onun tebliğinin yapılmasını engellemek için hakkında; o baba ile oğulun arasını ayırıyor, aileleri parçalıyor şeklinde propaganda yaparlardı. Onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le insanları görüştürmemek, insanları ondan uzaklaştırmak için, onun hakkında; o sihirbazdır, kâhindir sözleriyle insanları sihirliyor diyerek insanları ondan uzaklaştırmaya çalışırlardı. Bu propogandalar etkili de olur, birçok insan bunlar yüzünden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le görüşmekten kaçınırdı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , propogandanın insanlar üzerinde ne kadar etkili olduğunu bildiği için, bir taraftan kâfirlerin aleyhinde yaptıkları propogandaları bertaraf etmek için yılmadan usmadan İslam’ı açık bir şekilde insanlara anlatır, diğer taraftan da kâfirlerin aleyhinde propoganda malzemesi olarak kullanabilecekleri bir şeyin onlara ulaşmaması için elinden gelen gayreti gösterirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ın, nifakları ve İslam’a olan düşmanlıkları açıkca ortaya çıkmasına rağmen bazı münafıkları öldürmemesinin sebebi de buydu. Örneğin; Tebük Seferi dönüşünde bir grup münafık, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ı yüksek bir tepeden atıp öldürmek için bir girişimde bulundular. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’e bunların kimler olduğu vahiyle bildirilmişti. Huzeyfe (*radiyallahu anh*) :

“Ya Rasûlallah! Bize emredin gidip onların boynunu vuralım.” dediğinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“İnsanların, “Muhammed ashabını öldürüyor” demelerini istemem.” diyerek buna engel olmuştu.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ın siyretini incelediğimizde bu konuda daha birçok örneğe rastlamaktayız. Beni Mustalik Gazvesi’nde, Mekke’nin fethinde, dırar mescidinin inşa edilmesinde vb...

Hudeybiye umresi esnasında da Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) propoganda vasıtasıyla, bedevilerin müşriklerin safında yer almalarını engellemiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ka’be’ye ve Ka’be’ye ta’zim gösterenlere büyük önem veren bedevilerin lideri Huleys b. Alkame’nin elçi olarak gönderildiğini görünce, Ka’be’de kurban edilecek develerin onun gözünün önüne sürülmesini emretmiş, böylece Müslümanlar hakkında yanlış düşüncelere sahip Huleys’in, Müslüman olmasını sağlayamadıysa da en azından Müslümanlara karşı savaşmasını engellemiştir.

Zamanımızda da İslam düşmanı tağutlar ve yandaşları, insanlar İslam saflarına katılmasınlar, kendileri Müslümanları hapsedtiklerinde veya öldürdüklerinde insanlar onları, tepki gösterip suçlamasınlar diye dergi, gazete, radyo ve televizyon gibi her türlü basın yayın araçları yoluyla Müslümanlar aleyhinde türlü türlü çamur atma propogandasını sürdürmektedirler. Onlar, İslam şeriatini bir kenara atıp insan ürünü kanunlar tatbik eden, Kur’an ve sahih sünneti hakim kılmaya çalışanları hapse atan, işkence eden ve öldüren tağutlara kâfir diyen Müslümanlar hakkında, “Bunlar Müslümanları tekfir ediyorlar, vatanı bölüyorlar, bunlar dışardan beslenen vatan haini kimseler” şeklinde çamur atma propogandaları yaparlar. Bu kâfirler özellikle İslami hareketin başındaki kimselere iftira ve çamur atabilmek için, hiçbir fırsatı kaçırmazlar.

Müslümanlar kâfirlerin bu tür hilelerini çok iyi bilip kâfirlerin kullandıkları propoganda silahlarına karşı koymak için bütün imkânlarını seferber etmelidirler. Çünkü kâfirler bu tür silahları kullanarak, birçok ihlâslı ve samimi insanın İslam saflarına katılmasına engel olmakla kalmayıp, onları Müslümanlara düşman kimseler haline getirebilmektedirler.

DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Sabır:

Sabır, imanın gerektirdiği en önemli şeydir. İmtihanlarda başarı, zafer ve Allah-u Teâlâ'nın yardımı hep sabra bağlıdır.

Sabırsız bir mü'min düşünülemez. Çünkü sabır olmaksızın, imanın gerektirdiği hiçbir şey yapılamaz. Allah-u Teâlâ'nın farzlarını yerine getirmek için olduğu gibi, Allah-u Teâlâ'nın yasaklarından kaçınabilmek için de sabır gerekir.

İslam dini nefse ağır gelen birçok yükümlülükler yüklemiştir. Bu yükümlülükler ise ancak sabırla taşınabilir. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) İslam davasını yüklendiğinde, ona ilk gelen emirlerden birisi de sabır emridir. Allah-u Teâlâ Rasulüne indirdiği ilk ayetlerden birinde:

"Rabbin için sabret." (Müddessir: 7) buyurmuştur.

Gerçek mü'min ile münafığı ayırt edebilmek için, Allah-u Teâlâ'nın imtihanlarına sabredip etmediklerine bakılır. Allah-u Teâlâ yardımını ve zaferi ancak imtihanlarına sabreden kullarına nasip eder. Bu yüzden Allah-u Teâlâ birçok ayette yardım ve zaferin sabra bağlı olduğunu bildirmiştir.

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Evet, siz sabır gösterir ve Allah'tan sakınırsanız ve eğer onlar (düşmanlarınız) şu anda üzerinize gelirse, Rabbiniz, alametli beş bin melekle sizi takviye eder." (A'li İmran:125)

"Şimdi sen sabret. Çünkü Allah-u Teâlâ'nın vaadi gerçektir." (Mü'min: 55)

"Allah muhakkak sabredenlerle beraberdir." (Bakara: 153)

"Bir de sabredin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir." (Enfal: 46)

“Ey iman edenler! Sabredin, sebat gösterin, hazırlıklı bulunun ve Allah’tan korkun ki başarıya erişebilirsiniz.” (A’li İmran: 200)

Kur’an-ı Kerim’de bunlara benzer daha birçok ayet vardır. Kişinin sabrının derecesi, imanının derecesine denktir. Kuvvetli iman sahibi kişi daha çok sabreder, zayıf imanlı olan kişilerin ise sabırları da azdır. Bu yüzden en sabırlı kimseler Allah-u Teâlâ’nın rasulleridir ve insanlar içinde en çok musibete uğrayanlar da onlardır. Onlardan sonra Allah’a yakın olan Allah dostları gelir.

Sabır ancak Allah-u Teâlâ’nın yardımı ve ihlâslı bir imanla elde edilir. Bu yüzden her mü’minin içtenlikle Allah’a yönelip, O’ndan sabır istemesi gerekir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , sahabeler ve gerçek mü’minlerin hayatlarına baktığımızda onların Allah’tan gelen her türlü musibete, her halukarda sabrettiklerini, dualarında daima Allah’tan sabır istediklerini ve bu sayede Allah-u Teâlâ’nın onları yeryüzünde muzaffer kimseler kıldığını görüyoruz. Buna dair İslam tarihinde birçok örnek görmekteyiz. Bedir Savaşı’nda sabrettikleri için sayıları çok az da olsa Allah-u Teâlâ mü’minlere yardım edip muzaffer kılmıştır. Hendek Savaşı’nda düşmanın çokluğuna sabreden mü’minlere Allah yine yardım etmiştir. Hayber Savaşı’nda açlığa sabreden mü’minleri yardımıyla zafer ve ganimetlerle mükâfatlandırmıştır. İslam tarihi bu ve benzeri olayların örnekleriyle doludur...

BEŞİNCİ ÖZELLİK

İslam'da Had ve Cezaların Gayesi:

Allah-u Teâlâ'nın koymuş olduğu had ve cezalarda, İslam toplumu ve Müslüman fertler için büyük faydalar vardır. İslam'daki had ve cezaların gayesi; insanlara işkence etmek değil, suçları ortadan kaldırmaktır.

İslam'daki cezalarda caydırıcılık esastır. Bu sebeple Allah'ın sınırlandırmadığı cezalar, caydırıcı oluncaya kadar arttırılabilir. Örneğin; Hz. Ömer zamanında sahabeler, içki içenlere vurulan kırk sopanın caydırıcı olmadığını görünce, Allah bu suçun cezasını sınırlandırmadığı için, seksen sopaya çıkarmışlardır.

Allah-u Teâlâ'nın, dünyada işlenen suçlara ahirette vereceği cezayı düşünen iman kuvvetli bir Müslüman elbette suç işlemeye yanaşmaz. Müslümanların hepsi böyle olsa, İslam toplumunda suç diye bir şey söz konusu olmazdı. Çünkü iman kemale ermiş bir kişi, dünya cezasından yüzde yüz kurtulacağından emin olsa bile, Allah-u Teâlâ'nın ahirette vereceği cezadan korktuğu için, Allah-u Teâlâ'nın yasakladığı şeyleri yapmaktan kaçınır.

Fakat İslam toplumunda imanı zayıf, Allah-u Teâlâ'nın ahirette vereceği cezayı fazla düşünmeyen, nefesine ve şeytana uyan, zahiren Müslüman olmasına rağmen iman tam olarak kalbine yerleşmemiş kimseler de mevcuttur. İşte böyle kimselerin İslam toplumunu bozmamaları için, günah işlediklerinde hadlerin ve cezaların uygulanması gerekir. Böyle kimselere ceza vermedeki temel gaye; İslam toplumunu korumaktır.

Bu had ve cezalar, fertler için de faydalıdır. Müslüman fert, nefesine ve şeytana uyup bir günah işleyebilir. Fakat önemli olan; günah işleyip ve sonra gerçekten pişman olup Allah-u Teâlâ'nın bağışlamasını istemektir. Zira kişi tevbe etse, fakat günahını gizlese ve dünyadaki haddenden kaçsa, Allah bu günahı affetmeyebilir. Ahirette cezalandırabilir. Ama dünyada had uygulanan kişileri Allah o suçtan dolayı ahirette cezalandırmaz.

Allah-u Teâlâ:

"Ey akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır." (Bakara: 179) buyurarak, bütün bu anlatılanları özetlemektedir. Evet, kısasın tatbik edildiği, hadlerin uygulandığı İslam toplumunda anarşi olmaz. İnsanlar birbirinden korkmaz, hayat temiz ve mutlu sürer.

İslam toplumunda, insanların şeytanlarına uymamalarına ve Allah-u Teâlâ'nın sınırlarını muhafaza etmede nefislerine yardımcı olmak için, Allah-u Teâlâ'nın hakkında kesin hüküm bildirmediği bazı suçlara, Müslüman emirin tayin ettiği miktarlarda ta'zir cezaları verebilir. Bu cezalar; hem suç işleyenlerin aynı hataları tekrarlamaması hem de diğer fertlerin suça yaklaşmaması için uyarıcı ve caydırıcı niteliktedir. Cemaat namazlarına mazeretsiz gelmeyenlere veya emir ve yasaklara riayet etmeyenlere sopa cezası verilmesi, Allah yolundaki cihaddan geri kalanlara tavır takınılması, onlarla konuşulmaması ve selam verilmemesi gibi...

Şeytan, vesveseleriyle bazı kimseleri kandırıp bu sisteme karşı çıkmaya sevkedebilir. Mesela:

Kişi: "Ben cemaat namazlarına devam ediyorsam, sopadan korktuğum için değil, Allah rızası için devam ediyorum." deyip, kendisine ceza uygulanmasına karşı çıkabilir.

Elbette İslam cemaati içinde ulaşılmak istenen en ideal nokta, cemaat içindeki her fertte Allah korkusunun hakim olmasıdır. Fertlerin kalbine Allah korkusu tam yerleştiğinde artık o toplulukta büyük günah işlenmez, dolayısıyla had ve cezalara da gerek kalmaz. Ama İslam toplumundaki zayıf imanlı, nefisine ve şeytanın tuzaklarına meyyal kimseleri de unutmamak gerekir. İşte bu cezalar, nefisi ve şeytanlarına karşı fertlere belli noktada yardımcı olur ve günahattan alıkoyar.

İhlâslı bir mü'min, bir günah işlediği zaman, tevbe ettikten sonra bizzat kendisi gelip ceza verilmesini ister. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın ashâbı böyle idi. Onların hayatı böyle örneklerle doludur.

Zina işlediğini itiraf ederek haddin uygulanmasını isteyen sahabeler gibi...

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Beni Kureyza Yahudilerini kuşattığı zaman, Yahudiler danışmak için kendilerine Ebû Lubabe'nin gönderilmesini istediler. Onlar Ebû Lubabe'ye, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın ne hüküm vereceğini sorduklarında, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) önceden onu bu konuda bir şey söylememesi için uyarmasına rağmen o, ağlaşan kadın ve çocukları görünce dayanamayıp, işaretle; ölüm hükmü vereceğini ima etti. Fakat yaptığı hatanın büyüklüğünü hemen anlayınca, gidip kendisini mescidin bir direğine bağladı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisini affetmedikçe, iplerini çözmeceğini belirtti.

Yine Ebû Zer (*radiyallahu anh*) bir gün, aralarındaki bir tartışma sonunda Bilal (*radiyallahu anh*)'a:

"Ey siyah kadının oğlu!" diyerek annesinden dolayı ayıpladı. Fakat o da hatasını anlayınca kendisini yere attı ve:

"Bilal boynuma basıp geçmedikçe yerden kalkmayacağım." dedi.

Yine sahabeler, bir cemaat namazını kaçırdıklarında, yedi gün yas tutarak kendilerine ceza verirlerdi.

Tebük Savaşı'ndan geri kalan Ka'b b. Malik, Allah-u Teâlâ'nın kendisini affetmesi üzerine, bütün malını Allah yolunda infak etmek istedi.

Akıllı mü'min, işlediği günahın cezasını dünyada görmek ister. Çünkü dünyadaki ceza ahirette verilecek ceza yanında çok küçük kalır.

Sahabenin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e gelip:

"Ya Rasûlallah! Beni işlediğim suçtan temizle!" diyerek kendisine recm istemesinin sebebi işte budur!

ALTINCI ÖZELLİK

Dırar Mescidleri:

Hendek Savaşı ve Hudeybiye Antlaşması sonrasında Müslümanlar kuvvetlenince, münafıklık olayı zayıfladı ve artık İslam toplumu içerisindeki etkisi yok denecek kadar azaldı.

Fakat Mekke'nin fethinden sonra İslam'a birden, çok fazla sayıda insan girdi. Bunların arasında, istemeyerek veya Müslümanlardan korktuğu için ya da maddi bazı menfaatler elde etmek gayesiyle İslam'a girenler de vardı. İşte istemeyerek İslama giren bu kimseler, her fırsatta İslam aleyhine çalışmaya başladılar. Böylece daha önce uyuyan münafıklar da uyandılar. Çünkü artık hareket edebilecekleri bir ortam oluşmuştu. Bu yüzden, Mekke fethinden sonra tekrar münafıklarla ilgili ayetler inmeye başladı.

Böylece münafıklar tekrar, İslam'ı yıkmak için çeşitli hileler kullanmaya ve değişik kılıklara bürünmeye başladılar. İslam düşmanı dış devletler de onları sonuna kadar destekledi.

Münafıkların, Müslümanlara ve İslam'a zarar vermek için yaptığı çalışmalarından birisi de İslam adına bir mescid kurmaktır. Onlar gerçek niyetlerini gizleyerek bu mescidi, fakirleri barındırmak için kurduklarını söylüyorlar ve mescidlerini meşrulaştırmak ve önemli bir yer yapmak için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in orada namaz kılmasını istiyorlardı. Bu, onların karargâhları için iyi bir kamufraj (gizleme) olacaktı.

600 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Bu amaç doğrultusunda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den mescidlerinde namaz kılmasını rica ettiler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların gerçek niyetlerini bilmediği için, Tebük Gazvesi'nden döndükten sonra orada namaz kılacağını söyledi. Tebük Gazvesi'nden dönerken Allah-u Teâlâ, bu mescidin gerçek kuruluş gayesini ve münafıkların hazırladıkları tuzağı vahiy yoluyla Rasulü'ne bildirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de Medine'ye dönünce ilk iş olarak bu mescidi yıktırdı.

İşte! İslâm'ı yıkmak ve İslam akidesine zarar vermek için kurulan her kuruluş ve müessese hakkındaki hüküm budur. İslam adına yapılsa ve bu bir mescid olsa bile... Müslüman devletin ilk yok edeceği unsurlar arasında bunlar da yer almaktadır.

Münafıklar İslâm'ı yıkmak için mescid olarak kullanmayı planlamışlardı. Zamanımızda da münafıkların bu düşüncesiyle hareket eden ve adeta onların birer öğrencisi durumunda olan tağutlar vardır. Onlarda insanları kandırarak kendi saltanatlarını muhafaza etmek için mescidleri kullanmaktadır.

Onlar, islâm şariatini tatbik etmedikleri halde, Müslüman imajı bırakarak insanları kendilerine hizmet ettirmek ve İslâm'ı kendi amaçları doğrultusunda kullanmak için mescid-i dırara benzer mescidler kurdular. Oralara amaçlarına uygun olarak yetiştirdikleri ve âlim olarak şişirip lanse ettikleri adamlarını imam diye yerleştirdiler.

İşte onlar halisane olarak sırf Allah rızası için kurulan mescidleri dahi pis emellerine alet etmekten geri kalmayan adi ve alçak insanlardır.

Kâfir devletlerde Allah rızası için kurulan mescidin asıl görevi, o devletin yıkılıp yerine Müslüman devletin hakim olmasını sağlamaktır. Bu mescidde, hakim olan küfür devleti yerine İslam devletini kuracak erler yetiştirilir. Fakat tağutlar mescidlerin bu fonksiyonunu çok iyi bildikleri için ya onları kapatırlar ya da onların açılmasına ancak asıl fonksiyonlarını değiştirerek kendilerine hizmet eden müesseseler haline getirdiklerinde müsaade ederler. Zira hiçbir kâfir devletin, kendisini yıkmak için kurulan müesseselerin varlığına müsaade etmesi düşünülemez.

İşte bütün bu açıklamalardan sonra tağutların, mescidlerin yapımına veya oralarda birtakım ibadetlerin yapımına müsaade etmeleri daha iyi anlaşılmış olur.

Artık mescidler kiliseler gibi yalnız dar çerçevede bazı ibadetlerin yerine getirildiği yerler haline getirilmiş ve halk da mescidlerin yalnız bu amaçla kullanılması gerektiğine inandırılmıştır. Mescidlerde siyaset yapılmaz, mevcut sistemlere kesinlikle laf atılmaz. Buralarda ancak (dar çerçeveli birtakım) ibadetler yapılır, ibadet ve ahlaki kurallar öğretilir.

Tağutlar mescidlerin yalnız bu amaç doğrultusunda kullanılması için kanunlar çıkartmış ve imamları kontrolleri altına almışlardır. Mescidlerde Allah-u Teâlâ'nın istediği şekilde İslam'ı anlatanları ise ya hapse atmakta ya da bir daha o mescidlere girmekten men etmektedirler. İşte böylece günümüzde mescidler İslam'a değil, tağutlara hizmet eder hale gelmiştir.

Tağuti mescidlerin imamları, tağutlarla işbirliği yaptıkları, onlara boyun eğdikleri ve onların istediği şeyleri yaptıkları için tağutların bir numaralı adamları olmuşlardır.

İslam'da imamlar, İslam şeriatini hiç kimseden çekinmeden açık bir şekilde anlatan kişilerdir. İnsanlar öteden beri dinlerini imamlardan öğrenegelmişlerdir. Tağuttan korktuğu için Allah-u Teâlâ'nın dinini açık bir şekilde anlatmayan bir imam, insanları saptırdığı için bel'am vasfını kazanır ve tağutun adamı olur. Böyle belamların arkasında namaz kılmak asla caiz değildir. Onlar Müslüman değil, bilakis İslam'ın en büyük düşmanlarıdır.

YEDİNCİ ÖZELLİK

Mescid ve Ezan Darul İslam Alameti midir?

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanında, bir topluluk şirki terkedip İslam'ı kabul ettiği zaman, hemen yurtlarında bir mescid inşa eder ve orada ezan okutmaya başlardı. Çünkü Müslüman bir topluluğun ezan okuması ve cemaat namazı kılması farzdır. Müslüman bir topluluk, imkânı olduğu halde mescid inşa etmez, cemaat namazı kılmaz ve beş vakit ezan okumayı terke edecek olursa, hepsi günahkâr olur ve sebepsiz olarak buna devam edecek olurlarsa, onlara mürted hükmü verilir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir topluluk üzerine bir seriyye gönderdiğinde, seriyye komutanının namaz vaktine kadar beklemesini, ezan sesi duyacak olursa onlara saldırmamasını, duymayacak olursa saldırmamasını emrederdi. Çünkü daha önce de bahsettiğimiz gibi, o dönemde bir topluluk Müslüman olunca o topluluk hemen bir mescid inşa edip ezan okumaya başlardı. Ancak müşrik veya mürted toplumlarda mescid ve ezan bulunmazdı.

Ancak günümüzde İslâm’la uzaktan yakından hiçbir alakası olmayan, her türlü şirki işleyen, İslâm şariatini yürürlükten kaldırıp insan ürünü sistemlerle hükmeden, İslâm şariatini hakim kılmaya çalışan gerçek Müslümanlara her türlü eziyeti yapan, onlara hayat hakkı tanımayan, onları vatan haini, fitneci ve bölücü ilan eden, hatta bu gibi kimseleri cahil halka İslâm’ı anlamayan, İslâm’a büyük zarar veren kimseler olarak tanıtan ve bu fikirleri cahil halka empoze edebilmek için her türlü imkanını seferber eden, İslâm düşmanı öyle kâfir devletler var ki, bunlar kendilerini Müslüman zanneden kimseleri kandırabilmek için cami ve mescidler kurmakta, hatta bu mescidler içinde ezan okuyan veya imamlık yapan kimselere maaşlar bağlamaktalar. Bu gibi devletlere sırf içlerinde mescidler olduğu ve ezanlar okunduğu için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dönemindeki gibi, darul harp değil de İslâm diyarı hükmü verilip onlara saldırılmaması gerektiği söylenemez. Bunlar hiçbir zaman Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanındaki içinde ezan okunan ve mescid bulunan devletlerle bir tutulamazlar. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanında, içinde ezan okunduğu halde İslâm düşmanlığı yapan bu gibi devletler mevcut değildi.

Zamanımızda bir devletin darul harp mi yoksa darul İslâm mı olduğunu tespit için tek ölçü, o devletin İslâm şariatini tatbik edip etmemesi ve İslâm şariatini yaşamak isteyen kimselere karşı takındığı olumlu veya olumsuz tavidir.

İslâm devleti içindeki mescidler, tağuti sistemleri yıkmak için askerler yetiştiren ilim yuvalarıdır. Beş vakit ezan ise kâfir devletlerin sapık olduğunu, onların meşru olmadığını, yıkılmaları gerektiğini söyleyen bir çağırıcıdır. Allah-u Teâlâ’nın istediği şekilde işleyen bir mescid veya ezana hiçbir tağuti devletin izin vermesi düşünülemez. Eğer tağuti bir devlet bunlara izin verirse, ya kendi maslahatına uygun düşecek şekle soktukten sonra ya da bunları gerçek gayelerinden saptırdıktan sonra izin verir. Tağuti devletler; mescidleri, İslâm’ı yıkma veya onun tekrar hakim olmasına gayesiyle de kullanırlar. Tıpkı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanında münafıkların İslâm’ı yıkmak için kurdukları dırar mescidleri gibi...

Dırar mescidleri, Allah-u Teâlâ’nın istediği görevi yerine getirmeyen mescidler ve manası anlaşılmayan ezanlar hiçbir zaman İslâm almeti olamaz.

SEKİZİNCİ ÖZELLİK

İslam Dini ve Türbeler:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) geldiğinde Kureys müşriklerinin en büyük şirki, salih olarak bilinen ölmüş kimselerin suretlerine veya mezar ve türbeleri yanındaki taş ve ağaçlara tapmaktı. Bu şirk, Nuh (*aleyhiselam*)'dan beri insanların en çok üzerinde bulunduğu şirk türlerinin başında yer almıştır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fetrettiğinde ilk iş olarak şirk odakları olan bu tür ağaç, taş ve suretleri ortadan kaldırdı.

Zamanımızda da Kureys müşriklerinin putlarına benzer putlar yükselmeye başlamıştır. Zamanımızda da insanlar salih zannettikleri kimselerin mezarları üzerine, ya bir mescid ya da bir türbe inşa ederek o mezardaki ölülerden medet, yardım veya şefaât dilemekte ya da onlara kurban kesmektedir. Ve bu şekilde yalnız Allah'a yapılması gereken ibadetleri yaratıklara yaparak Allah'a şirk koşturmaktadırlar. Tıpkı Arap müşriklerinin yaptıkları gibi... Günümüz müşrikleri, Arap müşriklerine ilave olarak bütün şirklerine rağmen hala Müslüman kaldıklarını iddia etmektedirler.

Mezarlara tapan müşrikler, o mezarlarda yatanların büyük zatlar olduğuna, onlardan bir şey istediklerinde, onları yardıma çağırdıklarında veya onlara kurban kestiklerinde Allah-u Teâlâ'nın kendilerine icabet edeceğine inanmaktadırlar. Tıpkı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dönemindeki müşriklerin inandığı gibi...

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"İyi bilinmelidir ki halis din Allah-u Teâlâ'nındır! Allah'tan başka dostlar edinenler: "Bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye onlara ibadet ediyoruz." derler. Doğrusu Allah, ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Allah şüphesiz yalancı ve kâfiri doğru yola erdirmez." (Zümer: 3)

"Onlar Allah'tan başka kendilerine fayda da zarar da vermeyen şeylere taparlar ve: "Bunlar, Allah katında bizim şefaâtçilerimizdir." derler. (Ey Muhammed!) De ki: "Göklerde ve yerde Allah-u Teâlâ'nın bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz?" Allah onların ortak koşmalarından münezze ve yücedir."

(Yunus: 18)

İslam devleti hakim olduğunda, öncelikle yapacağı işlerden biri de şirk yuvalarını en uygun bir üslupla yok etmektir. Eğer böyle bir şirk yuvası önceden mescid iken daha sonra içine mezar konmuşsa, oradaki mezar çıkartılarak tekrar mescid olarak eski haline çevrilir. Eğer böyle bir yer önce mezar iken daha sonra üzerine mescid inşa edilmişse, o zaman oradaki mezar veya mezarların çıkartılması ve o mescidin de ya yıkılması ya da mescid dışında bir başka amaçla kullanılması gerekir.

Eğer mezar ve türbe birlikte aynı anda yapılmışsa, ya her ikisinin de yıkılması ya da yine oradaki mezarın çıkartılarak o binanın başka bir amaçla kullanılması gerekir. Çünkü bu şekilde mescidlerin inşa edilmesi veya bulunması, eski şirk amellerini hatırlatmaya vesile olacağından, varlıklarına mücadele edilmesi haramdır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu konuda şöyle buyurmuştur:

"Habeşliler öyle kimselerdir ki, içlerinden salih bir kimse ölünce hemen onun kabrinin üzerine mescid yaparlar ve resmi de o mescide koyarlardı. İşte onlar Allah katında halkın en şerlileridir!"
(Bûharî, Müslim)

Bu tür mescidlerde namaz kılmak da haramdır.

"İnsanların en şerlileri, kıyamet koptuğu zaman hayatta bulunanlar ve kabirleri mescid haline getirenlerdir."
(Ahmed, Ebû Hatim sahih hadis)

"Yeryüzü, mezarlıklar ve hamamlar dışında tümüyle mesciddir."

(Ebû Davud, Tirmizi, Nesei, İbni Mace, Ahmed sahih senedle rivayet ettiler.)

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gibi, onu örnek alan dört halife de İslam toplumunu tekrar şirke döndürme ihtimali bulunan konularda çok titiz davranmıştır.

Örneğin; Ömer (*radiyallahu anh*) , Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in altında Rıdvan beyatı aldığı ağacın yanında insanların namaz kıldığını görünce, bu ağacın ileride bir fitne kaynağı olmasından korktuğu için onu kestirmiştir.

Yine İbn-i İshak, Ebi Aliye'den zikrederek şöyle demiştir:

"Tuster şehrini fethettiğimizde, şehrin kralı Hürmüzan'ın hazinesinde, bir divan üzerinde ölü bir adam ve başının yanında da bir kitap bulduk. Kitabı Ömer'e götürdük. Hemen Ka'b'ı çağırdı ve kitabı Arapça'ya tercüme ettirdi. Ben onu okuyan Araplardan ilkiyim. Onda sizin yapacağınız işler ve konuştuğunuz sözlere dair bilgiler var. Ben dedim ki:

"Bu adamı ne yaptınız?" Dedi ki:

"Gündüz on tane farklı kabir kazdık. Gece olunca da onu gömdük ve insanlar bulmasınlar diye kabirlerin hepsini eşitledik. Dedim ki:

"Ondan ne istiyorlardı? Dedi ki:

"Yağmur yağmadığı zaman bu adamı dışarı çıkarırlardı da yağmur yağardı."

"Bu adamı kim zannediyordunuz?" diye sorunca:

"Daniel." dedi.

İşte bu olayda da muhacir ve ensarın insanların fitneye düşmelerini önlemek için kabri gizledikleri görülmektedir.

Rasûlullah ve sahabeleri, bu konuda bu kadar titiz davranmalarına rağmen, İslam'ın geniş kitlelere ve değişik milletlere yayılması ve insanların İslam'ın temel kaynakları olan Kur'an ve sahih sünnetten uzaklaşmaları üzerine insanlar arasında cehalet yaygınlaştı. İnsanlar tekrar salih gördükleri kimselerin mezarları üzerine mescid ve türbeler yapmaya ve bunu Allah-u Teâlâ'nın en razı olduğu amellerden saymaya başladılar. Daha sonra bu mescid ve türbeler cehaletin etkisiyle tekrar birer şirk yuvası haline dönüştü.

İslam devletinin, idareyi ele aldığı zaman bu şirk odaklarını en uygun şekilde ortadan kaldırması gerekir.

DOKUZUNCU ÖZELLİK

Tebük Gazvesi Hakkında İnen Ayetler:

Allah-u Teâlâ Tebük Gazvesi'ne çıkışta, gazve esnasında ve gazve dönüşünde meydana gelen olaylar hakkında Tevbe suresindeki bazı ayetleri indirdi.

"Ey İman Edenler! Size ne oldu ki, "Allah yolunda savaşa çıkın" dediği zaman yere çakılıp kaldınız?"

Bu ayet Tebük Gazvesi hakkında inmiştir. Bu gazveye çıkılacağı zaman insanlar büyük bir sıkıntı içindeydiler. Çünkü kıtlık ve şiddetli sıcak vardı. Gazveye çıkış zamanı tam ürünlerin olgunlaştığı ana denk gelmişti. İşte savaşa çıkmanın nefse çok ağır geldiği böyle bir dönemde, gazveye çıkmak için teşvik etmek ve çıkmamanın ne kadar kötü olduğunu bildirmek gerekiyordu.

Ayette geçen **"yere çakılıp kaldınız"**dan kasıt; savaşa çıkmada tembellik gösterdiniz, gölgeler altında oturmak, olgunlaşan ürünlerden faydalanmak için savaşa çıkmak istemediniz demektir.

"Ahireti bırakıp dünya hayatına mı razı oldunuz?"

Allah-u Teâlâ savaşa katılmak istemeyenlere, bunun sebebinin dünya hayatını ahiret hayatına tercih etmeleri mi olduğunu soruyor.

Bunu sorduktan sonra, dünya metainin ahiret metai yanında çok az ve değersiz olduğunu, aklı başında bir kişinin hiçbir zaman dünya metaini ahiret metaina tercih etmeyeceğini bildirerek şöyle buyuruyor:

“Oysa dünya hayatının geçimi, ahiretinki yanında çok azdır.”

(Tevbe:38)

Bundan sonra Allah-u Teâlâ, Allah yolunda cihadı terkedip oturup kâlanların, hem dünyada hem de ahirette cezalandırılacaklarını bildirdi:

“(Oturur da bu savaşa) çıkmazsanız, Allah sizi can yakıcı bir azapla cezalandırır.”

Yani sizi ahirette feci bir şekilde cezalandıracaktır.

“ve yerinize başka bir kavim getirir.”

Yani yerinize sizden daha hayırlı olan, Allah-u Teâlâ'nın emirlerini tereddütsüz yerine getiren, her halukarda Allah'a boyun eğen, hiçbir zaman ahiret meaini dünya metaina tercih etmeyen, kendileri için gerçek menfaatin nerede olduğunu çok iyi bilen bir kavim getirir.

“siz (savaşa çıkmamakla) Allah'a bir zarar veremezsiniz.”

Siz cihada çıkmayıp oturmakla ne Allah'a ne dinine ne de Rasulü'ne bir zarar verebilirsiniz.

“Allah her şeye kadirdir.” (Tevbe: 39)

O, siz olmazsanız bile Rasulü'nü ve dinini mazaffer kılmaya kadirdir.

Bundan sonra Allah-u Teâlâ, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın muzaffer olmasının onlara bağlı olmadığını, kendisinin onlar olmadan da Rasulü'nü defalarca yardımıyla muzaffer kılabileceğini anlatmak için, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın hicretini örnek verdi.

Hicrette Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın yanında arkadaşı Ebû Bekir'den başka hiçbir yardımcısı yoktu. Bütün düşmanları ise silahlarını kuşanarak onların peşine düşmüştü. Hâlbuki o ikisinin kendilerini savunacak silahları bile yoktu. İşte bu halde, düşmanları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e birkaç adımlık bir mesafeye kadar yaklaşmalarına rağmen Allah-u Teâlâ sizin görmediğiniz askerleriyle ona yardım etti.

Bunu hatırlatmak için Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“Eğer siz ona (Muhammed'e) yardım etmezseniz, bilin ki; inkâr edenler onu (Mekke'den) çıkardıkları zaman, mağarada bulunan iki kişiden biri olarak Allah ona yardım etmişti. Arkadaşına (Ebû Bekr'e): “Üzülme, Allah bizimle beraberdir.” diyordu. Allah ona güven vermiş, görmediğiniz askerlerle onu desteklemiş ve inkâr edenlerin sözünü alçaltmıştı. Ancak Allah-u Teâlâ'nın sözü yücedir. Allah Aziz'dir, Hâkim'dir.” (Tevbe:40)

Allah-u Teâlâ, Rasulü'nü muzaffer kılmak için onlara ihtiyacı olmadığını, Kendisinin onu yardımıyla tek başına muzaffer kılabileceğini Müslümanlara bildirdikten sonra, tekrar Tebük Gazvesi'ne katılmaya teşvik etmektedir.

“Gerek hafif, gerek ağır olarak hep birlikte savaşa çıkın. Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla cihad edin. Eğer bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır.” (Tevbe: 41)

Bu ayet âlimlerin çoğuna göre Tevbe suresinin ilk inen ayetlerinden-
dir. Tevbe suresinin başındaki ayetler Hicri 9. yılda, Ebû Bekir (*radiyallahu anhu*) hac emiri olarak yola çıktıktan sonra veya yola çıkmadan önce inmişti. Tebük Savaşı, Ebû Bekir (*radiyallahu anhu*) 'un haccından önce olduğuna göre; bu ayetlerin, Tevbe suresinin başındaki ayetlerden daha önce indi demektir.

Bu ayetlerin manası şöyledir: Genciniz ve yaşlınız, zengininiz ve fakiriniz, kuvvetliniz ve zayıfınız, yaya ve süvariniz, sıkıntıda ve ferahta olanınız; hepiniz Allah yolunda savaşa çıkın. Çünkü nefislerinizle ve mallarınızla Allah yolunda cihad etmeniz, hem dünyada hem de ahirette sizin için daha hayırlıdır.

Dünyada hayırlıdır; çünkü cihad ettiğiniz zaman, zilletten kurtulur ve aziz olursunuz. Düşmanınıza karşı üstün gelir ve onlara hükmedersiniz. Ahirette de hayırlıdır; çünkü Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlere ahirette çok büyük mükâfatlar vardır.

Bundan sonra Allah-u Teâlâ Tebük Savaşı'na katılmayanları azarlayarak şöyle buyurmaktadır:

“(Ey Muhammed!) Eğer kolay bir kazanç ve normal (kısa) bir yolculuk olsaydı sana uyarlardı.”

Yani seninle birlikte savaşa çıkarlardı.

“Fakat yol onlara uzak ve meşakkatli geldi. (Gerçi sen gazadan dönünce) Onlar, “Gücümüz yetseydi mutlaka sizinle beraber çıkardık.” diye Allah’a yemin ederek nefislerini helak edeceklerdi. Allah onların yalancı olduklarını elbette bilir.” (Tevbe: 42)

Onlar hem mazeretleri olmadığı halde savaşa çıkmadıkları, hem de Allah adına yalan yere yemin ettikleri için kendilerini helak etmişlerdir.

Bir grup insan, Tebük Savaşı'na katılmamak için mazeretler uydurarak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den izin istediler. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de mazeretlerini araştırmadan onlara izin verdi.

Allah-u Teâlâ, böyle yaptığı için onu yumuşak bir şekilde uyardı. O kadar yumuşak bir şekilde ki, daha suçunu söylemeden onu affettiğini bildirdi. Bu, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın Allah katındaki mertebenin ne kadar yüksek olduğuna bir delildir.

“Allah seni affetti. Fakat doğru söyleyenler sana iyice belli olup, sen yalancılarını bilinceye kadar onlara niçin izin verdin?”
(Tevbe: 43)

Bundan sonra Allah-u Teâlâ ihlâslı olan Müslümanların cihada katılmamak için izin istemeyeceklerini, bilakis katılmak için adeta yarışacaklarını, cihada katılmamak için izin isteyenlerin ancak münafıklar olabileceklerini bildirdi.

“Allah’a ve ahiret gününe iman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihad etmek istedikleri için (savaştan geri kalmak konusunda) senden izin istemezler. Allah takva sahiplerini çok iyi bilir.

Ancak Allah’a ve ahiret gününe inanmayan, kalpleri şüpheye düşüp şüpheler içinde bocalayanlar (savaştan geri kalmak için) senden izin isterler.” (Tevbe: 44–45)

Sonra Allah-u Teâlâ, gerçekten ihlâsla cihada katılmak isteyenlerden bahsetmektedir.

“Eğer onlar (savaşa) çıkmak isteselerdi, elbette bunun için bir hazırlık yaparlardı.”

Bu ayet; hiçbir hazırlık yapmadığı halde savaşa çıkıldığı zaman savaşa katılacağını söyleyenlerin apaçık bir yalancı olduğuna delildir. Çünkü bir şey yapmaya gerçekten niyet eden, niyet ettiği andan itibaren onu gerçekleştirmek için harekete geçer. Böyle yapmayan niyetinde ihlâslı değildir.

Ayrıca Allah-u Teâlâ, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın kalbini mutmain etmek ve üzüntüsünü gidermek için, münafıkların savaşa katılmalarının Müslümanlar lehine değil aleyhine bir durum arzedeceğini bildirdi. Allah yolundaki savaşta ancak ihlâsla iman edenler faydalı olur. İmanlarında ve amellerinde ihlâslı olmayanlar daima Müslüman için bir zaaf ve tehlike sebebidirler. Allah-u Teâlâ, Müslümanlara bir rahmet olarak, münafıkların Müslümanlarla birlikte çıkmalarına engel olmuştur. Çünkü onlar Müslümanların arasında olsaydılar fitne ve fesat yaymaya çalışırlar, böylece onlara fayda yerine büyük zararlara yol açarlardı. Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

“Fakat Allah onların size katılmalarını çirkin gördü. Onun için onları alıkoydu. (Onlara): “Acizlerle birlikte oturun.” denildi.”
(Tevbe: 46)

“Eğer sizlerle (onlar da savaşa) çıksaydılar, size bozgunculuktan başka bir faydaları olmazdı ve fitne çıkarmak isteyerek aranızda koşarlardı. Ve içinizde onlara kulak verenler vardır. Allah zalimleri gayet iyi bilir.” (Tevbe: 47)

Allah-u Teâlâ münafıklara savaşa katılmayı emrettikten sonra, gerçek mü'min olmadıklarını bildiği için savaşa katılmalarını istememiştir.

“Acizlerle birlikte oturun.”dan kasıt; hasta, kör ve sakat olanlarla, kadınlarla ve çocuklarla oturun demektir. O münafıklar birbirlerine böyle demişlerdi.

Müslümanlardan, onların gerçek durumunu bilmedikleri için, mevki ve güzel sözleri sebebiyle onlara uyacak ve kanabilecekler olabilir. Bu yüzden Müslümanlar arasında büyük bir fitne ve kargaşa çıkabilirdi.

Allah-u Teâlâ, böyle kimselerin daima İslam'a ve Müslümanlara zarar vermeye, İslam'ı ve Müslümanları zaafa düşürmeye ve Müslümanların Allah yolunda savaşa çıkmalarına engel olmaya çalışacaklarını bildirdikten sonra, onların bunu daha önce de yaptıklarını bildirmektedir. Abdullah b. Ubey b. Selül'ün Uhud'da yaptığı gibi...

O Uhud'da İslam ordusunun üçte birini savaştan alıkoymuştu. Fakat Allah-u Teâlâ onların kin, tuzak ve hilelerinin zararını onlara çevirip dinini muzaffer kıldı. Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyuruyor:

“Andolsun ki, daha önce de fitne çıkarmak istemişlerdi. Sana karşı nice işler çeviriyorlardı. Sonunda onlar istemedikleri halde hak ortaya çıktı ve Allah-u Teâlâ'nın emri galip geldi.”

(Tevbe: 48)

Sonra Allah-u Teâlâ, münafıklara kin ve düşmanlıklarının ne kadar derin ve şiddetli olduğunu bildirmek için şöyle buyurdu:

“Sana bir iyilik erişirse (bu), onların fenasına gider. Eğer sana bir musibet erişirse, yani öldürülürsen veya yenilürsen, “Biz önceden tedbirlerimizi aldık, derler.” (yani savaşa katılmamak ve oturmakla tedbir almış olduk) derler. Sonra sevinerek dönüp giderler.” (Tevbe: 50)

Yani savaşa katılmadıkları için sevinirler.

“(Ey Muhammed!) Onlara şöyle de: Allah-u Teâlâ'nın bizim için yazdığından başkası bize asla erişmez.”

İşte bir Müslüman, kendisine kaza ve kaderden dolayı bir musibet isabet ettiğinde böyle düşünür ve derse, bu musibetin sancısı ve acısı hafifler. Tabi bu söz, ancak kaza ve kadere gerçekten iman eden Müslümanların acı ve sancısını hafifletir. Kaza ve kadere hakkıyla iman eden kişi, kendisine isabet etmesi takdir edilmeyen hiçbir şeyin kendisine isabet etmeyeceğini bilir.

"O bizim mevlamızdır."

O Allah bizim yardımcımız ve koruyucumuzdur.

"İnsanlar yalnız Allah'a tevekkül etsinler." (Tevbe: 51)

Yani yalnız Allah'a güvensinler; O bize yeter, O ne güzel vekildir, desinler.

"De ki: Siz bize iki güzellik (şehitlik veya gazilik)ten başka bir şeyin (ulaşmasını) mı bekliyorsunuz? Hâlbuki biz, size Allah-u Teâlâ'nın ya kendi katından veya bizim elimizle bir azap eriş-tirmesini bekliyoruz. Bekleyiniz, doğrusu biz de sizinle birlikte beklemekteyiz." (Tevbe: 52)

Bizim başımıza ne gelirse gelsin, imanlı olduğumuz için daima kazançlıyız. Ya sizi yener muzaffer oluruz ya da Allah yolunda savaşırken şehit olup Allah katındaki en üstün mükâfatlara kavuşuruz. Sizinle olan müca-delemiz, her halukarda bizim zaferimizle sonuçlanacaktır.

Size gelince; eğer sizi yenersek, Allah-u Teâlâ dünyada bizim elimizle sizi cezalandırmış olur. Eğer sizi dünyada yenemezsek, şüphesiz bir gün öleceksiniz ve ahirette dünya azabından çok daha şiddetli, ebedi, büyük bir azaba uğrayacaksınız. Hiç sevinmeyin. Kâfir olduğunuz için hep hüs-randasınız. Siz durumun böyle olduğuna inanmıyorsunuz, gerçekleri görmüyorsunuz. Hâlbuki şeytan, haklı ve doğru yol üzere olduğunuzu söyleyerek sizi aldatmaktadır. Allah-u Teâlâ'nın vaadi mi, şeytanın vaadi mi doğru; siz mi yoksa biz mi haklıyız göreceksiniz. Bekleyin! Doğrusu biz de beklemekteyiz.

Sonra Allah-u Teâlâ, imanlı olmayanların isteyerek veya istemeyerek yapmış oldukları harcamaların, katında hiçbir değer olmadığını belirterek şöyle buyurmaktadır:

"(Ey Muhammed) De ki: İster gönüllü, ister gönülsüz olarak verin, sizden (sadaka) asla kabul edilmeyecektir. Çünkü siz fasık bir topluluk oldunuz." (Tevbe: 53)

Bu ayet münafıkların ileri gelenlerinden Ced b. Kays'ın, savaşa katılmamak için özür beyan edip, malıyla destek olmak istemesi üzerine inmiştir.

Allah-u Teâlâ, münafıkların türlerini, sözlerini, niyetlerini ve Müslü-manlar hakkındaki düşüncelerini bildirdikten sonra, Tebük Savaşı'na tekrar geri dönmektedir.

"Allah-u Teâlâ'nın Rasulü'ne katılmayıp geri kalanlar, oturup kalmalarına sevindiler. Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad etmek hoşlarına gitmedi. (Savaşa çıkmak isteyenlere de): "Bu sıcakta savaşa çıkmayın." dediler. De ki: Cehennem ateşi daha sıcaktır. Keşke akletselerdi! Artık (ahiret gününde) yaptıkları (na verilecek) cezadan dolayı bundan böyle az gülsünler, çok ağlasınlar." (Tevbe: 81–82)

"Allah seni geri döndürüp onlardan bir toplulukla karşılaştırdığı zaman"

Yani savaşı bitirdikten sonra, Allah seni Tebük Savaşı'na katılmayanların yanına döndürdüğünde,

"Onlar seninle tekrar (savaşa) çıkmak için izin isterlerse de ki: Benimle beraber asla (hiçbir yolculuğa) çıkmayacaksınız. Çünkü siz baştan (Tebük Savaşı'nda) oturup kalmaya razı oldunuz. Artık geri kalanlarla beraber oturun." (Tevbe: 83)

Yani artık mazeretsiz Tebük Savaşı'na katılmayanlarla beraber kalın.

"Onlardan ölen bir kimsenin namazını sakın kılma, mezarının başında da durma. Çünkü onlar Allah ve Rasulünü inkâr ettiler ve fasık olarak öldüler." (Tevbe: 84)

Bu ayet Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in münafıkların reisi Abdullah b. Ubey b. Selûl'ün cenaze namazını kılması üzerine nazil olmuştur. Bu ayet her ne kadar belli bir kişi hakkında indiyse de hükmü geneldir.

Bu ayetin hükmü nifakı ve küfrü açık bir şekilde belli olan herkes için geçerlidir.

"Bedevilerden, izin almak için özür beyan eden kimseler geldiler. Allah'a ve Rasulü'ne yalan söyleyenler ise (özür bile beyan etmeden) geri kaldılar. Onlardan kâfir olanlar can yakıcı bir azaba uğrayacaktır." (Tevbe: 90)

Ayette bahsedilen: **"İzin almak için özür beyan eden bedeviler"**, aslında özürleri olmadığı halde özürleri varmış gibi birtakım geçersiz ve batıl mazeretler beyan eden Beni Gıfar kabilesinden bir grup idi ve bunlar münafık değildirler. Fakat savaşa gitmek istemedikleri için Rasûlullah'a aslı olmayan birtakım mazeretlerle gelip savaşa gitmemek için izin istemişlerdi.

Ayette bahsedilen **"Allah ve Rasulü'ne yalan söyleyenler"**den kasıt ise münafıklardır.

612 Rasûlullah (s.a.s)’ın Hayatı İle İslâm’ın Hareket Metodu-2

Bazı âlimlere göre ise, ayette bahsedilen her iki grup da münafıktır. Bunlardan bir kısmı, savaştan geri kalmak için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geçersiz özürler beyan etmişlerdi. Bir kısmı da özür beyan etmeye bile yanaşmamışlardı. Bu yüzden Allah-u Teâlâ **"Onlardan kâfir olanlar can yakıcı bir azaba uğratacaktır."** buyurarak her iki gruba da büyük bir azap vaadetmiştir.

Bu geçersiz mazeretlerden sonra Allah-u Teâlâ, cihada katılmaya engel geçerli ve gerçek mazeretlerin neler olduğunu beyan etmeye başlamaktadır.

"Güçsüzlere, hastalara ve sarfedecek bir şey bulamayanlara, Allah'a ve Rasulü'ne bağlı kaldıkları müddetçe sorumluluk yoktur. Zira iyi davrananlar aleyhine bir yol yoktur. Allah çok bağışlayan ve çok esirgeyendir." (Tevbe: 91)

"Kendilerini bindirip sevketmen için sana geldiklerinde: "Sizi bindirecek bir binek bulamıyorum." deyince, sarfedecek bir şey bulamadıklarından dolayı üzüntüden gözyaşı dökerek geri dönenlere de sorumluluk yoktur." (Tevbe: 92)

Enes (*radıyallahu anh*) 'dan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebükten dönerken gerçek mazereti olan böyle kimseler hakkında şöyle buyurdu:

"Medine'de öyle kimseler vardır ki, geçtiğimiz her vadide, katettiğimiz her mesafede bizimle beraber idiler." Sahabeler:

"Ya Rasûlallah! Onlar Medine'de oldukları halde nasıl bizimle beraber olabilirler?" diye sorduklarında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Evet! Çünkü onların Medine'de kalmalarının sebebi, gerçekten mazeretli olmalarıdır." (Bûharî, Müslim)

Bundan sonra Allah-u Teâlâ geçerli mazeretleri olmadığı halde cihada katılmayanlara değinip, onların büyük sorumluluk altında bulunduklarını bildirmiştir:

"Sorumluluk ancak zengin oldukları halde senden izin isteyenleredir. Onlar geri kalanlarla bulunmaya razı oldular."

Onlar o kadar korkak ve alçak kimselerdir ki, kalplerinde iman olmadığı için, imkânları olduğu halde zayıf ve güçsüz kimselerle kalmaya razı olmuşlardır.

"Allah da onların kalplerini mühürledi. Artık onlar bilmezler." (Tevbe: 93)

Allah-u Teâlâ, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Tebük Gazvesi'nden Medine'ye döndüğünde, savaştan geri kalan münafıkların özür beyan etmek için geleceklerini fakat onların doğruyu söylemeyeceklerini de bildirdi.

"(Savaştan) döndüğünüz zaman size özür beyan edecekler. De ki: Özür beyan etmeyin! Size asla inanmayız. Allah haberlerinizi bize bildirmiştir. Allah da Rasulü de amelinizi görecektir."

Yani Allah ve Rasulü, ileride bu nifakınızdan tevbe mi edeceksiniz yoksa nifakınız üzerinde mi kalacaksınız görecektir.

"Sonra görüleni ve görülmeyeni bilen Allah'a döndürüleceksiniz de, O size ne yaptığını haber verecektir." (Tevbe: 94)

"Döndüğünüzde kendilerine çıkışmamanız için Allah adına yemin edeceklerdir."

Bu ayet münafıkların kendilerini Müslümanların vereceği cezadan kurtarmak için yalan yere yemin edeceklerini haber vermektedir.

"Siz onlardan yüz çevirin."

Onları hakir, bayağı ve alçak görün ve onlardan yüz çevirin.

"Çünkü onlar pistirler."

İçleri batıl inançlarla dolu olduğu için pistirler.

"Yaptıklarının karşılığı olarak varacakları yer cehennemdir."

(Tevbe: 95)

O münafıklar, mazeretli olduklarına dair bir kere değil birçok kere yemin edeceklerdir.

"Kendilerinden hoşnut olmanız için size yemin ederler. (onlara meyletmeyin, onları acıyarak affetmeyin.) Siz onlardan hoşnut olsanız bile, Allah fasıklar topluluğundan asla razı olmaz."

(Tevbe: 96)

Yani siz onlardan razı olsanız da Allah onlardan razı olmaz çünkü onlar Allah ve Rasulüne itaat etmemektedirler.

Sonra Allah-u Teâlâ, bedevilerin arasındaki küfür ve nifakları diğer insanlardan daha şiddetli olan kâfir ve münafıklardan bahsetmeye başlamaktaadır.

**"Bedevilerin kâfirlik ve münafıklıkları her yönden daha ileridir. Onlar Allah-u Teâlâ'nın Rasulü'ne indirdiği sınırları bilme-
meye de daha layıktırlar."**

Bedeviler kâfirlik ve münafıklık noktasında, şehirlerde yaşayanlardan daha şiddetlidir. Çünkü onların kalpleri şehirdekilerden daha sert ve ilim yuvaları olan şehirlerden uzaktırlar. Onlar uzakta yaşadıkları için Kur'an'ı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in sünnetini dinlemekten de uzaktırlar. Bu sebeple Allah-u Teâlâ'nın Rasulüne indirdiği sınırları bilmezler.

"Allah çok iyi bilen ve hikmet sahibi olandır." (Tevbe: 97)

Allah-u Teâlâ yarattığı kullarının kalplerini çok iyi bilir. Kulları için koyduğu hüküm ve teşrilerde hikmet sahibidir. Sonra Allah-u Teâlâ bedevilerden başka bir gruba değinmektedir.

Bedevilerden (Allah yolunda) harcadıklarını angarya sayanlar (vardır)."

Yani Allah yolunda harcadıklarında sevap beklemeyen veya harcama yapmadıklarında başlarına azap geleceğine inanmayanlar vardır. Onlar ancak gösterişten veya korkudan dolayı harcama yaparlar.

"ve sizin başınıza belalar gelmesini bekleyenler vardır. Belalar onlara olsun."

Onlardan, sizin başınıza kazalar, hastalıklar ve kötü şeyler gelmesini isteyip, bunu bekleyen kimseler vardır. Fakat sizin için düşündükleri kötü şeyler onların başına gelecektir.

"Allah çok iyi işiten ve çok iyi bilendir." (Tevbe: 98)

Allah kullarının dualarını işiten ve zaferi hakedenlerle haketmeyenleri çok iyi bilendir.

Sonra Allah-u Teâlâ bütün bedevilerin böyle olmadığını, onların içinde Allah'a hakkıyla inanan hayırlı bir grubun var olduğunu bildirmektedir.

"Bedevilerden Allah'a ve ahiret gününe inanan ve sarfettiğini Allah'a yaklaştırmaya ve Rasûl'ünün duasını almaya vesile sayanlar vardır."

Yani Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in dualarını ve onlar için istiğfar ve mağfiret dilemesini, Allah'a yaklaşmak için vesile sayanlar vardır.

"Bilin ki o (verdikleri Allah'a) yaklaşmak için bir vesiledir. Allah onları rahmetine (cennetine) sokacaktır. Şüphesiz Allah bağışlayan ve merhamet edendir." (Tevbe: 99)

Bundan sonra Allah-u Teâlâ mü'minlerin ve üstünlerini bildirmeye başlamaktadır.

"İyilik yarışında önceliği kazanan muhacirler ve ensar ile onlara güzelce uyanlardan Allah razı olmuştur. Onlar da Allah'tan razı olmuştur. Allah onlara içinde temelli kalacakları, zeminlerden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kazanç budur." (Tevbe: 100)

Allah-u Teâlâ bedeviler içinde münafıkların varolduğu gibi, Medine'de yaşayanlar içinde de münafıkların var olduğunu bildirerek şöyle buyurmaktadır:

"Çevrenizdeki bedevi Araplardan ve Medine halkından münafıklığa iyice alışmış olanlar vardır. Sen onları bilemezsin."

Yani: Ey Muhammed! Sen onları kesin bir şekilde bilmezsin. Sen onları ancak alametlerinden, işaretlerinden, hareketlerinden, ağızlarından kaçırdıkları sözlerden ve yüz ifadelerinden tanırırsın.

"Sen onları bilemezsin" ayetinin bir diğer manası da, sen onların hepsini bilemezsin demektir. Çünkü Allah-u Teâlâ onlardan bir kısmını Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e bildirmiş, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de bunların isimlerini gizlice Huzeýfe (*radiyallahu anh*) 'a haber vermiştir.

"(Fakat) biz onları iyi biliriz."

Onları kesin olarak ancak biz biliriz.

"Onlara iki kere azap edeceğiz."

Ayette geçen **"iki kere azab"**ın manasının ne olduğu hakkında âlimler ihtilaf etmişlerdir.

Bir görüşe göre; dünyada onların hakikatlerini ortaya çıkaracağız ve kabirde onlara azap edeceğiz demektir.

Bir görüşe göre; onlara, mallarına ve çocuklarına musibet vererek azap edeceğiz demektir.

Bir görüşe göre ise; dünyada onların hakikatlerini ortaya çıkartmak ve İslam muzaffer olduğunda da onların kalplerine üzüntü ve hüzn düşürmek suretiyle onlara azap edeceğiz demektir.

"Sonra da onlar büyük bir azaba itileceklerdir." (Tevbe: 101)

Yani onlar sonsuza kadar kalacakları cehennem azabına itileceklerdir.

"Başka bir kısmı da (seninle Tebük Savaşı'na katılmadıkları için) günahlarını itiraf etti."

Bu ayet Tebük Savaşı'ndan geri kalan Ebû Lubabe ve arkadaşları hakkında inmiştir. Onlar bir rivayete göre yedi, bir rivayete göre on kişiydiler. Bunlar İslam'dan şüphe ettikleri veya münafık oldukları için değil, tembellik edip istirahati tercih ettikleri için savaşa katılmamışlardı. Fakat daha sonra çok pişman oldular ve pişmanlıklarını göstermek için kendilerini mescidin direklerine bağladılar. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye döndüğünde onları görünce:

"Bunlar da kim?" diye sordu. Sahabeler:

"Bunlar Ebû Lubabe ve arkadaşlarıdır. Tebük Savaşı'na katılmadılar. Sen onlardan razı olarak iplerini çözünceye kadar bu halde kalacaklarına dair Allah'a söz verdiler." dediler. Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

“Allah’a yemin ederim ki, Allah onların mazeretlerini kabul edip affedene kadar ben de onları çözmeyeceğim ve mazeretlerini kabul etmeyeceğim. Çünkü onlar hiçbir mazeretleri olmadığı halde benimle birlikte savaşa katılmadılar.” Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın bu sözü onlara ulaşınca:

“Öyle olsun. Biz de Allah bizi affedinceye kadar böyle kalacağız.” dediler. Bunun üzerine Allah-u Teâlâ onlar hakkında:

“Bir kısmı da (seninle Tebük Savaşı’na katılmadıkları için) günahlarını itiraf ettiler. İyi bir ameli, diğer kötü bir amelle karıştırdılar. Bunlar tevbe ederlerse umulur ki Allah onların tevbesini kabul eder. Çünkü Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.”

(Tevbe:102)

Bu ayet inince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara Allah-u Teâlâ’nın onların tevbelerini kabul ettiğini haber verdi ve onları çözdü.

(İbni Kesir, El-Bidaye Ve’n-Nihaye)

“Onların mallarından onları temizleyerek ve onları yücelterek bir sadaka al.” (Tevbe: 103)

Yani münaflıktan ve dindeki şüpheden değil de, tembellikten dolayı Tebük Savaşı’na katılmadıkları için bu suçtan temizleyecek ve onları münaflık seviyesinden ihlâslı Müslümanların seviyesine yükseltmek için “Bir sadaka al.”

Ayette geçen, **“Onlar”** zamirinden kasıt; bir görüşe göre bir önceki ayette zikredilen Tebük Savaşı’ndan geri kalan kimselerdir. Çünkü onlar, Allah-u Teâlâ tevbelerini kabul ettiği için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e bütün mallarını sadaka olarak vermek istediklerini söylediler. Fakat Rasûlullah onların mallarının üçte birini aldı geri kalanını onlara bıraktı. Bu görüşe göre ayette geçen “sadaka”dan kasıt zekât değil, nafi-le sadakadır.

Bazı âlimler ise bu ayeti bir önceki ayetle bağlantılı olarak değil de mustakil olarak ele almışlar ve ayetteki hitabın bütün Müslümanlara olduğunu söylemişlerdir.

“Onlara salât et.”

Yani onlara dua et ve onlar için mağfiret dile.

“Çünkü senin salâtın onlara huzur verir.”

Yani senin onlara dua edip onlar için istiğfar dilemen Allah’ın onların tevbelerini veya zekâtlarını kabul ettiğine dair bir alamettir.

Bir kişi zekâtını verdiğinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona dua ederdi. Yine bir kavmin zekâtı ulaştığında o kavme dua ederdi.

“Bilmediler mi ki, Allah kullarından tevbeyi kabul eder ve sadakaları alır (kabul eder)”

Bu ayet Müslümanları tevbe etmeye ve sadaka vermeye teşvik ediyor. Çünkü bu iki amel işlenen günahları siler.

"Ve Allah tevbeyi çok kabul eden ve çok esirgeyendir."

(Tevbe:104)

Yani kim tevbenin şartlarını yerine getirerek tevbe ederse, Allah-u Teâlâ muhakkak onun tevbesini kabul eder.

"De ki: Yapın (yapacağınızı), yaptığınız işleri Allah da Rasulü de mü'minler de görecektir."

Bu ayet Tebük Savaşı'na mazeretsiz olarak katılmayanları, kaçırdıkları sevabı telafi edebilmek için daha çok hayırlı ameller işlemeye teşvik etmektedir.

"Sonra görülmeyeni ve görüleni bilen Allah'a döndürüleceksiniz. O size yapmakta olduklarınızı (bir bir) verecektir."

(Tevbe: 105)

Bu ayet Allah'a itaat edip, verdiği emirleri gerektiği gibi yerine getiren kimseler için bir müjde, Allah'a itaat etmeyip onun emirlerine uymayan kimseler için ise bir tehdittir. Kıyamet günü, ameller Allah'a arz edilecek ve insanlara amellerine göre ya mükâfat ya da ceza verilecektir.

"Başka bir grup daha vardır ki, (onlar) Allah-u Teâlâ'nın emrine bırakılmışlardır."

Bu ayette kastedilenler, Tebük Savaşı'na mazeretsiz olarak katılmayan Ka'b b. Malik, Mürare b. Rebi ve Hilal b. Umeyye'dir. Çünkü Allah-u Teâlâ Ebû Lubabe ve arkadaşlarının tevbesini kabul etmiş fakat bu üç kişinin tevbelerini hemen kabul etmeyip geciktirmişti.

"Allah ya onlara azap eder ya da onları affeder."

Yani onların tevbelerinin kabulü Allah-u Teâlâ'nın onlar hakkında ilerde vereceği hükme bağlıdır. Dilerse onlara azap eder, dilerse affeder. Fakat Allah-u Teâlâ'nın rahmeti gazabını geçmiştir.

"Allah çok iyi bilen, hikmet sahibidir." (Tevbe: 106)

Allah-u Teâlâ kimin cezayı, kimin affı hakettiğini çok iyi bilir. O verdiği emirlerde, koyduğu hükümlerde söylediği sözlerde ve yaptığı amellerde hikmet sahibidir. O, hiçbir şeyi rastgele yapmaz. Böyle bir şeyden münezzehtir.

Allah-u Teâlâ, ilerdeki ayetlerde de bu üç kişiyi affedip tevbelerini kabul ettiğini bildirerek şöyle buyurmuştur:

"Andolsun ki Allah, nebisini ve o güçlük saatinde ona uyan muhacirler ile ensarı affetti. İçlerinden bir kısmının kalpleri kaymaya yüz tutmuşken yine de onların tevbesini kabul etti. Çünkü O, onlara karşı çok şefkatli, pek merhametlidir."

(Tevbe: 117)

618 Rasûlullah (s.a.s)'ın Hayatı İle İslâm'ın Hareket Metodu-2

Allah-u Teâlâ seferden geri kalan üç kişinin tevbelerine değindikten sonra, münafıklara inşa ettiği mescid-i dırara ve onu inşa edenlere değinmektedir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye geldikten sonra ona en büyük düşmanlığı gösteren kişilerden birisi de Ebû Amir er-Rahib'dir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu İslam'a davet etti. Fakat o kabul etmeyip yüz çevirdi. Cahiliyede Hristiyan olduğu için ona 'rahip' lakabı takılmıştı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise onun hakkında:

"Ona rahip demeyin, fasık deyin." buyurmuştur ve onun hakkında:

"Memleketinden çok uzak bir yerde kovulmuş olarak ölsün." diye bedduada bulunmuştur.

Bu kişi, Uhud Savaşı'nda müşrikleri Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e karşı kışkırtmış ve savaş meydanında Müslümanların düşmeleri için çukurlar açmıştı. Hatta Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) açılan bu çukurlardan birisine düşmüştü.

Onun Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e olan düşmanlığı, Uhud Savaşı'ndan sonra da sürdü. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ilerlemesini görünce, Huneyn zaferinin akabinde, Rum kralı Hıralı'nın yanına kaçtı ve ona sığındı. Hıralı onu destekleyeceğine dair söz verince Ebû Amir Medine'deki bazı münafıklara mektup yazarak bazı vaadlerde bulundu ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le savaşmak üzere büyük bir orduyla geleceğini, bunun için Medine'de kendilerine gizli bir karargâh inşa etmelerini söyledi.

Bunun üzerine münafıklar kendi sapık inanç ve düşündüklerini yaymak ve geldiğinde Ebû Amir'le gizlice buluşmak için mescid görüntüsü altında bir karargâh inşa ettiler. Bu mescidi inşa edenler on kişi idiler. Onların reisi Mücemmi b. Cariye idi. Aralarında Salebe b. Hatıb da vardı. Fakat bu, Bedir Savaşı'na katılan Salebe b. Hatıb el-Ensari değil, Rasûlullah'tan zengin olması için dua etmesini isteyen, fakat Allah onu Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in duasıyla zenginleştirdiği cuma ve cemaat namazını ve zekât vermeyi terkederek kişidir. Münafıklar bu mescide meşruiyet kazandırabilmek için Rasûlullah'a gelip orada namaz kıldırmasını istediler.

Allah-u Teâlâ da Tebük Gazvesi dönüşü o münafıklar hakkında şu ayetlerini indirdi:

“Bir de (mü’minlere) zarar vermek, (hakkı) inkâr etmek, mü’minler arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah ve Rasulü’ne karşı savaşmış olanı (Ebû Amir’in gelmesini) beklemek için bir zarar mescidi kurdular.” (Bununla) mutlaka iyilikten başka bir şeye niyet etmedik.” diye yemin edecek olanlar da vardır. Hâlbuki Allah onların kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik eder.

Onun içinde asla namaz kılma! İlk günden takva üzerine kurulan mescid (Kuba Mescidi) içinde namaz kılman elbette daha doğrudur. Onda temizlenmeyi seven erkekler vardır. Allah da temizlenenleri sever.” (Tevbe: 107-108)

Bu ayetler inince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) iki kişi gönderip o mescidi yaktırıp yıktırdı. Bundan sonra Allah-u Teâlâ tekrar Tebük Savaşı’na katılmayanlara değinerek şöyle buyurmaktadır:

“Medine halkına ve çevrelerinde bulunan bedevilere (savaşta) Allah-u Teâlâ’nın Rasulü’nden geri kalmak ve kendilerini ona tercih etmek yaraşmaz.”

Bu ayet; mazeretleri olmadığı halde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’le beraber Tebük Savaşı’na çıkmayıp geri kalan, gerek Medinelilere, gerekse Medine çevresindeki Arap kabilelerine bir kınamadır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) eziyetlere uğrarken, onların kendileri rahatı seçip geri kalmamaları gerekirdi. Böyle yaptıkları için sevaptan çok şey kaybetmişlerdir. Bu konuda Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Çünkü Allah yolunda susuzluğa, yorgunluğa ve açlığa uğrama, kâfirleri kızdıracak bir yeri işgal etme ve düşmana karşı bir başarı kazanma karşılığında, onlara (Müslümanlara) mutlaka salih bir amel yazılır. Doğrusu Allah iyilik yapanların ecini zayi etmez.” (Tevbe: 120)

Her Müslüman Allah yolunda karşılaştığı şeylerin mükafaatını mutlaka kat kat alacaktır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e katılmayıp rahatı seçenler, iman sahibi olsalar ve ne kadar çok şey kaybettiklerini bilse-lerdi asla böyle bir şeye kalkışmazlardı. Allah-u Teâlâ savaşa katılanların ecri hakkında şunları bildirmektedir.

“Allah-u Teâlâ’nın, yaptıklarının karşılığını en güzel bir şekilde kendilerine vermesi için, küçük-büyük yaptıkları her masraf, geçtikleri her vadi mutlaka onların lehine yazılır.” (Tevbe: 121)

ONUNCU ÖZELLİK

Cihad:

Allah-u Teâlâ, nebisine tebliğ görevini yüklediği ilk andaki ayetlerinde cihadı da emretmiştir. Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Ey örtüye bürünen! Kalk da uyar. Rabbini yücelt. Elbiseni temizle. Kötü şeylerden sakın!” (Müddessir: 1-5)

Bu ayetler indiğinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah yolunda cihad için kolları sıvamış ve bu görevi en güzel şekilde yerine getirmiştir. Tabi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın bu dönemde yaptığı cihad, silahlı bir cihad değildi. Onun bu dönemdeki cihadı; tebliğ ve yapılan eziyetlere karşı sabır cihadıydı.

Müddessir suresinin ayetleri indiğinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gece gündüz demeden, gizli bir şekilde İslam'ı tebliğ etmeye başladı.

“Artık sana emrolunanı açık bir şekilde tebliğ et. Müşriklere aldırış etme.” (Hicr: 94) ayeti indiğinde ise Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), Allah-u Teâlâ'nın dinini büyük küçük, hür köle, kadın erkek, siyah beyaz ve kırmızı demeden bütün insanlara ve cinlere açıkça tebliğ etmeye başladı ve bu tebliğ esnasında maruz kaldığı bütün eziyetlere Allah için sabretti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) İslam'ı açık bir şekilde tebliğ ettiği, kavminin üzerinde bulunduğu dinin batıl bir din olduğunu, batıl bir dine tabi oldukları için kendilerinin, babalarının ve dedelerinin sapıklık içinde bulunduklarını, ibadet ettikleri putların onlara fayda ve zarar veremeyeceğini ve böyle bir din üzerinde bulunanların akılsız olduklarını açık bir şekilde bildirdiğinde kâfirler Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e ve ona bağlı olanlara eziyet ve işkence etmeye başladılar.

Bu, Allah-u Teâlâ'nın bir sünnetidir. İnsanlardan hakkı tebliğ edenler kim olursa olsun, mutlaka eziyet, işkence ve iftiralara maruz kalacaklardır.

Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Sana söylenenler, daha önceki rasullere de söylenenlerden başka bir şey değildir.” (Fussilet: 43)

“Böylece biz her nebi için insan ve cin şeytanlardan düşman kıldık.” (En'am: 112)

“Sizden önceki kavimlere bir rasul geldiğinde onlar: “Bu sihirbaz ve delidir.” derlerdi.” (Zariyat: 52)

Allah-u Teâlâ, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e cihadı daha Mekke'de iken emretmişti.

“Şayet dileyseydik elbet her kasabaya bir uyarıcı gönderirdik. Kâfirlere itaat etme ve Kur'an'la onlara karşı olanca gücünle büyük bir cihad et.”(Furkan: 51-52)

Bu ayet Mekki bir ayettir ve içinde açık bir şekilde cihad emri vardır. Fakat buradaki cihad; dini açıklamak, delilleri sunmak ve Kur'an'ı tebliğ etmekten ibarettir.

Cihad denildiğinde, sadece silahlı cihad anlaşılmamalıdır. Cihad dört şekilde olur:

- 1 — **Nefse** karşı cihad.
- 2 — **Şeytana** karşı cihad.
- 3 — **Kâfirlere** karşı cihad.
- 4 — **Münafıklara** karşı cihad.

Nefse karşı cihadın dört mertebesi vardır:

1 - Hidayeti ve hak dini öğrenmek için nefisle cihad etmek. Bu cihad gerçekleşmedikçe, nefis için ne dünyada ne de ahirette mutluluk vardır. Her iki mutluluk da hak dini çok iyi öğrenmeye bağlıdır.

2 - Öğrenilen hak dinle amel etmek için nefisle cihad etmek. Çünkü kendisiyle amel edilmeyen ilim kişiye zarar vermese bile hiçbir fayda da sağlamaz.

3 - Öğrenilen ilimle amel ettikten sonra, o ilmi bilmeyenlere öğretmek için nefse karşı cihad etmek. Zira öğrenilen ilim, bilmeyenlere öğretilmediği takdirde, bu ilim kişiye hiçbir fayda sağlamaz ve onu Allah-u Teâlâ'nın azabından kurtarmaz.

Allah-u Teâlâ bu konu hakkında şöyle buyurmaktadır:

“Biz, kitabta açıkca belirttikten sonra indirdiğimiz açık delilleri ve hidayeti gizleyenler var ya, işte onlara hem Allah lanet eder hem de bütün lanet ediciler lanet eder.” (Bakara: 159)

4 - İslam tebliğ edilirken karşılaşılan eziyetlere tahammül ve sabır etme ve bunlara Allah için dayanma konusunda nefisle cihad etmek.

Şeytana karşı yapılan cihadın ise iki mertebesi vardır.

1 - Şeytanın insanın kalbine getirdiği, imanı zedeleyecek şüpheli düşünceleri ortadan kaldırmak için şeytanla mücadele etmek.

2 - Şeytanın, nefse haram işlemesi için yaptığı teşviklere uymamak için şeytanla mücadele etmek.

Kâfirler ve münafıklara karşı yapılacak cihadın da dört mertebesi vardır:

- 1 - Kalple** cihad etmek,
- 2 - Dille** cihad etmek,
- 3 - Malla** cihad etmek,
- 4 - Bedenle** cihad etmek.

Münafıklara karşı, çoğunlukla dille yapılır. Kâfirlere karşı yapılan en büyük cihad ise elle yapılanıdır.

Kalple cihad geçerli bir mazaretten dolayı cihada katılamayanların yaptıkları cihad gibidir.

Tebük sefer esnasında Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

"Medine'de (gazveden geride kalan) öyle adamlar vardır ki yürüdüğünüz her yerde, geçtiğiniz her vadide sizinle beraberdirler." Sahabeler:

"Ya Rasûlullah! Onlar Medine'de oldukları halde mi?" diye sorunca Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Evet, Medine'de oldukları halde. Çünkü onlar, ancak mazaretlerinden dolayı (gazveye) katılamamışlardı." (Bûhari, Müslim)

Başka bir hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Müşriklerle dillerinizle, kalplerinizle ve mallarınızla cihad edin." (Ebû Davud, Ahmed, Nesei, Daremi, Hakim, İbni Hibban) (Hakim ve Zehebi bu hadis için sahih dediler.)

Hicret olmadan, cihad olmaz. İman olmadan da ne hicret ne de cihad olur. Gerçekten Allah-u Teâlâ'nın rahmetini uman bir kişinin bu üç şeyin hepsini yerine getirmesi gerekir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cihad edenler... İşte Allah-u Teâlâ'nın rahmetini umanlar bunlardır! Allah Gafur ve Rahim'dir." (Bakara: 218)

İman nasıl her dönemde ve herkese farz kılındıysa, hicret de öylece farz kılınmıştır. Hicretin iki türü vardır:

1 - İbadeti yalnız Allah'a has kılarak, O'nu birleyerek, yalnız O'nun hükmüne boyun eğerek, yalnız O'ndan umarak, yalnız O'na tevekkül ederek, yalnız O'ndan korkarak, yalnız O'nu ve O'nu sevenleri severek, yalnız O'na tevbe ederek Allah'a hicret etmek.

2 - Emirlerine harfiyyen bağlanarak, hayatı O'nun gösterdiği şekilde düzenleyerek, söylediği her şeyi tasdik ederek, verdiği emirleri her şeyden üstün tutup boyun eğerek, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e hicret etmek.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Her kimin hicreti Allah ve Rasulü'ne ise, hicreti Allah ve Rasulü'nedir." (Bûharî, Müslim)

Allah için, nefse ve şeytana karşı cihad etmek her zaman farzı ayn olmuştur.

Kâfirlere ve münafıklara karşı cihada gelince, eğer bunlara karşı yeterince cihad eden kimse varsa, herkese farzı ayn değildir. Fakat onlara karşı cihad yapanlar yeterli değilse, bütün Müslümanlar sorumluluk altındadırlar.

Kâfirlere karşı silahlı cihad, Müslümanların içinde bulundukları duruma göre merhaleli bir durum arz etmiştir. Mekke'de iken, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kâfirlere karşı silahla cihad yapması yasaktı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Medine'ye hicret edip Müslümanlar orada kuvvutlendiklerinde ve kâfirlerin Müslümanlara karşı eziyetleri arttığına, Allah-u Teâlâ, Müslümanların kâfirlerle silahlı cihad yapmalarına izin vermiş fakat bunu farz kılmamıştır.

Allah-u Teâlâ bu konuyla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

"Kendileriyle savaşılanlara, zulme uğramış olmaları sebebiyle (savaş konusunda) izin verildi." (Hacc: 39)

Bundan sonra Müslümanlara, kâfirlerden yalnız Müslümanlara savaş açanlara karşı silahlı cihad yapmaları farz kılındı.

Bu konuyla ilgili olarak Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Size karşı savaş açanlarla Allah yolunda savaşın."

(Bakara: 190)

Bundan sonra Allah-u Teâlâ Müslümanlara bütün müşriklerle silahlı mücadele yapmalarını farz kılmıştır.

Bu konuda Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün." (Tevbe: 5)

"Müşrikler, sizinle nasıl topyekün savaşıyorlarsa siz de onlara karşı topyekün savaşın." (Tevbe: 36)

"Fitne (şirk) kalmayıp din yalnız Allah-u Teâlâ'nın oluncaya kadar onlarla savaşın." (Bakara: 193)

ONBİRİNCİ ÖZELLİK

Rasûlullah ve Savaşları:

Savaş konusunda uzman olan bir kişi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)' in yaptığı savaşları incelediğinde, tereddüt etmeden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gibi her yönüyle mükemmel olan bir komutanın dahi bulunamayacağını hemen anlar. Onun savaş konusundaki tavır ve tutumları, kıyamete kadar bütün insanlar için gıptayla bakılacak bir örnektir.

O, ancak yapılacak başka bir şey olmadığı zaman savaşa girişirdi. Barış yoluyla hal olabilecek hadiselerde hiçbir zaman öncelikle savaşa başvurmazdı. Girdiği savaşlarda ise, hiçbir zaman kendi hatası veya tedbirsizliği yüzünden başarısız olmamıştır. Uhud ve Huneyn savaşlarında Müslümanların başına gelenlerin sebebi de o değildir. Huneyn Savaşı'nın başındaki hezimetin sebebi, ordu içinde bulunan bazı zayıf kimselerdir. Uhud Savaşı'ndaki hezimetin sebebi ise Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in emrine itaat etmeyen Müslüman okçulardır.

Özellikle bu iki savaşta Müslümanlar yenildiği zaman, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hiçbir komutanın gösteremeyeceği kahramanlık ve sebatı göstermiş ve bu sebatıyla hezimetleri zafere çevirmiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) yaptığı savaşlarla barışı yaymak ve fitneyi ve zulmü ortadan kaldırmak amacındaydı. O, insanları hem dünyada hem de ahirette mutlu edecek yegane sistemi hakim kılmaya çalıştı. Bütün insanlar arasında adaleti gözetti. Bütün insanları hakka ulaştırmaya çalıştı.

O, yaptığı savaşlarla çevresindeki insanların hakikatini öğrendi; kimin ihlâslı kimin münafık olduğunu, kimin onu sevdiğini ve kimin ona buğzettiğini tespit etti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , zamanlarının en büyük süper güçlerini hezimete uğratacak örnek lider ve komutanlar yetiştirdi. O'nun yetiştirdiği komutanlar gerek savaş taktiği gerek strateji belirleme gerek ordu idaresi konusunda, zamanlarının süper güçlerinin komutanlarından daha üstün idiler.

O, girdiği savaşlar vasıtasıyla Müslümanlara oturacakları yer, çalışacakları meslek temin etti ve bunları hiçbir zulüm ve haksızlığa meydan vermeden başardı.

O, savaşların hedef ve sonuçlarını değiştirdi. Cahiliye devrinde insanlar, sırf insanları öldürmek, mallarını ganimet olarak almak, zulmetmek, öc almak, zayıfları sindirmek, binaları yıkmak, kadınların namusuna ve ırzına tecavüz etmek, kadınlara, çocuklara ve yaşlılara eziyet etmek, ürünleri yok etmek, yeryüzünde fesat ve bozgunculuğu yaymak için savaşmışlardı. İslam'da ise savaşlar üstün gayeler elde etmek için yapıldı. İslam'da savaşlar, bütün insanların dünya ve ahiretteki mutluluğunu sağlamak, zalimleri ve ahlaksızlık yapanları yok etmek, zayıfı kuvvetlinin zulmünden, mazlumu zalimin eziyetinden, fakiri zenginin sömürsünden kurtarmak, yeryüzünden hıyanet, kalleslik ve haksız yere kan akıtılmasını kaldırmak için yapıldı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , savaşlarda insan haklarını gözetmek için, komutanlarına ve ordusundaki askerlere bu zamana kadar hiçbir komutanın koymadığı prensip ve kaideler koydu.

Süleyman b. Bürde babasından şöyle rivayet etmiştir: Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir ordu veya müfreze üzerine bir komutan tayin ettiği zaman ona Allah'tan korkmasını ve maiyetindekilere hayırla muamele etmesini emreder, sonra şöyle talimat verirdi:

"Allah adıyla ve Allah yolunda savaşın. Allah'ı inkâr edenlerle savaşın. Ganimetlere hıyanet etmeyin, kalleslik yapmayın. Öldürdüğünüz kimselerin uzuvlarını kesmeyin, çocukları öldürmeyin."
(Müslim)

O, ordusunda insanların ateşle yakılmasını, çocukların ve savaşa katılmayan kadınların öldürülmesini ve dövülmesini yasakladı. Malın yağmalanmasını, hayvanların telef edilmesini nehyeder, gerekmedikçe ağaçların kesilmemesini emrederdi.

Mekke'nin fethinde şöyle demişti:

"Yaralıyı öldürmeyin, kaçanın peşine düşmeyin, esiri öldürmeyin."

O, elçinin öldürülmemesi prensibini devam ettirdi. Antlaşmalılardan öldürülmesini şiddetle yasakladı ve şöyle buyurdu:

"Antlaşmalıyı öldüren cennetin kokusunu bile duyamaz."

(Bûharî, Neseî, İbni Mâce, Ahmed)

İşte, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu ve benzeri prensipleri ortaya koyarak yaptığı savaşları mukaddes savaşlar haline getirmiştir.

ONİKİNCİ ÖZELLİK

Savaş Taktiklerini Belirleme Yetkisi Lidere Aittir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , savaş taktiği ve ihtiyat gereği, savaşa çıkacağı zaman gideceği yeri gizli tutardı. Fakat Tebük Savaşı’nda böyle yapmadı. Bu savaşa çıkmadan önce kiminle savaşacağını ve nereye gideceğini açık bir şekilde bildirdi. Bunun sebebi şuydu:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in savaşacağı Rumlar hem sayı hem teçhizat bakımından çok büyük bir güce sahiptiler ve çok uzak bir beldede idiler. Onlar, o günün süper devleti konumundaydılar. Bu kadar kuvvetli bir orduya sahip bir devletle savaşabilmek için Müslümanların hem psikolojik olarak hem de maddi olarak çok iyi hazırlanmaları gerekiyordu. Bu sebeple Müslümanların savaşacakları düşmanı bilmeleri daha uygundu. Gerçekten de Müslümanlar savaşacakları düşmanlarını öğrendiklerinde, savaşa hazırlanmak için kadın erkek ellerinden gelen bütün imkânlarını seferber ettiler ve o zamana kadar hiç ulaşmadıkları bir askeri güce ulaştılar.

Müslüman lider maslahat icabı, kiminle savaşacağını açıklayabilir de gizleyebilir de. Bu, lidere ait bir yetkidir. Müslümanların, bu konuda liderlerini açıklama yapmaya zorlamaları doğru değildir. Hangi hareket tarzının Müslümanlar için daha faydalı olacağını en iyi lider bilir ve buna göre hareket tarzını dilerse açıklar, dilerse gizli tutar.

Burada dikkati çeken diğer bir konu da şudur: Savaş taktiklerini belirleme konusunda Müslüman lider için en büyük örnek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve girdiği savaşlardır. Bunun için Müslüman liderin yapacağı savaşlarda başarılı olabilmesi için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in savaşlarını ve savaş taktiklerini çok iyi bilmesi gerekir.

Lider, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in nasıl bir komutan olduğunu diğer fertlerden daha iyi bilmeli ve bu konuyu öğrenmek için bütün gücünü kullanmalı, ihmalkârlık göstermemelidir. Aksi takdirde Allah katında sorumlu olur.

ONÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

Allah-u Teâlâ'nın Hükümlerini Aşamalı Olarak Tatbik Etmek Küfürdür:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin 8. yılında Mekke'yi fethettiğinde, Ka'be'deki ve meydanlardaki bütün putları tamamen yıktı. Mekke'de yeni Müslüman olanlara da evlerindeki putları yıkmalarını emretti ve Mekke'de Allah-u Teâlâ'nın hükümlerini uygulamaya başladı.

Mekke'nin fethiyle birçok müşrik Müslüman oldu fakat Müslüman olmaktan kaçınıp, sapık inançlarına bağlı kalanlar da vardı. Mekke civarındaki meydanlarda ve Müslüman olanların evlerinde bulunan zahiri putlar yıkılmasına rağmen, Müslüman olmamakta direnenlerin putlar hakkındaki düşünceleri henüz değişmemişti.

Hicretin 9. yılında Tevbe suresi ininceye kadar müşrikler, Müslüman olmaya zorlanmadılar ve sapık inançlarının eseri olan ibadetlerini yapmalarına da ses çıkartılmadı. Onların Ka'be'yi çıplak veya giyinik tavaf etmelerine göz yumuldu.

Onların Müslüman olmaya zorlanmayıp, sapık inançlarından kaynaklanan birtakım ibadetleri yapmalarına ses çıkartılmaması şüphesiz bir hikmete dayanmakta idi. Allah-u Teâlâ, onlara belli bir müddet İslam'ın güzelce anlatılmasını, onlara düşünme fırsatı verilmesini ve böylece mutmain olarak İslam'ı seçmelerini istiyordu.

Sonunda Allah-u Teâlâ Tevbe suresini indirdi ve onlara verilen sürenin bittiğini, onlara daha önce tanınan imkânların artık tanınmayacağını ve artık Ka'be'ye giremeyeceklerini ve orayı çıplak olarak tavaf edemeyeceklerini bildirdi.

Tevbe suresi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , hicretin 9. senesinde Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'yu hac için Mekke'ye göndereceği zaman indi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ali (*radiyallahu anh*) 'u da Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ile birlikte gönderdi ve şu dört şeyi Mekke'de insanlara tebliğ etmesini emretti:

1 - Bu seneden sonra hiç kimse beyti çıplak olarak tavaf etmeyecek.

2 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile aralarında antlaşma olanların antlaşmaları ancak antlaşma müddetinin sonuna kadar devam edecek. Antlaşması olmayanlara ise dört ay mühlet verilecektir.

3 - Mü'min olmayan kimse cennete giremez.

4 - Bu seneden sonra Mescid-i Haram'da Müslümanla kâfir bir arada olamayacak.

Ka'be'nin çıplak olarak tavaf edilmesinin ve Mescid-i Haram'a müşriklerin girmesinin yasaklanması üzerinde biraz durmak gerekir.

İbrahim (*aleyhiselam*)'ın dininden olduklarını iddia eden Kureyşliler; Kureyş'ten olmayan bir kişi Ka'be'yi tavaf etmek istediğinde ya Kureyş kabilesinden birisine ait ödünç bir elbiseyle ya tavaftan önce hiç giyilmemiş olan ve tavaftan sonra da bir daha giyilmeyecek olan bir elbiseyle ya da çıplak olarak tavaf etmesi gerektiğine inanıyorlardı. Bu inanca göre kadınlar da aynı şekilde tavaf etmek zorundaydılar. Elbise bulamadıkları takdirde avret mahallerini bir bez parçasıyla kapatarak çıplak olarak tavaf ederlerdi. Fakat müşrikler çıplak tavaf için daha çok geceyi seçiyorlardı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethedince, bu inancın sapık bir inanç olduğunu ve böyle bir şeyi hiçbir Müslümanın yapmaması gerektiğini bildirdi. Fakat bu sapık inançlarını zor kullanarak değil de ikna yoluyla değiştirmek için, müşriklerin bunu yapmalarını belli bir süre için yasaklamadı. Çünkü bu konuda henüz yasaklama izni gelmemişti ve müşrikler bu tür tavafı geç vakitte yaptıkları için bu olay, İslam toplumunda bir fitneye sebep olmuyordu. Ancak yasaklama emri gelince Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir daha böyle bir şeye müsaade etmedi.

Buna göre Müslümanlar, içinde bulundukları merhale veya maslahat gereği müşriklerin, hakkında kesin yasaklama bulunmayan İslama zıt inanç ve ibadetlerine karışmayabilirler. Tıpkı cizye verdikleri müddetçe Yahudi ve Hristiyanların, İslam devletinde kendi dinlerine göre yaşamalarına izin verilmesi gibi... Ama Allah-u Teâlâ'nın kesin olarak yasakladığı konularda durum elbette böyle değildir.

Allah-u Teâlâ'nın Rasulü vasıtasıyla bildirdiği son hükümler daha önceki bütün hükümleri nesheden muhkem hükümlerdir. Allah-u Teâlâ'nın son hükmü geldikten sonra artık daha önceki hükümlerle amel edilemez. Allah-u Teâlâ, Ka'be'nin çıplak olarak tavaf edilemeyeceği hükmünü verdikten sonra artık müşriklere verilen izin iptal edilmiş ve kıyamete kadar da Ka'be'nin çıplak tavaf edilmesi yasaklanmıştır. Bundan sonra Ka'be'nin çıplak tavaf edilmesine hiç bir sebeple izin verilemez. Şayet izin verilirse Allah-u Teâlâ'nın haramı helal kılınmış olur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Ali (*radıyallahu anh*) ile gönderdiği mektubun dördüncü maddesi, kâfirlerin Mescid-i Haram'a girmesini yasaklıyordu. Bu artık kendisiyle kıyamete kadar amel edilmesi gereken, aksiyle amel edilmesi apaçık küfür olan muhkem bir hüküm olmuştur. Bunun için ne Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ne de sahabeler, bu hükümden sonra kâfirlerin Mescid-i Haram'a girmelerine müsaade etmişlerdir. Kıyamete kadar hiçbir Müslüman da buna müsaade edemez. Buna izin verme, kesin yasak emri gelmeden önce idi. Yasak emri geldikten sonra artık buna izin vermek de yasaklanmış olur.

Bu olaylar gösteriyor ki; Müslümanlar bir yeri fethettikleri zaman orada Allah-u Teâlâ'nın hakkında kesin hükümler bildirdiği her konuda bu hükümleri hiç geciktirmeden harfiyyen uygulamalıdır. Fakat fethettikleri yerlerdeki müşriklerin düşünerek, İslam'ı daha iyi anlamaları için, cizye veren Yahudi ve Hristiyanlarda olduğu gibi, belli bir müddet şirkleri üzerinde kalıp inançlarının gereği olan ibadetleri yapmalarına müsaade edilebilir. Ancak Allah-u Teâlâ'nın İslam toplumu içerisinde yapılmasını kesinlikle yasakladığı ibadetlere izin vermek bunun dışındadır.

Müşriklere verilen bu müsaadenin müddeti ise, içinde bulunulan merhaleye ve Müslümanların maslahatına uygun olarak tespit edilir.

Günümüzde Müslüman olduğunu, hatta Müslümanların öncülerinden olduğunu iddia eden, siyer hakkında kitaplar yazıp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in siyretinden dersler ve ibretler çıkartan birtakım yazarlar, ya bilmeyerek ya da insanları kasıtlı olarak gerçek İslam'dan uzaklaştırmak için bu olaydan İslam'a zıt birtakım sonuçlar çıkartarak şöyle demişlerdir:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethettikten sonra, belli bir müddet İslami hükümlerin hepsini değil de bir kısmını tatbik etmiştir. Örneğin; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'de otoriteyi ele geçirdikten sonra tam iki sene Beytül Haram müşriklerle dolu olarak kaldı ve Ka'be çıplak olarak tavaf edildi.

Bu hadiseden almamız gereken büyük dersler ve ibretler vardır: İslam devletini kurduğumuz zaman İslam'ın bütün hükümlerini hemen tatbik etmeyebiliriz. İslami bütün hükümler ancak gerekli eğitim yapılarak uygun bir ortam sağlandıktan sonra uygulanabilir. Eğer İslam'ın bütün hükümlerini birden uygulamaya kalkarsak Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in metoduna aykırı hareket etmiş oluruz. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in, Mekke'yi fethetmesine rağmen, müşriklerin Ka'be'ye girmelerine ve Ka'be'yi çıplak olarak tavaf etmelerine izin vermesi, bu konuda bizim için büyük bir delildir."

Bu anlayıştaki kişiler, ya İslam'ı hiç anlamamış ya gerçek İslam akidesini kasıtlı olarak yıkmaya ve saptırmaya çalışan ya da İslam şeriatının bir kısmını tatbik edip bir kısmını sonra tatbik edeceğini iddia ederek insanları kandırmak isteyen tağutlara meşruiyet hakkı vermeye çalışan kimselerdir.

Böyle iddialar sadece siyer hakkında kitap yazan bazı kimselere has değildir. Zamanımızda insanlar arasında büyük âlim olarak bilinen ve ciltlerce kitap yazan bir İslam cemaati lideri, bir tağut hakkında bakın ne diyor:

"Bana on sene içinde tedrici olarak İslam'ı tatbik edeceğini söyle senin Müslüman olduğunu kabul edeyim."

Şüphesiz bunlar son derece sapırtıcı ve delilsiz iddialardır. Zaten delil olarak getirilen şeylerle iddia edilen şey arasında hiçbir bağlantı da yoktur.

Onlar; Müslümanlara kesin haram kılınan içki, faiz veya kesin farz kılınan başörtüsü gibi hükümlerin tedrici olarak uygulanabileceğini iddia etmekte ve buna, İslam devletinin maslahatı veya içinde bulunduğu merhale gereği İslam'ın yasaklamadığı konularda müşriklere belli bir müddet izin verilebileceği hükmünü delil getirmektedirler.

Oysa Allah-u Teâlâ'nın kesin yasakladığı konularda, değil Müslümanlara müşriklere bile mühlet caiz değildir. Örneğin çıplak tavafı veya kâfirlerin Ka'be'ye girmesini yasaklayan hükümler geldikten sonra, merhale veya maslahat gereği dahi olsa, bundan sonra kâfirlere bu konularda taviz verilmemiştir.

İslam dininin hakim olduğu yerlerde Müslümanlar, Allah'ın haram kıldığı her şeyi o andan itibaren yasaklamak zorundadırlar. Henüz zamanı gelmedi veya ortam müsait değil diyerek, Allah-u Teâlâ'nın yasaklarından bazısını uygulamaktan kaçınmak caiz değildir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dışında hiçbir kimse Allah'ın yasak kıldığı bir şeyi, bir müddet için dahi olsa serbest bırakma hak veya yetkisine sahip değildir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in de böyle bir şey yapması şüphesiz kendi içtihadına göre değil, ancak vahye göredir.

Örneğin; Allah-u Teâlâ faizi ve içkiyi haram kılmış, mü'min kadınların örtünmelerini ise farz kılmıştır. Bu ve benzeri hükümler muhkem hükümlerdir. İslam devletinin hakim olduğu ilk günden itibaren bu ve benzeri hükümleri uygulamaya koyması şarttır. Böyle yapmayıp; daha insanlar bu hükümleri kabul etmeye hazır değildirler, nasıl Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslümanlara içkiyi birden değil de merhaleli olarak yasakladıysa bizim de Müslümanım diyenlere içkiyi birden değil alıştırarak yasaklamamız gerekir. Ya da faizi birdenbire yasaklamak şimdilik uygun değildir, Müslümanlar şimdilik faiz yesinler daha sonra zamanla bunu onlara alıştırarak yasaklayalım.

Ya da Müslüman kadınlara birden kapanmak ağır gelebilir, bu yüzden onları hemen kapanmaya zorlamayalım, demek apaçık küfür olan iddialardır. Bir de bu iddiaları desteklemek için bu meseleyle alakası olmayan, Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in Mekke'yi fethinden sonra, henüz hakkında yasak bulunmayan bazı konularda müşrikleri serbest bırakmasını delil göstermek daha da kötü bir sapıklık ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e büyük bir iftiradır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) fethettiği her yerde Allah-u Teâlâ'nın hükümlerini hiç geciktirmeden harfiyyen uygulamıştır. Fethettiği yerlerdeki müşriklere ise, sadece Allah-u Teâlâ'nın kesin yasaklamadığı konularda izin vermiştir. Yine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) İslam'a yeni giren kimselere, İslam'ın hükümlerini alıştıra alıştıra uygulama yoluna gitmemiş, onlardan Allah-u Teâlâ'nın haram ve farz kıldığı şeyleri eksiksiz olarak yerine getirmelerini istemiştir.

İçkiyi kesin haram kılan ayet indikten sonra, içkiyle ilgili olan daha önceki hükümleri asla uygulamamıştır. Bu ayet indikten sonra Müslüman olanlara, ilk Müslümanlara uygulanan içkinin merhaleli haram kılınış hükmünü uygulamamış veya içkiyi tedrici bir şekilde yasaklama yoluna gitmemiştir. Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı diğer konularda da böyle yapmıştır.

Şu çok önemli bir kaidedir: Faiz haram kılınmadan önce faiz yiyen kişi, haram işlemiş sayılmaz. Yine içki haram kılınmadan önce içki içen de haram işlemiş olmaz. Hicap ayetinden önce başını açan Müslüman kadınlar da haram işlemiş sayılmazlar. Bütün bunlara izin veren İslam devleti de küfür işlemiş değildir. Yine, kesin haram kılınmadan önce Ka'be'ye kâfirlerin girmesine veya orada çıplak tavaf etmelerine izin veren İslam devleti için de; Allah-u Teâlâ'nın haramını helal kılmış denilemez.

Şayet böyle denilecek olursa içki, faiz, hicapsız dışarı çıkma gibi Allah-u Teâlâ'nın daha sonra haram kıldığı meseleleri haram kılınmadan önce serbest bıraktığı için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in küfürle suçlanması gerekirdi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'i bundan tenzih ederiz.

Allah-u Teâlâ'nın haramını helal kılmak ancak kesin haram hükmü geldikten sonra söz konusu olur.

Allah-u Teâlâ'nın kesin haram hükmü geldikten sonra; bu hükümleri tatbik etmek için zamanın uygun olmadığını veya insanların henüz bu hükümleri uygulamaya hazır olmadıklarını söylemek bir Müslüman için mümkün değildir. Çünkü böyle bir iddiada bulunmak, Müslümanların belli bir süre de olsa İslam'a zıt olan küfür kanunlarını uygulamalarının caiz olduğunu söylemek olur ki; bu, bütün Müslümanların ittifakıyla küfür olan bir iddiadır.

Zamanımızda İslam şariatini Allah-u Teâlâ'nın istediği gibi tatbik eden hiçbir devlet yoktur. Kendilerine İslam ülkesi diyen, fakat yöneticileri Allah-u Teâlâ'nın şariatını tatbikattan kaldırıp insan ürünü kanunları yürürlüğe koymuş birtakım ülkeler vardır.

Buna rağmen kendilerinin Müslüman olduklarını iddia edebilmektedirler. Bu ülkelerdeki halkın çoğu da şirk işlemelerine rağmen İslam dinine bağlı olduklarını iddia etmektedirler. Yine bu ülkelerde yürürlükte bulunan kanunlar İslam şeriatine uygun olmamasına rağmen hala Müslüman bir devlet olduklarını söyleyebilmektedirler. Şüphesiz bunlar İslam devleti değildirler. Böyle ülkelerde bir İslam devleti kurulduğu zaman, elbette Müslümanların orada İslam kanunlarını hiçbir eksiltme yapmadan, olduğu gibi uygulamaları gerekir.

İslam devleti kurulduğunda, o ülkelerde yaşayan insanlara da gerçek İslâm’ın ne olduğu, gerçek Müslümanın nasıl olması gerektiği, eski yaşıntı ve şirklerinin hakikati, ne kadar Müslümanlık iddiasında bulunulsa da şirk üzere yaşadıkça asla Müslüman olunamayacağı en güzel ve en açık bir şekilde anlatılmalıdır. Bu açıklamalardan sonra, Müslüman olduğunu iddia edenlerin tercih edebilecekleri üç seçenek vardır: Ya islâm’ın bütün hükümlerini kabul edip yaşıntılarına aktararak gerçek birer Müslüman olurlar ya İslam devletini terkederler ya da müşrik olduklarını kabul edip İslam devletinden belli bir bölgede bir müddet kalmak için izin isterler. Bu durumda İslam devletinin lideri, merhaleye ve maslahata göre, gerekli görürse müşrik halka, cizye veren müşriklerin hukukunu tatbik eder ve belli bir süre İslam devletinde yaşamalarına müsaade eder.

Fakat İslam lideri, hiçbir zaman müşrikleri Müslüman kabul ederek: Siz henüz bu hükümleri yaşamaya hazır değilsiniz, dolayısıyla biz bu hükümleri, size alıştırma alıştırma tatbik edeceğiz diyemez. Çünkü Allah-u Teâlâ’nın hükmü varken başka bir hüküm tatbik etmek küfürdür. Allah-u Teâlâ’nın hükmünü tamamen tatbik etmeyen ise Allah-u Teâlâ’nın hükümleri dışında başka hükümler tatbik etmiş olur.

Örneğin; başörtüsü takmak her Müslüman kadına farzdır ve her Müslüman kadının bunu farz kabul edip uygulaması gerekir. Eğer belli bir müddet bu hüküm uygulanmazsa, bu müddet bir saat gibi az bir süre bile olsa, o süre içinde küfür kanunları uygulanmış olur. İçki, faiz ve diğer konularda da durum böyledir. "Faiz uygulanmazsa İslam ekonomisi batır, bunun için bir müddet faiz ekonomisini devam ettirelim. Bunu tedricen ortadan kaldırırız" diyenler de faiz sistemini uyguladıkları müddet içinde Allah-u Teâlâ’nın kanunları dışında başka kanunlar uygulamış olurlar. Bu, âlim olsun cahil olsun, her Müslümanın bildiği gibi apaçık bir küfürdür.

Kısacası Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Mekke'yi fethettiği zaman, Allah-u Teâlâ'nın kendisine bildirdiği bütün hükümleri harfiyyen uygulamış ve orada yeni Müslüman olanlara da Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı her şeyi haram kılmış, farz kıldığı şeyleri de farz kılmıştır. Hiçbir zaman Müslümanlara hükmü belli olan İslam hükümlerini tatbik etmeyip, tedrici olarak uygulama yoluna gitmemiştir. Yine Ka'be'de veya meydanlarda put bulundurmak gibi Allah-u Teâlâ'nın kesin yasakladığı konularda, müşriklere asla taviz vermemiştir.

Örneğin; Sakif kabilesi, Müslüman olmak için elçiler göndermiş ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den, Sakif kabilesindeki müşrikleri İslam'a alıştırmak için üç sene, hatta bir ay kadar Lat putunu yıkmamasını istemişlerdi. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah-u Teâlâ'nın kesin haram kıldığı bu konuda Sakifilere bir gün bile izin vermedi. Yine Sakif kabilesi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den, Müslüman olabilmeleri için kendilerine içki, zina ve faizi serbest bırakmasını istediklerinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bunu da kabul etmemiştir.

Amirler heyeti, hükümde ve halifelikte ortaklık talep etmişler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ise onları reddetmiştir.

Kindeliler heyeti ipek ve altın sırmalı elbiseler içinde gittiklerinde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların bu elbiselerini hemen çıkarmalarını söylemiştir.

Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bazı müşriklerin, Allah-u Teâlâ'nın yapılmasını yasaklamadığı ve İslam toplumunda fesada sebep olmayacak bazı inançlarını yaşamalarına bir müddet müsaade etmiştir. Ka'be'ye girme ve gece çıplak tavaf etme gibi... Bunun sebebi; zor kullanarak inançlarını terkettirmek yerine, İslam'ı güzel bir şekilde açıklayarak anlamalarına fırsat tanımaktı. Fakat bu, Allah-u Teâlâ'nın kesin yasaklama emri gelince sona erdi. Allah-u Teâlâ bir konuda kesin hüküm bildirdikten sonra, artık her ne sebeple olursa olsun eski hükümlerle amel edilemez. Eski hükümlerle amel etmeyi caiz görmek büyük bir küfürdür.

ONDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

Hareket Metodunda

Merhaleli Olan ve Olmayan Hükümler:

İslam'da, cihad ve hareket metodu ile ilgili olan bazı hükümler merhaleli hükümlerdir. Yani; sonraki hüküm geldiğinde önceki hükmü neshetmez, şartlara ve yerine göre önceki hükümle de amel edilebilir.

Fakat bazı hükümler, merhaleli olmayan kesin hükümlerdir. Bu gibi konularda son hüküm geldikten sonra artık daha önceki hükümlerle amel edilemez.

İslâm'daki bir hükmün merhaleli olup olmadığını ancak Kur'an ve sünnet, özellikle de Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın hayatı belirler.

Örneğin; gizli tebliğ döneminde açık tebliğ hükmü geldikten sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gizli tebliğ dönemini bitirip açık tebliğ dönemine geçmiştir. Buna göre şimdi "Açık tebliğ hükmü geldikten sonra artık gizli tebliğ kalkmıştır. Artık asla gizli tebliğ yapılamaz, bu merhalesiz kesin bir hükümdür" denilebilir mi?

Hayır, elbette denemez. Çünkü Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gizliliği sona erdirmeye emri geldiğinde, kendisi ve bazı Müslümanlar açık davete geçmesine rağmen, bazı Müslümanlara henüz şartlar uygun olmadığı için gizliliğe devam etmelerini emretmişti.

Bütün bunlar gösteriyor ki; gizlilik, merhaleli bir hükümdür ve bu konuda nesh söz konusu değildir. Çünkü bu konuda nesh olsaydı, açık tebliğ emri geldikten sonra artık hiçbir sebeple gizli tebliğe devam edilemezdi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın Ali (*radiyallahu anh*)'dan h. 9. yılda Mekke'de tebliğ etmesini istediği hükümlerden birisi de şuydu: "Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile bir antlaşması olan kimsenin bu antlaşması, süresi doluncaya kadar geçerlidir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile antlaşması olmayanlara ise dört ay mühlet verilmiştir."

Buna göre; artık müşriklerle antlaşma yapılmayacak, antlaşmalı olan müşriklerin antlaşmaları, antlaşma müddetinin bitimine kadar geçerli olacak, bu müddetin bitiminden sonra antlaşmalar uzatılmayacaktı.

Bu hüküm de cihadın safhalarından olan merhaleli bir hükümdür. Bu yüzden bu hükmün, daha önceki bütün hükümleri neshettiği söylenebilir. Müslümanlar kuvvetli iken kâfirlerle antlaşmaya giremezler. İslâm'ın son merhalesine ulaşana, yani; bütün yeryüzüne Allah-u Teâlâ'nın dinini hakim kılmaya kadar kâfirlerle savaşmak zorundadırlar. Fakat Müslümanlar zayıf olduklarında kendilerine savaş açmayan kâfirlere savaş açmayabilirler veya bazı kâfirlerle barış antlaşması yapabilirler.

ONBEŞİNCİ ÖZELLİK

Müslüman, İbadetlerini Ancak Kur'an Ve Sahih Sünnetten Öğrenir:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hicretin 8. yılında Mekke'yi fethettiği zaman, hac mevsimini beklemeden Medine'ye geri dönmüştü. Çünkü o tarihte henüz hac farz kılınmamıştı.

Dolayısıyla hacın nasıl yapılacağına dair kesin hükümler de henüz inmemişti. Müslümanlar, hakkında kesin hükümler olmadığı için 8. yılda hacı bütün şartlarını yerine getirerek değil, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den gördükleri şekilde eda ettiler. Onlar hacı tüm erkânı ile yerine getirmeseler de haclarında eski sapık inançlarından kaynaklanan şirk ve haram amelleri kesinlikle işlememişlerdi. Çünkü onlar Müslüman olduktan sonra cahili inanç ve hareketlerine şüpheyle bakıyorlar ve hakkında, İslam'ın tasdikini görmedikçe asla onlara yaklaşmıyorlardı.

Hatta onlar İbrahim (*aleyhiselam*)'ın dininden kalan Safa ile Merve arasındaki sa'ydan bile şüphelenmişler ve Allah-u Teâlâ'nın bunun caiz olduğunu bildiren:

"Safa ile Merve şüphesiz Allah-u Teâlâ'nın nişanelerindendir. Her kim Beytullah'ı hacceder veya umre yaparsa onları tavaf etmesinde bir günah yoktur." (Bakara: 158) ayeti gelinceye kadar bunu yapmaktan çekinmişlerdi. Çünkü onlar biliyorlardı ki; İslam'a girdikten sonra, eski inançları üzere ibadet etmeleri imana aykırı bir harekettir

Hicretin 9. yılının hac mevsiminde, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Ebû Bekir (*radiyallahu anh*)'ı, Müslümanlara hacın nasıl yapılacağını öğretmesi için Mekke'ye gönderdi. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) da onlara, Allah-u Teâlâ'nın istediği hacın nasıl yapılacağını öğretti. Böylece Müslümanlar, hacı Allah-u Teâlâ'nın istediği şekilde yapmayı öğrenmiş oldular.

ONALTINCI ÖZELLİK

Rasûlullah'dan Sonra Hilafete En Layık Olan Ebû Bekir'dir:

Tevbe suresinin ilk ayetleri nazil olunca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hac emiri olarak tayin ettiği Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ile birlikte, bu sureyi ve beraberindeki bazı emirleri insanlara tebliğ etmesi için Ali (*radiyallahu anh*)'u da Mekke'ye gönderdi.

Bazı rivayetlere göre Tevbe suresi, Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) yola çıktıktan sonra nazil olmuştur. Sahabeler bu surenin Ebû Bekir’e iletilmesini teklif edince, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Onu ancak ehl-i beytimden bir adam yerine getirir” buyurarak Ali (*radiyallahu anh*) ’u çağırmış ve insanlar Mina’da toplandıkları zaman hükümlerini tebliğ etmesi için ona Tevbe suresinin baş taraflarını vermiştir.

Fakat sağlam olan rivayetlere göre, Tevbe suresi Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) yola çıkmadan önce nazil olmuştur. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) yola çıktıktan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) :

“Bu hükmü ancak benim ehlimden biri tebliğ eder.” diyerek arkasından Ali (*radiyallahu anh*) ’u göndermiştir.

Şiiler; Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in bu sure ile bazı hükümlerin tebliğ edilmesi görevini Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ’a değil de Ali (*radiyallahu anh*) ’a vermesini delil alarak; Ali (*radiyallahu anh*) ’un Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ’dan önce halife olmayı hakettiğini iddia etmişlerdir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’in bu emirleri tebliğ görevini Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ’a değil de Ali (*radiyallahu anh*) ’a vermesinin bir sebebi vardı: Tevbe suresindeki ayetler, müşriklerle yapılan antlaşmaların bozulacağını ve bir daha uzatılmayacağını bildiriyordu. Arapların adetlerine göre, bir ahid bozulmak istendiğinde bunu ya antlaşmayı bozan kavmin reisinin ya da onun akrabalarından birisinin bildirmesi gerekiyordu. Arapların bu âdeti İslam’a aykırı olmadığı için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu âdete uyarak tebliğ görevini Ali (*radiyallahu anh*) ’a vermiştir. Sahih rivayetler de bu görüşü desteklemektedir.

Enes (*radiyallahu anh*) şöyle demiştir: “Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hac emiri olarak Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ’u gönderirken onunla birlikte Tevbe suresini de gönderdi. Ebû Bekir yola çıktıktan sonra Rasûlullah:

“Bu hükmü ancak benim ehlimden biri tebliğ edebilir” diyerek Tevbe suresini tebliğ etmesi için Ali (*radiyallahu anh*) ’u gönderdi.

(Tirmizi, Ahmed)

Taberani’nin rivayetine göre Cibril (*aleyhisselam*), Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’e şöyle demiştir: “Bu hükmü ya senin ya da senin ehlimden birinin tebliğ etmesi gerekir.”

Bu rivayetlerden de anlaşılacağı üzere Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ’ in bu iş için Ali (*radiyallahu anh*) ’u göndermesi, onun hilafete Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ’dan daha fazla hak sahibi olduğundan değil, belli bazı sebeplerden dolayı idi.

Şiilerin iddiasına gelince; bu, gülünçtür. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)' in bir kimseye tebliğ görevini vermesi o kişiye Müslümanların en üstünü olma vasfını kazandırıyorsa, Veda Haccı'na katılan bütün Müslümanların da en üstün insan vasfına sahip olmaları gerekirdi. Çünkü Bûharî ve Müslim gibi sahih hadis kitaplarında geçen rivayetlere göre o gün Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , oradaki bütün Müslümanlara şöyle demişti:

"Burada bulunanlar bulunmayanlara (emirlerimi) tebliğ etsinler."

Ayrıca Ali (*radiyallahu anh*) , Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'a yettiğinde, Ebû Bekir ona:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) seni emir olman için mi, yoksa bize tabi olman için mi gönderdi?" dediğinde, Ali (*radiyallahu anh*) :

"Hayır, bilakis emre tabiyim." demiştir. **(Bûharî)**

Bu da Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'un emirlik makamına Ali'den daha layık olduğunu gösteren bir delildir.

Ayrıca hac boyunca namazları hep Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) kıldırmıştır. Dahası Ali (*radiyallahu anh*) 'un bu emirleri tebliğ etme vaktini Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) tayin etmiş:

"Kalk ey Ali! Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in elçiliğini tebliğ et." demiştir. Hatta Bûharî ve Müslim'deki rivayetlere göre; Ebû Bekir, bu işte Ali (*radiyallahu anh*) 'a yardımcı olmaları için bazı sahabeleri de görevlendirmiştir.

Bütün bu delillerden ortaya çıkan şudur: Ali (*radiyallahu anh*) 'un halifelğe daha layık olduğuna dair bu olayda hiçbir işaret yoktur. Fakat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in, Ebû Bekir'i namaz imamı olarak tayin ettiği gibi, hac emiri olarak da tayin etmesi, İslam'ın esaslarını yerine getirmede onu ashabin diğer liderlerine tercih ettiği anlamına gelir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatından sonra ashabin çoğu da bu olayı Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in, Ebû Bekir'i başkanlığa aday göstermesi olarak kabul etmiştir.

Bazı aşırı ve sapık şiiler de, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in ölümüyle sonuçlanan hastalılığı esnasında bir şeyler yazdırmak için kâğıt kalem istemesine karşılık, Ömer (*radiyallahu anh*) 'un buna engel olmak istemesi olayında Ömer (*radiyallahu anh*) 'a çatmak için olayı şöyle yorumlamışlardır:

"Kâğıt kalem getirilseydi, Rasûlullah kendisinden sonra Ali (*radiyallahu anh*) 'un halife olacağını vasiyet edecekti. Ömer, Rasûlullah'ın böyle bir şey vasiyet edeceğini anladığı için kâğıt ve kalem getirilmesine engel olmuştur."

Bu Ömer (*radiyallahu anh*)’ya atılmış açık bir iftiradır ve değişik sebeplerden dolayı batıldır. Bunlar:

1 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ne yazdıracağını söylemeden, Ömer (*radiyallahu anh*)’un, O’nun ne yazdıracağını bildiğini iddia etmek, Ömer (*radiyallahu anh*)’un gaybı bildiğini iddia etmek olur ki, bu apaçık küfür olan bir iddiadır.

2 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , kendisinden sonra Ali (*radiyallahu anh*)’un halife olacağını bildirmek için kâğıt kalem istemiş olsaydı, bunu muhakkak Ali’ye ulaştırırdı ve Ali (*radiyallahu anh*) bunu, Rasûlullah’tan sonra kendisinin halife olması gerektiğine dair delil olarak gösterirdi. Hâlbuki, ne Ali (*radiyallahu anh*)’dan ne de Ali’nin halife olmasını isteyen diğer sahabelerden buna dair sahih hiçbir nakil yoktur.

3 - Bu hadise olduğunda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’ın yanında sadece Ömer (*radiyallahu anh*) değil, birçok kişi vardı. Eğer Rasûlullah kâğıda kendisinden sonra kimin halife olacağını bildiren önemli bir mesele yazacak olsaydı, kâğıt kalem getirilmediğinde bunu, orada bulunanlara sözlü olarak söylerdi. Eğer böyle bir şey söylemiş olsaydı, orada bulunanlar arasında Ali (*radiyallahu anh*) taraftarları da bulunduğu için, Ömer (*radiyallahu anh*) bu haberi insanlardan gizleyemezdi.

4 - Bu olaydan bir müddet sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e kâğıt kalem getirilmesi teklif edildiğinde, Rasûlullah buna gerek olmadığını söylemiştir. Eğer Rasûlullah kendisinden sonra kimin halife olacağını yazmak isteseydi, bu teklife evet derdi.

5 - Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in, kendisinden sonra gelecek halifenin Ali (*radiyallahu anh*) olduğunu bildirdiğini iddia etmek, Ali’ye korkaklık ithamında bulunmak demektir. Çünkü Ali (*radiyallahu anh*)’nun, bu hakkın kendisine ait olduğunu bildiği halde, bunu talep etmeyip bunun yerine, Ebû Bekir, Ömer ve Osman (*radiyallahu anhuma*)’a biat etmesi, onlardan korktuğu manasına gelir ki bu, Ali (*radiyallahu anh*) için çok çirkin bir ithamdır. Ali (*radiyallahu anh*)’u gerçekten seven bir kişi, böyle bir iddiada bulunamaz. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*)’a Ali ve onun taraftarları ile birlikte sahabelerden büyük bir kısmı biat etmiştir. Bu yüzden Ebû Bekir’i halife kabul etmeyen kimse, ona biat eden sahabelerin hepsini suçlamış olur.

6 - Ömer b. Hattab’ın kâğıt kalem getirilmemesinde ısrar etmesinin sebebi, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in o esnada çok hasta olmasıydı. Ömer, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) iyileştikten ve rahatladıktan sonra dilediği şeyleri yazdırması için böyle davranmıştır.

7 - Bu olay perşembe günü olmuştur. Bu olaydan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) pazartesi günü mescide çıkıp oradaki Müslümanlara hitap etmiştir. Eğer istediği Ali (*radiyallahu anh*) 'un kendisinden sonra halife olacağını bildirmek olsaydı, Müslümanların topluca bir arada bulundukları böyle bir ortamda bunu onlara bildirebilir, o zaman bu konuda Müslümanlar arasında hiçbir ihtilaf olmazdı.

ONYEDİNCİ ÖZELLİK

Sağlam Bir Temel Oluşturmak İçin İmtihan ve Denemeler Şarttır:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , Mekke'de iken, Müslümanların eğitimi üzerinde titizlikle durmuş ve onları en mükemmel bir şekilde yetiştirmişti. Medine'ye hicret ettiğinde de ensarın eğitimi üzerinde titizlikle durmuş ve onları da çok iyi bir seviyeye gelecek şekilde eğitmişti. Bu eğitim çok önemli ve gerekliydi. Çünkü onlar, ilerde İslam toplumunun temelini oluşturacak kimseler olacaktı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , sağlam bir temel oluşturmadan bu davanın ilerlemesinin mümkün olamayacağını çok iyi biliyordu. İslam dininin kıyamete kadar baki kalacak yegâne din olması, sağlam bir temel oluşturmanın önemini daha da artırıyordu. Bu yüzden Allah-u Teâlâ ilk Müslümanların çok sağlam ve çok titiz bir şekilde yetiştirilmelerini dilemişti. İşte bu titiz ve sağlam eğitimin sonucunda muhacirler ve ensar, bütün zamanlar ve mekânlar için örnek teşkil edecek bir topluluk olarak ortaya çıktılar.

Onların iman ve İslamı, tüm hayatlarını kuşatmıştı. İman onların iliklerine kadar işlemiş ve onların pratik hayatlarında kendisini göstermişti. İşte bu yüzden onlar, İslam devletinin ve İslam toplumunun temelini oluşturan örnek nesil oldular.

Allah-u Teâlâ, İslam devletinin ve toplumunun temelini oluşturacak bu fertleri sağlamlaştırmak ve aralarındaki zayıfları ayıklamak için, onları çok çeşitli imtihanlardan geçirdi ve onlara değişik tecrübeler yaşattı. Bu imtihan ve tecrübeler vesilesiyle sağlam fertlerle, münafıklar ve zayıf imanlı fertleri ortaya çıkardı. Böylece İslam toplumunun temeli zararlı unsurlardan temizlenmiş oldu.

Müslümanlar Mekke'deki müşriklerin ağır baskıları ve eziyetleri, ekonomik ve siyasi boykotları ile imtihan edildiler. Yine Müslümanlar, akıllara durgunluk veren İsra ve Miraç hadiseleriyle imtihan edildiler. Öyleki irtidat edenler bile oldu. Elbette bunlar imanı zayıf kimselerdi.

Sonra hicret bir imtihan olarak karşlarına dikildi. Sağlam fertler mallarını, mülklerini ve vatanlarını hatta ailelerini terkederken, zayıf imanlı kimseler mallarını ve ailelerini terkedemediler. Sonunda Bedir Savaşı'nda onlardan kâfir olarak ölenler oldu.

Müslümanlar Medine'ye geldiklerinde de imtihanları devam etti. Bedir Savaşı'ndan sonra münafıkların ve Yahudilerin alaylarıyla imtihan edildiler. Beni Kaynuka kuşatmasında münafıkların lideri Abdullah b. Ubey b. Selül'ün İslam dışı tavrıyla imtihan edildiler.

Uhud Savaşı'na giderken, yolda münafıkların ihanet edip ordunun üçte bireyle geri dönmesiyle imtihan edildiler. Uhud Savaşı'nda, emre itaatsizlik ve gevşeklik sonucu çok ağır bir hezimetle imtihan edildiler. Uhud Savaşı'ndaki yenilgiden sonra münafıkların sevinmeleri ve laf atmalarıyla imtihan edildiler. Beni Mustalik Gazvesi'nde münafıkların ateşlediği ırkçılık fitnesiyle imtihan edildiler. Aynı gazvenin sonunda münafıkların, İslam davetini en hassas yerinden vurmak için koz olarak kullandıkları ifk hadisesiyle imtihan edildiler. Müşriklerin bütün güçlerini toplayarak saldırdıkları Hendek Savaşı'nda, münafıkların ve Yahudilerin ihanetleriyle imtihan edildiler. Hudeybiye umresinden geri kalanlarla imtihan edildiler. Tebük Savaşı'ndan geri kalan münafıklarla imtihan edildiler. Münafıkların İslam'ı yıkmak için kullanmayı planladıkları mescid-i dırar ile imtihan edildiler.

Bu imtihanlarda, Allah-u Teâlâ'nın Müslümanlar için sayısız hikmetleri mevcuttur. Şüphesiz bu olayların İslam toplumu içerisinde olumsuz bazı yönleri olmuştur. Çünkü bu olaylar İslam toplumunu bir dereceye kadar zayıflatmıştı. Bu olumsuzluklara rağmen aslında bu olayların İslam toplumunun geleceği açısından çok büyük faydaları olmuştur. Sağlam bir temelin oluşturulabilmesi için bu olayların yaşanması zaruriydi. Zaten sonuçta da görülmüştür ki, ancak bu olaylara sabredenler sağlam temelin üyeleri olabilmişlerdir.

Bu olaylar, sağlam Müslümanlara büyük dersler verdi ve büyük tecrübeler kazandırdı. Onlar bu olaylar sayesinde kimlerin kendi saflarında, kimlerin karşılarında olduğunu, kimlerin İslam için, kimlerin kendi menfaatleri için çalıştığını, kimlerle yola çıkabileceklerini, kimlerle çıkamayacaklarını, kimlerin zorluklara dayanıklı, kimlerin dayanıksız olduğunu, kimlerin sağlam imanlı, kimlerin zayıf imanlı olduğunu, kimlerin nefesine, söylentilere ve şüphelere kulak vermediğini, kimlerin bunlara yenik düştüğünü, kimlerin her halukarda Müslümanları desteklediğini, kimlerin menfaat ve nefsi çıkarları söz konusu olduğunda Müslümanları satıp kâfirlerin safına katıldığını, kimlerin Müslümanların menfaati için, kimlerin zararı için çalıştığını, kimlerin İslam toplumunu kuvvetlendirmek, kimlerin de onu parçalayıp yok etmek için uğraştığını öğrenmiş oldular.

Bir toplum içerisinde, o toplumu içten yıkmak isteyen, her fırsatta aleyhinde çalışan kimseler var olur da bunlar bilinmez ve onlara karşı tedbir alınmazsa, sağlam bir yapıya sahip olsa bile, böyle zararlı unsurları bünyesinden atamadığı için er geç yıkılır.

Allah-u Teâlâ rahmet olarak, bu ümmetin temelini oluşturacak Müslümanları en güzel şekilde yetiştirmiş, değişik imtihan ve tecrübelerden geçirerek onları arındırmış, tüm kötü fert ve olaylara karşı uyarılmış ve adeta onları böyle olaylara karşı aşılamıştır.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat ettikten sonra bile bu sağlam temel İslam'ı koruyan etten kemikten bir duvar oldu. Bu sağlam temel oluşmasaydı, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vefatıyla baş gösteren irtidat fırtınası karşısında İslam toplumu dayanamayarak parçalanıp tamamen ortadan kalkabilirdi.

Sağlam bir temel oluşturmadan, kaliteye önem vermeden, kâfirlerin tuzaklarına ve fitnelere karşı koyabilecek sağlam bir İslam toplumu oluşturmak mümkün değildir. Bu yüzden İslam cemaatinin aceleci davranmaması, sağlam bir temel oluşturmadan geniş bir şekilde yayılmaya başlamaması gerekir. Böyle yapılmadığı takdirde topluluk, sayı bakımından çok olsa bile, daha ilk imtihanda yok olmaya mahkûm olur.

ONSEKİZİNCİ ÖZELLİK

Müslüman Olmak İsteyen Heyetler ve Özellikleri:

Mekke'nin fethinden sonra Arap kabileleri Müslüman olmak için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e heyetler göndermeye başladılar. Bu heyetlerin özellikleri şunlardı:

1 - Bu heyetler çoğunlukla Arap yarımadasının güneyinden, Yemen ve çevresinden, Tâif'ten, Şam'dan ve az bir kısmı da Arap yarımadasının doğusundan gelmişti. Gelen heyetlerin çoğu, putperestlerden değil semavi dinler hakkında Kureyş'ten daha çok bilgisi olan ve Arap yarımadasından bir rasul çıkacağını bilen Hristiyanlardan idi. Bunların dışındaki azınlıktaki grubu ise; sert, kaba ve saygısız mizaçlı, Arap yarımadasındaki çöllerde yaşayan bedeviler oluşturuyordu.

2 - Heyetlerin çoğu, on küsur kişiden müteşekkildi ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanında genellikle üç günden fazla kalmıyorlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'den İslam'ı dinliyor sonra da ona tabi olup Müslüman oluyorlardı.

Müslüman olduktan sonra Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , onlara İslami hükümleri anlatır, tavsiyelerde bulunur ve onları ilgilendiren meselelerde yazılar yazdırırdı. Bu heyetler de kavimlerine İslam'ı tebliğ etmek için geri dönerlerdi. Eğer heyetin içindekilerin hepsi ihlâslı ve doğru sözlü kimselerden ise İslam'ı eksiksiz olarak kavimlerine naklederlerdi. Eğer heyet içinde İslam'ı tam olarak kabul etmeyip sadece zahiren teslim olan kimseler var ise, bunlar hem ihlâslı olanlar için bir tehlike oluştururlar hem de kavimleri için aldatıcı bir unsur olurlardı. Hatta böyle kimseler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile yapılan antlaşmaların bozulmasında bile etkili oluyorlardı.

3 - Gelen heyetlerin çoğu kabilelerinin liderleri ve ileri gelenlerinden oluşuyordu. Onlar vasıtasıyla Müslüman olanlar ise çoğunlukla cahiliye adetlerine göre, yani; İslam'ı iyice anlamadan, sırf kabile reisi İslam'ı kabul ettiği için Müslüman oluyorlardı. Yine aynı şekilde bazı kabileler de sırf kabile reisleri kabul etmediği için Müslüman olmaktan kaçınıyordu.

4 - Bazı heyetler İslam'ı kabul ettikleri halde, ya kabilelerinden hiç kimse Müslüman olmuyor ya da bir kısmı Müslüman oluyordu.

5 - Gelen heyetlerin çoğu, isteyerek İslam'a girmek için değil, Arapların önder olarak gördükleri en büyük kabile olan Kureyş kabilesinin yıkılması üzerine, sıranın kendilerine de gelmesinden korkarak antlaşma yapma niyetiyle Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e geliyorlardı.

Onların çoğu İslam'ı kabul etmeyi, sanki antlaşma şartlarından birini kabul etmek olarak algılıyorlardı. Bu yüzden bazıları cahiliye adetlerini üzerlerinde taşıyarak geliyor ve uyarıldıkları halde adetlerini terk etmemekte direniyorlardı.

Örneğin; Sakif kabilesinin heyeti Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e İslam selamıyla selam vermeyi kabul etmemiş ve cahiliye selamıyla selam vermişti. Bazıları (Müslümanlara gözdağı vermek için) silahlarını kuşanarak geliyor, bazıları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in huzurunda baba ve dedeleriyle övünmeye kalkışıyor, bazıları ipek ve altın süslemeli elbiseler giyiyor, bazıları Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den zina, içki ve faiz gibi şeyleri kendilerine helal kılmasını istiyor, bazıları da Müslüman olmaya karşılık birtakım maddi menfaatler, makam ve mevki talebinde bulunuyordu.

Bu olaylar göstermektedir ki; bu kabilelerin çoğu İslam'ın hak din olduğunu ve hayatlarını düzenleyecek yegâne sistem olduğunu kabul ettikleri için değil; ya Müslümanlardan korktukları ya birtakım menfaatler elde etmeyi arzuladıkları ya da liderliklerini muhafaza etmek için İslam'a girmişti.

6 - Elbette bu heyetler arasında, isteyerek ve inanarak İslam'ı kabul edenler de vardı. İşte bunların İslamı sağlam olmuş, İslam'ı her yönüyle hayatlarına tatbik etmiş ve hayatlarının sonuna kadar İslam akidesini savunmaya devam etmişlerdir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatı, Müslümanlar için büyük bir imtihan oldu. Onun vefatıyla Medine'de uyumakta olan münafıklar uyandı, İslam'a ihlâslı olarak girmemiş olan Arap kabileleri İslam'dan döndü, bir kısmı da İslam'ın temel hükümlerinden olan zekât vermeyi reddetti. İrtidat o derece yaygınlaştı ki, İslam devletinde Mekke ve Medine dışında İslam'ı ayakta tutan sağlam hiçbir belde kalmadı.

İşte bu noktada Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in yetiştirdiği sağlam temelin görevi başladı.

Onlar irtidatlar karşısında sarsılmadılar. Çünkü gerek Mekke'de gerek Medine'de defalarca imtihandan geçmişlerdi. Onlar ruhlarını ve cesetlerini cennet karşılığında Allah'a satmış ve Allah rızasından başka hiçbir gaye gözetmemeyi şiar edinmişlerdi. Onlar Allah'a verdikleri sözü tutmuş, Allah-u Teâlâ da vaadini gerçekleştirerek onları muzaffer kılmıştı. Bu yüzden İslam toplumunu dört bir taraftan saran irtidat fitnesi baş gösterdiğinde, bunu da Allah-u Teâlâ'nın bir imtihanı olarak değerlendirip sonuna kadar sabrettiler.

Birbirlerine kenetlendiler ve kuvvetleri az olmasına rağmen korkmadan, çekinmeden irtidat olaylarının üzerine yürüdüler. Allah Rasulü'nün sadık dostu Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) , muhacir ve ensar hep birlikte Allah-u Teâlâ'nın yardımına güvenerek mürtedlerin çokluğuna ve kuvvetlerine aldırış etmeden vazifelerini yerine getirdiler.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), vefatından önce Usume b. Zeyd komutasında büyük bir ordu hazırlatmış ve ona Filistin topraklarına gitmesini emretmişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat ettiğinde bu ordu henüz yola çıkmamıştı. Müslümanlar Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'ya, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hazırlatmış olduğu bu orduyu Filistin topraklarına göndermek yerine, mürtedlere karşı kullanmayı önerdiler. Fakat Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) bunu sert bir dille reddederek şöyle dedi:

"Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in hazırladığı bir orduyu asla bozmam. Kuşlar bizi avlasalar, yırtıcı hayvanlar bizi parçalasalar ve köpekler mü'minlerin annelerinin bacaklarını çekiştirseler, yine de bu işten vazgeçmeyeceğim." Sonra Usume (*radiyallahu anh*) 'a ordusunu hazırlayıp yola çıkmasını, diğer Müslümanlara da gelebilecek tehlikelere karşı Medine çevresine gözcüler dikmelerini emretti.

Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) 'un bu tavrını gören Müslümanlar, onun ihlâsının ve imanının ne derece kuvvetli olduğuna defalarca şahit oldukları için, bu kararının da İslam ümmeti için hayır olacağına kanaat getirerek mutmain oldular.

Usame (*radiyallahu anh*) 'un Filistin topraklarına yürümesi Müslümanlar için büyük bir zafer oldu. Mürtedleri ve İslam düşmanlarını korkuttu. Bu kadar sıkışık ve kritik bir durumda Müslümanlar uzak beldelere bu kadar kuvvetli bir ordu gönderebiliyorsa, demek ki arkada daha fazla kuvvetleri vardır diye düşündüler. İşte bu şekilde Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ve sağlam Müslümanların mürtedlere hiçbir taviz vermemeleri, gelebilecek büyük bir tehlikeyi önledi ve mürtedleri etkisiz hale getirdi.

Bütün bu olaylar, sağlam bir temelin İslam toplumu için ne derece önemli olduğunu açıkça göstermektedir.

ONDOKUZUNCU ÖZELLİK

Lidere Ulaşan Bilgi Hükümü Etkiler:

Lider içtihadı bir meselede bir hüküm vereceği zaman, elbetteki kendisine ulaşan bilgiler, vereceği hükümü etkiler. Bu yüzden herhangi bir kişi ya da olay hakkında lidere haber ulaştıracak kimsenin çok dakik olması, olayı anladığı gibi değil olduğu gibi eksiksiz aktarması, olayı tahlil etme işini ise lidere bırakması gerekir. Eğer kişi böyle yapmayıp da olayı eksik olarak veya olduğu gibi değil de anladığı şekilde aktaracak olursa, büyük yanlışlara, mazlum olan birçok kimsenin hakkına tecavüz edilmesine ve yanlış hükümler verilmesine sebep olabilir. Bu ise lidere yapılabilecek ihanetlerin en büyüklerinden biridir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) zamanında, Beni Mustalik kabilesi hakkında yanlış haber getirilmesi yüzünden büyük bir fitnenin eşiğine gelinmesi, bu konuya en güzel örnektir.

Beni Mustalik kabilesi Müslüman olmuş ve ertesi yıl Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onların zekâtlarını toplaması için Velid b. Ukbe'yi göndermişti. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın elçisinin geldiğini işiten Beni Mustalik'ten bir grup, onu karşılamak üzere yola çıktı. Fakat Velid yolda Beni Mustalik'in irtidat edip zekât vermekten kaçındıklarına dair bir haber duymuştu. Kendisini karşılamaya gelen heyeti görünce, onların kendisini öldürmek için yola çıktıkları zannına kapıldı ve onlarla hiç konuşmadan Medine'ye dönüp Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e Beni Mustaliklerin kendisini silahlarla karşılayıp zekât toplamasına engel olduklarını bildirdi.

Bunun üzerine Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Beni Mustalıklere göndermek için bir askeri birlik hazırladı. Allah'tan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in elçisinin niçin gelmediğini merak eden Beni Mustalik'ten Haris b. Dırar Medine'ye Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'le görüşmeye geldi de gerçek durum ortaya çıktı. Bu olay üzerine Allah-u Teâlâ:

"Ey mü'minler! Eğer bir fasık size bir haber getirirse onu araştırın. Yoksa bilmeyerek bir kavme sataşırsınız da yaptığınıza pişman olursunuz." (Hucurat: 6) ayetini indirdi.

Şu halde insanlara zulmetmemek ve isabetli kararlar alınabilmesini sağlamak için hem lidere hem de fertlere önemli görevler düşmektedir.

Liderin gelen bilgilerin doğruluğunu güzel bir şekilde araştırmadan, bilgiyi getiren kimselerin güvenilirliğini göz önünde bulundurmadan, acele karar vermemesi gerekir. Lider, fertler hakkında bir karar vermeden önce imkanı dahilinde güzel bir araştırma yapmalıdır. Hele suç büyük olursa o zaman daha detaylı bir araştırma yapması gerekir.

Lider, herkesin raporunu aynı seviyede görmemesi gerekir. Özellikle olayları iyi nakletmeyen, unutkan olan, nefsanî davranan, düşmanlıkta aşırı giden veya daha önce yalan söylemiş olan kimselerin raporlarını çok iyi tetkik etmeden, onlara göre hüküm vermemesi gerekir. Allah-u Teâlâ bu konuya dair şöyle buyuruyor:

"Ey mü'minler! Eğer bir fasık size bir haber getirirse onu araştırın." (Hucurat: 6)

Liderin güvendiği fertler, lidere bir rapor sunacakları zaman çok dikkatli olmalıdırlar. Çünkü lider güvenmediği kimselerin raporlarını çok iyi tetkik etmeden kabul etmez ama güvendiği kimselerin raporlarını çok fazla araştırmaya gerek duymaz. Bunun için liderin güvendiği fertlerin vebali ve sorumluluğu daha fazladır. Bu gibi fertler bir olayı naklederken olduğu gibi, nefsanî şeyler katmadan ve eksiksiz bir şekilde nakletmelidirler. Olayı saptırarak veya eksik anlatmak hem yalan hem de lideri kandırmaktır. Bir olay hakkında rapor getirmemek ise hem lidere hem de İslam cemaatine ihanettir.

YİRMİNCİ ÖZELLİK

Emirliğe Talip Olma:

Müslümanlar içinde, Allah katındaki sorumluluğu en büyük olan kimseler emirlerdir. İslam'da emirler en ağır yükü taşıyan kimselerdir.

Gerçek İslam emiri, kendisi için değil Müslümanlar için yaşar ve daima Müslümanları kendi nefesine tercih eder. Onun için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Müslüman emir hakkında:

“Bir kavmin emiri, o kavmin hizmetçisidir” buyuruyor.

(Hakim)

Müslüman emirler bu kaideyi göz önünde bulundurdıkları ve gerçek emirin sahip olması gereken sıfatlara haiz oldukları zaman, en başarılı emirler olmuşlar ve Müslümanları en üstün seviyelere ulaştırmışlardır.

Fakat emirlik müessesesi, makam, mevki ve şöhret vasıtası haline getirildiğinde ise Müslümanlar arasında fitne, kargaşa ve ihtilaflara sebep olur. Normal olarak Müslüman emir, Müslümanlar tarafından seçilir. Müslümanlar en sevdikleri ve kendilerini en iyi yöneteceğine inandıkları kimseyi kendilerine emir seçerler.

İslam’da Müslüman emirin yetkisi çok büyüktür. Haramı emretmediği müddetçe ona ihlâsla bağlanmak, itaat etmek ve nefislerden bile çok sevmek İslam’ın emirlerindendir.

İslam’da makam, mevki veya üstünlük taslamak gayesiyle emirlik istemek caiz değildir. Bu niyetle emirlik isteyen kimseye emirlik verilmez. Bu konuda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyuruyor:

“Emirlik isteyen kimseye emirlik verilmez.”

(Müslim)

Fakat halife tarafından tanınmayan ve kendisinin iyi idare etme yeteneğine sahip olduğuna ve bu konuda kavminde kendisinden daha üstün bir kişi bulunmadığına inanan bir kişinin, İslam’a ve Müslümanlara hizmet etmek gayesiyle emirlik istemesi caizdir.

Örneğin; Haris b. Dırar Müslüman olunca, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’den kendisini İslam’ı tebliğ etmek için kabilesi Beni Mustalik’e göndermesini istemiş, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona izin vermiştir.

Yine Suda kabilesinden Ziyad b. Haris de aynı şekilde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’den kendisini kabilesine göndermesini istemiş, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de ona gitmesi için izin vermiştir.

Şayet Müslümanlar, üstün bazı vasıflardan dolayı bir kimseye emirlik görevi yüklerlerse, o kişinin bu görevden kaçmaması, bu yükü taşıyabilmek için Allah’tan yardım isteyip bu görevi kabul etmesi gerekir.

Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) bir sefer esnasında yeni Müslüman olmuş bir kimseye tavsiyede bulunurken ona:

“Sakin emirlik talebinde bulunma.” demişti. Daha sonra Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) halife olduğunda bu kişi ona gelip:

"Ey mü'minlerin emiri! Sen bana emirlik isteme dememiş miydin? Hâlbuki şimdi sen kendin emir oldun." deyince, Ebû Bekir (*radıyallahu anh*) : "Ben sana yine aynı şeyi söylüyorum. Fakat ben Müslümanların emirlik konusunda fitneye düşüp İslam ümmetinin parçalanmasından korktuğum için bu görevi kabul ettim." demiştir.

(Siyer-i İbn-i Hişam)

YİRMİBİRİNCİ ÖZELLİK

Hilafet:

Allah-u Teâlâ Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'i kıyamete kadar baki kalacak, her zaman ve mekâna uygun olan, doğru ve mükemmel bir din ile göndermiştir. Bu dine tabi olan hem dünyada hem de ahirette mutlu bir hayat sürer. Bu dinin kurallarına uymayanlar ise dünyada mutsuz bir hayat sürerler, ahirette ise ebedi hüsrana uğrayarak kaybedenlerden olurlar. Bu din toplumları dünyada ıslah eden ve ahirette kurtuluşu erdirecek mükemmel kanunlar bildirmiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bu dini eksiksiz olarak tebliğ ettikten sonra vefat ederek Rabbi Allah-u Teâlâ'ya kavuşmuştur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatından sonra, onun getirdiği kanunların insanlar arasında mükemmel bir şekilde tatbik edilebilmesi için Müslümanların başında bir halifenin bulunması şarttır.

Bütün İslam ümmeti, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatından sonra bir halife tayin edilmesinin gerekli olduğu konusunda ittifak etmiştir. Çünkü halife olmaksızın bir toplum içinde İslam'ın tam olarak uygulanması mümkün değildir.

Halifelik gibi hassas ve önemli bir göreve kimin daha layık olduğu konusunda, Müslümanlar arasında ihtilaf çıkması gayet normaldir. Halifelik kimin daha layık olduğu, halife olacak kişinin ne gibi özelliklere sahip olması gerektiği konusunda Rasûlullah vefat ettikten sonra Müslümanlar arasında ihtilaflar çıkmıştır. Fakat bütün Müslümanlar bir halifenin olması konusunda ittifak etmişlerdir.

Halifelik konusundaki ilk ihtilaf Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatıyla ortaya çıkmıştır. Kimin halifelik için daha layık olduğu konusunda sahabeler üç görüşe ayrılmışlardı:

1 - Halifenin kim olacağını, İslam ümmetinin çoğunluğunun görüşü belirler. İslam ümmeti, bu görevi yerine getirmede, din ve Müslümanların dünya ve ahiretteki maslahatlarını korumada kimi daha kudretli görürse onu seçer. Seçilecek kişinin Kureyş'ten olması şart değildir.

Bu görüş Medine'de yaşayan ensarın çoğunluğunun görüşüydü. Onlar, halifenin kendi içlerinden seçilmesini istiyorlar ve bu işe en uygun kişi olarak Hazrec kabilesinin seyyidi Sa'd b. Ubade'yi görüyorlardı.

Ensarlardan sonra, Mutezilelerin hepsi ve Havaricin büyük kısmı halife seçimi konusunda bu görüşü benimsemişlerdir. Onların delili şudur:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Başınıza emir tayin edilen kişi, başı siyah kuru üzüm tanesi gibi saçlı habesli bir köle olsa bile dinleyiniz ve itaat ediniz."

(Bûharî, Ahmed, İbn-i Mâce)

2 - Halifenin kim olacağını yine İslam ümmetinin çoğunluğunun görüşü belirler fakat halife olacak kişinin Kureyş kabilesinden olması gerekir.

Bu muhacirlerin çoğunun görüşü idi. Onlardan sonra Ehli Sünnetin çoğu da bu görüşü benimsemiştir. Bu görüşe sahip olanların delili şudur:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurdu:

"Emirlerin kapısı Kureyş'tir."

(Bûharî)

"Bu emirlik Kureyş'tendir. Allah-u Teâlâ'nın dinini ikame ettikleri müddetçe kim onlara karşı çıkar ve düşman olursa, Allah onu yüzüstü cehenneme sokar."

(Bûharî)

3 - Halifenin Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile akrabalığı olan ehl-i beyt içinden seçilmesi gerekir. Ehl-i beyt içinden de bu göreve en layık olan Ali b. Ebû Talib'dir. Çünkü o, ilk Müslüman olan ve İslam için çok büyük fedakârlık ve hizmetlerde bulunan bir kişidir. Bu, Beni Haşim'in çoğunun ve onları destekleyenlerin görüşüdür. Onlardan sonra Şiiler de bu görüşü benimsemiştir.

Bu görüşü destekleyecek, Rasûlullah'tan nakledilen sahih bir delil yoktur. Bu, Ali (*radiyallahu anh*)'un görüşüydü.

Ali b. Ebû Talib (*radiyallahu anh*) şöyle dedi:

"Biz Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e olan akrabalığımızdan dolayı halifelige daha layık olduğumuzu düşünüyorduk."

(Müslim)

Ali (*radiyallahu anh*)'un bu sözü, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in, Ali b. Ebû Talib'in halife olmak için bir vasiyette bulunmadığını gösterir. Çünkü böyle bir vasiyet olsaydı, halifelige talip olan Ali (*radiyallahu anh*) bu vasiyeti mutlaka delil olarak ileri sürerdi. Hâlbuki o sadece yukarıdaki sözleri söylemekle yetinmiştir.

O, halifelğe kendisi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in akrabası olduğundan dolayı buna daha layık olduğunu düşündüğü için talip olmuştur. Halifelik talebini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in herhangi bir deliline dayandırmamıştır.

Zaten Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in kendisinden sonra Ali (*radiyallahu anh*) 'un halife olacağına dair bir vasiyeti olsaydı bu, sahabelerden gizli kalmazdı ve sahabeler mutlaka vasiyeti yerine getirirlerdi.

Halife tayini konusundaki bu üç görüşten ikincisi tercih edilmiş ve diğer görüşlere galip olmuştur. Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) halife tayin edildi. Fakat bu konudaki görüş ayrılıkları devam etti ve daha sonraki dönemlerde İslam ümmeti içinde birçok ayrılık ve fitnenin çıkmasına sebep oldu. Tabi bu ihtilafın abartılıp fitne kaynağı haline getirilmesinde Yahudilerin, münafıkların ve diğer kâfirlerin büyük rolü olmuştur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in halifenin Kureyşten seçilmesinde ısrar etmesinin sebebi kavranılıysaydı, bu ihtilafların çoğu ortaya çıkmazdı. Bunun sebebi şudur:

O dönemde Araplar, Kureyş'e teslim olmuşlardı. Bu kabileye karşı zaafiyet hissediyorlardı. Yani Kureyş kabilesi Araplar tarafından üstün görülen bir kabileydi. Bu kabileden birisi halife seçildiğinde, bütün Araplar ona tabi olurdu ve ayrılık çıkmazdı. Kureyş kabilesinin diğer kabilelerden üstün bir kabile olduğunu, o dönemdeki Arapların hepsi kabul etmişti. Şayet halife Kureyş kabilesinden değil de başka bir kabileden seçilseydi, Müslümanlar arasında büyük bir ihtilaf ve fitneye yol açabilir ve birçok kişi halifeye tabi olmayabilirdi.

YİRMİİKİNCİ ÖZELLİK

Ehli'l-Hal Ve'l-Akd Halifeyi Seçer:

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"İşler konusunda onlarla istişare et." (A-li İmran: 159)

Bu ayette hitap, ne kadar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e ise de bütün İslam ümmetine yöneliktir. Bu yüzden İslam ümmetinin, önemli işlerde istişare etmesi gerekir. İslam ümmeti için en önemli işlerinden birisi de halifeyi tayin meselesidir. Müslümanların rızası olmadan ve onlarla istişare edilmeden halife tayin edilmemesi gerekir.

Tabi bu konuda muteber olan, bütün Müslümanların görüşü değil, ehli' hal ve ve'l akdin görüşüdür.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) dönemdeki ehli'l hal ve'l-akd; sahabelerin en ileri gelenlerinden ve ilim sahiplerinden, Rasûlullah ile çok fazla haşır neşir oldukları için çok isabetli görüşlere sahip olan, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den sonra bu ümmeti en güzel kimin idare edebileceğini çok iyi bilen kimselerdi. Hicri birinci asırda ehli'l hal ve'l-akd, bu kimselerden oluşuyordu. Onlardan sonraki asırlarda, ehli'l hal ve'l-akd, onlara en çok benzeyen kimselerden olmalıdır. İşte halife böyle kişilerin seçimi ile tayin edilir. Çünkü bütün İslam ümmeti bu kişilere güvenir, bu hususta onlara yetki tanır ve onların seçtiği kişiden razı olurlar.

Fakat halifenin, bütün ehli'l hal ve'l-akdin ittifakıyla seçilmesi şart değildir. Onların çoğunluğunun bir kişinin üzerinde ittifak etmesi yeterlidir. Tıpkı Ömer (*radiyallahu anh*) 'un kendisinden sonra halifenin nasıl tayin edileceğini belirtmesi gibi... Onların çoğunluğu aralarında bir kişiyi seçeceklerdi. Bu seçimden sonra bütün Müslümanların, Kur'an ve sünnete bağlı kaldığı müddetçe itaat etmek üzere halifeye beyat etmeleri gerekir. Halifeye itaat sağ kaldığı müddetçe farz olduğu gibi, ölümünden sonra da farzdır. Bu yüzden halife, kendi vefatından sonra bir halife tayin edecek olursa, o kişiyi halife seçip itaat etmek de farz olur. Tıpkı Ebû Bekr (*radiyallahu anh*) 'un kendi vefatından sonra Ömer b. Hattab (*radiyallahu anh*) 'u halife tayin etmesinde olduğu gibi...

Şayet halife belli bir kişi tayin etmez de halifenin belli bir grup içinden seçilmesini tavsiye ederse halifenin ancak bu kişiler arasından seçilmesi gerekir. Tıpkı Ömer b. Hattab'ın kendisinden sonraki halifenin, tayin ettiği altı kişi arasından seçilmesini vasiyet etmesi gibi... Eğer halife hiç kimseyi tayin etmezse ehli'l hal ve'l-akd halifeyi seçer.

YİRMİÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

İslam Devleti Teokratik Bir Devlet Değildir:

İslam kültürünü Kur'an ve sünnetten değil de batıdan öğrenen, İslam'dan habersiz bazı kimseler, İslam devletinin başındaki halifeyi, bir zamanlar Hristiyan toplumunu tahakkümü altında bulundurmuş Hristiyan din adamlarına benzetmiş ve bu yüzden İslam devletini teokratik yani; din adamlarının görüşüyle yönetilen bir devlet olarak algılamışlardır.

Hıristiyan Avrupa toplumunda kilise hakimken durum böyleydi. Kilisenin verdiği her hükme insanlar itaat etmek zorundaydılar. Allah adına uydurulmuş olsa bile bu emirlere itaat etmeyenler, Allah-u Teâlâ'nın emirlerine karşı gelmiş sayılıyor, büyük eziyetlere maruz bırakılıyor ve hatta dinden çıkmış sayılıyordu.

Teokratik devlette haram ve helalleri, yani serbestleri ve yasakları belirleyen din adamlarıdır. Onlara koydukları hükümlerde Allah'tan bir delili olup olmadığına dair soru sorulmak söz konusu değildir. Allah'tan bir delili olmasa bile söyledikleri sözleri ilahi sözlermiş gibi dayatmaya çalışıyorlardı. Bu, kilise tahakkümü döneminde vuku bulmuş bir olaydır ve teokratik devlet budur!

Fakat İslam devleti kesinlikle böyle değildir. İslam devletinde halifeye, Kur'an ve sahih sünnete bağlı kaldığı müddetçe itaat edilir.

Bu konuda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

"Müslüman devlet amirlerinin emirlerini dinlemek, günah bir şey emretmedikçe onlara itaat ve icabet etmek farzdır. Günah olan bir şey emrettiklerinde onları dinlemek ve boyun eğmek yoktur." (Bûharî, Müslim)

"Allah'a karşı gelme konusunda hiçbir mahlûka itaat yoktur." (Ahmed, sahih senedle)

İslam devletindeki halife, insanlara Allah-u Teâlâ'nın kanunlarını uygulayan bir kişidir. Halife hiçbir zaman Allah-u Teâlâ'nın haramlarını helalleştirmeye kalkışmaz. Bunu yaptığında ilahlık taslayarak İslam dininden çıkmıştır. İslam devletindeki halife Kur'an ve sünnetin hükümlerini nesh ederek hükümler koyamaz. O ancak Kur'an ve sünnette hakkında açık hüküm bulunmayan meselelerde, Kur'an ve sahih sünnete dayanarak yeni hükümler koyabilir. Bu yüzden o, ancak Kur'an ve sünnetin izin verdiği konularda hüküm koyabilir.

İslam devletinde hakim; din adamları veya halife değil, Allah'tır. Zaten İslam devletinin ana prensibi, **"Hüküm vermek başkasına değil yalnız Allah'a aittir."** (Yusuf: 40) ayetinde de belirtildiği gibi hüküm hakkının yalnız Allah'a ait olmasıdır.

Herhangi bir meselede -bu en basit mesele olsa bile- Kur'an ve sünnete zıt bir hüküm çıkartan halife kendini ilahlaştırmış ve kâfir olmuştur. Müslümanların böyle bir halifeyi düzeltmek ve gerekirse yok etmek için ellerinden geleni yapmaları farzdır. Eğer Müslümanlar bu konuda ona itaat edecek olurlarsa, onlar da onun gibi mürted olurlar.

İslam devletindeki her bir Müslümanın, Kur'an ve sünnete uymayan halifeye hesap sorma yetkisi vardır. Tıpkı bir bedevinin Ömer b. Hattab'a söylediği gibi:

"Eğer sende bir eğrilik görürsek seni kılıçlarımızla düzeltiriz." Bu söz karşısında Ömer (*radıyallahu anh*) Allah'a hamd ederek şöyle dedi:

"Bu ümmetin içinde Ömer'i kılıçlarıyla düzelterek kişiler var eden Allah'a hamd ederim."

İslam devletinde kula kulluk yoktur. Orada herkes Allah'a kulluk eder. İslam devletinde halife dahil herkes Allah'ın kanunlarına uymakla sorumludur. İslam dinini iyi bilen insafılı bir kişi; İslam devletinin, istediği şekilde hükümler veren din adamlarının hakim olduğu bir teokratik devlet olmadığını bilir. İslam'ı iyi bilen bir kişi, insanları kula kulluktan kurtararak onlara gerçek hürriyeti veren sistemin yalnız İslam sistemi olduğunu bilir. Zira demokrasi dahil bütün sistemlerin özü kula kulluğa dayanır. Ancak İslam devletinde insanlar kula kulluktan kurtulup yalnız Allah'a kul olma özgürlüğüne kavuşabilirler.

Gerçek İslam devleti böyledir. Yoksa zamanımızdaki gibi İslam devleti denildiği halde, ya İslam şeriatini hiç tatbik etmeyen ya da bir kısmını tatbik eden ülkeler İslam devleti değildirler. Zamanımızda maalesef İslam'ı Allah-u Teâlâ'nın istediği şekilde tatbik eden bir İslam devleti mevcut değildir.

İslam devletinin en güzel örneğini Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ve dört raşid halife döneminde görmekteyiz. Bu yüzden İslam devleti ve hilafeti kurulacağı zaman ancak bu dönem örnek alınması gerekir.

YİRMİDÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

İslam'ın Temel Konularında

Taviz Vermek, İslam'ın Yıkılmasına Sebep Olur:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vefatından sonra birçok irtidat olayı oldu.

Bunların içinde zekât vermeyi reddedenler de vardı. Bazı Müslümanlar Ebû Bekir (*radıyallahu anh*)'a; önce İslam'ı toptan reddeden mürtedlerin üzerine yürümeyi, yalnız zekât vermeyenlere ise biraz müddet tanımayı teklif ederek, bu kimselerin İslam'a yeni girdikleri için İslam'ı tam olarak kavrayamadıklarını, onlara hemen saldırmak yerine düşünmelerine fırsat vermenin, İslam'ı daha iyi anlamalarına sebep olacağını ve böylece zekâtı kendiliklerinden verebileceklerini söylediler. Fakat, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in en yakın arkadaşı, hicret yoldaşı, mü'minlerin ve mücahidlerin ilk halifesi Ebû Bekir (*radıyallahu anh*), bu teklifi kabul etmedi.

Çünkü o, İslam'ın sadece sözden ibaret olmadığını, İslam'ın ameli de şart kıldığını ve İslam'ın bütün hayatı kapsayan ilahi bir sistem olduğunu, İslam'ı bu şekilde kabul etmeyen kişinin İslam'la bir alakası kalmayacağını çok iyi kavramıştı.

Namaz, zekât, hac, oruç, cihad ve bunun gibi Allah-u Teâlâ'nın farz kıldığı bütün amelleri kabul edip yerine getirmek, İslam'ın temel prensibi olan; bütün ibadetleri yalnız Allah'a has kılmanın bir gereğidir. Bunlardan herhangi birisini kabul etmeyerek yerine getirmemek bu ilkeyi zedeler. Bu basit bir mesele değildir. Büyük olsun küçük olsun, Allah-u Teâlâ'nın farz kıldığı bir şeyi kabul etmeyen kişi, Allah-u Teâlâ'nın hükümlerini reddetmiş ve kâfir olmuştur. Allah-u Teâlâ'nın farz kıldığı şeylerden hoş gidenleri kabul edip nefse ağır gelenleri reddetmek de aynı şekilde sapıklık ve küfürdür. Kişinin Müslüman olması Allah'ın bütün farzlarını kabul etmesine bağlıdır.

Allah-u Teâlâ'nın verdiği bir hükmü veya farz kıldığı bir şeyi kabul etmeyen kişi, Allah-u Teâlâ'nın şeriatinin eksik olduğunu ya da yanlış olduğunu iddia etmiş olur. Böyle yapan bir kişi Müslüman olduğunu söylese, şahadet etse ve İslam'ın diğer bütün emirlerini yerine getirse de, reddettiği hükmü kabul edip hayatına uygulamadıkça sapıktır, kâfirdir.

İslam dini eksiksiz, başka hiçbir şeye ihtiyacı olmayan mükemmel bir hayat sistemidir. Bu sistem, yalnız Allah'a kulluk esasına dayanır. Yalnız Allah'a kulluk ise ancak, Allah'ın verdiği bütün emirleri eksiksiz kabul etmekle gerçekleşir. Hayatın bütün meselelerinde yalnız Allah-u Teâlâ'nın kanunlarına içten ve dıştan tam anlamıyla teslim olmadıkça Müslümanlık iddiası yalan ve geçersiz olur. Kişi Müslüman olduğunu iddia etse ve İslam'ın diğer bütün emirlerini kabul etse bile, sadece zekât emrini kabul etmediği takdirde kâfir, müşrik ve mürted olur. Bu emri kabul edinceye kadar onunla savaşmak bütün Müslümanlara farzdır. Bu konuda gevşeklik göstermek, Allah-u Teâlâ'nın dininden taviz vermektir.

Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) bu meseleyi çok iyi biliyordu. O, zekâtı kabul etmeyenleri Müslüman sayıp bırakan kişinin, kendisini Allah-u Teâlâ'nın yerine koymuş olacağını, onları Müslüman kabul edip kendi haline bırakmanın, hüküm verme hakkını insanlara vermek ve Allah-u Teâlâ'nın hükmünü bırakıp insanların hükmüne uymak olacağını, böyle bir şeye Allah'tan başka kimsenin hakkı olmadığını çok iyi kavramıştı. Bu sebeple diğer sahabelerin teklifine yanaşmadı. Zaten gerekli açıklamayı yaptığında bütün sahabeler ve Müslümanlar da onun görüşüne katıldılar. Örneğin; Ömer (*radiyallahu anh*) ...

Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) onların üzerine ordu göndermeye kalkınca Ömer (*radiyallahu anh*) :

“Ey mü’minlerin halifesi! Onlara karşı nasıl harp açarsın? Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) : “Lailahe illallah diyene kadar şirk ehli ile çarpışmakla emrolundum. Kim ki bu şahadet kelimesini söylerse malını ve canını korumuş olur. (Gizli) Küfür ve haramlarının hesabı Allah’a aittir.” buyurmadı mı?” deyince, Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) :

“Vallahi! Her kim namazla zekâtı aynı görmezse onunla harp ederim. Çünkü zekât malın hakkıdır. Allah’a yemin olsun ki! Bunlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e verdikleri bir keçi yavrusunu benden esirgerlerse, muhakkak onlarla çarpışırım.” dedi. Bunun üzerine Ömer (*radiyallahu anh*) :

“Vallahi bildim ki; halifenin, mürted olanların öldürülmesi hakkındaki bu hükmü, Cenabı Hakk’ın onun gönlünde yarattığı genişliğin eseridir. Bu sayede onlarla çarpışmanın hak olduğunu öğrendim” diye Ebû Bekir (*radiyallahu anh*)’u doğruladı. **(Bûharî, Müslim)**

Bazı Müslümanların Ebû Bekir (*radiyallahu anh*)’a:

“Zekât vermeyenleri tekfir ve onlarla savaş konusunda acele etme” demeleri ise, o andaki karışıklık ve hengâmeyi giderme endişesinden dolayı bazı meseleleri gözden kaçırmalarından kaynaklanmıştı. Ama Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) hareketinin sebebini açıklayınca, onlar görüşlerinin yanlış olduğunu anlayıp hemen ona katıldılar.

Zekâtı reddetme meselesinin İslâm’ın tümünü reddetmek gibi olduğunu kabul ederek, bütün güçleriyle zekâtı vermeyenlerle savaştilar.

Şehadeti ve İslâm’ın bütün farzlarını kabul ettiği halde, sırf zekâtı kabul etmeyenlere bütün Müslümanlar icma ile kâfir hükmü verdiler. Onlara karşı savaş açtilar ve bunu İslâm’ın bütününü reddetmekle bir tuttular. Şayet o Müslümanlar, zamanımızda Müslüman olduğunu iddia ettiği halde, İslâm’ın bir hükmünü değil birçok hükmünü, hatta bazen hepsini ortadan kaldıran tağutları görseydiler, acaba onlara ne hüküm verirlerdi?

Elbette onlara, sadece zekâtı vermeyenlerinkinden daha ağır bir hüküm verirlerdi. Çünkü günümüz tağutlarının ve yandaşlarının küfrü çok daha şiddetli ve gün gibi açıktır. Bunların küfründe şüpheye düşen kişi, zekâtı kabul etmeyenlerin hükmünde şüpheye düşen kişi gibi değildir. Çünkü bu, o kadar açık bir küfürdür ki hiçbir Müslümanın bu konuda zerre kadar bile şüpheye düşmesi mümkün değildir. Bu konuda ancak İslâm’ı, ana-babasından miras olarak aldığı veya hüviyetinde Müslüman yazdığı için kabul eden, aslında İslâm akidesiyle uzaktan yakından hiçbir alakası olmayan kişiler şüpheye düşer.

YİRMİBEŞİNCİ ÖZELLİK

**Müslüman Cemaatin
Temelini Oluşturmanın Önemi:**

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den sonra baş gösteren irtidat fitnesinin ve çok kimsenin bu fitneye kapılmasının sebepleri nelerdir? Böyle olayların İslam toplumuna zarar vermemesi için yapılması gereken şeyler nelerdir? Bu olaylardan ne gibi dersler alınabilir?

Bu sorulara cevap verebilmek için öncelikle irtidat eden kimseler ile inançları üzerinde sabit kalıp sonuna kadar bu davayı savunan muhacir ve ensarın özelliklerini, İslam'a giriş şekillerini ve İslam'ı nasıl anladıklarını bilmek gerekir. Bunlar ortaya konduğunda, soruların cevapları kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Bu özellikler:

1 - Muhacirler ve ensarın İslamı ile irtidat eden kimselerin İslamı arasında büyük farklar vardır.

Muhacirler ve ensar, İslam'a dünyevi menfaatler veya liderlik elde etmek için ya da herhangi bir şeyden korktukları için girmiş değillerdi. Onlar eziyet görececeklerini bilerek bu dine girdiler. Çünkü onlar bu dinin hak olduğuna içten inanmışlar ve teslim olmuşlardı. İslam'a yalnız Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmak için girmişlerdi. Gerektiğinde bu din için bütün dünyayı feda etmeleri gerektiğine inanarak bu dine girmişlerdi. Onlar zarar ve fayda verenin, öldürenin, yaşatanın ve rızık verenin yalnız Allah olduğuna içten inanarak bu dine girmişlerdi. İslam'a girdiklerinde bütün hayatlarını Allah-u Teâlâ'nın istediği şekilde düzenlemeleri gerektiğine ve hayatlarının herhangi bir yönünü Allah-u Teâlâ'nın emirlerine ters düzenlediklerinde şirke dönmüş olacaklarına yakinen inanarak İslam'a girmişlerdi. İman, onların gönüllerinin derinliklerinde yer etmiş, etkisini dillerinde ve hareketlerinde pratik olarak göstermişti.

Onlar ancak Müslüman oldukları zaman aziz, izzetli ve şerefli olacaklarına ve ancak o zaman kullara kulluktan kurtulup özgürlüğe kavuşabileceklerine iman etmişlerdi. İslam inancı onların kalbinde öyle yer etmişti ki bu yolda başlarına gelen her şeye katlandılar. İşkence, alay, sövme, saldırı, kovalama ve sürgün gibi her türlü eziyete sabrettiler. En ağır imtihanlara karşı koydular. İnançları uğruna herşeyi feda etmeye hazır bir duruma geldiler. İşte onlar İslam'ı böyle anladıkları ve böyle inandıkları için en zor anlarında dahi İslam davasını omuzlamışlar ve yılmadan, usanmadan taşımışlardır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in vefatından sonra onlardan hiç kimse irtidat etmemiştir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın vefatından sonra irtidat eden kimselerin İslamı ise böyle değildi. Onlar inançları sebebiyle muhacir ve ensarın karşılaştığı eziyet ve imtihanlarla karşılaşmamışlardı. Yine onlar yeterli İslam terbiyesi de almamışlardı. Çünkü iki sene gibi kısa bir zaman içinde bu kadar büyük sayıdaki kitleyi, muhacir ve ensar gibi yetiştirmek mümkün değildi. İşte! Gerekli eğitim ve imtihandan geçmeyen böyle kimseler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın vefatından sonra patlak veren irtidat fırtınası karşısında dayanamadılar, zayıf düştüler ve küfre sürüklendiler.

2 - Muhacir ve ensara verilen İslami eğitim ile daha sonra Müslüman olup Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'den sonra irtidat edenlere verilen İslami eğitim aynı değildi.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), kendisine nübüvvet geldikten sonra hemen hemen bütün hayatını muhacir ve ensarı eğitmek için harcadı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) , İslâm'ın temelini oluşturacak olan bu topluluğun mükemmel bir seviyeye gelmesinden sonra vefat etmiştir. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat ettiğinde artık Allah-u Teâlâ'nın kitabı ve Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın sünneti, yürüyen insanlar haline gelmişti. Artık iman bu topluluğun kalbine yerleşmiş ve bu topluluk hiçbir fitne, sapıklık ve imtihandan sarsılmayacak hale gelmişti. Ve sonunda Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*), bu topluluğu hiçbir şeyin saptıramayacağından ve ayaklarını kaydıramayacağından emin olarak rahat bir şekilde Rabbine kavuşmuştur.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın vefatıyla irtidat eden kimseler ise Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelen heyetler vasıtasıyla Müslüman olmuşlardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e gelen heyetler, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile kısa bir müddet görüş-tükten sonra, öğrendikleri şeyleri kavimlerine anlatıyorlardı.

Fakat bu temsilciler vasıtasıyla Müslüman olan kimselerin çoğu İslâm'ı ihlâslı olarak kabul etmiş değillerdi. Çünkü öncelikle onlara İslâm'ı tebliğ eden temsilciler İslâm'ı tam anlamış değillerdi. Onlar Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'ın yanında üç günden fazla kalmıyorlardı. Üç gün gibi kısa bir sürede, İslâm'ın hakikatini anlamak ise çok zor bir iştir. Zira Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu hakikati ashabına kavrat-bilmek için yıllarını harcamış ve onları imtihanlara tabi tutmuştu. Bir de bu temsilcilerin çoğunun samimi olarak İslâm'ı kabul etmek için değil de Müslümanlardan korktukları için veya onlardan emin olmak için geldiklerini ve Müslüman olmayı adeta antlaşma şartlarından birini kabul etmek olarak gördükleri göz önünde bulundurulursa, kavimlerine tebliğ ettikleri İslâm'ın da ne kadar yüzeysel olabileceği daha iyi kavranmış olur.

Şüphesiz bu heyetlerin içinde isteyerek ve ihlâsla İslam'ı öğrenmek için gelen ve gayret gösteren kimseler de vardı. Osman b. Ebi'l As, gibi... O, Sakif kabilesi heyetiyle beraber gelmişti ve yaşça onların en küçüğü idi. Sakif kabilesi Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ile cedelleşirken o, İslam'ı öğrenmeye çalışıyordu. Sakif heyeti onu, bekçilik yapması için eşyalarının yanında bırakıyordu. Heyettekiler öğle uykusu için geldiklerinde Osman fırsattan istifade ederek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına gidiyor ve ondan Kur'an'ı ve İslam'ı öğreniyordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) uykuda ise Ebû Bekir (*radıyallahu anh*)'a sorular soruyor ve ondan İslam'ı öğrenmeye çalışıyordu. O, bütün bunları kavminden gizli olarak yapıyordu. Onun İslam'ı öğrenmedeki bu samimi gayreti Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in hoşuna gitti ve kavmi Müslüman olduğunda onu kavmine emir tayin etti.

Ancak temsilciler içinde Osman gibi olan kişiler çok azdı. Temsilciler içinde sonradan irtidat eden hatta Müseylemetül-Kezzab gibi mürtedlerin başını çeken kimseler bile vardı.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) temsilcilerin çoğunun İslam'ı tam olarak kavramadıklarının ve samimi olarak kabul etmediklerinin farkındaydı. Bu yüzden İslam'ı öğretmeleri için bu kabilelere sahabelerinden bazılarını gönderiyordu. Fakat vaktin çok kısa ve eğitilecek kişilerin fazla olması, sahabelerin bu görevi, gereği gibi yerine getirmelerine engel oluyordu. Bu yüzden o insanlar İslam akidesini ve İslam'ın hakikatini tam olarak kavrayamadılar ve ihlâslı bir şekilde teslim olmadılar. İslam'ı zahirde görülen birtakım ibadetlerden ibaret zannettiler. İslam'ın bütün hayatı kapsayan bir hayat sistemi olduğunu, ancak hayatın her alanı İslam'a göre düzenlendiğinde Müslüman olunabileceğini kavrayamadılar. Bu yüzden Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat edince, maddi menfaatleriyle çatıştığı için küfrü imana tercih edip mürted oldular.

Elbette bu olaylardan alınacak önemli dersler vardır. Bunlar:

1 - Bu olaylar İslam saflarında kalitenin ne kadar önemli olduğunu ve sağlam bir temel oluşturmadan geniş bir şekilde yayılmanın ne derece tehlikeli olduğunu göstermektedir. İslam cemaatinin sağlam bir şekilde hedefe ulaşabilmesi için temelini yavaş, dikkatli ve seçerek oluşturması ve bu temeli, Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in muhacir ve ensarı yetiştirdiği şekilde yetiştirmesi gerekir. Bu topluluğun oluşturulmasında zaman önemli değildir. Zira sağlam bir temel oluşturmadan sağlam bir İslam toplumu oluşturmak mümkün değildir. İslam cemaati ancak böyle bir topluluğa sahip olduğunda yolda kalmaz ve Allah-u Teâlâ'nın istediği tüm hedeflere ulaşılabilir.

2 - İslam topluluğunu oluşturan fertler eğitilirken fikirlerinde, psikolojilerinde ve davranışlarında cahiliyenin hiçbir etkisinin kalmamasına dikkat edilmesi gerekir. Eğer cahiliyenin fertler üzerinde herhangi bir etkisi olursa, onların oluşturduğu o topluluk kısır, hasta ve güdük olur. Fertler cahiliye kalıntılarından arındırılmadığı takdirde, bu kalıntılar bir tek kanser hücresinin bütün vücudu yiyip bitirmesi gibi onların oluşturduğu topluluğu yiyip bitirir.

Sağlam İslami bir topluluk, ancak bütün fertlerin cahiliyenin her türlü etkisinden kurtulup hayatlarını yalnız İslam sistemine göre düzenlemeleyle oluşabilir. Bu konudaki en canlı örnek Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in terbiye metodu ile yetişmiş olan muhacir ve ensardır.

3 - İslam bir hayat sistemi olarak kabul edilmedikçe ve bütün hayat İslama göre düzenlenmedikçe gerçek İslam'dan bahsedilemez. İslam'ı sadece namaz, oruç, zekât ve hac gibi birtakım zahiri ibadetlerden ibaret görüp hayatın ictimai, iktisadi, siyasi, hukuki ve fikri alanlarındaki düzenlemeleri İslam dışındaki sistemlerden almak, İslama en büyük darbeyi vurmaktır. Çünkü böyle yapmak İslam'ı güdükleştirmek ve onu başka bir şekle sokmak demektir. Bu ise İslam'a verilebilecek en büyük zarardır.

4 - Bazı irtidat olayları İslam'a zaaf yerine daha çok kuvvet vermiştir. Örneğin; zekât vermediği için mürted olanlar, İslam'ın gerçek manasının anlaşılmasına vesile olmuşlardır. Bu olay İslam'ın herhangi bir emrinden vazgeçmenin ne kadar tehlikeli olduğunu, İslam'ın bazı meselelerini ihmal etmenin veya İslami bazı hükümlerden taviz vermenin imanın kaybolmasına ve hatta İslam toplumunun parçalanmasına sebep olabileceğini apaçık ortaya koymuştur. Bu olay İslam'ın herhangi bir emrinden taviz vermenin veya herhangi bir emrinde uzlaşmaya gitmenin, Allah-u Teâlâ'nın birliğini ve hâkimiyetini reddetmek anlamını taşıdığını ve bunun apaçık bir şirk olduğunu ortaya koymuştur.

YİRMİALTINCI ÖZELLİK

Pratik Hayatta Yaşanmadıkça İslam'dan Sözedilemez:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisine gelen heyetlerin bazılarından, çevresindeki bazı kâfirlere savaş açmalarını istedi. Örneğin; Hevazin kabilesi Müslüman olduğunda, onlara Sakif kabilesiyle savaşmalarını emretti.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in bu emrinin çok önemli hedefleri vardı. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu emriyle, gelen heyetler vasıtasıyla Müslüman olan kimselerin imanlarını sağlamlaştırmak, İslam'ı daha iyi anlamalarını ve ilerde bu davayı taşımaya hazırlanmalarını sağlamak istiyordu.

Bu emirle onlara anlatılmak istenen şuydu: İslama girdiğiniz andan itibaren artık sizler, İslamın birer erisiniz. İslam cephesine ve ordusuna katıldınız. Bundan sonra Müslümanlara karşı çarpışan müşrikler sizin yakın akrabalarınız ve dostlarınız olsalar bile artık sizin düşmanlarınızdır. Sizin dostlarınız ve yakınlarınız ise yalnız Müslümanlardır. Bütün bunlar imanın bir gereğidir.

Bu emirle; İslam'ın sadece birtakım kelimeleri söylemek ve belli bazı ibadetleri yapmaktan ibaret olmadığı, bilakis yük taşımayı, ameli, yalnız Müslümanlara dostluğu ve kâfirlere düşmanlığı gerektiren, insanoğlunun bütün hayatını etkileyen bir din olduğu ve hayata aktarılmadıkça hiçbir şey ifade etmeyeceği anlatılmak isteniyordu.

Bu emir, kimin samimi olarak İslam'a teslim olduğunu, kimin sadece dünya ve maddi menfaatler elde etmek için İslam'a girdiğini ortaya koymaktadır. Gerçek manada İslam'a girenler hemen Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in emrine itaat ederek bu akideyi tebliğ için harekete geçtiler. Fakat İslam'a birtakım menfaatler elde etmek için girenler ise, bu emir nefislerine ağır geldiği için ya İslam'a girmediler ya da girdikten sonra irtidat ettiler.

YİRMİYEDİNCİ ÖZELLİK

İslam'dan Çıktıkları Halde Şeytanın Aldatmasıyla Hala Müslüman Olduklarını Zannedenler:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in vefatından sonra Allah-u Teâlâ'nın hakkı olan zekâtı vermeyerek kâfir olan mürtedler, yaptıkları işe kılıf olarak Kur'an'ı Kerim'den delil getirmeye kalkıştılar.

Allah'ın kelamını tahrif ederek ve İslam'da olmayan bir hükmü İslam'a sokmaya çalışarak nefislerine ağır gelen zekât verme mükellefiyetinden kurtulabileceklerini zannettiler. Onlar, Allah-u Teâlâ'nın:

"Onların mallarından onları temizleyecek ve onların (sevaplarını) artırıp yüceltmek için sadaka al ve onlara dua et. Çünkü senin duan onlar için bir sekinettir." (Tevbe: 103) ayetini delil göstererek şöyle dediler:

"Allah-u Teâlâ bize ancak duası bizim için sekinet olan şahsa zekât vermemizi emrediyor. Duası sekinet olan zat ise yalnız Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'dir. O da vefat ettiğine göre artık zekât üzerimize farz değildir.

Zekâtı vermemek için bu ayeti delil gösteren mürtedler her şeyden önce imanın ne demek olduğunu anlamış değillerdi. Onlar nefislerin ve malların temizlenmesinin ancak zekâtın verilmesiyle mümkün olabileceğini ve fakirlere zekât vermenin, maldaki Allah-u Teâlâ'nın hakkını vermek olduğunu anlamış değillerdi. Onlar, imanın; Allah-u Teâlâ'nın sistemini tam olarak hayata uygulamak manasına geldiğini kavrayamamışlardı. Onlar Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'e verilen zekâtı, tıpkı kabile reislerine verilen bir vergi gibi görüyorlardı.

Onlar zekâtı vermemenin, imanı bozup kişiyi İslam milletinden çıkara-çağını ve Allah-u Teâlâ'nın bir emrini inkâr etmek anlamına geleceğini, zekât vermenin ise Allah'a ibadetin bir parçası olduğunu anlamamışlardı. Hâlbuki ihlâslı ve inancına sınıksız bağlı Müslümanlar bunu çok iyi anlamış ve zekâtı kabul etmeyenlere, İslam'ın tümünü reddedenlerin hükümünü vererek Ebû Bekir (*radiyallahu anh*) ile birlikte mürtedlere savaş açmışlardı.

Zekât vermeyenlerin yaptıkları teville benzer bir başka sapık tevil de Ömer (*radiyallahu anh*) zamanında içki konusunda yapılmıştı. Ömer (*radiyallahu anh*) zamanında Kudame b. Abdullah ve beraberindekiler:

"İnananlara ve yararlı iş işleyenlere; sakınırlar, inanırlar, yararlı işler işlerler sonra haramdan sakınıp iyilik yaparlarsa yediklerinden dolayı bir sorumluluk yoktur. Allah iyi davrananları sever." (Maide: 93) ayetini delil alarak, inanıp yararlı işler işledikleri takdirde içki içmenin kendilerine haram olmayacağını ileri sürmüşlerdir.

Hâlbuki bu ayet, içki haram kılınmadan önce içki içmiş ve bu hal üzere ölmüş sahabeler hakkında inerek onlar için bir günah olmadığını bildirmiştir.

Kudame b. Abdullah ve beraberindekilerin bu ayeti delil alarak içki içtikleri haberi Ömer b. Hattab'a ulaştınca, Ömer, Ali b. Ebi Talib ve diğer sahabeler onlar hakkında şöyle hüküm verdiler: "İçkinin haramlığını kabul ederlerse celledilir (sopa vurulur), bu ayeti tevil edip içkinin helal olduğunu iddia ederlerse mürted olarak öldürülürler." **(Taberî)**

Zamanımızda da zekât vermeyenlerin ve içkiyi helalleştirenlerin yaptığı gibi Allah-u Teâlâ'nın ayetlerini saptıran ve tahrif eden kimseler vardır. Bunların saptırmaya çalıştıkları konulardan özellikle iki tanesi üzerinde durmak istiyorum.

1 - İslam şariatini uygulamadan kaldırıp insan ürünü şariatlerle insanlara hükmeden tağutlar, saltanatlarını sürdürmek ve insanların kendilerini tekfir etmelerini engellemek için İslam âlimi olarak öne çıkardıkları belamları kullanmaktadırlar. Onlar bu belamlar vasıtasıyla şu sapık düşüncüyü yaymaya çalışmaktadırlar:

La ilahe illallah diyen bir kimse, namaz kılsa ve İslam'ı açık bir şekilde reddetmezse, İslam kanunlarıyla hükmetmediği takdirde ya zalim ya da fasık olur. Fakat asla kâfir olmaz. Çünkü Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Kim Allah-u Teâlâ'nın indirdiğiyle hükmetmezse işte onlar zalimlerdir." (Maide: 45)

"Kim Allah-u Teâlâ'nın indirdiğiyle hükmetmezse işte onlar fasıklardır." (Maide: 47)

Hakim ancak açık bir şekilde: "Ben İslam dininden vazgeçiyorum" derse kâfir olur. Fakat İslam şariatini bir kenara atıp Fransa ve İsviçre gibi küfür devletlerinden alınan beşer ürünü kanunları tatbik ederse, "ben Müslümanım" dediği müddetçe kâfir olmaz."

Şüphesiz tağutlar bu sapık tevilleriyle ancak Lailahe illallah'ın gerçek manasını bilmeyen, zavallı ve cahil kimseleri kandırabilirler. Çünkü İslam'ı bilen bir kişi, öncelikle tağutu; yani İslam'ın dışındaki bütün kanunları, sistemleri, hayat nizamlarını reddetmedikçe ve Allah-u Teâlâ'nın emirlerinin hepsini kabul etmedikçe ve bunları pratik hayatta uygulamadıkça, ister fert ister hakim olsun, kimsenin ne kadar İslam iddiasında bulunsun da Müslüman olmayacağını bilir.

Allah-u Teâlâ'nın hakkında kesin hüküm verdiği; katilin öldürülmesi, hırsızın elinin kesilmesi, zina edene sopa vurulması veya recmedilmesi, faizin ve içkinin yasak olması, kadınların tesettüre riayet etmesi gibi konularda; katili öldürmeyip hapsedme, faizi, zinayı, içki içmeyi serbest bırakma ve kadına istediği gibi giyinme özgürlüğü tanıma, hırsızlık yaparını hapsedme gibi başka hükümler veren, kendini Allah yerine koymuş ve ilahlık taslamış olur. Böyle kimseler, ne kadar Müslüman olduklarını iddia etseler de amelleri iddialarını yalanlamaktadır. Bu konuyu bu şekilde anlamayan kişi, İslam'ın temel meselelerinden olan; hükmün yalnız Allah'a ait olduğu ve hayata yalnız Allah-u Teâlâ'nın koyduğu şariatın aktarılması gerektiği meselelerini anlamamış demektir.

İslam'ın temel meselelerini anlamayan kişinin Müslümanlık iddiası ise boş ve geçersizdir.

2 - Allah-u Teâlâ, Müslüman olabilmek için Allah-u Teâlâ’nın hükümlerinden başka hiçbir hüküm kabul etmemek ve ihtilaf anında yalnız Allah-u Teâlâ’nın hükümlerine başvurmak gerektiğini, Kur’an’ı Kerim’de değişik ayetlerde defalarca vurgulamış ve bu konunun tevhidin temel ilkelerinden biri olduğunu bildirmiştir.

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem tayin etmedikçe ve sonra verdiği hükümden dolayı kalplerinde hiçbir sıkıntı duymadıkça iman etmiş olmazlar.”

(Nisa: 65)

“Sana ve senden öncekilere indirilenlere iman ettiklerini iddia edenleri görmüyor musun? Tağuta muhakeme olmak isterler. Hâlbuki onu reddetmekle emrolunmuşlardı. Şeytan onları derin bir sapıklığa saptırmak ister.” (Nisa: 60)

“Hüküm vermek yalnız Allah’a mahsustur. O’ndan başkasına değil yalnız O’na ibadet etmenizi emretti. Dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.” (Yusuf: 40)

Allah-u Teâlâ’nın hükümlerinden başkasına muhakeme olan kişinin, imanın ilk şartı olan; tağutu red şartını gerçekleştirmemiş ve Allah’tan başkasına ibadet etmiş olacağı, böyle bir kimsenin imanından bahsedilemeyeceği bu ayetlerde apaçık bir şekilde belirtilmişken, bazı kimseler hiçbir delile dayanmaksızın bu ve benzeri ayetlerin hükümlerinin ancak Müslüman devlet içerisinde geçerli olabileceğini, ancak İslami hükümler yürürlükte iken küfür kanunlarını tercih eden kişinin kâfir olacağını, fakat İslam devleti mevcut olmadığı zaman maddi menfaatler konusunda zarara girmemek için başka bir çözüm yolu bulunmadığında, inanmayarak küfür kanunlarına başvurmanın caiz olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Bu kişilerin tevili de tıpkı zekâtı vermeyenlerin ve Ömer (*radiyallahu anh*) zamanında içki içmeyi helal görenlerin tevilleri gibi mesnetsiz ve sapık bir tevidir.

Allah-u Teâlâ’ya hamd olsun...

الحمد لله الذي هدانا لهذا
الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

GAZVE VE SERİYYELER-1.....	7
Kurta Seferi (Muhammed b. Mesleme'nin Necd Tarafına Gönderilmesi):.....	7
Sümame b. Usal'ın Müslüman Oluşu:	7
Beni Lihyan Gazvesi:	9
Ukkaşe b. Mihsan'ın Gamr'e Gönderilmesi:	10
Muhammed b. Mesleme'nin Zül Kassa'ya Gönderilmesi:	11
Zeyd b. Harise'nin Cemum'a Gönderilmesi:.....	12
Zeyd b. Harise'nin Ays'a Gönderilmesi:.....	12
Zeyd b. Harise'nin Taraf'a Gönderilmesi:	13
Zeyd b. Harise'nin Vadi'l Kura'ya Gönderilmesi:.....	13
Zeyd b. Harise'nin Şam'a Gönderilmesi:	13
Abdurrahman b. Avf'ın Duvmet'ül Cendel'e Gönderilmesi:	14
Zeyd b. Harise'nin Medyen'e Gönderilmesi:	15
Ali (r.a)'nin Beni Sa'd'a Gönderilmesi:	16
Zeyd b. Harise'nin Beni Fezarilere Gönderilmesi:	18
Abdullah b. Revaha'nın Hayber'e Gönderilmesi:	19
Kürz b. Cabir el-Fihri'nin Seriyyesi:	20
Amr b. Umeyye Ed-Damri'nin Seriyyesi:	21
HUDEYBİYE BARIŞ ANTLAŞMASI	23
Umre İçin Yola Çıkış:	23
Kureyş'in Hazırlıkları:	24
Rasûlullah'ın Ashabıyla İstişaresi:	25
Korku Namazının Kılınması:	25
Rasûlullah'ın Kararlılığı:.....	27
Hudeybiye'ye Varış:.....	28
Rasûlullah'ın Su Mucizeleri Ve Münafıklar:	28
Huzaalıların Gelişi:.....	31
Kureyş'in Elçiler Göndermeleri:	32

Rasûlullah'ın Kureyş'e Elçi Göndermesi:	34
Müşriklerin Saldırıları:	36
Rıdvan Bey'atı	37
Barış Antlaşması:.....	38
Antlaşmanın Yazılması:	40
Antlaşma Maddeleri:	42
Ebû Cendel'in Gelişi:	43
Kurbanlıkların Kesilmesi:	45
Fetih Suresi'nin Nazil Olması:.....	46
Ebû Basir'in Faaliyetleri:	49
Ümmü Külsüm'ün Hicreti:.....	52
Cüzamlıların Müslüman Oluşu:	55
Ferve b. Amr b. Nafire'nin Müslüman Olması:.....	55
Bu Döneme Ait Hükümler:.....	56
RASÛLULLAH (S.A.S)'IN HÜKÜMDARLARA ELÇİLER VE MEKTUPLAR	
GÖNDERMESİ.....	57
Amr b. Ümeyye ed-Damri'nin.....	57
Habeş Necâşisi Ashama'ya Gönderilmesi:.....	57
Dihye b. Halife'nin Rum Kayser'i Herakliyas'a Gönderilmesi:	60
Abdullah b. Huzafe'nin, Fars Kralı Kisra'ya Gönderilmesi:.....	67
Hatıb b. Ebi Beltea'nın, Mısır Mukavkıs'ı	69
Cüreyc İbn Mina'ya Gönderilmesi:	69
Selit b Amr'in Yemame Kralı Hevze b. Ali'ye Gönderilmesi:	71
Şüca b. Vehb'in Gassan Hükümdarı Haris b. Ebû Şimr'e Gönderilmesi:	73
Amr b. el-As'ın Umman Hükümdarı Ceyfer ile Abd'a'ya Gönderilmesi:	73
A'la b.Hadrami'nin Bahreyn Hükümdarı Münzir b. Sava'ya Gönderilmesi:.....	77

Rasûlullah'ın, Gassan Kralı Cebele İbnu'l Eyhem'e Elçi Göndermesi: .	78
Cerir İbn Abdullah'ın, Tâif Hükümdarı Zulkela'ya Gönderilmesi:	79
Rasûlullah'ın, Himyer Hükümdarlarına Gönderdiği Mektup:	79
Yahudi Sihirbazı Lebid b. A'sam'ın Rasûlullah'a Sihir Yapması:	81
Hiz. Ömer'in Cemile Binti Sabit'le Evlenmesi:	82
Eban b. Sait b. As'ın Müslüman Oluşu:	83
Haccac b. İlatü's Sülemi'nin Müslüman Oluşu:	83
HAYBER'İN FETHİ	85
Yahudilerin Hayber'de Toplanmaları:.....	85
Medine'ye Saldırma Girişimleri:.....	85
Cihad İçin Hazırlıklar:	87
İbni Selül'ün Hayber Yahudilerini Uyarması:	88
Rasûlullah'ın Hayber'e Doğru Yola Çıkışı:	88
Yakalanan Casusun Sorguya Çekilmesi:.....	89
Rasûlullah'ın Hayber'e Varışı:	90
Savaşın Başlaması:.....	92
Amir İle Merhab'ın Vuruşması:	93
Merhab'ın Öldürülmesi:.....	93
Hurma Ağaçlarının Kesilmesi:	94
İki Mülteci Yahudi'den, Hayber Hakkında Önemli Bilgiler Alınması:...	94
Sancağın Ali (r.a)'ye Verilişi:.....	96
Hayber Gününde Ali (r.a) 'un Kahramanlığı:	97
Hayber Kalelerinin Alınması:.....	97
Müslüman Olup Şehit Olan Hayberli Çoban:.....	99
Şehit Olmak İçin Müslüman Olan Ve Ganimetten Hisse Almaya Yanaşmayan Bedevi:	100
Hayber Gününde Yasaklanan Şeyler:	101
İntihar Eden Kişinin Durumu:	102
Kalelerin Fethinin Tamamlanması:	103

Kinane b. Rebi'nin Cezalandırılması:	103
Zehirlenmiş Koyunla Suikast:	105
Hayber Ganimetlerinin Taksimi:	106
Kadınların Hayber'de Hazır Bulunmaları:	106
Hayber Şehitlerinin Sayısı:	106
Hayber Ve Fedek Halkının Barış Antlaşması:	106
Yahudilerin Hayber'den Sürülmeleri:	107
Rasûlullah 'ın Safiyye İle Zifafa Girmesi:	108
Bilal'in Bekçiliği Ve Uykunun Onu Yenmesi:	109
Haccac b. İlat Es-Sülemi'nin Mekke'deki Mallarını Toplamaya Gitmesi:	109
Devs Kabilesinden Hicret Edenler:	112
Cafer b. Ebi Talib Ve Arkadaşları İle Eş'ariler'in Medine'ye Gelmeleri:	112
Rasûlullah'ın Medine'ye Geri Dönmesi:	114
GAZVE VE SERİYYELER -2-	115
Vadi'l-Kura Gazvesi:	115
Teyma Yahudilerinin Haraca Bağlanması:	116
Zü Kird Gazvesi:	116
Zeyd b. Harise'nin Hısma'ya Gönderilmesi:	121
Zatü'r-Rika Gazvesi:	123
H. Ömer (r.a) 'nın Tübe'ye Gönderilmesi:	125
Beşir b. Sad'ın Merve Oğullarına Gönderilmesi:	125
Galib b. Abdullah'ın Meyfa'a Gönderilmesi:	126
Beşir b. Sad'ın Cinab'a Gönderilmesi:	127
Abdullah b. Sehl'in Hayber'de Öldürülmesi:	128
Ahrem b. Ebi'l Evca'nın Süleym Oğullarına Gönderilmesi:	129
KAZA UMRESİ SEFERİ	130
Sefer Hazırlıkları ve Çıkış:	130

Kureyş Müşriklerinin Telaşa Düşmeleri:	130
Safa İle Merve Arasındaki Hervele'nin Sebebi:	131
Sahabelerin Rasûlullah'ı Korumaları:	132
Rasûlullah'ın Meymune İle Evlenmesi:.....	132
Rasûlullah 'ın Mekke'den Çıkarılması:	132
Hz. Zeyneb (r.a)'nın Vefatı:.....	133
Amr b. El-As'ın Müslüman Olması:	133
Halid b. Velid'in Müslüman Olması:	136
Osman b. Talha'nın Müslüman Olması:	139
GAZVE VE SERİYYELER -3-	140
Galib b. Abdullah'ın Beni Mülevvahlara Gönderilmesi:	140
Galib b. Abdullah'ın Beni Mürrelere Gönderilmesi:	141
Ka'b b. Umeyr'in Zat-i Atlah'a Gönderilmesi:	144
Şüca b. Vehb'in Beni Amirler'e Gönderilmesi:.....	145
MUTE GAZVESİ	146
Rasûlullah'ın Emir ve Tavsiyeleri:.....	147
Rasûlullah'ın Abdullah b. Revaha'ya Öğütleri:	148
Şam Topraklarından Maan'a Varış:.....	149
Bizansla Yapılan Karşılaşma:	149
Zeyd İbn-i Harise'nin Şehit Edilmesi:.....	150
Cafer'in Emirliği ve Şehit Edilmesi:	150
Abdullah İbn-i Revaha'nın Şehit Edilmesi:.....	150
Halid İbn-i Velid'in Sancağı Alması:	150
Rasûlullah 'ın Savaş Durumunu Haber Alması:	152
Rasûlullah'ın Cafer'e Üzülmesi:	153
Seleb Toplayan Yemenlinin Durumu:	154
Mücahidlerin Medine'de Karşılanmaları:.....	156
GAZVE VE SERİYYELER -4-	157

Zatü's-Selasil Seriyyesi:.....	157
Ebû Katade'nin Deniz Sahiline Gönderilmesi -Habat Seferi-:.....	161
Ebû Katade'nin Hadıra'ya Gönderilmesi:.....	163
Ebû Katade'nin İdam'a Gönderilmesi:	165
İbni Ebû Hadred'in Gabe'ye Gönderilmesi:	166
MEKKE'NİN FETHİ	168
Savaşın Sebebi:.....	168
Barış İçin Ebû Süfyan'ın Aracılığı:	171
Rasûlullah'ın Fetih Hazırlıkları:	174
Hatıb'ın Kureys'e Mektup Göndermesi:	175
Rasûlullah 'ın Yola Çıkışı:.....	177
Uyeyne b. Hısn'ın Orduya Katılması:.....	177
Rasûlullah'ın Orduyu Savaş Düzenine Sokması:	178
Ebû Süfyan b. Haris b. Abdulmuttalip ile Abdullah b. Ebi Ümeyye'nin Müslüman Oluşu:	178
Hevazin Casusunun Sorguya Çekilmesi:.....	181
Ebû Süfyan b. Harb'in Müslüman Oluşu:.....	183
Ordunun Ebû Süfyan'ın Önünden Geçmesi:.....	186
Ebû Süfyan'ın Mekke Halkını Sakındırması:.....	187
Rasûlullah'ın Zi Tuva'ya Varması:	187
Müslüman Askerlerin Mekke'ye Girişi:	188
Müşriklerin Savaş Hazırlıkları:	189
Öldürülmesi Emredilenler:	189
Ensarın Endişelerinin Giderilmesi:.....	193
Rasûlullah ve Ümmü Hani:	194
Ebû Süfyan b. Harb'in Uyarılması:	194
Fedale'nin Müslüman Oluşu:.....	195
Rasûlullah 'ın Beyt'i Tavafe Etmesi:.....	195
Rasûlullah 'ın İşaretiyle Putların Düşmesi:.....	196

İsaf Ve Naile Putlarının İğyüzleri Ve Akıbetleri:.....	196
Bilal'in Kâbe Üzerinde Ezan Okuması:	197
Yıkılan Putların Kırılması Ve Yakılması:	199
Müslümanların Fetih Gecesindeki İbadetleri:.....	199
Rasûlullah 'ın Kâbe'deki Resimleri İmha Etmesi:.....	200
Rasûlullah'ın Kâbe'de Namaz Kılması:.....	201
Rasûlullah'ın Fetih Hutbesi:.....	201
Rasûlullah'ın Ömer'i Utandıran Davranışı:	202
Rasûlullah'ın, Kâbe'nin Anahtarını Yeniden Osman b.Talha'ya Vermesi:	202
Mekkelilerin Rasûlullah 'e Bey'atları:.....	203
Ebû Kuhafe'nin Müslüman Olması:.....	203
Utbe Ve Muattib'in Getirilip Bey'at Ettirilmesi:	204
Eşsiz Bir Tevazu:.....	204
Kadınların Rasûlullah'a Beyat Etmesi:.....	204
Rasûlullah 'ın Ordu İhtiyacı İçin Borç Alması:	205
Sa'd b. Bekirlerin Rasûlullah'a Hediyeleri:	206
Mekke'nin Fethinde Hazır Bulunanların Sayısı:.....	206
Putları Yok Etmek İçin Birlikler Gönderilmesi:.....	206
Suva'nın Yıkılması:	207
Halid b. Velid'in Uzza'yı Yıkma Gönderilmesi:.....	207
Amr b. Selime'nin Müslüman Olup Küçük Yaşta Kavmine İmamlık Yapması:.....	208
Halid b. Velid'in Beni Cezimelere Gönderilmesi:.....	209
BİRİNCİ ÖZELLİK.....	213
Müslüman, Kâfirlerin Toptan Yok Olmasını İstemez:	213
İKİNCİ ÖZELLİK.....	214
Kâfirler, İslam'a İnanmadıkları Halde Bazı İslami Prensipleri Müslümanların Aleyhine Veya Kendi Lehlerine Kullanırlar:	214

ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK.....	216
Manevi Savaşın Önemi:.....	216
DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	217
Liderin Öncülük Görevi:.....	217
BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	218
Lider, Sözünün Eri Olmalıdır:	218
ALTINCI ÖZELLİK.....	219
Müslümanların İntikamı Mutlaka Alınmalıdır:	219
YEDİNCİ ÖZELLİK.....	220
Liderin Verdiği Görev Ne Zaman Tamamlanmış Olur?.....	220
SEKİNCİ ÖZELLİK.....	221
Hudeybiye Umresinin Hedefleri:.....	221
DOKUZUNCU ÖZELLİK	222
Ana Hedeften Sapılmaması Gerekir:	222
ONUNCU ÖZELLİK	224
İstişare:.....	224
ON BİRİNCİ ÖZELLİK.....	226
Hudeybiye'de Soğuk Savaş Ve Müslümanların Uyanıklığı:	226
ON İKİNCİ ÖZELLİK.....	231
Müslümanlar Her Türü İhtimale Karşı Uyanık Ve Tedbirli Olmalıdır:.....	231
ON ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK.....	232
Görev, Ehline Verilmelidir:	232
ON DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	234
İslam Toplumunun Kuvveti, Lidere Olan Saygıya Bağlıdır:	234
ON BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	235
Lider Katında Erin değeri:.....	235
ON ALTINCI ÖZELLİK.....	236
Emirlerin Mahiyeti Kavranmasa Ve Nefsin Hoşuna Gitmese de Lidere İtaat:	236

ON YEDİNCİ ÖZELLİK.....	238
Antlaşmada Her İki Tarafın da Kabul Ettiği Şartlar Yazılır:	238
ON SEKİZİNCİ ÖZELLİK.....	241
Cemaatin Menfaati Ferdin Menfaatinin Üstündedir:	241
ON DOKUZUNCU ÖZELLİK	242
Hudeybiye Antlaşması:	242
YİRMİNCİ ÖZELLİK.....	244
Hoşa Gitmese de, Liderin Emrine İtaat İslam Cemaatine Güç Verir: 244	
YİRMİ BİRİNCİ ÖZELLİK	245
Lider, Fertlerin Emre İtaatsizliğini, Onların Psikolojik Durumlarına Göre değerlendirmelidir:	245
YİRMİ İKİNCİ ÖZELLİK	246
Kadının Önemi:.....	246
YİRMİ ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK	247
Toplunun Maslahatı İçin Eziyetlere Sabır:	247
YİRMİ DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	249
Mustazaf Müslümanlara Yardım:.....	249
YİRMİ BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	250
Antlaşmadaki Şartlar, Yazıldığı Mana Üzere Anlaşılır:	250
YİRMİ ALTINCI ÖZELLİK.....	251
Hudeybiye Antlaşması Akideden Taviz Vermeye delil değildir:	251
YİRMİ YEDİNCİ ÖZELLİK	252
Kâfirlerle Yardımlaşmanın Esasları:	252
YİRMİ SEKİZİNCİ ÖZELLİK.....	253
Müslümanlar Hayırda Öncüdürler:	253
YİRMİ DOKUZUNCU ÖZELLİK.....	255
Daru'l Harpte Yaşayanlar Aksi İspat Edilinceye Kadar Zahiren Kâfirdirler:	255
OTUZUNCU ÖZELLİK	257

Fetih Suresi'nden Alınacak dersler:.....	257
OTUZ BİRİNCİ ÖZELLİK	265
Mümtahine Suresi'nden Alınacak dersler:.....	265
OTUZ İKİNCİ ÖZELLİK	269
Yayıma Merhalesi:	269
OTUZ ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK	270
Bütün İnsanlara Tebliğ:.....	270
OTUZ DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	271
Kâfir Liderlere Tebliğ:	271
OTUZ BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	272
Rasûlullah 'ın Tebliğ Mektupları:.....	272
OTUZ ALTINCI ÖZELLİK	275
Basın Yayın Yoluyla Tebliğ:.....	275
OTUZ YEDİNCİ ÖZELLİK.....	275
Mühür Kabul Bildirir:	275
OTUZ SEKİZİNCİ ÖZELLİK.....	276
Ancak İslam Dinine İttiba İle Müslüman Olunur:.....	276
OTUZ DOKUZUNCU ÖZELLİK	277
Necaşi, Küfür Kanunlarını Tatbik Etmenin Meşruluğuna Delil Olmaz:	277
KIRKINCI ÖZELLİK.....	279
Müslüman, Kâfirlerin Törenlerine Katılamaz:	279
KIRK BİRİNCİ ÖZELLİK	282
Şer Güçlere Karşı Tedbir:	282
KIRK İKİNCİ ÖZELLİK	283
Müslümanlara ve İslam'a Zarar Verenler Mutlaka Cezalandırılmalıdır:	283
KIRK ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK.....	285

Müslümanların Gayesi İntikam Almak Değil, İnsanları İslam'la Şereflendirmektir:	285
KIRK DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK	286
Liderin Verdiği Karardan Dönmesi, Onun Eksikliğini Göstermez:	286
KIRK BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	287
Beytül Mal ve Ona İhanet:	287
KIRK ALTINCI ÖZELLİK.....	290
Müslüman, Vaktini İslam'a En Faydalı Olan Konularda Harcamalıdır:	290
KIRK YEDİNCİ ÖZELLİK	291
Müslümanın, Hakkını Alabilmesi İçin Yapması Caiz Olan Şeyler:.....	291
KIRK SEKİZİNCİ ÖZELLİK	292
Gerilla Savaşı:.....	292
KIRK DOKUZUNCU ÖZELLİK.....	294
İslam Düşmanlarına Asla Güvenilmez:.....	294
ELLİNCİ ÖZELLİK	295
Müslümanlar Kâfirlere.....	295
Zayıf Taraflarını Göstermemelidirler:	295
ELLİ BİRİNCİ ÖZELLİK.....	296
Şüphe Halinde İmtihan Gereklidir:	296
ELLİ İKİNCİ ÖZELLİK.....	299
La ilahe İllallah İslam Alameti Midir?	299
ELLİ ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK.....	302
Mute Savaşı Müslümanlar Açısından Büyük Bir Zaferdir:.....	302
ELLİ DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK	303
Allah-u Teâlâ Yolunda Cihad, İmanın Pratik Göstergesidir:	303
ELLİ BEŞİNCİ ÖZELLİK	304
Göreve En Uygun Kişiyi Ancak Lider Tayin Eder:	304
ELLİ ALTINCI ÖZELLİK	308

İslam'da Antlaşmaya Riayet Şartları:	308
ELLİ YEDİNCİ ÖZELLİK	309
İman Kalbe Yerleşince Vela Yalnız Allah-u Teâlâ'ya, Rasule Ve Mü'minlere Olur:	309
ELLİ SEKİZİNCİ ÖZELLİK.....	310
Lider Ve Fertlerin Uyanıklığı Planın Başarı Sebebidir:.....	310
ELLİ DOKUZUNCU ÖZELLİK.....	311
Lidere Yakın Olan Kişilerin Görevi:.....	311
ALTMİŞİNCİ ÖZELLİK.....	314
Zaruret Hallerindeki Hüküm, Normal Durumlardan Farklıdır:.....	314
ALTMİŞ BİRİNCİ ÖZELLİK	315
Müslümanlar Hakkında Hüsnü Zan Ve Sui Zan:.....	315
ALTMİŞ İKİNCİ ÖZELLİK	316
İslam'da Hüküm Zahire Göredir:	316
ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK.....	321
Münafığın Hükmü:	321
ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	325
Kâfirlerin Müslüman Olmaları,Öldürülmelerinden Daha Efdaldır:.....	325
ALTMİŞ BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	328
Müslüman, Zaferi Allah-u Teâlâ'dan Bilir:	328
ALTMİŞ ALTINCI ÖZELLİK	329
Liderin Sevdiği Kişileri Üzmemek Gerekir:	329
ALTMİŞ YEDİNCİ ÖZELLİK.....	331
En İyi Er, Komutanın Görevlerini En İyi Anlayandır:	331
ALTMİŞ SEKİZİNCİ ÖZELLİK.....	332
Ferdin Hataları Karşısında Liderin Tavrı:.....	332
HUNEYN GAZVESİ	337
Havazin'in Toplanması:	337
İbn Ebi Hedred'in Gözcü Olarak Gönderilmesi:	339

Rasûlullah'ın Safvan'dan Silah İstemesi:	340
Rasûlullah 'ın Hevazin Üzerine Yürümesi:	341
Rasûlullah 'ın Hoşuna Gitmeyen Söz:	341
Zat-ı Envat Hadisesi:	341
Düşman Karargâhına Yakın Bir Yerde Gecelenmesi, Gözcü Ve Nöbetçi Dikilmesi:	342
Müslümanlara Karşı Alınan Tedbirler:	342
Hevazin'le Karşılaşma ve Rasûlullah'ın Sebatı:	343
Savaşta Kaçmayanların İsimleri:	343
Bazı Kureyslilerin Kinlerini Dile Getirmeleri:	344
Şeybe'nin Rasûlullah'ı Öldürmek İstemesi:	344
Kaçan Müslümanların Geri Dönmeleri:	345
Ali ve Ebû Süfyan b. Haris'in Kahramanlıkları:	346
Ebû Katade'nin Ölüm Tehlikesi Atlaması:	347
Mekke'ye Kaçan Müşriklerin Mekke'deki Müslümanları Üzüntüye Düşürmeleri:	347
Rasûlullah 'ın Duası Ve İlahi Yardımlar:	348
Seleme, Cübeyr Ve Abbas'ın Müşahedeleri:	348
Huneyn'de Şehit Olanların Sayısı:	348
Huneyn Savaşı'nda Müslüman Kadınlar:	348
Müşriklerin Hezimet:	349
Düreyd b. Sımme'nin Öldürülmesi:	350
Malik b. Avf'ın Kavmine Tavsiyeleri ve Zübeyr'in Onlarla Karşılaşması:	351
Düşmanı Takip Etme Emri:	352
Bicad ve Şeyma'nın Durumu:	352
Zayıfları Öldürmenin Nehyedilmesi:	353
Evtas Savaşı:	353
Huneyn Esirleri Ve Mallarının Toplatılması:	355

Tufeyl b. Amr'ın Zü'l-Keffeyn Putunu Yıkmaya Gönderilmesi:	355
TAİF GAZVESİ	357
Müslümanların Ok Yağmuruna Tutulmaları:.....	358
Tâiflilerin Çirkin Tedbiri:	358
Yezid b. Zem'an'ın Şehit Edilmesi:.....	358
Tâif Surlarında Gedik Açma Günü:	359
Sakif İle Görüşmeler:.....	359
Mugire b. Şube'nin Bir Müslümanın Okla Vurulmasına Sebep Olması:	360
Ebû Süfyan b Harb'in Gözünü Kaybetmesi:	361
Halid b. Velid'in Meydan Okuması:	361
Kaleden Kaçan Kölelerin Azat Edilmesi:.....	362
Rasûlullah 'ın Rüyası:.....	362
Uyeyne'nin Tâiflilerle Konuşmaya Gitmesi:	362
Rasûlullah 'ın Uyeyne'yi Yalanlaması:	363
Topyekûn Hücum İçin İzin İstenilmesi:.....	364
Ebû Mihcen'in Müslümanlara Çatması:.....	364
Rasûlullah 'a İnsanların En Kinli Olanları:	364
Müslümanların Tâif'i Fethetmeden Dönmek İstememeleri Ve Bazı Girişimlerde Bulunmaları:	365
Uyeyne Ve Gizli Niyeti:.....	365
Hevazin'in Malları Ve Esirlerinin Durumu:.....	366
Süraka b. Malik b. Cu'sum'un Müslüman Oluşu:.....	366
Esirlere Yeni Elbise Giydirilmesi:.....	367
Bir Bedevinin Rasûlullah 'e Karşı Küstahlığı:	367
Rasûlullah 'ın Abdest Suyundan Faydalanılması:	367
Hevazin'in Esir Ve Ganimetleri:	368
Esirlerin Teslim Edilmesi:.....	370
Malik b. Avf'ın Müslüman Oluşu:	370

Ganimeti Taksim:.....	371
Cueyl b. Süraka'ya İhsan Edilmeyişinin Sebebi:.....	373
Zu'l Huveysire et-Teymi'nin İtirazı:	373
Muattıb b. Kuşeyr'in İtirazı:	374
Rasûlullah'ın Ensarı Razi Etmesi:	375
Huneyn Ganimetlerinin Dağıtımına Yapılan İtirazlar Üzerine Ayetlerin İnmesi:	378
Ebû Mahzure'nin Müslüman Olması:.....	378
Rasûlullah'ın Cî'rane'de İhrama Girmesi:.....	379
Rasûlullah'ı Müslüman Kabilelere Valiler ve Zekât Tahsil Memurları Göndermesi:.....	380
Rasûlullah 'ın Mescidine Minber Yaptırılması:	380
GAZVE VE SERİYELER.....	382
Uyeyne b. Hısn'ın Temimoğulları'na Gönderilmesi:	382
Kutbe b. Amir'in Has'am'lara Gönderilmesi:	382
Abdullah b. Avsece'nin Kuratalara Gönderilmesi:.....	383
Dahhak b. Süfyan'ın Kuratalara Gönderilmesi:	383
Alkame b. Mücezziz'in Habeşli Bir Topluluk Üzerine Gönderilmesi: .	385
Ukkaşe b. Mihsan'ın Cinab'a Gönderilmesi:	385
Ali b. Ebi Talib'in Fûls Putunu Yıkma Gönderilmesi:	386
Adiyy b. Hatem'in Durumu:.....	386
BİRİNCİ ÖZELLİK.....	391
Zafere Ancak Allah-u Teâlâ'nın Yardımıyla Ulaşılr:	391
İKİNCİ ÖZELLİK.....	392
Allah Ancak Muttakilere Yardım Eder:	392
ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK	393
Şeytanın Hilelerini Yenmek İçin Liderin Fertlere, Fertlerin Lidere Karşı Tavrı:	393
DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	395

Cemaatin Temelini Oluşturan Fertlerin Bazı Özellikleri:	395
BEŞİNCİ ÖZELLİK	397
Müellefe-i Kulub:	397
ALTINCI ÖZELLİK	398
Müslüman Ferdin Hakkı:	398
YEDİNCİ ÖZELLİK	400
Müslümanlar, Düşmanlarını Yoketmek İçin En Uygun Metod ve Zamanı Kullanmalıdırlar:	400
SEKİZİNCİ ÖZELLİK	401
Kâfirlere Karşı Kuvvet Hazırlamak:	401
DOKUZUNCU ÖZELLİK	402
Lidere İtaatin Sınırları:	402
ONUNCU ÖZELLİK	404
Liderin, Koyduğu Kurallara Uyması:	404
ON BİRİNCİ ÖZELLİK	405
Lider İle Rasul Arasındaki Farklar:	405
ONİKİİNCİ ÖZELLİK	407
Rasûlullah'ın Çok Evliliğinin Hikmetleri:	407
TEBÜK GAZVESİ	415
Savaş Hazırlıkları Yapılmasının Emredilmesi:	415
Rasûlullah'ın Ordu İçin İnfaka Teşviki ve Hz. Osman'ın Tavrı:	416
Hz Ömer'in Ebû Bekir'le Bağış Yarışı:	416
Bazı Sahabilerin Bağışları:	416
Erkek Kadın Herkesin Orduya Yardımı:	417
Ağlayan Sahabelerin Durumu:	418
Ebû Musa'nın Arkadaşlarına Binit Sağlanması:	418
Münafık Ced b. Kays'e İzin Verilmesi:	419
İhmalkârlıkları Yüzünden Savaşa Çıkmayanlar:	420
Rasûlullah 'ın Çıkması:	421

Münafıkların Harbe İştirak Etmemeleri:	421
H. Ali'nin Medine'de Vekil Bırakılması:.....	421
Ordunun Hazırlanışı:.....	422
Abdullah b. Übeyy'in Ordu Bozanlığı:	422
Rasûlullah 'ın Bazı Şeyleri Yasaklaması:.....	423
Yağmur Duası ve Münafıkların Tavırları:	423
Müslümanlar Arasında Bulunan Münafıklardan Bazıları:.....	423
Münafıkların Faaliyetleri:.....	424
Ebû Zerr'in Durumu:	426
Ebû Hayseme'nin Durumu:	427
Rasûlullah 'ın Tebü'kte Verdiği Hutbeler:	428
Rum ve Arap Sığınaklarının Dağılmaları:.....	429
Rasûlullah 'ın Savaş Hakkında İstişaresi:	429
Abbad b. Bısr'ın Görevi:	430
Halid'in Dumetü'l Cendel'e Gönderilmesi:	430
Rasûlullah İle Yuhanna Arasındaki Barış:	431
Makna Elçileriyle Yapılan Antlaşma:	431
Kayser Heraklius'a Mektup Gönderilmesi:	432
Münafıkların Rasûlullah'a Tuzak Kurmaları:.....	435
Medine'ye Geri Dönüş:	438
Rasûlullah 'ın Su İçmekten Nehyetmesi:.....	438
Mescidi Dırar:	439
Savaşa Katılmayan Üç Kişinin Durumu:	442
Himyer Meliklerinin Müslüman Oluşu:	449
Ebû Bekir'in Hac Emirliği:.....	452
Rasûlullah 'ın İbn-i Übeyy'in Cenaze Namazını Kılması:	455
Rasûlullah 'ın Esma Bint-i Numan'la Nikâhlanması ve Ayrılması:.....	456
Rasûlullah'ın İnzivaya Çekilmesi:	456

HEYETLERİN MEDİNE'YE GELİŞİ	458
Abdulkays Heyeti'nin Gelişi:	458
Beni Salebe Heyetinin Gelişi:	462
Beni Suda Heyeti'nin Gelişi:	462
Bahile Heyetinin Medine'ye Gelişi:	463
Temimoğulları Heyetinin Gelişi:	463
Beni Mustalık Heyetinin Gelişi:	467
K'ab b. Züheyr'in Müslüman Oluşu:	469
Beni Esed b. Huzeyme Heyetinin Gelişi:	471
Beni Uzre Heyetinin Gelişi:	472
Beliy Heyetinin Gelişi:	474
Hemdan Heyetinin Gelişi:	475
Urve b. Mes'ud'un Müslüman Oluşu:	475
Sakif Heyetinin Gelişi:	479
Ebû Süfyan ve Mugire'nin, ...	489
Rabbe (Lat)'yi Yıkmaya Gönderilmesi:	489
Beni Fezare Heyetinin Gelişi:	491
Beni Mürre Heyetinin Gelişi:	492
Beni Kilab Heyetinin Gelişi:	493
Beni Bekka' Heyetinin Gelişi:	495
Beni Ruas b. Kilab Heyetinin Gelişi:	495
Beni Tüçib Heyetinin Gelişi:	496
Beni Behra Heyetinin Gelişi:	498
Tayy Kabilesi Heyetinin Gelişi:	500
Amiroğulları Heyetinin Gelişi:	500
Beni Havlan Heyetinin Gelişi:	503
Beni Gamid Heyetinin Gelişi:	505
Beni Gassan Heyetinin Gelişi:	506

Cerir b. Abdullah'ın Zulhalasa	506
Putunu Yıkmaya Gönderilmesi:	506
Ferve b. Müseyk'in Müslüman Oluşu:	508
Beni Zübeyd Heyetinin Gelişi:	510
Beni Kinde Heyetinin Gelişi:	511
Beni Cufi Heyetinin Gelişi:	513
Cufi'lerden Ebû Sebre	514
İle İki Oğlunun Müslüman Oluşu:	514
Beni Hanife Temsilcilerinin Gelişi:	515
Vebr b. Yuhannis'in Müslüman Oluşu:	516
Numanü's-Sebei'nin Müslüman Oluşu:	517
Feyruz b. Deylemi İle Arkadaşlarının Gelişi:	517
Necran Heyetinin Gelişi:	518
Medine'ye Gelen Diğer Heyetlerin İsimleri:	527
Rasûlullah 'ın Kabileler Hakkındaki Yazısı:	527
Rasûlullah'ın Ashab'dan Bazılarını İslamiyetin Yayıldığı Yerlerde Görevlendirmesi:	528
Rasûlullah 'ın Oğlu İbrahim'in Vefatı:	529
GAZVE VE SERİYYELER	530
Halid b. Velid'in Beni Haris b Kab'lara Gönderilmesi:	530
Hiz. Ali'nin Yemen'e Gönderilmesi:	532
Veda Haccı:	536
Veda Hutbesi:	537
YALANCI NEBİLERİN ORTAYA ÇIKIŞI	540
Esved'ül'Ansi'nin Ortaya Çıkışı:	540
Müseylemetu'l-Kezzab'ın Nebilik İddiası:	541
Usame b. Zeyd'in Filistin'e Gönderilmesi:	543
RASÛLULLAH'IN VEFATI	547
Rasûlullah 'ın Ecelinin Yaklaşması:	547

Rasûlullah'ın Hastalığının Başlangıcı:	547
Rasûlullah'ın Yazı Yazdırmak İstemesi:	548
Rasûlullah 'ın Ali'ye Yazdırmak İsteddiği Şeyler:	549
Rasûlullah 'ın Osman'la Gizli Konuşması:.....	549
Rasûlullah'ın Ebû Bekir Hakkında Yazı Yazdırmak İstemesi:	549
Rasûlullah'ın Hastalığının Şiddetlenmesi:.....	550
Rasûlullah 'ın Ebû Bekr'in Namaz Kıldırmasını İstemesi:.....	552
Rasûlullah 'ın Mescide Çıkışı:	553
Ebû Bekir'in Müslümanlara Namaz Kıldırması:.....	553
Rasûlullah'ın Fakirlere Para Dağıtması:	554
Rasûlullah 'ın Son Misvak Kullanışı:	554
Rasûlullah'ın Ümmetine Son Tavsiyeleri:.....	555
Rasûlullah 'ın Son Dakikaları:.....	555
Rasûlullah'ın Ölümü:.....	556
Rasulün Vefatından Sonra Ömer'in Sözü:.....	556
Beni Saide'nin Gölgeliği:.....	557
Umumi Beyat Sırasında Ömer'in Hutbesi:.....	559
H. Ali'nin Halifelğe Teşvik Edilişi:.....	560
Rasûlullah'ın Techiz Edilmesi Ve Defnedilmesi:	560
Rasulün Ölümünden Sonra Müslümanların Fitneye Düşmesi:	561
İRTİDAT HABERLERİ	562
Tulayha El-Esedî'nin Nebilik İddiası:	563
Amiroğulları, Hevazin Ve Süleym'in İrtidat Etmesi:.....	571
Ümmü Ziml'in İrtidatı:.....	572
Fücae Es-Sülemî'nin İrtidatı:.....	572
Temimoğulları Ve Sicah:	573
Malik b. Nüveyre'nin İrtidatı:	574
Müseyleme ve Yemame'ler:.....	575

Bahreyn'lilerin İrtidat Etmesi:	580
Uman Ve Mahra Ahalisinin İrtidadı:.....	581
Yemenlilerin İrtidadı:.....	582
Yemenlilerin İkinci Defa İrtidat Etmeleri:	583
Hadramud ve Kindelilerin İrtidatı:.....	584
BİRİNCİ ÖZELLİK.....	589
Cihada Katılmayanlara Karşı Takınılan Tavır:.....	589
İKİNCİ ÖZELLİK.....	592
Cezanın Şekline Lider Karar Verir:.....	592
ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK.....	593
Savaşta Propogandanın Etkisi:	593
DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	595
Sabır:.....	595
BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	597
İslam'da Had ve Cezaların Gayesi:.....	597
ALTINCI ÖZELLİK.....	599
Dırar Mescidleri:.....	599
YEDİNCİ ÖZELLİK.....	601
Mescid ve Ezan Darul İslam Alameti midir?.....	601
SEKİZİNCİ ÖZELLİK.....	603
İslam Dini ve Türbeler:.....	603
DOKUZUNCU ÖZELLİK.....	605
Tebük Gazvesi Hakkında İnen Ayetler:.....	605
ONUNCU ÖZELLİK.....	620
Cihad:.....	620
ONBİRİNCİ ÖZELLİK.....	624
Rasûlullah ve Savaşları:.....	624
ON İKİNCİ ÖZELLİK.....	626

Savaş Taktiklerini Belirleme Yetkisi Lidere Aittir:	626
ONÜÇÜNCÜ ÖZELLİK	627
Allah-u Teâlâ'nın Hükümlerini Aşamalı Olarak Tatbik Etmek Küfürdür:	627
ON DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK.....	633
Hareket Metodunda Merhaleli Olan ve Olmayan Hükümler:	633
ON BEŞİNCİ ÖZELLİK.....	635
Müslüman, İbadetlerini Ancak Kur'an Ve Sahih Sünnetten Öğrenir: 635	
ONALTINCI ÖZELLİK.....	635
Rasûlullah'dan Sonra Hilafete En Layık Olan Ebû Bekir'dir:	635
ON YEDİNCİ ÖZELLİK	639
Sağlam Bir Temel Oluşturmak İçin İmtihan ve Denemeler Şarttır: ..	639
ONSEKİZİNCİ ÖZELLİK.....	641
Müslüman Olmak İsteyen Heyetler ve Özellikleri:	641
ON DOKUZUNCU ÖZELLİK.....	644
Lidere Ulaşan Bilgi Hükümü Etkiler:.....	644
YİRMİNCİ ÖZELLİK	645
Emirliğe Talip Olma:	645
YİRMİ BİRİNCİ ÖZELLİK.....	647
Hilafet:	647
YİRMİ İKİNCİ ÖZELLİK.....	649
Ehli'l-Hal Ve'l-Akd Halifeyi Seçer:	649
YİRMİ ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK.....	650
İslam Devleti Teokratik Bir Devlet Değildir:	650
YİRMİ DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK	652
İslam'ın Temel Konularında Taviz Vermek, İslam'ın Yıkılmasına Sebep Olur:	652
YİRMİ BEŞİNCİ ÖZELLİK	655
Müslüman Cemaatin Temelini Oluşturmanın Önemi:	655

YİRMİ ALTINCI ÖZELLİK.....	658
Pratik Hayatta Yaşanmadıkça İslam'dan Sözedilemez:	658
YİRMİ YEDİNCİ ÖZELLİK	659
İslam'dan Çıktıkları Halde Şeytanın Aldatmasıyla Hala Müslüman Olduklarını Zannedenler:.....	659

